ဦးနတ်သား
အတိသုန္ဒရကျမ်း

ပြီးနှစ်သိမ်းပြီ။

ဆွဲခံ

ပညာရှိဗုဒ္ဓိသေ-ဖြစ်ပြီးသော။

အတိသုခဂြာဖ

နန်းမတော်ဆရာ-ဆရာတင်ကြီးကြွင်ပြင်ဆင်သည်။

မူပိုင်စာအုပ်ရှင် ရန်ကုန်

မောင်ထွန်းမြင့်-၃၉-၉-ထက္ကာထပ်။

ရန်ကုန်မြို့။
၂၁-လမ်း-တိုက်နံပါတ်-၄
သာသနာလက်ဝဲရိပ္ပကတ်ပုံနှိပ်တိုက်။

၁၉၁၀

နိဒါန်းပါဌ်အနက်။

(၁) ကုသိနာနဂရေပဝရေယျကသာလမဟာဏ္ဍာဆိရေသုရိယောပဝိသိ။
အာမတန္ဒဒသဏ္ဍုသုရသအာနန္တရိယေတိဆိတောဝမဟာသုဓိယော။
ဒိဗ္ဗတိအန္ဘာပိဋိတဝိသုဒ္ဓမဟာသုဃနဂ္ဂာဃသာသနခေသုဝိ။
ကာသပထေရဒိဏာသဝပုဂ်ဝဉာဏိဘိအာနိယသုဒ္ဓုဝိသဂိတိ။

၂၄-လုံးဘွဲ့။ ၎ဂါထာပါဒကား (သ) ဂိုဏ်း- ရှစ်ဂိုဏ်း စိတ္တဖွဲ့ဆင်သော (ဒုဗ္ဗိလ)ဂါထာကြီးတို့တည်း။ ။နောက်နှစ်ပါဒကား(ဘ)ဂိုဏ်း- ရှစ်ဂိုဏ်းစိတ္တဖွဲ့အင်္ဂသော(ကိရိဋ္ဌ)ဂါထာကြီးတို့တည်း။ ။

ပဝရေ။မြတ်သော။ကုသိနာနဂရေ။ အထက်ကျော်ခါရိက-ကုသဝတီအမည် တွင်ဘူးသော-ကုသိနာရုံ နေပြည်တော်ကြီး၌။ ယုဂသာလ မဟာဏ္ဍာသိရေ။ အင်ကြင်းအစုံ။ ပင်မင်းဆုံသား။ သင်းထုံ မဖြတ်။ ကင်းဂုံထပ်၍။ မြတ်သောဥယျာဉ်တော်တည်းဟူသော အနောက်တောင်ထိပ်၌။ ယော်သုရိယော။ အကြင်ဘုရားတည်းဟူသောနေမင်းသည်။ ပဝိသိ။ အနုပါဒိသေသ။မည့်ရခေါ်ည့ွန်း။အနောက်ကျွန်းသို့။ ရှုန်း ရွှန်းကြည့်ထင်။ဝင်တော်မူထွေပြီ။ အမတန္ဒဒသဏ္ဍု။ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောသူ ရသတို့ကိုပေးတော်မူတတ်သော။ လူနတ်တို့၏ဆရာအစစ်လည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ တသသုရသ။ထိုဘုရားတည်းဟူသောအရှင်နေမင်း၏။ အနန္တရိယော။ အခြားမဲ့၌။အ့ထိသိတောဝ။အလွန်ဇဖြေချမ်းမြ့သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝါ။ သူတော်ကောင်းတို့၏ဟဒယဝတ္ထု(မနိန္ဒြေတည်းဟူသောပတ္တမြားဂူဝသို့။ ဖြေးဟပ်သောအရောင်ရှိရကား။ အလွန်ဆာကျူး။ အထူးအားဖြင့်ဇဖြေသည်သာလျှင်ဖြစ်ထ၊သော။ယောမဟာသုဓိ။အကြင်တရားတည်းဟူသောလဖြည့်ဝန်းကြီးသည်။အဏ္ဍ။ရှိ၏။သောမဟာသုဓိ။ထိုတရားတည်းဟူသောလဖြည့်ဝန်းကို။ကာသပထေရဒိဏာသဝပုဂ်ဝဉာဏိဘိ။ဇတဒဂ်ရာထူးကိုအသိုးသိုးရယူထိပ်းပိုက်တော်မူကုန်သော။ အရှင်မဟာကာသပအမှူး၌ရှိသော။ မြင့်မြတ်သောရဟန္တာပညာရှိကြီးတို့သည်။အာနိယ။ သိပ်းပိုက်၍။ သုဒ္ဓုဝိ။ ကောင်းစွာလည်း.။ယသ္မာ။ အကြင့်ကြောင့်။ သင်္ဂ်ိတိ။သင်္ဂါယနာတင်အစ်၏။တသ္မာ။ထိုသို့သင်္ဂါယနာတင်အစ်သောကြောင့်။သောသုဓိ။ထိုတရားတော်တည်းဟူသောထမင်းသည်။ အန္တိမဘိဒ္ဓတဝိသုဒ္ဓ မဟာသုဃနဂ္ဂာလ သာသနခေသုဝိ။မိန္တာဖြူတည်းဟူသောတိမ်တိုက်၏နှိပ်စက် ခြင်းမှ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော ကြီးသောကောင်း

နိဒါနိုးပါဠိအနက်။

သောဘခဲနက်အရြင်ဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော် သုံးပါးတည်းဟူသောကောင်းကင်ကြီးတို့ရှိလည်း။ဒိဗ္ဗတိ။ထွန်းလင်းတောက်ပတောက်ပြ။ ။

(၂) သင်္ကိုံ သုမဟာထေရာ။ဇာဂရာသဘာအာဒယော။
ပဉ္စမံမန္တာလေးပူရေ။ဝိဒူကတ္တုယကောဝိဒါ။ ။

(၃) တတောပဋ္ဌာယဘာဆာပိ။အနုက္ကမေနသတ္ထုနော။
တသ္မိံဗိခမ္မာသနေ။ဗဟူဆိကွန်ဘိက္ခဝေါ။ ။

(၄) တဒဿဝဂုရုဝေါဆေရာ။ယေနပါရဂံတာအဟူ။
ပုနဉ္စဒေဘဘာသန်္တိ။ပါစေန်တိဝိနိရေန်တုံရံ။ ။

တတော။ ထိုသို့အရှင်မဟာကဿပဏ္ဍိတသင်္ကိုယနာတင်တော်မူသည့်ရှေးဦးစွာယ။အစပြု၍ အာသဘာဇာဒယော။အာသဘဉ္စဂုဏ်စသည်ထည်းရှိကုန်ဆဲသော။ဇာဂရာ။ဇာဂရိယာနှုယောဂတရားလည်း ရှိကုန်ထသော။ဝိဒူကတ္တုယကောဝိဒါ။ ဝိဒူကတ်တော်သုံးပုံတို့ရှိ၍ လိမ္မာတော် မူကုန်ထသော။မဟာထေရာ။ ရဟန်္တာအရှင်ယသ။ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿတည်းဟူသောမထေရ်ကြီးတို့သည်။ တဆာဝိ။ ထိုဇရှင်မဟာ ကဿပတို့နှင့်တကွလည်း။ပဉ္စမေ။ ရှေးရှေးသက္ကရာဇ်။ နှစ်ကာလ၌။ သင်္ကိုံ သု။ သင်္ကိုယနာတင်တော်မူကြလေကုန်၏။ ။တတော။ထိုနောက်မှ။ မန္တာထေးပူရေ။ မန္တလေးဒေသနာပုံနေရြည်တော်ကြီး၌။ဝိဒူကတ္တုယကောဝိဒါ။ ဝိဒူကတ်တော်သုံးပုံ၌။ ကုံလုံတတ်မြောက်တော်မူကုန်ထသော။ ဇာဂရာသဘာအာဒယော။ ဇာဂရာဘိအမည်တော်ရှိသော အာသဘာမြောက်ပြီးသော ဘုရားကြီး ဆရာတော် အစရှိကုန်သော။ မဟာထေရာ။ ဟညာရင်းသိုး။မထေရ်ကြီးတို့သည်။သတ္တုနော။မြတ်စွာဘုရားသခင်၏။ပါဝစနံ။ဝိဒူကတ်တော်ကို။သင်္ကိုယ်သု။သင်္ကိုယနာတင်ကြကုန်၏။တသ္မိံဗိခမ္မာသနေ။ထိုဝိဒူကတ်တော်ပို့ချသောနေရာ၌လည်း။ ဗဟူ။များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခဝေါ။ရဟန်းတို့သည်။ ယေန။ အကြင်ဝိုကာကျော်ကျမ်းဖြင့်။ ပါရဂံတာ။ ဝိဒူကတ်တော်၏ပြီးဆုံးခြင်းတည်းဟူသောကမ်းတဘက်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ အဟူ။ ဖြစ်ကုန်ပြီ။တံ။ ထိုဝိုကာကျော်ကျမ်းကို။ ပုနပ္ပုနံ၌။အကြိမ်ကြိမ်လည်း။ သိက္ခန်္တိ။သင်ကုန်၏။ ဘာသန်္တိ။ နှုတ်ရွက်ကျက်အံ့။ညည်းတိုင်းဖြန်ကြကုန်၏။အနုက္ကမေန။ ဆရာအစဉ်အဆက်ဖြင့်လည်း။တဝေ့ဝေ့။ထိုမန္တာလေးဌာနီမြို့တော်၌သာလျှင်။ဂုရုဝေါထေရာ။ဆရာဖြစ်တော်မူကြသော

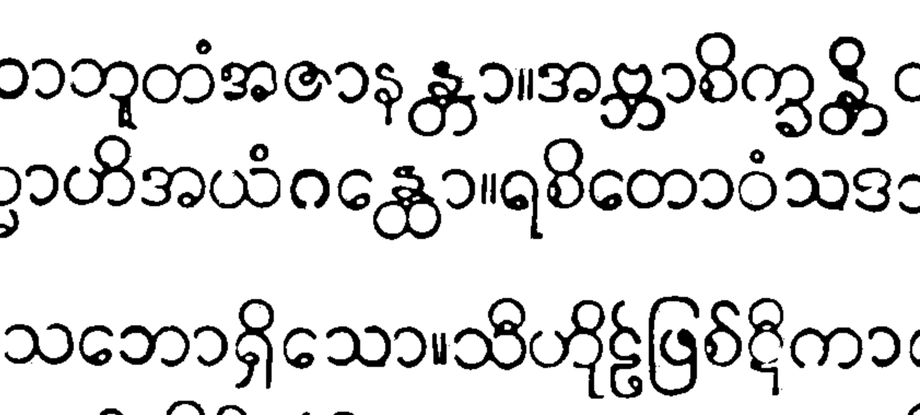
စံကျောင်းဆရာတော်။ ယင်း၏ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ ဥယျာဘိဝဓ။ ဘွဲ့တော်ခံသာသနာဝိုင် ဆရာတော်။ ယင်း၏ဆရာဖြစ်တော်မူသော။သဲအင်းဆရာတော် ဘုရားကြီးတို့သည်။နိရန္တရံ။ မပြတ်မလပ်။အာထင်ထင်။ ဘာသန္တိဝိ။ရွတ်လည်းရွတ်ဆိုကြကုန်၏။ ဝါစေန္တိဝိ။ ပို့လည်းပို့ချတော်မူကုန်၏။ ။

(၅) သုဓမ္မာယံဘဏာစေ့သူ။တဒ္ဓါရောဥက္ကဋ္ဌောဘဝေ။
မာနိတောသဗ္ဘဂုရုဘိ။လဇ္ဇဒိန္နောဝိရာဇုနာ။ ။

သုဓမ္မာယံ။ဝါဆိုလဝြည့်နေ့တိုင်အောင်ကျင်းပတော်မူသော သုဓမ္မာဘွဲသဘင်တော်ကြီးဌိ။ဘဏာစေ့သူ။ပထမပြန်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့တွင်။ယောပုဂ္ဂလော့။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။တဒ္ဓါရော။ ထိုဋီကာကျော်ကျမ်းကိုဆောင်နိုင်၏။သောပုဂ္ဂလော။ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဥက္ကဋ္ဌော။အကြီးဆုံးဖြစ်ရကား။ပထမအကျော်ကြီးတယောက်သည်။ဘဝေ။ဖြစ်ရ၏။သဗ္ဘဂုရုဘိ။ အလုံးစုံသောသုဓမ္မာဝင်။ ဆရာတော် ဘုရားကြီးတို့သည်။ မာနိတော။ ဋီကာ ကျော်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပါ တကားဟူ၍။ အားထားယုံကြည်။အတည်တည်မြတ်နိုးအပ်၏။ဝိ။သည်မျှနှင့်သာ။မကပါသေး။ ရာဇုနာ။မင်းတရားကြီးဘုရားသည်။လဇ္ဇဒိန္နော။ ရာဇာဓိရာဇဂုရုဟူသောတံဆိပ်တော်ကိုလည်းကပ်လှူအပ်၏။ ။

(၆) ယထာဘူတံအဇာနန္တော။အဇ္ဈာစိကွန္တိ တာဒိသံ။
တသ္မာဟိအယံဂန္ထော။ရုစိတောဝံသဒဿိနော။ ။

တာဒိသံ"ထိုသို့သဘောရှိသော။သိဟိုဠ်ဒွီပဖြစ်ဋီကာကျော်ကျမ်းဂန်ကြီးကို။ယထာဘူတံ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။အဇာနန္တော။ မသိမမြင်ကုန်သောသူတို့သည်။အဇ္ဈာစိကွန္တိ ။မဟုတ်မဟပ်ပဲ။ပုဝ်ခတ်စွပ်စွဲပိတ်ကြကုန်၏။ တသ္မာဟိ။ထို့ကြောင့်သာလျှင်။အယံဂန္ထော။ ၅၅အတိသုန္ဒရကျမ်းကို။ ဝံသဒဿိနော။ကျမ်းဂန်၏အဆက်အနွယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အဆက်အနွယ်ကို မြင်တော်မူသောဆရာမြတ်သည်။ရုစိတော။စိရင်အပ်လေပြီ။ ။

အာဝိသုဒ္ဓဂ္ဂဟဏိး။

နမောတဿဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဥာဏ်ဒိန္နော ယော ပရမသုခမကောသလ္လဆေကေသုဆေကော။
သမ္မုဒ္ဓါနံ လလိတမတုလမဗ္ဗဿသဘာယံ မဘာဝဒိ။
ဝရမတိသုန္ဒရံဝ အတိဂန္တြံရံ ပရံ ကသ္မာ တံ။
ဘဂဝတိ သောရသ္မွ ပဝရံ သုဓမ္မံ သံဃံ နမေ။

၁၈-လုံးဘွဲ့ပဏာမဂါထာ။ ။ရှေးနှစ်ပါဒကား။ ။မောဟောနော ယတ္ထဘဝတိယက္ကာစေတယောဒိတြွလေခါ။ ။ဟူ၍ပိန့်ဆိုအပ်သော ဆန္ဒောမယ္ဟ ရိမည်သော ဆန်းကျမ်းသုတ်လက္ခဏာနှင့်အညီ။ (မ)ကိုက်း (ဘ) ကိုက်း (နှ)ကိုက်းဟုအစဉ်အတိုင်းရှိသောသုံးကိုက်းတို့၏နောက်၌။ (ယ) ကိုက်းသုံးကိုးကိုက်းနှောင်းခြင်းလက္ခဏာရှိသော(စိတြွလေခါ) ဂါထာကြိုးတို့တည်း။ ။နောက်နှစ်ပါဒကား။ ။နဇာဇရာစရောသိဝဟာယော ဝိဆိန္နကံနန္ဒနံ။ ။ဟူ၍ပိန့်ဆိုအပ်သော။ဂုဏ်းသုတ်လက္ခဏာနှင့်ဆ အညီ။(နှ) (ဇ) (ဘ) (ဇ)ဟုအစဉ်အတိုင်းလေးကိုက်းတို့၏နောက်၌(ရ) ဥာဏ်းနှစ်ခုနှောင်း၍။ အက္ခရာ တဆဲ့တလုံး။ ချနှစ်လုံးတို့၌ ယတိခြတ်သော။ (နန္ဒိနီ) ဂါထာကြိုးတို့တည်း။ ။

ပရမသုခမကောသလ္လ ဆေကေသု။ဖြတ်သော ဘိမ်မွေ့သော တရားတို့၌လိမ္မာသောဉာဏ်။လိမ္မာကုန်သောအရှင်သာရိပုတြာအစရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်။ဆေကော။လိမ္မာတော်မူထသော။ ။(ဟနုည်းကား)။ ။ ပရမသုခမကောသလ္လဆေကော။ပရမဝိုတရားရှိသိမ်မွေ့သောဉာဏ်ဖြင့်

လင်မျာသော အရှင်သာရိဝုတြာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းခွ၊ သုဆေကော။ အထူးအမှုန်၊ အလွန်အမင်း။ လိမ္မာခြင်းလည်းရှိတော်မူထသော။ ဉာဏ်နွေ။ အသာဓာရဏာ ဉာဏ်တို့ကိုလည်း အဖိုးရတော်မူထသော။ ဘ။အနာဝရဏာဉာဏ်တို့ကြောင့် ဤသရိးသဘုန်းတော်လည်းရှိတော်မူထသော။ ယောဇနဒွေ။ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်၊ သမ္မာဒွါနံ။ ကသပဘုရားဌစခွ်၊ဂင်္ဂါသဲရတာမှ"ပွင့်တော်မူကြကုန်သောနောင်တော်သခင်။ဘုရားရှင်တို့၏။ လလိတံလလိတော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ ကျက်စားကွန့်မြူးခွင့် ပွါးလူးဇမ္ဗူသဏ္ဍာ လည်း ဖြစ်ထသော ။အတုလမြေသဘာဝသံ၊အတုလဘွဲ့ခံ။သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားသခင်တို့သာလျှင် ကျွင်းပခဲ့ဖြစ်သောတရားပွဲသဘင်တော်ကြီးခွ။ ဝရံ၊ သောင်းလောက ခေတ်သား။ နှတ်များအပေါင်းသည်။ ကောင်းစွာတောင့်တအပ်ထသော။ပရံ။ နှိမ့်ဖွဲ့ခန့်လျှင်အဆုံးရှိသော အတိဂမ္ဘီရံဝ။ အလွန်နက်နဲသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတိသုန္ဒရံ။အလွန်ကောင်းမြတ်သော အဘိဓမ္မာဒေ သနာတော်မြတ်ကို။ အဘာဝသိ၊ ရှစ်သွယ်အင်္ဂါ။သံဩြဒဖြင့်။ သာယာကျူးချီ။ ဟောလေပြီ။ *တန္တဗုဒ္ဓံ။ထိုမြတ်စွာဘုရားကိုဝှင်း။ဝရံ။ တောင့်တအပ်ထသော။ပရံဝ။ မြတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်ထသော။ အတိဂမ္ဘီရံ။ အလွန်နက်နဲစွာထသော။ အတိသုန္ဒရံ၊အလွန်ကောင်းမြတ်ထသော။*သုဓမ္မဉ္စ။ဆယ်ပါးသောတရားတော်မြတ်ကိုဝှင်း။ဘဂဝတိဘဂဝတော။မြတ်စွာဘုရားသခင်၏။ (သမ္မန်အနက်၌ဆို ဝိဘတ်။ဘဂဝတိပြီး၀စေ)။သောရသံ၊ကောင်းမြတ်သောသားတော်လည်းဖြက်တော်မူထသော။ဝရံ။ နှတ်နှင့်တကွသော လောကသည်တောင့် တ အပ်တော်မူထသော၊ ပရံ။ ဥတ္တာရိမနုဿဓမ္မတို့ကြောင့် မြတ်တော်မူထသော။ဒမတိဂမ္ဘီရံ။ အလွန်နက်နဲသော-မဂ်ဉာဏ်။ ဖိုလ်ဉာဏ်ထည်းရှိတော်မူထသော။အတိသုန္ဒ ရံဝ။သုပုညေခတ္တာဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်အလွန်ကောင်းစွာထသော။ပဝရံ။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇဉ်တို့ထက်ကဲထွန်ထသော။*သံဃဉ္စ။ရှစ်ယောံသောပရိမဏ္ဍသံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကိုဝှင်း။ ပရိမသုခုမကောဿလ္လ ဆေကေ။အဘိဓမ္မာ ဝိဓုကတ်တော်၌ကောင်းစွာတတ်မြောက်သော တပည့်အပေါင်းတို့ထက်။ သုဆေကော။အထူးအချွန်ဖြင့်၊အကြွေအလွန်လိမ္မာတော်မူထသော။ ဉာဏ်နွေ၊ တတ်မြောက်စွာထ့။ဉာဏ်ကြီးကြွ၍ဘဝတွင်ပြီး။ တပည့်ကြီးတို့ကိုကြီးစိုးတော်မူထသော။ယောအာစရိယော။ ကျွန်ုပ်၏ကျေးဇူးရှင်။ ဓမ္မာစရိယသ

ခင်ဖြစ်တော်မူကြသောအကြင်ဆရာအပေါင်းသည်။သမ္မုဒ္ဓါနှံ။ဘုရားသခင်တို့၏။လလိတံ။သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်၏ ကျက်စားရာလည်းဖြစ်ထသော။ဝရံ။တောင့်တအပ်ထသော။ပရံ။မြတ်ထသော။အတိဂမ္ဘီရ်။အလွန်နက်နဲစွာထသော။အတိသုန္ဒရံ။ အလွန်ကောင်းသော အဘိဓမ္မာဝိဒူကတ်တော်ကို။အတုလဓမ္မသဘာဝယံ။ ဘုရားပါဋိတော်ကိုပို့ချခင်းကျင့်ရာဖြစ်သောနေ့ဝါ။ ညဝါနှစ်ရပ်လုံးခြံ။ ဝါ။ နေ့ဝါ။ညဝါဟူသောစားပွဲသဘင်ခြံ။ အဘာသိ။ပို့ချသင်ကြား၍ထင်ရှားပြောပြတော်မူကြလေပြီ။ဘဂဝတိဘဂဝတော။မြတ်စွာဘုရားသခင်၏။သောဂသံ။ဥတ္တိစတုဋ္ဌကမ္မဝါစာဖြင့်။ကောင်းစွာစင်စစ်။သားတော်ဖြစ်တော်မူကြသော။ *တန္ဒြအာစရိယံ။ ထိုဓမ္မာစရိယကျေးဇူးတော်အရှင်။ဆရာသခင်မြတ်ကိုဂုဏ်း။အာဟံ။အာကွန့်ဝင်သည်။နမေနမာမိ။ရှိခိုးပျဲ၏။နမသိတ္ဝာ။ ရှိခိုးပြီး၍။ဝရံဝ။ ကုလပုတ္တာ။ကုလသားတို့။ တောင့်တအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝါ။ ရန်ကုန်မြို့နေပညာရှိ။ဂုဏ်အသရေရှိ။ လူကြီးလူကောင်းတို့နှင့်။ အရပ်ရပ်မြို့ရွာနေသူတော်ကောင်းတို့သည်။ ကောင်းစွာတောင့်တအပ်သော ဆုမြတ်မဂ်လာဘ်သာလျှင် ဖြစ်ထသော။ အတိဂမ္ဘီရံဝ။ အလွန်နက်နဲသည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ပရံဝ။မြတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်ထသော။ ။(ဥတ္တမတ္ထ)။ ။ဝါ။ဒိုကာကျော်။မဟာဒိုကား။ ဒိုကာဟောင်း။ ကျမ်းကောင်းကျမ်းကြီးတို့ကိုပယ်ဖျက်သောကေစိဝါဒတို့ရန်သူသာလျှင်ဖြစ်ထသော။ ။(ပစ္စနီကတ္ထ)။ ။ဝါ။ နောက်မှသာဖြစ်ထသော။ ။(ပစ္ဆာဘာဝတ္ထ)။ ။ဝါ။မည်သူမဆို။နားလည်စေရန်။မြန်မာသက်သေးကိန်းသာရေးသောကြောင့်။ပါဋိရေးကျမ်းတို့မှတပါးထည့်ဖြစ်ထသော။ ။(အညတ္ထ)။ ။အတိသုန္ဒရံ။အတိသုန္ဒရမည်သောကျမ်းကို။ဝါ။ကေစိဆရာတို့က။နာသုန္ဒရံ။ဟုထိုး၍ပယ်ချိုးသောအချက်တို့ကို။ အတိသုန္ဒရဖြစ်ကြောင်း။ ညွှန်ကြားဖော်ပြကြောင်းကျမ်းဖြစ်သောကြောင့်။ အတိသုန္ဒရံ။နာမသုဠုဆန်း။မြတ်ခန္ဓကျမ်းကို။ ကသံကရိသာမိ။ရေးသားပြုစုသတည်း။ ။နေတွင်နည်းမျှားနှင့်ယောဇနာလိုက်သတည်း။ဝါကျသိလေသနည်းမျှားနှင့်လည်းဆိုင်၏။ ။(ဤပဏာမဂါထာ-အချို့.ပါဋ္ဌိဆန္ဒာနုက္ကရဏာကိုဟတိထားရန်ရှိသည်)။ ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမတုလံ။ စသောဂါထာဖြင့်ညွှန်ကြားအပ်ကုန်သော။ ရတနတ္တယပဏာမ။အာဘိဓေယျ။ ကရဏာပုကာ။ပကရဏာဘိဓာန။ပယောဇဉ်တည်းဟူသောငါးပါးသောဝိဇ္ဇာဋ္ဌာန်တို့ဝင်။ ရတနတ္တယပဏာမကို။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမတုလံ။ လ။ အဘိဝါဒိယတ္ထေသောပါဠိဖြင့်။ ဖြိသည်ဟု-ဆို သောဝါဒကိုအဆိပါကဒူ သုဝိညေယျဖြစ်၍။သူတပါးတို့သိုင်းချာက်ခူး ခြင်းမရှိသောကြောင့်ချန်ထုတ်၍။ ကျန်သောဝိဘတ္တိထွက်လေးပါးကိုသာထင် ရှားစွာပြဆိုပေအံ့။ ။

တဆူဝုတ္တာဘိဓမ္မထွာဟူသောဂါထာသို့မဟုတ်ခဲ့။အာဘိဓမ္မထွသက် ဘီ။ဟူသောပထမဂါထာ၏စတုထွပါဒစကားအရေ့မှာ။ အဘိဓမ္မတ္ထဟူ၍ တချက်။သင်္ဂဟဟူ၍တချက်။နှစ်ချက်ခွဲခြားချင့်တတ်။ ။ဧဒိတ်,ဧစတသိက်, ရုပ်,နိဗ္ဗာန်,သည်။အဘိဓမ္မထွမည်၏။ဘယ်အတွက်ကြောင့် အဘိဓမ္မဆွ မည်ပါသတုံးလို့ဆိုတော့။ ဝမ္မသင်္ဂဂိအစ။ပဋ္ဌာန်းအဆုံးနှင့်သောအဘိ ဓမ္မာရုံးစကျမ်းဌပေါတော်မူအပ်သောသဘောတရားဖြစ်သောကြောင့်။ အဘိဓမ္မဆွ မည်၏။ ။အဘိဓမ္မာအရကား။အဘိဓမ္မာရုံးစကျမ်းဟုဆိုတတ် အထွ၏အရကား။စိတ်,ဧစတသိက်,ရုပ်,နိဗ္ဗာန်,ဟုဆိုတတ်။ ။သင်္ဂဟဆိုအ ရကား။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါရေးသားသော သင်္ဂဟိုတ်ကျမ်းဟုဆိုတတ်။ ။အဘိ ဓမ္မာမည်သောအဘိဓမ္မာရုံးစကျမ်းလည်။သင်္ဂဟဟူသောအမည်ကိုမဆို နိုင်။သင်္ဂဟမမည်ဘူးဆိုလိုသည်။ ။သင်္ဂဟမည်သောသင်္ဂိုတ်ကျမ်း သည်လည်း။ သင်္ဂဟာသာမည်နိုင်သည်။ အဘိဓမ္မာကားမမည်နိုင်။ ။ အထွ၏ အဓိပ္ပရဖြစ်သောစိတ်, ဧစတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်,သည်။ အဘိဓမ္မာ ထည်းမည်၏။အထွလည်းမည်၏။သင်္ဂဟကားမမည်နိုင်။ ။အဘိဓမ္မထွ သင်္ဂဟခဲ့ပုံ။ ။

အဘိဓမ္မဝုတ္တာအထွာအဘိဓမ္မထွာ။ ။အဘိဓမ္မော အဘိဓမ္မာရုံး ကျမ်းဌ။ဝုတ္တာ။ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ အထွာ။သဘောတရားတို့ တည်း။အဘိဓမ္မထွာ။ အဘိဓမ္မာရုံးစကျမ်းဌ ဟောတော်မူအပ်သောသ ဘောတရားတို့။ ။(ဖြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်သင်္ဂဟိုသာ ရှိသေး သည်)။ ။(ရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အလုပ်သို့မကူးသေးဘူးဟူ၍မှတ်)။ ။သင် ဿနိုဏ္ဍေတနာတိဝါသင်္ဂဟော။ ဏ္ဍေ။ဤသင်္ဂိုတ်ကျမ်းဌ။ ဝါ။တ နှံသိုးသင်္ဘကား။ဏတေန။ ဤသင်္ဂိုတ်ကျမ်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိုနိ။အာကျဉ်းချုံး ၍ယူအင်ကုန်၏။ကုတိတသ္မာ။ငှံ့ကြောင့်။သင်္ဂဟာ။သင်္ဂဟမည်၏။ ။ သင်္ဂိုတ်ကျမ်းကိုရ၏။ ။(ဘာသတ်ခြားဖွဲ့ထားလိုက်ဦး)။ ။အဘိဓ ယျ။ကျမ်းဆိုအနက်။ကျမ်း၏ဝမ်းစာလည်းဟူ၏။ ။ကဒ္ဓထာပကာသ။

ကျမ်းပြုသောအခြင်းအရာ။သရဲခွဲခြင်းများလည်းဟူ၏။ ။ပကရဏာဘိဓာန။ကျမ်း၏အမည်။ဘွဲ့တံဆိပ်လည်းဟူ၏။ ။ပယောဇန။ကျမ်း၏အာကျိုးဟူ၍လေးမျိုးရှိ၏။ ။ဌင်းလေးမျိုးတို့ကိုတွင်။ဒိတ်,စေတသိက်,ရုပ်,နိဗ္ဗာန်,သည်။အာဘိဓေယျမည်၏။ ။ထိုဒိတ်,စေတသိက်,ရုပ်,နိဗ္ဗာန်,နှင့်။သင်္ဂဟနကြိယာကား။ အဝိနာဘာဝဖြစ်ကြ၍။ အာဘိဓေယျ၌ ပါဝင်သင့်သည်။ ။သင်္ကြိုဟ်ကျမ်း၏အာဘိဓေယျဆိုသောကြောင့်။ခုင်အနုရုဒ္ဓါ၏အလုပ်ဖြစ်သောသင်္ဂဟနကြိယာနှင့်မကင်းနိုင်ဟူလို။ ။

ဌင်းစိတ်,စေတသိက်,ရုပ်,နိဗ္ဗာန်,တို့ကို။ရုဏ္ဏော်ယ။ဂါထာဘို့ဖြင့်ဌင်းဘူဝိဇာတိစသောအားဖြင့်ဌင်း။ သဒ္ဒေါတူရောချင်းပေါင်းသောအားဖြင့်ဌင်း။အမျိုးမျိုးဝေဘန်၍ပြခြင်းသည်ကရဏပ္ပကာရမည်၏။ ။ဤကျမ်းကို။အာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းဟု။အမည်ပေးခြင်းသည်။ပကဏ္ဏကာဘိဓာနမည်၏။ ။ဌင်းကျမ်းကိုသင်ခြင်း။သိခြင်း။ကျင့်ခြင်းမှစ၍နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်တိုင်အောင်သောအကျိုးအဆက်ဆက်သည်။ပယောဇဉ်မည်၏။ ။(ယခင်မှတ်ထားခဲ့သော အာဘိဓမ္မတ္ထဆိုသောဝါကျနှင့် စပ်ဟပ်၍ကြည့်လိုက်ကြပါ)။ ။သင်္ဂဟပုဒ်ကိုအထက်ကပြခဲ့သည့်အတိုင်း။ အာဓိကရဏာဝစ်။ကရဏာသဝ်ဝိဂြိုဟ်ဆိုသဖြင့်။ ခုင်အနုရုဒ္ဓါ၏အလုပ်ဖြစ်သောအကျဉ်းချုံးခြင်းကြိယာသည်။ မရဏအာဘိဓေယျမည်သော။ ဒိတ်,စေတသိက်,ရုပ်,နိဗ္ဗာန်,တရားတို့နှင့်။ အဝိနာဘာဝနည်းအားဖြင့်စပ်၏။အဝိနာဘာဝနည်းနှင့် 'မလွတ်ကင်းနိုင်။ ထိုစကားကို ဆိုသင့်ပါပေစွ။ ဓမ္မံဟုသောသရဏာဂုဝ်ပုဒ်၏အရ။ လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးတို့ကိုသာကော်ယူသင့်ပါသော်လည်း။ အဝိနာဘာဝ ဖြစ်းသောကြောင့်။ သိလက္ခန်အစ္ဆကထာ။ ဌိကဝ်စသောကျမ်းကြီးတို့၌။ (ပရိယတ္တိဓမ္မ၊ပါသွင်းလျောက်၍ကောက်ယူအပ်လေသကဲ့သို့။ ဤ၌လည်း။ အခ့ဂင်အနုရုဒ္ဓါ၏အလုပ်အမှန်ဖြစ်ပေသော။ သင်္ဂဟိတဘာဝသည်။အခ့ဂင်အနုရုဒ္ဓါကျမ်း၏။ဂန္ထဲဘိဓေယျ၌သွင်း၍ ကောက်ယူပါလေဟု-ပြတော်မူလိုသော။ ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်ဆရာမြတ်သည်။ ။အာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟန်ဖွင့်ဆိုတန်အာဘိဓေယျကရဏပ္ပကာရပကရဏာဘိဓာနဒီ။လ။ဒသိတဒမဝ။ ။ဟူသောစကားကိုမိန့်တော်မူသတည်း။ ။ဤဝကားရပ်၌။ အာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဟူသောပဒဖြင့်။အာဘိဓေယျကိုကောက်ယူခြင်းကား။အဝိနာဘာဝဒုည်းဟူ၍မှတ်ယူရမည်။ ။ပယောဇဉ်ဟူသောကျမ်း၏အကျိုးကို။ အာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ

ဟူသောပုဒ်လုံးနှင့် ပြသည်ရှိသော်။ ဆနက်သဘော မသန့် ရှင်းနိုင်။ အာနက်သဘောသန့်ရှင်းလေအောင်။သင်ဟာဟူသောပုဒ်ဖြင့်ဖြင့်သည်။ ။

အလုပ်နှစ်မျိုးကိုခွဲခြားချက်။ ။

မြတ်စွာဘုရား၏အလုပ်ကား။ အဘိဓမ္မာသုခဲ့နစ်ကျမ်းကိုဟောတော်မူခြင်းအဘိဓမ္မာကထုနကြွယာကိုမှတ်။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အလုပ်ကား။ သင်္ကိုဟ်ကျမ်းကိုရေးခြင်း။အကျဉ်းချုံးခြင်းသင်ဟာနကြွယာကိုဌတ်။ ။ အာကျယ်ပေါခြင်းနှင့်။ အာကျဉ်းခဲ့ခြင်း နှစ်ပါးသာဟူလို ၊ယင်းသို့ဖြစ်ကြ၍အာကျယ်ပေါခြင်းဟုဆိုအပ်သောမြတ်စွာဘုရား၏အလုပ်ကို။ ၌အာရဉ်လျှဉ်းပါးရန်သက်သက်မှုမလိုပြီ။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ဆလုပ်ကိုသာအလိုရှိရမည်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုသာမေးမြန်းရမည်၊ရှင်အနုရုဒ္ဓါ။ ကျမ်းကို ချုံး၍ရေးခြင်းသည်အဘယ်အကျိုးရှိပါ့နည်း။ ၍ကဲ့သို့သာလှဉ်းပါးပို့ရှိတော့သည်။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍ကျမ်းကိုချုံးခွဲခြင်းသည်။ မြန်မြန်သိပို့။ မြန်မြန်သိပါက။ မြန်မြန်ကျင့်ပို့။ မြန်မြန်ကျင့်ပါက။ မြန်မြန်နိဗ္ဗာန်ရောက်ပို့။အကျိုးရှိသည်ဟူလို့။ ။ထို့ကြောင့်။ထိုအကျိုးပယောဇဉ်ကို။ သင်ဟာဟူသောအစွမ်းသတ္တိဖြင့်သာပြဆိုလေသည်။ ။၍ကဲ့သို့အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ အလုပ်သက်သက်သာဖြစ်သောသင်ဟာနကြွယာကိုမှတ်။ မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်သက်သက်ဖြစ်သောအဘိဓမ္မာထုကသုနကြွယာနှင့်။ ရောနှောက်ခြင်းနေမည် ဖိုးသောကြောင့်။ သင်ဟာသဒ္ဒါကို။ ခွဲထုတ်လျက်ပယောဇဉ်ကိုထုဉ်းပါးရမည်။သို့မှအဓိပ္ပါယ်ပေါ်သည်။ ။ထိုကြောင့်။ ။

*ပယောဇနံပနသင်ဟာပဒေနသာမတ္ထိယတောဒသိဘဓမေဝ။ အဘိဓမ္မာထုနမေကထုသင်ဟာသတိတဒဂ္ဂဟာပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန တောသံသရုပါဝဗောဓသတမ္မူလိကာယ ဒိဋ္ဌဓမ္မသမ္ပရာယိကထုသိဒ္ဓိယာ အနာယာသေနသံသိဒ္ဓိနဉ်တော။ ။တိုင်အောင်သောစကားကို။အရှင်သုမင်္ဂလသာမိဋီကာကျော်ဆရာပြဆိုတော်မူလေသည်။ ။ဋီကာကျော်ဝါဒပြီး၏။ ။

(၁-အချက်။)

"သကထေန ဂန္ထေန အဘိတိတာ ဝေနထုဘူတာစတ္ထာရော အဘိဓမ္မထုဂဏှာတိဓေယျော။ သောအဘိဓမ္မထုသင်ဟာနိဗ္ဗာန အဘိဓမ္မထုသင်္ခေနဒသိတော။ ။ဝိဘာဝနိယံပနသင်ဟာတိတဘာဝေါဝိအဘိဆေယျာယေဝါတိကတွာ အဘိဓေယျာအဘိဓမ္မထုသင်ဟာပဒေနဒသိးတာတိပုတ်။ တံနသုန္ဒရံ။" ။နဟိအာပခားထုဘူတောသင်ဟာတိတဘာဝါဇ္ဇာမတ်

ဒိဏ္ဍာတ္ထဒဿနေအာဘိဓေယျာနာမဘဝိတုံယုတ္တောတိ'။ ။ဋီကာသမ်။ ။ အာဘိဓေယျဖြစ်သော စိတ်, စေတသိက်,ရုပ်, နိဗ္ဗာန်, တို့ကား။သင်္ဂဟိတ ဘာဝနှင့်စပ်သလျင်ကတည်း။ ။ပရိယတ္တိဓမ္မကို။ လောကုတ္တရာဓမ္မနှင့် ပေါင်း၍။ အဋ္ဌကထာ ဆရာကြီးများ ကောက်ယူတော် မူကြ သကဲ့သို့ ဖွင့်။ ။ဂုဏ်းအာဘိဓေယျဖြစ်သော။ စိတ်,စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်, တို့ကား။ ပရိယတ္တိ ဓမ္မနှင့်စပ်၍။ သွာက္ခာတ။ သင်္ဂဟိတ။ သုဒေသိတဘော ဂုဏ်ရှိကြသည်ချည်းတည်း။ ဓမ္မံသရဏံဂစ္ဆာမိပုန်အပ္ပင့်။သိလက္ခန်အဋ္ဌ ကထာ စသည်တို့၌လည်း များစွာဆိုကုန်၏။ ။သွာက္ခာတော ဘဂဝ တာဓမ္မော။ ဟူ၍လည်းဟောတော် မူလေသည်။ ထို့ကြောင့်။သင်္ဂဟိတ ဘောဂုဏ်သည်။အလွန်ထင်ရှား၏။ဂြိုဟ်နား၏။အာဘိဓေယျန္ဒိပါဝင်၏။ ။ ဋီကာသစ်စကားသံ့သည်။ လိပ်ခဲတင်းလင်းဆိုမိ၍။ပါဠို-အဋ္ဌကထာများသို့ မသက်မဝင်။ ။

(၂-အာချက်။)

"သဘာဂဓမ္မသင်္ဂဟဝသေန ဂန္ထဆိဓာနာကာရော ဂန္ထဆိပ္ပ ကာရော သောပနသင်္ဂဟပဒေနဒဿိတောဘော။ ။ဝိဘ္ဘာဝနိယံပနအာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂ ဟပဒေနာတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိအံတိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံဂန္ထဆိဓာနာကာ ရံဒိပေတိတိ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။

ထိုဋီကာသစ် စကားသည်။ ရှေ့နောက် မညီညွတ်ပဲ ပျက်ကွက် လေသည်။ ။ဗိဘ်ာဝနီဋီကာကျော်က။ သင်္ဂဟပြုလုပ်သော အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ကျမ်းရေးခြင်းကိစ္စကြီး၌။သင်္ဂဟပြုလုပ်၏ဟုဆိုသော်။ဘယ်ဟာကိုပြုလုပ်မည်နည်း ဟူသောအမေး တချက်မထွက်စေရန်။ ပြုအပ်သောကိစ္စ၏။ကိစ္စဝတ္ထုအကောင်အထည်တည်းဟူသော။ကံပုဒ်ပါတခါတည်းနှင့် ပြီးငြိမ်းလေအောင်ထည့်၍ပြဆိုလိုက်သည်။ ကြိယာနှင့် ကံဆိုသည်မှာကင်းနိုင်ကြသည်မဟုတ်ကပြီ။ ။သို့အတွက်။ ။ဂန္ထဆိပ္ပ ကာရော အာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပဒေန ဒဿိတောဘော။ ဟူသောဝိဘာဝနီဋီကာ ကျော်၏စကားတော်သည်သင့်မြတ်တော်မူပေစွ။ ။နဟိအာဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟံဂန္ထဆိဓာနာကာရံဒိပေတိတိ။ဟူသောနောက်ဆွယ်စကားဖြင့်ရေး သားသောဋီကာသစ်စကားသည်။ ဋီကာကျော်၏အာဘော်ကိုလည်းကျ နအောင်မကြံ။ပိပိဖြင်ဖြော်သောအဓိပ္ပါယ်ကလည်း။ လူပြိန်းတို့ပင်ဆိုကြ သောအချက်။ မနက်မနဲပါပဲနှင့်။ထံနသုန္ဒရံဟု-ဆိုမိခြင်းသည်။လူကြိုးလူ

ကောင်းတို့၏စကားမဟုတ်နိုင်ချေ။ ။မိမိသည်ဤဂန္ထပ္ပကာရအချက်၌ အာဘိဓမ္မတ္ထပုဒ်ကို မပါရဘူးဟူ၍ ရေးသားဏ်။ အထက်အဂ္ဂတ် (၃)အ ချက်ဝယ်။ ဂန္ထပဒယောဇဉ်ကို ဤသောအခါ၌မူကား။ အာဘိဓမ္မတ္ထပုဒ်ကို ထည့်ခုမည်ချန်မထားရဘူးဟူ၍။ ကံသေကံမရေးသားပြန်၏။ ။သို့အာ တွက်ထည့်ရမည့် နေရာမှာမထည့်ရဘူးဟူ၍ဂင်း။ မထည့်ရမည့်နေရာ မှာထည့်ရမည်ဟူ၍ ဂင်းရေးသား၏။ ဂင်းအချက်ကို။ ပညာရှင်တို့ မနှစ် သက်နိုင်သလျှင်ကတည်း။ ။

(၃-အချက်။)

"သင်ဟာဂန္ထကတေသတိ တဒုဂ္ဂဟာပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန အနာယာသ တော လဒ္ဓဗ္ဗံ ဓမ္မာနံသရူပါ ဝဗောဓဒိကံအနုပါဒါ ပုဂ္ဂိုဒ္ဓာနဉ်ဂန္ထသ ဖလာနုဖလံဂန္ထပဒယောဇနံ။တံဝိအာဘိဓမ္မတ္ထသင်ဟာသဒ္ဒေန ဝသေဝသာမတ္ထိယ တောဒသိတံ။ ။ဝိဘာဝနိယံပန သင်ဟာသဒ္ဒေန ဒသိတန္တိ ဝုတ္တံ။ တံန သုဒ္ဓံ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။(ကျွန်ုပ်အထက်ကပြခဲ့သည့်အတိုင်း။ဝိဘာဝနီဋီ ကာကျော်နှင့်တိုက်၍ကြည့်လိုက်ကြစမ်း)။ ။ဂျင်အနုရုဒ္ဓါကျမ်းဏ်ပထာ မအရာ၌ကျမ်းဏ်ပယောဇဉ်ဆိုတာကျမ်းဏ်အကျိုးပါဆဲဗျား။ ။ထိုအ ကျိုးသည်ကျမ်းတိုင်းမှာပင်ရှိကြသည်ချည်းတည်း။ ။ရှိပုံကား။ ။*ဓမ္မ သင်္ဂဏီပယောဇဉ်။*ဝိဘင်းပယောဇဉ်။*ဓာတုကထာပယောဇဉ်။*ပုဂ္ဂ လပညတ်ပယောဇဉ်။ *ကထာဝတ္ထု ပယောဇဉ်။ *ယမကပ်ပယောဇဉ်။ *ပဋ္ဌာန်းပယောဇဉ်ဟူ၍အသီးအသီးရှိကြလေ၏။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း ကိုသင်ကြားလျှင်လည်းပရမတ်တရားများကိုသိနိုင်သလျှင်ကတည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းအောင် ကျမ်းတက် ပြဦးစို့။ ။*ရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းများကိုသင်ကြားပါလျှင်ထည်း။အာဘိဓမ္မာကိုသိရသည် ပင်တည်း။ ဆရာကျမ်းရေးခြင်းသည်လည်း။ အာဘိဓမ္မာကိုသိရပို့ပင်ရေး သည်။ သိရပုံအထူးရှိပါသလောဟု။ မေးရန်ရှိသေးကြောင့်။ သင်ဟံဟု သေပါ၌ကိုမိန့်။ ။ကျမ်းကျဉ်းသောကြောင့်မြန်မြန်သိရလိမ့်မည်ဟု လို။ ။သင်ဟာသဒ္ဒါ၏သာမတ္ထိယဆိုတာ။၌အဓိပ္ပါယ်ပါပဲဗျား။ ။ပေ ယျာလချုံး၍အာ့ဆုံးကိုသွားစို့။ ။ရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း များကိုသင်ကြားလျှင်လည်းနိဗ္ဗာန်ကိုရောက်ပါ၏။ ဆရာကျမ်းရေးခြင်း သည်လည်း။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရှိရာပင်ရေးပါသည်။ ရောက်ပုံထူးပါသလော ဟုမေးရန်ရှိ၍။သင်ဟံဟုသေပါ၌ကိုမိန့်။ ။ကျမ်းဆကျဉ်းသောကြောင့်

မြန်မြန်ရောက်ပါလိမ့်မည်ဟူလို။ ။*သင်္ဂဟသဒ္ဒါ၏သာမတ္ထိယဆိုတာ။ ဤအဓိပ္ပါယ်ပါဘဲဗျား။ ။ဤသို့ဖြစ်သောကြောင့်သင်္ကြိုဟ်ကျမ်း၏ပုံးယာဇဉ်ကို။ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ဆိုတဲ့ရွာတန်းရှည် ဝါကျကြီးနှင့်ပြသလား။ သို့တည်းမဟုတ်။သင်္ဂဟဆိုတဲ့ပုဒ်ကလေး၏အစွမ်းသာမတ္ထိယနှင့်ပင်ပြသသားဟု-သေချာစွာစဉ်းစား၍။ကြည့်ရှုစမ်းကြပါကုန်။ အဘိဓမ္မတ္ထပုဒ်များနှင့်မဆိုင်ကြောင်းထင်ရှားကြလေပြီ။ ။ထို့ကြောင့်ဦးကာကျော်ဆရာ၏ဥာဏ်တော်သည်။မြင့်မိုရ် တောင်မင်းကဲ့သို့ ကြီးမား မြင့်မြတ်တော်မူပေစွ။ ။ထို့ကြောင့်။ ။

*ဝိဘာဝနီယံပနအာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟမွသင်္ကိအာဒိဟိသတ္တဟိပကရဏောဟိသာခရဏာတ္ထာတံအပနေတွာ ဧဟိတွာသုဒ္ဓသင်္ကဟသဒ္ဒေနဒဿိတောတို့ဝတ္တုံ"တံအာတိသုန္ဒရတ္တာ့ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဟုဤကဲ့သို့မှတ်အပ်၏။ ။

"နဟိအာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟတ္တေန ဝိနာ အနာယာသတောသံသိဒ္ဓိမတ္တဒိပကေနသင်္ဂဟသဒ္ဒမတ္တေနတာဒိသောအနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနဇ္ဈာပနဿဝိသေသောသဏ္ဌာဉာဏံ။ ။ဦးကာသစ်။ ။အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟနှင့်ကင်း၍။ဝါ။အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟမပါပဲနှင့်။ မပြုမငြင်အကျိုးပြုခြင်းမှုကိုသာ ပြတတ်သောသင်္ဂဟသင်္ဂဟဖြင့်။ထိုသို့သဘောရှိသောနိဗ္ဗာန်အဆုံးရှိသောအကျိုးထူးကို မသိနိုင်ပါဘူးတဲ့ဗျား။ ဘာ့ကြောင့်တုံးဆိုတော့ လောကဋ္ဌမသူတော်တို့၏ တရားကိုချုံးခြင်းများကိုမြင်သောကြောင့်တည်းတဲ့ဗျား။ ။ပါဠိရှိဘိုင်းပြန်ဆိုလိုက်သောဦးကာသစ်အဓိပ္ပါယ်။ ။ဦးကာသစ်စကားသည်ကျမ်းဂန်နှင့်မဆိုင်သောဓကားသာဖြစ်လေသည်။ ။သင်္ဂဟပုဒ်သည်။သိုက်တူးရာများကရအပ်သောအရင်းအမြားမရှိငုံးတိတိပုဒ်မျိုးလည်းမဟုတ်။ ။ တောင်တွင်းကြီးဦးပျော်၏သူငယ်ချင်းတယောက်အိပ်မက်မြင်သော(အသုခ)ဆိုသောပုဒ်မျိုးလည်းမဟုတ်။ ။စကားထာဝကအပ်သောပဟေဠိသဒ္ဒါမျိုးလည်း မဟုတ်။ ။မည်သည့်သဒ္ဒါပုဒ်မျိုးမဆို။ ကာလဒေသစသောအခြေအနေသို့လိုက်၍အနက်ကိုပေါ်ကြမြဖြစ်ကုန်၏။ ။သင်္ကိုဟ်ကျမ်းနိဒါန်းပဏာမဋ္ဌသင်္ကဟသဒ္ဒါသည်။ပိဠိ၏မှိရာကျမ်းတဲ့သည်းဟူသောဒေသကိုထောက်လိုက်သည်ရှိသော်။ ရှေ့ကအာဘိဓမ္မတ္ထပုဒ်များမပါမျက်ကွက်ရှိသော်လည်း။ တခြားသောအနက်ကိုပေါ်ရာမမြင်။ မသူတော်တို့၏တရားကိုပေါလိမ့်မည်ဟု-ပသင်္ကာဖြစ်ပို့ရာမရှိနိုင်။ ။ထို့ကြောင့်။

ဦကာသစ်ပြုဆိုသောငကားသည်။ပဉ္စကတ်သုံးပုံသို့မသက်ဝင်။လောကီ
စကားမှုသာဖြစ်လေ၏။ ။

(၄-အချက်။)

*သာစဒန္ဓနေယျဒန္ဓကာနံ ခေတ္တဇ္ဈာသယသမ္ပ ဒါဟိ်ဒ်ဒ္ဒမ္မေဝဒန်ယ
ဘူတာယထာလဒ္ဓသဒ္ဒဘိန်ဝိတ္တကသကမ္မသအန္နဲလဒ္ဒဒါနဝဒေသန တံ
နိဗ္ဗတ္တိတဒါပါကသန္တံဘိသာ အန္တရုယကာရုနိ ဥပပဇ္ဇကဥဃာတဇက
ကမ္မာနိပဋိဗာဟိတ္ဝာ ဘန္ဓိဒါနာနံ ယထာဓိပ္ပေတသိဒ္ဓိဗန္ဓကာနံရောဓါဒိ
အန္တရာယာနံအဗ္ဘဝဉ်ံသာဒေတိ။ ။ဒါဘာဝနိဒ္ဒကာကျော်။ ။"ဝိဘာဝ
နိယံပန သဗ္ဗသုစရိတသုဆဝဒနဝသေနဝ-ဝန္ဓနာပယောဇနံဝိဘာ
ဝိတံဝိယဒိဿတိ။ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယဘူတာတိဟိတတ္ထဝုတ္တံ တံနသုန္ဒရီ"း ။
ဦကာသစ်။ ။ယခုလောကဦပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသည်။သုခဒါပါကဇဉ်ဘာ
ရံကိုမစွန့်နိုင်ကြသေးသည့်အတွက်။ မည်သူမဆိုဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးနှင့်၊ တမ
လွန်လောက အကျိုးနှစ်ပါးတို့အနက်။ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးကို။မြော်ကိုးတောင့်
တကြသည်ချည်းတည်း။အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအစရှိသောကျမ်းပြုဆ
ရာအဆက်ဆက်တို့သည်လည်း အန္တရာယ်များကာခြင်း။ မိဒိုးရိုးသော
ကျမ်း အဆုံးသတ်ခြင်းဟူသော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မ အကျိုးကိုသာ လက်ရင်းထား
တော်မူကြကုန်၏။ ။တမလွန်အကျိုးကိုလက်ဖျားထားတော်မူကြဟု
သည်။ ။အိမ်ရာထောင်သောလူတို့သည်လည်း။အို့ခါမှင်္ဂဟရာကိုအ
လိုမရှိ။ယခုနှုန်ကဖြန်ရမည့်ငွေကဆယ်ကိုသာအလိုရှိကြမြဲတည်း။ ။ဝဋ်
သုံးပါးခြုံငြိုးငွေ့သော ရဟန်းတော်များလည်း။ ယခုဘဝခြုံပင်နိဗ္ဗာန်ကို
လိုချင်သည်။တမလွန်ဘဝဖွေ့ဖြောင်းရမည်ဆိုလျှင်ဇဝိတ်မသန့်နိုင်ဖြစ်
လေသည်။ ။ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးကိုလည်း။ထိုင်ကာဆရာပြုဆိုတော်မူသည့်
အတိုင်း။ ဆဓမ္မဇောဇစတနာမှတပါး။ အခြားသောစေတန၁တို့ကပေးနိုင်
၏ဟူ၍ပိဋကတ်သုံးပုံခြုံမရှိ။ ။ဦကာသစ်ကိုးကားပြုဆိုသောအဋ္ဌကထာ
စကားသည်ကံအကျိုးပေးကိုပြုဆိုသောအရာမဟုတ်။ ကမ္မစတုက္ကနှင့်မ
ဆိုင်။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းကိုဟောတော်မူသောပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်
နှင့်မဆိုင်။ ဤအရာဌာန၌ကိုကားသင့်သောစကားသည်းမဟုတ်ပေးဟု
ကြောင့်။တကွဲတလမ်းစီဖြစ်ကြောင်းကုန်၏။ ။အကြောင်းမူကားဇောဝဏ်စ
ကျက်စေတနာဘို့သည်။ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးကိုပေးသည်ဟူ၍ဆိုမိသောကြောင့်
ပဒ၏မှီရင်းခဲ့ဖြစ်သောသဟိဟိတ်ကျမ်း၏ ကမ္မစတုက္ကနှင့်ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး

ဆန့်ကျင်ပက်ဖြစ်လေ၏။ ပိပိထင်ချက်နှင့် ကြီလုံး ထုတ်သော အာဟာရ ပစ္စည်းသည်။စတုဇရုပ်ကိုထောက်ပံ့သကဲ့သို့။ထိုပထာမဇောဇနှစ်ချက် တို့သည်လည်း။ ကျမ်းပြုဆရာ၏ စတုဇရုပ်ကို ထောက်ပံ့ခြင်းမျက်စိသာ အသိုင်္ဂါရမည်ဟု ဖြောင့်ချက် အဓိုးမှားပြန်သည်မှာ။ စတုဇကာယကို ထောက်ပံ့ ကာမျှကို ပထာမကုသိုလ်၏ အကျိုးဟူ၍ ယူသွင်းခေါ်ဝေါ်ရ လျှင်။ပဋိသန္ဓေနောင်ပထမဘဝင်မှစ၍ရုတိဇိတ်ဖြစ်သည်တိုင်အောင်အ လုံးရုံသောဂိတ်တို့သည်ပိပိမှဓ္ဂ၊ဖြစ်သောဂိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သောဇကာ ဇကာယ။ဒွိဇကာယ။တိဇကာယ။ စတုဇကာယရုပ်တို့ကိုဇထောံပံ့၍ပစ္ဆာ ဇာတပစ္စည်းတပ်သဖြင့်ကျေးဇူးပြုသည်ချည်းဖြစ်သောကြောင့်။အလုံးစုံ သော ကုသိုလ်ဗျာကတ။အကုသိုလ်မှန်သမျှတို့သည်။ပထာမကုသိုလ်နှင့် ကျေးဇူးထိုး၍အတူတူပင်မှတ်ရပါတော့မည်။ ။သည်သာမကသေး။ ပဋိသန္ဓေဝိပါက်-ဘဝင်ဝိပါက်ဒိတ်တို့သည်။ဝိညာဏာဟာရပစ္စည်းမည် ကုန်၏။ထိုဝိပါက်နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ဖဿစေတသိက်သည်လည်း။ ဖဿာဟာရပစ္စည်းမည်၏။ထို့နည်းအတူလျှင်။ထိုဝိပါက်စိတ်။ဖဿတို့ နှင့်သမ္ပယုတ္တဓမ္မဖြစ်သောစေတနာစေတသိက်သည်လည်း။ မနောသဉ္စေ တနာဟာရပစ္စည်းမည်၏။ ။စားသောက်အပ်သောအစာ၌ပါသောဩ ဇာရုပ်သည်။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်းမည်၏။ ။(သဟဇာတစသောပစ္စည်း မျိုးတွေကိုချန်ထားသေးသနော်)။ ။ဤပြဆိုပြီးသောတရားတို့သည်ခန္ဓာ အိမ်စတုဇရုပ်ကိုထောက်ပံ့ ခိုင်ခံ့စေသော တရားချည်း ဖြစ်ကြလေသော ကြောင့်။ အကယ်၍ အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ စတုဇရုပ် အထောံအပံ့ လေံကိုသာအလို့ရှိပါလျှင်။ ပထာမကုသိုလ်ကို ပြုတော့မည်မဟုတ်။ဝိ ညာဏာဟာရပစ္စည်းတည်းဟူသောဘဝင်စိတ်များများကြီးကျအောင်။ ကြက်သားဏာသားတို့ကို-၀၀-ကြီးစား၍အိပ်တော့မည်သာတည်း။ထို ကြောင့်။ဤကာသစ်ပြဆိုသောစကားသည်။တလုံးမျှမဟုတ်နိုင်သလျှင်က တည်း။ ။*နာနာက္ခဏိကာစေတနာဝိပါကာနံခန္ဓာနံ ကဋတ္တာစရူပါနံ ကမ္မပ်စ္စယေနပစ္စယော။ ။ဟူ၍ဂင်း။ ။ပုရိမာပုရိမာကုသလာ ဓမ္မာ ပဋိမာနံပဋိမာနံအဗျာကတာနံဓမ္မာနံဥပနိဿယပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ ဟူ၍ဂင်းဟောတော်မူသော ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်မျှားနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်လေ၏။ ။

အထက်အဆိုပါသာစဝန္ဓနေယျဝန္ဓကာနံ ဟူသောအစကားဖြင့်

အင်သောဦးကဒကျော်၏ စကားတော်သည်။ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် ပဒိသမ္ဘော်
ဒါမင်္ဂပါဠိတော်။ သင်္ကြံဟ်ကမ္မစတုက္ကတို့နှင့် တည်ငြားညှတ်ငါးသည်း ဖြင့်ချို
ဒတ်နှင့်တက္ကသောလောကဒ္ဓါ။တစုံတယောက်သောသူသည်ပယ်စွန့်ခြင်း
ဥပမထိုက်သည်ဟုဆိုကတည်း။ ။ဇနကမဟာပထမ္ဘကဇာတ်ပါဠိတော်သဘော
ကခွေတိကိုင်ငါသေန။ ။ဟူသောသာကိုတော်ပါဠိ၌ကိုင်ဟူသည်ကလေးက
စားသော ကင်းဟု-မမှတ်နှင့်။ အကျိုးပေးသော နာနာကွဲကဲကကမ္မကိုဟု
ကြွေးမြွေးကိုဝေဒနာတော်ယူရမည်။ ။(ဦးကာသစ်ကိုရှင်းသင်းချက်ပြီး၏) ။

(၅-အချက်)။

"ဝိဘာဝနိယံ ပန ယထာ ဒုတ္တ ဝစနတ္ထ ယောဇနေ ဝိသမ္ဘော သဒ္ဒ-ဒ္ဓ
သဒ္ဒသဘဂဝတိသာမညဝေသဒ္ဒပဝတ္တတ္တာအတုသန္တိဇာမိနာဒိသေသေ
ကိတိဝုတ္တံ။ငံသုသဒ္ဒါရံ" ။ ။မဟာဋီကာဟိသတ္ထုကုဏာပဒါနံမဇ္ဈဒေတံသမ္ဘော
သဒ္ဒုဒ္ဒပဒံ။ဒဒ္ဒါဝိယတာရကာနံမဇ္ဈာ" ။ ။ဦးကာသင်္ခါ။ ။သမ္ဘောသဒ္ဒ-ဒ္ဓ
ပုဒ်သည် ဘုရားဒြဗိတော်၌ ။သာမညဖြစ်နေသောကြောင့်။အတုလပုဒ်နှင့်
ဆင်မံ၍ အထူးပြုတော်မူသည်။ ။ဦးကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်။ ။ဗြတ်စွာ
ဘုရား၏ဂုဏ်ဟောပုဒ်တို့တွင်သမ္ဘောသမ္ဘုဒ္ဓပုဒ်သည်၊ကြီးသော ထင်ပေါ်
သောပုဒ်တခုဖြစ်သည်။ ကြယ်တာရာတို့၏ အလယ်၌ လမင်းကဲ့သို့ဖြစ်
လေသည်။ထို့ကြောင့်။ သာမညဖြစ်သည်ဟုမဆိုနိုင်၊ ။ဦးကာသစ်အ
ဓိပ္ပါယ်။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်ကား။ ။ဗြတ်စွာဘုရား၏အရှေ့နှုတ်တော်ထွက်
အရေဟံပုဒ်အစ။ဘဂဝါပုဒ်အဆုံးရှိသောဂုဏ်တော်ဟောပုဒ်ကြီး။ကိုးပုဒ်
တို့သည်အသီးအသီးထင်ပေါ် ကြီးမြင့်ကြသည်ချည်းတည်း၊ ။ဝိသုဒ္ဓိ
မဂ်အဋ္ဌကထာ။ အာဂုတ္တိရ်၏အဋ္ဌကထာ စသော ကုန်းကြီးတို့၌ ဘွင့်ဆို
တော်မူကြရာ။မည်သည့်ပုဒ်ကထင်ပေါ်သည်။မည်သည့်ပုဒ်က တိမ်မြုပ်
သည်ဟုအခေါ်အလာမရှိချေ။ ။တခုကိုကြယ်တာရာနှင့်စာသည်။ တခု
ကိုလမင်းနှင့် တူသည်ဟု-အရိပ်အမြွက်မရှိ။ ။ကုန်းပြုဆရာ အဆက်
ဆက်တို့၏ သဘောကား။ ဝိသေသနပြုခြင်းသည်၊ထင်ရှား သည်ထက်
ထင်ရှားအောင်ဝိသေသနပြုပြီးမှ ငံသသ္ဒဒြဗိဟောဒုဒ်ကို ဆိုတော်မူကြ
ခြင်းသည်။ ။ဤအနုဒုဒ္ဓါ ဆရာသည်လည်း။သမ္ဘောသမ္ဘုဒ္ဓဖြင့် ပြီးသင့်
လသည်း။ဝိသေသနကြီးမဖြဂ်ိတတ်သေး၊အတုလပုဒ်ထင်၍ကျုပ်သထောက်
မထောင်ရှားသေးဘူးဆိုလိုသည်။ ။ဆိုစကားသည်ဒုနိ၏။ သမ္ဘောသမ္ဘုဒ္ဓ
ဟူဆိုကာမူဖြင့်၊ရုပအဆုတ္တလ။ဝါစာအတုလ။ဇုဒ္ဓိအင်း သ။ ဥာဏအတုလ

ဟု-အတုလလေးပါးတို့ အနက်က။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဟူသောဝိသေသနပုဒ်ဖြင့်။ ဥာဏအတုလကို သာဖြနိုင်သည်။ ကြွင်းသော အတုလကြီးသုံးပါးကိုမဖြနိုင်။ ။သည်တော့အရှင့်အကျန်နှင့်ဘယ်သင်းကမျှားသနည်း။ အကျန်ကမျှားနေပြီမဟုတ်လော။ ။ယင်းသို့အကျန်ကမျှားနေလျှင်။သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သဒ္ဒါတရမှဖြင့် ဘုရားဖြစ်ခဲတော်မှာ။ အင်မတိအင်မတန် အထူးကြီးဖြစ်အောင်ချီးမြှောက်မစနိုင်သေးရဲ့လား။ ။(သေသေချာချာကြည့်ကြစမ်း။) ။ဗုဒ္ဓိ သလက္ခဏူပေတော။ သိတာနဲ့ပူဇဉ္ဇနာဓရာ။ဟူသောပါဠိတော်ဖြင့်ပြတော်မူအပ်သောရူပင်သာသနာစိန္တာသျှုဂုဏ်တော်။ ။ဤတွဲဝါစကော။မရဏဝဂ်ရသေရာပေတံ့ ဤဟူသရောအစရှိကုန်သောပါဠိတော်ကိုဖြင့်ပြအပ်သောဝါစာဝိလာသအစိန္တာသျှုဂုဏ်တော်။ ။ဤဆိုသို့သာသပဂန္တာ။ စကိုးတိုဂုတောဒေဘာ။ ဤဆိုသို့သောစကားဝါဒဖြစ်။ အတ္တဘာဝေနဆာဒယိ။ ။အစရှိသောပါဠိတော်တို့ဖြင့်ပြတော်မူအပ်သော။ဤဒိဝိလာသအစိန္တာသျှုဂုဏ်တော်။ ။ဤသို့အစရှိသောဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်အနန္တတို့။ ကြွင်းကျန်နေသည်ကို မြင်တော်မူသောအခွင့်သုမင်္ဂလာသမိဒ္ဓိကာကျော်ဆရာမြတ်သည်။ ။*ယထာဝုတ္တဝစနတ္ထယောဇနဝိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဒ္ဒသ ဘဂဝတိသဒမည ဝေနပဝုတ္တတ္တာ အတုလဒိဋ္ဌပဒါနဝိသေသေတိ။ ။ဟူသောပါဠိကိုပိန့်၏။ ။ဤပါဠိကိုနှတ်နှင့်ဝေဘွသောလောကဒ္ဓိတရုံတယောံးသာသူသည်ပယ်ခြင်းငှာမထိုက်။ ။

(၆-အချက်)။

ထိုငါးအချက်ကိုပြဆိုသောစကား၏အခြားမဲ့ခဲ့။ ။တုသယိတဒ္ဒေဝ အာညေနပဓိတဗ္ဗောတိ တုဒလော။ ဟု ပြဆိုသောဒိဋ္ဌကာသစ် စကားသည်မသင့်။ ။အချို့နှင့်အချဖွားသည်ဟူလို။ ။တုဒလောဟုချလိုလျှင်။ ။တုလိတဒ္ဒေဝတိတုဒလော။ ။ယအာဂ္ဂဆရာမပါရု။ ။တုလိတဒ္ဒေဝဟုချိလျှင် တုဒလောဟုချ။ ။တုလယိတဒ္ဒေဝဟုချိလျှင် တုဒလျောဟုချရမည်။ ။ယသုမ္ဂကာဒး။တုဒလောဟုချထာဒးသည်။ ထို့ကြောင့်တုလယိတဒ္ဒေဝဘိတုဒလျော။သည်ပုံချိ-သည်ပုံချ။ ။တုလိတဒ္ဒေဝတိတုဒလော။ သည်ပုံချိသည်ပုံချ။ ။ဤကာဒးအချိနှင့်အချကိုမှန်ကန်အောင်ပြဆိုခြင်းတည်း။ယင်းသို့ဝိဂြိုဟ်ကိုကမ္ဘသာဓ်ပြုလုပ်ပြီး၍ စာကြောင်း၏(၂၄)ဦးရောက်သောအခါ။နဟိတုလသဒ္ဒါဓာတုသိဒ္ဓါကမ္ဘသာဓနာစဘဝိတုံနယုဇ္ဇာ ဟု

ဖြဆုံခြင်းကား။ ခွဲ့နေ့ဂ်မည်သည့်အတွက်၊ အခြားသူတို့ပယ်ရန်မရှိ။ ဦးဖိစကားဖြင့်ပင်ဦးဦးစကားကိုပယ်ပျက်ပြီးဖြစ်နေလေပြီ။ ။

(ဆုံးဖြတ်ချက်ကား)။

*ဘိုးဘွားတရားတော်များသည်ကား ဥာဏ်ဖြင့်ခွဲခြားခဲ့ကုန်သော်ကား ဟုလာသောဥမင်္ဂဒေါတ်ပါဠိတော်စသည်တို့ဖြင့် သအောက်ခြေများနှင့် တွဲယှဉ်၍ တူသဖြင့်ဟောတော်မူသည်။ ။ဒုဿီလမဟုလံဝန္ဒေ၊ ဟုအဋ္ဌကထာဆရာကြီးတို့စိတ်ကူးသော ဂါထာတို့ဖြင့်ကား၊ သအကျွေများမဖက်သင့်သက်သော တူလသန္ဓါဖြင့်လာရှိသည်။ ။အရှင်မဟာကဋ္ဌသပ်းဆရာသူတော်ဘည်းသော်လည်း ဆိုလေသည်။ ။ဘုသာယဒေါလာယစသောပြယုဂ်ထုတ်ဆောင်ချာပါဠိတို့ဖြင့်တူလဟုဆိုလေသည်။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍။ တူလျှသန္ဓါ၏ကာဒိသကားတူလသန္ဓါတည်း ဥလသန္ဓါကား၊ တူလသဒ္ဒါ၏ကာဒိတည်း။ ။ဝါ။ တူလျှသန္ဓါကားပုဒ်ရင်းဘည်း။ တူလသန္ဓါကားပုဒ်ဖျားတည်း။ ။ယင်းသို့ပုဒ်ရင်း။ ပုဒ်ဖျားက် ခွဲခြားပြီးလျှင်ရှင်တွက်၍ဖြလိုသောဥကာကျော်ဆရာသည်။ ။သင်ဘဝတွေ-အာစရိယသောဘိက္ခုကိုမိန့်။ ထို့ကြောင့် ဦးကာကျော်ဆရာဖြတ်ဆိုဥပဒေသကား။ သန္ဓါအာရာ၌ လိမ္မာတော်မူသည့်အဖြင်။ အထောက်အသားများစွာတို့နှင့်ညီညွတ်မှုရှိပြဆိုတော်မူအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း။ များသောအကြားအမြင်လည်း ရှိတော်မူပေစွ။ ။ဤအခုံးဒုံ။ ဦးကာကျော်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဦးကာသစ်ကပယ်ပယ်သည်ကား။ နောင်ထာလတို့ကုန်သောသန္ဓပါဂရုဆရာအဆက်ဆက်တို့သည်။ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်းပြုံးလိမ့်မည်တည်း။ ။

(၇-၀-၉-အချက်)။

"ဝိဘာဝနိယံဇနဂတာသုဒ္ဓိသုသမ္ဗဒါသုဥာဏသမ္ဗဒါပဆံဝုတ္တာ။ တတောပဟာနသမ္ဗဒါ။ ။ပဟာနသမ္ဗဒါယောဝနုပတံဝုတ္တော။သာဟိဥာဏသမ္ဗဒါယ ပုဗ္ဗဂ်မဘာဂတာပစ္စယာဘာဂတာစ။ မဟာဋီကာယဉ္စ သာယောဝပဆံဝုတ္တာတိ။ ။(၇)။ ။ယဉ္စဝိဘာဝနိယံသဗ္ဗညုတဉာဏပဒဋ္ဌာနံ အာဂုမဂ္ဂဉာဏန္တိဉာဏသမ္ဗဒါယံဝုတ္တံ။တံဝိနပဟုဇ္ဇတိ။ ။(၀)။ ။ဘထာဝိဘာဝနိယံ ဥာဏသမ္ဗဒါယံသဗ္ဗညုတဉာဏံသဗ္ဗပဆံဝတ္တုံဝိနဝုတ္တံ။ တံဝိနသုန္ဓရံ။ ။(၉)။ ။ဦးကာသစ်။ ။

*ကဏ္ဍသဗ္ဗညုဉာဏပဒဋ္ဌာနံမဂ္ဂဉာဏံတမ္မူလကာနိစဒသဗလာဒိ

ဥာဏာနိဥာဏသမ္ပဒါ။ သဝါသနသကလ သံကိလေသာ နမစ္စန်္ကမနုပ္ပါဒ
ဓမ္မတာပါဒနံပဟာနသမ္ပဒါ။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်။ ။ဥာဏသမ္ပဒါ
ဆိုသည်မှာ။ဥာဏ်တော်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း။ ။ပဟာနသမ္ပဒါဆိုသည်မှာ။
ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်း။ဂုဏ်နှင်ပါးကိုဆိုသည်။ ။ယင်း
သို့နှစ်ပါးရှိကြရာ။ဥာဏသမ္ပဒါကိုဝိဘာဝနီ ဋီကာကျော်ကျမ်း မှာရှေးဦး
စွာဖြဆိုလေသည်။အာဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူ၏။ဘုရားသခင်တို့၌။ဥာဏပုဗ္ဗင်
မအာဂေါကိုကဂ်တော် ရှိတော် မူကြောင်း ထင်ရှား သိစေလိုသော
ကြောင့်တည်း။ ။(တနည်းကား)၊ ။အရဟာတ္တမဂ္ဂဉာဏ်။သမ္မာဒိဋ္ဌိ
မဂ္ဂင်ကိစ္စတပ်သော အာသဝက္ခယဉာဏ်သည်။ပဟာနကိစ္စ ကြီးတပါး
သာရှိသတည်း။ပရိညေယျကိစ္စ။သစ္စိကရဏကိစ္စဟု-ဥာဏကိစ္စကနှစ်
ပါးပင် ဖြစ်လေသော်ကြောင့်ဖြဉ္ဇာန်းသည့်အတွက်။ ဥာဏသမ္ပဒါကိုအာ
လျှင်တင်ကူး၍ဖြေတပ်မူသတည်း။ ။ဥာဏသမ္ပဒါကိုရှေ့။ပဟာနသမ္ပ
ဒါကို နောက် ထားခြင်းမှာလည်း။ အကြောင်းထူး ရှိသည့် ဖြစ်စေ။ မရှိ
သည်ဖြစ်စေသင့်သည်သာတည်း။ ။မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ ဒုက္ခ
သစ္စာကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူလေသည်။သံမဒယသစ္စာကိုနောက်ထား
၍ဟောတော်မူလေသည်။ ။ဒုက္ခသစ္စာသည်။သမုဒယသစ္စာ၏အကျိုး
တရားတည်း။ယင်းသို့အကျိုးတရားဖြစ်ပါလျက်။ အကြောင်း၏ ရှေးက
တင်၍ဟောခဲ့ထော်မူလေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။ဥာဏသမ္ပဒါကိုရှေ့ထား
၍ဋီကာကျော် ဆရာဖြတော်မူခြင်းကား။ သင့်မြတ်တော် မူသလျှင် က
တည်း။ ။*အရဟာတ္တမဂ်ဉာဏ်ကား။လောကုတ္တရာဉာဏ်တည်း။*သဗ္ဗ
ညုတဉာဏ်ကား။ လောကီဉာဏ်တည်း။ သဘောအားဖြင့်လောကုတ္တ
ရာသည် လောကီထက်ဖြင့်မြတ်၏။ ထို့ကြောင့် လောကုတ္တရာ ဉာဏ်ကို
ရှေးဦးစွာပြဆိုတော် မူလေသည်။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်လောကီဉာဏ်
ဖြစ်သောကြောင့်နောက်ထား၍ပြတော်မူလေသည်။ အရဟာတ္တမဂ်ဉာဏ်
ကိုအဘဲ့ကြောင့်ဥာဏသမ္ပဒါဒွိသွင်းပါသနည်း။ဉာဏ်ဖြစ်သောကြောင့်
ဥာဏသမ္ပဒါဒွိသွင်းပါသည်။ ။ဉာဏ်ဘင်္ဂကအားကြီးသည်။ ပရိညေ
ယျကိစ္စလည်း ဉာဏ်ပင် တည်း။ သစ္ဆိကရဏ ကိစ္စလည်း ဉာဏ်ပင်
တည်း။ ။ထို့ကြောင့်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသဘောထား
၌။ ။*ဇကာဝဇ္ဇနေန အနဲလောမဇဝေါတြဘုဉာဏောသဉ္ဉူနွေသုဝေါတြဲ
ဘုအနန်္တရံ အရဟာတ္တမဂ္ဂဝေါဉပဇ္ဇတိ။ တေနသံမွယုတ္တံ ဉာဏံ အရဟာတ္တ

မင်ဂ္ဂဉ်ဘာဏာန်ဆို။ ။ဟူ၍ဘွင့်လေပြီ။ ။ထိုမှတပါးလည်း။ ။*အာသဝက္ခယဉာဏာန်ဆို အာရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ်ဟူ၍ဖြင်း။ ။*သယမ္ဘူ။ ဉာဏ်ဆို အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ်ဟူ၍ဖြင်း။ ။*အာသဝါနံ ခယေဉာဏ်ဆို အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ်ဟူ၍ဖြင်း။ ။*အာသဝက္ခယဉာဏောနုဒ်ပသဿနာဉာဏ်စုစု မဂ်နှာမယိဉ်ယာစပဉ္စဘိညာဟိစအဋ္ဌပရိက္ခာ။ ။ဟူ၍ဖြင်း။ သိလက္ခန် အဋ္ဌကထာ။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ အစရှိသော မူးစွာသောကျမ်းတို့ဦးနှံဆိုဟုဉ်လှစ်တော်မူကြောင်းလေကုန်၏။ ။

(၁၀-အခွက်။)

"ယံပန ဝိဘာဝနိယံဂုဏီဘုဘာနံပိ ဟိ မြွေးဃာနံအာဘိဝါဒေတဗ္ဗဘာဝေါသဟယောဂေန ဝိညာယတိကိစ္စံ တတ္ထအာဘိဝါဒေဘဗ္ဗဘာဝေါဘိနဝတ္တဗ္ဗံ အာဘိဝါဒိတဘာဝေါတိပန အဘိဝါဒနန္တိဝါဘဗ္ဗံ ဇေဝံဟိသတိဇ္ဈာစာရေပွတသုကြိယာသမဝါယသသိဒ္ဓတ္တာ။ခမွသံဃာနံပိထေရသာနုနာကြိယာပတ္တိသိဒ္ဓါဟောတိတိ။ ဤဘရတ္ထုတဗ္ဗပဒွယသ်အာရဟဿဒိပနတောအာဘိဝါဒနာရဟတာသဒ်ဒါဘဂဏာသမဝါယောဂုတ္တော သိယာ။သောစဇ္ဇုနာဒိဒ္ဗဉ်တာ။ အတ္တနောနိဒ္ဒသနုနစသဟနုသမေတိသဟုတ္တဒါရောအာဂတောတိ"။ ။ဦးကာသဒ်။ ။ဤသကြိုဟ်ပဏာမဒွ်။သမဝါယသိုးပါးတို့ဝွင်။ ဂုဏာသမဝါယပဲသင့်သလား။ ကြိယာဆမဝါယပဲသင့်သလား။ဒဗ္ဗသမဝါယပဲသင့် သလား၁-ဆင်ခြင်သည့် ရှိသော်။ ကြိယာသမဝါယမဖြစ်နိုင်း အာဘဲကြောင့်နည်းဟူမူ။ ရှိခိုးခြင်း ကြိယာကိုပြုသောသူသည်ရှင်အနုရုဒ္ဓါတည်း။ ။ရှိုင်းခြင်းကြိယာ၏ရောက်အဝ်သော။ဝါ။ရောက်ရာဖြစ်သောရှိခိုးအပ်သောသူကား။ဘုရားတရားသံဃာတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါတည်းဟူသော ကဗ္ဗားကပြုသောကြိယာသည်၊ကံဖြစ်သောဘုရား။ကံဖြစ်သောတရား။'ကံ'ဖြစ်သောသံဃာ၏ကြိယာမဟုတ်နိုင်။ယင်းသို့မဟုတ်နိုင်ခဲ့သော်။ကြိယာအာချင်းချင်းတူသည်ဟုမဆိုနိုင်၊မဆိုထိုက်။မဆိုသင့်။မဆိုကောင်း။ဤကဲ့သို့ဆိုသောနုရာမရှိ။ ။ရှိခိုးခြင်းကြိယာ တရုတည်းသာတည်း။ထိုကြိယာတရုတည်းကိုပြုသော သူအများနှင့် ဆက်ဆံပါသျှင်။ ကြိယာသမဝါယဖြစ်၏။ ။ဗြဟ္မဂိုက်ကား။ ။သဟဂတောအာစရှိသည်တည်း။ဤဥဒ္ဒေသ်ယောက်သုံးယောက်တို့သွားသည်ကို။ သဟဂတောဟုဆိုရာ။ ဟိုသူတဲ့ယောက်ထည်းသွား၏။ သည်သူတဲ့ယောက်ကလည်းသွား၏။ ယင်းသို့သွားခြင်း

ကြိုယာတူကြသည်ကိုပင်ကြိုယာသမဝါယဟူ၍ခေါ်သည်။ ။၍အရာ
ကားရှိခိုးသောသူသည်။ရှင်အနုရုဒ္ဓါတပါးတည်းသာတည်း။ ။ကတ္တား
ကရုတည်းပြုသောကြိုယာသာတည်း။ကတ္တားအမျဲားကပြုသော ကြိုယာ
မဟုတ်ချေ။ ထိုကြိုယာ သည် ရောက်အပ်သော ကြိုယာပါပုဏ္ဏာန သတ္တိ
ကားကြိုယာမဟုတ်။ကမ္မကာရကသာဖြစ်ချေသည်။ယင်းသို့ ကမ္မကာရ
ကချင်းတူသည်ကို။ ကြိုယာသမဝါယဟူ၍မဆိုအပ်။ဆိုအင်ကြောင်းကို
မည်သည့်သဒ္ဒါကျမ်းကမှမပြမဆိုဖြစ်လေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။
''ထေရသဝန္ဒနာကြိုယာ ပတ္တိဆိဒ္ဓါဟောတိ''။ ဟုပြဆိုသောဋီကာသစ်
စကားသည်။ ။ပြလိုရင်းကကြိုယာကိုပြုံးသဘ်ထည်း။ အဆုံးသတ်သော
အခါ။တဇ္ဇပစ္စည်းအနက်ဖြစ်သောကမ္မကာရကကိုပြဝိလျက်သားဖြစ်နေ
ပြီဆရာတို့။ ။(ကြည့်လိုက်ကြစမ်းပါ)။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါရှိလို့ဟာဖြင့်
လည်း။ အရှင်ဘုရားဋီကာသစ် အဓိပ္ပါယ်မှန်ကန်အောင် အဖော်နှစ်ပါး
လောံခေါ်ပြီးလျှင်ရှိခိုးပါလို့လျှောက်လိုက်ရလေရဲ့။ ။ယခုတော့တပါးတည်း
သာရှိခိုး၍သွားသောကြောင့်။ကြိုယာသမဝါယမဖြစ်နိုင်ဘူးဆရာတို့။ ။

ထို့ကြောင့်ဋီကာကျော်ဆရာဖြတ်သစ်သည်။ ရှိခိုးခြင်းကြိုယာသည်ရော်
အပ်သောကြိုယာပါပုဏ္ဏာနသတ္တိကိုထင်ရှားစေခြင်းငှါ။တဇ္ဇပစ္စည်းနှင့်အ
ဘိဝါဒတဇ္ဇဘာဝေါ။ဟူ၍ဖြဆိုလေသည်။ ။ထို့ကြောင့်၍အရှင်အနု
ရုဒ္ဓါရှိခိုးချဉ်း။ဂုဏာသမဝါယဟူ၍ သေသေချာချာ။ရေရေရာရာ မှတ်ယူ
ကြလေကုန်။ ။အတ္တနောနိဒဿနေန။ဟူသောစကားဖြင့်အပြစ်တင်သည်
မှာ။ ဋီကာကျော်ဆရာက။ သဟယောဂဖြစ်က။သမဝါယ သုံးပါးတို့အ
လိုက်။ထိုက်သည်အားလျော်စွာယူနိုင်ကြောင်းကိုသာ သက်သေပြခြင်း
ဖြစ်သည်။ ကြိုယာသမဝါယဥဒါဟရဏ်ဖြင့်။ ဂုဏာသမဝါယကိုထင်ရှား
စေရုံမျှဖြင့်အပြစ်မရှိ။အကောက်အယူသာလျှင်ပဌာနဖြစ်လေသည်။ ။

(၁၁-အချက်။)

''ဗိဘာဝနိယံပန ဂဏာနံ ဂဏော်သုဝါ ဒေဝမနုဿာဒိသမူဟောသုဉ္ဇတ္တ
မောဂဏဟုတ္တမောတိစဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။ဇတေသ္မိံဟိအတ္ထေသတိဉတ္တ
မသဒ္ဒေါပဓာနဘူတောဟောတိ။သောစဂုဏမ္ဟိယောဝပဝတ္တတိတိ။ တေန
ဇ္ဇာဒအာရိယသံဃောဝုတ္တောတိနသိဒ္ဓတိတိ''။ ။ဋီကာသစ်တဲ့ဗျား။ ။၍
ဝစနတ္ထကိုဖြင်၍။ဂဏုတ္တမသဒ္ဒါသည်။အာရိယာသံဃာကိုမဟောဘူးဟူ
၍မည်သူတစုံတယောက်မျှထင်မှားခြင်း မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်။ ဋီကာ

သစ်စကားကိုအမှားဟုမှတ်။အလုံးစုံသောဝိသေသနတို့မည်သည်၊ ၁စ
နှထွေပြီလုပ်သောအခါခြုဒ်ကိုဟောသည်ချည်းဖြစ်မြဲ။ ။ဤအဆုံးဌိသည်း
ဂဏုဇ္ဇမပုဒ်ကိုဝိုင်္ဂြိဟ်ပြုသောအခါ။ မူလပင်ရင်းဖြစ်သောသဟသဒ္ဒါနှင့်
ယှဉ်ဘက်ဖြစ်သောအရိယာသံဃာကိုသာခု၏။ထိုအရိယာသံဃာတော်
သည်၊ ပုထုဇဉ်အပေါင်းတို့ထက်မြတ်သောကြောင့်။ ဂဏိယတောသဒ်ပြာ
ယတေတိဂဏော၁။ ဟူသော၁စ နှထွေနှင့်အညီ။ နှတ်လုံးဖြဟ္မာသဉ္ဇာဒါဟူ
သမ္ဗတ်ရှိသည်။ ရေတွက်အပ်သောကြောင့်ဂဏမည်သည်ရည်းစားသည်း ။
၀ါ။သုံးဆဲ့တဘုံဥ်ရှိကုန်သောသတ္တ၀ါဟူသမ္ဘတ်ရှိသည်။ယခုအခံဝိုင်မင်း
တို့ယုဇ်သောသန်းခေါင်စာရင်းကဲ့သို့၊စာရင်းယူ၍ရေတွက်အပ်သော
ကြောင့်ဂဏမည်လေ၏။ ထိုဂဏတို့တွင်း ၀ါ။ ထိုဂဏာတို့ထက်။ ငါရှိခိုး
အပ်သောဂဏ်းဏာသည်မြတ်၏။ထိုကြောင့်ဂဏုတ္တမမည်၏ဟူသိုးအစ္ဂ်ာင်အ
နုရုဒ္ဓါ၏အလိုတော်တည်း။ထို့ကြောင့်။ ။ဂဏာနုဉ္ဇတ္တမောဂဏုတ္တမော။
ဂဏောသုဉ္ဇတ္တမောဂဏုတ္တမော။ဟုဝိုင်္ဂြိဟ်ပြုလေဟူသို့။ ။ယင်းကဲ့သို့
ဝိဓိ၏ စ၀်ဘက်ဝိသေသဏုပုဒ်နှင့်မစပ်ဓိ။ အသိုး အခြား၀စနတ် ဝိုင်္ဂြိဟ်ဆို
သောအခါ။ထိုဂုဏ်ဟောပုဒ်တို့သည် ဒြဗ်ကိုဟောကုန်၏။ ။ဤအရောဒ္ဓ
ထိုဝိသေသန ပုဒ်၏ ၀စနတ္ထအရသည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ။ ဟူသော၀ိသေသ
ပုဒ်၏အနက်ဖြစ်သောဘုရား ကိုကော်ယူခဲ့သော်။ ထိုဂဏုတ္တမဟူသော
ပုဒ်သည်ဘုရားကိုဟော၏။သို့ဖြစ်သောကြောင့်သိုးသန့်ခဲ့ထုတ်၍၁စနတ္ထ
လုပ်သောအခါ။အရိယာသံဃာတော်ကိုသာကောက်ယူလေ-ဟု ဖြေတော်
မူလိုသောအစ္ဂ်ာင်အနုရုဒ္ဓါ ဆရာသည်။ သဟ-ဟူသော သဒ္ဒါကိုမိန့်။ အ
ဓိပ္ပါယ်ကား။ ထိုဂဏုတ္တမသဒ္ဒါသည်။ဆိုအပ်ပြီးသော၀စနတ္ထကြောင့်၊အ
ရိယာသံဃာတော်သည်ဂဏုတ္တမမည်၏၊ သဟာသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်သောအခါ။
၀ိသေသ္ဟ ပုဒ်ရင်း၏အနက်ဖြစ်သော ဘုရားဒြဗ် တော်ကိုကော်ယူရသော
ကြောင့်၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သဟာဂဏုတ္တမ မည်းတော်မူ၏။ ။ထို့
ကြောင့်။ ဦးကာသစ်ကြီးဆသောသဘောမဟုတ်။ယုတ္တိမရသောအဓိပ္ပါယ်
နှင့်။ ဦးကာကျော်ဆရာအာဘော်ထားရင်းခဲ့အဓိပ္ပါယ်တို့သည်အလွန်ပင်
ကွာဝေးကြလေသောကြောင့်။ဦးကာသစ်က။ ဦးကာကျော်ကိုပယ်ဖျက်ခ
ခံခြင်းသည်။အလွန်လျင် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလေသတည်း။ ။

(၁၂-၁၃-အခုက်။)

''တထွာတိဘာသိသ်အာဘိဓမ္မထွသင်္ဂဟန်္ဒိ ဝုတ္တတသ်ိ အာဘိဓမ္မထွ

သင်္ဂဟပ္ပဒေမယ်ဘာဝတ္တာ အာဘိဓမ္မတ္ထာ သဗ္ဗထာ ပရမတ္ထ တော စတုခဝ
ဟောန္တိတိ ဒေသေနာ။ ။ထေ္ထ စ ဋီကာယံ တာဝတာ တဿိ အာဘိဓမ္မတ္ထ
သင်္ဂဟပ္ပ ကရဏော တိ ဝါ အာဘိဓမ္မတ္ထ ပဒေတိ ဝါ အာဘိဓမ္မတိ ဝါ တာသ
ဒ္ဒေ ထေ္ထာနိဒ္ဒိ ဋ္ဌော။ ။ဝိဘာဝနိယံ ပန တဿိ အာဘိဓမ္မေတိ။ သဗ္ဗံ နသုဒ္ဒရံ။ ။
နဟိ အာဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပ္ပကရဏော မယာဝတ္တာ အာဘိဓမ္မတ္ထာတိယုဇ္ဇတိ။
ပကရဏံ ပိဟိဉပရိဝုစ္စမာန မေဝဟောတိ။ နတုဝတ္တုံ။ ကုတောအာဘိဓမ္မ
တ္ထာတိ။ ။နစသံဝဏ္ဏနာပကရဏောသုအာဒိမ္ဟိယေဝတာဝတာသဒ္ဒါအာ
ဟ္ဟာနပဒါနိပစ္စာမသ တိတိအတ္ထိ။ တသ္မာ အဒ္ဓသာလိနိယံ အာဒိမ္ဟိ တတ္ထ
ကေနဒ္ဒေန အာဘိဓမ္မောတိ ဝါ ကျိ ယဒ္ဓဓတာသဒ္ဒတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ ဧ
ဝဉ္စိ သတိဋီကာသုသဗ္ဗထာဝုတ္တာတိယောဇနာ ဝိပဋိက္ခိတ္တာဟောတိ။ ။
“သာဟိ ဝက္ခမာနေဟိ သဗ္ဗထာဝိ ဒွါဒသသဗ္ဗထာဝိ အဒ္ဓာရဿာတိအာ
ဒိဟိ နသမေတိတိ”။ ။ဋီကာသဒ်။ ။သေသေချာချာစစ်ဆေးတတ်
သောပညာရှိတို့မြင်က။ပြုံးတော်မူကြလိမ့်မည်တည်း။ ။
(ကိုင်းဆရာတို့စီးထိပ်ဝါးထိပ်ကနင်းပြီးထွက်ပြကြစို့ကြည့်လိုက်စမ်း)
အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။တတ္ထဝုတ္တာဘိဓမ္မတ္ထာဟူသောဝါကျ၌။ တတ္ထ၏
အစွဲကိုအညွှန်း ဖြစ်နေကြပါသည်။ ဋီကာဟောင်း ဆရာကြီးနှင့်။ ဋီကာ
ကျော်ဆရာမြတ်တို့က။တတ္ထကို ။တသ္မိံ အာဘိဓမ္မေဟုစွဲကြပါသည်။ ။
ကေစိဆရာတို့က။ အာဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟပ္ပဒေ။ဟု အသီးအသီးစွဲနေကြပါ
သည်။ ။သို့ဖြစ်ပါသော်ကြောင့် ဆရာသည်ထောက်ခံချက်သာဓက။ဥာ
ပကစကားမျှားကိုမဖြေပြီလောဟု-မေးရန်ရှိသောကြောင့်။ ။
(သွားလိုက်စမ်းဗျားရှင်ပိုင်းအဆုံးကို)။

*ဤတိစ်ထွံစေတသိကံ။ရှုပ်နိဗ္ဗာန မိစ္ဆတိ။ပရမတ္ထံပကာသန္တိ။စတုခဝ
တထာဂတ္တာ။ ။ဟူသောသာဓက။ဥာပကဂါထာကိုပိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်
ကား။ ။ဝုတ္တာဟူသောကံပုဒ်။ကံပုဒ်၏ကတ္တားကား။မယာမဟုတ်။ထထာ
ဂတေဟိ။ဟုမှတ်လေဟူလို။ဝါ။ ငါတို့သည်မဟုတ်။မြတ်စွာဘုရား သခင်
တို့သည်ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်ဟူလို။ ။(ယင်းသို့ဖြစ်၍)။ ။တတ္ထ
တသ္မိံ အာဘိဓမ္မတ္ထပ္ပကရဏောတထာဂတေဟိဝုတ္တာ။ ။ဟူသောဋီကာ
ကျော်၏စကားသည် သာလျှင် သင်္ကြိုဟ်ကျမ်းနှင့် ညီညွတ်လေသည်။ ညီ
ညွတ်ပုံကိုဆပ်၍ပြဦးအံ့။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။စတုခဝတထာဂတာဟု
ဥာပကစကားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၏ ကတ္တား သည်။ဆရာမဟုတ်။မြတ်စွာဘုရား

သခင်တို့ဖြစ်ကြောင်းကိုသိရပါပြီ။ ။ထိုဖြတ်စွာဘုရားသခင်ဘို့သည်။အာ
ဘယ်ကျမ်းမှာပေါပါသနည်းဟု-မေးရန်ရှိသောကြောင့်၊ ယခုအညွှန်း
ဖြစ်ပါးကြတဲ့ပုံအဆွကိုပိန္နဲ့။ ။အဘိဓမ္မာရုနစ်ကျမ်းမှာပေါသည်ဟူ
၍မှတ်ပါဟူလို့။ သာရာအဘိဓမ္မာရုနစ်ကျမ်းမှာအဘယ်မှုသောအကြား
ဖြင့်ပေါပါသနည်းဟု-မေးရန်ရှိသောကြောင့်။စတုဓာတ-ဟုသောပါဠိ
ကိုဆိုန္နဲ့။ ။သာရာလေးပါးအကြားအားဖြင့် ပေါတော်မူ၏ ဟုဆိုတော်မူ
၏။လေးပါး၏သဘောကားအဘယ်နည်းဟု-မေးရန်ရှိသေးကြောင့်။ပထဝီ,
စေတောဓာတ်, ရူပ, နိဗ္ဗာန်။ဟူသောသေးပုဒ်ကိုဆိုန္နဲ့။ ။ထိုသေးပါးကိုဘယ်
ပုံပေါပါသနည်း။ဝါ။အဘယ်သို့ဝေဘန်၍ပေါပါသနည်းဟု- မေးရန်
ရှိသောကြောင့်-ဥာတိ-ဟူသောသဒ္ဒါကိုဆိုန္နဲ့။ ။ဥာတိသဒ္ဒါကားဆွေမျိုး။စေ
တဒိက်ဖိုး။ပက်ဆိုးဖိုး။ဇိဆိဖိုး။ဘုံဖိုး ရုပ်ဖိုးတို့ကဲ့သို့ကုန်ဆုံးသော
သည် ။သိလေ့နပတိဋ္ဌာယနောသပ္ပညာ။ဘဂ္ဂံပညာဟုဝယ်။အာ
တာဒိနုပကောဘိက္ခု။သောမံဝိဇဉ္ဇုယေဇဒ္ဓံ။ ။ဟူသောဒါသသည်။ဝိ
သုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာတကျမ်းလုံးကိုဝံ့၍ထားသကဲ့သို့တည်း။ ။ကျမ်းဆ
ရာတို့မည်သည်ကား။အချို့နှင့်အချက်စပ်ဆံ့ချတော်မူကြမြင်ဘသ်း။ ။မြတ်
စွာဘုရားတို့သည်လည်း။ဇာတ်တော်များကိုဟော တော်မူသည်ရှိသော်။
အစနှင့်အဆုံးကိုအနုသန္ဓေစပ်၍ဇာတ်ပေါင်းဟော်မူကြမြင်ဘသ်း။ ။

ထို့ကြောင့်ဥပဒ်ဖိုးအဆုံးကဂါထာနှင့်။ဤဒိတ်ဖိုးအစဦး၊တတ္ထဝုတ္တာ
အဘိဓမ္မတ္ထာဟု-ချိသောဂါထာနှင့်အတူတူဟူ၍မှတ်လေ။ ။ထို့ကြောင့်
ဋီကာပေါင်းနှင့်။ ဋီကာကျော်ဆရာကြီးတို့သည်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အာ
ဘော်ကိုမြင်တော်မူကြပေပွဲ့။ ။ဋီကာသစ်ကားသည်အင်္ဂလိပ်ဝေးလေ
စွဲ့။

(၁၄-အချက်။)

“ဝိဘာဝန်ယံပန ပရမသဝါဒတ္တာမသညာဏာသဒ္ဒေဟိတ္ထာဂါစ
ရောတိပရမတ္ထေဒေသတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိပရမသဒ္ဒါဒြာဉဏဝတ္တာမာ
နာဒိသတိ။နစအတ္ထသဒ္ဒါဂါစဒေရတိ”။ ။ဋီကာသစ်။ ။ဆိုလိုရင်းအ
ဓိပ္ပါယ်မှာ။ပရမသဒ္ဒါဉာဏ်ကိုမဒေဟာဘူးဟူလို။ ။ဇတံခေါဒေရမံဉာဏံ။ ။
ဆာက္ကနိပါတ်ခဒ္ဒကဝဂ်အာဠာဝိသုတ်တော်။ ။*ဇတံခေါဒေမံဉာဏာန်
ဇတံမဂ္ဂဖလဉာဏ်ပရမဉာဏံနာမ။ ။အာဠာဝိအဋ္ဌကထာ။ ။ဤပါဠိ
တော်မဂ်ဉာဏ်။ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုပရမဉာဏဆိုသည်ကိုထောက်၍သဗ္ဗညုတ

ဥာဏ်ကိုလဉ်း။ပရမဥာဏဟု ခေါ်ဆိုရကြောင်းကိုမူချသိသာသည်။ ။ ထိုဝိသေသနပရမသဒ္ဒါ၏အရှင်္ဂါ။ဝိသေသဥာဏသဒ္ဒါ၏အရတို့သည်ကဲ့ကြသောကြောင့်။ပရမသဒ္ဒါဥာဏ်ကိုဟောနိုင်ကြောင်းသိကြပါလေ။ ။ ထိုပရမသဒ္ဒါကားဂုဏ်ဟောပုဒ်ဖြစ်လေသောကြောင့်။ ဂုဏ်၏တည်ရာဒြဗ်မရွေးပဲဟောနိုင်လေသည်ချည်းမှတ်။ ။*အာရောဂျံပရမံလာဘံ။ သန္တုဋ္ဌိပရမံဓနံ။ဝိသာသာပရမာဉာတိ။နိဗ္ဗာနံပရမံသုခံ။ ။ဓမ္မပဒပါဠိတော်။ ။*ပရမာနံဗောဓိသတ္တာနံဇသောပဋိပဒါတေသံဘာဝေါတိဘါပါရမိ။ ။စရိယပိဋကတ်အဋ္ဌကထာ။ ။ခန္တိပရမံတပေါတိတိက္ခာ။နိဗ္ဗာနံပရမံဝဒန္တိဗုဒ္ဓါ။ ။သြဝါဒပါတိမောက်။ ။*သိလံသမာဓိပညာ။မဂ္ဂံဗောဓယဘာဝယံ။ ပတ္တောသ္မိပရမံသုခိံ။ နိဟာတောတ္တမသိအန္တိက။ ။မဟာဝါပါဠိတော်။ ။ထို့ကြောင့်မည်သည့်ဒြဗ်ကိုမဆိုဟောနိုင်သည်။ သုန္ဒရသဒ္ဒါသည်နိဗ္ဗာန်ကိုဟောနိုင်သကဲ့သို့တည်း။ ။*သုန္ဒရဉ္စေသဋ္ဌာနံဂတောအမတံနိဗ္ဗာနန္တိ သုန္ဒရံဋ္ဌာနံဂတတ္တာဝိသဂတော။ ။ဝိသဋ္ဌိမဂ်အဋ္ဌကထာ။အဂ်ုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာစသည်။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍ဂုဏ်ဟောပုဒ်ကိုယုံမှားမရှိသင့်။ ။

(၁၅-အချက်။)

“ဝိဘာဝနိယံပနဇကလမ္မဇကတာမတ္တေနတေသံတဒါယတ္တဝုတ္တိတံစေတသိကတ္တဉ္စဝိဘာဝေတိ။တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိဇကောလမ်္ဘဇဲတာမတ္တေနစေတသိကံနာမဇဲဒတန္တိ”။ ။(ဋီကာသစ်စကားတဲ့ဗျား)။ ။စိတ်သည်စေတသိက်နှင့်သာအာရုံတူသည်။စေတသိက်သည်စိတ်နှင့်သာအာရုံတူသည်။ ။(၅၏အချက်ထက်ကြီးသောအချက်မရှိပြီ)။ ။စေတသိက်ဝိုင်းအစဉ်လည်း။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဖြဆိုတော်မူလတ္တံ့။ အကျဉ်းအားဖြင့်ပရမတ္ထတရားလေးပါးတို့အနက်က။ရုပ်နှင့်နိဗ္ဗာန်နှစ်ပါးတို့မှာ။အာရုံကိုယူတတ်သောတရားကိုထိုက်လုံရာဘွဆော်။စိတ်နှင့်စေတသိက်ဟု။ဒိုးတူပေါင်ဘက်ဖြစ်ကြတာနှစ်ခုသာရလေသည်။ ။သည်တော့ဇကောလမ်္ဘဇာဆိုမှဖြင့်။သည်ဒိုးတူပေါင်ဘက်နှစ်ခုအပြင်ရှိပါသေးသလားဗျား။ မရှိနိုင်ကဘူးပ။ အဲမရှိနိုင်လေသောကြောင့်။ တဒါယတ္တဝုတ္တိ အစစ်ပါပဲတဲ့ဗျား။ တဒါယတ္တဝုတ္တိဆိုတာ။ မြန်မာလိုဖြန်တော့ဒိုးတူပေါင်ဘက်တဲ့ဗျား။ ။ယင်းသို့တဒါယတ္တဝုတ္တိဖြစ်လေသောကြောင့်လည်း။စေတသိနိယုတ္တံစေတသိကံ။ဟုဝစနထွပြု၍

စေတဘိုက်ဟူသောအမည်ကဲ့ရဲ့စေ။ ။အလုံးစုံသောဧတ်, စေတသိုက်တို့သည်။အာရုံနှင့်ကင်း၍ တရုံတဆစ်မျှမဖြစ်နိုင်ကြ၊ ထို့ကြောင့်နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့သည်သာလျှင်သဟာရမွေးတရားဖြစ်ကြကုန်၏။ စိတ်သည်သည်းအာရုံနှင့် မကင်းနိုင်။ ထို့အတူစေတသိုက်သည်လည်း အာရုံနှင့်မကင်းနိုင်။ ။ယင်းသို့မကင်းနိုင်သောတရားခွင်းအဖြစ်တူကြပါလျှင်။ ထိုတရားနှစ်ပါးတို့သည် စပ်လေသလော။ မစပ်ဘူးသာဟု-တွေးတောဆင်ခြင်ဘွယ်မရှိတော့ကပြီ။ ။

(၁၆-၁၇-အချက်။)

“ဝိဘာဝနိယံပနတေသံ ရူပတာပတ္တာ့သင်္ခါသိတာဒိဂ္ဂဟာဏာသာမတ္ထိယေနနိဝတ္တိတော။ ။ဋီကာသစ်။ ။ဋီကာကျော်ဆရာကြီးရှင်သည် ဘေဒံပြုနိတာ်သောကြောင့်ရှင်မည်၏။ ။အဘိဓမ္မာတရားဖြင့်ကြကုန်၏။ ဘောက်ပြုနိပါသနည်းဟူမူ။သိတ, ဥဏ္ဏကြောင့်ဘောက်ပြုနိသည်ဟု။ပါဠိတော်ကတိုက်ရိုက်ဟောတော်မူသောကြောင့်။နတ်ပြည်-ဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ သိတ, ဥဏ္ဏနည်းပါး၍ဘောက်ပြုနိဉီးမည်လောဟူမူ၊ ဘောက်ပြုနိရမည်သာတည်းဟု ပြဆိုသော်ဋီကာကျော်၏စကားကိုပယ်၍။ ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့၏ရှင်သည်ဘောက်ပြုနိသံးနှောင်ကြောင့်ရှင်မည်သည်မဟုတ်။ထင်ရှားဖြတ်တတ်သောကြောင့်သာရှင်မည်ကြောင်းနှင့်ပြဆိုသောဋီကာသစ်စကားသည်။ပိဋကတ်သုံးပုံသို့မသက်။ နတ်ပြည်။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့သည်လည်း။ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ချေ။သိတ, ဥဏ္ဏာနှစ်ပါးရှိသည်သာတည်း။ ။ဥပါဒိန္နက။အနုပါဒိန္နကရှင်ဟူသမျှတို့။သိတဥဏ္ဏဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဘောက်ပြုနိခြင်းကိုမလွန်နိုင်။အပူကိုပြုတတ်သောနေမင်း၏အရောင်မရောက်ရာဖြာ်သောအထက်အထက်နတ်ဘုံတို့၌။ သုနိမ္မိတ။ သန္တုသိတ။ ဝသဝတ္တိနတ်မင်းကြီးတို့၏သေခါနီးကာဃတို့၌။ လက်ကတီးမှ။ချွေးထွက်ရခြင်းအစရှိသောဘောက်ပြုနိခြင်းတို့ကိုဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း။ ။ဤ(၁၆)ကိုဖြေသဖြင့်လည်း။(၁၇)အမှတ်ပါရောရှိပါလေပြီ။ ။

(၁၈-အချက်။)

“ဝိဘာဝနိယံပနနိဗ္ဗာတိဝါဇေတေန ရာဂဂ္ဂိအာဒိကောတိ နိဗ္ဗာနန္တိပိ ဂတ္တံ။ တံနဲသုန္ဒရံ။ ။နဟိမင်္ဂလဲဒိယနိဗ္ဗာနေကဇ္ဈဒိကရဏာသာဓနံဒိဋ္ဌ။ နစနိဗ္ဗာနံနိဗ္ဗုတိကြိယာ သာဓနံရာဂါဒိကသဂတ္တုနောသဟကာရိပစ္စယောဟောတိတိ”။ ။ဋီကာသစ်။ ။(ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်ကျမ်း

ဒွန်နှိပ်ဗာနပုန်ကိုကရဏာသာဓိဝိုက်ဟ်ဆိုသကိုးဗျ)။ ။ဧတေန။ထိုနှိပ်ဗာန်ဖြင့်။ ရာဂဂ်ိအာဒိကော။ရာဂအစစဂ်ိသောမီးအေးပါင်းသည်။ဝါ။ရာဂမီးဒေါသမီး။မောဟမီးတည်းဟူသောမီးသုံးပါးသည်။နိဗ္ဗာတိ။ငြိမ်းတတ်၏။ဇာတိ။ ထို့ကြောင့်။တံ်။ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။နိဗ္ဗာန်။ နိဗ္ဗာန်မည်၏။ ။ဦကာကျော်အာနက်။ ။(ဤကဲ့သို့ကရဏာသာဓနဝိုက်ဟ်ပြုလုပ်သောကျမ်းများကို။သူကိုယ်တိုင်မတွေ့ဘူးဘူးတဲ့။ဦကာသစ်ကဗျ)။ ။(သည်ဆရာကြီးသည် သဒ္ဒါကိုမသိရိုးဇကန်မှန်ခဲ့ပေါ့မိတ်ဆွေတို့ဗျား)။ ။(နားထောင်ကြဗျ)။ ။ နိဗ္ဗာန်ကြောင့်ခန္ဓာမီးငြိမ်းသည်။ နိဗ္ဗာန်ဖြင့်ခန္ဓာမီးငြိမ်းသည်။ ထိုစကားနှစ်ခုကိုအတူတူဟု-မှတ်။ ။နိဗ္ဗာန်ဖြင့်ကိလေသာမီးငြိမ်းသည်။ကိလေသာမီးငြိမ်းသောကြောင့်။ခန္ဓာမီးငြိမ်းသည်။ ။(သည်ပုံဆက်ရသကိုးဗျ)။ ။နိဗ္ဗာန်ဖြင့်ကိလေသာမီးတွေငြိမ်းကြောင်းပါဠိ-အဋ္ဌကထာ-ဦကာတို့ဒီဗျားစွာလာ၏။ ။*အတ္ထတောပနသဗ္ဗာနေဝဇတာနိနိဗ္ဗာနသဝေဝစနာနိ။ပရမတ္ထတောဟိဒကွနိရောဓံအရိယသစ္စန်နိဗ္ဗာနံဝုစ္စတိ။ ယသ္မာပနတံအာဂမ္မတဏ္ဟာဝိရဇ္ဇတိစေဝနိရုဇ္ဈတိစ။ တသ္မာဝိရာဂေါတိစနိရောဓောတိစဝုစ္စတိ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။(တံအာဂမ္မ)ဆိုတာနားလည်ရဲ့လား။ဆရာကြီးတို့။ ။သည်လိုအသွားမျိုးတွေဟာ ဝိဒုကတ်သုံးပုံမှာအပုံကြီးများသေး၏။ ။တံ။ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။အာဂမ္မ။စွဲ၍။တဏ္ဍာ။ရာဂမီးသည်။ဝိရဇ္ဇတိစေဝ။အာ့ရိုန်သတ်၍။တပ်ခြင်းလည်းကင်း၏။နိရုဇ္ဈတိစ။ ချုပ်လည်းချုပ်ငြိမ်း၏။ ။အဲသည်တော့နိဗ္ဗာန်ဖြင့်ရာဂမီးငြိမ်းသည်ဆိုသောဦကာကျော်စကားနှင့်။ဟာညီတည့်တတည်း ဖြစ်ကရောမဟုတ်ပါလား။ဗျ။ ။အာရိယာမဂ်သည်ဘာကြောင့်ကိလေသာကိုပယ်နိုင်သတုံး။နိဗ္ဗာန်ကြောင့်ပယ်နိုင်သည်။ ။အာရိယာမဂ်သည်ဇာတိယ်တရားဖြင့်ကိလေသာကို ပယ်ပါသတုံးဗျ။ နိဗ္ဗာန်ဖြင့် ပယ်ပါသကိုးဗျ။ ။အဲသို့ရှိ့ကြောင့်အရိယာမဂ်သည်ကဘွားး။နိဗ္ဗာန်သည်ကရိဏ်း။ကိလေသာမီးငြိမ်းခြင်းသည်ကြိယာတဲ့။ ဒေသေသချာချာမှတ်ထားကြပါနော်။ ။ ၁၈-ကအာမှတ်များကို။နှတ်သားကဗျက်လိုက်ကပြီဗျ။ ။

(၁၉-အချက်။)

"ဦကာသုပနယထာဝုတ္တံသုဝိသဒံပါဠိနုယံအဂဟေတွာအညထာဝစနဏ္ဍာစဝိနိဆ္ဆယာစဇ္ဈဝုတ္တာ။သဗ္ဗေတသာရတောနုပစ္စေတဗ္ဗာတိ"။ ။ ဦကဲ့ကြီးတွေကိုသူကဆုံးမသွန်သင်ရှာတယ်။ နှံးထောင်ကြဗျ။ ။

အလွန်တရာအံ့သြစရာကောင်းတယ်။ ။ထိုကြောင့်ကွန်ဝင်ကာဒိုကာ သစ်အပေါ်၌မှီးစွဲသဆုံးမပို့အခွင့်ကြုံသော်လည်း။ကျင်းလေးရုံမှ ဂိုမည် ကြောင့်။ထိုဥာဏသစ်၏ စကားကိုအမှားဟုမှတ်။ ။အဘဲကြောင့်နည်း။ ထိုဥာဏပေါင်းစုရာကြိုးတို့သည်ပါ ဥဒေတဝ်နည်းနှင့်။ မကွဲမပြားဆို သည်ကိုမှမသင်းပါဝဲ။အလွဲကိုဆင်ခြင်ကြောင့်တည်း။ ။

(၂၁-အချက်။)

"ဒိဘာဝနိုင်ငံပနဉ္ဇပရိဝုန္ဒမာဒေဒုံဗဟူနံဥဿာဒုံသောဘဏာသညာက ရဏာသုခဝဏ္ဏ အားကော ပါပါဟေဘဲ့ ကေယဝ ပထမ ဒဿနန္တာတိ ဝုတ္တံ တံနသုန္ဒရံ"။ ။ဝိုကာသင်ဘဲ့ဗျ။ ။(ကဲဗျား-ကဲဗျား။ သုန္ဒရံ ကိုဖြေ ပါဦးဗျ)။ ။ဇဒဖြေထိုယဟိယထာဝုတ္တဟိနာဒိက္ကမေနဝသိဒ္ဓေါ။ ။(ဘဲ့တာ ကဲ့ဒုယ်စရာကြီး)။ ။မဟုတ်ပါဘူး။ဟိနာဒိက္ကမ်ဆိုဘဲ့စကားဟာ.ဒီမိတ ယောက်တည်း၏အတ္တနောမတိမ္ပဲမဟုတ်လား။ ။(ဘယ်သူကဝန်ခံပါ သေးသတုံး)။ ။(ယမ်းကော်လိုက်ထာ)။ ။သောဘဏ။အသော်ဘဏ ခွဲပုံ။အသောဘဏကိုရှေးဦးစွာပြုပုံကိုဂိုကာကျော်စကားအတိုင်းပဲဦး ဇရဓမ္မာဒိကုန်သောရှေးပညစရိကြီးများ အဆက်ဆက်သုံး စွဲတော်မူကြ သည်။ ။(တြည့်လိုက်စမ်းဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာခန္ဓနိဒ္ဒေသကို)။ ။ *ဘထ္ထ ဝိပါက်ဘူမိတော စတုဇ္ဇံခံ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ လောကုတ္တရဉ္စ။ ။တထ္ထကာမာဝ စရံဒုဇိဓံ့ကုသလဝိပါကံအကုသလ ဝိပါကဉ္စကုသလဝိပါကမိဒုဝိဓံ။အဟေတု ကံသဟေတုကဉ္စ။ ထဏ္ထစာ လောဘာဒိ ဒိဝါကဟေတု ဝိဂုဟိတံအ ဟေတုကံ။တံစက္ခု ဝိညာဏံ။ သောတဃာနဒ်ဝါကာယဝိညာဏံသမ္ပဋိစ္ဆန်ကိစ္စမနောဓါတုသင်္ခါတဏာ ဒိကိစ္စာနေမနုဝိညာ ဏာဓာတု ယောစာတိအဋ္ဌဝိဓံ။ ။ဆရာကြီးမ ဟုတ်မဟာပ်ကြီဆ၍ ယမ်းပြီးကော်တဲ့စကားဟာ။ ဟောသ်ည်ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကြီးနှင့်ကဆ္ဆာကောစဖြစ်နေကြပြီဗျ။ ။(စာရှုသူတို့နားလည်း ရုန်ရှင်းလင်းချက်)။ ။သင်္ကြိဟ်ကျမ်းဦ။အဟိတ်စိတ်တဆဲ့ရှစ် ရကိုဖြဆို ရာ။အကုသဆဝိပါက်စိတ်။ ရုနစ်ရကိုရှေးဦးစွာဖြခြင်းမှာ။ အကြောင်းရှိ ပါသလောဟုစောဒနာတက်သောအခါ။ဂိုကာကျော်ဆရာကအကုသိုလ် စိတ်၏အခြားမဲ့ဦ။ထိုအကုသိုလ်၏ အကျိုးဝိပါက် ကိုတဆက်တည်းဖြ ခြင်းငှါ။အကုသလဝိပါက်ကိုရှေးဦးစွာဆိုသည်ဟုဦနှိုလိုက်သက်ဦးဗျ။ ။

(ဂိုကာကျော်ဝါဒ။)

ဦးကာသစ်ဆရာကြီး စကားကတော့ မဟုတ်ဘူးတဲ့ဗျ။ အကုသိုလ် ဒိတ်သည်အယုတ်ဆုံးဖြစ်၏။ယုတ်သောကြောင့်ရှေးဦးစွာဖြသည်။အကု သိုလ်ကလွဲလျှင်။ အကုသလဝိပါက်စိတ်သည်။ ဒုတိယ အယုတ်ပါဘဲတဲ့ ဗျားထို့ကြောင့်အကုသိုလ်၏အခြားမဲ့၌။အကုသလဝိပါက်ကိုဖြပါသကဲ့ ဗျား။ ။(မှားလေစွဉ်ဦးကာသစ်)။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာက။ကုသလဝိ ပါက်ကိုရှေးဦးစွာဖြထားပါပကောဗျ။ ။အဲသည်ဟာယုတ်သောကြောင့် ရှေးကဖြသလား။မျက်စိကိုပွတ်ပြီးကြည့်လိုက်ပါဦးလေ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌ ကထာ၌။ကုသလဝိပါက်ကို ရှေးဦးစွာဖြသည်။ ၎င်းကုသလဝိပါက်ကို။ အဟိတ်ဝိပါက်။ သဟိတ်ဝိပါက်နှစ်မျိုး ခွဲပြီးနောက်။ အဟိတ်ကုသလဝိ ပါက်ကိုသာရှေးဦးစွာဖြဆိုတော်မူသည်။၎င်းနောက် သဟိတ်ကုသလဝိ ပါက်ကို ဖြဆိုတော် မူလေသည်။ ။၎င်းနှစ်မျိုးကို သေချာစွာဖြဆိုပြီး နောက်မှ။ ။ကဝလဋ္ဌိအကုသလဝိပါကံအပေါ်တုကဒမဝ။ ဝံစက္ခု ဝိညာဏံ-သောတဝိညာဏံ-ဃာနဝိညာဏံ-ဇိဝှါဝိညာဏံ-ကာယဝိညာ ဏံ-သမ္ပဋိစ္ဆနကိစ္စာ မနောဓာတု သန္တီရဏာဒိ ကိစ္စာ ပဉ္စဒ္ဒါနာ မနော ဝိညာဏ ဓာတုတိ သတ္တဝိဓံ။ ။ဟု ဖြဆိုသေးပြီ။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိ မဂ်အဋ္ဌကထာနှင့်။ သုတ္တိုဟ်နှစ်ကျမ်းတို့ကိုဆိုင်၍ ကြည့်ရှုတော်မူသော အရှင်သုမင်္ဂလသာမိဆရာသည်။ ထိုကျမ်းဆရာနှစ်ပါးလုံး၏ အာဘော် ကိုဖြင်တော်မူသောကြောင့်။ အကုသိုလ်စိတ်၏အခြားမဲ့၌။ ထိုအကုသိုလ် ၏အကျိုးကိုပြခြင်းငှာ။အကုသလဝိပါက်စိတ်ခုနစ်ခုကိုမိန့်၏။ဟူသောစ ကားကို။ဦးကာကျော်ကျမ်း၌ပြဆိုလေသတည်း။ ။(အတိသုန္ဒရံဗျ)။ ။

(၂၁-အချက်။)

"ယဉ္စတတ္ထတေသုတေသုစဘဝေသုဂဟိတပ္ပဋိသန္ဓိကသသတ္တသ အာဒိတောဝိဇ်ဆိစ္ဆတ္တဝဝေသန လောဘ သဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါ နမေဝသမ္ဘဝ တောတေယေဝပထမန္တိ ဝုတ္တံ။တံဝိနယဂ္ဂဟဏတိ။ ။အာဒိတောဝိဇ်ဆိစ္ဆတ္တဝ ဝေသနမနောဒွါရာဝဇ္ဇနဝေသဝသဗ္ဗပထမံဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ"။ ။(ဦးကာသစ် တဲ့ဗျ)။ ။အလက်ာနည်းအားဖြင့်။အပေတတ္ထဒေါသရဲ့သောကြောင့် အနှစ်သာရမရှိသောစကားဖြစ်ရာလေ၏။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းအကုသိုလ် စိတ်ကိုလျှင်းပါးရာ၌။ မဆိုင်မစပ်သော အဟိတ်စိတ်နှင့် ခုခံပြောဆိုမှား သောကြောင့်တည်း။ ။ထိုကဲ့သို့သောစကားကိုကျွန်ုပ်မဖြေသိုပြီ။ ။ ထို့ထက်နေရာမကျသော သူတယောက်ပေါ်ပါက်လာပြန်က။ မနောဒွါ

ရာဘဏ္ဍုန်းမဖြစ်ဒိ။ဘဝင် တဆဲ့ ငါးကြိမ်။ တဆဲ့ ခြောက်ကြိမ် ဖြစ်သော ကြောင့်။ ။တံဝိနယုဇ္ဈတိအာဒိတောဟိစတ္တာသာမညေဆနဘဝဂ်ဿေ ဃဆမံဥပဓ္ဓိနေတာတိ။ ။ဟူ၍မုခံလာသောအခါ။ ဆုံးဖြတ်ခြောဟော ခြင်းငှာမထိုက်ကြပြီ။ ထို့ကြောင့်တံနယုဇ္ဈတိဟူသောစကားကိုဖျက် ညှိက်သတည်း။ ။

မနုက်နဲမခက်ခဲသောဒိဗိကြီးဆသောအတ္ထနောမတ်အဓိပ္ပါယ်ကိုပြလို သောကြောင့်။ ။''အကုသလေသုပနလောဘမူလဇဇ်ဘဟုကဇ္ဇဟောတိ။ ။ ဟူသောစကားကိုရေးလိုက်သကိုးဗျ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊အကုသိုလ်ဒိတ် (၁၂)ခုတွင်လောဘမူစိတ်၈၈ခုတို့သည်။ အဖြစ်မှုးသောကြောင့် ထော ဘမူစိတ်ကိုကြိုးဦးစွာဆိုသည်။သို့ကလိုပါဘဲဗျား။ ။ဗြတ်စွာဘုရားဟော တော်မူသောစရိုက်ခြောက်ပါး။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာဘို့၌ ပြဆိုသောစ ရိုက်ခြောက်ပါး။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌။၈င်အနုရူဒ္ဓါပြဆိုသော စရိုက်ခြောက်ပါး တို့၌။ ။မည်သည့်စရိုက်အားကြိုးသူက။သာလွန်၍မှုးသည်ဟုဝတ္ထုန်း တစမျှအဆိုအလာမရှိချေ။ ရာဂစရိုက် ပြောသူလည်းအနန္တ။ ဒေါသစ ရိုက်ပြောသူလည်းအနန္တ။မောဟစရိုက်ပြောသူလည်း အနန္တပင်ဖြစ်လေ သည်။ ။သံသရာဝဋ်၏အဖြစ်ဖြစ်သောကြောင့်ဟူသော နောက်ဆွယ် စကားအရမှာ။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။မူဆန္နစ်ပါး၌ကြရာ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝိဇ္ဇာမူလကဘဝစက်ကိုသာရှေးဦးစွာဟော၊တော်မူသောကြောင့်။ဝဋ် မြစ်ဖြစ်၍ ရှေးဦးစွဲာဖြရမည်ဆိုပါလျှင်။ မောဟမူစိတ်ကိုသာ ရှေးဦးစွာ ပြရမည်။ဆရာကြီးစင်းစားပါ။ ။အဝိဇ္ဇာမူလကဘဝစက်ကို ဟောပြီး နောက်။တဏှာမူလကဘဝစက်ကိုဟော၊တော်မူသောကြောင့်။မောဟမူ စိတ်ကိုဖြပြီးနောက်၊လောဘမူစိတ်ကို ဒုတိယထား၍ပြပါ၊စေဆရာကြီး။ ထို့ကြောင့်၊ဋီကာသစ်စကားကိုဖျက်လိုက်ပါဘိဟူလို။ ။

(၂၂-အချက်။)

''ဋီကာသုပန ဣမမတ္ထံအသလ္လက္ခေတွာ စိတ္တမေဝအသဒ်ါရံသသဒ်ါ ရန္တိစဂဟောတွာယံဝုတ္တံ။ ။နတ္ထိသဒ်ါရောအသာတိအသဒ်ါရံ။တဒေဝအ သဒ်ါရိကံ။ ။သဟသဒ်ါရေနဝုတ္တာတိတိသသဒ်ါရံ။သသဒ်ါရမေဝသသဒ်ါ ရိကန္တိစ။ ။သောယသနတ္ထိတံအသဒ်ါရံ။တဒေဝအသဒ်ါရိကံ။သဒ်ါရေန သဟိတံသသဒ်ါရိကန္တိစ။ ။သဗ္ဗမေတံနယုဇ္ဈတိယေဝ''။ ။(ဋီကာသစ် တဲ့ဗျား)။ ။အာကွရကောသလ္လဉာဏ်ကို။အဘန်ဘန်မပွါးများမိသည်နှင့်

တဒ္ဓိတ်ပုဒ်အကျ။ ပစ္စယတို့ကိုမစင်းစား မိသည့် အတွက်ကြောင့်။ မိမိ၏ ကိုးကားရင်းစွဲပါဠိတော်များနှင့် အဓိပ္ပါယ်မထူးမခြားပဲအတူတူဘွင့်ဆို တော်မူကြသောဋိကာကြီးများကို။ ရန်သူမှတ်ထင်ရှာသောကြောင့် ပယ်ပိ ရှားလေ၏။ ။ဤအရာ၌မိမိ၏မသိခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ကြီးစွာသောအပြစ် ဖြစ်သတည်း။ ။(နှားထောင်နှားထောင်)။ ။ဥပုန္နဲထွေဟိအယံဇာကပစ္စ ယောတိ၊ဟုဆိုတဲ့စကားနှင့်။ ။သခိါရေနသဟိတံသသခိါရိကံ။ဟုဆို တဲ့စကားဟာထူးပါသလော။ ။သဟိတံဟူသောပုဒ်၌သဟရှေးရှိသော (ဣ)ဓာတ်ဥပုန္နဲအနက်ကိုဟော၏။ ဥပုန္နဲဟူသောပုဒ်၌။ဥရှေးရှိသော(ပဒ) ဓာတ်။ ဥပုန္နဲအနက်ကိုပင်ဟော၏။ သို့အတွက်အထူးမရှိကြပြီ။ ။သဟ သဒ္ဒါပါလာသောကြောင့် သဘောမကျပါဘူးလို့ဆိုဖြန်လျှင်လည်း။ ဝါ။ သခိါရဟူသည်တို့က်တွန်းသူ၏သန္တာန်၌ဖြစ်ပါသည်။သခိါရိကစိတ်မှာ မူကား။တို့က်တွန်းခံရသူသန္တာန်မှာဖြစ်ပါသည်။ သို့အတွက် သန္တာန်ကွဲ ပြားကြသောကြောင့်။ သဟ-သဒ္ဒါနှင့် မဆိုထိုက်ပါဘူးလို့ မေးချင်သေး သလား။ဝါ။မေးခဲ့သေး။ ။ဒဝသန္တရာမင်းကြီး။မွေးဖွားတာကတော့ ကုန်သည်တို့ သွားတဲ့လမ်းခရီးဗျ။ အမတ်သား ခြောက်သောင်းတို့ က တော့။ကိုယ့်အိမ်မှာကိုယ် အသိုးသိုးမွေးကြပါသော်လည်း။အချိန်နာရီ နဲ့ချင်းတူတော့။ထိုဝသန္တရာ မင်းသားနှင့်။ထိုအမတ်သားများဟာ။ ပါဠိဘာသာကတော့။သဟိတ-သဟစာတဟုခေါ်သည်။မြန်မာဘာသာ ကတော့။ဖွားဘက်တော်ဟု- ခေါ်သည်။သဘောကျပါစံ့။ ။သိဒ္ဓတ်မင်း သားက။ဒေဝဒဟာဖြည့်လမ်းခရီးက။ လုမ္ဗိုဒ်ဥယျာဉ်တော်မှာဖွါးတော်မူ သည်။ မဟာဗောဓိပင်က။တောကြီးထဲမှာပေါက်သည်။ ဘဒ္ဒကပ္ပနာမင်း သို့မ်ားက။ ဒေဝဒဟာဖြည့်မှာမွေးဖွါးသည်။အာနန္ဒာမင်းသား။ကာလုဒါယိ။ ဆန္ဒ အမတ်တို့ကတော့။ ကဠလဝတ်နေဖြည်တော်မှာမွေးဖွားဖြစ်ကြရာ။ အချိန် ကိုမှတ်သဖြင့်။သဟိတ-သဟစာတ။ ဟူ၍ပင်ခေါ်လေသည်။ ။(အရိုး စွဲအောင်စင်းစားမှတ်လိုက်ပါဆရာကြီးဗျား။ သဟိတအဓိပ္ပါယ်ကလေး ကောင်းလွန်းလို့ပါဟူလို)။ ။

(၂၃-အချက်။)

"ယမ္ပဝိဘာဝနိယံ သခိါရောတိစိတ္တံ တိက္ခဲဘာဝသခိါတမတ္တာနဝိသေ သေနသေဇ္ဈတိ။သခိါရိယတိဝါတံဇေတေန ယထာဝုတ္တာနယေနသဇ္ဈိယတိတိ

သခါရောတိဝတ္တာ။တံဝိနသုန္ဒရီ" ။ဇေဋ္ဌသတ်သသခါ ရိကဗ်ာဘုတိကို နာမသိယာတိ" ။ ။(ဦကာသစ်ဘဲဥ)။ ။သခိန်ဟုတိတိသင်္ခါရာ။သို့ ကသိကမ္မသာဓဝိကြွိဟ်တာမျိုးဗျ။ ။သခန္ဓတိတိသင်္ခါရော၊သို့ကသို့ကတ္တာ သာဓဝိကြိုဟ်ဘမျိုးဗျ။ ။ကတ္တာသာဓိန်ဘိက္ခဘာဝမဿာနံ ဘဲသခသန ဆိုဘဲကရိုဏ်းကို သဘောမကျဘူးဆိုပါဘဒ်။ အိုသည်ကဗျာဏ်းကိုမှ ဆရာကြီးသဘောမကျဘူးလား။ ။အဘဲ့ဘကြောင့်ဆိုသော်၊ သသခိါ ဒိုကံဒိစိတ္တံတိကျံနာမဘဝိသောဘိ။သည်စကားကဲ့ဘဆံသိုက်သကိုးဗျ။ ။ ဆရာကြီးတို့ဇညောမှာ။ ထုသည်းမောင်းတာ မှုးကို မဖြိုင်ဘူးဘားသား ဗျ။ ကြွယ်ရိုက်ခံဘဲ့နွားနှင့်။ ကြွယ်တို့မခံဘဲ့နွားသို့မှတ်သိုက်ပါဆရာကြီး။မှတ် ဘဆျင်လွန်းလို့ပါ။ကြွယ်ရိုက်မှသွားသောနွားပါဘ နွားဘောင်းသို့ဆိုရပါ ဲ့ သို့သော်လည်း။ ပဉ်နွားလောက်မကောင်းဘာဘ်ဘူးဗျ။ (အဲ့သဟာလို သဟာလို)။ ။ကြွယ်ရိုက်ခံဘဲ့နွားကသသိါရိကဗ်တ်ဘဲ့နှင့်။ ။ကြွယ်တို့ မခံဘဲ့နွားက အာသခိါရိကဗ်တ်ဘဲ့၊ သေးသေးချာချာ မှတ်ထားသိုက် ပါ ဘနှင့်။ ။(၂၃)အမှတ်ကိုဖျက်သိုက်ပါဗုဒ္ဓ၊ဗျာက်လိုက်ပါ။ ။

(၂၄-အချက်)

"ယန္တုတတ္ထသောပနအတ္တနောပုဗ္ဗဘာဂပဉဝတ္တြေဒိဘ္ဘသန္တာနေစဝ ပရသန္တာန စပဝတ္တတိတိ တံနိဗ္ဗတ္တိတောဒဗ်ဘာသ တိက္ခဘာဝ သခိါ ဘောဝိသေသောဝဗ္ဘခသခိါရောတိဝတ္တုံ၊ဝံဝိအသခိါရိကသသခိါရိက ပဒါနံဝစနတ္ထေသု ဝိရုဇ္ဈိတွာ တဒနုရူပသသခိါရသပရိကပ္ပနဝသန ဝုတ္တတ္တာနယုတ္တမေဝ" ။ ။(ဦကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။သခိါရဟူသည်ကား။ သသခိါရိကစိတ်ဟူသောဒိဝိဓိ၏ဝိတ်အဘိုဒ္ဓဲဖြစ်သောဒိတ်ဇစဉ်ဒ္ဓဖြဲ့စ်စေ။ သူတပါး တို့၏သန္တာန်ဒ္ဓဖြစ်စေဖြစ်၏။ ။ယင်းသို့ဖြစ်လေသောကြောင့် ထိုသခိါရုသည် ဖြစ်စေအပ်သော။ စိတ်၏ထက်သော အဖြစ်ဟုဆိုအပ် သောအထူးကို၊ ဤအရာဒ္ဓသခိါရုပဲဟု။ဝိဘာဝနီဋီကာကျောက်ကပြဆိုလေ သည်။ ဲ့သည်အချက်ကိုဆရာကြီးကသဘောမကျဘူးဆိုပါတော့။ ။ ဘာကြောင့်သဘောမကျသလဲဆိုတော့၊ တံဝိကစ၍။ဝုတ္တဉ္ဉာဒိအထိ။ သ ဘောမကျကြောင်းကိုပြဆိုသကိုးဗျ။ ။အာသခိါဒိုကသသခိါရိကဆို ကဲ့ပုဒ်ဝစနတ္ထတို့ဒ္ဓစိစစ်၍ ထိုဝစနတ္ထအား၊လျှောက်သောသဲ့ ါရကိုသာကြဲ့ ဆဒအပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သာဆို၊သောကြောင့် မသင့်ဘူးဆိုပါ က လား။သဟာသိုကိုးဗျ။ ။ဒိုကာသစ်ဆရာကြီးပြသောဝစနဘ်ကိုကျွန်ုပ်

ကပယ်ခဲ့ပကောလေ။ ဘာကြောင့်ပယ်ရပါသလဲဆိုတော့။ ဆရာကြီးစကားက။ ဟောတိ။ဖြစ်၏။ဝါ။ဖြစ်၏။ဆိုတာမျိုးလို။ ဝါပေါက်လိုက်တော့ထူးမလိုလို့နှင့်။အဆုံးသတ်တော့အတူတူပါပဲကဆား။ထို့ကြောင့်အထူးပဲမရှိပါလျက်။ ထူးသကဲ့သို့ ထင်ယောင်ထင်မှားရေးသားမိသောငှိကာသစ်၏စကားကို။ကျွန်ုပ်ကပယ်လိုက်သည်အတိုင်းသာမှတ်ယူခဲ့မည်။ ။ထို့ကြောင့်(၂၄)အမှတ်။(၂၅)အမှတ်တို့ကို ပယ်ဖျက်နှုတ်သိမ်းလိုက်သတည်း။ ။

(၂၆ အချက်။)

“ယခုတထွအထဝါသသဒ်ါရိကံအသဒ်ါရိကန့်ဲစေတံကေဝလံ။ကစ၍။အတ္ထနောပရိကပ္ပနာဝသေနဝုတ္တုတ္တာနဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ ။တိုင်အောင်သောစကားကို။သဒ္ဒါရေးဒွီလိမ္မာတော်မူလ့သော။ရှင်သမဂ်လသာပိဋိကာဆရာဖြတ်၏စကားကို။ တုလန့်တုလျကိုမှနားမလည်ရှာသောငှိကာသစ်ကပယ်သောစကားဖြစ်သောကြောင့်။ ရယ်လျက်နှင့်ကွယ်ရှက်လိုက်ကြပါဟူလို။ ။

(၂၇-အချက်)။

“ကသ္မာပနေတ္ထအညောသုဝိ ဖသာဒိသုသမ္ပယုတ္တာစမွေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု သောမနဿာဒိဘာဝေါဝ ဝုတ္တောတိ။သောမနဿာဒိနမေဝအသာဓာရဏာဘာဝံတောတိ။ ဖဿာဒယောဟိကေစိသဇ္ဇု စိတ္တသာဓာရဏာ။ကေစိကုသလာဒိသာဓာရဏာ။ မောဟာဒယောစသဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏာတိနတေဟိသင်္ဂါစိတ္တံဝိသေသေတုန္တိ။ ။တံဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ။ဇေဋ္ဌသတိသောမနဿသုပေက္ခာသဒ်ါရာဝိအညောသုဒိဿန္တိတေဝိ အညောဟိဇာမသဝိသေသံနကရောန္တိ။တသ္မာတေဝိ ဇာဓနဂဟေတဗ္ဗာ ဘိယျန္တိ”။ ။(ငှိကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။(ဖြောင့်ချက်ဗျ)။ ။သောမနဿဥပေက္ခာတို့သည်။တပါးသောစိတ်တို့၌လည်းထင်ကုန်၏။ထို့ကြောင့်မသင့်ဘူးဆိုပါတော့။ ။လောဘမူစိတ်မှထပါး။အကုသိုလ်စိတ်ထဲတွင်သောမနဿရှိပါသေးသလောဟုစင်းစားလိုက်ပါဦးလေ။ ။မဟာကုသိုလ်စိတ်များမှာမှသောမနဿရှိတော့သည်မဟုတ်လားဗျ။ ။အကုသိုလ်နှင့်၊ကုသိုလ်ထွေးရှက်ပြီးယုံမှား ဖြစ်ပါဦး မည်လား။ ။လောကုတ္တရာစိတ်နှင့် အကုသိုလ်စိတ်ကိုပေါင်း၍လျှင်းပါးလိုက်ဦးပါလာ။ ။ကလေးကစားသ

ထိုဖြစ်နေပကောဗျ။ ။ထို.ကြောင့်(၂၇)အဖွတ်ကဋိကာသစ်စကားကို ဖျက်သိုက်သင့်သတည်း။ ။

(၂၀-အချက်။)

"ဒိဘာဝနိယံပနမဟာဋိကာယဆွအသာဓာရဏာခမ္မဝသေန ဒိတ္တသ ဥပလက္ခဏတ္ထံဒေါမနဿဂ္ဂဟဏန္တိ ဝုတ္တံ။တတ္ထအာသာခါဒေဏာခမ္မဝသေ နာဘိဇ္ဈဒံတာဝနယုဇ္ဇတိ။ ။သတိပဋ္ဌမဿသောမနဿသုပေက္ခသဟဂတာဝေ အနုညသာခါရဏောနေဝ ဒေါမနဿသန ဇ္ဈမဿ ဥပလက္ခဏဘာဝေန်အတ္ထဿအာပဇ္ဇနတော။ ယထာတံသတိဝိပုဂ္ဂိမဿဇ္ဈမဿ စ ဒိဋ္ဌသမောဟသဟဂတာဝေအနုည သာခါရဏောနေဝသောဘန ပဋိဃသန စ ဥပလက္ခဏတ္ထံ လောဘသဟ ဂတပဋိဃ သဥ္ဇယုတ္တာဂဟ ဏန်အဲ့။ ။ဥပလက္ခဏတ္ထန်စနဝတ္တုံ။ ။

(၂၉-အချက်)။

"ဇဝဋ္ဋိသတိပါကဒ္ဒုနဒေါမနဿန အပါကဒ္ဒုနံအညေဒနာနံဝိဇ္ဇ သေဒ္ဓဘာဝံဥပလက္ခေတိ ဇာနိအာပဇ္ဇတိ။ယထာလဒ္ဓါတပဌွောခာဇကုမာ ရော့တိ။ ။ယန္တုဝိဘာဝနိယံပဋိဃသမ္ပယုတ္တာဘာဝေါပနဥဘ်ဳနံဇာကန္တသ ဟစာရိတာဒဿနတ္ထံဝုတ္တာတိဝုတ္တံ။တံဝိနသုဒ္ဓရံ။ ။ဇ္ဈမဿဝုဋ္ဌနိဂမေ နေဝတ္ထဒတ္ထသိဒ္ဓိတောတိ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။

(၂၀)အချက်၌။ ။မဟာဋီကာကြီးနှင့်။ဋီကာကျော်ဆဲ့ရာနှစ်ပါးတို့က ဒေါသမူးနွေးတို့၌။ဒေါမနဿသဟဂတံဟု။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ ဆရာ။ သင်္ဂြိဟ်ဆရာတို့ဆိုတော်မူကြရာ။သောမနဿဝေဒနာ။ဥပေက္ခာဝေဒနာ နှစ်ပါးတို့ကို နစ်စေသောကြောင့် အသာဓာရဏကို မှတ်ခြင်းငှါ။ဝါ။ မ ဆက်ဆံသော အဖြစ်ကိုမှတ်ခြင်းငှါ ပြဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ။(သို့ကလို ကို့ဗျ)။ ။(ခင်တို့တို့ကလေးနော်)။ ။သည်ဟာကိုတို့တို့နှင့်မဓွတ်ပါ ပဲနှင့်။ဆင်အိမ်ရာဓာဆိတ်နွားဆိုဘိသကဲ့သို့။မဟာဋီကာဆရာအာဂုင်ဓမ္မ ပါလဟူ၍လ်ကြီးတို့ကိုနှုတ်လှန်ထိုး၍ပယ်ဖျက်ခြင်းသည်မသင့်။ ။(ခဲ့ဘး ဆောင်လိုက်စမ်း)။ ။မောဟစိတ်(၁၂)ပါး။ဥဒ္ဓစ္စစိတ်(၁၂)ပါး။ အဟိရိ ကစေတ်(၁၂)ပါး။ အနောတ္တပ္ပစိတ်(၁၂) ပါး။ စသည်ဖြင့်သာဓာရဏစေ ကာနှင့်ဆိုခဲ့သော်မထူးမခြားနိုင်။ထိုမောဟစသည်တို့သည်အကုသိုလ် စိတ်(၁၂)ပါးလုံးဆက်ဆံသောကြောင့်။ ဝေဒနာစေတသိက်ဌာ မူကဘး။

သုံးဌာနဖြားရာ။ဒေါမနဿကိုဆိုသဖြင့်။ သောမနဿမဟုတ်။ဥပက္ခာ
မဟုတ်ဟူ၍သိနိုင်သည်။ဝါ။ဒေါမနဿသဟဂတံဟုဆိုခဲ့သော်။ သော
မနဿသဟဂတံမဟုတ်။ ဥပက္ခာသဟဂတံလည်းမဟုတ်ကြောင်းကို
ရှုချသိရရောမဟုတ်ပါလား။ ထို့ကြောင့်ဒေါမနဿသဟဂတံ ဆိုတဲ့စ
ကားနှင့်။သောမနဿ။ဥပက္ခာနှစ်ပါးကိုနှစ်စေသည်။ ။

(ဋီကာဆရာကြီးများအလို။)

သည်အရာကိုဋီကာသစ် ဆရာက မကျေနပ်ဘူးဆိုပါတော့။ ။ဋီ
ကာသစ်ဆရာအလိုကတော့ဒေါမနဿသဒ္ဒါနှင့်။ဝေဒနာ့ချင်းချင်းကိုနှစ်
စေသည်ဆိုသောစကားကိုမကြိုက်နိုင်။ ။ထိုစိတ်နှစ်ပါးတို့သည်။မော
ဟစေတသိက်နှင့်ယှဉ်သော်လည်း မဆက်ဆံသောပဋိဃသဒ္ဒါနှင့် မှတ်
တယ်လို့ဆိုပါတော့။ ●။(ထူးရောဟဲ့လို့ဆိုလိုက်ထာကိုးဗျ)။ ။(တယ်
ထူးပါပေသဗျား)။ ။ပင်းသောင်ကထိုးတော့။ပင်းသောင်ပါပဲကလား။
ရှက်စရာကောင်းလေတယ်ဆရာကြီး။ ။(မောဟစေတသိက်နှင့်ယှဉ်
သော်လည်းဟုမဆိုနှင့်။အာရုဏ်အနုရုဒ္ဓါကမကြိုက်ဘူး။ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက်နှင့်
ယှဉ်သော်လည်းဟူ၍သာဆိုပါ။ မောဟ်သမ္ပယုတ်တဲ့လို့မရှိပါဘူး။ ဥဒ္ဓစ္စ
သမ္ပယုတ်တဲ့ဟူ၍ သာရှိသည်။ ။(ဆရာကြီးကိုကျွန်ုပ်ကသင်ကြားလိုက်
ပြန်သကိုးဗျ)။ ။ယခုညင်းချက်၌။ဥပလက္ခဏာနည်းအားဖြင့်ဝိသဒ္ဓိမဂ်အာ
ဠကထာမှစ၍ .ပါဠိတော်များက လာသောနည်း ဖြစ်ထေသောကြောင့်။
မဟာဋီကာဆရာကြီးမိန့်တော်မူသည့်အတိုင်းပင်မှတ်ယူရမည်။ ။အာ
ထောက်အထားမရှိပဲရေးသား၊သောဋီကာသစ်စကားသည်ယုတ္တိရှိသည်
ဖြစ်စေ။ မရှိသည်ဖြစ်စေ။ မဟာဋီကာကြီး များကို။ တော်လှန်မိသော
ကြောင့်။(၂၀)အမှတ်ကစ၍(၃၀)အမှတ်အထိဖျက်လိုက်ပေသည်။ ။

(၃၁-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပန ဇာမာနိန္ဒြိယတ္တာနိ အတိသမ္မုဇ္ဇတာယ အတိစ္ဆလ
တာယစသဗ္ဗထာဝိရဇ္ဇနဒဿနရဟိတာနိဟောန္တိ။တသ္မာဥပက္ခာသဟ
ဂတာနေဝပဝတ္တာန္တိတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။ရဇ္ဇနသဟိတာနံဝိ ထောဘ
မူလစိတ္တာနံဥပက္ခာယောဂသဒ္ဒိဒ္ဒတ္တာတိ"။ ။(ဋီကာသုစ်တဲ့ဗျ)။ ။
လောဘမူစိတ်၌။ရဇ္ဇနရှိသော်လည်း။ဒဗ္ဗထအားဖြင့် ရဇ္ဇနရှိသောစိတ်ပင်
ဖြစ်သော်လည်း။ ဥပက္ခာ ဖြစ်ရ တုံသေးဏှင့်။ ယခုရဇ္ဇန လုံးလုံးကင်း
သောမောဟမူစိတ်မှာမူကားဆိုဘွယ်မရှိ။ဥပက္ခာဖြစ်ရတော့သည်သာ

လျှင်တည်း။ ။(ဒိုကာကျော်၏အာဘော်ဗျ)။ ။(လင်းသူဒုပြိုးမဟုတ်
လားဆရာတို့) ။ထို.ကြောင့်(၃၁)အမှတ်ပျက်စေဗျာ။ ။
(၃၂-အခေါက်။)

ဝိသုဒ္ဓိမင် မဟာဒိုကာကြိုးနှင့်တကွ။ဒိုကာကျော်ဆရာ ခြင်္ကာဘို့သည်။
တည်တည်တွတ်ဘသည်းပြဆိုတော်မူအပ်သော။ ။*တဝေတာဃောဝစသဘာ
ဝတိကွတာသဒ္ဒဉသောဟေ တဗ္ဘတာယစအဘာဘာဝတောသဒ်ါရုဘောဒေါ
ဝိနေသံနတ္ထိ၊ ဟူသောစကားသည်။ ။*ဒေါသမူလံဒေါမနဿသသဟာဂ
တံပဋိဃသမ္ပယုတ္တံအသင်္ခါရံသသင်္ခါရိကန္တိဒုဝိဓမေဝဟောတိ၊ မောဟမူ
လံဥပေက္ခာသဟဂတံဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တံ။ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တန္တဘိဒုဝိဓံ။ ။
ဟူ၍ ဖြဆိုတော်မူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့် တညီတညွတ်သဘသည်းဖြစ်လေ
၏။ ။သင်္ခါဟ်ဆရာအရှင်အနုရုဒ္ဓါ သည်လည်း။တညီတညွတ်သဘသည်း
ပင်။ရင်းဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာအတိုင်းရေးသားလေ၏။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌ
ကထာနှင့်သင်္ဂြိဟ်နှင့်။ညီညွတ်ကြောင်းကိုရှေးဦးစွာမှတ်ထုတ်ဦး။ ။ယင်း
သို့ညီညွတ်ကြသော်။အဝိဇ္ဇာသခ်ါရာသခ်ါရတော်ဒုဝိဓာဟူသောဝိဘင်း
အဋ္ဌကထာဌီးသခ်ါရဝိဓုတ်မောဟမပါပါတကားဟူမူ-ပါ၍။အဝိဇ္ဇာမော
ဟာသည်။ သင်္ခါရပက္ခ။အာသခ်ါရပက္ခ။ ဟုနှစ်ပုံ-ပုံသင့်ကြောင်းကို သာဓ
ဆိုလေသည်။ ။ယင်းသို့နှစ်ပုံထား၍။သခ်ါရပက္ခ၌ သသင်္ခါရိကတပါး
သာရုကောင်း၏။ ။အာသခ်ါရပက္ခ၌ကား။အာသဒ္ဓါသည်း ဒိဋ္ဌဟာအနုက်
ကိုပေါခိုက်၊အဝိဇ္ဇာသည်အာသခ်ါရိကမည်၏။ ။အာသဒ္ဓါသည်။သည်
အနုက်ကိုပေါခိုက်။အဝိဇ္ဇာသည်သခ်ါရဝိဓုတ်ဖြစ်၏။ ။၍အလိုသော်
ကား။ယခင်ကဲ့ပြသော။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌။ ။တဏ္ဍုကာမာဝစရံ
ဒုဝိဓံကုသလဝိပါကံအကုသလဝိပါကဉ္စ။ ဟုပြဆိုသောဝါကျကဲ့သို့သာ
မည်သုံးအပ်သောဝါကျဖြစ်၏။ ။၍ဝါကျ၌ကာမာဝစရံဒုဝိဓါကံသည်၊
ကုသလဝိပါက်-အကုသလဝိပါက်ဟု-နှစ်ပါးသာ ဆိုသေးသော်လည်း။
ကုသလဝိပါက်တရုကပင်။သဟိတ်ဝိပါက်။အဟိတ်ဝိပါက်ဟု-နှစ်မျိုးခွဲခ
ပြန်၏။၍အဝိဇ္ဇာကိုနှစ်ပါးတည်းခွဲချဉ်လည်း။ နောက်တဆင့်အနုစိပ်ရုန်
မကင်းသောအာဒိနိဒ္ဓေသစကားတည်းဟုမှတ်။ ။တနည်းကား။ ။ထို
အဝိဇ္ဇာသည်၊သခ်ါရ။အသခ်ါရဟု-နှစ်ပါးရှိကြောင်းကိုသာပြဆိုသော်
လည်း။ ။သဒ္ဒတသန္တိဒဏ္ဍာသ။သဒ္ဒဘာယန္တိမစ္ဆုနော။ အတ္တာနံဥ
ပမံကတွာ။နဟာနေယျုနဃာတယေ။ ။ဟူ၍ဟောတော်မူသော ဓမ္မပဒ

ပါဠိတော်။ စန္ဒကုမာရဇာတ်ပါဠိတော်တို့၌ ကဲ့သို့။ နေယျထွေနည်းအား ဖြင့်ဆိုလေသည်။နေယျထွေနည်းဖြစ်ကြောင်းကို။ဂုဏ်အင်္ဂကထာ၌ ကြည့် ရှုကြပါကုန်။ ။ထို့ကြောင့်ပါဠိအင်္ဂကထာ-ဋီကာတို့ကိုစုံလင်စွာမည်မျှ နှိုင်းမယူမဆသောပုဂ္ဂိုလ်တယောံဖြစ်သောကြောင့်။ ဋီကာကျော်ဆရာ။ မဟာဋီကာဆရာနှစ်ပါးတို့၏အပေါ်၌ကျော်နင်းကြ။းလွန်၍။ ။ယဉ္စဝိဘာ ဝနိယံမဟာဋီကာယဉ္စ။ အစဂိုးသောစကားများကို ရေးသား ခြင်းသည် ကား။ ပရိယတ္တိသာသနာတော်၏ညစ်ညူးကြောင်းမကောင်းသော ရေး သားခြင်းသာဖြစ်လေသောကြောင့်။ကျွန်ုပ်ကနှိမ်းလိုက်သတည်း။ ။ ထို့ကြောင့်။ သခ်ါရနှင့်စပ်လျဉ်း၍။(၃၁)(၃၂)ကအမှတ်တို့ကိုပယ်ပြီး သားဟူ၍မှတ်ပါကုန့်။ ။

(၃၃-အချက်။)

''ဝိဘာဝနိယံပနဟဋ္ဌာဝုတ္တောသမ္မယောဂါဒိအာကာရောဝိဘာဝိ တောဝါ။ ။သောပနဇ္ဈတ္တဓွေဝန်္တိဇ္ဈတ်နာဝသိဒ္ဓေါတိ''။ ။ဋီကာသစ်။ ။အင်္ဂုတ်အနု ရုဒ္ဓါပြဆိုသော။(ဇ္ဈတ္တဓွေဝံသဒ္ဒါ)(သဗ္ဗဇာဝိသဒ္ဒါ)တို့မှာ။ သမ္မယောဂတော ဒကိုသာဆိပ်းယူရသော အရာများစွာရှိကြ၏။ သဒ္ဒါ၏ အနက်သဘော ချင်းလည်းထူးကြသည်မဟုတ်ပေ။ ။ဇ္ဈတ္တဓွေဝံ၏အဓိပ္ပာယ်လည်း။သဗ္ဗဇာဝိ ၏အရှင့်အတူတူပင်ဖြစ်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။သဗ္ဗဇာဝိကိုသမ္မယော ဂါနိ ဘေဒေန။စဉ်သောအားဖြင့်ဘွင့်ဆိုလေသည်။ ယင်းသို့ဘွင့်ဆိုသော် လည်း။ အင်္ဂုတ်အနုရုဒ္ဓါ၏အာဘော်ယုကိတော့သည်မဟုတ်ပါ။ ။ဋီကာ သစ်ဆရာက။သမ္မယောဂါဒိဘေဒကို။ဇ္ဈတ္တဓွေဝံနှင့်ပင်ပြီး၏ဆိုသော်။ရင်းဋီ ကာသစ်၌ဖွင့်ဆိုသောအနက်သည်လည်း။တတ္ထဝုတ္တာဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနာ သော ပုဒ်ဖြင့်ပင်ပြီးလေသောကြောင့်။ ကပ်ကပ် သပ်သပ်မကြဘဲသင့်ပြီ။ ။ထို့ ကြောင့်။ ဋီကာကျော်ဆရာသည်လည်း။ (အလမတိပပဒ္ဓေန)။ဟူသော ပရိဘာသာစကားကိုရေးထားခဲ့လေသည်။ ။ထိုစကားကိုလည်း အရာ ရာတိုင်းမှာပင်ရှုတ်ဆိုရမည်ဖြစ်သောကြောင့်။ ပရိပုနပ္ပုနံဘာသိယတိဇ္ဇ တာဃာတိပရိဘာသာ။ဟူသောဝစနတ္ထကြောင့်။ပရိဘာသာဟူခေါ်ဆိုရ လေသည်။ ။ဤဋီကာကျော်ကျမ်း၌ပြဆိုအပ်သော။အလမတိပ ပဒ္ဓေန။ ဟူသောစကားသည်လည်း။မည်သည့်နေရာ၌မဆိုအခါခါရှုတ်အပ်သည် ဖြစ်သောကြောင့်။ ပရိဘာသာစကားမည်၏။အဲသည်ပရိဘာသာစကား အဓိပ္ပါယ်ကတော့။မူဒိန္ဒြိယဖြစ်၍အကျယ်ရေးပြမှသိမည်ဖြစ်သော ကော

စဲဆရာတို့ကဲ့သို့။ ဥာဏ်နှုန့်သော သူတို့အဘွားက ရေးသည် မဟုတ်ရာ။ ဥာဏ်ကြီးသူတို့အတွက်သာရေးသောကုမ်းပဟူသို့။ထို့ကြောင့်။(၃၃)အမှတ်ကစကားရပျက်စေဟု။ ။ဤကဲ့သို့ဒါဒိန့်ခြင်းငှာ-ဥာဏ်တူမဟုတ်သောကျမ်းဂန်ကြီးများကိုဆုခံဒါသောကြောင့်ရယ်စရာကြီးဖြစ်ရာလေ၏။ ။

(၃၄-အချုပ်)

"ဝိဘာဝနိယံပန်တံ အကုသလဝိပါကဉ္စာယော အကုသသာနန္တရံ ပဆမံဒသိတန္တိ အဓိပ္ပါယေနံဝုတ္တံ။ ဘဝသံအကုသဝိပါကာဒိဝေသနတ်ဝိန်ဘာဘာဝေဝိအကုသလာနန္တရံ အကုသဝိပါကယော ဝိဘင်္ဂတုန်း ဘံနသုန္ဒရံ ။ဇောဒ္ဓိသတိကုသလဝိပါကာန်ဝိကုသသာနန်တံ ရေဇော ဝဉ္ဇဉ္ဇာနိသိယုန်း။ ။(ဦးကာသစ်) ။ထို့ကြောင့်ဒေးသူဟောင်းတို့က။မရှိသည်ထက်ကို။မသိသည်ဖြာ သင်္ခါခက်သည်ဟု-ဆိုကြကုန်၏။ ၊ဌင်းစကားကိုအဖွတ်(၂၀)ကပြဆုံခဲ့လေပြီ။ ၊ဦးကာကျော်ဆရာကား၊ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့်။သင်္ဃဟ်နှင့်တိုက်ဆိုင် ကြည့်ရှုပြီးမှ ဘွင့်ဖြေလေသည်။ ။ဦးကာသစ်ကား။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကိုလည်းမဆေဝံမထား။ဦးကာကျော်၏ဥာဏ်ကိုလည်းမဖြို။သင်္ဃိဟ်ဆရာ၏အာဘော်ကိုလည်း မရိပ်မိသောကြောင့်။ ကြည့်စမ်း တားယာက်တည်းသင်းကွဲ၍။ လွဲဖြစ်အောင်လွဲရာလေ၏။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ပြဆိုသောစကား သည်။အဖွတ်(၂၀)ကထင်ရှားခဲ့ပြီ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာဆရာရှင်မဟာဇုဒ္ဓဃောသသည်။ ကုသဇဝိပါက်ကိုဒုရွထား၍ပြ၏သည်။အကုသလဝိပါက်ကိုနောက်ထား၍ပြတော်မူသည်။သင်္ဃိဟ်ကျမ်းရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာကား။အကုသလဝိပါက်ကို ရွှေထား၍ ပြုတော်မူသည်။ ကုသလဝိပါက်ကိုနောက်ထား၍ ပြုတော်မူသည်။ယင်သို့ဖြစ်သောကြောင့်။ထိုနှစ်ကျမ်းလုံးအဖြည့် အစုံထောဝံထားသူမှန်ကား။ သင်္ဃိဟ်ဆရာ၏ အာဘော်ကိုနားလည်ရမည်မချအမှန်ပင်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်။တကျမ်းတွေနှင့်။ ၎င်း. ၎င်း.လျှမ်းလျှမ်း။လျှာသရမ်းသောဦးကာသစ်စကားကိုဖျက်လိုက်ရပါသတည်း။ ။

စကားအကျကောက်၍ကုသလဝိပါက်ကိုလည်း။ကုသိုလ်၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်ပါတော့လော-ဖြန်ကာသွန်ကာ စောဒနာ တက်ဖြန်သည်မှာ။ အဘိဓမ္မာရှင်အနုရုဒ္ဓါကသဟိဟ်ဝိတ်။အဟိတ်စိတ်ကိုသိုးသန့်၍ပြခြင်းငှါသာလျှင်။ ကုသိုလ်၏အခြားမဲ့၌၊ အဟိတ် ကုသလ ဝိပါက်ကို မဖြခြင်း ဖြစ်လေ

သည်။ ။ကုသိုလ်စိတ်၏အခြားမဲ့၌။ သဟိတ်ဝိပါက်ကိုပြရလေသော ကြောင့်။ထိုအဟိတ်ဝိပါက်ကိုမပြနိုင်။ ။အဟိတ်ချင်းတွဲစပ်၍အကုသ လဝိပါက်နှင့်ဆက်၍ ကုသလဝိပါက်အဟိတ်စိတ်ကို ပြဆိုခြင်းမျှသာဖြစ် လေသည်။ ဤသို့ဟုတ်မှန်တိုင်းသောအဓိပ္ပါယ်ကိုသာမရချမှတ်။ ။အာ ယုတ်အလတ်အမြတ်ကိုအစဉ်ထား၍သာပြဆိုလေသည်ဟု-ရေးမှား ဆိုမှားပြောမှားရှာသောဋီကာသစ်စကားသည်။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌။အာ မြတ်ဖြင့်သော ကုသလဝိပါက်ကိုရှေ့ကထား၍ပြသောကြောင့်။တသက် လုံးရှက်စရာကောင်းသော မှားခြင်းကြီးကြီးစွာဖြစ်လေသတည်း။ ။ ဇဝဉ္စိသတိစသော နောက်ဆွယ်ဝါကျစကားသည်လည်း။ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကြီးကိုချဲ့ရာရောက်သောကြောင့်။ ဝန်လေးသောစွပ်စွဲခြင်း မျှသာတည်းဟုမရချမှတ်။ ။

(၃၅-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပန နိဗ္ဗတ္တကဟေတုနာ ဝိဇ္ဇမာနအဟေတု ကတာပသင်္ကေါ ကတော။သောနသုန္ဒရော"။ ။(ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။သည်ဋီကာသစ် ဆရာကြီးဟာ။သဒ္ဒဘာတမျိုးဗျ။လွှဲလွှဲမြောင်တိုင်းပယ်တော့တာကိုးဗျ။ သည်လိုတဲ့ဆရာကြီး။ ။စကားလှည့်လွဲ။ဆိုစမြဲ။မလွဲဘာသာဓမ္မတာ တဲ့။ ။အဲသည်နိယာမ်ကလေးမျှားကိုကြားဘူးရဲ့မဟုတ်လားဗျ။ ။ ပသင်္ကိုလျှဉ်းပါးရတယ်ဆိုတာ။တိကွဲန္ဒြိယ။မဏ္ဍိပဒြိယ။ရဒဿိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့အလိုက်။ဆိုက်သည့်အားလျော်စွာ။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော် မြတ်သည်လည်း။ထိုထိုသတ္တွနဒေသနာအရင်ရင် မှာပင်။ကထေတုကမျှ တာပုဆွဲပြုလုပ်၍ မေးမြန်းပြီးမှ ဟောကြားတော်မူလေသည်။ ။ထို. ကြောင့်။ ။*နိဗ္ဗတ္တကဟေတုဝသေနနိပ္ပန္နာနိဝိဟေတာနိသမ္ပယုတ္တဟေ တုဝသေနေစအဟေတုကဝေါဟာရံလဘန္တိ။ ။ဟူသောဋီကာကျော် စကား၌။နိဗ္ဗတ္တကဟေတုဝသေနနိပ္ပန္နာနိဝိ။ ။ဟူသောစကားဖြာ။ထို အဟိတ်စိတ်တဆဲ့ရှစ်တို့သည်။ အကြောင်းဇနကဟိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန် သော်လည်း။ဝါ။ ဇနကဟိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်ပြီးကုန်သော်လည်း။သမ္ပ ယုတ်ဟိတ် ခြေဝံပါးအနက်။ တပါးပါးမျှမ ရှိသောကြောင့်။ အဟေတ်စိတ် မည်၏။ဝါ။အဟိတ်စိတ်ဟူသောအမည်ကိုရကုန်၏ဟု-ပြဆိုလေသည်။ ယင်းသို့ပြဆိုရာ။ဇနကဟိတ်ရှိ သော်လည်းဟူသောစကားကိုမဆိုရဘူး တဲ့ဗျ။ဋီကာသစ်က။ ။ခပ်တိုတိုဗျ။နားထောင်လိုက်စမ်း။ မြတ်စွာဘုရား

သည်။ နှုတ်ပမသုတ်ကို ဟောတော်မူစဉ်က။ ချစ်သားတို့ငါဘုရားသက်သည်းပေါ်တွင် တင်ဆား သောဖြမှုန့်နှင့်။ မဟာပထဝီ ခြေကြီး သည်။ ဘယ်သင်းကျားပါသလဲတဲ့။ သည်ဟာမြတ်ဒွာဘုရားကိုပင့်ဆောင်ရွက်မေးခွန်းထုတ်တော်မူဘယ်ဗျ။ ။သည်တုံးကဘရာကြီးဘို့သို့တဆေးဝါးလျှင် ဘုရားတရားဟာ ဖြစ်ပါတော့မလားဗျ။ စင်းစားပါဗျာ ။ သို့အတွက်ဦးကာဇကဝါပါဠိကအာတိသိက်ခံမည့်အမှုကြောင့်၊ ဦးကာမဝါပါဠိကနတ်ခွေဝံပေဘော့ဗျား။ ။

(၃၄-အချက်။)

"ယင်္ဂဒိဘာဝနိယံ အာဝဇ္ဇနသ အနန္တရုပ္ပဇ္ဇယဘုတံ ဘဝင်္ဂစိတ္တံ မနောဒွါရံ။ ဒိသိဒိတွားနုံပဝတ္တိမုခဘာဝတောတိဂုဏ်ဘုံ။တံ သဒ္ဒံဝိနယုဒ္ဒဘဲယော" ။ ဦးကာသင်းဘဲဗျ။ ။အပယ်ကတောင်ကယ်ရဲဘဲဆရာကြီးပဲဗျ။ ။"ယံပနဒ္ဒိကာယံတာဝမနောဒွါရန္တိဇ္ဇအာဝဇ္ဇနသအနန္တရုပ္ပဇ္ဇယဘုတံဘဝင်္ဂစိတ္တံ နောတိဝုစ္စတိ။တဒေဝနွါရံ၊ အာဝဇ္ဇနံခဝနာဒွိဒိသိဒိဘုပဝတ္တိသာမုခဉ္စာတိဝုဇ္စတံ" ။ ။တံသဒ္ဒံနယုဒ္ဒတိယော။မှာချည်းသားပြီးစပ်မှာပါပဲဗျ။ ။(သြော်ဝန်းလေးရာထေစွဲဦးကာသစ်)။ ။အကြောင်းမှာတော့သည်ပုံကိုးဗျ)။ ။ကာမဘဝင်တဆယ်။ မဟဂ္ဂုတ် ဘဝင်ကိုးခုအားဖြင့်တဆဲ့ကိုးဘဝ်းသောစိတ်တို့သည်။ပဋိသန္ဓေကိစ္စ။ ဘဝင်ကိစ္စ။ရုတိကိစ္စတင်ခိုက်။ဒွါဒသမတ်ဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ဇောနဲ့ဝိသတိပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂဿဘဝကိစ္စသေနွါ ဧဝိမေတ္တာဒိနိ။ ။ဟူ၍အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည် ပင်ဖြဆို ဘော်မူသည်။ ထိုတဆယ့်ကိုးပါးသော စိတ်တို့သည်၊ ပဋိသန္ဓေကိစ္စနှင့်။စုတိကိစ္စတပ်သောအခိုက်အထံ့မှတပါး။ ဘဝင်ကိစ္စတပ်သောအခိုက်အတံ့ဝယ်။ နွါဂရိမတ်ဖြစ်သော်လည်း။ ဝိထိစိတ်နှင့်အသင်းဝေးကွာသောဘဝင်တို့မှာ။ ဝိထိစိတ်နှင့်မနိုးစပ်သောကြောင့်။ ဝိထိစိတ်ဏ်အကြောင်းဟူ၍မဆိုထိုက်။ယင်းသို့မဆိုထိုက်သောကြောင့်နွါရုမမဉ္ဇကုန်။ ။ဒိသိစိတ်ဏ်နိုးစွာသောအကြောင်းဖြစ်သောဘဝင်စလုနဲ့ဘဝ်က။ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒမှာမူကား။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနိုးစသောဝိထိစိတ်ဏ်နိုးစွာသောအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ။မနောဒွါရံပနဘဝင်္ဂန္တိဝုစ္စတိ။ ဟူ၍အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုယ်ဘိုင်မန့်လေပြီ။ ။ဝိပါကာနွါရန္တိဘဝင်္ဂံမနံဝဒတိ။ ကမ္မနွါရန္တိကုသလာကုသလမနံ။ ။ဟု-မူလဋီကာကထာဝတ္ထုအာဘွင့်ဒီပြဆိုလေပြီ။ ယင်းသို့ အရှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့်။ မူလဋီကာတို့ပြဆိုသည့် အာ

တိုင်းပင်လျှင်။ ဘဝဂ်ုပဒ္ဓေဒတဆဲ့ကိုးခုသာလျှင် မနောဒွါရမည်ဏ်။ ဘဝဂ်စလနတဆဲ့ကိုးခု။ အတိတဘဝင်တဆဲ့ကိုးခုတ်ဏကား။မနောဒွါရမမည်နိုင်။ ။ဤကာသဂ်ကစကားအကျကေဝံသည်မှာ။ဝိထိဒိတ်ဖြဂ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြဂ်သောကြောင့်မနောဒွါရဟုဆိုရပါလျှင်။ ပဉ္စဒ္ဝါရသဒ္ဒါရုဂ်နှင့် ပဉ္စဒ္ဝါရုံတို့သည်လည်း။ ဝိထိဝိတ်ဖြဂ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြဂ်သောကြောင့်။ မနောဒွါရဆိုပါတော့လားတဲ့။ ကြည့်ဗျ။မနောဆိုတဲ့ပုဒ်ကိုပုတ်တုဂ်ထားပြီး။ ရုဂ်နှင့်သွားပြီးလျှင်းပါးတယဂ်။ ။ဧဒုဂ်းစကားအသိုက်။မဏ္ဍိမာယုကပဒ္ဓေဒသည်သာလျှင်။ ပဉ္စဒ္ဝါရကဲ့ဗျ။ ကြွင်းပဒ္ဓေဒ၎င်းကားပဉ္စဒ္ဝါရုမရုဏ်မဟုတ်။ ။ထို့ကြောင့်။မနောဒွါရာဝဇ္ဇနဉာဏ်တို့နှင့်တကွသောနာမကွန္ဓာ လေးပါးအား။ အနန္တရစသောသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုလိုက်သော ဘဝဂ်ုပဒ္ဓေဒကိုသာလျှင်မနောဒွါရခေါ်သည်ဟုဆိုခဲ့ပြီ။ ။ထို့ကြောင့်။ ယဒိဟိယသကစ၍။ဒွါရရုပါနိဟောန္တိတိ။ဟိုင်အောင်နှုတ်လှန်ထိုးသောဋိကာဝဲသစ်စကားရုကိုဖျက်လိုက်ပါဗျား။ ။

(၃၇-အချက်။)

“ဝိဘာဝနိယံပနပဉ္စဒ္ဝါရာဝဇ္ဇနံပဂ္ဂဟကနဝိအဂ္ဂဟိတေအာရုဗ္ဘဇ်ကာဇ
ကဝါရမေဝပဝတ္တတ္တာမနောဒွါရာဝဇ္ဇနဉ္စဝိသဒိသဝဲတ္တာ သန္တာနုပရာဝတ္တ
နဝသေနဗျာပါရန္တရသာပေက္ခတ္တာအာရမ္မဏရသံအဓိမတ္တတောအနုဘ
ဝိတုံနသက္ကောတိသဗ္ဗထွာပိမဏ္ဍတ္တဝေဒနာယဘုဉ္ဇမေဝါတိဝုတ္တုံ။ ။တ
ထွဗျာ ပါရန္တရသာပေက္ခတ္တာတိဇုဒံနယုဇ္ဇတိ”။ ။(ဋိကာသစ်ဘဲ့ဗျ)။ ။
ပဉ္စဒ္ဝါရာဝဇ္ဇနဉာဏ်စိတ်သည်။ မဓိဏ်ရှေ့ဒွါရတရုံ တရုသောစိတ်သည်အစထွင်၍မယူအပ်သေးသော။လက်ဦးလက်ဖျားဖြစ်သောအာရုံသစ်ဒွါ တကြိမ်သာဖြစ်ရသောကြောင့်။ ထိုအာရုံ၏ အရသာကိုအလွန် အမင်းမခံစားလိုက်ရ။သို့အတွက်ဥပေက္ခာဖြစ်သည်။ ။မနောဒွါရာဝဇ္ဇနဉာဏ် စိတ်သည်လည်း။ သဘောတူမဟုတ် သောဘဝင်အယဉ်ဟု- ဆိုအပ်သောစိတ်အစဉ်ကိုထည့် စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဗျာပါရ တပါးကို ငဲ့ရလေသောကြောင့်။အာရုံ၏အရသာကိုအလွန်အကဲမခံစားနိုင်။ထိုကြောင့်ဥပေက္ခာဖြစ်ရသည်ဟူလို။ ။(ဋိကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်)။ ။ဤကာသစ်က။ ဗျာပါရတပါးကို ငဲ့ရသောကြောင့် ဆိုသောစကား ကိုမသင့်ဘူးဆိုပယ်ရှာသကိုးဗျ။ ။မနောဒွါရေဝန ဆဗ္ဗိဓေယျိအာရုံမြင်းစား အာဝဇ္ဇနဘဝင်တဘဝင်စလနာနန္တရံဘဝင်ံ ဝိစ္ဆိန္ဒမာနာဝီယအာဝဇ္ဇနကိစ္စံသာဓယမာ

နာအဟောတုကကြွယာမနေဝိညာဏဒေဘုဥဒ္ဒတိ၊ ။ဟူ၍ဒိသုဒ္ဒိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌ဆိုထားတော်မူရာ။ ဘဝင်္ဂစိတ်ဖြစ်နေမှာနဲ့ပင်။ ဟူသောစကား ဖြင့်။ဝိသဒိသစိတ္တသန္တာန်ပရာဝင်္ဂနဒေသနာဟူသောပေကွတ္တာ။ ဟူဖြင့်သော ဒီကာကျော်ဖော်စကားကိုဦးစွဲသည် ။အဲဒဲ့ကြောင့် နည်းဟူမူ။ဘုရားရဟန်တော်သောပေကွ ဆိုသည်သည်း။ဘဝင်္ဂစိတ်နေနဲ့ကြွယာ ပင်တည်း။ ဘဝင်္ဂစိတ်ဆိုနေနဲ့ကြွယာဟူသည်သည်း၊ ဘုရားရဟန်တော်သောပေကွ နသဘောပင်တည်း။ ။ဒီကာကျော်ဆရာကဝိဇ်ဇာဘဲအစဉ်ကိုဖြန့်သည် စေသည်။ ဘနည်း။ဘဝင်စိတ် အစဉ်ကဲ့ဖြန့်လည် စေသည်။ ဟူဖြဆို သည်။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာဆရာကား။ဘဝင်ကဲ့ဖြတ်သည်ဟူဖြဆို သည်။ကိုစကားနှစ်ခုသည်အဓိပ္ပါယ်အဟူဘူပင်တည်း။ ဆိုကြောင့်ငို ကာသစ်ဆရာသည်မစင်းမစားပဲ။အဋ္ဌကထာကိုဖယ်ချိန်းဒီလေ၏။ ။ပ နှ။မနောဒွါရကိုဆိုဦးအုံ။မနောဒွါရေ။ မနောဒွါရဦး၊ဆဒ္ဒုခေါ်အာရုံမြောဟော။ ခြောက်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သောအာရုံသည်။ အာပါတဂတေတာ။ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော်။ ဘဘင်္ဂစလနာနန္တရံ။ဘဘင်္ဂစလနဏ်အာ ခြားမဲ့၌။ဝါ။ဘာဂ်ပ္ပစ္ဆေဒဏ်အခြားမဲ့၌။ဘဝင်္ဂ်။ဘဝင်ကို။ဝိစ္ဆိန္နမာနာဝိ ယ။ဖြက်သကဲ့သို့ဖြစ်သော။ ။(ကြွယာမနေဝိညာဏဓာတု-ဟူသော ပုဒ်မှာဝိသေသနစပ်)။ ။အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ။အာဝဇ္ဇန်းကိစ္စကိုးသာခယမာ နံ။ ပြီးစေလျက်။ ဝါ။ပြီးစေသော။အဓေဟာတုကကြွယာမနေဝိညာဏာခာ တု၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ဥဒ္ဒေတိ။ဖြစ်၏။ ။အဋ္ဌကထာပါဠိ၌အာ နက်။ ။ထိုဘဝင်္ဂစိတ်မဆိုအပ်သေးဘူးလော။ ဟူသောပုဒ်ကို ကြွယာဝိသေသန လည်းပေးနိုင်သည်။ထို့ကြောင့်။ ။ဒိစ္ဆိန္နမာနာဒိယ။ဖြတ်သကဲ့သို့ဖြစ် လျက်ဟု-အနက်ပေး။ ။ယင်းသို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။ မပယ်သင့်သည် ကိုပယ်မိသည့်အဖြစ်တချက်။ ။(ကြွယာမနေဝိညာဏဓာတု-ဟူသော ပုဒ်မှာဝိသေသနစပ်)။ ။အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ။အာဝဇ္ဇန်းကိစ္စကိုးသာခယမာ နံ။ ပြီးစေလျက်။ ဝါ။ပြီးစေသော။အဓေဟာတုကကြွယာမနေဝိညာဏာခာ တု၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ဥဒ္ဒေတိ။ဖြစ်၏။ ။အဋ္ဌကထာပါဠိ၌အာ နက်။ ။ထိုဘဝင်္ဂစိတ်မဆိုအပ်သေးဘူးလော။ ဟူသောပုဒ်ကို ကြွယာဝိသေသန လည်းပေးနိုင်သည်။ထို့ကြောင့်။ ။ဒိစ္ဆိန္နမာနာဒိယ။ဖြတ်သကဲ့သို့ဖြစ် လျက်ဟု-အနက်ပေး။ ။ယင်းသို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။ မပယ်သင့်သည် ကိုပယ်မိသည့်အဖြစ်တချက်။ ။"နဟိစိတ္တာနုပ္ပဒေါ ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုတာဝိသေ သောအတ္တနောပန္ဓာပဓတ္တသမ်ာပဓတ္တသဝေနသက္ကာဝတ္တုံ။ အတ္တနော ပနုပစ္ဆယေဟိဇဝေသောသက္ကာဝတ္တုံနို"။ ။ယခင်ပယ်မိသောအချက်တ ခုတည်းမှားတာကို အားမရ ရှာသောကြောင့်။ နောက်ဆက်၍ မဟုတ်မ မှန်သည်ကိုယူဆမိသောအဖြစ်ကချက်ဟူ၍ပြစ်ချက်နှစ်ချက်ရလေ၏။ ။ နေဝံထပ်မှားခြင်း ကိုဖော် ပြချက်။ ။စိတ်၏အားရှိသော အဖြစ်။ အား နည်းသောအဖြစ်သည်။နောက်စိတ်ကြောင့်မဟုတ်ဘူးဟု- ဆိုသောအ ချက်သည်။(၁)အချက်မှားခြင်းကြီးပဲ့။ ။အတ္တနောပနုပစ္ဆယေဟိဇဝေ။ဟူ

၍သာလျှင်။ဧဝံသဒ္ဒါများနှင့်ကန့်၍ဆိုပိခြင်းသည်။ (၂) အချက်မှားခြင်း ကြီးဗျ။ ။အမှန်ကိုဆိပို့အလုပ်ကား။အနာ နှံ့ရုပနိသယပစ္စည်းနှင့်။အာသေဝနပစ္စည်းကို။သဘောကျအောင်ကြည့်လေ။ ။*ပုရိမာပုရိမာကုသလာဒမ္မာပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံဓမ္မာနံဥပနိဿယ ပစ္စယေနပစ္စယော။ ။အာသေဝနပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ဇာတ်တူအာသေဝနပါရသည်။ ။*ပုရိမာပုရိမာကုသလာဒမ္မာပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံဓမ္မာနံဥပနိဿယပစ္စယေနပစ္စယော။ ။အာသေဝနပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ဇာတ်တူအာသေဝန ပါရသည်။ ။*ပုရိမာပုရိမာ ကြိယာဗျာကတာဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံကြိယာနံ ဗျာကတာနံဓမ္မာနံဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။အာသေဝနပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ဇာတ်တူအာသေဝနပါရသည်။ ။ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးဗျ။ကျွတ်ညံ့ဆူ၍။နားပူမသွားလိုက်လား။ ။ပုရိမပိတ္တသပစ္ဆိမစိတ္တုပ္ပါဒနေဗလဝတာယအနန္တရုပနိဿယတာဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။ ။(ကြည့်လိုက်စမ်းဦးယေအဋ္ဌကထာကြီးတဲ့)။ ။

သမာနာသေဝနေထဋ္ဌေ။ဝိဇ္ဇမာနေမဟမ္မုလေ။
အလဒ္ဓါတာဒိသံဟေတုံ။အဘိညာနဝိပစ္စတိ။

အဲသည်ကျမ်းစုဟာ။ နောက်စိတ်ကြောင့်ရှေးစိတ်အားရှိကြောင်းကို ဖြတာပဲဆရာကြီးတို့။စိန်စားသေပို့သားကောင်းတော့တာပဲ။ဘာကြောင့် သည့်လောက်မှားချက်နစ်နာရပါသလဲဆရာကြီး။ သို့အတွက် (၃၇) အမှတ်ကဆုံမိသောစကားတွေကိုအကုန်လုံးဖျက်လိုက်ပါဗျ။ ။

(၃၈-အချက်။)

‘‘ဝိဘာဝနိယံ ပနသဗ္ဗထာဝိတိအကုသလ ဝိပါက ကုသလ ဝိပါက ကြိယာဘော်ဒေနာတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။သောဟိဘာဒေါဇ္ဈင်္ဂစွေဝန်ဇ္ဈင် နာဝဂဟိတောတိ’’။ ။(ဦကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။အဋ္ဌကထာ။ဦကာကြီးများကိုပယ်ဖျက်လို့သာနိဗ္ဗာန်ကိုရောက်တမ်းပဲလို့ဆိုခဲ့ပါ လျှင်။ ဆရာကြီးတို့အထက်ထိပ်ဆုံးကနေမှာပ-လေနော်။ ။သည်စကားဟာသည်လိုပါတဲ့ဗျာ။ ရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ အာဘော်ကိုလည်းကြည့်ပါနော်။ အာထက်ရုပ်ပိုင်း၌။ ။တတောပရံကို။ ပဝတ္တိကာလေဟု-ဝုတ္တိသံဝဏ္ဏနာနည်းအားဖြင့် ဘွင့်သကဲ့သို့။ သည်အရာမှာလည်း။ ။ဇ္ဈာန်စွေဝံကို။သဗ္ဗထာဝိဟူ၍ဘွင့်တယ်လို့ဆိုလိုပါသကိုးဗျ။ ။(ကိုင်းဘယ်နှယ်လုပ်ဦး

မှာတုံး)။ ။(ဟောတန်သည်းကား)- တိုက်ခြင်းငှဲ့ပယ်။ပုဂ္ဂိုလ်မျှားအတွက်။ ကုန်စေခံကိုမြန်ဖုံး။ ။ဓမ္မဒိန္နီယပုဂ္ဂိုလ်မျှားအတွက်။ သဗ္ဗဒေဒကိုမြန်ဖျား။ ။ကြည့်စမ်းလေ။သင်္ကာတင်းထိုင်းလုံးမှာ။ရဟန္တာယင်္ကာလည်းဖြစ်ဆိုသည်။ထိုရဟန္တာယနှင့်အငြိုငါးဆူးမပြောဝဲ။ဂါထာဂျာလည်းဖြစ်ဆိုပြန်သကိုးဗျ။ ။အဆိုမရှိကြောင့်။အံ့ဆန်းလည်း။သင်္ကဆာဝိပါဝဲသဗ္ဗဒေါသည်း။ကုန်စေခံပါဝဲတဲ့ဖုံး။ ။ဦးကဲ့သို့သာမှတ်ထိုက်ပါဆဲးကြောင်း။ ။အပင်အပန်းခံငြိုးကြီးမနေပါနှင့်ဆုံးကြောင်း။ ။ဦးကာကျော်အငြိုငါသင်ဖြောင့်ပါပေတယ်။ထို့အတွက်။(၃၀)နှစ်းခံကိုပယ်၍။အတိသုန္ဒရီဟုကျွန်ုပ်ကထားသကိုးဗျ။ ။

ဤယခုဖြစ်ခဲ့သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့်။ ဦးကာကျော်၏စကားသည်ဆင်ဆူဆပ်မှသာဖြစ်သေး၏။ ဦးကာကျော်၏စကားသည်။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကြီးနှင့်သာညီညွတ်ပါသေလော။ ကြည့်ရှုပြန်သောအခါ။ ။*သမာနဝတ္ထုကံအနုတ္တရိယဆိုလတ်တွင်ဥပ္ပဇ္ဇမာနံသန္ဓိဇနကံမနောဓာတုတော်သလဝတရဲ ဟောင်းဘိတ်ယထာရမ္ဘဏံအာရမ္ဘဏသံအနုဘဝန်ဘုဥ္ဇသောမနံသသဟဂတံဟောတိ။ဤဌမဣဏ္ဍေဥပက္ခာသဟဂတံသာတိသယာနုဘဝတ္ထာဘသ္မာအယဥ်ဤဌဌာရမ္ဘဏာဆင့်ယေဝါတိအာဒိဝုတ်။ ။ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ ပနသဘိဝဇလဝဘာဒေ ဝိပါကပဉ္စ ဝတ်ိ နိဝတ္တေတွာ ဝိသဒိသံမနံကရောန်ဘုံ ဗနသိကာရကိစ္စန်ရဃောဂတောဟောတိ။ဝိပါကောဝိယအနုဘဝနမေဝဟောတိ ဘိသဗ္ဗဝိုဥပေက္ခာသဟဂတမေဝဟောတိ။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏီအဗျင့်မူလဋီကာ။ ။ကြည့်စမ်းရှင်းရှင်းလင်းလင်း။ကွင်းကွင်းကွက်ကွက်ကြီး ဆိုထားလိုက်ထာ။ ဦးကာကျော်စကား အတိုင်းပါပဲကလား။ ။သိဟိုဠ်သားတွေဝိုင်းကုန်ပါပေါ့ကကာ။ ကျွန်ုပ်ထည်းမကယ်ဆယ်နိုင်တော့ကဘူး။ ။ထိုပါဠိအပေါင်းတို့တွင်။မနသိကာရကိစ္စန်ရယောဂတောဟူသောပါဠိတစိပ်ဖြင့်။ဗျာပါရန်ရှိသောပေကွဇ္ဇာ။ဟူသောဦးကာကျော်၏စကားဟုတ်မှန်ကြောင်းကို သက်သေခံသကဲ့သို့။ဝုဠ္ဍောဒိတ်သည် ဥပေက္ခာဖြစ်ရပုံကိုဖြဆိုးလေသည်။ ။ဗျာပါရန်ရှိသောပေကွဆိုသည်ကား။ဝိပါက်ဒိတ်ဖြစ်ခြင်းကိုနှစ်စေ၍။မဟူသောစိတ်ကိုပြုခြင်းပင်တည်းဟု-ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ။ဝိပါကပဉ္စဝတ်ိ နိဝတ္တေတွာဝိသဒိသံမနံကရောန်။ဟူသောပါဠိကိုဒိုန်။ ။ထိုဝုဠ္ဍောဒိတ်သည်။ဒုဗ္ဘဂလဖြစ်လေသလောဓမ်းရန်ရှိ၍။ သတိပဋိလဝဘာဝေ-ကိုဒိုန်။ ဒုဗ္ဘဂ

ကားမဟုတ်။ဗလဝဖြစ်ပါ၏ဟူလို။ ။သို့ဗလဝဖြစ်ပါလျက်။ အဘယ်ကြောင့် ဥးပကွေဖြစ်ရပါသနည်း မေးရန်ရှိသောကြောင့်။ မနုသိကာရကိစ္စအရယေဒဂတော။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကြီးနှင့်တဖြောင့်တည်းကျလေ၏။ ၎င်းနှစ်ကျမ်းကိုပင် ဋီကာကျော်မှီ၍ ရေးလေ၏။ ထို့ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ။ မူလဋီကာ။ ဋီကာကျော်သုံးကျမ်းလုံးကိုပယ်မိရာ၏။ ။

(၃၉-အချက်။)

"ယဉ္စဝိဘာဝနိယံ သုဒ္ဓိကာနိဝိသုံ အကတွာဥာဏဝိပ္ပယုတ္တာနိဇဝဝိသုံကတွာတထာဂကိတာနိ ဝိသတာဓိကပန္နရသ သဟသာနိဟောန္တိတိဝုတ္တံ။တံသဗ္ဗံနယုတ္တံ့။ ။ဇဝဋ္ဋသတိဋ္ဌာနိကာမာဝစရကုသလာနိနိဒ္ဒံသာဓိပတိကာနိ ဟုတွာနိယတာ ဓိပတိကာနိနာမဘာဇဝဿုံ။ နစဋ္ဌမာနိဥပရိမဟဂ္ဂတကုသလာနိဝိယ လောကုတ္တရာနိဝိယစ နိယတာဓိပတိကာနိဟောန္တိတိ"။ ။ဋီကာသစ်တဲ့ဗျာတို့။ဋီကာကျော်ကိုဆုံးမရာတယ်။ ။ သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း၌။အဓိပတိတစ်ခိုက်-တစ်နေ။ ဟူသောစကားကိုသဘောမကျသောကြောင့်။ဤကဲ့သို့ရေးသားခြင်းဖြစ်လေသည်။ ။ တစ်ခိုက်ဆိုသည်မှာ။မဟာကုသိုလ်စိတ်ကိုရည်၍ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် တရံတခါအဓိပတိယှဉ်၍။ တရံတခါ အဓိပတိမယှဉ်သော ထိုမဟာကုသိုလ်ကို။အဓိပတိအမြဲယှဉ်သည်ဟု-မှတ်ထင်မှားစိုးသောကြောင့်။ တစ်ခိုက်ဟူသောစကားကိုမိန့်။ ။မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာစိတ်တို့၌ကား။အဓိပတိသည် အမြဲယှဉ်သောကြောင့်။ တရံတခါလစ်ထစ်သေး သလားဟု ထင်မှားစိုးသောကြောင့် တစ်နေဟူသောစကားကို မိန့်သည်။ ။သည်စာဟာဋီကာကျော်၏ လက်အောက်ခံတပည့် တောင်တွင်းကြီး ဦးပျော်ရေးသောသုံးချက်စုံပဲမဟုတ်လား။ ။တပည့်၏ လက်ပွမ်းလက်စကိုမြင်သဖြင့်။ဆရာ၏အစွမ်းကိုဆိပါဗျ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ဆရာက။ မဟာကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ခုကိုတည်၍။အဓိပတိလေးပါးနှင့်မြောက်သောအခါ။ဝိမံသာဓိပတိအရပညိန္ဒြေစေတသိက်ကိုကောက်ယူရသောကြောင့်။ မဟာကုသိုလ် ဥာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်လေးခုမှာဝိမံသာဓိပတိတရကိုနှုတ်၍။ ကျန်အဓိပတိသုံးပါးနှင့်မြောက်ကိန်းပြုသည်။ ဥာဏသမ္ပယုတ် လေးပါးကိုတည်၍။ အဓိပတိလေးပါးလုံးနှင့် မြောက်ကိန်းပြုသည်။ ။သည်ဟာကိုဋီကာသစ်ကပယ်ပါသတဲ့ဗျား။ ။အကြောင်း

မဇတော့သည်သိုပါတဲ့ဗုဒ္ဓး။ မဟာကုသိုလ်ဒိတ်သည် မဟဂ္ဂုတ်ထောကုတ္တ
ရာဒိတ် တို့ကဲ့သို့အဓိပတိအမြဲမယွင်သောကြောင့်။ သည်ကဲ့သို့သာမည
မဆိုရာဒုးဘဲ့ဗျ။ ။သည် အရာဌဲ့ကာကောင်ဆရာကအဓိပတိတင်သည်
ဖြစ်ဒေ။ မတင်သည်ဖြစ်စေအမြဲမြောက်ဒေသည် ဟုဆိုသေးစကားသည်။
အရိုင်အခြောက်မျှမပါ။ ။မဟာကုသိုလ်ဒိတ်ဌဲ့ အဓိပတိ အမြဲယွင်သည်
ဟူ၍လည်း။ အရိုင်အခြောက်မျှသိုးသန့်၍မဆိုပါဘကား အယင်းမစွပ်ဖဲ့နှင့်
လေ။ သန္ဓေယဘာသိဘစကားဆိုဘာကြားဘူးခဲ့လား ။အဓိပတိဘဝ်
ခိုက်ကိုရည်၍ဆိုသောစကားကိုသန္ဓေယဘာသိတင်းကားဟူ၍ဌတ်။ကဲ
ဒိဆရာတို့ နားလည်အောင် ကျယ်ကျယ်ကြီးခေးမပြနိုင်ဘူးတဲ့ဗျ။ အား
လုံးဌ (၂၄) ရက်နှင့်ပြီးအောင် ခေးသားသော ဦးကာဒေကျော်ကျမ်းသည်
စကားကုဋ်းသည်ဖြစ်၍။လျှသာမနှဘို့သိနိုင်ခဲသည် ဆိုးကြောင့် ။အ
ဘိယုတ္တံ။အတိသုန္ဒရံဗျ။ ။

(၄၀-အချက်၊)

"ဒိဘာဝံနိသံပနဇ္ဈာမနိဝိညဘ္ဘိသမုဋ္ဌာနာဘာဝတောကမ္မဒ္ဓါရုသေန
နုပဝတ္တန္တိ။အဝိပါကသာဘာဝ့တောစကမ္မာသေနနုပဝတ္တန္တိတိဝုတ္တံ။တံဝိ
စာရေတဗ္ဗံ။ ။ဟေဋ္ဌာဟိကုသလေသုကမ္မတိကဝသေနေဝဓာနံဝုတ္တံ။နဝိ
သုံကမ္မဒ္ဓါရုသေန။ကမ္မတိကဋ္ဌနာမတိဝိခကမ္မဒ္ဓါရုဝသေနေဝသိဒ္ဓိန္တိ"။ ။
ဦးကာသဒ်ဘဲ့ဗျ။ ။ဂုင်းဦးကာသဒ်သည်။ဉာဏ်အရှေ့မြောက်အဖြောင်ကြီးသော
ပုဂ္ဂိုလ်များကိုမမှီဝဲမိရုံမျှမက။ကျမ်းဂန်ကြီးများကိုသေချာစွာမကြည့်မ
ရှုပဲ။ စွပ်စွဲလိုခြင်း အားကြိုးသောကြောင့်ဝန်လေးသော စကားတို့ကိုအ
ထပ်ထပ်ရေးသားမိလေသည်။ ။*အဝိညတ္တိဇနကတောတိကာယဝစီ
ကမ္မဒ္ဓါရု နိဝါရဏံကရောတိ။ အဝိပါကဓမ္မတောတိမနောကမ္မဒ္ဓါရုနိဝါရ
ဏာဒ္ဓ။ဝိပါက ဓမ္မာနဉ္စိ ကမ္မဒ္ဓါရုံဝုတ္တန္တိ။ တထာအပ္ပဝတ္တိ ဒ်ာတိ ဒါနာဒ္ဒိ
ပုညကြိယဘာဝေနအပ္ပဝတ္တိတော။ ဇေတနပုညကြိယ ဝတ္ထုဘောဒဓမေဝ
နိဝါရေတိ။ ။ဓမ္မသင်္ကိတိအဘွင့်မူလဋီကာ။ ။အဝိညတ္တိဇနကတော
တိ။ဟူသည်ကား။ကာယဝစီကမ္မဒ္ဓါရုနိဝါရဏံ။ကာယဂ်ဳနှါရ။ဝစီကံဒ္ဓါ
ရုန္ဒစ်ပါးတို့ကို တားမြစ်ခြင်းကို။ ကဲရောတိ။ ပြုတော်မူ၏။ အဝိပါကဓမ္မ
တောတိ။ ဓမ္မတောဟူသောစကားဖြင့်။ မနောကမ္မဒ္ဓါရုနိဝါရဏာဒ္ဓ။မနော
ဂ်ဳနှါရကိုမြစ်ခြင်းကို။ကရောတိ။ပြုတော်မူ၏။ဟိသစ္စံ။ဌနဲ၏။ဝိပါကဓမ္မာ
နံ၊အကျိုးကိုဖြစ်တတ်သောရာဇ်တို့အား။ဝါ။တို့ကို။ကမ္မဒ္ဓါရံ၊ ကမ္မဒ္ဓါရကို။

ဝတ္တုံ။ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဒဠ္ဟဗ္ဗံ။ မှတ်အပ်၏။ တထာအပ္ပဝတ္တိတော်တိ။ ဟူသည်ကား။ ဝါ။ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဒါနဒါပုညကြိယာဘာဝေန။ ဒါနအစရှိသောပုညကြိယာဝတ္ထု၌ဖြင့်။ ဝါ။ ဝတ္ထု၏အဖြစ်ဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိတော်။ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဇေတန။ ထိုတထာအပ္ပဝတ္တိတော် ဟူသောစကားဖြင့်။ ပုညကြိယဝတ္ထုဘေဒမေဝ။ ပုညကြိယာဝတ္ထု၏အပြားကိုသာလျှင်။ နိဝါရေတိ။ တားမြစ်တော်မူ၏။ ။ယင်းကဲ့သို့အဋ္ဌကထာ၏ စကားကို မူလဋီကာကြီးဘွင့်ဆိုတော်မူသည့် စကားအရှင့်။ ဋီကာကျော်ဆရာဖြဆိုသောစကားနှင့် အတူတူဖြစ်လေ၏။ ။အဝိပါကဓမ္မတော စသော အဋ္ဌကထာစကား၏အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကျကျနနမမှတ်သားပဲ။ ဤမူလဋီကာစကားကို မကြည့်မရှုပါပဲ။ ကြည့်ရှုသော်လည်း။ ဝါကျရှုပ်ထွေးသောကြောင့်အဓိပ္ပါယ်ကိုမဲ့ကွဲပဲနှင့်။ ဋီကာကျော်ကိုစွပ်စွဲမိခြားရှာလေ၏။ ဋီကာကျော်ကိုစွပ်စွဲမိကလည်း။ မူလဋီကာကြီးနှင့်တကွအဋ္ဌကထာပါစွပ်စွဲမိရှာလေ၏။ ဗဟုဝဝနိဋီကာကျော်၌။ မဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်ခုတို့ကို။ ကမ္မနိဒါနရုဒ္ဓါ၏အစွမ်းအားဖြင့်မဝေဝဘန်အပ်။ အဲဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ဝိညတ်ကိုဖြစ်စေခြင်း၏မရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ကာယဝိညတ်မဖြစ်သော်ကာယာကံမမည်နိုင်။ ဝစီဝိညတ်မဖြစ်သော်။ ဝစီကံမမည်နိုင်။ ထို့ကြောင့်မဟာဝိပါက်စိတ်ရှစ်ခုတို့သည်။ ကမ္မနိဒါနရုဒ္ဓါ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်နိုင်သည့်အတွက်။ မဟာကုသိုလ်စိတ်ကဲ့သို့။ ကံသုံးပါးနှင့်မြှဲပွါးရခြင်းမရှိကုန်။ ။ အာကျိုးမပေးတတ်သောအဝိပါကဓမ္မဖြစ်သောကြောင့်လည်း။ ကမ္မပထဆယ်ပါးဖြင့်မြှောက်ပွါးခြင်းမရှိကုန်။ ။အဋ္ဌကထာအဓိပ္ပါယ်အတိုင်းပင်တည်း။ ။အဋ္ဌကထာ၌သာမညဆိုခြင်းသည်။ ဋီကာကျော်ဖြသည့် အဓိပ္ပါယ်အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာသစ်ဆရာစကားကို ပယ်ဖျက်လိုက်သတည်း။ ။

(၄၁-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနတထာ အဝိစာရေတွာ ကြိယာစိတ္တာနံဝိ ကုသလေ ဝုတ္တနယေနယထာရဟံသောမနဿသဟဂတာဒိတာဝေဒိတဇ္ဈာတိ ဝုတ္တံ။ တံနယုဇ္ဇတိ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။ဋီကာကျော်၌ မဟာကြိယာစိတ်ရှစ်ခုတို့၌။ မဟာကုသိုလ်စိတ်မှာဆိုသောနည်းအတိုင်း။သောမနဿစသောအပြားရှိသောအဖြစ်ကိုသိအပ်၏ဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်။ ။*သဟေတုကံပနသောမနဿာဒိဘေဒတော ကုသလံဝိယ အဋ္ဌဝိဓံ။ ကေဝလဉ္စိ ကုသလံ

သေကွပုထုဇ္ဇနာနံ ဥပဇ္ဈတိ။ ဤဒံ အရဟာတိုံ ယေဝါတိ အာယမေတ္ထဝိသေ
သော။ ။ဟူသော်ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့်ညီညွတ်လေသဘည်း။ ။ထို့
ကြောင့်။ "မဟာကြိယာစိတ္တေသုပိမဟာဝိပါကေသုဉာဏသမာဂမဆာဝ
သေနဝေဒနာဘေဒေါဥပရိသယမေဝ ဝက္ခတိ၊ ဟုဆင့်သောဋီကာသစ်စ
ကားကိုဖျက်သိုက်သတည်း။ ။ဋီကာကျော်စကားငဲ့သိုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌက
ထာကြီးစကားအတိုင်းမှတ်လေ။ ။

(၄၂-အချက်။)

"ဝိဘာဝံနိယံပနသက္ခရကထလိကံပိမဿဂုမ္ဗံပိတိဉ္စာဒိစရိတ္တံပိပသ
ဒ်ိတိသုဉ္ဉတဒေဝိယဇ္ဈာယထာသဘာယောဇနာတိဝဉ်း၊ တံနသမေတိ။
ဘဏ္ဍဟိသက္ခရကထလိကံနာမနစရိတိတိယုဉ်း။ ဤခပဒကုသလံသဟေ
သုကံနပေဟ်ဒိတိနယုတ္တမေတန္တိ"။ ။ဋီကာသစ်ဇံဒုဝတို့။ ။ဋီကာ
ကျော်၏အာဒေဘ်ကိုမသိရာပဲကိုးဗျ။ ။ယထာလာဘဒေယျာဇနာနည်း
ဆိုတာသည်လိုပါတဲ့ဗျား။ သူနှင့်သူနှင့်စပ်ရာဆိုင်ရာက်ဘဲ့စပ်ပြဆိုခြင်း
ကိုပင်ယထာလာဘဟုခေါ်လေသည်။ ။လဘိတဗ္ဗသဒ်အနုရူပံယထာ
လာဘံ။တဲ့နော်။အဗျာယိတော်သမာသ်ဗျ။ ။ထို့ကြောင့် သပေဟတုက
သန္ဓါကိုကုသလသန္ဓါနှင့်စပ်သောအခါ။ ။ဓိတြဲပကွေ့ဘမောရော။ကုဋိ
သတုဏ်္ဍိလောသုဝေါ။ စသည်တို့ကဲ့သို့သဘာဝဝိသေသနဟူ၍ဋ္ဌင်း။ ဘူ
ဘကထန ဝိသေသနဟူ၍ဋ္ဌင်း ဆိုအပ်၏။ ။စိတြဲပဂ္ဃဘ။ ဆန်းကြယ်
သောအတောင်ရှိသော။ ဘောရော။ဥဒေါင်းဌက်။ကုဋိယတုဏ်္ဍိလော။ နွှတ်
သီးကောက်သော။ သုဝေါ။ ကြက်တူရွေး။ ဣန္ဒ်ကြက်ငှက်ရွေးမှန်က။နွှတ်
သီးမကောက်လောကြက်တူရွေးဟုမရှိကောင်း။ ယင်းဆို့မရှိကောင်းပါ
ပဲနှင့်နွှတ်သီးကောက်သော်ဟု။ဝိသေသနပြုခြင်းသည်။ငင်ရိုရှိသဘောအ
ဘိုင်းအဆုံးပြုသောကြောင့်။သဘာဝဝိသေသနမည်၏။ ။ဟုတ်မှန်တိုင်း
ဆို့သောကြောင့်။ဘူတကထနဝိသေသနမည်၏။ ကုသိုဒ်မှန်ကသဟိတ်
သောရှိသည်ဟူလို။ ။ဝိပါကသန္ဓါ ကြိယာသန္ဓါတို့နှင့်သွဉ်စပ်သော အ
ခါ။ အဟိတ် ဝိပါက်ရှိသောကြောင့်။ ထိုအဟိတ်ဝိပါက်ကို နစ်စေသော
ကြောင့်။ဗျဝစ္ဆေဒနဝိသေသန။အညတ္ထပေါဟနဝိသေသနမည်၏။ ။ဤ
အဲ့သို့သောစင်ရသော အဖြစ်ကို ရည်တော်မူ၏။ယထာသောဘာယောဇနာ
နသ်းဟု-သာမညဇ္ဈန်းဖြတော်မူသော ဋီကာကျော်၏စကားကို ဟုတ်မှန်

မိတ်ဖိုင်း။

တိုင်းမကောက်မယူပါပဲပယ်ဖျက်လိုက်သော။နယူတ္တမေတန္တိဟု-ဖြဆို သောဋီကာသစ်စကားကိုမြန်မြန်ဖျက်လိုက်ရပါသတည်း။ ။

(၄၃-အချက်။)

"ဇတေနဝိဘာဝနိယံ သယံအာဘိန္နဲဝနံ ဉာဏာသင်္ခါရာနံ ဧဝဒ ဝစနေန စိတ္တသ ဘေဒကရဘာဝေစ စောဒနာယ အနောကာသတာ သာဓိတာ ဟောတိတိ"။ ။ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။*နနွစဝေဒနာဘေဒေါတာဝယုတ္တော။ တာသံဘိန္နသဘာဝတ္တာ။ ။ဉာဏသင်္ခါရောပနကထန္တိဉာဏသင်္ခါရာ နံဘာဝါဘာဝကတောဝိဘေဒေါဉာဏသင်္ခါရကတော၀။ ယထာဝသသ ကတောသုဘိက္ခောဒုက္ခ်ိကွောတိ။ တသ္မာဉာဏသင်္ခါရံကတောဘေဒေါ တိနဇ္ဈေကောစိဝိရောဓောတိ။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်။ ။သည်စကား အရဖွာဋီကာကျော်ပြဆိုသောစကားသည်သင်္ကြိဟ်နွင့်ထည်းညီညွတ်၏။ ဆိလွယ်သော အဓိပ္ပါယ်လည်းရှိ၏။ ဆရာကြီးတို့က သဘောမကျဘူး ဆိုပါတော့။ ။ကြည့်လိုက်စမ်းသင်္ကြိဟ်ကို။ ။အနုတ္တရေဈာနဓမ္မာ။အပ္ပ မညာစမဏ္ဍိမေ။ဝိရတိဉာဏဝိတိစ။ပရိတ္တာသုဝိသေသကာ။ ။တဲ့ဝိသေ သကဆိုသည်နှင့်။ဘေဒကရဆိုသည်မှာအလွတ္ထတ္ထတဲ့နော်။ ညွှန့်တာရှည့် တော့အိပ်မက်များရုံသာရှိတော့မည်။ တိုတိုတုပ်တုပ်ကလေးမှတ်လိုက် ကြပါတော့ဗျား။ ။

(၄၄-အချက်။)

"ယဉ္စဝိဘာဝနိယံကာမေဘာဝေတိဝုတ္တံ။တံဝိဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ။ဘာဝ သဒ္ဒေါဟိကုသလာကုသလကမ္မေသု ကမ္မနိဗ္ဗတ္တေသုစဝိပါကာက ဓုတ္တာ၍ ပေသုဝတ္တမာနောအာဘိဓမ္မိဒ္ဓေါ။နတဒညသုနာမရူပဓမ္မေသူတိ"။ ။ (ဋီကာသစ်ဆိုပါကလားဗျ)။ ။အာဘိဓမ္မာကျမ်းများမှာ။ ဘဝသဒ္ဒါတဲ့ ကိုပြောသောအချက်ကို သူမတွေ့ဘူးဘူးတဲ့။ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝန်ခံတာပဲ ဗျ။ ။သူသာမတွေ့ဘူးတယ်သည့်ပြင်လူများကတော့တွေ့ဘူး၏ဟူလို။ ။ ဝေဟပ္ဖလေအက္ကနိဒ္ဒေ။ ဘဝဂ္ဂေစပတိဋ္ဌိတာ။ နပုနဉ္ဇတ္ထဖောယန္တိ။ သဗ္ဗေ အာရိယပုဂ္ဂလာ။ ။တဲ့အခ်ိန်အနုရုဒ္ဓါဗျ။ ။ဘဝဂ္ဂ-ကိုပုဒ်ဖြတ်လိုက် စမ်း။ ။ဘဝသဒ္ဒါဘုံဟော။အဂ္ဂသဒ္ဒါအဖျားအဆုံးဟော။ ။ဆရာတို့ မေတ္တာမပို့ဘူးဘူးလားဗျ။ ။ဥဒ္ဓံယာဝ ဘဝဂ္ဂါစ။ အဓေါယာဝ အဝီအို တော။ ။ဆိုတာလေ အဲသည်ဟာနှင့်အတူတူပဲ။ ။အခ်ိန်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ သဆရာဖြတ်ကထည်း။တာဝတိံသာဘာနေအာဘိဓမ္မာကထံ။ ဘဲ့ဟော

ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာဗျ။ ။စကားကျွန်တော့်နှုတ်လုံမရဘူးတဲ့(၄၄)(၄၅)
အမှတ်တို့ကိုစောစောကပယ်ဖျက်ထိုက်ပါသတည်း။ ။

(၄၆-အချက်။)

“ယံပနဝိဘာဝနိယံသဇ္ဈဿဝိစ္ဆာနုဿပရိကမ္မသဒ္ဒါတဗုဇ္ဈာဘိသဒ္ဒါ
ရေနဝိနာကေဝလံအဓိကာရဝေသနအနုပုဗ္ဗုနတောအသဒ္ဒါရိကန္တိဝိ။အ
ဓိကာရေနစဝိနာကေဝလံပရိကမ္မာဘိ သဒ္ဒါရဝေသေနဝအနုပုဗ္ဗုနတော
သသဒ္ဒါရိကန္တိဝ်နသက္ကာဝတ်ုန္တိ ဂဒွံ။ ။တတ္ထ။လ။ ဣဒံတာဝနယုဇ္ဇ
တိ။ နဟိပရိကမ္မသဒ္ဒါတဗုဇ္ဈာဘိသဒ္ဒါးရောဇ္ဈမဘဲ့သဒ္ဒါရဘေဒဒေသစ်ါ
ရောဇေဝနာမဟောတိ။ကသ္မာ။ဈာနုပုဗ္ဗင်္ဂမယာပကတိပဋ္ဌယဘူတတ္တာ”။ ။
ဋိကာသစ်တဲ့ဗျာ။ ။ပရိကံကိုပြုခြင်းသည်။သဒ်ါရမဟုတ်ဘူးတဲ့ဗျ။ ။
အာဘဲ့ကြောင့်နည်း။ ဈာန်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ့်သော ကြောင့်တည်း
တဲ့။ ။ဈာန်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်ဆိုတဲ့စကားကလေး
ကိုကြိုက်လှတယ်။ဈာန်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်သာ။သဒ်ါရ
မည်ရပါသတဲ့ သဒ်ါရမဟုတ်ဘူးထို့ဘယ်ကျမ်းကဆိုပါသတုံးဗျာ။ ။
အကိုးအကား ပေးစမ်းပါလှည်းဟူ၏။ ။ပရိကမ္မဆိုသည်နှင့်။သဒ်ါရ
ဆိုသည်အတူတူပါပဲတဲ့နော်။ ။ပရိကမ္မဟုဒ်ဠ်။ပရိဂ္ဂိုဏ်ိသောကရဓာတ်
ဗျ။ ။သဒ်ါရဟူသောပုဒ်ဠ်လည်း။သံဂ္ဂိုဏ်ိသောကရဓာတ်ဗျ။ အဲသည်
ကရဓာတ်နှစ်ခုလုံး။ဤအရာဠ်ပြုခြင်းအနက်ကိုချည်းပဲဟာလေသည်။ ။
“ဂုတ္တဉ်ိတဏ္ဍယောစသမထေအာကတာဓိကာရော။ တသ်ုမကွာပဋိပဒါ
ဟောတိ။ကတာဓိကာရသသုခါတိ”။ ။ဟုဆရာကြီးကိုးကားပြသော
အဋ္ဌကထာစကားနှင့်။ဋိကာကျော်၏စကားသည်။ ထူးပါသေး၏လော။
ဝါ။အတူတူပါပဲတကား။ ။ပဋိပဒါဆိုတာနှင့်။ ပရိကံဆိုတာအတူတူ
နော်။ ။ဝိတ္ထိတ်လုပ်ပြီးပြရဦးမည်လား။ ။ထို့ကြောင့်။ ။(၄၆)
(၄၇)(၄၈) အဓ္ဓတ်များက ပယ်ချက် တို့ကို။ အကုန်ဖျက်ပါတော့ဆရာ
ကြီး။ ။

(၄၉-အချက်။)

“အနန်တရာဒေယျောဝဖလဒါနတ္တာတံ အတ္တနာသဒိသမေဝ ဝိပါကံ
ဇနေတီတိစဝဒ်ိန်္တ။တံနသုန္ဒရံ။ ။ဝေဠဳသတိကာမကုသလံဝိသတ္တိမဇ
ဝနံအတ္တနာသဒိသဝိပါကမေဝဇနေယျာတိ”။ ။ဋိကာသ်စ်တဲ့ဗျ။ ။
စိတ်ကူးလုံးကြီးဘဲ့တက်လာပုံကိုဖြတာကိုးဗျ။ ။ကြည့်လိုက်စမ်းဋိကာ

ကျော်ကို။ ။*ဗျာနဝိသေသေနနိဗ္ဗတ္တိတဝိပါကောဇကန်တော်တံတံဗျာန သဒ္ဒိသောဝါတိ ဝိပါကံဗျာနသဒ္ဒိသမေဝဝိဘတ္တံ့။ ဇာမမေဝဟိအတ္ထံဒိပေ တုံဘဂဝတာဝိပါကနိဒ္ဒေသေဝိ ကုသလံဥဒ္ဒိသိတ္တာဝတာဒနန်တဲ့ ရံမဟာဂ္ဂ တဇလောကုတ္တရဝိပါကာဝိဘတ္တာ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာဒကျော်။ ။ထိုဋီ ကာကျော်စကားမှာ။ ။ဗျာနနိဗ္ဗတ္တိတဝိပါကောဇကန်တော်တံတံဗျာ နသဒ္ဒိသမေဝါတိ ဝိပါကံဗျာနသ ဒိသမေဝ ဝိဘတ္တံ့။ ဆိုတဲ့အလုံးကို။ မ ကြီးကြာပဲကိုးဗျ။အခြားမဲ့ဘဝဠိအကျိုးပေးသောကြောင့်။ထိုကုသိုလ် ဗျာန်သည်ပိမိနှင့်တူသောအကျိုးကို။ဝါ။ တူသောဝိပါဇော်ကို ဖြစ်စေကုန် ၏တဲ့ဗျ။ပယ်မလိုထင့်။ကောင်းပြီဆရာကြီး။ကြိုက်တဲ့အလုံးကိုပြောစမ်း ပါဦးဆိုတော့။ ။"မဟဂ္ဂတကုသလံပန အပ္ပနာပတ္တံတိက္ခဲဇလဝံ ဟော တိ။ဥဇ္ဇာရေဖြဟ္ဒတ္တာဘာဝေဘဝင်္ဂါနေသုယေဝိပစ္စတိ။ ။တသ္မာတံသ ဒ္ဒါဝိအတ္တနာသဒ္ဒိသမေဝဝိပါကံဇနေတိ။ တေနေဝိတက္ကဝိစာရ ဝိတိသု ခေကဂ္ဂ တာသဟိတန်တို့ အာဒိနာ ဝိပါကံဝိသဇ္ဇသောကုသလသ ဒိသမေ ဝဒ္ဒေသေတိ။" ။ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။တလုံးမှအဓိပ္ပါယ်မထူးဘူးဗျ။ယမ်း ပြီးမစ္စပ်စွဲနှင့်လေ။ ။ဇာတ်ဆိုမဟဂ္ဂတံပုညံ့။ယံထောဘူဒိဝဝတ်ဆိုတံ့။ဇနေတိ သဒ္ဒိသံပါကံ။ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိယံ။ ။တဲ့သ[illegible]ဟ်ဘုံပိုင်းဗျ။ ။အဲသည်စကား နှင့်သာညှိပါလေ။ ။ဤသ[illegible]ဟ်စကားတွင်။ ဇနေတိသဒ္ဒိသံပါကံဟူ ဆိုပြီးနောက်။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိယံဟူ၍ပြဆိုသောစကားဝယ်။ပဋိသန္ဓိ ဟူ သောပါဠိဖြင့်။ အနန်တရာဝေကစ၍။ အတ္တနာသဒ္ဒိသဝိပါကမေဝ ဇနေ ယျာတိ။ တိုင်အောင်စိတ်ကူးလုံးထွင်မိသော ဋီကာသစ်၏စကားကိုအ ရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်ပယ်ဖျက်လိုက်သတည်း။ ။

(၅၀-အချက်။)

"ဝိဘာဝဝနိယံပန ဗျာနဘောဒေနာတိဗျာနင်္ဂါဟိသဗ္ဗယောဂဘောဒေနာ တိဝုတ္တံ့။တံနသုန္ဒရံ။" ။(ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။ပဠဓာဗျာနဘောဒေနဟူသော သ[illegible]ဟ်စကားကိုဖွင့်ဆိုရာ။ဗျာန်အင်္ဂါတို့နှင့်ယှဉ်သောအပြားအားဖြင့်။ ရူပစိတ်သည်ငါးပါးရှိသည်ဟု-ဋီကာကျော်ကဖြဆိုတော်မူသည်။ ။ဋီ ကာသစ်က။အင်္ဂါဆိုတဲ့စကားကိုဖြုတ်ချခဲ့၍။ ဗျာန်တို့နှင့်ယှဉ်သော အ ပြားအားဖြင့်ရူပစိတ်သည်။ငါးပါးရှိသတဲ့ဗျ။ ။ဗျာနဘောဒက-တခြား။ ဗျာနဂ်ဘောဒက- တခြားပါတဲ့ဗျား။ ထို့ကြောင့်။ အညောဟိကစ၍။ ဗျာ နဂ်ဘောဒေန။ ဗျာနမေဝပနဗျာနဂ်ဘောဒေနပဠဓိန်တို့။ တိုင်အောင်သော၏

ကားကိုပြဆို၄ဿကိုးဗျ။ အဓိပ္ပါယ် အကျကား။ ဆွာန်အင်္ဂါနှင့်ယှဉ်
သော၄ကြောင့်၊ ဆွန်တခုသာသျှင်ငါးပါးပြားသည်၊ (တဆင့်ဗျ)။ နောဲတ
ဆင့်တက်ရခြင်းမည်။ ချပစိတ်သည်၊ ဆွာန်နှင့်ယှဉ်သော၄ကြောင့်ငါးပါးပြား
သဘဲ့- ။(၄ကြောင်လိမ်လေ၄ါးကြိုးနှင့်မတ္ဂပါလားဗျ)။ ။ဆွာန္ဓာဝေဒေ
နေ၀ေဒနာဝိခ်။ အဲ့ဘဲ့စကားအရကိုးဗျ။ ။(ကိုင်းပေါင်ဆို့)။ ။ချပါ၀စရံ
ပေးဝေနာ်ယော၊ဘေဒတော၀ေဒနာဝိခ်ဟောတိ။ ၊ဒိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။
ရူပါ၀စရံ။ရူပါ၀စ၄ဇိတ်သည် ဆွာန်ယော၀ဇ်ဘေဒတော။ ဆွာန်အင်္ဂါတို့
နှင့်ယှဉ်သောအ်ပြားအား၄ဖြင့်။ ၀ေဒနာဝိခ်။ ငါးပါးအပြား၄ို့။ ။၎င်းအဋ္ဌက
ထာ၏အနက်၊ ၊ဆွာန်ယော၀ဘေဒနာ။က၄တွ၄ကကန့်ပဋ္ဌာန။
ဟူသော စကားကိုလည်း။ အခွင့်အခွန်ရဒွါ ကိုယ်ဘော်တိုင် မိန့်ဆိုသေ
ကြ ။ထို့ကြောင့်။ အဗ္ဘတ် (၅၁)ကဋိကာသစ်စကားပျက်စေဗျား။ပျက်
၎င်း ။

(၅၁-အချက်။)

"ယဒ္ဓတ္ထုပဒ္ဒ၄ေတိပဋ္ဌာန်ကဲ့စတုရက်ဝိုက်တိ၀ာဂ်ိုက်ဒုဝဂ်ိုက်ပုနဒု
၀ဂ်ဲ့ကန္တိုပဒ္ဒ၀ိခ်ဟောတိတိ၀ုတ္တံ့။တံ၀ိနသုန္ဒရံ။ ၊ဆွာန၄ေမ၀ဟိပဋ္ဌာဂ်ိုဝ
ကာဒိဟောတိ။နဲ့၀ိတ္တန်ဲ့။" ။(ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။အဗ္ဘတ်(၅၀)ကမ္ဘားခဲ့
သောအ၎ါနှကို မသတ်နိုင်သေးသောကြောင့်။ ဆက်လက်ပြီးမှားဖြန် သ
ကိုးဗျ။ ။ပဋ္ဌာဂ်ိုကစသောနာမည်တို့မှာ၊ဆွာန်တခုး၏နာ၊မည်သာဖြစ်ရ
ပါမည်။စိတ်၏နာ၊မည်မဖြစ်နိုင်ပါဘူးလို့ဆိုပါ၄တဲ့။ ။အ၎ါ်ါ၄ဒသေ၀
ပုဗ္ဗဂ်ဲ့။တထာ၀ယော၀ေဟာတုသု။ ။အာဘိခာန်။ ။ပုဂ္ဂလိုင်အာဂ်သဒ္ဒါ။အာဂ်
တိုင်းဟူသောအနက်။ကိုယ်ဟူသောအနက်ကိုဟော၏။ ။နပုံးလိုင်အာဂ်
သဒ္ဒါ။အစိပ်ဟူသောအနက်။အ၄ကြောင်းဟူသောအနက်ကိုဟော၏။ ။
ယခုဆွာန်ဂ်ဟူသောပုဒ်၌။အာဂ်သဒ္ဒါကား။ အစိပ်ဟူသော အနှ်ာ်ကိုဟော
သောနပုံးလိုင်တည်း။ ။ဆွာန၄ေ၀အာဂ်ဲ့ဆွာန်ဲ့။ ဒု၀ေခေရဏကမ္မခရည်း
သမာသ်ဗျ။ ။ဝိဘာ်ဝိစာရဒိတိသုခ၄ကဂ္ဂတာ၊၌ငါးပါးသည်ပင်အစိပ်
မည်၏။ ။ဆွာနသခ်ါတံအာဂ်ဲ့ဇတသောတိဆွာနာ်ဲ့။ ။သမ္ဘာ၀နာကမ္မခရည်း
အတွင်းဂုပ်သော။ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ဗျ။ ။ဇတသော၊ထိုရူပစိတ်အား။ဆွာန
သင်္ခါတံ။ ဆွာန်ဟုဆိုအပ်သော၊ အာဂ်ဲ့။ အစိပ်သည်။ အဆို။ရှိ၏။ ဇာတိ။ထို့
ကြောင့်။တံ။ ထိုရူပဇိတ်သည်။ဆွာနာ်ဲ့။ ဆွာနာ်မည်၏။ ။ဆွာနာ်မေ၀ဆွာ
နာ်ိုကံ့။ ။(သွယ်ဆတ္ဒိတီ)။ ။ပဋ္ဌအာဂ်ိုကံ့ပဋ္ဌာဂ်ိုက်၊ ။(ဒီဂုသမာသ်)။ ။

ဤကဲ့သို့ခွဲခြမ်းစိပ်ပြော၍ရှုပစိတ်သည်။ ပဉ္စင်္ဂကစတုရင်္ဂကစသော အာမည်တို့ကိုရဏီဟု-မရဟုတ်လော။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ဗျာနှင်္ဂယောဂဘေဒေန။ ကဗွေကေကန္တာပဉ္စဓာ။ဝုစ္စတာနုတ္တရံဗိတ္တံ။စတ္တာလီသဝိဓန္တိစ။ ။ယထာစ ခန္ဓပါဝစရံ။ ဂယ္ဟတာနုတ္တရံတထာ။လ။ အာရုပ္ပဉ္စာဝိပဉ္စမေ။ ။ဧကာဒသဝိခံတသ္မာ။လ။ ဧတဝိသတိဝိဓံဘဝေ။ ။(သင်္ဂီဟ်ပါဠ်)။ ။ပထမာဒိကဒ်ရိုတံနှင့်။ဗျာနမေကေကမန္တေတု။ အရဏအနက်ကိုဖေါ်ပြစမ်းပါ။ ။ပထမဂဂါထာ၏တတိယ ပါဒဠ်အနုတ္တရံပုဒ်။ဒုတိယဂါထာ၏ ဒုတိယပါဒဠ်။ဒုတ္တရံပုဒ်တို့သည်။စိတ်ကဲ့ဟူသောဝိသေသသျှပုဒ်မှာချည်းစပ်ရသောကြောင့်။ ပထမဗျာနဒိတ်။လ။ပဋ္ဌမဗျာနစိတ်ဟုခေါ်ရသည်ချည်းတည်း။ ။ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ဗျာနံ။ ဗျာနစိတ်သည်ဟု။အနက်ပြန်ရသောကြောင့်။မပြဋ္ဌာန်းသောဗျာနင်တရားတို့၏ အမည်သည်။ ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ်အပေါ် ကိုရဲ့ကုန်ပြန်ပြီဗျ။ ။ကိုင်း(၅၁)ကိုဗျက်လိုက်စမ်းဗျာ။

(၅၂-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနမဟာဒိုကာယဉ္စ။ ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏောနအဋ္ဌကဗ္ဗံ ပါပုဏိတဗ္ဗ နိ္ဓဝိညာဏဉ္စံဝဝုတ္တံ။တံပါဋိယာနုသံမေတိ"။ ။ဋိကာသစ်တဲ့ဗျား။ ။မဟာဋီကာကြီးပါပယ်လိုက်သကိုး။လျော်ပတ်ပါပေဗျား။ ။သည်လိုတဲ့ဆရာကြီးရဲ့။ ။ရဟန္တာအရှင်သာရိပုတြာ။အရှင်ကစွည်း။အရှင်ဥပါလိ။ အရှင်ဓမ္မာဂ္ဂလိ ပုတ္တတိသ အစရှိကုန်သော။ အရှင်သခင်တို့မှထည်း။ မြတ်စွာဘုရား၏နည်းမျှကိုယူ၍။ မြတ်စွာဘုရား၏ပါဋိတော်နှင့်သင့်လျော်သောအနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ကိုပါဋိစိကုံး၍ဟောတော်မူကြလေသည်။အဋ္ဌကထာဆရာများလည်း။ထိုနည်းအတူပွင့်ဆိုတော်မူကြသည်။ အချို့နေရာများဌ်။ပါဋိတော်နှင့်အဓိပ္ပါယ်ကားတူ၏။သဒ္ဒါပုဒ်အနေအထိုင် ကားကွဲလွဲ၏။ယင်းကဲ့သို့သောနေရာများလည်းအများပင်ရှိလေ၏။ ။ ဤသို့စသောနည်းဖြင့်။ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့မှစ၍။ ပုထုဇဉ်အဋ္ဌကထာဆရာ။ဋိကာဆရာကြီးများတိုင်တိုင်။ ကျမ်းပြုဆရာတို့ဗဟုယ်ရာ ထက်သုံး။ ထုံးဥပဒေရှိသည့်အတိုင်း။ ။ဝိညာဏဿ ဟူသောပုဒ်ဌ်။ဝိညာဏ။အဋ္ဌံဟုပုဒ်ဖြတ်၍။အဋ္ဌံဌ်။အဋ္ဌ။ခေတ်။ဂတိအနက်ဟောရှိသည်အတိုင်း။ဝိညာဏအရ။ ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဉ်ကိုကောက်၍။ ထိုဝိညာဉ်၏အာရုံဖြစ်သောအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်စိတ်သည်။ အာရမ္မဏိကဝိညာဉ်၏ အာရုံပြုသောအားဖြင့်ရောက်အပ်သော။ကြိယာပါပုဏာနသဘ်ကိုစွဲ၍။ဝိညာဏဉ္စ

မည်ခြင်း၊ [illegible]ကြောင့်။ [illegible]အင်္ဂါတဖြာတို့အဘို့။ ဝိညာဏဆောင်အာဠ၀ိ ဝိညာ
ဏာဠ [illegible]။ဟူပါဠိတော်နှင့်သင့်လျော်သောအဓိပ္ပါယ်တို့ဖြင့် ပြဆိုသော
မဟာဋီကာဆရာကြီးအရှင်ဓမ္မပါလနှင့်တကွ။ဦးကာကျော်ဆရာ။ အရှင်
သုမင်္ဂလသာဓိဆရာကြီးတို့က မလောက်လေးမလောက်စား။ ဂါရုဝဘ
ရားယူကြွက်ကွက်၍ ခုက်ရုက်စ [illegible]စကဲ့ပါဠိယာနသဒ္ဒမတိပဋ္ဌာန်းနှင့်သီးစွာဆို
ခြင်းသည်ကား၊ ခုဟန်ဆောင်ဝဲဠဲလိမ္မားကိုပင် ပုတ်ခတ်ရာခေါက်ကုန်ပြီး
ဗျဲငဲ့သွမ်းမှက်ဆင်သောအဓိပ္ပါယ်ကဲ့တဲ့ မနက်နဲပါပဲနှင့် ဦးကာဆရာ
ကြီးမှားအောင်ပော်ဦး ခေကျော်နုင် ဘွဲ့းလွန်ခြင်းသည်မသင့်စဖူး။ ရုယ်စ
ကြီးထည်းဟုဆို ထို့ကြောင့် (၁၂) အမှတ်ကပယ်ချက် ပုက်စေဗုဒ္ဓ။
ပျက်ခေ၊ ။

(၁၃-၁၄-၁၅-အချက်။)

"ဝိဘာ၀နိုးဘိပနအရိယ၀ဂ္ဂသောတသ အာဒိတော၀ဇ္ဇနံ ဇဝတသော
တိဒ်သောတာပတ္တိ။ပုဂ္ဂလော်တ်ဒုတ်။တံနသုန္ဒရီ။ ။နဟိပုဂ္ဂလပဝေဒ်ဘွာ
သောဘာပတ္တိ ဆန္ဒါကတ္တုဒ်ဒိဒ်ဒ္ဒါတိ။ ဇတေနတသမင်္ဂါ သောတာ
ပတ္တိမင်္ဂါတိ ဇာဒံဝိပဋိက္ခိတ်ဒုတ်ဟောတိ။ ။သောတာပတ္တိ မင်္ဂေန သမ္မ
ယုတ်ဒုတ်တံ သောဘာပတ္တိမင်္ဂဒ်ဘုံ။ ။ဒိုကာသုပန သောတာပတ္တိယာ
လဒ္ဓံမင်္ဂဓိတ်ဘုံသောတာပတ္တိမဂ္ဂဒ်တ်ဘွန်ဝတ်ဘုံ။တံနသုန္ဒရီ။ ။နဟိစိတ်ဘွသဒ္ဒ
သမ္ဘဒ္ဓေန သောတာ ပတ်ဘိသဒ္ဒါကတ္တုဓိပါဋိယံဒိဒ္ဒါတိ"။ ။(ဒိုကာ
သစ်ဘဲ့ဗျ)။ ။(၁၃)အမှတ်ကပါလာသောမှားချက်သည်းအရှိန်မသတ်
နိုင်သေးဘူးဗျ။ ။ဝိဂြိုဟ်ဝစနတ်။ ပြုတုံလတ်။ ဗျုပ္ပတ်ဖြေခြင်းထောက်
ချင့်။ ။ဗျုပ္ပတ်ဖြေမှာ။အရှရှာ။ကြီးသာဖြစ်လေသင့်။ ။ဟုနိယာဓိဆရာကြီး
များဆိုကြသည်နှင့်အညီ။ မြန်မာနိုင်ငံကျမ်းပြုဆရာ အဆက်ဆက်တို့
သည်ဌင်း။သိဟိုဠ်ကျွန်းကျမ်းပြုဆရာ အဆက်ဆက်တို့သည်ဌင်း။ မဂဓ
ပုဒ်အကျွေရာတို့ကိုသုတ်သင်ရှင်းလင်းရာဘို့ဒ်။ အချို့နေရာမှာ ဓာတ်တူဇော်
ပစ္စည်းကဲ့သည်၊ ဤသို့စသောနေရာများစွာရှိကြ၍။ ။ထို့ကြောင့်။ ။
ကတာမောသောတာပန္နောဇာဒေကစ္စော။ အစရှိသောပုဂ္ဂလပညတ် ပါဠို
တော်တို့ဒ်။ ။ပဒဓာတ်။တပစ္စည်းကိုအနွေရုံး၍။ဒုအကျွေရာအကျွန်ုင့်၊သော
တာပန္နောဟုဟောဒ်တော်မူသည်။ ။ယင်းသို့ဟောတော်မူသော်ထည်း။
သောတာပတ္တိ ပုဒ်နှင့်ကွဲပြားအောင် ဟောတော်မူသည်မဟုတ်။ ဤမဂ္ဂ
ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုဟောတော်မူရာ၌။ ဘာဝေါပဓာနဒြဗ်

ဟောပုဒ်တို့ကိုသာဖြဆိုတော်မူသည်။ သေးတာပတ္တိ။ သကဒါဂါမိ။အာ
နာဂါင်ဤသုံးပုဒ်ပင်တည်း။ထိုသုံးပုဒ်သည်။ ကြိယာပဓာန။ဘာဝေါပဓာ
နချည်းတည်း။ ။သောတာပတ္တိပုဒ်၌။သောတပုဒ်။အာပတ္တိပုဒ်။ ထိုအာ
ပတ္တိပုဒ်ကို။အာပတ္တိတိအာပဇ္ဇနံ။ ဟုပွင့်ဆိုတော်မူကြသောဝိနံညးအဋ္ဌက
ထာဘို့နှင့်အညီ။ဘောဟော။ကြိယာဟောအာပတ္တိပုဒ်သည်ပင်လျှင်။ဖြစ်ကိုဟောနိုင်ကြောင်းကား။ ။
ဥပါသထော ယာဝတိကာစဘိက္ခူ။။ ကမ္မပတ္တာသဘာဂါပတ္တိယောစနဝိဇ္ဇနီ။ ။ဟူ၍ဝိနည်းပါဠိတော်ကပင်လျှင်။ သဘာဂါပတ္တိယောဟူ
သောပုဒ်ဖြင့်ဖြတော်မူလေပြီ။ ။အာပတ္တိသဒ္ဒါပုဂ္ဂိုလ်ကိုဟောသည်ဟူ
လို။ ။ထို့ကြောင့်။သဘာဂါပတ္တိယော။သဘောတူအာပတ်သို့ရောက်
သောရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ။(၅)သို့အနက်ဖြန်)။ ။၅)ပါဠိကိုဖွဲ့၍။
သောတာပတ္တိယော။သောတာပတ္တိမဂ်သို့ရောဝံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ။
(၅)သို့အနက်ပြဲန်ပါဟူလို)။ ။(ဋီကာဆရာကြီးတို့၏အာဘော်တည်း)။ ။
နေတို့ ဟာရုနည်း တဆဲ့ ခြောက်ပါးတို့တွင်။ လက္ခဏာဟာရ နည်းတဲ့
ဗျ။မှတ်ထားလိုက်ပါ။ ။ထို့ကြောင့်။ ။သောတာပန္နော။ သောတာ
ပန်ပုဂ္ဂိုလ်။သောတာပတ္တိ။သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ အတူတူအနက်ဖြန်။
အဓိပ္ပါယ်အတူတူမှတ်။တထာဂတောလောကေဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။အာဂ်္ဂါတို့ရှိ
ပါဠိတော်။ ။*ဥပ္ပဇ္ဇတိတိအာဘိနိဟာရတောပဋ္ဌာယယာဝဇ္ဇေဓဓိပလ္လင်္ကါ
ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိနာမ။ အရဟတ္တ ဖလေပန ပတ္တော
ဥပ္ပန္နောနာမ။ ။အာဂ်္ဂါတို့ရှိအဋ္ဌကထာ။ ။ထို့ကြောင့်။မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
သောတာပတ္တိ။ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။သောတာပန္နခေါကြောင်းကိုမရှင်းပါထေ
ဟူလို။ ။ဓာတ်အားဖြင့်လည်း။ပန္နဒ္ဓပဒဓာတ်။ပတ္တိဒ္ဓပဒဓာတ်။ ပစ္စည်း
မှုကား။ပန္နဒ္ဓိတပစ္စည်း။ပတ္တိဒ္ဓိ။တိပစ္စည်း၌မျှသာထူး၏။အနက်အဓိပ္ပါယ်
အတူတူဟုမှတ်။ ။ယင်းသို့ဖြစ်ကလည်း။သောတာပတ္တိယာ။သောတာ
ပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ပဋိသန္ဓိ။ရုအပ်သော။မဂ္ဂစိတ်တုံ။မဂ်စိတ်တည်း။သောတာ
ပတ္တိမဂ္ဂစိတ်တုံ။သောတာပတ္တိပုဂ္ဂိုလ်သည်ရုအပ်သောမဂ်စိတ်။ ။ဋီကာ
ဟောင်း၏အနက်။ ။သို့ဖြစ်၍ ဋီကာဟောင်း၏ စကားသည်။ အတိ
ယုတ္တ။ အတိသုန္ဒရစကားတည်း။ ။သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ်တုံ။ ဟူသော
သ!ကိုဟ်စကား၌။ သောတာပတ္တိပုဒ်နှင့်မဂ္ဂပုဒ်။ မဂ္ဂပုဒ်နှင့် စိတ္တာပုဒ်တို့ကို
သမာသ်တွဲစပ်ပုံကို။ဋီကာဟောင်းဆရာဖြသည့်အရုကိုမသိ၍ပဲနှင့်။ ။

"နုဟိစင္ဟ္ဟသဒ္ဒသမ္ဟန္ဒြာသောတာပတ္တိသဒ္ဒဲကဘ္ဘူဒပါဒ္ဒြပဒိဒန္ဒုတ်" ။ "ပဟ္ဟြမ္ဟာသောဋိကာသစ်စကားကိုဗျာက်လိုက်ပါဒုး။ ဦးကဒေဟာင်းပါဒ္ဒမ္ဟာကြည့်စမ်း။စိတ္တသဒ္ဒါနှင့်။ သောတာပတ္တိသဒ္ဒါကို စင်ခေတ်ပဲ ပါသလား။ ။သောတာပတ္တိပုဒ်နှင့်မဂ္ဂပုဒ်။ မဂ္ဂပုဒ်နှင့် ဒဏ္ဍပုဒ်ဆင်ပဲသာပါ၏သည်။ ။ဆို့ကြောင့်။အဂ္ဂါဒအနုဂျဒ္ဓါ၏စကားနှင့်အတူတူဟုတ်။ ။ထို့ကြောင့်။(၁၃)(၁၄)(၁၅)အမှတ်တို့ကိုဗျာက်ပစ်ဒဲ့ကြည့်ပါကုန်သတည်း။ ။

(၁၆-အချက်။)

"ယဒ္ဒေဝစ်သဗ္ဘဉ္ဉုဏ္ဍါဝိယာဝဥ္ဥပဂိုမဂ္ဂါနုဂန္ဒ်ာဘိတဒေဝမဟလဒ္ဒဘုတာသတ္တကွတ္တုပရမတာယံဝိယ ဒုတိယ ဖလဒ္ဒဘုတဒေသကိ အာဂမ နုပ္ပကာဘိယံသတ္တိတာယေဝ ဟောန္တိ။တဒ္ဒေဒန္ဒ်ဒေကဒေဒုဘိယ ဖလဒ္ဒေသကိ အာဂမနဒ္ဒေနုပ္ပဂိုယာယေန သကဒါဂါဒ်နုဝမ ဒေဒဟာတ်ိ တိသဗ္ဗောဝိ ဇ်ံဝနုပ္ပဂိုယာ ယေန သကဒါဂါဒ်ဒယေ နုဝမ ဒေဟာ တ်ိတိ ဒဒ္ဒေဗ္ဗော" ။ ။(ဦကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။(ကြည့်ကြစမ်းပါဦး)။ ။ သဗ္ဗညု ဘုရားသခင် တို့သည်လည်း။အကြင်မှုလောက် အဆက် မဂ်ကို မရသေး။ ထိုမျှလောက် သတ္တကွတ္တုပခုမ သောတာပန် အဖြစ်ဥာဏ်တည်ကုန်သကဲ့သို့။ ဒုတိယ ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ဖြင်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဤလူ့ဘုံသို့တကြိမ်လာတတ်သောသဘောဥာဏ်သာသျင်ဘည်ကုန်ပြီတဲ့။ ထို့ကြောင့်တစုံတယောံသောသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဤလူ့ဘုံသို့တကြိမ်လာတတ်သောအနက်ကြောင့်မချအားဖြင့်။ သကဒါဂါမ်မည် တော့တာပါပဲတဲ့။ ။ထို့ကြောင့်။ကြွင်းမဲ့ဥာဏ်သုံ။အလုံးစုံသောသကဒါဂါမ်ဟူသမျှသည်ပင်ဤ။မချအားဖြင့်သကဒါဂါမ်မည်ပြီတဲ့။ ။ပုဂ္ဂလပညတ်ပါဠိတော်မျာကိုမသက်ဝင် သောစကားပုမှတ်။ ။ဤသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုဟောတော်မူခြင်းသည်။သဗ္ဗညုဘုရားဥာဏ်တို့နှင့် တကွအာဥာဏ်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားတို့ကိုရည်စူးသုံးသပ်၍ဟောတော်မူသော ဒေသနာသည်းမဟုတ်။တရားတော်တည်းဟူသောမဂ်ဒိုလ် အစုံတို့၏အကြွင်းမဲ့ဖြစ်တတ်သောသဘောကိုသုံးသပ်၍ဟောတော်မူသောမြွဝိဠာန် ဒေသနာသည်းမဟုတ်။ စင်စစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝန္ဒောဘ်ဒေဝပုဂ္ဂိုလ်။ ဤန္ဒြေယ အာပရိပါက ပုဂ္ဂိုလ် တို့အလိုက်။ ခွဲခြမ်း ဒေဒ်ဖြာ၍ ဟော တော်မူသောပုဂ္ဂလဝိဠာန်ဒေသနာတည်း။ ။ဤန္ဒြေယာနုံမုနုတာယသဒ္ဒဘ္ဘာ၀ါတို့

ရုံမော။နနိယမသမ္ဘဝါ။ ။ကထာဝတ္ထုမူလဋီကာကိုထောက်။ ။ဓမ္မဓိဋ္ဌာန
ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ပထမမဂ္ဂ။ဒုတိယမဂ္ဂ။ တတိယမဂ္ဂ။စတုတ္ထ
မဂ္ဂဟူ၍သာရှိသည်။ ။ထို.ကြောင့်။သောတာပန် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဟူ၍ဆုံး။
သောတာပန်ဘုရားဟူ၍ဆုံး။ လူဒေါ်လေးအောင်ရက်ရှည်လမျှားဆွဲနေ
တော့သည်မဟုတ်။တည်ငြိတည်းတနေ့တည်းသာမဂ်လေးပါးအစုံ။ဖိုလ်
လေးပါးအစုံဖြစ်ကြလေကုန်ဏဲ့။ ။*သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံဟိစတုမဂ္ဂပဋိဝေဓော
သုခပ္ပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညာဇေဟာန္တိ။ ။သီလက္ခန်ဓာဒ္ဒကထာ။ ။*ဗုဒ္ဓါ
နုံပနုစတ္တာရောဝိမဂ္ဂါ။သုခပ္ပဋိပဒါဒပ္ပါဘိညာဝအဟောသုံ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
အဋ္ဌကထာ။ ။အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်သခင်တို့ရှာလည်း။ ထို.နည်းအ
တူ။သုခပ္ပဋိပဒါခိပ္ပါဘိညဟုဂ္ဂိုလ်ချည်းတည်း။ ကနေ့တမင်။တနေ့တဖိုလ်
စီပွင့်တော်မူရသောပစ္စေကဗုဒ္ဓါဟူ၍။ ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ်ပါဠိတော်အဋ္ဌ
ကထာတို့ဆိုခဲ့မလာ။ ။သဗ္ဗညုဖြတ်စွာဘုရားသခင်တို့သည်လည်း။ တ
နေ့တမှ်။တနေ့တဖိုလ်ရက်စဉ်၍ ပွင့်တော်မူရကြောင်းကို။ ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိ
တော်။အဋ္ဌကထာတို့ဆိုခဲ့မလာ။ ။အသိတိအဂ္ဂသာဝကတို့သည်လည်း။
သောတာပန်။ သကဒါဂါမ်။ အနာဂါမ် အဂြစ်နှင့် အရိုးထုပ်ရသည်ဟူ၍
လည်း။ထေရာအပဒါန်။ ထေရီအပဒါန် ပါဠိတော်။ အဋ္ဌကထာတို့ဆိုခဲ့မ
လာ။ ။ယင်းသို့ဖြစ်လေသော်ကြောင့်။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ခဲ့
ဖြစ်သော။မဂ်လေးပါး။ ဖိုလ်လေးပါးတို့ကို မရှုနိုင်ရိယာယအားဖြင့်ခေါ်
လိုသော်။ပထမမဂ်။ဒုတိယမဂ်။တတိယမဂ်။ စတုတ္ထမဂ်ဟူ၍သာခေါ်ရ
မည်ဟူလို။ ။အထွဋ္ဌသာဓိကစေတနာကဲ့သို့မရှုမမျှတ်။ဘဝမပြတ်သေး
ထတ္တံ့.သောပုဂ္ဂိုလ်၏မဂ်ဖိုလ်ကိုသာသျှင်။ သောတာပတ္တိ။ သကဒါဂါမိ။
ဟူသောအမည်ကိုဆုံးဖြတ်ရမည်။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာဉာဏနိဒ္ဒေသ
ခဲ့လည်း။ပထမ။ဒုတိယ။တတိယ။စတုတ္ထဟူ၍သာလာသည်။ထိုကြောင့်။
ဋီကာကျော်ဆရာပြုဆိုသည့်အတိုင်း။ ပုဂ္ဂလပညတ်ပါဠိတော်မျှားနှင့်အာ
ဋ္ဌကထာတို့ဆိုခဲ့မလ

တောတိ''။ ။ဤကသစ်ဘဲဥ။ ။သင်္ဘာဟဒ္ဒ။ ။အံ့မာနုဒ္ဒဒေဝိဝါလောကုတ္တရ
ကုသလစိဉ္စဒုန်းမ။ဟူပြောဘို့သောအရာတွင်ဝိသဒ္ဒါသာသက်ဒုတ္ထ။ ။
ထိုဝိသဒ္ဒါကို ။*ဝိသဒ္ဒေးကောကသမဂ္ဂသုဒ္ဓသဟသဒ္ဒသဒ္ဒသုစ
ဘုန်ံစတုသဟသဘေဒံသဒ္ဓဝိဘာဂ်အာဂတံ။သဒ္ဒသဟသဘေဒနယံ
ပေါဒ္ဓာဝုတ္တုန်းသောနုအနုကဝိခတ္တုံဝ်သဂ်ဏ္ဍာတိ။ ။ဦးကာကျော်၊ ။ဒိုကာ
ကျော်ဒွဲပြင်ဦးသောစကားမျိုးကို။ ပြင်ဆင်ရာသဘဲဒူးဦးကာသစ်က။ ။
သဒ္ဓဝိဘင်းပါဒ်ဒေဘ်မှာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဒွဲနည်း ဘးဆောင်။ သကဒါ
ဂါမိမဂ်ဒွဲနည်းဘးထောင် အနာဂါမိမဂ်ဒွဲနည်းတဆောင်၊ အရုပေဘတ္တမဂ်ဒွဲ
နည်းတထောင်ဟုလေးခေဝ်ပေါင်းနည်းလေးထောင်စသည်ကို။ထိုဝိသဒ္ဒါ
ဖြင့်ပေါင်းရေမည်ဟုဆို့သည်။ ။ထိုစကားကို။ဒိုကာဒေဝ်ဆရာက။သစ္စဝိ
ဘင်းကျမ်းဦးကုသိုလ်၏နိဂုံးမှာမပြဝိပါဂ်၏နိဂုံးမှာ။ဖြိုင်လေးခု၏
နိဂုံးမှာသာ သျှင်ပြသည်။မဂ်လေးခု၏နိဂုံးမှာမူကား မပြပါဘူးတဲ့ဗျ။
ညင်းချက်ထုတ်ရာတယ်။ ။(ကိုင်းပယ်စို့ဗျား)။ ။*ဖလုဉ္စတ္ထိယာ
မဂ္ဂကိစ္စံနိဉ္ဇင်းဟောတ်တိမဂ္ဂကိစ္စာသေနဖလမေဝဉ္စာ။ ။ပုဂ္ဂလ
ပညတ်မူလဦးကာ။ ။ဖလုဉ္စတ္ထိယာ။ဖြိုလ်ဖြစ်ခြင်းဖြင့်မဂ္ဂကိစ္စ။မဂ်ကိစ္စ
သည်။နိဉ္ဇတ်းပြီးဆုံးသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။
ဤတိတသ္မာ။ထို့ကြောင်။ မဂ္ဂကိစ္စာသေန။မဂ်ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဖ
လမေဝ။ဖြိုလ်ကိုသာလျှင်။ဝုတ္တံ။ဟာသတ်မှအဝ်၏။ ။ယင်းသို့မိန့်အဝ်
သောမူလဦးကာဆရာ၏အလို့တဘ်အားဖြင့်။မဂ်ကိုပေါ်တော်မူကဖြိုလ်
ကိုဟောသည်ပင်တည်း။ ဖြိုလ်ကို ဟောတော်မူကလည်း။ မဂ်ကို ဟော
သည်ပင်တည်း။အထူးအပြားမရှိကြပြီ။ ။ယေဓမ္မာဟေတုပဘဝါ။တေ
သံဟေတုတထာဂတော။အာဟတေသဉ္စနိရောဓော။ဒေဝံဝါဒိမဟာသမ
ဏော။ ။ဟုအရှင်အသဇိရဟန္တာဟောတော်မူသောဂါထာကို။အ
ရှင်သာရိပုတြာကြားနာရာ၌။ ။ဟရိဗ္ဘာဇကောပထမပဒေ့ယမေဝသုတ္တာန
နယသဟသဒ္ဒေါမဏ္ဍိတေသောတာပတ္တိဖလေပတိဋ္ဌာဘိ။ ။ဟူ၍ဓမ္မပ
ဒအဋ္ဌကထာ၌ဖွင့်ဆိုရာ။ မဂ္ဂါနုန္တရိယ်လ်ကို နယသဟဒ္ဒသဒ္ဒေါမဏ္ဍိတဆို
သည်ကိုထောံ၍။ထိုဖြိုလ်ကိုအနန္တရသမနန္တရ။ နိသဒ္ဒသ။ ဥပနိဿယ။
ကမ္မ။နတ္ထိ။ဝိဂတသတ္တိတို့ဖြင့်ကျေးဇူးပြုလိုက်သောမဂ်ဓါလည်း။ နယသ
ဟသဒ္ဒေါမဏ္ဍိဘပင်မချဖြစ်တော့ဘဲသည်သာတည်း။ ။ထို့ကြောင့်ပါကံ
ဟသဒ္ဒဖလဋ္ဌာတိ။ဟူသောသုတ်ဖိုဟ်ပါဒ်နှင့်လည်းညီဥတ်စွာဖြစ်၏။ ။

*ပဋိဝေဓဉာဏ်နှာမ ယေန ဉာဏေန ဗောဓိပလ္လင်္ကေ နိသိန္နော စတ္တာရိ သစ္စာနိသောဋ္ဌသဟာကာရေဟိသဒ္ဓိန္ဒြယသဟဿေဟိပဋိဝိဒ္ဓိ။ ။အင်္ဂုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာ။ ။ဤအဋ္ဌကထာကိုမြင်တော်မူသောဋီကာကျော်ဆရာသည်။ မင်္ဂကိုသဒ္ဓိန္ဒြယသဟဿဖူ၍ အဓိတပ်ဆိုတော်မူသည်။ ဤအဋ္ဌကထာနှင့်။ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ကိုစပ်သည်ရှိသော်။ယခင်အဓိပ္ပါယ်တလုံးတည်းဖြစ်လေ၏။ ။ဗိလ်ကိုဟောတော်မူသောအရာသည်။မင်္ဂနှင့်မဆိုင်ဘူးဟူ၍ဂုဏ်း။မင်္ဂကိုဟောသောနေရာသည်။ ဗိလ်နှင့်မဆိုင်ဘူးဟူ၍ဂုဏ်း။ တစုံတခုမျှဆိုခြင်းငှါမထိုက်။ယင်းသို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။သဒ္ဓိဝိဘင်းပါဠိတော်၌မင်္ဂကိုမဟော။ ဗိလ်ကိုဟောသော နယသဟဿနည်းကိုမင်္ဂနေရာ၌မပြသင့်ဘူးဟူဋီကာကျော်စကားကိုပပ်ပျက် မိသောဋီကာသစ်စကားသည်မှားလေစွ။ ။ထို.ကြောင့်သည်း။(၅၇)(၅၀)အမှတ်စကားတို့ကိုပျက်ပစ်လိုက်ပါသည်။ ဂုဏ်းနောက်ဆွယ်၍ပြဆိုပြန်သော(၅၉)အမှတ်ပါပျက်စေဟူး။ပျက်စေ။ ။

(၆၀-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံ ပန ဇာတရဘူမိယောဝိယ လောကုတ္တရဘူမိနာမဝိသုံနတ္ထိ။ နဝဝိဓမ္မ သမ္မဟောဇဝ တောသ် ဘူမိပရိယာဒယာတိ ကတွာယံ ဝုတ္တံ။ ။ကတ္ထစိအပရိယာပန္နာနိနဝဝိဓထောကုတ္တရဓမ္မသမ္မဟောကဒေသဘူတာနိ ရုက္ခေသဉ္စဂါတျာဒိသုဝိယအနုတ္တရေစိတ္တာနိတိဝုတ္တာနိတိ။ တံနယုဇ္ဇတိ။ ။ဒုဝိဓောဟိဘူမိအဝတ္ထာဘူမိဩကာသဘူမိတိ။တတ္ထအဝတ္ထာဘူမိဇဝနိပ္ပရိယာယဘူမိ။နဇာတရာ" ။ ။(ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။(နားထောင်လိုက်စမ်းဗျာ)။ ။ဋီကာကျော်ဆရာက၊ကြွင်းသောစိတ်သုံးပါးတို့မှာ။အသိုး အသိုးမိမိတို့၏ကျင်လည် ရာဘုံဗိကြကုန်သောကြောင့်။ ကာမာဝစရစိတ်စသည်မည်ကြကုန်၏။ အမြဲကျင်လည်ရာဘုံမရှိသော လောကုတ္တရာစိတ်တို့သည်။ တစုံတခုသောဘုံ၌အကျမ်းဝင်သည်။ကျင်လည်သည်ဟုမဆိုကောင်းသောကြောင့်။ လောကုတ္တရာတရားကိုးပါး၌ အကျမ်းဝင်သောစိတ်တို့ဟူ၍ဆိုအပ်ကုန်၏။ ။လောကတန်ဆာအားဖြင့်။ သစ်ပင်၌သစ်ကိုင်းတို့သည်ဟူ၍ ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ထို.ကြောင့်အာနုတ္တရစိတ္တာနိ။လောကုတ္တရာတရား၌ စိတ်တို့သည် ဟူ၍အနက် ပြန်ပါဟူလို။ ။လောကုတ္တရာတရားဆိုက။ ဂုဏ်းစိတ်ရှစ် ခုပါလေပြီးထျက်။ စိတ်တို့သည်ဆိုပြန်က။ထိုစိတ်ရှစ်ခုတို့ကိုပင်ပြန်၍ရလေ၏။ ။သစ်ပင်၌ဟူ

၍ဆိုကလည်း။ အကိုင်းအခက်တို့ပါပြီးဖြစ်သည်။ သစ်ခက်ဘို့သည်ဟု ဆင်၍ဆိုဖြန်ကလည်း။ ထိုအကိုင်း အခက်ဘို့ကိုပင်ဖြန်၍ခုကုန်သကဲ့ထို့ တည်း။ ။ဤကဲ့သို့ဥကာကျော်ဖြဆိုသော အချက်ကိုးဥကာသစ်ကမ ကြိုက်နှင်သည်မှာ။ ယခုသင်္ကိုဟာ ဆရာဓစ၍။ အဌကတာကြီးဘို့ဥဖြဆို သောကာမဘုံ ခွပဘုံ။အာဂျပဘုံတို့သည်၊ဩကာသဘုံမည်၏။ ထိုဘုံ တို့ဥဖြစ်သောနှင့်ပြည်သည် အဝဏ္ဏဘုံမည်၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့သည် တည် တတ်သောဘုံ၊ဘည်ရာဖြစ်သောဘုံ မည်ကုန်၏ဟုသိ။ ၊ထိုနှစ်ပါးတို့ အနှက်ကတည်ဘတ်သော ခန္ဓာငါးပါးသာသျှင် မရဏအားဖြင့် ဘုံမည်၏ ဘဲဟု။ ၊ဩကာသဘုံသည် မရဏအားဖြင့်ဘုံ မမည်ဘူးဟူလို။ (ကိုင်းပယ်စိုဇုံး)။ ၊ဖြတ်စွာဘုရားသခင်အဆက်ဆက်တို့သည်။တာဝ ဘိံသာနတ်ပြည်၌။ အဘိဓမ္မာ တရားတော်ကို ဟော ဒေတ်မူမြဲ မမွတာ တည်း။ ၊ထိုအတိဓမ္မာတရားကိုဟောတော်မူသောအခါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် ဘုံကိုမှတ်ခြင်းစသော။ ဩကာသဝါရဟူ၍ဂင်း။ ပုဂ္ဂလဝါဒဟူ၍ဂင်း။ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဟူ၍ဂင်းဟောတော်မူလေသည်။ ၊ယင်းသို့ဟော တော်မူသောအချက်တို့၌။ ။ယသယတ္ထဒေဒနက္ခန္ဓာဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ တတ္ထသညာက္ခန္ဓာဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ စသော အဘိဓမ္မာပါဠိတော်ဝယ်။ ။ ယသ-၏ အစွဲပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲသည်။ ဝါ။ ဌိကာသစ် ဆရာ ကြီးသဘော ကျသော အဝတ္ထုဘုံဟု ဆို အစ်သောနာမ် ရုပ်ကို စွဲသည်။ ယတ္ထ၏ အစွဲမှာ။ သုံးဆဲ့တဘုံတွင် အသညသတ် ကြဉ်သော ဘုံသုံးဆယ်ကိုစွဲ သည်။ ။ယသယတ္ထရူပက္ခန္ဓာဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသတတ္ထ ဒေဒနက္ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ဟူသောပါဠိတော်များဥ်။ယတ္ထအစွဲ။ တတ္ထအစွဲတို့နှင့်တကွ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်ဂင်း။ ဘုံတို့နှင့်ဂင်းတန်းဆာဆင်၍ဟောတော်မူသောအဘိ ဓမ္မာပါဠိတော်အရပ်ရပ်သည်ထင်ရှားရှိပါလျက်။ ထိုပါဠိတော်များနည်း သို့မလိုက်ပါပဲ။ ဉာဏ်ဆွန့်သမားလုပ်၍။ မြတ်စွာဘုရားသခင်တို့၏အပေါ် ဥပင်လျှင်။ ပရမတ်စကားဖြောမည်ဆိုသော်မသင့်။ ထို့ကြောင့်အမှတ် (၆၀)ကစကားကိုဖျက်လိုက်ပါဟူလို။ ။

(၆၁-အချက်။)

"ဌိကာသုပနဂါထာယပုဗ္ဗဒ္ဓံပုဂ္ဂိမဂါထာနံနိဂမနံကတွာအာပရဒ္ဓမေဝ အာရဗ္ဘန္တိရံကတွာယေဘေတွိ။တံကထေမကွနဒုတိဝိဓံဒိဋ္ဌံကေဝိသ သတံဟောတိတိ ဇာပိနာနသမေတိတိ"။ ။(ဌိကာသစ်တဲ့ဗျာ)။

(သင်္ကြိုဟ်ကိုကြည့်)။ ။စတုမဂ္ဂပဘောဒေန။ကစ၍။ဇုတ္ထုမေကျွနုနဝုတိ။ ပဘောဒံပနမာနသံ။အထိ။ ၎င်းစကားရပ်တို့ဖြင့်။စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ကိုအာရုဏ်အနုရုဒ္ဓါပြုဆိုတော်မူသည်။ ။နောက်က်ာ။ ဇကဝိသသတံဝါထ။ ဝိဘင်္ဂနိ ဝိစက္ခဏာ။ဟူသောနှစ်ပါဒစကားဖြင့်။တနည်းခွဲ၍စိတ်တရာ့နှစ် ဆဲ့ဝပါးရှိ၏ဟု။ပညာရှိတို့ဝေဘန်ကြကြောင်းကိုပြဆိုလေသည်။ ။ဤ ကား။ဇိုကာဟောင်းနှင့်။ဇိုကာကျော်ဆရာမြတ်တို့၏အဆိုတော်တည်း။ ။ အာရုဏ်အနုရုဒ္ဓါ၏အာဘော်အတိုင်းကျလေ၏။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူ မူ။ ။အထဝါဟူသော။နယန်တဲ့ရဝါစကဖြစ်သောနည်းဟပါးကို ဟော သောသဒ္ဒါကိုထည့်ထားသော ကြောင့်တည်း။ ။အလုံးစုံသောအဋ္ဌကထာ ဇိုကာကြီးတို့၌။ ထုံးစံရှိသည်ကား။ စကားတသပ်ဆုံးသောအခါ။နည်း ခွဲ၍ပြလိုပြန်သော်။ဇာသဒ္ဒါကိုဖြစ်စေ။အထဝါသဒ္ဒါကိုဖြစ်စေထည့်ပြီးမှ။ နောက်ဝါကျစကားကိုကူးဆက်မြဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ဤအရာ၌လည်း။ ။ စတုမဂ္ဂပဘောဒေန။ကစ၍ ဇုတ္ထုမေကျွနုနဝုတိ။ပဘောဒံပနမာနသံ။ တိုင် အောင်။စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်ကိုညွှန်းပြသောအကျဉ်းနည်းစကားတ ရပ်ဆုံးသတည်း။ ။အာရုဏ်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။စိတ်သည်။ဤ၌ဤမျှသာ ရှိပါ သလောဟု- မေးရန်ရှိသောကြောင့်။ ဇကဝိသ သတံဝါထ။ ဝိဘင်္ဂနိ ဝိစက္ခဏာ။ ။ဟူသောနှစ်ပါဒကိုပိန့်။ ။ဘနည်းကား။ ။အာရုဏ်အနု ရုဒ္ဓါဆရာ။စိတ်ကိုပညာရှိဘို့ဝေဘန်ကြသည်ကား။ သည်တနည်းပဲလား ဟု။မေးရန်ရှိ၍သော်ကြောင့်။ဇကဝိသသတံဝါထ။ဝိဘင်္ဂနိ ဝိစက္ခဏာ။ ။ ဟူသောနှစ်ပါဒကိုပိန့်။ ။ပြခဲ့ပြီးသောတရယုတ်ကိုးဆယ်ခွဲနည်းသာ မဟုတ်။ တရာ့နှစ်ဆယ်တပါးခွဲနည်းကိုလည်း ပညာရှိတို့ဝေဘန်ကုန် သေး၏ဟူလို။ ။(ဖြောင့်ပြီမဟုတ်လား။)။ ။(သေသေချာချာကြည့် လေ)။ ။အာရုဏ်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။ အကျဉ်းတရယုတ်ကိုးဆယ်တို့ကို နောက် နောက်ကပြခဲ့သော။အသောဘဏရာသိ။သောဘဏရာသိတို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ တတ္ထ ကတမံကာမာဝစရံ-ကစ၍။ အဋ္ဌကထာနယ်ကျရံမတံ-အထိပြ ဆိုအပ်သောစုဏ္ဏိယသင်္ဂဟဂါထာစကားတို့ကြောင့်ဂုဏ်။တဘာနဆက် လက်ပြန်၍လည်း။ ။ဒွါဒသာကုသလာနေဝံ-အစ။ဇုတ္ထုမေကျွနုနဝုတိ။ပ ဘောဒံပနမာနသံ။ အထိနိဂုဏ်းအုပ်သောစကားတို့ကြောင့်ဂုဏ်း။ ထင်ရှား စွာသိကြရပါငြီ။ ။ဇကဝိသသတံဝါထ။ ဝိဘင်္ဂနိ ဝိစက္ခဏာ။ ။ဟူ သောအကျဉ်းသင်္ဂဟဂါထာဝင်ဖြင့်။အထဝါသဒ္ဒါနှင့်ချိတ်၍ပြဆိုပြန်

သော အကျယ်တရာ နှင်ဆဲ့ တပါးဝေဘန်ပုံကို။ ကျွန်ုပ်တို့မသိရသေးပါ။ ထိုအောင် မပြုပြီလောင်-မေးရန် ရှိသောကြောင့်။ ကဿပတုကမ္မတာ ပုဏ္ဏားနှင့်အစစ်ခြီပြီလို့သေ။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ ကဆေးမကုန်နဝ တိဝိခဲ့ ဒါင်္ဂုံ-ကစ၍ဗိဘ်ဒိုင်းအဆုံး။ ဇကဝိသသတံဗုဒ္ဓ။ ဘိုင်းအောင်သော စကားကိုဒ်ဒိုး။ ။(ရှင်းပါစံ့ ဗျဲ့ား)။ ။မန္တလေးခြေမြို့တော်မှာငလင်း ဆရာတော်။ ဦးဇကတုသို့ မကြားဘူးဘူးလား။ အဲသူ့ တပည့်ပါပဲဘုး။ ။ ဝါကျအခွဲမှာ။ သည်သို့ဒိုင်တယ်မှတ်ပါ။ ။ဦးကာသဿ ဆရာပြဆိုတဲ့စ ကားမှာ။ ။ဘုဏ္ဍဇမကုန်နဝကို။ပဘေဒံ ပနမာနုသံ၊ ဆိုတဲ့နှစ်ပါဒကို။ဇ ကဝိသသတံဝါထ။ ဝိဘင်္ဂဆို ဝိစက္ခဏာ။ ။ဟူသောနှစ်ပါဒနှင့်ပေါင်း၍ ဆိုရမည်ဟု-ဖြဆိုခြင်းကား။ အထဝါ-ဟူသော သုဒ္ဒါဖြင့် ဒုံအပ်သော။ ပကွဲ့ရ ဝါကျကား အဘယ်နည်း ဟု-မေးသော အခါ၊ ဘယ်ဟာကို ဖြမတုံးဗျား။ဆိုစမ်း။ ။ဘစင်မပြောခင်ကတဇာဘ်ကိုငင်ဘော့မှာလား ဆရာကြီးခဲ့။ နောက်ကစကားရကိုနုဂုံးအုပ်ပြီးပါစံ့။ သည်လိုလည်းမ ပြီးသေးပါဘကား။ ။သည်ကဲ့သို့သော စကား တရပ်မပြီး မဆုံးခင်က။ အထဝါသဒ္ဒါတို့နှင့်ဆက်သက်ပြဆိုသောဝါကျသည်။ပိဒ္ဓ ကတ်သုံးပုံ၌မ ရှိဟူ၍မရမှတ်။ ။ဆရာကြီးဆိုသည်အတိုင်းယူခဲ့သော်။ဝါကျအချင်း ချင်းရောရှက်သောဝါကျသက်ရဒေါသရောက်၏ဟူလို။ ။သို့အတွက် ကျွန်ုပ်ရှင်းလင်းပြခဲ့သော။ ဦးကာဆရာကြီးတို့၏အလိုတော်ကျ အတိုင်း သာလျှင် နောက်က။ ကဆေးမကုန်နဝတိဝိခံ။ စသောစကားကို။ ကထံ ဖသောဝဒနာသည်ဘ။ စသောဝါကျကဲ့သို့။ ကထေတုကမ္မတာပုဏ္ဏာ ဖြင့်ချီ၍တက်သော။ အဆဝါသဒ္ဒါ၏ နိဒ္ဒေသ တဗ္ဗစကားချည်းဟူ၍ရမှ တ်။ ။သို့အတွက်။ဦးကာသဿက (၄၁) အမှတ်ကိုမြန်မြန်ပျက်လိုက် ပါဗျား။ ။

(၄၂-အချက်။)

"ဦးကာသ ပန ပထမစ္ဆာနဉ္စ တံ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဇ်ဈာနဉ္စာတ်ယော ဇေန္တိ။တံနယုတ္တံ့။ ။နဟိစျာနံ့ဝိတ္တံ့ပေါတိ။နဲစစိတ္တံ့စျာနံ့။အညံ့ဟိစျာနံ့။ အညံ့စိတ္တန်"။ ။ဦးကာသဿဇု။ ။သဗ္ဗိဟ်ကိုကြည့်။ ။ပထမစျာန သောတာပတ္တိမဂ္ဂစိတ်ံ့။ ။ဟုဂိသည်ကို။ ဦးကာဆရာကြီးမျာ။က။ မဂ္ဂင် ဂုဏ်ပါးနှင့် ယှဉ်သောစိတ်သည်။စျာနင်ငါးပါး။စေတသိက်တရား၇ိုး၏အ ပေါ်၌ကြီးစိုးရကား။မနုနာပုဗ္ဗင်္ဂမာဇမ္မာ။ မနောသေဋ္ဌာမနောမယာ။ ဟူ

သောပါဋ္ဌိတော်နှင့်အညီ။ စိတ်လျှင် ဖြဉ္ဇာန်းခြင်းရှိသည်ကို စွဲ၍။ စိတ်ကို ဈာန် စိတ်ဟု-ခေါ်ဆိုလေသည်။ ထိုဈာန်စိတ်သည်ပင်လျှင်။မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တို့၏ အပေါ်၌ကြိုးကဲအုပ်ချုပ်ပြန်သောကြောင့်။ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ် ဟု-အမည်ရပြန်၏။ ။ယင်းသို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။ဌင်းစိတ်ကို ပထမ ဈာန်စိတ်လည်းဟုတ်၏။သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်လည်းဟုတ်၏ဟုဘုရား အလိုတော်ကျ။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ အလိုတော်ကဲ့ဖြစ်၍ အလိုတော်နှစ်ပါး ကျဖြဉ်ဆိုတော်မူကြသောဋိကာကြီးများစကားကို။ပုတ်ခတ်စွပ်စွဲသဲ့သောစေ တသိက်ဘက်က။ဤနေဆရာဋိကာသစ်စကားရကိုဖျက်ဆိုက်ပါဗျား။ ။

(၆၃-၆၄-အချက်။)

"ယမ္ပဝိဘာဝနိယံဈာနဂ်ဝဲသနပထမဈာနသဒ်သတ္တာပထမဈာနဥ္စာ တိဝုတ်ံ။တမ်ိနယုတ်ံ်။ ။နဟိပဥ္စင်္ဂိကံဝဲလာကုတ္တရဈာန ပထမဈာနသဒ် သင်္ခေန ပထမဈာနသည်လဘတိတိသ်ကာဝတ်ံ့။ ။တံဟိသယမေဝ အတ္တနောပဥ္စင်္ဂိကဘာဝေန နိပ္ပရိယာယတော ပထမဈာနံနာမ ဟောတိ တိ"။ ။ဋိကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။ဝဲလာကုတ္တရာဈာန်ကို လောကိရှုပဈာန်နှင့်။ ဈာန်အင်္ဂါတူသောကြောင့်။ပထမဈာန်စသည်ခေါ်ဖြင့်ခေါ်ဆိုရလေသည်ဟူ။ ဋိကာကျော်ကဖြဆိုလေသည်။ ။ယခုနောက်ပေါ်ဋိကာသစ်က။ဈာန် အင်္ဂါချင်းတူသောကြောင့်ခေါ်ရသည်မဟုတ်။ဒိဝိဓ၏သဘောအားဖြင့်ပင် ပထမဈာန်စသောအမည်များကိုမှပါသတဲ့ဗျား။ ။ထိုစကားသည် အ လွန်မှားယွင်းသောစကားတည်း။ ။လောကုတ္တရာဈာန်ကား။နေကွမအ မည်ရှိသော နိဗ္ဗာန်ကိုသာကပ်၍ ရှုတတ်သောအထုပ်ဝတ်တရားရှိသော ကြောင့်။*နေကွမှုပဈာန်မည်၏။ လောကီသမာပတ် ရှစ်ပါးဟု ဆိုအပ် သော မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်ကား။ ကသိဏ်းစသော အာရုံကိုကပ်၍ ရှုတတ် သော အထုပ်ဝတ်တရားရှိသောကြောင့်။*အာရမ္မဏှုပဈာန်မည်၏။ ။ ဤကားဒိဝိဓတို့၏ သဘောအတိုင်းထွေကဲလျား ဘာသာတွင်သော အ မည်တို့တည်း။ ။ယင်းကဲ့သို့ အမည်မတူအလုပ်မတူသော တရားတို့ ကိုတစိပ်တဒေသအတူကိုဖမ်း၍မှတ်သားကြစို့ထို့။ တဦးတယောက်က ဆိုတော့။ဋိကာသစ်ဆရာကြီးကဘယ်ပုံမိန့်မတုံးဗျား။ဆို့စမ်း။ ။တရ ကိုထောက်၍တရုကိုပြောဆိုခေါ်ဝေါ်ကြရမည်မဟုတ်ပါသား။ ယင်းသို့ ပြောဆိုခေါ်ဝေါ်ရတော့မည့် အရေးကြီးခဲ့သော်။ လောကီဈာန်သည်း လောကုတ္တရာဈာန်ထက် သိလွယ်သည်။ သဘောတိမ်သည်။ မနက်ဘူး

ဟုတ်စံ့ပုဒ်။ ။အဲသို့အတွက်သိလွယ်သောဘုရားဖြင့် သိုဒဲသောတရားကိုမှတ်သားပါတဲ့ဆရာကြီးရဲ့။ သောကိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကဒုပဒေသမဟုတ်ကဒုဖြာရာခံပြီးဘိုက်ပါရောဟု။ လောကုတ္တရာဟုတ်သော သေးဆေးပင်တဲ့ကိုဝင်ငြီးမွေနှောက်နှုံသို့က်ကဆရောဟု။ ပဋိဂ်ိုကဝန်ကို သွားငြီးနှုပ်ခြင်းဒုဒေ။ ရှင်းဝတ္ထုနှိုသောလောကုတ္တရာပဋိဂ်ိုကကို ဖြင်သောအခါ ထုနှာသွေ့ သူကဘယ်ပုံဒိတ်ကူးလုံးထုတ်မတုံးဘဲ့။ သြဒါနဝတ္ထုသောသန္ဓိလက်နှိုသောကိုပဋိဂ်ိုကနှင့်တူသော။ လောကုတ္တရာပဋိဂ်ိုကကိုလည်း ပဋိဂ်ိုက-ခေါ်ဖြင်ပဲကိုးလို့။ ဒိတ်ကဝိုင်းခြားချ ပဋိဂ်ိုကဟူ၍ ပဒိုးခေါ်ရောဟု သည်ဘော့ တရုံတယောက်သော သူက။ ဆာပြီးမေးပါရောဘဲဟု။ အခေါ်ဆွေတော်မင်း အဆွေးတော်မင်းဘိခို့သောဟုနှိုနှင်းပြီးဘိုးဘွင်း သိလွယ်သော လောကီးဟုနှိုကို ဘာခေါ်သနုသြဒါ ဟု-မေးခဲ့သော်၊ အဂ်ါဂါးပါးခြင်းသောကြောင့်၊ ပဋိဂ်ိုကဟူ၍တမျိုးခေါ်သည့် အစစ်ဖွာဖြစ်သောကြောင့်၊ ပဋိဂ်ိုကဟူ၍တမျိုးခေါ်သည်ဟု ဖြန်ပြောပါရောဟု။ ဆင့်ခေါ်ကြောင့် ပဋိဂ်ိုကဟူ၍ခေါ်နိုင်ပါမည်နည်းဟု။ ဖြန်မေးသောအခါ။ အဆိုးပြောမည်နည်း။ ။လောကီပဋိဂ်ိုကနှင့်တူလေသောကြောင့်။ လောကုတ္တရာပဋိဂ်ိုကကိုပဋိဂ်ိုကဟူ၍ဂုင်း။ ပထမစျာန်ဟူ၍ဂုင်းခေါ်လေသည်း ။ပဌမတရားခံကဖေါ်ဒု။ဒုတိယတရားခံကိုဘမ်းဆည်းနိုင်ပါသည်၊ သို့အတွက်မြဲမြဲခွဲခွဲကြီးမှတ်လိုက်ပါ။ထို့ကြောင့်။(၆၃)အမှတ်ကစ၍။(၆၄)အမှတ်အထိ။ရေးသားသောဦးကာသစ်၏ စကားကိုဖျက်လိုက်ကြပါစေသို့။

(၆၅-အချုပ်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံသစေပနပုဂ္ဂလသသ တဆာဒိခေါအန်ဆွာသသေယာနဆို။ ဟောဒ္ဓိမဟောဒ္ဓိမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ဥပဓုပရိဇ္ဈာန ခေမ္မသမ္မသိတ္ဝာဥဒ္ဓါဒိတမဂ္ဂါဂါဒကဇ္ဈာနံအနုပေက္ခိတ္ဝာသမ္မသိ တဇ္ဈာနသဒိသောပဟာဘိဘိဝုဇ္ဈံ။တံဒ်ဘဝရောဟဗ္ဗံ။ ။နဟ်အာရမ္မဏာမတ္တဘုတံသမ္ဗသိတဇ္ဈာနံဥပရိမံဝါသမံဝံ အပသေနွဝုဒ္ဓိ တဇ္ဈာနတော ဗသဝတ်ရှိ ဘဒ်ဘုံ အရုဟတ်ဘိ"။ ။ဒိကဘသစ်ဘဲ့ဟူ။ ။အောက်အောက်စျာန်မှထခြင်း အထက်အထက်စျာန်တရေးတို့ကိုသုံးသပ်ဆင်ခြင်။လက္ခဏာရေးတင်ချေနုအပ်သောမဂ်ဘရားသည်ရှောက်ကထခဲ့သောပါဒကစျာန်ဘက်ကိုမပါဝဲသုံးသပ်

အပ်သောဗျာန်နှင့်တူလေ၏။ ။ဤကားဋိကာကျမ်ဆရာမြတ်၏ အလို တော်တည်း။ ။ဋိကာသစ်ကထိုစကားကိုဆင်ခြင်ရမည်တဲ့ဗျ။ ။ဆင်ခြင်ရမည့်အကြောင်းကိုပြလိုရှာ၍။ နဟိအာရမ္မဏာမတ္တာဘူတံ။ကစ၍။အဟာရတိ-အထိနောက်ဆွယ်ဝါကျကိုဆိုသကိုးဗျ။ ။အထက်ဗျာန်ဖြစ်ပါလျက်။သမ္မသိတဗျာန်သည်။ဝိဝိဓ၏အနိုးဠ် ထခဲ့သောအော်ဗျာန်ထက်အားကြီးစွာဖြစ်ခြင်းဌာနကိုထုတ်ဘူးတဲ့ဗျ။ ။(နှစ်ချက်တောင်မှားနေပြီဗျ)။ ။(မှားပုံကား)။ ။အာရုံဖြစ်ကာမမှဟု-ဆိုပိသည်တချက်ဗျ။ ။အထက်ဗျာန်ဖြစ်သော်လည်းဟု။ဝိသဒ္ဒါကလေးများနှင့်ဆိုဒ်သင့်တဆုက်ဗျ။ ဤကဲ့သို့နှစ်ချက်လုံးမှားရှာလေ၏။ ။အမှန်မူကားအထက်အထက်ဗျာန်သည်။အောက်အောက်သောဗျာန်ထက်အားရှိကြောင်းကို။အနုဋိကာကြီးမှစ၍ထိုထိုကျမ်းတို့ဒ်ဆိုသည်တချက်။ ။ပဋ္ဌာန်းပါဠိအဋ္ဌကထာတို့ဒ်။ သုံးသပ်အဝ်သောဗျာန်သည်။အလေးအမြတ်ပြုအပ်သည်ဖြင့်၍။ဂရုကတာ။ အာဝ်ရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းထိုက်၏။ အာရမ္မဏိကပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အားကြီးစွာကျေးဇူးပြုတဘ်၏။ဗလဝတရကြီးဖြစ်လေ၏ဟူလို။ ထို့ကြောင့်။ အမှတ်(၄၅)ပျက်ဒေစဟူသိသော်။ ။

(၄၄-အချက်။)

ဂုဏ်းအမှတ်(၄၄)ဒ်ခွလည်း။ အထက်ကအမှတ်(၄၅)နှင့်စကားချင်းမထူးကြပြီ။ ဂုဏ်းဋိကာသစ်က။ ပါဒကဗျာန်သည်။ အထက်ဗျာန်ဖြစ်သောကြောင့်။ဗလဝတရဖြစ်သည်ဆိုသောစကားကို မကြိုက်။ ။ပါဒကဖြစ်သောကြောင့် အားရှိသည်။ဗလဝတရဖြစ်သည်ဟု-ပြဆိုလသည်။ ။ထို့ကြောင့်။ဋိကာသစ်စကားသည်။ မှားယွင်းဖောက်ပြန်သော စကားသာဖြစ်လေသည်။ ။အထက်ဗျာန်တို့သည်။ပါဒကပြုသည်ဖြစ်စေ။မပြုသည်ဖြစ်စေ။ မိမိတို့၏ဓမ္မတာသဘောအားဖြင့်ဗလဝတရဖြစ်လေ၏။ ။ဥပမာပုံ။မင်းလေးပါးတို့သည်။အောက်မင်ထက်အထက်မင်ကအားကြီး၏။မွန်ဖြတ်၏။ ။သုပုညခေတ္တဂုဏ်ဒ်အဆတသိန်းကွာ၏။ ။(မိလိန္ဒပဉ္ဟာပါဠိတော်အထွက်)။ ။လောကီဗျာန်အရာဒ်လည်း။ဤကဲ့သို့မှတ်လိုက်ပါဆရာတို့။ ။ဋိကာသစ်ကမိမိ၏အထင်နှင့်သာအထက်ဗျာန်သည်။အထက်ဗျာန်၏အဖြစ်ကြောင့်အားရှိသည်မဟုတဲ့။ပါဒကဖြင်သောကြောင့်သာအားရှိသည်ဟု။ဧရေးသားမိခြင်းကားမှားလေစွဲ့။ ။သမာပတ်ဒ္ဂုစ်ပါးလုံးရှိသူတို့ဒ်။မည်သည့်ဘုံမှာဖြစ်လို၏ဟုသောတောင်တခြင်းကင်း

ခဲ့သော်။အထက်ဆုံးဈာန်ကအကျိုးပေးကြောင်း။ ယင်းသို့မဟုတ်တာတုံ
တုံ၌ ဖြစ်လိုဇော်ဟုနိကန္တိခံခဲ့သော်။ ထိုမိမိဖြစ်သိုသော ဘုံနှင့်ဆက်ဆံ
သောဈာန်ကအကျိုးပေး၏။ ။ယင်းသို့မဟုတ်တရားသောဈာန်ကိုအား
ကြိုးစွာလေ့လာ၏။ ထိုလေ့ထာသောဈာန်က အကျိုးပေး၏ဟူ၍ ကျမ်း
ဂန်တို့၌ဆိုသည့်အတိုင်းသာမှတ်ယူရမည်။ ။

(၄၇-အချက်။)

"ဝေဒနာ နိယမောပေန် သမ္ပယုတ္တာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ နိယာ မေန
ဟောတိ တိဝင်္ဂဲ၊ ဘုံဝိနုယုန္တဲတိ"။ ။(ဒီကာသစ်)။ ။ဒီကာကျော်ဆ
ရာက။မဂ်ဖိုလ်တို့၏ဝေဒနာကိုမှတ်ခြင်းဌ်။အဂ္ဂင်အနုဂုဒ္ဓါ၏အလိုတော်အ
တိုင်း။ဂျင်းဂျင်းလင်းလင်းဖြေတော်မူသိုသောကြောင့်။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿ
နာကိုမှတ်ချက်ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။ထို့ကြောင့်။ ။ကံထွာဝိသောမနသ
သဟဂတဇဝနာနန္တရံ အဉ္ဇနဝိသောမနသ အဉ္ဇနာဝယိဒိုကဒ်ိတဗ္ဗာ။
တထာဉပေက္ခာဇဝနာနန္တရဉ်ပေက္ခာသဟဂတအပ္ပနာဝ။ ဟူသောစုဏ္ဏိ
ယစကား။ ။ဒွတ္တိံသသုခဝုဉ်မှာ။ ဒွါဒသောပေက္ခကာဝရံ။ သုခိတကြွ
ယာတောအင်္ဂ။ဆာသင်္ခေါ်ဉ်ပေက္ခကာ။ ။ဟူသောဂါထာစကားတို့
ဖြင့်။ဝိထိပိုင်းဌ်အဂ္ဂင်အနုဂုဒ္ဓါဖြဆိုသည်နှင့်တညီတည်းဖြစ်လေ၏။ ။ဒီ
ကာသစ်က။ယင်းသို့အဂ္ဂင်အနုဂုဒ္ဓါ၏အာဘော်ကိုမကြည့်ရှုပဲ။ ။သင်္ခါယ
တနဝိဘင်းပါဠိတော်။အင်္ဂကထာမူးကိုကိုးကားပြဆို့ပြန်သည်မှာ။မိမိ
စကားအဆုံးသတ်သောအခါ။မထူးမပြားပါပဲ။ အဂ္ဂင်အနုဂုဒ္ဓါ၏စကား
သို့ဖြန်ရောက်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာသည်။သော
မနသဖြစ်ဘုံ။မဂ်သည်လည်း သောမနသမဂ်ဖြစ်လေ့ရှိ။ဌင်းဝိပဿနာ
သည်။ဥပေက္ခာဖြစ်ဘုံ။ မဂ်သည်လည်း။ဥပေက္ခာဖြစ်၏ဟု။ အဂ္ဂင်အနုဂုဒ္ဓါ
ပြဆိုတော်မူတိုင်း။အမှတ်လွဲယိသောနည်းဖြင့်။ဒီကာကျော်အာရာဗွင့်ဆို
တော်မူလေသည်။ ။သင်္ခါယတနဝိဘင်းပါဠိတော်ကို။ ဒီကာကျော်ဆရာ
နှိတ်ဌ ဆောင်ထားသည်ဟု-ဒွတ်လိုက်ပါဆရာတို့ဗျား။ ။ထို့ကြောင့်။
(၄၇)အဓွတ်ကပယ်ချက်ပျက်စေဗျာ။ ။

(၄၈-၄၉-အချက်။)

(၄၈)(၄၉)အဓွတ်တို့၌။စိတ်သည်ဈာန်မမည်။ ဈာန်သည်စိတ်မမည်
ဘူးဟုပြဆိုချဉ်။အောက်ကကျွန်ုပ်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း။ ပြဋ္ဌာန်းသောစိတ်
ကိုဈာန်ခေါ်သည်။ကျွဲကျွန်းရောရေပါသကဲ့သို့ဒွတ်လေ။ ။ထို့ကြောင့်။ဌင်း

(၄၈) (၄၉) အမှတ်တို့အကုန်ပျက်စေ။ ။အထက်ကပစ္စည်းပိုင်းများမှာ မှလက်စွမ်းကုန်တင်ကြစို့ဟု။ ။

၅၀သို့ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းတို့ဖြင့်။ ဂ္ဂ.ဋီကာဆရာမြတ်တို့၏ အယူဝါဒသည်ဖြောင့်မှန်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း။အဋ္ဌကထာရင်း နှင့်ထင်း။ တပါးသော အဋ္ဌကထာကြီး တို့နှင့်ထင်း။ နှိုးနှောညီညွတ် ကြောင်းကို ။မ ကြံမစည်မထောက်မထားမူ၍။ ပိဒိ၏အတ္တနောမတိဉာဏ်စွမ်းနှင့်။ အဋ္ဌ ကထာ။ဋီကာကြီးတို့ကိုးကျေနင်းလွန်ကြ။း၍။ ပယ်ဖျက်ဝံမှားသောကော စိဝါဒ။ဋီကာသစ်စကားကို။မူလပဉ်ဂိုရ်တိုင်ထိုးထွင်းသောဉာဏ်တို့ဖြင့် ထင်း။မန္တလေးမြို့သုဓမ္မာဆရာတော်ကြီးဖြစ်။သောစလင်းဆရာတော်ဘုရား ကြီး။ကျိုက်ဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ အုတ်ဖိုဆရာတော်ဘုရားကြီးအစရှိ ကုန်သောဆရာကောင်း။ဆရာမြတ်တို့မှရအပ်သော။အဘိဓမ္မာနယကော သယ္လဉာဏ်။အုတ်ဖို့ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်တကွ။မြန်တောင်ဆရာတော် ဘုရားကြီး။ ဆရာတော် ဦးရန်ကုန် စသော ဆရာမြတ်တို့မှ ရအပ်သော။ သဒ္ဒနယဉ်ကောသလ္လဉာဏ်တို့ဖြင့်။ ဝေဘန်ပိုင်းခြား၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်း ရာ။ရှေးဦးစွာသော စိတ်ပိုင်းသည်။အပြီးသို့ရောက်လေသတည်း။ ။

အတိသုန္ဒရကျမ်းဌီစိတ်ပိုင်းပြီး၏။ ။

(၇၀-အချုပ်။)

ဇကျပ္ပါဒါနိုရောခေါစ။ဇကောလမ္ဘဏာဝဏ္ဏုကာ။စေတောယုတ္တာဒ္ဓိပညာသ။ခမ္မာစေတသိကာမတာ။ ။(သင်္ကိုတ်ပါဠိ)။ ။စေတောယုတ္တာဟူသောအမည်။စေတသိကဟူသောအမည်နှစ်ပါးသည်အတူတူတည်း။ ။ထိုစေတသိက်တို့သည်။ စေတောယုတ္တာဖြစ်ပုံလက္ခဏာကြီးထေးပါးကိုပြဆို၍။ဇကျပ္ပါဒအစ။ဇကဝဏ္ဏုကအဆုံးရှိသောစကားကို။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာမြတ်နှုတ်တော်မူသတည်း။ ။ထိုဂါထာ၌။ဇကျပ္ပါဒဟူသည်။စိတ်နှင့်တကွထပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဇကနိုရောဓဟူသည်။ စိတ်နှင့်တကွ တပေါင်းတည်း ချုပ်ခြင်းပင်တည်း။ ဇကာလမ္ဘ ဏာဟူသည်။ စိတ်နှင့်တကွတဇပေါင်းတည်းအာရုံ ပြုခြင်းပင်တည်း။အကွဲကွဲမပြုဘူးဟူလို။ဇကဝဏ္ဏုကဟူသည်။ ဝဏ္ဏုရုပ်တရားတည်း၌စိတ်နှင့်တဇပေါင်းတည်းမှိတ်ကြသည် ဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်။စိတ္တေနသဟဇကတောဉ္စပ္ပါဒေါစ နိုရောဓောစ ယေ

သဒ္ဒေကုဋိဒန္ဒေရောစာ။ ၎ကဲ့အာလမ္ဗဏာဥဝင်္ဂုဏ်စဉ်ယသဒ္ဒေကာဆမ္ဗ
ဏာဒဠ္ဆကာ ဟူသောစကားကိုဦးကာကျင်ဆရာခံနှင့်ထင်မှတ်သည်။ ။
ထိုသက္ခဏာလေးပါးတို့တွင်။ ၎ကုပ္ပါဒလက္ခဏာကိုဆိုကာဒုတြင့် စိတ်
နှင့်အတူတကွဖြစ်နိုင်သောရုပ်တရားတို့သည်။ ဧကဇ်၏ဥပါဒ်အင်္ဂါကိုမှာ
ပင်ဖြစ်ကြ ဟေသောကြောင့်။ ထိုရုပ်တို့ကို ၎ကုပ္ပါဒယူမည့် ဦးတော်
မူကား ဖြစ်နိုင်ရာခသဒ္ဒါဖြင့်။ ကန့်ခြားထင်မှတသည်း ယင်းသက္ခ
ဏေးနှစ်ပါးဖြင့် ဧကဇ်နှင့်သက်တူရွယ်မျှဖြစ်သောဘရားကိုသဘဉ်။ စေ
ဟေးယူကြ နှုတသိက်ခေါ်ရမည့်အဖြစ်ကိုပြုထင်မှတသည်။ ထို့ကဲ့
သို့ဧကဇ်နှင့်သက်တူရွယ်မှ ဖြစ်သော တရားကို ဧစစ်ပြန်သော် ကာယ
ဧညတ်။ ဝစီဧညတ်တို့ကို စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ ဖြစ်မှုဘရားဟောတင်မှုပြန်
သောကြောင့် ဧဇ်နှင့်သက်တူရွယ် မျှပင်ဖြစ်ပြန်ခဲ့ယင်းသို့ ဒြစ်သော
ကြောင့်။ အနာဒီမဏာဝိညတ်ဓဒွေးကိုဖြစ်တားလိုခဲ့ ၎ကာလမ္ဗဏာသဒ္ဒါကို
ဆိုပြန်သည်။ ။ထို့အတူ၎ကုပ္ပါဒဟူသည်။ တကွဖြစ်ကာမှုဖြင့်ရုပ်တရားတို့
မည်မှတ်ထင်သဖြင့်ဝုင်း။ ၎ကနိုရောဓဟူသည်။ တကွချုပ်ကာမှုပဲ ဟူ၍
သာမည်မှတ်ဆင် သဖြင့်ဝုင်း။ ကြိုဆအပ်သောဥဋ္ဌိုလ်အား။ သတ္တုသော
ယုဇ္ဈအသက်တမ်းစေ့သဖြင့်။ စိတ်၏ ဘင်ခဏနှင့်ပြိုင်၍ ခွဲင်ကုန်သော
ဧဇ်ဘရားတို့သည်။သာမည၎ကနိုရောဓမည်၏ဟူယုံမှားခြင်း ဖြစ်ဘွယ်
ကင်းဝင်း။စိတ်၏ ဥပါဒ်ကာလ၌ ခဏချင်းပြိုင်၍ဖြစ်ကုန်သော ဧဥ်တရားတို့
သည်လည်း။ သာမည၎ကုပ္ပါဒ မည်၏ဟု။ ယုံမှားခြင်းဖြစ်ဘွယ်ကိုဝင်း။
ပယ်ဖျက်တော်မူလိုသောကြောင့်။၎ကာလမ္ဗဏာသဒ္ဒါဖြင့်ထက္ခဏာ တရ
ဏ်း၍ထည့်ရေြပန်သည်။ ။ထိုလက္ခဏာသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသောဘရားတို့
သည်။ နေရာဌာနကွဲပြားကြသည်မဟုတ်။ တအိုးတအိမ်ဝင်းနေသော
သူဘို့ကဲ့သို့။ ဝတ္ထုရုပ်တရ တည်းဒွ်သာ တဝေါင်းတည်း ဧည်ကြွင်ကြ
သည်၏ အဖြစ်ကိုသိုးစေတာ်မူလိုရကား။၎ကဝတ္ထုကသဒ္ဒါဖြင့်။ထက္ခ
ဏာတရုတို့း၍ထည့်ရေြပန်သတည်း။ ။ဤကာဧကျင်၏အင်္ဂါယ်။ ။

(၇၁-အချက်။)

ဦးကာသမ်ကထိစကားကို မကြိုက်သည်မှာ။၎ကုပ္ပါဒဟူချာ၌။ ၎က
သဒ္ဒါ။၎ကေးတာအနက်သဟအနက်ကိုမယူဧပုဗ္ဗဝယ်၏။ ။အဧကြောင်း
ကား။ ။တကွဖြစ်ကာမှုဖြင့်။ရုပ်တရားတို့ကိုလည်းပါးရန်ဂါဧသောကြောင့်
တည်းတဲ့။ ။မူလဒီကာကို။ကိုးငြသည်မှာ။သင်္ကိုဟ်ရုပ်ဇဉ်း၌။ ခဧဏ

ခဏောသမုဒ္ဒါပေတိ။ဟူသော အဓိပ္ပါယ်အတိုင်းပင်တည်း။ ။မိမိကြိုက်နှစ်သက်သောအနက်ကိုဖြလို၍။ ။ဤကာဉပ္ပါဒေါဇေတသန္တိဇကုပ္ပါဒါ။စသောစကားကိုဆိုရာသည်။ ။ယင်း၏စကားအရတပေါင်းတည်းတခုတည်းဖြစ်သည် မဟုတ်။ အဖြစ်ချင်းတူကြသည်ဟု–ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့်မှားရာလေထွေး။ ။အဖြစ်တူကာမျှကိုဆိုမိခြင်းကြောင့်တည်း။ ။ထင်ရားဖြဦးအံ့။ စက္ခုဝိညာဏ် ဒိတ်သည် မျက်လုံးထဲမှာဖြစ်ခိုက်။ဖဿစသောစေတသိက်တို့က။ ရင်ဘတ်ထဲ၌တည် ဂိုသော နှလုံးမှာ ဖြစ်ခိုက်။ သို့ကလိုတိုက်ဆိုင်လျှင်ပဲ။ဇကုပ္ပါဒမည်ပါရောဗျား။ ။ဤကဲ့သို့မယ်တရွာမောင်တမြို့ပါဒ်ပြိုင်လျှင်ပဲ။ ဇကုပ္ပါဒမည်သည်ဟု။ ဦးကာသစ် အယမ်းသမားဇို့။ အဆန်းအပြားအဓိပ္ပါယ် ရောက်သောကြောင့်။ ။နိဂုဏ္ဍံနိ ရောဓောကစ၍။အထင်ခါဝတ္တုနယေနဝအဓိပ္ပတာ။အထိဖြမှားသောဦးကာသစ်စကားစုကိုဖျက်လိုက်လျှင်သင့်လိမ့်မည်တည်း။ ။မူလဦးကာကို။ကိုးဖြမှသာမဟုတ်။သင်္ကိုဟ်ရုပ်ပိုင်းရုပကလာ ပယောဇနာဒ်လည်း။ ရုပ်ချင်းချင်းဇကုပ္ပါဒ။ ဇကနိရောဓ။ဇကနိသယ်။သဟဇာတ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဆိုထားပြီ။ ထို့ကြောင့်။ဇကောဃမ္မဏသဒ္ဒါဖြင့်။ ဤလက္ခဏာ သုံးပါးကိုရနိုင်သော ရုပ်တရားကိုနှစ်စေသည်ဟုမှတ်ချမှတ်။ ။

(၇၁–အချက်။)

ယင်းသို့ဖြဆိုပြီးသောအဓိပ္ပါယ်ကိုပင်အသေအချာမကြိမဆနှလုံးမသွင်းလေသောကြောင့်။ စကား အရှည်ဆွဲ၍ မဆိုင်မစပ်ပဲ ကျမ်းကြီးထေးအောင် စကားတွေကို ထည့်သွင်း၍ ပြဆပ်သော။ ဇွဲထစေတောယုတ္တာကစ၍။ပရမတ္ထဒီပနာ–တိုင်အောင်ပြဆိုသောစကားတို့သည်။ မစပ်မဆိုင်ပဲ တူယောင်ရိုးမှားနှင့်။ ကိုးကားမိသော စကားချည်း ဟူ၍မှတ်။ ။မိမိ၏လက်အောက်ခြေသားကဲ့သို့။စေ်ကားကျူးလွန်၍ ဆိုမိသော။ ဝိဘာဝနိယံဇ္ဈာမမတ္ထံ အာသလ္လးကွေတွာ။ စသောစကားကို မူချအမှားဟုမှတ်။ ။အကြောင်းဖြစရာကားအထူးမရှိ။ သင်္ကိုဟ်ရုပ်ပိုင်းကလာပယောဇနာနည်းဒ်။ ဇကုပ္ပါဒဟူသည်။ ကလာပ်တူဖြစ်သော ရုပ်၏လက္ခဏာတပါးပင်တည်း။ ဇကနိရောဓဟူသည်။ ထိုကလာပ်တူဖြစ်ကုန်သောရုပ်တရားတို့၏လက္ခဏာတပါးပင်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ သဟဇာတ်ဖြစ်ကုန်သောရုပ်တရားတို့၏။ ဇကုပ္ပါဒလက္ခဏာသည်ဌင်း။ ဇကနိရောဓလက္ခဏာသည်ဌင်း။ ဇကနိသယ လက္ခဏာသည်ဌင်း ဆက်ဆံ

ကုန်သောကြောင့်၊ သမ္ဗုယုတ္တခမ္မ နာမကဋ္ဌဗဟုဝဉ်းသာ အစွင့်ပြုတော်မူလို
သောအာရုဉ်အနုဂုဏ်ဆရာသည်။ ဇကာလမ္ဗဏဟုသော လက္ခဏာတပါး
ကိုထပ်မံ၍မိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။ဇိုကာကျော်ဆရာ
ဘွဲ့ဆိုတော်မူသော စကားသည်။ သက်ဟိုင်းဒေါင်းနှင့် တည်တိုတည်တွတ်
တည်းဖြစ်သောကြောင့်။ အလွန်ကောင်းသော အဒေါ့ပါယ်ဖြစ်လေသည်။
ဦးဥဉာဏ်ကိုတန်းခွန်ထူ၍။ သဗ္ဗံ တံနိုရွတ်ကမေ ဟူသောစကားသည်
ဒဒ်အပေါ်သို့ပြန်ကုလေ၏။ ။

(၇၂-အချက်။)

"အယန္တအာထွေအမ္ပိလခါဒါဒိကေဒိသွာအပဒေသခေဠုပ္ပါဒါဒိသုပါ
ကဒေါတိ။ ။ဝိဘာဝနိယံပနခေဠုပ္ပါဒါဒိဝိယဒဠှဒဿဒါတိဝုတ္တံ။ဝေဠုသတိ
ဏ္ဍံဥပမာမတ္တံသိယာ။အတိပါကဒွာယပနဖသ ဒဘ္ဘိယာဒဿနဒိဒ္ဓိ
ဒဠှဖ္ဖ"။ ။ဇိုကာသစ်။ ။ဇိုကာကျော်ပြဆိုသောအဓိပ္ပါယ်ကိုပင်။ထပ်မံ
ပြုပြီလေ၏။ ။ဂုဏ်းခေဠုပ္ပါဒသည်ထင်ရှားက-ဒိုးစေ။ ချဉ်သိုးကိုစား
သောသူကိုမြင်၍ဖြစ်စေ။ထိုချဉ်သိုးကို သူတပါး၌ စားကြလေသည်ဟု
ပြောဆိုသော အသံကိုကြား၍ဖြစ်စေ။ဘံထွေး ဖြင့်သည်သာသျှင်ပဋ္ဌာန
မှတ်။ ။ထိုကဲ့သို့သောအခါဘို့၌။ တံထွေး၏ဖြင့်ခြင်းကဲ့သို့။အာရုံ၌သမ္မ
ယုတ်တရားတို့၏တွေ့ထိခြင်းလက္ခဏာပင်တည်း-ဟု-မှတ်အပ်၏။ ။ယင်း
သို့သောအချက်ကိုပင်ထင်ရှားဖြေတော်မူလိုသောဥကာကျော်ဆရာမြတ်
သည်။ ။ခေဠုပ္ပါဒါဒိဝိယဒဠှဖ္ဖော။ဟူသောပါဠိကိုဆိုနှုတ်တော်မူသတည်း။ ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌လည်း။ ။တဿဖသတိတိဖသော။
သွာယံဖုသနလက္ခဏော။သံဃဋ္ဋနရသော။ သန္နိပါဘပစ္စုပဋ္ဌာနော။ အာ
ပါတဂတဝိသယပဒဋ္ဌာနံ။ ။ဟူ၍မိန့်တော်မူ၊လတ္တံ့။ ။ထိုဖသဇ်ဖုသ
သနလက္ခဏာဟူသည်။သံဃဋ္ဋနကိစ္စပင်တည်း။ ၎င်းသံဃဋ္ဋနကိစ္စ။ ဖုသန
လက္ခဏာရှိသောဖဿသည်။ သန္နိပါတအခြင်းအရာရှိ၏။ ထိုသန္နိပါတ
အခြင်းအရာသည်။ခေဠုပ္ပါဒနှင့်တူ၏ဟူလို။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကြီး၏
အဓိပ္ပါယ် အတိုင်းရေးသားတော်မူသော။ အရှင်သုမင်္ဂလသာဓိဝိဘာဝနီ
ဋီကာကျော်၏စကားကို။ နှတ်နှင့်တကွသော လောကဒီ တရုတ်တယောက်
သောသူသည်ပယ်ရှားခြင်းငှာငင်း။မထိမဲ့မြင်ပြုခြင်းငှာငင်း။ သက်သက်
မှမထိုက်ကပြီ။ ။အယန္တအာထွေအမ္ပိလခါဒါဒိကေဒိသွာအပဒေသခေ
ဠုပ္ပါဒါဒိသုပါကဒေါတိ။ ။ဟူသောဇိုကာသစ်စကားသည်။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်

အဋ္ဌကထာ။ ဝိဘာဝနိဒိုကာတို့၏အာဘော်ကို မသိသောကြောင့် ဆိုပါ
ခြင်းမျှသာဖြစ်ချေသည်။ထို့ကြောင့်မသင့်သည်သာတည်း။

(၇၃-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနစေတော်တိ သဒ်တာ ဘိသဒ်ရောဗျာပါရမာပဇ္ဇတိ
တိဝတ္ထာတဒတ္ထသာဓနံယံဝတ္ထုံဝိဘင်္ဂသုတ္တန်အာဇာနိယောသဒ်ါရကွန်
ဝိဘင်္ဂန်သဒ်တမဘိသဒ်းရောန်တိသဒ်ါရာတိဝတ္ထာတိ။ကုံနယုဇ္ဇတိ။ ။
နဟိဝိဘင်္ဂသုတ္တန်အာဇာနိယောသဒ်တမဘိ သဒ်ရောန်တိသဒ်ါရာတိ
ဝတ္ထုံဒီပေတိ။ခန္ဓသုံယုတ္တကေပနေတံဝတ္ထုန်" ။ ။ဋီကာသမ်။ ။ထိစကား၌။ဋီ
ကျော်၏ -ကိုးပါဌ်ဖြစ်သောပါဠိတော်ကို။ ကျမ်းညွှန်းမှားသည်ဟု-ဋီကာ
ကာသစ်ကအပြစ်ဆို၏။ ။ဋီကာကျော်ကားကျမ်းညွှန်းမမှား။ထိုပါဌ်ကို
ဋီကာသ္စမ်က။ အနက်ကိုသဘောမမိသောကြောင့်သာဖြစ်လေသည်။ ။
ထိစကားသည်မှန်၏။ဘုရားရဟန္တာမှစ၍ပညာရှိတို့ သုံးစွဲတော်မူသော
သဒ္ဒပဟေဠိ။ အတ္ထပဟေဠိ။သဒ္ဒတ္ထပဟေဠိဟူ၍ သုံးပါးသောပဟေဠိ
တို့အနက်က။သဒ္ဒါကိုတူယောင်ရိုးမှားလုပ်၍ ဝှက်အပ်သောသဒ္ဒပဟေဠိ
မည်၏။ ။ဋီကာသမ်က။ဤပဟေဠိအမျိုးအကြီးအကျယ်အားဖြင့်သုံး
ပါး။အနုစိပ်ပြန်သောအားဖြင့် တဆဲ့ခြောက်ပါးရှိကြရာ။ ရှေးရှေးသော
စမ္မပဒအဋ္ဌကထာအစရှိကုန်သော။အဋ္ဌကထာကြီးဋီကာကြီးတို့၏သုံးစွဲ
မြဲဖြစ်သောထုံးစံတံထွာကို မေ့လျော့သောကြောင့်။ ဋီကာကျော်၏စ
ကားကိုပယ်မိခြင်းမျှသာဖြစ်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ၎င်းပါဌ်ကို။ ။
သဒ်ါရကွန်ံ။ သဒ်ါရကွန္ဓာကို။ ဝိဘင်္ဂန်။ဝေဘန်တော်မူတတ်သော။
ဘဂဝတာ။ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ သုတ္တန်အာဇာနိယော။ သုတ္တန်ဝိဒူ
ကတ်တည်းဟူသောခန္ဓသုံယုတ်ပါဠိတော်ကို။ ဝိဘင်္ဂ်။ ဝေဘန်တော်မူ
အပ်သည်ရှိသော်။သဒ်တမဘိသဒ်းရောန်တိသဒ်ါရာတိ။ သဒ်ါရာဟူ၍။
ဝတ္ထာ။ပေါတော်မူ၍။ ။ဤသို့အနက်ပြန်။ ။ထို့ကြောင့်။ဋီကာကျော်
သဆရာကျမ်းညွှန်းမှားသည် မဟုတ်။ ထိုဋီကာကျော်ပါဌ်၏ အနက်ကိုသ
ဘောမမိလေသောကြောင့်သာ။ဋီကာသစ်ကပယ်မိခြင်းဖြစ်လေသည်။

(၇၄-အချက်။)

ကုန္တိတံကတံကုကတံ။ တသဘာဝေါကုက္ကုန္တံ။တံ ပန္တာနုတာ ပ
သက္ခဏံ။ကတာကတနုသောစနုရသံ။ဝိပ္ပဋိသာရုပန္တုပဋ္ဌာနံကတာကတ

ပဒဠ္ဘာနံ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။ကုန္တိတံကင်္ကန်ကုကင်း။ကဘာက
တဒုစ္စရိတသုစရိတံ။ အကင်းဝိဟိကုကတန်ကဝေါဟာရတွေ။ ပဲမယာအ
ကတံ။ တံကုကဘန်။ ဇာဓပနကတာကတံ အာရုဏ်ဘုညပ္ပန္နောဒိပ္ပဒို သာရု
ဒိတ္တုပ္ပါဒေါကုကဘန်။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်။ ။ကြိုဋီကာကျော်ပြ
သောစကားသင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာနှင့် လွဲတော့သည်ဟုဆို၊အ
ဖြေရှိယ် အတူတူပင် တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်က။ကုကတအရ။ ဒိတ္တုပ္ပါဒိကိုတ
ခါတည်းတိုက်ခိုက်သွားကော်သည်။ဋီကာကျော်က။ ကတာကတပဒဠ္ဘာ
နံဟူသောစကား၊ကတာကတနုသောစနလက္ခဏံဟူသောစကား။ ဤအ
ဋ္ဌကထာ စကားနှစ်ရပ်ကိုကြည့်၍။ ပဿနုတာ ပဖြစ်ခြင်း၏ နိုးစွာသော
အကြောင်းဖြစ်သော။ကဲ့တာကဘာဒုစ္စရိတသုစရိတကိုမရေ့အားဖြင့်ကုက
တအရကောက်ပြီးမှ။ ထင်းကုကတက်ဉီ၍ ဖြစ်ပေါ်သောသော။ဒိဋ္ဌိသာရု
စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ကောရဏ္ဍပစာရအားဖြင့် ကောက်ယူတော်မူသည်။ ။ဝိ
သုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကတိုက်ရိုက်ကောက်မပြသော်လည်း။ကတာကတ
ပဒဠ္ဘာနံဟူသောနေ့စကားဖြင့်။ သဓိပ္ပစာရနည်းအားဖြင့်ကော်ပြပြီးဖြ
ဖြစ်သောကြောင့်၊တညီတညွတ်တည်း အဓိပ္ပါယ်ထွက်လေသည်၊ယင်း
သို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။ ။ဝိဘာဝနိယံပနဇ္ဈာမမတ္ထံ အာသဿ်ကွေတွာယံ
ဝုတ္တံကုန္တိတံကင်းကုကတံကစ၍ပဒိုကိုတ္တာမော်ဟာတိတိုင်အောင်ရေး
သားသော။ဋီကာသစ်စကားသည်။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့်မညီမညွတ်
ဖြစ်လေ၏။ ။မ်ဒ်၏ကိုးကားရင်းစွဲဖြစ်သောပါရာဇိကဏ်ဋီကာ
၌။ ။ဝိဉ္ဉူဟိအကာတဇ္ဇတာယကုန္တိတကြိုယာဘာဝတောကုက္ကုစ္စန်၊
ဟူသောစကားတခုကိုသာကြည့်၍မိမိအလိုရှိရာသို့ ဆွဲယူရေးသားခြင်း
ကားမသင့်။ ။ဋီကာသစ်၏အဓိပ္ပါယ်ကား။ကုန္တိတကြိုယာဒိတ္တုပ္ပါဒ်
သည်။ကုကတမည်၏။ ။ဤကဲ့သို့ဒုတိယဆိုမိ၏။ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌ
ကထာ၌စကားမစုံပဲပြသည်နှင့်ကားညီ၏။ လက္ခဏာ။ရသ။ပစ္စုပဋ္ဌာန်။ပ
ဒဋ္ဌာန်တို့နှင့်။ စကားစုံစုံလင်လင်ပြသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကြီးနှင့်
ကားမညီ။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ဒိတ္တုပ္ပါဒ်သည်အဘဲ့ကြောင့်ကုက
တမည်ပါသနည်းဟုမေးခဲ့သော်။, ကုန္တိတကြိုယာဘာဝတောဟူသော
အကြောင်းကိုဖြရလိမ့်မည်။ထိုမှတဆင့်တက်၍။ အဘဲ့ကြောင့်ကုန္တိတ
ကြိုယာဖြစ်ရပါသနည်းဟုမေးပြန်သော်၊ကတာကတသုနုစ္စရိတသုစရိ
တသုပဒဠ္ဘာနတောဟူ၍မိန့်ရမည်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ ။“ဝိဘာဝနိယံ

ပန ဣမမတ္ထံအသလ္လက္ခေတွ္ဝာယံဝတ္တံကုဆ္ဆိတဲ့ ကတန္တိကုကတံ။ကတာ
ကတဒုစ္စရိတသုစရိတန္တိ။"တံနယုဇ္ဇတိယော၁။ ။ဧတေနယဉ္စတထ္ထဝတ္တံအ
ကတံပိဟိကုကတန္တိ ဝေါဟာရန္တိ။ ယံယောအကတံ။ တံကုကတန္တိစ။
ဣဓပနကတာကတံအာရဗ္ဘဥပဒ္ဒနာဝိပ္ပဋိသာရစိတ္တုပ္ပါဒေါကုကတန္တိစ။
တံဝိသဒ္ဒံပဋိက္ခိတ္တမေဝဟောတိတိ" ။ ။(ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။*ကတာ
ကတသသာဝဇ္ဇာနာဝဇ္ဇသအာဘိမုခဂမနံ ပဋိသာရောနာမ။ ယသ္မာပ
နေသောကတံဝါပါပံအကတံနကရောတိ။အကတံဝါကလျာဏံကတံန
ကရောတိ။တသ္မာ ဝိရူပေါ ပဋိသာရောဝိပ္ပဋိသာရော။ ။ပရူသေ-ဋီကာ
ကျော်နှင့်ညီသော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကိုမကြည့်ရှုပဲမိမိကိုးကားရင်း
စွဲဖြစ်သော။ကတာကတသကစ၍။ဝိပ္ပဋိသာရောတိုင်အောင်သော။အဋ္ဌ
ကထာစကားနှစ်ရပ်ကိုမစေ့စပ်ပဲမရေးသင့်။ ။ဤစဝိပ္ပဋိသာရော
တိကုက္ကုစ္စမေဝ။ဟူသောဒီပဒီ၏အယူပြစကားသည်လည်း။ ။တံဝိပ္ပ
ဋိသာရပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ ဟူသောဝိသုဒ္ဓိ မဂ်အဋ္ဌကထာစကားနှင့် ဆန့်ကျင်
လေ၏။မှားလေ၏ဟူလို။ ။ဝိပ္ပဋိသာရဆိုတာကတခြားဗျ။ကုက္ကုစ္စဆို
တဲ့ဟာကတခြားဗျ။ ။ကြည့်လေဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို။တံ-အဇ္ဈာဟယ်သင်းကို
စွဲမတုံး။ ။တံ။ ထိုကုက္ကုစ္စစေတသိက်သည်။ ဝိပ္ပဋိသာရပစ္စုပဋ္ဌာနံ။
ဝိပ္ပဋိသာရ မည်သောစိတ်လျှင် ဖြစ်ရာထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။ ။
(ယင်းသို့အနက်ဖြန့်)။ ။ထို.ကြောင့်။ဝိပ္ပဋိသာရောတိကုက္ကုစ္စမေဝ။ဟုမ
စင်းမစားပဲ။ကုက္ကုစ္စသည်ပင်လျှင်ဝိပ္ပဋိသာရပဲဟု။ ရေးသားသောဋီကာ
သစ်စကားကိုဖျက်။ ။ဝိပ္ပဋိသာရသည်။စိတ္တုပ္ပါဒ်မည်၏။ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်
သည်ပင်လျှင် ကုကတမည်၏။ ထိုကုကတ၏ အဖြစ်ဟူသော ဂုဏ်သည်
ကုက္ကုစ္စမည်၏။ ။ကုန်ဆိုးတကြိယာဘာဝတောကုက္ကုစ္စန္တိ။ဟူသောဒီပဒီကို
ကားရင်းစွဲ အဋ္ဌကထာထင်ရှား ရှိပါလျက်နှင့်။ ဝိပ္ပဋိသာရောတိ ကုက္ကုစ္စ
မေဝ။ဟူ၍မှားဟော့ မှားတတ်ရာလေတယ်ဋီကာသစ်။ ။ထို.ကြောင့်။
ယောင်မှောက်မှား၍။ ရေးသားပယ်ဖျက်မိသမျှသော။ဋီကာသစ်စကား
သည်။ရယ်စရာကြီးဖြစ်ရာလေသတည်း။

(၇၅-အချက်။)

အပ္ပမာဏာသတ္တာရမ္မဏတ္တာအပ္ပမာဏာ။ တာဇဝအပ္ပမညာ။ ။ဋီ
ကာဟောင်းနှင့်။ဋီကာကျော်။ ။ဆိုလိုရင်းကား။ ။ပမိတဗ္ဗာတိပမာ

ကားသတ္တာ့ဇွေကာ။နတ္ထိ ပမာဏံ ဇေတသော်ဟ် အဉ္ဇမာဏာ၊သတ္တာ ရဖွ
ကားဒအ ုမင်းအာရုဖွဲ့ကဲယေသင်္ခေတိအဉ္ဇမာဏာ။ ။ဥတ္တရုလော
ပဒေ။ ။အဉ္ဇမာဏာဟူသည်။အာရုဖွဲ့ကိုကစေတဒိက်ပင်တသ်း။ ။
အားကဒသာ ဒုဏ်ခေမဝ အာကာသာဒုဉ်ံ။ကဲ့သို့ ဖွဲ့တ်လေ့ကျ-ပြုသိုသော
ရေးဆွဲခြင်း။တာဒေအ ုမည်သာ။ဟူသော၎ါဒိုဏ်ကိုဒ်ိန်း ကားပုဒ်ဆုံးသဘုဒ်ဟူဖွဲ့တ်။
ကား ုဆုံးသည်ဘဝတဒ်ိတ်ခ်ိသက်သည်ဟု။အာရုပါးခဲ့ပြုခဲ့ခြင်းသဖြင့်။
အဉ္ဇမာဏာသဘဝါအဉ္ဇမည်သာ။ ဟု-ဆို့ခဲ့ရာသော ဦးကာသဒ်ိုးကားကို အာ
နှဒ်ိုးခဲ့ဟူဖွဲ့တ်းသဒ်ိုးပါရဂူတို့ထုံးစံနှင့်မညီညွတ်သော်းကြောင့်ဘသည်း။ ။အာ
ကယ်ခဲ့ဏျပုဒ်ိုးအနက်ပေါ်အောင်လုပ်သိုက။ ။အဉ္ဇမင်းအာရုဖွဲ့
ကဲ့ဒ်ိုးဘသို့အဉ္ဇမာဏာ။ ။သမဆယောဂိပုဂ္ဂိုလ်ကိုးကဲ့သ်း။ ။
အဉ္ဇမာဏာနုံဘဝေါအဉ္ဇမည်သာ။ ။ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ကဏ်ဖြစ်သောသမဆ
ဘာဝနာ အာရုဖွဲ့ကိုက စေတသိက် ကိုရစေ။ ဤကဲ့သို့ ဝဒ်ိုတ်ပုဒ်ိုစဉ်ိုး
ကဉ်း။သမာသ်ပုဒ်ိုစည်ိုးကဉ်းရှိသည့်အတိုင်ိုးသာ။ဝစနတ်ဝဂြိုဟ်ဘွင့်ဆို
ကြဉ်းသ။ ။ထို့ကြောင့်ဒိုကွားကြိုးတို့ရဲ့စကားသည့်အတိသုန္ဒရံဟု ။

(၇၆-အ ုချက်။)

"ဒိဘာဝနိုင်ံ ပန ပန္ဆိမံ ပုရိမသသမတ္တုနဝစနန္တိ အဒ်ိုးဒုတံ။တံန
သုန္ဒရံ။ ။ကဒ်ိုဒုဒ်ိုးနံဝတ္တောသုလဒ္ဓမာနတာဒသနုပခာနန္တိ" ။ ။ဒိုကာ
သစ်ဘဲဗျ။ ။အကသဒ်ိုလသုပနမောဒဟာအဟိရိကံအင်ံနာတ္တံဒုဒ်ိုးဒ်ိုးဒ်ိုး

ံဖြောဖြသောဝါကျဟုမှတ်။ ။ထို့ကြောင့်။ဣဒဉ္စဉာနံစတွေသုလဿမာန
တာဒဿနပဓာနံ။ဟူသောဋီကာသစ်စကားကိုဖျက်လိုက်ကဖြီဟူလို။ ။
(၇၇-အချက်။)

''ဝိဘာဝနိယံပန မာနောဝိ အဟံမာနဝသေန ပဝတ္တနတော ဒိဋ္ဌိသဒိ
သော ပဝတ္တတိတိ ဒိဋ္ဌိယာ သဟဇကစိတ္တုပ္ပါဒေ နပဝတ္တတိတိဂတွာ
ကောသဇ္ဈသိဟောပမာယတံအတ္ထံ သာဓေတိ။ တံနသုန္ဒရံ။ ။သဒိသပ္ပ
ဝတ္တိဟိနာမသဟပဝတ္တိယာဇေဝကာရဏာန္တိ''။ ။ဋီကာသစ်။ ။သဂြိုဟ်
ဦး။မာနောစတူသုဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တောသု။ ဒိဋ္ဌိစတူသုဒိဋ္ဌိဂတ္တာ သမ္ပယုတ္တော
သု၊ ။ဟူ၍ပြဆိုချ။မာနစေတသိက်နှင့်။ဒိဋ္ဌိစေတသိက်တို့သည်။သတ္တိဇ
လချင်းတူကြသောခြင်္သေ့နှစ်ဦးတို့သည်။ တဦးအောက်ကို။ တဦးကအ
နှံ့မခံသဖြင့်။တက်ကြွးခြင်းသဘောတူကြသောကြောင့်။ ဂူတူဂူတည်း
ဦးအတူမနေနိုင် သကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် စိတ် လေးချဦး ။ မာနစေတ
သိက်မ္ပယုဉ်နိုင်။ ဝိပ္ပယုတ်စိတ်လေးချဦးသာ။ မာနစေတသိက်ယုဉ်နိုင်ဏိ။ ။
ဋီကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်။ ။ဋီကာသစ်က။ သဘောတူလျင် တဲ့ကြပို့အ
ကြောင်းပါတဲ့၊ သဘောမတူမှသာလျင် မတဲ့မို့အကြောင်းပါတဲ့ဟုတို့။
ကြည့်ကြပါဦး။ ။စကားသုံးစွဲပုံကိုသေသေချာချာကြည့်နော်။ ။ယ
ခုလောကဦး။ တရားလို တရားခံနှစ်ယောက်တို့သည်။ မခံချင်တတ်တဲ့မာန
ဒေါသဝါသနာချင်းတူကြလို့သာ ရုံးကိုရောက်ထားဗျ။ မှတ်ထားလိုက်ပါ
နော်။ ။အကောဿံဓနံဇိနေကောဓံ။ အသာဓုံသာဓုနာဇိနေ။ ။ဒုကနိ
ပါတ်ကောသလဇာတ်ပါဠိတော်၊ဓမ္မပဒပါဠိတော်စသည်။ ။ဆဲသည်ပါ
ဠိတော်များဟာ။ တယောက်ကမာန ဒေါသ ရှိသော်လည်း။ တယောက်
ကမာနဒေါသ မရှိခြင်းတည်း ဟူသော။ ဝိသဒိသပဝတ္တိ ဖြစ်မှ နှစ်ဦးနှစ်
ယောက်တဲ့ကြတယ်လို့ပြသောပါဠိတော်များပဲဗျ။ ။တနည်းထင်ရှား
အောင်ပြကြဦးစို့။ ။ဋီကာသစ်ဆရာကြီးကတော့။ ဒွိန်းစဿာဒေါဓာတ်ရဲ့
သဘောတူသောကြောင့်အတူတကွနေနိုင်ဏိ။ ဒွိန်းစဿာဒနှင့်ဘုရင်မြတ်
သည်။ သဘောချင်းမတူသောကြောင့် အတူတကွမနေနိုင်။ ဤလိုယူသ
ကိုးဗျ။ ။ဋီကာကျော်ဆရာကတော့။ထိုးနှန်းတဟုတည်း၌။ဘုန်းတန်းခိုးအာ
ဏာအစော်တို့နှင့် မင်းလုပ်လိုသော သဘောချင်းတူသောကြောင့်။ ဘုရင်
နှစ်ယောက်တို့သည်။ အတူတကွမနေနိုင်သကဲ့သို့။ မာနဒိဋ္ဌိတို့ကိုဓာတ်ရဲ
မည်လို့ ဝိန့်ဆိုသကိုးဗျ။ ။ဂင်းနှစ်ဝါဒတို့တွင်။ဋီကာကျော်ဝါဒက နက်နဲ

ကောင်းမြတ်သ့သောကြောင့်။အန္နစ်သာရအားဖြင့်မှတ်ပုံးတင်ပါကုန်။ ၁
ထို့ကြောင့်(၇၇)အမှတ်ကပယင်ချက်ကို ဖျက်ပစ်ခြင်းငှာ သင့်မည်
သာတည်း။ ။

(၇၀-အချက်။)

*ဥပေက္ခာသဟဂတသုခဒုက္ခ ကရုဏာ မုဒိတာ နှင်္ဂလိုဘိကေခဲ
ဝဒန္ဒိ။ ။သင်္ကြဟ်။ ။''ကရုဏာမုဒိတာဘာဝနာကာဒေသ အနုခဝိထိ
တောပုဗ္ဗေပရိစယာဒေသနံ ဥပေက္ခာသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒဿ ဥပ္ပဇ္ဇနံ ဟော
တိ။ယဿာ တံပဂုဏာဂန္တုံ သဒ္ဒါယတနဿ ကဒါစိ အညဝိဟိတဿဒိ
သဒ္ဒါယနံ။ယဿာစ ပဂုဏာဝိပဿနာယ သခိါရေသမ္မသနဿ ကဒါစိ
ပရိစယဗဟုလနံ ဥာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေဟိဝိ သမ္ဘဝန္တိ ဥပေက္ခာသဟဂ
တကာမာဝစရော သု ကရုဏာမုဒိတာနံ အာသန္နဘာဝါဒေါ ကေစိဝါဒေါကေ
တောတိ။ တံပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတိ ဒုဋ္ဌုဿံ''။ ။ဒီကာသင်္။ ။မဟာကု
သိုလ်စိတ်စသော(၂၀)ပါးသောစိတ်တို့၌။ ကရုဏာမုဒိတာဆေးစတ်သိုက်
တို့ ယှဉ်တော်မူကုန်၏ဟု ဆိုတော်မူသော ငါးသည်။ အဋ္ဌကထာ ဝါဒ
တည်း။ထို(၂၀)ပါးသောစိတ်တို့အနှက်က။ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်တို့၌။
ကရုဏာမုဒိတာဆေတသိက်တို့မယှဉ်ဘူးဟု-ဖြသောဝါဒသည်ကစိဝါ
ဒတည်း။ ။ထိုကစိဝါဒသည်ဖြောင့်မှန်ကောင်းပါလျက်။အဘဲ့ကြောင့်
အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာပယ်တော်မူပါသနည်းဟု-မေးရန်ရှိသောကြောင့်။
ကရုဏာမုဒိတာဘာဝနာကာလေကစ၍။ဥာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေဟိဝိသမ္မ
သနန္တိ။ တိုင်အောင်သောစကားကိုဒြိန်။ ။အပ္ပနာဝိထိနှင့်အဘို့ကာ
လ၌။လေ့လာသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ဥပေက္ခာဘာဝနာပရိကံ့ ဖောဖြစ်
နိုင်သည်တချက်။သည်သာမကသေး။ကျမ်းဂန်ကိုဆွတ်ခတ်သောသူအား။
တရံတခါ ဥာဏဝိပ္ပယုတ် စိတ်ဖြင့်။ တခြားကို နှလုံးသွင်း၍ ဆွတ်ခတ်သ
ရဇ္ဈာယ်ခြင်းကိုပြုမိသေး၏။ ။ထိုကဲ့သို့ပင်လေ့ကျက်အပ်သောဝိပဿ
နာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား။တရံတခါဥပေက္ခာဖြစ်ရ၏။ယင်းသို့ ဥပေက္ခာဖြစ်
သောပရိကံဘာဝနာဖောတို့၌။ ကရုဏာမုဒိတာဆေတသိက်တို့ယှဉ်လေ
သောကြောင့်။ထိုဝါဒကိုကစိဝါဒဟုပြုသည်။ ။ဒီကာကျော်ဖွဲ့အခဲ့ပါယ်။ ။
ဒီကာသင်္ကာ။ထိုဒီကာကျော်၏ အဆိုကိုနားမလည်သောကြောင့်။ တံပ
ဋိက္ခိတ္တံဟောတိတိဒုဋ္ဌုဿံ။ဟူသောစကားကိုဆိုရာလေသတည်း။ ။အ
ကြောင်းမူကား။ ။''ဇာတ်ဆရာန်ပါသမထဝိပဿနာဘာဝနုဝစိတ္တာန်

နှံ့မအာဒိမှိယောဘုယျနဉပေက္ခာသဟဂတာနိဇ္ဇဝဘဝေယျုံ။ ယဒိဟိ တာနိအာဒိတောယေဝပဋ္ဌာယသောမနဿသသဟဇာတာနိဆိယုံ။တဒါဇာ မေသတ္တာ သောမနဿဇာတေသု ကမ္မေသုအနာဘိရတာနာမနတ္ထိတိအာညံ ကမ်ံဆဒဿုတ္တာဘာဝနာကမ္မမေဝအနုယုဉ္ဇေယျုန်ဟိ"။ ။ဒိုကာသစ်တဲ့။ ။ ဒိုကာကျော်ဆရာက။ ဗျာန်ရမည့်သူမှန်က။အာရဒ္ဓဝိပဿနာ။ ဆန္ဒ,စိတ္တ, ဝီရိယဟူသောအဓိပတိတရားပြဋ္ဌာန်းသူဖြစ်ရကား။ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာ။ သမထဘာဝနာတို့ကို ပရိကံပြုစကပင်။ သောမနဿစိတ်ဖြင့်အားထုတ်သော။ပုဂ္ဂိုလ်အထူးအဖြတ်တို့ကိုသတ်မှတ်၍ပြတော်မူသည်။ ။ ယင်းသို့ ပြတော်မူသည့်အတိုင်းပင် အမှန်ဖြစ်လေသည်။ ။မန္ဒ,တိက္ခ, မန္ဒိမ,ဟု။ပုဂ္ဂိုလ်သုံးစားရှိကြရာ။မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို။စိတ်ထက်သန်၍ ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာအားထုတ်ကြသည်ချည်းဟူ၍မှတ်။ ။ဗျာန်ကို မရ။ ဝိရိယ မသန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာလျှင်။ မင်းတိုင်းကြေ အားထုတ်သည်ဟု-မှတ်။ ။ပုဂ္ဂလဝိသေသောဇာနိတဗ္ဗော။ ဟုဆိုထားပါသည်။ ထို့ကြောင့်။မင်းခမ်းစိုးခမ်းခွ်။အရှင်စကား။ အပြောမှားသော သူကဲ့သို့။ ဗျာန်ကို အားထုတ်သော အခမ်းအနားခွ်။ မဆိုင်မစပ်သော ကောသဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဒိုကာသစ်ခွ် ပြဆိုမိခြင်းကားမသင့်။ ထို့ကြောင့်။ ဒိုကာကျော်၏စကားအတိုင်းမှတ်ယူလေ။ ။

(၇၉-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပန ထိနမိဒ္ဓံကဒါစိဇာသမ္ဘေရကုက္ကုစ္စေဟိ စေဝ မာနေနစသဟာဇာယတိ။ကဒါစိတေဟိတေနစနာနာဇာယတိတိဝိယော ဇနာဝုတ္တာ။ ။သာသာရတောနပစ္စေတဗ္ဗာ"။ ။ဒိုကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။ ဤသို့ပြအပ်သောဒိုကာသစ်ဝါဒကို။ အဋ္ဌကထာနှင့်ညှိ၍ ရှင်းလင်းချက်ကား။ ။ထိနစေတသိက်။မိဒ္ဓစေတသိက်နှစ်ခုတို့သည်၎င်း။ မာနစေတသိက်သည်၎င်း။သဟယောဂ။ ကဒါစိယောဂ။ နာနာယောဂဟု။သုံးဌာန ဝေဘန်ရာ။ထိုက်သည့်အားလျော်စွာယှဉ်မြဲတည်း။ ။ဇာသာမဘ္ဘေရကုက္ကုစ္စ။ဝိရတိကရဏာဒယော။ နာနာကဒါစိမာနော၀စ။ ထိနမိဒ္ဓံတထာသဟာ။ ။သဒ္ဒိုဟ်။ ။ဤသဒ္ဒိုဟ်စကားအကျ။ထိနမိဒ္ဓသဒ္ဒ်ည်။ဒေါသ ဇာသာမဘ္ဘေရကုက္ကုစ္စတို့နှင့်၎င်း။ မာနနှင့်၎င်း။ ကဒါစိသဟာယောဂဖြစ်၏။ ။ထိုဆိုအပ်ပြီးသောတရားတို့နှင့်။ကဒါစိနာနာယောဂဖြစ်၏။ဤအလိုအားဖြင့်။သုံးဌာနဝေဘန်သဉ်္ဇာအနက်က။ကဒါစိယောဂသက်သက်ကား။

ဝိရတိစေတသိက်ဘ်ဂ်ိန္ဒါသာရေကောင်းဖြ်။ထိုဝိရတိဧေတသိက်တို့ကားနာ
နာယောဂအပြင်။ကဓါဒိယောဂသက်သက်ဖြစ်ရဦးမဉ်တည်း။ထိုကြောင့်
ထိုစေတသိက်တို့ကို။ ယောဂသုံးပါးအပြည့်အစုံဖြင့်ထိုသောကြောင့်။က
ဒါဓိနာနာဟူတွေသန်္ဓိသန္တိဝိသုံဝိသုံ။ဟူသောစကားကိုဆိုတော်မူလေ
သည်။ ။ဤဒေါသဇ္ဇာသာမဉ္ဇရိယကုက္ကုစ္စမာနတ်ဦးနှင့်။ထိုနိဒ္ဒတို့ကိုဖြ
ဆိုချဉ်ကား။ထိနဒ်ဒ္ဒသည်။သဟယောဂတို့တည်း။ ယင်းသဟဧယောဂ
ထိနဒ်ဒ္ဒကို။ ဧဒါသအစ-ကုက္ကုစ္စအဆုံးဂိုသော ဧေဘသိက်တို့နှင့် သဉ်
သောအခါ။ဂ္ဂဒါဒ်သဟယောဂ။ကဒါဓိနာနဧယောဂနှစ်ပါးဖြစ်၏။ ။အ
သဒ်ါရိကဧဒါသဒ္ဒ်။ ထိနဒ်ဒ္ဒမယ္ဘဉ်နိုင်။ထိုအခိုက်ဦးဧဒါသအစ။ကုက္ကုစ္စ
အဆုံးဂိုသောစေတသိက်တို့သာယ္ဘဉ်ကုန်၏။ ဤအင်္ဂါက်အတံ့ကိုရည်၍။
ဧဒါသစသည်တို့နှင့်။ထိနဒ်ဒ္ဒတို့နှင့်နာနာယောဂမ်ည်၏။ ။ထိနဒ်ဒ္ဒနှင့်
ဧဒါသစသည်တို့မှာ။အတူယ္ဘဉ်ခိုက်ကိုရည်၍။ကဒါဓိယောဂခေါ်သည်။
တခုကယ္ဘဉ်၍တခုကမယ္ဘဉ်သည်ကိုရည်၍။နာနာယောဂဆိုသည်။ ဧဒါ
သသည် ကဒါဓိမဒုနိုင်။ဇ္ဈာသာမဉ္ဇရိယကုက္ကုစ္စတို့ကား။ကဒါဓိယောဂ။
နာနာယောဂနှစ်ချက်ရနိုင်သည်။သေသေချာချာဆန္ဒဥပမာကား။ဧဒါသကို
မူတည်၍။ဇ္ဈာသာနှင့်သဟယောဂ။ကဒါဓိယောဂနှစ်ချက်။မဉ္ဇရိယနှင့်သ
ဟယောဂ။ နာနာယောဂနှစ်ချက်။ကုက္ကုစ္စနှင့်သဟယောဂ။ နာနာယောဂ
နှစ်ချက်ဟု-တွဲရမဉ်ဧလောဘူမူမတွဲနိုင်။ဧဒါသကနယ်ကျယ်သောကြောင့်
ဧဒါသကိုပဌာနပြုချဉ်၏။ဧဒါသသည်ကဒါဓိမရကောင်း။ဧဒါသမူဒ္ဓိနိယတံ
ယောဂိတည်း။ထို.ကြောင့်။ပဒိဃသမ္ဘယုတ္တံဟု-ဆိုသေပြီ။ ဇ္ဈာသာသည်။
ဧဒါသနှင့်ကဒါဓိယောဂမယ္ဘဉ်ခိုက်ကိုရည်၍။ နာနာယောဂနှစ်ချက်ကိုရ
ကောင်းဂ်၏။ ။အထူးသတိပြုရန်ကား။ ။မဉ္ဇရိယနှင့်ဖြစ်စေ။ကုက္ကုစ္စနှင့်ဖြစ်
စေ။တပါးစိသာတွဲယ္ဘဉ်နိုင်သည်ကိုရည်၍နာနာယောဂဟူသောအာမည်
သည်။နယ်ကျဉ်းသောတရားကိုသာဒေါ်သည်။ ထိုနာနာယောဂမည်က
ထည်း။ကဒါဓိမည်ဧတာ့သလျင်ကတည်း။ ။အာချင်းချင်းထွဉ်ပုံကိုသတိ
ထားလေ။ ။ထိနသည်ဒ်ဒ္ဒနှင့်ကဒါဓိနာနာမရကောင်း။ထို.ကြောင့်အာ
ချင်းချင်းငဲ့ ထျင်သဟဧယောဂမည်၏။ ကြွင်းတရားတို့ကိုငဲ့ထျင်။ ကဒါဓိ
နာနာသုံးချက်ရကောင်း၏။ဤသို့စဧသာနည်းဖြင့်အနုဒေါ်ထေ။ ။မာနနှင့်
ထိနဓိဒ္ဓသည်ကဒါဒ်မည်၏။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။မာနသည်။အသဒ်ါ
ရိကဒိဋ္ဌိကတိပုယုတ်နှစ်ချဉ်းယ္ဘဉ်ခိုက်။ထိနဓိဒ္ဓမယ္ဘဉ်၊ ။ထိနဓိဒ္ဓသည်။

ဒေါသမူသသခ်ါရိကဒ္ဓယ္ယဉ်ခိုက် မာနမယ္ယဉ်။ ထို့ကြောင့်။ ကဒါစိလည်း မည်၏။နာနာလည်းမည်၏။ ။ဤသို့စသည်ဖြင့်ထိုက်သည့်အားလျော် စွာလှည့်လေ။ ။ဤကဲ့သို့သောအနက်သဘောကို ရည်တော်မူသော ကြောင့်။အထက်ကဖော်ပြထားသောပါဠိကို။ဋီကာကျော်ဆရာမိန့်တော် မူလေသတည်း။ ။ဤကဲ့သို့သာမှတ်ယူကြလေ။ ။ထို့ကြောင့်။ဋီကာ သစ်က။ ။''ထိနမိဒ္ဓံပဇ္ဇသုသသခ်ါရိကေသု လဇ္ဇာမာနံဝိကဒါစိ တေသံ နိဒ္ဒါဘိဘူတဝေသန အကမ္မညတာယပဝတ္တိကာလေဇဝလဇ္ဇာတိ။ နအညဒါ။တဒါလဇ္ဇာမာနံပနဒွယံသဟေဝလဇ္ဇာတိ။နနာနာတိ''။ ။ဤသောဋီကာသစ်စကားမျိုးကို။ အခြားသောကျမ်းဂန်များကမဆိုသည့်အပြင်။ ပိဋိသည်ပင် အထက်ကသခ်ါရကိုဖွင့်စဉ်အခါ၌။ သသခ်ါရိကစိတ်သည်မထက်သန်ပဲအလွန်တရာအားနည်းသည်ဟု-ဖော်ပြသည်။ ။ဋီကာကျော်ပြသော စကားမှာ။ သသခ်ါရိကသည်။ ထက်သန်သည့် အဓိပ္ပါယ်ရိပ်ပေါ်နေသောကြောင့်။ မသင့်ဘူးဟု ကိုယ်တိုင်ပယ်ခဲ့ ပါပြီကော။ ကျွန်ုပ်သည်။ယ့ညီးမောင်းသောနွားကောင်းဥပမာ။ကြိမ်ရိုက်ခံသောသက်သေများနှင့်ပြခဲ့ရပါပြီကော။သေသေချာချာစင်းစား၍ကိုက်စမ်း။ယခု သည်ကို ရောက်၌ စိတ်ကူးတမျိုးပေါက်ပြီး။ ထိနမိဒ္ဓမယ္ယဉ်နှိုင် လောက်အောင်။ ထက်သန်သော။ သသခ်ါရိကဇရိကောင်းဦးမည်လော။ ထိနမိဒ္ဓမယ္ယဉ်နှိုင် ပဲလက်လွှတ်လိုက်ရသော။သသခ်ါရိကစိတ်ရှိကောင်းသည်ဟူ၍။ရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်းမဖြစ်။ပိဋကတ်သုံးပုံ၌လည်းမပါ။ ထို့ကြောင့်ပြောရိုးပြောစဉ် မရှိ။ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံး၌အရိပ်အယောင်မထင်သော။(၇၉)အမှတ်ကဋီကာသစ်စကား၊ကိုဖျက်ပစ်လိုက်သင့်သလျှင်ကတည်း။ ။

(၈၀-အချက်။)

*ကာမာဝစရ ဝိပါကာနဗ္ဗိဇ္ဇကေန္တာ ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာ အပ္ပမညာနဗ္ဗ သတ္တာ ရမ္မဏတ္တာဝိရတိနဗ္ဗိဇ္ဇကေန္တ ကုသလတ္တာဝုတ္တံအပ္ပမညာဝိရတိဝဇ္ဇ တာတိ။ နနုစပညတ္တာဒိ အာရမ္မဏဗ္ဘိ ကာမာ ဝစရ ကုသလံ ဟောတိတိ တသဝိပါကေနဝိကုသလသဒ်ိသာရမ္မဏောနဘဝိတဗ္ဗံ။ယထာတံမဟဂ္ဂ တလောကုတ္တရဝိပါကေဟိတိ။ နယိဒမေဝံ။ကာမတဏ္ဟာဓိနသဟထဘူ တတ္တာ။ ယထာ ဟိဒါသိယာ ပုတ္တော မာတရာ ဇုဇ္ဈိတံ ကာတုံ အ သက္ကောန္တော သာမိကေနေဝဇုဇ္ဈိတိဇ္ဈိတံကရောတိ။ ဧဝံကာမတဏ္ဟာ ယတ္တတာယဒါသိသဒိသသကာမာဝစရကမ္မသဝိပါကာဘူတံစိတ္တံတေ

နဂဟိတာရေမွေးဆဲအဂဟေဟတွာကာမတဏှာရမ္မဏာမေဝဂဏ္ဌာဘိတိ။ ။ပိ
ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။ပြဆိုအပ်သောစောဒကပရိဟာရစကားနှစ်ရပ်
ဏ်သိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ကာမကုသိုလ်သည်ပညာတ်ကိုအာဒံပြုနှင့်၏။
သို့အတွက် ထိုကုသိုလ်၏အကျိုးဝိပါက်စိတ်သည်လည်း အကြောင်းကု
သိုလ်နှင့်တူစွာ။ပညာတ်ကိုပင်အာရုံပြုပါတော့လားဟုမေးသည်။ ။မပြု
နိုင်။အဘဲကြောင့်နည်းဟူမူ။ ကာမတဏှာကြောင့် ကာမကုသိုလ်ဖြစ်ရ
သည်။ သို့အတွက် အကြောင်းမူလဘူတဖြစ်သောကာမဘဝဉာဏ်၏အာရုံ
ကိုသာအာရုံပြုသည်။ဒုတိယအကြောင်းကံ၏အာရုံကိုအာရုံမပြုနိုင်။ ။
လောကဒ္ဓ ကျွန်မ၏သားသည်။ ဓိဒ္ဓိ၏အမေဒ္ဓ ကိစ္စကြီးငယ်ကို မလုပ်
မဆောင်နိုင်။ ထိုအဓိကိုစိုးထိုင်သောအရှင်သခင်၏ ကိစ္စကြီးငယ်ကိုသာ
လုပ်ဆောင်ရသကဲ့သို့တည်း။ ။ပညတ်အာရုံစသည်နှင့်ကိစ္စကြီးငယ်
နှင့်ဟင်။ ကျွန်မနှင့်ကုသိုလ်နှင့်ဟင်။ သားနှင့်ဝိပါက်နှင့်ဟင်။ အရှင်သ
ခင်နှင့်ကာမတဏှာနှင့်ဟင်ယူလေ။ ။ဦးကျော်အဓိပ္ပါယ်း ။

"တံဝိစာရေတဗ္ဗံ"။ ။ဇဝဉ်သတိမဟဂ္ဂတဝိပါကာနိဝရဏပါရဂူပတဏှာ
ဝိနကမ္မဓနိတာနိဝဇဝဟာန္တိတိတာနိဝရဏပါရဂူပတဏှာနဲ့ အာရုံမဲ့ကဲ့သ
တေမဟဂ္ဂတာရုံမဲ့ဇဝအာလယမွေယျာန်။ ။အဝိစာ။ကာမတဏှာဝိကာမဓာတု
ဇဝအာရုံမဲ့ကံကရောတိ။နပညတ္တိဓာတုမွေတိနဏ္ဍိ" ။ ။(ဦးကသစ်တဲ့ဗျာတို့)။
မဟဂ္ဂုတ်စိတ်များနှင့်သွားပြီး ထွက်ပါတယ်။မြင်ကြပါစံ့ဗျာ။ထောကွ
ရာနှင့်ထွက်ပါးသျှင်သာ၍ မကောင်းပေဘူးသား။ ။(ကိုင်းဖြတော့
မည်)။ ။ကာမတဏှာသည်အားကြီးသည်။ကာမကုသိုလ်သည်အာ
နည်းသည်။ ထို့ကြောင့်။ အရှင်နှင့် ကျွန်မနှင့် သာတူ ကြသည်။ ရူပ
ကုသိုလ်သည်အားကြီးသည်။ ရူပတဏှာသည်အလွန်ပင် အားနည်းတ
၏။ထိုစကားသည်မှန်၏။ အနာဂါမိမဂ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ထိုရူပရာ
သံယောဇဉ်ကိုမပယ်နိုင်းသား။အားနည်းသိမ်မွေ့သောကြောင့်ပင်ထည်း
ထိုသို့သျှင် အကြောင်းရူပတဏှာသည်အားနည်းလှပါ၍။ အကျိုးရူပက
သိုလ်သည်အားကြီးလှပါသောကြောင့်။ ကျွန်အရှင်နှင့်ကားမတူနိုင်။အ
ဆွေခင်ပွန်းများနှင့်သာတူရမည်။ ။ထို့ကြောင့်။ထိုရူပကုသိုလ်က
ပေါက်ဖွားသောသားဟု ဆိုအပ်သော ရူပဝိပါက်သည်။ ကုသိုလ်၏အ
ပေါ်ဦးကျော်နင်း၍။ရူပတဏှာ၏အာရုံကိုအာရုံမပြုတော့ကြ။ ။အရှ
ပကုသိုလ်ဝိပါက်တို့ဦ ဆိုဘွယ်မရှိသလျှင်ကတည်း။ ။ထို့ကြော

ဦးကာသစ်၏ဝိစာရေတဗ္ဗံ-ကိုပျက်၍-ဂပေါတဗ္ဗံဟူ၍ဖွတ်။ ။အမှတ် (၈၀)ပျက်စေဟူသို့။ ။

အတိသုန္ဒရကျမ်းဌီးစေတသိက်ပိုင်းပြီး၏။

(၈၁-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနစိတ္တုပ္ပါဒသဒ္ဒေန စေတသိကဓမ္မပိဂပေါတွာအညံ နိဝတ္တေတဗ္ဗံအပသဒ္ဒေနာနကတ္ထစိတံ ဝိရပေါနာတိဝဒတိ။ တံနယုဇ္ဇတိ ယေဝ" ။ ။ဦးကာသစ်တဲ့။ ။သမ္မယုတ္တာယထာပေါဂံ။တေပညာသ သဘာဝတော။စိတ္တစေတသိကာဓမ္မာ။တေသံဒါနိယထာရုဟံ။ ။ဧဝဒနာ ပေါတုတောဂိစ္ဆ။ ဒွါရာလမ္ဗဏ ဝတ္ထုတော။ စိတ္တုပ္ပါဒ ဝသေနေဝ။ သင်္ဂဟာနာမနိယျိတော။ ။သင်္ဂြိဟ်။ ။ဤစကားတို့တွင်။စိတ္တုပ္ပါဒ ဝသေနေဝ၌။စိတ္တသဒ္ဒါ။ဥပ္ပါဒသဒ္ဒါနှစ်ချက်ခွဲ၍။စိတ္တအရ-စိတ်ကိုယူ။ ဥပ္ပါဒအံရ - စေတသိက်ကိုယူဟု။ ဦးကာကျော် ဆရာဖြတ်က ဖြဆိုတော်မူသည်။ ။ဦးကာသစ်က။ စိတ္တုပ္ပါဒ-အရစိတ်ကိုသာယူရမည်တဲ့။ ဇဝသဒ္ဒါဖြင့် စေတသိက်ကို ကန့်ပါသတဲ့ဗျား။ ။ထိုစကားသည်မှားလေစွဉ့်။ ။စိတ္တစေတသိကာဓမ္မာ။တေသံဒါနိယထာရုဟံ။ ။ဆဲသည်နှစ်ပါဒကိုကြည့်ပါ။တေသံအရ-ဘယ်ကိုစွဲမည်နည်း။ ။တေသံဟူသော သမ္မန်၏-သမ္မန္ဓိပုဒ်ကိုဖြပါ။ သင်္ဂဟာနာမ။ ပုဒ်ပါပဲဗျား။ ထိုစိတ်,စေတသိက်တို့၏သင်္ဂဟကိုဆောင်အပ်၏ဟူလို့။ ။ဘယ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဆောင်မည်နည်း။စိတ္တုပ္ပါဒဝသေနေဝ။ဖြင့်ဆောင်မည်။ ။စိတ်စေတသိက်ဟူသောစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်ဆောင်မည်ဟု-ဆရာဖြဆိုပါပြီ။ အဘယ်သို့သော အဖြားအားဖြင့်ဆောင်ပါမည်နည်းဟု-မေးဂရန် ရှိသော ကြောင့်။ ။ဝေဒနာပေါတုတောဂိစ္ဆ။ဒွါရာလမ္ဗဏာဝတ္ထုတော။ဟူသော နှစ်ပါဒကိုအာရှင်အနုရုဒ္ဓါမိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ ။အာရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။ ဝေဒနာအဖြားဌ်။ စိတ်,စေတသိက်နှစ်ပါးစုံပါလာပါသည်။ ဟိတ်အဖြားဌ်စိတ်,စေတသိက်ရှိသော်လည်း။စေတသိက်သာပြဌာန်းထင်ရှားပါသည်။ကိစ္စအဖြားဌ်ကားစိတ်သာထင်ရှားပါသည်။ ဒွါရအဖြားဌ်စိတ် စေတသိက်,ရုပ်,သုံးပါးလုံးပါလာပါသည်။အာရုံအဖြားဌ်။စိတ်,စေတသိက်, ရုပ်,နိဗ္ဗာန်,ပညတ်,အစုံ ပါလာပါသည်။ ဝတ္ထုအဖြားဌ်ကား။ ရုပ်သက် သက်သာပါလာပါသည်။ ထို့ကြောင့်။ ထိုတရားတို့ကို။ မိမိ မိမိတို့၏အ

စွမ်းအားဖြင့်ပင်ပြုဆင့်၍ သင်္ဂဟကိုဆောင်မည်ထောဟု။မေးရန်ရှိသော ကြောင့်။ဝေသဒ္ဒါကိုခိုနှိ။ ။(ကြည့်လုက်စမ်းနေရာမကျလား)။ ။မန္တိုလေး မြို့စလင်းဆရာဘဝဘုရားဦးကေတုတပည့်ကဲ့နော်။ ။စတဘိုက်ကို ကန့်တယ်လို့မဟုတ်ပါနှင့်။ကြင်းသောဘရားဝေွကိုကန့်သည်ဟုဆို ထို့ကြောင့်။အဆောက်ဒိဆိုဂိုင်းအစဦ့်။ ။ဒီတွေ့ပြဒါနမိန္ဓဲဝံ၊ကတွေးသော် ဟာမရှင်္ဂုဂံ၊ဟူသောစကား။ ။ရုပ်ဂိုင်းဇ္ဈေအစဦ့်။ ။ဇွေ့ဘာဝတာဝိဘဇ္ဇဝေါ၊ သဗ္ဗဘောဒဗ္ဗဝဇ္ဇကား၊ဒီတွေ့စေတဆိကာခမ္မာ။ရူပံဒါနိုပဝုဒ္ဓတိ။ ။ဟူသော ဂါထာဝယ်။ ဒီဥဒ္ဒေစတဆိကာခမ္မာ။ ။ဥဒေသစကားတို့ကို အတူတူဟု မှတ်လေ။ ။ဝေဒနာပြာပြဦးမည်ဘဉာဏ်ကြီး။ယခုကန့်၍ပြုသောဇေဝသဒ္ဒါ ဂါနိုဝဇ္ဇေတဇ္ဇအနက်ချားကိုမကြိုက်သေးပါလျှင်။နိဂ္ဂဟိတ်ကျေနေတယ် လို့မှတ်ပါ။ဇေဝသဒ္ဒါမဟုတ်။ဇေဝံသဒ္ဒါဘဲနော်။ ။ဉာဏ်မဒ္ဒိမှာစိုးလို့ဒွိ အောင်ကြီးပြုရတယ်ကိုးဗျ။ ။ကြီးကြီးဘန်ဘန်ဗျာ။ပကိဏ်းပိုင်းဟာဒိတ် ကိုသာပြသတဲ့။ ဒစတဆိက်ကိုမပြဘူးတဲ့။ ဤအရာ၌။ အင်္ဂါအနုရူဒ္ဓါမ ထေရ်မြတ်နှင့်တာကွ။ ဦးကာကျော်ကုမ်းရှင်။ မဏိသာရမဉ္ဇူသာကုမ်း ရှင်။ ဗားကရောဆင်းတော်။ ဘုရားကြီးဆရာတော်ဟူကုန်သောကျေးဇူး ရှင်တို့ကို။အကုန်ငဲ့မ်းရုံး၍တော်လှန်ဆိုက်သကိုးဗျ။ ။ဟုတ်ပါဘူးဦး ကာသဒ်ဆရာကြီး၊ဟောတုသဂ်ဟဒ္ဒ။ဟိတ်ခြောက်ပါးကိုစိတ်ထဲသို့ထည့် သွင်း၍ယူတော့မသား။ဆရာကြီးယူပုံနှုန်ရာမကျပါဘူးဖွဲ့လေ။ထို့ကြောင့် တံနယူဇ္ဇတိယော။ ဟုသောစကားကိုမြန်မြန်ဗျက်လိုက်က-သင့်သလျှင် ကတည်း။ ။

(၈၂-အခုက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပဒုသုခါဒိဝေဒနာနံ တံဆဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါနဉ္စဝိဘာဂ ဝသေနသဂ်ဟောဝေဒနာသဂ်ဟောတိဝုတ္တံ။ တတ္ထစသဒ္ဒေနဧဝေဒနာသဂ် ဟောစ ဝေဒနာသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒသဂ်ဟောစာတိဇ္ဈမတ္တံ အတ္ထေဝေဒ နာသဂ်ဟောတိ ဧကဒေသေသ နိဒ္ဒေသေဟောတိတိဒသေတိ။ တံနသုဒ္ဒ ရဲ"။ ။ဦးကာသစ်ဘဲ့ဗျ။ ။ဝေဒနာစေတသိက်တို့ကိုဂုင်း။ ထိုဝေဒနာ စေတသိက်နှင့်ယှဉ်သောစိတ်တို့ကိုဂုင်းရတွက်ခြင်းသည်။ဝေဒနာသဂ် ဟမည်၏။ဝေဒနာသဂ်ဟတာမျိုး။ ဝေဒနာသမ္မယုတ္တာသဂ်ဟာတာမျိုး။ ယင်း နှစ်မျိုးတို့တွင်။ နောက်ဝါကျကိုချ၍ဧကဒေသသနည်းအားဖြင့်။ အင်္ဂါအာ နုဂ္ဂါဖြဆိုတော်မူသတည်း။ ။(ဦးကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်)။ ။ဦးကာ

သစ်ကဝေဒနာသရုပ်ကို အာသိးအခြားမဆို။ ထိုသင်္ဘာ၏ မှိရာတရားကို သိမ်းယူခြင်းငှာသာလျှင်ဆိုပါသည်ဟူလို။ ။ယင်းသို့ရေးသားသော်လည်း။အာရုံင် အနုရုဒ္ဓါ၏အာဘော်မကျ။သို့ဖြစ်၍။ ။ ''ဤဝိဝေဒနာနံ ဘေဒေါဇ္ဈမသသင်္ဘာသနိသယဓမ္မပရိဂ္ဂဟာထွံဇဝဝုတ္တာ။ နဝေဒနာနံစဝိသုံသင်္ဘာဒဿနတ္ထံ တီ''။ ။ဟု-ပြဆိုသည်မှာသင်္ကြိုဟ်နှင့်မညီ။ဦးကာကျော်ပြဆိုသော စကားတို့သည်သာလျှင်။ အာရုံင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ဥာပကစကားအထောက်အထားတို့နှင့်ညီညွတ်လေသောကြောင့်။စိတ်စေတသိက်နှစ်ပါးလုံးကိုပင် ပြဆိုသော သင်္ဘာဟူ၍မှတ်ယူလေ။, ။စိတ်တပါးတည်းကိုသာပြဆိုပါက။၍တတိယကဏ္ဍကို။ သုဒ္ဓသင်္ဘာဟူ၍သာ။ အာရုံင်အနုရုဒ္ဓါအမည်မှ ပေးရမည်မဟုတ်ပါလား။ ။ဘဲ့နှယ်တုံးဦးကာသစ်ဆရာကြီးရဲ့။ယခုပြောသောစကားကိုစင်းစားပါဦးလေ။ယခုမူကားနှစ်ပါးစုံရောက်၍ပြသောကြောင့်။ပကိဏ္ဏကသင်္ဘာဟူသောအမည်ကို ပေးရသည် မဟုတ်ပါထွားဆရာကြီးရဲ့။ ။ထို့ကြောင့်။ဦးကာကျော်ဆရာကြီးသည်။ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပုံစေ့စပ်တော်မူပေစွ။ ။

(၈၃-အချက်။)

''ဝိဘာဝနိယံပနထောဘာဒိဟောတူနံဝိဘာဂဝေသနတံသမ္ပယုတ္တဓမ္မဝေသနစသင်္ဘောဟောတုသင်္ဘောတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။ကာရဏံဝုတ္တမေဝ''။ ။ဦးကာသစ်။ ။ဝိဘာဝနိဦးကာကျော်တွင်။ဟောတုသင်္ဘောဟာ။ဟူသောပုဒ်၌။ ဟောတုနှင့်သင်္ဘာနှင့်သမာသ်ပုဒ်စပ်ပုံကိုမြင်တော်မူသောကြောင့်။ ။ဟောတူနံသင်္ဘောဟောဟုသင်္ဘောဟာ။ဟု-ကမ္မဇ္ဇဆဋ္ဌိတပ္ပဂုရိသ်သမာသ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိဂြိဟ်လုပ်သော်။ဟိတ်ဟူသောစေတသိက်တပါးကိုသာ ရေတွက်အပ်သော သင်္ဘာဟူ။ အဓိပ္ပါယ်ရော်၏။ယင်းသို့ရောက်ခဲ့သော်။ ထိုဟောတုသင်္ဘာဟာသည်။ သုဒ္ဓသင်္ဘာဟမည်ခဲ့ရာ၏။ ပကိဏ္ဏကသင်္ဘာကားမမည်တန်ရာ။ ။ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။အမြဲးအမောက်မတဲ့ပဲဖြစ်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ဟောတုဟူသောပုဒ်ကို။ဟောတုစ ဟောတု သမ္ပယုတ္တကာစ ဟောတူ။ ဟောတူနံသင်္ဘောဒ ဟောတုသင်္ဘောဟာ။ဟူ၍သာလုပ်လေဟူလို။ ။ဦးကာကျော်အဓိပ္ပါယ်။ ။ထို့ကြောင့်။ဦးကာသစ်ဆရာကြီးသည်။ သမာသ်ပုဒ်စပ်ပုံကိုသဘောကောင်းကောင်းမထားမိဘူးဟူလို။ ။

(၈၄-အခွက်။)

"ဤဥပဒေတော်ဆိုသည်ကား ဘုရားအလောင်းတို့သည် ဘုရားသခင်ဖြစ်ခြင်းငှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတရားတို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ ကြိုးစားအားထုတ်ကြသော်လည်း ဘုရားသခင်ဖြစ်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်သော်လည်း

တည်း)။ ။လောကဋ္ဌအချို့သောပထွာက်တို့သည်။ မိမိတို့နဂိုရှိရာတိအတိုင်းသက်သေးမရှိရကား။ မိန်းမများသို့ သွားလာခြင်းငှာမထိုက်။ ထို့ကြောင့်မိန်းမများသို့ သွားထားနိုင်အောင်သူတပါးတို့၏ သက်သေးကိုစုပ်မျိုစားသောက်ပြီးမှ။သွားလာနိုင်သကဲ့သို့။ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဟိတ်တို့ဋ္ဌကား။ ထိုကဲ့သို့အကြောင်းရှာဘွယ်ကိစ္စမရှိဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်။ကုသိုလ်ဟိတ်သည်။ မိမိသည့်ပင်ဟိတ်မည်၏။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုကိုဟေတုပစ္စည်း ဖြစ်၍ကျေးဇူးပြု၏။ ။အကုသိုလ်ဟိတ်သည်လည်း။ ထို့အတူမိမိသည် ပင်လျှင်ဟိတ်ဖြစ်၏။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဟေတုပစ္စည်းဖြစ်၍ကျေးဇူးပြု၏။မိမိတို့၏ဟိတ်အကြောင်းကားမရှိဟူလို။ ။ဋီကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။

ဋီကာသစ်ဆရာကား။အစရှာမတွေ့သောပဋိစ္စသမုပ္ပါန်စကား၏အငွေ့အသက်ကိုစွဲယူလျက်အမြွက်ထောင်၍။ ။အလောဘာဒိနဉ္စကုသလာဘာဝေါအံဝိဇ္ဇာနုသယေနသဟဝတ္ထိဒ္ဓါတိ။ ။ဟူ၍ဌင်း။ ။တာနိပနလောဘာဒိနိလောဘသဟဂတာဒိနံ ဝိသေသမူလာနိဟော့ကြ။ ရဇ္ဇနာဒိနိသန္ဓာနိဟိဒ္ဒိမာနာဒိနိ။အရဇ္ဇနာဒိနိသန္ဓာနိစသဒ္ဒါဒိနိတိ။ ။ဧသောစကားတို့ကိုရှေးသားမှားယွင်းရှာလေ၏။ ။ဤကဲ့သို့သောအချဉ်ချာနတို့ဋ္ဌ။အကုသိုလ်၏အကျိုးဆက်သည်။ကုသိုလ်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပိဋကတ်သုံးပုံလုံးဋ္ဌမရှိ။အရိပ်အယောင်မျှမထင်။ ဘုရားပါဠိတော်များဋ္ဌ သန့်ရှင်းစွာ ဟော တော်မူလေသည်။ မူလအကြောင်းဟူ၍တမျိုး။ပကတူပအကြောင်းဟူ၍တမျိုး။ယင်းအကြောင်းနှစ်မျိုးကို။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်ဋ္ဌဟောတော်မူသည်ကား။ ။ရုံခါဖြစ်တတ်ကြောင်းကိုရည်၍။ သိယာအကုသလံဓမ္မံပဋိစ္စကုသလောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိဟေတုပစ္စယာ။စသောစကားကိုဟောတော်မူသည်။ ။အချို့သောအကုသိုလ်သည်။အချို့သောကုသိုလ်တို့အား။ပကတူအကြောင်းဖြစ်နိုင်ရာဋ္ဌအမြဲမဟုတ်ကြောင်း။ ။ပုရိမာပုရိမာကုသလာဓမ္မာပ ဆ္ဆိမာနံ ပ ဆ္ဆိမာနံကုသလာနံ ဓမ္မာနံဥပနိဿယပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ပုရိမာပုရိမာအကုသလာဓမ္မော ပ ဆ္ဆိမာနံ ပ ဆ္ဆိမာနံကုသလာနံဓမ္မာနံကောသဋ္ဌဥပနိဿယပစ္စယေနပစ္စယော။ ။စသောဒေသနာတော်ကိုဟောတော်မူ၏လေသည်။ ။ယင်းသို့ဟောတော်မူရာဋ္ဌ။ဤကဲ့သို့အမြဲ ဖြစ်ရတော့သည်မဟုတ်။ သူတယေးဝံသည်မူဆိုးလုပ်မိ၏။နောင်သတိရ၍ ကုသိုလ်ကောင်း မှုကိုပြု၏။ ထို့အတူ သူတပါးဥစ္စာကိုခိုးယူမိ၏။ သူ၏အိမ်ရာံကိုလွန်ကျူးမိ၏။ သေ

အရောက်ကိုးသော်စားဖြစ်၏။ထိုသူတို့သည်နောင်တဘန်သတိရကြပြန်သော အခါ။ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုပြုကျင့်၏။ဂုဏ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုရှေ့ပြုခြင်း။ "ပါဏာ ပဘိဉ်ဝတသိက္ခာပဒိုဟာတဘွာယဒါနံဒေတိ။ ဝဋ်လံသမာဒိယတိ၊ ဥဒေါသ ထကမ်ကံဆောတိ။ချာခုံဥပ္ပါဒေတိ။ဝိပသီခုံဥပ္ပါဒေတိ။ မဂ္ဂံဥပ္ပါဒေတိ။အ ဘိညံဥပ္ပါဒေတိ။သမာပတ္တိံဥပ္ပါဒေတိ။ အာဒိနီအာဒိယိတွာ ဓုသဒေဝကာယ တွာ။ဒိသာဘံဝကာတွာ။လ။ဝဋ်လံသမာဒိယတိ၊ ဥဒေါသထကမ်ကံဆော တိ ။ဗုဒ္ဓ်ဟောတော်မူသော ပဉ္စာနန်းပဉ္စာဝါရပါဠိတော်၌ အဒုအဋ္ဌသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။အဋ္ဌသောအကုသိုလ်နှင့် အမျိုးသောကုသိုလ်တို့အကြောင်း။အ ကျိုးဆက်ခံပုံကိုသာပြတော်မူလေသည်။ ။အလံးစုံသောသဘ္ဘဝါတို့၌ အာလုံးစုံသောအကုသိုလ်ကုသိုလ်တို့သည်။ အမြဲမူလအကြောင်းအကျိုး ဖြစ်သည်ဟူ၍ဟောတော်မမူခဲ့။ ။ထို.ကြောင့်အဝိဇ္ဇာကြောင့် လူဖြစ် သည်ဟု-ပြောမှားသော။ ပရမတ်ဆရာတို့၏ စကားကဲ့သို့။ ပြောမှားဆို မှားရေးမှားနှာသော။ ဦးကာသစ်စကား ကို။ ပဉ္စဝဒုင်တို့ကကဲ့ခဲ့ပြားအံ့ လည်းမသိ၊ထို.ကြောင့်။ (၈၃)(၈၄)ကအမှတ်မူးကိုဖျက် သင်ကဲ့သ ဟုဆိုး။ ။

(၈၅-အချက်။)

"ယဉ္စဉိဘာဝနိယံကုသလာဒိဘာဝေါပနကုသလသက္ခသလာနံယောနိ သောအယောနိသောမနသိကာရပစ္စယာဇာတိဝုတ္တံ။ တံဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ။ ဦးကာသစ်။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်ကျမ်းဌ်။ယင်းကဲ့သို့ပြုဆိုအင်ပြီး သည့်အတိုင်း။ ဟိတ်တရားတို့၏ တဆင့်ခတ် အကြောင်းဟိတ်တမျိုးကို အလိုမရှိအင်။မရှိကောင်း။မရှိထိုက်။ မရှိသင့်ကြောင်းကိုပြဆိုပြီးနောဲ့။ ။ ထိုဟိတ်တို့ရှိဖြစ်ရပုံဌ်။ ကုသိုလ်အဖြစ်။အကုသိုလ်၏ အဖြစ်သည်ကား။ အကြောင်းတပါးကြောင့်မဟုတ်၊ယောနိသောမနသိကာရကောင်းချေးနှင့်စပ် လျဉ်း လျှင် ကုသိုလ် ဟိတ်ဖြစ်ပို့။ အယောနိ သောမနသိကာ ရှနှင့်စပ် လျဉ်းလျှင်အကုသိုလ်ဟိတ်ဖြစ်ပို့။ ဟူ၍သာလျှင်မှတ်အပ်သည်ဖြစ်။ အဖြစ် ကိုပြခြင်းငှာ။ ။*ကုသလာဒိဘာဝေါပနကုသလာ ကုသသာနံယောနိ သောအယောနိသောမနသိကာရေပဋိစ္စဇာတိ။ ။ဟူသောပါဠိကိုဦးကာရကျော် ဆရာမိန့်ဆင်ဆော်မှုသဘည်း။ ၊ထိုစကားသည်။ဆရာ၏အဆင့်နှမတိ မှသာလော-စောဒနာရန်ရှိသောကြောင့်။ ။*ယဆာဟယောနိသော

ဘိက္ခဝေမနသိကရော တောအနုပ္ပန္နာစေဝကုသလာ ဓမ္မာဥပ္ပဇ္ဇန္တိဥပ္ပန္နာ
စကုသလာဓမ္မာအာဘိဝဏ္ဍန္တိတျာဒိ။ ။ဟူသောကိုးကားအပ်သောသာဓ
ကပါဠိတော်ပါဌ်ကိုမိန့်။ ။ယင်းကဲ့သို့ဘုရားဟောတော်မူသည့်အတိုင်း။
ဋီကာကျော်ဆရာပြုဆိုပါသည်ကို။ မမှတ်မသားသည့်အပြင်။ ဘုရားပါ
ဠိတော် ပါပယ်ဖျက် လိုသော ဋီကာသစ်က။ ။''ဟထာဟိ သူရိယာ
လောကေအာဂတေဒိဝါဗလာနံဟံသာဒိနံ ဩကာသောဟောတိ။ ရတ္တန္ဓ
ကာရေအာဂတေ ရတ္တိဗလာဒိနံ ဥလူကာဒိနံ ဩကာသောဟောတိ။ နစ
တေ အာလောကန္ဓကာရာတေသံဝဏ္ဏာ ဒိဝိသေသံသာဓေန္တိ။တံပနတေ
သံယောနိယောဇေဝ သာဓေန္တိ''။ ။စသောပဋ္ဌာန်းတော် သုံးပုံသို့မသက်
သော။အပျက်စကားတို့ကိုရေးမှားဒီလေ။ ။အထင်းရှင်အာဒိရှိသော
သတ္တဝါ။အဓိကာရှင်အာဒိရှိသောသတ္တဝါဟူ၍ပဋ္ဌာန်းတော်သုံးပုံရှင်အဆိုမရှိ။ ။
အဓိကာတို့ကိုဟူက။မည်သည့်သတ္တဝါမှအာဒိမရှိ။ မသွေမကင်းသောသည့်
အတွက်ဝမ်းပူသောကြောင့်သာခင်ဗျပ်ဌာန်းတိုးတုတ်။ ဌာန်ဆိုး။လင်းနို့
လင်းဆွဲစသော သတ္တဝါတို့သည်။ ညှဉ့်အခါရှိကျက်စားရသည်။ အာဒိရှိ
သောနေ့အခါရှိ ရန်သူကိုကြောက်လန့် သောကြောင့်သာ မကျက်မစား
ပဲနေရရှာသည်။ ။အာဒိမရှိသောကြောင့် နေရသည်မဟုတ်ချေ။ အာဒိမ
ရှိသောကြောင့်။နေ့အခါရှိခင်ဗျပ်ဌာန်းတို့မကျက်စားကြောင်းကိုပဋ္ဌာန်း
သုံးပုံရှိမဆိုမရှိ။ ။ညှဉ့်ရှိကျက်စားသော သမင်တို့ကို။မိုးအုပ်ဆောင်းဖြင့်
ဖြစ်၍ သတ်ပုတ်စားခံသော သူတို့သည်။ ပဲခူးကွင်းရှိရင်း။ တပါးသော
အရပ်ဒေသတို့ရှိရင်းနေထိုင်ကြသည်ကား။အထင်အရှားပင်တည်း။ ။
ခင်ဗျပ်ဌာန်း။တိုးတုတ် စသည်တို့ရှိ လည်းနည်း တူပင် ဖွတ်လေ။ ။ထို
သတ္တဝါတို့၏ ကျက်စားနိုင်ခြင်းကား။ လေ့ကျက်ခြင်း ပရိစယအစွမ်း
ပင်တည်း။ •။အဓိဝမ်းတွင်းရှိ အလင်းမရှိသောကြောင့်။ ပစ္ဆိမဘဝိက
ဘုရား အလောင်းပင်ဖြစ်စေ ကာမူ။ စက္ခုဝိညာဉ် စိတ် မဖြစ် နိုင်။လော
ကန္တရိကငရဲရှိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကဘုရား အလောင်းတို့ပဋိသန္ဓေ တည်နေ
တော်မူခြင်းစသောအကြောင်းတို့ကြောင့်။ သောင်းလောကဓာတ်လုံးတ
ဖြိုင်နက်လင်းသည့်အခါမှ။စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်ဖြစ်နိုင်ကြောင့်းကိုသာကျမ်း
ဂန်အဆိုရှိသည်။ ။ထို့ကြောင့်။နေ့မှာအားမဲ့၍ညဉ့်မှသာအားရှိသော
ခင်ဗျပ်ဌာန်းစသည်။ ။နေ့မှာအားရှိ၍ညဉ့်မှာအားမဲ့သောဟာသ်ာစသည်
ဟူ၍ပဋ္ဌာန်းတော်စည်းဒုံးလွတ်ဥပမာဖြင့်။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်တို့ကိုနှိုင်းဖိုင်း

၍။အမှတ်(၈၅)ဦး ပြထားလေသည်ကား။ များးစွာ အံ့သြဘွယ်ကောင်းလေစွ။

(၈၆-အချက်။)

"ဝိဘာဝေးဝံပနုပဒိုသန္တွာဒိုနံကိုဒ္ဓွာနံဝိဘာဝကဝေသနဝေါကိုဒ္ဓွာ ကြွာနုဒ္ဓွ ပရိဆ္ဆေဒဝေသနသင်္ကေဟာကိစ္စသင်္ကေဟာတိဝုဒ္ဓံ တံနသုန္ဒရီ။" ဦးကာသင်း။ ။ဒိုးရှိအတွေနောမတိကိုပြပါလို့ဆိုတော့။ "။စုဒ္ဓဿနံကိုဒ္ဓွာနံဘေဒေနတံကိုဒ္ဓွာနံဝိဇ္ဇာနံဝိဇ္ဇာ စေတသိကာနံသင်္ကေပေါကိစ္စသင်္ကေပေါ။ ။ပါတဲ့ဗျ။ ။စကားအသေချာနှင့်။စကားမသေချာသည်သာထူးပြား၏။ ။ဦးကာကျော်က။စကားအသေအချာဆိုတော်မူသည်။ ။အနှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အဘေဝ်အင်္ဂဉ်းဖြစ်လေသတည်း။ ။ထို့ကြောင့်သေချာသောစကားသာလျှင်အတိသုန္ဒရဖြစ်သည်။ မသေချာသောစကားသည် နုသုန္ဒရဖြစ်၍။လောကဥာစားသူကြီးတို့လည်းအသုံးမပြု ပညာရှိတို့လည်းအသုံးမပြု။ ။စာရေးပေချုပ်နှင့်အလုပ်ကြီးလုပ်သူတို့လည်းအသုံးမပြု။ ။တောသူတောင်သားတို့၏အသုံးမသာဘည်း။ ။

(၈၇-၈၈-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံ အာရဗ္ဘဏော တံတံကိုဒ္ဓသာဓနဝသေန အာနေကကွတ္တုံကေကွတ္တုံဝါ ဇဝမာနသဝိယ ပဝတ္တိဇဝနကိုဒ္ဓိနိုဝုဒ်။ တံနသုန္ဒရံ။ ။နုဟိဇဝနမာနသစိတ္တသဃကဝါခုမတ္တောနုနိဝတ်ိနုဘမအတ်ိ။ မဂ္ဂါဘိညာဇောနာနိဝ် ဟိ ဂကောဝဇ္ဇန ပရိကမ္မဝိတ္တတော် ပဌာယ ဂကဝေဂေနုပဝတ္တဇောမာနစိတ္တသန္တာန ပတိတာနိ ဂဝဟောနိ်။ နုပနုတာနိဝိသုံသိဒ္ဓေနဇဝေးဇဝနိ်တိ"။ ။ဦးကာသင်း။ ။ဇောဆိုသည်မှာတကြိမ်တည်းမဖြစ်ပါဘူးတဲ့ဗျား။ ။မဂ္ဂါဘိညာသကိ်မတာ။ဟူသောသကိ်ဟိတ်စကားအရ။ မဂ်ဇောအာဘိညာဉ်ဇောတို့သည်။တကြိမ်သာဖြစ်ဇ်ဟု-ဆိုသော်လည်း။ထိုမဂ်ဇောအာဘိညာဉ်ဇောတို့နှင့်တဆက်တည်းတဝိဇ်တည်း။ ပရိကံ။ဥပစာ။ အနုလုံ။ဂေါတြဘူဟု။ တိကွ,ဓနု,အလိုက်သုံးကြိမ် လေးကြိမ်ဖြစ်ရပါ၏သေးသည်တဲ့ဗျား။ တကြိမ်တည်းဖြစ်တယ်ဆို မယုပါနှင့်တဲ့ဗျား။ ။ဦးကာကျော်စကား၌။ဂကကွတ္တုံဆိုသဲ့စကားကို။ကော်နေတာဗျ။မြင်စံ့။ ။(ကိုင်းဦးကာသစ်ကိုပယ်လိုက်ဘော့မည်နော်)။ ။*ဝုဒ္ဓာနုကာလေပနအနုဝဂါဒိနောအနုဝဂါဒိဖလစိတ္တံအရဟာဒေါအရဟတ္တဖလစိတ္တံဂကဝါရေမေဝပဒတ္တိတွာ ဘဝင်္ဂပါတောဒေါဟာတိ။ ။အရှင်အနု

ရုံဒွါသကြိုဟ်ဗျ။ ။ဦကာကျေဉ်မဟုတ်ဘူး။ ။ကြည့်စမ်းသေသေချာချာ။ ။(နိရောဓသမာပတ်စခန်းထကလေးဗျ)။ ။အာဝဇ္ဇနိုန်းလည်းမပါ။ပရိကံဇောလည်းမရှိ။တကြိမ်သာလျှင်စောသည်။ ။(ဇဝသဒ္ဒါကြိုးနှင့်ကန့်လို့ပါကလား)။ ။သံဟိုဟ်ကျမ်းကိုမှ။ သေသေချာချာမကြည့်ရှုပါပဲနှင့်။ဦကာကိုရေးလိုက်သကိုးဗျ။ ။ဦကာမှလဲ။ ရိုးရိုးတန်းတန်းမဟုတ်။ မဟာဦကာတဲ့။ မဟာသဒ္ဒါကြိုးများ တပ်တဲ့လို့။ ။အဲယသုဒ္ဓဝိပ္ပါယ်လိုဟာမသေမခြင်းမှတ်လိုက်ပါနော်။ ။ဤသို့အမှတ် (၈၇) ကိုပယ်သဖြင့်လည်း။ အကြိမ် ပေါင်းများစွာ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လျင်မြန်စွာသွားတတ်သောယောကျ်ားနှင့်တူသောကြောင့်သာလျှင်ဇောကိစ္စမည်ကြောင်းကိုဖြဆိုးတော်မူသော။ ဦကာကျော်၏စကားကို။မိစ္ဆာကြိုးကျခြင်းဟူသော်သ။ အသနိပါတနဥပမာစကားကလေးများနှင့်ညင်းဆံမိသော အမှတ် (၈၈) စကားကိုလည်း ဖျက်လိုက်ရမည် ဟု-ပညာရှိတို့ဆိုစရာဖြစ်လေ၏။ ။

(၈၉-အချက်။)

*ပဋိသန္ဓိယာဌာနံပဋိသန္ဓိဌာနံ။ ကာမံပဋိသန္ဓိဝိနိမုတ္တံဌာနံနာမနတ္ထိ။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထ ံ ပနသိလာပုတ္တကဿ သရီရဏ္ဍာဒိ သုဝိယအဘေဒေါ ဘေဒပရိကပ္ပနာတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဝိဘာဝနီဦကာကျော်။ ။ပဋိသန္ဓိယာဌာနံပဋိသန္ဓိဌာနံ။ စုတိဘဝင်္ဂါနမန္တရံ ပဋိသန္ဓိဌာနံနာမ။ ဇဝံသေသေသုဝိ။ သိဟဋ္ဌဦကာယံ ပန သိလာပုတ္တကဿသရီရဏ္ဍာဒိသုဝိယ အဘေဒဘေဒပရိကပ္ပနံဝုတ္တံ။ ဇဝဋ္ဌသတိတတ္ထစုတိ ဘဝင်္ဂါနမန္တရာတဿာဒိဝစနမ်ိ ဒ် ဝတ္တဗ္ဗံ။ပဋ္ဌဝိညာဏမ်ိဇကေဋ္ဌာနဘာဝေန နဂဟေတဗ္ဗံ။ ဘိန္နသရူပတ္တာ။တသ္မာစုတိဘဝင်္ဂါနံ အန္တရာဒယောပဋိသန္ဓာဒိနံ ဌာနာနိတိ ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ ။သမ္ပဒါပဝဏ္ဏနာဒုကာ။ ။

(တသတ်စိမှတ်ထားဦး။)

"တိဋ္ဌတိပဝတ္တတိ တံတံကိစ္စဝန်စိတ်ဇောတိဌာနံ။ ဩကာသော။ တံတံအန္တရာကာလောကိုဝုတ်ဟောတိ။ကာလောပိတိကာလဝန်္တာနံပဝတ်တိပိသယတ်ဟာဌာနန်ိုဝုစ္စတိ။ပဋိသန္ဓိယာဌာနံပဋိသန္ဓိဌာနံ။ပဋိသန္ဓိကာလောပဋိသန္ဓိကွဇောတိဝုတ်ဟောတိ။ဇဝံသေသေသုဝိ။ ။ဝိဘာဝနီယံပနပဋိသန္ဓိယာဌာနံ။ လ။အဘေဒေါဘေဒပရိကပ္ပနာတိဒဋ္ဌဗ္ဗန်ိုဝုတ်ံ။ တံနဂဟေတဗ္ဗံ"။ ။(နောက်ပေါ်ဦကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။

*ပဋိသန္ဓိတဝင်္ကဓာတုနပဋိဝေဓညာဏာနုဘဝသေနပနဿခဋ္ဌာနတော ဒေါဝေဒိတဇ္ဈော။ သကြိုဟ်ဒူ။ ။

ယင်းကဲ့သို့ အသိုးသိုးထင်ရော ဖြင်ရာကိုကောက်၍ ဖေးသားကြရာတွင်။ အာရုဏ်အနုဒ္ဒါ၏အာဝေဒ်သားရင်းဦးနှင့် မည်သည့်ဦးကာနှင့် ညီညွတ်မည်ကိုသေချာစွာစိစစ်အပ်၏။ ။

(သကြိုဟ်၏အနုက်ကာ။)

ပန္။ကိုယ်မှာတပါးဌာနကိုဆုဠိုးဖူး ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂါဝန္တိုန ပဋ္ဌဒိညာဏာဌာနာဒိဝသေန ပဋိသန္ဓိဌာန။ဘဝင်ဌာန။ အာဝဇ္ဇနိုးဌာန။ ပဋ္ဌဒ်ညဉ်ဌာန စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ဌာနတောဒေါဌာနအပြားကို။ဖသခေ။ဆယိပါးအပြားအားဖြင့်၊ဝေဒိတဇ္ဈော။သိအာဝ်၏။ ။

(ဒိုကာကျော်၏အနုက်ကား။)

ပဋိသန္ဓိယာ။ပဋိသန္ဓေစိတ်၏။ဌာန်၊တည်ရာတည်း။ပဋိသန္ဓိဌာန်။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏တည်ရာ။ ။(ပဋိသန္ဓေစိတ်လုံးဖြဒ်ကိုပင်ခေါ်သည်)။ ။ပဋိသန္ဓိဝိနိမုတ်။ပဋိသန္ဓေစိတ်လုံးဖြဒ်မှလွတ်သော။ဌာန်နာမ။ ပဋ္ဌမထ္ထဓမ္မမဟုတ်သောဌာနတဝ်သောဟာရားမည်သည်။ကာမံနထ္ထိ။အကာဝ်၍ကားမနိုပါ၊ပေ။ပန္။ယင်းသို့ပင်မနိုဖြားသော်လည်း။သုခဂ္ဂဟာဏတ္ထ ။သရုဝ်အာတွက်အယူရလွယ်စေခြင်းငှာ။ သိလာပုတ္တကသသရီရ၊ နှာဒိသုဝိယ။ သိလာပုတ္တကသသရီရံ။ဤသို့အစဉ်သောအခေါ်မျိုးကဲ့သို့။အဝေဒေ။မဖြားသောတရားဌ။ဘဒပရိကပ္ပနာ။ဖြားသကဲ့သို့ကြိုဆခြင်းပင်တည်း။ ဣတိ။ဤသို့။ဒဠ္ဟဖ်ံ။ဂွတ်အာဝ်၏။ ။

(သခေါပဝတ္ထာနာဒိုကာ၏အနုက်ကား။)

ပဋိသန္ဓိယာ။ပဋိသန္ဓေစိတ်၏။ဌာန်။တည်ရာတည်း။ပဋိသန္ဓိဌာန်။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏တည်ရာ။စုတိဘဝင်္ဂါန်။ စုတိစိတ်။ဘဝင်စိတ်တို့ဖြစ်။အန္တရံ။ အကြားဖြစ်သော- ကာလ,ဒေသ,ပညတ်သည်။ ပဋိသန္ဓိဌာနုမည်၏။ သေသေသုဝိ။ ကြွင်းသော ဘဝင်ဌာန စသည်တို့ဉ်လည်း။ဇဝံ။ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ။ပန္။ဝါဒတပါးကိုဆုဠိုးအံ့။သိဟဠဒိုကာယံ။ဒိုကာကျော်ခေါ်သော-သိဟိုဠ်ဒိုကာဌ်။သိလာပုတ္တကသ၊ကျောက်သား၏။သရီရံ။ကိုယ်တည်း။ ဣတိအာဒိသုဝိယ။ ဤသို့စသောစကားတို့ဌ်ကဲ့သို့။ အဝေဒဝေဒပရိကပ္ပနံ။ မပြားသောတရားဌ်ပြားသကဲ့သို့ကြိုဆခြင်းက်၊ဝုတ်။ဆိုအာဝ်၏။ ဇဝဆ္ဆသဘိ။ဤသို့ဆိုတိုင်းပင်ဖြစ်ခဲ့

သော်။တယ်။ထိုပဒိုဿန္ဓေဌာနကိုညွှန်းပြချာ၌။ ရတိဆဝဂ်ါနမန္တရာတဲ့ဒါ
ဒိဝစနပို့။ ရတိဘဝဂ်ါနမန္တရာ။ ဤသို့အစရှိသော စကားကိုလည်း။နု
ဝတ်တဲ့ဗျို့။မဆိုအပ်။ပဋ္ဌဝိညာဏဖို့။ ပဋ္ဌဝိညာဉ်စိတ်ကိုလည်း။ဇကဋ္ဌာနဘာ
ဝနာ။ ဋ္ဌာနတရတည်းအဖြစ်ဖြင့်။ နဂဟောဘဗ္ဘံ။မယူအပ်။ကသ္မာ။ အဘဲ့
ကြောင့်နည်းဟူမူ။ဘိန္နသရူပတ္တာ။သရုပ်ပြားကြသောကြောင့်တည်း။ ။
တသ္မာ။ထို့ကြောင့်။ ရတိဘဝဂ်ါနံ။ ရတိစိတ်နှင့်ပထမဘဝင်စိတ်တို့၏။
အန္တိရာဒယော။အကြားအစရှိကုန်သောကာလပညတ်။ဒေသပညတ်တို့
ကို။ပဒိုဿန္ဓေဒိနံ။ ပဒိုသန္ဓေ အစရှိကုန်သောတရားတို့၏။ ဋ္ဌာနဒိုတိ။ဋ္ဌာန
တို့မည်ကုန်၏။ဟူ၍။ဂဟောတဗ္ဗာနိ။ ယူအပ်ကုန်၏။ ။ဤကာသစ်ဆိုတဲ့
နေ့တိုးစာကတော့။ သုခေဝိပဒိုကာစကားအတိုင်းပါပဲ။သြကာသ။ကာ
လ။ ခဏဟူ၍အသေအချာဆိုတာတရပဲထူးတော့သည်။ ကြွင်းစကားရု
သည်။သခေဝိပနှင့်ထပ်တူဖြစ်ကြ၏။ ။

(ဆုံးဖြတ်ချက်။)

ဤကာကျော်စကားသည်။သို့ဟုတ်နှင့်တညီတညွတ်တည်းဖြစ်၏။ ။
အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ပရမတ္ထတရားကိုသာရေးသားလေသည်။ ။
ပရမတ္ထဝိနိမုတ္တဖြစ်သော။ကာလ,ပညတ်,ကိုလည်းဋ္ဌာနဟုမခေါ်။ ။ပရ
မတ္ထဝိတ်,စေတသိက်,တို့၏ ဖြစ်ရာနေရာဟု-ဆိုအပ်သော ဒေသ,ပညတ်
ကိုထည်းဋ္ဌာနပနုမခေါ်။ ပရမတ္ထတရားဖြစ်သောစိတ်သည်ပင်လျှင်ဋ္ဌာန။
ထိုစိတ်သည်ပင်လျှင်ကိစ္စဟူ၍မဲမဲသဲသဲစွဲစွဲမြဲမြဲမှတ်ယူကြလေ။ ။

ကိစ္စသင်္ဂဟဋ္ဌပြသောစကားမျှားသည်။ ပညတ်စေ့မနုံပါတကားဟူ
၍။ပြန်ကာ လှန်ကာ စင်းစားကြပါလေ။ ။အရုပလေးဘုံဋ္ဌ။ ကာလ,
ပညတ်သည်ဌင်း။ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဋ္ဌ။ကာလ,ဒေသ,ပညတ်နှစ်ပါးသည်
ဌင်းဋ္ဌာနမမည်။ ဋ္ဌာနမဟုတ်ဟူ၍မှတ်ပါ၊လေ။ ။အရုပဆေးဘုံဋ္ဌ။ဒေသ,
ပညတ် ရှိသော်လည်း အပါကဋ္ဌဖြစ်၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဋ္ဌကား ပါကဋ္ဌ
ဖြစ်၏။ဤမျှသာထူးသတည်း။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍။ ဤကာကျော်ဆရာဖြဆို
သည့်အတိုင်း။ သိဃာပုတ္တကသည်ပင်လျှင်သရိရ။ထိုသရိရသည်ပင်လျှင်
ကျောက်သိဃာပုတ္တကဟူ၍မှတ်။ ။ကျောက်သားဆိုသည်နှင့်။ကိုယ်
ဆိုသည်မထူးမခြားကြကုန်ပြီ။ ။ထိုကဲ့သို့ပင်။ပဒိုသန္ဓေစိတ်သည်ပင်
လျှင်ဋ္ဌာနဟု။အ.ထူးပြု၍မထူးခြားပဲဆိုသည်ကိုပင်။ဝါ။မထူးမခြားသည်
ကိုထူးခြားသကဲ့သို့ဆိုခြင်းကိုပင်လျှင်။အဘေဒဘေဒုပစာနည်းဟု-ခေါ်

လေသည်။ ။သရင်ခုံမှတ်လွယ်အောင် ဥပစာတင်စား၍ ခေါ်ခေါ်သည်ဟူလို။ ။

(အပြစ်တင်ခြင်းကိုပထမရှင်းထင်းချက်။)

သင်းသို့အဘေဒဘေဒုပစာအားဖြင့်ခေါ်သည်ဟုဆိုခဲ့သော်။ ။စုတ်ဘဝက်ါနမန္တရာ။ ဟူသောစကားကိုအဘဲ့ကြောင့်ရေးပြန်သနည်းဟူ၍ စကားအသိုးအစွဲ့ လိမ္မာတော်မူသော။ အနှင်သုမဂ်သဿဒီ ဥကာကောင်ခဘရာမြတ်သည်။ ပဒိသန္ဓေစိတ် သည်ပင်လျှင်ပဋိသန္ဓေ ဌာနမည်ကြောင်းကို ပြုလိုသောကြောင့်။ ။စုတိဘဝက်ါနမန္တရာ။ ဟူသောကေဝံချက်ပြစကားကိုမိန့်သတည်း။ ။သင်ခံပဝဏ္ဏနာဥကာဆရာကြီးခဲ့၊ အန္တရာဟု ဆိုလိုက်ကာမျှဖြင့်။ ပဒိသန္ဓေ စိတ်ကိုလွတ်၍။ ထိုစိတ်၏ဇာဉည်ရာကာလ။ ဒေသကိုသွားပြီးမကောက်လိုက်ပါနှင့်။ ။ကြင်ကြင်ကြီးစင်းစားလိုက်ပါ။ ။အန္တရာအတွင်းမှာပဒိသန္ဓေစိတ်ကြီးငုတ်တုတ်ထိုင်နေပါသည်။ စေ့စေ့စပ်စပ်ကြည့်ပါဦးလေ။ ။အမည်ကိုထုတ်၍မခေါ်ချင်လို့။ ကျုပ်တို့အိမ်ကလူကြီးရေလို့ ခေါ်လိုက်ထာမျိုးပါနော်။ ။ဦးဥဒကုက္ခေပါနံ အန္တရာ ဥဒကုက္ခေပသိမာနာမ။ ။ဟူသောဝိနည်းအဋ္ဌကထာတို့၏စကားဦး။ ရေတက္ခဖြင့်မှတ်သား၍။ ထိုရေကျရာအရပ်နှစ်ခုဘို့၏အကြားသည်။ ဥဒကုက္ခေပသိမ်မည်၏ဟုပြဆိုရာဦး၊ ရေပေါ်ဂြာထိုရေဟန်းတို့စီးသော လှေဖောင်ပါ။ သိင်္ဂမည်ရောမဟုတ်ဖါထား။ ထိုတွေ့ဖောင်၏တည်ရာရေဟာလဲပဲသိမ်မည်ရောမဟုတ်ပါလား။ ဆဲအဓိပ္ပါယ်အနှက်သဘောထင်ရှားအောင်။ ဥဒကုက္ခေပအန္တရာကဲ့သို့။ စုတိဘဝက်အန္တရာသည်းပဒိသန္ဓေသိမ် တော်ကြီးပါပဲဗျ။ ။ထို့ကြောင့်။ နဝတ္တုဗ္ဗံ ဆုံဘဲ့စကားကိုဖျက်၍။ ဝတ္တုဗ္ဗံ–ပါဗျ။ ။

(အပြစ်တင်ခြင်းကိုဒုတိယရှင်းထင်းချက်။)

ပဋ္ဌဝိညာဏမ္မိ ဇကဋ္ဌာ နဘာဝေန နဝဟောတဗ္ဗံ ။ဘိန္နသရူပတ္တာ။ဟူသောဒုတိယအပြစ်တင်ချက်ခဲ့။ ဦးကာဇရော်၏သက်သေဖြစ်သွားခြင်းပါဖြစ်ကော။ သေသေချာချာကြည့်လိုက်ပါဦးထေ။ ။ဇကဝိညာဏဋ္ဌာနဟူ၍မဆို။ ပဋ္ဌဝိညာဏဋ္ဌာ နဟူ၍သာဆိုပါသည်။ အရှင်သုမဂ်ထ သာဝဋ္ဌကာကျော်ဆရာ။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာမြတ်သည်။ စက္ခုဝိညာဏဇသောဝိညာဏဋ္ဌာနကို။ ဇကဝိညာဏဋ္ဌာနဟူ၍။ အဘဲ့ကြောင့်မဆိုပါသုံးသုံးဟုမေးခဲ့သော်။ သင်ခံပဒိုကာ ဆရာကြီးတို့ ပြဆိုလိုက်သောဟိတ်အတိုင်း ပါဝဲ

ဗျ။ ။(ကြည့်စမ်း)။ ။ဘိန္နသရူပတ္တာ။ ။(ရှင်းပါစုံဗျာ)။ ။သရုပ်ဖြားသောကြောင့် ဇကဝိညာဏဟု-မဆိုနိုင်။ ။ပဋ္ဌဝိညာဏဟူ၍သာဆိုရမည်ဟူလို။ ။ဘိန္နသရူပကြောင့်။ပဋ္ဌဟူ၍ဆိုရသနော်။ ။သို့။အရှင်အာနန္ဒာဓိဆရာသည်။ဘိန္နသရူပကြောင့်။ပဋ္ဌဝိညာဏဟု။ရေးသားကြောင်းကိုသိရပါပြီး။ ။ပဋ္ဌဝိညာဏအရ။ အပေါင်းဖြစ်သောစာရင်း အချုပ်ကြီးသို့သွင်း သောအခါ။ ပဋ္ဌအဖြစ်နှင့်သွင်းမည်လား။ သို့တည်းမဟုတ်။ စာရင်းငယ်အချုပ်ကလေးတခုလုပ်၍သွင်းမည်လားဟု-မေးရုံနှိုက်သောကြောင့်။ထိုအမေးကိုဖြေတော်မူလိုသော။ရှင်အာနန္ဒာဓိ ဆရာသည်။ ဒသဝတ္ထုနဘောဒေါ်။ဟူသောစကားကိုပြန်။ ။အရှင်အာနန္ဒာဓိအတွက်တာဝန်ပြီးစေဗျ။ ။

အရှင်သုမင်္ဂလသာမိဋီကာကျော်ဆရာ။အရှင်အာနန္ဒာဓိသည်။ ပဋ္ဌဝိညာဏ်ဌဝနကို။ ပဋ္ဌဟူသောသဒ္ဒါသဒ္ဒါတို့ကြီးနှင့်အချုပ်စာရင်း ငယ်တခုလုပ်၍စာရင်းမကြီးသို့သွင်းသောအခါ။တခုတည်းပေါင်း၍သွင်းသွားပါသည်။ ။ဤကဲ့သို့ပေါင်း၍သွင်းခြင်းသည်။အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်းဟု မေးရန်ရှိသော်ကြောင့်။ကြည့်လိုက်စမ်းဋီကာကျော်ကို။သုခဂ္ဂဟာဏတ္ထံ။ ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်ဗျား။ ။အယူရလွယ်သည်။အတွက်ရလွယ်သည်ဟူလို။ ။စေ့စေ့စပ်စပ်စင်းစားပါ။ ပဋ္ဌာလုငါးမြို့ကို။ သူကြီးတယောဝံတည်းအုပ်ချုပ်လိုက်သည်။ ။ဤကဲ့သို့ဋီကာကျော်၏အဆိုနှင့်။သင်္ကြိုဟ်၏အာဘော်သည်။ထပ်၍ကျလေသတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။သင်္ခေပဝဏ္ဏနာဋီကာစကားကိုမမှတ်အပ်။ ။ဂင်းနည်းတူ။နောက်ပေါ်ဋီကာသစ်စကားကိုအကုန်တားမြစ်လိုက်လျှင်ကောင်းမည်သာတည်း။ ။

(၉၀)အချက်။)

"ဝိဘာဝံနိယံပန အာရမ္မဏရသာနုဘဝနာ ဘာဝတောတိကာရဏံ ဝုတ္တံ။ တံအကာရဏံ"။ ။ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံးစိတ်သည်။အဘဲ့ကြောင့်ဇောကိစ္စ မတပ်ပါသနည်းဟုမေးသောအခါ။ဋီကာကျော်ဆရာကအာရုံ၏အရသာကိုခံစားခြင်းမရှိရသောကြောင့်တည်းဟုအကြောင်းပြသည်။ ။ဋီကာသစ်ကအာရုံကိုခံစားခြင်းသည်အကြောင်းမဟုတ်။ အကျိုးသာဖြစ်သည်ဟု-ညွှန်း ပယ်သည်။ ။မိမိညွှန်း ပယ်သောစကားကိုထင်ရှားပြလိုရှာ၍။ ။"နဟိအာရမ္မဏရသာနုဘဝနံဇဝနကိစ္စသိဒ္ဓိယာဇဝနနာမလာဘသမကာရဏံ ဟော်တိ။ တံပနဇဝနကိစ္စ

ဘဒ္ဒိယာဖလမေဝဟောတိတိ။ ဦးကသည်။ အာရုံဖြစ်အရသာကိုခံ
စားခြင်းသည်။ စောကိစ္စပြီးစီးခြင်း၏အကြောင်းမဟုတ်။ စောဟူသော
အမည်ကိုရခြင်း၏အကြောင်းမဟုတ်။ ။ထို့အားဒိုကိုခံစားခြင်းသည်။
စောကိစ္စပြီးစီးခြင်း၏အကျိုးသာဖြစ်သည်ငဲ့၊ ဦးကသင်ဗျ ၊ဆော
ကစကား ကိုလည်း နားမလည်။ မြေကွန္ဒာကိုသည်း ကောင်းစွာ မတတ်
မြောက်ပဲနှင့်။ဦးကာ ရေးခြင်းကိုပြုသောဦးကသင်ဆရာကြီး၊လောကဒီပ
စသောသတ္တဝါဘို့သည်။အစာကောင်းကောင်းစားနိုင်မှအားဦးသည်။အ
စာမစားနိုင်သောသူကို။ သူနာဟုဆိုကြလေသည်။ သူနာဆိုးသောစကား
နှင့်။အားမရှိသောသူဟု-ဆိုသောစကားသည်အတူတူပင်တည်း။ ။ထ
မင်းစားခြင်းသည်။အားရှိပို့အကြောင်းဖြစ်သသား။ ။သို့တည်းမဟုတ်
အာကျိုးဖြစ်သလား။ကြပ်ကြင်ကြီးစင်းစားအင်ခြိ ။ထို့ကြောင့်မူလဒို
ကာဆရာကြီးပြုဆိုတော်မူသော။ထိုမနောဒွါရဝဇ္ဇနိုးစိတ်ဖြစ်အာရုံကို။အ
ဓိမတ္တအားဖြင့်မခံစားနိုင်သောကြောင့်ဒုဗ္ဗလဖြစ်၍။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်
ယှဉ်ရလေသည်ဟု။အောက်ကပြခဲ့သောအကြောင်းသည်။ဤအရာဒွိကြီး
စွာသောအကြောင်းကြီးတရဖြစ်ရမည်။ ။ထို့ကြောင့်။ဒိုကာကျော်နှင့်
မူလဒိုကာအဓိပ္ပါယ် အတူတူဟုဆိုတတ်။ ။အကြောင်းနှင့် အကျိုးကိုမှမ
ကဲ့ပဲရေးသားသော။ဒိုကာသစ်စကားကို။ပညာရှိတို့နှစ်သက်လိမ့်မည် မ
ထင်။ ။

*ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံပနသတိဝိဇလဝဘာဒဝိပါကဥဝတ္ထိုနိုဝံဇ္ဇတ္ထာဝိသဒိ
သံမနံကရောတ်အဲ့ မနသိကာရကိစ္စန္တရဖုယောဂတော ဝိပါကော ဝိယ အနု
ဘဝနမေဝနဟောတိတိသဗ္ဗတ္ထဥပေက္ခာသဟဂတမေဝဟောတိ။ ။မူ
လဒိုကာ။ ။ဤအကြောင်းတို့တွင်။အနုဘဝနနုပဋ္ဌနအားကြောင်းကြီးသာ
လျှင်။ဇောကိစ္စမဖြစ်နိုင်ခြင်း၏ နိုးစွာသောအကြောင်းဟူ၍၊ဌာတ်ပါးထိ
ကုန်။ ။

ယောဇနာကား။ ။ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံပန်းဝဋ္ဌာစိတ်သည်ကား။ ဗလဝဘာ
ဝေ။နဂိုရ်အားသည်။သတိဝိ။ရှိသော်လည်း။ဝိပါကဥဝတ္ထို။ ပဋ္ဌဝိညာဏ်
အစ။သန္တီရဏအဆုံးရှိသော ဝိပါက်စိတ်၏ဖြစ်စဉ်ကို။နိုဝဇ္ဇတ္ထာ။ နှစ်
စေ၍။ဝိသဒိသံ။ဌေအစဉ်နှင့်မတူသေး၊မနံ။စိတ်ကို။ကရောန်။ပြုရပါ၍။မ
နသိကာရကိစ္စန္တရယောဂတော။နှလုံးသွင်းခြင်းကိစ္စတပါးနှင့်ယှဉ်သော
ကြောင့်။ ဝိပါကော ဝိယ။ ဝိပါက်ကဲ့သို့။ အနုဘဝနမေဝ။အာရုံကိုခံစား

ရုံမျှသည်သာလျှင်။ နဟောတိ။ မဖြစ်။ ဇာတိတသ္မာ။ ကြောင့်။ သဗ္ဗဍ္ဎ။အာလုံးစုံသော အာဂုံတို့၌။ ဥပေက္ခာ သဟဂတမေဝ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်သည်သာလျှင်။ပေါတိ။ဖြစ်၏။ ။ဤစကားစသည်။အသိုးအသိုးဆိုင်ကြသော်လည်း။ ဝုဋ္ဌောစိတ်သည်။ ဇောကိစ္စမတပ်နှင်ခြင်း၏နိုးစွာသောအကြောင်းကား။ အာဂုမ္ဘဏာနုဘဝနအကြောင်းတည်းဟု-မရ္ဈသိပါး၊လ။ ။

(၉၁-အချက်။)

“ဝိဘာဝနိယံပနမဂ္ဂါဘိညာဇဝနာနံ ဇကဝါရမေဝပဝတ္တတာ ဇဝန
ကိစ္စံနသမ္ပဇ္ဇတိတိအဓိပ္ပါယေနဇကိစ္စကွဏိကံပိယောကုတ္တရမဂ္ဂါဒိကံ
တံသဘာဝဝန္တံတာဒိယ္ဟဇဝနကိစ္စံ နာမာတိ ဝတ္တာသဗ္ဗညုတ ညာဏော
ပမာယတာမတ္ထံဝိဘာဝေတိ။တံနယုဇ္ဇတိယေဝ”။ ။ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။

(ဋီကာကျော်ပါဠိကား။)

*ဇကိစ္စကွဏိကံပိ ဟိ လောကုတ္တရမဂ္ဂါဒိကံ တံသဘာဝဝန္တံတာ
ယဇဝနကိစ္စံ နာမ။ယထာဇကေကကေါစရဝိသံယံဝိသဗ္ဗညုတညာဏံသ
ကဆဝိသယာဝဗောဓန သာမတ္ထိယယောဂတော နကဒါစိတံနာမံ ဝိဇဟ
တိတိ။ ။ဟူ၍ရှိသည်။ ။ထောကုတ္တရာမဂ်စသောတရားနှင့်ယှဉ်သောစိတ်
သည်။ထိုမဂ်၏သဘောရှိသောကြောင့်ဇောကိစ္စမည်၏။ ။သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်သည်။တရုတရသောအာရုံရှိသော်လည်း။အာရုံကိုထိုးထွင်း
၍သိစွမ်းနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိရှိသောကြောင့်။တရံတခါမျှ။ထိုသဗ္ဗညု
ဟူသောအမည်ကိုမပွန့်သကဲ့သို့တည်း။ ။ဆိုလိုရင်းကား။သဗ္ဗညုတ
ညာဏ်ဟူသည်။ အလုံးစုံကို သိသည်ဆိုရမည်။ ။ထိုဉာဏ်သည်။
အာရုံတရုကိုသာ အာရုံပြုခိုက်။ သဗ္ဗညု မဟုတ်နိုင်။ ဇကညုသာဖြစ်ရ
မည်။ဤသို့မကစ်သင့်ပဲ။ တရုကိုအာရုံပြုခိုက်ဖြစ်သော်လည်း။အလုံးစုံကို
သိစွမ်းနိုင်သောသတ္တိရှိသော်ကြောင့်။သဗ္ဗညု ပင်ခေါ်ရလေသကဲ့သို့။ထို
နည်းအတူ။မဂ်ဇောစသည်တို့ကား။ တကြိမ်တည်းဖြစ်သော်လည်း။ အ
များဖြစ်စွမ်းနိုင်သော သတ္တိရှိသောကြောင့်။ ထိုသတ္တိကိုစွဲ၍ဇောကိစ္စ ပြီး
စီးတော့သည်သာဟူလို။ ။တရုတည်းသောအာရုံကိုအာရုံပြုရသောအ
ခိုက်အတံ့နှင့်။ဇောကိစ္စတကြိမ်သာဖြစ်ရသည်နှင့်တူ၏။ ။သဗ္ဗညုဟာ
ဟုခေါ်ရသည်နှင့်။ဇောကိစ္စပြီးစီးသည်နှင့်တူ၏။ ။အလုံးစုံသောအာရုံ

ကိုဘဒ္ဓဉ်းနှိုင်းသဘွဲ့နှင့်။အကြမ်းပေါင်းများစွာ စောနိုင်းသော သတ္တိ
ကိစ္စနှင့်တူလေ၏။ ။(ဦကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်)။ ။
ဦကာသစ်ကသည်အဓိပ္ပါယ်ကို။ နယူဇ္ဇတိယော။ဟူ၍ပယ်ရှာသည်
မှာ။ဦကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်သည်မသင့်သည်သာတဲ့ဗျား။ သင့်သော
အဓိပ္ပါယ်ကိုဖြေပါဆိုတော့။ ။ယသ္မာပနဖလစိတ္တံ အာသေဝနဘာဝရ
ဟိတံဝိမဂ္ဂစတုနာယ မဟာနုဘာဝတ္တာ။ ပရိကမ္မဘာဝနဲဘလေနစ ပ
ဝဋ္ဋဘာအာနုဇ္ဇေကာဝသဟိတမေဝဘတိတိတသဇ္ဇနသုဂဟာ
ဏံကတံ။ အဲသည်ဟာသင့်သောအဓိပ္ပါယ်ပါပဲဘဲ့ဗျား။ ဦခြဉာဏ်
စွမ်းကို။ကိုးကဲ့၍ အယမ်းဆို။အယမ်းပေါ်။ သက်သက်မဲ့ကျမ်းဆရာ
ကြီးများကို။ဘီစီးဒို့ပ်စက်သောစကားဖြစ်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။နာနာ
ကြိုးပွတ်၍ပုံက်ပစ်အင်္ဂါ။ ။အကြောင်းမူကား။အုပ်ဆဲသဝနပဒ္ဒသ်းကင်း
သေဉ်ဆည်း ဒုလ်ဘိတ်သည်။မဂ်၏အာနုဘော်ကြောင့်။အာရုံဇ္ဈာဝဂသဟိ
တဖြစ်ရမည်ဟု-ဖြဆိုမိမှားရှာသောကြောင့်တည်း။ ။ထိုဆရာသည်
ဗိုလ်ကိုယ်ကို။အရှင်ဗုဒ္ဓဃောသလောက်ဆင်၍ရေးသားမိသော်လည်း။ နို
ရောဓသမာပတ်မှထသော့အခါ။ ဗိုလ်ဓောတကြိမ်ကျသည်ကို့ဂ္ဂ။ နားမ
လည်သူတယောက် ဖြစ်သောကြောင့်။ကျွန်ုပ်အဖြေမရေးတော့ကပြီ။ ။
ထိုနိုရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ၌။ တကြိမ်သာစောရသော အချက်
နှင့်။ယခုထိုဆရာပြဆိုသော အချက်သည်။ စက္ကဝါဝေးကြ၏။ ။ထို့
ကြောင့်။ဦကာကျော်၏စကားအတိုင်းသာမှတ်ယူကြလော့။ ။*သာမည
ဗိုလ်။*ဝလဉ္ဇနဗိုလ်ဟူ၍မျိုးပြားဂ်၏။ ။မဂ္ဂဝိထိ၌မဂ္ဂါနန္တရဒုတိုလ်ကား။
မဝင်စားအင်္ဂလေးသောကြောင့်။*သာမညဗိုလ်မည်၏။ ။ပလသမာ
ပတ္တိဝိထိ၌။အလိုရှိသလောက်မရေမတွက်နိုင်အောင်စောသောဒုတိုလ်ဓော
သည်။ဝင်စားအပ်သုံးဆောင်အင်္ဂါပြီးဖြစ်သောကြောင့်။*ဝလဉ္ဇနဗိုလ်မည်
၏။ ။နိုရောဓသမာပတ်၏အခြားမဲ့၌။ တကြိမ်သာစောကိစ္စဖြစ်၍ ချဝ်
သော-အနာဂါမိဗိုလ်။ အရဟတ္တဗိုလ်ကိုကား။ အာစရိယဝါဒအားဖြင့်။
*ဝလဉ္ဇနဗိုလ်ဟု-ခေါ်လေသည်။ယင်းသို့နှစ်ဌာနရှိသည်အနက်က။မဂ်၏
အာနုဘော်ကြောင့်။စောကိစ္စ ပြီးစီးရသည်ဟူ၍ငင်း။ မဂ်၏အာနုဘော်
ကြောင့်။ဝေဒနသဟိတဖြစ်ရသည်ဟူ၍ငင်းပြဆိုခြင်းသည်။ ဦခြဉာဏ်ဒီ
ပဉ်းဇဲဖြစ်သော။ သာမညဗိုလ်တရကိုရည်ညွှန်းသော။ သင့်သင်္ခဏ်းဆိုအရိပ်
အယောင်ထင် နိုင်မည်။ *ဝလဉ္ဇနဗိုလ် ဟုသမ္မုဒ်၌ မသင့်နိုင်သေးသည်ကာ

ထဲည်း။ ။ဤကားမဂ္ဂါဘိညာဟူသောပုဒ်၌။မင်တခုကိုသာရှင်းလင်းချက်တည်း။ ။အာဘိညာအရကိုမည်သို့ရှင်းလင်းဦးမည်နည်း။ ။(ဟော) အာဘိညာဉ်ကို မရှင်းခဲ့ဘူးဗျ။ သည့်အတိုင်းတန်းထမ်းထားခဲ့တယ် ဖြင်စံ့။ ။ထို့ကြောင့်။ဦကာကျော်ဇ၏ဟုတ်မှန်တိုင်းသောအဓိပ္ပါယ်ကိုပယ်စွန့်၍။ ။နယူဇွတိယော၀။ဟုဖြဆိုမိမှား၊သောဦကာသစ်စကားကို ဖျက်လိုက်ရ မည်ဟု။ နောင်လာလတ္တံ့သော ပညာရှိတို့ကဆိုတော့ မည်သာထည်း။ ။

(၉၂-အာချက်။)

"ပဋိသန္ဓေဒယောနာမစိတ္တုပ္ပါဒါတိသမ္မန္နေ၀။ ။ဝိဘာ၀နိယံပနနာမကိစ္စ ဘေဒေနာတိဝိ ယောဇေတိ။ တံနသုန္ဒရံ။ ။နာမဘေဒသဝိသုံ၀တ္တုဗ္ဘာဘာ၀တောတိ"။ ။ဦကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။

(ဦကာကျော်ပါဠိတော်ကား။)

*ပဋိသန္ဓေဒယော စိတ္တုပ္ပါဒါ နာမကိစ္စဘေဒေန ပဋိသန္ဓေဒီနံ နာမာနံ ကိစ္စာနုဇ္ဇဘေဒေန။ အာဆ၀ါ။ပဋိသန္ဓေ ဒယောနာမ တံနာမကာစိတ္တုပ္ပါဒါပဋိသန္ဓေဒီနံ ကိစ္စာနံ ဘေဒေနစုဒ္ဒသ ဌာန ဘေဒေန ပဋိသန္ဓေဒီနံ ယော၀ ဌာနာနံပဘေဒေန ဒသဓာပကာသိတာတိ ယောဇနာ။ ။ဟူ၍မိန့်ဆိုတော်မူသတည်း။ ။

(သင်္ကြိုဟ်ပါဠိကား။)

ပဋိ သန္ဓေဒယောနာမ။ကိစ္စဘေဒေန စုဒ္ဒသ။ဒသဓာ ဌာနဘေဒေန။ စိတ္တုပ္ပါဒါပကာသိတာ။ ။ဟူသည်တည်း။ ။ယင်းသို့ဖြစ်သော သင်္ကြိုဟ်ဂါထာ၀ယ်။ ဦကာကျော်ဖြတော်မူသောအနက်သာလျှင် အနှစ်သဲသာရရှိ၏။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။၍ကိစ္စသင်္ဂဟကိုဖြဆိုချ၍။နာဝ်ထဲရေားသက်သက်ကိုသာဖြဆိုတော်မူသည်။ ရုပ်တရားမပါပညတ်တရားထဲည်းမပါ။ ။သို့အတွက်ပဋိသန္ဓေဆိုက။ ရုပ်ပဋိသန္ဓေ။နာဝ်ပဋိသန္ဓေ ရှိကြသဖြင့်လျှင်းပါးရန်တချက်။အကယ်၍မလျှင်းပါးသော်လည်း။ နာဝ်ကိစ္စဟူ။သဘောအားဖြင့်ပြီးနေရာ။သာ၍ ထင်ရှားစေသောဘူဘကထနဲစကား အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်လည်း တချက်။ ယင်းသို့သောအချက်ကြောင့်။ နာမာနံကိစ္စဘေဒေန။ ဟူ၍ဆိုခြင်းသည် အလွန်ကောင်းလေစွ။ ။ နာမဘေဒသဝိသုံ၀တ္တုဗ္ဘာဘာ၀တောတာ။ ဟူသောဦကာသစ်ကား။ နာဝ်ကိစ္စတဲ့လေးပါးတို့ကို စုတ္တုယဖြင့်ဖြဆိုပြီး၍။ ယခုသင်္ဂဟ ဂါထာကို

ဆောက်လို့ တောင်မှ။ ရုပ်ကိုစွမ်းနာမ်ကိုဘွဲ့နှံးမသိဟူ၍မရှိရာပြီ။ ။ထို့ကြောင့်။ (၉၂) အမှတ်ကိုဖျက်သိုက်သင့်သည်။ ။

(၉၃-အာဆုက်။)

"စက္ခာဒိုးခံဒွါရာနံဘေဒေန စိတ္တစေတသိကာနံ သင်္ဂဟော ဒွါရေသင်္ဂေါ။ ။ဦးကာသဿ။ ။ဝိဘာဝနိယံပန ဒွါရာနဉ္စ ဒွါရဒ္ဒဝတ္ထုဝိစ္ဆာနုပ္ပ ဝရိန္ဆေဒဝသေနသင်္ဂဟော့ဘိ ဝုတ္တံ" ။တံနသုန္ဒရီ။ ။ဦးကာသဿ။ ။ထိုစကားကို။နသုန္ဒရီဟုဆို၏။နံသုန္ဒရဖြစ်ပုံကိုသည်းအကြောင်း မပြနိုင်။ ။ဒီဒြပြဆိုသော အဓိပ္ပါယ်ကလည်း နေရာမကျ၍ မသွင်းသောက်။ ၎င်အနုဂုဏ္ဌါအာဘော်နှင့်လည်းအလွမ်းဝေးခဲ့။သို့အတွက်ဂုဏ်းစကားကိုပယ်အပ်၏။ ။အကြောင်းမှာကား။ ဒွါရကိုပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရေတွက်ခြင်း။ ဒွါရိကက်ိုပိုင်းခြားသည်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်ရေတွက်ခြင်းဟု-နှစ်ပါးခွဲ၍။ဦးကာကျော်ပြဆိုသောစကားသည်။သန္ဒယုတ္တိ။အဆွယုဇ္ဇ။သဘာဝယုတ္တိသုံးမျိုးနှင့်ညီညွတ်၏။ ။

(ညီညွတ်ပုံကား။)

ဒွါရသင်္ဂဟ။ဟူသော်သင်္ကြိုဟ်ဝါကျ၌ ။သင်္ဂဟနံသင်္ဂဟော။ ။ဘာဝသာဓနကိတ်ဝိဂြိဟ်။ ။ဘာဝအယ္ဘဉ်၌ဆဋ္ဌီကံနေရသောကြောင့်။ဆဋ္ဌီကံဝုဒ်ကားဒွါရပုဒ်ပင်တည်း။ထို့ကြောင့်။ ။ဒွါရာနံသင်္ဂဟောဒွါ ရံသင်္ဂဟော။ ။ဟုပြုလေ။ ။ဒွါရကိုသာရေတွက်သလောဟု-မေးရန်ဂါ၍။ဒွါရဗွဟိဘာဝနဉ္စ။ကိုဒိန်း။ ။ဒွါရာနိစဒွါရိကာနိစဒွါရာနိ။ ။ဟု-သရူပေကသော သတဒ္ဒိတ်ဝိဂြိဟ်ပြုလေ။ ။အဂ္ဂဉ်သမဂ်လသာဓိဋ္ဌကာကျော်ဆရာ။ ပိုက်ဆံဒင်္ဂါးစသောဝတ္ထုတို့ကိုကား။လက်နှင့်ကိုင်ယူနိုင်၍ရေတွက်ခြင်းကားမခက်ပါ။အလွယ်တကူရေတွက်နိုင်ပါ၏။ ယခုဒွါရခြောက်ပါးတွင်ဒွါရိက စိတ်ခြောက်ပါးတို့ကို ရေတွက်ခြင်းကား။ ကိုင်၍ကောက်ယူ၍ မရသောကြောင်းသောကြောင့် အသို့လျှင် ရေတွက်၍ ရနိုင်ပါမည်နည်းဟု။ မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့်။ ပရိန္ဆေဒဝသေန။ကိုဒိန်း။ ။ဤသို့ သန္ဒယုတ္တိမှ သည်ဟူလို။သန္ဒယုတ္တိရှိသောကြောင့်လည်း။အဆွယုတ္တိ။သဘာဝယုတ္တိတို့။ဖြည့်စုံလေ့ပြုဖြစ်တော့သည်။ထို့ကြောင့်။ ယုတ္တိသုံးပါးသုံးညီညွတ်၏။ ။ဦးကာသဿ်ကား။ဒွါရနှင့် သင်္ဂဟနှင့် သမာသ်ဖြစ်ပုံကို နှုံးမလည်း ထို့ကြောင့်။ ဒွါရုပ္ပဒ်ကိုကရိဏ်း ခံလိုရိပ်နှင့်။ စိတ္တ စေတသိက-ဟူသော အာဂန္တုကစပ်ပုန်းကိုထုတ်၍ဖြလေသတည်း။ ။အဂ္ဂဉ်အနုဂုဏ္ဌါသည်း

သဒ္ဒါတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်တဦးပင်ဖြစ်၍။ဦကာသစ်ဆိုသကဲ့သို့။ကွေ့.ကွေ့.ကောက်ကောက် အာဒေဘာ်ထား၍ မစိကုံးတန်ရာ။ ထို့.ကြောင့်။ဦကာကျော်ပြဆိုတော်မူသည့် အတိုင်းသာလျှင်။ယုတ္တိ သုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်ဟူ၍မှုချမှတ်။ ။

(၉၄-အချက်။)

"ဦကာသုပနအာဝဇ္ဇနဒ္ဒိနံအရူပဓမ္မာနံ ပဝတ္တိမုခဘာဝတောဒ္ဒါရသဒ္ဒိသတ္တာဒ္ဒါရာနိတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။" ။ဦကာသစ်။ ။ဒ္ဒါရဟူသည်။နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်ဟု။ နာမ်တရားကိုသာကွက်ကြား၍မဆိုရဘူးတဲ့ဟု။ ရူပါရုံစသော ရုပ်တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းဟူ၍လည်းဆိုရဦးမည်တဲ့ဟု။ဒါကြောင့်။ ။ရူပါဒိနံအာရမ္မဏာနံဝိပဝတ္တိမုခဘူတတ္တာစက္ခဝိဟိဆဒ္ဒိဓာဝိ သယာပဝတ္တိယောတိ။ ။ဟူသောအကိုးကလေးများနှင့်တက်ရာပြန်လေသည်။ ။ယင်းသို့အကိုးနှင့်တက်သော်လည်း။မိမိ၏ကိုးကားရင်းစွဲဖြစ်သော။ဝိသယပ္ပဝတ္တိအဓိပ္ပါယ်က။အာရုံသည်ဒ္ဒါရဒ္ဒိထင်ပုံကိုသာပြဆို၏။ ဒ္ဒါရကြောင့်အာရုံဖြစ်ရသည်ဟု။ ပြဆိုသောစကားမဟုတ်။ထိုရူပါရုံစသည်တို့သည်။ပသာဒတို့ဒ္ဒိထင်ပုံကို ပြဆိုသောစကားမျှသာဖြစ်သည်။ ။စက္ခုပသာဒသည်။ရူပါရုံဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းမဟုတ်ဟူ၍မှတ်။ သောတပသာဒစသည်၌။ ၎င်းနည်းတူဖွင့်လေ။စက္ခုံစုပဋိစ္စရူပေစဥပ္ပဇ္ဇတိစက္ခုဝိညာဏံ။ဟု-ပေါတော်မူသော်ပါဠိတော်မျှားနှင့်သွားပြီးမကပ်လိုက်ပါနှင့်ဦးနော်။ ဂန္ထဆိတိတိဂေါ။ ဟူ၍သာမညဆိုသော်လည်း။နွားမှဂေါမည်ပါစေ။သွားတတ်သောသတ္တိချင်းတူတယ်လို့.လဲအခြားသတ္တဝါကို။ဂေါမလုပ်နှင့်ဟု။ ။ထို.ကြောင့်။ဝိထိစိတ်ဟူသောနာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း သတ္တိကြောင့်။ စက္ခုစသည်တို့သည်ဒ္ဒါရမည် ကုန်၏ဟူ၍သာမှတ်လေ။ ။

(၉၅-၉၆-၉၇-အချက်။)

၎င်း(၉၅)အမှတ်၌။ဦကာသစ်ကအထုံးစံသောဘဝင်စိတ်သည်မနောဒ္ဒါရမည်ရမည်ဟုပြဆို၏။ ။မူလဦကာ၌။ ။ဝိပါကဒ္ဒါရန်ဘဝင်စိတ်တဲ့။ ဟုသာမညဆိုတော်မူ၏။သင်္ကိုဟ်၌လည်း။ မနောဒ္ဒါရံပနဘဝင်န်ပဝုစ္စတိ။ဟူ၍သာမညပင်ဆိုတော်မူလေ၏။ ။ယင်းသို့သာမညဆိုသော်လည်း ဦကာ ဆရာကြီးများက။ ။အာဝဇ္ဇနဒ္ဒိနံမနာနံဒ္ဒါရံမနောဒ္ဒါရံ။ ဟုပြဆိုတော်မူရာ။ဘဝင်ပ္ပဗန္ဓေဒမှသာလျှင်။မနောဒ္ဒါရမည်သည်ဆိုထေသည်။ ။

ထိုစကားကို။ ဦကာသစ်ကပယ်၍။မနောဇဝမနုဿဒွါရံ နုမနာနုံဒွါရံ ဟူ၍ ဆိုရာ၊လေသည်။ ။ကပ်တယ်သို့ လဲမအောက်မေ့နှင့်နော် အလုံးစုံသော ဘဝင်သည်။ မနောဒွါရမည်ပါလျှင်။ အထက်ဘုံဗိုင်းမဇ္ဈကာသန္နိဘိဆိ ဌ်း ။တဒါရမ္မဏာဝသာနေဝါဒဝနုပရိယော သာနေဝါဘဝင်ကွယ်ပေ ဝါ။ ။ဟု-အဘဲ့ကြောင့်ဆိုသည်း။ဘဝင်ကွယေဝါမဆိုပါနှင့်။ မနော ဒွါရာနန္တရေဝါဟုဆိုပါ၊စေ။ သဒ္ဒမျာဟာဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာ။ငါသည်မင် အဋ္ဌကထာတို့၌။ စုတိပရိယောသာနခြောက်မျိုးကိုဖြစ်ရာမနောဒွါ ဟိုးသာထားပါစေ။ ။ရုပ်ဖိုင်းဌပဝတ္ထိကြမ။ဌပသမုဋ္ဌာန်းတို့၌။ ။ပထ မဘဝင်မပါဒါဃ။ဟုမဆိုပါ၊နှင့်။ပထမမနောဒွါရေမပါဒါဃ။ဟူ၍သာ ဆိုပါ၊စေ။ ။ဤကဲ့သို့သိုက်၍ပြင်ဆင်ရမည် ဆိုဒသင်။ ဝိဒူကတ်သံးပုံ လုံးပျက်စီးကုန်ပါရောဗျား။ ။ထို့ကြောင့်။(၉၅)အမှတ်ကဆုံချက်ပုံကို စေဗျားပျက်၊စေ။ ။ဤအမှတ်ကိုပျက်ဆီးသဖြင့်(၉၆)(၉၇)ကပယ်ချက် တွေပါအားလုံးပါစေဗျား။ ။"နဟိကိဉ္စိဘဝင်္ဂံ နာမအတ္ထိ။သံမနော့ဒွါရ ဘာဝါရဟံနာဆိ ဃာတိနိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တုဗ္ဗန္တိ။" ။ဟူသောနောက်ဆုံးဂါထ စကားကိုနာနာပွတ်ပြီးပျက်လိုက်မှတော်မည်ဟူလိုသတည်း။ ။

(၉၈-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပန စက္ခာဒိဒွါရေသုအပ္ပဝတ္တာနံတာ မနောဒွါရသင်္ခါဘ ဘဝင်္ဂံတောအာရမ္မဏံ ရဂဟဏာဝသေန အပ္ပဝတ္တိတောစဒွါရဝိမုတ္တာ နိတိဝုတ္တံ။တံအဋ္ဌကထာယဝိသဟာနသမေတိ။ ။ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂံစုတိဝ သေနာတိဟိဝုတ္တံ။" ။ဦကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။ဦကာကျော်ဇ္ဈ်အဓိပ္ပါယ်ကို။ဦ ကာသစ်နားမလည်။ရှင်အနုရုဒ္ဓါဇ္ဈ်အာဘော်ကိုလည်း။ဌင်းဦကာသစ်က နားမလည်။သို့အတွက်အဋ္ဌကထာယဝိသဟာနသမေတိ။ဟူသောစကား ကို။ဦကာသစ်ကရေးသားဒိဂ္ဂာသတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ဦကာသစ်က။ ပဓိဇ္ဈ်အယူကိုပြဆိုရာ၌။ ။"ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂံစုတိကိစ္စာနိပနဒွါရဝိကာရေ နဝိနာကောဝလံ ကမ္မဝသေနေဝသိဒ္ဓါတို့။ တသ္မာ တံကိစ္စဝ ဿနီဒွါရိကဒ နိနာမနဟောတိတိဝုတ္တံဇကွန။ထ။ဒွါရဝိမုတ္တာနိတိ"။ ။ဟူသောစကား ကိုရေးသားဒိဂ္ဂာသေးလေသတဲ့သ်း။ ။

တရုယုတ်နှစ်ဆယ့်သောစိတ်ဘို့သည်။ပဋိသန္ဓေကိစ္စ။ဘဝင်ကိစ္စ။စုတိ ကိစ္စတဝ်သည်ဇ္ဈ်အဓိပ္ပါးအားဖြင့်၊ ဒွါရိကမဟုတ်။ ဒွါရဝိမုတ်ဖြစ်ကြောင်း ကို။အာရုဏ် အနုရုဒ္ဓါ ပြဆိုရာ၌။ အဘဲ့ကြောင့်ဒွါရဝိမုတ်ဖြစ်ပါ သနည်းဟု။

အကြောင်းတဆင့်တောင်းသောအခါ။ စကွာဒိဋ္ဌါရေသုအပ္ပဝတ္တုနတော။ တချက်။ ။မနောဒ္ဓါရသဒ်ါတဘဝဂ််တောအာရမ္မဏာန္တရဝဟာဏဝသေန အပ္ပဝတ္တိတောစ။တချက်။ ။ဂုင်းအကြောင်းနှစ်ချက်ကို။ဒိုကာကျော်ဆ ရာပြဆိုတော်မူလေသည်။ ။ထိုအကြောင်းနှစ်ချက်တွင်။(၁)အကြောင်း ကား။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနိုးစိတ်ကစ၍။ ဒုတိယတဒါရုံဟူသော နောံဆုံးငါထိ စိတ်အထိဖြင့် ပိုင်းခြား အပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဓါရတချက်။ ။မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇနိုး အစဒုတိယတဒါရုံ အဆုံးဟူသော နောက်ဆုံး ဝိထိ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား အပ်သော မနောဒ္ဓါရ တချက်။ ဤနှစ်ချက်သော ဒ္ဓါရဒ္ဒမဖြစ်ဖံသာ ကြောင့် လည်း။ ထိုတချယုတ်နှစ်ဆယ်သောစိတ်တို့သည်။ ဒ္ဓါရဝိမုတ်ဖြစ်ရလေ သည်။ ။သည်သာမျှမကသေး။ဘဝင််ပဋ္ဌေဒကိစ္စတစ်သောစိတ်မှ။ဝါ။ ထိုစိတ်တည်းဟူသော မနောဒ္ဓါရမှ ထူးခြွန်၍ အာရုံတပါးကိုမယူတတ်။ မနောဒ္ဓါရ တည်းဟူသော ဘဝင််ပဋ္ဌေဒ၏ အာရုံကိုပင် ယူတတ် သော ကြောင့်ဂုင်း။ ထိုတချယုတ်နှစ်ဆယ်သောစိတ်တို့သည်။ ဒ္ဓါရဝိမုတ်ဖြစ်ရ လေသည်။ ။*တသတသဝသေနအဋ္ဌသုသဟေတုကာမာဝစရဝိ ပါကေသု တိသုဝိပါကာ ဟေတုမနော ဝိညာဏ ဓာတုသုစ အညတရံပ ဋိသောတဂတံနာဝ်အနုဗန္ဓမာနံကိစ္စိအန္တရံဥဒကမိဝဘဝဂ််သာဓွဗ္ဗဏ် တော အညသ်ိဳ့အာရမ္မဏော ဇဝိတံဇဝနမနုဗန္ဓံဒ္ဒိက္ခတ္တုံသကိ်ဳ့ဝါဝိပါက ဝိညာဏံဥပ္ပဇ္ဇတိ့။ ဓာဒေတံဇဝနာဝသာနေဘဝဂ််သအာရမ္မဏောပဝတ္တ နာရဟံသမာနံတသဇဝနသ အာရမ္မဏံ အရမ္မဏံကတွာ ပဝတ္တတ္တာ တဒါရမ္မဏာန္တိ့ဝုစ္စတိ။ ။ဝိသဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာခန္ဓနိဒ္ဒေသ။ ။ဤပါဠ် တွင်ဇောဂ်၏အာရုံ်ကိုပြဆိုရာ၊ ။ဘဝဂ််သာရမ္မဏာတောအညသ်ိဳ့အာ ရမ္မဏောဇဝိတံ။ဟုပြဆိုပြီးနော်ံ။တဒါရုံ်၏အာရုံ်ကိုပြဆိုရာ။ဇဝနမနုဗန္ဓံ။ ဟုပြဆိုတော်မူလေသောကြောင့်။ ဒ္ဓါရိကဖြစ်သောတဒါရုံ်စိတ်ကား။ ဒ္ဓါ ရဝိမုတ်ဖြစ်သောဘဝင်စိတ်၏ အာရုံ်မှတပါးသော အာရုံ်ကိုယူနိုင်ခြင်း သည်။ဒ္ဓါရိကစိတ်ဖြစ်ခြင်း၏ကြီးစွာသောအကြောင်းတည်းဟူ၍ဓွတ်။ ။ ထိုတဒါရုံ်စိတ်သာည်လည်း။ ကမ္မဗလသိဒ္ဓါနဖြစ်ကြောင်း။ ဝိပါကဝိညာ ဏ်။ဟူသောစကားဖြင့်ပြဆိုလေပြီ။ ။ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌လည်း။ ။ ကုသလေနိရုဒ္ဓေဝိပါကော တဒါရမ္မဏာတာဟောတိ။ ။ဟူ၍မျှားစွာ ဟောပြခဲ့လေပြီ။ ။ထို.ကြောင့်။ဒိုကာသစ်စကားသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌ ကထာနှင့်လည်းမညီ။ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နှင့်လည်းမ်ညီ။ ။တဒါရုံ်သည်။

ကမ္မဗလသိင်္ခန ဖြစ်ပါလျက်နှင့်။ အဘဲကြောင့် ဒွါရိက စိတ် ဖြစ်နေပါသ
နည်း။ ဒွါရုပိမုတ်ဖြစ်ပါ၏တဲ့လား။ ။ဒွါရဝိကာဒေုနပိနားဟူသောငို
ကာသစ်ဆိုသော စကားအာဒေ။ ဘဝင်စိတ်တို့ သည်။ဒွါရဟူသောအခြင်း
အရေနှင့်ကင်းခြင်း ဟူအဓိပ္ပါယ်ဂို့သည်။ ။ဘဝင်ကိစ္စတပ်သောငှက်သည်း
ဒွါရုဟူသောအခြင်းအရာနှင့်ကင်းသည်ဟု- ဆိုမိပြန်သောကြောင့်။ ။
ဘဝင်စိတ်လုံးကြီးကိုယ်တိုင်ဘဝ်ကဒွါရုဖြစ်နေကြို။ ။ဒွါရုဟူသော
အခြင်းအရာနှင့်ကင်းသည်ဟု အဘဲကြောင့်ဆိုနိုင်ပါတော့မည်နှည်း။ ။
(ကြည့်လိုက်ဒုမ်း မူလဋိကာ)။ ။ဒါပါကဒွါရန္တိ ဘဝင်္ဂါရံ။ ။(ထူဝ်
နိုင်သေးရဲ့လားဦးကာသစ်)။ ။ထို့ကြောင့်။မစင်းမစားငဲပင်ဳငတ္တိသာ
သနာတော်ကိုပုတ်ခတ်ဖျက်ဆီးသော။ ဦးကာသစ်စကားကိုဗုဒ်လိုက်ပါ
ဟူ၍။ ပညာဖြင့် ပညာရှိကုန်သော သူတို့ကဆိုကြတော့မည် သာတည်း။
ဘဝင်္ဂါပစ္ဆေဒသည်။ဒွါရသာမည်၏။ဒွါရိကကားမမည်။ မောဟမူခွေးနှင့်
ယှဉ်သော မောဟသည်။ ဟောတုပစ္စည်းသာမည်၍။ ဟောတုပစ္စယုပ္ပန်
ကားမမည်သကဲ့သို့တည်း။ ။

(၉၉-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနဆဒွါရိကာနိစဆဒွါရိကဝိမုတ္တာနိစာတိ ဝိဝုတ္တံ တံန
သုန္ဒရံ။ ။ဟေဋ္ဌာဝုတ္ထော်ယဝါကျတထာအသုတတ္တာတိ"။ ။ဦးကာ
သစ်တဲ့ဗျ။ ။မဟာဝိပါက်ဗိတ်ရှစ်ခု။ သန္တီရဏစိတ်သုံးခုဂို့သည်။
ခြောက်ဒွါရုဖြစ်သောကြောင့်။ ဆဒွါရိကမည်ကုန်၏။ ။ခြောက်ဒွါရု
မှလွတ်သောကြောင့်။ဆဒွါရိကဝိမုတ္တာမည်ကုန်၏။ ။သင်္ကြိုဟ်ဆရာဦးကာ
ကျော်ဆရာနှစ်ပါးတို့၏အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။သည့်အတိုင်း သာမမှတ်ယူ
လေ။ ။ဧကဒွါရိကစိတ္တာနိ။ ပဉ္စဆဒွါ ရိကာနိစ။ ဆဒွါရိကဝိမုတ္တာနိ။ဝိ
မုတ္တာနိစသဗ္ဗထာ။ ။ဟူသော သင်္ကြိုဟ်ဂါထာအရ။ ဆဒွါရိကာနိစ။ဆဒွါ
ရိကဝိမုတ္တာနိစ။ဟူသောဦးကာကျော်နှင့် တထင်တည်းဖြစ်နေပြီ။ ။ခွဲခြ
စရာမရှိကဘူး။ ထို့ကြောင့်ဦးကာသစ်က။ကတောင်ချောက်ချားရေသား
သည်ကိုဗျက်လိုက်ပါဟူလို။ ။

(၁၀၀-အချက်။)

"ဦးကာသုပနအာရမ္မဏာနံသရူပတောဝိဘာဂတောတံဝိသယစိတ္တ
တောစသင်္ဂဟေအာရမ္မဏသင်္ဂဟောတိဝုတ္တံ။ ။တံန သုန္ဒရံ။ ။အယဉ္စိ
စိတ္တစေတသိကာနံဧဝသင်္ဂဟေနအာရမ္မဏာနန္တိ"။ ။ဦးကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။

အထက်၌။ ၎င်းသဒ္ဒါဖြင့်စေတသိက်ကိုနှစ်စေသည်ဟုဆော ဆော်မောမော ဆိုခဲ့ပြီးမှ။ယခုမူကား။ စိတ္တစေတသိကာနံ၎င်းသဂ်ဟောဟု-ဆိုပြန် ခြင်းသည်။ ပိဒိ၏စကားခြင်းမည်သောကြောင့်။ အခြားသောသူတို့ကပယ်စရာမရှိ။ပိဒိ၏အမှုကိုပိဒိစီရင်ပြီးသားဖြစ်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။အဖွတ် (၁၀၀)ကစကားကိုဖျက်တော့မည်။ ။

(၁၀၁အချက်)

''ယံပနဝိဘာဝနိယံဒုဇ္ဇလပုဂ္ဂလေနဒဏ္ဍာဒိဝိယစိတ္တာစေတသိကေဟိအာလမ္ဗဏိယတိ။ တာနိဝါအာဂန္တွာ ဇော်ထိုးရမနှိုက်တိအာလမ္ဗဏာနိုဝုတ္တံ။ တံနသုန္ဒရံ။ ။ဒိသုံသိဒ္ဓါနိဟိတောနိပဒါနိတိ''။ ။ဋီကာသဒ်။ ။ပိဒိ၏အာယကိုပြလိုး၍။ ။''ဒုဇ္ဇလပုဂ္ဂလေနဒဏ္ဍာဒိဝိယစိတ္တာစေတသိကေဟိအာလမ္ဗဏိယတိအာရုဠ္ဟမာနေဟိဂဏ္ဍိယတိတိအာထမ္ဗဏံ''။ ။ဟူ၍ပြဆိုရာသတည်း။ ။ဤအရာဝယ်ညွှန်းပြစရာ၌။အကြောင်းအထူးမရှိတော့ကြ။ ဋီကာသဒ်သည်။ပိဒိ၏မာနတရားဖြင့်အားကြိုးစွာနှိပ်စက်သောကြောင့်။ဂါရဝနည်းပါး၍။ ဋီကာကျော်ကိုစွပ်စွဲခြင်းမျှသာတည်း။ ။အာဂန္တွာ ဇော်ထိုးရမနှိုက်တိ အာရုဠ္ဟမဏံ။ ဟူသော ဝိုက်ပိုဟ်ကို မကြိုက်ရာသောကြောင့်။ပိဒိကြံဆ၍။ ။အာလမ္ဗိယတိအာရုဠ္ဟမာနေဟိဂဏ္ဍိယတိတိအာလမ္ဗဏံ။ဟုပြဆိုခြင်းကဲ့သို့။စကား အတူတူပင်တည်း။ ။အနည်းငယ်ထူးသည်မှာကား။ ။အာလမ္ဗဏာ။ အာရုဠ္ဟဏာ။ ဟု-ပရိယာယ်နှစ်ပုဒ်ရှိသည်။ ။ဂုဏ်းနှစ်ပုဒ်သည်။အနက်အဓိပ္ပါယ်အတူတူတည်းဟု-ပြလိုသောကြောင့်။ဂုဏ်းစကားကိုမိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။ဂုဏ်းနှစ်ပုဒ်သည်။တမျိုးစီပြီးရမည်ဟု။ပြဆိုသော ဋီကာသစ်စကားသည်မသင့်။ (ဃ)ကို(ဂ)ပြု။(ဗ)ကို(မ)ပြု၍။ အာလမ္ဗဏဟူ၍တမျိုး။ အာရုဠ္ဟဏဟူ၍တမျိုးနေသည်ဟုရချမှတ်။ဝိသုံသိဒ္ဓါနိကိုပယ်လိုက်ပြီ။ ။

(၁၀၂-အချက်)

''ဝိဘာဝနိယံပန ဝိနာသာဘာဝတော အတိတာဒိကာလဝေသေန နဝတ္တဗ္ဗတ္တာ နိဗ္ဗာနံ ပညတ္တိစ ကာလဝိမုတ္တံနာမာတိ ဝုတ္တံ။ တံဝိစာရေတဗ္ဗံ''။ ။ဋီကာသစ်တဲ့ဗျာတို့။ ။နိဗ္ဗာန်,ပညတ်,ကို။ပျက်စီးခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။အတိတ်ကာလစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် မဆိုအပ်သောကြောင့်။ကာလဝိမုတ်မည်ကြောင်းကိုမှတ်အပ်၏။ ။ဋီကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်။ ။ဋီကာသစ်က။ ။အလုံးစုံသောသင်္ခတတရားတို့သည်။

အနာဂတ်အဖြစ်လျှင် ၄၅.သွားဂိုကုန်၌သာလျှင်ဖြစ်ကြ၊လေကုန်၏။ ထို.
ကြောင့်။ထိုသခိတတရားတို့သည်။အကြောင်း၏ညီသွတ်ခြင်း၊ကင်း.အကြင်
အခါ၌ရ၍ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ထို.ကြောင့်။ဝတ္တုဗ္ဗပဂ္ဂိုဒ် တည်ကုန်၏။ ထိုအ
ခါအနာဂတ်မည်ကုန်၏။ ။အကြင်အခါ၌။အကြောင်းညီညွတ်၍ဖြစ်ဆဲ
ဂိုကုန်၏။ထိုအခါ၌ပစ္စုပ္ပန်မည်ကုန်၏၊အကြင်အခါ၌ချုပ်ကုန်၏။ထိုအခါ
၌အတိတ်ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ဆိုအပ်သော်လည်း၊ဘတိဉပါဒါန
လျှင်။အကြောင်းရင်း ဖြစ်ကုန်သည်ဖြင့်၍။ တကာဝဒိက အဖြစ် သည်ပြီး
၏။ ။ဉပါဒါန်ဘတိကင်းကုန်သောဘုရားဘို့အား။အနာဂတ်ဟူသောအ
ခိုက် အတံ့လည်းမရှိ။ ပစ္စုပ္ပန်,အတိတ်, အခိုက်အတံ့ကား၊ ဘယ်မှာရှိ
တော့မည်နည်း။ ထို.ကြောင့်၊နိဗ္ဗာန်,ပညတ်,တို့၏ကာလသုံးပါးမှလွတ်
ခြင်းသည်ဖြစ်၏ဟူလို။ ။ဤကာသဝိအဓိပ္ပါယ်ဟုဆို။ ။သေသောချာ
ချာကြည့်ကြဟု။ ။

"ဝိနာသာဘာဂတောတိဏ္ဏံ ပန အတိတကာလဝိမုတ္တိယာဧဝ'ကာရ
ဏာန်နှင့်တနတာသံဇ္ဇာတရကာလဝိမုတ္တိ'သာဧတိတိဒဋ္ဌဗ္ဗာ'' ။ ။မိမိ
၏အထင်ကိုဖြောင့်ချက်ဦးကာသစ်စကား။ ။သို့ဖြောင့်ချက်ဧရေးသား
သော်လည်း။ ဝိနာသ-ဟူသည်။အချုပ်အားဖြင့် ဉပါဒ်,ဌိ,ဘင် တရားပင်
တည်း။ ။ယင်းသို့။ဉပါဒ်,ဌိ,ဘင်,တို့သည်။သဒိါရလေးကဖြစ်သည့်အား
လျော်ရှာ။အတိတ်, ပစ္စုပ္ပန်,ကာလသုံးပါးတို့၌။ ဖြစ်ပြီး,ဖြစ်ဆဲ,ဖြစ်လတ္တံ့.
သာသျှင်မိမိတို့၏ဓမ္မတာဝန်ကို ရွက်ဆောင်ကုန်လျက်တည့်ကုန်၏။ ထေ
ကာလိကသာဖြစ်ကုန်၏။ ။အနိဒဿနဘာအာယန္တိ။ဘင်္ဂါဂန္ဓနဘုန္တဒဿ
နံ။ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါဝအာကာသေ။ ဥပပဇ္ဇန္တိဝယန္တိစ။ ။ဟူ၍အရှင်သာရိ
ပုတြာဟောတော်မူအပ်သည်နှင့်အညီ။အနာဂတ်ဟူသော။အနိဒဿနအ
ရုပ်။ အနိဒဿ နကာလမှဆိုက်ရောက်သော၍။ ဘင်္ဂကာလဟူသော ပျက်စီး
ခြင်းသို့ရောက်ကြရကား။ကောင်းကင်ပြင်၌။လျှပ်စစ်ကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းပျက်
ခြင်း၌တည်ကုန်၍။ပျက်ခြင်းသည်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းစင်စစ်မှန်သော
ကြောင့်။ အကြောင်းပျက်ခြင်းကိုဆုံသဖြင့်။ အကျိုးဖြစ်ခြင်းပါဝင်သော
ကြောင့်။ ဉပါဒ်,ဌိ,ဘင်ဟူသောကာသပဒိဗ္ဗ။ ကာလဝ ဏ္ဏတရားသုံးပါး
လုံးကို။ ဝိနာသ-သဒ္ဒါတရဖြင့်သာရုပ်၍ပြတော်မူလိုသော ဦးကာကျော်
ဆရာသည်။ ဝိနာသာ ဘာဝတော။ ဟူသော စကားကို ပယ်နှုတ်တော်မူသ
တည်း။ ။ထို.ကြောင့်။ကာလဝိမုတ်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကား၊အဝိနာသ

ဘာဝပင်တည်း။ တေကာလိကဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကား။ ဘင်္ဂ-ဝိနာသ သဘောတည်းဟူ၍သေသေချာချာမှတ်ယူလေ။ ။ထို.ကြောင့်။(၁၀၂) အဓမ္မတ်ဟုကိစ်စေဟု။ပညာရှိတို့ဆိုကြမည်သာတည်း။ ။

(၁၀၃-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနတံပနနေသံအာရုမ္မဏံနအာဝဇ္ဇနသဝိယကေနစိအ ဂဟိတမေဝဂေါစရဘာဝံဂစ္ဆတိတိဒသေသတုံဆဒ္ဒါရဂ္ဂဟိတန္တိ ဝုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။တံနယုဇ္ဇတိ။ ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇနသဝိဟိ အာရုမ္မဏံ ပုဗ္ဗေကေနစိဒ္ဒါရန္တိ ရေနဂဟိတံဂိအဂဟိ တံဝိဒေဟာတိယေဝ။ တထာဟိဇ္ဈာနဒံနာမလဘိသာ ဓိဘုဇ္ဇိသာမိပသို့သာမိတိပုဗ္ဗေဂဟိတံပစ္ဆာအာဝဇ္ဇနသအာရုမ္မဏံ နနဟောတိတိ။နစဇ္ဈာဝဇ္ဇနဝိထိယံပုဗ္ဗေကေနစိ စိတ္တေနအဂဟိတဘာ ဝေါဇ္ဈဝပ္ပမာဏန္တိ"။ ။ဦကာသစ်တဲ့ဗျာတို့။ ။ဒိဘာဝနိဦကာကျော် ဒ္ဓ။ သင်္ကြိတ်ကျမ်းဆရာဖြဆိုအပ်သော"ပဒီသန္ဒေ,ဘဝင်,ရုတိ,ကိစ္စတဝ် သောဝိပါက်စိတ်တို့၏အာရုံကိုဖြဆိုရာ။ဆဒ္ဒါရဂ္ဂဟိတံ။ဟူသောဝိသေသ နပုံဒ်ကို။အဓိဂုဏ်အနုရုဒ္ဓါ။အဘာယ်အလို့ငှါဖြပါသနည်း ဟု- စောဒနာရန်ရှိ သောကြောင့်။ထိုပဒီသန္ဒေစသောစိတ်တို့သည်,ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ကဲ့သို့။ မိမိသည်အစတည်ထွင်၍အာရုံအသစ်ကိုယူသည်မဟုတ်။ခြောက်ဒ္ဒါရ၌ ဖြစ်သောမရဏာသန္နဇောတို့သည်။ယူအပ်ပြီးသောလက်ဝတ်ကိုဆက်ခံ အာရုံပြုသည်ဟု-ဖြခြင်းငှါ။ ဆဒ္ဒါရဂ္ဂဟိတံ။ ဟူသောစကားကိုမိန့်တော် မူသတည်း။ ။ဦကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်။ ။ဦကာသစ်က။ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း စိတ်သည်။ အာရုံသစ်မှာဖြစ်စေ။ အာရုံဟောင်းမှာဖြစ်စေ။ ဖြစ်နိုင်တော့ သည်သာတည်းတဲ့။ ။ထို.ကြောင့်။ဆဒ္ဒါရဂ္ဂဟိတံဆိုသည့်စကားသည် ဤအရာ၌။ ဧရှ.ကတစုံတယုသော ဝိထိစိတ်သည် မယူအပ်သောအဖြစ် သည်။ပမာဏာမဟုတ်တဲ့။ ဖြောင့်ချက်ဗျ။ ။ထိုစကားသည်။သင်္ကြိုဟိန္ဒူ ဆန့်ကျင်၏။ ။အထက်ဘုံ ဝိုင်းမရဏာသန္နဝိထိ၌။ထိုစကားကိုနိဝတ္တေ တဗ္ဗအားကြိုးသောကြောင့်။နိဂတ္တေတဗ္ဗကိုနစ်စေခြင်းငှာသာပြဆိုတော် မူကြောင်းထင်ရှားပေ၏။ ။ထို.ကြောင့်။ရှေးဦးစွာသောဝိထိ၌။ပဉ္စဒ္ဒါရာ ဝဇ္ဇန်းဒွေ့ထင်ရှားစေပါသည်ကို။ နောက်အဆက်ဆက်ဝိထိက။ပဉ္စဒ္ဒါရာ ဝဇ္ဇန်းတွေ့နှင့်ရောနှောရှက်တင်၍။ ဖြန်ကာလွန်ကာရေးသားသော။ဦကာ သစ်စကားကိုဖျက်မှသင့်မည်။ ။

(၁၀၄-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနနောင်းနေသံအားရမ္မဏံ မဉ္ဇေကာသန္နေတောပုရိမဘာဂ
ဇဝနာနံဝိယကမ္မကမ္မနိမိတ္တုပဒဿနေ အာဝဇ္ဇနဝေါဟာရဝိနိမုတ္တိနို့
ဒဿဘုံကမ္မ၊လ။ သမ္ဗဒဘို့အာ ဟာတိဝုဉ်း၊ တံပိနုသုန္ဒရံ"။ ။ဤသို့
ကာသစ်။ ။ဝိဘာဝနိဉ်ကာကျော်၌။သုံ့ပြိုဟ်ဆရာသည်။ကမ္မ,ကမ္မနိ
မိတ္တ,ဂတိနိမိတ္တံ့။ဟူ၍ သာသျှင်ဆိုသင့်ပါလျက်၊သမ္မတံဘုံသောသဒ္ဒါကို
ထည့်၍ ဆိုးတော်မူသောကြောင့်။ ထိုအာရုံတို့သည်။ မဉ္ဇေကာသန္နေဂုဏ်
ဖြစ်သောဇောစိုက်၏ အာခံဘိုးကဲ့သို့မဟုတ်။ ထိုအာရုံတိုးကဲ့သို့ သမုတ်
အပ်သောဝေါဟာ ရသဒ္ဒဝိနိမုတ္တာသာဖြစ်သော အာရုံတည်းဟု-သိစေ
သော အချက်ကို ထင်ရှားစေရန်။ သမ္မတံ- ဘုံသောသဒ္ဒါကိုအာထူးမခွဲ
အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ဆိုတော်မူလေသည်ဟု။ ဦးကာကျော်ဆရာ၏ အာဘော်
ရောက်၏။ ။သင်းသို့အာဘော်ရောက်သည့်အဘိုင်းပင်လည်း။ အရှင်
အနုရုဒ္ဓါအယူရှိတော်မူ၏၊အာဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ အထက်ဘုံပိုင်းမရ
ဏာသန္နဝိထိဒ္ဓ၊ဤကံ,ကမ္မနိဒ်တ်,ဂတိနိဒ်တ်သုံးပါးကို ဖြဆိုရာ။သမ္မတ
သဒ္ဒါကိုမထည့်ပဲဖြရာသေသည်။ ။တဆာစမရန္တာနုံပနမဉ္ဇေကာထေယ
ထာရဘံအာဘိမုခီဘူတံဘာ ဒ္ဗံရေပဒိုသဒ္ဓိဇနကံကမ္မံဝါ။ တံကမ္မကရဏ
ကာသေရုပါဒိကမုပလဒ္ဓပုဗ္ဗမုပကရဏာဘူတဒ္ဗကမ္မနိမိတ္တံဝါ။အနုန္တရရူ
ပဒ္ဓမာနဘဝေဥပလဒ္ဓိတဗ္ဗဥပဘောဂဘူတဒ္ဗဂတိနိမိတ္တံဝါ။ ။သို့ဟိတ်
ဘုံပိုင်းမရဏာသန္နဝိထိ။ ။ကြည့်စမ်းရှင်းလင်းလိုက်ထာ။ သမ္မတသဒ္ဒါ
ကိုမထည့်ဘူးဗျ။ ။ပကိဏ်းပိုင်းမှာမှ။သမ္မတသဒ္ဒါနှင့်ဆိုထားသေသည့်
ထို့ကြောင့်။ ဝေါဟာရသိဒ္ဓိနိမုတ္တာအစစ်ပါပဲဟူ၍မှတ်ပါသေး။ ။

(ပဃ်ချက်။)

ဓိဓိသည်မစင်းမစားပဲ။အဇာတသတ်မင်း၏နိဒ်တ်ထင်ပုံကထေးမျှား
နှင့်သာဓကဆောင်ချက်ခြာ။ထိုမင်း၏နိဒ်တ်ထင်ခြင်းကား။အမျိုးကွဲခြား
ကြသေး၏။ ။(၁)ဘင်ခြာထင်ခြင်း။(၂)ဇောမှာထင်ခြင်း။(၃)အာ
ဝဇ္ဇနိမှာထင်ခြင်း။ ဂင်းသုံးခုတို့အနက်က။ ဘယ်မှာထင်တယ်ထို ခြဖါ
သတုံးဗျား။ ။အိဝ်သောအခါဒ္ဓိဟု။ သာမည်ဆိုသော်လည်း။အိဝ်မက်
သောအခါ။ အာဝဇ္ဇနဝါဒုတမျိုး။ ဇဝနဝါရ တမျိုးဟု။ ဝိထိစိတ်ကဲ့ခြင်း
သောကြောင့်။ မည်သည့်ဝီထိမှာထင်ပါသတုံးဗျား။ ။ဘဝင်စိတ်နှင့်
ဝေးလွှာပါကလားဗျား။ ။ထို့ကြောင့်၊အဇာတသတ်မင်း၏သာဓကကို

၍အရောဒ္ဓကိုးကား၍။ ဝေါဟာရသိဒ္ဓ ဝိနိမုတ္တစကားကို ပယ်ဖျက်ခြင်း သည့် မှားလည်းမှားဏ်။ ။သင်္ကြိုဟ်နှင့်လည်း ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်လေဏ်။သို့အတွက်။(၁၀၄)ကပယ်ချက်ပျက်စေ။ ။အဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါကား။ ဘဝင်စိတ်၏အာရုံထင်ပုံကိုသာပြဆိုသော။ကမ္မ,ကမ္မနိမိတ္တ,ဂတိနိမိတ္တ, သမ္မတိ။ဟူသောစကားကို။ဋီကာကျော်ဖွင့်ဆိုတော်မူတိုင်းမမှတ်မသား ပဲ။တသိုးတခြားကြံလုံးထုတ်၍ကျမ်းဂန်ကြီးများကိုပယ်ရှားခြင်းသည်။ အံ့ဩဘွယ်ကောင်းလေစွဉ့်။ ။

(၁၀၅-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံ ပန အနာဂတံနာမအာတိတံဝိယအနု ဘူတဉ္စနဟောတိ။ နစပစ္စုပ္ပန္နဂတိနိမိတ္တံဝိယအာပါတမာဂတန္တိကာရဏံဝုတ္တံ။တံအကာရဏံ။" ။ပသင်္ဂသအဲနိဝတ္တိတတ္တာ။ဂတိနိမိတ္တံ ဟိ နာမပစ္စုပ္ပန္နဲ ဝိအနုဘူတံနဟောတိ။ တံဝိကမ္မဗလေနဝအာပါတမာဂတံ။ ဇဝံသန္တေအနာဂတံဝိကမ္မဗလေန အာပါတမာဂတမေဝသိယာတိအယံပသင်္ဂါပါကတိကောဇဝေဟောတိတိ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။သင်္ကြိုဟ်၌။ပစ္စုပ္ပန္နမတိတံ ပညတ္တိဘူတံဝါ။ ။ဟူ၍။အာရမ္မဏသင်္ဂဟ၌ ဤဆိုသောစကားတွင်။ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ။အတိတ်အာရုံ။ပညတ်အာရုံ။ဟု-သုံးပါးပြဘုရား။အနာဂတ် အာရုံမပါသေးကြောင့်။ ထိုအနာဂတ်အာရုံမပါခြင်း၏အကြောင်းကို ဖြလိုသောဋီကာဆရာသည်။ ။*ပစ္စုပ္ပန္နတ္ထာဒိနာအနာဂတသဒ္ဒပဒိသဒ္ဓိဂေါစရဘာဝံနိဝါရေတိ။ နဟိတံအတိတကမ္မကမ္မနိမိတ္တာနိဝိယ အနုဘူတံ။ နာဝိပစ္စုပ္ပန္နကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တာနိဝိယ အာပါတ ဂတဉ္စ ဟောတိတိ။ ။ဟူသောစကားကိုမိန့်တော်မူသတည်း။ ။အတိတ်ဖြစ်သောကံ,ကမ္မနိမိတ်,တို့ကဲ့သို့မခံစားအပ်။ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မနိမိတ်။ ဂတိနိမိတ်တို့ကဲ့သို့ထင်ခြင်းသို့မရောက်နိုင်။ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အနာဂတ်အာရုံ။ကိုအာရုံမပြုနိုင်ဟူလိုသတည်း။ ။ဤကားဋီကာကျော်၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။(ဋီကာသစ်က)။ ။"အနာဂတ်ပနနိမိတ္တံဥပဋ္ဌဟမာနံဂတိနိမိတ္တမေဝသိယာ။နစတသ္သဝိသုံဥပဋ္ဌာတဇ္ဇကိစ္စံအတ္ထိ။ပစ္စုပ္ပန္နဂတိနိမိတ္တေဘဆိန္ဒေသိဒ္ဓမေဝဟောတိတိဝုတ္တံပစ္စုပ္ပန္နဲ မတိတံဟုတ္တိဘူတံဝါတိ"။ ။ဟူ၍ဆိုလေသည်။ ထိုစကား၏အကျကား။အနာဂတ်ဖြစ်သောနိမိတ်သည်။ အကယ်၍ထင်ခဲ့သော်။ဂတိနိမိတ်သာဖြစ်ရမည်။ ထိုဂတိနိမိတ်ဖို့လည်း။အသိုးအခြားထင်အပ်သောကိစ္စမရှိခဲ့။ပစ္စုပ္ပန်ဂတိ

နှမြတ်ဖြူးစီးထင်ဖြင်ခဲ့သော်။ အနာဂတ်ဂတိနှမြတ်သည် ဖြူးစီးနိုင်ခဲ့တော့သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ပဉ္စုဥန္ဒမတိတ်ပညတ္တိဘုတဝံဝါ။ ဟူသောစကားကို။အရှင်အနုရုဒ္ဓါခေါ်နှံ့တော်မူသည်။ ။(ဒိုကာသစ်၏အဓိပ္ပါယ်။)

ဦးကာကျော်က အနာဂတ်ဂတိနှံ့ခြင်းသည်။ အတိတ်ဂင်းကမ္မနိုင်ခြင်းတို့ကဲ့သို့ထင်ခြင်းသို့မရောက်နိုင်။မင်းစားအပ်သည်လည်းဖြစ်၏။ ။ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ်,တို့ကဲ့သို့မဆင်နိုင်။ထို့ကြောင့်။အနာဂတ်ဂတိနိမိတ်အာခုံမရှေးကောင်းဟူသို့။ ။(ဒိုကာရှေးကျော်အဓိပ္ပါယ်။)

ပစ္စုပ္ပန်ဂတိနိမိတ်ဦးလျှင်။အနာဂတ်ဂတိနိမိတ်ဖြူး၏။ပစ္စုပ္ပန်ဟူသောအဖြစ်၌အရွေ့ဂတဝင်သည်ဟူသို့။ ။ဂတိနိမိတ်ဟူက။ပစ္စုပ္ပန်ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ခံစားအပ်သည်မဟုတ်။ကံ၏အစွမ်းအာနုဖြင့်ထင်သည်သာဖြစ်၏။ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ အနာဂတ်ဂတိနိမိတ်သည်လည်း။ ကံ၏အစွမ်းအားဖြင့်ထင်ခြင်းသို့ရောယှက်နိုင်တာပါပဲလို့။ သို့ကလို့ပသက်ဖြစ်စရာရှိပါသတဲ့ဗျာ။ ။(ဒိုကာသစ်အဓိပ္ပါယ်)။ ။

(၁၀၆-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနဝိပါကာနိတာဝသန္တိရဏာဒိဝသေနရူပါဒိပဉ္စာဆမ္မဏောတိဝုတ္တံ။တတ္ထသန္တိရဏာဒိဝသေနာတိနဝတ္တဗ္ဗံ။သန္တိရုဏာဝသေနဇာတ္ထေဝဝ တ္တဗ္ဗန္တိ" ။ ။ဒိုကာသစ်ဘဲ့ဗျ။ ။*ဇာတ္ထေ ဟိ ဝိပါကာနိတာဝသန္တိရဏာ ဒိဝသေနရူပါဒိပဉ္စာသမ္မဏော။ ပဒိသန္ဓာဒိ ဘဝသနဆဉ္ဇာရမ္မဏာသင်္ခါတောကာမာ : စချာလမ္မဏေယေဝပဝတ္တန္တိ။ ။ဦးကာကျော်။ ။ဦးကာသစ်က။သန္တိရဏာဒိ။ ဟုအာဒိသဒ္ဒါဖြင့်ထည့်၍မဆို။သန္တိရဏာဟူ၍သာဆိုရမည်ဟု-သင်ပြသည်။ သို့အတွက်ကျွန်ုပ်က။ ဦးကာသစ်ကိုသင်ပြဦးအံ့။ ။အာဒိသိမာပကာရေသု။သမိပါဝယဝေဝိစ။ ။ဟူသောအာဘိဓာန်ကိုနှုတ်ရကြက်လေ။ ။

(၁၀၇-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံ ပန ဝတ္ထုဝိဘာဂတောတဗ္ဗတ္ထုကစိတ္တပရိဏ္ဍေဒဝသေန စသင်္ကေဟာ ဝတ္ထုသင်္ကေဟာတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။ဦးကာသစ်။ ။၅၂အချက်မှိုးကို။ငံ့အခံကပယ်ခဲ့ပြီ။ ။ဦးကာသစ်ဆရာသည်။ ။သမ္မယုတ္တာယထာယောဂံ။ တေပညာသသဘာဝတော။စိတ္တစေတသိကာခန္ဓာ။ တေသံဒါနိယထာရုဟံ၊ ။ဟူသောသုတ်ပါဠိကိုဂုဏ်း။ ပကိဏ်းဝိုင်းဟူအမည်ပေးသော အဓိပ္ပါယ်ကို့ဂုဏ်းမသိရှာလေ။ စိတ်သက် သက်ကို့ပြသောအ

ဗိုင်းသည်စိတ်ပိုင်းမည်၏။စေတသိက်သက်သက်ကိုပြသောအဗိုင်းသည် စေတသိက်ပိုင်းမည်၏။ထိုစိတ်,စေတသိက်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွါရ,အာရုံ, ဝတ္ထု,တို့ကိုပြသောအဗိုင်းသည်ပကိဏ်းမည်၏ ဟု-မှတ်လေ။ ။ထို. ကြောင့်ဝတ္ထုကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်။ ထိုဝတ္ထုကိုမှီကုန်သောစိတ်တို့ ၏အဗိုင်း အခြားဗိုင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ရေတွက်ခြင်းသည်။ ဝတ္ထုသက်ဟ မည်၏ဟုပြဆိုသော။ဤကာကျော်စကားကိုသာမရှုမှတ်။ ။

(၁၀၈-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနမနောယေဝဝိညာဏံမနောဝိညာဏ'န္တိ ဝါမနသော ဝိညာဏံမနောဝိညာဏာန္တိ ဝါ ဝုတ္တံ။ ။တတ္ထမနောယေဝဝိညာဏာန္တိ ဣဒံ တာဒနယုဇ္ဇတိ။ ။နဟိအညမညံဝိသေသေတွာအတိရေကဋ္ဌဒီပကေ ပဒဋ္ဌာနန္တိ အာဒိကေဝိသေသန သမာသေ အစဓာရုဏာ ဝိဂ္ဂဟောကတ္ထစိ ဒိဿတိယုဇ္ဇတိစာတိ"။ ။ဒီကာသစ်ဗျ။ ။

(၁၀၉-အချက်။)

"မနသောဝိညာဏာန္တိ ဣဒံပနယုဇ္ဇတိယေဝ။ ။မနသောတိဟိမနောဓာ တုတ္တိကသဒ်ါဘဿမနသ။ ။တတ္ထသမ္ပဋိစ္ဆနဒွယံသန္ဓိရဏာဒိကဿ မနောဝိညာဏာပဗန္ဓသပစ္စယဘူတံဟောတိ။ ပဋ္ဌာန်ဂါဝဋ္ဌနံပနပရတော ဒွါရန္တရေပဝတ္တမာနံ တဿဝပစ္စယုပ္ပန်ဘူတံ ဟောတိတိကတွာအာဒိ ပစ္စယဘူဘဿစေဝအန္တရွါရန္တရေပစ္စယုပ္ပန်ဘူတသဒမနသသမ္ဘဒ္ဓိ ဝိညာဏာန္တိ အဝေ်ထာ"။ ။ဒီကာသစ်ဗျ။ ။ဒီကာကျော်၌။မနောဓာတု ဟူသောပုဒ်ကို ဝစနတ္ထဖွင့်ဆိုရာ။ ။မနောအရ-မနောဓာတ် သုံးရကို ကောက်ရသောကြောင့်။နောက်ကဝိညာဏာပုဒ်နှင့်ယှဉ်သောမနောဝိညာ ဏာဟူသောသမာသ်ပုဒ်ကို။ အဝဓာရဏာ ကမ္မဓာရည်း သမာသ် လုပ်လို သောကြောင့်။မနောယေဝဝိညာဏာ'မနောဝိညာဏံ။ဟူ၍တချက်။ ဆဋ္ဌီ တပ္ပုရိသ်သမာသ် လုပ်လိုသောကြောင့်။ ။မနသောဝိညာဏာ'မ:နော ဝိညာဏာ'။ဟူ၍တချက်။ ။ယင်းသို့နှစ်ချက်ဝိဂြိုဟ်ဆိုလေသည်။ ။ထို ဝိဂြိုဟ်၌။မနောအရ-မနောဓာတ်သုံးရသာရသည်မဟုတ်။ အလုံးစုံသော စိတ်တရယုတ်ကို ဆယ်သည်မနောမည်၏။ ယင်းသို့ မနောမည်သော် လည်း။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်တို့မှာ။ စက္ခုဝိညာဏာစသော အမည်ဖြင့် ဆိုးခြားခြင်း ယူပြီးသောကြောင့်။ ဤအရာ၌မယူနိုင်။ ပဋ္ဌာန်ဂါဝဝဋ္ဌနံး။ သမ္ပဋိ ဆ်ိုင်းနွဲးတို့ကား။ မနောသာ မည်သည်။ ဝိညာဏ်ကားမမည်။ ကြင်း

သောစိတ်တို့ကား။ မနောလည်းမည်၏။ ဥာဏသည်းမည်၏။ "ထို့ကြောင့်။မနောဖေယျ၀။ နှစ်ဘက်ရအာမည်တွင်သောစိတ်သည်ပင်ဖျင်။ ၀ိညာဏံ။၀ိညာဉ်မည်၏။ ။အ၀ဓာရဏာကမ္မဒေခည်းသမာသ်။ ။မနသော။နှစ်ဘက်ရအမည်တွင်သောစိတ်၏၊ ဥာဉ်ဆံ။၀ိညာဉ်။ မနောဝိညာဏံ။ မနောစိတ်၏ဥာဉ်။ ။သင်လာပုဂ္ဂိုလ်ကသေသရိရံ။ ကဲ့သို့အာဘေဒုပစာမ့တ်လေ။ ။ဘုန်ဦးကား။ ။ဖွဖြဉ်ဥာဉ်တဆင်ယ်။မနောဓာတ်သုံးဆုကိုချုန်ထုပ်၍အလုံးစုံသောဥာဉ်သည်မနောမည်၏။မနသော။မနောဥကြောင်။ဇောတံ။ဖြင်သော ၀ိညာဏံ၀ိညာဉ် မနောဝိညာဏံ။မနောကြောင့်ဖြစ်သောဝိညာဉ်။ ။ဦးကာကျော်ဥကြိုဟ်ကိုအနက်ပြန်ပုံ။ ။သို့ဖြစ်၍ဦးကာသစ်စွပ်စွဲချက်ကိုပျက်။ ။အနန္တရဒိသတ္တိကိုဟိတ်ကော်လေ။ ။အားလုံးအဓိဉ္ဇါယ်အခု(၁၀၈)(၁၀၉)အမှတ်ပုဂ်လ်ဝ့်မည်တည်း။ ။

"၀ိဘာ၀နိယံပနသမ္ဘိဏ္ဍာနတ္ထံဂဟေတွာနကေ၀လံမနောဓာတုံ ဃေ၀ါတိ၀ုတ္တံ။တံနယုဇ္ဇတိ။ ။ဇ၀ဇ်သတိ အ၀သေသာစမနောဝိညာဏာဓာတုသဒ်ါတာတိ၀ုတ္တံသိယာတိ" ။

(၁၁၀-အချုပ်။)

"ယာစဒ္ဓိကာသုသန္တီရဏာ။ လ။ ရူ၀ါ၀စရ ၀ေသနုပ၀တ္တာ အ၀ေသသာမနောဝိညာဏာ ဓာတုသဒ်ါဘာစတိ"သ ဓမ္မာတိဃောဇနာ။ သာ၀ိနသုန္ဒရာ"။ ။ဦးကာသစ်ဗျ။ ။

(၁၁၁-အချုပ်။)

၌အချုပ်တို့ကိုအကြိုးအကျယ်ရေးသားရန်မလို။ ထင်မိထင်ရာရေးသားပယ်ဖျက်ခြင်းကို ပြုလသောကြောင့်။အဖြေမရေးသော်ထည်း။သိလောက်ပြီးဖြစ်သည်။မိမိသည်ဇည်း။အဖြစ်ကိုမဖြိုနိုင်ပဲ။ ။အတ္ထဂတိယာအ၀ိသဒတ္တာတိ။ ။ဟု-အဖြစ်ပြုအဓိပ္ပါယ်ကား။ အနုက်မသန့်ရှင်းဘူးဟူသို။ ။ထိုကြောင့်ကျမ်း၀န်ကြီးများကိုနှောင့်ရှက်၍။မိမိနှင့်ကွာရည်တူကဲ့သို့ဖြစ်တင်စေ၀်ကားသောစကားကိုပျက်သင့်၏။ ။

အတိသုန္ဒရကျမ်းဦပကိဏ်းပိုင်းပြီး၏။

(၁၁၂-အချက်။)

စိတ်, စေတသိက်, တို့၏သဘောလက္ခဏာကို။ အကြမ်းစားအားဖြင့်ခွဲဖြမ်း၍။ တပဓနိထပ်မံ၍အနုစိတ်ဖြန့်လိုသောအာဉာအနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ ။ ဒဗ္ဗာပ္ပါဒါနမိစ္စေဝံ။ကတွာသင်္ဂဟမတ္တရုံ။ ။စသောဂါထာကိုမိန့်။ ။၍ကျမ်းတက်စကားဖြင့်။ ဋီကာသစ်ညွှန်းချက်စကားကို ပယ်ပြီးသားဖြစ်လေ၏။ ။"ဋီကာသုပနဉ္တရုံဝေဒနာသင်္ဂဟာဒိဝိဘာဂတောဉ္တမနိုဝုတ္တံ။တံဝိစာရေတဗ္ဗံ"။ ။ဝေဠဲသတိပက်ဏ္ဏကသင်္ဂဟာဝဇ္ဇသင်္ဂဟာဟသဒ္ဒေန ဂဟိတောသိယာတိ။ ယသ္မာပနတိဏ္ဏံဒ္ဝိန္နဉ္စပဘေဒ္နသင်္ဂဟပဝတ္တိသင်္ဂဟာနံမဇ္ဈေဌတ္တာအာယံအနုသန္ဓိဂါထာဝတ္တာ။တသ္မာပဌမေတယောဝိပဘေဒသင်္ဂဟာဇ္ဇသင်္ဂဟာသဒ္ဒေနဂဟေတုံယုတ္တာ တိဒဋ္ဌဗ္ဗာ"။ ။(ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ)။ ။နံဒီးထောင်။စိတ်, စေတသိက်, ရုပ်, နိဗ္ဗာန်, ဟု-ပရမတ္ထလေးပါး။ ။စိတ်နှင့်စေတသိက်ကို။ တပိုင်းစိခွဲ၍သင်္ဂဟတရစီထား၍ပြလေသည်။ ။ရုပ်နှင့်နိဗ္ဗာန်ကိုနှစ်ပါး တွဲ၍သင်္ဂဟတရထဲ ထားပြလေသည်။ ။ပကိဏ်း။ဝိထိ။ဘုံ၍သုံးပိုင်းကား။ထိုတပိုင်းစီပြခဲ့သောစိတ်, စေတသိက်, နှစ်ပါးတို့၏ သဘာဝထူးခြားမှုကိုပြလေသည်။ ။ယင်းသို့သဘာဝထူးခြားမှုကိုပြသောသုံးပိုင်း။သုံးသင်္ဂဟတို့အနက်က။ပကိဏ်းသင်္ဂဟာကားအကြမ်းစားတည်း။ဝိထိသင်္ဂဟာကားအနုစားတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ သင်္ဂဟာမတ္တရုံ။ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥတ္တရုံဆိုသော-ဝိသေသန စကားကို မိန့်လေသည်။ ။ထိုဥတ္တရုံဟူသောအပါဒိပုဒ်၏အပါဒါနိကားအဘာယိနည်း။ ဝါ။မြတ်သောဟုဆို၏။ အဘာယိသင်္ဂဟာထက်မြတ်ပါသနည်းဟု-မေးရန်ရှိသေးကြောင့်။ဝေဒနာဒိဝိဘာဂတော။ဟူသောစကားကိုဋီကာကျော်။ ဋီကာဟောင်းဆရာတို့ဆိုတော်မူလေသဘည်း။ဥတ္တရုံဟူသောအပါဒိပုဒ်၏အပါဒါနိကားပုဒ်ကား။ ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟာပုဒ်တည်းဟူလို။ ။သရုပ်ဖြသရုပ်ခွဲသင်္ဂဟာနှင့်။သဘောပြသင်္ဂဟာ-ဘာဓမ္မဆိုင်ဘူးဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်။ သင်္ဂဟာသဒ္ဒါဖြင့်။စိတ်ဖိုင်းစေတသိက်ဖိုင်းပါကောက်ရမည်ဟု။ဥာဏ်မမှီပဲရေးသားသောဋီကာသစ် စကားကိုဖျက်သင့်၏။ ။(၁၁၂) အဖွတ်ပျက်စေ။ ။

(၁၁၃-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံ ပန ဝတ္ထုန္ဒြိရာလမ္ဗဏာ သင်္ဂဟာဟေဋ္ဌာကထိတာဝိ ပရိပုဏ္ဏံကတွာပဝတ္တိသင်္ဂဟံဒသေတုံပုန်ကိုတ္တာတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။

နှင်းသကလောင်ဆွေးဒွါရာလမ္ဗ ဏာသင်္ဂဟာဇုနိုက္ခိတ္တာဒေဘိ။” (“ဒိုကာသစ်ပါတဲ့ဗျ)။ ။ပကိဏ်းဗိုင်းက။ဝဆွေးဒွါရအာဒုံကိုဖြခဲ့သောစကားသည်။ ဆကြမ်းစားဖြစ်လေသောကြောင့်အဓိပ္ပါယ်မပြည့်စုံးသော်အတွက်ပြည့်စုံအောင်ထပ်မံခွင်းဘဖန်ပြုသော်မူလိုသောအရှင်အနုဒွါးသည်။ ပဝတ္ထိသင်္ဂဟကိုမိန့်ဆိုခဲ့ဖြန်သတည်း။ ။ဒိုကာကျော်။ ။ထို့ကြောင့်။အဝိုင်းကြီးတွေဗိုင်းထားသုံးကို။ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းဖြသည်ကဲ့ဒု။သရုပ်ပြအဝိုင်းဒွန်းမသိ။သဘောပြအဝိုင်းဖွန်းမသိပါပဲနှင့်။ ချောက်ဘဘိုရာရာ ရေးသားခဲ့ဦးသျှင်။ဤဒိုင်ဗိုင်းဒွ်။ အဓိပ္ပါယ်အနုစိပ်သေးအချက်ကိုခွဲးမထင်သော်ပဲ။နုဗ်သကလာ။သံ။နိုက္ခိတ္တာတိ။ဟုပြဆိုသောဒိုကာသင်္ဂဟကားသည်။ မှားယွင်းရှာလေ၏။ ။

(၁၁၄-အချက်။)

“ဒါဘာဝနိုဗ်ပုဂ္ဂိုလ်သေးယသုစရိတ္တာနုံပဝတ္တိုဝိသေးယျဝတ္တိုတိုဝုတ်ဘုံ။ ငံ်နသုန္ဒရီ။ ။ဒေဝဒတ်သတိအတိုပရိတ္တာရမ္ဘဏောဝိသေးယျဝတ္တိုနာမအနုပဒွဲးဘအာပဇ္ဇတိတိ။” ။ဒိုကာသစ်ပါတဲ့ဗျ။ ။သင်္ကြိတ်ဒွဲ့ဆဓာဝိသေးယျဝတ္တိုဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဟူသောစကားအရ။ဝိသေးယျဝတ္တိုဟူသည်။ ။အာရုံဒွဲးတ်ဘို့၏ဖြစ်ခြင်းဟူ၍တချက်။ ။ဝိသေးယမည်သောအာရုံတို့၏ဒွဲးဖြစ်ခြင်းဟူ၍တချက်အားဖြင့်။ဝိကင်္ခစ်ချက်သင့်သည်ဟု-ပြတော်မူလို၍။ ။ဝိသေးယာနုံဒွါးရသုဝိသေးယသုစရိတ္တာနုံပဝတ္တိုဝိသေးယျဝတ္တိုဟူသောပါဠိကိုမိန့်တော်မူသတည်း။ ။ဒိုကာကျော်။ ။အာရုံတို့သည်။ဒွါရဒွဲ့ဖြစ်ခြင်းကိုရည်၍။ ။ဝိသေးယာနုံပဝတ္တိုဝိသေးယျဝတ္တိုဟူသော်။ ။စိတ်တို့သည်အာရုံတို့၌ဖြစ်ခြင်းကိုရည်၍။ ။ဝိသေးယသုပဝတ္တိုဝိသေးယျဝတ္တိုဟူသော်။ ။ယင်းသို့နှစ်ချက်ပြုလုပ်ခြာ။အတိမဟန္တာရုံဒိထိ။မဟန္တာရုံဒိဘိ။ ပရိတ္တာရုံဒိထိ။ အတိပရိတ္တာရုံဒိထိဟူ၍ဤကြသောကြောင့်။အတိပင်္ဂဟာရုံခြောက်ဒိထိသည်။ ဒိထိစိတ်လုံးလုံးမဖြစ်သောကြောင့်မောဃဝါရမည်၏။ ထိုမောဃဝါရဝိထိ၌ဒိထိစိတ်ကားမဖြစ်။ ။အာရုံဟူသောဝိသေးယကားအရှိပါဒွဲ့တဲ့ဗျ။ထို့ကြောင့်။ထိုမောဃဝါရသည်။ ဝိသေးယပွာတ္တိုမမည်နိုင်ပါဘူးတဲ့ဗျာ။ ။အာရုံ၌စိတ်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့စကားအာဂျု၌။ အဖြက်ထောင်လိုက်သကိုးဗျ။ဒိုကာသစ်က။ ။(ကိုင်းပယ်စို့ဗျား)။ ။မိမိအလိုကိုဖြပါဆို့ဆိုတော့။ ။ဝိသေးယာနုံဒွါးရသုပဝတ္တိုဝိသေးယျဝတ္တိုဟူ။ ။ပါဝဲတဲ့ဗျား။ ။ကောင်းပြီဒွါရဒွဲ့။အာရုံဖြစ်သည်ဆိုတဲ့စကားအရ။ နိသဒ-နိသိတအ

ဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်ပါသလော၊သို့တည်းမဟုတ်။ရှေးရှုးတော်ကာမျှ။ဥပါဒ်ပြိုင်ကာ
မျှပဲဖြစ်သးလောဟုမေးခဲ့သော်။ဥပါဒ်ပြိုင်ကာမျှပဲဟုဆိုပြန်သော်။ပဋ္ဌဒ္ဓါရု
နှင့်ပစ္ဆာရုံတို့ကိုရည်ညွှန်း၍ သင့်မြတ်ပေ၏။ရှေးရှုတော်ကာမျှဟုဆိုသော်။
မနေနွေးရပါ-ပါသောကြောင့်။သာ၍ပင်သင့်မြတ်လှပေ၏။ ။ထိုသို့ရှေးရှု
တော်ခြင်းသည်ပင်လျှင်ဝိသယပွဝတ္ထိဟူ၍ ခေါ်ရမည်ဆိုပါးတော့။ ။
သည်တော့။ ဘယ်သူကြောင့်ရှေးရှုတော်ရပါသနည်းဟု-မေးပြန်သော်။
အသို့ဆိုမည်နည်း။ ။နောက်နောက်ကဖြစ်ခဲ့ပြီးသော။ ဝိထိစိတ်နှင့်ယှဉ်
သော-မနသိကာရ စေတသိက်ကြောင့်ရှေးရှု တော်လာရ သလား။ သို့
တည်းမဟုတ်။ဖြစ်လတ္တံ့သောဝိထိစိတ်တို့၏အစွမ်းကြောင့်ပဲရှေးရှုတော်
လာရသလား။သို့တည်းမဟုတ်အတိတဘဝင်၏ရှေးရှေးကဖြစ်သောဘ
ဝင်စိတ်တို့နှင့် သမ္မယုဂ္ဂစေမ္မဖြစ်သောမနသိကာရစေတသိက်က နှိုးဆော်
သောကြောင့်ပဲရှေးရှုတော်လာရသလား။ ။ယခုနောက်ဆုံးစောဒကမှာ။
ဘဝင်နှင့်ယှဉ်သောမနသိကာရမှန်က။ကံ,ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ်,ကိုသာ
အာရုံပြုရမည်ဖြစ်၍။ဝိသယပွဝတ္ထိ ဖြစ်ပို့ရာမနှိုးဆော်နိုင်။ ။ရှေးရှေး
ကဝိထိစိတ်တို့၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့်။ ထိုဝိထိစိတ်တို့လျှင်ပကတ္တူပနိ
ဿယပစ္စည်းဂုဏ်ကုန်သော။ နောက်နောက်သော ဝိထိစိတ်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်
လာမည့်အရေးကြောင့်။ အာရုံဠဝိထိစိတ်တို့ဖြစ်လိုလတ်သော်။ ဒွါရနှင့်
အာရုံနှင့်ထိခိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဘဝင်တုန်လှုပ်ရလေသည်။ထိုသို့ဘဝင်
တုန်လှုပ်ရခြင်းသံသည်။ ဘယ်သူ၏အတွက်ကြောင့် တုန်လှုပ်ရပါသနည်း။
အာရုံကြောင့်တုန်လှုပ်ရသတည်း။ထိုသို့အာရုံကိုစွဲ၍။စလန်ကြိယာဖြစ်
ခြင်းသည်ပင်လျှင်။ဝိသယပွဝတ္ထိဟူ၍ဆိုလိုပါသကိုးဗျ။ ။ထိုအာရုံကို။
အာရုံပြုမှပဝတ္ထိအင်္ဂါမြောက်တော့သည်မဟုတ်ဘူးဗျား။ ။ထိုအာရုံ
ကြောင့်တသွေးအငြိအစွန်းဖြစ်သွားလျှင်ပဲ။ ပဝတ္ထိအင်္ဂါမြောက်တော့သာပါ
ပဲဗျား။ ။ထို့ကြောင့်။ဝိသယေသု။အာရုံတို့၌။စိတ္တပွဝတ္ထိ။အာရုံပြုသော
ဝိထိစိတ်တို့ဖြစ်ခြင်း။ ။ဘနည်း။ ။အာရုံမပြုနိုင်သောဘဝင်စိတ်ပင်ဖြစ်
သော်လည်း။ စလနကြိယာဖြစ်ပွါးရခြင်း။ ။ဤသို့အနက်ဖြန်။ ။အလုံး
စုံသောကျမ်းဂန်တို့၌။ အဓိပ္ပါယ်အနည်းငယ်ချို့တဲ့သောနေရာ၌။ အရေး
မယူပဲပြဆိုသည့်အရာလည်းရှိသည်။အဂ္ဂသာဝက။အသီတိမဟာသာဝ
ကဟူ၍ခွဲပြရာ၌။ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးသည်။ အသီတိမဟာသာဝက၌ပါ
ဝင်ပြီးဖြစ်သော်လည်း။နွေအဂ္ဂသာဝကာစ။ အသီတိမဟာသာဝကာစ။

ဟူ၍သာလျှင်။ အဋ္ဌကထာကြီး အာရုံငါးပါးတို့ဦးဖြစ်ရသည်ဟု ဆို.ကြောင့်။ ဤဒါသယပုဂ္ဂိုလ်အား ဥဒ္ဒါန်းဟူလည်း ဘဝင်စလန နှစ်ကြိမ်မျှသာဖြစ်၍ ငိုင်ဆင်းမဖြစ်။ ယင်းသို့မဖြစ်သောကြောင့်။ အာရုံဥစိတ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဒါသယဒ္ဒါဘဲဟု၊ ပြဆိုသောငို ကာကြီးတို့စကားသည်။ မလုံလောက်ဘူးဟူ၍။ ဦးကာသစ်က ပယ်ငြားအံ့။ ။ကျွန်ုပ်ကလည်း။ ငိုကာသစ်ကြောင့်နှစ်သက်သောငြိုဟ်ကိုပယ်ပြရပါဦးမည်။ ။(နားထောင်လိုက်ကြစမ်း)။ ။ဤဒါရုတ်ချိန်၌အာရုံတို့ဖြစ်ခြင်းကိုရည်၍။ ဝိသယာနံဒါရေသုပဘဲဟုဝိသယပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဟူသောငြိုဟ်ကိုအခိုင်အမာယူခဲ့.သော်။ ။မဂ္ဂင်။ ဖလသမာပတ္တိငါးပါးတို့။ နိဒ္ဒာန်တည်းဟူသောဝိသယသည်။ ထိုမဂ္ဂင်။ ဖလသမာပတ္တိငါးတည်းဟူသောမနောဒွါရိလာ၍ဖြစ်သည်ဟု-ဆုံ့.သော်မခံ.ကဲပါလော။ ။နိဒ္ဒာန်ဟူသောဘရားသည်။အာသစ်ဖြစ်တတ်သောတရားမဟုတ်ပါဘကား။ ။ဤအချက်၌ကြပ်ကြပ်ကြီးစင်းစား ထင်ကဲပါ။ ။ဤရုပ်ဝိသယက ဖြစ်သလား။ ။ဝိသယ၌ဒွါရကဖြစ်ရသလား။ ။ဒွါရကြောင့်ဝိသယဖြစ်ပေါ်ထာရသသား။ ။ဝိသယကြောင့်ဒွါရဖြစ်ပေါ်လာရသသား။ ။ကင်တယ်လို.လဲသဘောမထားနှင့်နော်။သေသေချာချာစင်းစားလိုက်ကြပါ။ ■

(၁၁၅-အချက်။)

*ကထံဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိဘင်္ဂဝသေနခဏာတ္တယံဇကစိတ္တက္ခဏံနာမ။ တာနိပနသတ္တရသစိတ္တက္ခဏာနိရုပမ္မေနမာယူ။ ။သင်္ကိုဟ်။ ။*ကထန္တိကေန ပကာရေန အတိမဟန္တာဒိဝသေန ဝိသယဝတ္ထာနန္တိ ပုန္တိတ္တာ စိတ္တက္ခဏဝသေနတံ ပကာသေတုံ ဥဒါဒဋ္ဌိတိတ္ထာဒိအာရဒ္ဓံ။ ။ငိုကာကျော်။ ။"ကထန္တိ ကေန ပကာရေန ဝိထိစိတ္တပုဂ္ဂိုလ် ဟောတိ အိအာတ္ထေဟ။ ။ဝိဘာဝနိယံပန။လ။ယုတ္တံဝိယနဒိသတိ" ။ ။ငိုကာသစ်။ ငိုကာကျော်ဆရာပြဆို သောစကားသည်။ အဋ္ဌင်အနုရုဒ္ဓါ၏အလိုအတိုင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်း၀ါငိုတော်အစရှိကုန်သောကျမ်းအဆောင်ဆောင်တို့၌။ ကထေတုကမျတာပုဆ္ဆာဖြင့်ပြအပ်သော၀ါကျအဆက်ဆက်တို့၌။ကထံသဒ္ဒါနှင့်ပြဆိုထေသမ္ဘမှာ။ နောက်၀ါကျစကားအကုန်ကိုဝုံ၍ပြသည်ချည်းမှတ်။ ။နောက်ဆုံးစကားအကျတလုံးကိုသာကောက်ရသည်ဟူ၍မရှိ။ ။ထို.ကြောင့်။ ။ဤသင်္ကိုဟ်၌လည်း။ ■

*အတိမဟန္တံ မဟန္တံ ပရိတ္တံ အတိပရိတ္တာဒိဝါတိ ပဉ္စဒွါရေ။ မနောဒွါရေဝိ

ဘုတမဝိဘူတန္တွေတိ ဆဓာဝိသယပ္ပဝတ္တိဒေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဟူ၍ပြဆိုပြီး နောက်။ ။ကထံစသောဝါကျကိုမိန့်သတည်း။ ။ကိ'သဒ္ဒါတို့ကဲ့သို့။ စကားတလုံးတည်းငံးတို့တိုစွဲရသည်မဟုတ်ပေ။ပကာရအနက်ရှိသော ကထံသဒ္ဒါသည်။နောက်ကစကားအကုန်ကိုငံရသည်ဟုမှတ်။ ။ထို. ကြောင့်။ဒိုကာသစ်စကားသည်။သင်္ကြိုဟ်ဝါကျနှင့်မညီ။ဗမာဆံုးစကားတ လုံးကိုသာစွဲမိလေသည်။ ။သင်္ကြိုဟ်ကပြသည်မှာ။ ဂ့ကစကားကို ကျယ်ဝန်းစွာပြထားခဲ့လေသည်။ ။သို့အတွက်။ဒိုကာသစ်စကားပျက် စေဟူလို။ ။

(၁၁၆-၁၁၇-၁၁၈-၁၁၉-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံ ဥပ္ပါဒဘင်္ဂါဝတ္ထာဟိဘိန္နဘာဘင်္ဂါဘိမုခါဝတ္ထာဝိ ဇ္ဇာ်ဆိုတဗ္ဗာ။သာဒ္ဒိတိနာမာတိဝုတ္တံ။ ။တံကထာဝတ္ထုပါဠိယာသဟနသ မေတိ"။ ။ဒိုကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။ပါဠိစိကုံးထားလိုက်ထာ။သဟနသမေ တိ။တဲ့။ ။ဤကဲ့သို့သဟနသမေတိ။ စိုသောဝါကျမျိုးသည်။ ပါဠိအဋ္ဌ ကထာတို့၌မရှိသောကြောင့်။ ။ဒိုကာကျင်ကိုနသမေတိ-မဆိုပါနှင့် ဦး။ဒိုကာသစ်က။လက်ဦးနသမေတိ-ဖြစ်နေပါဖြီကော။ ။ပါဠိခိုင်ခံ့။ကျမ်း ဂန်နှံ့မှ။ သင်းပျံမွှေးကျ။။ရုံ့လူသောအဓိပ္ပါယ်ထွက်နိုင်သကိုးဗျ။ ။

ဒိုကာကျင်၏အဖြေကား။ ။ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်၌ ဟောတော် မူသည်မှာ။အာရုံမဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တာတိသရဟန္တာသည်။ဝေနေယျဿာ သယအလိုက်။ထိုက်သည့်အလျောက်ဟောတော်မူသည်ဟူလို။ ။ဤအ ဖြေဖြင့်။(၁၁၇)အမှတ်ပါပျက်စေ။ ။(၁၁၈)နှင့်။(၁၁၉)တို့မှာလည်း ရင်းနှီးတူပျက်စေ။ ။

(၁၂၀-အချက်။)

*တာနိပံနသတ္တာရသစိတ္တာက္ခဏာနိရုပမ္မောနမာယူ။ ။သင်္ကြိုဟ်ပါ၌။ ။ ပန။စိက်သက်မှတပါးရုပ်သက်ကိုဆိုဦးအံ့။ တာနိသတ္တာရသစိတ္တာက္ခဏာ နိ။ ထိုခဏတ္တယသမကြီဖြစ်ကုန်သော တဆဲ့ခုနစ်ချက်သောစိတ္တာက္ခဏာတို့ သည်။ရုပဓမ္မာနံ။ နိမ္မန္နရုပ်တဆဲ့ရှစ်ခုဟူသောရုပ်တရားတို့၏။ အာယူ။အာ သက်မည်ကုန်၏။ဝါ။အသက်တို့သည်။ဟောန်တို့။ဖြစ်ကုန်၏။ ။သင်္ကြိုဟ် အနက်။ ။ဤသင်္ကြိုဟ်စကား၌။ ရုပ်သည် စိတ္တာက္ခဏာ တဆဲ့ခုနစ်ချက် အသက်ရှည်သည်။ နာမ်သည်။ ရုပ်အသက်အောက် တဆဲ့ခုနစ်ပိုင်းတ ပိုင်း အသက်တို့၏။ ယင်းကဲ့သို့ ရုပ်နှင့် နာမ်တို့ အသက်တို့-ရှည်ဖြစ်ရ

သည်မှာ။အားကြောင်းမည်သို့ရှိပါသနည်းဟု-မေးရန်ရှိသေးကြောင့်။ ။ *အရှုပ် လဟုဆိုထားဦးမည်။ ရှုပ် ဂရုပရိဏာမံ။ ဂါဟကဂါဟေတဗ္ဗံ ဘာဝဿတံတံဧကာဝသေန နိပ္ပဒ္ဒုနေတာတိ အာဟ တာနိတျာဒိ။ ။ဟုအားကြောင်းပြ၍ ငါကွသောကျမ်းတက်စကားကို။ဦကာကျေးဇူးရာပြဆိုသည်။ ။ဤကားအကျဉ်းနှာင်တရားသည်။ လျင်မြန်စွာဘောက်ပြန်ချုပ်ပျက်တတ်၏။ ။ဤသို့ဖြစ်၍။ထိုထိုသို့သောခန္ဓာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဥပ်သည် စိတ္တကွဇာ တဆဲ့ ရှင်ခဲ့ကုန်။ နာမ်သည်။ထိုရုပ်အောက်တရဆဲ့ရှစ်ဆယ်တို့လျှင်၏ဟူလို။ ။ဦကာကျေးဇူးအဓိပ္ပါယ်တည်း ။

ထိုစကားကိုဦကာသစ်က။ ။"ဝိဘာဝနိယံပနဂါဟကဂါဟေတဗ္ဗံဘာဝသတံတံဧကာဝသေနနိဗ္ဗတ္တနေတာတိ ကာရဏံဝုတ္တံ။ တံ အကာရဏံ"။ ။ဟုပယဲလေသည်။ ။ဦကာသစ်စကားသည်။ကပ်အံ့ကြိုးသောကြောင့်မသင့်နိုင်။ ။ရှင်သက်သက်သာရှိသောအသည်သတ်ဘုံ။ နာမ်သက်သက်သာရှိသောအရှုပတုံကိုကြည့်၍။ ။"နဟိဂါဟကံအရုပံဂဟေတဗ္ဗန္တုပံဂဟဏသမ္ဗန္ဓနတ္ထံ လဟုံ ပရိဏာမတိ ဂဠုံပဒီဏာမတိ တိသင်္ကာဝတ္ထုနှင့်"။ ။ဟူသောစကားကိုဂေးသားသဘဲ့ဆို ဖြစ်ချေသည်။ ။ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ဖြစ်ဖြစ်သမျှသော ရုပ်နာမ်တို့ကိုး ပဋ္ဌာန်းနှစ်ဆဲ့ထေးပစ္စည်းများနှင့်ဝေဘန်ရှင်းလင်းသောအခါ။ဦကာကျေးဇူးအဓိပ္ပါယ်သည်။ကောင်းကင်ပြင်၌ထဖြည့်ဝန်းကဲ့သို့တော်ထွန်းလတ္တံ့။ ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်းနှင့်သွတ်သောစကားကို။ဦကာသစ်ဆရာဂေးထားပြီကောဆရာတို့။ကြည့်ကြစမ်းပါ။ ။"အရှုပ်အရှုဝိသဘာဝတ္တာလဟုပရိဏာမံ။ရှုပ်ပနရှုဝိဓမ္မတ္တာယေဝဒန္ဓပရိဏာမန္တိ ဝုတ္တံတာနိပန။လ။ရုံပဓမ္မာနမာယုတိ"။ ။ဆိုပါကလား။ ။တယ်ဖွယ်ဖွယ်ရာရာရှိပါပေသဗျား။ ။ဤစကားသည်သက်ဒင်္ဂါမှမသင့်ချေ။ ။နှတ်လုတို့၏အကျိုးစီးပွါးအလို.ငှာသောကြ၌ ဘုရားငှင့်သည် ဟု ပြောဆိုရာ။ နှတ်လုတို့အတွက်ငွင့်သည်မဟုတ်။သူ.အံတွက်နှင့်သာသူပွင့်သည်ဟု။ ပြောဆိုသောအကင်သမား့တို့၏ စကားကဲ့သို့ ဖြစ်လေသောကြောင့်။ အဖြေရေးခြင်းငှာမထိုက်ဟူ၍ ငှတ်ထေကုန်။ ဦကာကျော်ဖြဆိုသော စကားသည်။ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသောပစ္စယသတ္တိဘိန်းဖြင့်။ နာမ်နှင့်ရုပ်တို့သည်ဆက်စပ်၍။ တဦးစြည့်ရုံ့ပို

တဦးကကူညီထောက်ပံ့သောအားဖြင့် သာဖြစ်ရလေသည် ချည်းဟူ၍ ပုတ်လေကုန်။ ။ထို့ကြောင့်။တံအကာရဏ်။ ဟူသောဋီကာသစ် စကားသည်။ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်များကိုပင်ပယ်ရာရောက်လေ၏။ ။

(၁၂၁-အချက်။)

"ယံပန ဝိဘာဝနိယံ တံဋီကာနယံတယိဒမသာရန္တိ ပဋိက္ခိပိတ္တာ တဒတ္ထံသာဓေန္တေနပဋိသန္ဓိစိတ္တေနသဟုပ္ပန်ံရုပံတဇောပဋ္ဌာယ သတ္တရသမေနသဒ္ဒိံနိရုဇ္ဈတိ။ပဋိသန္ဓိဝိတ္တသဒ္ဒိတိက္ခဏေဥပ္ပန်ံရုပံအဋ္ဌာရသမသဥပ္ပါဒက္ခဏေနိရုဇ္ဈတိတိအာဒိနာအဋ္ဌကထာယမေဝ သတ္တရသ ဧဝ်ာက္ခဏသအာဂတတ္တာတိကာရဏံဝုတ္တံ။ တံနသုန္ဒရံ။ ။ယဒ္ဒိသင်္ဂဟကာရသသတ္တရသာယုကမ္ဟစနံဋီကာကာရေနဝိစာရိတံ။တဒေဝဒေသတ္တာဋီကာနယောပဋိက္ခိတ္တောတိနယုတ္တမေတန္တိ" ။ ။ဋီကာသစ်။ ။ဤဋီကာသစ်စကားအကျကား။ဝိညတ်ဒွေး။လက္ခဏာရုပ်လေးခုတို့သည်ကြဉ်အပ်သော။နိမ္မန္နရုပ်တဆဲ့ ၅စ်ခုတို့၏ အသက်ကိုပြဆိုရာ။ မူလဋီကာ၌။စိတ္တက္ခဏတဆဲ့ခြောက်ချက်သာ အသက်ရှည်သည်ဟု-ပါရှိသော စကားကို။ဋီကာကျော်က ပြဆိုသည်။ ထိုမူလဋီကာဆရာ၏ အားကိုးအားထားပြုသော မဟာအဋ္ဌကထာ၏ စကားကိုကားမပြမဆိုပြီ။ ယင်းသို့ မပြမဆိုသောအကြောင်းမှာထည်း။ ထိုမဟာအဋ္ဌကထာ၏ စကားကို။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ အဋ္ဌကထာဆရာက။ အဝုတ္တာသိဒ္ဓိနည်းအားဖြင့် ပယ်ဖြီးသားဖြစ်သည်လည်းတကြောင်း။ထိုမဟာအဋ္ဌကထာသည်။ဋီကာကျော်ဆရာတို့၏လက်ထက်တော်ကပင် အသုံးအစွဲနည်းပါးသဖြင့် ကွယ်ပျောက်တိမ်မြုပ်သည်လည်းတကြောင်း။သို့ဖြစ်ပါ၍မကွယ်မပျောက်သေးသော မူလဋီကာကိုသာပြဆိုလေသည်။ ။မဟာအဋ္ဌကထာ၏စကားကို။အမွေခံယူထားသော။မူလဋီကာကိုသာ။ လက်ရှိဖြစ်သောကြောင့်။တရားစွဲဆိုသည်။လက်မဲ့နှင့်တူသောကွယ်ပျောက်ပြီးသား။မဟာအဋ္ဌကထာကို။ တရားမစွဲမဆို။ ယင်းသို့သောအကြောင်းအရာတို့ကိုသာ အကျိုးစီးပွါးရှိလိမ်မာကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။ ဟုတ်မှန်တိုင်း သိတော်မူကြစေကုန်သတည်း။ ။စိတ္တက္ခဏတဆဲ့ခြောက်ချက်သာလျှင်။ ရုပ်သက်ရှည်ရပါမည်ဟုဖြဆိုသော။မဟာ အဋ္ဌကထာအထွက်စကားကို။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအဋ္ဌကထာဆရာသည်။အဘဲ့ကြောင့်ဝန်မခံပါသနည်းဟူမူ။ ။ယထိုက်ပါဠိတော်နှင့်ဆန့်ကျင်သောကြောင့်ဝန်မခံဟူလို။ထို့ကြောင့်။ထို

မဟာအဋ္ဌကထာ၏ စကားသို့မဟုတ်ပဲ။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ စက
သို့လိုက်သဖြင့်။မဟာအဋ္ဌကထာကိုအားထားသော။မူလဋီကာစကား
သာပယ်လိုက်သတည်း။ ။တနည်းကား။ ။ဋီကာကျော်ဆရာသည်။
ဖြိုက်ပါဋ္ဌိတော်နှင့်တကွသော။အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအဋ္ဌကထာဒါန
ပင်ရငြားသော်လည်း။ထိုမဟာအဋ္ဌကထာဆရာသည်။အရှင်မဟာ ဗု
ဃောသနှင့် ဂုဏ်ရည်တူဆရာကြီး တဦးဖြစ်ရကား။ တို့ကဲ့ရိုက် အမည်
ထုတ်ဖော်၍ပယ်ခြင်းငှါခဲယဉ်းရကား။အကိုင်းအခက်သဖွယ်ဖြစ်သော
မူလဋီကာဆင်ခဲ့ရသည်။ အရှင် မဟာဗုဒ္ဓဃောသအောက်။ ဂုဏ်အာနုဖြ
ယုတ်လေသောကြောင့်။ ထိုမူလဋီကာကိုသာ အမည် ထုတ်ဖော်၍ ပ
လိုက်လေသတည်း။ထို.ကြောင့်။ဋီကာကျော်ဆရာကြီးသည်။ စကားသ
ခွဲပုံယဉ်ကျေး တော်မူပေစွ။ အသက်ထက်ဆုံးနည်းနာခံယူထိုက်
စွ။ ။ထို.ကြောင့်။ဋီကာသစ်ဆရာ၏ စကားသည်ပျက်လေစွ။ ဋီက
ကျော်၏အာဘော်ကိုမသိတူးဟူလို။ ။

(၁၂၂-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပန ဇောနိဝါတံ အတိတာနိတိ ဇကာစိတ္တက္ခဏာ
တာနိတိဝိဂုတ်တံ့။တံနသုန္ဒရံ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။*ဇကစိတ္တက္ခဏာ
တာနိဝါ ဗဟုစိတ္တက္ခဏာတိတာနိဝါဋ္ဌိတိပ္ပတ္တာနေဝ ပဋ္ဌာလမ္ဘဏာနိ
ဒ္ဓါရေအာပါတမာဂစ္ဆန္တိ။ ။သင်္ခိုဟ်။ ။ဇကစိတ္တက္ခဏာတိတာနိ
တခဏသောစိတ္တက္ခဏလွန်ခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ငင်း။ဗဟုစိတ္တက္ခဏာ
တာနိဝါ။ များစွာသော စိတ္တက္ခဏ လွန်ခြင်း ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ငင်း
တိပ္ပတ္တာနေဝ။ဋ္ဌိသို့ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်ကုန်၍သာလျှင်။ ပဋ္ဌာလမ္ဘဏာ
ပဋ္ဌာရုံတို့သည်။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရေ။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရုဋ္ဌ။ အပါတံ။ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆ
ရောက်ကုန်၏။ ။သင်္ခိုဟ်၏အနုဂ်။ ။*ဇကစိတ္တသန္တာဝင်ယန္တာဝင်ဇ
စိတ္တက္ခဏံ။တံအတိတံ ဇတေသံ ဇတာနိဝါ တံအတိတာနိတိဇကစိတ္တ
ဏာတိတာနိ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။ဇကစိတ္တသန္တာ တခဏေ
စိတ်၏။ခဏံဝိယ။ဥပါဒ်ဋ္ဌိဘင်ဟု ဆိုအပ်သောသုံးခဏငယ်ကဲ့သို့သော
ခဏံ။ အစိပ်ခဏတည်း။ ဝါ။ တဆဲ့ ခုနစ်ပိုင်း-တပိုင်းခဏတည်း။ ဇ
စိတ္တက္ခဏံ။အစိပ်ဖြစ်သောတခဏသောခဏ။ဝါ။ တခဏသောတဆဲ့ခုနစ်ပို
တပိုင်းအတွက်ကျခဏ။ ။ဧင်၏အစိပ်ဖြစ်သောဦးစွာသော ပထမ
ပိုင်းအစိပ်ခဏကိုရ၏။ ။တဆဲ့ခုနစ်နှစ်အသက်ရှည်သော လူတယော

ဖြစ်။ပထမတန္ဒစ်နှင့်အလားတူသောကာလဟူလို။ ။ဧတေသံ။ထိုအာရုံ
ငါးပါးတို့အား။တံအတိတံ။ထိုလွန်သောခဏာသည်။တနည်းကဲ့သ။ အတိ
တံ။လွန်သော။တံခဏံ။ထိုခဏာသည်။ အတ္ထိ။ရှိ၏။ ဇာတိ။ထို.ကြောင့်။ဧက
ဒိဋ္ဌကွဏာတိတာနိ။ဧကစိတ္တက္ခဏာတိတတို့မည်ကုန်၏။ ။ရူပါရုံအ
စေပေါ်ဌဗ္ဗာရုံ အဆုံးရှိသော အာရုံငါးပါးတို့ကိုရအပ်ကုန်ဖြစ်။ ။ဝါ။တ
နည်းသော်ကား။အတိတာနိ။လွန်ကုန်သော။ ဧကစိတ္တက္ခဏာနိ။ စိတ္တက္ခ
ဏတခု အသက် ရှသော ရှပ်တို့တည်း။ ဧကစိတ္တက္ခဏာတိ တာနိ။ လွန်
ကုန်သော စိတ္တက္ခဏ တချက်အသက်ဝိုင်းသို့ရောက်ကုန်သောရှပ်တို့။ ။
စကားချင်းစပ်လွယ်အောင်ယောဇနာခြင်းတည်း။ ။ဤသို့ဋီကာကျော်
ပြဆိုတော်မူသော စကားတွင်။ နောက်ဆုံး ဝိဂြိုဟ်ကို။ဋီကာသစ်က မ
ကြို်က်။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ရှပ်သည်မိမိအသက်တမ်းမစေ့သေး
သောကြောင့်။ တဝိုင်းလွန်၍ တဝိုင်းကာကျန်နေသေးသည်။ ထို.ကြောင့်။
ထိုရှပ်ကို။အတိတာနိဟူမဆိုအပ်။ ။လုံးလုံးချုပ်ပြီးသောတရားတခုကို
သာအတိတဆိုရမည်ဟူလို။ ။ဋီကာသစ်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။ထို.
ကြောင့်။ ။“နဟိနိရုဒ္ဓမမ္မဝိသယော အတိတသဒ္ဒါကိဉ္စိအတိက္ကမိတ္တာ
ဥဒ္ဓံအာဂတာနိပစ္စုပ္ပန္နရုပါနံဒိပေတိတိသက္ကာဝတ္တုန်”။ ။မိမိ၏ဖြောင့်
ချက်အဓိပ္ပါယ်ကိုဖြောပြသောဋီကာသစ်စကား။ ။ဟိ။ထင်စွာဖြဉီးအံ့။
နိရုဒ္ဓမမ္မဝိသယော။ချုပ်လေပြီးသော တရားလျှင်အရာရှိသော။ အတိတ
သဒ္ဒါ။အတိတသံဒ္ဒါသည်။ကိဉ္စိ။ဖိုးစဉ်းသောကာလကို။ အတိက္ကမိတ္တာ။
လွန်၍။ဥဒ္ဓံ။အထက်၌။ဝါ။ရှေးကာလဟူသောအထက်အဘို့ကာလ၌။အာ
ဂတာနိ။ရောက်လာဖြစ်လာကုန်သော။ပစ္စုပ္ပန္နရုပါနိ။ပစ္စုပ္ပန်ရုပါရုံတို့ကို။
ဒိဋ္ဌပတိတိ။ဖြစ်၏ဟူ၍။ဝတ္တုံ။ဆိုဖြောခြင်းငှာ။နသက္ကာ။မတတ်ကောင်း။ ။
ပါဠိရှိသည့်အတိုင်းဖြန်လိုက်သောဋီကာသစ်အနက်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။
ကိဉ္စိအတိက္ကမိတ္တာရုံမျှနှင့်။အတိတဟုမခေါ်ပါနှင့်။သကလံအတိက္ကမိတ္တာ
ရှ။ အတိတဟု-ခေါ်ပါဟူလို။ ။အဓိပ္ပါယ်ဖြောင့်ချက်တည်း။ ။ဆို
လိုရင်းကား။ ။အတိတဘဝင်တချက်နှင့်ဥပါဒ်ပြိုင်သောရှပ်ရုံသည်။အ
ကြင်မျှလောက်။ဒုတိယတဒါရုံ၏ဘင်ကာလနောက်နားသို့မကျသေး။ထို
မျှလောက်အတောအတွင်း၌။ ထိုရှပ်ရုံသည် အတိတမမည်သေးဘူးဟူ
လို။ ။ဘဝင်ုပစ္ဆေဒအခိုက်အတံ့မျှားမှစ၍။ တဒါရုံ၏အခိုက်အတံ့ဟူ
သောကာလတို့၌။ထိုရှပါရုံကို အတိတမခေါ်ပါလေနှင့်ဟူလို။ ။ဋီကာ

သစ်အဓိပ္ပါယ်လက်စွမ်းကုန်တည်း။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ဆဆာဖြတ်
ကား။ဘဝင်ပုဇ္ဈန္ဓဒစသောစိတ်၏အဓိက်အဝင်ဟူသမျှတို့ရှိ၌။ထိုရူပါရုံကို
အတိတခေါ်ရသည်ရည်းတည်း။ လွန်ခြင်းငှာက အနည်းငယ်လွန်သည်း
ဖြစ်စေ။အများအပြားလွန်သည်ဖြစ်စေ။အင်္ဂါဘချည်းခေါ်လေဟူသို့။ ။
အတိက္ကမိတ္တာဇာတ်အာဘိတံ။ ။ဟူသောဝစနဘ်ကြောင့်အတိတမည်၏
ဟူလို။ ။ဒိုကာသစ်သည်။ကိုယ်.စကားနှင့်။ကိုယ်ကိုမိပြီးသားဖြစ်
လေ၏။ ။အာဘိတသဒ္ဒါကိုဤအတိက္ကန်တွာဝုဒ္ဒသောစကားပင်တည်း။ ။
အတိက္ကမိတ္တာ။ဆိုသည်နှင့်။အတိတခင်းသည်ဆုံးပါသေးသလော သင်တို
ထင်မျှပင်တည်း။ ။ငှံ့ကြောင့်။နေ့စေ့ကံကုန်သေရသည်မဟုတ်။ အစာ
မှားသောကြောင့်သေရပြီဟူလို။ ။ဒိုကာကျော်၏ထောံခံချက်ကား။ ။
အနိစ္စာဝတသင်္ခါရာ ဥပ္ပါဒါဝယဓမ္မိနော။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဇ္ဈန္တိ။ ငေသံဂူပ
သမောသုခေါ။ ။ဇုန္ဓဘာသိတ။သာဝကဘာသင်း။ဒေဝတာဘာသိတပါ
ဠိတော်။ ။သဗ္ဗေ။ခင်ဟိမ်းကုန်သော။သင်္ခါရာ သင်္ခါရဟုသမျှတို့သည်း
ဥပ္ပါဒါဝယဓမ္မိနော။ ဖြစ်ကြပျက်ကြသည်ချည်းတည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဖြစ်ပြီး
တော့လည်း။နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကြရတာချည်း တည်း။တေသံ။တို့၏။ ဂူပသ
မော။ချုပ်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သည်သာလျှင်။သုခေါ။ချမ်းသာဖြစ်ပါသတဲ့
ဗျား။ ။ထိုစကားရတွင်။ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၌။တွာပစ္စည်းသည်။ဇာဝယ်အနက်ဖြာ
သက်မည်နည်း။ပုဗ္ဗကာလဟူသောအတိတ်အနက်၌သက်မည်တည်း။
ပုဗ္ဗကာလအတိတ်ဟု-ဆိုချေသော်။နိရုဇ္ဈန္တိ။ဖြင်ပါပြီထဲးဗျား။ ။နိုရုဇ္ဈန္တိ
မဟုတ်နိုင်သေးပါဘူးဘဲ့ဗျား။နိရုဇ္ဈန္တိ။ မဟုတ်ခင်ကပင်လျှင်။ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ
နေပြီဟူလို။ ။ဝါ။ မချုပ်သေးခင်က။ပုဗ္ဗကာလအတိတ်အနက်၌တွာ
ပစ္စည်းသက်၍ဟောထားပါပြီဟူလို။ ။ဖြောင့်ခဲ့ကားး ။စိတ်,စေတ
သိက်,တို့၏ဥိခဏသည်။ဥပ္ပဇ္ဇိတွာမည်၏။ ။စိတ်,စေတသိက်,တို့၏
ဘင်ခဏသည်။ နိရုဇ္ဈန္တိမည်၏။ ရူပါရုံ စက္ခု ပသာဒ တည်းဟူသော အ
သက်ရှည်ကုန်သော ဂုဏ်တရားတို့ကိုမဆိုထားပါဘိဦး။ဒ်တ်,စေတသိက်
ဖြစ်သော အသက် တိုသော နာမ်တရားတို့၌ ပင်ဘူး။ မချုပ်ခင်အတိတ်
ခေါ်ရကြောင်းကို။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် သိလေ
ကုန်။ ။ထို.ကြောင့်။ဒိုကာကျော်၏စကားသာလျှင်ပါဠိတော်နှင့်ညီ၏ဟူ
လိုသတည်း။ ။(၁၂၂)အဓ္ဓတ်အဖြေပြီး၏။

တနည်းဥပမာအားဖြင့်ဆက်လက်ဖြေဦးအံ့။ဒုဒ်း(၁၂၂)အဓ္ဓတ်ကိုနာ

ရှိဥပမာဖြင့်သိအပ်၏။တနာရီဟုခေါ်သော်လည်း။ထိုတနာရီ၌။မိုးနှစ်ခြောက်ဆယ်ရှိ၏။ထိုမိုးနှစ်တခု၌လည်းစက္ကန့်ခြောက်ဆယ်ရှိ၏။ ။တနာရီကိုရှာသက်တသက်နှင့်ဟပ်။ မိုးနှစ်ကိုနာယ်သက်တသက်နှင့်ဟပ်။ စက္ကန့်ကိုခဏငယ်နှင့်ဟပ်။ ။ထိုနာရီတကွက်၌။ အသက်မစေ့ဘိ။ အပါးမပြည့်ဘိ။ အချိန်ကာလလွန်ခြင်းကိုမိုးနှစ်အစိပ်ဖြင့်ဖွတ်၍။တမိုးနှစ်ခံ့ကာလကိုလွန်ပြီဟူ၍ဂုဏ်း။ နှစ်မိုးနှစ်သုံး မိုးနှစ်စသည်လွန်ပြီဟူ၍ဂုဏ်း။ လွန်ခြင်းကြောင်းကိုပြောဆိုရကုန်သကဲ့သို့။ရုပ်သက်ကိုနာယ်သက်ဖြင့်မှတ်၍ခဏကာလလွန်ခြင်းကိုသိပါလေကုန်။ ။ဒေသနာဝိလာသပတ္တုကရအစဝဏ္ဏယျဖြစ်တော်မူသော ဘုရားကိုယ် တော်မြတ်သည်။ သိနိုင်မှတ် နိုင်သော။ တိကျခြင်္ဂယ ဝိသေသတရပုဂ္ဂိုလ် အထူးရှိပါမူကား။ စိတ်၏ဥပါဒ်တခုမျှ၌ပင်။အစိပ်ပေါင်းတဘုဉဏ်မျှမကအောင်။ ခဏငယ်အနုစိပ်၍ဟောတော်မူနိုင်ပါ၏။ယင်းသို့ဟောတော်မူခဲ့သော်။ စိတ်၏ဥပါဒ်တခုမျှ၌ပင်။ အတိတ်ပေါင်းတကုဋေမျှမကရနိုင်လေ၏။ ။ရနိုင်မည်မရနိုင်မည်ကိုလည်းစင်းစားလိုက်ကြစမ်း။ ။ထိုသို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။အတိတ်ဘဝနိဝါဒကို ဟူသောဋိကာကျော်စကားကို။ အနှစ်သာရဟူ၍မှတ်ယူကြလေကုန်။ ။(၁၂၂)အဖြေတနည်းပြီး၏။ ။

၍(၁၂၂) အဖြေ၌ပရမတ္ထတရားတို့၏ ခဏကာလအားဖြင့်တိုသောကြောင့်။ကာလပရိစ္ဆေဒကိုမှတ်ယူရန်ခဲယဉ်း၏။ထို့ကြောင့်။ခဏကာလတိုကြောင်းကိုငံ့ငင်း။ ရုပ်သက်ကိုနာယ်သက်ဖြင့်မှတ်၍ယူလွယ်စေရန်ဂုဏ်း။ သတ္တဝါတို့ရှိသည်။ရုပ်သက်နှင့်မတည်။နာယ်သက်၌သာတည်ကုန်၏။ နာယ်သက်ချုပ်သည်ရှိသော်။သတ္တဝါလည်းချုပ်တော့သလျင်ကတည်း။ ။

*ခဏပရိတ္တတောတိပရမတ္ထတော ဟိ အတိပရိတ္တော သတ္တာနံ ဇီဝိတက္ခဏော။ဇော်စိတ္တပ္ပဝတ္တိမတ္တောယေဝ။ယထာနာမရထစက္ကံပဝတ္တမာနမ်ိဳဇကေနေဝနေမိပဒေသေနပဝတ္တတိ။တိဋ္ဌမာနမ်ိဳဇကေနေဝတိဋ္ဌတိ။ ဇဝမေဝဇကေစိတ္တက္ခဏိကံ သတ္တာနံဇီဝိတံ။ တသ္မိံစိတ္တေနိရုဒ္ဓေမတ္တေ သတ္တောနိရုဒ္ဓေါတိဝုစ္စတိ။ ယထာဟာ။ အတိတေ စိတ္တက္ခဏေဇီဝိတ္ထ နဇီဝတိ နဇီဝိဿတိ။ အနာဂတေစိတ္တက္ခဏော နဇီဝိတ္ထ နဇီဝတိ ဇီဝိဿတိ။ပစ္စုပ္ပန္နေစိတ္တက္ခဏောနဇီဝိတ္ထ ဇီဝတိ နဇီဝိဿတိတိ။ ။ဇီဝိတံအတ္တဘာဝေါစ။ သုခဒုက္ခာစကေဝလာ။ ဇကေစိတ္တ သမာယုတ္တာ။ လဟုသော ဝတ္တတေခဏော။ ။ယေနိရုဒ္ဓါမရန္တိသ။ တိဋ္ဌမာနသ္မိဝါဇူဝ။သဗ္ဗေပိသဒ္ဒိဿာ

ခန္ဓာ။ ဂတာအဉ္ဇိသင္ဂိကာ။ ။အနိမိတ္တဉ္စေနုနဓာတော။ပစ္ဆုဉ္ဇန္ဒေနုဇိဝံ တိ။ဓိတ္တာဘဂ်ဳိမတောဒလာကော။ပညတ္တိဥပရမတ္ထိယာတိ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ။ ။မရဏာသဲ့သတိအဗ္ဘင်္။ ။ဤစကားဓုဝ်တို့တွင်ဆိုလို ရုံးကား။ဌေပ်မချုပ်သေးသော်လည်းနာဝ်ချုပ်၍။စိတ်၏ချုပ်ခြင်းဟုဆို အပ်သောဘင်္ဂကာလသည်ပင်။ သတ္တဝါတို့၏သေခြင်းမည်၏။ ။ထို့ ကြောင့်။ဓိတ္တဘဂ်ဳိမတော။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ။ရုပ်သည် မိဒ္ဓိ အာသက် ဆုံးပ်မှသာ အတိတ် မည်၏ဟု။ ပြဆိုမိသော ဦးကာသစ်စ ကားဟူသမျှသည်။ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာနှင့် ဆန့်ကျင် သောကြောင့် ၎ငုံး။ ။ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၏။ ကိုးပါဠိဖြစ်သောပါဠိတော်နှင့်ဆန့် ကျင်သောကြောင့်၎ငုံး။မှားယွင်းဖေါက်ပြန်သောစကားသာဖြစ်ရာလေ သတည်း။ ။ဦးကာသစ်ကစိကိုတရလေးက်မေးဒွန်းထုတ်ဦးအုံ့။ ။ဝိ သုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။သမ္မာဟာဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာတို့ဦ်လာသော။ရုတိပ ရိယောသာနမဒ္ဓဏာသန္နဒီထိခြောက်ပါးတို့အနက်က။ စက္ခုဒွါရဝီထိကို ညှပ်၍ပြဦးအုံ့။အဘိတဘာဝင်။ဘဝင်္ဂစလနဘာဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ စက္ခုဝိညာဉ်။သမ္ပဋိစ္ဆိုဉ်း။သန္တီရဏ။ဝုဋ္ဌေး။မရဏာသန္နဇောဝါးကြိမ်။ ရုတိ။ ။ပဋိသန္ဓေ။ဘဝင်တဆဲ့ဝါးကြိမ်။ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဘဝန်ကန့်ကွက်သောဘဓောဒုနစ်ကြိမ်။ ထိုးနောင်ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သမျှ ဖြစ်၏။ ။ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရာ၊အတိတ ဘဝင်နှင့်ဥပါဒ်ပြိုင်သောရုပါရုံသည်။ ဘယဉ်ဇာချုပ်မည်နည်း။ထို့အတူဘဝင်္ဂစလနနှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သောရုပါရုံ သည်ဘယ်မှာချုပ်မည်နည်း။ ထို့အတူဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒတို့နှင့်အတူဥပါဒ် ပြိုင်သောရုပါရုံသည်အဘယ်မှာချုပ်မည်နည်း။ ။ဤကားဗဟိဒ္ဓရုပ် ကိုလျှဉ်းပါးခြင်းတည်း။ ။ထိုမရဏာသန္နအဆုံးဇော်ဒ်ဖြစ်သောစိတ်တို့ ဇရုပ်ကားအဘယ်မှာချုပ်မည်နည်း။ ရဟန္တာတို့၏ရုတိဇတပျါးအလုံးရံ သောရုတိစိတ်တို့သည်။စိတ္တဇရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့်။ရုတိစိတ်၏ ဦးကာလဒ်ဖြစ်သောစိတ္တဇရုပ်တို့သည်။ ဘယဉ်မှာချုပ်မည်နည်း။ ဤသို့စ သည်ဖြင့်များစွာမေးခွန်းထုတ်အပ်၏။ ။ရုတိစိတ်၏ဦးကာလဒ်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်သည်၊ဘဝသစ်ပဋိသန္ဓေစိတ်နောင်ဘဝင် တဆဲ့ဝါးကြိမ်မြောက် ကျရောံသည်တိုင်အောင်အသက်ထင်ရှားရှိသေး၏။ ။(ရှိသေလာမရှိ သလောကြည့်လိုက်စမ်း)၊ ။ရှိသော်အတိဘ်ဘဝနှင့်ပစ္စုပ္ပန်ဘဝကိုခွဲ လိုက်စမ်း။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ်ဥပါဒ်ကစ၍ပစ္စုပ္ပန်ဘဝခေါ်။ရုတိစိတ်ကို

အာတိတ်ဘဝခေါ်။ ။ရုတိဒိတ်၏ဦးကာလ၌ဖြစ်သောစိတ္တဇရုပ်။ ဥပါဒ်ကာလ၌ဖြစ်သောဥတုဇရုပ်။အာဟာရဇရုပ်။ဌင်းဘင်ကာလ၌ ဖြစ်သောဥတုဇအာဟာရဇရုပ်။ ၎င်းရုပ်တို့သည်အာတိတ်ဘဝမည်ကုန်၏။ ။ (ဟော--သေသေချာချာကြည့်ဗျ)။ ။ပစ္စုပ္ပန်ပဒိုသန္ဓေစိတ်ကိုဝေထာက်၍။ ဝါ။ထိုစိတ်ကထိုင်၍မချုပ်သေးသောရုပ်ဝေတွ။အာတိတ်မည်ကုန်ပြီ။ ။ (မမည်ဘူးလားမည်သလား)။ ။အာတိတ်ဘဝဟု-ခေါ်ရသောကြောင့်။ အာတိတ်ဟူ၍မှတ်လေ။ ။ကြွင်းသော-သောတ,ဃာန,ဇိဝှါ,ကာယ,ဒွါရဝိထိတို့ဟိုဠ်ဒုဂင်း။ ဇောနောင်ဘဝင်။ ဘဝင်နောင်စုတိတို့ဟိုဠ်ဒုဂင်း။တဒါရုံနောင်စုတိတို့ဟိုဠ်ဒုဂင်း။တဒါရုံနောင်ဘဝင်။ဘဝင်နောင်စုတိတို့ဟိုဠ်ဒုဂင်းစစ်ဆေးလေ။ ။ ဤကားလူပြိန်းနားလွှည့်အောင်ဘဝခြားဖြဲဆိုခြင်းတည်း။ ။စင်စစ်သော်ကား။တဘို့စိတ္တေနုဒ္ဓမတ္တေသတ္တောတိနုရုဒ္ဓေါတိဝုစ္စတိ။ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာစကား;တဝါကျတည်းဖြင့်ပင်။မချုပ်သေးသောရုပ်၏ တဝိုင်းတစကာလသည်။အာတိတ်မမည်ဘူးဟု။ ဤဆိုသောဋီကာသစ်စကားကို။ အနှစ်သာရမရှိကြောင်းထင်ရှားစေသတည်း။ ။

ဤဒီသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကတာဋီလှည်းဘီး။ ရထားဘီး ဥပမာကိုဖြင့်သောကြောင့်။နာရီစက်ဝိုင်းဥပမာဖြင့်ဖြဲဆိုလိုက်သတည်း။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဠိဋီကာယောဇနာကား။ ။ခဏပရိတ္တတောတိ။ဟူသည်ကား။ဟိ။ထင်စွာပြဦးအုံ။ပရမတ္ထတော။ ပရမတ္ထအားဖြင့်။သတ္တာနံ။သတ္တဝါတို့၏။ ဇီဝိတက္ခယော။ အသက်ရှင်သောခဏသည်။ အတိပရိတ္တော။ အလွန်တို့၏။ ၎ကစိတ္တပ္ပဝတ္တိမတ္တော ယေဝ။ တခုသောစိတ်ဖြစ်ခြင်း မျှသည်သာလျှင်။ ပေါတိ။ ဖြစ်၏။ ယထာနာမ။ ဥပမာမည်သည်ကား။ ရထစက္ကံ ။ရထားဘီးစက်သည်။ပဝတ္တမာနမ္ပိ။လည်သော်လည်း။ ၎ကနေဝနေမိပဒေသေန။တခုသောအကွပ်၏အစိပ်ဖြင့်လျှင်။ ပဝတ္တတိ။လည်၏။ တိဋ္ဌမာနမ္ပိ။ အလည်ရပ်သော်လည်း။၎ကနေဝ။ တခုသောအကွပ်အစိပ်ဖြင့်သာလျှင်။တိဋ္ဌတိ။ ရပ်၏။ ၎ဝမေဝ။ ဤအတူပင်လျှင်။ သတ္တာနံ။သတ္တဝါတို့၏။ဇီဝိတံ။ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။၎ကစိတ္တက္ခဏကံ။ တခုသောစိတ်၏ခဏသာရှိ၏။တဘို့စိတ္တေ။ထိုစိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓမတ္တေ။ချုပ်ကာမျှ၌။ဝါ။ချုပ်ကာမျှဖြစ်လတ်သော်။ သတ္တော။သတ္တဝါကို။နိရုဒ္ဓေါတိ။ ချုပ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ဆိုအပ်၏။ ။ယထာဟ။ ဘုရားဘယ်ပုံဟောပါသနည်း။အာတိတေ။ လွန်လေပြီးသော။စိတ္တက္ခဏေ။စိတ္တက္ခဏကာလ၌။ဇီဝိတေ။အာသက်ရှင်ခြင်း

ပြီးနောက်ဝတ်။ အသက်ရှင်၍နေတုံးမဟုတ် နောင်ဘဝသတ်။ အသက်ရှင်လတ္တံ့. မဟုတ်။ အနာဂတေ့။ မပြစ်သေးသော။ စိတ်ကဲ့သော်။ ဧကန်ကား ဤသို့ဆိုလို အသက်ရှင်ပြီးဦးမဟုတ်။ နောက်ဝတ်။ အသက်ရှင်နေတုံးမဟုတ်။ ဖြစ်သတ်။ ရှင်လတ္တံ့. တည်း ပဋိပ္ပုန္နေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဧကန်ကဲ့သော်။ စိတ်ကဲ့ကား။ လက္ခဏာ လက္ခဏာနောက်ဝတ်။ အသက်ရှင်ပြီးဖြစ်မဟုတ်။ ဖြင့်ဘိ. အသက်ရှင်နေတုံးတည်း။ နောက်ဝတ်သတ်။ အသက်ရှင်နေလတ္တံ့. မဟုတ်ပါ။ ပေ။ ဤသို့။ ဘဝဘဝါ။ ခြုံတွင် စွာဘုရားသည် အာဟာ။ ဟောတော်မူ၏။ ။ နောက်ဝတ်။ အသက်ရှင်ခြင်းသည် ဤသို့ ဥပမာ။ ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော အကြောင်းကြောသည်ဟူ၍ ကဝ လာ။ အချင်းချင်းမခြောမရှက်ကုန်သော။ သုခဒုက္ခာစ။ ချမ်းသာဆင်းရဲတို့ သည်ဟူ၍။ ဧကဘဏ္ဍသမာယုတ္တာ။ တရားသောစိတ်နှင့်အညီအမှုယှဉ်ကုန် ၏။ သောခဏော။ ထိခဏာသည်။ လဟု။ လျင်စွာ။ ဝတ္တုတဝဝတ္တုတိ။ ဖြစ်၏။ ။ (ဝတ္တုတော။၌။ ဧကဲ့သော်းအတွက်ဂရုအကွာရာအသိုဋ္ဌ။ တိရိဘတ်ကို။ ထောပ်ပြု သည်)။ ။မရဏသ်သေသောသူ၏။ နိရုဒ္ဓါ ချုပ်ကုန်ပြီးသော။ ယေခန္ဓာ ဝါ။ အကြောင်ခန္ဓာငါးပါးတို့သည်ဟူ၍။ တိဋ္ဌမာနသ်းတည်သောသူ၏။ နိ ဒုဒ္ဓါ။ ချုပ်ကုန်သော။ ယေခန္ဓာဝါ။ အကြောင်ခန္ဓာဘို့သည်ဟူ၍။ သန္တိ။ ရှိကုန် ၏။ သဗ္ဗေဝိ။ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝေခန္ဓာ။ ထိုခန္ဓာတို့သည်။ ဒုက္ခာ။ ဣတိ အာခ်ာ၌။ သဒိသာ။ တူကြကုန်၏။ အပဋိသန္ဓိကာ။ စင်ခြင်းမရှိသည်၏ အာ ဖြစ်သို့။ ဂတာ။ ရောက်ကုန်၏။ တနည်းကား။ အ ဋိသန္ဓိယာ။ ထာဘန်စင်ခြင်း မရှိသည်အဖြစ်ဖြင့်။ ဂတာ။ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ (အ ဋိသန္ဓိယာ-ရှိသည်အလို)။ ။ အနိမိတ္တဂ္ဂဏေန။ အကြောင်း ကင်းသော အနက်ကြောင့်။ နဇဝေတာ။ မဖြစ်။ ပစ္စုပ္ပန္နေန။ ပစ္စုဒ္ဓန်ကာလဖြင့်။ ဇိဝတိ။ အသက်ရှင်၏။ ပညတ္တိယာ။ ပညတ် အားဖြင့်ဂုဏ်း။ ပရမတ္ထိယာ။ ပရမတ္ထအားဖြင့်ဂုဏ်း။ စိတ္တဘင်္ဂါ။ စိတ်ပျက်ဘင် သည်ပင်လျှင်။ လောကော။ သတ္တလောကသည်။ မဇဝတာ။ သေသည်မည် ၏။ ။ ဤကားအဋ္ဌကထာပါဠိယောဇနာ။ ။ ထို. ကြောင့်။ ဝိဘာဝနိဒ္ဒေ ကာကျော်ဆရာမြတ်ဘုရား သည် ပရမတ္ထအရေးအချာ၌ အထူးသဖြင့် လိပ်မာ တော်မူပေစွ။ ။ နောက်လူကိုသည်ဥာဏ် ဒိဋ္ဌိင်ရန်ခဲယဉ်းပေစွ။ ။ (၁၂၂)အမှတ်အဖြေတနည်းပြီး၏။ ။

(၁၂၃-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံအာဘောဂါနုဂ္ဂပံအနေကကထာပဂတာနိ အာပ တံအာဂန္ဆန်တိဝုတ္တံ။ တတ္ထအာဘောဂါနုဂ္ဂပဉ်ကဒ်ဒိစာရေတဗ္ဗံ"။

ဋီကာသစ်။ ။အာပါတမာဂစ္ဆန္တိ။ ဟူသော သင်္ကြိုဟ်စကားအာရ။ထင်ခြင်းသို့ရောက်ဏ်ဆိုသော်။ ကလာဝ်တာရတည်းဒ်ဒတည်သော ရူပါရုံတာရသာလျှင်ထင်ခြင်းသို့ရောက်လေသလော။ကလာဝ်အများဒ်ဒတည်သောရူပါရုံအများပင်။ထင်ခြင်းသို့ရောဲလေသလောဟု။မေးရန်ရှိသောကြောင့်။ အနေကကလာပဂတာနိ။ဟူသောပါဠ်ကိုမိန့်။ ။ကလာဝ်အများဒ်ဒတည်သော။အများသောရူပါရုံတို့သည်ပင်။ ထင်ခြင်းသို့ရောဲကုန်ဏ်ဟူလို့။ ။ထိုကလာဝ်အများဒ် တည်သော ရူပါရု့အများတို့သည်ပင်။ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်ဏ်ဟူသော်။ ကြည့်ရှုလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ဏ်၏ အလိုဆန္ဒကိုပိုလွန်၍ ၎င်း။ယုတ်လျော့၍၎င်းမြင်ပါသဖော်ဆရာဟု။မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့်။ အာဘောဂါနုရူပံ။ဟူဲသောပါဠ်ကိုမိန့်။ ။ထိုကြည့်ရှုသောသူ၏အလိုရှိသလောက်သာထင်ဖြင်သည်။အလိုမရှိသောနေရာ၊ကရူပါရု့တို့သည် မထင်ဟူလိုသော်။ ။ကြည့်ရာအရပ်ဒေသ၌အလိုရှိသောရူပါရု့သာလျှင်ထင်သည်။မှန်းထား၍တိုက်ဆိုင်သော ရူပါရု့သာထင်သည်။မမှန်းထား၍မတိုက်ဆိုင်သော ရူပါရု့သည်ကား။ အာဘောဂ အနုရူပမဟုတ်လေသောကြောင့်မထင်ဟူလိုသော်။ ။သောတန္ဒါရုဒ္ဓသဒ္ဒါရု့။ ဃာနန္ဒါရုဒ္ဓဂန္ဓာရု့။ဇိဝှါန္ဒါရုဒ္ဓရသာရုံ။ကာယိန္ဒါရုဒ္ဓဖောဋ္ဌဗ္ဗာရု့တို့သည်လည်း။စက္ခုန္ဒါရုဒ္ဓရူပါရု့ထင့်သကဲ့သို့။အာဘောဂါနုရူပအားဖြင့်အနေကကလာဝ်ကအနေကသဒ္ဒါရု့စသည်တို့သည်ထင်ကုန်ဏ်ဟူပေ။ ။ဋီကာကျော်ဏ်၏အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။

ဋီကာသစ်က။ထိုစကားကိုဆင်ခြင်ရမည်ဟု-ပြဆိုပြီးနောက်။ ဆင်ခြင်ရန်အားကြောင်းကို ထုတ်သိုသောကြောင့်။ ။“ယတ္ထကာနိဟိပစ္စာလဲမ္မဏာနိ စံက္ခာဒိ ပထေ အာလောကာဒိ သဟိတာနိဟုတ္ထာ ဋ္ဌတာနိမ္ဟောန္တိ။တတ္ထကာနိသဇ္ဇာနိနိဒ္ဒါယန္တိသာဝိဝိသညိဘူတသာဝိ အာညဝိဟိတသာဝိယံကိဋ္ဌစျာနံစါ ဖလံဝါနိရောဓံဝါသမာပဇ္ဇန္တိသာဝိ အာဘောဂေန ဝိနာ အတ္ထနောန္ဒါရေသု အာပါတမာဂစ္ဆန္တိ ယေဝ”။ ။ ဟူသောစကားကို ရေးသားလေပြီးမှ။ ။“နကေဝလံအတ္ထနောန္ဒါရေသုဝေ။အထခေါမနောန္ဒါရေဝိ။နကေဝလံဘဝင်္ဂမနောန္ဒါရေဝေ။ အာဝဇ္ဇနဒိသုပန စတုဘူမကဝိထိစိတ္တေသုပိ အာပါတံအာဂစ္ဆန္တိ ယေဝ။အယံနာမမနောမနောန္ဒါရုနုပေါတိတိနဝတ္ထုဗ္ဗောတိဟိန္ဒါရုကထာယံဝုတ္တံ”။ ။

ဟူသော နောက်ဆွယ်စကားမျိုးကို အကြီးအကားနှင့် တာကွပြဆိုရေး
သားလေသည်။ ။ယင်းသို့ရေးသားသော်သည်းဦးကာကွယ်ရန်အလို
အာဘော်ကိုမသိသောကြောင့်သာ ရေးသားခြင်းဖြစ်လေသည်။ ။အ
ကြောင်းမူကား။ ။အားဘာဂကိုသဘောမကူသောကြောင့်၊ ချိုကဲ့သို့
ရေးမိသည်ဟုမှတ်။ ။အာဘောဂဟူသည် အသိုးအခြားရှိသောတရား
တမျိုးမဟုတ်ပေ။ ဒိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်လုံးရှိယှဉ်သောမနသိကာရ၊စေ
တသိက်ကိုခေါ်သည်။ ထိုမနသိကာရ၊စေတသိက်နှင့်ကင်းခြင်း မည်သည့်
စိတ်တခုမှမဖြစ်နိုင်ဘူးဟူ၍လည်း၊ သေချာသောစိတ်နှလုံးဖြင့်။ ဆုံးဖြတ်
မှတ်ထားလိုက်ပါဦး။ ။ဤဦးကာကွယ်၏ စကားတလုံးတည်းဖြင့်ပင်ဟို
ကာသစ်ဆိုလေသမျှသောစကားအထုံးစံတို့သည်။ ။ကုန်အစင်ပျက်စီး
လေ၏။ ။အာဘောဟုမနသိကာရော။ ။စောဒနာပဒေါဒါသရောပနာ။ ။ဟူ
သောသဒ္ဒါကျမ်းမှုးကိုလည်းသတိပြုလိုက်ကြပါဦး။ ။အခြုံအားဖြင့်
ကား။ ။ဆိမ်မွေ့သောအာရုံ၌။ ။ဆိမ်မွေ့သောအာဘောဂဖြစ်သည်။ ။ရုံ့ရင်း
သောအာရုံ၌။ ။ရုံ့ရင်းသောအာဘောဂဖြစ်သည်ဟု-မရေးမှတ်။ ။ဦးကာသစ်
ကား။ ။အာဘောဂဟူသည်ကို။ ။သညာစေတသိက်ကိုပင်မှတ်ဟန်တူ၏။ ။
ဝိသညီဘူတသဿဝိနိရောဓံဝါသမာပဇ္ဇန္တသဿဝိ။ ။ဟူသောစကားအ
ဖွင့်ထွက်လာသည်ကို ထောံလိုက်သည်။ ။မည်သည့်ဝိထိမျိုးမဆို။ ။အာ
ဘောဂ။ ။ မနသိကာရနှင့်ကင်းရှင်းဖြစ်သည်ဟူ၍၊ ဝိဇ္ဇာကုတ်သုံးပုံ၌အဆိုအ
လာမရှိဖြစ်လေသည်။ ။အိပ်မက်သောအခါ။ ။အာဝဇ္ဇန်းဖြစ်ပုံကိုဖြဆို
သော။ ။အဋ္ဌကထာစကားများကို။ ။ကိုးကားဖြဆိုလေသည်မှာလည်း။ ။ထို
အဋ္ဌကထာဆရာက။ ။မနောဒွါရဖြစ်ကြောင်း၊ ။မနောဒွါရမည်ကြောင်းကို
သင်းပြဆိုသော စကားဖြစ်သည်။ ။အာဘောဂ ကင်းသည်။ ။မနသိကာရ
ကင်းသည်ဟုဖြဆိုသောစကားမဟုတ်။ ။နိဒ္ဒေသမာပတ်ဝင်သောအ
ခါ၌။ ။ထိုသမာပတ်၏အစ။ ။နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်, ကြိယာ
ဇောဒွဲကြံကျရာ။ ။ထိုဇော-ကိုဝိသညီဟူ၍ဆိုသည်ကို။ ။ဦးကာသစ်က။ ။အ
ဟုတ်အဟုတ်သညာကင်းသည်။ ။သညာကင်းကလည်း။ ။မနသိကာရကင်း
သည်ဟူသောအာဘော်ထားနှင့်ရေးသားပြဆိုခြင်းမှာ။ ။မှားယွင်း
၏။ ။ဆိမ်မွေ့သောသညာ။ ။ ဆိမ်မွေ့သောမနသိကာရတို့ဖြင့်။ ။ထိုဆိမ်
မွေ့သောအာကိဉ္စာယတနမှာရုံ၌ ဖြစ်၏ဟူ၍ သာလျှင်။ ။ မဲမဲသဲသဲမှတ်
လေကုန်။ ။ဤကားအားဘာဂါနုရူပံဟူသော။ ။ဦးကာကွယ်၏စကား

ကိုငြင်းပယ်သော။ကေစဝါဒဏ်၊ ဖေါ်ပြနိမ့ပြားယွင်းကြောင်းကိုသေချာစွာဖေါ်ပြခြင်းတည်း။ ။

(၁၂၄-အချက်။)

*သေသာနိပန္နဟာနဒိနိသဖေယသူအလ္လိနာနေဝဝိညာဏဟုတ္တိကာရဏာနိတိ ဖေကေကကလာပဂတာနိဝိ။ ဖေကေကကလာပဂတာဝိဟိပသာနါဝိညာဏသအာဓာရဘာဝံဂစ္ဆတီတိ။ဝေဒနာဘဝင်္ဂစလနသဒ္ဒန်ရုပစွယဘူတေနသဒ္ဒံ ဥပ္ပန္နာ။အာဝဇ္ဇနေနသဒ္ဒံ ဥပ္ပန္နာတိအာပရေ။ ။ဥိကာကျော်။ ။ပန။အာရုမ္မဏာဟုရေဇာတပစ္စည်းဝင်သောရုပါရုံသဒ္ဒါရုံတို့နှင့်။ဝတ္ထုဟုဒရေဇာတပစ္စည်းတပ်သော စက္ခုဝတ္ထုဟူသောစက္ခုပသာဒ။သောတဝတ္ထုဟူသောသောတပသာဒတို့၏။ အနေကကလာပဋ္ဌတည်ကုန်၍သာလျှင်။ စက္ခုဝိညာဉ်။သောတဝိညာဉ်တို့အား ကျေးဇူးပြုပုံမှတပါး။ဃာနဝတ္ထု။ဃာနပသာဒစသည်တို့၏အနေကကလာပဋ္ဌတည်ကုန်၍။ ဃာနဝိညာဉ်တို့အား ဝတ္ထုဟုဒရေဇာတပစ္စည်းကဝ်ပုံ။ ဂန္ဓာရုံစသည်တို့သည်။အနေကကလာပဋ္ဌတည်ကုန်၍ဃာနဝိညာဉ်စသည်တို့အား။အာရုမ္မဏာဟုရေဇာတပစ္စည်းတပ်ပုံကိုဆိုဦးအံ့။သေသာနိ။ရုပါရုံ။သဒ္ဒါရုံ။စက္ခုသောတမှကြွင်းကုန်သော။ ဂန္ဓာရုံစသော အာရုံသုံးပါးတို့သည်။ ဃာနဒိနိသယေသူ။ ဃာနဝတ္ထုဧသောမှိုရာဝတ္ထုရုပ်တို့၌။ အလ္လိနာနေဝ။ကပ်ငြိကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ဖေကေကကလာပဂတာနိ။တရုတရုသောကလာပဋ္ဌတည်ကုန်ဖြစ်ကုန်၍။ဝိညာဏဟုတ္တိကာရဏာနိဝိ။ ဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တို့။ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ။ထိုစကားမှန်၏။ပသာဒါ။ပသာဒတို့သည်။ဖေကေကကလာပဂတာဝိ။ တရုတရုသောကလာပဋ္ဌတည်ကုန်ဖြစ်ကုန်လျက်လည်း။ ဝိညာဏဿ။ ဝိညာဉ်၏။အာဓာရဘာဝံ။တည်ရာဖြစ်သို့။ဂန္ဆန္တိ။ရောက်ကုန်၏။ပန။အာရုံနှင့်ဝတ္ထုတို့၏အများအပြားရှိကြသော်လည်း။ မည်သည့်စိတ်ခဏငယ်နှင့်။ဥပါဒ်ဖြိုင်သောအာရုံနှင့်။ဝတ္ထုတို့ကို ကောက်ယူရမည့်အကြောင်းကိုအနုစိတ်၍ပြဦးအံ့။ဧတ။ထိုဝတ္ထုအာရုံတို့သည်။ ဘဝင်္ဂစလနသ။•ဘဝင်္ဂစလန၏။အန ဆ့ရုပစွယဘူတေန။ အနဆ့ရုပစွည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘဝင်္ဂနေရာ်ရှေးဦးစွာသောအတိတဘဝင်နှင့်။သဒ္ဒိံ ။တက္ကဝ်ဥပ္ပန္နာ။ဖြစ်ကုန်၍။ ။(ဤကားအာစရိယဝါဒဘည်း)။ ။အာဝဇ္ဇနေနန။ပဥ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းဒေဘ်နှင့်။သဒ္ဒိံ။တက္ကဝ်ဥပ္ပန္နာ။ဖြစ်ကုန်၏။ဇာတိ။ဤသို့။အပရေ။ တပါးသောဆရာတို့

သည်။ ဝဒန္တိ။ ဆိုကြကုန်၏။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်၏သဘာဝထွေယော်
ဇနာ။ ။ဤဒွေဖြဆိုလိုရင်းကား။ ။ထိုပဉ္စာရုံ။ ပဉ္စပသာဒတို့သည်။အာ
ဘယ်စိတ္တကွဇာ၏ခဏငယ်ကဖြစ်ပါသနည်း။ဝါ။ အဘယ်ခဏငယ်က
ဖြစ်သော ပဉ္စာရုံပသာဒတို့ကို။ ဤအဘိမုခီဘူတဃနဖြစ်ရာ၌ အလိုရှိ
အင်ပါသနည်းဟူသောစောဒနာကိုနှလုံးပိုက်တော်မူ၍။ ။*တေပနဘ
ဝင်္ဂစလနသအာနဉ္ဇရုပစ္ဆယဘူတေနဘဝဂ်ေနသဒ္ဒိံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိဝ။ ။ဟူသော
အဋ္ဌနိဒ္ဒေသစကားကိုမိန့်တော်မူသတည်း။ ။ဤဝါကျဖြင့်။ အဘိမုခီဘူ
တဖြစ်ကုန်သော ပဉ္စာရုံပသာဒတို့၏။ ပွါးမြင်ရာအချိန်ကာလကိုမှတ်၍၊
စန်းလက်နှင့်တကွ။ ဓာတာဖွဲ့၍ပြတော်မူထိုက်သတည်း။ ။ဋီကာ
ကျော်အဓိပ္ပါယ်။ ။

အပရေဆရောတို့က။အတိတဘဝင်၏ ဥပါဒ်ကို မွေးပွါးသော ရုပ်စုမ
ဟုတ်။ ပဋိသန္ဓေခဏ၌နေစိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏဖြစ်သောပဉ္စာရုံ။ ပဉ္စပသာဒတို့
ကိုယူလေကုန်ဟု။ဆိုသောဝါဒထူးကိုပြဆိုထ့ေသည်။ ။ဋီကာကျော်၌
အပရေဝါဒကိုဖော်ပြချက်ပြီး၏။ ။

ဤဋီကာကျော်စကားအစဉ်၌။အတိတဘဝင်ဟု။ တိုက်ရိုက်အာမည်
မဖော်ပဲ။ဘဝင်္ဂစလနသအာနဉ္ဇရုပစ္ဆယဘူတေန။ဟူသောစကားကို။ ။
ဋီကာသစ်ဆရာကအဖြစ်တင်ဆိုသည်ဖြာ။ဘဝင်္ဂစလန၏အာနဉ္ဇရုပစ္ဆည်
ဖြစ်သောဘဝင်ဟု-ဆိုသောစကားကိုမကြိုက်။ အဘဲ့ကြောင့်နည်း ဟူမူ
အတိ မဟန္တာဒုံဝိထိဒ္ဒကား။ အတိတ ဘဝင်တချက် သာရှိခဲ့ ဝေလရကာ
ထွေးရှက် မှားယွင်းစရာ မရှိသောကြောင့် သင့်လျော်ပါ၏။ မဟန္တာဒု
နှစ်ဝိထိ တို့၌။ အတိ တဘဝင် နှစ်ချက်ဌင်း။ သုံးချက်ဌင်း ဖြစ်နေ သော
ကြောင့်။ဘဝင်္ဂစလန၏အာနဉ္ဇရုပစ္ဆည်းဟူက။အဆုံးဘဝင်ကိုသာယူရုံ
ပသက်ဖြစ်သင့်သည်။အဲ့စဘဝင်ကိုကားမယူနိုင်။ ။အတိဗရိတ္တာရုံခြေ
ဝိထိ။ ပရိတ္တာရုံခြေခြံဝိထိတို့၌ကား။ ဘဝင်မျှားသောကြောင့်ပင်-သာ၍
သင့်နိုင်။သို့အတွက်။ထိုအနဉ္ဇရုပစ္ဆယဘူတေန။ဟူသောစကားကိုမကြိုက်
သည်တချက်။ ။ဘဝင်္ဂစလနသဟူသောစကားကိုမကြိုက်သည်လည်
တချက်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။"ဝိဘာဝနိယံပနတေပနပသာဒါဘဝင်္ဂစလ
နသအာနဉ္ဇရုပစ္ဆယဘူတေနဘဝင်္ဂေနသဒ္ဒိံ ဥပ္ပဇ္ဇန္နာတိဝုတ္တံ။ ။ဇဝံပနသတ်
ဗဟုဝိတ္ထာရကွဇာတိတာနိဝိပဉ္စာလမ္ဗဏာနိဇကဝိတ္ထာရကွဇာတိတေဇဝပဋိ
ဒ္ဓါရေအာပါတမာဂစ္ဆတိတိအာပဇ္ဇတိ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။ယင်းသို့ဋီကာ

ကျော်၏စကားကိုအပြစ်ပြုဆိုပြီးနောက်။ ဝိဒိ၏ အယူဝါဒကိုပြုလိုသော ကြောင့်။ ။''ဧတရဟိပနကေကွဉ္ဇောသဟုပုန္နာနဉ္စဝဝတ္ထာရုမ္မဏာနံ ဃနဒုန်ဒုဆိတိ။ ။သဟုပုန္နာနိဝါပန ဟောန္တိနာနာနုပုန္နာန်ဝါ။ဗလ ဆာဝါယေဝပမာဏန္တိအမှာကံခန္တိ။သဗ္ဗံဝိစာရေတွာဂဟေတဗ္ဗံ''။ ။ ဟူသောစကားဖြင့် ပြဆိုလေသည်။ ။ထိုသို့ပြုရကား။ ဗလဘာဝါယေဝပမာဏံ။ဟူသောစကား;သည်မသင့်။ အဘဲကြောင့်နည်းဟူမူ အလျဉ်မပြတ်ပဲ။မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ ရူပါဒုံစလောအစဉ်၌။မည်သည့်ရုပ်သည် အများထက်ထူးမွန်၍ ဗလဝတရု မဖြစ်နိုင်။ ။ဤကဲ့သဲ့ထူးမွန်၍ဗလဝတရုဖြစ်နိုင်ကြောင်းကိုလည်း။တပါးသောကျမ်းတို့ကအဆိုမရှိချေ။ ။ထိုရုပ်တို့သည်ကာမဘု ဒ္ဓ။ကလာပ်အပြည့်မ ရုံဖြစ်၍။စတုဇကလာပ်အပေါင်း အစုအဆက်အစဉ်တည်းဟူသော။ ရူပသန္တတိသည်။ဖြစ်ရေအယဉ်နှင့် တူကြောင်း။ဆီမီးအလျှံနှင့် တူကြောင်းကိုသာလျှင်။အကျင့်အနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်။ ။*စတုသမုဋ္ဌာနရူပကလာပသန္တတိ ကာမလောကေဒီပဇာလာဒိယနဒိသောတောဒိယနယဝတာယု ကမဇ္ဇောနှိုန်းပဝတ္တတိ။ ။ဟူ၍ရုပ်ပိုင်းရူပ ပဝတ္တိကြမဒ္ဒပြဆိုလေသည်။ ။

(၁၂၅-အချက်။)

''ဝိဘာဝနိယံပန မနောဒ္ဓါရေဝိ အာပါတာဂမနံ ဝိသုံအဝတ္ထာရူပါဒိနံ စက္ခာဒိသုယဉ်ဋ္ဌနံနာမ ယောဂျဒေသာ ဝဋ္ဋာနံဇေ။ တမေဝစ ဘဝင်္ဂုပဋ္ဌာနသဿဝိကာရဏံဟောတိတိကတွာပဋ္ဌသုဟိပသာဒေသုယောဂျဒေသာ ဝဋ္ဋာနဝသေနအာရမ္မဏေဃဃဋ္ဋိတေပသာဒဃဋ္ဋနာနုဘာဝေနဘဝင်္ဂသန္တတိဝေါစ္ဆိဇ္ဇမာနာတိအာဒိဝုတ္တံ။တံတထာနဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။နဟိယောဂျဒေသာ ဝဋ္ဋာနမေဝ ဃဋ္ဋနာယ သင်္ကာဝတ္တုံ။ ယောဂျဒေသေပနဋ္ဌတွာ နိဗိတ္တဃဋ္ဋနာနဝသေနဝတ္ထုဃဋ္ဋနာနဝသေနစ အာသန္နိ နိပါတောဒိယ ပသာဒေသုယုဇ္ဈနံမတ္ထိနံခေါပကရဏံဃဋ္ဋနာယ စအာပါတာဂမနာယ စဝုစ္စတိတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ''။ ။ ဋီကာသစ်။ ။ထိုစကားသည်မသင့်။ယောဂျဒေသေပနဋ္ဌတွာ။ဟူသောစကားသည်။အဓိအကိုးမရှိပြဆိုသော။မိမိ၏အကြံအစည်နောမတိသက်သင့်စကားမျှသာတည်း။ ။ယောဂျဒေသေဋ္ဌတွာ။ဟု-ပိဋ္ဌကတ်သုံးပုံဋ္ဌမရှိ။ ။ အာသန္နိနိပါတောဒိယယုဇ္ဈနံ။ စသောနောက်ဆွယ်စကားသည်။ပါဋိအဋ္ဌကထာ။ဋီကာတို့ဋ္ဌမရှိ။အာရုံနှင့်ဝတ္ထုပသာဒဆိုခိုက်ရုံမျှကို။မိုးကြိုးစက်

ကျသကဲ့သို့။ပသာဒတို့ရှိ၍ ကျင်နာရမည်ဆုံးသောစကားသည်အကျိုးမရှိ။
ရောက်ခဲ့ရောက်ရာဆိုသောစကားမျှသာတည်း။ ။
ယင်းကဲ့သို့အထွေထွေဝင်းတကြီးရပ်တို့သည်။ခိုးကြိုးစက်ကသကဲ့သို့တုန်
တုပ်ခုသည်ဟု-ဆိုပြီးနောက်။ ။"ဤဆစအယံဝိဒေကောခမြဲနိသာမော
ယောဂါတိကတွာခုနာဌာနိယောသု ဒ္ဓိသုဒ္ဓိသုဒ္ဓါရေသုသဟာဝအာပါတာ
ဂမနံပဿတဗ္ဗံ"။ ။ဟု-ဆိုခဲ့ဖြန်သောဦးကာသစ်စကားသည်။ ရှေ့နောံ
မညီဖြစ်ခဲလေသည်။ ။ယင်းသို့ရှေ့နောံမညီကြောင်းကို ဆင်ရှားစွာဆို
ရန်အကြောင်းမှင့်။ ။"ရူပါဒိနာပသာ ဒေဖလဉ်ဝေတတ်နိုသိတသေဝ
ပဋ္ဌဝိညာဏသ စလနံဆိယာ။ကထံပန ဟဒယ ဝတ္ထု နိသိတသ ဘ
ဝင်္ဂသာဘိနစောဒေတဗ္ဗန်"။ ။ဟူသောဓိဒ္ဓါစကားဝါကျကို။ဖြမှား
ဆိုမှားလေ၏။ ။ဗိုးကြိုးစက်ကသကဲ့သို့။ ကျင်နာရိုးမှန်ကတုန်ထုပ်ရ
မည်။ ။မဏ္ဍိနံခေါဘကရဏံဃဉ္ဇနန္တိစ။ဟုသောစကားအကျ။ချောက်
ချားသည်။လုံးထွေးသည်။နှိပ်နယ်သည်စသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုဖော်ရေး
သားပြီးနောက်။ ရူပါဒိနာ-ကစ၍။နစောဒေတဗ္ဗန်။ တိုင်အောင်ပြဆိုဖြန်
ခြင်းသည်။ ပမာဒဒေလခဖြစ်သွားသလား။ ။ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓိတတ္တာပ
ဟာဘင်္ဂဗျာယောဝါတိ။ ။သည်အတိုင်းမှတ်လိုက်ပါ။ ။ဤကဲ့သို့သော
နေရာ၌။ဦကာကျော်ဆရာက။ အနုဂ္ဂမ,စလန,ကိုသိုးသန့်ခြား၍။ တခု
လွှတ်ပြီးမှ။ တခုထွတ်သည်ဟူ၍ မဆိုပါတကား။ ။အကြောင်းဆက်ဖြ
သည့်စကားသာဖြစ်လေသည်။ ။ယင်းသို့တပြိုင်နက်သွတ်ခုံးသည်ကို
ပင်လျှင်။ အကြောင်းဆက်ပုံကို ထင်ရှားစေခြင်းငှာ။ အနုဂ္ဂမ,စသန,ကဲ့
သို့မှတ်ယူရလေသည်။ ယင်းသို့မှတ်ယူရတိုင်းလည်း။ ဦကာကျော်ဆရာ
ဖွင့်ပြဆေသည်။မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်လည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ချုပ်ခန်း
ကိုဟောပြတော်မူရာ။ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတို့သည်။ ပဋိစ္စ်သမုပ္ပါဒ်
စက်ကို ဖြတ်တတ်သော အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏာဒ္ဓါ။ တပြိုင်နက်ချုင်သော်
လည်းထင်ရှားစေခြင်းငှာ။ ။အနုဂ္ဂမနိုရောခကဲ့သို့။ ဒေသနာလက်ာ
ဆင်၍။ ။*အဝိဇ္ဇာယးတွဝ အသေသ ဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိုရော
ဓော။သင်္ခါရနိုရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော။ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိ
ရောဓော။နာမရူပနိုရောဓာသဠာယတနနိုဒ္ဓရောဓော။သဠာယတနနိုရောဓာ
ဖဿနိုရောဓော။ဖဿနိုရောဓာဝေဒနာနိုရောဓော။ ဝေဒနာနိုရောဓာ တ
ဏှာနိုရောဓော။တဏှာနိုရောဓာဥပါဒါနနိုရောဓော။ဥပါဒါနုနိုရောဓာ ဘ

ံဝ်နိရောဓော။ဘဝနိရောဓာဇာတိနိရောဓော။ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏာ
သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါသာနိဂ္ဂဟိန်္တိ။ ဇဝမေတာသ ကေဝ
လသဒ္ဒက္ခန္ဓသနိရောဓောဟောတိ။ ။ဟူ၍ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ဟော
တော်မူလေသည်။ ။ဤကဲ့သို့တပြိုင်နက်ချုပ်သောတရားကိုပင်လျှင်။
အနုက္ကမ, နိရောဓ, ပြုလုပ်၍ဟောတော်မူသည်နှင့်အညီ။ ။ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ
၌။ပဌာဂျံနှင့်ပဋ္ဌပသာဒတို့ထိုခိုက်သောအခါ။ ကလာပ်အဆင့်ဆင့်တို့၏
တပြိုင်နက်တုန်လှုပ်ပုံကိုဆိုကြလေ။ ။ဤအချက်၌။ဋီကာကျော်ဆရာ
ဖြဆိုတော်မူသော ပဌာဂျံနှင့်။ ပဋ္ဌပသာဒတို့၏ ဂုဏ်တော်ခြင်း။ ထိုခိုက်
ခြင်းမျှသည်။ အာဝဇ္ဇနိုး ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း။ ဘဝင်လှုပ်ခြင်း၏အ
ကြောင်း။ပဋ္ဌဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းတည်းဟူ၍ဆုံးဖြတ်သည်ကို၊
တောင်တွင်းကြီးပုဂ္ဂိုလ်ကျော်။ဦးပျော်အစရှိကုန်သော။နေတဆူလတဆူ
ထင်ရှားတော်မူကုန်သော။ဆရာတော်အဆက်ဆက်တို့သည်ဝန်ခံကြပါ
ကုန်လျက်။အောက်ချင်းတွင်းမဲ့ရွာလယ်တိဋီကာက။ မနောဒွါရနှင့်နှိုင်း
ယှဉ်၍ကပ်လုံးထုတ်ရှာသည်မှာ။ ဝိသဒ္ဒိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့် ကောင်းစွာ
ဆန့်ကျင်လေ၏။ ။''ဇွေစစက္ခုဿအာပါတာဂမနံစက္ခုဝိညာဏာဒီနံ
ယာဇဝကာရော်။နအာဝဇ္ဇနုပ္ပတ္တိယာ။ ဘဝင်္ဂဿအဘာဝေပန
အာဝဇ္ဇနုပ္ပတ္တိယာဝိကာရော်ဟောတိတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ''။ ။ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ။ ။ဘ
ဝင်အားထင်ခြင့်သည်အာဝဇ္ဇနိုးဖြစ်ကြောင်းပါပဲတဲ့။ပဋ္ဌပသာဒတို့အား
ထင်ခြင်းသည်။ အာဝဇ္ဇနိုး ဖြစ်ကြောင်းမဟုတ်ဘူးတဲ့ဗျ။ ။(ကိုင်းပယ်
လိုက်ဦးဗို့)။ ။*တဒါစက္ခုဿပါတဂတေရူပေရူပံပဋိစ္စ စက္ခုပသာ
ဒဿဓာန္နာဟောတိ။တတောဓာန္နာနုဘာဝေနဘဝင်္ဂစလနံဟောတိ။။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။တဒါ။ထိုအခါ၌။ရူပေ။ရူပါရုံသည်။စက္ခုဿ။
စက္ခုပသာဒအား။ အာပါတဂတေ။ ထင်ခြင်းသို့ရောက်လတ်သော်။ ရူပံ။ရူ
ပါရုံကို။ပဋိစ္စ။ခဲ့၍။စက္ခုပသာဒဿ။စက္ခုပသာဒအား။ဓာန္နာ။ထိုခိုက်မိ
ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ဖြစ်၏။ တတောဓာန္နာနုဘာဝေန။ ထိုသို့ထိုခိုက်မိ
ခြင်းဟူသောအာနုဘော်ကြောင့်။ ဘဝင်္ဂစလနံ။ ဘဝင်၏တုန်လှုပ်ရခြင်း
သည်။ဟောတိ။ဖြစ်ပါပေ၏။ ။အဋ္ဌကထာ၏ပါဠိဋ္ဌယောဇနာ။ ။ထို.
ကြောင့်။ ။တာဒိသဿအနုက္ကမစလနဿအဋ္ဌကထာယမေဝဒဋ္ဌံပ
ဒိုကွိတ္တတ္တာ။ ။ဟု-ဖြဆိုသောဋီကာသစ်စကားသည်။ မိမိအား၊ကိုးမှီခို
ရင်းစွဲဖြစ်သော။ အဋ္ဌကထာ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုမယူတတ်ပါပဲနှင့်။ပါဠိတော်

များကိုလည်းပယ်မိရာလေ၏။ ။ထို့ကြောင့်အနှစ်သာရမဖွဲ့သောဝါဒ ဟုပညာရှိတို့ကမှတ်ကြလိမ့်မည်ဟူလို။ ။

(၁၂၆-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပန တမေဝစောဒနံ သမုဋ္ဌာပေတွာ တံပရိဟရန်္တော သန္တံတိဝသေန၎ကာဗဒ္ဓကွာတိအာဒိမာဟ။ ။တတ္ထသန္တံတိ ဝသေနာတိနဝတ္တုံ။ သဏ္ဌာနဝသေနာတိပနဉ္ဉုံ။ သဗ္ဗဿေတံသာရေတောန ပန္ဓေတဗ္ဗံ" ။ ။ဟူ၍ပြဆိုရာသောဋိကာသစ်စကားကိုဖျက်ဆိုက်ကြပါ ဟူလို။ (၁၂၆) အမှတ်သည်။ (၁၂၅) အမှတ်၌ပါဝင်လေပြီ။ ။ထို့ကြောင့်။ဋိကာသစ်၏စကားဟူသမျှသည် ။ငါဖြင့်ငါဖြင်။ငါမမြင်ဟု။ ဘုရင်တဆူ။ လုင်ထိုမှုက။တိုသူသူ့အောက်။နေ့ချင်းရောက်လင့်။ ။ဟူသောဒေါ်ရှားပညာရှိတို့စကားနှင့်ညီပေ၏။ ။

(၁၂၇-အချက်။)

*ယာဝဇာဝနေ့ပါဒါဝိအပ္ပဟောန္တာတိတကမာပါတမာဂတံဇာသမ္ဘဝံ ပရိဂ္ဂဏှာမ။တတ္ထဇာဝနံဝိအနေ့ဇ္ဈတ္တာဒိတ္တိကဉ္ဇာတုံ ဝေဒဋ္ဌနမေဝပဝတ္တတိ။ တတောပရံဘဝင်ပါတောဝဟောတိ" ။ ။သို့ဟိ။ ။*ဝေဒဋ္ဌနေ့ပါဒတော ပရံဆဒိတ္တကွဏာဝဆိဋ္ဌာယုကံဝိ အာရဗ္ဘဂ်ံ အပ္ပါယုကဘာဝေနပရိဒီပ္ပ လတ္တာဇဝနေ့ပတ္တိယာပစ္ဆယောနဟော်တိ။ဇောနဋ္ဌဉ္ဇပုဗ္ဗမာနံနိယမေနသတ္တ စိတ္တကွဏာယုကေယေဝဥပုဗ္ဗတိတိအဓိပ္ပါယနာဟဇ်ဝနံဝိအနေ့ပဇ္ဇိတ္တွာ တိ။ ဟေဟုမ်ိစာယံတွာပစ္ဆယောဇဝနသဒိအနေ့ပတ္တိယာတိ အတ္ထော။ဇ္ဈာ တရုဏာဟိအပရုကာဇဂ်ိယာယသမာနကတ္တုကတာနထဇ္ဈာဟိတိ။ ။ ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။ယာဝဇာဝနေ့ပါဒါဝိ။ဇောဖြစ်သည်ကာလတိုင် အောင်လည်း။အပ္ပဟောန္တာတိတကံ။မထောက်သည် ဖြစ်၍ လွန်ခြင်း၌ သော။အာပါတံ။ထင်ခြင်းသို့။အာဂတံ။ရောက်သော။အာသမ္ဘဝံ။အာရုံ သည်။ပရိဂ္ဂဏှာမ။ပရိဂ္ဂာရုံမည်၏။တတ္ထ။ထိုပရိဂ္ဂာရုံ၌။ ဇဝနံဝိ။ ဇော သည်လည်း။ အနေ့ပဇ္ဇိတ္တွာ။မဖြစ်သေးသောကြောင့်။ဒိတ္တိကဉ္ဇတုံ။ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်။ ဇဝါဋ္ဌဇ္ဈနမေဝ။ထုဋ္ဌောစိတ်သည် သာလျှင်။ပဝတ္တတိ။ဖြစ်၏။ထ တောဝ။ထိုထုဋ္ဌောစိတ်ဖြစ်သည်မှ။ ပရံ။နောက်၌။ ဘဝင်ပါတောဝ။ ဘဝင် ကျသည်သာလျှင်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။သို့ဟိတ်ပါဋ္ဌ၏အနက်။ ။ဝေါဋ္ဌဇ္ဈ နေ့ပါဒတောဝ။ထုဋ္ဌောစိတ်ဖြစ်သည်မှ။ပရံ။နောဉ်၌။ဆဒိတ္တကွဏာဝဆိဋ္ဌာယုကံ ဝိ။စိတ်ခြောက်ခုသာလျှင် အသက် တွင်းရှိသော။ ဝါ။ ခြောံခုမှဖြစ်လော်

ရုံ့အသက်ကြွင်းဂိုသည်လည်းဖြစ်သော အာရမ္မဏံ။ အာရုံ့သည်။ အပ္ပါ
ယုကဘာဝေန။ အသက်နည်းသည်လည်းဖြစ်သောအဖြစ်ဖြင့်။ ပဒုံဒုဇ္ဇလ
တာ။ထက်ဝန်းကျင်မှ အာဒီးနည်းလေသောကြောင့်။ ဇဝနုပ္ပတ္တိယာ။ ဇော
ဖြစ်ခြင်း၏။ပစ္ဆယော။အကြောင်းသည်။နဟာတိ။ခဖြင်။ဟိ။မှန်၏ ဇဝံနံ။
ကာမဇောသည်။ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ။ဖြစ်သည်ဂိုသော်။နိယဓမ္မ။မြဲသောအာဖြင့်။
သတ္တဝိဇ္ဇာကွာဏာယဂုကယော်။ စိတ္တဇ္ဇာဏာ ခုနစ်ချက် အသက်ကြွင်းဂို
သောအာရုံ့သာသျှင်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ဖြစ်ရ၏။ဇာတိအဓိပ္ပါဒေန။ဤသို့သော အ
ဓိပ္ပါယ်ဖြင့်။ဇဝနံပိအနုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အနုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာဟူ၍ အာစရိယော။အနု
မုဒ္ဓါဆရာသည်။အာဟ။ဆို၏တော်မူ၏။အယံတ္ထာပစ္ဆယော။ဤအနုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ
ပုဒ်၌။တ္ထာပစ္ဆည်းသည်ဟောတုမှ။ဟိတ်အနက်၌။ ဟောတိ။သက်၏။ ဇဝ
နသဒ်ပိ။ ဇောဂို့လည်း။ အနုပ္ပတ္တိယာ။ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဇာတ်အယံ
အာဒေါ။ ဤသို့သောအနက်ကို။ဒဠ္ဍဗ္ဗော။ မှတ်အပ်၏။ ဟိ။မှန်၏။ ဇာတရူ
ထော။ ဤဟိတ်အနက်မှတပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။အထွေ။ အနက်
ကို။ဂယ္ဟမာနေ။ယူအပ်သည်။သတိ။ရှိသော်။ အပရကာလကြိယာဿ။အ
ပရကာလကြိယာ၏။သမာနကတ္တုတာ။ တူသောကတ္တားဂို အဖြစ်ကို။နု
လဒ္ဓတိ။မရအပ်။ဇာတိ။ဤသို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ။ မှတ်အပ်၏။ ။ဦးကာကျော်ပါဠိ၏
အနက်။ ။ဤကားဦးကာကျော်ဆရာ၏အလိုတော်တည်း။ ။ဘဝင်္ဂပါ
တောဟောတိ။ဟူ၌သာနောက်ဝါကျ၌။ ဟောတိ-ဟူသော အပရကာလ
ကြိယာ၏ကတ္တားကား။ ဘဝင်္ဂပါတော။ ဟူသောပုဒ်ပင်တည်း။ ။ထို
ဘဝင်္ဂပါတော-နှင့်တူသော ကတ္တားကား အာဘယ်နည်းဟူမူ။ ။ဇဝနံ
ဝိ။ဟူ၊သောပုဒ်တည်း။ အပရကာလကြိယာတို့မည်သည်။သမာနကတ္တား
ကိုရမြဲတည်း။ ။ဟောတိ။ကကောက်၍တ၊ဂ်၊လ။ဖြစ်၏၊ဟူဆို၏။မည်
သူသည်ဖြစ်ပါသနည်းဟု-မေးရန်ရှိ၍။ဘဝင်္ဂပါတောကိုပင်နှံ။ ။ဘဝင်ကျ
ခြင်းသည်ဖြစ်သည်ဟူလို။ ။အဘဲ့ကြောင့်ဘဝင်္ဂပါတော။ ဖြစ်ရ၊ပါသ
နည်းဟု-မေးရန်ရှိသောအကြောင်းကြောင့်။ ။အနုဒ္ဓိတ္ထာ။ အနုပ္ပဇ္ဇန
တော။ဟူသောအကြောင်းအဖြေပါဠိကိုပင်နှံ။ ။အဘယ်သူသည်။အနုပ္ပဇ္ဇ
နတောဖြစ်ပါသနည်း။ဇဝနံဝိ။သည်။အနုပ္ပဇ္ဇနတောဖြစ်ရလ၏ဟူလို။ ။
ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ၊ဟောတိ။ဟူသော အပရကာလကြိယာနှင့်။ ပုဗ္ဗကာလကြိယာ
နှစ်ပါးရှိရာ။ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ-ကား။ကိတ်ကြိယာပုဗ္ဗကာလ။၊ဟောတိ-ကား။အာ
ချာတ်ကြိယာအပရကာလ။သို့ဖြစ်၍။ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ-ဟူသောပုဗ္ဗကာလကိတ်

ကြိုယာ၏ကတ္တားဖြစ်သော။ဇဝနံဝိ-ပင်္ဂတဉ်း။ဟောတိဟူသောအာချာတ်
အပရကာလကြိုယာ၏ ကတ္တားကား။ ဘဝင်္ကပါတောတညီး။ ။ယင်း
ကတ္တားနှစ်ပါးအတူတူနေရမည်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ဇဝနံဝိ။ဇောသည်
လည်း။ဟုကတ္တားအနုက်ပြုနိဟူထို့။ ။ဇဝနံဝိ-ကို။ဇဝနသဝိ-ဟုသမ္မှန်
ပုဒ်လုင်၍မပြုင်ထိုက်ပါနှင့်ဟူလို့။ ။ပုဗ္ဗကာဇကြိုယာ၏ကတ္တားနှင့်၊အ
ပရကာဇကြိုသာ၏ကတ္တားသည်။ များသောအားဖြင့်အလုံးစုံအရာတူကို
သာကောက်ဇ၏။ ။ဘဒ္ဒိတွာ-ဝက္ခာဓိကိုထောက်။ ။ဝဒ္ဒိတွာ-၏ကတ္တား
လည်း။အဟံ-ပင်တည်း။ဝက္ခာဓ်၏-ကတ္တားသည်း။အဟံပင်တည်း။ ။
ဤနည်းချည်းမှတ်လေ။ ။ဤဝါကျ၌ကား။အနုပုဗ္ဗိတွာဘဝင်္ကပါတောဝ
ဟောတိဟု-အနုပုဗ္ဗိတွာ-၏ကတ္တားသည်။ ဇဝနံ-ဖြစ်နေသောကြောင့်၊
ဟောတိ-၏ကတ္တားက။ဘဝင်္ကပါတော-ဖြစ်နေလေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။
တခားကိုယ်အရမတူနိုင်။ ယင်းသို့ မတူနိုင်သော်လည်း။ကတ္တားအဖြစ်
ဖြင့်တူရသေးသည်။ ။ကတ္တုသည်ကြိုယာနာမနဏိ။ ဟူသောစကား
နှင့်အညီ။ကတ္တားမှဆိတ်သောကြိုယာမရှိကောင်းဟု-မှတ်။ ။ယင်းသို့
မဆိတ်ကောင်းသော်။ဟောတိ-ကြိုယာမှာ။ဘဝင်္ကပါတော-ကတ္တားရှိပါ
ပြီ။ ဥပုပ္ပဇ္ဇိတွာ-ကြိုသာမှာ။ အဘယ်နည်းဟု-မေးသောအခါ။ဇဝနံဝိ-တို့
ပင်ဖြရပါသည်။ ။ဇဝနသဝိ-ဟုဖြင်လိုက်သောအခါ။ဖြစ်ရာမရှိဘူး
ကတ္တားဆိတ်ကဖြိ။ကတ္တားကန်းကဖြိဟူလို့။ ။ထို့ကြောင့်။ဇဝနံဝိကို။ဇ
ဝနသာဝိ-ဖြင်ဓိသမ္မှ။သဒ္ဒါမတတ်လို့ချည်းမှတ်လေ။ ။ဦးကာကျော်ဇ
အာဘော်တည်း။ ။

၌သို့ဦးကာကျော်ဖြဆိုတိုင်းသောအဓိပ္ပါယ်ကိုသာမှတ်ယူကြလေ။
အစ္စင်အနုရဒ္ဓါဆရာမြတ်သည်ထည်း။သည်အတိုင်းအာဘော်ထား၍သည်
ဟုမှတ်။ ။အကယ်၍။ဇဝနံဝိ-ကို။ဇဝနသဝိ။ ဟုဖြင်စေလိုက။ နောက်
ကတ္တားဖြစ်သော။ဘဝင်္ကပါတော-ကိုထည်း။ ဘဝင်္ကပါတနသ။ဟုဖြင်ရ
မည်တည်း။ နောက်ကလည်း။ဥပုပ္ပဇ္ဇိနံ -ဟု။ တဝုဒ်အသစ် ထည့်ရဦးမည်
တည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ဦးကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်အတိုင်းဖွတ်ယူလေ။ ။

(ကေစိဝါဒကား။)

"ဇဝနံဝိ အနုပုဗ္ဗိတွာတိ ဇဝနသဝိ အနုပုဗ္ဗိနတောဝ။ အယဉ္စိတွာ ပဗ္ဗ
ယောဘာဝတ္ထေဇေ ဒဗ္ဗဇ္ဇော။ နကတ္တုအတ္ထေ။ ကသ္မာ။အတ္တနော ပဝတ္တန
ကြိုယာယသမာနကတ္တုကတာယအဘာဝတောတိ။ ။ဟုဖြပြီးနော်။ ။

ဧကာဝနိယံပနဟောတုမှိစာယံတံတွာပစ္ဆ ဒယာတိဝတ္တွံ။ တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိ ဗာဟိရတ္ထာဘူတောဟောတုအတ္ထောကိတကပစ္ဆယာနံဝိသဇယော ဟောတိ တိ။တသ္မာ ဣဒ ဘာဝဇ္ဈတ္တဝေ တွာပစ္ဆယော။တဒတာစ ဟောတု အတ္ထပစ္ဆတ္တဝစနန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ဧတောနယာသက္ခဏော ဟောတုမှိစမာနန္တပစ္ဆယာနံဝိပဝတ္တိကတ္ထစိဝတ္တာ။သာဝိပဒိကွိတ္တာဒ ဟာတိ။နဟိဗာဟိရတ္ထာဘူတာသက္ခဏော ဟောတုယောတေသံဝိသယာဟောန္တိတိ” ။ ။ဟူသောစကားကိုဆို ရာလေသည်။ ။(ပရမတ္ထဇိကာသစ်တဲ့ဆရာတို့။ စေ့စေ့စပ်စပ်ကြည့် လိုက်ကြပါ)။ ။မိမိ၏သဒ္ဒါမတတ်ကြောင်းကို။ ပြည်ရွာသိအောင်စာ အုပ်ဒဋ္ဌေါ်ပြု၍အရှက်ခွဲမိရာလေသတည်း။ ။အနုဗုဒ္ဓတွာဒ်္ဓ။တွာပစ္ဆည်း ကိုးဘာအနက်ဒ္ဓ သက်ရမည်တဲ့။ ။တွာပစ္ဆည်းဘောအနက်ဒ္ဓ သက် ကြောင်းကို။ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝိဒူကတ်သုံးပုံဒ္ဓမဂ္ဂိဖြစ်လေသည်။ ။ဟိတ်အ နက်ဒ္ဓ။တွာပစ္ဆည်းလည်းသက်။ ပထမာဝိဘတ်လည်း သက်နိုင်သည်ဟု။ ယူသည်တချက်။ ။ပုဗ္ဗာပရသမာနေစ။ကာလေဟောတုမှိတွာဒယော။ ။ ဟူသဒ္ဒါပါရဂူတို့ပြဆိုသော စကားကိုမှ သဘောမကျသည်တချက်။ ။ ပုဗ္ဗကာလကကတ္တုကာနံတုနတွာနတွာဒါ။ ။ဟူသောသဒ္ဒါကြိုးသုတ် စဉ်ကိုမှ။သဘောမကျသည်တချက်။ ။ဤသို့စသောအချက်ပေါင်းများ စွာတို့ကြောင့်။ကျွန်ုပ်ထည်းပြုံးရယ်မိပြီဆရာတို့။ ။ပုဗ္ဗာပရသမာနေစ။ ကာလေဟောတုမှိတွာဒယော။ပစိတ္တွာဘုဉ္ဇတိပေါသော။ဝိဒဟိတွာနနိက္ခ မိ။တက္ကစ္ဆပတတိုဒ္ဓဏ္ဍာ။ဒိတွာဟောတိသပ္ပိဗလံ။ ။ဤကဲ့သို့သာသဒ္ဒ ဝိဒူ။သဒ္ဒပါရဂူတို့ဆိုရိုးရှိတော်မူကြသည်။ ။ပုဗ္ဗကာလအနက်။ အပရကာ လအနက်။ သမာနကာလအနက်။ ဟိတ်အနက်။ ဤအနက်လေးခုဒ္ဓဂင်း။ လံကွဏ အနက်ဒ္ဓဂင်း။ ဤငါးပါးသောအနက်ဒ္ဓသာ။တွာပစ္ဆည်း သက် သည်။ ။ဘာအနက်ဒ္ဓမသက်နိုင်ဟူလို။ ။

ထိုတွာပစ္ဆည်းတို့သည်။ဧကကတ္တုကဒ္ဓလည်းဖြစ်၏။ပုဗ္ဗကာလဒ္ဓလည်း ဖြစ်၏။ယင်းသို့နှစ်ချက်စုံညီသောအရာဒ္ဓလည်းသက်၏။ ။ပုဗ္ဗကာလ သာဖြစ်၍။ဧကကတ္တုကမဖြစ်သောနေရာဒ္ဓလည်းသက်၏။ ။*ဝါဘာ ဟဒ္ဒန္တိဝါတေနပဟာရိတွာဒုဧရေပါတိတံ။ ။ဝိသဒ္ဒိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ခုတဂ် နိဒ္ဒေသအဖွင့်။ ။ဝါတာဟဒ္ဒန္တိ။ဟူသည်ကား။ဝါတေန။လေသည်။ပဟာ တွာ။ခတ်၍။ဒုရေ။အဝေးဒ္ဓ။စောဒံ့။ပုဆိုးသည်။ပါတိတံ။လျှောကျ၏။ ။ ဤကားအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်နာ။ ။ပဟာရိတွာ၏ကတ္တားကား။ဝါတေန။တည်း။

ပါတိတံဒ္ဓပတနုကြိယာ၏ကတ္တားကား။ စောဋ္ဌံတည်း "ဤသို့စသော သက်သေသာဓကတို့သည်များစွာသောအဋ္ဌကထာတို့ဋီကာလာကုန်၏။ လေသည် ခတ်ရုံသာခတ်သည်။ ကျကားမကျပါပေ၊ ပုဆိုးသာလျှင်ကျ၏။ ။ဤကားဇကကတ္တုကမဖြစ်သေဝ်လည်း။တွာပဒ္ဓည်းသက်ကြောင့်ကိုဖြစ်ခြင်းတည်း။ ။နှဟိဗာဟိရတ္ထာဘူတောပေါတုအတ္ထောကိတကပ္ပ ပဝဲနံ ဝိသေယောဟောတိတိ။ ။ဟူသောဋီကာသစ်စကားသည်။ပါဠိအဋ္ဌကထာနှင့်ခန့်ကျင်သော။ဝိရောဓိဒေါသရောက်သောကြောင့်။ (၁၂၇) အဖွတ်ကိုပြုက်လိုက်ပါသည်ဟူသို့။ ။

*တတ္ထ သောမနဿသဟဂတဇဝနာနန္တရံ အပ္ပနာဝိသောမနဿသဟဂတာဝပါဠိကဒ်ိတဗ္ဗာ။ ။သင်္ကိုဟ်။ ။တတ္ထ။ထိုအပ္ပနာဇောဝါရ၌။ သောမနဿသဟဂတဇဝနာနန္တရံ။သော်မှဿသဟဂုတ်ကာမဇောဇ်၏အခြားမဲ့၌။အပ္ပနာဝိ။အပ္ပနာကိုလည်း။သောမနဿသဟဂတာဝ၊ သောမနဿအပ္ပနာကိုသာလျှင်။ ပါဠိကဒ်ိတဗ္ဗာ။ဆိုးမှန်းအင်္ဂါ။ ။ပါဠိကဒ်ိတဗ္ဗာတိပသံသိတဗ္ဗာ။ ။ပါဠိကဒ်ိတဗ္ဗာတိ။ ပါဠိကဒ်ိတဗ္ဗာဟူသည်ကား။ပသံသိတဗ္ဗာ။ချီးမွန်းအင်္ဂါ။ ။ဋီကာကျော်။ ။အပ္ပနာဇောဝါရ၌။ ပရိကံ။ ဥပစာ။ အနုလုံ။ဂေါတြဘူဟူသော ကာမဇောတို့ကသောမနဿဖြစ်ပါမူ။ မဟဂ္ဂုတ်.လောကုတ္တရာ,ဟူသော အပ္ပနာဇောတသည်း။သောမနဿဖြစ်စေရမည်၊ထိုကာမဇောတို့ကဉပေက္ခာဖြစ်ပါမူ မဟဂ္ဂုတ်,လောကုတ္တရာ,တို့ကသည်း။ ဥပေက္ခာဖြစ်ရံမည်။ ယင်းကဲ့သို့ချီးမွန်းပြောပေါဇာအင်္ဂါဟူလို။ ။(ဤကား။သင်္ကိုဟ်။ ဋီကာကျော်တို့ဝိပ္ပါယ်တည်း)။ ။အဂ္ဂဉ်သုမင်္ဂလသာဓိဋီကာကျော်ဆရာ။အဂ္ဂဉ်အနုဋီကာဆရာသည်။ကာမဇောနှင့်။အပ္ပနာဇောကို။ဝေဒနာအတူတူထားထော်သည်။အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ဝေဒနာအတူတူထားမူပါသနည်းအဂ္ဂဉ်အနုဋီကာထားရခြင်း၏အကြောင်းကိုပြစမ်းပါဟု။ စောဒနာရန်ရှိသောကြောင့်။ ။*ဘိန္နဝေဒနာနံအညမညံ အာသေဝနပစ္စယဘာဝသာဓနံဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။ဟူသောပါဠိကိုမှီနှံတော်မူသတည်း။ ။ဘိန္နဝေဒနာနံ။ဝေဒနာဖြားကုန်သောတရားတို့ကို။အညမညံ။အချင်းချင်း။ အာသေဝနပစ္စယဘာဝသာ။အာသေဝနပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။အနုဋီကာဆရာ။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်မထုတ်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဘည်း။ ။ဋီကာကျော်ပါဠိ၏အနက်။ သောမနဿနှင့်။ ဥပေက္ခာကိုဂုဏ်း။ ဥပေက္ခာနှင့်သောမနဿကိုဂုဏ်း။ထ

ဲဆက်တည်းအာသေဝနပစ္စည်းကိုမထုတ်ဟသောကြောင့်။ဝေဒနာအတူတူ
ထားတော်မူလေသည်ဟူလို။ ။ဤဒိုကာဒကျင်ပါဠိဖြင့်။ ။*ပုရိမာပု
ရိမာကုသလာဓမ္မာပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံအာသေဝနပစ္စ
ယေနပစ္စယော။ ။ပုရိမာပုရိမာအကုသလာဓမ္မာပစ္ဆိမာနံပစ္ဆိမာနံအကု
သလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။ပုရိမာပုရိမာကြိယာ
အဗျာကတာဓမ္မာပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကြိယာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံအာ
သေဝနပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ဟူ၍ပေါဒတော်မူသောပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်
ကိုညွှန်းသည်။ ။

ယင်းပါဠိတော်၌။ကုသိုလ်ဓောတို့သည်။ကုသိုလ်ဓောတို့အားသာလျှင်။
အာသေဝနပစ္စည်းတည်း။ ။အကုသိုလ်ဓောတို့သည်။အကုသိုလ်ဓောတို့
အားသာလျှင်။ အာသေဝနပစ္စည်းတည်း။ ။ကြိယာအဗျာကတဓောတို့
သည်။ကြိယာအဗျာကတဓောတို့အားသာလျှင်။ အာသေဝနပစ္စည်းတည်း
။ ။ယင်းကဲ့သို့။ကုသိုလ်မှာကုသိုလ်ချင်း။အကုသိုလ်မှာအကုသိုလ်ချင်း။
ကြိယာမှာ--ကြိယာချင်းကိုသာလျှင်။ အာသေဝနပစ္စည်းကို ဘုရားဟော
တော်မူခဲ့ရာ။ ဝေဒနာ အတူတူထားလေသည်ဟု အဘဲကြောင့်သိရပြန်
ပါသနည်း။မည်သည့်အချက်ကြောင့်။ဤဝေဒနာတူနှင့်။အာသေဝနပစ္စည်း
သဘောနှင့်။ ညှိနှိုင်းရပါမည်နည်းဟူမူ။ လောကုတ္တရာအပုနာကိုဟော
တော်မူရာ။ ။ဂေါတြဘုမဂ္ဂသအာသေဝနပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ဟူသော
ပဋ္ဌာဝါရပဠိန်းပါဠိတော်ဖြင့်။ ဂေါတြဘုကာမဓောသည်မဂ်ဓောအား။
အာသေဝနပစ္စည်းတပ်ကြောင်းကိုသိရပါသည်။ ။ဝေါဒါနံမဂ္ဂသအာ
သေဝနပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ဟူ၍ဌာနပဋ္ဌာဝါရပါဠိတော်
ဖြင့်။ဝေါဒါနံဖြစ်သောကာမဓောသည်။မဂ်အားအာသေဝနပစ္စည်း တပ်
ကြောင်းကိုသိရပါသည်။ ။ယင်းသို့မဂ်ကိုကာမဓောဖြစ်သော။ ဂေါ
တြဘု။ ဝေါဒါနံတို့က။ အာသေဝန ပစ္စည်းတပ်ကြောင်းကိုဟောတော်မူ
သော။ပဋ္ဌာနံးပဋ္ဌာဝါရနှင့်။ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝါရဖြစ်သော။ ။ပုရိမာပုရိမာကု
သလာဓမ္မာပစ္ဆိမာနံပစ္ဆိမာနံကုသလာနံဓမ္မာနံအာသေဝန ပစ္စယေန ပစ္စ
ယော။ ။ဟူသောပါဠိတော်နှစ်ရပ်ကိုစပ်၍။ကုသိုလ်အချင်းချင်းသာအာ
သေဝနပစ္စည်းတပ်ကြောင်းကိုမချသိရလေသည်။ ။ယင်းသို့ကုသိုလ်
အချင်းချင်းအာသေဝနပစ္စည်းတပ်ခဲ့သော်။ထိုအာသေဝနပစ္စည်းသည်။
အနန္တရပစ္စည်းမျိုးဖြစ်ရကား။ကုသိုလ်၏အခြားမဲ့ဦးကုသိုလ်။အကုသိုလ်

ဏ်အခြားမဲ့ဒွိအာကုသိုလ်။ ကြိုယာအဗျာဂၤတဏ်အခြားမဲ့ဒွိ ကြိုယာအဗျာ
ကတာဟူ၍မူ၍သိသာသည်။ ။ယင်းသို့သိသင့်သော်။ ဤဒွာဒံု။ မဏ္ဍိတွာ
ရံု။ အနိဒ္ဒါရံုဟု-သုံးပါးသောအာရုံတို့အသိုက်အဝိုက်သည့်အားလျော်စွာ
သာသျှင်။ ဧဓာဝါရတို့ဖြစ်မြဲမှန်သည့်အတိုင်း။ မူသက-သောမနဿဓော
ဖြင့်ယူအပ်သောဤဒွာရံု၌။ တဒိထိတည်း-သောမနဿဓောနောက်က။ ဥ
ပေက္ခာဓောဖြစ်စေ။ ဒေါမနဿဓောဖြစ်စေ ဆက်၍တဆက်တည်း။ တ
ဝါရတည်းမဖြစ်နိုင်။ မဖြစ်ကောင်း။ ။ကြွင်းသောအနိဒ္ဒါရုံ၌။ဒေါမ
နဿဓော။ မဏ္ဍိတွာရုံ၌။ ဥပေက္ခာဓောကျရောက်ခြင်းသည်း။ ထို့နည်းတူဤဒွာ
ပင်ဖျင်။ အာ'းသဝနပစ္စည်း။ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ဟူ ဒိသဘာဂဝေဒနာဓောမ
ဆက်နိုင်။မဆက်ကောင်း။ဆက်ခြင်ထုံးစံမရှိ။ ထို့ကြောင့်။အာ'းသဝန
ပစ္စည်းတစ်သမျှသောအရာခပ်သိမ်းတို့၌ပင်။ဝိသဘာဂဝေဒနာမရှိနိုင်ဟု
မှတ်ဆတ်ဆတ်သိအပ်၏။ ။

အာသေဝနပစ္စည်းကိုရသမျှသောအရာခပ်သိမ်းတို့၌ပင်ဖျင်း၊ဝေဒနာ
တူရသည်ချည်းဟူ၍ မှတ်ဆတ်ဆတ်သိအပ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်သောကြောင့်။
ဝေဒနာတူကိုမှတ်ခြင်း၌။ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း(၂၄)ပါးတို့အနက်က၊အာသေ
ဝနပစ္စည်းမှတပါး။အခြားပစ္စည်းမရှိနိုင်။မရှိကောင်း။ ။ထို့ကြောင့်။ကာ
မသောမနဿဓောဝါတြဘူးနောက်။ပဋ္ဌမစျာန်ကြဉ်သောမဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်
ကြိုယာအပ္ပနာဓောကိုမှတ်။ ။ဥပေက္ခာဝေါတြဘူးနောက်။ပဋ္ဌမစျာန်မ
ဟဂ္ဂုတ်ကြိုယာအပ္ပနာဓောကိုမှတ်။ ။မဟာကြိုယာဥပေက္ခာဝေါတြ
ဘူးဓောနောက်။ပဋ္ဌမစျာန်အရဟတ္တဖိုလ်အပ္ပနာဓောတခုကိုသာမှတ်။ ။
မဟာကြိုယာသောမနဿ ဝေါတြဘူးဓောနေဝံဒွိ။ ပထမစျာန်အရဟတ္တ
ဖိုလ်ကစ၍။ စတုတ္ထစျာန်အရဟတ္တဖိုလ်အထိမှတ်။ ။မဟာကုသိုလ်
သောမနဿဝေါတြဘူးနောက်။ ရှုပကုသိုလ်ပဋ္ဌမစျာန်ကြဉ်သော။ ရှုပကု
သိုလ်လေးပါး။ လောကုတ္တရာကပထမစျာန်။ဒုတိယစျာန်။ တတိယစျာန်။
စတုတ္ထစျာန်တို့ကိုယူ၍။သောမနဿအချင်းချင်း။ဝေဒနာအတူတူထား
ရလေသည်။ သောမနဿအချင်းချင်းထားရလေသကဲ့သို့။ ဥပေက္ခာမှာ
သည်း။အချင်းချင်းထားရလေသည်။ ။ဒွိတို့ သသုခဟုညမှာ၊ ဒွါဒသော
ပေက္ခကာပဝံရံု။ သုခိတကြိုယာဝေတာအဒ္ဒ။ ဆသင်္ဂမ္ဘာနိဥပေက္ခကာ။
ဟူသောသတ္တိဟ်ဂါထာအတိုင်းသာမှတ်ယူရမည်။ ။ဇိုကာကျော်၏
အဓိပ္ပါယ်။ ။ဇိုကာသစ်က အာသေဝနပစ္စည်းကို။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌

ဒေဝဒနာအတူ မထုတ်သောကြောင့်ဟု။ ငိုကာကျော်အကြောင်းပြသော စကားကိုမနှစ်သက်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။"ဝိဘာဝနိယံပနဘိန္နဒေဝဒနာ နံအညမညံအာသေဝနပစ္စယဘာဝသာမန္နဒုတ္တာတိကာရဏံဝုတ္တံ။ တံ နသုန္ဒရံ။ ။နဟိဣဓအာသေဝနပစ္စယဘာဝေါပမာဏံ။ကသ္မာ။အာသေ ဝနပစ္စနိကာနံဖလဇနဝနာနဓိပရိကမ္မဇဝေနဟိအညမညသ္မဘိန္နဒေဝဒနတာ ယဣတ္ထိဆိတဗ္ဗတ္တာဘာ"။ ။ဟူ၍အကြောင်းနှင့်တကွဆိုရာလေသည်။ ။ ယင်းသို့ဆိုရာသော်လည်း။ မဆိုင်မစပ်သော ဖိုလ်ကိုသွဲး၍ လျှဉ်းပါး ခြင်းသည်မှားယွင်း၏။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်း။ဖိုလ်တို့မည်သည်။မဂ်က ပေါက်ဖွားသောသားတည်း။ ။မဂ်သည်။မူလဖြစ်စက။ဒေဒနာတူအာ သေဝနပစ္စည်းကိုရပြီးသားဖြစ်လေရကား။ထိုစကားနှင့်ကြပြီးသားဖြစ် သောကြောင့်။ တတ်နိုင်လိုနိုရောဓသမာပတ်က။ ရုပ်နှင့်သွား၍ ကပ်သော် လည်း။ ငိုကာကျော်၏စကားသည်။ ပျက်တေ့မည်မဟုတ်နိုင်။ ။ဂေါ ဏ်ဘူနှင့်။မဂ်ကိုအာသေဝနပစ္စည်း။ပစ္စယုပ္ပန်ထုတ်၍ဘုရားဟောသည်။ မဟာသည်သာ လိုရင်းဖြစ်တော့သည်။ ။မိဒိ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုဖြလို သောကြောင့်။ ။ဒိုရိန္ဒရပဝတ္တာနံဇဝနာနံဘိန္နဒေဝဒနတာနာမနတ္ထိ။ ။ ဟူသောစကားကိုဖြမှားလေ၏။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။နိုရိန္ဒရအာ ကြောင်းသည်။ဒေဒနာတူချင်း၏အကြောင်းမဟုတ်။ အလုံးစုံသောစိတ် တို့သည်။ နိုရိန္ဒရဖြစ်ကြသည်ချည်းတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ငိုကာသစ်စ ကားသည်မသင့်။ ။အနန္တရ။သမနန္တရ။ နတ္ထိဝိဂတ။ အနန္တရူပနိသ ယဲ့။ နိသသပစ္စည်းနှင့် မကင်းသော-နိရိန္ဒရစကားဖြင့် ဝေဒနာတူကို ထျဉ်းပါးရာ၌။သက်သက်မှအကျိုးမရှိ။ ။

အနာဂါမိ ဖိုလ်ငါးပါးအနက်ကား။ ပဋ္ဌမစျာန်ကိုနှုတ်၍ ကျန်လေးပါး သည်။သောမနဿဖြစ်၏။ အရဟတ္တဖိုလ်ငါးပါးအနက်က။ပဋ္ဌမစျာန်ကို နှုတ်၍ကျန်လေးပါးသည်။သေးမနဿဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။နိုရောဓသ မာပတ်ဝင်စားသော။ ပထမစျာန်ပုဂ္ဂိုလ်ကစ၍။ စတုတ္ထစျာန် အရဟတ္တ ဖိုလ်အထိ။ လေးယောက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်။ လေးယောက်သောရ ဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ နိုရောဓသမာပတ်ဝင် စားသောအခါ။ နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ်ကြိယာဇော စေါပြီးနောက်။ဌင်းသမာပတ်မှထ သောအခါ။ အနာဂါမိဖိုလ်ဇော။ အရဟတ္တဖိုလ်ဇော်ကျ၏။ ။သေသေ ချာချာကြည့်နော်။နေဝသညာနာသညာယတနဇောကဥပေက္ခာဗျ။ ။အ

နာဂါမိဖိုလ်ဧော။အရဟတ္တဖိုလ်ဧောတို့ကသောမနဿဟု။ ။ကဲဝေဒဒ
နာတူသေးရဲ့လား။ ။ဥပေက္ခာနောက်သောမဒုဿဆင်နေပြီဟု။ ။
အဲဒါ။နိရန္တရဆိုတဲ့စကားကိုဖျက်ပြီလိုက်ထားနော်။ ။ထိုနိရောဓသ
မာပတ်သည်လည်း။ ကွမ်းတရာညာက်အတွင်း့ သိန်းသန်းကုဋေဝင်စား
နိုင်၏။ ။မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သုတ်ပါဠိတော်။အဋ္ဌကထာဘို့ကိုထောံပါ။ ။ထို့
ကြောင့်။ နိရန္တရဧောတို့၏ဝေဒနာတူးမည်ဆဲသော ဦးကာသစ်စကား
သည်။ ။မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သုတ်ပါဠိအဋ္ဌကထာဌီ မသက်သဖြင့်။ ဟုက်
ကင်္ခာဝေါဒသလျင်ကတည်း။ ။ဥပေက္ခာဖြစ်သောနေဝသညာနာ
သညာယတနဧောသည်။အာနန္တရ။ သမနန္တရပင်ည်း။ သောမနဿဖြစ်
သောအနာဂါမိဖိုလ်ဧော။အရဟတ္တဖိုလ်ဧောသည်။အနန္တရ။ သမနန္တရ
ပစ္စယဟုပ်နှံ။ ။ဤကားနိရန္တရဧောတို့၏ ဝိသဘာဂဝေဒနာဖြစ်ပုံကို ဖြ
ခြင်းတည်း။ ။ယင်းသို့ဖြစ်သေသောကြောင့်။ အာသေဝနပစ္စည်းနှာရာ
ဒ္ဓိ။ ဝေဒနာတူကို။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ မထုတ်ခဲ့လေသောကြောင့်။ ။
* တတ္ထ သောမနဿသဟဂတဇဝနာနန္တရံအဥ္ဇနာဝိသောမနဿသဟဂ
တာဝပါဠိကခ်ိတဗ္ဗာ။ ။ဟူသောစကားကို။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဧေးသား
တော်မှုးလသတည်း။ ။

(၁၂၉-အချက်။)

"ပါဠိကခ်ိတဗ္ဗာတိအဝသံဇ္ဈတ္တံ။ ။ဝိဘာဝ်နိယံပနုပသံသိ
တဗ္ဗာတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိတာဒိသောသံဝဏ္ဏနာပဧေသောဒိသ
တိတိ"။ ။ဦးကာသစ်။ ။သင်္ကြိုဟ်၌။အထက်ကစကားအဆက်တွင်။
ပါဠိကခ်ိတဗ္ဗာ။ဟူသောစကားကို။ ဦးကာကျော်ဆရောက။ ။ပသံသိ
တဗ္ဗာ။ဟုဖွင့်ပြတော်မူလေသည်။ ။ဤကဲ့သို့ဖွင့်ပြခြင်းကို။ဦးကာသစ်
ကမနှစ်သက်။အကြောင်းမူကား။ထိုကဲ့သို့ဖွင့်သောအရာမရှိဟူသို့။ ။
မာဂဓစကား။ ပရိယာယ်၌ သိမ်္ဘာတော်မူသော။ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်
သည်။ ။တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်အနုပညတ်၌။ ။မရဏာဝဏ္ဏံ ဝါ
သံဝဏ္ဏေယျ။ဟူ၍ပညတ်ဟောကြားတော်မူပြီးဖြစ်ရကား။ အရှင်သာရိ
ပုတြာသည်။ မြတ်စွာဘုရားသို့ကပ်၍။ ပိဝိပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရပါတော့မည့်အ
ကြောင်း။ အခွင့်လွှတ်စေရန် တောင်းပန်သောအခါ။ ဘုရားကိုယ်တော်
တိုင်။ ။နာဘိကခ်ါဒြံမရဏံ။နာဘိကခ်ါဒြီဇီဝိတံ။ ။ဟူ၍အဆက်က
ပညတ်တော်မူခဲ့သော၊သံဝဏ္ဏနာ။ပသံသနာကြိယာကို။အဘိကင်္ခနာကြိယာ

ဖြင့်ပြတော်မူလေသည်။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍။အဘိကဉ်နဟူသည်။ ပသံသ
နဲတည်း။ပသံသနဟူသည်။အဘိကဝိနတည်းဟူ၍။ပါဠိတော်စကားဖြင့်။
ယုံမှားမဲ့သာမှတ်ယူကြပါကုန်။ ဦးကာကျော်ကိုပယ်ဒိက။ ပါဠိဘော်ကို
ပင်ပယ်ချာရောံလိမ့်မည်ဟူလို။ ။

(၁၃၀-အချက်။)

''ယံပနဝိဘာဝနိယံ ကုသလာကုသလာနံပနအ ဟိနဝိပလ္လာသသ
သန္တာနေသု ပဝတ္တိယာ အတိက္ကဋ္ဌပိ ဂုဋ္ဌမဏ္ဍိတ္တ အနိဋ္ဌာကာရုပဘာအ
နိဋ္ဌပိဂုဋ္ဌဂုဋ္ဌမဏ္ဍိတ္တာ့ကာရပေါဂပဟာဏံပေါတိတိဝုတ္တံ။ ။ယဒုဘတ္တ
ဒိဏာသဝါနံ စိတ္တဝိပလ္လာသာဘာဝေန ကြိယ ဇဝနာနန္တိ ယထာဒမ္မဏ
မေဝပဝတ္တန္တီတိဝုတ္တံ။တံဝိစာရေတဗ္ဗမေဝ''။ ။ဦးကာသစ်။ ။ဒိပါက်
ဖောအဖွန်။ ဇောဖွာအပြိန်ဟုဆိုကြသောအရာဌာနဒ်။ ဦးကာကျော်ဆရာပြ
ပုံကိုဖော်ဦးစွာဖွတ်လိုက်ကြဦး။ ။အနိဋ္ဌာရုံ။အတိက္ကဋ္ဌာရုံ။ ဂုဋ္ဌမဏ္ဍိတ္တာ
ရုံဟု။ပြကတော့သဘောအားဖြင့်အာရုံသုံးပါးရှိ၏။ ။အနိဋ္ဌာဒုံဋ္ဌိ အကု
သလ ဝိပါက်မြဲစေ။ အတိက္ကဋ္ဌာရုံ။ ဂုဋ္ဌမဏ္ဍိတ္တာရုံတို့ဒ်။ ကုသလင်းပါက်မြဲ
စေ။ ။ဤသည့်လျှင်ဝိပါက်မှန်သည်ကိုပြခြင်းတည်း။ ။*သဗ္ဗထာဝိပနေ
ထ အနိဋ္ဌေအာလမ္ဗဏော အကုသလဝိပါကာနေဝ ပဋ္ဌဝိညာဏာသမ္ပဋိစ္ဆန
သန္တီရဏာတဒါလမ္ဗဏာနိ။ ဂုဋ္ဌေကုသလဝိပါကာနိ။ အတိက္ကဋ္ဌေပနဲသော
မနသသဟဂတာနေဝသန္တီရဏာတဒါလမ္ဗဏာနိ။ ။သုဋ္ဌိဟ် ။အ
ဖြေပါယ်ကား။ ။အနိဋ္ဌာရုံ၌။အကုသလဝိပါက်ပဋ္ဌဝိညာဉ်။သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။
သန္တီရဏာ။တဒါရုံဖြစ်၏။ ။ဂုဋ္ဌမဏ္ဍိတ္တာရုံ၌။ကုသလဝိပါက်ပဋ္ဌဝိညာဉ်။
သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။ သန္တီရဏာ တဒါရုံဖြစ်၏။ ။အတိက္ကဋ္ဌာရုံ၌။သောမနသ
သန္တီရဏာ။သောမနသဘဒါရုံဖြစ်၏။ ။*တတ္ထာဇ်သောမနသသဟ
ဂတကြိယာစဇဝနာဝသာနသောမနသသဟဂတာနေဝတဒါလမ္ဗဏာနိ
ဘဝန္တိ။ဥပေက္ခာသဟဂတကြိယာဇဝနာဝသာနစဥပေက္ခာသဟဂတာ
နေဝဟောန္တိ။ဒေါမနသ သဟဂတဇဝနာဝသာနေ ပန တဒါသမ္ပဋိစ္ဆန
နိစေဝဘဝင်္ဂါနိစ ဥပေက္ခာသဟဂတာနေဝဘဝန္တိ။ ။သုဋ္ဌိဟ်။ ။
သောမနသကြိယာဇောနောင်။သောမနသတဒါရုံကျ၏။ ။ ဥပေက္ခာ
ကြိယာဇောနောင်။ ဥပေက္ခာ ကြိယာဇော ဟူသော စကားအရကို။ရ
ဟန်နာကိုယူပါ။ဥပေက္ခာတဒါရုံကိုအလိုရှိအပ်၏။ ။ဒေါသဇောနောင်
ကား။ ဥပေက္ခာတဒါရုံ။ ဥပေက္ခာဘဝင်ကို အလိုမရှိအပ်၏ဟူ၊ဦး။ ။

သင်္ကြိဟ်အင်္ဂါဂ်ဲ။ ။အရှင်သုမဇ်္ဈလင်္ကာကျော်ဆရာ။ အာရုံသုံးပါး တို့အလိုက်။ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါပြဆိုသောကြောင့်၊ ဣဋ္ဌာရုံနှစ်ပါးဌိ။ကုသလဝိပါက်မြဲပုံကိုဂုဏ်း။အနိဋ္ဌာရုံဌိ အကုသလဝိပါက် မြဲပုံကိုဂုဏ်း။ ဆရာပြဆိုသောကြောင့် ဆင်ခြားသိရပါပြီ။ ဒေဝမှာအဖြစ် အရာ။ ဓောနှင့်အာရုံကို အသိုးသိုးဟင်၍ မပြုပြိုလောဟု။မေးခွန်ရှိသော ကြောင့်။ ကုသသာကုသလသာနံပန။ စသောစကားကိုဖွင့်။ ။အဓိပ္ပါယ် ကား။ ။ကုသိုလ်-အကုသိုလ်တို့ဖြာ။ဝိပလ္လာသမကင်းသူတို့ဒါသန္တာန်တို့ ဌဲဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ယောနိသောမနသိကာရအားဖြင့်ကုသိုလ်၊အယောနိသောမနသိကာရအားဖြင့် အကုသိုလ်ဖြစ်၏ဟူလိုသော်။ ။ဝိပလ္လာသကင်းပြီးသော ဟန်ကာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်တို့ဌဲကား။အာရုံဒါသဘောအတိုင်းသာလျှင်ဖြစ်ကုန်၏ဟူလို။ ။ရဟန်ကာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဌဲ။ ဣဋ္ဌာရုံကိုအနိဋ္ဌာရုံမှတ်ခြင်း။ အနိဋ္ဌာရုံကို ဣဋ္ဌာရုံမှတ်ခြင်း။ အတိဣဋ္ဌာရုံကို။ အနိဋ္ဌာရုံ မှတ်ခြင်း။ အတိဣဋ္ဌာရုံကို ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံမှတ်ခြင်း ဟူသော။သည်ဝိပလ္လာသတရား။ ။ဣဋ္ဌာရုံကိုနှစ်သက်ခြင်း။ အနိဋ္ဌာရုံကိုမုန်းခြင်း ဟူသောယထာသဘာဝ။ ။အနိဋ္ဌာရုံကို နှစ်သက်ခြင်း။ ဣဋ္ဌာရုံကိုမုန်း ခြင်းဟူသောစိတ္တဝိပလ္လာသတရားတို့ကိုပယ်ပြီးဖြစ်ရကား။ ။ဇဋ္ဌသော ထောကဓမ္မဟိ။ဧတ္ထံယသသနကမ္မတိ။အသောကံဝိရဇံခေမံ။ ။ဟူသော လက္ခဏာတော်နှင့် အညီ။အာရုံ အားလျော်စွာ သာဇျင် စိတ်ဖြစ်တော် သည်ဟူလို။ ။ဦးကာကျော်ဆရာပြဆိုအင်္ဂလိပ်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။ ဤအရာတွင်ဦးကာသစ်က။ ။“ယဉ္စအပ္ပဟီနဝိပလ္လာသာနံထောကိယေ ဟာဇနာနံဒေဝဿရာဝဏ္ဏာဒိသုအတိဣဋ္ဌေသုအတိဣဋ္ဌာကာရေဘောဝဟ ဏံ။ယဉ္စဇဋ္ဌဝဏ္ဏာဒိသု အတိဣဋ္ဌေသုအနိဋ္ဌာကာရတောဝဟဏံ။တဒုဘ ယံဝိတေသံဝိပလ္လာသဝသေနေဝဟောတိ။ယံပနပညဝန္တာနံဇဋ္ဌသာဝကာ နံဒေဝဿရာဝဏ္ဏာဒိသုအနိဋ္ဌာကာရတောဝဟဏံ။ ယဉ္စဇဋ္ဌဝဏ္ဏာဒိသုအ တိဣဋ္ဌာကာရတောဝဟဏံ။ဟဒုဘယံဝိပညာဇလေနေဝဟောတိတေဝ ဒိတဗ္ဗံ”။ ။ဟုဖြဆိုပြီးနောက်။မိမိစကားကိုခိုင်ခံ့စေလိုဖြန်သဖြင့်။ ။ “ယေဟိတေဝမ္မစက္ခုရဟိတာဟောန္တိ။ တေးယဝ ဝိပလ္လာသ ဝသေန စိတ္တဝသာနုဂါ အာရမ္မဏဝသာနုဂါစ ဟောန္တိတိ ကုသလာ ကုသလာနိ ယေဝယောဘုယေးန ယထာရမ္မဏံ ပဝတ္တန္တိ။နုပ နုကြိယစဝနာဒီ။ နဟိဒိ ဏာသဝါ လောကိယမဟာဇနသမ္မတေသုဇဋ္ဌာ နိဋ္ဌေသု စိတ္တဝသာနုဂါ

အာရုံမဏ္ဍဝသာနုဂါစဟောန္တိတိ''။ ။ဟူသောနေ့ဆွယ်ဖြောင့်ချက်စကားကိုရေးသားလေသည်။ ။ထိုဖြောင့်ချက်စကား၌။ဓမ္မစက္ခုဉာဏ်ကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ဒိတ္ထဝိပလ္လာသ၏ အပွမ်းဖြင့်ရင်း။ သညာဝိပလ္လာသ၏အပွမ်းဖြင့်ရင်း။စိတ်၏ အလိုသို့လိုက်ခြင်းသည်ရင်း။ အာရုံ၏အလိုသို့လိုက်ခြင်းသည်ရင်းဖြစ်ကုန်၏။ထို့ကြောင့်။ထိုသူတို့၏ကုသိုလ်။ အကုသိုလ်တို့သည်။များသောအားဖြင့် အာရုံအားလျော်စွာဖြစ်ကုန်၏။ ကြီးသေးစိတ်တို့သည်ကား။အာရုံအားလျော်စွာမဖြစ်ကုန်။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။လူတို့သမုတ်အပ်ကာမဂုဖြစ်သော။ ဇာဠဘာရုံ။အနိဋ္ဌာရုံတို့၌။စိတ်၏အလိုသို့ လိုက်ခြင်းသည်ရင်း။အာရုံ၏အလိုသို့လိုက်ခြင်းသည်ရင်း မဖြစ်ကုန်ဟူလို။ ။ဤသို့ဋီကာသစ်ကဖြောင့်ချက်ရေးသားလေ၏။ ။ထိုဋီကာသစ်ဖြောင့်ချက်စကားဌ။ ဓမ္မစက္ခုရဟိတာ။ဟူသောစကားသည်။ ရှေးဦးစွာ မှားခြင်းကြီးတည်း။ ။ဓမ္မစက္ခုဟူသည်။မည်သည့်တရားကိုခေါ်လေသည်ဟု။ ထိုဋီကာသစ်ဆရာသည်။ နောရာကျ သဘောမထားမှီင်ဖြစ်သည်။ ။ဓမ္မစက္ခုဉာဏ်ကိုရပြီးသော။သောတာပန်။သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရှိခဲ့လည်း။ ဝိပလ္လာသတရားမကင်းသောကြောင့်။ အနိဋ္ဌာရုံ၌ ဒေါသဧာကျ၏။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဓမ္မစက္ခုဉာဏ်ကိုရပြီးဖြစ်ပါလျက်။အနိဋ္ဌာရုံ၌။ ဒေါသဧာကျရသေး၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ယေဟိတေဓမ္မစက္ခုရဟိတာဟောန္တိ။ တေယေဝဝိပလ္လာသဝဇ်သေန။ ။ ဟူသောအနိယတ်။ နိယတ်စကားကလေးမျှားနှင့် ဆိုလိုက်ခြင်းသည်မှားလေစွ။ ။*ဓမ္မစက္ခုန်ဟေဋ္ဌာမဂ္ဂတ္တယေဉာဏံ။ ။သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ။ ။ထို့ကြောင့်။သောတာပန်။သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ဓမ္မစက္ခု ရဟိတမမည်ကုန်။ ။ယင်းသို့မမည်ကုန်ပါပဲလျက်။ စိတ်၏ အလိုသို့လိုက်ခြင်း။စိတ္တာဝသာနုဂတာ။အာရုံ၏အလိုသို့လိုက်ခြင်း။အာရမ္မဏာဝသာနုဂတဖြစ်ကြ၍။အာရုံအတိုင်းစိတ်ဖြစ်ရမည်။ဝါ။ဇာဠဘာရုံ၌။သောမနဿ။ အနိဋ္ဌာရုံ၌။ဒေါမနဿဖြစ်ရမည်ဟူလို။ ။သောတာပန်။သကဒါဂါမ်တို့သည်လည်း။ဝိပလ္လာသတရားမကင်းကြသေး။ထို့ကြောင့်။ဋီကာသစ်သည်တဆင့်မှားယွင်းဖြန်၏။ ။အနာဂါမိဒီဏာသဝါနံပဟီနတ္တာ ဝိပလ္လာသဘာဝတောနတ္ထိနဘာယတ္တိ။ ။ဟူသောအဋ္ဌကထာကိုမမြင်သောကြောင့်။ဋီကာသစ်ဆရာသည်။မှော်မှော်မှားမှားဖြစ်ခဲ့ဖြန်၏။ ။*အနာဂါမိဒီဏာသဝါနံပဟီနဝိပလ္လာသဘာဝတောသုဝိနံနဂတသ္တိ။ ။ဟူသောဝိ

ဘင်းအန္ဒကထာ။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍။ဝိပလ္လာသဘရားမကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်ကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်ဟု။နှစ်မျိုးခွဲခြားခြင်း၍ မဆုံးမဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ထိုလည်းမသိ။မိမိအထင်နှင့်ရေးသား၍။ ။ရူပါသဒ္ဒါဂန္ဓာဿေ။ဖောဋ္ဌဗ္ဗာဒမနောရုမာ။ဓမ္မာဓမ္မာအနိဋ္ဌာဝစ။နုပဓေဓေခန္ဓိပဉ္စဿိတာ။ ။ဟု-ဆုံးမဉာဏ်ပါဠိအဋ္ဌကထာကို။ကိုးကားပြဆိုသော်လည်း။ပါဠိတော်၏ဆိုင်ရာနှင့်။ မထိမခိုက်ပဲဖြစ်လေသည်ဟူသို့သော် ။သောတာပန်။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ မွေစက္ခုဉာဏာပတ္တိဖြင့်ကြကုန်သော်သည်း။ ပဋိကာမဂုဏ်ကဲ့ရာဂသည်ရှိကြကုန်သေး၏။ထို့ရာဂကို ကုန်အောင် ကုန်စေခြင်းငှါ။ အနာဂါမ် မဂ္ဂဝိပဿနာဘာဝနာကို။ ဘုရားဟောတော်မူသည်။အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ဘဝရာဂသည်ရှိကြကုန်သေး၏။ထိုရာဂကို ကုန်အောင်ကုင့်စေခြင်းငှာ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိပဿနာဘာဝနာကို။ဘုရားဟောတော်မူလေသည်။ ။ထိုကြောင့်တာသေဘာပန္နသကဒါဂါမိ နောစပဋိကာမ ဂုဏ်ကရာဂက္ခယထိုဃယ အနာဂါမိ မဂ္ဂ ဝိပဿနာကထိတာဟောတိ။ ဘဝါနံဃယဝါတိတိဏ္ဏံဘဝါနံ။ ဤမျှနာ အနာဂါမိနော ဘဝရာဂက္ခယထိုဃယအရဟတ္တမဂ္ဂဝိပဿနာကထိတာဟောတိ။ သော တဏှက္ခယာယပဋိပန္နောဟဲဘဝါတိတိဏ္ဏံဘဝါနံ။ ဤမျှနာ အနာဂါမိနော ယေဝပဋိကာမဂုဏ်က တဏှက္ခယကရဏတ္ထံ အနာဂါမိမဂ္ဂဝိပဿနာကထိတာဟောတိ။ သောလောဘက္ခယာ ယာတိဤမျှနာဝိ အနာဂါမိနော ဘဝလောဘက္ခယထိုဃယအရဟတ္တမဂ္ဂဝိပဿနာဝကထိတာဟောတိ။ အာဂ်ုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာ။ ဒုကနိပါတ်။သမစိတ္တဝဂ်အဖွင့်။ ။ဉင်းသောထေပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ဓမ္မစက္ခုဉာဏ်ပတ္တိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြကုန်သော်လည်း ပဋိကာမဂုဏ်က ရာဂတရား မကင်းသေး သောကြောင့်။ အာရုံ၏အလိုစိတ်၏အလိုသို့လိုက်သော်ကြောင့်။ ။အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ပဟိန ဝိပလ္လာသ တရား ရှိသော်လည်း။ ဘဝလော လုပဘဏ္ဍာ မကင်းသေးသောကြောင့်။ စိတ္တဝသာ နုဂတဟု-ဆိုအပ်သော စိတ်၏ အလိုသို့လိုက်ခြင်း။အာရမ္မဏဝသာနုဂတဟုဆိုအပ်သောအာရုံ၌အလိုသို့လိုက်ခြင်းသည် မကင်းနိုင်သေးသောကြောင့်။ ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု-မချမှတ်ထူလေ။ ။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ကား။ စိတ္တဝိပလ္လာသတရားကင်းပြီးထော်မူကြသောကြောင့်။ အနိဋ္ဌာရုံ၌ ဥပေက္ခာ။ ဤဓမ္မာဓိတ္တာရုံ။ အဘိဤဋ္ဌာရုံကို၌။သောမနဿဖြစ်ကြကုန်၏ဟူလို။ ။ယထာဓမ္မဏာပဝတ္တိကားပြီး၏။ ။

ဖိထိုးရိုင်း။

(၁၃၁-အဆက်။)

"ဖိဘာဝနိယံပန ဋီကာဝါဒသဉ္ဇာတ်တွေရဲ့ ဝဒေန္တနယံဂတ်ယဒိအဏ္ဏာ
ကတာနန္တရံဂိ တဒါရမ္မဏံဂတ်ဖွယ်။ ပဂိတ်ဘာရမ္မဏော၀ါဋ္ဌဗ္ဗနာနန္တရမိ
တသ ပ၀တ်ိ မညေယျ။ နိ်ကြိယဇ၀နာနန္တရံ နဂတ်ိ နိ၀တ်တိနိ။
နဟိပဋ္ဌာနေဇ္ဈမသ်ိံ ဂုဏ်တ်ဇ္ဈဒံနာမမညေယျ။ နိ် အာဂတ်ံနာမအတ်ထိ။ နစအ
ဂုဟာကုသလံအနိစ္စတော ဒုက္ခတောအနတ်တတော ဝိပဿတိတိအာဒိနာ
ဝိပဿနာစာရ၀သေန၀တ်တဗ္ဗာနေပဗ္ဗဒါရိကပဂိတ်ဘာရမ္မဏာဝါရ ပသင်္ဂါ
အတ်ထိတိ"။ ။ဋီကာသဒ်။ ။မူလဋီကာဆရာက။ပဋ္ဌစနံးပါဠိတော်ဠ်။
ကြိယာဇောနောင်တဒါရုံကိုအဟောမ့်ဂိ။ ။ကုသလေနိရုဒ္ဓဝိပါကောဘာ
ဒါရမ္မဏာတာဟော့တိ။ ။ဟူ၍သာအကျယ်အားဖြင့်ဟောတော်မူသည်။
သို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။ အဋ္ဌကထာဆရောတို့ ပြအပ်သော ကြိယာဇော
နောက်တဒါရုံကျဇဲ့ဟူသောအယူကိုမနှစ်သက်။ ။ယင်းသို့မူလဋီကာ
၏မံနှစ်သက်သောဝါဒကို။ ဋီကာကျော်ဆရာက။ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အ
ထောက်အပံ့ပြု၍။ ပယ်ချက်ရေးသားရာ၌။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကြိယာ
ဇောဝါရ၏အတွက်။ တဒါရုံကိုမထုတ်ခြင်းသည်။ ယုတ်စွဉ့်အဆုံး။ ကြိ
ယာဟူက။ ဂုဏ္ဌောသည်လည်း။ကြိယာပင်ဖြစ်ရကား။ ကြိယာဇောဝါရ၌
တဒါရုံကိုထုတ်ခဲ့သော်။ဂုဏ္ဌောဝါရဟူသော။ပဂိတ်ဘာရုံဝိထိ၌လည်း။တဒါရုံ
ကျကောင်း၏,ဟူသော-ပသင်္ဂသည်ဖြစ်တန်ရာသေး၏။ ယင်းသို့သော အ
ကြောင်းကြောင့်လည်း။ တဒါရုံကို့ကြိယာ၏ အခြားမဲ့၌။ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ထုတ်၍ဟောတော်မမူဟူလို။ ။ဋီကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်။ ။ဋီ
ကာသဒ်က။ဤသို့သောအရာဌာန၌။ပသင်္ဂမဖြစ်နိုင်ဘူးဟုငြင်းချက်ထုတ်
သည်။ ။ယင်းသို့ငြင်းချက်ထုတ်သော်လည်း။ ပသင်္ဂဖြစ်နိုင်သည်ဟု
မှတ်လေကုန်။ အဘိဓမ္မာနည်းသည်။ ဝါ။ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်သည်။
သုတ္တန်ဒေသနာမျှားကဲ့သို့။ စကားချင်းထပ်တူ။ ကျမ်းချင်း တူယောင်ရိုး
မှား ကိုးကားကြည့်ရှုရန်မျှားသည်မဟုတ်။ ။ပဋ္ဌာန်းပါဠိက။အငြင်း
ထွက်လျှင်။သည်ကျမ်းထက်အားထားစရာကောင်းသောကျမ်းမရှိတော့
ကဗြို။ ။ဤဝဋ္ဋောဝါရသည်လည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ သမ္မောဟဝိ
နောဒနီအဋ္ဌကထာတို့၌။ထုတ်နှုတ်ရေးသားထားပြီးဖြစ်သောကြောင့်သာ
သိကြရသည်။ ၎င်းကျမ်းမျှားမှတဘာန်။အခြင်အနုဂုဏ္ဌါထုတ်နှုတ်ရေးသား
ထားပြီးဖြစ်သောကြောင့်သာ။ လွယ်လင့်တကူ ဘိကြရသည်။ ဘို့

ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာကြီး ငယ်တို့မပေါ် မိကဖြစ်စေ၊ ပေါ် ဖြိုးသားဖြစ်သော်လည်း။ မကြည့်ရှုရသေးသူတို့နှာဖြစ်စေ။ ယင်းကဲ့သို့သော။ ပဌာန်းပါဠိတော်ကိုမြင်ကာမျှဖြင့်။ ၎င်းအဘိဓါ-ပသင်္ခြစ်နိုင်ပါဟူလို။ ။ကုတ်ကုတ်ပတ်ပတ်ကြံတတ်သော ကေဒ်ဆရာတို့မှာ။ ဤပသင်္ခြိုးသာ၍ပင်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူလို။ ။

(၁၃၂-၁၃၃-အချက်။)

ကာမေဇဝန်သတ္တာလ။ မွတ်ဆာနံ့နံသမေသတိ။ ဝိဘူတေတိမဟန်တဲ့စေ။ တဒါလမ္ဗဏနိုင်ငံတံ။ ။သင်္ကြိုဟ်။ ကာမဘုံ၌။ ကာမဘောနောင်လည်းဖြစ်စေ။ ကာမသံတ္တဝါလည်းမှန်စေ၊ ကာမအာဂုံလည်းဖြစ်စေ။ ဤအဂ်ါလက္ခဏာသုံးပါးဖြင့်မှတ်၍။ ပဋ္ဌဒ္ဓါရုဉ် အတိမဟန်္တာဂုံမနောဒ္ဓါရုဉ်* ဝိဘူတာဂုံဝိထိတို့ဉ်။ တဒါဂုံကျ၏ဟူလိုသတည်း။ ။သင်္ကြိုဟ်၏အဓိပ္ပါယ်။ ။ယင်းသို့သင်္ကြိုဟ်ဆရာပြဆိုရာ။ သာမညသာပါဂို၏။ ကာမဇောဏ်နောက်ဉ်သာသျှင်။ အာဘဲ့ကြောင့်ကျရမည်းသုံးဟု-အကြောင်းမပါ။ ။ထို့ကြောင့်။ ဝိဘာဝနိုဋီကာကျော်က။ အကြောင်းကိုပြလို့သောကြောင့်။ ။ကာမတဏှာ နိဒါနကမ္မနိဗ္ဗတ္တာတ္တာ။ ။ဟူသောပါဠိကို မိန့်တော်မူသတည်း။ ။ကာမတဏှာ နိဒါနကမ္မနိဗ္ဗတ္တာတ္တာ။ ကာမတဏှာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ကံသည်ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ကာမ ကဏှာကြောင့် ဖြစ်သောကံ။ ထိုကံသည်ပြီးစေအပ် ဖြစ်စေအပ်သောကြောင့်။ကာမသတ္တဝါ။ ကဲ့မဘုံတို့၌သာလျှင်။ ကံ၏မဇောဏ်နှဲ့၌။ကျရောက်ဖြစ်ပွါးရလေသည်ဟူလို့။ ။ရူပတဏှာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ရူပကုသိုလ်ကံသည်ဖြစ်စေအပ်သော။ရူပဝုဋ္ဌိလ်၏သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ကာမဇောဏ်နဲ့၌မဖြစ်။ အရူပတဏှာလျှင်အကြောင်းရင်းရှိသော။အရူပကုသိုလ်ကံသည်ဖြစ်စေအပ်သော။အရူပဝုဋ္ဌိလ်၏သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ကာမဇောဏ်နောက်၌မဖြစ်ဟူလို့။ ။ကာမဝုဋ္ဌိလ်မဟုတ်သောကြောင့်ဟု။ အကြောင်းဖြေသော်သည်း။ ကာမဇောနောက်ဟူသော လက္ခဏာနှင့်ပြီသောကြောင့်။လျှဉ်းပါးချက်မကင်းနိုင်။အာရုံသည်ထည့်ရူပဗြဟ္မာတို့၌။ အတိမဟန္တာရုံ စက္ခုဒ္ဓါရု။ သောတဒ္ဓါရု ဝိထိတို့သည်ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ မနောဒ္ဓါရုဝိဘူတာရုံသည်လည်းဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ ။အရူပဗြဟ္မာတို့၌။ ဝိဘူတာရုံမနောဒ္ဓါရုဝိထိတို့သည်ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ၎င်းပသင်္ခြိုးသည်ဖြစ်နိုင်လေသောကြောင့်။ ဤအထက်ကဆောဒသက ပသင်္ခြ

ကိုးရုတ်ရလေသည်၊ ။ထိုကြွဟွာတို့၏သန္တာန်ဂုဏ်သည်ကား မေ
၏နောက်၌။ကာမဗုဒ္ဓိလိမ္မာတော်သောကြောင့်။တဒါရုံမကျ။အဘဲကြောင့်
ကာမဗုဒ္ဓိလို၌ သာကျသနည်း။ ကာမတဏှာ၏ သားဖြစ်သော။ ကံ၏အာ
ကျိုးခန္ဓာအိမ်ဖြစ်ပါသောကြောင့်တည်း။ ။(ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်၏အ
ဓိပ္ပါယ်)။ ။ဋီကာသစ်က။ တဆင့်ခွဲ၍ကြံဖြန်သည်မှာ။ကာမဇောတို့
သည်သာလျှင်။ တုန်လှုပ်တတ်သောကြောင့်။ ကာမဇောနှံ့စဲသာတဒါ
ဒုံကျသည်တဲ့ဗျား။ ။ထိုစကားသည်မသင့်။ကာမဇော့သည်။တုန်လှုပ်
သောကြောင့်တဒါရုံ နှောင်းရမည်ဆိုသော်။ ဇြဟ္မာတို့၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်
သောကာမဇောဝါရ၌။အဘဲ့ကြောင့်တဒါရုံမဖြစ်ပါသနည်း။ ။နိုင်
ဇာတိတုန်လှုပ်တတ်တဲ့ဇောဟာ။ ဇြဟ္မာတို့၏သန္တာန်မှာဖြစ်သောအဇာ
ဒဲ့လည်း။ငြိမ်ငြိမ်ဖြက်မည်မဟုတ်။တုန်တုန်လှုပ်လှုပ်ပင်ဖြစ်ရပါသည်။ ။
သို့ဘုန်တုန်လှုပ်လှုပ်ဖြစ်ရပါလျှင်လည်း။ တဒါရုံ-စာမေးပွဲ အောင်ပါဦ
ကော။ကျလိုက်ပါတော့သား။ ။အဘဲ့ကြောင့်မကျနိုင်ပါသနည်း။ ။
အသို့ဖြေကြဦးမည်နည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ဋီကာသစ်စကားသည်။သေ
သေချာသွားလေ၏။ ။မဟဂ္ဂုတ်ဇော။လောကုတ္တရာဇောတို့၏နေ့
ဒဲ့လည်း။ ဤကဲ့သို့ ကာမတဏှာတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပြီး
သော။ ကာမကုသိုလ်၏ ဓာကျိုးသာဖြစ်သောတဒါရုံစိတ်သည်။ ဂုဏ်ထူး
ခြားပြီးသော ရူပ်တဏှာကြောင့်ဖြစ်သော။ ရူပကုသိုလ်နောက်၌ မဖြစ်
နိုင်။ ။(ဤကားကာမဇဝနလက္ခဏာ)။ ။အထက်ကစကားမှာ။ ကာ
မသတ္တလက္ခဏာတည်း။ ။အရူပကုသိုလ်ဇောနောက်။လောကုတ္တရာ
ဇောနောက်တို့ဒဲ့လည်း။ရူပကုသိုလ်နည်းအတိုင်းသာမှတ်ယူအပ်၏။ ။
ကာမာလမ္ဗဏလက္ခဏာကား။အလုံးစုံသောမဟဂ္ဂုတ်တရားတို့အနက်
က။ အဘိညာဉ်ကိစ္စတပ်သော။ကုသိုလ်အဘိညာဉ်။ကြိယာအဘိညာဉ်
မှတပါးကြွင်းသောတရားတို့သည်။ ပညတ်ကိုအာရုံပြုကြသည်လည်းရှိ
၏။ဓမ္မာရုံကိုအာရုံပြုကြသည်လည်းရှိ၏။ ။လောကုတ္တရာဇောတို့သည်။
နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုကုန်၏။ ။တဒါရုံဝိပါက်မှာမူကား။ကာမတရားကိုသာ
အာရုံပြုနိုင်၏။ ။ထို့ကြောင့်။မဟဂ္ဂုတ်။လောကုတ္တရာတို့သည်။ ကာမ
ကိုအာရုံမပြုသောကြောင့်။ တဒါရုံနှင့်အစပ်မတဲ့ဘူးဟူလို။ ။ကာမာ
ဿဒလက္ခဏာတည်း။ ။အဘိညာဉ်ကိစ္စတင်သော။ ကုသိုလ်ပဉ္စမ
ဈာန်။ ကြိယာပဉ္စမစျာန်တို့နောင်၌ ကျပါတော့လော။ ထိုအာဘိ ညာဉ်တို့

သည်။ကာမအာရုံကိုပင်အာရုံပြုပါသည်မဟုတ်လောဟူပြန်မူ။ ။ကာ
မဒေဝနတ္ထကာနှင့်မညီသောကြောင့်မကျနိုင်ဟူလို။ ။ဤ(၁၃၂)အ
မှတ်ပါ။ဦးကသစ်စကားကိုပယ်သဖြင့်။ထိုစကားကိုအားထား၍တဆင့်
တက်သော(၁၃၃)အမှတ်ကိုသည်းပယ်လိုက်ရတော့သည်ချင်းကတည်း။
(၁၃၄-အချက်။)

ဤစကားသည်လည်း။အထက်ကပယ်ဖျက်လိုက်သောစကားနှင့်စပ်
လျဉ်း၍။မဟာဂ္ဂုတ်ဓောနောက်၌။အဘဲ့ကြောင့်တဒါရုံမကျပါသနည်းဟူ
မူ။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်က။ ။အပရိစိတ္တာ။ ။ဟုအကြောင်း
ပြတော်မူလေသည်။ ။အပရိစိတ္တာ။ဆည်းပူးအောင်သောအဖြစ်၏မရှိ
သောကြောင့်တည်း။ ။တဒါရုံဟူက။ ကာမကုသိုလ်၏အကျိုးဝိပါက်
သာဖြစ်ရသည်။ထိုကာမကုသိုလ်သည်။ဆည်းပူးအပ်သောကြောင့်။ ထို
ကာမဓောတ်၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်ရလေသကဲ့သို့။ ထို့အတူမဟဂ္ဂုတ်ဓော
၏အခြားမဲ့၌ မဖြစ်နိုင်။လောကီသူငယ်တို့မည်သည်။ အဓိ၏နောက်သို့
သာလိုက်ကြလေသကဲ့သို့။ ထို့အတူ လွေ့ကျက်အပ်သောကာမဓော၏
နောက်သို့သာ လိုက်၏။ မဟဂ္ဂုတ်။ လောကုတ္တရာ ဓောတို့နောက်သို့ မ
လိုက်ဟူလိုသတည်း။ ။

ဦးကသစ်က။ ။"ဝိဘာဝနီယံပနအပရိစိတ္တာတိကာရဏံဝုတ္တံ။
တံအကာရဏံ"။ ။ဟုပယ်ဖျက်လေသည်။ ။ယင်းသို့ပယ်ဖျက်ပြီးနော်။
ပယ်ဖျက်နိုင်ခြင်း၏အကြောင်းကိုဖြေပြန်လိုသောကြောင့်။ ။"စိတ္တံဟိ
နာမဝိကပ္ပဇလေဝါအပ္ပနာ ပတ္တဘာဝနာ ကမ္မဝိသေ သေဝါသတိနိဗ္ဗာ
နေဝိယအပရိစိတေဝိအာဓမ္မဏော ပဝတ္တတိယေဝါတိ"။ ။ဟုသောစ
ကားကိုဆိုလေသည်။ ။ယင်းသို့ဆိုသောစကား၌။ဝိကပ္ပဇလေဝါ။ဟု
သောမိမိ၏စကားဖြင့်။ အပရိစိတေဝိအာဓမ္မဏော။ ဟုသောမိမိ၏စကား
ကိုပင်။ ပယ်ဖျက်ပြီးသားဖြစ်သည်တချက်။ ။အပ္ပနာပတ္တဘာဝနာ
ကမ္မဝိသေသေဝါ။ဟုသောစကားဖြင့်လည်း။ အပရိစိတေဝိအာဓမ္မဏော
ဟုသောနောက်စကားကိုပင်ပယ်ဖျက်ပြီးသားဖြစ်သေ၏။ ။ဝိကပ္ပဇ
ဟူသည်။ပရိစယကြိယာပင်တည်း။အပ္ပနာပတ္တဘာဝနာကမ္မဝိသေသဟူ
သည်။ဘာဝနာကိစ္စပရိစယကြိယာပင်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ကိုယ်
စကားကိုမူ၊ ကိုယ်နှားမလည်ဘူးဟု။ ပညာရှိတို့ကဲ့ခဲ့အပ်တော့သည်ချင်း
ကတည်း။ ။လောကီပရိစိတမရှိပါပဲနှင့်၊ရအပ်ကောက်အပ်မျက်မှော်

ပြုအပ်သောတရားဟူသည်။ ရှိလည်းမရှိစဟူး။ ရှိလတ္တံ့လည်းမဟုတ်။ ။ ထိုအပရိစိတနိဗ္ဗာန်ကို။ ဒိဗ္ဗစိတ်ဖြင့် ဒိဗ္ဗကိုယ်တိုင် အာရုံပြုနိုင်အောင်။ လေးသခြိုနှင့်ကမ္ဘာတသိန်း။ နှစ်သခြိုနှင့်ကမ္ဘာတသိန်းတို့ပတ်လုံး။ပရိစယကြိယာကိုပြုခဲ့ပြီးသူတို့သာလျှင်။ ဒိဗ္ဗကိုယ်တိုင်။ ပရိစယတာဝနာကို သူများထက် ကဲလွန်သောအောင်။ စိတ္တာဓိပတိ။ဝီရိယာဓိပတိ။ ဆန္ဒာဓိပတိ။ဝိမံသာဓိပတိတရားကိုကိုင်းမျှား။ ဟုက်မှောံပြုရသောအာဝဇ္ဇန်ကြိုးကို။ ပေါ့ပြက်ပြက်ဆိုထားသော။ ဦးကာသစ်စကားသည်။ လေးဘက်လက်တန်ဆုံ၍မှားလေ၏။ ။

(၁၃၅-အာဝဇ္ဇန်။)

ဌင်း(၁၃၅)အမှတ်ပါစကားမှာ။ဦးကာကျော်၏စကားအလုံးစုံကို။အဘွဲ့ကထာဋ္ဌပယ်ပြီးသားဖြစ်သည်ဟု။ ထင်မံပြုဆိုလေသည်မှာလည်း။ အဘွဲ့ကထာဋ္ဌ။ ဆိုဆရာပြုဆိုသည့်အတိုင်းမပါ။ထိုအဘွဲ့ကထာ၏စကားအကျအတိုင်းပင်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါရေးသားတော်မူသည်။ဦးကာသစ်က။ဝိဘာဝနီဦးကာကျော်ဋ္ဌ။ ပြဆိုသောအကြောင်းအလုံးစုံတို့ကို။အဘွဲ့ကထာဋ္ဌပယ်အပ်ပြီးသည်ဟု။ဆိုလိုက်ခြင်းကားမသင့်။ရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်လည်း။ကာမ, သတ္တ, ဇဝန, အာလမ္ဗဏ, ဟု။ တဒါရုံ၏ဖြစ်ကြောင်းအင်္ဂါကို ပြဆိုသည်မှာ။အဘွဲ့ကထာကြီးများနှင့်လွတ်ကင်း၍ ပြဆိုသည့်မဟုတ်ပေ။ ထိုအဘွဲ့ကထာကြီးတို့၏ နည်းအတိုင်းပင်ပြဆိုလေသည်။အရှင်သုမင်္ဂလဆရာသည်လည်း။ ထိုအဘွဲ့ကထာကြီးများ၏အာဘော်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အာဘော်အတိုင်း သာလျှင် ပြဆိုတော်မူလေသည်။ အဘွဲ့ကထာ ကိုနှုတ်ဆောင်ထားပြီးမှ ရေးသည်ဟု-မချမှတ်ပါ။ ဦးကာသစ်ဆရာတို့ကဲ့သို့။ ခဲယဉ်းငြိုးငြင်ပင်ပန်းကြီးစွာ စုဆောင်းရေးမှတ် ရာဘွဲ့ကြည့်ရှုနေရတော့သည်မဟုတ်ကြောင်းကိုလည်းမချမှတ်လေကုန်။ ။ကောက်သင်းကောက်ကအနှံကြီးကိုမကြိုက်သင့်ပြီဟူလို။ ။

(၁၃၆-အာဝဇ္ဇန်။)

*အသိတိဝိထိစိတ္တာနိ။ကာမေရူပေယထာရဟံ။စတုသဋ္ဌိတထာရူပေ။ နွေစတ္တာလိသလက္ခဏေ။ ။သင်္ကြိုဟ်။ ။ကာမဘုံဋ္ဌဝိထိစိတ်ရှစ်ဆယ်တို့ကိုရအပ်ကုန်၏။ ။ရူပဘုံဋ္ဌ ခြောက်ဆယ့်လေးပါးသော ဝိထိစိတ်တို့ကိုရအပ်ကုန်၏။ ။အရူပဘုံဋ္ဌ။လေးဆဲ့နှစ်ပါးသောဝိထိစိတ်တို့ကိုရအပ်ကုန်၏။ ။ဤကားသင်္ကြိုဟ်ဂါထာ၏အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။ထိုစ

ကားရတွင်။ ရွှေပဗြဟ္မာဘုံ တို့၌။ အနိဋ္ဌာရုံကိုမရကောင်းဘူးဟု-မှတ်ထ
၍။ စက္ခုငိညာဉ်စသောအကုသလဝိပါက်စုကိုပယ်နှုတ်၍။ ဝိထိစိတ်ရွှေ
ဆယ်မျှသာရနိုင်ဃေသည်ဟု။ ကေစိဆရာတို့ဆိုကြောင်းကို ပြတော်
သိုသော့်ကာကျော်ဆရာသည်။ ။*ကေစိပနရွှေ ဘဝေအနိဋ္ဌာရုံ
ဏာဘာဝတော ဣဒါဂတာနံယေဝဗြဟ္မာနံအကုသလဝိပါကာသမ္ဘဝေ
တိတာနိပရိဟာပေတွာပန္ဆပရိတ္တဝိပါကေဟိသဒ္ဒိံ ရွှေဘဝေသဒ္ဒိဃေ
ဒိထိစိတ္တာနိတိဝဒန္တိ။ ။ကေစိဝါဒကိုပြသည်။ ။*ဣဓပနတထွဋ္ဌတွ
ဝိဇ္ဇမံလောကံပသန္တာနံအနိဋ္ဌာရမ္မဏာသအာသမ္ဘဝေါနသင်္ကာဝတ္ထာနိ
တေဟိသဒ္ဒိံ ယေဝတထွစတုသဋ္ဌိဝတ္ထာနိ။ ဝေဠုကတ္ထာဝတ္ထုံမမ္မာနံသာ
ဏိယံယဒါဗြဟ္မာနောကာမာဝစရံ အနိဋ္ဌာရမ္မဏ္ဍမာလမ္ဗတို့။ တဒါထံ
ဂတိယံဝိအကုသလဝိပါက စက္ခုသောတဝိညာဏာမနောဓာတုသ
ဏာနံဥပဋ္ဌာသမ္ဘဝတိတိ။ ။အာစရိယဝါဒကိုပြသည်။ဝိဘာဝနီဋီက
ကျော်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ရွှေပဗြဟ္မာဘုံ၌။အနိဋ္ဌာရုံမရှိသောကြော
အကုသလဝိပါက်စိတ်များကိုနှုတ်၍ရေတွက်အပ်၏။နာရုဒဗြဟ္မာတို့
သို့။ဤလူ့ဘုံသို့ရောက်လာကုန်သော ဗြဟ္မာတို့အားသာလျှင်။ အနိဋ္ဌ
ကိုမြင်ရကြားရသောကြောင့်။အကုသလဝိပါက်စိတ်တို့ကို ရနိုင်ထုံ
ရွှေဘုံ၌ရေတွက်သောအခါ။အကုသလဝိပါက်ကိုမထည့်ရဟူလို။
ကာကျော်ဖြသောကေစိဝါဒအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။ဤခါဒကိုပယ်လို
ကြောင့်။ ။*ဣဓပနတထွဋ္ဌတွာဝိဇ္ဇမံလောကံပသန္တာနံအနိဋ္ဌာ
ဏာသအာသမ္ဘဝေါနသင်္ကာဝတ္ထုံ။ ။ဟူသောဝါကျဖြင့်ဖြဆိုလေသည်
ဋ္ဌတွာဝိ။၌။ဝိသဒ္ဒါကား။ဇ္ဇမံလောကံအာဂတ်ဝါ။ဟူသောစကားကို
၏။ ။ထိုဘုံ၌တည်၍လည်း။အနိဋ္ဌာရုံကိုမြင်၏-ကြား၏။ဤဘုံသို့
ထည်း။ အနိဋ္ဌာရုံကိုမြင်၏ -ကြား၏။ ယင်းသို့သောအခါ။ အကုသ
ပါက်ဖြစ်၏ဟူလို။ ။ဤကာကျော်ဆရာကား။ပုဂ္ဂိုလ်ကိုထက်ရင်း
၍။ဘုံကိုပသင်္ဂါကုန်သော။ ကေစိဆရာတို့၏ အယူဝါဒကိုနှစ်ခြ
ဘောပိုက်၍။အထက်အဆိုပါဝါကျကိုမိန့်ဆိုတော်မူထေသည်။ ။ထို
ပဗြဟ္မာတို့သည်။ထိုရွှေပဘုံ၌တည်၍။ဤလူ့ဘုံကိုကြည့်သောအခါ
ဋ္ဌာရုံကိုမြင်၍ရင်း။ကြား၍ရင်း။ အကုသလဝိပါက်စက္ခုဝိညာဉ်။ သော
ဝိညာဉ်။သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။ သန္တီရဏာ။ဤစိတ်လေးပါးတို့ဖြစ်ခိုက်ကိုရည်၍
ဗြဟ္မာတို့၌ အကုသလဝိပါက်ဖြစ်သည်ဟူ၍ လည်းသိုးသန့်၍မဆို။

ဤလူ့ဘုံကိုလာသောအခါ၌။ဂုဏ်းနည်းတူအကုသလဝိပါက်စိတ်လေးခုတို့ဖြစ်ခိုက်ကိုရည်၍လည်းမဆို။သာမညသာလျှင်ဆိုတော်မူသောကြောင့်။ ရူပဘုံမှာနေတုံးအခါပင်ဖြစ်စေ။ ဤလူ့ဘုံကိုလာတုံးအခါမှာဖြစ်စေ။ အကုသလ ဝိပါက် စိတ်လေးခုတို့ဖြစ်နိုင်သည်။ မဖြစ်နိုင် သည် သာလျှင် ပဌာနတည်း။ဝါကျ အသွားအလာ ကိုလည်း။ သေသေချာချာ ကြည့်ကြလေ။ ။ဒိုကာဇကျော်အဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။ ။

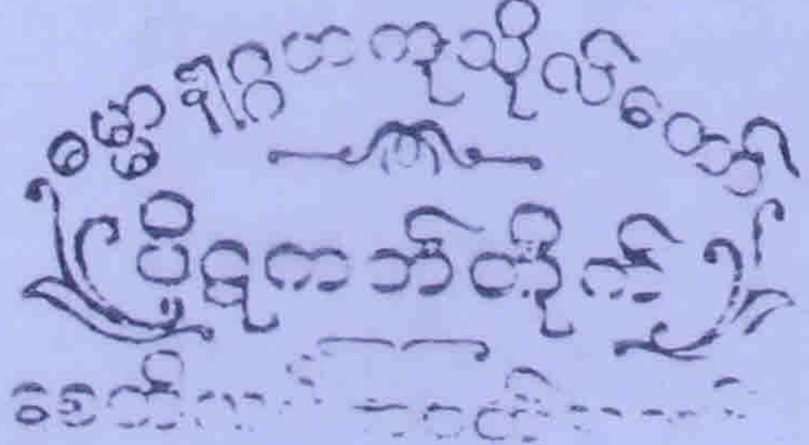
သင်္ကြိုဟ်ဆရာကား။ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဘုံသည်။အဝိနာဘာဝဖြစ်လေသောကြောင့်။တခုခုကိုဆိုက။ပြီးစီးတော့သလျှင်ကတည်းဟု။နှစ်လုံးပါက်တော်မူ၍။ဘုံကိုသာဖွတ်၍ဖြဆိုလေသည်။ထို့ကြောင့်။ ။အသိတိဝိထိဒိတ္တာနံ။ ကာမေရူပေယထာရဇေဘံ။စတုသဋ္ဌိတထာရူပေ။နွေစတ္တာလိသထဇ္ဈရေ။ ။ဟူသောဂါထာအရ။ကာမေ။ရူပေ။အရူပေ။ဟူသော အာဓာရစကားကို။ အကျယ်ဖြဆိုသောစကားကိုယဒါကျ၌။ ။ကာမာဝစရဘူမိယံသဗ္ဗာနိပိ ပနေတာနိ ဝိထိစိတ္တာနိ ယထာရဟမုပလဗ္ဘန္တိ။ ရူပါဝစရဘူမိယံပဋိဃဝနေတဒါလမ္ဗဏဝဇ္ဇံတာနိ။ အရူပါဝစရဘူမိယံပထမ မဂ္ဂရူပါဝစရဟာသနေဟဋ္ဌိမာရူပဝဇ္ဇံတာနိစလဗ္ဘန္တိ။ ။ဟူ၍သာလျှင်။ဘူမိသဒ္ဒါနှင့်တကွအသေအချာပြဆိုလေသည်။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါအလိုတော်ကား။ဘုံကိုသာမှတ်၍ဆိုတော်မူသည်။ပုဂ္ဂိုလ်မပါ။ထို့ကြောင့်။သင်္ဂဟဂါထာ၌။ကာမေ-ကာမာဝစရဘူမိယံ။ကာမတဆယ်တဘုံ၌။ဤသို့အနက်ဖြန်။ ။ရူပေ။အရူပေ။ တို့၌လည်း။ ဂုဏ်းနည်းတူ။ဘုံဟောချည်းဟူ၍မှတ်။ ။ထို့ကြောင့်။အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အလိုတော်လည်းကျလေအောင်။ ကေစိဝါဒကိုထည်းပယ်ရလေအောင်။ ။ဇာဓပနတထ္ထဒ္ဒတွာပိဇာမံလောကံပသဿန္တာနံ။ ဟူသောစကားကို။ ဒိုကာဇကျော်ဆရာဖြဆိုတော်မူထွေသည်။ ။ သင်္ကြိုဟ်အဓိပ္ပါယ်။ဒိုကာကျော်အဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။ ။

(နောက်ပေါ်ကေစိဝါဒကား)။

"ယန္တုဝိဘာဝနိယံတသဝါဒသပဋိက္ခိပနတ္ထံဝုတ္တံ။ဇာဓပနတထ္ထဒ္ဒတွာပိဇာမံလောကံပသဿန္တာနံအနိဋ္ဌာဂရမ္ဗဏာသအာသမ္ဘဝေါနသင်္ကာဝတ္တုန်။ တေနတထ္ထဒ္ဒတွာ ဇာမံလောကံ ပသဿန္တာနံ ဥပ္ပန္နာနိတာနိ စတ္တာဂရိ စိတ္တာနိ တထ္ထလဒ္ဓါနိနာမဟောန်။ဇာဓဆာဂတာနံဥပ္ပန္နာနိဇာဓလဒ္ဓါနိနာမဟောန်တိ အနုညာတံ ဟောတိ။ တဒ္ဓုနယုတ္တံ"။ ။ဟူသော ဒိုကာသစ်စကားသည်။အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အပေါ်၌။ဆရာလုပ်မိသော်ပြစ်ချက်ဒိုကာကျော်

၏အာဘော်ကိုမသိသောပြစ်ချက်တို့ကြောင့်။ မှားလေစွဲဟူသို့။ ။မိမိ
၏ဒိဋ္ဌိရိုရင်းစွဲဖြစ်သော။ သင်္ကြိုဟ်ကပင်လျှင်။ ဘုဒ္ဓါသန္ဒါနှင့် အသေအချာ
ဆိုခြို့ ထားပါသူကော်။ ။ရဏ္ဏဝိယနှင့်ဂါဆာကို။ မတို့က်မဆုံင် မကြည့်
မရှုပဲ့။ ။"ငံ်ငံ်ဘုမိပရိယာပန္နေသတ္တလဲ့ကွာနေ ဥပ္ပန္နာနိဇေငတံတံဘုမိ
ငံ်ဥပ္ပန္နာနိတိ်ဆိုန္ဒတ္တာ"။ ။ဟူ၍ပြဆိုသော။နောက်ဆွယ် ဦကာသစ်စ
ကားသည်။သင်္ကြိုဟ်သို့မသက်မဝင်ဖြစ်သေသည်။ ။ယင်းကဲ့သို့သော
အဒိပ္ပါယ်ကိုသော်၍။ ။ကာမာဝစရဘုမိယံ်ပနေတာနိသဗ္ဗာနိဝိဝိထိစိတ္တာ
နိုးသဆာရေပဒေးခုပသတ္တာနိ့။ ။စသောစကားကို။အရှင်အာနဉ္ဇာဆိုတော်မူ
သည်မဟုတ်ခေ။ ။အခြုပဘုံ၌။လေးဆဲ့နှစ်ပါးသော ဝိထိဇင်္ဂါတို့ကိုရ
အင််ကုန်သကဲ့သို့။ ရှုပဘုံ၌ခြောက်ဆဲ့လေးပါးသော ဝိထိဇင်္ဂါတို့ကိုရ
အပ်ကြောင်းကိုသာပြဆိုလေသည်။ဘုံကိုလက်မလွတ်ပါနှင့်ဟူလို။
ဂ်ကြောင့်။ ။အယမေတ္ထောဘုမိဝိဘာဒေါ ။ဟူသောစကားဖြင့်။နိဂုံး
အုပ်တော်မူသေသည်။ ။အယမေတ္ထပုဂ္ဂလဝေဘေဒေါ။ ။ဆိုတဲ့စကားက
ကဘွားခြားပြီးပါပြီဟု။ ။မစပ်မဆိုင်ပါဘူး။ ။အိုးမစပ်ခွက်မစပ်ပါ
နော်။သေသေခြာချာကြည့်ပါ။ ။မိမိ၏မာန်ကိုပယ်ချ၍။ ဦကာကျော်၏
ဝါဒကို။ယထာဘူတသဘာဝအညှိ။ ကြိစည်ထောံတား၍ ရေးသားခြင်း
ကိုပြုလျှင်။ပညာရှင်တို့နှစ်သက်မည့်တည်းသခုမှာမူ။ ဦကာကျော်၏ဝါ
ဒကို။ယထာဘူတသဘာဝသို့ထိအောင်။မိုဒိရရမကြိမစုည်ပဲ့သောတဖ
နတို့အား။ လွဲသည်ဟု- မှတ်ထင်ရလေအောင့်။ တန်းဆိုးသေးလေအောင်
သာ။ ကြိစည်အားထုတ်ရေးသားလေသည်။ ဒွါဒိပ္ပါယိကရသော စကား
တို့ဒွါ။အဓိပ္ပါယ်နှစ်ချက်ပင်ထွက်သော်လည်း။အနှစ်သာရရှိသော စကား
ကိုသာ။ ဦကာကျော်ဆရာပြဆိုပါလျက်။ တဘက်ကနေ၍ ပယ်ချက်ထို
သာကြည့်ရှုရေးသားလေသည်။ ။သို့အတွက်ကြောင့်။ဦကာသစ်ဆရာ
သည်။ရေတိမ်မှာနစ်ကြောဟူလို။ ။

အတိသုန္ဒရကျမ်းဌီကထိဋ္ဌာန်းပြီး၏။

ကျော်ဘွဲ့ဂုဏ်အသရေရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဓမ္မာစရိယဓဇဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဝိနယဓရ
ရေးလက်မှတ်ဝါစာစောအရှင်ဇာနိယ
ကျိုက်ထီးရိုးတောရကျောင်းတိုက်

(၁၃၇-အချုပ်။)

. *ဝိထိစိတ္တဝသေနေဝံ။ ပဝတ္တိယမဂဒိရိဂတာ။ ပဝတ္တိသင်္ဂဟာနုဝမ။ သန္ဓိယံဒါနိဝုစ္စတိ။ ။သင်္ကိုဟ်ပါဒ်။ ။ဧဝံ။ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယံ။ပဝတ္တိအခါဒ်။ ပဝတ္တိသင်္ဂဟာနုဝမ။ အတိဘ်ရုတိ အခြံးမဲ့ဒ်ဖြစ်သော။ ပဒိသန္ဓေမှစ၍ ရုတိတိုင်အောင်။စသံးကမ်းသတ်းသောပဝတ္တိသင်္ဂဟကို။ဝါ။ဝိထိပိုင်းကို။ ဝိထိစိတ္တဝသေန။ဝိထိစိတ်တို့၏အပွမ်းအားဖြင့်။မယာ။ငါအနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ဥဒိရိတော။ထုတ်ဆိုအပ်ပြီ။ ဒါနိ။ပဋ္ဌာန အခါဒ်။ သန္ဓိယံ။ပဒိသန္ဓေအခါဒ်။ဝါ။ပဒိသန္ဓေ။ထိုပဒိသန်းခွန်နှင့် ဆက်စပ်သောရုတိအခါနှစ်ပါးဒ်။ ပဝတ္တိသင်္ဂဟာ။ ပဝတ္တိသင်္ဂဟကို။ ဂုဏ္ဍတိ။ဆိုအပ်၏။ ။ဤကားသင်္ဂဟဂါထာဒ်ယောဇနာ။ ။

*ဧတ္တာဝတာဝိထိသင်္ဂဟံဒသေတွာဣဒါနိဝိထိမုတ္တသင်္ဂဟံ ဒသေတုမာရဗ္ဘန္တောအာဟဝိထိစိတ္တဝသေနဝန္တိအာဒိ။ ။ဧဝံယထာဝုတ္တဉာယေနဝိထိစိတ္တဝသေနပဝတ္တိယံပဒိသန္ဓိတောအပရာဘာဝရုတိပရိယောသာနံပဝတ္တိသင်္ဂဟာနာမသင်္ဂဟာဉဒိရိတော။ဣဒါနိတဒနန္တရံသန္ဓိယံပဒိသန္ဓိကာလေတဒါသန္နတာယတံဂဟဏောနေဝဂဟိတရုတိကာလေစပဝတ္တိသင်္ဂဟာဝုစ္စတိတိဂယောဇနာ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။

(ကေစိဝါဒဋီကာသစ်ကား။)

"ဧဝံပဝတ္တိကာလေပဝတ္တိသင်္ဂဟံဒသေတွာဣဒါနိပဒိသန္ဓိယံပဝတ္တိသင်္ဂဟံဒသေတုံအာဒိဂါထမာဟ။ ။ဧဝံဝုတ္တနယေနပဝတ္တိယံ ပဝတ္တိသင်္ဂဟာနာမ ဝိထိစိတ္တဝသေန ဥဒိရိတောကထိတော။ ဣဒါနိသန္ဓိယံပဝတ္တိသင်္ဂဟာနာမ ဝိထိမုတ္တစိတ္တဝသေန ဝုစ္စတိတိယောဇနာ။ ။ဤထစပဒိသန္ဓိယံစိတ္တစေတသိကာနံပဝတ္တိယာကထိတာယ တတောဂရုဘာဝကာလေစ ရုတိကာလေစ တေသံပဝတ္တိကထိတာ ယေဝ ဟောတိတိကတွာသန္ဓိယမိစ္စေဝဝုတ္တံ။ ။ဝိဘာဝနိယံပန ပရေတာ မဂရုဘုတ္တိယံပထမံရုတိံဒသေတွာပန္နာအနန္တရေပဒိသန္ဓိယာဝက္ခမာနတ္တာဣဒါသန္ဓိဂဟဏောနအတိတာနန္တရရုတိဝိဂဟဏောတဇ္ဇာတိအဓိပ္ပါယေနယံဝုတ္တံ။ တဒါသန္နတာယတံဂဟဏောနေဝဂဟိတရုတိကာလေစာတိ။ တံနပယုဇ္ဇတိယေဝ" ။ ။(ဋီကာသစ်တဲ့ဗျ။သေသေချာချာကြည့်လိုက်ကြ)။ ။

မည်သည့်ကျင်းကိုမဆို။အပျင်သံဝဏ္ဏနာ-ရေးသားကြသောသူတို့သည်။မိမိတို့၏ပျင်ရာကျမ်းဆာရာ၏အာဘော်နှုံးလုံးသွင်းကိုသာကြည့်ရှုမြ

ဖြစ်ကြ၏။ ။အဋ္ဌကထာကိုရေးသားတော်မူသော။အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအစရှိသာဆရာမြတ်တို့သည်။ ဘုရား၏အာဘော်နှလုံးသွင်းကိုသာကြည့်တော်မူကြသည်။ ။ထိုအဋ္ဌကထာကို။ တဘာန်ဦးကာမှင့်ကုန်သောဆရာမြတ်တို့သည်လည်း။ မိမိတို့၏ဖိုရင်းစွဲဖြစ်သော။ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အာဘော်နှလုံးသွင်း ကိုသာကြည့်ရှုတော်မူကြလေကုန်မြဲတည်း။ ဤအချွဲလည်း။သင်္ကြံဟ်ကျမ်းတည်းဟူသော။လက်သန်းအဋ္ဌကထာကို မှီ၍။သံဝဏ္ဏနာဦးကဘာကိုရေးကြသောကြောင့်။ ထိုလက်သန်းအဋ္ဌကထာကိုသေသေချာချာကြည့်ရှုစင်းစား၍ရေးမှသာသင့်။ အဋ္ဌကထာဒီဝါဒသို့သက်မည်။ ။မိမိတို့ဖိတ်ထင်တိုင်း။သိုက်တပေါင်ပြောဆရာတို့ကဲ့သို့ပြောဆိုရေးသားသော်လည်း။သူ့ကျမ်းနှင့်။သူ့အဓိပ္ပါယ်မတိုက်ဆိုင်က။ပညာရှိတို့စက်ဆုပ်ခြင်း။ပရိယတ္တိသာသနာတော်၏ညစ်ညူး။ခြင်းဟူသော လာမကပဟ္ဌသို့သက်ဝင်ကြလေ၏။ ။(ထို့ကြောင့်။အရှင်အနုရုဒ္ဓါအာဘော်ကိုကြည့်)။ ။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။ ယခုဘုံပိုင်း အစချီသောဂါထာ၌။ ။ပဝတ္တိသင်္ဂဟအဆိုး။သဒ္ဓိယံဟူသော အဆိုတို့ကို အငြင်းဖြစ်ပွါး၍ ရှိနေကြပါပြီ။ ။ဋီကာကျော်ဆရာမြတ်က။ သဒ္ဓိယံအရ။ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ပဋိသန္ဓေထိယူ၍။ထိုပဋိသန္ဓေနှင့်နီးစပ်သောပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၏ အဆုံးဟူသော။ရုတိကာလပါကောက်ယူးတော်မူသည်။ ။ထိုအချက်ကို။ဋီကာသစ်ကေစိဆရာက။မနှစ်သက်ပဲ။ငြင်းချက်ပြုလုပ်ပါသည်။ ။ထိုဋီကာသစ်ကေစိဆရာက ရုတိကိုမယူ။သဒ္ဓိအရ-ပစ္စုပ္ပန်ဘဝပဋိသန္ဓေ။ပဝတ္တိကိုသာကောက်ယူပါသည်။ ။သို့အတွက်။ထောံခံချက်ဥာပကဖြင့်။ဝိနိစ္ဆယပြုတော်မူပါမည်အကြောင်းနှင့်။လျော်တောင်းပန်သောသူတို့အတွက်။ ။ပဌမအချီနှင့်ဆိုင်သောအချက်ဦးဖြသိုသော။အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာမြတ်သည်။ ။(သွားလိုက်စမ်းဘုံပိုင်းအဆုံးနားကို)။ ။*ဤစွေဝံဂဟိတပဋိသန္ဓိကာနံပနဗ္ဘ သဒ္ဓိနိရောဓာနန္တရတောပဘုတိတမေဝါလမ္ဗဏမာရဗ္ဘတဒေဝစိတ္တံယာဝရုတိ စိတ္တုပ္ပါဒါ အသတိဝိထိစိတ္တုပ္ပါဒေ ဘဝသ အင်္ဂဘာဝေနဘဝ သန္တတိသဒ်ါတံမာနသံအဗ္ဗောစ္ဆိန်နံနဒီသောတောဝိယပဝတ္တတိ။ပရိယော သာနေစ စဝနဝသေနရုတိစိတ်ုဟုတွာနိရုဇ္ဈတိ။တတောပဋ္ဌပဒိသန္ဓိ ယောရုထစဇ်ကဓိဝယဆာဇ်ကမံဇဝ ပရိဝတ်ုအာပဝတ်ုနိ။ ။ဟူသောဘဝစက်ဖြ။ဥာပကစကားကိုပြန့်။ ။ဤဘဝစက်ဝသည်ပုံကိုဖြဆိုသော။ဥာပ

ကံစကားဦး။ဘဝစက်သည်။ဘယ်နှစ်ပတ်လည်ပါသနည်း။ ။သေသေချာ
ချာကြည့်စမ်း၊ရုတိလည်းအများ။ပဒိုသန္ဓေလည်းအများ။သို့အတွက်။ ဝို
ကာကျော်ပြဆိုသောစကားနှင့်။ ၍သင်္ကြိုဟ်ပြဆိုသောစကားနှစ်ရပ်လုံး
ကိုတိုက်၍ကြည့်ပါ။ ။ဤအရှင်အနုရုဒ္ဓါပြဆိုသောစကားဦး။အတိုကောဲ
အဓိဋ္ဌါယ်ကား။ ဝိထိ မုတ်ပိုင်းဟု။ ငါဝန်ခံ ခဲ့သည့် အတိုင်း။ ပဒိုသန္ဓေ,
ဘဝင်,ရုတိ,ဟူသော။ ဝိထိမုတ်စိတ်ကိုပြဆိုချ။ပဒိုသန္ဓေ ဟူသည်ကို။
ဘဝင်,ရုတိ,တို့ပါဆက်သွယ်၍။မည်သည့်ဘဝက။ ပဒိုသန္ဓေကိုသာယူ
ရမည်ဟူ၍လည်းငါမဆို။မည်သည့်ဘဝင်ရုတိတို့ကိုသာယူရမည်ဟူ၍
လည်းငါမဆို။စင်စစ်သေဉ်ကား။ အတိတ်မှာဖြစ်စေ။ ပစ္စုပ္ပန်မှာဖြစ်စေ။
ပဒိုသန္ဓေနေကုန်သော်သတ္တဝါတို့အား။ထိုပဒိုသန္ဓေစိတ်ချုပ်သည်မှစ၍။
ဝိထိစိတ်ဖြစ်သော အခိုက်အတံ့တို့ကို ချန်လှပ်ပြီး,လျှင်။မြစ်ရေအယဉ်။ သွင်
သွင်ကြိုးစီးသကဲ့သို့။ ဘဝင်အယဉ်။ တွင်တွင်ကြိုးဖြစ်ပြီးနောက်။ အဆုံး
စွန်ဒ္ဒီထည်း။ဤဘဝင်စိတ်သည်ပင်လျှင်။ရုတိကိစ္စတင်၍ချုပ်။ၿငိုးနောက်။
ပဒိုသန္ဓေအသစ်ဖြစ်လိုက်။ ပဒိုသန္ဓေနောက်ကဘဝင်ဆက်။ အကြားဒွ် ဝိ
ထိစိတ်ရံခါသွယ်လိုက်။ ဝိထိစိတ်အဆုံးဒွ်ပြုန်၍ဘဝင်ဆက်မြဆက်လိုက်။
နောက်ဆုံးအကျဒွ်။ ရုတိကိစ္စတပ်၍ချုပ်လိုက်။ နောက်တဘန် ပဒိုသန္ဓေ
ဆက်လိုက်။ နောက်တဘန် ဘဝင်ရုတိဆက်လိုက်။ ဤကဲ့သို့သောနည်း
အားဖြင့်။ ဒိဏ္ဍာသဝ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝဋ်မူလဆွေဒ ဟူသော။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန
ဓာတ်တိုင်အောင်လည်၍ဖြစ်ကြောင်းကို။ ငါအနုရုဒ္ဓါဆရာသည်ဆိုအပ်
၏ဟူလိုသော်။ ။သန္ဓိယံဒါနိဝုစ္စတိ-အရှင်။ ။ဣတ္ထေဝံဂတိတပဋိသန္ဓိ
ကာနံ။လ။ပရိဝတ္တေန္တာဝပဝတ္တန္တိ။ ။ဟူသောဇာတ်တော်သိမ်းဝါကျကို။
အချိန်နှင့်အချစည်းကိုက်၍ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ။ကျမ်းသည်းခြေကိုထုတ်နည်း
လည်းဟူ၏။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်။အတိတာနန္တရပဋိသန္ဓေ,
ရုတိ။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝပဋိသန္ဓေ,ရုတိ။ အနာဂတ်ဘဝပဋိသန္ဓေ,ရုတိတို့ကို
သိမ်းကြုံးပြဆိုတော်မူသောကြောင့်။ကေစိဝါဒဋ္ဌိကာသစ်စကားဟူသမျှ
ကို။အန္ဓစ်သာရမရှိသောစကားဟုမှတ်။ ။

ၿငိုးနေဝံ။ဂဏန်းအမှတ်အသားမပါ။ဋိကာကျော်ဆရာက်ာ။အပရေဝါ
ဒကိုပြဆိုချ။ ။“ယံပနဝိဘာဝနိယံအပရေပနဇစ္စန္ဓောတိပသုတိယံယော
ဝအန္ဓော။မာတုကုစ္ဆိယံအန္ဓော,ဟုတ္ဝာနိက္ခန္တောတိအတ္ထော။တေနဒုဟာ
တုကတိ,ဟတုကာနံမာတုကုစ္ဆိယံ စက္ခုသောဓဝိပဇ္ဇနံ သိဒ္ဓိဝဒန္တိတိ

ဂုတ်ဟု။တံနုယုတ်ဟု။ ။သောကမာတုကုန်လိုယံ်ယေဝအန္ဒေါဟုတ္ဝာန်ကွန်သ
ဝိ ဇကေဒ္ဓသ တံတံ သိပ္ပဝိဇ္ဇာ ဌာနေသု ပညာ ဝေယျတ်ိယ ဘာဝသ
ဒိဋ္ဌတ္တာ။ ။ဌပေတွာ ဟိမဟာ ဗောဓိသတ္တော အညေစ ပန်္ဆိမဘဝိကေ
သတ္တေ အဝသေသဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဟေတုကတိဟေတုကာနံဝိမာတုကုစ္ဆိံ ဒုပ္ပဋိသန္ဓိံ
မေနဝါမာတုယာဝိသမပယောဇနံဝါ နာနာဗာဇေနံဝါ ဥဒ္ဒါနံဝါ စက္ခု
သောဘာနံဝိပတ္တိနာဓနတ္ထိတိနသက္ကာနိယမေတုန်္ဘ ။ ။ဥကာသစ်ကေဝိ
ဝါဒ။ ။ဤဥကာသစ်ဖွင့်ဆိုသောပါဠိ၌ ကျယ်မည်ဝိုးဝါအနက်ကိုမရေး
ပြီ။ ။ဒိဟိတ်တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။အဲဝမ်းအတွင်းကကဆော်းကောင်း
၏။နဂးပင်းကောင်း၏။အဃာနကဖြစ်ကောင်း၏ဟူလို။ ။အက်ိုးအကားဖြ
ပါထို့ဆိုသောအခါ။ ပရိနိသစ်လူမျိုးတို့သည်။ ပဋိသန္ဓေအခန်းဦး။အဆန်း
တကြယ်လုပ်ထားသောဖယောင်းရုပ်ဟုံ စသည်ကို မြင်ဘူးသောကြောင့်
တည်းဘဲ့။ မှော်ပညာများနှင့်လည်း မြင်မလိုလို အဓိပ္ပါယ်ဆောက်သေး
၏။ ။(သည်ဟာ။အကြောင်းဖြလက်စွမ်းကုန်ယုတ်ပါပဲဗျား) ။အံ့လွန်
အာကူ။ဆိုလိုက်သောစကားတဆုံရှိသေးသည်။ ပန်္ဆိမဘဝိကအလောင်း
တော်များမှတပါး။အခြားသောဒွိဟိတ်တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။အဓိဝမ်း
တွင်းကကဆော်းကောင်း၏။ နဂးပင်းကောင်း၏။ နှာခေါင်းပျက်စီးတတ်၏
ဟူလို။ ။ဝိဒူကတ်သုံးပုံလုံးကိုပုံကန့်၍ ရေးသားသော စကားဖြစ်၏။
ဝိဒူကတ်တော်သုံးပုံလုံး၌။ထိုစကားမပါရုံမျှမက။ ဆရာအဆက်ဆက်တို့
လည်း။ပယ်ဖျက်ပြီးသောအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။တဲ့ခုစောတနာတက်လိုက်
ကြပါ။ အဓိဝမ်းတွင်းမှ။ စက္ခု,သောတ,ဃာန,တို့ထွင်။ တခုခုချို.ပျက်
လျက်နှားလာသောသူငယ်တယောကိုဒီဒီမျက်ဝါးထင်ထင်။ကိုယ်တိုင်
မြင်ရသော်လည်း။ထိုပျက်ခြင်းသည်။ မူလသတ္တာဟာကပင်ပျက်သဖား။
သို့တည်းမဟုတ်။ မူလကဖြစ်လာပြီးနော်။ မွေးဖွားခါနည်းကျမှဝဲပျက်သ
လား။ဤအချက်နှစ်ခုကို။ဘယ်ကဖြောပြမှာတုံး။ထိုကလေးကိုမေးကြည့်
မှာလား။ဆိုစမ်း။ ။(သင်းကတချက်နော်)။ ။ထိုသို့ပျက်စီးလျက်တွေ့
မြင်ရသောအခါ။ဤသူပျက်ကား။ တိဟိတ်သားတည်း။ ဤသူပျက်ကား။ဒွိ
ဟိတ်သားတည်းဟု-သိရအောင်။ဘယ်သူ့ကိုမေးကြည့်ရမှာတုံးဗျား။ ။
ထိုအမှုကို။ သူငယ်ကလေးများကိုဝဲ မေးကြည့်မလား။ ဆိုစမ်း။ ။
(သင်းကလည်းတချက်နော်)။ ။ဤပဋိသန္ဓေကို။ဒွိဟိတ်ပဲ။တိဟိတ်ဝဲဟု။သို
နိုင်သောသူကားအာဘယ်သူပါနည်း။ ။ဤကဲ့သို့မေးမြန်းစစ်ဆေးသော

ဆခါ။ဦးကာသစ်စကားသည်။အလွန်တရာယုတ်ညံ့သိန်ဖျင်းရကား။မကို မည်။။ကျွမ်းကို။ ဖွဲ့အိတ်ကြီးဟု-မိမိ ကိုယ်တိုင်ဆိုခဲ့သော စကားရှိတိုင်း။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို။အတိုကောဲဖြတ်စာချုပ်းသားဖြစ်လေ၏။ ။ပစ္စို့မဘဝိက မဟုတ်ကုန်သော။ အဇာတသတ်မင်းအစရှိကုန်သော ဝတ္ထုသက်သေတို့ ကိုးထောက်၍။ဒို့ဟိတ်- တိဟိတ်တို့အာ ။အခါဝမ်းတွင်းက။ စက္ခုစသော ဝတ္ထုတို့၏မည်သော်ယွင်းကြောင်းကို။ရှေးသူဟောင်းပညာရှိတို့သည်။ဆုံး ဖြတ်တော်မူကြသည် အတိုင်းကိုသာလျှင်။ မှတ်ယူပြောဆိုကြပါစေကုန်သတည်း။ ။

(၁၃၈-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံဇနကံကမ္မန္တရဿဝိပါကံအနုပစ္ဆိန္နံတွာဝဝိပါကံဖနေတိ။ ဥပဃာတကံ ဥပစ္ဆေဒနက ပဗ္ဗဇကန်္တိ ဇာဒံ တာဝ အဋ္ဌကထာသုသန္နိဋ္ဌာနန်္တိဝတ္တုံ။ တံနသုန္ဒရံ။ ။ဇာဓပုဗ္ဗဇကတေန ဥပစ္ဆေဒနက ကမ္မုနမရိတ္တာသဂ္ဂနိဗ္ဗတ္တာနံဝတ္ထု။နံအဋ္ဌကထာသုယေဝအာဂတတ္တာတိ"။ ။ ဦးကာသစ်။ ။ဤဦးကာသစ်ကား။မိမိ၏စကားကိုမိမိနားမလည်။ ။အဘဲ့ ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာစသော အဋ္ဌကထာတို့၌။ပြဆိုအပ် သောဝတ္ထုအပေါင်းတို့တွင်။အခ်ာရင်မဟာကသပအား။ ပေါက်ပေါက်ပွင့် လှသော။သာဓုသူတို့သိုးသည်။ဥပစ္ဆေဒကကံဖြင့်ဖြေခဲ့၍သေ၏။ ပေါက် ပေါက်လှသောကုသိုလ်ဓနကံဖြင့်။တာဝတိ သာ၌။ဝိပါက်ကဋ္ဌာရုပ် ကိုဖြစ်စေ၏။ ။ကြင်းသောဝတ္ထုဟူသမျှတို့၌။ဤနည်းမှတ်ယူလေကုန်။ ။ ဖြေခဲ့အောင်တိုက်တွန်းသူက။ ဥပစ္ဆေဒက-အကုသိုလ်ကံပါတည်း။ ။ နှတ်ဖြည့်၌။နှတ်၏အဖြစ်ကိုဖြစ်စေသူက။ပေါက်ပေါက်လှုတဲ့သတ္တမဇောစေတနာဒါနကုသိုလ်ကံပါတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ဓနကံ။သတ္တမဇောစေတနာနှင့်။ ဥပစ္ဆေဒက-အကုသိုလ်ကံသည်။ စက္ကဝါမကဝေးကြလေ၏။ ။ဦးကာကျွန်ဆရာက။ထိုကံသည်ပင်လျှင်ဖြတ်၍။ထိုဖြတ်သောကံ သည်ပင်လျှင်။အကျိုးပေးကြောင်းကိုသာ။ပြဆိုသောစကားတည်း။ ။ (ဝါကျကိုးသသေချာချာကြည့်လေ)။ ။ဓနကံသည်။ သေပြီးသားပံသုကူအသားကိုသာစားသည်။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြစ်သတ်၍မစား၊ဘူးဟူထို။ ။ထို့ကြောင့်။ ဦးကာကျွန်၏ သဘောကိုမမိထွေသော။ ဦးကာသစ်သည်။ငါးပါးကြိုးမှောက်၍သွားပြီဟူလို။ ။

ဝါကျခဲ့ပုံကား။ ။ဓနကံ-အနုပစ္ဆိန္နံတွာ-ဖနေတိ။ ။ဤသုံးပုဒ်ကို

အရတူဟုဖွဲ့တိ။ ။ဓနုကကံသည်။ မဖြတ်ပဲ အကျိုးပေး၏။ ဖြစ်ပေ
ထည်းဟူ၏။ ဤသုံးပုဒ်အရတူသောကြောင့်။ ကံတပါးကဖြတ်၍။ ကံတ
အကျိုးပေးသည်ကို။ ဥပစ္ဆေဒက-ပုဗ္ဗကဟု-မခေါ်နိုင်။ ။ထိုကံသည်ပ
ဟျင်ဖြတ်၍။ ထိုကံသည် ပင်လျင် အကျိုးပေးမှ။ ဥပစ္ဆေဒက ပုဗ္ဗကဝ
၏။ ။ထို.ကြောင့်။ ။"ပုဗ္ဗကတေနဥပစ္ဆေဒနကကမ္မုနာမရိတွာသ
နိဗ္ဗတ္တာနံ ဝတ္ထု။နံ အဋ္ဌကထာသုယေဝ အာဂတတ္တာ"။ ။ဟူသောဋီက
သစ်စကားသည်။ အကုသိုလ်နှင့်။ ကုသိုလ်ကိုမှမကြည့်ပဲ။ အလွဲကိုဆ
သည်ဟု။ရေးမှတ်အပ်သောစကားသာဖြစ်သတည်း။ ။

(၁၃၉-အချက်။)

"ယန္တုတတ္ထအပရေပနအာစရိယာဝဒန္တိ တိဏ်ဟာဒိနာဥပဃာတကာသ
သယံဝိပါကနိဗ္ဗတ္တကတ္တာဘာဝဝစနံဝုတ္တံ။တံဝိနသုန္ဒရံ"။ ။ဋီကာသဒ်
ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်က။ဥပစ္ဆေဒကကံသည်။ အထက်ကပြခဲ့ကိုင်းဝ
ကိုယ်တိုင်ဖြတ်၍။ဒိဒိသည်ပင်လျင်။ အကျိုးပေးကြောင်းကို။အဋ္ဌကထ
တို့ဒွဲပြုဆိုသည့်အတိုင်းဝန်ခံပြီး၍။ တပါးသောဆရာတို့၏ အယူကိုဖြ
သောကြောင့်။ ။*အပရေပနအာစရိယာဥပဝိဋ္ဌကကမ္မံဗဟွာဗာဓ
ဒိပစ္စယောပသံဟာရေန ကမ္မန္တရသဝိပါကံ အန္တရန္တရာဇိဗာဓတိ
ဃာတကံပနတံသဗ္ဗသောဥပစ္ဆိန္ဒိတွာအညသဉ္စေတနာသံဒေတိနှ
ယံဝိပါကနိဗ္ဗတ္တကံ။ ဧဝံ ဟိဓနကတော ဇာမသဝိသေံသောသုပါက
တိဝဒန္တိ။ ။ဟုဖြဆိုလေသည်။ ။ဤစကားကို။ဋီကာကျော်ဆ
သက်ဆေသောကြောင့်ဖြသည်မဟုတ်။သောတုဓနတို့ဥာဏ်ပွါးစေ
ဌာသာဖြဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ။ထို.ကြောင့်။ ဋီကာကျော်ကို ပယ်
စကားမဟုတ်ရကားအဖြေမရေးကပြီ။ ။

(၁၄၀-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပန အဋ္ဌကထာယံ အာဂတံ ဓရဂ္ဂဝေါပမံ ဌသေ
အာသန္နမေဝပထမံဝိပါကံဒေတီတိ ဧကံသေနဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။
အဋ္ဌကထာယံဧဝံဧကံသေနဝုတ္တံ။နစဥဋ္ဌာတုံဝိအသင်္ကာန္တောသေ
ဝေါဝဿိဂရသအာသန္နဋ္ဌဿတာဝိပထမတရံနိကွမိသတီတိ"။ ။
သစ်။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ကံလေးပါးကိုဖြဆိုရာ။ဂရုကံနှဝံက
သန္နကံကိုဖြသည်။အာသန္နကံနောက်ကမှ။အာစိဏ္ဏကံကိုဖြသည်
သို့ဖြခြင်းသည်။ရှေးဦးစွာ ဂရုကံအကျိုးပေးသည်။ ဂရုကံမရှိသော

သန္နဲကဲ့ အားကျိုးပေးသည်။အာသန္နံကံ မရှိမှ။အာစိဏ္ဏကံ အကျိုးပေးမည် အာစိဏ္ဏကံမရှိမှ။ကဒူတ္တာကံအကျိုးပေးမည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကိုပြလို ၍။ ။ဂရုကမာသန္နံမာစိဏ္ဏံ ကဒူတ္တာ ကမ္မဉ္စေတိပါကဒါနပရိယာယေ နံ။ ။ဟုသင်္ကြိုဟ်၍။အရှင်အာနုရုဒ္ဓါထိန့်ဆိုတော်မူသည်။ ။*ကရုကန္တိမဟာ သာဝကံ့ မဟာနုဘာဝပ္ပ အညေနကမ္မေန ပဋိဗာဟိတံ့ အာသင်္ကုဏောယ္ပ ကမ်္မံ။အာသန္နံ့ကို မရဏကာလေအနုသရိတံ်။တဒါကတ္တု။အာစိဏ္ဏံ့ကို အ ဘိဏှသောကတံ်။ဂေဝါရံကတ္တာဝိဝါအာဘိဏှသောသမာသေဝိတံ်။က ဒူတ္တာ ကမ္မံ့ကို ဂရုကာဒီဘာဝံ အသမ္ပတ္တံ် ကတမတ္တာတော ယော ကမ္မံ့ကို ဝတ္တဗ္ဗကမ်္မံ်။တတ္ထကုသလံဝါဟောတု အကုသလံဝါ။ ဂရုဂ်ာဂရုကေသု ယံဂရုကံ် အကုသလပက္ခေမာ တုဃာတကာဒိကမ်္မံ်။ကုသလပက္ခေမဟဂ္ဂ တကမ်္မံဝါ။တဇ္ဇေဝေဝဲထမံဝိပစ္စတိ။သတိဝိအာသန္နာဒိကမ္မေပရိတ္တံ်ဥဒကံ ဩဂ္ဂရိတ္တာ ဂန္တွာမဟောဃောဝိယ။တထာဟိ တံ ဂရုကန္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ့အသတိဒုရာသန္နေသု ယံ အာသန္နံ မရဏကာလေ အနုသရိတံ်။တ ဒေဝပထမံဝိပစ္စတိ။အာသန္နကာလေကတေဝတ္တုမေဝနတ္ထိ။တသ္မိံ့ဝိအ သတိ အာစိဏ္ဏာ နာစိဏ္ဏေသုစယံ အာစိဏ္ဏံ့သု သိလျံ့ဝါဒုသိလျံ့ဝါ။တ ဒေဝပထမံဝိပစ္စတိ။ကဒူတ္တာကမ်ံ့ပနလဒ္ဓါသေဝနံပုရိမာနံအာဘာဝေနပဋိ သန္ဓိံ့အာကာ့ဏတိတိဂရုကံသဗ္ဗပထမံဝိပစ္စတိ။ဂရုကေအသတိအာသန္နံ့။ တသ္မိံ့ဝိအသတိအာစိဏ္ဏံ့။ တသ္မိံ့ဝိအသတိကဒူတ္တာကမ်ံ့။ တေနာဟာပါ ကဒါန ပရိယာယံနာတ္ဝိ။ ဝိပါက ဒါနာနန္တရေနာတျတ္ထော။ အာဘိဓမ္မာဝ တာရာဒိသု ပနအာသန္နတောအာစိဏ္ဏံ့ ပထမံဝိပစ္စန်ကတ္တာဝုတ္တံ့။ယထာ ပန ဂေါဂဏာပရိပုဏ္ဏာသဝဓံသဒ္ဓါရေဝိဝဒ္ဓေအပရဘာဂေဒမ္မဂဝဇလဝ ဂဝေသု သန္တေသုဝိ ယော ဝဓံဒ္ဓါရသအာသန္နောဟောတိ။အန်တမသော နုဗ္ဗလဓရဂ္ဂဝေါဝိသောယေဝပထမတရံနိက္ခမတိ။ဇဝံဂရုကတောအညေ သုကုသလာကုသလေသု သင်္ကန်တသုဝိမရဏကာလသအာသန္နတ္တာအာ သန္နမေဝ ပထမံဝိပါကံ ဒေတိတိဇ္ဈဝတံပထမံဝုတ္တံ့။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာ ကျော်။ ။ကံ်ထေးပါးတို့၏ အကျိုးပေးသော အစဉ်ကို ဖြာသည်။ ထို. ကြောင့်။ အရှင် အနုရုဒ္ဓါ သည်လည်း။ ပါကဒါန ပရိယာယေန။ ဟူသော ပါဠိကိုမိန့်သည်။ ။အာဘိဓမ္မာဝတာရအဋ္ဌကထာ ဆိုတိုင်းသာလျှင်။ အာသန္နကံ်ထက်။ အာစိဏ္ဏကံ်ကအားကြီးပါလျှင်။ဝါ။အားကြီးသည်ဟု။ အယူတော်ရှိပါလျှင်။အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ဤကဲ့သို့ ပါဠိကိုမစိမကုံးတန်

ရှာ။ အသင်ဆွေ ပုဒ်ကိုရှေ့ထား၍ပါဠိစိကုံးရမည်။ ပါကဒါနုပရိယာယော
နှ။ ဟူသောပါဠိကိုလည်း မထည့်သင့်ပြီဟူလို။ ။ဤကားဦးကာကျော်
ဆရာသည်။သင်္ကြိတ်ဆရာ၏အာဘော်ကို၊ကြည့်ရှုစမ်းသပ်ပုံတည်း။ ။
ဂရုကန်ဘဲ၊ ဂရုကံဟူသည်ကား။ မဟာသာဝဇ္ဇံ။ ကြီးသောအပြစ်ရှိ
သောကံတည်း။ ။(အကုသိုလ်သက်သက်ကိုရည်ညွှန်းသည်)။ ။စ။တ
နည်းသေးကား။ မဟာနုဘာဝံ။ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသော ကံတည်း။
အညေနကမ္မေန။ကံတပါးသည်။ပဋိဗာဟိတံ။ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ အာသက္ကါ
ထောယကမ္မံ၊မစွမ်းနိုင်အပ်သောကံတည်း။ ။အာသန္နဲ့ကို။အာသန္နံ တူ
သည်ကား မနုဿကာလေ။ သေကာနီးကာလ၌။အနုသရိတံ။ အောဝံမေ
အပ်သောကံတည်း။ဎ။ တနည်းမှာမူကား။ တဒါ။ထိုသေကာနီးကာလ၌
ကတံ။ပြုအပ်သောကံတည်း။ ။အာစိဏ္ဏကို။အာစိဏ္ဏံ ဟူသည်ကား။အာဘိ
ဏှသော။မြဲတ်မလပ်။ကတံ။ ပြုအပ်သောကံတည်း။ဝါ။တနည်းကား။ဎ
ကဝါရံကတ္ထာဝိ။တကြိမ်တည်းပြု၍လည်း။အာဘိဏှသော။မပြတ်မလစ်
သမာသေဒိဘံ။ကောင်းစွာဖွဲ့ပြီ။အာနန်တလဲလဲထုံအပ်သောကံတည်း။ ။
ကဋတ္တာကမ္မကို။ ကဋတ္တာကမ္မံဟူသည်ကား။ ဂရုကာဒိဘာဝံ။ဂရုကံစ
သည်၏အဖြစ်သို့။ အသမ္ပတ္တံ။မရောက်သော။ ကတမတ္တတောယောဝ။ဖြစ်
အပ်ကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ကမ္မဓိ။ကံဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗကမ္မံ၊ဆိုထိုက်။ ဆိုအပ်
သောကံတည်း။တတ္ထ။ ထိုလေးပါးသောကံတို့တွင်။ကုသလံဝါ၊ကုသိုလ်
မူလည်း။ဟောတု။ဖြစ်စေ။အကုသလံဝါ၊အကုသိုလ်မူလံညီး။ ဟောတု
ဖြစ်စေ။ဂဠုကာဂရုကေသု။ဂရုကံ။ထဟုကံတို့တွင်။အကုသထပက္ခေ၊အ
ကုသိုလ်ဘက်၌။ မာတုဃာတကာဒိကံ။အမိကိုသတ်ခြင်းအစရှိသော။ထ
ဂရုကံ။ အတြင်းလေးသောကံသည်။ အတ္ထိ။ရှိ၏။ ကုသလပက္ခေ။ကုသိုလ်
ဘက်၌။ ယံမဟဂ္ဂတကမ္မံဝါ။ အကြင်မဟဂ္ဂုတ်ကံသည်မူလည်း။ အတ္ထိ
ရှိ၏။ တထေဝ။ ထိုဂရုကံသည်ပင်လျှင်။ ပထမံ။ ရှေးဦးစွာ။ ဝိပစ္စတိ။ အ
ကျိုးပေး၏၊အာသန္နဒိကမ္မေ။အာသန္နကံစသောကံသည်။သတိဝိ။ရှိဝါ
သေ်လည်း၊ပရိတ္တံ။နုည်းသော။ဥဒကံ။ ရေကို။ဩဂဏှိ။ဆြုတ်ရှိတွာ။သွမ်းဖိုး၍
ဂဏှန်တွာ။သွားသော။ မဟောဃော။ကြီးစွာသောရေအယဉ်ကဲ့သို့
ပထမံ။ ရှေးဦးစွာ။ ဝိပစ္စတိ။ အကျိုးပေး၏။ တထာဟိ-တတောဇဝ။ထို့
ကြောင့်သာသျှင်။တံ။ထိုကံကို။ဂရုကန္တိ။ဂရုကံဟူ၍။ဝုစ္စတိ။ဆို အပ်၏
တသ္မိံ။ထိုဂဠုကံသည့်။အသတိ။မရှိခဲ့သော်။ဒုရာသန္နေသု။ဝေးသောကံ

ဒိုးသောက ံတို့တွင်။ယံကမ္ဘံ။အကြင်က ံသည်။အာသန္နံ့။နိုးဏ်။ မရဏကာ
လေ။သေကာဒိုးကာလဒ္ဓ။အနုသရိတံ.တဖန်အောက်ဂေမ.အင်ဏ်။တာဒေဝ
ကမ္ဘံ။ထိုကံသည်သာလျှင်။ပထမံ။ဂြိုးဥိုးစွာ။ဝိပစ္စတိ။အာကျိုးပေးဏ်။အာ
သန္နကာလေ။ သေကာဒိုးကာလဒ္ဓ။ ကတော။ပြုအပ်သည်။ သတိ။ဒို့သော်။
ဝတ္တဗ္ဗမေဝ။ ဆိုဘွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ။မရှိ။တည်ံဝိ။ ထိုအာသန္နကံ
သည်လည်း။အသတိ။ မရှိခဲ့သော်။ အာဘိဏ္ဍာနာဝစိဏ္ဏာသုစ။ လေ့ကျက်
အပ်သောက ံ။မလေ့ကျက်အပ်သောက ံတို့တွင်။ သုသိလျှံဝါ။ သုသိသျှ
စေတနာဟုဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ဒုဿိလျှံဝါ။ ဒုဿိလျှစေတနာ
ဟုဆိုအပ် သည်လည်းဖြစ်သော။ ယံအာဘိဏ္ဍာ ံ။ အကြင်လေ့ကျက်အပ်
သောက ံသည်။အတ္ထို။ရှိဏ်။တဒေဝ။ ထိုအာဘိဏ္ဍာကံသည်သာလျှင်။ ပထ
မံ။ဂြိုးဥိုးစွာ။ဝိပစ္စတိ။အာကျိုးပေးဏ်။ ။ကဋ္ဌာကမ္မံပန။ကဋ္ဌာက ံ
သည်ကား။ လဒ္ဓါသေဝနံ။ ရအင်သောအာသေဝနပစ္စည်းရှိခဲ့သော်။ တ
နည်းကား။လဒ္ဓါသေဝနံ။ရအပ်သောအာသေဝနပစ္စည်းရှိသော။ကဋ္ဌာ
ကမ္မံပန။ကဋ္ဌာက ံသည်ကား။ပုရိမာနံ။ ဂရု,အာသန်,အာဘိဏ္ဍာက ံ,ဟူ
ကုန်သောဂြေ့က ံသုံးပါးတို့ဏ်။အဘာဝေန။ မရှိခြင်းကြောင့်။ပဋိသန္ဓိ။ပ
ဋိသန္ဓေကို။အာကဃုတိ။ ဆွဲငင်နိုင်ဏ်။ ဣတိတသ္မာ။ ထို့ကြောင့်။ဂရုက ံ။
ဂရုကံသည်။ သဗ္ဗပထမံ။ ခပ်သိမ်းသောက ံတို့ဏ်ဂြိုးဥိုးစွာ။ ဝိပစ္စတိ။ အာ
ကျိုးပေးဏ်။ ဂရုံက။ဂရုကံသည်။ အသတိ။ မရှိခဲ့သော်။ အာသန်။အာသ
နကံသည်။ဝိပစ္စတိ။အာကျိုးပေးဏ်။တသ္မိဝိ။ထိုအာသန္နကံသည်လည်း။
အသတိ။မရှိခဲ့သော်။အာဘိဏ္ဍာ ံ။ အာဘိဏ္ဍာကံသည်။ဝိပစ္စတိ။အာကျိုးပေးဏ်။
တသ္မိဝိ။ထိုအာဘိဏ္ဍာကံသည်လည်း။အသတိ။မရှိခဲ့သော်။ကဋ္ဌာကမ္မံ။
ကဋ္ဌာကံသည်။ဝိပစ္စတိ။အာကျိုးပေးဏ်။ဒေတန။ ထို့ကြောင့်။ပါကဒါနပ
ရိယာယေနာတိ။ ပါကဒါနပရိယာယေနဟူ၍။ အာစရိယော။ အာဂုဏ်အနု
ရုဒ္ဓါဆရာသည်။ အာဟ။ ဆိုတော်မူဏ်။ ဝိပါကဒါနာနုက္ကမေန။ အာကျိုး
ပေးသော အစဉ်အားဖြင့်။ ဣတိအတ္ထော။ ဤသို့သောအနက်ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
ဖြတ်အပ်ဏ်။ပန။ဝါဒတပါးကိုဆိုဥိုးအံ့။အဘိဓမ္မာဝတာရာဒိသူ။အဘိဓမ္မာ
ဝတာရကျမ်းစသည်တို့၌။အာဘိဏ္ဍာ ံ။ အာစိဏ္ဏကံကို။အာဘာန္နတော။အာ
သန္နကံဏ်။ပထမံ။ဂြိုးဥိုးစွာ။ဝိပစ္စတိ အံ့။အာကျိုးပေးသည်ကို။ကတွာ။ပြု၍။
ဝုတ္တံ။ခ်ုံအပ်ဏ်။ ပန။ဥပမာအားဖြင့်ဆိုဥိုးအံ့။ ဂေါဂဏာပရိပုဏ္ဏာသေ။နွားး
အပေါင်းဖြင့်ပြည့်သော်။ ဝဇ္ဇသေ။နွားခြံဏ်။ ဒွါရေ။တံခါးကို။ ဝိဝဋေ။ ဖွင့်

လွှစ်အပ်သည်ဖြစ်သော်။ အပရဘာဂေ။နောံအတ္ထဒ္ဒိ။ ဒမ္မဂေဗလဘဂေးသူ။
အားနှဲသည်းသောနွားး။ အားကြီးသောနွားတို့သည်။ သင်္ကေသပုဝိ။ရိကုန်ငြား
သော်သည်း။ ယေး။ အကြင်နွားသည်။ ဝဓဒ္ဓါရသ"နွားခြံတံခါး၏။အာ
သန္နေ။အနိုးဥ်တည်သည်။ ဟောတိ။ဖြစ်၏။ အန္တိမသေဝ။ယုတ်သောအ
ပိုင်းအခြားအား၌ဖြင့်။ဒုဗ္ဘလဓရဂ္ဂဝေါဝိ။ အားနည်းသောနွားအိုသည်လည်း။
ဟောတိ။ဖြစ်ဇေ။သောယေဝ။ထိုတံခါးနှင့်ခိုးသောနွားသည်သာလျှင်။ပထ
မတရံ။အဥိးဇေကာတို့ထက်။အထူးသဖြင့်ဥိးစွာ။ နိက္ခမတိယထော။ထွက်
ရုံသေသကဲ့သို့ဇေဝံ။ဤအတူ။ဂရုကတော။ ဂရုကံမှ။အဉည်သူ။တပါးကုန်
သော။ ကုသလာကုသလေသူ။ကုသိုလ်။ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သောကံတို့
သည်။သင်္ကေသုပဝိ။ရိကုန်သော်လည်း။မရဏကာလသ။သေကာခိုးကာ
လ၏။ အာသန္နဘာ။နီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာသံန္နမေဝ။အာသန္နကံ
သည်သာလျှင်။ပထမံ။ရှေးဥိးစွာ။ဝိပါကံ။အကျိုးကို။ ဒေတိ။ပေးနိုင်၏။ဤ
တိဘသ္မာ။ထို့ကြောင့်။ဣဓ။ ဤသင်္ကိုဟ်ကျမ်း၏။ ကမ္မစတုက္ကဋ္ဌ။ ဝါ။ ဤ
သင်္ကိုဟ်ကျမ်း၌ပြအပ်သောဂရုကံအစ။ ကဋ္ဌဘာကံ အဆုံးရှိသောကံ
ထေးပါးတို့၌။ဝါ။ ဤကံသုံးပါးတို့၌။ ဝါ။တို့တွင်။တံ။ ထိုအာသန္နကံကို။ဝ
ထမံ။အာစိဏ္ဏကံ၏ရှေးဥိးစွာ။ ဝုတ္တံ။ဆိုအပ်၏။ ။ဤကားအဖွင့်ယောဇ
နာ။ ။ထိုသို့။ဥိကာကျော်ဆရာဖြင့်ဆိုသောစကားသည်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ
သင်္ကိုဟ်နှင့်ညီညွတ်၏။အဘိဓမ္မာဝတာရဆရာနှင့်ကားမညီညွတ်။ ယင်း
သို့မညီညွတ်သော်လည်း။ အဋ္ဌကထာဌီလည်း။ ဤနွားခြံတံခါးနှင့်ဖြစ်အပ်
သောဥပမာအတိုင်းပင်ရှိထေသောကြောင့်။သည်အတိုင်းသာပုံသေနှုတ်
ယူအပ်၏။အနှစ်တသောင်းပတ်လုံး။ရေဟန်းတရားကိုအားထုတ်၍မယုတ်
သော။ပါတိမောက္ခသံဝရအဓိသီလအာစိဏ္ဏကံ ကုသိုလ်ကြီးရှိပါထူက်
သောကာခိုးကာလ၌။ကုက္ကုစ္စအကုသိုလ်အာသန္နကံအနည်းငယ်ကြောင့်
အပါယဒုဂ္ဂတိ၌ဖြစ်ရသော။ဇရေကပတ္တနဂါးစသည်တို့ကိုးထောက်၍သို့
ဌာနကျမှတ်ယူလေကုန်။ ။အဘိဓမ္မာဝတာရဆရာကား။အာသန္နက
မနှောင့်ရှက်လတ္တံ့သော။အာစိဏ္ဏကံကိုရည်၍ ဆိုသည်။ အဋ္ဌကထာဆ
ရာကြီးများနှင့်။ သင်္ကိုဟ်။ ဥိကာကျော်ဆရာတို့ကား။ အာသန္နကံသည်
ဖြစ်ခဲ့သော်။ မည်သည့်အာ စိဏ္ဏကံကိုမဆို။ လွှမ်းမိုးနိုင်သော ကြောင့်
အာသန္နကံမဖြစ်ရလေအောင်။ မတားမြစ်နိုင်မဝိတ်ပင်နိုင် လတ္တံ့သော
အာစိဏ္ဏကံကိုရည်၍ဆိုသည်ဟုမှတ်။ ။

(ဋီကာသစ်ကေစိကား)

ဤကဲ့သောအဓိပ္ပါယ်ကိုမယူသောကြောင့်။ ။"ဝိဘာဝနိယံပနအင်္ဂ
ကထာယံအာဂတံဇရဂ္ဂဝေါပမံဒဿေတွာအာသန္နမေဝပထမံဝိပါကံဒေ
တိတိဇကံသေနဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိအင်္ဂကထာယံဇဝံဇကံသေနဝုတ္တံ့။
နစဥ်္ဇာတုံဝိ အာသင်္ကာနောသော ဇရဂ္ဂဝေါ ဝဇ္ဇိရဿ အာသန္နဋ္ဌ
တောပိပထမတရုံနိက္ခမိဿတိတိ"။ ။ဟု-အင်္ဂကထာများကိုပင်ပယ်
၍ခေးမိလေ၏။ ။အန္ဓစ်သာရမရှိသောစကားစုတည်း။ ။ထို.ကြောင့်။
(၁၄၀)အမှတ်ကို။ပယ်ဖျက်သုဘ်သင်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၄၁-အချက်။)

*ဒိဋ္ဌဓမ္မောပစ္စက္ခဘူတောပစ္စုပ္ပန္နောအတ္တဘာဝေါတတ္ထဝေဒိတဗ္ဗံဝိပါ
ကာနုဘဝနဝသေနာတိဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ။ ။(ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်)။ ။
သန္နိဋ္ဌိကော။ဟူသောပါဋိတော်၏အစု။ဒိဋ္ဌဟူသည်။ပစ္စက္ခကိုကောက်ယူ
ရသကဲ့သို့။ ဤအရောဒ္ဓါလည်း။ပစ္စက္ခကိုပင်။ဒိဋ္ဌဆိုလိုသည်ဟု-သိစေလို
သောကြောင့်။ပစ္စက္ခဘူတောပစ္စုပ္ပန္နော။ဟုဖွင့်တော်မူသည်။ ။သဘာ
ဝ,ပရိယတ္တိ, ပညာ,ဉာဏ်,သစ္စာ,အစရှိကုန်သော။ဓမ္မသဒ္ဒါ၏အနက်တို့
တွင်။ဤအရောဒ္ဓါနိသတ္တနိဇ်ဝဟူသော။ဥပပတ္တိဘဝကိုဟောသတည်းဟု။
သိစေသောလိုကြောင့်၊ဓမ္မောကိုအတ္တဘာဝေါဟု-ဖွင့်တော်မူလေသည်။
ဝေဒနိယံဒွ်။ဖိဒံဓာတ်။အနိယပစ္စည်း။ ထိုအနိယပစ္စည်းသည်။ ဘော,ကံ,
အနက်ဒွ်သက်သောပစ္စည်းတည်းဟု။သိစေလိုသောကြောင့်။ ။တဇ္ဇ
ဝေဒိတဗ္ဗံဝိပါကာနုဘဝနဝသေနာတိ။ ။ဟူသေးဝါဋိကိုမိန့်သတည်း။ ။
တနည်းကား။ ။နိယတိတိနိယျာနိကော။ ။ဟူ၍ဖြဆိုအပ်သောမူထ
ဋီကာဒွ်။ အနိယပစ္စည်းသည်။ ကတ္တားအနက်ဒွ်သက်သကဲ့သို့။ ကရဏ
သိလောတိက ရကိယော။ စသောမဟာဋီကာပါဠိတို့ဒွ်။ အနိယပစ္စည်း
သည်။တသ္မိလအနက်ဒွ်သက်သကဲ့သို့။ ဤအရောဒ္ဓါ။ဝိဒဓာတ်။ လာဘအ
နက်၊ဝိန္ဒနအနက်ဟော။ အနိယပစ္စည်ကား။ ကတ္တားအနက်။တသ္မိလအ
နက်တို့ဒွ် သက်လေသလောဟု။ မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံဟူ
သော။ပစ္စယုပ္ပဇ္ဇသံဝဏ္ဏနာဖွင့်ပုံနည်းကိုမိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ ။အနို
ယပစ္စည်းသည်။'ကံအနက်မှာသက်လိုလျှင်သက်။ ဘောအနက်မှာသက်
လိုလျှင်သက်ဟူလို။ ။ဝေဒိတဗ္ဗန္တိဝေဒနိယံ။ ။ကံအနက်ဒွ်သက်ပုံ။ ။
ဂေဒိတဗ္ဗံဝေဒနိယံ။ ။ဘောအနက်ဒွ်သက်ပုံ။ ။ယင်းသို့ကံအနက်။

ဘောအနက်၌သက်သော။အနိယပစ္စယန္တဝေဒနိယ။ဟူသောကိတ်ပုဒ်နှင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဟူသော-တပ္ပုရိသ်သမာသ်ပုဒ်နှင့် တွဲသောအခါမှ။ ဗဟုဗ္ဗီဟိသ မာသ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကိုသဒ္ဒါကိုသင်ဘူးသူမှန်က။သိကြစမြဲတည်း။ထို့ ကြောင့်။ ။ဒိဋ္ဌဓမ္မံ ဝေဒိတဗ္ဗံဒုတိယာသတိဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ။ ဟု-လုပ် ပါ၊လေဆိုလိုသည်။ ။သင်းသို့ဖြစ်၍။ အနိယပစ္စည်းနှင့်ပြီးသော။ကိတ် ပုဒ်ဟူသော။ဝေဒနိယသဒ္ဒါကို။နှားမလည်သေးကြောင့်၊မစစ်ဆေးတတ် ရကား။ဝါ။အိုးတော်လုပ်။ဖုတ်ရင်းကမှ။မကျက်ဟူသကဲ့သို့။အရင်းကမှ နေရာမကျရကား။ ။(ကြည့်လိုက်စမ်းကြပါ)။ ။"ဝိဘာဝနိယံပန ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒိတဗ္ဗံဝိပါကာနုဘဝနဝသေနာတိဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယန္တိဝုတ္တံ။တံ နသုန္ဒရံ။ ။ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒေတီတိဇဝိပါဋိယံဝုတ္တံ။ ဇဏ္ဍ ဟိဝိပါကံ ပဋိသံဝေ ဒေတီဘိဇတေန ဇာတဝေဒနိယသဒ္ဒါ ကမ္မသာဓ နော ဝိပါကာဘိဓေယျာစဟောတိတိဒသေတိ။ ဇဝဋ္ဋသတိဇာတိခဏ့ည ပဒဋ္ဌာသမာသောဇဝဆဇ္ဈကိ။နဥတ္တရပဒဋ္ဌာသမာသောတိ" ။ဟူသော စကားကို။ဋီကာသစ်ကစိက။စွပ်စွဲသောစကားဟူ၍မှတ်ပါကုန်။ပစ္စည်း အနက်ကိုနှားမဆည်ဂ္ဂါသောကြောင့်။ ကမ္မသာဓနော၊ဟူသောစကား ကိုထည့် မိဂ္ဂါသည်။ ။ဋီကာကျော်ဆရာကား။ ထိုကစိထက်သိန်း သန်းကုဋေ မကမြင်တော်မူသော။သဒ္ဒပါရဂူဖြစ်တော်မူသောကြောင့်။အ ရင်းကဖြို၍ဖြတ်တော်မူလိုက်သတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။(ဒံဂ၁)အဒ္ဓတ်က။ ကစိဆရာဋီကာသစ်ပယ်ချက်ကို။ဖျက်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၄၂-အချက်။)

၍စကားဦးသည်း။အထက်က။(၁၄၁)ကစကားကဲ့သို့။ပစ္စည်းကိုနှား မလည်ဂ္ဂါသောကြောင့်။မိမိ၏ကိုးကားရင်းစွဲပါဋိတော်နှင့်။ဋီကာကျော် သည်။ တညီတညွတ်တည်းဖြစ်နေသည်ကိုမျှဆည်းမသိမမြင်။မဆင်ခြင် မိသောကြောင့်။ရေးသားမိသည်ကို။ပယ်ဖျက်သုတ်သင်လိုက်ပြီတည်း။ ။

(၁၄၃-၁၄၄-အချက်။)

*အပဲရေအပရေဒိဋ္ဌဓမ္မတောအညသ္မိံ ယတ္ထကတ္ထဇ် အတ္တဘာဝေဝေ ဒိတဗ္ဗံ ကမ္မံအပရာပရိယဝေဒနိယံ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။အပရာ ပရိယဘုံသောပုဒ်၌။ပရိယာယ်တူသဒ္ဒါနှစ်ခုပြိုင်ရကား။နုက္ခနုက္ခန္တိအာတိ နုက္ခံ။ စသောနေရာတို့၌ကဲ့သို့။ အတိရေကတ္ထအနက်ကိုယူမည်ဟိုးသည် လည်းတချက်။နုက္ခနုက္ခပုဒ်တို့၌ကား။ဒေါမနဿဝေဒနာ မှန်သမျှကိုပင်

ကောက်ယူရသောကြောင့်။ အရတူရကား။ ဒုက္ခဥတံဒုက္ခဣာတိဒုက္ခဒုက္ခံ
ဟု-ဝစနတ်ပြိုလုပ်ရသကဲ့သို့။ ။အပရဥတံအပရဣာတိအပရာပရံ။ဟု၀
စနတ်ပြိုလုပ်ရမည်လောဟူသောအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ။ ။အပဂေအပဂေ။
ဟူသောဒွန်သမာသ်ပုဒ်ကိုပိန့်။ ။အပရဥအပရဥအပရာပရံ။ ဟု-အန္တာစ
ယဒွန်သမာသ်ပြိုလုပ်လေဟူလို။ ။အပရဥ။ဒုတိယာဘ၀လည်း။ အပရဥ။
တတိယာဘ၀ စသည်လည်း။ အပရာပရံ။ ဒုတိယာဘ၀။ တတိယာဘ၀စ
သည်။ ။ဤသို့၀စနထွပြိုလုပ်လေဟူလို။ ။ဒုတိယာဘဝကိုဟောသော
ရှေးအပရသဒ္ဒါ၏ အပါဒါန်ကို ဖြလိုသောကြောင့်။ဒိဋ္ဌမ္မတော။ဟူသော
ပါဠိကိုပိန့်။ ။အဘဲ့ကြောင့်။ ဒုတိယ ဘ၀ကို ယူရပါသနည်း။ ထိုအ
လယ်ဓောငါးချက်သဲ့သည်။ ဒုတိယာဘ၀၌။ပ၀တ္တိအကျိုးကို ပေးနိုင်သော
ကြောင့်။ရှေးအပရသဒ္ဒါဖြင့်။ ဒုတိယာဘ၀ကိုယူရပါသည်။ ။တတိယ
ဘ၀ကစ၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည် တိုင်အောင်။ အမှတ်မဲ့သော ဘ၀တရာ
သည်။ထိုအလယ်ဓောငါးချက်၏။ဝိပါကောကာသတည်း။ဝိပါကောကာ
သ၌ကား။ ပဋိသန္ဓေ။ပ၀တ္တိအကျိုးနှစ်ပါးရုံကိုပေးနိုင်သည်။ထို့ကြောင့်။
နောက်အပရသဒ္ဒါဖြင့်။ တတိယာဘ၀က။နိဗ္ဗာန်ရောက်ပန္တိမဘ၀ အထိ
ယူလေဟု။သိစေတော်မူလိုသော။ ဝိဘာ၀နိဋီကာကျော်ဆရာမြတ်သည်။
ယထွကထွစိအတ္ထဘာ၀ေ။ဟူသောပါဠိကိုပိန့်။ ။ကေစိဆရာတို့ဖြော်
ဖြင်ခြင်းငှာစင်စစ်ခဲယဉ်းလေ၏။ ။ဝိဘာ၀နိဋီကာကျော်၏အလို။ ။
ကံဥပပဇ္ဇ၀ေဒနိယံပဋိသန္ဓိံ အာကဃုတိ။သေသာနိအဝိပါကာနိ။ ။ဥာ
ဏဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။ ။မူလဋီကာ။အနုဋီကာတို့ကလည်း။အထူးမဖွင့်
ကြပြီ။ ။ကံဥပပဇ္ဇ၀ေဒနိယံ။ တရားသောဥပပဇ္ဇ၀ေဒနိယကံသည်။ပဋိ
သန္ဓိံ။ ပဋိသန္ဓေကို။ အာကဃုတိ။ငင်အံ့။ ဝ။ အကျိုးပေးအံ့။ သေသာနိ။
ဓာတ်တူ-ဓာတ်ပြားတပါးသောကံတို့သည်။ဝ။ထိုပဋိသန္ဓေအကျိုးပေး
သော။ သတ္တမဇောမှကြွင်းကုန်သောကုသိုလ်။ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော
အံ့လုံးစုံသောသတ္တမဇောစေတနာကံတို့သည်။အဝိပါကာနိ။ ပဓာတ်တို့, ပဋိ
သန္ဓေ,။နှစ်ထွေသောအကျိုးကို မပေးသောကြောင့်။ အဝိပါကဓမ္မမည်
ကုန်သည်။ပဟာန်တို့။ဖြစ်ကုန်၏။ ။အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အထွေထွေယောဇနာ။ ။
ဤအဋ္ဌကထာ၌။တရားသောဥပပဇ္ဇ၀ေဒနိယကံက။ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုပေး
သည်ရှိသော်။ကြွင်းကုန်သော ဥပပဇ္ဇ၀ေဒနိယကံတို့သည်။ အကျိုးမပေး
ကြပြီဟူလို။ ။အဘဲ့ကြောင့်အကျိုးမပေးသနည်းဟု။ စင်းစားသည်ရှိ

သော်။ပဋိသန္ဓေအကြိုးကိုမပေးရသောကြောင့်။ ပဝတ္တိအကျိုးကိုလည်း
မပေးတော့ကဘူးဟူလို။ ။ထို.ကြောင့်။ သင်္ဘမဇ္ဈောစေတနာကို။ဒုတိ
ယတ္တဘာဝဝေဒနိယ်။ဟုမဟော၏။ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယံဟု။ ကပ်ခြင်းအနက်
ရှိသော။ဥပပဇ္ဇသဒ္ဒါနှင့်ဒေါ်ပွားတော်မူသည်။ ။အနန္တရိယကံကိုငဲကွက်
ယူချွတ်လည်း။သင်္ဘမဇ္ဈောကိုသာကောက်ယူခဲ့လေသည်။ အနန္တရိယနှင့်။
ဥပပဇ္ဇအဓိပ္ပါယ်အတူတူ။သို့သော်လည်း။ဂဠေ-လဟု-သာခါရဏ-အသာ
ခါရဏာပြုတော်မူလိုသောကြောင့်သာခွဲ၍ဟောတော်မူသည်။ ။အနန္တ
ရိယကံကိုနှစ်ပါး။သုံးပါး။ဆေးပါ။ငါးပါးလုံးဖြစ်စေ။အမျှားပြုမိသောသူ
တို့၌။ တပါးအတွက် သာခံရသည်။တပါးကသာအကျိုးပေးတော့သည်။
ကြွင်းကံတို့သည်။အဇ္ဇေဟာသိကံသဘောသာဖြစ်ကုန်၏ဟု၍။အဋ္ဌကထာ
တို့၌ပြဆိုရာ။ဤအထက်ကပြဆိုပြီးသောအဓိပ္ပါယ်အတိုင်းကို ရည်တော်
မူ၍သာဖွင့်ဆိုတော်မူသည်ဟုမှတ်ချက်မှတ်။ ။

ထို.ကြောင့်။ဝိသင်္ကိနိပါတ်။စမ္ဘယျဇာတ်။ဌာလိသနိပါတ်သင်္ခ်ပါ
လဇာတ်တော်တို့၌။ထိုလူ.ဘဝ၌အားထုတ်အင်သော။ဒါနသီလကုသိုလ်
စေတနာတို့အနက်ကသင်္ဘမဇ္ဈောစေတနာသည်။အဟောသိကံဖြစ်ခဲ့၏
အကုသိုလ်ကံတပါးက။ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကိုပေးသောကြောင့်ဟူလို။ ။
ထိုဒုဂ္ဂတိဘဝနဂါးမင်းအဖြစ်၌။ပဝတ္တိအကျိုးကိုပေးသောစေတနာကား
သင်္ဘမဇ္ဈောစေတနာမဟုတ်ကဖြို။အဘဲ.ကြောင့်နည်း။ ။ဒုံသသာနိုအဓိပ
ကာနိ။ဟူသောဝိဘင်း အဋ္ဌကထာကြောင့်တည်း။ ။သသာနိုး။ဒုဂ္ဂတိ
အဟိတ်ပဋိသန္ဓေဟူသောနဂါးအဖြစ်ကိုပေးသောအကုသိုလ်ကံ၌ကြွင်း
ကုန်သော။ ဘုရားထောင်း၏ ဒါနသီလကုသိုလ်သင်္ဘမဇ္ဈောစေတနာတို့
သည်။အဓိပါကာနိ။ အကျိုးပေးကာဏ်းသောကြောင့်အဓိပါကဘုဝမမှတ်ကုန်
၏။ဝါ။အဟော်သိကံမည်ကုန်၏။ ။ဤသို့အနက်ဖြန်ရသောကြောင့်ထည်း
ယင်းသို့ဖြစ်၍။နဂါးမင်း၏စည်းစိမ်ကြက်သရေဟူသောပဝတ္တိဒုက္ခိ
လုံးစုံကို။အပရာပရိယဝေဒနိယကံကပေးသည်ဟု၍။မဲမဲသဲသဲမှတ်ယူတော်
ကုန်။ ။ထို.ကြောင့်။ထိုအပရာပရိယ၏အပါဒါနကို။ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီ
သို့။ဟု-ဖြတော်မူရသေသည်။ ။

ဤအခန်း၌။ကေစိဉ်ကာသစ်၏ထေဝံထားအားကိုးမှိုရာမဲ့။ပဒီပ၏ဥာဏ်
စွမ်းနှင့်ရေးသားသော စကားတို့ကို ပြလိုက်ဦးအံ့။ ။ဤဥပပဇ္ဇဝေ
ဒနိယံပဋိသန္ဓိ.အာဂကဆုတို။သသာနိအဓိပါကာနိ။ ။ဟူ၍ပြဆိုတော်မူ

သော်။ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌။ ။ပဝတ္တိ။ ပဒိုသနွေအကျိုးနှစ်မျိုးလုံးကိုပြ
သည်ဟု။မကောံမယူတတ်ပါပဲ။ ။တံဝိပဒိုသဋ္ဌိဝါကံသန္ဓာယဝုတ္တန်
ဂဟောတဗ္ဗံ။ ။ဟုစွပ်စွဲမခြွန်သည်မှာ။ ။ဥာဏဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌။ ။
ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယာဒိသုပနအာယူဟိတေသုကံဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံဝါကံဒေ
တိ။သေသာနိအဝိပါကာနိ။ ။ဟူ၍ဖြေဆိုသောဝါကျ၌။ပဝတ္တိအကျိုးကို
ဖေါ်ပြထားသည်ကို။မမြင်ရှာသောကြောင့်။ဝိတ်ထင်ရာကိုသာရေးသား
ပိခြင်းမျှဖြစ်၍။ ကေဝိ ဆရာ၏ စကားကို ဗျက်လိုက်ပါဟူလို။ ။ကေဝိ
ဆရာကိုးကွယ်ရာကိုရအောင်။ဆောင်ပုဒ်ကိုထုတ်လိုက်ခြင်းဘဲ။ ။*အ
ပရသိမ်အတ္ထဘာဝတောအညသိမ်ယသိမ်ကသိမ်ဒ္ဝိအတ္ထဘာဝေဝေဒိတဗ္ဗံအ
ပရာပရိယဝေဒနိယံ။ ။နေတ္တိအဋ္ဌကထာ။ ။အပရန္နာစပုဒ်ရှိသည်။ကေ
စိဆရာ။ရှေ့အပရပုဒ်၏အပါဒါနံကို။အတ္ထဘာဝတော။ဟုဖြသည်။ငိုကာ
ကျော်ဖြသော ဒိဋ္ဌဓမ္မတောနှင့်။ နေတ္တိ အဋ္ဌကထာဖြသော။ အတ္ထဘာဝ
တောနှင့်။အတူတူပါပဲတကားဟူ၍။တသက်လုံးမှတ်ပါလေ။ ။အတ္ထဘာ
ဝတော။ယခုမျက်မှောက်အတ္ထဘောမှ။ အပရသိမ်အညသိမ်။တပါးသော။
ယသိမ်ကသိမ်ဒ္ဝိအတ္ထဘာဝေ။အမှတ်မရှိသောဘဝ၌။ဝေဒိတဗ္ဗံ။ခံစားအပ်
သောအကျိုးရှိသောကံသည်။အပရာပရိယဝေဒနိယံ။အပရာပရိယဝေဒ
နိယကံမည်၏။ ။ဤသို့နေတ္တိ အဋ္ဌကထာ၌ ဖြဆိုတော်မူသောကြောင့်။
(မုံရွာလယ်တိုင့်ကာသစ်က)။ ။သတ္တမဇောစေတနာကိုကျော်နင်း၍
အလယ်ဇောငါးချက်စေတနာသည်။ ဒုတိယဘဝ၌ အကျိုးမပေးနိုင်ဘူး
ဟူ၍ဂုဏ်း။ဝိဘင်းဒဋ္ဌကထာ၌ အသေအချာဖြဆိုသောစကားကို။ မသေ
မချာ။ခြေရာဖျောက်လိုသောဆန္ဒနှင့်။ပဝတ္တိ အကျိုးကိုမဖြဘူး။ပဒိုသန္ဓေ
အကျိုးကိုသာဖြဆိုသည်ဟူ၍ဂုဏ်း။ စွပ်စွဲရေးသားခြင်းသည်။ပညာရှိဘို့
မကြိုက်မနှစ်သက်အပ်သောစကားသာဖြစ်လေ၏။ ။ဒိဿကကံခြောင့်။
ဝေမာနိကဝိတ္တာတို့၏။ ဒုတိယဘဝ၌ရအပ်သော။ပဝတ္တိကုသိုလ် အကျိုး
ကိုလည်း။အလယ်ဇောငါးချက်၏အကျိုးဟု။ဟုတ်မှန်စွာမသိခြင်း။ဟုတ်
မှန်စွာသိကုန်သောဆရာမြတ်တို့ဆုံးမသောစကားကိုမလိုက်နာနိုင်ခြင်း
သည်။ သက်သက်မဲ့ဒုဗ္ဘစသဘာဝ။ မာနာနုသယရှိကြောင်းထင်ရှားလေ
သတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ ။"ယဿဝိဘာဝနိယံအပရေအပရေဒိဋ္ဌဓမ္မ
တောအညသိမ်ယတ္ထကတ္ထစိအတ္ထဘာဝေဝေဒိတဗ္ဗံကမ္မံအပရာပရိယဝေ
ဒနိယန္တိဝုတ္တံ။ ။တတ္ထဒိဋ္ဌဓမ္မတောတိဇ္ဇဒံတာဝနယဇ္ဇတိ"။ ။ဟူသော

ယသုဂဏန်းပြ။(၁၄၃)အမှတ်ကစကား။ ။"နှဟိမဇ္ဈေဥပပဇ္ဇဘဝံတဇ္ဇေ
ဝဿာပထမောဒိဋ္ဌမဇ္ဈောဝဇ္ဇဓတတိယေပဒေအဓိကတောတိယုဇ္ဇော။ ။
အတ္ထတောပန ဗျဉ္ဇနတောစ သဇ္ဈံ ပါဋိယာန သမေတိ"။ ။ဟူသော
(၁၄၄)အမှတ်ကစကား။ ဤစကားနှစ်ရပ်ကိုရေးသားလွန်ကျူးခဲသော။
ဋီကာသစ်ကေစိစကားသည်။ ဥာဏဝိဘင်းအဋ္ဌကထာကြီးနှင့်သာမညို
ညွှတ်သည်မဟုတ်။ ကမ္မဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ အရပ်ရင်တို့နှင့်ထည်းမညို
ညွှတ်ရကား။ထိုစကားကိုဖျက်ဆီးလိုက်သတည်း။ ။

(၁၄၅-၁၄၆-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံ သာစ ပဋိသန္ဓိံ ဒတွာ ပဝတ္တိဒါပကံဒေတိ။ပဋိ
သန္ဓိယာပနအဒိန္နာယပဝတ္တိဝိပါကံဒေတိတိနတ္ထိတိဝဒ္တုံ။တံနယုဇ္ဇတိ။ ။
ယသာ ဝုတ္တဝတ္ထု။ဟိ သဒ္ဓိံဝိရုဇ္ဈနတောစ။ ။ယဉ္စတ်ဇ္ဇာရုတိအနုဇ္ဇာရံဟိ
ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယသန္တာနောတိကာရဏံဝုတ္တံ။တံဝိအကာရဏံ။ ။
စုတိအနုဇ္ဇာရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝဇီဝံဝိဿကာသ သမ္ဘဝတော"။ ။ဟူ
သောဋီကာသစ်ကေစိစကားကို ဖြဆိုအပ်ပြီးသော။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ
အဋ္ဌကထာတို့နှင့်။ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင် လေသောကြောင့်။ ပယ်
ဖျက်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၄၇-အချက်။)

"ယဉ္စတတ္ထ ပဋိသန္ဓိယာပနဒိန္နာယဇာတိသဒေတဝိ ပဝတ္တိဒါပကံဒေ
တိတိဝုတ္တံ။တံဝိနဂဟေတဗ္ဗံ။ ။ကမ္မသက်ာပတ္တိဒံတော်။ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌ
ကထာယဉ္စဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံဥပပဇ္ဇဝေဒနိယံအပရပရိယာယဝေဒနိယဉ္စိ
တေသံသက်ာမနံနတ္ထိ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။မှော်ဓော်ဝံမှားမှားရေးသားခဲ့မိ
သည်။အာစရိယဝါဒလွတ်ကင်းခဲ့။ထေးက်တည်ရာမရကြောင်းကိုဝန်
သက်စဲသို့။ဖေါ်ပြမိရာလေ၏။ ။အာဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ထိုအင်္ဂုတ္တိ
အဋ္ဌကထာခဲ့။ကံဘပါးနှင့်းကံတပါးကို။အကျိုးပေးမရောမရှက်ကောင်
ကြောင်းကို။ပြဆိုသောအရိပ်အမြွက်မပါ။ မရောမရှက်ကောင်းကြောင်
ကို။ဖွင့်ဆိုတော်မူကြသော။ အဋ္ဌကထာ။ ဋီကာတို့လည်း။ သက်သက်မူ
ရှိ။ ။အင်္ဂုတ်မောဂ္ဂသာန်၏။လွန်လေပြီးသော။ကမ္မာကာလတို့ကပြုခဲ့သော
ကံကြွင်းသည်။အာဆုံးသတ်ခဲ့လာ၍။ ပဝတ္တိအကျိုးပေးပုံကိုကြည့်ပါ။ အ
နုဇ္ဇာရိယသတ္တာမရောစေတနာဟုတ်မဟုတ်။ သတ္တာမရောစေတနာဟူ
၍တ်ယူရမည်။ ။အဲ့ဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။အနုဇ္ဇာရိယကံဟူသည်။သတ္တ

မဇ္ဈောကိုသာကောဝံယူ၍။အာလယ်ဓောဝါးချက်တို့ကို။ အပေါဘဝိကံသ
ဘောသို့သား၊ကောဝံယူရသောကြောင့်တည်း။ ယင်းသို့ သတ္တမဇ္ဈော အနုန္တ
ရိယကံသည်။အာဝိဘိဝရဲ၌ပစ်ချပြီး၍။ ထိုဝရဲမှလွတ်သောအခါ။ဘဝအရာ
ဘဝအထောင်လိုက်၍။ပဝတ္တိအကျိုးအမျိုးမျိုးကိုပေးသဖြင့်။ အဆုံးဘဝ
၌လည်း။ ခိုးသားငါးရာတို့ရိုက်သတ်ခြင်းဟူသော ပဝတ္တိအကျိုးကိုပေး
ပြန်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။သတ္တမဇ္ဈောစေတနာသည်။ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို
ပေးသည်ရှိသော်။ဘဝအရာဘဝအထောင်လိုက်၍။ပဝတ္တိအကျိုးကိုပေး
၏ဟူ၍မရချမှတ်။ ။အနုန္တရိယကံတရက။ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုပေးခဲ့သော်။
ကြွင်းသောအနုန္တရိယကံတို့သည်။ အကျိုးမပေးအပေါဘဝိကံသဘော
သာဖြစ်ရကြသည်။ ဟူသောအဋ္ဌကထာမျာ၏စကားအတိုင်း။ပဋိသန္ဓေ
အကျိုးကိုပေးမှ။ပဝတ္တိအကျိုးကိုပေး၏ဟူသော။ အဓိပ္ပါယ်ရေခဲပြီးသား
ဖြစ်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။အင်္ဂုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာကိုကိုးကား၍။ဦးကာသစ်
ကေစိဆရာက။တံနဂေဟာတဗ္ဗံ။ဟုပြဆိုလိုက်ခြင်းသည်။ အင်္ဂုတ္တိရ်အဋ္ဌ
ကထာက။ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုပေးပြီးသော။သတ္တမဇ္ဈောစေတနာသည်။
ဘဝအရာဘဝအထောင်ပဝတ္တိအကျိုးကိုမပေးကောင်းဘူးဟု။ဆိုသော
ကားလည်းမပါ။ ထိုကဲ့သို့လေးပါးတို့တွင်။ အပေါဘဝိကံကြဉ်သောရှေးကံ
သုံးပါးတို့သည်။ပဝိတို့၏အကျိုးပေးခြင်းတို့သည်။ရောနှောရှက်တင်ခြင်း
မရှိ။ ပဝိတို့၏ဝိပါကောကာသဒွါ တည်၍သာလျှင်။ အကျိုးပေးကုန်၏ဟု
သာမည်ဆိုလေ့ပ်မူ၏။ ။ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံသည်။ဒုတိယဘဝဒွါပဝတ္တိ
အကျိုးကိုမပေး။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကံသည်။ တတိယဘဝဒွါပဋိသန္ဓေအ
ကျိုးကိုမပေး။အပရာပရိယဝေဒနိယကံသည်။ဒုတိယဘဝဒွါပဋိသန္ဓေအ
ကျိုးကိုမပေး။ ထိုအပရာပရိယဝေဒနိယကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဒွါပဝတ္တိအကျိုး
ကိုမပေး။ပဝိတို့၏ ဝိပါကောကာသဒွါသာတည်မြဲတိုင်းတည်ကုန်၏ ဟူ၍
သာဖြတော်မူလေသည်။ ။*ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံဥပပဇ္ဇဝေဒနိယံအပရပရိ
ယာယဝေဒနိယန္တိတေသံသက်မနံနတ္ထိ။ယထာဌာနေယေဝပတိဋ္ဌန္တိ။ ။
ဟူသောစကားကို။အင်္ဂုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာဆရာဝိန်တော်မူလေသည်။ ။
ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ။ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံဂုဏ်း။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယံ။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိ
ယကံဂုဏ်း။အပရပရိယာယဝေဒနိယံ။အပရပရိယဝေဒနိယကံဂုဏ်း။ဣတိ။
ဤသို့။တေသံ၊ ထိုကံတို့၏။ ။တန္ဒဿ်းကား။ ဣတိဣမိနာ ပကာရေန။
ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။တေသံ။ ထိုကံတို့၏။သက်မနံ။ ရောရှက်ခြင်း

သည်။နတ်ထြိ။မရှိ။ယထာဥာနေယော၀။ မိမိတို့၏ ဝိပါကောကာသဒ္ဓါတည်ခြင်း
တိုင်းသာလျှင်။ပတိဋ္ဌန်္တိ။ တည်ကုန်၏။ ။အဋ္ဌကထာပါဠိ၏ယောဇ
နာ။ ။ဤအဋ္ဌကထာ၏အဓိပ္ပါယ်ကား။ ယခုပြဆင့်အပ်ပြီးသော အတိုင်း
ပင်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုမူလကမေ
ယျမဆတက်သောကြောင့်။ အင်္ဂါရှိရအဋ္ဌကထာဠဲ။ အဓိပ္ပါယ်အယူထွဲ
ခြင်း။ ထိုအဋ္ဌကထာတို့၏ သဘောအတိုင်း ဖွင့်ဖြေတော်မူသော။ ဦးကာ
ကျော်၏ စကားမျှားကို ပယ်ရှားခြင်းဟူသော ပြဿနာကောင်းမျှားစွာ
တို့ကို။ဦးကာသုံးသပ်အပေါ်ဒွဲရဂ္ဂါလေသတည်း။ ။

(၁၄၁-၁၄၉-၁၅၀-အချက်)

*တတ္ထ အကုသလံ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ မနောကမ္မန္တိ ကမ္မဒွါရ၀
သေနတိပဒံဟောတိ။ ။သင်္ကြိတ်။ ။

*ကထံပါဏာတိပါတောအဒိန္နာဒါနံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော စေတိ
ကာယဝိညတ္တိသင်္ခါတေ ကာယဒွါရေ ဗာဟုလ္လ၀ုတ္တိတောကာယကမ္မံနာ
မ။ ။မုသာ၀ါဒေါဝိသုဏာ၀ါစာ ဖရုသ၀ါစာသမ္ဖပ္ပလာပေါစေတိ ဝစီ
ဝိညတ္တိသင်္ခါတော၀စီဒွါရေဗာဟုလ္လ၀ုတ္တိတော၀စီကမ္မံနာမ။ ။သင်္ကြိတ်။

*ပါဏာသသာဏိကံ ပတိတုံ အဒ္ဒတွာအတိ၀ပါတနံ ပါဏာတိပါ
တော။ ကာယ၀ါစာဟိအဒိန္နသ အာဒါနံအဒိန္နာဒါနံ။ မေထုနဝိတိက္ကမ
သင်္ခါတေသု ကာမေသု ဒိန္ဆာစရဏံ ကာမေသု ဒိန္ဆာစာရော။ တတ္ထပါ
ဏောတိ၀ေါဟာရတောသတ္တော။ ပရမတ္ထတောဇီ၀ိတိန္ဒြိယံ။ တသ္မိံပါ
ဏေပါဏာသညိနောဇီ၀ိတိန္ဒြိယု ပဒေဆ္ဒဒကပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ၀ဓ
စေတနာပါဏာတိပါတော။ ပရဘဏ္ဍေတထာသညိနောတဒါဒါယက၀
ယောဂသမုဋ္ဌာပိကာထေယျစေတနာအဒိန္နာဒါနံ။အသဒ္ဓမ္မသေ၀နဝသေ
နကာယဒွါရပ္ပ၀တ္တာအဂ ဆဲဗ္ဗိဒ္ဓါနဝိတိက္ကမ စေတနာကာမေသု ဒိန္ဆာစာ
ရောနာမ။ သုရာပါနမြိဇ္ဇော၀သင်္ခါတိတိ၀ဒန္တိ။ ရသသင်္ခါတေသုကာ
မေသုမိစ္ဆာစာရဘာ၀တော။ ။ကာယဝိညတ္တိသင်္ခါးတကာယဒွါရေဖ
ကာယေနအဓိပ္ပါယံဝိညာပနတော။ သယဉ္စ ကာယေနဝိညေယျတ္တာ။။ကာ
ယဝိညတ္တိသင်္ခါတေအာဘိက္ကမနာဒိ ဇနကစိတ္တဇ၀ါယောဓာတ္ဝါဒိက ဂ
လာပသမုဋ္ဌာပကာရဘူတေသဆဲမ္ပနာဒိနံသဟကာရိကာရဏဘူတေစော
နကာယဘာ၀တောကမ္မာနုပသဉ္ဇိတ္တမုခဘာ၀တောစကာယဒွါရသင်္ခါတေ
ကမ္မဒွါရေ။ ကိဉ္စာဝိဟိတံတံကမ္မသဟဇာတစိတ္တုပ္ပါဒေနဝသာဝိညတ္တိ

ဒုယတိ။ တထာဝိတသသာတထာပဝတ္တမာနာယ တုံသမုဒ္ဒါပကကမ္မံသ
ကာယကမ္မာဒိဝေါဟာရောဟောတိတိသာတသေဝပဝတ္တိမုခ ဘာဝေ
နဝတ္တုံလဒ္ဓတိ။ ကာယဒွါရေဝတ္တိတောတိဇ္ဇေ ကယေဝ ဝုဇ္ဈေယဒိဇံ
ကမ္မဒွါရဝဝတ္ထာနံနသိယာ။ ကာယဒွါရေ ဟိပဝတ္တံကာယ ကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ။
ကာယကမ္မသစပဝတ္တိ မုခဘူတံကာယဒွါရန္တိ။ပါဏာတိပါတာဒိကံပန
ဘိစာယအာဏာပေန္တသကာယကမ္မံဝစီဒွါရေဝိပဝတ္တတိတိဒွါရေနကမ္မ
ဝဝတ္ထာနံနသိယာ။ တထာမုသာဝါဒါဒိ ကာယဝိကာရေန, ကရောန္တသ
ဘစီကမ္မံကာယဒွါရေဝိပဝတ္တတိတိ ကမ္မေနဒွါရဝဝတ္ထာနံဝိနသိယာတိအ
ယံစောဒနာပစ္စုပဋ္ဌေယျာတိ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိယာဝဝတ္ထာနံဒသေတုံ ဗာ
ဟုလ္လဝုတ္တိတောတိဝုတ္တံ။ ကာယကမ္မဉ္စိကာယ ဒွါရေယေဝ ဗဟုလံပဝတ္တ
တိ။အပ္ပံဝစီဒွါရေ။တသ္မာကာယဒွါရေယေဝဗဟုလံပဝတ္တနတောကာယ
ကမ္မဘ္ဘာဝေါသိဒ္ဓေါ။ဝနစရကာဒီနံဝနစရကာဒိဘာဝေါဝိယ။တထာကာ
ယကမ္မမေဝယေဘုယျနကာယဒွါရေပဝတ္တတိ။နဏ္ဍတရာနိ။ တသ္မာကာ
ယကမ္မသယေဘုယျန ဇေဋ္ဌဝပဝတ္တနတောကာယကမ္မဒွါရဘာဝေါ
သိဒ္ဓေါ။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိမာဒီနံ ဗြာဟ္မဏ ဂါမာဒိဘာဝေါဝိယာတိနဂ္ဂိကမ္မ
ဒွါရဝဝတ္ထာနေကောစိဝိဗန္ဓောတိအယမေတ္ထာဓိပ္ပါယော။ ။ဝိဘာဝနိဋ္ဌိ
ကာကျော်။ ။

အဓိပ္ပါယ်ကဲ့။ ။ကမ္မဒွါရဟူ၍ဆိုတော်မူရခြင်းကား။ကံဖြင့်ဒွါရကို
ပိုင်းခြားခြင်း။ဒွါရဖြင့်ကံကိုပိုင်းခြားခြင်းဟူ၍နှစ်ပါးရှိကြောင်း။ကာယ
ဒွါရဌဖြစ်သောကံကို။ကာယကံဟုခေါ်ရသည်။ ဝစီဒွါရဌဖြစ်သောကံကို။
ဝစီကံဟုခေါ်ရသည့်အတွက်။ဝစီကံဟူသောအမည်ကိုရပြီးသော။ဝါ။ဝ
စီကံဟုသိုးခြွေးခြားခြင်းခေါ်ဝေါ်အပ်ပြီးသော။ရသာဝါဒကံစသည်လေးပါးတို့
ကို။စက္ကျ။စသည်တို့ဌဲလက်နှင့်ရေးဏ်။ နှုတ်မမြွက်။ ထိုသူသည်။ကာယကံ
ထိုက်သလော။ ဝစီကံထိုက်သလောဟူမူ။ မဟုတ်မမှန်သောစာကိုလက်
နှင့်ရေးရာဌဲ။ဝစီကံထိုက်ဏ်။ ထိုဝစီကံသည်။ဝစီဒွါရဌကားမဖြစ်။ ကာယ
ဒွါရဌသာဖြစ်ရကား။ ။ဝစီဝိညတ္တိသဒ်ါတေဝစီဒွါရေဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော
ဝစီကမ္မံနာမ။ ။ဟူသောစကားကိုသင်္ကြိဟ်ဆရာဆိုတော်မူလေသည်။ ။
ပါဏာတိပါတကာယကံဌလည်း။ ဒိဗ်ကာယဝိညတ်ဖြင့်သတ်သော်သာ။
ကာယကံထိုက်သည်။ နှုတ်မြွက်စေခိုင်း၍သတ်သောသူအား။ဝစီဝိညတ်
ဌကာယကံဖြစ်ရသောကြောင့်။ ။ကာယဝိညတ္တိသဒ်ါတေကာယဒွါရေ

ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတောကာယကမ္မံနာမ။ ။ဟူသောစကားကိုအာဂုင်အနုရုဒ္ဓါ ပိန့်တော်မူလေသတည်း။ ။ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ဆိုကောက်ကား။ ။ ဝစီဒွါရဒ္ဒြဖြစ်သောကြောင့်။ ဝစီကံခေါ်သည်မှာယောဘုယျနည်း ကာယဒွါရဒ္ဒလည်းဖြစ်သေး၏။ ။ကာယဒွါရဒ္ဒြဖြစ်သောကြောင့်ကာယကံခေါ်သည်မှာယောဘုယျနည်း။ ဝစီဒွါရဒ္ဒလည်း ဖြစ်သေး၏။ ။ပုံသေရ၍ လိပ်ခဲတင်းလင်းမမှတ်ပါနှင့်ဟု။ ဤတော်မူလိုသောအာဂုင်အနုရုဒ္ဓါ ဆရာသည်။ ။ဗဟုလ္လဝုတ္တိတောဟူသောပါဠိကိုဖြန့်သတည်း။ ။ကာယကံသည်။ကာယဒွါရဒ္ဒြအဖြစ်များ၏။ဝစီဒွါရဒ္ဒြအဖြစ်နည်း၏ဟူ၍မှတ်။ ။ဝစီကံသည်။ ဝစီဒွါရဒ္ဒြအဖြစ်များ၏။ ကာယဒွါရဒ္ဒြ အဖြစ်နည်း၏ ဟူ၍မှတ်။ ။ထို့ကြောင့်။ ကာယကံဘည်းဟူသော်မူဆိုးကို။ ကာယဒွါရတည်းဟူသောတောဒ္ဒြအနေများသည်ကိုဖွဲ့၍။ဝနုစရကောဟု-ခေါ်လေ။ ။ဝါ။တောဒ္ဒြအနေများသောမူဆိုးကို။ဝနုစရကောဟု-ခေါ်ရလေသကဲ့သို့။ ကာယဒွါရဒ္ဒြအဖြစ်များသောကံကို။ ကာယကံဟူ၍ခေါ်လေသည်။ ဌာနိုကိုဌာနနှင့်မှတ်ပုံ။ ။

ဒွါရဒ္ဒြကာယကံ၏များစွာဖြစ်သည်ကိုဖွဲ့၍။ ဒွါရဖြင့်ကံကိုမှတ်ရြန်၍။ ကာယကံဟုခေါ်လေသည်။ ။ပုဏ္ဏားရွာကို။ဗြာဟ္မဏဂါမဟုခေါ်သကဲ့သို့တည်း။ဌာနကိုဌာနှင့်မှတ်ပုံ။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍။ကံဖြင့်ဒွါရကိုမှတ်ခြင်း။ ဒွါရဖြင့်ကံကိုမှတ်ခြင်းဒွိအဖြစ်မရှိဟူလို။ ။ဤကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်။ ။

"ယသ္မာပနကာယဒွါရသကာယောတိနာမ အနေကေသုသတ္တေသ ဟသေသုသယမေဝဆိဒ္ဓံပါကဋ္ဌံ။ထထာဝစီဒွါရသဝါစာတိနာမ။ကုသသာ ကုသလစေတနာ စိတ္တာသဲါတသ မနောဒွါရသစ မနောတိနာမ။ တသ္မာ သဗ္ဗထ္ထ ကာယဒွါရံဝစီဒွါရံမနောဒွါရန္တိ ဝုတ္တေကမ္မေနဒွါရသဝ ဝတ္ထာနကိစ္စံနာမနတ္ထိ။ယတ္ထပနကာယကမ္မဒွါရံဝစီကမ္မဒွါရံမနောကမ္မဒွါရန္တိ အာဂတံ။တတ္ထေဒွါရကထာဒိသုကမ္မေနဒွါရဝဝတ္ထာနံ ပိဝိသုံဝတ္တုံ ဟောတိတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ"။ ။ဤကာသစ်။ ။ထိုပဒဒြဆိုသောအဓိပ္ပါယ်အများကိုပဒ်လျှင်။အနှစ်သာရကြီးတခုဟုမှတ်ထင်ရှာသောကြောင့်။ "ဧတေနယံဝုတ္တံဝိဘာဝနိယံ ကာယကမ္မသစပဝတ္တိမရခဘုတံ ကာယဒွါရန္တိဝုစ္စတိတိ။ တံပဋိက္ခိတ္တံဟောတိ"။ ။ဟုတချက်ပယ်ပုံခြင်း။ ။ "ယဉ္စတတ္ထတထာရူဿဝါဒါဒိကာယဝိကာရေနကရောန္တိသသာစိကဉ္စ ကာယဒွါရေဝိပဝတ္တိတိကမ္မေနဒွါရဝဝတ္ထာနံပိနဆိယာတိဝုတ္တံ။ တံပိ

နယူဇ္ဇတိ''။ ။ဟုတဝျက်။ ။''နဟိကာယဝိကာရေနကရိယမာနံဝစီ
ကမ္မံကာယန္ဒါရေပဝတ္တမာနံဝိတသန္ဒါရသ နာမံဘိန္ဒိတုံဝါအတ္တနော
နာမံဒါတုံဝါသက္ကောတိ။ သဘာဝသိဒ္ဓတ္တာတသနာမသသာတိ''။ ။
ဟုတဝျက်။ ။''ဇတေနေဝယဒ္ဓတတ္ထဝတ္တုံတထာကာယကမ္မမေဝယ
ဘုယျနကာယန္ဒါရေပဝတ္တတိ။ နဇ္ဈတရာနိ။တသ္မာကာယကမ္မသ ယေ
ဘုယျနဇ္ဈေဝပဝတ္တနတော ကာယကမ္မန္ဒါရောဆိန္ဒေါ။ ဗြာဟ္မဏကါ
မာဒိနံဗြာဟ္မဏကါမာဒိဘာဝေါဝိယာတိ။တံဝိပဋိက္ခိတ္တံဟောတိ''။ ။ဟု
တဝျက်။ ။''နဟိကမ္မန္ဒါရန္တိနာမံဇ္ဈာဝတ္တုံအတ္ထိတိ''။ ။ဟူ၍အပျားများ
အယွင်းယွင်းတို့ကိုရေးသားမိသည့်အခြင်။ဟုတ်မှန်တိုင်းရေးသားသော
ဋီကာကျော်၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်းပယ်ဖျက်မိလေ၏။ ။အလွန်တရာ
အံ့သြဘွယ်ကောင်းဖို့။ ။

ကမ္မေနာဝိန္ဒါရနာမံလဘတိ။န္ဒါရေနာဝိကမ္မံ။ ။အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌ
ကထာ။ ။ကမ္မေနာဝိ။ကံဖြင့်လည်း။န္ဒါရနာမံ။န္ဒါရ၏အမည်ကို။လဘတိ။
ရ၏။န္ဒါရေနာဝိ။န္ဒါရဖြင့်လည်း။ကမ္မံ။ကံ၏အမည်ကို။လဘတိ။ရ၏။ ။
ဤကားအဋ္ဌကထာပါဠိ၏ဟုတ်မှန်တိုင်းသောအထွေထွေနာ။ ။ဤအ
ဋ္ဌကထာ၏ စကားကို။မဏ္ဍာဋီကာကေစိဆရာပင်ဖြစ်စေ။ ထိုဆရာ၏ဆ
ရာ့ဆရာပင်ဖြစ်စေ။မည်သို့သောနည်းနှင့်မျှမလွန်ဆန်နိုင်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။
''ကာယန္ဒါရံဝစီန္ဒါရံမနောန္ဒါရန္တိဝုတ္တေကမ္မေနန္ဒါရဝဝတ္ထာနံနာမနုတ္ထိ''။ ။
ဟူ၍ဖြဲများသော။မဏ္ဍာလယ်တီဋီကာ၏စကားကို။ မချဆတ်ဆတ်အ
များကြီးစင်စစ်ဟူ၍စွဲစွဲမြဲမြဲမှတ်လေ။ ။

ထိုဋီကာသစ်ဆရာသည်။ ပိပိ၏စကားဖြင့်ပင်။ ပိပိရေးသမျှသော အ
ဓိပ္ပါယ်တို့ကိုဖျက်ဆီးလိုသောကြောင့်။ ။''နဟိကမ္မန္ဒါရန္တိနာမံဇ္ဈာဝတ္တုံ
အတ္ထိ''။ ။ဟူသောစကားကိုရေးသားများယွင်းလေ၏။ ။အလုံးစုံဖြစ်
သမျှကံဟူသည်။ကမ္မန္ဒါရန္နှင့်ကင်းသည်ဟူ၍မရှိကောင်း။ကုသလာဓမ္မာ။
အကုသလာဓမ္မာ။ ဟူသော်ပါဠိတော်ဖြင့်ဆိမ်းယူအပ်သော။ ကုသိုလ်ကံ
အကုသိုလ်ကံဟူသမျှတို့သည်။ ဒွါရကိုကရိုက်းခံ၍ဖြစ်မြဲ။ ဝါ။ဒွါရန္ဒ်သာ
မွေးမွှားစမြဲတည်း။ ။ဒွါရန္နှင့်ကင်းသောကံဟူ၍မရှိကောင်း။ ။မြတ်
စွာဘုရားကိုယ်တော်မြတ်သည်လည်း။ ။ကာယေနဝါစာဥဒစေတသာ
ဝါ။ ။ဟူ၍ဟောတော်မူ၏။ ။ပိဋကတ်သုံးပုံ၌။ကံအရာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ဟော
တော်မူသမျှသော အကြွင်းမဲ့ပါဠိတော်။ ပွင့်တော်မူသမျှသောအကြွင်းမဲ့

အင်္ဂကထာတို့၌။ကမ္မဒ္ဓါ၌ဒွေလွတ်သောကံဟူ၍လည်းမဖွင့်ကြစဘူး။မူထေ
ဠိကာ။အနုဋီကာ။မဟာဋီကာ။ အင်္ဂုတ္တိရဋီကာ။ ဝိနည်းဋီကာကြီးတို့၌စ
၍။ ကမ္မဒ္ဓါရမ္မဏလွတ်သောကံရှိကောင်းသည်ဟူ၍လည်း။ တစ်ခွန်းတစမျှမ
ဆို။အရှိမြို့တော်၌။ဝိဒူကဉ္ဉာသပါရဂူဖြစ်တော်မူကုန်သော။ ဆရာတော်အ
ဆက်ဆက်တို့လည်း။ ဗြောရိုးစဉ်ဆက်။သက်သက်မှုမရှိစဘူး။ ။ထို့
ကြောင့်။ ထိုကာယကမ္မဒ္ဓါဆဟူသောအမည်ကို။ ဤသင်္ကြိုဟ်ကျမ်း၌မဆို
ဘူးဟူ၍ဂုဏ်း။ ။ဤသင်္ကြိုဟ်ကျမ်း၌ဖြဿော။ကာယကမ္မ နာမာတိ။ဟူ
သောစကားကို။ကာယကမ္မဒ္ဓါရ-ဖြစကားမဟုတ်ဘူးဟူ၍ဂုဏ်း။ ။ကာ
ယကမ္မဒ္ဓါရစကားကို။အသိုးအခြားဖွင့်ဆိုသောအင်္ဂကထာတို့၌သာ ယူ
အာဝ်၏။ ဤသင်္ကြိုဟ်ကျမ်း၌မယူအာဝ်ဟူ၍ဂုဏ်း။ ဓောဝ်ကွားစွာရေးသားဖို
လေ၏။ ။အလွန်အံ့ဩဘွယ်ကောင်းလေ၏။ ။

(၁၅၁-အချက်။)

"ယံပန ဝိဘာဝနိယံ ဝိညတ္တိသရဋ္ဌာပက စိတ္တသမုယုတ္တာ စေတ္ထအ
ဘိဏှာဒယောစေတနာပကိဿကာဝဟောန္တိတိဝုတ္တံ။တံဇာဓနယုဇ္ဇတိ။ ။
နဟိဝိညတ္တိသရဋ္ဌာပကစိတ္တသမုယုတ္တာဝိကေဝလံမနောကမ္မကိစ္စဝိသေ
သေနုပဝတ္တမာနာအဘိဏှာဒယော စေတနာပကိဿကာဟောန္တိ။ စေတနာ
ဧဝပနအာဘိဏှာဒိပကိဿကာဟောတီတိ"။ ။ဋီကာသဒ်။ ။ဤစကား
ကိုတသတ်မှတ်ထားလိုက်ဦး။ ။စေတနာသည်သာလျှင်အာဘိဏှာပကိ
က။ဟုဆိုမိခြင်းကား။ယူရာမရထေဝံတည်ရာမရအောင်မှားလေစွ။ ။
အမျှားနှင့်ဆက်ဆံသောစေတနာကို။အာဘိဏှာပကိဿကဆိုပိသောကြောင့်
တည်း။ ။ဥပမာပုံ တရှာ။ မဂ္ဂသမုယုတ္တ စေတနာကိုမဂ္ဂပကိဿကဆို
မည်လော။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုစေတနာပကိဿကဆိုမည်းလော။စင်းစား ဆင်
ခြင်၍ရယ်သင့်လျှင်ရုယ်ကြပါဟူလို။ ။စေတနာသည်။မိမိ၏နာနာက္ခဏ်
ကကမ္မအာရော်၌။ဘုရင်တဆူဖြစ်ရကား။ဌာနေးမတ်သေနာပတိနှင့်တူသောအ
ဘိဏှာကသာစေတနာ၏ဆက်အောက်ခံဖြစ်ရမည်။ ။ပကိဿကဟူသော
သဒ္ဒါ၏အာဒျုဝ်အဓိပ္ပါယ်ကား။ အသင်းဝင်။အသင်းသားဟူလို။ ။ထို့
အတွက်။ကံကိုဖြဆိုရာ၌။စေတနာဟံဘိက္ခဝေကမ္မံဝဒါမိ။စသောဘုရား
ဟောပါဠိတော်အတိုင်း။ စေတနာသည် ကံမည်သကဲ့သို့။ အဘိဏှာတို့
သည်လည်း၊ကံမည်ကောင်း၏။ ။အဘယ်အတွက်ကြောင့်။ကံမည်ရ
မည်နည်း။စေတနာပကိဿကာဝ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။အဘယ်အတွက်

ကြောင့်။ စေတနာပတ္ထိကမည်ပါသနည်း။ ။ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တ
သမ္ပယုတ္တာ။ဟူသောပါဠိကိုမှန့်။ ဟောတုမန္တွဝိသေသနဟုမှတ်။ ။ထို.
ကြောင့်။ဒိုကာသစ်အာဂုံးစကားကိုအကျယ်မရေးသားကပြီ။ ။''မနော
ကမ္မကိစ္စဝိသေသေန ပဝတ္တမာနာ အာဘိဏ္ဍာဒယော စေတနာပဋိကာန
ဟောန္တိ။စေတနာဇဝပုနအာဘိဏ္ဍာဒိပဋိကာဟောတိ''။ ။ဟူသောဒိုက
သစ်နေဝံဆွယ်ဖြောင့်ချက်စကားကို။ ။*သဗ္ဗတ္ထဘဝဂါမိနိကမ္မန္တိ့ထွေ
သဗ္ဗေသဗ္ဗာပေတာစေတနာ။စေတနာသမ္ပယုတ္တကာစအာစယဂါမိ နော
ဓမ္မာသက်ဟိတာ။ ။ဟူ၍မိန့်အပ်သောဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။သမ္မောဟဝိ
နောဒနိအဋ္ဌကထာတို့နှင့်ညီသည်ရှိသော်။ ဆန့်ကျင်ပက်ဖြစ်နေခြင်းသော
ကြောင့်။ပယ်ဖျက်သုတ်သင်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၅၂-အချက်။)

*တေသုပါဏာတိပါတောဖရုသဝါစာဗျာပါဒေါစဒေါသမူလေနစာ
ယန္တိ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရောအာဘိဏ္ဍာ ဝိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစဏောဘမူလေန။ သေ
သာနိစတ္တာရိဝိဒ္ဓိဟိမူလေဟိသမ္ဘဝန္တိ။ ။သင်္ဂိုဟ်ပါဠိ။ ။
ပါဏာတိပါတော။ပါဏာတိပါတကံ၎င်း။ဖရုသဝါစာ။ဖရုသဝါစာ
ကံ၎င်း။ဗျာပါဒေါ။ဗျာပါဒကံ၎င်း။ ဒေါသမူလေန။ဒေါသဟူသောမူလ
ကြောင့်။ ဇာယန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော။ ကာမေသုမိစ္ဆာ
စာရကံ၎င်း။ အာဘိဏ္ဍာ။ အာဘိဏ္ဍာကံ၎င်း။ ဝိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစ။ ဝိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၎င်း။
လောဘမူလေန။လောဘဟူသောမူလကြောင့်။ဇာယန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။သေ
သာနိစတ္တာရိဝိ။ကြွင်းကံလေးပါးတို့သည်လည်း။ဒ္ဓိဟိမူလေဟိ။ဒေါသမူ
လောဘမူနှစ်ပါးတို့ကြောင့်။သမ္ဘဝန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ ။သင်္ဂိုဟ်ပါဠိ၏အာ
နုဂ်။ ။

*ဒေါသမူလေနဇာယန္တိတိသဟဇာတာဒိုပစ္စယေန ဒေါသသဝိါတမူ
ထေန ဒေါသမူလက စိတ္တေနဝါဇာယန္တိ။ နလောဘမူလာဒိဟိ။ဟသမာ
နာဝိဟိ ရာဇာနောဒေါသစိတ္တေနေဝပါဏဝဓံအာဏာပေန္တိ။တထာဖရု
သဝါစာဗျာပါဒေသုဝိယထာရဟံဒဋ္ဌဗ္ဗံ။မိစ္ဆာဒဿနသမာဒါနိဝိသိတဗ္ဗ
ဝတ္ထူ။သုလောဘ ပုဗ္ဗဂ်မမေဝအာဘိနိဝိသန တောအာဟမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစလော
ဘမူလေနာတိ။ သေသာနိစတ္တာရိဝိဒ္ဓိဟိမူလေဟိ သမ္ဘဝန္တိ တိယောတာ
ဝအာဘိမတံဝတ္ထုံအနာဘိမတံဝါအတ္တဇန္ဓုပရိတ္တာဏာဒိပယောဇနံ သန္ဓာ
ယဟရတိ။ တသအာဒိန္နာဒါနံ လောဘမူလေနဟောတိ။ ဝေရနိယျာတ

နတ္ထံဟရန္တသဒေါသမူလေန။ နိဓိပါဠိကပ္ပမာဏတော ဒုဋ္ဌနိဂ္ဂဟာဏတ္ထံ
ပရသန္တကံဟရန္တာနံရာဇူနံ။ ဗြာဟ္မဏာနုဇ္ဇသဇ္ဇမိဒံဗြာဟ္မဏာနံရာဇူတိ
ဒိန္နံ။ တေသံပနသဇ္ဇဒုဇ္ဇလဘာဝေနအညေပရိဘုဥ္ဇန္တိ။ အတ္တာသန္တကမေဝ
ဗြာဟ္မဏာပရိဘုဥ္ဇန္တိတျာဒိနိ ဝတ္ဝာသကသညာယဇေယံကိဉ္စိဟရန္တာ
နံကမ္မဖလသမ္ဘန္ဓာပဝါဒိနဥ္စမောဟမူလေန။ ဇံဝံမုသာဝါဒါဒိသုပိယထာရု
ဟံယောဧတဇ္ဇံ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။ဤဋီကာကျော်ပါဠိအ
ပေါင်းတို့တွင်။ နိဓိပါဠိကပ္ပမာဏတော ဒုဋ္ဌနိဂ္ဂဟာဏတ္ထံ ပရသန္တကံဟ
ရန္တာနံဟူသောပါဠိဖြင့်။ မင်းတို့၏ပသယ္ဟာဝဟာရေခိုးခြင်းဌာ၊ ဥပဒေမရှိပဲ
နှင့်ဥပဒေတော်မှ၏ဟူ၍မှတ်ထင်မိလျက်။ ဒဏ်ထားခြင်း။ ဥပဒေဌာ။ ငါး
ကျပ်ဒဏ်ထားရမည်ရှိသည်ကို။ တဆယ်နှစ်ဆယ်ထားရမည်မှတ်၍။ ဒဏ်
မှတ်သည့်အတိုင်းဒဏ်ထားမိခြင်းစသောခိုးခြင်းသည်။ မောဟမူကြောင့်
ဖြစ်သောခိုးခြင်းမည်၏ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဖြသည်။ ။ဤကဲ့သို့
သောသဘောတူနေရာဌာနတို့၌ လည်း။ ဤနည်းအတိုင်းမှတ်သင့်၏။ ။
ဗြာဟ္မဏာနုဇ္ဇသဇ္ဇမိဒံ။ စသောနောက် ဝါကျဖြင့်။ မသိသောကြောင့်ခိုးယူ
ခြင်းဖြစ်ရကား။ မောဟမူကြောင့်ခိုးခြင်းမြောက်ကြောင်းကို ဖြဆိုလေ
သည်။ ။ဋီကာကျော်အဓိပ္ပါယ်အတိုကောက်။ ။

"ယံပနဝိဘာဝနိယံနိဓိပါဠိကပ္ပမာဏတော။လ။ ကမ္မဖလသမ္ဘန္ဓာပ
ဝါဒိဇ္ဇမောဟမူလေနာတိဝုတ္တံ။ တံဇ္ဈာနုယုဇ္ဇတိ။ ။သဟဇာတမူလံတိ
ဇ္ဈာနအဓိပ္ပေတံအသာဓာရဏာဘူတဥ္စ။ တေသဥ္စတထာဟရန္တာနံ ဟရဏံ
ဟရဏကာလကဒါစိဒေါသမူလေနကဒါစိလောဘမူလေနာတိ ဇဝဒ္ဒိ
ဟိမူလေဟိဇဝသမ္ဘဝတိတိ။ ယောပနမော ဟောမဟာသမ္မတာဒီနံဝဗ္ဘိက
ရာဇူနံကာလေပဝတ္တံပေါရာဏက နိဓိသတ္ထံထေးပတွာပစ္ဆာအဝဗ္ဘိကာနံ
ရာဇူနံကာလေပဝတ္တောသုယေဘုယျေနအဝဗ္ဘိကေသုဓမ္မသတ္ထုဇာသတ္ထု
သဒိသါတေသုနိဓိပါဠ္ဍေသုဓမ္မိကသညိနံရာဇူနံဥပ္ပန္နော။ယောစရာဇူနံအာဘိ
သေကကာလေဒိန္နညေဝသမဏဗြာဟ္မဏာနံတိဏကဋ္ဌောဒကန္တိဝစနံ
ဥပါဒါယ သဇ္ဇဝိဒံ ဗြာဟ္မဏာနံ ရာဇူ ဟိဒိန္နန္တိ ဇဝံသညိနံ ဗြာဟ္မဏာနံ
ဥပ္ပန္နော။ ယောစနတ္ထိသုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံဝိပါကောဘိဇဝ ဒ္ဒိ
ကာနံကမ္မဖလံ သမ္ဘန္ဓာပဝါဒိနံဥပ္ပန္နော။ သောသဇ္ဇောဒိဗ္ဗပနိဿယ မော
ဟေနာမဟောတိ။ သောဇ္ဈာနုဇ္ဇပ္ပေတော" ။ ။ဋီကာသစ်။ ။အထက်ကဖြ
ဆိုအဝ်ပြီးသောဋီကာကျော်၌ ကောက်ချက်ထုတ်၍။ ဒိဒိအဝင်သို့ဆွဲယူ

လျက်။ဆုံးဖြတ်ပြီးသောစကားအစရတည်း။ ။ငိုကာကျော်ပါဦး၏အ
ဖွဲ့ပါယ်အနက်ပါ ထင်ရှားစေခြင်းငှာငင်း။ ငိုကာသစ် အယူအဆ မှား
ကြောင်းထင်ရှားစေခြင်းငှာငင်း။ ထိုငိုကာသစ်ပါဒကိုအနက် ယောဇနာ
လိုက်ပါအံ့သတည်း။ ။ပန။အယူတပါးကိုဆိုဦးအံ့။နိဓိပါဠိက ၊ မာဏ
တော။လ။ကမ္မဖလသမ္ပန္နာပဝါဒိနဉ္စမောဟာမှုလေနာတိ။ မောဟာမှုလေန
ဟူ၍။ဝိဘာဝနီယံ။ဝိဘာဝနီငိုကာကျော်ကျမ်းဌီး။ယံဝစန်။အကြင်စကား
ကို။ဝုတ္တံ။ဆိုအပ်၏။ တံဝစန်။ထိုစကားသည်။ဇာတ။ ဤမှုလကိုယူသောအ
ချက်၌။နယုဇ္ဇတိ။ မသင့်။ဟိ။မှန်၏။သဟာဇာတမှုလံ။ သဟာဇာတမှုလကို။
အဓိပ္ပေတံ။ အလိုရှိအပ်၏။အာသာဓာရဏာဘူတဉ္စ။ တပါးမှုလနှင့်မဆက်
ဆံသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သောမှုဏကိုလည်း။ အဓိပ္ပေတံ။အလိုရှိအပ်၏။တထာ
ဟရန္တာနံ။ထိုသို့သောအံ့ခြင်းအရာအားဖြင့် ဆောင်ကုန်သော။ တေသဉ္စ။
ထိုသူတို့၏လည်း။ ဟရတံ။ ဆောင်ခြင်းသည်။ဝါ။ ခိုးခြင်းသည်။ဟရဏာ
ကာလေ။ ခိုးသောအခါ၌။ကဒါစိ။ရံခါ။ ဒေါသမှုလေန။ ဒေါသမှုဖြင့်။ကဒါ
စိ။ရံခါ။လောဘမှုဏေန။လောဘမှုဖြင့်။ဇာတိဇဝံ။ဤသို့။ဒွိဇာတိမှုလဟိဇဝံ။
မှုလနှစ်ပါးတို့ကြောင့်သာလျှင်။သမ္ဘဝတိ။ဖြစ်သင့်၏။ ဇာတိ။ဤသို့။ ဇဝဒိ
တဗ္ဗံ။သိအပ်၏။ ။ပန။အဘိုတပါးကိုဆိုဦးအံ့။မဟာသမ္မတဘာဒိနံ့။ မဟာ
သမ္မတအစဉ်ရှိကုန်သော။ဓမ္မိကရာဇာနံ့။ တရားကိုစောင့်ကုန်သော မင်းတို့
၏။ကာလေ။လက်ထက်တော်၌။ ပဝတ္တံ။ဖြစ်ပွါးသော။ ပေါရာဏာက နိဓိ
သတ္တံ့။ရှေးနိဓိကျမ်းဟောင်းကို။ထပေတွာ။ထား၍။ပန္တွာ။နောက်၌။အဓိပ္ပိ
ကာနံ့။တရားကိုမစောင့်ကုန်သော။ရာဇာနံ့။မင်းတို့၏။ကာလေ။လက်ထက်
၌။ပဝတ္တေသု။ဖြစ်ကုန်သော။ ယေဘုယျေန။ များသောအားဖြင့်။ အဓိပ္ပိ
ကာသု။တရားနှင့် မညီကုန်သော။ဓမ္မသဏ္ဌ ရာဇသဏ္ဌ သဒိါတေသု။ဓမ္မ
သတ်။ရာဇသတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။နိဓိပါဠ္ဍေသု။ နိဓိကျမ်းတို့၌။ ဓမ္မိက
သညိနံ့။ တရားနှင့်လျော်သည်ယှဉ်သည်ဟုအမှတ်ရှိကုန်သော။ ရာဇာနံ့။
မင်းတို့အား။ ယေ မောဟော။ အကြင် မောဟ တရားသည်။ ဥပ္ပန္နော။
ဖြစ်၏။ရာဇာနံ့။ မင်းတို့၏။ အဘိသေကကာလေ။ အဘိသိက်သွန်းတော်မှု
သောနေ့၌။ ဒိန္နညောဝသမဏာ ဗြာဟ္မဏာနံတိဏာ ကဠောဒကာန်ဦးဝစန်။
ဒိန္နညောဝသမဏာဗြာဟ္မဏာနံတိဏာကဠောဒကံ။ဟူသောစကားကို။ဥပါ
ဒါယ။အစွဲပြု၍။ ဇာဒံသဗ္ဗံ။ ဤအလုံးစုံကို။ ဗြာဟ္မဏာနံ။ ပုဏ္ဏားတို့အား။
ရာဇာဟိ။မင်းတို့သည်။ဒိန္နံ။လှူအပ်ပြီးသား။ ဇာတိဇဝံသညိနံ့။ဤသို့သောသ

ဘောအားဖြင့်။မှဉ်းသောအခြင်္ဂတ်ရှိကုန်သော။ကြောဟ္ဍထောနံ့။ပုဏ္ဏားတို့အား။ ယောစမောဟာ။ အကြင်မောဟာသည်လည်း။ဥပပဒနွေဒ။ဖြစ်၏။ သုကတ ဒုက္ကဋာနံ့။ ကောင်း-မကောင်းသဖြင့်ပြုအပ်ကုန်သော။ကမ္မဝနံ့။ကံတို့၏။ဝ လံဝိပါကော။အကျိုးသည်။ဒုတ္တိ။မရှိ။ဤတိဂေဝဒိဋ္ဌကာနံ့။ဤသို့အယူရှိကုန် သော။ ကမ္မဖလသမ္ဘန္ဓဝပဝါဒိနံ့။ ကံ-ကံ၏ အကျိုးနှင့်စပ်သောအယူရှိကုန် သောသူတို့အား။ယောစမောဟာ။အကြင်မောဟာသည်လည်း။ဥပပဒနွေဒ။ ဖြစ်၏။သောသဇ္ဇောဝိ။ထိုအလုံးရုံသောမောဟာသည်လည်း။ဥပနိဿယ မောဟောနာမ်မ။ဥပနိဿယမောဟမည်သည်း။ဟောတိ။ဖြစ်၏။သော။ထို ဥပနိဿယမောဟကို။ဇာဓ။ဤအရာ၌။နံ့အဓိပ္ပတော။အလို့မရှိအာဝ်။ ။ဤ ဋိကာသစ်စကားအလုံးရုံ့တို့၏လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား။ ။မောဟမူအာ ဒိန္နာဒါနိနံ့ကာ့်၌။ မောဟာသည် ဥပနိဿယအကြောင်းသာဖြစ်နိုင်၏။ သဟေ တာတအကြောင်းမဟုတ်နိုင်။ သဟေတာဒအကြောင်းကိုသာ။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါအလိုရှိတော်မူသည်။ ပကတူပနိဿယအကြောင်းကို အလိုမရှိအာဝ် ဟူလို။ ။ဋိကာကျော်ဆရာကလည်း။ မူလစကားအချို့ကိုသဟေတာ ဒိဝသေန။ ဟူသောစကားဖြင့်။ သဟေတာအကြောင်းကိုပင် ဖြထောံမူ သည်။အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ဟေတု။အာညမညဉ့်သယ။သမ္ပယုတ္တာ။အထွိ။အဝိ ဂတပစ္စည်းတို့ကို သာဆိပ်းယူအပ်သည်း ။ပကတူပန်သယပစ္စည်း ကိုဆိပ်းယူစေထိုသောအာဘော်မပါ။ ယင်းသို့အာဘော်မပါပဲလျက်။ယ ခုဖြဆိုပြီးသောခိုးယူခြင်းတို့ဖြစ်လည်း။ ပကတူပနိသယံ အဖြစ်ကို ရည် ညွှန်းတော်မမူတန်ရာ။ ။ယင်းသို့ပကတူပနိဿယပစ္စည်းအဖြစ်ကိုမ ရည်မညွှန်းခဲ့သော်။သဟေတာဖြစ်နိုင်ပါမည်လောဟူမူ။ဖြစ်နိုင်၏။ ။ ဤကဲ့သို့သောအရာဌာနတို့၌။ ဥဒ္ဓစ္စဓောဝါရသည်ဌင်း။ ဝိဉ်ကိစ္စာဓောဝါ ရသည်ဌင်းကျရမည်သာတည်း။ ။ယင်းကဲ့သို့ဥဒ္ဓစ္စဓောဝါရကျခဲ့သော် သဟေတာတမောဟမူလအဒိန္နာဒါနိကံ ခေါ်ရမည်တဆျက်။ ဒိစိကိစ္စာဓော ဝါရကျခဲ့သော်။သဟေတာတမောဟမူလအဒိန္နာဒါနိကံခေါ်ရမည်တဆျက် သာတည်း။စင်းစားဆင်ခြင်ရန်အဆျက်ကောင်းတည်း။ ။

ဤကဲ့သို့သောအခါသမယတို့၌။ ဥဒ္ဓစ္စဓောဝါရကျသင့်-မကျသင့်ဟာ လျှင်းပါးဘွယ်မရှိ။ဥဒ္ဓစ္စဓောဝါရကျရိုးဒ္ဂနိကာ။ထိုကံကိုမောဟမူဟု ခေါ် ရတော့မသ့်အမှန်ပင်တည်း။ ကံထိုက် ကြောင်းကိုသာ ပဋ္ဌာနထား၍ဖြ တော်မူသော စကားဖြစ်သောကြောင့်ဃသည်း။ အပါယ်ပဋိသန္ဓေအကျိုး

ကိုပေးနိုင်သည်ဖြစ်စေ။ မပေးနိုင်သည်ဖြစ်စေ။ပဋိသန္ဓေအကျိုးပေးမပေး ကိုမလို။ကံဖြစ်ရုံကိုသာလိုသည်။ ။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်မောဟမူအာဒိန္နာ ဒါနကံဌဉ်ထည်း။ အာဒိန္နာဒါနကံထိုက်-မထိုက်ကိုသာစိစစ်ဘို့ရှိသည်။တ ားသောဇဉ်ကဝိတိ။ဓမ္မကဝိတိ။သံဃကဝိတိ။ စသောနေရာတို့ဌဉ်ကဲ့ သို့။သိုးခြေားဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်။မောဟမူကံနှင့်တူသည်ဖြစ် းစ။မတူသည်ဖြစ်စေ။ကံဖြစ်မဖြစ်ကိုသာအလိုရှိအပ်၏။ ။တပါးသော ဒဝိစိကိစ္ဆာကံတို့နှင့်ထွေးရှက်မည်စိုး၍မပြရဘူးဟု။ဝိတ်ပင့်တားမြစ်သော ကျမ်းဂန်လည်းမရှိ။ ဤကံတပါးကိုယူရသည့်အတွက်။ ဇဉ်ကဝိတိ။ စ သောဌာနတို့ဌဉ်ဖြစ်ပါးသော။ မောဟမူဇောဝါရ ဝိစိကိစ္ဆာသဟ ဂုတ်ကံ သည်။ဆုတ်ယုတ်တော့သည်လည်းမရှိ။ မပြည့်မစုံဖြစ်သွားတော့သည် လည်းမဟုတ်။ သို့အတွက်။အားကိုးအားထားပါဦးမပါဝဲ။ ဖိဖိ၏ထင်မြင် ချက်နှင့်သာ ယမ်းဆ၍။ ။''ဣတရထာလောဘောနိဒါနံကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ ဒေါသောနိဒါနံကမ္မာနံ သမုဒယာယ။ မောဟောနိဒါနံကမ္မာနံသ မုဒယာယာတိ ဝစနတော သဗ္ဗေပိ အကုသလကမ္မပထာတိမူလကာဇဝ ဇ္ဇဓဝတ္ထုဘာသိယုန္တိ''။ ။ဟု-ကိုးကားသောပါဠိနှင့်မဆိုင်။ ဖိဖိအလိုရှိ ရာသို့ ဆွဲယူ၍ပါဠိတော်၏အဓိပ္ပါယ်ကိုမဖျက်ဆီးထိုက်။ ။ဤပါဠိတော် ဌိကား။သဟဇာတအကြောင်းဖြသက်သက်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့်။ဌိကာ ကျော် စကားကို။ ''ဤပါဠိ တော်ဖြင့် ဖျက်သော် လည်း မဖျက်နိုင်။ ဌိကာ ကျော်ဆရာက။ပကတ္တုပအ ကြောင်းကို မဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ ။

*ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ။ ယဿိ သမယေ အကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဝိစိကိစ္ဆာ သမ္ပယုတ္တံ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ရမ္မဏံ ဝါ ဓမ္မာ ရမ္မဏံ ဝါ ယံ ယံ ဝါ ပနာရမ္ဘ။ တဿိ သမယေ ဖဿော ဟောတိ။ဝေဒနာ ဟောတိ။ သညာ ဟောတိ။ စေတနာ ဟောတိ။ စိတ္တံ ဟောတိ။ဝိတက္ကော ဟောတိ။ ဝိစာရော ဟောတိ။ ဥပေက္ခာ ဟောတိ။ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ဟောတိ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဟောတိ။ မနသိကာရော ဟောတိ။ ဥ ပေက္ခိန္ဒြိယံ ဟောတိ။ဇိဝိတိန္ဒြိယံ ဟောတိ။ ဣဿာသက်ပါ ဟောတိ။ ဣဿာ ဝါယာမော ဟောတိ။ ဝိရိယဗလံ ဟောတိ။ အဟိရိကဗလံ ဟောတိ။အ နောတ္တပ္ပဗလံ ဟောတိ။ဝိစိကိစ္ဆာ ဟောတိ။ မောဟော ဟောတိ။အဟိရိကံ ဟောတိ။အနောတ္တပ္ပံ ဟောတိ။ပဂ္ဂါ ဟော ဟောတိ။အဝိက္ခေပေါ ဟောတိ။ ယော ဝါ ပနတဿိ သမယေ အညေ ဝိအ ဏ္ဍိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ အရူပိနော ဓမ္မာ။ ဣ

မေခမ္ဘာအကုသလာ။ ။ကဘမော တဿိ သမယော ဖဿော ဟောတိ။ ယောတဿိ သမယေဖဿောဖုသနာသံဖုသနာသံဖုသိတတ္တံ။ အယံတဿိ သမယေဖဿော ဟောတိ။ပ။ ကတမာ တဿိ သမယော စိတ္တဿေ ကဂ္ဂတာဟောတိ။ ယာတဿိ သမယော စိတ္တသဏ္ဌိတိ။ အယံတဿိ သမယော စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ဟောတိ။ပ။ကတမာတဿိ သမယော ဝိစိကိစ္ဆာဟောတိ။ယာတဿိ သမယောကင်္ခါကင်္ခါယနာကင်္ခါယိတတ္တံ ဝိမတိ ဝိစိကိစ္ဆာ ဒွေဠှကံဒွေဓာပုထောသံသယော အနေကံသဂါဟော အာသပ္ပနာပရိသပ္ပနာအပရိယောဂါဟနာထမ္ဘိတတ္တံစိတ္တဿမနော ဝိလေခေါ။ အယံတဿိ သမယော ဝိစိကိစ္ဆာဟောတိ။ပ။ယော ဝါပနတဿိ သုမယော အညော ဝိအတ္ထိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာအရူပိနော ဓမ္မာ။ ကုမေဓမ္မာ အကုသလာ။ ။တဿိ ခေါပန သမယော စတ္တာရော ခန္ဓာ ဟောန္တိ။ ဒွါယတနာနိ ဟောန္တိ။ ဒွေဓာတုယော ဟောန္တိ။ တယော အာဟာရာ ဟောန္တိ။ စတ္တာရိ ကုန္ဒြိယာနိ ဟောန္တိ။ စတူ ရဂီကံစျာနံ ဟောတိ။ ဒုဝင်္ဂိကောမဂ္ဂေါဟောတိ။ တိဏိ ဗလာနိ ဟောန္တိ။ ဇကောဟေတုဟောတိ။ ဇကော ဖဿော ဟောတိ။ ဇကောဝေဒနာ ဟောတိ။ ဇကောသညာ ဟောတိ။ ဇကောစေတနာ ဟောတိ။ပ။ ဇကံဓမ္မာ ယတ္ထ ဟောတိ။ ဇကောဓမ္မ ဓာတု ဟောတိ။ ယော ဝါပန တဿိ သမယော အညော ဝိအတ္ထိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာအရူပိနော ဓမ္မာ။ ကုမေဓမ္မာအကုသလာ။ပ။ကတမော တဿိ သမယော သဝိဓါရကွန္ဓော ဟောတိ။ ဖဿောစေတနာဝိတက္ကောဝိစာ ရောစိတ္တဿေ ကဂ္ဂတာဝိရိယိန္ဒြိယံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ မိဒ္ဓောသက်ပ္ပါမိဒ္ဓောဝိ ယာဓမောဝိရိယဗလံအဟိရိကဗလံအနောတ္တပ္ပဗလံဝိစိကိစ္ဆာမောဟော အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပံ ပဂ္ဂါဟော။ ယော ဝါပန တဿိ သမယော အညော ဝိအတ္ထိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာအရူပိနော ဓမ္မာ ထပေတွာဝေဒနာက္ခန္ဓံ ထပေတွာသညာက္ခန္ဓံ ထပေတွာဝိညာဏက္ခန္ဓံ။ အယံတဿိ သမယော သဝိဓါရကွန္ဓော ဟောတိ။ပ။ ကုမေဓမ္မာအကုသလာ။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏိပါဠိတော်။ ။

ဤသည်ကား။ ။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်မောဟမူသက်သက်သာ ဖြစ်သည်ကိုဟောဖြတော်မူလေသည်။ ။

(ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်မောဟမူစိတ်ဖြစ်ပုံကား။)

*ကတမေဓမ္မာ အကုသလာ။ယတ္ထိ သမယော အကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ဥပေက္ခာသဟဂတံဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တံ ရူပါရမ္မဏံဝါ။ပ။ယံယံဝါပနာရဗ္ဘ။ တတ္ထိ သမယော ဖဿော ဟောတိ။ ဝေဒနာဟောတိ။ သညာဟော

တိ။စေတနာဟာတိ။ဒိတ္တံ ဟောတိ။ဝိတက္ကော ဟောတိ။ဝိစာရော ဟောတိ။ဥပေက္ခာဟောတိ။ဂိတ္တဿကဂ္ဂတာ ဟောတိ။ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဟောတိ။သမာဓိန္ဒြိယံဟောတိ။မနိန္ဒြိယံဟောတိ။ဥပေက္ခိန္ဒြိယံဟောတိ။ဇိဝိတိန္ဒြိယံဟောတိ။မိဆ္ဆာသင်္ကပ္ပေါဟောတိ။ မိဆ္ဆာဝါယာမောဟောတိ။ မိဆ္ဆာသမာဓိဟောဂိ။ဝိရိယဗလံဟောတိ။သမာဓိဗလံဟောတိ။အဟိရိကဗလံဟောတိ။အနောတ္တပ္ပဗလံဟောတိ။ဥဒ္ဓစ္စံ ဟောတိ။မောဟောဟောတိ။ အဟိရိကံဟောတိ။အနောတ္တပ္ပံ ဟောတိ။သမထော ဟောတိ။ပဂ္ဂါဟော ဟောတိ။အဝိက္ခေပေါဟောတိ။ယေဝါပန တဿိ သမယေ အညေဝိ အတ္ထိပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ အရူပိနော ဓမ္မာ။ကုမေမဇ္ဇော အကုသလော။ ။ကတမော တဿိ သမယေဖဿော ဟောတိ။ယော တဿိ သမယေဖဿော ဖုသနာသံဖုသနာသံဖုသိတတ္တံ။အယံတဿိ သမယေဖဿော ဟောတိ။ပ။ကတမော တဿိ သမယေဥဒ္ဓစ္စံ ဟောတိ။ယံတဿိ သမယေ စိတ္တဿ ဥဒ္ဓစ္စံ အဂုပသမော စေတသော ဝိက္ခေပေါ ဘန္တတ္တံစိတ္တဿ။ ဣဒံ တဿိ သမယေ ဥဒ္ဓစ္စံ ဟောတိ။ပ။ယေဝါပန တဿိ သမယေအညေဝိ အတ္ထိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ အရူပိနော ဓမ္မာ။ကုမေဓမ္မာအကုသလာ။ ။တဿိ ခေါပန သမယော စတ္တာရော ခန္ဓာ ဟောန္တိ။ဒွါယတနာနိဟောန္တိ။ဒွေဓာတုယော ဟောန္တိ။တယော အာဟာရာဟောန္တိ။ပဋိန္ဒြိယာနိဟောန္တိ။စတ္တာရိ်ကံမျာနံဟောတိ။တိဝိဓံကောသလ္လိဟောတိ။စတ္တာရိဗလာနိ ဟောန္တိ။ဇောဟောတု ဟောတိ။ဇောဖဿောဟောတိ။ပ။ဇောဝိမုတ္တိယာတနံ ဟောတိ။ဇောဓမ္မဓာတု ဟောတိ။ယေဝါပန တဿိ သမယေအညေဝိ အတ္ထိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာအရူပိနော ဓမ္မာ။ ထပေတွာဒေဝဒနာကွန်ဆဲ ထပေတွာသညာကွန်ဆဲ ထပေတွာဝိညာဏကွန်ဆဲ။အယံတဿိ သမယေသင်္ခါရက္ခန္ဓော ဟောတိ။ပ။ကုမေဓမ္မာအကုသလာ။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏိပါဠိတော်။ ။

ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်မော ဟမူစိတ်ဖြစ်ပုံသက်သက်ကို ဟောပြသော ပါဠိတော်ဖြစ်သည်။ ။ဤပါဠိတော်၌။ဒေါသမူဒွေးခွိယ်ဥသော မော ဟ။ထော

ဘမူရှစ်ချွဲ ယွင်္ဂသော မောဟကိုနှစ်စေတော်မူလိုသော။ ဘုရားကိုယ်
တော်ဖြတ်သည်။ဇကောဟတုဟောတိ။ ဟူသောပါဠိကိုထည့်၍ ဟော
တော်မူလေသည်။ ။ထိုမောဟမူစိတ်၏ဖြစ်ရာကာလကား။အဘယ်နည်း
ဟု။လျှောက်ထားရန်ရှိလေသောကြောင့်။ ယသ္မိံ သမယေ။ဟူသော အစို
ယတ်စကားကိုဟောတော်မူလေသည်။ ။

၍သို့ဓမ္မသင်္ဂဏီအဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌။ယသ္မိံ သမယေ။ဟူ၍သာလျှင်၊
သာမညဟောကြားတော်မူ၏။ထိုပါဠိတော်၏ အဖွင့်ဖြစ်သော။ မူလအဋ္ဌ
ကထာဟူ၍ဂုဇ်း။ဓမ္မသင်္ဂဏီ အဋ္ဌကထာဟူ၍ဂင်း။ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌက
ထာဟူ၍ဂင်းသုံးမည်ရ။သုံးဘွဲ့ခံဖြစ်သောအဋ္ဌကထာဆရာလည်း။ ထိုယသ္မိံ
သမယောကို။မဖွင့်မဆိုခဲ့။ယင်းသို့မဖွင့်မဆို သည်မှာသည်း။သုဝိညေယျ
သုပါကဋ္ဌ။ဥတ္တာနတ္ထဖြစ်သောကြောင့်ပင်မဖွင့်မဆိုခြင်းဖြစ်ထေသည်း။ ။
ယင်းသို့ဖြစ်သောကြောင့်။ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်မောဟမူစေတနာကံ၏မွေးဖွါး
ရာအာရုံ။မွေးဖွါးရာဒွါရ။မွေးဖွါးရာ ဝီထိ များကို မည်ကဲ့သို့။ပိုင်းခြားနှိုင်
တော့မည်နည်း။ ။အာရုံကိုလည်း။ ။ရူပါရမ္မဏံဝါ။သဒ္ဒါရမ္မဏံဝါ။
ဂန္ဓာရမ္မဏံဝါ။ရသာရမ္မဏံဝါ။ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံဝါ။ဓမ္မာရမ္မဏံဝါ။ ။ဟူ၍
ဟောတော်မူသောကြောင့်။ကိန်းသေသတ်မှတ်ပို့ရာကား။ ။ဝိသာနုတ္တ
ရမရတ္တမှိ။ဟူသော သင်္ကြိတ်စကားအတိုင်း။လောကုတ္တရာ ကိုးပါးဌ့ဲလွှတ်
သောအလုံးစုံသောသတ္တဝါသခ်ါရတို့ကို အာရုံပြုနိုင်ကြောင်းကို ဖွင့်ရ
လေပြီ။မည်သည့်ဒွါရ၌ဖြစ်ပါသနည်းဟုကြည့်ရှုဖြန်သောအခါ။ဆဒွါရိက
စိတ်ဖြစ်ကြောင်းကို။ သင်္ကြိတ်၌ဖြထားလေပြီ။ ။သည်မျှသာ မကထေ
သေး။မြတ်စွာဘုရားသည်ပင်လျှင်။ ။ရာဂစရိတာ။ဒေါသစရိတာ။မော
ဟစရိတာ။စသည်ဖြင့် ဟောထားလေပြီ။ ယင်းသို့ ဟောတော်မူရာဝယ်
မောဟစရိတာ အရ၌။ သူတပါးတို့ထက်။မောဟ ထူပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်၊
မောဟလွှမ်းမိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာကောက်ယူ ရလေသောကြောင့်၊ထို
သူသည်များသော အားဖြင့်။ ကိန္နုကြိုးငယ်တို့၌။ မောဟ ဂ့ရ.သွားဖြစ်ပြီ
တည်း။သူ့.ဥစ္စာကိုဒိုးယူသောအခါ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌မောဟမူ အဒိန္နာဒါန်ဖြစ်
တတ်သည်ပံ့ကိုလို့။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍။ဥဒ္ဓစ္စအဒိန္နာဒါန်ကံ၌။ မောဟသည်
သဟဇာတမူလဖြစ်စေ။ဝိစိကိစ္ဆာအဒိန္နာဒါန်ကံ၌။မောဟသည်သဟဇာ
တမူလဖြစ်စေ။ ။*ယသ္မိံ သမယေတိဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေါ
ကာသံအဒိန္နာဒါနာရဟံထပေတွာယထြကထြစိကာလေ။ .. ။ဟု-မဖွင့်မ

ဆိုသောကြောင့်၎င်း။ ။ယသို့သမယေတိအဒိန္နာဒါနာဂရဟံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေါကာသံထပေတွာယထွကထွစိကာထေ။ ။ဟူ၍၎င်းမ ဖွင့်မဆိုကြလေသောကြောင့်။ ဦးကာကျော် ပြဆိုတော်မူသည့် အတိုင်း သာလျှင်။သဟစာတ မူလနှင့်။ မောဟမူ အဒိန္နာဒါန်ကံရှိသည်ဟူ၍ သာလျှင်မူချမှတ်။ ။

အထက်အဆိုပါအဆုံးအဖြတ်တို့ကား။ကေစိဆရာက-ယုတ္တိယုတ္တာနှင့်ကျင်းဝန်ကိုချောက်ချားသောကြောင့်။ ကျွန်ုပ်ကလည်း။ ယုတ္တိဆောင်၍ချောက်ချားသောအချက်သာဖြစ်သည်။ယုတ္တိဟူသည်လည်း။ သဘာဝယုတ္တိ။အာဂမယုတ္တိဟူ၍နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိရာ။သဘာဝယုတ္တိသည်။မည်သို့သောနည်းနှင့်မျှအာဂမယုတ္တိကိုမလွန်နိုင်ချေ။ ။သို့ဖြစ်၍။ဦးကာကျော်၏အာဘော်ကား။ကေစိဆရာကြိုဆသကဲ့သို့မဟုတ်။ အဝိဇ္ဇာမူထကဘဝစက်။တဏှာမူလကဘဝစက်ဟူသမျှသိမ်းခြုံး ရအပ်သော။ တဏှာမရှိကောင်း။ ယင်းသို့ မရှိကောင်းပါပဲလျက်။တဏှာမူလကဘဝစက်ဟူ၍ဟောတော်မူခြင်းသည်။ပဋ္ဌာနနည်းဟူ၍မှတ်အပ်ထေသကဲ့သို့။ဤအရာ၌ထည်း။မောဟမူအဒိန္နာဒါန်ဟူသည်။ ပဋ္ဌာနနည်းပါပဲတကားဟု။အသက်ထက်ဆုံးမှတ်ယူလေ။ ။

(၁၅၃-အချက်။)

"မနောကမ္မဇေမံဝမနသိ့ ဇဝကိစ္စသိဒ္ဓိတော။ ဝိဘာဝနိယံပနဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္တာဘာဝေနကာ ယဒ္ဓါရာဒိသုအပ္ပဝတ္တနတောတိဝုတ္တံ။ တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပက အဘိညာကုသလံကာယဒ္ဓါရာဒိသုပဝတ္တမာနံဝိကာယဝစီကမ္မသမုဋ္ဌာပကတ္တာ။ကာယဝါစာနံအင်္ဂဘာဝါသမ္ဘဝတောတိ"။ ။ဦးကာသစ်။ ။မနောကမ္မမေဝ။မနောက သည်သာလျှင်။ မနသိ့ ဇဝ။မနဲနာဒ္ဓါရဒ္ဓိသာလျှင်။ ကိစ္စသိဒ္ဓိတော။ ကိစ္စ၏ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝိဘာဝနိယံပန။ ဝိဘာဝနိဦးကာ ကျော်ဒ္ဓကား။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္တာဘာဝေန။ဝိညတ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောသဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ကာယဒ္ဓါရာဒိသု။ကာယဒ္ဓါရစသည်တို့ဒ္ဓ။ အပ္ပဝတ္တနတော။မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ဇာတိ။ ဤသို့။ဝုတ္တံ။ဆိုအပ်၏။တံ။ ထိုစကားသည်။နသုန္ဒရံမကောင်း။ ။ဟိ။မှန်၏။ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပက။ဝိညတ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ အဘိညာကုသလံ။ အဘိညာဉ်ကုသိုလ်သည်။ကာယဒ္ဓါရာဒိသု။ ကာယဒ္ဓါရစသည်တို့ဒ္ဓ။ ပဝတ္တမာနံဝိ။ ဖြစ်သော်လည်း။ ကာယဝစီကမ္မ

သည်၌ ။ကာယကံ ။ ဝစီကံ ဟူသောအရေအတွက်သို့ ။ နဂ္ဆတ်။ မရောက်။ ကာယဝါစာနှံ ။ကာယဝိညတ်။ဝစီဝိညတ်တို့၏ ။ အင်္ဂါဘာဝါသမ္ဘဝတော။ အင်္ဂါအဖြစ်၏မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ။ဋီကာသစ်အနုက်။ ။ ယင်းဋီကာသစ်ဆရာကား။ အဘိညာဉ်ကုသိုလ်နှင့်။ ထွေးရှက်ပယုံဖွားခြင်း။ ဋီကာကျော်၏စကားကို။ ချော်က်ချားသော်လည်း။မဆိမဆိုင်ပဲဖြစ်လေသောကြောင့်။ မိမိစကားမှားခြင်းသာထင်ရှားပွာဖြစ်လေ၏။ ။ဋီကာသစ်စကားပြီး၏။ ။

*ရူပါဝစရကုသလံ ပန 'မနော ကမ္မမေဝ။ တဉ္စဘာဝ နဝမယံ အပ္ပနာပတ္တံ ။ဈာနင်္ဘေဒေနပဉ္စဝိဓံဟောတိ။ ။သင်္ကြိဟ်။ ။*မနောကမ္မမေဝိညတ္တိ သမုဋ္ဌာ ပကတ္တာ ဘာဝေန ကာယ ဒွါရာဒိသု အပ္ပဝတ္တနတော။ တဉ္စရူပါဝစရကုသလံဘာဝနာမယံ။ဒါနာဒိဝသေနအပ္ပဝတ္တနတော။အပ္ပနာပတ္တံ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဝတ္တာနံ ကာမာဝစရဘာဝတော။ ဈာနင်္ဘေဒေနာတိပဋိပဒါဒိဘေဒတောအနေကဝိဓတ္တေပိအင်္ဂါတိက္ကမာသေနနိဗ္ဗတ္တဈာနင်္ဘေဒတောပဉ္စဝိဓံဟောတိ။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ပါဠ်။ ။ပန။ ကာမကုသိုလ်မှတပါး။ ရူပကုသိုလ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ရူပါဝစရကုသလံ။ ရူပါဝစရကုသိုလ်သည်။မနောကမ္မမေဝ။ မနောက်သာလျှင်တည်း။ တဉ္စ။ထိုမနောက်သည်လည်း။ ဘာဝနာမယံ။ ဘာဝနာဖြင့်ပြီး၏။ အပ္ပနာပတ္တံ။ အပ္ပနာသို့ရောက်၏။ ။တနည်းကား။ ။တဉ္စ။ထိုရူပကုသိုလ်သည်လည်း။ ဘာဝနာမယံ။ ဘာဝနာဖြင့်ပြီး၏။အပ္ပနာပတ္တံ။ အပ္ပနာသို့ရောက်၏။ဈာနင်္ဘေဒေန။ဈာန်အင်္ဂါတို့နှင့်ယှဉ်သောအပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ ။ငါးပါးအပြားရှိသည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။သင်္ကြိဟ်ပါဠ်၏အနုက်။ ။ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပ ကတ္တာဘာဝေန။ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော သဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကာယဒွါရာဒိသု။ကာယဒွါရစသည်တို့၌။ အပ္ပဝတ္တနတော။မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။မနောကမ္မမေဝ။မနောကံသာလျှင်တည်း။ ။ဒါနာဒိဝသေန။ဒါနစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တနတော။ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။တဉ္စ။ထိုရူပါဝစရကုသိုလ်သည်လည်း။ဘာဝနာမယံ။ ဘာဝနာဖြင့်ပြီး၏။အပ္ပနာပတ္တံ

ဝင်ပြော။မကတပါး။မျှားသောအခြားသည်။သတိပ။ ဂ္ဂါသောလည်း။ပမာ ါ
တိက္ကမဝသေန။ ဝိတက်စသော ဈာန်အင် ါကိုလွန်သည်၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တဈာနဂ်ာဘေဒတော။ဖြစ်သောဈာန်အင် ါတို့၏။အခြားအားဖြင့်။
ပဋ္ဌဝိဓံ။ ငါးပါးအခြားရှိသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ။ဋီကာ ကျော်၏
အနက်။ ။ဤသို့သျှင်ဋီကာကျော်ဆရာသည်။သင်္ကိုဟ်ဆရာ၏အာဘော်
အတိုင်းပင်ဖွင့်ခြင်းတော်မူ၏။ သင်္ကိုဟ်ဆရာသည်။ က ်သုံးပါးကိုအထက်
ကခွဲစဉ်အခါက။ ။အညတြဝိညတ္တိယဝါမနသို့ ်ယေဝဗာဟုလ္လဂတ္တိတော။ ။
ဟူသောစကားကို။ဆိုသည်-မဆိုသည်ကြည့်လိုက်စမ်း။ ။ဆို၏။ဘယ်
အတွက်ကြောင့်ဆိုပါသနည်း။ ။ဝိညတ်ဖြင့်အထူးပြုအပ်သောကံ်။ဝိညတ်
ဖြင့်အထူးမပြုအပ်သောကံဟူ၍နှစ်ပါးခွဲတော်မူသည်။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။
ဝိညတ်ဖြင့်အထူးပြုအပ်သောကာယက ်ဝစီက ်နှင့်သိုးသန့်ခြွေး နှားခြင်း
ကိုပြတော်မူလိုသောကြောင့်။ ။အညတြဝိညတ္တိယာမနသို့ ်ယေဝ။ ။
ဟူသောပါဠိကို။အဂ္ဂင်အနုဂ္ဂါမိန့်ဆိုရိုးမှန်သည်။မမှန်သည်ကိုကြည့်။ ။
ပြန့်ဆိုတော်မူခြင်းကား အမှန်ပင်။ ။ယင်းသို့မှန်ခဲ့သော်။အပ္ပနာမနော
က ်ကိုချန်လှပ်၍။ကာမမနောက ်တို့မှာသာလျှင်။ အညတြဝိညတ္တိယာကို
ဖွတ်ယူရမည်ဟု။အဂ္ဂင်အနုဂ္ဂါဖြလိုသောအာဘော်အရိပ် အမြွက်ပါသ
လား။မပါဘူးလားကြည့်လိုက်စမ်း။ ။သက်သက်မျှမပါ။ ။မပါသော်။
ဋီကာသစ်ကစိတ္တီဆအပ်သော။နိဝတ္တေတဗ္ဗအနက်မရှိသော။မနသို့ ်ဒေ
ကိစ္စသိဒ္ဓိတော်။ဟူသောအဓိပ္ပါယ်မျိုးကို။သင်္ကိုဟ်ဆရာကိုယ်တော်တိုင်
ကပယ်ပြီးပြီဟုဆိုထိုက်-မဆိုထိုက်ဟူသောချာစွာကြည့်လိုက်စမ်း။ ။
ကြည့်သော်။ သင်္ကိုဟ်ဆရာကိုယ်တော် အိုင်ပယ်ပြီးကြောင်းဆင်ရှားစွာ
သိသာလေ၏။ ။မနောကမ္မမေဝ၌။ဧဝသဒ္ဒါကိုကြည့်ကြစမ်း။ ။မ
နောပုဒ်နှော်ကထိုင်သင့်သလား။ကမ္မပုဒ်နောက်ကထိုင်သင့်သလား။ ။
မနောကမ္မန္ဝစ်ပုဒ်တွင်မည်သည့်ပုဒ်နောက်၌။ဧဝသဒ္ဒါထိုင်သင့်ပါသနည်း
ဟု။စင်းစားဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ ။မနောပုဒ်နောက်မှာမထိုင်သင့်။
ကမ္မပုဒ်နောက်မှာသာထိုင်သင့်တော့သည်။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။
မနောနှော်မှာထိုင်၍။မနသို့ ်ယေဝဗာဟုလ္လဂတ္တိ့တာမနောကမ္မံနာမ။ ။
ဟူသောကာမမနောကံ်ဖြစ်ကားကိုဆိုပြီးသားဖြစ်လေသောကြောင့်။ထို
ကာမမနောကံ်ကဲ့သို့။ဗာဟုလ္လဂတ္တိအဖြစ်ကိုလျှင်းပါးရန် သက်သက်မျှမ
ရှိလေသောကြောင့်။ထိုဧဝသဒ္ဒါဖြင့်။အညတြဝိညတ္တိ။ဟူသောစကားအ

ရုဒ်ညည်ဘုရားကိုးဆူတို့နှင့်ပါးကိုသာကနဲ့ရမည်တည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ မဒေးကမ္ဘမေဒနီကာယကမ္ဘာဒိ။ ။ဟူသောနိဝင်္ဂတ္တတဇ္ဇအနက်ကိုသာ သင်းဟ်ဆရာညွှန်းတော်မူလေသည်။ ။ဆိုလိုရင်းကား။ကံချင်းချင်းကိုက်ခဲ့။ ။(မနောက်သာ)။ ။ကာယကံဝစီကံမဟုတ်ဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်။ ။မင်းသို့ဇာကိစ္စသင့်တော။ ။ဟူသောဇိုကာသစ်ကေစိဝါဒကို အစွဲရင်အခြေရုံဖြေါက်ယ်တော်ဘိုင်ပယ်ဩဒါးသားဖြစ်ထေပြီ။ ။အဘိညာဉ်နှင့်သွားခြံသျှင်းပါးခြင်းကား။ ပညာရှိတို့ရယ်စရာသာတည်း။ အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ။ကာယဒီကမ္မသဏ်္ဌာနဝစ္ဆတိ။ ။ဟု-ဆိုသောဝိဓိ၏စကားအရောင်။ ကာယကံဝစီကံဟူသောအရေအတွက်သို့ မရောက်။ ယင်းသို့မရောက်သော်။ မနောကံဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ယင်းသို့မနောကံဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ရောက်ခဲ့သော်။ထိုအဘိညာဉ် မနောကံသည်ဇိညတ်ကိုဖြစ်စေ၏။ယင်းဘဲ့ဇိညတ်ကိုဖြစ်စေခဲ့သော်။ ။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကတ္တာဘာဝေန။ ။ဟူသောစကားသည်သင့်နိုင်ပါဦး မည်သေးဟု။ဒ်ခဲ့၏ပသာဒ်စကားအတိုင်း။ ဦကာကျော်ဆရာကိုစောဒကတက်သည်ရှိသော်။ဦကာကျော်ဆရာက။သင်္ကြိုဟ်ဆရာသည်။သဝိပါကဓမ္မကိုဖြေသလော၊ အဝိပါကဓမ္မကို ဖြေသလောဟု။ ဖြန်၍မေးသော အခါ။ အသို့ဖြေဦးမည်နည်း။ ။အဘိညာဉ်ဟူက။ စတုတ္ထဝါဒကဗျာန်ဖြင့်အကျိုး။ ဝိုင်ကအဆုံးတည်၏ဟု။ ဒ်ဒါသည်ပင်လျှင်။ အနုဒိတ္တဝါဒ၏အာဘော်ကိုပြုလတ္တံ့။ သို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။ သင်္ကြိုဟ်နှင့်အလွန်ကွာဝေးသော။ဦကာသစ်စကားကိုမမှတ်အပ်။ ။သင်္ကြိုဟ်ဆရာသည်။အဘိညာဉ်ကိုပါ။စလိုသောကြောင့်။မနောကမ္မမေဝ။ဟူသောစကားကိုမဆို။ ။ အဟုတ်အဟာ်မနောက်ကိုသာဆိုတော်မူသတည်း။ ။

(၁၅၄-အခြက်)

"ဝိဘာဝနိယံပနပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဝတ္တာနံကာမာဝစရောဝတောတိကာရဏံပတ္တံ၊ ဘံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိတေသံကာမာဝစရတာမတ္တံအပ္ပနာပတ္တိယာကာရုဏံဟောတိတိ"။ ။ဦကာသစ်၊ ။ထိုစကားသည်။ဦကာကျော်၏အာဘော်နှစ်လုံးဆွင်းကိုသက်သက်မျှနားမလည်သောကြောင့်။ ဤကဲ့သို့စွပ်စွဲမခြင်းဖြစ်သေသည်။ ။မိမိ၏စကားနှင့်ပင်မလွတ်မကင်းမစင်းမပားခရုံးသားမိခြင်းဟူသာဖြင်လေ၏။ထို့ကြောင့်။ကျွန်ုပ်ကလည်း။ ထိုဦကာသစ်စကားကိုပယ်ဖြရပါ့တော့မည်း ၊*ကေစိပနတပ္ပဘာ

၀နာမယံဒါနာဒိ၀ေသနအာပ္ပ၀တ္တိနတောတိကာရဏံ၀တ္တုံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။ နဟိဒါနာဒိ၀ေသနအာပ္ပ၀တ္တိမတ္တံ။ ဘာ၀နာမယာသာ ကာရဏံ ၎ာတိ။ ။ဤကဲ့သို့သာမှတ်လိုက်တော့ကေစိဆရာ။ ။ဒါနစသောအစွမ်း အားဖြင့်မဖြစ်ဘူးဟုဆိုက။ ဘာ၀နာအစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ရောက်ပြီးသားဖြစ်လေ၏။ ။ထို့အတူပုဂ္ဂိုလ်မဒ္ဒပုဗ္ဗဘာဂဝတရား တို့သည်။ ကာမာ၀စရ ဖြစ်သည်ဟုဆိုက။ ပန္ဆိုမဒ္ဒပန္ဆာဘာဂ တရား သည်။ မဟဂ္ဂုတ်အပ္ပနာဖြစ်သည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်သည့် ရောက်လေ ၏။ ။သည်ကဲ့သို့ကာမနှင့်။ အပ္ပနာကိုဝိသေသဖြစ်ရုံ ပြသည်ကိုအာ ဘော်ကျမကြံပဲ့ ပယ်ဖျက်ခြင်းသည်ကား။ မိမိ၏အမှား ထင်ရှားရုံသာ ဖြစ်သတည်း။ ။

(၁၅၅-အချက်။)

*ဇွတ္ထောကုသလကမ္မမဒ္ဒဖလဟိတံအပါယဘူမိယံပဋိသန္ဓိံ ဇနေတိ။ ။ သကြိုဟ်ပါဠ်။ ။*ဇွတ္ထောတိဇာတေမသုပါကဒ္ဒါနဝသေနစတုဗ္ဗိဓေသုကမ္မေ သု။ဥဒ္ဓစ္စရဟိတန်ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစေတနာရဟိတံဇကောဒသဝိဓံအကုသ ထကမ်ံ။ကိံပနေတ္ထကာရဏံအဓိမောက္ခဝိရဟေနသဗ္ဗဒုဗ္ဗလံဝိဝိဓကိစ္စာ သဟဂကံပဋိသန္ဓိံ အာကဃတိ။ အဓိမောက္ခသမ္ပယောဂေနတတော ဗလ ဝန်နံဝိဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံနာကဃတိတိ။ပဋိသန္ဓိဒါနသဘာ၀ါဘာ၀တော။ဗ ထဝံအာကဃတိ။ ဒုဗ္ဗလံနာကဃတိတိဟိ အယံဝိစာရဏာ ပဋိသန္ဓိဒါနသ ဘာ၀ေသုယေ၀။ ယသ်ပနပဋိသန္ဓိဒါနသဘာ၀ေါယေ၀နတ္ထိ။နတသ်ဗ ထ၀ဘာ၀ေါပဋိသန္ဓိအာကဃနေကာရဏံ။ ကထံပနေတံဝိညာထဗ္ဗံဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတသပဋိသန္ဓိဒါနသဘာ၀ေါနတ္ထိတိ။ဒသနေနပဟာတဗ္ဗေသုအ နာဂတတ္တာ။ တိဝိဓာဟိအကုသလာဒသနေန ပဟာတဗ္ဗာ။ဘာ၀နာယပ ဟာတဗ္ဗာ။ သိယာဒသနေနပဟာတဗ္ဗာ။သိယာဘာ၀နာယပဟာတဗ္ဗာ တိ။ ။တတ္ထဒိဋ္ဌိသဟဂတဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါဒသနေနပဟာ တဗ္ဗာနာမ။ ပထမံနိဗ္ဗာနဒသနံ၀ေသန ဒသနန်္ကလဒ္ဓနာမေနသောတာ ပတ္တိမဂ္ဂေနပဟာတဗ္ဗတ္တာ။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေါ ဘာ၀နာထပဟာ တဗ္ဗာနာမ။အဂ္ဂမဂ္ဂေနပဟာတဗ္ဗတ္တာ။ ။ဝိဘာ၀နီဋီကာကျော်။ ။

ဤပါဠ်ဖြင့်။ ။ဥဒ္ဓစ္စရဟိတံအပါယဘူမိယံပဋိသန္ဓိံ ဇနေတိ။ ။ဟူ သောသကြိုဟ်ပါဠ်၌။ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ၏ အပါယ်ပဋိသန္ဓေကိုမပေးနိုင်ခြင်း၏အကြောင်းကိုပြဆိုသည်။ ။ဇွတ္ထ။ဤပါကဒ္ဒါန၏အစွမ်းအားဖြင့်ဖြား

သောကံလေးပါးတို့တွင်။ ဥဒ္ဓစ္စရဟိတံ။ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာကြဉ်သော။ အကု
သလကမ္မံ။ အကုသိုလ်စေတနာဖြစ်သောတဆဲ့တပါးသောကံသည်။ အ
ပါယဘူမိယံ၊အပါယ်လေးဘုံ၌။ ပဋိသန္ဓိ ။ ပဋိသန္ဓေကို။စနေတိ။ဖြစ်စေ
၏။ ။သင်္ကြိဟ်ပါဠိ၏အနက်။ ။ဧတ္ထာတိ။ဧတ္ထဟူသည်ကား။ဤမေသ
ပါကဋ္ဌာနဝသေန စတုဇ္ဇိခေသုကမ္မေသု။ အကျိုးပေးရာဌာန၏ အစွမ်း
အားဖြင့်လေးပါးဖြားကုန်၊သာ၍ကံဟိုတွင်။ ဥဒ္ဓစ္စရဟိတန္တိ။ ဟူသည်
ကား။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ စေဘနာရဟိတံ။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စေတနာသည်
ကြဉ်အပ်သော။ဝါ။ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စေတနာမှကင်းသော။ဧကောဒသဝိဓံ၊
တဆဲ့တပါးအပြားရှိသော။အကုသလကမ္မံ။အကုသိုလ်ကံသည်။ပန။စော
ဒနာဥိးအံ့။ဧတ္ထ။ဤအကုသိုလ်တဆဲ့နှစ်ပါးတို့တွင်။အဓိမောက္ခဝိရဟေန။
အဓိမောက္ခဝိရဟတော။ အဓိမောက္ခမှကင်းခြင်းကြောင့်။သဇ္ဇုဇ္ဇုလံ။အ
လုံးစုံတို့အောက်အားနည်းသော။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ။ဝိစိကိစ္ဆာနှင့်ယှဉ်
သောကံသည်။ပဋိသန္ဓိ ။ပဋိသန္ဓေကို။ကိ ကာရဏာ။ အဘယ်အကြောင်း
ကြောင့်။အာဂန္တုတိ။ဆွဲငင်နိုင်ပါသနည်း။အဓိမောက္ခသမ္ပယောဂေန။အ
ဓိမောက္ခနှင့်ယှဉ်သောကြောင့်။ တတော။ ထိုဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စေတ
နာထက်။ဗလဝန္တာ၏။အားရှိသည်ထည်းဖြစ်သော။ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ။ဥဒ္ဓစ္စသ
ဟဂုတ်စေတနာကံသည်။ပဋိသန္ဓိ ။ပဋိသန္ဓေကို။ကိ ကာရဏာ။အဘယ်အ
ကြောင်းကြောင့်။နာဂန္တုတိ။မဆွဲငင်နိုင်ပါသနည်း။ ဤတိအယံ၊ဤသည်
ကား။စောဒနာ။စောဒနာခြင်းတည်း။ ပဋိသန္ဓိဒါနသဘာဝါဘာဝတော
ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ပေးတတ်သောသဘော၏ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း
ဟိ။ဟုန်၏။ပဋိသန္ဓိဒါနသဘာဝေသုယေဝ။ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုပေးတတ်
သောသဘောတချားတို့၌သာလျှင်။ ဗဟုံအာဂန္တုတိ။ ဗဟုလံနာဂန္တုတိ
တိအယံဝိစာရဏာ။ဗလဝံအာဂန္တုတိ။ဗဟုလံနာဂန္တုတိ။ဟူသော ဤစ
ဆေးခြင်းသည်။ဟောတိ။ ဖြစ်သင့်၏။ ယသ္မာပန။ အကြောင်းကံအားကာ
ပဋိသန္ဓိဒါနသဘာဝေါယေဝ။ပဋိသန္ဓေအကျိုးကိုပေးသောသဘောသ
ပင်လျှင်။နတ္ထိ။မရှိခဲ့။တသ္မာ။ထိုကံ၏။ဗလဝဘာဝေါ။ အားရှိသောအဖြစ်
သည်။ ပဋိသန္ဓိအာဂန္တုနေ။ပဋိသန္ဓေကိုငင်ရာ၌။ ကာရဏာ။အကြောင်း
သည်။နဟောတိ။မဖြစ်။ပန။အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတသာ။ဥဒ္ဓစ္စ
သဟဂုတ်စေတနာ၏။ပဋိသန္ဓိဒါနသဘာဝေါ။ပဋိသန္ဓေကိုပေးနိုင်သော
သဘောသည်။နတ္ထိ။မရှိ။ ဧတံတေတံ။ ဤအကြောင်းကို။ ကထံဝိညာတဗ္ဗံ

ဆသို့သိအာဝ်သနည်း။ဒဿဲနေနုပဟာတဗ္ဗေသူ။ဒဿနေနုပဟာတဗ္ဗတိက်
တို့ဒ်။အနာဂတ္တာ။မထာသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ဟိ။ချဲဦးအံ့။ဒဿ
နေနု။သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ပဟာတဗ္ဗာ။ပယ်အပ်သော အာကုသိုလ်တို့
ငှင်း။ဘာဝနာယ။ အထက် မဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗာ။ပယ်အင်္ဂသောအာကု
သိုလ်တို့ငှင်း။သိယာ။ရုံခါ။ ဒဿနေနု။ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာ
တဗ္ဗာ။ ပယ်အပ်သော အာကုသိုလ်တို့ငှင်း။ သိယာ။ ရုံခါ။ ဘာဝနာယ။ အာ
ထက်မဂ်သည်။ပဟာတဗ္ဗာ။ ပယ်အပ်သော အာကုသိုလ်တို့ငှင်း။ ဤတိ။၍
သို့။ အာကုသလာ။ တို့သည်။ တိဝိဓာ။ သုံးပါး ဂ္ဂိကုန်၏။ တတ္ထ။ထိုသုံးပါး
တို့တွင်။ဒိဋ္ဌိသဟဂတဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒါ။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်
စိတ်။ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ်စိတ်တို့သည်။ဒဿနေနုပဟာတဗ္ဗာနာမ။ဒဿ
နေနုပဟာတဗ္ဗတို့မည်ကုန်၏။ကသ္မာ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ပထမံ။ရှေး
ဦးစွာ။နိဗ္ဗာနဒဿနဝသေန။နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒဿ
နဋ္ဌိလဒ္ဓနာမေန။ဒဿန-ဟုရအပ်သော အာမည်ရှိသော။ သောတာပတ္တိ
မဂ္ဂေန။သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗတ္တာ။ ဝယ်အင်္ဂသည်းချဲ့အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စိတ်သည်။
ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗာနာမ။ ဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗမည်၏။ကသ္မာ။အာ
ဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ အဂ္ဂမဂ္ဂေန။ အရဟတ္တမဂ်သည်။ ပဟာ တဗ္ဗတ္တာ။
ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ဋီကာကျော်ပါဠိ၏ယောဇနာ။ ။
ဤပါဠိအပေါင်းတို့တွင်။ဆိုလိုရင်းကား။ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်သည်။ဗ
လဝဖြစ်၏။အဘဲ့ကြောင့်ဗလဝဖြစ်ပါသနည်း။အဓိမောက္ခသမ္ပယောဂေ
နဟူသော ဋီကာကျော်ဟိတ်ဖြင့်။ အဓိမောက္ခစေတသိက်နှင့် ယှဉ်ခြင်း
ကြောင့်။ထို့ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်သည်ဗလဝဖြစ်သည်ဟူလို။ ။ဝိစိကိစ္ဆာ
သဟဂုတ်စိတ်သည်။အဘဲ့ကြောင့်ဒုဗ္ဗလဖြစ်ပါသနည်းဟူမူ။ ။အဓိမော
က္ခဝိရဟေန။ ဟူသောဋီကာဟိတ်ကိုထောံသဖြင့်။အဓိမောက္ခနှင့် မယှဉ်
သောကြောင့်။ဒုဗ္ဗလတရဖြစ်၏ဟူလို။ ။ဋီကာကျော်အဓိပ္ပါယ်။ ။
ထိုအဓိပ္ပါယ်ကိုပယ်လိုသောဋီကာသစ်ကစိသည်။ ။“ယံပန ဝိ
ဘာဝနိယံအဓိမောက္ခဝိရဟေနသဗ္ဗဒုဗ္ဗလံဝိဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံပဋိသိဒ္ဓိ
အာကာဇုတိ။အဓိမောက္ခသမ္ပယောဂေနတာတောဗလဝန္တံ ဝိဥဒ္ဓစ္စသဟဂ
တံနာကာဇုတိတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ”။ ။ဟူသောစကားကိုရေးသားမိုးလ
သည်။ ။ထိုဋီကာသစ်ကစိသည်။ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်ပါလျက်။နွှဲတ်မစောင့်

သူဖြစ်လေသောကြောင့်။အဋ္ဌကထာကြီးများကိုကျော်နင်းမိလေ၏။ ။
ကျော်နင်းမိသောအဋ္ဌကထာကြီးကား။ ။*မောဟမူလေသူ ဒွိသုဝိ
ကိစ္ဆာသမွယူတွေ့နတာဝဖသောစေတနာဝိတက္ကောဝိစာရောဝိရိယံဇီဝိ
တံစိတ္တဋ္ဌိတိအဟိရိကံအနောတ္တပ္ပံ မောဟာဝိစိကိစ္ဆာတိသဗ္ဗပေန အာ
ဂတာ ဇကောဒ္ဓသ။ဥဒ္ဓိစ္စံ မနသိကာရောတိ ယောဝါပနကာဒွေစာတိတေရ
သ။တတ္ထစိတ္တဋ္ဌိတိ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တော ဒုဗ္ဗိလော သမာဓိ။ ဝိဂတာစိကိစ္ဆာ
တိဝိစိကိစ္ဆာ။သာသံသယလက္ခဏာ။ကမ္မုန ရုသာ။အနိစ္စယ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ။
အနေကံသဂါဟက ပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ။ဝိစိကိစ္ဆာယံ အယောနိသော မနသိ
ကာရပဒဋ္ဌာနာ။ပဋိပတ္တိအန္တရာယကရာတိဒဋ္ဌဗ္ဗာ။သေသာဝုတ္တပကာရာ
ယော ဝ။ဥဒ္ဓစ္စသမွယူတွေ့နဝိစိကိစ္ဆာသမွယူတွေ့သုဝုတွေ့သုထပေတွာ ဝိဝိ
ကိစ္ဆံ သေသာဒွါဒသ။ ဝိစိကိစ္ဆာယအာဘာဝေန ပနေတ္ထ အဓိမောက္ခော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။တေနသဋ္ဌိံ တေရသေဝ။အဓိမောက္ခသမ္ပယုတ္တစေတော ဗဟုဝတရော
သမာဓိဟောတိ။ယဉ္စေတ္ထဥဒ္ဓစ္စံ တံသဗ္ဗပေနေဝ အာဂတံ။အဓိမောက္ခမုန
သိကာရယောဝါပနကဝသေနာတိဇေဝံအကုသလသဒ္ဓါရာဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။ဤသို့ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့်။ဋီကာကျော်သည်
စကားချင်းအတူတူဖြစ်လေ၏။ ။အဓိမောက္ခ သမ္ပယုတ္တစေတောဗဟုလဝတ
ရောသမာဓိဟောတိ။ဟုဖြဆိုသောစကားသည်။ ဋီကာသစ်ကေစိဖြစ်စိတ်
ကြိုက်ဝါကျတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ဋီကာကျော်ဆရာသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
အဋ္ဌကထာအတိုင်းရေးသားသည်ကိုမစင်းမစောပဲ။ပထဝီရှားမိသောစေ
စိစကားသည်။အမှားစင်စစ်သာတည်း။ ။

ဒွိသု။နှစ်ပါးကုန်သော။ မောဟမူလေသူ။ မောဟမူစိတ်တို့တွင်။ ဝိ
ကိစ္ဆာသမွယူတွေ့နှ။ဝိစိကိစ္ဆာသမွယုတ်စိတ်နှင့်။ဝါ။ဒွိ။ တာဝ။ရှေးဦးစွာ
ဖသောဟုသဆုံး။စေတနာ။စေတနာဇင်း။ဝိတက္ကော။ဝိတက်ဇင်း။ ဝိစာ
ရော။ဝိစာရဇင်း။ ဝိရိယံ။ ဝိရိယဇင်း။ဇီဝိတံ။ ဇီဝိတိန္ဒြေဇင်း။ စိတ္တဋ္ဌိတိ
ကဋ္ဌတာဇင်း။ အဟိရိကံ။အဟိရိကဇင်း။ အနောတ္တပ္ပံ။အနောတ္တပ္ပဇင်း
မောဟော။မောဟဇင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ။ ဝိစိကိစ္ဆာဇင်း။ ဤတိဤမေ စေတသိ
ကာ။ဤစေတသိက်တို့သည်။ သဗ္ဗပေန။သဗ္ဗဝ်အားဖြင့်။ အာဝတာ။ထာ
ကုန်၏။ ဧကောဒ္ဓသ။တဆဲ့ တပါးအဖြားရှိကုန်၏။ဥဒ္ဓိစ္စံ။ ဥဒ္ဓိစ္စစေတသိက်
ဇင်း။မနသိကာရော။မနသိကာရစေတသိက်ဇင်း။ဤတိဤမေဒွေ။ဤနှစ်ပါး
တို့သည်။ယောဝါပနကာ။ယောဝါပနကအားဖြင့်ထာကုန်၏။ ဤတိစ။ ဤသို့

လျှင်။တေရသ။ တဆဲ့သုံးပါးအခြားရှိကုန်သည်။ဟောန်္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ထင်ဆု။ ထိုတဆဲ့သုံးပါးတို့ကုန်။ စိတ္တဇ္ဇိတိ။ ဇကဂ္ဂတာသည်။ ပဝတ္တိဇ္ဇိတိမတ္တော။ဖြစ်၍တည်ကာမျှသာဖြစ်၍။ သမာဓိ။ သမာဓိသည်။ ဝါ။တည်ကြည်ခြင်းသည်။ ဒုဗ္ဗလော။အားနည်း၏။ ။တနည်းကား။ ။စိတ္တဇ္ဇိတိ။ စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းသည်။ပဝတ္တိဇ္ဇိတိမတ္တော။ ဖြစ်ဆဲတည်ဆဲသောဌိခဏာမျှသာဖြစ်၍။ဒုဗ္ဗလေသမာဓိ။အားနည်းသော သမာဓိဇကဂ္ဂတာသည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ယာဓမ္မဇာတိ။အကြင်တရားသဘောသည်။ဝိဂတာ။ကင်းသော။စိကိစ္ဆာ။ကုစားခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ရှိ၏။ ဇာတိတာသဉာ။ ထို့ကြောင့်။သာဓမ္မဇာတိ။ထိုတရားသဘောသည်။ဝိစိကိစ္ဆာ။ ဝိစိကိစ္ဆာမည်၏။သာ။ ထိုဝိစိကိစ္ဆာသည်။ သံသယလက္ခဏာ။ ယုံမှားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ကမ္မနရသာ။ တုန်လှုပ်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ အနိစ္စယပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းလျှင်ရှေးရှုထင်သောအခြင်းအရာရှိ၏။ဝါ။တနည်းသော်ကား။အနေကံသဂါဟကပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ ဇကန်ဆတ်ဆတ်မယူဆနိုင်ခြင်းလျှင် ထင်သောအခြင်းအရာရှိ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာယံ။ ယုံမှားသောအရာ၌။အယောနိသောမနသိကာရပဒဋ္ဌာနာ။အသင့် အတင့် နှလုံးမသွင်းနိုင်ခြင်းလျှင်နိုးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ပဒိုပတ္တိအန္ဓရာယကရာတိ။ ပဒိုပတ်၏အန္ဓရာယ်ကိုပြုတတ်၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ဖွတ်အပ်၏။ သေသာ။ ဝိစိကိစ္ဆာမှကြွင်းသောစေတသိက်တို့သည်။ဝုတ္တပကာရာယေဝ။ဆိုအပ်ပြီးသောအခြားရှိကုန်သလျှင်ကတည်း။ ။(ဝိစိကိစ္ဆာစေတသိက်ပြီး၏)။ ။ဥဒ္ဓိစ္စသမ္ပယုတ္တေနာ။ ဥဒ္ဓိစ္စနှင့်ယှဉ်သောစိတ်၌။ ဝုတ္တေသု။ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တေသု။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်စိတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော စေတသိက်တို့တွင်။ဝိစိကိစ္ဆံ ။ဝိစိကိစ္ဆာစေတသိက်ကို။ ထပေတွာ။ချန်ထား၍။ သေသာ။ကြွင်းကုန်သော။ဒွါဒသ။တဆဲ့နှစ်ပါးသောစေတသိက်တို့သည်။ ဟောန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ ။(ယခုဆိုမည့်စကားကိုကြည့်)။ ။ပန။အထူးတိုဆိုတော့မည်။ဇော်။ ဤဥဒ္ဓိစ္စသဟဂတ်စိတ်၌။ ဝိစိကိစ္ဆာယ။ ဝိစိကိစ္ဆာစေတသိက်၏။အာဘာဝေန။မရှိလေသောကြောင့်။ အဓိမောက္ခော။ အဓိမောက္ခ စေတသိက်သည်။ဥပဋ္ဌာတိ။ဖြစ်၏။ တေန။ထိုအဓိမောက္ခ စေတသိက်နှင့်။သဒ္ဓိံ။ တက္ခ။ တေရသေဝ။ တဆဲ့သုံးပါး တို့သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ အဓိမောက္ခသမ္ဘဝတောစ။ အဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်သောအားဖြင့်။ သဘာဝဓမ္မကို ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့် သောကြောင့်

လည်း။ဗလဝတရော။အားကြီးစွာသော။သမာဓိ။သမာဓိသည်။ဟောဘတိ
ဖြစ်၏။ ။တနုည်းကား။ ။သမာဓိ။စိတ်၏တည်ခြင်းသည်။ဗလဝတ
ရော။အားကြီးသည်။ဟောတိ။ဖြစ်ရ၏။ ။ဤဗလဝတရောသမာဓိ။ဟု
သောစကားသည်။ ။ဥဒ္ဓစ္စစိတ်သည်။ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်ထက်။ ထိရဘာဝ
ပင်တည်။အစလ။သုပ္ပတိဋ္ဌိတ။ဗလဝတရဖြစ်ကြောင်းကိုဖြေလေသည်။ ။ဗ
ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ငွေထွေ။ ဤနောက်ဆုံးစိတ်၌။ ယံဥဒ္ဓစ္စံ ။အကြင်ဥဒ္ဓစ္စစေတ
သိက်သည်။အတ္ထိ။ရှိ၏။တံဥဒ္ဓစ္စံ ။ထိုဥဒ္ဓစ္စစေတသိက်သည်။ပါဠိတော။ဗ
သက်ဏီပါဠိတော်မှာ။သရူပေနဝ။သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။အာဂတံ။လာ
၏။အဓိမောက္ခမနသိကာရော။ အဓိမောက္ခစေတသိက်။ မနသိကာရစေတ
သိက်တို့သည်။ ယောဝါပနကဝသေန။ ယောဝါပနကဏ္ဍ၏ အစွမ်းအားဖြင့်
အာဂတာ။လာကုန်၏။ဇာတိ။ဤသို့။အကုသလသဒ်ါရော။ အကုသိုလ်သဒ်ါ
ရတို့ကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ။သိအပ်ကုန်၏။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၏အနက်။

ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကြီး၌။ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ်စိတ်သည်။အဓိမောက္ခ
စေတသိက်နှင့်ယှဉ်သောကြောင့်. အားရှိကြောင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာဒေဟာရုတ်
စိတ်သည်။အဓိမောက္ခနှင့် မယှဉ်သောကြောင့်။ အားနည်းကြောင်းထို
ဆိုထားခဲ့လေပြီးဖြစ်ဝါလျက်။ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာများကို မကြည့်
သာမညသမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာများလေ့ကိုသာ ကြည့်ရှုမှတ်
သည်အမှားတဆျက်။ ။အဘဲကြောင့်နည်းဟူမူ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ
ကျမ်းကြီးဆည်။အရှင်မဟာဇုဒ္ဓဃောသဆရာဖြတ်သည်ဥာဏ်စွမ်းအား
လွှတ်၍စုံထင်စွာရေးသား အစဉ်သောကျမ်းကြီးတည်း။ပါရာဇိကဏ်အ
ကထာကြီးကလည်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ ကိုပင် ညွှန်းရသေသည်။
လက္ခဏအဋ္ဌကထာကြီးကလည်း။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကိုပင်ညွှန်းရ
သည်။သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာကြီးကလည်း။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ
ကိုပင်ညွှန်းရလေသည်။ အင်္ဂုတ္တိရအဋ္ဌကထာ ကြီးကလည်း။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
အဋ္ဌကထာကိုပင်ညွှန်းရသေသည်။ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာမှစ၍။အရှင်မဟာ
ဇုဒ္ဓဃောသရေးသားသောအဋ္ဌကထာကြီးတူသမျှတို့ကား။စကားတိုရုံထ
စွာမဆိုနှင့်ခဲ့.သော်။ ။ဝိတ္ထာရတောပနဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေဝုတ္တာနယေနဒဋ္ဌဗ္ဗော
ဟူ၍အရှင်မဟာဇုဒ္ဓဃောသကိုယ်တော်တိုင်ညွှန်းဖြဲ့အပ်သောဝိသုဒ္ဓိမဂ်
အဋ္ဌကထာကြီးများကိုလျက်။ မကြည့်မရှုမစင်း မစားမိပါစဲနှင့်။ အ
ကိုးအားထား။လုံလုံလေဝံလေဝံ။ခိုင်ခိုင်ခဲ့ခဲ့ရှိပြီဟုမှတ်ထင်အော်မေ့၍

"ယံပနဝိဘာဝနိယံ အဓိမောက္ခဝိရဟေန သဗ္ဗဒုဗ္ဘဂ္ဂလံဝိ ဝိစိကိစ္ဆာသ
ဟဂတံပဒိုသဒ္ဒိ အာကဆုတိ။ ။အဓိမောက္ခ သမ္မယောဂေန တတော
ဗလဝတ္တံ ဝိဥဉ္ဇစ္ဆ သဟဂတံ နာကဆုတိတိ ဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိအဓိ
မောက္ခဝိရဟမတ္တေနဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံသဗ္ဗဒုဗ္ဘဂ္ဂလန္တိစအဓိမောက္ခံသမ္မ
ယောဂမတ္တေနဥဉ္ဇစ္ဆသဟဂတံတတောဗလဝတ္တံအဲန္တိစသက္ကာဝတ္တုံ။ ။သတ္ထု
ရိကဝိတိဓမ္မကဝိတိတိ ဇဝမာဒိနာနယေန ဝုတ္တာယဝိစိကိစ္ဆာယအတ္တ
နောဝိသယေမဟာဟတ္ထိနာဂသဒိယဗလဝတရတ္တာ အတိဝိယကာဠက
ဓမ္မတ္တာစာတိ" ။ ။ဟူသောစကားမျိုးကို ဋီကာသမ် ကေစိဆရာ ရေး
သားခြင်းသည်။ အံ့ဘွယ်သရဲတည်း။ ။ဝိဘာဝနိယံပန။ ဝိဘာဝနိဋီ
ကာကျော်ကျမ်းဦးကား။အဓိမောက္ခဝိရဟေန။အဓိမောက္ခနှင့်ကင်းသော
ကြောင့်။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်သည်။ သဗ္ဗဒုဗ္ဘဂ္ဂလံ
ဝိ။အလုံးစုံတို့အောက်အားနည်းပါလျက်လည်း။ပဒိုသဒ္ဒိ ။ ပဒိုသန္တေကို။
အာကဆုတိ။ ငင်နိုင်၏။ အဓိမောက္ခသမ္မယောဂေန။ အဓိမောက္ခနှင့်ယှဉ်
သောကြောင့်။ဥဇုစ္ဆ ။ဥဇုစ္ဆသဟဂုတ်စိတ်သည်။တတော။ ထိုဝိစိကိစ္ဆာသ
ဟဂုတ်စိတ်ထက်။ဗလဝန္တံ ဝိ။အားရှိပါလျက်လည်း။ပဒိုသဒ္ဒိ ။ ပဒိုသန္တေ
ကို။နာကဆုတိ။မငင်နိုင်။ဣတိ။ဣသိ။ယံဝစနံ။ကိုး။ဝုတ္တံ။ ဆိုအပ်၏။ တံ။ထို
ထို့ဋီကာကျော်ဆရာဆိုသော စကားသည်။ နသုန္ဒရံ။မကောင်း။ တိ။မ
ကောင်းသည်မှန်၏။အဓိမောက္ခဝိရဟမတ္တေန။ အဓိမောက္ခနှင့် ကင်းကာ
မျှဖြင့်။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်ကို။ သဗ္ဗဒုဗ္ဘဂ္ဂလံ
အလုံးစုံတို့အောဝံအားမဲ့သည်ဟူ၍ဆင်း။ အဓိမောက္ခသမ္မယောဂမတ္တေန။
အဓိမောက္ခနှင့်ယှဉ်ကာမျှဖြင့်။ဥဇုစ္ဆသဟဂတံ။ဥဇုစ္ဆသဟဂုတ်စိတ်ကို။တ
တော။ထိုဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် စိတ်ထက်။ ဗလဝန္တံ ဝိ။ အားရှိ၏ဟူ၍
ဆင်း။ဝတ္တုံ။ဆိုခြင်းငှာ။နသက္ကာ။မတတ်ကောင်း။သတ္ထုရိ။ မြတ်စွာဘုရား
ဒွိ။ကဝိတိ။ယုံမှားခြင်း။ဓမ္မ။တရားတော်ဒွိ။ကဝိတိ။ယုံမှားခြင်း။ ဇာတိဇဝမာဒိ
နာနယေန။ဣသိအစရှိုးသောနည်းအားဖြင့်။ဝုတ္တာယဝိစိကိစ္ဆာယ။ခြင်တွံစွဲ
တရားသည် ဟောတော်မူအပ်သောဝိစိကိစ္ဆာ၏။ အတ္တနောဝိသယေ။ငါပိ
၏အာရုံ၌။ မဟာဟတ္ထိနာဂသဒိယ။ ကြီးစွာသောဆင်ဖြောင်ကြီး၏ အ
ဃားကဲ့သို့။ဗလဝတရတ္တာ။ အားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတိဝိယ။အ
လွန်လျှင်။ ကာဠက ဓမ္မတ္တာ။ မည်းနက်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်
းကြောင့်တည်း။ဇာတိ။ဣသို့။ဒဠ္ဠဗ္ဗံ။မှတ်အပ်၏။ ။ဦးကာသမ်ပါဠိ၏အနက်။ ။

ဗုဒ္ဓေကခ်ိတိ။ဇမ္ဗေကခ်ိတိ။ ဖြစ်သည်ဟုအဋ္ဌကထာဆရာက။ ။ပဒို့ပတ္တိအန္တရာယကရာတိဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။ဟူ၍ပြဆိုပြီးသားဖြစ်လေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။ဤကာသစ်ကေစိရေးသမျှသောစကား ဥဿုံသည်။ အဋ္ဌကထာကိုချခံမိမှားသောကြောင့်။ပယ်ဖျက်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၅၄-အာချက်။)

*ပထမဈာနံ ပရိတ္တံ ဘာဝေတွာ ဖြဟ္မပါရိသဇ္ဇေသု ဥပပဇ္ဇတိ။ တဒေဝမစ္ဆိမံ ဘာဝေတွာ ဖြဟ္မ ပရောဟိတေသု။ပဏီတံဘာဝေတွာ မဟာဖြပေဟ္မသု။ ။သင်္ခိုဟ်။ ။*တတ္ထပဒို့လဒ္ဓမတ္တံအနာသေဝိတံပရိတ္တန်အိုဝိသေသတောဝ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တထာနာတိသုဘာဝိတံအပရိပုဏ္ဏဝသိဘာဝံမစ္ဆိမံ။အတိဝိယသုဘာဝိတံ ပန သဗ္ဗံသော ပရိပုဏ္ဏဝသိဘာဝံပဏီတန်။ ။ဒိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။''ဝိဘာဝနိယံပနပဌမဈာနဝသေန ဥပ္ပန္နပဒို့လဒ္ဓမတ္တံအနာသေဝိတံ ပရိတ္တန်အိုဝိသေသတောဝ အဋ္ဌကထာယံဝုတ္တံ။ တထာနာတိသုဘာဝိတံ အပရိပုဏ္ဏ ဝသိဘာဝံမစ္ဆိမံ။အတိဝိယသုဘာဝိတံပန သဗ္ဗံသောပရိပုဏ္ဏဝသိဘာဝံပဏီတန်ဝုတ္တံ။ တံသဗ္ဗံဇ္ဈာနယုဇ္ဇတိယောဝ''။ ။ဋီကာသစ်။ ။နယုဇ္ဇတိ။ အကြောင်းကိုထင်ရှားဖြရှာသိသောကြောင့်။ ။''တံဟိဥပရိစ္စာနဿပစ္စယော ဘဝိတုံသမတ္ထာသမတ္ထဘဝါဟာနဘာဂိယ တာဒိဝိသေသံဝါသန္ဓာယ ဝုတ္တံ။နပန ဥပပတ္တိဘောဒဓနကဝိသေသန်''။ ။ဟူသောနောက်ဆွယ်စကား ကလေးများကို ဆက်၍ဖြရှာလေသည်။ ။ဤစကားရတွင်နောက်ဆုံးစကားအဆုံး။နဥပပတ္တိဘောဒဓနကဝိသေသံ။ဟူသောစကားဖြင့်၊အလုံးစုံသောဓိဇ္ဈာနဓိဇ္ဈာအဓိပ္ပါယ်ကို။ဓိဓိသည်ပင်လျှင်ဖျက်ဆီးအပ်၏။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ဥပပတ္တိဘောဒဓနကဝိသေသကိုသာဖြတော်မူသည်ဟု-စွဲစွဲမြဲမြဲမှတ်။ ။

ထို့ကြောင့်။ဖြဟ္မပါရိသဇ္ဇေသုဥပပဇ္ဇတိ။စသောဥပပတ္တိဓနကဘောဒကိုတိုက်ရိုက်ဖြထားလေသည်။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ ပထမဈာန်ချင်းတူပါထျက်ကနှင့်။အဘဲ့ကြောင့်ဖြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဘုံ၌။ ပဒို့သန္ဓေကိုပစ်ချပါသနည်း။ ။(ဥပပတ္တိဘောဒထဲ့နော်)။ ။(သဘောချွာကြည့်)။ ။အဘဲ့ကြောင့်ဖြဟ္မပရောဟိတာဘုံ။မဟာဖြဟ္မာဘုံတို့၌။ ဥပပတ္တိဟူသို့အပ်သော အကျိုးပဒို့သန္ဓေကို မပေးပါသနည်း။ ဤသို့စောဒနာဘွယ်ရှိသောကြောင့်။ ။ပရိတ္တံဘာဝေတွာ။ဟူသောပါဠိကိုဖိန့်။ ။အနည်းငယ်သာပွါးမိသောကြောင့်ဟူလို။ ။ဤပါဠိဖြင့်။ ပထမဈာန်ချင်းတူပါ

လျက်။အာနည်းငယ်သာပါး၍အားအစွမ်းမရှိသောကြောင့်။အာသက်အတိုဆုံး။ဘုန်းတန်းခိုးအာနုဘော် အာနည်းဆုံးဖြစ်သော။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဘုန်ပစ်ချ၍ပဋိသန္ဓေဟူသောဥပပတ္တိဘဝကိုဖြစ်စေ၏ဟူလို။ ။ပရိတ္တာဘာဝေတွာ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။အာသေဝနပစ္စည်းအာနည်းဆုံးပါးခဲ့လေသောကြောင့်။အယုတ်ဆုံးအကျိုးပေးပုံကိုပြတော်မူလေသည်။ ။မဇ္ဈိမံဘာဝေတွာ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အာသေဝနပစ္စည်းကိုပါးခဲ့လေသောကြောင့်။ အလယ် အလတ်ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓေဝိပါက်အကျိုးကိုပေးကြောင်းကိုဖော်ပြသတည်း။ ။ပဏီတံဘာဝေတွာ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော အာသေဝနပစ္စည်းကို ထုံခဲ့လေသောကြောင့်။အမြတ်ဆုံးဖြစ်သောအကျိုးကိုပေးနိုင်ကြောင်းကိုဖော်ပြသည်။ ။ဤကားသင်္ကိုဟ်ဆရာ၏နှလုံးသွင်းအာဘော်တည်း။ ။"ပဏီတံဝိဒိတံ"။ တတ္ထ အတိပဂုဏာတာယ ပဏီတံ သန္ဓာယသု ဘာဝိတောဝဆိပ္ပတ္တောပဏီတောတိဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဝုတ္တံ။ပဏီတေတိပန ဆန္ဒာဒိတိယဂ္ဂတာယပဏီတံ သန္ဓာယ ယသ အာယူဟနက္ခဏော တေဓမ္မာ ပဏီတာဟောန္တိ။တံပဏီတန္တိအဋ္ဌသာလိနိယံဝုတ္တံ"။ ။ဟူသောအားကိုးပါ၌များနှင့်။သင်္ကိုဟ်။ဤကာကျော်ဆရာတို့၏အပေါ်၌။ မိကျောင်းမင်းကို ရေခင်းအပြမှားသော။ ဤကာသစ်စကားကိုမမှတ်အပ်။ ။ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာစကား။ အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ စကားကို။ အင်္ဂုတ္တရဋီကာဆရာကောက်ချက်ထုံတ်တော်မူသည်မှာ။ ။အထက်ဈာန်၏ အကြောင်းမဟုတ်သောအချက်တချနှင့်။ဟိနဈာမည်ရသောပထမဈာန်တချမှာပင်လျှင် အနာသေဝိတ။မဇ္ဈိမသေဝိတ။အတိသေဝိတ။ ဟူ၍သုံးပါးထွက်ထာဂြန်သည်။ ။(ထွက်သင့်မထွက်သင့်ကိုသေသေချာချာကြည့်ကြစမ်း)။ ။ထို့အတူမဇ္ဈိမ၌သုံးပါး။ပဏီတ၌သုံးပါး။ ပေါင်းကိုးပါးဖြစ်၏။ ။ဟိနဖြစ်သောဆန္ဒ။စိတ္တ။ဝီရိယ။ဝိမံသတို့ဖြင့်အားထုတ်အပ်ယူအပ်သော။ပထမဈာန်သည် ဟိနမည်၏။ ။ဌင်းဟိနကိုပင်။အနည်းငယ်ပွါးသော်။ဝဇ္ဈိတ္ထဟု-ခေါ်။အလယ် အလတ်ပွါးသော်။မဇ္ဈိမဟု-ခေါ်။ အမြတ်အားဖြင့်ပွါးသော်။ ပဏီတဟု-ခေါ်။ ။မဇ္ဈိမ၌လည်း။ ဌင်းနည်းတူသုံးပါး။ ပဏီတ၌လည်း။ဌင်းနည်းတူသုံးပါးဖြစ်ကြရကား။ ကိုးပါးဖြစ်ရ၏။ ။(ဖြစ်သင့်မဖြစ်သင့်ကိုသေသေချာချာစဉ်းစားလိုက်ကြစမ်း)။ ။စာရင်းချုပ်၌လိမ့်မည်တော်မူသော။အနုဂုဏ္ဌါဆရာပါတဲ့ဗျား။ ။အဋ္ဌကထာ ဆရာကြီး

တို့၏ စကားတွေအကုန်ဝင်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ကေစိဆရာ၏စွပ်စွဲခြင်းသည်ရယ်စရာကြီးတခုဖြစ်ထေသည်။ ။ယင်းသို့ ဖြစ်ခဲ့သော်ပဌမစ္စာန်ဘုံသည်။ကိုးဘုံဖြစ်ရမည်မဟုတ်ပါထော်ဘူမှ- မဖြစ်နိုင်။အဲ့ဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။အယုတ်။ အလတ်။အမြတ်။ အနည်းငယ် သူးခြားသော်လည်း။အကြီးအကျယ်အထူးကြီးသုံးပါး၌။ အင်္ဂါဂတဖြစ်ရမည်တည်း။ ။အာယုဝဏ္ဏစသောဝိသေသအကြိုးဒ္ဓိကာ။ဒုတိယစ္စာန်နှင့်။တတိယစ္စာန်တို့သည်။ ဩဒဂါရိကအင်္ဂါ။သုခုမအင်္ဂါတို့၏ အစွမ်းဆားဖြင့်ထူးခြားကြသော်လည်း။ ပရိတ္တာဘာဘာ။အပ္ပမာဏာဘာ။ အာဘာသရာဟူဆိုအပ်သော။ဒုတိယစ္စာန်သုံးဘုံ တို့၌သာဖြစ်ကြရကုန်သကဲ့သို့ထည်း။ တတိယစ္စာန်ဖြစ်သောကြောင့်။ အာဘာသရာဘုံ၌သာဖြစ်စေဟုအဆိုမရှိ။ဒုတိယ စ္စာန်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း။ ပရိတ္တာဘာဘာဘုံ တို့၌သာ ဖြစ်ရမည်ဟု-အဆိုမရှိ။ဤကဲ့သို့။ပထမစ္စာန်ဘုံ-သုံးဘုံ၌လည်း။ပရိတ္တဟိန်း။ဝိတ်ရိတ္တမစ္ဆိမ။ပရိတ္တပဏီတ။သုံးပါးလုံးပင်ဇြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဘုံ၌ဖြစ်စေ။ မစ္ဆိမဟိုနဲ့။မစ္ဆိမမစ္ဆိမ။မစ္ဆိမပဏီတသုံးပါးလုံးပင် ဇြဟ္မပရောဟိတာဘုံ၌ဖြစ်စေ။ ပဏီတဟိန။ ပဏီတမစ္ဆိမ။ ပဏီတပဏီတဟု သုံးပါး လုံးပင်။မဟာဇြဟ္မာဘုံ၌ဖြစ်စေဟူလိုသတည်း။ ။ဤကား။(၁၅၄) အဂ္ဂတ်၌ဦးကသစ်အခန်းကိုဖြဆိုခြင်းတည်း။ ။

(၁၅၇-အချုပ်။)

‘ယဉ္စတတ္ထအာစရိယေန ပနေတ္ထပဂိုတ္တံဝိ ဤသတ်လွှဲသေဝနမေ
အဓိပ္ပေတန္တိ ဒိဿတိ။ တထာဟာနေနနာမဂ္ဂပဟိုဒ္ဓေဒေ။ ။သမာ
သေဝနေလဒ္ဓေ။ဝိဇ္ဇမာနေမဟပ္ဖလေ။အလဒ္ဓါတာဒိသဒ်ပေါတူ။ မသိဉ်း
ဝိပစ္စတိတိ။ ။သမာနဘူမိကတော်ဝအာသေဝနထာဘောနဟထဝ်
ဝတောမဟဂ္ဂတဓမ္မာနံဝိပါကဒ္ဓါနံဝတ္တာတဒဘာဝတောအာဘိဉ်ာ
ဝိပစ္စနံဝုတ္တန်ဝုတ်။ တံဝိဝိစာရေတပ္ပမေဝ။ ။ယထာတိ အဂိယဓမ္မ
တနာဇာတ်နာသမာနဘူမက ဇဝနဆောအလဒ္ဓါသေဝနာဝိသမာနာဝိပ
ကံနဒေတိတိနဉ်။ တထာအာဒိကဿိကဝိထိယံကေဝါရမတ်ဘုထာသ
သမာပတ်ဝိထိသုစ သဇ္ဇပထမဘူဘာ မဟဂ္ဂတ စေထနာဝိ သမာနဘူ
ကဓမ္မတောအလဒ္ဓါသေဝနတာယနဇ္ဇလတ်ဘာဝိပါကံနဒေတိတိနဉ်ိတိ
သဉ်ာဝိညာတုန်”။ ။ဇီကာသစ်။ ။တတ်။ထိုဝိဘာဝနီဇီကာထေ
ကျမ်းဒ္ဓ။အာစရိယေနပနေတ်။ လ။ အဝိပစ္စနံဝုတ်ုန်။ထ။ဝုတ်ံဟု၍။ ယ

၀၀နံ။ ဒာကြင်စကားကိုလည်း။ အာစရိယေန။ ဦကာကျဲ့ ဆရာသည်။ ရတ္တံ။ဆိုအာဝ်ဇ္ဈ်။တံဝိ။ ထိုဦကာကျော်ဆိုသောစကားကိုလည်း။ ဝိစာရေတဗ္ဗမေ၀။ဆင်ခြင်အာဝ်သလျှင်ကတည်း။ ဟိ။ ဆင်ခြင်ရမည့်အကြောင်းကိုပြဆိုဦးအုံ။အာရိယမဂ္ဂစေတနာ။အာရိယမဂ်စေတနာသည်။ အတ္တနာ။ဖိသည်။ သမာနဘူမကဇ၀နတော။ဘုံတူဇောဖ္ဂ။ အလဒ္ဓါသေ၀နာ။မရဏာဝ်သောအာသေ၀နပစ္စည်းရှိသည်။သမာနာဝိ။ဖြစ်ပါလျက်လည်း။ဝိပါကံ။အာကျိုးကို။နဒေတိတိ။မပေးဘူးဟူ၍။ နတ္ထိယထာ။ မရှိသကဲ့သို့။ တထာ။ထို.အတူ။အာဒိကမ္မိကဝိထိယံ။အစစွာသောအပ္ပနာဝိထိဥ်။ကေ၀ါရမတ္တာဘူတာ။တကြိမ်မျှသာဖြစ်၍ဖြစ်သော။။(မဟဂ္ဂတစေတနာမှာစပ်)။ ။ သဗ္ဗသမာပတ္တိဝိထိဘုစ။ အလုံးစုံသောသမာပတ္တိဝိထိတို့ဥ်လည်း။သဗ္ဗပထမဘူတာ။အလုံးစုံသောဇောတို့၏ရှေးဦးစွာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မဟဂ္ဂတစေတနာ၀ိ။မဟဂ္ဂုတ်စေတနာသည်လည်း။ သမာနဘူမကဓမ္မတော။သဘော်ဝတ္ထုဖြစ်သောတရားမှ။ အာဇဥ္ဈါသေ၀နတာယ။ မရဏာဝ်ဆော်အာသေ၀နပစ္စည်းရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။၀ါ။အဖြစ်ဖြင့်။ဒုဇ္ဈလတ္တာ။ အာနည်းသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။၀ိပါကံ။ အာကျိုးကို။နဒေတိတိ။မပေးဘူးဟူ၍။နတ္ထိ။မရှိကောင်း။ဇာတိ။ ဤသို့။၀ိညာတုံ။ သိခြင်းငှာ။နနသက္ကာ။ တတ်ကောင်းသလျှင်ကတည်း။ဇာတိ။ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။သိအာဝ်၏။ ။ဤကားဦကာသစ်ပါဠိ၏အဒနက်။ ။

ထိုဦကာသစ်ကစိစကားသည်။ကြဝ်ကြဝ်ကြီးစစ်ဆေးမှ။ကြဝ်ကြဝ်ကြီးမှားမှန်းသိရသတည်း။ ။ကျမ်းအာဂုကိုးလည်းမရှိသောကြောင့်။ ၀ိညာတုံ။ဟူ၍သာအောက်သက်စကားနှင့်ရေးရှာလေ၏။ ။မဟဂ္ဂုတ်အပ္ပနာအာဒိကမ္မိကဝိထိဥ် တကြိမ်သာစေရသော။ အာသေ၀နပစ္စည်းကိုဘုံတူဇောမှမရပဲ။ ဘုံမတူသောဂေါတြဘူကာမဇောမှသာ ရအာဝ်သောအာသေ၀နပစ္စည်းရှိသော မဟဂ္ဂုတ်ဇောကို အာကျိုးပေးသည်ဟုဖြဆိုသောကျမ်းဂန်ကား။ သာသနာတော်ကျမ်းစုမှာလည်းမပါ။ ဗေဒင်ဟူးရေားကျမ်းများတွင်လည်းမရှိ။ဆေးကျမ်းဓာတ်ကျမ်းများကလည်းမဆိုး။အဂ္ဂိရုတ်ကျမ်းများက သော်မှ။အရိဝ်အာမြွက်မပြုလေပါတကား။ကေစိဆရာ။ ။

သုက္ခဝိပဿကအနာဂါမ်ပုဂ္ဂုလ်တို့သည်။ သမာဓိရင့်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်။သေကာနီးကာလ၌။ဈာန်ကိုရစမြဲဟုပြဆိုသောဦကာကျော်၏စ

ကားအရေးထိအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊အာဒိကမ္မိကအပ္ပနာဝိထိဇန္ဒ
ဦး။ဈာနသမန္တရုတိဖြစ်ရမည်ဟုမှတ်ထားသလော။သို့တည်းမဟုတ်
ဌင်းအနုဒိထိနောက်၌ ပစ္စဝေက္ခဏာဇဝနိကဆိ၏ အခြားမဲ့ဌာရုတိကျသေ
ပစ္စဝေက္ခဏာသမန္တရုတိဖြစ်ရမည်ဟုမှတ်ထားသလော။အသို့နည်း
ထိုဦးကာကျော် ဖြဆိုသောစကားသည်၊ အနာဂါမ်တို့၏ဈာန်ရခြင်း
သောခမ္မဘာသဘောကိုသာရည်ရွယ်၍ ဖြဆိုတော်မူထေသည်။
ကဲ့သို့ကင်းကင် သတ်သတ်ဖြစ်ရမည်မဟုတ်။ ။မရေဏာသန္နအခါ
ရောက်မှဈာန်ကိုရကုန်သော အနာဂါမ်ဟူသမျှတို့သည်ထည်း။ ရတိ
ယောသာနဝိထိနှင့်ကပ်၍။ အာဒိကမ္မိကအပ္ပနာဝိထိ မဖြစ်ဘူးဟု
မှတ်။ ။ထိုဈာန်ကိုရ၍ဝင်စားပြီးနောက်။ဈာနသမာပတ္တိဝင်ထိ၏အ
မဲ့၌။ ရတိခြင်းဟူသောဈာနသမန္တရုတိ။ ထိုဈာန်မှထ၍ဈာန်အင်္ဂ
ဆင်ခြင်သောပစ္စဝေက္ခဏာဇော၏အခြားမဲ့၌ရတိခြင်းဟူသောဈာန်
ဝေက္ခဏာသမန္တရုတိ။ ဤနှစ်ပါးတို့တွင်တပါးပါးသာဖြစ်ရမည်ဟု
ဆုမှတ်။ ။ပစ္စဝေက္ခဏာဟု-သာမညဆိုလိုက်သော်လည်း။ဈာန
ပင်ဖြစ်နောက်က ပစ္စဝေက္ခဏာကိုသာယူ။ ။အာဒိကမ္မိက အပ္ပနာ
နောက်က၊ပစ္စဝေက္ခဏာကိုမယူနှင့်။ အလုံးရုံသောသမာပတ္တိဝိထိတို့
သောပထမဇော စေတနာသည်။ အကျိုးမပေး။ အကျိုးပေးကြောင်း
ကျမ်းတကာကမဆို။ ဌားသောအယူမှသာတည်း။ ။ဦးကာသစ်ရေ
ဝါဒကိုပယ်ချက်။ ။

*သမာနာသေဝနလင်္ဒမိဇ္ဈမာနေမဟာဗ္ဗလေ၊
အလဒ္ဓါတာဒိသံဟောတု၊ မဘိညာနဝိပစ္စတိ။ ။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒအဋ္ဌကထာ။ ။ဘုံတူဇောမှရအပ်သောအာ
ဝနုပစ္စည်းရှိသောမဟဂ္ဂုတ်ဈာန်ဇောစေတနာသည်။အားရှိသောကြော
အကျိုးပေးဇော်။ ။ထိုကြောင့်။အာဒိကမ္မိကဝိထိ၌တကြိမ်သာလျှင်
ဌသောအလုံးရုံသောမဟဂ္ဂုတ်ဇောမှန်သမျှပင်အကျိုးမပေး။အကျိုး
ကြောင်းကိုသည်း။မည်သည့်ကျမ်းကမှမပြမဆို။ယင်းသို့ဖြစ်လေသော
ကြောင့်။ ဘုံတူဇောမှ ရအပ်သော အာသေဝနုပစ္စည်းရှိသော။ ဈာန
မဟပ္ပဂ္ဂုတ်ဇောကို။ အဆုံးဝိထိ၌အဆုံးဇောဖြစ်သော။ မဟဂ္ဂုတ်ဇော
စေတနာကိုသာလျှင် ဗလဝတရဟုမှတ်။ ။ဤကားဦးကာကျော်ဆို

၁မရှုပပရိစ္ဆေဒကိုရေးသော။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာမြတ်တို့ အယူတော်
ကည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ ။*အာစရိယေနပနေတ္ထပရိတ္တံဝိ၍သကံလဒ္ဓါ
သဝနမေဝါဓိပ္ပေတန္တိဒိသတိ။တထာဟာနေနနာမရှုပပရိစ္ဆေဒေ။ ။
ယမာနာသေဝနေ။လ။ဝိပစ္စတိတိ။ ။ဟူသောစကားကိုငိုကာကျော်ဆ
ကြဆိုတော်မူ၏လသည်။ ။ထိုနာမရှုပပရိစ္ဆေဒအဋ္ဌကထာစကား
ကိုထင်ရှားပြလိုပြန်သောကြောင့်။ ။*သမာနဘူမိကတောဝုစ္စာသေ
နလာဘေနဗလဝဘာဝတောမဟဂ္ဂတဓမ္မာနံဝိပါကဒါနံဝစ္စာတဒဘာ
ာတောအာဘိညာယအဝိပစ္စနံဝုတ္တံ။ ။ဟူ၏သောနောက်ဆက်စကားကို။ငို
ကာကျော်ဆရာမိန့်ဆိုတော်မူထသည်။ ။ငိုကာသစ်ကေစိဆရာက။
ဆာဒိကမ္မိကဝိထိဒ္ဒတကြွိယ်သာစောရသော။အပ္ပနာဇောစေတနာသည်။
ဆကျိုးမပေးသောမည်သည်မရှိဟု။ အထောက်အထားမရှိပဲ ရေးသား
သည်မှာ။ အာဒိကမ္မိကဝိထိဒ္ဒိအလုံးစုံသောအပ္ပနာဟူသမျှတို့သည်။တ
ကြွိယ်သာလျှင်ဖြစ်ရလေသောကြောင့်။ဘုံတူဇောမှရအပ်သောအာသေ
ာနပစ္စည်းမရှိရကား။အကျိုးမပေးနိုင်။ ။အကျိုးပေးနိုင်ကြောင်းကို ပြ
ဆိုသော။ပါဠို-အဋ္ဌကထာ-ငိုကာသက်သက်မျှမရှိ။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုယ်
းတော်တိုင်မိန့်ဆိုတော်မူသော။သမာနာသေဝနေလဒ္ဓေ။ ဟူသောစကား
ဖြင့်ပင်။အာဒိကမ္မိကဝိထိက။ မဟဂ္ဂုတ်အပ္ပနာဇောစေတနာဟူသမျှကို
ပင်။တားမြစ်ပြီးဖြစ်ပါသကော်။ ထိုစကားကိုကျော်နင်းကျူးလွန်၍ အကျိုး
ပေးရမည်ဟု-အတင်းအာဓမ္မဂရေးသား သောငိုကာသစ်သည်။ ရဲရင့်လေ
စွ။ ။မင်ဇောစေတနာနှင့်သွား၍ ကပ်ပြန်သည်ဖြာ။ မင်တို့မည်သည်။
အာဂေဏိကတရားဖြစ်သောကြောင့်။ တစုံတခုသောစေတနာနှင့် နှိုင်း
နှိုင်းခြင်းငှာထင်း။ကြေးတန်းထိုးခြင်းငှာထင်းမထိုက်သဖြင့်ကတည်း။ ။
ထိုစကားကိုဆက်ဦးအံ့။ ။အစမထင်သောအနုမတဂ္ဂသံသရာ၌။မည်
သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို။ကမ္ဘာပျက်တိုင်းပျက်တိုင်းတို့၌။ မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်ကိုရမြဲ
တည်း။ ။မင်သည်၍ကဲ့သို့ရမြဲဟုတ်ပါသလော။ ကြေးတန်းထိုးလိုက်
ကပြီ။အသို့ဖြေဆိုဦးမည်နည်း။ ။မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်လေးအကြိမ်ပေါင်း
များစွာမရခဲ့ဘူးသော်လည်း။သတ္တဝါတဦးတဦး၌။ဆယ်ကြိမ်လောက်ရ
ဘူးလျှင်။ဝါ။ ရဘူးခဲ့တယ်လို့ကျမ်းဂန်ကဆိုပါလျှင်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့်။
အရှင်သုမင်္ဂလသာမိဆရာမြတ်တို့က။ငိုကာသစ်ကေစိဆရာအပေါ်၌အ
ကျိုးပေးပါတော့မည်တဲ့ဗျား။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍မဟုတ်မလျားပဲ၊အမှား

ဖွားအယွင်းယွင်းနှင့်ကျော်နင်းကျူးလွန်၍ရေးမိသမျှသောကေစ၀ါး
ပယ်ဖျက်လိုက်သလျှင်ကတည်း။ ။

သမာနာသေ၀နေ-သမာနာသေ၀နသော။ ဘုံတူဇောဖွဖြစ်သေး
သေ၀နပစ္စည်းကို။ လဒ္ဓေ-လဒ္ဓတ္တာ၊ရအင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မ
လေ။ ကြီးကျယ်သော အားနွန်ဗလ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ။ ထင်ရှားရှိ
သော်၊မဟာဂတဇ၀နံ။ အဘိညာဉ်ကိစ္စတပ်သောဇောစေတနာဖွတ
အလုံးစုံသောမဟာဂျုတ် ကုသိုလ်စေတနာဇောသည်။ ဝိပစ္စတိ။ အ
ပေး၏။အဘိညာ။အဘိညာဉ်ဇောစေတနာသည်။တာဒိသံ ထိုသို့သ
ဦး၊သော။ဟေတု ။ ဘုံတူဇောဟူဆိုအပ်သော။အာသေ၀နပစ္စည်း၀
ဟူသောအကြောင်းကို။အလဒ္ဓါ။မရလေးသောကြောင့်။နဝိပစ္စတိ။အ
မပေးနိုင်။ ။နာမရူပပရိစ္ဆေဒ ဂါထာပါဠိ၏အနက်။ ။ယ
ဖြစ်၍။ အလုံးစုံသောမဟာဂျုတ် ကုသိုလ်ဇော တို့မည်သည်။ ဈာန၀
ပတ္တိဝိထိဖြင့်။ဘုံတူအာသေ၀နပစ္စည်းကိုအားကြီးစွာထုံအပ်သော
ဆုံးဇောတို့သည်သာလျှင်အားကြီးလေသောကြောင့်။ အကျိုးပေး
ဟူ၍မှတ်။ ။အာသေ၀နပစ္စည်းကိုဘုံတူဇောမှ-မရအပ်သော
ကမ္မဝိပါကအပ္ပနာဝီထိကကုသိုလ်ဇောစေတနာဟူသမျှတို့သည်။ အ
ပေးနိုင်ဘူးဟူ၍မှတ်။ ။

*ယာ၀ဒိဏာသေ၀ါဘိက္ခူနံသမာပတ္တိတော၀နံ။
တာ၀တာကုသလာဇော၀။သမာပန္နာသစေကြိယာ။

ဒိဏာသေ၀ါ။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ယာ၀။အကြင်မျှလော်။နံသ
တေ-နံသမာပတ္တိ။မဝင်စားရသေး။တာ၀တာ။ထိုမဝင်စားရ
ကာသပတ်လုံး။ ကုသလာဇော။ကုသိုလ်သည်သာလျှင်။ဟာတိ
သစေသမာပန္နာ။အကယ်၍၀င်စားငြားအံ့။ကြိယာ။ ကြိယာအ
ဖြစ်ရတော့သည်။ဟာတိ။ဖြစ်၏။ ။ဤသို့ကျင်းဂန်ထသောအ
သဓာ ပတ္တိဝါရုသို့ ဆောက်မှ။ အပ္ပနာဇောစေတနာ တို့၏ အကျိုး
ကြောင်းကုမှတ်ယူကြလေကုန်။ ။

(အနုဋီကာ၏၀ါဒကား၊)

*ကေစိပနသမာနဘူမကတောအာသေ၀နသာဘေနဗလ၀
နာနိုတိတာန ဝိပါကံဒေန္တိ။ အဘိညာသမုဋ္ဌာနသတိ ဝိစျာနဘာ၀ေထ

တော တသို့ တသို့ အာရမ္မဏောအာဝန်ကုကတ္တာ ပါဒဗ္ဗလာ။ တသ္မာဝိပါ
ကံနဒေန္တိ တိဝဒန္တိ။ တံအကာရဏံ။ ပုနပ္ပုနံပရိကမ္မဝသေနအာဘိညာယပိ
ဝသိဘာဝသမ္ဘဝတောတိ။ ။ဟုဖြဆိုလေသည်။ ။ယင်းသို့အနုဋီကာ
ဆရာပြဆိုသော စကားသည်။ အဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါနှင့်ဝါဒကွဲကြ၏။ ဝါဒကွဲ
သော်လည်း။ ။ပုနပ္ပုနံပရိကမ္မဝသေနအာဘိညာယပိဝသိဘာဝသမ္ဘဝ
တောဟု။ ။ဟူသောအနုဋီကာအကြောင်းဖြစ်ကား၏သည်။သမာနာသေဝနမဖြစ်နိုင်။ ။သမာနုပကတ္ထပနိသယမျှသာဖြစ်နိုင်သည်။သမာနုပက
တ္ထပနိသယမျှဖြစ်ခဲ့သော်။ အာသေဝနပစ္စည်းလောက်ဟု အားမကြိုးနိုင်။
သမာနာသေဝနပစ္စည်းဦးကား။အနန္တရ။သမနန္တရ။အနန္တရူပနိသယ။ အာ
သေဝန။နဏ္ဍိ။ဝိဂတ။ဤပစ္စည်းမျိုးတို့သည်။တပြိုင်နက် ထောံပံ့ကြ သော
ကြောင့်အားကြိုးစွာဖြစ်သည်။ ။အဘန်တလဲလဲဝင်စား သောအာဘိညာဉ်
ဌာ။ရှေးရှေးဖြစ်သောဝိထိမှ။ဝိသဘာဂဝိထိပိခြုံး၍။ နောံနောံဖြစ်သောဝိ
ထိကိုကျော်ပြီးမှ။ပကတ္ထပနိသယပစ္စည်းတရသာကျေးဇူးပြုနိုင်ရကား။
အာသေဝနပစ္စည်း လောက်အားမကြိုးနိုင်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။သမာ
နာသေဝနလဒ္ဓေ။ဝိဇ္ဇမာနေမဟာဗ္ဘလေ။ စသောနာမရူပပရိစ္ဆေဒ ကျမ်း
ထွက်။အဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါစကားကို။ ကေစိထိုးသောအနုဋီကာ စကားသည်။
အဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါစကားလောက်ပင် ယုတ္တိမရသောကြောင့်။ အဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါ
ဝါဒနှင့်ရေးသားသောဋီကာကျော်စကားကိုပယ်ဖျက်၍။ အနုဋီကာဝါဒ
နှင့်ရေးသားသောဋီကာသစ်စကားသည်မသင့်။ ။မိမိသည်ပစ္စည်းအာ
မျိုးကိုလည်း နားမလည်ရာရောက်၏။ ။အာဘိညာဉ်တို့မည်သည်။ အာ
နည်းငယ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်ခြားရုံမျှနှင့် ဖြစ်နိုင်တော့သည်မဟုတ်။ ပထမ
ဈာန်ကစ၍။စတုတ္ထဈာန်အထိဝင်စားပြီးမှ။အဓိဋ္ဌာန်ပြီးနှင့်၏။ ၎င်းနောက်
မှ။အာဘိညာဉ်ဓောဝါရဝိထိဖြစ်နိုင်၏။၎င်းနောံဘဝင်သို့သက်ပြီးမှ။ ကာ
မဓောဝါရထိုက်သည်အားလျော်စွာဖြစ်ရသည်။၎င်းနောက်တဘန်အာဘိ
ညာဉ်ဝင်စားလိုဖြန်းသော်။အထက်ကနည်းအတိုင်း။ပထမဈာန်ကစ၍အာ
စည်အတိုင်းဝင်စားရပြန်သောကြောင့်။အာဘိညာဉ်ဓောဆုင်းကိုမဆိုထား
ဘိဦး။အာဘိညာဉ်ဝိထိဆုင်းပင်အနန္တရမရနိုင်။ ။ထို့ကြောင့်။အနုဋီကာ
ဆရာက။ပုနပ္ပုနံပရိကမ္မဝသေနအာဘိညာယပိဝသိဘာဝသမ္ဘဝတော။ဟု
သောစကားသည်။အာဘိညာဉ်၏အားရှိသင့်ကြောင်းကိုဖြဆိုသော်လည်း
ပကတ္ထပနိသယအားတမျိုးသာရှိနိုင်သည်။ ။ရှေးအာဘိညာဉ်ကိုနောံ

အင်္ဘာညာဉ်ကအာရုံပြုရအောင်ဝင်စားလျှင်ဖြင့်။ အာရုမ္မကာနှင့်အရမ္မဏာ
ဝိပဿီပစ္စည်းမျှားရနိုင်သေး၏။ ။သို့သော်လည်း။ အားသေဝနပစ္စည်း
သော်အမျိုးလည်းမမျှား။ ။*ပန္ဆိမစိတ္တာနံဇလဝဘာဝေါပုဂိမစိတ္တာသ
ာနံ ဆဉ္စာပနိဿယတာဝေဒိတဇ္ဈော။ ။ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ
နှင့်သည်း မညီဘတ်ပါပေ။ ။ကစိပန။ အချို့သောဆရာတို့သည်
ကား၊သမာနဘူမကတော။ ဘုံတူဇောဇဝ်။ အာသေဝနသာဒေန။ အာသေ
ဝနပစ္စည်းကိုရခြင်းကြောင့်။ ဈာနာနိ။ အဘိညာဉ်မှကြွင်းသောမဟဂ္ဂုတ်
ဈာန်ဘို့သည်။ ဇသံဝဇ္ဇနာနိ။ အားဂ္ဂိုကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ။ ထိုသို့အားဂ္ဂိုထေ
သေးကြောင့်။ တာနိ။ တို့သည်။ ဝိပါကံ။ အကျိုးကို။ ဒေန္တိ။ ပေးနိုင်ကုန်၏။ အ
ဘိညာပန။ အဘိညာဉ်တို့သည်ကား။ ဈာနဘာဝေ။ ဈာန်၏အဖြစ်သည်း သ
တိဉာဏ်ဂိုပါသော်သည်း။ တဒဘာဝတော်ဝါ။ ထိုဘုံတူဇောဌရအပ်သော။
အာသေဝနပစ္စည်း၏မဂ္ဂိုလေသောကြောင့်ဂုဏ်း။ ဘင်္ဂဲ့တင်္ဂဲ့အာရုဏ္ဍေထ။
ထိုထိုသို့သောအာရုံ၌။ အာဂန္တုကတ္တာဝါ။ ဧည့်သည်အာဂန္တုန်၏အဖြစ်
ကြောင့်ဂုဏ်း။ ယသ္မာ။ အကြင့်ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလာ။ အားနည်းကုန်၏။ တသ္မာ။
ထို့ကြောင့်။ ဝိပါကံ။ အကျိုးကို။ နဒေန္တိ။ မပေးကုန်။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝဒန္တိ။ ဆို
ကြကုန်၏။ တံ။ ထိုစကားသည်။ အကာရဏံ။ အကြောင်းမဟုတ်။ ကသ္မာ။
ဘယ်အတွက်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ အဘိညာယဝိ။ အဘိညာဉ်၌လည်း ဝါ
အဘိညာဉ်၏လည်း။ ပုနပ္ပုနံ။ အကြိမ်ကြိမ်အဘာန်ဘာန်။ ပဂိုကမ္မဝသေန။ စ
ရိုက်၏အစွမ်းဒေသဖြင့်။ ဝသိဘာဝသမ္ဘဝတော။ ဝသီဘော်ဖြစ်သင့်သော
ကြောင့်တည်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မှတ်အပ်၏။ ။ဤကားအနုဋီကာပါဠိ
၏အနက်။ ။

ပန္ဆိမစိတ္တာနံ။ နောဝ်စိတ်တို့၏။ ဇလဝဘာဝေါ။ အားဂ္ဂိုသောအဖြစ်သည်
ကားဇရိမစိတ္တသ။ ဂ္ဂေးဖြစ်ခဲ့ပြီးသောစိတ်၏။ အနန္တရူပနိဿယတာ။ အ
နန္တရူပနိဿယပစ္စည်း၏အဖြစ်ပင်လျှင်တည်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော
ထိအပ်၏။ ။ဣတိကာဝေါပါဠိသေသ။ ။ဤကားဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဠို
၏အနက်။ ။

ယင်းသို့ဖြစ်၍အနုဋီကာကို အားကိုးရေးသားသောဋီကာသစ်စကား
သည်းဝိဝိဓိရင်းခွဖြစ်သောအနုဋီကာက။ အဂ္ဂင်အနုရုဒ္ဓါနှင့်မညီရုံမကအ
ဋ္ဌကထာနှင့်ပင် မညီညွတ်သည်တကျက်။ ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်းများနှင့်ကျန်ထိုးကျ

ကြည့်ခဲ့သောအခါ။သဘာဝယုတ္တိခြင်းကွာကြားသည်တချက်။ထို့ကြောင့်မ
ဂ္ဂတ်အစ်သလျင်ကတည်း။ ။

(၁၅၀–အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပန တေသံဝိနိကန္တိဝသေနကာမဘာဝေနိဗ္ဗတ္တိ ဇာနန္တေနေန
တထာကာမဘာဝဝိကာ မာဝစရကမ္မဗလေန။ ဇာတ္ဆာတိဘိက္ခဝေ သိလဝ
တောစေတောပဏိဓိသဒ္ဒတ္တာတိဝုတ္တန္တိဝုတ်။"တံနယုဇ္ဇတိ။ ။တေဟိစ္စာ
နေ အပရိဟီနေ ဇကေန္တေန ဇြဟ္မလောက ဂါဓိနော ဇဝဟောန္တိ။ ယတော
စ္စာနအနာဂါဓိနောနာမတိဝုစ္စန္တိ။ စ္စာနပရိဟာနိစတေသံတံတံပလိဗော
ဓဝသေနေဝ ဟောတိ။ နပနကာမ ရာဂါနိ ဝသေန။ ကသ္မာ။ မဂ္ဂ သဟာ
ယေနစ္စာနေနသုဒ္ဓဗြဟ္မကာယိကတ္တာ။ဝုတ္တဉ္ဟေတံအာဂ်ာတ္တရေ။သဟဒဿနုပ္ပါ
ဒါဘိက္ခဝေအရိယသာဝကသတိကိသံယောဇနာနိပဟီယန္တိ။ထ။သော
ဝိဝိစ္စေဝ။လ။ ပထမံစ္စာနံဥပသမ္ပဇ္ဇဝိဟရတိ။ တတ္ထိ စေသမယောဘိက္ခဝေ
အရိယသာဝကော ကာလကိရေယျ။ နတ္ထိတသ သံယောဇနံ။ ယေန သံ
ယောဇနေနသံယုတ္တော အရိယသာဝကောပုနယိမံလောကံအာဂစ္ဆေယျာ
တိ။ဇ္ဈေစတာသ္ဒိ စေသမယေတိအာဒိနာသောလဒ္ဓစ္စာနံအပရိဟာပေတွာ
စေကာလကိရောတိ။ ဇကေန္တေန ဇြဟ္မလောကမေဝဂမိသတိ။ ပရိဟာ
ပေန္တသပနတံသံယောဇနံပါကတိကမေဝါတိဒသေတိ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။
အကြောင်းအရာကား။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့တွင်။အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်
တို့မှာ။ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကာမရာဂ သံယောဇဉ်ရှိလေသောကြောင့်။ စု
တိ၏အခြားမဲ့၌ဗြဟ္မဉ်ဘုံသို့ရောဲမြဲသာဖြစ်ကုန်၏။စ္စာန်မရသော်လည်း။
စုတိကာနည်းသောအခါစ္စာန်ကိုရခြင်းမြဲ၏။အာဘဲ့ကြောင့်နည်း။ သမာဓိ
ရင့်ပြီးသောကြောင့်တည်း။ ။သောတာပန်။ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ထက်တို့မှာ
ကား။ စုတိ၏အခြားမဲ့၌။ ကာမဘုံမှာဖြစ်ကောင်းသေး၏။ ထို့ကြောင့်။
စ္စာန်ရဟူ၍ဂုဏ်း။ စ္စာန်မရဟူ၍ဂုဏ်းနှစ်မျိုးခွဲ၍။ စ္စာန်ရပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာဗြဟ္မဉ်
ဖြည့်သို့ရောက်ကြကုန်၏။ စ္စာန်မရပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ကာမဘုံ၌ ဖြစ်ရကုန်
၏။ ။စ္စာန်ရသူပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ကာမဘုံ၌ဖြစ်ခြင်းငှာအလိုရှိခဲ့
အုံ။ကာမဘုံ၌ဖြစ်ရ၏။ ။အာဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ထိုသောတာပန်။သက
ဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။သိလရှိသောကြောင့်။သိဓိရှိသူတို့တောင့်တအပ်
သောကိစ္စဟူကလည်း။ ဖြည့်စုံသည်သာလျင်ဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။
*ဇာတ္ဆာတိဘိက္ခဝေသိလဝတောစေတော ပဏိဓိသဒ္ဒတ္တာ။ ။ဟူသော

ပါဠိတော်ကိုဘုရားဟောတော်မူလေသည်။ ။ဤကားဦးကာကျော်၏
အဓိပ္ပါယ်။ ။

ထိုဦးကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်ကို။ဦးကာသစ်က။တံခွန်ယုဇ္ဇတိ။ဟူ၍နှင့်နှင့်
သိုးသိုးပယ်ဖျက်လေ၏။ ။ယင်းသို့ပယ်ဖျက်၍ဦးဇင်း၏သဘောကိုဖြ
လိုသောကြောင့်။အင်္ဂလိပ်ပါဠိတော်ကို။ကိုးကားပြဆိုလေသည်။ယင်း
သို့ကိုးကားသောဌင်းပါဠိတော်က။ဈာန်ရသောတာပန်နှင့်။ဈာန်ရသကဒါ
ဂါမ်တို့ကို။စုတိ၏အခြားမဲ့၌။ထိုဈာန်အကျိုးပေးရာဘုံသို့သွားရမည်ဟ
မရဲ့အမြဲပင်တကားဟု။ဟောတော်မူသည်မဟုတ်ပေ။ ထိုသောတာပန်။
သကဒါဂါမ်တို့သည်။ ပထမဈာန်စသည်၌ကပ်၍နေ၏။ ထိုအခါ၌ ကာမ
တို့ပဆိတ်၍နေရကား။ စုတိခဲ့သည်ဂိုသေဘ်။ ဗြဟ္မာ့ဗြည်သို့ရောက်ကြ၏
ဟု။သာမညဖြဆိုသောစကားသာဖြစ်သည်။နိကန္တိက။မနောပဏိဓိဂိုမ
ဂိုကိုထည်း။ရွှေးချယ်စိစစ်သောပါဠိတော်မဟုတ်။ ။မရဲ့အမြဲရော်ရမည်း
မရော်ချင်သော်သည်းမနေရဟု။ဓမ္မတာနိယာမကိုဖြဆိုသော။ပါဠိတော်
လည်းမဟုတ်း ။(သေသေချာချာကြည့်ကြပါ)။ ။စင်စစ်သော်ကား။ကာ
မရာဂသံယောဇဉ်ဂ ဆိတ်ခြင်းဟုသောသတ္တိကြောင့်။ ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ရော်
နိုင်ကြောင်းကိုသာဖြသည်။ ။နိကန္တိဟူသော ကာမရာဂသံယောဇဉ်
နှောင့်ဂုက်ဖြန်မူ။ မရောက်ချင်လျှင်နေရ၏ဟူလို။ ။ထိုစကားသည်ဂုန်
၏။ ကာမရာဂ သံယောဇဉ်ဆိုသည်ဂုာလည်း။ မေထုနသေဝနတရား
ဟုတ်။ ကာမဘုံ၌ဖြစ်ချင်သောစေတနာသမ္ပယုတ္တ လောဘစေတသိက်
ပင်တည်း။ ။ထိုလောဘစေတသိက်ကြောင့်ဖြစ်စေ။ အတိဒုလ္လဘထ
ဖြစ်သော ပဗ္ဗဇိတ ဘာဝကို တောင့်တသော။ သမ္မာသန္ဓ ကုသိုလ်ကို
ထည်း။ သာမညအားဖြင့်စေတောပဏိဓိ။ နိကန္တိဟူ၍ပင်ခေါ်အပ်သည်
ထိုကဲ့သို့နိကန္တိဂိုသူတို့ကား။ကာမဘုံ၌ဖြစ်ရမည်ဟူလို။ ။

ဘုရားအလောင်းတော်သည်။သူတပါးတို့ထက် ကဲလွန်စွာ ထုံအ
သောသမာပတ်တို့အနက်။ အာရုပသမာပတ်သည်။ လေးသခေါ်နှင့်ကမ္ဘ
တသိန်းအတွင်းဗျာ။မည်သည့်အခါ၌မှ အကျိုးမပေး။ အဘဲ့ကြောင့်နည်
ဟူမူ။ နိကန္တိမဂိုသောကြောင့်ပင်တည်း။ အဘဲ့ကြောင့်နိကန္တိ မဂိုသ
နည်း။ ပါရမီတော်ကိုဖြည့်တော်မူရာဘုံမဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ ထ
လေးသခေါ်နှင့်ကမ္ဘာတသိန်းအတွင်းဗျာ။ သမာပတ်ဂုစ်ပါးကိုရသော်
ဝသည်။ထေးသခေါ်နှင့်တသိန်းလောက်မကဖြစ်လေသည်။ ။ဤကာ

အလွတ်သက်သက်ရေးသာဘဝကိုဖြစ်ခြင်းတည်း။ ကမ္ဘာပျက်သောအခါ၌ ကား။ လူတိုင်းနတ်တိုင်းဈာန်ကိုရမြဲသာတည်း။ ။ထို.ကြောင့်။ ကမ္ဘာ လေးသခေါ်နှင့်တသိန်းအရေအတွက်ရှိလျှင်။ အယုတ်ဆုံးဘဝပေါင်းလေး သခေါ်နှင့်တသိန်းတို့သည်။ ဈာန်ရဘူးသောဘဝတို့တည်း။ ။ဤကား ကြွင်းမဲ့ဥသုံ။ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏ဈာန်ရဘဝကို ရေတွက်ခြင်း တည်း။ ။ဤသို့ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ဘဝပေါင်းများစွာဘို့က။ သမာပတ်ရှစ်ပါးကိုရတော်မူရာ။ထိုဈာန်နှင့်တကွစုတိဒေဝသာအခါ ဘုရား အထောင်းတည်းဟူသော။ ဈာနလာဘိပုဂ္ဂိုလ်၏နိကန္တိ တည်းဟူသော စေတောပဏိဓိဘက်သို့လိုက်၍ဖြစ်သလား။ ။သို့တည်းမဟုတ်၊ ခမ္ဘနီ ယာမဖြစ်၍။ အရှုပသမာပတ်ဘက်သို့လိုက်၍ဖြစ်မည်ထင်း။ ။(ငင်းစား လိုက်စမ်း)။ ။သမာပတ်ဆွဲတိုင်းပါရမည်ဟုဆိုခဲ့ပါသော်။ဘုရားအာ လောင်းတော်သည်။နိယတဗျာဒိတ်ခံပြီးသူဖြစ်ရကား။အရှုပဘုံ၌ဖြစ်ရပါ၊ တော့မည်။ယင်းသို့ဖြစ်မြဲလည်းထုံးစံမရှိ။ ။*နဇာသညီဘဝေ။နှင့်အရှု ဝီသု။ ။သုတ္တာနိပါတ်အဋ္ဌကထာစသည်။ ။ထို.ကြောင့်။အရှုပသမာ ပတ်ကိုလျှော်ပစ်လိုက်ရပြီ။ ။ပထမဈာန်အစ။ဝေဟပ္ဖလ်အဆုံးဒို့သော။ ဆယ်ဆုံ့တို့၌ဖြစ်ရဖြန်သော်လည်း။အနှစ်တရာလောက်နှင့်ဖြစ်စေးအနှစ် တထောင်လောက်နှင့်ဖြစ်စေ။မည်သည့်အခါမဆို။ စုတိခြင်းငှာအလိုရှိ သောအခါ။အဓိဋ္ဌာန်၍စုတိကျပြီးနောက်။ပါရဓိကိုတွင်တွင်ကြီးဖြည့်ရာ ၌လူ့ဘုံ၌။ ပဋိသန္ဓေနေလာရခြင်းများကိုထောက်၍။ ဈာန်၏အပေါ်ကို လွှမ်းမိုး၍ စေတောပဏိဓိက။ ပန်းဆွတ် သည်ဟူ၍ မဲ့ဲသဲသဲ ကြီးမှတ် လိုက်ကြဟူလို။ ။ဤကားသဘာဝယုတ္တိကိုဖော်ပြခြင်းတည်း။ ။ ထို.ကြောင့်။ ။*ဇုဏ္ဍတိဘိက္ခဝေ သိလဝတော စေတော ပဏိဓိပိ သုဒ္ဓတ္တာ။ ။ဟူ၍ဋီကာကျော်ဆရာကိုးကားသော ပါဠိတော်အတိုင်း။ စေတောပဏိဓိရှိတော် မူကုန်သော။ ဈာန်ရသောတာပန်။ သကဒါဂါဝ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အကျိုးပေးမတူနိုင်။ ဖြစ်ရပုံမတူနိုင်။အနာဂါဝ်ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့။ဖြဟ္မဉ့်ဘုံသို့သာသွားရမည်၏အဖြစ်ကိုရချမ်္ဘတ်အဝ်။ကာမဘုံ၌ဖြစ်လိုလျှင်။ဈာန်တရားကိုဖျက်။ ကာမကုသိုလ်ဖြင့် ကာမဘုံ၌ဖြစ်။ ကာမဘုံ၌မဖြစ်လိုလျှင်။ ဖြဟ္မဉ့်ဘုံ၌ဖြစ်စေဟူလို။ ။အင်္ဂါတွင်း၌ပါဠိ တော်ကား။ မဂ်နှင့်အဖေါ်ဖြစ်သောဈာန်သည်ထက်သန်ကြောင်း၊ ပုထု ဇဉ်တို့၏ဈာန်ထက် တန်းခိုးကြီးကြောင်း။ ပုထုဇဉ်တို့၏ ဈာန်ကဲ့သို့က

သောက်ကးရောက် ပျက်လွယ်သည် မဟုတ်သောကြောင့်။ ဗြဟ္မဒတ်ဆုံ
ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်းရောက်စေနိုင်ကြောင်းများကိုသာပြဆိုသည်။
မရောက်ခင်သော်လည်းမနေရဘူးဟူ၍ဆို တော်မူသည်မဟုတ်။
(ပါဠိတော်သားပုံကိုသေသေချာချာကြည့်လေ)။ ။ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်
ဥကထာ၌၊ ။*ဈာနလာဘိနံပနအနာဂါမိသစဗြဟ္မလောကေ
ပဋိသန္ဓိဒါနံတာ ပစ္စယောနဟောတိ။ ။ဟူသော၀ါကျစကားထို
ဆိုတော်မူရာ။ ။ဈာနလာဘိသောတာပန်။ဈာနလာဘိသကဒါဂါမ်
မှာဗြဟ္မဥဿိသို့ရောက်ကြ၏။ယင်းသို့ဗြဟ္မဥဿိဖြည်သို့ရောက်ခဲ့သော်
*ဗြဟ္မလောကတာဟေဌာ။အရိယာနောပပဇ္ဇရေ။ ။ဟူသောနာမ
ပရိဏ္ဍေဒသက်သန်းအဋ္ဌကထာစကားကဲ့သို့။ကာမဘပဋိ သန္ဓေနှောင်းစ
မရှိရကား၊အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။အဝန်းအဆုံးထိုက်သည်။ ။
ကြောင့်။ ။ဈာနလာဘိနံစ။ ဈာန်ရသကဒါဂ
ပုဂ္ဂိုလ် တို့အားဂုဏ်း။ အနာဂါမိသစ။အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အားဂုဏ်း။ ဗြ
လောကေသေ၀။ ဗြဟ္မဥဿိဘုံ၌သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိဒါနတော။ ပဋိသန္ဓေ
ကျိုးကိုပေးသောကြောင့်။ပစ္စယော။ကာမပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်းသည်
နဟောတိ၊မဖြစ်ရတော့ကုန်ပြီ။ ။ဤကားပဋိသန္ဓိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ၀
၏အနက်။ ။ဗြဟ္မဥဿိဘုံသို့ခရီးကျွံ မိသျှင်မည်သည့်အရိယာမဆိုကာ
ဘုံသို့မဖြန့် ကောင်းဖြန့်စမ်းမှီ။ သောတာပန်။ သကဒါဂါမ်တို့၏ဖြတ်
ဘုံသို့ရောက်ခြင်းမှာလည်း။ ဗြဟ္မဥဿိဘုံသို့ရောက်လိုသော အာဇီဝ
တကွရပြီးသောသမာပတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ပင်တည်းဟုဆိုစေလိုသ
ကြောင့်။ ဈာနလာဘိနံ။ ဟူသောပုဒ်ကိုမိန့်။ ။အနာဂါမ်သည်ထူး
ဈာန်မရှိဝံ့နှင့်သွားနိုင်သည်မဟုတ်။ ဈာန်ရှိမှသာဗြဟ္မဥဿိဘုံသို့ သွား
နိုင်၏။ယင်းသို့ဖြစ်သော်လည်း။ အနာဂါမိသဒ္ဒါဖြင့်။ ရုတိဏ်နောက်၌
မပဋိသန္ဓေမနှောင်းကောင်းကြောင်းကိုဖြပြီးဖြစ်ထေသောကြောင့်။
လာဘိနှေ။ဟူသော၀ိသေသနပုဒ်မထည့်ပဲ။အနာဂါမိသ။ဟူ၍သာ
မည်ဆိုဘော်မူသတည်း။ ။ထိုအဋ္ဌကထာ၏ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို
သောတာပန်။သကဒါဂါမ်တို့ဌာ။ ဗြဟ္မဥဿိဘုံသို့ရောက်ကြောင်းပဋိသ
မျိုးစေ့ဟူသော ဈာန်ထက်ကိုင်ရှိခဲ့ပါလျှင်။ ဗြဟ္မဥဿိဖြည်သို့ ရောက်
ယင်းသို့ဗြဟ္မဥဿိဖြည်သို့ရောက်ပြီးဖြစ်ခဲ့သော်။ခရီးကျွံသည့်အတွက်
မပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်း မဆက်နိုင်ဟူလို။ ။ဗြဟ္မဥဿိဖြည်သို့သော

သွားရတော့မည်ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကိုမဆို။ ။*ဩဟ္မလောကဂတာ
ဟေဌာ။ အရိယာနောပပဇ္ဇရေ။ ။ဟူသောအဓိပ္ပါယ်အသွားကိုသာ
လျှဉ်းပါးသောစကားဟု-ဇရချဖ်မှတ်ယူလေ။ ။

ထို့ကြောင့်။ ဒိုကာသစ်ကေစိသည်။ ဒိုကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်ကိုပယ်
ဖျက်ချောက်ချားသော်လည်း။ မိမိကိုးကားရင်းစွဲအာဂံတြိရပါဠိတော်။ပ
ဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာတို့၌။ဤဆိုသောအဓိပ္ပါယ်တို့သည်။ဒိုကာကျော်
၏ဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်သည်မဟုတ်။ စင်စစ်ညီညွတ်နိုးနှောမှတ်ရကား။မိဒဲ့
၏ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၌ အဓိပ္ပါယ်ကိုမယူမဆတတ်ကြောင်းကိုသာဖော်
ပြခြင်းသာဖြစ်လေသည်ဟူလိုသော်။ ။

*ဒိဋ္ဌဓမ္မအနုပဂ္ဂမ္မ။သိလဝါဒသနေသမ္မန္နော။ ကာမေသုဝိနေယျဂဟ ။
နဟိဇာတု ဂဗ္ဘသေယျ ပုနဇဂဲတိ။ ။ဟူသောပါဠိတော်ကို ထောက်
လျှင်။သောတာပန်သည်။ ပဋိသန္ဓေကုန်ပြီဆိုပါတကား။အသို့နည်း။ ။
ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကထာ။ ဒိုကာကြိုးမျှားကိုကျော်နင်း၍။ပါဠိတော်ကိုကိုး
ကားပြဆိုမိသော်လည်း။မိမိကထိပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိ၍
ပြပါဟူလိုသော်။ ။

(အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့လောကီစျာန်မှလျှောနိုင်ကြောင်း။)

*သေယျထာပိဘိက္ခဝေကုဒ္ဓာဂါရေဝါကုဒ္ဓာဂါရဿာလာယံဝါ ပါဒိ
နဝါတပါနာသူရိယေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေဝါတပါနေန ရတ္တိယော ပဓိသိတ္ထာကာ
ယံပတိဋ္ဌတာတိ။ပန္ဆိမာယံ ဘန္တေဘိက္ခိယန္တိ။ဝေမေဝ ဘိက္ခဝေဥဏ္ဏာ
ဘဿပြာဟ္မဏာဿဘထာဂတေသဒ္ဓါနိဝဋ္ဋာမူလဇာတာပတိဋ္ဌိတာဒဠှါ
အာသံဟာရိယာသမဏောနဝါပြာဟ္မဏောနဝါဒေဝနဝါမာရေနဝါပြဟ္မု
နာဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ။ဣမိမဒ္ဓိစေ ဘိက္ခဝေသမယေ ဥဏ္ဏာဘော
ပြာဟ္မဏော်ကာလံကရေယျ။ နတ္ထိတံသံယောဇနံ။ ယေနသံယောဇနေန
သံယုတ္တောပြာဟ္မဏောဥဏ္ဏာဘောပုနယိမံလောကံအာဂစ္ဆေယျ။ ။သံ
ယုတ်ပါဠိတော်။ဥဏ္ဏာဘာသုတ်။ ။ဘိက္ခဝေ။ရဟန်းတို့။ကုဒ္ဓာဂါရေဝါ။
အထွတ်တပ်သောပြာသာဒ်၌ဌင်း။ကုဒ္ဓာဂါရသာလာယံဝါ။အထွတ်တပ်
သောအိမ်ကျောင်းစရပ်၌ဌင်း။ပါဒိနဝါတပါနာ။နေထွက်ရာဖြစ်သော။အ
ရှေ့မျက်နှာပြု။တင်းပေါက်မှ။သူရိယေ။ နေသည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ။ ထွက်လာ
တတ်လာလတ်သော်။ ဝါတပါနေန။ လေသာပြု။တင်းပေါက်ဖြင့်။ ရတ္တိ
ယော။အခြောင်တို့သည်။ပဓိသိတ္ထာ။ဝင်ကုန်၍။ ကာယံ။အဘယ်အရပ်၌၊

ပတိဋ္ဌာဘာ။ တည်ကုန်ဘိ သနည်း။ဤတိ။ဤသို့မေးတော်မူသည် ဂိုဏ်သင်း
ဘန်း မြတ်စွာဘုရား။ပစ္ဆိမာယံဘိတ္တိယံ။အနောက်ဘက်ကန်ရံဦး။ ပတိဋ္ဌိ
တာ။ ဘည်ပါကုန်၏။ ဤတိအဝေါစုံ။ ဤသို့ သျှောက်ထားကြကုန်၏။
ဘိက္ခဝေ။ ခုဟန်းဘို့။ရည်ပေသော။ အရှေ့မျက်နှာ လေသာပြူတင်းကဝင်
ကုန်သောနေ့ဖို့အရောင်တို့သည်။ပစ္ဆိမာယံဘိတ္တိယံ။ အနောက်ဘက်နံရံ
၌။ ပတိဋ္ဌိတာ သေယျထာပိ။ တည်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ။ဤအတူသာ
လျှင် ဥဏ္ဏာဘာသည်ကြာဟူ၏သာသ။ ဥဏ္ဏာဘာဒေဝီသည်ရှိသော ပုဏ္ဏားအား
တဿာဂေဘဲဘါဘုရားရှင်။ သမဏောနဝါ။ ရဟန်းသည်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏောန
ဝါ။ ပုဏ္ဏားဆည်၎င်း။ ဒေဝေနဝါ။ နတ်သည်၎င်း။ မာရေနဝါ၊မာရ်မင်း
သည်၎င်း။ ဗြဟ္မုနာဝါ။ ဗြဟ္မာမင်းသည်၎င်း၊ လေးကသို့။ သောကသုံး
ပါးနှင့် ကေနစိဝါ။ တစုံတယောက်သော သူသည်၎င်း။ အသံဟာရိယာ။
ဆောင်ယူပယ်နှုတ်ခြင်းငှာ မစွမ်းဆောင်နိုင်သော။ ဒဠ္ဠာ။ ခိုင်မြဲသော
သဒ္ဓါ။သဒ္ဓါဘရားသည်။ နိဝိဋ္ဌာ။သက်ဝင်တည်တံ့၏။ မူလဇာတာ။ အမြစ်
တွယ်သကဲ့သို့ဖြစ်၍။ပတိဋ္ဌိတာ။တည်၏။ဘိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့၊ ဤမမြိသမ
ယေ။ဤသို့ရှိစဉ်ကာလ၌။ဥဏ္ဏာဘောဗြာဟ္မဏော။ဥဏ္ဏာဘာဘုရားသည်
စေကာလံကရေယျ။အကယ်၍သေငြားအံ့။ယေနသုဂတိယာဇနေန။ အကြင်
သံယောဇဉ်နှင့်။သံယုတ္တော။ယှဉ်သော။ဥဏ္ဏာဘောဗြာဟ္မဏော။ သည်
ပုန်။တဘာန်းမှုမံးထောကံ၊ဤကာမဘုံသို့။အာဂန္တွာယုံ။ ပဋိသန္ဓေအား ဖြင့်
လာရာ၏။ ကံသံယောဇဉ်။ ထိုသံယောဇဉ်သည်။ အသ။ ထိုဥဏ္ဏာဘာ
ပုဏ္ဏားအား။နတ္ထိ။မရှိကုန်။ ။ပါဠိတော်၏အနက်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကားထင်
ရှားလေပြီ။ ။

*ဤမမြိုးစသမယောဘိက္ခဝေတိကိုံသန္ဓေယျာဟုစသောအနုဝါဒိထိ
တသို့ဟိသမယေဗြာဟ္မဏာသသပထမမဂ္ဂေနပဋ္ဌအကုသလဆေဒကွာနိုင်
နာနိ။ ပထမစျာနေနပဋ္ဌိုင်ဝရဏာနိုတိ စျာန်အနုဝါဒိဌာနေဒြိတာဆုံ
အပရိဟိနဒုဗ္ဗာနောကာလံ ကတွာ တတ္ထဥပရိနိဗ္ဗာယေယျ။ ။သတ္တေ
ပုဂ္ဂဒါရံအနုသာသေသန္တသ ကမ္မန္တေ ဝါဒိစာရေန္တသ စျာနံ နသဟ
နဌ္ဌစျာနေဂတိအနိဗ္ဗဒါဟာတိ။ အနဌ္ဌေနနိဗ္ဗဒါတိ ဤဒံ စျာနအနုဝါဒံ
တံသန္ဓာယေဝမာဟ။ ။ဒုင်းအဋ္ဌကထာ။ ။

ဤမမြိုးစသမယောဘိက္ခဝေတိဤဒံ။လ။ ဘိက္ခဝေဟုသော၌ပါဠိထေ
ကိုးကိုံ။အဘယ်အဓိပ္ပါယ်ကို။သန္ဓာယ။ရည်တော်မူ၍။ဘဂဝါ။ မြတ်စွာ

ဘုံဝိုင်း။

ဘုရားသည်။အာဟာ။ဟောတော်မူပါသနည်း။ ဈာနအနာဂါမိတံ။ ဈာနအနာဂါမ်၏အဖြစ်ကို။သန္ဓာယ။ရည်၍၊ အာဟာ။ဟောတော်မူ၏။ ။ဟိ။ထင်စွာပြဦးအံ့။ တသို့သမယေ။ထိုအခါ၌။ ဗြာဟ္မဏာသည်။ ဥဏ္ဏာဘဟုဏ္ဏားအား။ပထမမဂ္ဂေန။သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ ပဉ္စအကုသလစိတ္တာနိ။ငါးပါးသောအကုသိုလ်စိတ်တို့ကို။ ပဟီနာနိ။ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ပထမဈာနေန။ ပထမဈာန်ဖြင့်။ပဉ္စနိဝရဏာနိ။ငါးပါးသောနိဝရဏတရားတို့ကို။ပဟီနာနိ။ပယ်အပ်ကုန်၏။ဣတိတသ္မာ။ထို့ကြောင့်။ဈာနအနာဂါမိဠာဘေန။ ဈာနအနာဂါမိအရာ၌။ဠိတော။တည်လေပြီ။သောပုဂ္ဂလော။ ထို့ဈာနအနာဂါမိအရာ၌တည်သော်သောတာပန်။သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။အပရိဟီနဈာနေ။မယုတ်မလျော့သောဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ။(ဤအနက်ကား အများနှင့်ဆက်ဆံ၍ ပေးသော အနက်တည်း)။ ။(အဋ္ဌကထာ၏ ဆိုလိုရင်းကား)။ ။ဠိတော။သောတာပန်ဈာန်ရအနာဂါမိအရာ၌တည်သော်။သော။ထိုဉဏ္ဏာဘဟုဏ္ဏားသည်။ အပရိဟီနဈာနေ။ မလျော့ ကျသော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ကာလံကတွာ။သေ၍။တဒေဝ။ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌သာလျှင်။ပရိနိဗ္ဗာယေယျ။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရာ၏။ ။ပုတ္တဒါရံ။ သားမယားကို ။အနုသာသေန္တော သဝါ။ဆုံးမရခြင်းကြောင့်ငင်း။ကမ္မေန္တေ။ လယ်လုပ်ကုန်သွယ်ခြင်းစသောအမှုဘို့ကို။ဝိစာရေန္တော သဝါ။ပြုစုရသောကြောင့်ငင်း။အာသ။ ထိုဉဏ္ဏာဘဟုဏ္ဏားအား။ ဈာနံ။ဈာန်သည်။ သစေပနနသတိ။အကယ်၍ ပျောက်ပျက်ငြားအံ့။ဈာနေနဠေ။ဈာန်သည်ပျောက်ပျက်ခဲ့သော်။ ဂတိ။မနုဿဂတိ။ဒေဝဂတိ။ဗြဟ္မဂတိဟူသောဂတိသုံးပါးတို့တွင်။ တပါးပါးသောလားရာသော ဂတိသည်။ အနိဗ္ဗတ္တိ။မဖြဿသည်။ ဟောတိ။ဖြစ်၏။အနဠေပန။ ဈာန်မပျောက်ပျက်သော်ကား။နိဗ္ဗတ္တိ။ ဗြဟ္မဂတိဖြစ်၏။ ဣတိ။ဤသို့။ ဣမံ။ဈာနအနာဂါမိတံ။ ဤဈာန်ရအနာဂါမ်၏အဖြစ်ကို။သန္ဓာယ။ရည်ထောက်မူ၍။ဧဝံ။ဤသို့သောစကားကို။ဘဂဝါ။ဖြတ်စွာဘုရားသည်။အာဟာ။ ဟောတော်မူ၏။ ။

ဤသို့လာသောဉဏ္ဏာဘဘုတ်။ သံယုတ်ပါဠိတော်။ သံယုတ်အဋ္ဌကထာကြီးတို့ကိုထောက်၍။ဈာန်ရသောတာပန်။ဈာန်ရသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ဈာန်လျော့ကျနိုင်ကြောင်းကိုမချဆတ်ဆတ်မှတ်ယူကြလေ။ ။ ဈာန်ရအနာဂါမ်။ ဈာန်ရရဟန္တာတို့မှာသာလျှင်။ ဈာန်မလျော့ကောင်းဖြစ်လေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။အကုပ္ပဓမ္မနိဒ္ဒေသအဖွင့်။ပုဂ္ဂလပညတ်အဋ္ဌ

ကဆာ၌။ ။*အကုပ္ပဓမ္မောတိ ဣဒမ္ပိနာ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော်အနု
ဂါဒိသဓေဝဒါဏာသဝသစာတိဒွိန္နံပုဂ္ဂလာနံနာမံ။ ။ဟုမိန့်အဝ်ဖျိ။
အကုပ္ပဓမ္မောတိ။ဟူသည်ကား။အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနောသမာပတ်ရ
ပါးကိုရသော။ အနာဂါမိသဓေဝ။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖျိုဝင်း။ ဒိဏာသ
ဝသစ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဖျိုဝင်း။ ဣတိဣမေသံဒွိန္နံပုဂ္ဂလာနံ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်နှစ်
ယောက်တို့ကို။ ဣဒံနာမံ။ ဤအမည်ပင်တည်း။ ။အဋ္ဌကထာပါဠိ၏ အ
နုက်။ ။ယင်းသို့အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဈာန်ကား။တ
စုံတရာသော အကြောင်းကြောင့်။ မပျက်စီးထိုက်မလျှောကျထိုက်တော့
ကပြီ။ ။(အနွယအဓိပ္ပါယ်)။ ။ဣတိရေကအဓိပ္ပါယ်ကား။သောတာ
ပန်။ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သမာပတ် ၅၅်ပါးသည်။ တစုံ တရာသော
အကြောင်းကြောင့်။လျှောကျထိုက်သည်းကုပ္ပဓမ္မမည်သည်ဟူလို။ ။ဤ
ပါဠိဖြင့်အထက်ဖြစ်ခဲ့သော သံယုတ်ပါဠိတော်။ အဋ္ဌကထာ တို့နှင့်အညီ
ဈာန်လျှောနိုင်သော။သောတာပန်။သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဂိုကုန်၏
ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်းဖြသည်။ ။ဈာန်လျှောခြင်းဂုဏသည်းခဲထစ်
တေ့သည်မဟုတ်။အယုတ်သဖြင့်ကျင့်ဝတ်ပဋိပတ်တရားကို မေ့ထျော့၍
မပြုမိခဲ့သော်။ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဈာန်လျှောကြောင်းကိုလည်း။ထိုဂုဏ
ဟူတ်အဋ္ဌကထာ၌ပင်ဝတ္ထုနှင့်တကွဖြဆိုလေပြီ။ ။ထိုဝတ္ထုအခြင်း
ကား။ ။တဦးသောဈာနလာဘီမထေရ်တပါးသည်။ဖွဒ္ဒသွင်းသို့ဆွမ်
ခံကြွသွားစဉ်အတွင်း။ ကျောင်းတလင်းဝယ်။ သူငယ်တို့ ကစားနှင့်ကြ
သည်နှင့်အမှတ် သရိုက်ရှုပ်နေသည်ကိုမြင်၍။ ကျောင်းဝိုင်းကို တံခြက်
ဖျဉ်းခတ်သုတ်သင်သင့်၏။ သုတ်သင်ဖွသင့်လျှင်မည်ဟု-ကြံမိပြီးဖွ
မေ့ထျော့၍ဆွမ်းခံကဖြန်သောအခါ။သူငယ်များထည်းတို့းတက်ကစား
ကြရာသာ၍ရှုပ်ထွေးလေ၏။မထေရ်သည်အမှတ်မရပဲဆွမ်းစားပြီးနေ
ကျောင်းခန်းတွင်းသို့ဝင်၍ဈာန်ကိုဝင်စားသည်ရှိသော်။ဈာန်သည်ထွက်
ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ဝင်စားခြင်းဌာ မတတ်နိုင်လေသော်။ ငါသည်မည်
သည့်တရားမျက်ကွက်မျှတ်ယွင်းပါသနည်းဟုဆင်ခြင်ရာ။ထံမြက်ဖျည်း
ဝတ်ကိုမေ့ထျော့ကြောင်းကိုသတိရ၍။ဂင်းထမြက်ကိုတွည့်ပြီးဖွဝင်စား
သော်သာလျှင်းဖြကောဘ့်အတိုင်းတည်၏။ ။ယင်းသို့သောအကြောင်း
ကိုထောက်စာဆင်ခြင်သဖြင့်။ဈာန်ကိုလျှောရမည်ကိစ္စသည်ဝန်မထေး။
ဈာန်ကိုထိန်းသိမ်းရမည့်ကိစ္စသည်သာလျှင်အထူးသဖြင့်ဝန်လေး၏။

ဤယခဲ့ (၁၅၀) အဓွတ်စွဲနှင့်။ ဦကာသစ် ကေစိဆရာက ငြင်းချက်ထုတ်သော။အပရိဟိနစ္စာနအနာဂါဒိသောတာပန်။ အပရိဟိနစ္စာနအနာဂါဒိသကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သေကာနိုးအခါ။ ကာမဆုံ့ဒ္ဓြစ်လိုသော နိကန္တိသည်။ အကယ်၍ရှိခဲ့သော်။ ဖြစ်စေဟု-ဦကာကျော်က ဆုံးဖြတ်သည်။ ။ကေစိဆရာဦကာသစ်က။ နိကန္တိပင်ရှိစေကာမူမဖြစ်နိုင်ဖြို့ ရချဖြဟွဲ့ဆုံ့သို့သာလားရမည်ဟု။ တမျိုးရေးသားခဲ့သည်။ ။ထိုစကားနှစ်ရပ်သည်။အထက်ကာလကပင်ကွဲခြားလာကြသော စကားဖြစ်သည်။သို့သော်သည်း။အမှန်နှင့်အမှားတရုဏ်ဖြစ်ကြရမည်တည်း။ ။အထက်က-သံယုတ်အဌကထာဖြဆိုအပ်သော စကားစုတွင်။ ဗျာန်လျောဝါကျကိုကြည့်ပါ။" ။*သစေပနပုတ္တဒါရံအနုသာသေန္တသကမ္မန္တေဝါဝိစာရေန္တသစျာနံနသတိ။နဌေစျာနေဂတိအနိဗ္ဗတ္တေပဟာတိ။အနဌေပနနိဗ္ဗတ္တေတိ။ ။ဟူသောဝါကျအတိုင်းသာလျှင်မှတ်ယူအပ်၏။ ။နိကန္တိဟူသည်။ဗျာန်လျောခြင်း၏ အကြောင်း ဟုတ်-မဟုတ်ကိုကြည့်ပါ။ ။ကြည့်သော်မူ ချဟုတ်၏။ပုတ္တဒါရံအနုသာသေန္တသ။ ဟူသောဝါကျဖြင့်။နိကန္တိကြောင့်ဗျာန်လျောကြောင်းကိုပြဆိုလေသည်။ ။ကမ္မန္တေဝါဝိစာရေန္တသ။ဟူသောနောက်ဝါကျဖြင့်ထည်း။နိကန္တိကြောင့်ဗျာန်လျောကြောင်းကိုပင် ပြဆိုလေသည်။ ယင်းနှစ်ဝါကျလုံးဖြင့်။ဗျာန်ရ-သောတာပန်။ဗျာန်ရ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့၏ နိကန္တိကြောင့်။ ဗျာန်လျောကြောင်းကို ပြဆိုလေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။ ဦကာကျော်ပြဆိုသော။ ။နိကန္တိယာသတိတထာကာမဘဝေဝိကာမာဝစရကမ္မဗဟုထေန။ ။ဟူသောစကားသည်။ အဌကထာစကားနှင့်အတူတူပင်တည်း။ ။နိကန္တိယာသတိ။ဟူသောဝါကျစကားဖြင့်။ဗျာန်လျောကြောင်းကိုပြဆိုပြီးသားဖြစ်လေသော်သည်။ ။ကာမာဝစရကမ္မဗဟုလေန။ဟူသောဝါကျစကားဖြင့်လည်း။ တပါးသောကာမာဝစရကံကိုမယူ။ဥပစာရကာမာဝစရဗျာန်ကိုသာယူရမည်ဟူထို။ ။*ကာမာဝစရကမ္မဗဟုလေနာတိဥပစာရဗျာနသမ္ပယုတ္တကာမာဝစရကမ္မာနုဘာဝေန။ ။ဟု-မဇ္ဈိမဋ္ဌ။ဒ္ဓြဆိုတော်မူထေးသည်။ ။စကားအာချုပ်ကား။ ။ဗျာန်ကိုအားထား၍ ရေးကြသော မူလဦကာ။ အာဂံ့တ္တိရ်ဦကာ။ အနုဦကာအာရဝ်ရဝ်စကားတို့သည်။ သံယုတ် အဌကထာစကားကိုမလွန်နိုင်။ ။နိကန္တိကြောင့်။ဗျာန်လျောစေ။ဗျာန်လျောခြင်းကာမဘဲ့မှာဖြစ်စေဟူလို။ ။သာရတ္ထဦကာ။အာဂံ့တ္တိရ်ဦကာဒ္ဓ။ ကေစိ

ဝါဒကိုပြဆိုရာ။သံယုတ်အဋ္ဌကထာနှင့် ညီညွတ်သော ဝါဒဖြင့်၍။ ကေစိ ဝါဒမပြုထိုက်။ ။အလုံးစုံသောဝါဒကိုပေါင်းဖြန်သော်။အတူတူသာဖြစ်၏။သဘောမကွဲကြပြီ။ ။ထို့ကြောင့်။ဝါဒကိုမစစ်ဆေးပဲ။ဉီကာကျော်ကိုပယ်မိသော။ကေစိစကားကိုဖျက်သိုက်ပါဟူလို။ ။

(၁၅၉-အချက်။)

''ယထာဝုတ္တောဟိပနအနေကသဟဿေသုဟိ ကာဇေယျောဝဝတ္တာမရုကံဝိအကာလုမရဏာတာသာမညေန ဇာတဉ္ဉေဿဒကမရဏေ သင်္ကိုဇာန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗော်။ ''။ဝိဘာဝနိယံဇာတံပနနေရယိကာနံ ဥတ္တာနကုရုဝါသိနံ ကေသဉ္ဇဒေဝါနဉ္ဆနဟောတိတိဝုတ္တံ။ ''ယထာပနမဟာဉီကာယံ ကေသဉ္ဇိပေတာနံဇာတောဥာတကေဟိဒိန္နံပုညပတ္တိ'' အနုမောဒီတွာတာဝိဇောယေဝဒဝိတွာသုဂတိယံ နိဗ္ဗတ္တာနံကုသလဘုတံ ဥပဇ္ဈာဒဂ်ံဝုတ္တံ။ တဆာကေသဉ္ဇိနေရယိကာနံပိ ယမရညောသမနုယုဉ္ဇနကာလာဒိသု အတ္တနာဂကထပုဉ်ံအနုသရိတွာ တာဝဲဇောယေဝ စဝိတွာသုဂတိယံ နိဗ္ဗတ္တာနံဥပဇ္ဈာကမရဏံနာမနနသဏ္ဌာဝတ္တုံ။ ကေသဉ္ဇိဟာဝတိ'သာနံဒေဝါနဉ္ဆနဟောတိယေဝ။တဆာဟိသုဇြဟ္မဒေဝပုတ္တသံယုတ္တဋ္ဌကထာယံ အထဉ်ကွံအာဘိဇုဉ္ဉောဥပဇ္ဈာဆဒကကမ္မာဒိဝသေနဂကပ္ပဟာရေနဝကာသက်တွာအဝိဒ်ဒိ နိဗ္ဗတ္တာတိဝုတ္တံ'' ။ ။ဉီကာသစ်ဘဲ့ဗျာတို့။ ။တက်တက်စင်ခြားကုန်ပြီ။ ။ဘာသာကွဲဘချားကဲ့သို့။မကြား၊ကောင်းမနာသာဖြစ်နေကြပြီ။ ။ထို့ကြောင့်။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဆုံးဖြတ်၍ပြလိုက်ဦးအုံ့။ ။အဋ္ဌသာလိနီတိက်အဖွင့်တွင်။ ကုသလတိက်အဖွင့်ကိုကြည့်ပါ။ ။ကုသလာဓမ္မာ။ အကုသလာဓမ္မာ။အဗျာကတာဓမ္မာ။ ။ဘူသောဓမ္မသင်္ကီပါဠိတော်ဝယ်၊ ။ကုသလာအနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ၊ ဓမ္မာနိသတ္တနိဇ္ဈီဝသဘာဝါ။အကုသလာသဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကလက္ခဏာ၊ဓမ္မာနိသတ္တနိဇ္ဈီဝသဘာဝါ။အဗျာကာအကုသလာ ကုသလဘာဝေန အကထိတာ။အညာဘာဝေန ကထိတာ။ ။အဋ္ဌသာလိနီ။ ။ဤအဋ္ဌသာလိနီတွင်၊ကုသလာကိုအနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ။ဟူ၍သာဖွင့်သည်။ ။(သေသေချာချာကြည့်နော်)။ ။အကုသလာကို။ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာဟု-ဖွင့်သလား။ ဘိုတည်းမဟုတ်။ သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါက လက္ခဏာဟု-ဖွင့်သလား။ ။(ဘုသိထ်နှင့်အကုသိုလ်ကိုခွဲလိုက်စမ်း)၊ ။*အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါကလက္ခဏာတိ ဇဉ္ဇေနထြိဇေတသံဆာဒ္ဇန်အနဝဇ္ဇာ။ဇရဟိတဇ္ဇာဝဇရဟိတာ။နိဒ္ဒေါသာ

တိအဲ့ထွေ့ာ။ တေနနေသံ အဂရဟိတဗ္ဘာဘာဝံ ဒဿေသတိ။ နဂါရယ္ဟ ဝိရ
ဟမတ္တံ့။ အညေဝိအတ္ထိနိဒ္ဒေါသာအဗျာကတာတိ အနဝဇ္ဇဝစန မတ္တေန
တေသမ္မိကုသလ တာပတ္တိဒေါသံ ဒိသွာ တံပရိဟရိတုံသုခဝိပါက ဝစနံ
အာဟာ။အဝဇ္ဇပဋိပက္ခာဝါဇ္ဇဓအနဝဇ္ဇာတိဝုတ္တာ။ နဗာဟိတိကသုတ္တေဝိ
ယပဋိပဿဒ္ဓါဝဇ္ဇာဝိရဟိတာဝဇ္ဇမတ္တာဝါ။တသ္မာအနဝဇ္ဇဝစနေနအဝဇ္ဇ
ဝိနာသနဘာဝေါဒဿိတော။ အဗျာကတေဟိပနဝိ သိဒ္ဓံကုသလာကုသ
လာနံသာဓာရဏံသဝိပါကတာလက္ခဏန္တိ။တတ္ထိ လက္ခဏော ဝိသေသဒ
သနတ္ထံသုခဝိပါကဝစနံအဓေါစ။သိဒ္ဓေါဟိပုရိမေနဝအဲကုသလာ ဗျာ
ကတေဟိကုသလာနံဝိသေသေတိ။ သုခေါဝိပါကောဇေတသ္မိ သုခဝိ
ပါကာ။တေနကုသလာကုသလာနံသာမညေဝိပါကဓမ္မဘာဝေသု ခဝိပါ
ကဝိပစ္စနသဘာဝံဒဿေသတိ။နတေသံသုခဝိပါကသဘာဝမေဝ။အနဝဇ္ဇာ
စတေသုခဝိပါကာစာတိအနဝဇ္ဇသုခဝိပါကာ။ကုသလဲ့လက္ခိယဿ္မိဇေတ
နာတိလက္ခဏံ။အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကာလက္ခဏံဇေတသ္မိအနဝဇ္ဇသုခဝိပါ
ကလက္ခဏာ။ ။မူလဋီကာ။ ။ဤသို့လျှင်။ပါဠိတော်နှင့်တကွသော။အဋ္ဌ
ကထာ။ဋီကာတို့၌ကုသိုလ်ဟူက။ သုခဝိပါကကိုသာဖြစ်စေသည်။ ဒုက္ခဝိ
ပါကကိုမဖြစ်စေဟု-မေချမှတ်။ ။ထို့ကြောင့်လည်း။ ။*ပုညံဘိက္ခဝေမာ
ဘာယေထ။ ပုညံဘာယတေသုခံဘာယတိနာမ။ ။ဟူ၍ဘုရားကိုယ်
တော်တိုင်။ သုခဝိပါကကိုသာ အကျိုးပေးကြောင်းကိုဟောတော်မူပြန်
သည်။ ။ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်ပါဠိတော်၌လည်း။ ။သုက္ကံသုက္ကဝိပါကကမ္မံ။ ။
ဟုဟောတော်မူလေသည်။ ။သည်မှကြွင်းသောပါဠိတော် အရပ်ရပ်။
အဋ္ဌကထာအရပ်ရပ်တို့၌လည်း။၍နည်းအတိုင်းကျယ်ဝန်းစွာလာ၏။ ။

(ဆုံးဖြတ်ချက်။)

ကုသိုလ်ကံသည်။သတ္တဝါကိုမသတ်။သတ္တဝါ၏သေခြင်းမရဏာဒုက္ခ
ကိုမဖြစ်စေ။ ။ထို့ကြောင့်။ သတ္တဝါကိုသေအောင်သတ်ဖြတ်ချာ၌။ ကု
သိုလ်၏အကျိုးလား။အကုသိုလ်၏အကျိုးထားကဲ့ပြားအောင်နားမထည်
သောဋီကာသစ်ကေစိသည်။ပါဠိတော်မျှားနှင့်တကွ။အဋ္ဌသာလိနီစသော
အဋ္ဌကထာကြီးမျှားကို ကျော်နင်း၍။ ကုသိုလ်ကံသည်။ ဥပဓ္ဓေဒကကိစ္စ
တစ်၍။သတ္တဝါကိုသေအောင်သတ်သည်ဟု။အလွဲလွဲအမှားမှားဘာသာ
ကဲ့တရားကဲ့သို့ ရေးသားမိလေ၏။ ၊(သေးသေး ချာချာ ရှုကြည့်ကြပါ
ဟည်ဝန်အပေါင်း။ သူတော်ကောင်းတို့)။ ။ဋီကာသစ်ကိုအနက် ပေးပြ

လိုက်မည်။ ။ပဋ္ဌ။မဟာဋိကာကြီးဝါဒကိုဆိုဦးအုံ။ မဟာဋိကာယံ။မ
ဟာဋ္ဌကာကြီး၌။ကေသဋ္ဌပေတာနံ။အဆို့.သောဝိတ္တာတို့အား။ကွေတောကျိ
လူ့.ဖြည်မှ။ဥာတကေဟိ။ရက်လည်ဆွမ်းသင်္ဃတ်သွတ်ကုန်သောဆွမျိုး
တို့သည်ဖိုနှံ့။ အမှုဒေအာဝ်ဒေသာ။ ပုညပတ္တိ။ကုသိုလ်အမှုကို။အနုမောဒို
တွာ။ သာခုခေါ်သောအားဖြင့်ဝမ်းမြောက်၍။ တခဲ့ကဲ့ယေဝ။ထိုခဏ၌
သာလျှင် စဝိတွာဒေသ၍။သုဂတိယံ။ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တာနံ။
ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေပတာနံ-မှာပြန်၍စဝ်)။ ။ပေတာနံ။ပိတ္တာတို့အား။
ကုသလဘူတံ။ ကုသိုလ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ဥပဇ္ဈာဒကံ။ ဥပဇ္ဈာဒကကံကို။
ဝတ္တုံယထာ။ဆိုအံ့သကဲ့သို့။တထာ။ ထို.အတူ။ကေသဋ္ဌိနေရယိကာနံဝိ။
အဆို့.သောငရဲသူတို့အားလည်း။ယမရဉ်ညာ။ငရဲမင်းကြီး၏။သမနုယုဇ္ဈ
နကာလာဒိသူ။ တို့ကိုတွန်းလှိုးဆော်ခြင်းကာလစသည်တို့၌။အတ္တနာ။ငရဲ
သူဟူသောဒိဒိသည်၊ကတပုညံ။ပြုအပ်သောကောင်းမှုကို။အနုဿရိတွာ။
အောက်မေ့မိသောကြောင့်။ဝါ။၍။တခဲ့ကေယေဝ။ ထိုခဏ၌ပင်လျှင်။စဝိ
တွာ။ သေ၍။သုဂတိယံ။ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌။နိဗ္ဗတ္တာနံ။ ဖြစ်ကုန်သော
သူတို့အား။ဥပဇ္ဈာဒကမရဏာမနဉ္စ။ဥပဇ္ဈာဒကမရဏာမည်၏ဟူ၍။ဝတ္တု
ဆိုခြင်းငှာ။နနုသဒ္ဒေ။တတ်ကောင်းသလျှင်ကတည်း။ ။နန္နစ်လုံးနှင့်
ထားလိုက်ထာ။ဇေသဒ္ဒါအနက်ကိုအလိုရှိသကိုးဗျ။ ။ဋီကာသစ်ပါဠိ
အနက်။ ။မဟာဋ္ဌကာကို-ကိုးကားပြဆိုသော်လည်း။ထိုဋီကာသစ်
လိုရှိသောဝါဒကို။မဟာဋိကာဆရာအရှင်ဓမ္မပါလကပြဆိုတော်မူသည်
မဟုတ်။ထိုဝိတ္တာတို့၏သေခြင်းသည်ကား။အကုသိုလ်ကံကုန်၍သောသေ
ကမ္မက္ခယ သေခြင်းတည်း။ ။ထိုအကုသိုလ် ကံသည်။ အဘယ်အ
ကြောင်းကြောင့်ကုန်ပါသနည်းဟု။ လျှည်းပါးဘွယ်ရှိပြန်သော်။ ကုသို
ကံတားမြစ်သောကြောင့်။ အကုသိုလ်ကံကုန်ကြောင်းကိုသာပြဆိုထော
မူလေသည်။ ။မရဏာသန္နဝိတ္တိလေးပါးကိုသင်္ကြိုဟ်မှာပြန်ကြည့်ပါဦး။ထေ
စိဆရာကြီး။ ။အဝိဇ္ဇာကြောင့်လူဖြစ်သည်ဟု။ယူဆသောဝါဒကဲ့သို့
ဥကတ်သုံးပုံ။အလုံးရုံးနှင့်ဆန့်ကျင်၍ မဟုတ်မထျားရေးသားခြင်း များ
လစ်လျူမရှုအပ်။ပယိဟျက်အပ်၏။ ။ဤကဲ့သို့သောအရာဌာန်တို့၌။ကမ္မ
ယမရဏာချည်းဟူ၍မှတ်။ ။ဥပဇ္ဈာဒကအဋ္ဌ.အသက်။နံ့.နံ့.ကထေးမှ
ရှိ။ ။ဥပဇ္ဈာဒကကား။ကမ္မက္ခယ၏အကြောင်းသာဖြစ်သည်။မရဏာ၏အ
ကြောင်းမဖြစ်။ ။ထို.ကြောင့်။ပါဠိတော်အရပ်ရပ်အဋ္ဌသာလိနီ။ မူထ

ကာ။အံ့နှိုက်ကာ။ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဖွင့်မဟာဋီကာတို့သည်။ အဓိပ္ပါယ်အတူတူသာတည်း။ ။ကုသိုလ်ဟူက။သခြင်းဒုက္ခကိုမဖြစ်စေ။ ။သုခဝိပါကလက္ခဏာရှိသည်ဟူ၍သာလျှင်မရှုမှတ်။ ။

(၁၆၀-အချက်။)

“ဝိဘာဝနိယံပနဇ္ဈံဝဝတ္ထာနံအကတွာယံဝုတ္တံကတ္ထစိပနအနုပုဗ္ဗမာနသဒ္ဒါဏာသဝဿ ယထောပဋ္ဌိတံနာမရူပဓမ္မာဒိကမ္မဝစတိပရိယောသာနာနံ ဂေါစရဘာဝံဂစ္ဆတိ။ နကမ္မကမ္မနိမိတ္တာ ဒယော့တိ။တံ နာသန္နံ” ။ဋီကာသစ်ကေစိစကား။ ။ဤအာရာဒ္ဓိကား။ ။မရဏာသန္နဇောသည်။ ကံ,ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ်ကိုယူသော ဇောလည်းတပါး။ ။အာဘယ်ဇောနည်း။ ။ပုထုဇဉ်။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဇောတည်း။ ။ကံ,ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ်ကိုမယူသော ဇောလည်းတပါး။ ။အာဘယ်ဇောနည်း။ ။ဘုရား။ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။ရဟန္တာဟူသောဒီဃာသဝပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ဇောတည်း။ထိုအဓိပ္ပါယ်ကိုသာအကျဉ်းချုံး၍ပြတော်မူလိုသောကြောင့်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ ။*တထာစမရဏ္ဘာနံပနမရဏကာလေ ယထာရဟံအာဘိဓမ္မိကာတံဘဝန္တရေပဋိသန္ဓိဇနကံကမ္မံဝါ တံကမ္မကရဏကာလေ ရူပါဒိကမုပလဒ္ဓပုဗ္ဗရုပကရဏာဘူဘဉ္ဇကမ္မနိမိတ္တံဝါအနန္တရ မုပ္ပဇ္ဇမာနဘဝေဥပလဘိတပုဗ္ဗဥပဘောဂဘူတဘဉ္ဇကတိနိမိတ္တံဝါကမ္မဗလေနဆန္နံဒ္ဝါရာနံအညတြဿိံ ဖဿုံပဒ္ဒါတိ။ ။ဟူသောစကားကို ပိန့်ဆိုတော် မူလေသည်။ ။ထိုလေးပါးသောအကြောင်းတရားတို့ဖြင့်သေကုန်သောသတ္တဝါတို့အား။နိမိတ်သုံးပါးတို့သည်ထင်ကုန်၏ဟူလို။ ။အဘယ်အခါ၌ထင်ပါသနည်းမေး။ ။မရဏကာလေ-ဟုပိန့်။ ။အဘယ်တရားသည်ထင်သနည်းမေး။ ။ကမ္မံဝါကမ္မနိမိတ္တံဝါဂတိနိမိတ္တံဝါ-ကိုပိန့်။ ။ဘယ်၌ါရုဒ္ဓါထင်ပါသနည်းမေး။ ။ဆန္နံဒ္ဝါရာနံအညတြဿိံ-ကိုပိန့်။ ။ဘယ်သူ၏အစွမ်းကြောင့်ထင်ပါသနည်းမေး။ ။ကမ္မဗလေန-ကိုပိန့်။ ။ဂတိနိမိတ်ဟူသည်။ဘယ်သို့သဘောရှိသောဂတိနိမိတ်ပါနည်းမေး။ ။ဥပလဒ္ဓပုဗ္ဗမုပကရဏာဘူတံ- ကိုပိန့်။ ။အဘယ်အာရုံနည်းမေး။ ။ရူပါဒိကံ-ကိုပိန့်။ ။အဘယ်အခါတုံးက။ရူပါဒိကပါနည်းမေး။ ။။တံ

ကမ္မကရုဏာကာလေ-ကိုမိန့်။ ။ကမ္မနိမိတ်ဥိးစေ။ ။ကံ-ဟု သည်။အ
ဘယ်ကံပါနည်းမေး။ ။ပဋိသန္ဓေဇနကံ-ကိုခေါ်။ ။ပဋိသန္ဓေကံဖြစ်စေ
သောကံဟုဆို၏။ဘယ်ဘဝက။ ပဋိသန္ဓေပါနည်းမေး။ ။ဘာကြောင့်ရော
ကိုမိန့်။ ။ဤသို့ဝါကျကိုရှေးဥိးစွာခွဲအပ်၏။ ။အဲ့ဒါင်အနုဋ္ဌဲဆရာ
အာယုကွယ်။ ကမ္မကွယ်။ ဥာဘယကွယ်။ဥပဓ္ဆေဒကဟူသော မဋ္ဌကုပ္ပတို
လေးပါးတို့တွင်။ တပါးပါးဖြင့်သေကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ကံ,ကမ္မနိ
မိတ်,ဂတိ,နိမိတ်သုံးပါးတို့တွင်တပါးပါးသည်။ထင်ရှမသွဲ့ဟုဆိုရာ
၏။ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမှာပင်ထင်ရှမည်လောမေးရန်ရှိသောကြောင့်။ ။ယထာ
ရုဟံ-ဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။ဆက်လတ္တံ့သောပဋိသန္ဓေရှိသောပုထုဇဉ်
သေကွပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်ထင်၏၊ ။ပဋိသန္ဓေကုန်ခြင်းပြီး။ဇာတိနိရော
ဓ။ ဒိဏာသဝပုဂ္ဂိုလ်အားမထင်ဟူလို။ ။ဤသို့သင်္ကြိဟ်ဆရာအရှင်အ
နုရုဒ္ဓါ၏နှလုံးသွင်း အာဘေါဓအဓိပ္ပါယ်ကို။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမှတ်သား
အပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်ဋီကာကျော်ဆရာက။ ။*ယထာရုဟန္တိတံတံဇ
တိသဥ်ပုဒ္ဓဇနကသတ္တာနုရူပံ။ကထွဲပါနအနုပုဒ္ဓမာနသဒိဏာ သဝဿ
ယထော ပဋ္ဌိတံနာမရူပမ္ပောဒိကမေဝရတိပဒံ့ယောသာနာနံဝေါစရဘာ
ဝံဂန္ထတိ။နကမ္မကမ္မနိမိတ္တာဒယော။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်ဆိုးတော်မူသ
တည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ဘဝမငြိမ်း၍ဆက်သတ္တံ့သောပဋိသန္ဓေ ရှိ
သေးသောပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ကံ,ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ်, ဟူသောနိ
မိတ် သုံးပါးသည်းရုတိအဆုံးရှိသောမရဏာသန္နဇောတို့အားထင်ကုန်
၏။ ။ဘဝကုန်ငြိမ်း၍ဆက်လတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေမရှိသော ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ် အား။ ထင်မြဲတိုင်းသာဖြစ်သောတဘူမက နာမ်ရုပ်စသည်ထင်
၍ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကြ၏။ ။ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စုတိပရိယောသာန
ဟူသော။ ပရိနိဗ္ဗာနသန္ဓေဟု-ဆိုအပ်သော မရဏာသန္နဇောတို့အား
ကံ,ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ်, ဟူသောနိမိတ်သုံးပါးတို့သည်မထင်ကုန်ကုန်
လို။ ။ဤစကားရပ်တွင်။ ။မရဏာသန္နဇာနံဝေါစရဘာဝံဂန္ထတိ
ဟု-အထင် အမြင်သေးဆိုနိုယုတ်ညံ့သော သူတို့ကဲ့သို့။ သာမညမ ဆိုရ
၏။ ။ရုတိပရိယောသာနံ။ ဟုဝိသေသပြု၍။ ရုတိသဒ္ဒါနှင့် ဆိုရခြင်း
ကား။ ။မရဏာသန္နဇ အခါ၌။ ဝိသိဋ္ဌပါဠိကုဒ္ဒေတသိန်းတို့ဥင်း။ ထို့
ထက်အလွန်ဂုဏ်ဖြင့်မြတ်သည်း။ ။ယင်းဝိဝိဋကုဒ္ဒေသိန်းသန်းတို့သည်။မရ
ဏာသန္နဇဝိထိမည်ကြသည်ကို ချည်းတည်း။ ။ဝိထိမည်သည်မရဏာ

သန္ဓမံညိသောကြောင်။ ထိုဝိထိတို့၌ ပါဝင်သောဇောတို့သည်။ မရဏာသန္ဓေဇောမည်ကြသည်ချည်းတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။မရဏာသန္ဓေဝနှာနံ။ဟူသောသာမညစကားဖြင့်။ ၎င်းအဘို့၌ဖြစ်သောမရဏာသန္ဓဝိထိတို့၌ပါဝင်သော မရဏာသန္ဓေဇောတို့အားသာလျှင်။ နိမိတ်သုံးပါးမထင်ဘူးဆိုသောစကားသည်ဟုတ်ရမည်။ ။စုတိနှင့်အနီးဆုံးဖြစ်သောမရဏာသန္ဓဝိထိ၌ရှိသော။မရဏာသန္ဓေဇောတို့အားကား။နိမိတ်သုံးပါးထင်ရပါလိမ့်ဦးမည်ဟု။ မျှားစွာပသက်ဖြစ်သင့်၏။ ။ဖြစ်သင့်မည်။ မဖြစ်သင့်မည်ကိုစင်းစားလိုက်ကြစမ်း။၍အရာလည်းတချက်။ ။မရဏာသန္ဓေဇောနှင့်စုတိသည်။အာရုံဖြားကြလေသောကြောင့်။ဘုရား-ရဟန္တာတို့မှာ။ စုတိနှင့်မရဏာသန္ဓေဇောတို့သည်။ အာရုံတူကြလေတန့်၏ဟု။ ပသက်ဖြစ်ပို့ရာလည်းရှိ၏။အဘဲ့ကြောင့်ရှိမည်နည်း။ ။မငြိမ်းသေးသောဘဝရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ။စုတိသည်ယင်းဘဝဦးကပဋိသန္ဓေနှင့်သာအာရုံတူ၍။မရဏာသန္ဓေဇောကား။ၛင်းစုတိအခြားမဲ့၌စွဲလတ္တံ့သောပဋိသန္ဓေအသစ်အတွက်။ အာရုံကိုယူ၍ပေးရသည်။သို့အထွက်စုတိနှင့်။ မရဏာသန္ဓေဇောတို့သည်။အာရုံမတူကြ။ ။၍ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏မရဏာသန္ဓဝိထိကား။ပဋိသန္ဓေမနှောင်းသောကြောင့်။မရဏာသန္ဓေဇောနှင့်စုတိသည်။ ။ *ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂ။ တဒါရမ္မဏ မာနသံ။ ၇ကမေဝ တဒေဝဂတ။ ဝိသယဇ္ဈောကဇောတိယံ။ ။ဟူသောဂါထာကို။အဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါပဉ်မိန့်ပြီးသားရှိရကား။ စုတိနှင့်တကွသော မရဏာသန္ဓေဇောဆိုက။အဆုံးစွန်ဝိထိဝိထိမရဏာသန္ဓေဇောကိုချုပ်၍ကောက်ယူရသည်တချက်။ ။ထိုဇောကိုသာရည်ညွှန်းသည်။ ဖွတ်ပြီးသားဖြစ်၍သေချာပြီးသောစုတိအား။ မရည်မညွှန်းသတည်းဟု။သိလွယ်သည်တချက်။ ။၍သို့သောအကြောင်းတို့ကြောင့်။ ။စုတိပရိဇယောသာနာနံ။ဟူသောစကားကို။ဋီကာကျော်ဆရာဖြဆိုပေါ်မူလေသတည်း။ ။၍စုတိပရိယောသာန။ဟူသောအချုပ်စကားဖြင့်။ မည်သည့်မရဏာသန္ဓဝိထိနှင့်မျှမဆက်ဆံပဲ။ အသာခရဏာစကားဖြစ်လေ၏။ ။၍သို့အသာခရဏာဖြစ်အောင်။စုတိသန္ဓါနှင့်အဆုံးသတ်၍ဆိုကာမျှဖြင့်။ သင်္ကြိုဟ်ကျမ်းကို သင်ကြားသော သူတော်ယောက်သည်။ ။*ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂ။ တဒါရမ္မဏမာနသံ။ ၇ကမေဝတဒေဝက။ ဝိသယဇ္ဈောကဇောတိယံ။ ။ဟူသောသင်္ကြိုဟ်ဂါထာထင်ရှားရှိပါလျက်။ဒီဃာသဝဓမဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စုတိစိတ်သည်။ထင်မြဲတိုင်းသော

တောဘူမကနာဝ်ရုပ်စသည်ကိုအာရုံပြုလေတော့သည်ဟု။ကျူးကျူးလွန်
လွန်မှတ်သားဝံ့ပါမည်လား။ မမှတ်သားဝံ့သလျင်ကတည်း။ ။ထို့
ကြောင့်။ရဟိပရိယောသာနာနံ။ဟူသောစကားသည်။ဓောရှိပသာ်အရာ
ဦးဆိုသောကြောင့်။ရဟိကိုယုံမှားဘွယ်မရှိသောကြောင့်ဂုဏ်း။ ။ဥဒ်းစုတိ
ကိုလည်းအဲ့ဒ်ဒ်အနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်ဆုံးဖြတ်ထားသောကြောင့်ဂုဏ်း။
ဇာသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။အာဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ။အာဘိဓမ္မာပါဠိတော်တို့၌။ဘ
ဝဋ်းကပဒိုသန္ဓေနှင့်။ ဘဝန္နောင်းကစုတိတို့အာရုံတူကြောင်းကိုဆုံးဖြတ်
ထားပြီးဖြဉ်သော်ကြောင့်ဂုဏ်း။စိတ်ဇဆက်ချ။လွှ-ပပဆိုတော်မူသိုက်ပါ
သဘည်း။ ။ဋိကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်ကားပြီး၏။ ။

ယင်းသို့ဋိကာကျော်ဆရာသည်။အကျဉ်းသဂ်ဟဖြစ်သော။ သကြိုဟ်
ကျမ်းကိုမှီငဲ့ရသော သဂ်ဟဋိကာဖြစ်ရကား။ မဟာပဒိန်ဗျာနသုတ်ပါဠို
တော်။ ဂုဏ်းအဋ္ဌကထာ။ ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ။ ဖြဟ္မသံယုတ်အဋ္ဌက
ထာ။ထေရာဂါထာအဋ္ဌကထာ။ဥဒါန်းအဋ္ဌကထာ။အဂ်ံုတ္တိုရ်အဋ္ဌကဲ့ထာ
တို့၌လာသော။ ဇိဝိတသမသီသိ-ရဟန္တာ၏ မရဏာသန္နဓောဒ်းဖြတ်စွာ
ဘုရား၏ဗျာနသမန္နာဂရပရိနိဗ္ဗာန်။ ပစ္ဆိဝဂ္ဂနာသမန္တာဂရပရိနိဗ္ဗာန်တို့၏
အရာ၌။ မရဏာသန္နဓောအရပ်ရပ်တို့ကိုအကုန်ထုတ်၍မရေးသားလိုက်
ပြီ။ ။ယရဖေါ်ပြသောစကားမျှကိုသာ။အကျဉ်းချုံး၍ရေးသားတော်မူ
လေသတည်း။ ။ဋိကာကျော်၏အလိုကို၍ကဲ့သို့မှတ်။ ။

ထို့ကြောင့်။ဋိကာသစ်ကေစိဆရာက။ဝိဘာဝနိယဒ်းလ။တံနသုန္ဒရ်။
ဟု-ပယ်ဖျက်၍အဖြစ်တင်ဆိုခြင်းသည်။ ။မိမိတဒ်းယောက်သာလျှင်
ပဒိုသန္ဓေစိတ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၏အာရုံကိုသိနိုင်သည်။ ဘုံပိုင်းမှာ တွေ့ဘူ
သည်။သူတထုးတို့ကားမသိနိုင်။မတွေ့ဘူးဟူသောအာဘော်နှင့်။
ဟိစုတိစိတ်ကို။ စသောစကားဖြင့်စွပ်စွဲခြင်းသည်။ ဓောတိကသေဌေးတို့
မှာပိုက်ဆံတပဲမျှမရှိဟု။ဖြောဆိုမှားသကဲ့သို့ဖြစ်ရာလေစွ။ ။

(၁၆၁-အချက်။)

*တဒေတောပရံတမေဝတဒေတော ပဋိတံအာဆမ္ဘကံအာရဇ္ဇာဝိပစ္စမာ
ကကမ္မာနုဗျပံပရိသုဒ္ဓ မုပက်ိလိဋ္ဌံဝါဥပလဘိတဗ္ဗာဝါနုဗျပံတဇ္ဇောဒ
တံဝစိတ္တသန္တာနံအာဘိဏ္ဍံပဝတ္တတိဗာဟုဇ္ဈနံ။ ။သကြိုဟ်။ ။ထ
တော။ထိုသို့နိမိတ်သုံးပါးတို့တွင်တပါးပါးထင်သည်မှ။ပရံ။ နောက်၌။ထ
သောပဋိတံ။ထိုကံသည်ထင်စေအပ်သော။တမေဝအာလမ္ဘကံ။ထိုအာ

ကိုပင်လျှင်။ အာရဇ္ဈာ။ တန်းစွဲ၍။ ဝါ။ ရည်ရော်၍။ ဝါ။အာရုံပြု၍။ ဝိပစ္စမာနုကကမ္မာနုရုပံ။ အကျိုးပေးလတ္တံ့သော ကံအားလျော်စွာ။ ပရိသုဒ္ဓံ ဝါ။ စင်ကြယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ဥပကိလိဋ္ဌံ ဝါ။ညစ်ညူးသည်လည်းဖြစ်သော။ဥပလဘိတဗ္ဗာဘဝါနုရုပံ။ရအပ်ခံစားအပ်သောဘဝအားလျော်စွာ။ တတ္ထ။ထိုရဒအပ်ခံစားအပ်လတ္တံ့သောဘဝသစ်၌။ သြဂဏတံဝ။ညွတ်သကဲ့သို့။စိတ္တသန္တာနံ။ စိတ်အစဉ်သည်။အာဘိဏှံ။မပြတ်မလပ်။ ဗာဟုလ္လေန။ များသောအားဖြင့်။ပဝတ္တတိ။ဖြစ်၏။ ။သကြိုဟ်ပါဠိ၏အနက်။ ။တတ္ထော ဂဏတံဝါတိ တသ္မိံ ဥပပဇ္ဇိတဗ္ဗာဘဝေ သြဂဏတံဝိယ။ တဲ့ထ္ထောဂဏတံဝါတိ ဝါပဒဒ္ဓွေဒေါ။ ဗာဟုလ္လေနာတိဇ္ဇော်အဓိပ္ပါယော ယေဘုယျေနာဘဝန္တရေတိဇ္ဇော်ရတ္တိနဲယေနဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်။ ။တတ္ထော ဂဏတံဝါတိ။တတ္ထောဂဏာဘံဝဟူသည်ကား။တသ္မိံ ဥပပဇ္ဇိတဗ္ဗာဘဝေ။ထိုသို့ကပ်အပ် လတ္တံ့သောဘဝသစ်၌။ သြဂဏတံဝိယ။ ညွတ်သကဲ့သို့ဖြစ်သော်။ ။ဝါ။ဟုနည်းမှာမူကား။ ။ထဇ္ဇော်ဏာတံဝေါတိ။တတ္ထောဏာတံဝေါ ဂဟဏေ၍။ပဒဒ္ဓွေဒေါ။ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ကာတဗ္ဗော။ပြုအပ်၏။ ။တတ္ထော ဏာတံဝေ။ထိုဘဝသစ်၌ညွတ်တော့သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ။ဤသို့အစ္ဆကထာ၌အနက်ပြုပေးစေလိုသည်။ ။ဋီကာကျော်ပါဠိ၏အနက်။ ။သကြိုဟ်ပါဠိတွင်။တမေဝတတ္ထောပဇ္ဇိတံအာလမ္ဗဏံအာရုံ့ဟု။ဟူသောပါဠိဖြင့်။မရဏာသန္နဇောဇှိဝ်သည်။ ထိုအခါ၌ထင်လာသောနိမိတ် သုံးပါးတို့ဝင်။ တပါးပါးကိုအာရုံပြု၍။တန်းစွဲ၍။စွဲးစိုက်၍။ ညွတ်၍။ ကိုင်း၍ နေသည်ကို ဖြဲသည်။ ။ထိုအာရုံပြုသောနိမိတ်သုံးပါးသည်။ကောင်းသောနိမိတ်သုံးပါးဆည်းဂှိ၏။ ဆိုးညစ်သောနိမိတ်သုံးပါးလည်းဂှိ ဒုံ့ဟု။ သိစေလိုသည်ဖြစ်၍။ ။ဝိပစ္စမာနုကကမ္မာနုရုပံဗဟိဂတံ ဝါ။ ။ဟူသောပါဠိကို မိန့်သည်။ ။အာရုံပြုသောစခန်းသည်။ဤတွင်သိမ်းပြီးဖြစ်သည်။ ။အာဂှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။ ထိုအခါ၌စိတ်တို့သည်။ နိမိတ်သုံးပါးတို့ဝင်။ တပါးပါးကိုသာတန်းတန်းစွဲ၍နေသည်ဟုဆရာဖြဲဆို၏။ ။ဘဝသစ်ကိုမည်သို့အော်မေ့ပါသနည်း။ ဘဝသစ်ကို နိရောပေက္ခပြုထားပါသလောဟု-မေးရန်ရှိသောကြောင့်။ဥပလဘိတဗ္ဗာဘဝါနုရုပံတတ္ထောဏာတံဝ။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။ယင်းသို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။အာဂှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အာဘော်ထားရင်းစွဲဖြစ်သော။ တတောပရံတမေဝတတ္ထောပဇ္ဇိတံ။ကစ၍။ဥပကိလိဋ္ဌံ ဝါ။ တိုင်အောင်သောဝါကျသည်။ ။အာရုံပြုသောအခြင်းအရာ

ကိုဖြာသည်။ဥပလဘိတဗ္ဘာဝါနှုံရုပ်တထွေးဏာတံဝ။ ဟူသောပါဠိဖြ
ထိုရောံဆင့်.သောဘဝသစ်၌။စိတ်ကိုင်းခြင်း။ ဂိုုင်းခြင်းကိုဖြသည်။
ဖြစ်ဖွားဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူမည်ဂိုရာ။ ။

နာဟု အာသာသပသာသော။ဦတဗိတ္ထသ တာဒိနော။အနေ
သန္ဓိမာရန္တာ။ယံကာလမကရိမုနိ။ ။ပရိနိဗ္ဗာန်သုတ်ပါဠိတော်။
သန္ဓိမာရန္တာတိအနုပ္ပါဒိသေသံနိဗ္ဗာနံအာရန္တာပဒိုးသွားသနွာယ။ ။တ
သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာဆရာ။အဂ္ဂဝင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ ဖွင့်ဆိုထော
လေသည်။ ။ဤပါဠိတော်။အဋ္ဌကထာတို့၌။အနုပ္ပါဒိသေသနိဗ္ဗာန
ဟုဆိုအပ်သော။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ရုတိကိုတန်းစွဲ၍။ စိတ်တို့၏ကိုင်းဂိုုင်းခြင်း
သည်ပင်လျှင်။သန္ဓိမာရန္တာမည်ကြောင်းကိုဖြဆိုတော်မူလေသည်။
အာရုံပြုသည်ကိုဆိုလိုသည်မဟုတ်။ ။အကယ်၍အာရုံပြုသည်ဟု
ချေသော်။စာနဝင်စားတော်မူခိုက်ဖြစ်သောကြောင့်။ ထိုစာန်စိတ်သ
ရုတိဟူသောခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ရောက်၏။
ယင်းသို့အဓိပ္ပါယ်ရောက်ပြန်ကဆည်း။စာန်ကိစ္စတင်သောစိတ်တို့သည်
ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံမပြုနိုင်ခဲ့။ အဘိညာဉ်ကိစ္စတင်သောစိတ်သာလ
နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုနိုင်၏။ ဤအခါ၌လည်း။ ဒုဘိညာဉ်ဗင် စားကြော
ကိုမဟော။စာန်နှင့်နီးစပ်သမာပတ်တို့ကိုသာဒုဆဝ်ထဝ်ဝင်စားတော
မူကြောင်းကို။ အသေ အချာဟောတော် မူထားသော်ဒုကြောင့်။ ဖြတ်
ဘုရား၏။မရဏာသန္နစျာန်ဓောတို့သည်။ ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ
သိုဏ်း,ပညတ်,စသောအာရုံကိုသာအာရုံပြု၍။ထိုအာရုံပြုသောစာန်
တို့သည်ပင်။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ရုတိဟူသော။ အနုပ္ပါဒိသေသဓာတ်ကို။ဩ
တပြုသောအားဖြင့်ညွတ်သည်။ တန်းမှန်းသည်ဟုဖြတော်မူလိုသော
ဂ္ဂဝင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ။သန္ဓိမာရန္တာတိအ
နုပ္ပါဒိသေသံနိဗ္ဗာနံအာရန္တာပဒိုးစွဲသနွာယ။။။ ဟူသောပါဠိကိုမိန့်တော်မူ
သို့။ ။တထောပရိတမေဝတထောပဒ္ဒိတံအာရုဏ္ဏာဝိပစ္စမာနုကကမ္မာ
ပရိသုဒ္ဓမုပက်ိလိဒ္ဓံဝါ။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။ထိုခဏ်ဒ္ဓိထင်ထာသောဒို
သုံးပါးကိုအာရုံပြုကြောင်းကိုအသေအချာပြဆိုပြီးဖြစ်ရကား။ ၎င်း
ပြီးသားထင်ရှားပြီးသောဝါကျကိုး။ ။ဥပလဘိတဗ္ဘာဝါနှုံရုပံထ
ထာတံဝ။ ။ဟူသောနောက်ဝါကျဖြင့်။ ထင်ရှားအောင် ထင်ပြရန်မ
ဒဋ္ဌိကမ္မပြုခြင်းငှာမသင့်။သို့ဖြစ်၍ ၎င်းနောက်ဝါကျဖြင့်။ ဘဝသစ်၌

ဆွတ်ကိုင်ခြင်း။ ဂိုဂြင်းခြင်းပင်တည်းဟု။ ပြတော်မူလိုသောဦးကာကျော်ဆရာသည်။ ။တထွောဏတံဝါတိတသို့ဥပပဇ္ဇိတဗျာဝေဿဏတံဝိယ။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ ။မြတ်စွာဘုရားသခင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ နေ့ဘဝ၌ ဆက်လတ္တံ့သောပဋိသန္ဓေမရှိသည့်အတွက်။ဘဝသစ်ကိုကားညွှတ်စရာ။ စွဲလမ်းစရာမရှိ။ဿဏတံဝ-ဖြစ်စရာမရှိလေ။ယင်းသို့မရှိသော်သည်း။ထိုဘဝသစ်၏အစား။ပရိနိဗ္ဗာနစုတိဇ်ဘာက်ကွယဟူသော။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်ကို။ဿဏတပြုတော်မူထေသေးဇ်ဟုပြတော်မူလိုသော။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ သန္တိမာရက္ခာတိအနုပ္ပါဒိသေသံနိဗ္ဗာနံအာရက္ခာပဋိစ္စသန္တာယ။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။တနှစ်ညီးကား။ ။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်အဆုံးမသတ်ရသေးသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှတို့၏ဓမ္မတာဝန်ကိုမလွန်နိုင်သေးသောဘုရားကိုယ်တော်မြတ်သည်။ ထိုအခါ၌ကသိဏ်း, ပညတ်, စသည်လျှင်အာရုံရှိသော်သမာပတ်ကိုဝင်စားတော်မူ၍။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်ကို။ဿဏတပြုနေတော်မူသည်ဟု-ပြတော်မူလိုသောကြောင့်။ ။အနေဇောသန္တိမာရက္ခ။ယံကာလမကရိမုနိ။ ။ဟူသောဂါထာဝက်ကိုမိန့်။ ။ဤကဲ့သို့အဓိပ္ပါယ်ကိုမှတ်။ ။အာရမ္မဏံအာရက္ခတဇ်ထွောဏတံဝ။တို့ကိုတမျိုးစီဟုမှတ်။ ။

ယင်းသို့မဟာပံရိနိဗ္ဗာနသုတ်ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာတို့ကိုဖြင်တော်မူသော။အာရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ဝါကျတခုစီခွဲ၍စိကုံးတော်မူသည်။ ။ရှေဝါကျဖြင့်အာရုံပြုပုံကိုပြသည်။ နောက်ဝါကျဖြင့်။ ပဋိစ္စသန္တာယကဲ့သို့။ဿဏတဖြစ်ပုံကိုပြသည်ဟူ၍မှတ်လေ။ ။ယင်းကဲ့သို့သောအနက်သဘောကိုဖြင်တော်မူ၊သောဦးကာ၊ကျော်ဆရာသည်။ ။တထွောဏတံဝ၌။ တထွ-ဒ်အရ အာရုံကိုမစွဲ။ ဘဝသစ်ကိုသာစွဲတော် မူလေသည်။ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်ပါဠို။ အဋ္ဌကထာတို့၌ဆိုသည့်အတိုင်း။ အာရှင် အနုရုဒ္ဓါနှင့်တကွညီညွတ်တော်မူ၏။ ။အာရုံကိုသိုးခြားပြဆိုပြီး၊သောကြောင့်။ တထွောဏကို-အာရုံကိုမစွဲရ။ ပုနရုတ္တိဒေါသရောက်ရုံမျှမက။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်ပါဠိတော်ကိုမကြည့်မရှု။ ဂရုမစိုက်ရာရောက်မည်ဟူလို။ ။ဤကားဦးကာကျော်၏အလိုတော်တည်း။ ။

ထိုစကားကိုဦးကာသစ်ကေစိက။ ။"ဝိဘာဝနိယံပနတထွောဏတံဝါတိတသို့ဥပပဇ္ဇိတဗျာဝေဿဏတံ ဝိယသြဏတံဇေဝ ဝါတိဝုတ္တံ။

တံအဋ္ဌကထာယနသမေတိ''။ ။ဋီကာသင်္။ ။အဋ္ဌကထာကိုဖြေ
သောကြောင့်။ ။တထာဟိအဋ္ဌကထာယံကိလေသဗလဝိနာမိတံဟုတ္တာ
တဒေဝံပဝတ္တမာနံတဏ္ဟာအဝိဇ္ဇာနံအပ္ပဟီနတ္တာအဝိဇ္ဇာယပဋိစ္စာဒိတာ
နဝေတာင့် ဝိသယေ တဏှာ နာမေတိ။သဟစာတသဒ်ါရာ ဒိပဒီတိ
ဝုတ်ဘံ''။ ။ဟူသောကိုးပါဒ်ကိုဖြဆိုလေသည်။ ။ယင်းသို့ဖြဆိုသော်
လည်း။ထိုအဋ္ဌကထာ၏အဓိပ္ပါယ်ကို။ ။တထာပဋိပဇ်းအာရမ္ဘကံအာ
ရဘ္ဘဝိပစ္စနကကမ္မာနုရူပံ ပရိသုဒ္ဓမုပကိလိဋ္ဌံဝါ။ ။ဤသာဓုဝါကျ
ဖြင့်ဆိမ်းကြိုးပြီးသားဖြစ်သေသည်။ ။ထို့ကြောင့်နောက်ဝါကျနှင့်ယ
ဆိုင်။ ။အာကယ်၍ဆိုင်ပါသည်ဟု။ ပုံသေကားကြွင်းပြန်ဖျင်း။ တေ
စိဆရာကိုးကားသောအဋ္ဌကထာကိုပင်။ ။ဘံဝိပရိန်ဗ္ဗာနသုတ္တပါဠိယ
စအဋ္ဌကထာယစနသမေတိ။ ။ဟူ၍ဋီကာကျော်ဆရာကပြန်၍ကော်
လိမ့်မည်တည်း။ ။အဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါကလည်း။သန့်ဂင်းစွာ စီကုံးထား
သောဝါကျဖြစ်ပါထျက်ကနှင့်။ ပုနရုတ္တိဒေါသစသည်ရောက်အောင်သင်
တို့အဘဲ့ကြောင့်ဆိုသနည်းဟုအပြစ်ပေးတော့မည်သာတည်း။ ။ထို
ကြောင့်ဋီကာသစ်စကားကိုဖျက်လိုက်ပါသဘည်း။ ။

(၁၆၂-အချက်။)

၍ (၁၆၁)အမှတ်နှင့်ဆက်စပ်သောအထက်အာဇိုပါသုံဟိဝါ
ဒ်။ ။ယောဘုယျေနဘဝန္တရေပတိဋ္ဌာတိ။ဟူသောအဓိပ္ပါယ်နှင့်မထူးမ
ပဲ။ဗာဟုလ္လေန။ဟူသော စကားကို၊အဂ္ဂဉ် အနုရုဒ္ဓါ ထည့်ပြထော်မူ
တည်းဟု။ဋီကာကျော်ဆရာကပြဆိုလေသည်။ ။ယင်းသို့ဖြဆိုမူသော၊ထိုဋီကာကျော်၏စကားကိုဝန်မခံပဲ။ ။''ယံပနဝိဘာဝေ
ဗာဟုလ္လေနာတိ ဇာတ္ထအဓိပ္ပါယောယောဘုယျေန ဘဝန္တရေဘာဝေတ္ထေ
ယေနဒဋ္ဌဇ္ဇောတိဝုတ္တံ။တံနယုဇ္ဇတိ'' ။ ။ဟူ၍ကေစိဆရာဋီကာသ
ရေးသားဝိဖြန်၏။ ။နယုဇ္ဇတိအကြောင်းကိုဖြပြန်သိုသောကြောင့်
နဟိ တဿိဝုတ္တာနံအာသညိသတ္တာနံ စိတ္တာဆန္နာ နသ အာဘိဏ္ဟပ
ပသင်္ဂါနာမအတ္ထိ။စိတ္တာသန္နာနသေဝေသံအဘာဝတောတိ။
၍ဋီကာသစ်ကေစိကဖြဆိုဖြန်လေသည်။ ယင်းသို့ဖြဆိုသော်ဆည်း
ဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါ၏အာဘော်နှင့်တက်တက်စင်ကွာဝေးဆေ။ ။ဤင်းအာ
ဒ်။ကွာဝေးသည်။မကွာဝေးသည်များကိုသေသေချာချာကြည့်ကြ

အရှင်အံ့ခဲ့ရုဒ္ဓါသည်။ သင်္ကိုကမရဏာ။ ပစ္စာသန္နမရဏာဟူ၍နှစ်မျိုးကိုခွဲ၍ ဖြာသလား။မပြာဘူးလား။ ။(ကြည့်လိုက်စမ်း)။ ။ပစ္စာသန္နမရဏာသည်ပုန်။ဟူသောနောက်ဝါကျကိုတွေ့ကြပြီမဟုတ်လော။ ။တွေ့ကြသော်။ ထိုပစ္စာသန္နလဟုကမရဏာကို။ရှေ့ဆက်နောက်ဆက်တွဲယှဉ်၍ပြသောအခန်းမှာ။ ဗာဟုလ္လေနထည့်၍ မချန်မမြုပ်။ ၎င်တုတ်ဖေါ်ပြသောဝါကျကြီးရှိပါလျက်။ ထိုဝါကျကြီးကို နှစ်စေလိုသောကြောင့် ဆိုရသည် ဟူသောစကားသည်။ကလေးစကားကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေ၏။အာရှင်အာနုရုဒ္ဓါကိုကလေးမလုပ်ပါနှင့်ကေစိဆရာ။ ။ဤကဲ့သို့အစွပ်တင်းလင်းရှိသောနေရာမျိုး၌။အလုံးစုံသောကျမ်းဆရာတို့သည်။နိဝတ္တေတဗ္ဗထွမထုတ်ဘူးဟူ၍ပုတ်။ ။ကေစိဆရောကား။အာသဉ္ဇသတ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ စိတ်မရှိသည်ကိုသာမြင်၏။ သည့်ထက်ပိုလွန်သော အဓိပ္ပါယ်ကိုသက်သက်မျှမမြင်ရှာ။ယင်းသို့မမြင်ရှာပါပဲနှင့်။ကျမ်းဂန်ကိုကျော်နင်းပယ်ရှားခြင်းသည်များစွာဝန်လေး၏။ ။

(ကြည့်လိုက်စမ်းရှင်းဖြလိုက်ဦးမည်။)

အာသဉ္ဇသတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။မရဏာဒုပ္ပတ္တိလေးပါးနှင့်လွတ်သလား။မလွတ်ဘူးလား။ ။အာသဉ္ဇသတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဗ္ဗာန် ရောက်ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ရာဘူးနော်။နိစ္စုတပုဂ္ဂိုလ်မှတ်မနေပါနှင့်။ ။သေရမည်ဖရဏတည်း။ ယင်းသို့သေရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်မရဏမှန်ခဲ့ပါသော်။ ။အာယုက္ခယေနကမ္မက္ခယေနဥဘယက္ခယေနဥပစ္ဆေဒကကမ္မုနာစေတိ စတုဓာမရဏာဒုပ္ပတ္တိနာမ။ ထထာစမရန္တာနံမရဏကာလေ။ ။ထိုအောင်သောဝါကျစကား၌။အာသဉ္ဇသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ပါ-မပါကြည့်လိုက်စမ်း။ ။ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မှမလွတ်ဘူးထဲ့။အာရှင်အာနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်ကပြောနေပြီ။ ။အာသဉ္ဇသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း။ ဒဓာယုက္ခယမရဏာမျှားနှင့် စုတိက္ခဏသောကြောင့်။တထာစမရန္တာနံ။ဟူသောသမ္ပဒါနိပုဒ်ထဲသို့ပါစေဗျား။ ။မပါဘူးလို့ငြင်းချက်ထုတ်နိုင်သူကား။နှတ်နှင့်တက္ခဏသောလောကဒ္ဓတုံတယောက်မျှ မရှိကဖြီး ။ဘုရားရဟန္တာပစ္စေကဗုဒ္ဓါအာရှင်သခင်တို့လည်းပါလေကုန်ပြီ။ထိုဘုရားရဟန္တာပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့ကိုခွဲခြားဖြသတော်မူလိုသောကြောင့်။ ။ယထာရဟံ-ဟူသောပါဌ်ကိုထည့်သည်။ ။အာသဉ္ဇသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြားဖြသလိုသောကြောင့်။ဗာဟုလ္လေန-ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်သည်။ ။ဘုံသုံးပါး၌။ ဘဝခန္ဓာမီးမငြိမ်းသမျှကာလပတ်လုံးခန္ဓာငါးပါးနှင့် အကျမ်း

ဝင်သောသတ္တဝါဟူသမျှတို့သည်။ သေခြင်းလေးပါးတို့တွင်။ တပါးဖြင့်သေရမြဲ၌။အာသဒ္ဒသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ပါသလျင်ကတည်း။ ။

ယင်းသို့သေခြင်းလေးပါးတို့တွင်။တပါးပါးဖြင့် သေရသောသတ္တဝါတို့သည်။အာသဒ္ဒသတ်ပုဂ္ဂိုလ်မှတပါး။ အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သာလျှင်။မရဏာသန္နဇောကျသည်။စိတ်အစဉ်မပြတ်ဖြစ်သည်ဟု။ ဤတော်မူလိုသော သင်္ကြိုဟ်ဆရာသည်။ ။စိတ္တသန္တာန် အာဘိဇ္ဈံ ပဇတ္တတိဟာဟုဆိုလေ၏။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ။ထိုဗာဟုလ္လေနဟူသောပါဠိဖြင့်။မရဏာသန္နဇောမကျကောင်းသော အာသဒ္ဒသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ထံကိုဖြစ်ဆေသည်။ ။ထိုအာသဒ္ဒသတ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။စိတ်မရှိသော်လည်းတထာစမရဏာသန်၊ဟူသော ပုဒ်အရသေခြင်းလေးပါးဖြင့် ဧသသောပုဂ္ဂိုလ်ထံဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ။ဋီကာကျော်အဓိပ္ပါယ်။ ။

ဋီကာသစ်ကစိကား။နှစ်ချက်မှားထေ၏။အပြည့်အစုံယှဉ်၍ဖြစ်သောဝါကျ အဆင်အရှားရှိပါလျှက်။ ဗာဟုလ္လေန-အရကိုသင်္ကိကမရုံဆာအတွက်ဆိုသည်ဟု-ဖေးမိသည်တချက်။ ။အာသဒ္ဒသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ထံကိုထေခြင်းလေးပါးမှလွတ်သောအဓိပ္ပါယ်ကိုဖေးသားမိသည်တချက်။ ။ဤစာချက်ကြီး နှစ်ချက်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဋီကာသစ် စကားကိုဖျက်ဆီးလိုက်သတည်း။ ။

(၁၆၃-အချက်။)

*ပစ္စာသန္နမရဏာသတသိ ဝိထိစိတ္တာဝသာနေဝါဘဝင်္ဂလေ
စဝနဝသေနပစ္ဆုပ္ပန္နေ ဘဝဟရိယောသာနဘူတံ စုတိ စိတ္တမုပဋ္ဌိတ္တာနိ
တိ။ ။သင်္ကြိဟိပါဠိ။ ။ပစ္စာသန္နမရဏာသာတိဧကဝိထိပမာဏာယ
ဝသေန။တတော ဝါကိုဩမိကာယုက ဝသေနသမာသန္နမရဏာသ
ထိစိတ္တာဝသာနေတိ တဒါလမ္ဗဏ ပရိယောသာနေန ဧဝနဟရိဏေ
နာနံဝါဝိထိစိတ္တာနံအဝသာနေန။ တတ္ထကာမာဝစရတော စုတိတ္ဘာ
ဥပပဇ္ဇမာနာနံတဒါလမ္ဗဏပရိယောသာနာနိ။ သေသာနံဧဝနပရိဏာ
နာနိတိခမ္ဘာနုသာရေကိယံဝုတ္တံ။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်။ ။တစ္ဆာ
မရဏာသ။ အာလွန်နိုးသေးသေခြင်းရှိသော။ တသ။ထိုသတ္တဝါအာ
ထိစိတ္တာဝသာနေဝါ။ဝိထိစိတ်၏အဆုံးဖြစ်ချင်း။ဘဝင်္ဂယဝါ။ဘဝ
အဆုံးဖြစ်ချင်း။ဝစနဝသေန။စုတိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပစ္စုပ္ပန္နဘဝ
ယောသာနဘူတံ။ပစ္စုပ္ပန်ဘဝဆုံးသည်ဟု-ဆိုအပ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော

ဘုံဝိုင်း။

ရတိစ်တွံ့။ရတိစ်တံသည်။ဥပုဒ်တွာ။ဖြစ်၍။နိရုဏ္ဏတိ။ချုပ်၏။ ။သင်္ကြိုဟ် ပါဠိ၏အနက်။ ။ပစ္စာသန္နမရဏာသာတိ။ဟူသည်ကား။ဧကဒိဝိပမာ ဏာယကဝသေန။ တသုသော ဝိတိ၏ပမာဏအတိုင်းအရှည်ရှိသောအ သက်၏အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ တတောဝါ။ တို့ထက်လည်း။ ကိုဋ္ဌိ။စိုး။စဉ်း။အဝိ ကာယကဝသေန။ လွန်သော အသက်၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ သမာသန္နမရ ဏာသ။နိုးသောသေခြင်းရှိလေသောသတ္တဝါအား။ ဝိထိစိတ္တာ ဝသာနေ တိ။ ဟူသည်ကား။ တဒါလမ္ဗဏ ပရိယောသာနာနံဝါ။ တဒါခဏ်အဆုံးရှိ သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဇဝနပရိယောသာနာနံဝါ။ဇော်ဆဆုံးရှိသည် လည်းဖြစ်ကုန်သော။ဝိထိစိတ္တာနံ။ဝိထိစိတ်တို့၏။ အဝသာနေ။ အဆုံး၌။ တတ္ထဝစနေ။ထိုစကားရဝ်၌။ ကာမဘဝတော။ ကာမဘဝမှ။ စဝိတွာ။ရု တေ၍။ တတ္ထေဝ။ ထိုကာမဘဝ၌ပင်လျှင်။ ဥပပဇ္ဇမာနာနံ။ ဖြစ်ထတ်ကုန် သောသတ္တဝါတို့အား။ တဒါဃမ္ဗဏာပရိယောသာနာနိ။ တဒါခဏ်အဆုံးရှိ ကုန်သောမရဏာသန္နဝိထိစိတ်တို့သည်။ဟောန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ သတ်နံ။ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှကြွင်းကုန်သောသတ္တဝါတို့အား။ ဇဝနပရိယောသာနာ နိ။ဇောအဆုံးရှိကုန်သော မရဏာသန္နဝိထိစိတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ။ဖြစ် ကုန်၏။ဤတိ။ဤသို့။ ဓမ္မာနုသာရကိယံ။ ဓမ္မာနုသာရကိကျမ်းဌ။ ဝုတ်တံ့။ဆို အပ်၏။ ။ဋီကာကျော်ပါဠိ၏အနက်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။တဒါရုံနောင် ရုတိ။ဇောနောင်ရုတိ။ဘဝင်နောင်ရုတိဟု။သုံးမျိုးကိုအရှင်အနုရုဒ္ဓါဖြဆို တော်မူရာ။ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမခွဲပဲ အကျဉ်းကိုသာဖြဆိုထေသည်။ အဋ္ဌကထာ ကြီးတို့ဌဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ကိုခွဲ၍ အသေအချာဖြဆိုပြီး ဖြစ်ရကား။ထိုအဋ္ဌကထာ တို့၏ဝါဒကိုထည်း။ သင်ကြားဘူးသူတို့ တွေ့ရှိကြသည်ချည်း ဖြစ်သော ကြောင့်ရင်း။အကျဉ်းသဘ်ဟထက်သနိုးအဋ္ဌကထာကိုပွင့်သောဋီကာဖြစ် သောကြောင့်ရင်း။ ဝါဒတပါးကျန်ကြွင်းနေမည်ကိုသာ စိုးတော်မူသော ကြောင့်ရင်း။ထင်ရှားသောအဋ္ဌကထာဝါဒကို ချန်လှတ်၍။ မထင်ရှားသော ဓမ္မာနုသာရကိကျမ်းဝါဒတပါးကိုသာပြုတော်မူသတည်း။ ။ပေါ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုအဇ္ဈာဂတပြု၍။ကွယ်ဝှက်တိမ်မြုပ်သောအနက်အ ဓိပ္ပါယ်ကိုသာဖြသောကြောင့်။ဂုဇ္ဈတ္ထသံဝဏ္ဏနာနည်းလည်းမသည်း။ ။ အဋ္ဌကထာကြီးများအဓိပ္ပါယ်ကဲ့။အဋ္ဌကထာကြီးများမှာကြည့်ရှုကြလေ ဟူလို။ ။သင်္ကြိုဟ်ကျမ်းဆရာအရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်လည်း။ဤကဲ့သို့ဖြွင်းချန် ၍ဆိုတော်မူရသောအရာဌာနအများပင်ရှိလေ၏။ ။ယင်းသို့ဖြွင်းချန်သော

အချက်ကိုမြင်လျှင်။ထိုကျမ်းဆရာသည်။ မတွေ့သောကြောင့် ခြွင်းချန်ခဲ့သည်တကားဟု။မတော်သောနှလုံးသွင်းဖြင့်မဦးမချွတ်မစွပ်မစွဲရာ။ ။ခြွင်းချန်ကြောင်းကိုအမှန်သိပါလေဟူလို။ ။ဦကာကျော်အဓိပ္ပါယ်။ ။

ဦကာသစ်ကေစိက။ ယခု ဖြောင့်ချက် ဖြဆို ပြီးသော့ည်း အတိုင်းမှတ်မသားနှိုင်ပဲ။ ။“ဝိဘာဝနိယံ ပန တတ္ထ ကာမဘဝတော စဝိတွာ တတ္ထေဝ ဥပပ္ဇမာနာနံတဒါလမ္ဗဏပရိယောသာနာနိ။သေသာနံဇဝနပရိယောသာနဲ့တိဓမ္မာနုသာရကိယံဝတ္တုံ့ဝတ္တုံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။အဋ္ဌကထာပဒံဟိပရိပုဏ္ဏံ ဂ်ာတွာဝုတ္တောကိံ အပရိပုဏ္ဏာယမ္ပေါနုသာရကိယာဘိ”။ ။ဟူသောအဖြစ်တင်ချက်စကားကိုရေးသားမှားယွင်းလေသည်။ ။ဓမ္မာနုသာရကိကျမ်းနှင့်အဋ္ဌကထာတို့အဓိပ္ပါယ်အတူတူဖြစ်သည်ကိုလည်း အနည်းငယ်မျှမရိပ်မိပဲ။ ။အပရိပုဏ္ဏာယဓမ္မာနုသာရကိယာ။ဟု-ဓမ္မာနုသာရကိကျမ်းကို ပင်စွပ်စွဲမိဖြန့်၏။ ။ဓမ္မာနုသာရကိကျမ်းဆရာက။တဒါရုံးနှင့်စုတိ ဖြစ်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဖြဆိုရာ။ ကာမံဆုံး။ ဖြဟွဲ့ဘုံဟု-နှစ်ဘုံခွဲခြားး၍။ဖြဟွဲ့ဘုံသို့။ ကာမဘုံမှသွားလတ္တံ့.သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တဒါရုံမကျကောင်းသောကြောင့်။ တဒါရုံကိုသာ ပဋ္ဌာနဖြ၍။ ။ကာမဘဝတော စဝိတွာ တတ္ထေဝ ဥပပ္ဇမာနာနံ တဒါလမ္ဗဏာ ဝိယောသာနာနိ။ ။ဟူသောစကားကိုဖြဆိုခြင်းမျှသာဖြစ်လေသည်။ ။ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ဧောနောင်စုတိမဖြစ်ကောင်းဘူးဟု။ဖြဆိုသော စကားသည်းမပါ။ တဒါရုံးနောင်စုတိ ကျကောင်းသော ဘုံမှနှက။ ဧော မတော်ကောင်း။ ဧောနောင်စုတိ မဖြစ်ကောင်းဟူ၍ မှတ်ရတော့သည် မဟုတ်ဧောမှာ ပဝေဝ-သာလျှင်တည်း။ ဝတ္တုမ္ဗမေဝနဏ္ဍိ လည်းဟူ၏။ ။ဧောနောင်စုတိ ကျကောင်းသော ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ကား ကွဲပြားကြ၏။ ကာမ ဘုသားလည်းရှိ၏။ ရှုပ။အရှုပဘုံသားထည်းရှိ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ဖြဟွဲ့တိုမှာတဒါရုံမကျကောင်း။ဖြဟွဲ့ဘုံသို့သွားထတ္တံ့.သော ကာမဂုဂ္ဂိုလ်အား။သည်းတဒါရုံမကျ။ကာမဆုံ၌စုတေ၍ကာမဘုံ၌ ဖြစ်လတ္တံ့.သော ပုဂ္ဂိုလ်အားတဒါရုံသည်းကျ၏။ဧောနှင့်လည်းအဆုံးသတ်ကောင်းသည်တုလို။ ။ပဋ္ဌာနဖြဲသောစကား။အပဋ္ဌာနဖြဲသောစကားဟူ၍သာမှတ်ယူရမည်။ ။ကျမ်းဆရာတို့မည်သည်။ဆင်ရှားသော နေရာကိုအင်္ကာတပြုသည်ချည်းတည်း။ထို့ကြောင့်။ဦကာသစ်ကေစိက။ ။“ဝိထိစိတ္တာသေသနေ ဝါတိကာမဘဝတော စဝိတွာကာမဘဝေ ယေဝ ဥပပ္ဇမာနာနံ

ဆုံဖြိုင်း။

ဇဝနပရိယောသာနာနံဝါ တဒါလမ္ဗဏပရိယောသာနာနံဝါ ဝိဘိစ်္ဆာနံ အာဝသာနေ။ ဣတရေသံပနဇဝနပရိယောသာနာနံဇဝဝိတ်စ်္ဆာနံအာဝသာနေတိအတ္ထော။ ။အယမတ္ထောအဋ္ဌကထာယံဝိ ဝုတ္တောယေဝ။ ယထာဟာတံအာရဗ္ဘဥပ္ပန္နာယတာဒါရမ္မဏပရိယောသာနာယသုဒ္ဓါယဝါ ဇဝနဝိထိယာအနန္တရံရုတိစ်္ဆံဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ။ဝိဘာဝနိယံ။ပ။ နသုန္ဒရံ''။ ။ဟုဆို သောစကားတို့ကိုရေးသားမိလေ၏။ ချယ်စရာကောင်းသောစကားချည်းဟူ၍မှတ်။ ။ဓမ္မာနုသာရကိုကျမ်းနှင့်။အဋ္ဌကထာတို့အဓိပ္ပါယ်အတူတူဟုမှတ်။ ။ဋီကာကျဉ်က။ဓမ္မာနုသာရကိုကျမ်းဆရာပြုဆိုသောစကားဆည်။တဒါလမ္ဗဏဝါရစတိကိုပြုဆိုရာ၌။ဇဝနဝါရစတိကို အန္တောဂဓတပြုပြုသားဖြစ်လေသည်ဟု။ နှလုံးပိုက်တော်မူသည်။အဘဲ့ကြောင့်နည်း။ဇဝနဝါရကိုတားမြစ်သောတစုံတရာကျမ်းဂန်မရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ကျမ်းဆရာတို့ဓမ္မတာကား။ပသာဒ်ဖြစ်ကောင်းသောနေရာကိုသာ အထူးဝိတ်ပင်၍ပြုသတော်မူမြဲတည်း။ ။ဤအရာ၌ကား။ကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့။ကာမဘုံ၌ပင်ပြန်၍ ဖြစ်လတ္တံ့သော အာချက်၌။ တဒါရုံ ကျကောင်း၏ဟု-ဆိုသည်ကိုတွေ့ရှိခဲ့သော်။ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဇောနှင့် အပြီးမသတ်ကောင်းပြီလောဟု။ တစုံတယောက်သောသူမှ ယုံမှားဖြစ်ခြင်းငှာ မထိုက်။ ထို့ကြောင့်။တဒါလမ္ဗဏပရိယောသာနစကားတလုံးဖြင့်ပင်။ ချုံး၍ဆိုလိုက်လေသတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။(၁၆၃)အမှတ်ကဋီကာသစ်စကားကိုဖျက်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၆၄-၁၆၅-၁၆၆-အချက်။)

''ဝိဘာဝနိယံ ပန တထာအဝိစာရေတွာယံဝုတ္တံ ပစ္စုပ္ပန္နာဝမ္မဏောသုအာပါတမာဂတေသုမနောဒ္ဓါရေ ဂတိနိမိတ္တာဝသေနပဋိဒ္ဓါရေ ကမ္မနိမိတ္တာဝသေနာဇာတိ။တံနသုန္ဒရံ။ ။ယဉ္စတတ္ထဆန္ဒါရဂဟိတန္တိ ကမ္မနိမိတ္တံ ဆန္ဒါရဂဟိတံ ဂတိနိမိတ္တံဆဋ္ဌဒ္ဓါရ ဂဟိတံတိ ယဿာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ။တံဝိနယုဇ္ဇတိ။ ။ဧဝဉ္ဧသတိကမ္မံဝိယဂတိနိမိတ္တံဝိဇဝေရနဘိန္ဒိတ္တာဝုတ္တံသိယာ။နစတံဝုတ္တာ နယေန ပဋ္ဌဒ္ဓါရဂဟိတံ နသမ္ဘဝတိတိ။ ။ယဉ္စတတ္ထအဋ္ဌကထာယံမူလဋီကာဒိသုစယောဘုယျဝသေနဝုတ္တံသာဝသေသပါဠ်ံအာဝိစာရေတွာအဋ္ဌကထာယံပနဂတိနိမိတ္တံမနောဒ္ဓါရေ အာပါတမာဂစ္ဆတိ တိ ဝုတ္တတ္တာ တဒါ ရမ္မဏာ ယစ ပဋ္ဌဒ္ဓါရိက ပဋိသန္ဓိယာ အဘဒ္ဓသိတတ္တာ မူလဋီကာဒိသုစ ကမ္မဗလေန ဥပဋ္ဌာဝိ တံ ဝတ္ထာယတနံ သုဝိနံ

ပဿန္တံ သဝိယဒိဗ္ဗစက္ခုသဝိယစမနောန္ဒါရေယေဝ ဂေါစရဘာဝံဂစ္ဆ
တိတိနိယမေတ္တာဝုတ္တာတ္တာဘောတသံဝစနံ နသမ္ပဋိစ္ဆတိ အာစရိယာတိဝုတ္တံ
တတ္ထဝါအသမ္ပဋိစ္ဆန္တာနံအညံကာရဏံ နတ္ထိ အညတြ အဝိစာရဏာယာ
တိ'' ။ ။ဒိုကာသစ်။ ။ဂတိနိမိတ်ကိုန္ဒါရေခြောက်ပါးလုံးဖြင့်ယူနိုင်သည်
ဟု။အတင်းအကျပ်ငြင်းချက်ထုတ်ရှာသည်။ဒိုကာကျော်ဆရာက။ဂတိနိ
မိတ်ကို မနောန္ဒါရဖြင့် သာယူနိုင်ကြောင်းကို။ အဋ္ဌကထာဋီကဆိုသော စ
ကား။မူလဒိုကာကြိုးဒ္ဓခိုသော စကားများနှင့် တကွ။ ကိုးကားပြဆိုထေ
သည်။ ။ထို့ကြောင့်။သင်္ကြိုဟ်နှင့်တကွ။ဒိုကာကျော်၏စကားကိုထည့်
သွင်းလိုက်ပါအံ့သတည်း။ ။

(မရဏာသန္နဝိထိ။)

*မရဏာသန္နဝိထိယံပနေတ္ထမန္ဒပ္ပဝတ္တာနိပဋိဥဝဓနဒိပါဒိကဒ်ဝ
တဗ္ဗာနိ။တသ္မာယာဒိပစ္ဆုပ္ပန္နာလမ္ဗဏောသုအာပါတဂတောသုရေန္တေသ္ဝေဝ
မရဏံဟောတိ။တဒါပဒိသန္ဓိဘဝင်္ဂါနံဝိပစ္ဆုပ္ပန္နာလမ္ဗဏတာလက္ခဏတိတိ
ကတ္ထာကာမာဝစရပဒိသန္ဓိယာ ဆန္ဒါရဂဟိတံ ကမ္မနိမိတ္တံ ဂတိနိမိတ္တာန္တု
ပစ္ဆုပ္ပန္နမတိတာလမ္ဗဏံဥပလက္ခဏတိ။ကမ္မံပန အတိတဓမော၊ ဘဗ္ဗမနောန္ဒါ
ရဂဟိတံ။ တာနိပန သဗ္ဗာနိဝိပရိတ္တာ ဓမ္မာဘူတာနေဝါလမ္ဗဏာနိ။
သင်္ကြိုဟ်ပါဒ်။ ။

*မန္ဒံ ဟုတ္ထာပဝတ္တာနိမန္ဒပ္ပဝတ္တာနိ။ပစ္ဆုပ္ပန္နာလမ္ဗဏောသု အာပါတဂ
တောသုမနောန္ဒါရေဂတိနိမိတ္တာဝသေန။ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂါနံဝိပစ္ဆုပ္ပန္နာလမ္ဗဏတာလက္ခဏတိတိ
ဝိပ္ပါယော။ပဒိသန္ဓိဘဝင်္ဂါနံဝိပစ္ဆုပ္ပန္နာလမ္ဗဏတာလက္ခဏတိကိမနောန္ဒါရေ
တာဝပဒိသန္ဓိယာစတုန္နံဘဝင်္ဂါနဉ္စ။ ပဋိသန္ဓိရေပနပဒိသန္ဓိယာဝ ပစ္ဆုပ္ပန္နာ
လမ္ဗဏာဘာဝေါလက္ခဏတိ။တထာဟိကာသဒေမနောန္ဒါရေ အာပါတ မာဂ
ပစ္ဆုပ္ပန္နံဂတိနိဒိတ္တံအာရဗ္ဘဥပ္ပန္နာယတဒါဆမ္ဗဏာ ပရိယောသာနာယဗ်ာ
ဝိထိယာအနန္တရံစုတိစိတ္တေဥပ္ပန္နေတဒနန္တရံပဋိသန္ဓိစိတ္တကွဏာယုကေ အ
လမ္ဗဏောပဝတ္တာယပဒိသန္ဓိယာ စတုန္နံ ဘဝင်္ဂါနံ။ပဋိသန္ဓိရေ ဥာတကာ
ဟိဥပဋ္ဌာဝိတေသုဒယျဓမ္မေသုဝတ္ထာဒိကေအာရမ္မဏေယထာရဟံပဝတ္တ
ယစိတ္တဝီထိယာစုတိစိတ္တသစအနန္တရံဂကေစိတ္တကွဏာယုကေ အာသ
ဏောပဝတ္တာယပဒိသန္ဓိယာပစ္ဆုပ္ပန္နာလမ္ဗဏော ပဝတ္တိဥပလက္ခဏတိတိ အယ
မေတ္ထသင်္ခေပေါ။ဝိတ္ထာရောပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိဘင်္ဂကထာသံ ဝါသင်္ခါရ
ပစ္စယာဝိညာဏာပဒဝဏ္ဏနာယံဝုတ္တနယေနဒဋ္ဌဗ္ဗော။ဆန္ဒါရဟိတန္တိကဉ

နှမိတ္တံဆန္ဒါရဂဟိတံ။ဂတိနှမိတ္တံ ဆဋ္ဌန္ဒါရ ဂဟိတန္တိ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗံ။အာပရေ ပန အဓိသေသတော ဝဒန္တေန္တိ။သစ္စသင်္ခေပေါ တေနေဝါဓိပ္ပါယေနဇာတံဝုတ္တံ။ ။

ပဋ္ဌန္ဒါရေသိယာသန္တိ။ဝိနာကမ္မံဒ္ဝိဂေါစရေကိ။ ။

အဋ္ဌကထာသံ ပန ဂဟိနှမိတ္တံ မနောဒ္ဝါရေ အာပါတ မာဂစ္ဆတိ တိဝုတ္တာ။တဒါရမ္မဏာယစပဋ္ဌန္ဒါရိကပဒိသန္တိယာ အဒဿိတာဒ်ာ။ မူလဋီကာဒိသုစကမ္မဇလေနဥပဋ္ဌာဝိတံဝဇ္ဇာသတနံသုပိနံ ပသန္တိသဒိယ ဒိဗ္ဗစက္ခုသဝိယစ မနောဒ္ဝါရေ ယေဝ ဂေါစရဘာဝံဂစ္ဆတိတိ နိယမေမတ္တာဝုတ္တာတေသံဝစနံနသမ္ပဋိစ္ဆန္တိ အာစရိယာ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။ ဤဋီကာကျော်ပါဠိဖြင့်။ဂတိနှမိတ်ဟူသည်။ပဋ္ဌန္ဒါရ၏အာရုံမဖြစ်ကောင်း။ မနောဒ္ဝါရ၏ အာရုံသာဖြစ်ကောင်း၏ဟု။ အဋ္ဌကထာဆိုရာမြတ်၏ အယူတော်နှင့်တကွ။ မူလဋီကာဆရာကြီးတို့၏ အယူဝါဒပါထုတ်ဖော်ပြောပြလေသည်။ ။ဂတိနှမိတ်ဟူက။ကံ၏ အာနုဘော်ကြောင့် ထင်လာသော အာရုံဖြစ်ရကား။အိပ်မက်၌ထင်မြင်သော အာရုံကဲ့သို့သာဖြစ်၍ မနောဒ္ဝါရန္ဒိသာထင်ကောင်းသည်ဟုမှတ်။ ကာဝတိ်သာသို့ ရောက်လတ္တံ့သော စဝန်ကုပဂ္ဂိုလ်အား။ ပင်လယ် ကသစ်ပင်ကြီးသည်။ထင်မြင် လာသည်ရှိသော်။ထိုပင်လယ်၊ကသစ်ပင်တည်းဟူသောရုပါရုံသည်။မိမိ၏စက္ခုဒ္ဝါရန္ဒိထင်လာသည်မဟုတ်နိုင်။အတိဒူရအာရုံဖြစ်သောကြောင့်။စက္ခုပသာဒန္ဒြင့်အဘိမုခီဘူတဘဝင်္ဂနမဖြစ်နိုင်။ ထို.ကြောင့်ထိုသူအား။ ထိုရုပါရုံဂတိနှမိတ်သည်၊စက္ခုဒ္ဝါရ၏အာရုံမဖြစ်ကောင်း။ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၏ အာရုံဖြစ်သကဲ့သို့။မနောဒ္ဝါရ၏ အာရုံသာဖြစ်နိုင်၏။ ။ထိုနတ်ပြည်၌နှတ်တို့၏ဂတိနှမိတ်သာဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံကိုကြားသော စဝန်ကုပဂ္ဂိုလ်အား။ ထိုသဒ္ဒါရုံသည်။ထိုသူ၏သောတပသာဒရုပ်နှင့်ထိခိုက်၍။အဘိမုခီဘူတဘဝင်္ဂနဖြစ်နိုင်ပို့မဟို့။ အလွန်ဝေးသောအာရုံဖြစ်သောကြောင့်။ ကံ၏အဟုန်ကြောင့် မနောဒ္ဝါရ၌သာထင်ပြင်သည်။မနောဒ္ဝါရ၏ အာရုံ၏အဖြစ်သို့သာ ရောက်နိုင်၏။ ။နတ်ပြည်၌။ အာသာဝတိ အစရှိုးသော။ စိတ္တလတာဥယျာဉ်မှထွက်သောနတ်ပန်းတို့၏အနံ့.ဟူသောဂန္ဓာရုံသည်ၜင်း။နန္ဒာကံကြီး၌ ပဒုမာကြာပန်းတို့မှသင်းပျံ့မွှေးကြိုင်လာသောပန်းအနံ့.တို့သည်ၜင်း။အလွန်ဝေးသောအာရုံဖြစ်လေသောကြောင့်။ ထိုစဝန်ကုပဂ္ဂိုလ်၏။ ဃာနပသာဒအားထိခိုက်ရန်မရှိ။ အဘိမုခီဘူတဘဝင်္ဂနမဖြစ်။ ထို.ကြောင့်။ ထိုဂုဂ္ဂိုလ်

အားးဃာနဒ္ဓါရဝိထိမကျနိုင်။မနောဒ္ဓါရဒ္ဓိသာထင်မြင်သည်ဟူ၍ဖွဲ့တ်။
ထို့အတူဌင်းနှတ်ပြည်၌။ နှတ်ဩဇာအားပြုနိုင် အရသာ တို့ကို စားရသည်
ထင်မြင်ရာဒ္ဓိလည်း။မနောဒ္ဓါရဒ္ဓိသာထင်မြင်၏ဟူ၍မှတ်။ ဇိဝှါဒ္ဓါရဒ္ဓိ ထ
မြင်သည်မဟုတ်ဟူမှတ်။ ။ထို့အတူနှတ်သဓိးနှတ်သားတို့၏ ရင်ခွင်
အိပ်ရသည်ဟူ၍ဌင်း။ပနိုးမွေ့.ရာစသောအသရေရှိသောနှတ်တို့၏အိပ်
ဒ္ဓိအိပ်ရသည်ဟူ၍ဌင်း။နှတ်ဘတ်နှတ်တနိုးဆာတို့ကို ဆင်မြန်းရသည်ထူ
ဌင်းထင်မြင်သောသူဆား။ ကာယဒ္ဓါရဒ္ဓိထိခိုက်၍ထင်သည်မဟုတ်။ကံ
အာနုဘော်ကြောင့်။မနောဒ္ဓါရဒ္ဓိသာထင်သည်ဟူ၍မှတ်။ ။ထို့ကြော
ကမ္မနိမိတ်။ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဆန္ဓါရဂဟိတံ။ ဟူသောပုဒ်နှင့်ယှဉ်။ဂတိ
မိတ်။ဟူသောပုဒ်ကို။ဆဋ္ဌဒ္ဓါရဂဟိတံ။ဟူသောပုဒ်နှင့်သာ ယှဉ်ပါ။ထေ
လို။ ။ဆန်နီပူရဏောဆဋ္ဌော။ဆဋ္ဌဉ္စတံဒ္ဓါရဋ္ဌောတိဆဋ္ဌဒ္ဓါရံ။ ။မနော
ရတနာကိုသာရစေ။ ။ဆဋ္ဌဒ္ဓါးရေနဂဟိတံဆဋ္ဌဒ္ဓါရဂဟိတံ။ . ။ဂတိ
မိတ်ကိုရစေ။ ။ဆန်နီ။ခြောက်ခုတို့၏။ ပူရဏော။ ပြည့်ကြောင်းတည်
ဆဋ္ဌော။ခြောံခုတို့၏ပြည့်ကြောင်း။ ။ဆဋ္ဌဒ္ဓ။ ခြောံခုတို့၏ပြည့်ကြော
လည်းဟုတ်၏။တံ။ထိုခြောက်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဟူသည်။ဒ္ဓါရဒ္ဓ။ ဒ္ဓ
လည်းဟုတ်၏။ ဣတိ။ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ ဆဋ္ဌဒ္ဓါရံ။ ဆဋ္ဌ
မည်၏။ ။ဆဋ္ဌဒ္ဓါရေနဂဟိတံ။ဟူသောတပ္ပုရိသ်သမာသ်ဝိဂြိုဟ်အ
နောဒ္ဓါရဖြင့်သာဂတိနိမိတ်ကိုယူနိုင်သည်ဟူ၍မှတ်။ ။ဆဋ္ဌဒ္ဓါရေန
ခုခြောက်သောမနောဒ္ဓါရသည်။ဂဟိတံ။ယုအပ်သောအာရုံတည်း။ ဆ
ဒ္ဓါရဂဟိတံ။ခြောက်ခုခြောက်သောမနောဒ္ဓါရသည်ယုအပ်သောအာ
ဂတိနိမိတ်ကိုရစေ။ ။ကမ္မနိမိတ်ကားခြောက်ဒ္ဓါရဖြင့်ပင်ယုအပ်သော
ကြောင့်။ဆဒ္ဓါရဂဟိတမည်၏။ ။ဂတိနိမိတ်ကားမနောဒ္ဓါရဖြင့်သာ
အပ်သောကြောင့်။ဆဋ္ဌဒ္ဓါရဂဟိတမည်၏။ ။ဤကဲ့သို့ခွဲခြားမှတ်သ
လေဟူလို။ ။(ဋီကာကျော်၏အလိုတော်)။ ။

ပန။အထူးကိုဆိုဦးအုံး။ဇဏ္ဍ။ဤသဏ်ကမရဏာ။ထဟုကမရဏနှစ်
တို့၌။မရဏာသန္နဝိထိယံ။မရဏာသန္နဝိထိ၌။မန္ဒပ္ပဝတ္တာနိ။ အားနည်း
ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော။ဝါ။နှုန့်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ပဠေဝဇဝနာနိ
ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော ဇောတို့ကို။ပါဠိုက၁်တဗ္ဗာနိ။ အလိုရှိ
ကုန်၏။တသ္မာ။ထိုသို့ဇောငါးကြိမ်သာကျကောင်းသောကြောင့်။ အာ
တဂတောသု။ထင်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော။ ပစ္ဆုပ္ပန္နာလမ္ဗဏာသု။ ပစ္ဆု

ဘုံဝိုင်း။

အာရုံတို့သည်။ဓရန္တေသွေဝ။ထင်ရှားရှိကုန်စဉ်ပင်လျှင်။မရဏာ။သေခြင်း
သည်။ယဒိဟောတိ။အကယ်၍ဖြစ်အံ့။တဒါ။ ထိုအခါ၌။ ပဒိုသ္မိဘဝက်ါနံ
ဝိ။ပဒိုသန္တေ, ဘဝင်, တို့၏လည်း။ပစ္စုပ္ပန္နာလမ္ဗဏတာ။ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၏အ
ဖြစ်ကို။လက္ခဏတိ။ရအာပ်၏။ဇာတိကတွာ-ဇာတိတသ္မာ။ထို့ကြောင့်။ ကာမာ
ဝစရပဒိုသ္မိယာ။ကာမာဝစရပဒိုသန္တေအား။ ဆန္ဒါရဂဟိတံ။ ခြောက်ခွါ
ရသည်ယူအာပ်သော။ကမ္မနိမိတ္တဥ္စ။ကမ္မနိမိတ်ကိုဂုင်း။ဂတိနိမိတ္တဥ္စ။ဂတိနိ
မိတ်ကိုဂုင်း။ပစ္စုပ္ပန္နမတိတာလမ္ဗဏံ။ပစ္စုပ္ပန်အတိတ်အာရုံ၏ အဖြစ်ကို။
လက္ခဏတိ။ရအာပ်၏။ ။ပန။ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် မှတပါး။ ကံအာရုံသက်
သက်ကိုဆိုဦးအံ့။ကမ္မံ။ကံသည်။ အတိတဓေမဝ။ အတိတ်သက်သက်သာ
တည်း။တဥ္စ။ထိုကံကိုလည်း။ မနောဒွါရဂဟိတံ။ မနောဒွါရဖြင့်ယူအာပ်၏။
ပန။အထူးကိုဆိုဦးအံ့။သဗ္ဗာနိဝိ။အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တာနိအာ
လမ္ဗဏာနိ။ထိုအာရုံတို့သည်။ ပရိတ္တာဓမ္မာဘူတာဒေဝ။ ကာမတရားဖြစ်၍
ဖြစ်ကုံန်သည်သာလျှင်။ဟောန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ ။သကြိုဟဲပါဠ်၏အနက်။ ။
မန္ဒ။နုန့်သည်။ဟုတွာ။ဖြစ်၍။ပဝတ္တာနိ။ဖြစ်ကုန်သည်တို့။ ပစ္စုပ္ပန္နာလမ္ဗဏောသု။ပစ္စုပ္ပန်
အာရုံတို့သည်။အာပါတဂတောသု။ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော်။
မနောဒွါရေ။မနောဒွါရ၌။ ဂတိနိမိတ္တဝသေန။ ဂတိနိမိတ်၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်။ပဋ္ဌဒွါရေ။ပဋ္ဌဒွါရ၌။ကမ္မနိမိတ္တဝသေန။ကမ္မနိမိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။
ဇာတိအယံ အဓိပ္ပါယော။ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။မှတ်အပ်၏။
ပဒိုသ္မိဘဝက်ါနံဝိပစ္စုပ္ပန္နာလမ္ဗဏတာဝံလက္ခဏတိတိ။ဟူသည်ကား။မနော
ဒွါရေ။မနောဒွါရ၌။တာဝဝ။ ရှေးဦးစွာ။ ပဒိုသ္မိယာစ။ ပဒိုသန္တေအားဇင်း။
စတုန္နံဘဝက်ါနဥ္စ။လေးပါးသောဘဝင်တို့အားဇင်း။ပစ္စုပ္ပန္နာလမ္ဗဏာဘာ
ဝေါ။ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၏အဖြစ်ကို။ လက္ခဏတိ။ရအာပ်၏။ ပဋ္ဌဒွါရေပန။ ပဋ္ဌဒွါရ၌
ကား။ပဒိုသ္မိယာဝ။ပဒိုသန္တေ အားသာလျှင်။ ပစ္စုပ္ပန္နာလမ္ဗဏာဘာဝေါ။
ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၏အဖြစ်ကို။လက္ခဏတိ။ရအာပ်၏။ တထာဟိ။ ထို့ကြောင့် သာ
လျှင်။ကသ္မာစိမနောဒွါရေ။တစုံတရသောမနောဒွါရ၌။ အာပါတမာဂတံ။
ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နံဂတိနိမိတ္တံ။ပစ္စုပ္ပန်ဂတိနိမိတ်ကို။အာ
ရုဟ္မ။စွဲ၍။ဝါ။အာရုံပြု၍။ဥပ္ပန္နာယ။ဖြစ်သော။တဒါလမ္ဗဏပရိယောသာနာ
ယမ်တ္တာဝိထိယာ။ တဒါရုံအဆုံးရှိသော စိတ်အစဉ်၏။အနုန္တံရုံ။အခြားမဲ့
ဒွါရုတိစိတ္တော။ရုတိစိတ်သည်။ဥပ္ပန္နေ။ ဖြစ်လတ်သော်။တဒနန္တံရုံ။ ထိုရုတိ

စိတ်၏အခြားမဲ့၌။ ပဌစိတ္တကွဲထောယုကေ၊ ဒိတ္တကွထောအသက်ငါးချက်ခြင်း
ကြွင်းရှိသော။အာလမ္ဗထော။အာရုံ၌။ ပဝတ္တာယပဒိုသန္ဓိယာ။ ဖြစ်သော
ပဋိသန္ဓေ၏ဂုဏ်း။ စတုန္နံ ဘဝဂ်ါနံ့ဖြစ်။ပဋိသန္ဓေနောင်ဘဝင်ထေးချက်တို
၏ဂုဏ်း။ ။(ပစ္ဆုပ္ပန္နာလမ္ဗဏောပဝတ္တိမှာဒဝ်)။ ။ပဌဒ္ဓါရုဓ။ ပဌဒ္ဓါရုဓ်
လည်း။ဥာတကာဒိဟိ။ဆွေမျိုးစသည်တို့သည်။ဥပဋ္ဌာဝိတေသူ။ ထင်ရှ
အပ်ကုန်သော။ဒေယျဓမ္မေသူ။လျှာဘွယ်ဝတ္ထုတို့၌။ ဝဏ္ဏာဒိကေ။ရုပါရုံစ
သောအာရုံတို့ကို။အာဂန္တု။အာရုံပြု၍။ယဆာရုံဟဲ။ ထိုက်သင့်သည်အား
လျော်စွာ။ပဝတ္တာယစိတ္တဝိထိယာ။ဖြစ်သောစိတ်အစဉ်၏။ စုဝိဒြတ္တသူ
စုတိ စိတ်၏။ အံနုဇ္ဇဲရုံ။ အခြားမဲ့၌။ ဇကော ဒိတ္တကွဲထော ယုကေ အာလမ္ဗ
ဏော၊ဒိတ္တကွဲထောအသက်တချက်ဟုဆိုအင်္ဂသောအကြွင်းရှိထေသောအာ
ရုံ၌။ ပဝတ္တာယပဒိုသန္ဓိယာစ။ ဖြစ်သောပဋိသန္ဓေ၏ဂုဏ်း။ ပဋ္ဌပ္ပန္နာထမ္မ
ဏော။ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၌။ပဝတ္တိ။ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဥပလဿတိ။ရအင်္ဂါ။အယံ။ဤ
ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဇတ္ထ။ ဤမရဏာသန္နဲ အခန်း၌။သင်္ခေပေါ။အကျဉ်း
နည်းတည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန။ အကျယ် ကိုကား။ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
ကျမ်းကြီး၌ ၎င်း။ ဝိဘင်္ဂကထာယံဝါ။ ဝိဘင်း အဋ္ဌကထာကြီး၌၎င်း
သင်္ခါရုပစ္ဆယာဝိညာဏာပဒဝဏ္ဏနာယံ။သင်္ခါရုပစ္ဆယာဝိညာဏ်။တူသော
ပုဒ်အဖွင့်၌။ ဝုတ္တနယေန။ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၎တ်အ
၏။ ဆန္ဓါရုဂဟိတန္တိ။ ဆန္ဓါရုဂဟိတံ ဟူဆည်ကား။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ။ ကံ
နိဗိတ်ကို။ ဆန္ဓါရုဂဟိတံ။ ခြောက်ဒွါရဖြင့်ယူအပ်၏။ ဂဲတိနိဗ္ဗတ္တံ။ ဂတိ
နိဗိတ်ကို။ဆဋ္ဌဒွါ၊ရုဂဟိတံ။ ခြောက်ဒွါရမြောက်သော မနောဒွါရဖြင့်ယူအ
၏။ ဇာတိ။ဤသို့။ ယဆာသမ္ဘဝံ။ ဖြစ်သင့် သည်အား လျော်စွာ။ ယောဂေ
တဇ္ဇံ၊ယှဉ်အပ်၏။အပရေပန။ တပါးသောဆရာတို့သည်ကား။ အဝိဇ္ဇာ
သင်္ခေါ။သာမညအားဖြင့်။ဝါ။ကမ္မနိဗိတ်ကိုလည်း ခြောက်ဒွါရဖြင့်ယူ
အပ်၏။ ဂတိနိဗိတ်ကိုလည်း ခြောက်ဒွါရဖြင့်ပင်ယူအပ်၏ဟူသော သ
မညအားဖြင့်။ဝဏ္ဏော။ ဆိုအကြောင်း။ သစ္စသင်္ခေပေါ်။ သစ္စ
ခိပ်ကျမ်း၌လည်း။ ။ပဌဒ္ဓါရေသိယာသန္ဓိ။ ဝိနာကမ္မံဒွါရေါစရေတိ။ဒွါရေါ
ရေဟုသော။ ဤဒံဝစနံ။ ဤစကားကို။ တေနေဝါဒိပ္ပါယေန။ ထိုအဓိပ္ပါယ
ဖြင့်သာလျှင်။အာစရိယေန။ အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ ဝုတ္တံ။ ဆိုထော်မူအ
၏။ ။ပဌဒ္ဓါရေ။ပဌဒ္ဓါရဒ္ဒါ။ကမ္မံ။ကံအာရုံကို။ဝိနာ။ကြဉ်၍၊ဒွါရေါစရေ။နှစ်ပါ
သောကမ္မနိဗ်တ်ဂတိနိဗိတ်အာရုံ၌သန္ဓိ။ ဇာတိသန္ဓေသည်။သိယာ။ဖြစ်ရ

၏။ ။အာဠာကဝေဿဝယံပန။အဠာကထာကြိုးဦးကား။ဂတိနိမိတ္တံမနောဒွါရေအာ
ပါတမာဂစ္ဆတိတိ။ဟူ၍။ဝုတ္တဝုတ္တာ။ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဘဒါရမ္ဘ
ဏာယ။ထိုဂတိနိမိတ်လျှင်အာရုံ့ဂိုသော။ပဉ္စဒွါရိကပဋိသန္ဓိယာစ။ပဉ္စဒွါ
ရိကစုတိအခြားမဲ့ပဋိသန္ဓေကိုလည်း။ အဒဿိတတ္တာ။ မဖြေအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်ဂုဏ်း။မှုလဋိကာဒိသုစ။မှုလဋိကာစသည်တို့၌ဖွင့်လည်း။ကမ္မဗ
လေန။ကံ၏အစွမ်းကြောင့်။ဥပဋ္ဌာဝိတံ။ထင်အပ်သည်ဖြစ်သော။တနည်း
ကား။ကမ္မဗလေန။ကံ၏အစွမ်းသည်။ဥပဋ္ဌာဝိတံ။ထင်စေအပ်သော။ဝဏ္ဏာ
ယတနံ။ ရူပါရုံသည်။ သုဝိနံ။အိပ်မက်ကို။ ပဿန္တသ။ဖြုံငြိသောသူ၏။မ
နောဒွါရာသမ္ဘဏဝိယ။မနောဒွါရအာရုံကဲ့သို့ဂုဏ်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသ။ဒိဗ္ဗစက္ခု
အဘိညာဉ်၏။မနော့ဒွါရာလမ္ဘဏဝိယ။မနောဒွါရအာရုံကဲ့သို့ဂုဏ်း။မနော
ဒွါရေယေဝ။ မနောဒွါရဋ္ဌသာလျှင်။ဂါစရဘာဝံ။ အာရုံ၏အဖြစ်သို့။ဂစ္ဆ
တိ။ရောဒ်၏။ဇာတိနိယမေတွာ။ဤသို့မှတ်၍။ဝုတ္တဝုတ္တာ။ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်ဂုဏ်း။တေသံ။ထိုအပဒေသရဆာတို့၏။ဝစနံ။စကားကို။အာစရိယာ။
ပရမ္ပရဘဒ္ဒန္တဆရာတို့သည်။နသမ္မဒိဆ္ဆန္တိ။ ဝန်မခံကုန်။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာ
ကျော်ပါဠ္ဍ၏အနက်။ ။ဤသို့လျှင်။ဂတိနိမိတ်သည်မနောဒွါရ၏အာရုံ
သာဖြစ်နိုင်၏။ ပဉ္စဒွါရအာရုံကားမဖြစ်နိုင်ဟူလိုသည်။ ။အဂ္ဂဉ်အနု
ရုဒ္ဓါကာ့း။ ကံအာရုံနှင့် ဂတိနိမိတ် အာရုံသည်။ မနောဒွါရ ဋ္ဌသာထင်
ကောင်းသောကြောင့်။ထိုအာရုံနှစ်ပါးကိုတွဲ၍ပြဿဉ်သေသ်လဲည်း။ကံအာ
ရုံကအတိတ်ဖြစ်သည်။ဂတိနိဂုံတ် အာရုံကပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့
ကာလပြားသောကြောင့်ဂုဏ်း။ကံအာရုံကဓမ္မာရုံဖြစ်သည်။ ဂတိနိမိတ်
အာရုံကပဏ္ဏာရုံဖြစ်သည်။ ယင်းသို့သဘောပြားသောကြောင့်ဂုဏ်း။ သိုး
သန့်၍။ တခွဲတခြားစိပြတော်မူရလေသည်။ တပါးသော အကြောင်းမရှိ
ပြီ။ယင်းသို့ဖြစ်၍။ ။ဝိဘာဝနိယံပန။ လ။ကမ္မနိမိတ္တဝေသနာတိ။ တံန
သုန္ဒရံ။ ။ဟူသောဋီကာသစ်ပထမပယ်ချက်စကား။ ။ယဉ္စိတ္ထဆဒ္ဒါရဂဟိတန္တိ။လ။ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ။တံပိနယုဇ္ဇတိ။ ။ဟူသောဋီ
ကာသစ်ဒုတိယပယ်ချက်စကား။ ။ဂုဏ်းနှင့်ဆက်စပ်လျက်။ဇဝဋ္ဌိသတိ။
ကစ၍။ပဉ္စဒွါရဂဟိတံနသမ္ဘဝတိတိ။တိုင်အောင်ဖြဆိုသောမိမိ၏ဒဋ္ဌိဝါ
ကျဖြောင့်ချက်စကား။ ။ယဉ္စိတ္ထအဠာကထာယံမှထဋီကာဒိသုစ။က
စ၍။အညတြအဝိစာရဏာယာတိ။ တိုင်အောင်ဖြဆိုသောပြစ်တင်လွှန်
ကျူးသောစကား။ ။ဤစကားအလုံးစုံတို့ကိုဟုကြောစေဟူလို။ ။

(အထူးမှတ်ချက်။)

ဥပုလဝဏ်မထေရ်မကိုကျူးလွန်သောနှုလုသင်၏မြို့သောသက်သေးအာရှင်သာဒိုပုတြာကို ဖြစ်မှား၍။နှုဘိလူး၏မြို့သောသက်သေ။ မြတ်စွာဘုရားကိုဖြစ်မှား၍ ဒေဝဒတ်၏မြို့သောသက်သေ။ စိဉ္စမာဏဝိကာ၏မြို့သောသက်သေ။သုပဗုဒ္ဓ၏မြို့သောသက်သေ။ပဉ္စင်းပါတ်မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်၌။မိတ္တဝိန္ဒက၏သင်တုန်းစက်ငရဲ၌။အာရှင်လတ်လတ်ကျသွားပုံ။ဘုရားအလောင်းသမ္မာဒေဝနှတ်သားအားပြစ်မှားကျူးလွန်၍။အာရှင်လတ်လတ်မြို့သွားသော မိန္ဆာဒေဝနှတ်၏သက်သေ။ ဤသို့စသောအာဇာဉာနှတို့၌။ငရဲမီးလျှံထ၍ယူသောအချက်တရားတို့ကိုသာကြည့်၍။ထိုငရဲမီးမျှားကိုဂတိနိမိတ်ဟုရေးသားမိသော။ ဦးကာသစ်ဂကစ်ဆရာစကားသည်းမျှားစွာအုံသြဖွယ်ကောင်းလေသည်။ ။ဤကဲ့သို့သောအာဇာဉာနှ၌။ထိုသဘ္ဘဝါတို့၏မရဏာသန္နဇောသည်။ ထိုအာဠံကိုအာရုံပြုသည်ဟုမဆို။ ပရမတ္ထဝိဒူဆရာတို့ရဲယ်စာစကားကိုသာ။ ဦးကာသစ်ကမစင်းမစားပဲရေးခွားထေသည်။ ။ဦးကာသစ်ကေစိဆရာက။ဒေဝဒတ်ကိုမြို့သောအခါ။ ဒေဝဒတ်၏မရဏာသန္နဇောတို့က။အဲဒီစိဉ္စငရဲမီးလျှံဟူသောဂတိနိမိတ်ကိုစက္ခုဒ္ဒါရဖြင့်အာရုံပြုသည်ဟုဆိုမပြေားအံ့။ ကျွန်းကိုက်လို့သေသောသူမှန်သမျှသည်။ ကျွန်းကိုပင်အာရုံပြုမည်လော။ ထိုကျွန်းသည်ပင်လျှင်ဂတိနိမိတ်ဖြစ်ရတော့မည်လော။ ။ဆင်နှင်းလို့သေသူမှန်သမျှကို၏မရဏာသန္နဇောဟူသရွေ့တို့သည်။ ထိုဆင်ကိုပင်အာရုံပြုရတော့မည်လော။ထိုဆင်ကိုပင်ဂတိနိမိတ်ခေါ်ရတော့မည်လော။ ။ငွေနှစ်လို့သေသူမှန်သမျှကိုသည်။ မရဏာသန္နဇောကျ သေအခါ။ ထိုငွေကိုပင်အာရုံပြုရတော့မည်လော။ထိုရေသည်ပင်လျှင်ဂတိနိမိတ် ဖြစ်ရတော့မည်လော။ ။ယင်းသို့ရေနှစ်၍သေဆုံးကုန်၏။ထိုသူသည်နှတ်ရွာ သုစရိုသို့ထားခဲ့သော်။လားရာဂတိကနှတ်ဖြည်း ။ဂတိနိမိတ်ကရေဆိုဆိုမ့်မည်။ဒတိန္ဒင်နိမိတ်သည် ဝေးလွန်းလှပါတကား ကေစိဆရာ။ ။ဝတိယာနိဒ်ဗိတ္တံ ဂတိနိမိတ္တံ။ တူသောဆဋ္ဌိတပုဂ္ဂိုလ်သ သမာသဝိဂြိုဟ် အင်္ဂနှင့်လည်းအင်းမကိုက်ပါတကား။အသို့ကြောင့်းမည်နည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ ဦးကာသစ် ကေစိဆရာသည်။ ချောက်တာ်များရာ ကြောဆ၍ဆိုအဝ်သော(၁၆၄)အမှတ်ကစကား။(၁၆၅)အမှတ်ကစကား၊ (၁၆၆)အမှတ်ကစကားတို့ကို။အကုန်ဖျက်သိုက်ကပြီဟူလို။ ။ဦးကာဆစ်ကေစိသည်။ဒိုမိ

ကား်အလွဲကိုကြံဆ၍။ ။ဝိဘာဝနိယံပနတဏှာအဝိစာရေတွာယံဝုတ္တံ။ ။ ဟူသောစကားသည်။ အလွန်တရာနှင့်သိုး၏။အဆုံးသတ်စကား၌လည်း။ တတ္ထဝိအသမ္ပဒိဆွတ်ခါးနံအညံကာရဏံနတ္ထိအညတြအဝိစာရဏာယ။ ။ ဟူသောစကားကို ရေးသားပြခြင်းသည်လည်း။ အလွန်ဝန်လေးသောစကားဖြစ်၏။ ။မိမိကဆိုခွင့်ရောက်လို့ဆိုရပြီဟူသောအဖွတ်နှင့်ဆိုလိုက်သော်လည်း။ အခွင့်ရောက်မည်ကားဝေးစွ။ မိမိအဖွားကိုပင်မိမိဖြန်၍နှတ်ပါဦးကေစိဆရာ။ ။ဤဋီကာသစ်ကေစိ၏ဖေါက်ပြန်တိမ်းပါးခြင်းကို။သိမြင်ရကုန်သောပညာရှိ အပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့သည်။ကျမ်းရေးလိုသော ဝါသနာအနည်းငယ်ပါမိက။ များများကြိုးပမ်းဖျောက်ဖျက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတဲ့ည်း။ ။

(၁၆၇-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနဇဝံအဝိစာရေတွာ ယံဝုတ္တံမနောဒ္ဓါရေတာဝပဒိုသဒ္ဓိ ယာဒတုန္နံဘဝင်္ဂါနုဗ္ဗပဗ္ဗန္ဓါရေပဒို သဒ္ဓိယာဇဝ ပစ္ဆုပ္ပန္နာ ရဗ္ဓဏာတာလဿ တိတိအာဒိ။တံအနုပပန္နံ"။ ။ဋီကာသစ်။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်ဆ ရာက။ အဋ္ဌကထာဒ္ဓါပြဆိုသည့်အတိုင်းပင်။ နယဂ္ဂါဟယူစေထိုသောသမ္မာဆန္ဒဖြင့်။သာမညပြဆိုတော်မူသည်ကို။တံအနုပပန္နံ။ဟုအစြစ်တင်စကားနှင့်ရေးသားကျူးလွန်ပြန်၏။ ။ထိုဋီကာသစ်ကေစိသည်။မိမိကိုယ်ကိုမိမိ အထင်ကြီးစွာဖြစ်၍။ ဋီကာကျော်ကျမ်းအပေါ်၌များစွာလွှမ်းမိုးလိုသောပါဝိစ္ဆတရောဖြင့်။ အပြစ်ရှာကြံ၍ ရေးသားသော်လည်း။ ယခုအချက်ပေါင်း(၁၆၇) အချက်တိုင်တိုင်ရောက်ရှိသော်လည်း။ ဋီကာကျော်၏အပြစ်ကိုပရမဲ့ဘအနုမြဲ့ခံ့မှုမတွေ့။ထိုဆရာမာနတရားပြင်းစွာ၌စက်၍။ ရောက်တတ်ရာရာ ကျူးလွန်ဖြစ်မှားခြင်းသာလျှင် ထင်ရှားသည့် အတိုင်း။ ၍(၁၆၇)အဖွတ်၌လည်း။ ပဋိသန္ဓေစိတ်။ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်နောင် ပထမဘဝင်မှစ၍။ဘဝင်ပေါင်းထေးချက်အထိ။ပစ္ဆုပ္ပန်ပစ္စာဝုံ၏အာသက်ကိုမှတ်၍ပြဆိုရာ။ပဗ္ဗဒ္ဓါရမရဏာသန္နဝီထိတမျှိုး။မနောဒ္ဓါရမရဏာသန္နဝီထိတမျှိုးဟူ၍စ်မျှိုးခွဲလျက်။ ထို၍စ်မျှိုးလုံး၌ပင်လျှင်။ တဒါဝုံနောင်စုတိတချက်။တဒါဝုံနောင်ဘဝင်။ဘဝင်နောင်၌စုတိတချက်။ ။ဇောနောင်စုတိတချက်။ ဇောနောင်ဘဝင်။ ဘဝင်နောင်၌စုတိတချက် အားဖြင့်။လေးချက်စီထွက်လာ၏။ ။မနောဒ္ဓါရတမျှိုးထည်း၌ဇေးဝီထိ။ပဗ္ဗဒ္ဓါရ၌လေးဝီထိစီအားဖြင့်ပေါင်း(၂၄)ဝီထိဖြစ်၏။ ။ထို(၂၄)ဝီထိတို့တွင်။မည်သည့်

ဝိဆိန္နဝ်ဒရတိကျသည်ဖြစ်စေ။ပဒိုသန္ဓေစိတ်။ဘဝင်စိတ်တို့ဇာ်ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ
ဖြစ်ကောင်းသည့်အခေါ်အတွက်ကိုရလျှင်တော်ပြီ။ ။သင်ပုဏ်းကြီးကဖ
ပြန်သိုကဘူးကေစိဆဝ့ော။ ။တဒါရုံကျသောဝါရကိုပြုလိုက်က။ဇောကျ
သောဘါရသည်အန္တရာဂတဖြစ်ပြီးပြီ။ စိတ်အဓေါအတွက်မှုကိုသာအလို
ရှိဓုသောကြောင့်။ဇဝနဘါရကိုခွဲသော်လည်း။သက်သက်မှုအကျိုးမရှိ။
သေသေချာချာစင်းစားသိုက်ပါကေစိဆချ။ ။ကေစိဆချာ၏အဖြစ်သာ
လျှင်တည်း။ ။

(၁၆၈-အချက်။)

*အဝိစပစ္စုပ္ပန်ကမ္မနိမိတ္တံစုတိ အာသန္နုပဝတ္တာနံ၊ပဋိဗာဟိကဇဝနာနံ
အာဒေမ္ဗဏာ ပေါဘိ။ပဋိသန္ဓိရိကကမ္မဥပဒိသန္ဓိနိဗ္ဗတ္တကံနပေါဘိ။ ပရိဒုဗ္ဗ
လဘာဝတောတိအဋ္ဌကထာယံဝုတ္တန္တိ။သစ္စမေတံ။ဉာတကာဒိဟိဉပဋ္ဌာ
ဝိတေသုပနပုဗ္ဗါဒိသုသန္ဓိဟိတေသွဝ မရဏာသမ္ဘ ဝတောဘတ္တဝဏ္ဏာဒိ
ကံအာရဗ္ဘစုတိအာသန္နဇဝိထိတော ပုရိမဘာဂပဝတ္တာနံ ပဒိုသန္ဓိဇနနသ
မတ္ထာနံမနောဒ္ဓါရိကဇဝနာနံအာ ရမ္မဏာဘူတေန သဟာသမာနတ္တာတဒေ
ကာသန္တိပတိတံစုတိအာသန္နဇဝနဂဟိ တံဝိပစ္စုပ္ပန်ဝဏ္ဏာဒိကံကမ္မနိ
မိတ္တာဘာဝေနပုတ္တံ။ ဇဝဋ္ဋကတ္တာဝုတ္တံအာနုဘာစရိယေန ပဋ္ဌဒ္ဓါရေစအာပါ
တမာဂဆ္ဆန်ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မနိမိတ္တံ အာသန္နကတ ကမ္မာရမ္မဏာသန္တိယံ
ဥပ္ပန်ဘံသဒိသန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။ဤပါဠိဖြင့်ထို
ပစ္စုပ္ပန်အာရုံကိုအာရုံပြုသောဝိထိဇာဝး။ပဋ္ဌဒ္ဓါရိကဝိထိတည်း။ ထိုပဋ္ဌဒ္ဓါ
ရိကဇ်ဘိဒ္ဓ ပါဝင်သော စေတနာသည်။ ပဒိုသန္ဓေအကျိုးကို မပေးနိုင်
ယင်းသို့မပေးနိုင်ခဲ့သော်။ပဒိုသန္ဓေ၏အာရုံကိုယူ၍ပေးသော။ဥပဋ္ဌာဝိတ
မရဏာသန္နဇောကားအာဘယ်နည်းဟုဆိုသော်။ထိုပဋ္ဌဒ္ဓါ ၃မရဏာသန္ဓ
ဇောမကျဖိုရှေ့အာဘိုကာလက။ ထိုပဋ္ဌဒ္ဓါရှင့်အာရုံတူသော သန္ဓိဋ္ဌာန
နောဒ္ဓါ၃ ဝိထိသည်ဂိုဇ်း ထိုသန္ဓိဋ္ဌာန မနောဒ္ဓါ်ရင်ထိ၏အာရုံ်နှင့်။အဆုံး
သတ်စုတိပရိယော သာန ပဋ္ဌဒ္ဓါ၃ဝိထိသည် အာရုံတူရကား။ ထိုအဆုံး
သတ်စုတိပရိယောသာနုပဋ္ဌဒ္ဓါ၃ဝိထိ၏အာရုံကို။ကမ္မနိမိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်
မှုသင့်ကာဆရာအဂ္ဂါင်အာနန္ဒာဇြဆိုလေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။မှုလပထ
မက။မနောဒ္ဓါ၃သည်ထင်စေအင်သောအာရုံ။နောက်ဒုတိယတက္ကိုမ်ပဋ္ဌ
ဒ္ဓါရသည်ထင်စေအင်သောအာရုံ။ဤအာရုံ်နှစ်မျိုးသည် ၎င်္ဂ.နောက်ဖြစ်
ကြ၍။ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟုခေါ်ကောင်းသော်လည်း။ တာ၌ယေဝဏ်သ

ထာနိ။ပုဒ်တို့ကဲ့သို့။ တမေဝအာရမ္မဏာ'။ဟုဆိုထိုက်သောကြောင့်။ ရတိ
ပရိယောသာန။ပဋ္ဌာနိရိကစိတ်၏အာရုံကို။ပစ္စုပ္ပန်ဟုခေါ်ပါလေဟူလို။ ။
တဒေကသန္တံတိပတိတံရတိအာသန္နဇဝန ဂဟိတံဝိပစ္စုပ္ပန္နံ ဝဏ္ဏာဒိကံ
ကမ္မနိဗိတ္တာဘာဝေနဝုတ္တံ။ ။အရေဖြဆိုသောအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။
၅၏ဒုကာကျော်စကားဖြင့်။ မူလဒုကာဆရာ၏စကားကို အကုန်သိမ်း
ယူတော်မူသည်။ထို့ကြောင့်။ ။*ဇဝန္တုကတ္တာဝုတ္တံ အာနန္ဒာစရိယေန
ပဋ္ဌဒ္ဓါရေစအာပါဘမာဂန္တွန်ဆံ့ပစ္စုပ္ပန္နံ ကမ္မနိဗိတ္တံအာသန္နကတကမ္မာရမ္မ
ဏာသန္တံတိယံဥပ္ပန္နံတံသဒိသန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ့။ ။ဟူသောစကားကို။ဒုကာကျော်
ဆရာဖြဆိုတော်မူလေသည်။ ။၅၏ဒုကာကျော်၏ကိုးပါဒ်ဖြစ်သောမူ
လဒုကာစကား၌။ပဋ္ဌဒ္ဓါရေစအာပါတမာဂန္တွန်ဆံ့ပစ္စုပ္ပန္နကမ္မနိဗိတ္တံ့။ ။
ဟူသော ပါဒ်ဖြင့်။ ရတိပရိယော သာန ပဋ္ဌဒ္ဓါရိက၏အာရုံကို ပြ
သည်။ ။*အာသန္နကတကမ္မာရမ္မဏာသန္တံတိယံဥပ္ပန္နံ။ ။ဟူသောပါဒ်
ဖြင့်။ပဋ္ဌဒ္ဓါရမကျမီဂ္ဂေ့အဘိုက။ပဒိုသန္ဓေအကျိုးပေးသောစေတနာဓော
ဝါရ။မနောဒ္ဓါရဝိထိ၏အာရုံကိုပြသည်။ ။*တံသဒိသံ။ဟူသောပါဒ်ဖြင့်။
ထိုအာရုံနှစ်ခုတို့၏တူကြောင်းကိုပြဆိုလေသည်။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍။ရတိပ
ရိယောသာနပဋ္ဌဒ္ဓါရိကဓောတို့၏အာရုံသည်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်၏ဟူလိုသော်။ ။
ဒုကာကျော်အဓိပ္ပါယ်။ ။မူလဒုကာကြိုးဒ္ဓ၌စကားသည်။သာဝသေသ
စကားတည်းဟု။စွဝိစွဲသောဒုကာသစ်ကေဝိကား။ ။''ဝိဘာဝနိယံပနမူ
လဒုကာပါဌံအဝိစာရေတွာတံသဒိသဉ္စာတိဇ္ဇေနဒ္ဓစကာရံ ပါဌံဒိသွာ
မနောဒ္ဓါရိကဇဝနာနံဒေါရမ္မဏာဘူတေနသဟ သမာနတ္တာ တဒေကသန္တ
တိပတိတံရတိအာသန္နဇဝနဂဟိတံဝိ ပစ္စုပ္ပန္နံဝဏ္ဏာဒိကံ ကမ္မနိဗိတ္တာဘာ
ဝေနဝုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။တံအနုပပန္နမေဝ။ ။အဝိစ။အဋ္ဌကထာယံအပရဿ
မရဏာသမယေဥာတကာအယံ တာတ တဝတ္ထာယ ဇဋ္ဌပုဇောဂဒိယတိ။
ဗိတ္တံ ပသာဒေဟိတိ ဝတ္တာ ပုပ္ဖဒါမဓဇပဒုာကာဒိဝသေန ရူပါရမ္မဏံ ဝါ
ခမ္မသဝန တူရိယပူဇာဒိဝသေန သဒ္ဒါရမ္မဏံဝါ ဂုမဝါသဂန္ဓာဒိ ဝသေန
ဂန္ဓာရမ္မဏံဝါဇ္ဇနံတာဝသာယသသု၊ဘဝတ္ထာယဒါတဗ္ဗံဒေယျဓမ္မန္တိဝတ္တာ
မရဖါဏိတာဒိဝသေနရသာ ရမ္မဏံဝါ ဇ္ဇနံ တာဝဖသသု၊ တဝတ္ထာယ
ဒါတဗ္ဗံဒေယျဓမ္မန္တိဝတ္တာ စိနပဒုသောမာရပဒုာဒိဝသေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မ
ဏံဝါပဋ္ဌဒ္ဓါရေဥပသံဟာရန္တိတိ ဝုတ္တံ။တတ္ထ ရူပသဒ္ဒ ဂန္ဓာရမ္မဏာနိသန္ဓာ
ယဒိကာယံသန္တံတိယံဥပ္ပန္နန္တိ ဝုတ္တံ။ရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏာနိသန္ဓာယတံသ

ဒိသဗ္ဗာတိဝုတ္တံ။တာနိ ဟိ ပထမံ သာယိတဇ္ဈာသိတာနိ အညာနိ ဟေဝံ ပစ္ဆာဒိန္နံဝနိအညာနိတိ''။ ။ဟူသောစကားကိုရေးသား ဖွားယွင်းကြ၏။မြားယွင်းကြောင်းကား။အလုံးစုံသောပစ္စွာရုံတို့သည်ပင်ဖျင်။ တံ်သဒိသ မည်ရသည် ချည်းတည်း။ ။တဒေဝစိတ္တံ။ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့ဖုင်း။ တာနိ ယေဝ ဩသဓာနိ။ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့ဖုင်းမှတ်ယူ ကြပါလေ။ထို့ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာသို့မသက်သော။ ဋီကာသစ်စကားကို ဗျက်လိုက်ရပါသတည်း။နောက်ကဆွယ်၍။ ။''ဇွေဇဝံဥပသံဟဥဒိုးရုပါရမ္ဘဏာ ဒိနိုပဆဲံပဥ္စဒ္ဓါရေန ဂဟတွာအစဝိတွာပစ္ဆာပုနအတ္ထိ ဒါဒိုးဝေရုပါနိုတိ သုဒ္ဓေန မနောဒ္ဓါရေန ဂဟေတွာ စဝန်္ကာနံ တာနိ မနောဒ္ဓါရ ဂဟိတာနိ ပစ္စုပ္ပန္နဘူတာနိကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနိဟာန်္တိ တိဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ''။ ။ဟူသော ဋီကာသစ်စကားသည်။အလုံးစုံသောကျမ်းတို့နှင့် ဆန့်ကျင်၏။ ။ထိုမ နောဒ္ဓါရ၏အာရုံကား။အတိတ်ကိုသာအာရုံပြုသည်ဟူ၍မရ။မှတ်။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိညာဉ်မဟုတ်ဘူးကေဝိဆရာ။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဘိညာဉ်မှ၍ သို့ပစ္စုပ္ပန်အာရုံကိုအာရုံပြုနိုင်လေ၏။ထိုစကားကိုထင်ရှားပွာပြဦးအံ့။ ။ ''ရုပါရမ္ဘကာဒိနိုပဆဲံပဥ္စဒ္ဓါရေန ဂဟေတွာအစဝိတွာပစ္ဆာပုန အတ္ထိဒါ နိုဝေရုပါနိုတိသုဒ္ဓေနမနောဒ္ဓါရေန ဂဟေတွာစဝန်္ကာနံတာနိမနောဒ္ဓါရ ဟိတာနိပစ္စုပ္ပန္နဘူတာနိကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနိဟာန်္တိ''။ ။ဟူသောစကာ သည် မသင့်။ အဘဲ့ကြောင့် နည်းဟူမူ။ သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရံမဖြစ်နိုင်လေသော ကြောင့်တည်း။တဒနုဝတ္တကမနောဒ္ဓါရသာဖြစ်ရမည်။ ။ယင်းသို့ထား ဝတ္တကမနောဒ္ဓါရ ဖြစ်ခဲ့သော်။ပဉ္စဒ္ဓါရိကအာရုံသို့သာ အားစ်လိုက်၍အ ရုံပြုရသောကြောင့်။ထိုအာရုံသည်ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်နိုင်။ အတိတ်အာရုံသ ဖြစ်ရမည်။ ။ထို့ကြောင့်။ နောက်ဆွယ်ဝါကျဖြင့် ပြအပ်သော ဋီက သစ်စကားသည်။တပါးသောအာဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ။ အာဘိဓမ္မာဋီကာ ရပ်ရပ်တို့သို့မသက်မဝင်နိုင်။ ။ထို့ကြောင့်။ဋီကာသစ်စကားသည် ထေစွဲ။ယင်းသို့သောအရပ်ရပ်ခိုင်းချက်။လင်းချက်များကိုဆင်ခြင်၍ ''ဝိဘာဝနိယံပနမူလဋီကာပါဠိံအဝိစာရေတွာထံသဒိသဉ္စာတိ ဇွေ စကာရံပါဠိံဒိသွာ မနောဒ္ဓါရိကဇဝနာနံ အာရမ္မဏာ ဘူတေန သဟသ နတ္တာတဒေကသန္တိပတိတံရုတိအာသန္နဇဝနဝဟိတံပိပစ္စုပ္ပန်ံ ဝတ္ထု ဒိကံကမ္မနိဗ္ဗတ္တာဘာဝေနဂုတ္တာန်္တိဂုတ်။တံအနုပပန္နမေဝ''။ ။ဟူသော ကားကို။ဘယ်အတွက်ကြောင့်ရေးနိုင်ပါသနည်း။ ။မူဆဋီကာထဲမှ

တံသဒိသံ။ ဟူ၍သာရှိသည်ကို။ တံသဒိသဉ္စဟု။ စအာက္ခရာ ကျပျောက်နေသည်ဟု။ဋိကာသစ်-စာပြင်ဆရာကြီးက ဆိုခဲ့ပြီး၁ံ့။ထိုသို့ကျပျောက်နေသောစအာက္ခရာကိုအမှီနှံရှိလိုက်စမ်း။ ။စအာက္ခရာအာကျိုး။စအာက္ခရာအနက်။သက်သက်မျှမရှိ။ရှိသည်မရှိသည်ကိုစင်းစားကြလေ။ ။ထို့ကြောင့်။ ဋိကာကျော်ဆရာကို။ အဝိစာရေတွာ။ မဟုတ်။ ဋိကာသစ်ကိုသာအဝိစာရေတွာဟုဆိုရမည်။ ။ပန္။ဝါဒတပါးကိုဆိုဦးအံ့။ဝိဘာဝနိယံ။ ဝိဘ္ဘာဝနီဋိကာကျော်၌။မူလဋိကာပါဠိ။ မူလဋိကာပါဠိကို။ အဝိစာရေတွာ။မဆင်ခြင်မစင်းစားပဲ။တံသဒိသဉ္စာတိဇ္ဇေ။တံသဒိသဉ္စဟုံသော ဤပါဠိ၌။ နဠစကာရံ။ စအာက္ခရာကျပျောက်သော။ ပါဠိံ။ပါဠိကို။ ဒိသွာ။မြင်သောကြောင့်။ ။မနောဒွါရိကဇဝနာနံ အာရမ္မဏာဘူတေန သဟာသမာနတ္တာ တဇေဒကသဒ္ဒေ တိပတိတံစုတိအာသန္နဇဝနဂဟိတံဝိ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝတ္ထွာဒိကံ ကမ္မနိမိတ္တာ ဘာဇဝန ဝုတ္တန္တိ ဇေတံ။လ။ဝုတ္တံဟူသော၌စကားကို။ အာစရိယေန။အရှင်သုမင်္ဂလသာမိဆရာတော်သည်။ဝုတ္တံ။ဆိုအပ်၏။တံဝစနံ။ထိုစကားသည်။အနုပပန္နမေဝ။မရုံမလင်သည်သာလျှင်တည်း။ ။၍ကားဋိကာသစ်ပါဠိ၏အနက်။ ။မိမိ၏ဝါဒကိုရှင်းလင်းလိုသော်။ ။“ဇေတ္ထစယသ္မာ ပဋိသန္ဓိဇနကသေဝကမ္မသအာရမ္မဏံဝါ ဥပကရဏံဝါကမ္မနိမိတ္တန္တိ အဓိပ္ပေတံ။ပဋ္ဌာနဝါရိကကမ္မဉ္စုပရိသန္ဓိဇနကမေဝနဟောတိ။တသ္မာ တဒုပဋိသန္ဓိဇနကံကမ္မံပုရိမဘာဂေဇဝမနုနာဒ္ဓါရဝသေနသိဒ္ဓံဟောတိ။ တသ္မာစအာရမ္မဏာဘူတမေဝဥပကရဏာဘူတမေဝဝါဇကေန္တေနကမ္မနိမိတ္တံနာမ ဟောတိ။ယံပနပဋ္ဌာနဝါရိကသအန္တိမဇဝနသအာရမ္မဏံဟောတိ။တံပုရိမေနနိရုဇ္ဈနအာရမ္မဏေနဝတ္ထုတော အာဘိန္နတ္တာဝါ တသဒိသတ္တာဝါ ကမ္မနိမိတ္တန္တေ့ဝုစ္စတိတိ”။ ။ဟူသောအထက်ကဝါကျစကားကိုပြဆိုသည်။ ။ယင်းသို့ပြဆိုသော်လည်း။စအာက္ခရာထည့်ပို့ရာအနက်အထူးမရှိ။ ။အာဘိန္နတ္တာဝါတသဒိသတ္တာဝါ။ဟူသောစကားသည်။အတူတူတွဲခွန်းတည်းသာတည်း။အာဘိန္နတရားသည်ပင်လျှင်သဒိသတည်း။ သဒိသသည်ပင်လျှင်အာဘိန္နတရားတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။တပြာ။ နှင်တံခေါ်သကဲ့သို့ဌင်း။ငါး။ငါးရံ့ခေါ်သကဲ့သို့ဌင်း။ အဓိပ္ပါယ်မဆူး မပြားသည်ကို။ စကားနှစ်ခွန်းထပ်၍ဆိုသောအချက်၌။စအာက္ခရာမလိုကဘူးဟူလို။ ။၍စကားရပ်တို့ဖြင့်။(၁၆၄)အဓ္ဓတ်ကစ၍။(၁၆၈)အမ္ဗတ်အထိ။ကေစိဆရာကဲ့စပ်စွဲပယ်ဖျက်ချက်မျှားကို။ မျှားစွာကုန်သော။ ပါဠိတော်။အဋ္ဌကထာ

ဦးကာဟူးသောကျမ်းအစောင်စောင်ကို၎င်းအဘိုးယုတ်သောဘဝဖုံးအောင်
ညှိလျက်၊ယတိပြတ် ရေးသားဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း။ အကျဉ်းသင်္ခေပ ၀
နိဿယကထာတရားအဆုံးသတ်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၆၉-အချက်)

ရှုပါဝစရုတိယာ။အဟေတုကတိဘာသိယုံ။ ။သင်္ကြိဟ်။ ။ချုပါဝစ
ရုတိယာ။ နုပါဝစရုတိ၏အခြားမဲ့၌။ အဟေတုဒုဟိတာ။ဒုဋ္ဌတိ။ သုဂ
တိဟူသော။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ပါးသည် ကြဉ်အင်ကုန်သော ဒုဟိတ်ပ
ဋိသန္ဓေ။တိဟ်တ်ပဋိသန္ဓေတို့သည်၊ သိယုံ။ ဖြစ်ကုန်၏။ ၊သင်္ကြိဟ်ပါဠိ
၏အနက်။ ။ချုပါဝစရုတိယာပရံအဟေတုကဒုတိ တာဒ္ဘပစ္စာရဏ္ဍာ
နာနုဘာဝေနဒုဟေတုကတိဟေတုကပဋိသန္ဓိယော်သာသိယုံ ။ဝိဘာ
ဝနီဦကာဒကုင်။ ။ရုပါဝစရုတိယာ။ ရုပါဝစရုတိဌ။ပရံ။ နောက်၌။
ဥပစာရဏ္ဍာနာ နုဘာဝေနေဝ။ ဥပစာရဈာန်၏ အာနုဘော်ကြောင့် သာ
လျှင်။ အဟေတုကရတိ တာဒုဟေတုကတိ ဟေတုကပဋိသန္ဓိယော။ အ
ဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ပါးသည် ကြဉ်အင်ကုန်သော။ ဒွိဟ်တ်, တိဟိတ်, ပဋိ
သန္ဓေတို့သည်းသိယုံ။ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဦကာကျော်ပါဠိ၏အနက်။ ။

"ဝိဘာဝနိယံပနဥပစာရဏ္ဍာနာနုဘာဝေနေဝဒုဟေတုကတိ ဟေတု
ကပဋိသန္ဓိယောသိယုံတိဝုတ္တံ။တံဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ။ယဒိဟိတ်ပဋိသန္ဓိဒါ
နံသန္တာယ ဝုဋ္ဌံသိယာ။ ဒုဟေတုကတိဟေတုကပဋိသန္ဓိနယဉ္စတို့။ နဟိ
သုဋ္ဌုဝိကွမ်ာ်တနိဝရဏာနံအပ္ပနာဝိထိယံပဝတ္တံ ဥပစာရဏ္ဍာနံတိဟေတု
ကောမကံနာသေမ္ဘာဝတိတိ"။ ။ဦကာသစ်။ ။

၍ဦကာသင်္ကြိဟ်၌။ဒိကွမ်ာ်တနိဝရဏာနံ။ဟူသောပုဒ်သည်။စပ်ဟုန်မ
မြင်-နှ-တလုံးပို၍နေသည်။ပါဠိပျက်ဟုမှတ်။ ။အပ္ပနာဝိထိပဝတ္တံ။ဟူ
သောစကားကိုလည်း။ ဥပစာရဈာန်သည်။ အပ္ပနာဝိထိ၌ဖြစ်ဇို့ဟူသော
အဓိပ္ပါယ်နှင့် ရေးသားမိ ထေသည်။ ။အပ္ပနာဝိထိ၌ အဥ္စနာဇောသာ
ဖြစ်၏။ ။ဥပစာရဇောဟူသောဥပစာရဈာန်ကား။အပ္ပနာဇော်ရှေ့အဘို့
၌သာဖြစ်ကြောင်းကို။ အဋ္ဌကထာတို့၌ဖြဆိုသောကြောင့်။ ထို့ဦကာသစ်
ဆရာသည်။ဒီးကံဥပစာအနုလုံဂါတြဘူဟူးသောဇောကိုသာ။ဥပစာရ
ဇောဟုကောက်ယူမိသောကြောင့်ဖွင်းခြင်းကြီးတချက်။ ။*ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿ
ပ်နဂမ္ဘီရတာဃ နာနာပ္ပကာရဂုဏာ နုဿရဏာဒိမတ္တာတာ ဃဝါအပ္ပနံ
အဥ္စတွာဥပစာရမတ္တာမေဝဈာနံဟောတိ။ ။ဓမ္မဂုဏာနုမ်နဂမ္ဘီရတာ

ဘုံဝိုင်း။

ယနံ့ာနာပ္ပကာရဂုဏာနုဿရ ဏာဓိမဂ္ဂတာယဝါအပ္ပနံ အပ္ပတ္တာဥပစာ
ရမဂ္ဂမေဝ ဗျာနံ့ဟောတိ။ ။သံဃဂုဏာနုမ္ပနဂမ္ဘီရတာယနာ နာပ္ပကာရ
ဂုဏာနုဿရဏာဓိမဂ္ဂတာယဝါ အပ္ပနံ အပ္ပတ္တာဥပစာရမဂ္ဂမေဝ ဗျာနံ
ဟောတိ။ ။သီလဂုဏာနုမ္ပနဂမ္ဘီရတာယနာနာပ္ပကာရဂုဏာနုဿရ
ဏာဓိမဂ္ဂတာယဝါအပ္ပနံအပ္ပတ္တာဥပစာရမဂ္ဂမေဝ ဗျာနံဟောတိ။ ။
စာဂဂုဏာနုမ္ပနဂမ္ဘီရတာယ နာနာပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိမဂ္ဂတာ
ယဝါ အပ္ပနံအပ္ပတ္တာဥပစာရမဂ္ဂမေဝ ဗျာနံဟောတိ။ ။သန္တိဒိဂုဏာ
နုမ္ပနဂမ္ဘီရတာယ နာနာပ္ပကာရဂုဏာနုဿရဏာဓိမဂ္ဂတာယဝါအပ္ပနံ
အပ္ပတ္တာဥပစာရမဂ္ဂမေဝ ဗျာနံဟောတိ။ ။ဤသို့စသည်ဖြင့်။ အပ္ပနာ
ဝိထိသို့ရောက်သော်ည်ဖြစ်စေ။မရောက်သည်ဖြစ်စေ။အလုံးစုံသောသမထ
ဘာဝနာကုသိုလ်ဟူသမျှတို့သည်။ဥပစာရဗျာနိမည်ကုန်သည်ချည်းဟု။
ဖြ့ဆိုသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့်မညီညွတ်သော။ ။''အပ္ပနာဝိထိယံ
ပဝတ္တံဥပစာရဗျာနံ။ဟူသောဋီကာသစ်စကားကိုဖျက်လိုက်ကဖြို။ ။တိ
ဟေတုကမောမကံ့ဖိဟေတုကမဂ္ဂင်္ဇံ။ ။ဟူသောသုံ့ိုဟ်နှင့်အညီ။တိ
တိတ်သြမကကံသည်၊ ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌပဒိုသန္ဓေကိုပေးရကား။သမထဘာ
ဝနာဟူကလည်း။တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌကုသိုလ်ချည်းမဆိုသာ။ရံခါဥက္ကဋ္ဌ။ရံခါ
သြမကဖြစ်ကောင်း၏။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာတို့ဖွာကြည့်လေ။ ။
ဗျာနိကိုသုံးနှစ်- ငံလေးနှစ်အားထုတ်ရသောပုဂ္ဂိုလ်ထည်း အများရှိသည်။
ဆယ်နှစ်။အနှစ်နှစ်ဆယ် အားထုတ်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ထည်းအများပင်ရှိ
သည်။ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥပစာရဘာဝနာကိုကြည့်ပါလေ။ ။ထိုပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏ တိတိတ်သြမကဥပစာ ရကုသိုလ်သည်။ ဒွိဟိတ်ပဒိုသန္ဓေကိုသာ
ပေးမည်ဟုမှုချမှတ်။ ။အထက်ကဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထောက်ပံ့ခိုင်ခံ့စေ
လိုသော။မဟာဋီကာဆရာမြတ်သည်။ ။ရူပါရူပါဝစရာနံ့ဥပစာရုဿ
ဗလဝဘာဝတာယတာဝေါစဝိတွာဒုဂ္ဂတိယံဥပပတ္တိနိုထ္ထိတိ။ ။ဟူ၍ပိန့်
လေပြီ။ ။ဝိဘင်းမူလဋီကာ၌လည်းနည်းတူပိန့်တော်မူ၏။ ။ရူပါရူပါဝစ
ရာနံ့။ရူပ-အရူပဗြဟ္မာတို့၏။ဥပစာရဿ။ဥပစာရဗျာနိ၏။ ဗလဝဘာဝ
တာယ။ အားကြိုးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော။ထိုဘုံ၄။ စဝိတွာ။ရ
တေခဲ့သော်။ဒုဂ္ဂတိယံ။ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌။ဥပပတ္တိ။ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ။မရှိ။ဟူတိ။
၍သို့မှတ်အပ်၏။ ။ဒုဂ္ဂတိကိုသာတားမြစ်၏။ဒွိဟိတ်ကိုကားမတားမြစ်။ ။
ထို့ကြောင့်။ ဋီကာကျော်ဆရာမြတ်၏ ဝါဒကား။ မူလဋီကာ ကြိုးများအ

တိုင်းတည်း။ ။ကေစိဋိကာ-မုံ ရွာဖြစ်ဃက်သစ်၏ဝါဒကား။ခိုင်ခံ့ သောစကားမျိုးပင်မဟုတ်နိုင်ငချ။ ။ကမ္ဘာဦးဦဖြစ်သော။ ပထမကပို့ ကပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ထည်း။အချို့ဒိဟိတ်။အချို့တိဟိတ်ဟု-သောင်းကြောင်း ပင်ဖြစ်ကောင်း၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ဆိုအပ်ပြီးသောဋိကာသစ်စကား သည်။ကျမ်းတကာနှင့်ရန်ဖြစ်သောစကားတည်း။နောက်ကဆွယ်၍။ ။ “အထကမွတ်ရသည်ပထမ္ဘနံသန္ဓာယဝုတ္တံဆိယာ။သယံဗထဝတရသိ သတောပဋိသန္ဓိံအဒတွာဒုဗ္ဗလသသ ကမွ ဘ်ရသ ဥပထမ္ဘန် ကာရထံ နတ္ထိတိ”။ ။ဟူသောစကားကိုရေးမှားပြန်၏။ ။ထောက်ပံ့သည်ဟူ က။ အားကြိုးသောကံက။ အားနည်းသောကံကိုသာ ထောက်ပံ့သည်။ အားကြိုးသောကံကား။အထောက်အပံ့ကိုမလို။ ။အားနည်းသောကံက လည်း။အားနည်းသောကံကိုမထောက်ပံ့နိုင်။ ။နွှတ်ခမ်းပဲ့ချင်းမီးမှုတ် လို့မဖြစ်ကောင်းဘူးကေစိဆရာ။ ။ထို့ကြောင့်။ဋိကာသစ်သည့်ထွစ် တိုင်းထွစ်တိုင်းနစ်ပြီဟူလို။ ။

(၁၇၀-အချက်။)

*ဤစွေဝံဂဟိတပဋိသန္ဓိကာနံပနပဋိသန္ဓိနိုရောဓနန္တရတောပဘုတိထ မေဝါလမ္ဘဏမာရဗ္ဘတဒေဝစိတ္တံယာဝစုတိစိတ္တာပ္ပါဒါအသတိဝိထိစိတ္တာ ပ္ပါဒေဘဝသအင်္ဂဘာဝေနဘဝင်္ဂသန္တတိဆဒ်ါတံမာနသံအဗ္ဗောစ္ဆိန်နိန် သောတောဝိယပဝတ္တတိ။ပရိယောသာနေစဝနဝသေနရုတိစိတ္တံဟုထွ နိရုဇ္ဈတိ။ တတောပရဗ္ဘပဋိသန္ဓာဒယော ရထစက္ကဓိဝယထာဇ္ဇုမံ ဇဝတိ ဝတ္တန္တာပဝတ္တန္တိ။ ။သင်္ကြိုတ်ဘုံပိုင်း။ ။သံသရာစက်လည်ပုံကိုဖြသည် အနက်ကားလွယ်၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ပဋိသန္ဓေနေကုန်သောဥ ပဇ္ဇုံကိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ထင်းနောက်ထိုပဋိသ စိတ်၏အာရုံကိုပင်အာရုံပြုလျက်။ထိုစိတ်သည်ပင်စုတိစိတ်ဖြစ်သည်တိုင် အောင်။ဓိထိစိတ်ဖြစ်ခိုက်ကိုချန်လှတ်၍။ ဘဝင်ကိစ္စတစ်သဖြင့် ဖြစ်ရေး ယဉ်ကဲ့သို့ မဖြတ်မလပ်ဖြစ်လေ၏။ အဆုံးဦးလည်း စုတိကိစ္စဘင်၍ ချုပ် ၏။ထင်းနောက်ပဋိသန္ဓေကိစ္စတစ်ထျက်ဖြစ်ဖြန်ရကား။ပဋိသန္ဓေမှဘဝင် ဘဝင်မှစုတိ။ စုတိမှပဋိသန္ဓေဟူ၊ဆက်ကာဆက်ကာ ဘဝစက်သည် ထသည်၍ဖြစ်၏ဟုမှတ်လေဟူလို။ ။ဤသင်္ကြိုတ်ပါဠိဦး။သံသရာစက်ထသည် ပုံကိုသာဖြဆိုသည်ဖြစ်၍။အဆုံးသတ်သောစကားမပါ။ ။မည်သည် အခါမှဆုံးပါသနည်း။မည်သည့် အခါတိုင်အောင် သည်ပါသနည်း ထ

သော်စောဒကဝင်စရာစကားရှိလေကြောင့်။ ။ပရိဝတ္တန်းပဝတ္တန်းယာ
ဝဝန်မှုလသရွှေဒါတျာဓိပ္ပါယော။ ။ဟူသောစကားကို။ဦးကာကျော်
ဆရာဆိုပြန်တော်မူသတည်း။ ။ယာဝဝန်မှုလသရွှေဒါ။ဝန်ပါမှုလပါ
ပြတ်သည်တိုင်တိုင်။ဝါ။ပြတ်သည်တိုင်အောင်။ပရိဝတ္တန်း။လည်ကုန်၍။
ပဝတ္တန်း။ဖြစ်ကုန်၏။ ။ယထာဘူတယောဇနာတည်း။ ။ဤယောဇနာ
ခြင်းဖြင့်။ဥာဏ်မဖို့သော ကေစိဝါဒကို ပယ်ပြီးသံသားဖြစ်လေ၏။ ။ဝန်
သဒ္ဒါကဒုက္ခသစ္စာ။မှုလသဒ္ဒါကအဝိဇ္ဇာနှင့်တကွသော သမုဒယသစ္စာကို
ဟော၏။ ။ဒုက္ခံတေဘူမကံဝန်း။ဟု- အာရုံအနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်သ
ရုစည်းပိုင်းခွဲပြတော်မှုလတို့.ဖြစ်ရကား။ ။ဝန်ဥမှုလဆ္ဓဝဝန်မှုလံ။ ။ဒွန်သ
မာသ်။ ။(ကြည့်ထိုက်စင်းဘယ်သင်းကိုကောက်မည်နည်း)။ ။တော
ဘူမကတရားဟူသမျှသည်။ ကမ္မဝဠ်။ဝိပါကဝဠ်ဖြစ်ကြ၍။ ကိလေသဝဠ်
နှင့်မှုလဟူသည်အတူတူတည်း။ပစ္စည်းပိုင်းခွဲ။အာရုံအနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်
တိုင်ပြလတို့.။ ။ဝန်မှုလာနံသရွှေဒါ ဝန်မှုလသရွှေဒါ။ ။ဆဋ္ဌိ
တပ္ပုရိသ်သမာသ်။ ။ဘုရားရဟန္တာအာရုံပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ရုတိဘင်္ဂ်ကွ
ယဟုဆိုအပ်သောခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်ကိုရစေ။ ။ထိုကဲ့သို့သဒ္ဒါတတ်သူ
တို့၏ နည်းနာကိုမခံမယူဘူးပါပဲနှင့်။ ။“ဝိဘာဝနိယံ ပန ဝန်မှုလသ
ရွှေဒါတိဝုတ္တံ။ ဝန်မှုလသရွှေဒေါဝုစ္စတိအရဟာတ္တမဂ္ဂေါ။ တတောပရံ
ဝိယာဝခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနာပဝတ္တန်းယော ဝ”။ ။ဟူ၍ဆိုရာ။သာကေစိဝါဒဋ္ဌိ
ကာသစ်စကားသည်။ ဗိမိကိုယ်ကိုမိမှိသဒ္ဒါမတတ်ကြောင်းနှင့်တကွ။ပါ
ဋိဆဋ္ဌကထာတို့၌။ယထာဘူတသဘာဝဏ္ဍကို။နေရာကျမယူနိုင်ကြောင်း
ကို။နိုင်ငံသိလောက်အောင် ဖော်ပြခြင်းမျှသာဖြစ်လေ၏။ ။မျက်စေ့
စောင်းသောသူသည်မှန်ကိုအပြစ်မတင်သာပါဘူးဟူလို။ ။ဂုဏ်ဋ္ဌကာသစ်
ဆရာသည်။ဓမ္မပဒပါဋိ။အဋ္ဌကထာကို။နေရာကျ သဘောမဖိလေသော
ကြောင့်။ဘုရားရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော။ သဉ
ပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်နှင့်ယှဉ်သောခန္ဓာကို။ဝန်မည်သေးသည်ဟု-နှလုံးသွင်း
ပြီး၍၊ ။“တတောပရံဝိခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနာပဝတ္တန်းယော ဝ”။ ။ဟူသောစ
ကားကိုရေးသားပြလေ၏။ ။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ခန္ဓာသည်။ ကုန်ပြီး
သောဝဠ်ရှိရကား။ဝန်ဓိဏမည်ကြောင်းကို ဖြတော်မူလိုသော။ ဘုရား
ကိုယ်တော်ဖြတ်သည်။ ။ဂတဋ္ဌိနောဝိသောဂသ။ဝိပ္ပမုတ္တာသသဗ္ဗဓိ။
သဗ္ဗခန္ဓပဟီနသ။ပရိဠာဟောနဝိဇ္ဇတိ။ ။ဟူ၍ဓမ္မပဒပါဋိတော်၌ဟော

တော်မူသည် ။တတ္ထဂတဒ္ဒနောတိ ဂတမဂ္ဂသ။ ကန်တာရံဒ္ဓါန-တုန္ဒဒ္ဓါ
နာတိဒွေအင်္ဂါနံဝမ။ တသုကန်တာရပဋိပန္နော ယာဝ ဇုန်ဆိတဒ္ဒာနံနပါပုဏာ
တိ။ တာဝအဒ္ဓါကာယော။ ဧဘာဘိံ ပန ပတ္တောဂတဒ္ဓိနာမ ဟောတိ။ ဝဠဲ
သန္ဓိသိတာသဘ္ဘာယာဝဇနံဝသန်တိ။ တာဝအဒ္ဓိကာဇော၊ကသ္မာ။ဒုန်သ
အခေဝိတဘ္ဘာ။ သောတာပန္နောဒုယောဝိအဒ္ဓိကာဇော။ဝဠံ ပန ခေပေတွာဒ္ဓိ
တောဒိဏာသဒေဝါဂတဒ္ဓိနောဒုဝမ။ ။ခမ္မပဒအဋ္ဌကထာ။ ။ဝဠံပနခေ
ပေတွာဒ္ဓိတောဒိဏာသဝေါ ဟုသောသင်းအဋ္ဌကထာစကားနှင့်ဒုကာ
သစ်စကားသည်။အလွန်ကွာဝေးလေ၏။ ။ထို.ကြောင့်။ထိအဋ္ဌကထာ
ဌ်။ဘုရားပေး နှာပုဂ္ဂိုလ်တို့ဇ်ဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို။ ဝဠဲဒိဏာဖြစ်ကြောင်းကို။ဖြ
ဆိုတော်မူသောကြောင့်။ ။ယာဝဇဠဲမူလသမုဏ္ဍေဒါး ။ဟူသောစ
ကားဌ်။မူလနှာ်ပါးနှင့်တကွဖြာ်ပြီးသောဝဠံတရားရှိသောရဟန္တာတို့ဇ်။
အဒုဟာတွေ့မဲ့၊အရဟာတွေ့ဖိုလ်၏ခဏာကိုအစပြု၍၊အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာန စုတိ
ကိုသွတပ်သည်တိုင်အောင်သောကာလအတွင်းသည်။ဝဠံမူလသရဏ္ဍေဒ
ဟူ၍မှတ်အပ်သောအမည်တည်း။ ။ထိုအမည်ကို။သဉ္ဇပါဒိသောသနိဗ္ဗာန်
ဟူသောအမည်နှင့်အတူတူဟုမှတ်စေလကုန်။ ။ထို.ကြောင့်။ဒုကာသစ်
ကေစိသည်၊ ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ကျင်းကိုအမှားဖမ်းသော်ထည်း။ ဝိဝိ
နှင့်ဥာဏ်ခင်းမမှသောကြောင့်။ဝမ္မပဒပါဠိ။ အဋ္ဌကထာတို့နှင့်ဆန့်ကျင်
၍။ဝိဝိကိုယ်ကို။ဝိဝိအပြစ်ပြုဒေလေ၏။ ။ဤကားဝမ္မပဒဃဋိဋ္ဌိ။အဋ္ဌကထာ
တို့၏နည်းဟောဖြင့်။ပရိနိဗ္ဗာန်မစံသေးမီအတွင်း။ ရဟန္တာဝဠဲဖိုလ်ဇ်ခဲ့ကာ
ငါးပါး သည်။ ဝဠံမူလ သရဏ္ဍေဒံ မည်တွင် ကြောင်းကို ဖော်ပြခြင်း
တည်း။ ။အထက်ကဖော်ပြခဲ့သောနည်းကား။ ။

*ယသဒုက္ခသဉ္စံ နဲ့ပဋိသတိ။တသသမုဒယသဉ္စံ နဲ့ပဋိသတိ။
အာမန္တာ။ ။ယသဝါပနသမုဒယသဉ္စံ နဲ့ပဋိသတိ။ တသဒုက္ခ သဉ္စံ
နဲ့ပဋိသတိ။အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အရဟန္တာနံ ယသသဗ္ဗညုအနုတ္တရာ
အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋ်ံသတိသန်တိ။ တသံသမုဒယ သဉ္စံ နဲ့ပဋိသတိ။ နောစတေ
သံဒုက္ခသဉ္စံ နဲ့ပဋိသတိ။ပဋိသန်ဓိမ စိတ္တ သမင်္ဂီနံ တေသံ သမုဒယ သဉ္စ
နဲ့ပဋိသတိ။ဒုက္ခသဉ္စ နဲ့ပဋိသတိ။ ။ယသ ဒုက္ခသဉ္စံ နဲ့ပဋိသတိ
တသမဂ္ဂသဉ္စံနဲ့ပဋိသတိတိ။အာမန္တာ။ ။ယသဝါပနမဂ္ဂသဉ္စံနဲ့ပဋိသ
တိ၊တသဒုက္ခသဉ္စံ နဲ့ပဋိသတိတိ။အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ အဒုဟာန်တာနံယေစပု
ထုဇ္ဇနာမဂ္ဂံ နပဋိလဘိသန်တိ။တေသံမဂ္ဂသဉ္စံ နဲ့ပဋိသတိ။နောစ တေသံ

ဒုက္ခသံစ္ဆေ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။ပ။ ဆိုမစိတ္တသမာဓိနံ တေသံ မဂ္ဂသစ္စေ ဉာနုပ္ပဇ္ဇိသတိ။ ဒုက္ခသစ္ဆေ ဉာနုပ္ပဇ္ဇိသတိ။ ။ဒုက္ခသစ္စာနဉ္စ မဂ္ဂသစ္စာတ္တေပုံ။ ။

*ယသ်သ်သမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။တသ်မဂ္ဂသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသ တိတိ။ ယသ်စိတ္တသအာနေ ဉာအဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဒိုလဘိသ်ဉ်။ ။တေသံ သမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။နောစတေသံမဂ္ဂသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။အဂ္ဂမဂ္ဂသမာဓိနံ အရဟတ္တာနံတေသံသမုဒယသစ္စဉ္စ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။မဂ္ဂ သစ္စဉ္စ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။ ။ယသ်ဝါပနမဂ္ဂသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။တသ်သမုဒယ သစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသုတိတိ့။ယေပုထုဇ္ဇနာမဂ္ဂံ နပဒိုလဘိသ်ဉ်။တေသံမဂ္ဂသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။နောစတေသံသမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။အဂ္ဂမဂ္ဂသမာဓိနံအရဟတ္တာနံတေသံမဂ္ဂသစ္စဉ္စ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။သမုဒယသစ္စဉ္စ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။ ။ယတ္ထဒုက္ခသစ္စံ။ပ။ ။ယသ်ယတ္ထဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။တသ်တတ္ထ သမုဒယ သစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိတိ။ အာမန္တာ။ ။ယသ်ဝါပနယတ္ထသမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။တသ်တတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိတိ။အဂ္ဂမဂ္ဂသမာဓိနံအရဟတ္တာနံ ယသ်စိတ္တသအာနေ ဉာအဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဒိုလဘိသ်ဉ်။အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထသမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။နောစတေသံတတ္ထဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။ပဆိုမစိတ္တသမာဓိနံတေသံတတ္ထသမုဒယသစ္စဉ္စ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။ဒုက္ခသစ္စဉ္စ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။ ။ယသ်ယတ္ထဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိ။တသ်တတ္ထမဂ္ဂသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇိသတိတိ။ အာမန္တာ။ ။ဤသို့စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော။သစ္စယမဂ်ကပါဠိတော်အတိုင်းပြဆိုသောနည်းတည်း။ ။ထိုနည်းဖြင့်။ပဆိုမစိတ္တဟူသော ရဟန္တာတို့ရုတိရောက်မှ။ဒုက္ခသစ္စာဟူသောဝဋ်တရားငြိမ်းရကား။ ဝဋ်နှင့်မူလကိုဒွန်သမာသ်တွဲလိုက်သတည်း။ ။ဤကာကျော်၏စကားသည်။ စမ္မပဒပါဠိ။အဋ္ဌကထာတို့နှင့်တညီတညွတ် တည်းဖြစ်လေသောကြောင့်။ အနှစ်သာရအတိဖြစ်သည်ဟု။ပေါက်ကံ့ကစ၍ အဆက်ဆက်ကုန်သောတေ ဝိဒူကဝံရဟုတ္ထိုလ်ကျော်တို့သည်။ အတည်ပြဋ္ဌာန်းချက်ပြုလုပ်တော်မူကြ ထေကုန်၏။ထိုသို့ပြဋ္ဌာန်းချက်ပြုလုပ်တော်မူသောကြောင့်လည်း။ ကျွန်ုပ် တို့တစုသင်ကြားတတ်မြောက်ကြရပါသည်။သို့အတွက်ထိုဖြဋ္ဌာန်းချက် ပြုလုပ်တော်မူကြသော။အာရုင်ကောင်းတို့၏ကျေးဇူးတော်သည်။ကျွန်ုပ် တို့၏ အပေါ်ဦးမြင့်မိုရ်တောင်မဂ်ကြီးတော်မူကြပါပေ သတည်း။ ။

အတိသုန္ဒရကျမ်းဦးဆုံပိုင်းပြီး၏။

(၁၇၁-အဆက်။)

*တဒေတံရုပ္ပန သက္ခဏောနဇကေဝိခမ္ဘိဘူတောပါဒါယဘေဒတောဒုတိ
ဓံ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာခန္ဓနိဒ္ဒေသ။ ။*စတ္တာရိမဟာဘူတာနိ စတုန္နံ
မဟာဘူတာနံဥပါဒါယရူပန္တိဒုဝိဓေမေတံ။ ။သင်္ခိုဟိ။ ။*တတ္ထဘူတာရုံ
စတုဗ္ဗိဓံပထဝီဓာတုအာပေါဓာတုတေဇောဓာတုဝါယောဓာတုတိ။
ဌင်းဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာခန္ဓနိဒ္ဒေသ။ ။*ကထံပထဝီဓာတုအာပေါဓာ
တုတေဇောဓာတုဝါယောဓာတုဘူတရူပံနာမ။ ။သင်္ခိုဟိ။ ။*ဥပါ
ဒိဏ္ဏာနုပါဒိဏ္ဏံသန္ဓာယနသုသသမ္ဘာရဓာတုဝသေနမဟန္တာဟုတ္ဝာဘူတာ
ပါဘူဘူတာတိမဟာဘူတာ။ ။မဟာဋီကာ။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာ။
တဒေတံ။ထိုရုပ်တရားသည်။ရုပ္ပနလက္ခဏော။ ဖေါ်ပြနိုင်သောလက္ခဏာ
ဖြင့်။ဇကေဝိခမ္ဘိ။ တပါးသောပြားသော်လည်း။ ဘူတောပါဒါယဘေဒတော
ဘူဘာရုပ်။ဥပါဒါရုပ်တို့၏အပြားအားဖြင့်။ဒုဝိဓံ။နှစ်ပါးပြား၏။ ။အဋ္ဌက
ထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဇေတံရုပံ။ထိုရုပ်သည်။စတ္တာရိမဟာဘူတာနိ။မဟာ
ဘူတ်လေးပါးတို့ဇင်း။စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ။ မဟာဘူတ်လေးပါးတို့ကို
ဥပါဒါယရူပံ။စွဲ၍မှီ၍ဖြစ်သောရုပ်ဇင်းဟူတိ။ဤသို့။ဒုဝိဓံ။နှစ်ပါးအပြား
၏။ ။သင်္ခိုဟ်ပါဠိ၏အနက်။ ။တတ္ထ။ထိုရုပကွန်း၌။ဘူတရူပံ။ဘူတ
ရုပ်သည်။ပထဝီဓာတု။ပထဝီဓာတ်ဇင်း။အာပေါဓာတု။အာပေါဓာတ်ဇင်
တေဇောဓာတု။တေဇောဓာတ်ဇင်း။ဝါယောဓာတု။ ဇင်းတို့။အဘိ
ဓာန်ကောဝေါဟာရ။ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ စတုဒ္ဓိဓံ။လေးပါးအ
ပြားရှိသည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ကထံဟော
တိ။ အဘယ်သို့ဖြစ်ပါသနည်းဟူမူကား။ ပထဝီဓာတု။ ဇင်း။အာပေါဓာ
တုဇင်း။တေဇောဓာတု။ဇင်း။ဝါယောဓာတု။ ဇင်း။ဘူတရူပံနာမ။ဘူတ
မည်၏။ ။သင်္ခိုဟ်ပါဠိ၏အနက်။ ။ဥပါဒိဏ္ဏာနုပါဒိဏ္ဏသန္ဓာနေအ
ဇ္ဈတ္တိကဓာတုဟုဆိုအပ်သောဥပါဒိဏ္ဏသန္ဓာန်။အနိဿိတဓာတုဟုဆိုအ
သောအနုပါဒိဏ္ဏသန္ဓာန်တို့၌။သသမ္ဘာရဓာတုဝသေန။အဆောက်အဦ
ဟူသောသသမ္ဘာရဓာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မဟန္တာ။ ကြီးကုန်သည်
ဟုတ္ဝာ။ဖြစ်ကုန်၍။ဘူတာပါတုဘူတာ။ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သည်တို့ထည်
ဇ္ဈတိတသ္မာ။ ထိုသို့ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သောသတ္တိကြောင့်။ မဟာဘူထာ။
ဟာဘူတတို့မည်ကုန်၏။ ။မဟာဋီကာ။ ဝိဘာဝနီဋီကာပါဠိတို့၏အ
နက်။ ။ဤဋီကာတို့၏စကား၌။ဘူတကိုး။ပါတုဘူတဟူ၍ရကားထိုပါ

တုဘူတဟူသည်။ပါကဒူ ဘူတ။ဥတ္တာနဘူတဟူ၍ဆိုလိုသည်။ ။ယင်း
ကဲ့သို့အထည်ဒြဗ်ကြီးတို့၏။ပါကဘူတ။ပါကဒူဘူတ။ဥတ္တာနဘူတဟူ၍
ဆိုက။သဘာဝလက္ခဏာနှင့်မဆိုင်။သဘာဝလက္ခဏာကား။ပါတုဘူတ
မဟုတ်။သုခုမဘူတသာဖြစ်သည်။ ။ထိုမဟာဘုတ်တို့၏သဘာဝနှင့်။အ
ခြားဥပါဒါရုပ်တို့၏ သဘာဝဓမ္မချင်းသည်။ ထူးခြားတော့သည်မဟုတ်။
သုခုမဘူတချည်းဖြစ်ကြ၏။ ။သဘာဂဓမ္မပါတုဘူတကားမဖြစ်ကြ။ထို.
ကြောင့်။သဘာဝဓမ္မ၏ပါတုဘူတအဖြာ်ကိုပယ်တော်မူလို့သော။ မဟာ
ဋီကာဆရာ။ဝိဘာဝနီဋီကာဆရာနှစ်ပါးတို့သည်။ သသမ္ဘာရဓာတုဝသေ
နာ။ဟူသောပါဠိကိုသာမိန့်။ ။သဒ္ဒနယရုတ္တိပေါဟာနေနသဒ္ဒါအတ္ထ.ဝဒ
တိ။ ။ဟူ၍မိန့်အပ်သောသဒ္ဒါကျမ်းဆရာတို့၏စကားနှင့်အညီ။သသမ္ဘာ
ရဓာတုဝသေနာ။ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သလက္ခဏဝသေနာ။ ဟူသောနိဝတ္တေ
တဗ္ဗသဒ္ဒါတပါး၏အနက်ကိုကန့်သည်။ပယ်သည်။ စွန့်ပစ်လိုက်သည်ဟူ
လို။ ။မိလိန္ဒမင်းမေးလျှောက်သောကြောင့်။ ရဟန္တာအာဂုဏ်နာဂသေန
ဟောတော်မူသောပါဠိတော်ကိုဆောင်၍ဆိုကြပါကုန်။ ။ပရမာအနုမြွှ
သည်ဖြာကတေ.မျက်စေ.မမြင်ကောင်း။ထို.ထက်အဖြာနှံတသိန်းမက။ပထ
ဝီဓာတ်သည် ဆိပ်မွေ.ကြောင်းကို။ မိလိန္ဒမင်းကြီးအား ဖြေကြားတော်မူ
လေသည်။ ။ထို.ကြောင့်။ပထဝီဓာတ်အပေါင်းသည်ချီအနန္တဖွဲစည်းသော
ဝတ္ထုတခု။အထည်ကိုယ်တခုမှ။ ပကတိလူတို့၏ပကတိမျက်စေ.ဖြင့်မြင်
နိုင်လောက်ရုံသာဖြစ်သော အနုမြွှဘလုံးခဲ.လောက်သောအထည်ဒြဗ်တ
ခုဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။ ကြွင်းဓာတ်သုံးပါးတို့ဒ္ဒလည်း။ ဤပထဝီဓာတ်နည်း
တူပင်တည်း။ ။ထို.ကြောင့်။ဆင်တရုပ်မြင်းတရုပ်မျှပမာဏရှိသော
ကျောက်လုံးတခဒ္ဒ်။အနန္တအပေါ်မှာ အနန္တပေါင်းအဖြာနှံတသိန်းဆင့်သော်
လည်း။ရေတွက်၍မဆုံးနိုင်သော။ပထဝီစသောဓာတ်တို့၏ရုပေါင်းခြင်း
ဖြစ်ရကား။မြင့်မိုရ်တောင်။ ၎င်း၏အရုံဖြစ်သော။ အခွေပတ်ဝိုင်း၍တည်
သောတောင်စဉ်ရှန်စ်ထပ်။ ၎င်းနည်းတူတည်သောကျွန်းကြီး ကျွန်းငယ်
တို့၏ အပြင်ဘက်ကတည်သော စကြဝဠာတံတိုင်းကြီး။ ။ကျွန်းကြီး
တို့၏ အပေါ်ဒ္ဒတည်သော ဟိမဝန္တာစသောတောင်ကြီး။တောင်လတ်။
တောင်ငယ်။ ။မဟာသရဒြါစသောရေအစုအဝေး။ ဤသို့စသောအနု
ပါဒိဏ္ဏာအနိန္ဒြိယဗဒ္ဓအဝိညာဏကသန္တာန်ဒ္ဒဂုဏ်း။ ။ပရမေသူရာနုတ်။ အ
သူရိန်နုတ်။ သမရြါဒ္ဒရှိသောငါးကြီး။ လိပ်ကြီးစသော။ ဥပါဒိဏ္ဏာရူပိန္ဒြိယ

ဗန္ဓသဝိညာဏကသုတ္တာန်၌ဂုဏ်း။ ဖြစ်ပွါးခဲ့သည်ရှိသော်။ ဓာတ်ငယ်းရ
ကကြီးသာတော့သည်မဟုတ်။ဓာတ်အစုအဝေးကြပ်ကြပ်များသျှင်းကြ
ကြပ်ကြီးသည်ဟုဖြတေတော်မူထိုးသော မဟာဋီကာဆရာ။ ဝိဘာဝနီ ဋီက
ဆရာသည်။ ။သဿမ္ဘာရဓာတုဝသေန။မဟန္တံဘာပါတုဘူတာ။ ။တူသော
ပါဋ္ဌကိုမိန့်။ ။နလက္ခဏဝသေနမဟန္တံဘာပါတုဘူတာ။ ။ဟူသောနိဝတ္တေ
တဗ္ဗစကားကိုသိပါလေ။ ။ထိုးကြောင့်။ ။"သလက္ခဏာတော်သ
သမ္ဘာရတောစမဟန္တံဘာနိဟုတ္တာဘဝန္တိပါတု ဘဝန္တီတိမဟာဘူတာနိ
တာနိဟိ အတ္တံနောသ ဘာဝတောဝိ မဟန္တံဘာနိ ဇဝဟုတ္တာ ပါတုဘဝန္တိ
ဥပါဒါရူပါနိဥပါဒါယာတိ။ ။"ဝိဘာဝနိယံပနမဟာဋီကာယဘူသသမ္ဘာ
ရဓာတုဝသေနာတိဝုတ္တံ။တံအနုပပန္နံ။ ။နဟိသသမ္ဘာရဝဏ္ဏဝေသေန
တေသံအယံဝေါဟာရောပဝတ္တောတိသက္ကာဝတ္တုံ။ နစသလက္ခဏာတော
မဟာဘူတာနိနာတေသံသသမ္ဘာရတောမဟာဘူတာနိသမ္ဘဝတိတိ"။
ကာသစ်ကေစိစကားတည်း။ ။ဋီကာကြီးမျာ၏အာဘော်ကို သ
သက်မှုမရိုဝ်မိဘူး။ ။(သေသေချာချာကြည့်ကြစမ်း)။ ။ထောက်
တည်ရာလည်းမရ။ဝိဒူကတ်တော်သုံးပုံသို့လည်း။ အနည်းငယ်မျှမသ
ဝင်။ရောက်တတ်ရာရာရေးမိ၏။ ။ထိုဋီကာကြီးနှစ်ပါးတို့၏အာဘော
ကား။အထက်ကရှင်းလင်းပြခဲ့သည့်အတိုင်း။ ပါတုဘူတ၏ဖြစ်ကြော
ဖြစ်ပုံကိုသိသာရုံထည့်သွင်းတော်မူသည်။ ။

ဋီကာသစ်ကေစိအား။ရုပ်ကိုနားမလည်ကြောင်းပေါ်ပြချက်။

ထိုဋီကာဆရာသည်ရုပ်ကိုလည်းနားမလည်။ရုပ်၏သဘောကိုလ
နားမလည်။သိတဉ္ဇကိုလည်းနားမလည်။ထို့ကြောင့်။ပထမစိတ်ဖို
အမှတ် (၁၄)ကိုးဖြစ်ဉီက။စကားအပြည့်အစုံရေးထိုသော်လည်း။
ရာသို့မရောက်သေးသောကြောင့်။ခြွင်းချန်ခဲ့သောအချက်ကား။ ။ဖြ
စွာဘုရား၏အလိုတော်မှာ။ ဘုံနှစ်ပါးဌဲဖြစ်သောရုပ်တုသမျှသည်။တ
စသောအကြောင်းကြောင့်ပေါ်ပြန်တတ်သည်ဟုဟောတော်ရှုသည်
အဋ္ဌကထာ ဆရာမြတ်တို့ကလည်း။ သည့်အတိုင်း ဗွင့်ဆိုထော်မူ
သည်။ ။သို့အတွက်။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်က။ကာမဆုံမှာဝင်ဖြစ်
ဖြဟွဘုံမှာပင်ဖြစ်စေ။သိဆစသောအကြောင်းကြောင့်ပေါ်ပြန်ကြော
ကိုပေါ်ပြုရာ။ ထိုဋီကာသစ်ကေစိဆရာကပယ်ပျက်၍။ ။"ယသ္မာ
ဖြဟွဒေဝဒေကဖြဟွဒေနံကာယဝိကာရဝစီဝိကာရာစဇာဒ္ဒိဝိကုဗ္ဗနာဝသ

ဝတ္တဲ့နာနာရုပရိကာရာစဒိသန္တိယော၀။တေစဇကေနပရိယာယေန ရုပ္ပ
နာကာရာဇေနာမဟောန္တိ။ တသ္မာတေသံ၀သေန တတ္ထရုပါနံ ရုပတာ
သိဒ္ဓိဟောတီတိဝေဒိတဗ္ဗံ''။ ။ဟု-ရေးသားမိလေသည်ကိုယခုအခါချက်
ခွဲပေါ်ပြပေအံ့။ ။ဗြဟ္မာတို့၏ရုပ်ကား။သိတဥဇကြောင့်မပေါက်မပြုနိုး
ဇုဒ္ဓိ၀ိကုဗ္ဗနတို့၏ အစွမ်းကြောင့်ဖြစ်သော ကာယ၀ိကာရ။ ၀စီဒိကာရ
သည်ရုပ်ပုနတည်း။ ၀ါ။ပေါ်ပြုနိုးခြင်းပင်တည်းဟု-ရေးသားမိခြင်းသည်။
ဝိဇ္ဇုကတ်တော် ထွက်စကားမဟုတ်။ အနုလောမ နည်းအားဖြင့်လည်းမ
သွင်းယူနိုင်။သက်သက်မဲ့စွန့်ပစ်လိုက်ရသောစကားတည်း။ ။အလုံး
စုံသောရုပ်ဟူသမျှသည်။သိတစသည်တို့ကြောင့် ပေါက်ပြုနိုးရကြောင်း။
သိတစသည်တို့ကြောင့်ပေါက်ပြုနိုးတတ်သောရုပ်မှန်သမျှကို။ရုပကွန္ဓာဖွဲ့
ရကြောင်းကိုပြဆိုတော်မူသော။ ။*ဇာတ္တဆန္ဓာတိပဋ္ဌကွန္ဓာရုပကွန္ဓော
၀ေဒနာကွန္ဓောသညာကွန္ဓော သင်္ခါရကွန္ဓော၀ိညာဏကွန္ဓောတိ။ တတ္ထ
ယံကိဉ္စိသိတာဒိဟိ ရုပ္ပနလက္ခဏံ၀မ္မဇာတံ။ သဗ္ဗန္တံ ဇကောဘကတ္တာရု
ပကွန္ဓောတိ၀ေဒိတဗ္ဗံ။တဒေတံရုပ္ပနလက္ခဏောနဇကဓမ္မိ ဘူတောပါဒါ
ယဘေဒတောဒုဝိဓံ။ ။ဟူသော၌ိ၀ိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာနှင့်ဖြောင့်ဖြောင့်
ကြီးဆန့်ကျင်လေသောကြောင့်။ ၎င်းစိတ်ပိုင်းအဖွတ်(၁၆)ကစကားကို။
ယခုအဖွတ်။(၁၇၁) နှင့်တခါတည်းရော၍ပယ်ဖျက်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၇၂-အချက်။)

''၀ိဘာ၀နိယံပနယက္ခိနိ၀ိသုံဥပမ္မာမတ္တံ ကတ္တာမနာ ပ၀ဏ္ဏာသဏ္ဌာ
နာဒိဟိ၀ါသတ္တာနံ၀ဋ္ဋကာ ယက္ခိနိအာဒေယျာ၀ိယ မနာပ ဇာတ္တိပုရိသရုပ
ဒဿနာဒိနာသတ္တာနံ၀ဋ္ဋကတ္တာမဟန္တာနိ အာဘုတာနိဇေတသုတိမဟာ
ဘူတာတိ၀ုတ္တံ။တံအဋ္ဌကထာသနသမေတိ။ ။အဋ္ဌကထာယံဟိ မဟာဘူ
တသာမညတောတိပဒဿ၀ိဘဂ္ဂေ ရေ၀ေမာယာကာရောယက္ခော ယက္ခိ
နီတိတယောမဟာဘူတာ၀ုတ္တာတိ''။ ။ဇိကာသစ်ကေစိ။ ။အဋ္ဌကထာ
ဌ်။ မဟာဘူဘာသာမညတော။ဟူသော ပုဒ်ကိုဖွင့် ပြုရာဌ်သာ။ ဤယက္ခီ။
ယက္ခော။မာယာကာရော။ဟူသောဥပမာစကားကိုဆိုပါသည်။၀ိဂြိုဟ်ဖြစ်
ကားမဟုတ်ပါဘူး။ ၀ိဂြိုဟ်ကိုဖွင့်သောနေရာဌ်ထာသောစကားမဟုတ်ပါ
ဘူးဟူ၍။ကေစိဆရာက ဇိကာကျော်ကိုအဖြစ်ဆိုလေသည်။ ။ထိုစကား
သည်မသင့်။ မသင့်ကြောင်းကား။ အဋ္ဌကထာဌ် တိုက်ရိုက်ဆို သောစ
ကားကိုမှ။ မကျမပျောက်အောင်ကူး၍ထည့်ရမည်ဟု။ ကျမ်းပြုဆရာတို့

ဏ်ကျင့်ထုံးဥပဒေမရှိသောကြောင့်မသင့်ပါဘူးဟုလို။ ။အကယ်၍သင့်ရုပါမည်ဟု-ငြင်းချက်ထုတ်မပြုနိုင်ပြားအံ့။ ။ကစိဆရာကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်နောက်နားက။ဖိဂ္ဂါပုဒ်ကိုဝိုက်ပြီဟ်ဆိုရာ၌။ ။ပုရိသဿဟိဒါတဿ။ကုဒါရိဒါယဒေတမ္ပရေ။ယာယဆိန္နတိအတ္တာနံ။နုရောဒုဟ္ခာသိတံဘဏာ။။ဟူသောပါဠိတော်ကို။အကိုးအကားပြု၍။ ။ဖိဘိဝါဒေယျပဒဒေယျောဝါ ဝုစ္စတိ။တဒုဘယံဝဟတိဝဟန္တိ ဝါဧတာယဘာတိဖိဂ္ဂါ။ ။ဟူ၍ဝစနတ္ထိုပြီဟ် လုပ်ခြင်းသည်။ထိုပါဠိတော်က။ သည်ကဲ့သို့ ဝိုက်ပြီဟ်ထုတ်ပြ ပါဟု။ အသေအချာမှာထားခဲ့သောစကားမဟုတ်သောကြောင့်။ ကေစိဆရာပြုလုပ်သော။ဖိဂ္ဂါပုဒ်၏ဝိုက်ပြီဟ်သည်။ ၄ားနေပြီဟု-တစုံတယောက်သောသူက။အစြစ်ဆိုခဲ့သော်။ကေစိဆရာကအသို့ပြုနိုသနှ်၍ပြော်ခဲ့နိုင်ဦးမည်နည်း။။ ကြည့်သိုက်စမ်းနောက်ပိုးတက်တဲ့ဒါပါက်ပြဦးကာကလေး။ ။*ကေစိပနုတဒုဘယံဝဟတိဝဟန္တိ ဝါဧတာယတိဖိဂ္ဂါတိဝဒန္တိ။ ထံပါဠိယှာနုသဒေမတိ။ ။ပါဠိယဉ်။ ။*ပုရိသဿဟိဒါတဿ။ကုဒါရိဒါယတေရဧခ။ယာယဆိန္နတိအတ္တာနံ။နုရောဒုဟ္ခာသိတံဘဏာန်ိ ဧတ္တေကမေဝဝုတ္တံ။ နဤဒိုသေနဝိဂ္ဂဟေနကာတဗ္ဗန်ိ။ ။သည်အတိုင်းသာမှတ်ယူကြဟေ။ ။ဤပါဠိဘော်အဓိပ္ပါယ်ကိုကြည့်ရှုဖြန်ိက။ကျမ်းရေးသောဆရာတို့ကိုဆုံးမသောပါဠိတော်နှင့်အလားတူလေ သောကြောင့်။ မဟုတ်မဒုနိကျမ်းဂန်ရေးသားသူတို့သဆည်။ ဤပါဠိတော်နှင့်တိုက် ဆိုင်ပါတဲ့ကား ဟု။ သိဖြင့်တော်မူကြရသည့်အတိုင်း။ ယောနိုးသာ မနသိကာရ အားဖြင့်ကုသိုလ်တရားကိုသာပွါးများနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ။

(ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ပါဠိကား။)

*အထဝါအနေကဝိဓအတ္ထုတ ဝိသေသဒဿနန အနေကာ ဘုထဒဿနေနဝါမဟန္တာနိ အတ္ထုတာနိ။ အဘူတာနိဝါဧတေသုတိ မဟာဘူတာ။မာယာကာရာဒယော။တေဟိသမာနာသယံ အနိလာဒိသဘာဝါနေဝနိလာဒိ ဥပါဒါယ ရူပဒဿနာဒိ တောတိ မဟာဘူတာ။ မနာပဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဟိဝါ သတ္တာနံဝဏ္ဏကာယဲကဒ်ေနိအာဒယောဝိယမနာပဏ္ဏထိုဝုဂိသရူပဒဿနာဒိနာသတ္တာနံဝဏ္ဏကတ္တာမဟန္တာနိအဘူတာန် ဧတေသုတိမဟာဘူတာ။ဝုတ္တမ္ပိဟောတံ။ ။

မဟန္တာပါတုဘူတာတိ။မဟာဘူတသမာတိဝါ။
ဝဏ္ဏကတ္တာအဘူတေန။မဟာဘူတာတိသမ္မတာတိ။ ။

ပဟူသည်တည်း။ ။အနက်ကားသိသာပြီ။ ။ဤဋီကာကျော်စကား သည်။အဋ္ဌကထာစကားအတိုင်းပင်တည်း။ ။

(၁၇၃-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနဥပါဒါယပဝတ္တံရုပံဥပါဒါရုပန္တိဝုတ္တံ။ တံဇာဒနယုဇ္ဇတိ။ ။နဟိဇာမတ္ထိပါဠ္ဍကတ္ထစိယကာရဝိရဟောဒိဠ္ဍော။တထာဟိမူလဋီကာယံဥပါဒါယတိနိသယတိတိဥပါဒါယံ။တမေဝရုပန္တိဝုတ္တံ"။ ။ဋီကာသစ်ကေဝိ။ ။ဝိဘာဝနိဠ္ဍ။ဥပါဒါယရုပံဟုမဆိုပဲ့။ယဲအာကွရာအာကျေနှင့်။ ဥပါဒါရုပံဟုဆိုသည်ကို။ အပြစ်တင်သောကဲ့စိဆရာစကားသည်မှားဏ်။ သဒ္ဒါကိုနားမလည် ရာလည်း ရောက်ဏ်။ ယအာကွရာကျေသောပါဠ္ဍ လည်းရှိဒဲသည်။ မကျေသောပါဠ္ဍလည်းရှိသည်။ သဒ္ဒါလည်းမပျက်။အနက်လည်းမပျက်။သို့ဖြစ်၍မူလဋီကာဆရာက။ယအာကွရာမကျေသောပါဠိကိုတွေ့ဖြင်၍။ ဥပါဒါယရုပ်။ ဟုရေးလေသည်။ ဝိုက်ဟ်ဆို၍ပြသည်။ ။ဋီကာကျော်ဆရာက။ယအာကွရာကျေသောပါဠိကိုတွေ့သည်။ သို့အတွက်။ဥပါဒါရုပ်ဟု။ ဝိုက်ဟိဆိုပြသည်။ ။နိုင်ငံတော်ဏ်အရေးမဟုတ်ဘူးကေစိဆရာ။ပင်ပန်းကြိုးစွာမကြိပါနှင့်။ ။*နေဝဝိပါကနာဝိပါကဓမ္မဓမ္မံပဋိစ္စနေဝဝိပါကနာဝိပါကဓမ္မဓမ္မောဥပ္ပဇ္ဇတိနဝိပါကပစ္စယာတိဇတေသဝိဘင်္ဂေမဟာဘူတေပဋိစ္စစိတ္တသမုဋ္ဌာနံရုပံဥပါဒါရုပန္တိဇ္ဇော်ကမေဝဝုတ္တံ။နဝုတ္တံကံဒုတ္တာရုပန္တိ။လ။မဟာဘူတေပဋိစ္စကဒုတ္တာ ရုပ်ဥပါဒါရုပန္တိဇတေနေဝဒသိတံဟောတိ။ ။ပဋ္ဌာန်းမူလဋီကာဝိပါကတိက်အဖွင့်။ ။(ယ)အာကွရာမပါ။သေသေချာချာကြည့်လေ။ ။ဇင်းအခြင်ထိဥပါဒါရုပံဟူသောပုဒ်ကို။ ယအာကွရာမပါပဲရေးသားတော်မူကြသောအဋ္ဌကထာကြီး။ဋီကာကြီးတို့သည်။များစွာရှိကြပါကုန်သေးဏ်။ ။*ဇာတိဇာဒံစတုဝိသတိဝိဓံ (ဥပါဒါရုပ်) ပုဗ္ဗေဝုတ္တံစတုဇ္ဇိဓံဘူထရုပဥ္စာတိအဋ္ဌဝိသတိဝိဓံရုပ်ဟောတိ။ အနုနုမနုဝိကံ။ တံသဗ္ဗဓိုနုဟောတု အဟောထုကံဟောတုဝိပ္ပယုတ္တံ။ ။ဟူ၍ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာအစရှိသည်တို့၌ဆိုထည်းများစွာဆိုတော်မူကြကုန်ဏ်။ ။ဇာတိဇာဓိနာပကာရေန။ ဤသို့သောအခြားအားဖြင့်။စတုဝိသတိဝိဓံ။နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိသော။ ဇာဒံဥပါဒါရုပ်။ ဤဥပါဒါရုပ်ဝင်း။ပုဗ္ဗေ။ ဂ္ဂါ.ဠ်။ဝုတ္တံ။ဖြဆိုအဝ်ပြီးသော။စတုဇ္ဇိဓံ။လေးပါးအပြားရှိသော။ဘူတရုပဥ္စ။ဘူထရုဝ်ဝင်း။ဇာတိ။ဤသို့။ ရုပ်။ရုဝ်သည်းအဋ္ဌဝိသတိဝိဓံ။ နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါးအပြားရှိသည်။ဟောတိ။ဖြစ်ဏ်။ အနုနုံ။နှစ်ဆဲ့ရှစ်

ပါးအောက်အယုတ်မရှိ။အနဓိကံ။နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါးထက်အလွန်မရှိ။ တံသဖွဲ့
အဝိ။ထိအလုံးစုံသည်လည်း။ ပေါတူ။ဟိတ်တရားသည်။နှ။မရှိ။ အပေါ
တုကံ။ဟိတ်တရားမရှိ။ပေါတုဝိပ္ပယုတ္တံ။ဟိတ်နှင့်မယှဉ်။ ။ဝိသဒ္ဒိမဂ်
အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဤအဋ္ဌကထာစကား၀ယ်။ဥပါဒါရူပ်ဟူ
သောပုဒ်၌။ယအက္ခရာပါသလား။မပါဘူးလား။သေသေချာချာကြည့်ပါ။
ယအက္ခရာမပါဘူးဟူ၍မှတ်။ထို့ကြောင့်ယခင်ပြအပ်သောပဋ္ဌာန်းမူလဋီ
ကာစကား၌လည်း။ယအက္ခရာအကျနှင့်ရေးသားတော်မူထသတည်း။
သို့အတွက်ကစ်ဆရာကား။ကျေးဇူးရင်ဝိဘာ၀နီဋီကာကျော်ဆရာကို။
အာစရိယအနုန္တဂုဏ်ကိုမထော်ပဲ။ မဟုတ်သောနေရာများကိုစစ်ဇတ်၍
အဖြစ်ထုတ်ဖေါ်ပြသော်ထည်း။ ကစ်ဆရာ၏ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း
သည်ပင်။ကြီးကျယ်သောအဖြစ် တရားကြီး တခုဖြစ်လေသတည်း။
ထို့ကြောင့်။ကစ်ဆရာ၏စကားကိုဖျက်လိုက်ပြီဟူသို့။ ။

(၁၇၄-၁၇၅-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာ၀နိယံဇ္ဈာတွိနံအင်္ဂတ်ဇ္ဈာတွိလိင်္ဂံ ဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။
နဟိကတ္ထစိပါဠိယံ အဋ္ဌကထာသုစ နိမိတ္တာသဒ္ဒါဝိယလိင်္သဒ္ဒါအင်္ဂ
တေပါကဒ္ဒေါဒိဒ္ဒေါတိ။ ။ယဉ္စတတ္ထဇ္ဈာတွိသဒ္ဒါနံ ဇ္ဈာတွာကပ္ပေါတိ
ဝုတ္တံ။တံဝိနသုန္ဒရံ။ ။နဟိလိင်္သဒ္ဒါဝိယအာကပ္ပသဒ္ဒါသဒ္ဒါနေပါက
ဒ္ဒေါဒိဒ္ဒေါတိ။ ။သေသံပနတတ္ထဝုတ္တံကိဉ္စိအဋ္ဌကထာယ အသမေန်ဝိ
တေနပရိယာယေနယုဇ္ဇတိယေ၀"။ ။ဋီကာသစ်။ ။လိင်္သဒ္ဒါသည်
နိမိတ္တာသဒ္ဒါတို့ကဲ့သို့အင်္ဂါစာတ်ကိုမပေါဘူး။ပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၌။ထို
သဒ္ဒါအင်္ဂါစာတ်ကိုပေါကြောင်းကိုမတွေ့ဘူးဟူလို။ ။မတွေ့ဘူးဘူး
ဏ်ာ။ဋီကာကျော်ကိုတော်ထုနှိုက်ထာ။ ။(ကြည့်လိုက်စမ်းသေသေချ
ာ်ာ)။ ။*တေနခေါပနသမယေနအညတြာသဘိက္ခုနော ဇ္ဈာတွိထိဂ်ံ ပါ
ဘူတံပေါတိ။ ။တေနခေါပနသမယေနအညတြာယ ဘိက္ခုနိယာထုံ
သလိဂ်ံ ပါဘုဘူတံပေါတိ။ ။ဝိနည်းပါဠိတော်။ ။အင်္ဂါစာတ်ထံ
ပင်ပေါသည်။ ။မနုဿဘူတသေ၀မနုဿဘူတံမာတရံ၀ါဝိတရံ၀
အဝိပရိ၀တ္တလိင်္ဂံ ဇိဝိတာ၀ေါရောပေတွာသကမ္မံအနုဇာနိရိယံ။ ။သဒ္ဒေ
ဟာဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာ။ ။ဤပါဠိ၌လည်း။ အဝိပရိ၀တ္တထိဂ်ံ ။တူသောထုံ
သည်။အင်္ဂါစာတ်ကိုပင်ပေါသည်။ ။ထိုကဲ့သို့၀မ္မပဒပါဠိ။အဋ္ဌကထာ
တို့၌လည်းရှိသေး၏။ ။အာကပ္ပသဒ္ဒါသည်လည်းသဒ္ဒါန်ကိုပေါ

သတ္တော်နသဒ္ဒါသည်လည်း။အာကပ္ပကုတ္တတို့ကိုပင်ဟော၏။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ကား။ ။*ဇာတ်ထိဘာဝလက္ခဏံဇာတ်ထိန္ဒြေယံ။ဇာတ်ထိတိပကာသနရသံ။ဇာတ်ထိလိင်္ဂနိမိတ္တာကုတ္တာကပ္ပါနံကာရဏာဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ ။ဟူ၍သာမညသာလာ၏။ ။အဘိဓာန်ဆရာကား။ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်တို့၌လာသောနည်းအတိုင်းပင်။ ။*လိင်္ဂတုအာဂန္တုတာဒ္ဓိ။ ပုမတ္တာဒိမှိလိင်္ဂဏော။ ။ဟုမိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ။ထို.ကြောင့်။ဋီကာသစ်ကိုအပ္ပသုတဟု။ကျွန်ုပ်ရေးသားခြင်းသည်ဟုတ်မှန်တိုင်းကိုဆိုသောကဏ်ဏုဒ္ဒိဖြစ်လေသောကြောင့်။ဘူတကထနဗိသေသနပင်တည်း။ ။

တေနခေါပနသမယေန။ထိအခါ၌။ အညတြသ။ အမည်မပေါ်ထင်သော။ဘိက္ခုနော။ ရဟန်းတပါးအား။ ဇာတ်ထိလိင်္ဂ်။ ပိန်းမတို့၏အင်္ဂါစာတ်သည်။ပါတုဘူတံ။ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။တေနခေါပနသမယေန။ ထိဆအခါ၌။ အညတြာယ။ အမည်မကျော်။ မထင်ပေါ်သော။ဘိက္ခုနိယာ။ ဘိက္ခုနိမတဉ္ဉိုးအား။ ပုရိသလိင်္ဂ်။ ယောကျ်ားအင်္ဂါစာတ်သည်။ပါတုဘူတံ။ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်ပါဠိ၏အနက်။ ။မနုသဘူတသော၀။လူဖြစ်၍သာလျှင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ။(ဇီဝိတာ၀ေါရောပေန္တသဒ္ဓိစ၀်)။ ။မာတရံ၀ါ။ အမိကိုဖျင်း။ ပိတရံ၀ါ။ အဘကိုဖျင်း။အ၀ိ၀တ္တိတလိင်္ဂ်။ လိန်ဖြန်လျက်လည်း။ ၀ါ။ လိန်ဖြန်သေ၍လည်း။ ၀ါ။ လိန်ဖြန်သည်တိုင်တိုင်လည်း။ဇီဝိတာ။ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။၀ေါရောပေန္တသ။ ချမိသောသူအား။ ကမ္မံ။ကံသည်။အနန္တရိယံ။အနန္တရိယမည်၏။၀ါ။ ရုတိ၏အခြားမဲ့၌အကျိုးပေးမြဲ၏။ ။သမ္မောဟာဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဋီကာတို့၌လည်း။ ကုသလဒုဇ္ဇလ။ အကုသလဗလ၀ကြောင့်။ပုရိသလိန်။ ပုရိသနိဗိတ်ကွယ်၍။ဇာတ်ထိလိန်။ ဇာတ်ထိနိဗိတ်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု၍။ယောကျ်ားက ပိန်းမဖြစ်သောအချက်မှာရေးသားလေသည်။ ။ပိန်းမက ယောကျ်ားဖြစ်သောအချက်၌ကား။ ဒုဇ္ဇဃအကုသိုလ်ကြောင့်။ဇာတ်ထိလိန်ကွယ်ပျောက်သည်။ဗလ၀ကုသိုလ်ကြောင့်။ ပုရိသလိန်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု။ အသေအချာပင်ရေးသားတော်မူကြလေသည်။ ။လိင်္ဂ်တု။လိင်္ဂ်သဒ္ဒါသည်ကား၄အင်္ဂါစာတ်ဖို။ အင်္ဂါစာတ်ဟူသောအနက်၌၎င်း။ ပုမတ္တာဒိမှိ။ယောကျ်ားအဖြစ်စသည်ကိုဖြတတ်သော။ လက္ခဏောစ။ လက္ခဏာဟူသော အနက်၌၎င်း။ ဘ၀ေ။ဖြစ်၏။ ။အဘိဓာန်ပါဠိ၏အနက်။ ။ထို.ကြောင့်။ကေစိဆရာ

ရေးသားသော (၁၇၄) နှင့်။ (၁၇၅) အခြတ်က စကားစုသံညီ။ တလုံးမျှ ကျမ်းဂန်နှင့်မဆိုင်။ သျှာ်ချော်ခြားယွင်းသောစကားချည်းနှင့်နှင် ဖြစ်ထေ ဏ်။ ။

(၁၇၆-အာချက်။)

*ဟဒယမေဝမနောခါတု မနောဝိညာဏာခါတုနံ နိသယတ္တာဝတ္ထု စာတိဟဒယဝဿု။ တထာဟိတံခါတုဒွယနိသယ ဘာဝလက္ခဏံ။ တဋ္ဌ ဟဒယကောဋ္ဌာသံ ရေအစုပသဘမတ္တံလောဟိတံနိသယပဝတ္တတိ။ ရူပကဏ္ဍာအင်္ဂဘသဝိပနေတသအာဂမတောယုဇ္ဈတေ စအဏ္ဍဘာ ဝေါဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဏ္ဍယံရူပံနိသာသမနောခါတု မနောဝိညာဏာခါတုစ ပဝတ္တနိ။ တံရူပံမနောခါတုယာမနောဝိညာဏာခါတုံယာ ဘံသမ္ပယုတ္တ ကာနဥ္စခမ္မာနံနိသယပစ္စယေနပဋ္ဌယောတိဇဝမာဂတံ ပဋ္ဌာနုဘစနံအာဂ မော။ယုတ္တိပနေဘံဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။

(၁) နိမ္မနဿဘူတိကာခါရာ။ဒွေခါတုကာမရူဝိနံ။
ဥပါနုဗန္ဓဝုတ္တိတ္တာ။စက္ခုဝိညာဒယောဒိယ။ ။

(၂) စက္ခာဒိနိသိတာနေတာ။တသညာခါရဘာဝေတာ။
နဝိရူပါဒိကေတေသံ။ဗဟိဒ္ဓါဝိပဝတ္တိတော။ ။

(၃) နစာဝိဇိဝိတံတသာကိစ္စနဲ့ဂုနိယုတ္တိတ္တာ။
နစဘာဝဒွယံတဿိ။အသင်္ခါရိပဝတ္တိတော်ဘာ။ ။

(၄) ထသ္မာတဒညံဝတ္ထုဂ်ာံ။ဘူတိကန္တိဝိစာနိယံ။
ငဏ္ဍာလမ္ဗုဒကာနဲ့။ဒေသနာဘေဒတောဇ္ဈာန်၊
မွေသဂ်ကိုပါဋ္ဌသ္မိ။နအာဂ္ဂါတံမဟာသိနာတိ၊ ။

ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။ဤဋီကာကျော်ဖြစ်ကားသည်။ ။ယုတ္တိ ကိုရှာကြံရာ၌။သောတုဇနတို့၏ဉာဏ်ပွါးစေခြင်းငှါသာလျှင်၊သေချာစွာ စီစစ်၍ပြဆိုတော်မူရထေသည်။စစ်စစ်မြစ်မြစ်သေချာစွာဆိုခြင်းကြောင့် ကားအပြစ်မဲ့၊မသေမချာဆိုမိသော်သာအပြစ်ရှိ၏။ ။"ဝိဘာဝနိထံ ပနယံရူပံနိသာယာတိပါဋ္ဌသညဉ္ဉဒုတ္တာ ရူပသာမည ပသင်္ဂါဟောတိ တိတံဝိသောဓေတု ယုတ္တိနာမဝုတ္တာ။ ။ပဋ္ဌာနေပနဗဟူသု အနုညာသာ ခါရဏောသုဋ္ဌာနသုဝတ္ထုနာမေနဝိသေသေတွာဝုတ္တတ္တာသောပသင်္ဂါ နထိုယေဝါတိဒဋ္ဌဗ္ဗော"။ ။ဋီကာသစ်။ ။ဤဋီကာသစ်စကားသည်မ

သင့်။"အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။ဟဒယဝတ္ထုံ ရုပ်ပါပဲဟူ၍အမည်တပ်၍မဟာခြင်းကြောင့်။ကေဒိဆရာတို့ကဲ့သို့။ လူကတ်သတ်များနှင့် တွေ့သောအခါ။ ဝိတ်ပင်တားမြစ်ရန် အတွက် လျှဉ်းပါးရသည်။ ထို့ကြောင့်။ဤနေရာ၌အဖြေကိုအကျယ်မရေးသားကပြီ။ ။

တနည်းကား။ ကေစိဆရာတို့ကဲ့သို့ အငြင်းသန်သော်။ ဝိတဏ္ဍဝါဒီစောဒကဆရာတို့က။ထိုပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။ ။*ဝတ္ထုံ၂ကုသလာနံခန္ဓာနံနိသယပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ဝတ္ထု၂အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ နိသယပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ဟုဟောတော်မူသောဒေသနာတော်ဝယ်။ ။နိသယပစ္စည်း ရိုးရိုးကတော့။ သဟဇာတနိသယ။ ပုရေဇာတနိသယဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်သ ဟဇာတနိသယ ပစ္စည်းသည်။ သဟဇာတပစ္စည်းနှင့်တူ၏။ပုရေဇာတနိသယပစ္စည်းသည်။ဝတ္ထု၂ပုရေဇာတပစ္စည်း။ ဝတ္ထုာရမ္မဏာပုရေဇာတပစ္စည်းဟူနှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ စက္ခု၂,သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယ, ဟူသော ဝတ္ထု၂ရုပ်ငါးပါးတို့သည်။ ပဋ္ဌဝိညာဉ်စိတ်, စေတသိက်,တို့အား။ ဝတ္ထု၂ပုရေဇာတပစ္စည်းတစ်ကုန်၏။မရဏာသန္နအခါစုတိစိတ်မှပြုန်၍ ရှေသည့် ဂိုသော်။ ဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူဉပါဒ်ပြိုင်သော ဟဒယဝတ္ထု၂ရုပ်သည်။မရဏာသန္နအခါ၌ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဇောတို့တွင်။ ကာမဇောတို့နှင့်တကွ။အကုသိုလ်ဇော။မဟဂ္ဂုတ်အာဘိညာဉ်ဇောတို့အား ကျေးဇူးပြုကြောင်းကို။ တောင်တွင်းကြီး ဦးပျော်ကလည်းမရေးသေး။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၏သဘောခံလည်း။အယုံအဆခက်ကြပါသေးသည်။သို့အတွက်။ယခုကေစိဆရာကိုးပါဒ်ဖြစ်သောပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။ နိသယပစ္စယေနပစ္စယော။ ဟူသောပုဒ်အရ။ နိသယမှာ။ ဥပသဒ္ဓါကျပျောက်နေပါသည်ဟု-ပြောကြပါလိမ့်မည်။ ။ကေစိဆရာသည်။ ဘုံပိုင်းခွဲ။ နိဗိတ်သုံးပါးကိုဖြဆိုသောအခန်းမှာ။စအက္ခရာကျပျောက်နေသော မူလဋီကာပါဌ်ကို။ ဋီကာကျော်ဆရာ ကြည့်ရှုမိသည်ဟု။ အပြစ်တင် သကဲ့သို့ပင်တည်း။ ။သို့ဖြစ်ပါ၍။ဥပသဒ္ဓါနှင့်တွဲယှဉ်၍။ ဥပနိသယပစ္စယေနပစ္စယောဟု။ဘုရားဒေဟာရင်းစွဲဖြစ်ပါသည်။ ။ယင်းသို့။ ဥပသဒ္ဓါနှင့်ဟောတော်မူသောအခါ။ဥပနိသယပစ္စည်းဖြစ်သွားပြီးနော်။ ။(သေသေချာချာကြည့်လိုက်ပါ)။ ။ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ဘိုးတော်ကြီးဆင်းလာခဲ့ပါတဲ့။ဥပနိသယသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါရဲ့တဲ့။ အာရုံမဏ္ဍပနိသယကို

ပဲကြိုက်သ်လား။ ပကတူပနိသယကိုပဲ ကြိုက်သလား။ ကြိုက်ရာကိုစ
ဒိန္နရိပါတဲ့။ ။ကစိဆရာကအသို့ဖြဦးမည်နည်း။ ။ထို့ကြောင့်။က
ကြီး,ဉာဏ်ကြီး, ဖြစ်သော။ ဦကာဆရာကြီးများရေးသားထားသည်ထို
ဒမဒဉာဏ်နှင့်ကြံဘန်၍ မဟျက်ဆီးနိုင်ဟူလို။ ။

*ဇ်ဝန္တိ တေနာတိဇ်ဝိတံ။တဒေဝကမ္မဇရူပပရိပါလနေနအဓိပစ္စယော
ဂတော ဇာန်ြယန္တိ ဇ်ဝိတိန်ြိယံ။တထာဟေတံ ကမ္မဇရူပပရိပါလနလက္ခ
ကံ။ ယထာသကံ ခဏာမတ္တဋ္ဌာယိနံ ဝိဟိသဟဇာတာနံ ပဝတ္တိ ဟေတု
ဘာဝေနေဝအနုပါလကံ။ နဟိတေသံကမ္မံ းယဝဋ္ဌိတိကားရဏံ းဟာတိ
အာဟာရဇာဒိနံအာဟာရာဒိဝိယကမ္မသတဝိဏာဘာဝတော။ ။ဝိဘာ
ဝနိဋ္ဌိကာကျော်။ ။ဇေတေန။ဤတရား ဖြင့်။ဝါ။ဤဘရားကြောင့်။ သတ္တဒ
သတ္တဝါတို့သည်။ဇ်ဝန္တိ။ အသက်ရှင်ကြကုန်၏။ ဇာတိ။ထို့ကြောင့်။ ဇ်ဝိ
တံ။ဇ်ဝိတမည်၏။တဒေဝ။ထိုဇ်ဝိတမည်သောတရားသည်ပင်လျှင်။ ကမ္မ
ဇရူပပရိပါဆနေ။ကမ္မဇရုပ်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်း၌။အဓိပစ္စယောဂတံတ
အစိုးရခြင်းနှင့် ယှဉ်သောကြောင့်။ ဇာန်ြယံ။ ဇာန်ြယမည်၏။ ဇာတိတသ
ထို့ကြောင့်။ဇ်ဝိတိန်ြိယံ။ဇ်ဝိတိန်ြိ ယမည်၏။တထာဟိ-တတောဇေ။ထ
ကြောင့်သာလျှင်။ဇတံ။ ထိုဇ်ဝိတသည်။ ကမ္မဇရူပပရိပါလန လက္ခ
ကမ္မဇရုပ်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ဟိ။ ထင်စွာဖြဦးအံ့။ ခဏ
မတ္တဋ္ဌာယိနံဝိ။ခဏငယ်မျှဋ္ဌိတည်သည်သည်ထည်းဖြစ်ကုန်သော။သဟဇာတ
နံ။သဟဇာတ်ဖြစ်သောတရားတို့၏။ ပဝတ္တိဟေတုဘာဝေနဝ။ဖြစ်ခြင်း
၏အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ယထာသကံ။ အကြင်အကြင်မိမိ
၏ ဥစ္စာဟူဆိုအပ်သောခဏ၏တည်နိုင်ခြင်းကို။ဝါ။ တည်နိုင်သောခဏ
ဟူသောမိမိတို့၏ဥစ္စာကို။အနုပါလကံ။စောင့်ရှောက်နိုင်သည်။ဝါ။စော
ရှောက်တတ်သည်။ဟေတု။ဖြစ်၏။ဟိသစ္စံ။ ထိုစကားမှန်စွာ။ ထော
ထိုခဏတ္တယသမင်္ဂီဖြစ်ကုန်သောတရားတို့၏။ ။(ကာရကံမှာစ
ဝါ။ခဏငယ်၌တည်ကုန်သောတရားတို့အား။ ။(ဟေတုမှာစ
ကမ္မံးယဝကံသည်ပင်လျှင်။ဦတိကာရကံ။ တည်နိုင်ပို့ထောက်ပံ့သော
အကြောင်းသည်။ နဟေတု။ မဖြစ်နိုင်။ကသ္မာ။ အဘဲ့ကြောင့်မဖြစ်နို
ပါသနည်း။အာဟာရဇာဒိနံ။အာဟာရဇရုပ်စသည်တို့၏။ အာဟာရာဒိ
ယ။အာဟာရရုပ်စသည်ကဲ့သို့။ကမ္မသ။ပြုဖြင်လိုက်သောအကြောင်း
သည်။ဝါ။ အကြောင်းကံ၏။ တဒ်ထာ ဘာဝတော။ ထိုခဏ၌ မရှိသော

ကြောင့်တည်း။ ။အချုပ်ကံသည်ဖြစ်စေရုံသာ။မစောင့်ရှောံ။မိဖုရားတို့ သည်သားသမီးတို့ကိုမွေးရုံသာမွေးသည်။ ယုယထိန်းသိမ်းခြင်း။စောင့် ရှောက်ခြင်းကိုကားမပြု။ အထိန်းတော် များကသာ ထိန်းသိမ်းရုံလေသ ကဲ့သို့။ ထို့အတူဇီဝိတိန္ဒြေတည်းဟူသော အထိန်းတော်သည်သာလျှင်။ သဟဇာတ်တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်သည်ဟူလို။ ။အာဟာရဇရုပ် တည်း ဟူသော ဆင်းရဲ သားသမီး တို့ရှာကား။ အာဟာရ သြဇာရုပ် တည်းဟူသောဆင်းရဲသူမ-မိခင်နှင့်။ရင်အုပ်မကွာတည်ရသောကြောင့်။ စောင့်ရှောက်ခြင်းလည်းရှိ၏။ ထိုစောင့်ရှောက်သော သူသည် ပင်လျှင်။ ဇနေတ္တိ-မိခင်တည်း။ ဤသို့မှတ်လေဟူလို။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်အ ဓိပ္ပါယ်။ ။ဤဝိဘာဝနိဋီကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်ကို တသတ်မှတ်၍ ထား ပါ။ ။

''ဝိဘာဝနိယံပန အာဟာရဇာဒိနံ အာဟာရာ ဒိယေဝဥ္ဇတ္တိ ယာဝိဋ္ဌ တိယံဘဝိကာရဏံဟောတိ။ကသ္မာ။တဒဝဏ္ဏရဏာမာနတ္တာ။ ကမ္မဇာနံပ နကမ္မံ ဥပ္ပတ္တိယာဇဝကာရဏံ။နဋ္ဌတိယာ။ကသ္မာ။ တဒီဏာဘာဝတော။ ဇီဝိတေနပနအနုပါလိတတ္တာဇဝေတသံခဏဋ္ဌိတိသဒ္ဒါတိ ဇာမိနာဓိပ္ပါယေ နယံဝုတ္တံယထာသက်ခဏာမတ္တဋ္ဌာ ယိနံဝိဟိသဟဇာတာနံပဝတ္တိ ဟေတု ဘာဝေနအနုပါလကံ။နဟိတေသံကမ္မံ ယေဝဋ္ဌိတိကာရဏံဟောတိ။အာ ဟာရဇာဒိနံ အာဟာရာ ဒိဝိယ ကမ္မသ တဒီဏာဘာဝ တောတိ။ တံန ယုတ္တံ။ ။ဓမ္မာနံဟိခဏဋ္ဌိတိနာမဇေကကလာပဂတသဟဇာတပစ္စယာ ယတ္တာဇဝေဟောတိ။နနာနာကလာပဂတံဇနကပစ္စယာယတ္တာ။ဇာတရထာ ဥပ္ပါဒက္ခဏော လဿမာနာနံ ဥပစယသန္တတိနံ ဝိယဋ္ဌိတိက္ခဏေလဿမာနာ ယဝိဇရတာယကုထောစိသမဂ္ဂါနတာပါဋိယံဝုတ္တာသိယာတိ''။ ။(ကေစိ ဆရာပါဋိမဇိကုံးတတ်သောကြောင့်။ ဝိသဒ္ဒါကိုထပ်မာနာယဟုန် နေဝံက ထည့်လိုက်သည်။ဤနည်းကိုအသက်ထက်ဆုံးမှတ်သားအပ်၏)။ ။''အ ဝိစ။ခဏဋ္ဌိတိနာမ သဘာဝသိဒ္ဓါဇဝ။နဟိဥပ္ပန္နာဇမ္မာ ပစ္စယ ဝေကလ္လေန အတ္တနောခဏေ သုပရိပုဏ္ဏံ အဋ္ဌတ္တာ အန်ရာဝဘိဇ်ဇိတိအဏ္ဍိ။ နစပစ္စ ယာဓိမတ္တေနအတိဇေါကတရံတိဋ္ဌိတိအဏ္ဍိ တသ္မာခဏဋ္ဌိတိယံဥပ္ပတ္တိမ္ပ ယမာနာဝိ အာဟာရာဒ ယောအနုပါလယမာနဥ္စဇီဝိတံ ပစ္ဆာဇလဝ ရုပ သန်ရတိပဝတ္တိအတ္ထောယ ဇဝဥပ္ပတ္တေအဏ္ဍိပါဌေတိစ။ နခဏဋ္ဌိတိပဝတ္တိ ယာတိ။ ဇတ္တောဝတာသဇ္ဇသံဝိခဏဋ္ဌိတိနာမဇရမာနဇနကာယတ္တာဝါဇီ

ဝိတာယတ္တာဝါနုပေဟာတိတိသိဒ္ဓံ ပေဟာတိ။ယဒိပနံတံသန္တံ တိပဝတ္တိမေ
ဝသန္တာယဝုတ္တံဆိယာ။ဧဝံသတိယုဇ္ဈေယျာတိ။ ။အဌကထာယံဝိသဇ္ဇနံ
ဝိစအနုပါလနသက္ခကာဒိမ္ဟိဝါဝေနအတ္ထိက္ခဏောယေဝတံတေဓမ္မေပါဠေ
တိတိအာဒိဝစနေယထာသန္တံ တိဋ္ဌတိထဇ္ဈတိ။ တဆာဝိစာရဒုတွာဂဒေဟာ
တဇ္ဇာတိ။” ။ကစိဋီကာသစ်။ ။

ဓမ္မာနံဟိကစ၍။ ဝုတ္တံသိယာ။ ထိနအောင်ယုံဒွေးခန်းသို့ဝင် ရှာသောစ
ကားချည်းတည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ခဏဋ္ဌိတ်ဆိုသည်ဖြာ။ ဖြစ်ဖေဟ်
ပျက်ဘက်ကယ်သဝ်တူတရားတို့နှင့်သာစဝ်၏။ ။ကလောင်ခြားကထာဝ်
ကွဲတရားနှင့်မစဝ်။ ။သည့်အတွက်နပယုတ်။ ဟုဆေးသည်။ ။အလွန်
တရာမှားတွင်းနှက်သော စကားဟူ၍မှတ်။ ။ဦးကာကျော်ကဆိုသည်
မှာ။ ကလောင်ပေါင်းအသင်းချုပ် ရှိစေကာမူ။ မိန်ကလောဝ် ကရုဝ်ကိုမိုမို
ထောက်ပံ့သည်။ အသိုးအသိုးသော ကထာဝ်၌။ အသိုး အသိုး သော
ထောက်ပံ့သူဇီဝိတ။ထောက်ပံ့သူသြဇာ။ထောက်ပံ့သူဉာဏ်တေဇာ။
၍ရုပ်တရား တို့သည် ပါကြာသည် ချည်းတည်း။ သဒိတတေ ဇောထည်း။
ဥတုဇကလောဝ်တို့၌အသိုးအသိုးထောက်ပံ့ ၏။ ။လွတစဝ်းတည်းစိုး
သွားကြရာ။အကြိုး အမှူးလုဝ်သူကိုလွေသူကြိုး ခေါ်သည်။ ထို့အတူက
လာဝ်တူ၌ပါ၌သော ဇီဝိတိန္ဒြေရုဝ်သည်။ မိမိကလာဝ်သား၊ လွေသားတ
ရုတို့ကိုစောင့်ရှောက်ကြိုးစိုးဖို့၊ အခြားသော လွေနှင့်မဆိုင်၊ ၍အတူ၍၌
လည်း။ မိမိဗုဒ်ကလာဝ်တူတရားတို့ကို သာစောင့်ရှောက်ကြောင်းကိုဖြ
လေသည်။ ။မိမိဗုဒ်မဟုတ်ဃံကလာဝ်ခြားကတရားတို့ကိုအထူန်
ဆိမ်း၍ စောင့်ရှောက်သည်ဟု။ ဦကာကျော်က ဆေးသလား။ သည်လို
လည်းအရိုဝ်အဖြက်မှုမပါပါတကား။ ။ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်။ ရုပ်ဇီဝိတ
ဟူသော။ ဇာန်ဒြိယပစ္စယုဒ္ဒေသဝါရ အဖွင့်များကိုလည်း။နားသည်အောင်
ကြည့်လိုက်ပါဦးကေစိဆရာ။ ဦကာကျော်ဆရာကြိုးအဆေါ်၌အထင်အ
မြင်ဆေးလွဲပါဘကား။ ။ခဏဋ္ဌိတိနာမသဘာဝဆိုခွါဇဝ၊ ။ဟူသော
ကေစိဆရာ၏စကားအရ။ သည်သဘာဝဆိုသည် အဘယ်နည်း။ ဆိခွါ
မကူးပါနှင့်ဦး၊သဘာဝကိုးပြာပြစမ်းပါ။ ။သေးအတ္တနောဘာဝေါသ
ဘာဝေါ။ဟူ၍ပါဠိတိုတ်ဆိုမည်။ ။အတ္တနော၏အဓမ္မည်သူနည်း။ဘာဝေါ
၏အဓမ္မည်သူနည်း။ ။သဘာဝဆိခွါဇေ။ဟုဆိုသိုက်ခြင်းသည်။ကျမ်း
ဂန်ဆိုမသက်ဝင်သော၊တရားတော်နှင့်ဆန့်ကျင်သောအပူဖြစ်လေသို့။ ။

စိတ်ဝင်ရယုတဲ့ကိုးဆယ်၌။ နာဇ်ဇိဝိတိန္ဒြေမကင်း။ နာဇ်ဇိဝိတိန္ဒြေ စောင့်ရှောက်သို့သာခဏငယ်သုံးချက်အပြည့်အစုံဖြစ်နိုင်သည်။နာဇ်ဇိဝိတိန္ဒြေမရှိခဲ့သော်။ ဥပါဒ်ရုံမျှလည်းမဖြစ်။ဗျက်ရုံမျှလည်းမဖြစ်။ တည်နိုင်ဝိုကားဝေးစွာ.။ ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကိုကြည့်။)

*သဟဇာတရူပါနုပါလနလက္ခဏံဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ ။(သဟဇရူပါနုပါလနလက္ခဏံ။ဟူ၍လည်းပါဠိ၌)။ ။တေသံပဝတ္တနဝသေ။တေသဉ်ဥပဒ္ဒပနုပစ္ဆုပဒ္ဒဝါနုံ။ယာယိတဇ္ဇာဘူတပဒဒ္ဒဝါနုံ။သန္တေဝိစအနုပါလနထက္ခဏာဒိမ္ဟိဝိဓာနေအတ္ထိက္ခဏေကာယဝတံသဟဇရူပါနိ အနုပါဒေတိ။ဥဒက်ဝိယဥပ္ပလာဒိနိ။ ယထာသကံပစ္စယုပ္ပန္နဝိစ ဓမ္မေပါလေတိ။ဓာတိဝိယကုမာရံ။ သယံပဝတ္တိတဓမ္မ သမ္မန္ဓေနေဝစပဝတ္တတိ။နိယာမကောဝိယ။ နဘင်္ဂတောဉ္ဇံ ပဝတ္တတိ။ အတ္တနောစပဝတ္တယိ တဇ္ဇာနုဗ္ဗအဘာဝေါ။ နဘင်္ဂကွဏေဒ္ဓပေတိ။ သယံဘိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ဒိယမာနောဝိယဝဋ္ဋိသေနဟောဒ္ဒိပသိခံ။ နစအနုပါလနပဝတ္တနဒ္ဓာပနာ နိဘာဝဝိရဟိတံ ယထာဝုတ္တကွဏောတသတသသာဓနတောတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဟူ၍မိန့်အပ်ထေပြီ။ ။ဋီကာသစ်ကစိဆရာကြီးဆအပ်သောအနက်နှင့်တက်တက်စင်ကွာဝေး၏။ ။ဇိဝိတိန္ဒြေယံ။ ဇိဝိတိန္ဒြေဝဉ်သည်။ သဟဇာတရူပါနုပါလနလက္ခဏော။ ဒိမိနှင့်ကလာပ်တူဖြစ်၍ဇကုပ္ပါဒဖြစ်သော ရုပ်အပေါင်းတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ။ဇကုပ္ပါဒါဇကိုရောဓသံဟဝုတ္တိနော။ ။ဟုဖြဆိုသောရူပကလာပယောဇနာအခန်းက။သင်္ကြိုဟ်ပါဠိကိုထောက်။ ။တေသံ။ထိုကလာပ်တူသောရုပ်တို့ကို။ ပဝတ္တနရသံ။ ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။တေသညောဝ။ထိုကထာပ်တူရုပ်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ဥပနုပစ္ဆုပဒ္ဒဝါနုံ။ဦးခဏ၌တည်စေခြင်းလျှင်ထင်သောအခြင်းအရာရှိ၏။ဝါ။ ဦးခဏ၌ထားခြင်းလျှင်ထင်သောအခြင်းအရာရှိ၏။ယာယိတဇ္ဇာဘူတပဒဒ္ဒဝါနုံ။ ဖြစ်စေအပ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သောတရားလျှင်နိုးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။စ။ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ အနုပါလနလက္ခဏာဒိမှိ။စောင့်ရှောက်ခြင်းသဘောစသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝိဓာနေ။အစီအရင်သည်။သန္တေဝိ။ရှိပါသော်လည်း။အထွက်ဆွေးထောယေဝ။ ဗိမိ၏ထင်ရှားစဉ်ခဏ၌သာလျှင်။တံ။ ထိုဇိဝိတိန္ဒြေသည်။သဟဇာရူပါနိ။ ဗိမိနှင့်ဇကုပ္ပါဒ။ ဇကိုရောဖြစ်သောရုပ်တို့ကို။ အနုပါလေတိ။ စောင့်

ရှောက်တတ်၏။ကိဒိဝ။,အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ဥဒကံ။ ရေသည်
ဥပ္ပလဒါနိ။ကြာအစရှိသည်တို့ကို။အနုပါလေတိဝိယ။ စောင့်ရှောက်လေ
သကဲ့သို့တည်း။ စ။ဥပမာတနည်းကား။ယထာသကံ။ ဒိဒိတို့၏ဥစ္စာအာ
ထျဉ်စွာ။ပစ္စယုပ္ပန္နေဝိ။ ပစ္စယုပ္ပန်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ။ တရားတို့
ကို။ပါလေတိ။ စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ ကိဒိဝ။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူ
ကား။ ဓာတိ။အထိန်းတော်။အချီတော်။အချွေးတော်သည်။ ကုမာရံ။မင်း
သားကို။ ပါလေ တိဝိယ။ စောင့်ရှောက် သကဲ့သို့တည်း။ စ။ တနည်း ဥ
ပမာ သော်ကဲ့သို့။ နိယာ မကော။ ထွေ သူကြီးသည်။ သယံ ပေဆိတ စ
သမ္မန္နေနေဝ၊ ဒိဒိအစေအပါးထွေတို့သားတို့နှင့် စပ်သဖြင့် သာလျှင်။ ဝ
ဝတ္တာတိဝိယ၊ဖြစ်လေ၏သို့။သယံပဝတ္တိတာမမ္မသမ္မန္နေနေဝ။ ဒိဒိသည်ဖြစ်
စေအပ်သောကလောင်တူဘရားတို့နှင့်စပ်သဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တာတိ၊ဖြစ်
၏။ဘဂ်တော၊ဘင်ခဏမှ။ဥဒ္ဓံ။အထက်ဖြစ်သောနောက်ကာလ၌။နပဝတ္တ
တိ။မဖြစ်။ကသ္မာ။ဘယ်အတွက်ကြောင့်ပါနည်း၊အတ္တနော စ။ ဇီဝိတပ
သောဒိဒိ၏ဇင်း။ပဝတ္တယိတုမ္ဘာနဉ္စ။ ဒိဒိကဖြစ်စေအပ်သော ကလောင်တ
ရုပ်တရားတို့၏ဇင်း။ အဘာဝေါ။ ချုပ်လေပြီး၍မဂ်ဖိုခြင်းကြောင့်ပါတည်
ဘဂ်ကွဆော၊ဘင်ခဏ၌။နဋ္ဌပေတိ။မတည့်စေနိုင်။ကသ္မာ။ဘယ်အတွက်
ကြောင့်နည်း။သယံဘိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ဒိဒိကိုယ်တိုင်ကပင်ပျက်ဆဲဖြစ်၍နေ
သည့်အတွက်ကြောင့်တည်း။ ဝဋ္ဋိသေနဟော ဒီးစဝ်၌ကံပ်ငြိတွယ်တ
သော။ ဒိပဆိခံ။ ဆိပိန်းသျှံသည်။ ခိုယမာနောင်္ဃ။ ကုန်လွှ ဆဲဆဲတဲ
တည်း။ယထာဝုတ္တကွဆော၊အကြင်အကြင်ဆိုဇ်ပြီးသောခဏ၌။တ
တသ။ထိုထိုစောင့်ရှောက် ခြင်းကိစ္စ၏။သာဓေးတော။ ပြီးခြင်းကြောင့်
စအနုပါဆနုပဝတ္တာနဋ္ဌပနာနုဘာဝဝိရဟိတံ။ စောင့်ရှောက်ခြင်း။ ဖြစ်
ခြင်း။တည်စေခြင်း။ထန်ဆိုးအာနုဘော်နှင့်လည်းမကင်းနိုင်။ကွတိဇဝံ
ကလို။ဒဠ္ဍဗ္ဗံမှတ်အပ်၏။ ။ဟုတ်မှန်တိုင်းဖြန်ဆိုအပ်သော ဝိသုဒ္ဓိမ
အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။

၍ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာစကားသည်။ ဇိုကာကျော်စကားထက်ပင်
လင်လေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ရေ့ရှုဖြစ်ဇိုကာမော်က။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌ
ထာကိုပစ်ပယ်၍ ရောက်တတ်ရာရာရေးသားခြင်းကို ရှုမြင်ရကုန်သေ
ပညာရှိအပေါင်း။သူတော်ကောင်းတို့က။အနှစ်သာရရှိသောကျမ်းဟူ
မှတ်သားနိုင်ကြသလျှင်ကတည်း။ ။

(၁၇၀-အဆက်။)

၍အမှတ်စဲ့(၁၇၀)အဆက်၌။ဤဆိုရမည့်အဆက်ကို ကောင်းစွာသတိ ပြုကြပါကုန်။ ။"တထွအက်မက်ါနုသာရိနော ရသဿာတိ အင်္ဂျောဟာ ရိတွာအာမာသယေပတိဋ္ဌိတာနိ အာဟာရဝတ္ထူနိ ပါစကတေဇောနဝိဝေ စိဘာနိရသာဒိဘာဝေနပဋ္ဌဓာတိဘာဂံ ဂန္ဆိတိ။တထွ ပဏီတာဆိနိဒ္ဒလဟု ကာသိနေဟာဇကာဠာသောရသောနာမ။ယောလောကေရသဓာတ်တူ တိဝစ္ဆ တိ။ ။သောပါစကတေဇဗလေနတတောဥတ္တရိတွာ ရဿဟရဏိခမနိ ဇာလာနုသာရေနဟဋ္ဌာစဥဒ္ဓဋ္ဌသကလသရီရေအာက်မက်ါနိအနုသရန္တော အနုဗရန္တောအာက်မက်ါနုသာရိတိဝစ္ဆတိ။တသသာရဘူတော။ ဥပတ္ထမ္ဘံဗ လံကရောတိ တိဥပတ္ထမ္ဘဗလကာရော။ သောဟိအာမာသယေ ပတိဋ္ဌိတ မတ္တောဝသကလသရီရေဘူတေသုဥပတ္ထမ္ဘကဗလံဇနေတိတိ။ ။ဝိဘာ ဝနိယံ ပန အာက်မက်ါနုသာရိရသဟရသဒ်ါတာတိပါဠ္ဍော။ သောဒုပ္ပါဠ္ဍော တိ"။ ။ဤကားမ့ံရွာဦကာသစ်ကေစိစကားတည်း။ ။

၍ဦကာသစ် ကေစိဆရာ ရေးသော။ယခုပါဠိအစဉ်၌။ဦကာကျော်က ဒုပ္ပါဠ္ဍလား။ဦကာသစ်ကဒုပ္ပါဠ္ဍလား။သတိထား၍ကြည့်ကြပါ။ ။ဦကာ ကျော်ပြသောစကားသည်ပါဠိလည်းမှန်၏။သဘောလည်းဟုတ်၏။ ထို. ကြောင့်။မှန်သောပုဂ္ဂိုကို။ မကောင်းသောပါဠိအနေနှင့်။ဒုပ္ပါဠ္ဍော။ဟုဆို ဖိခြင်းသည်။သံသရာဝန်လေး၏။ ။မိမိသည်မသိပဲနှင့်ယမ်းဆ၍ရေးသား ခြင်းသည်လည်း။သံသရာဝန်လေး၏။, ။ထိုရသသည်လမ်းကြောင်းမရှိ စဲနှင့်လေကဲ့သို့ဖြစ်၍ဘယ်ပုံသွားနိုင်မည်နည်း။ဝိစာရဏာဉာဏ်ထည်းအ နည်းငယ်မျှမရှိ။အာက်မက်ါနိအနုသရန္တောအနုဗရန္တော။ဟုဆိုလိုက်ခြင်း ကား။သက်သက်မဲ့အကျိုးမရှိသောအပိုအလွန်စကားတည်း။အာ်ါကြိုး ငယ်တို့ကိုပျံနှံ့စေသောကြောင့်။အာက်မက်ါနုသာရိခေါ်သည် မဟုတ်ဟူ၍ အာသက်ထက်ဆုံးဖွတ်လေ။ ။ဝိဘာဝနိဦကာကျော်ဖြဆိုတော်မူသော ပုဒ်အနေအထိုင်နှင့်။သမ္မောဟာဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ သိုးဆောင်းလူမျိုးတို့သင်ကြားသော။(ဖိဆီဩဂ်လို၌)ကျမ်းတို့အဆို နှင့်ညီ၍သေချာစွာပြဆိုပေအံ့။ ။ထိုကျမ်းတို့တွင်။သိုးဆောင်းလူမျိုးတို့ ဆရာဝန်ဖြစ်သင်ကြားသောကျမ်းကား။ ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်စပ်၍။အသက်ရှင် သောခန္ဓာကိုယ်ကိုစိပ်ဖြာ၍အသားနေပုံ။အသားဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း။ အကြောနေပုံအမျိုးမျိုး။ ဦမကြီးနေပုံ။ဦသိန်တို့နေပုံ။ အသည်းနေပုံ၌စ၍

နေပုံအမျိုးမျိုး။(ကက်ပဆင်း)ခေါ်သောခံတ်သည်။ကြီးစိုးခြုံမွှေအစိတ်သော
အရည်ဟူသောပါစကတေဇောခတ်၏တည်ရာဌာနကြီးလေးပါး။ထိုပါ
စကခတ်မီးပါသောအရည်တို့ဖြင့် ချက်အင်္ဂသောအစာတို့၏ ခြောင်းထွဲ
ကြေညက်ပုံ။ ယင်းသို့ကြေပြီးသောအရာကိုအင်္ဂါကြီးငယ်သို့ ဆောင်ယူ
သွားပုံတို့ကိုဖြစ်ဆိုသောကျမ်းသည်။(ဖဒိဆိုဖြော်လိုဇိ)ကျမ်းမည်၏။အ
ရိုးတို့ကိုဖြစ်ဆိုသောကျမ်းသည်။(အယ်နာတမီ)ကျမ်းမည်၏။ထိုနှစ်ကျမ်း
တို့တွင်။ ဝမ်းမီးကိုဖြစ်သောကျမ်းနှင့်သာဆိုင်သောကြောင့်။ ထိုကျမ်းအ
တိုင်းဖြစ်ဆိုပေအံ့။ ။ပါစကဝမ်းမီးဟူသည်။ဦးအတွင်း၌တည်သောရေ
တည်း။ပါးစပ်အတွင်း၌ရှိသောတံထွေးကဲ့သို့တည်း။ထိုအရည်သည်၎င်း
သောသတ္တိရှိ၏။စားလိုက်သောအစာတို့သည်။ထိုဦးအံတွင်းသို့ရောဝံ့သည်
ရှိသော်။ပါးစပ်၌ကြာကြာဇုံ၍ထားသောအစာကို။တံထွေးသည်လွှမ်းမိုး
ဘိသကဲ့သို့။ထို.အတူဦးထံမှစိမ့်ထွက်လွှမ်းမိုး၏။ထိုသို့လွှမ်းမိုးသော်အ
ရည်၌ငန်သောသတ္တိ။ ပူနွေးသောသတ္တိရှိလေသော ဗူးညွှန့်စ သည်ထို
ကြက်သိမ်းနွေးသာသာ ပူသော ရေနွေးအိုးတွင် ထည့်သည်ရှိသော်။ ထ
ဖြေးဖြေးရုံး၍ ဖြော့ပျောင်း ညှိုးနွမ်းခြင်းသို့ရောက်၍ ကြုံ.၍ထိုရေနွေး၌
နစ်သွားရလေ သကဲ့သို့။ ထို.အတူ ပါစကတေဇော၏တည်ရာ အရည်
ထည်း၌အစာတို့သည်။ ညှိုးနွမ်းဖြော့ပျောင်း၏။ ကြေညက်ခြင်းသို့ရော
ကြကုန်၏။ ။ရောက်၏ဟုဆိုသော်လည်း။အနည်းဆုံးငါးမှာရိက။ဆယ်မှ
ရိအထိးလဲကြာမှရောက်နိုင်သည်။ ။၍အရည်သည်။အသားထ
မဟုတ်။ အသွေးလည်းမဟုတ်သောကြောင့်။ ကာယပသာဒရုပ်၏
ရာလည်းမဟုတ်။ဘာဝရုပ်၏တည်ရာလည်းမဟုတ်။ သို့သော်လည်း
စကတေဇော ဓာတ်အဆုပ်စိုးသောကမ္မဇအင်္ဂကက္လာပ်သည်ရှိ၏။ကမ္ဘ
ရုပ်ဖွန်ကလည်း။ ဇီဝိတိန္ဒြေရုပ်သည်စောင့်ရှောက်ရမြဲတည်း။ ယင်းဆို
ဝိတရုပ်သည်စောင့်ရှောက်အပ်သောကြောင့်။ဇီဝိတနဝကလာပ်မည်၏။
ကာမသတ္တဝါတို့၌။ဇီဝိတနဝ ကဏာပ်ရကောင်းကြောင်းကို။၍အဆုက်
၌တ်ထေး။ ။*အသိတာဒိပါစကဿအင်္ဂါနောပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာနေဇီဝိထနဝ
ကဿသမ္ဘဝတော။ ။မဏိသာရမဉ္ဇူ။ပါဠိ။ ။အသိတာဒိပါစကဿ
စားအင်္ဂသောအစာစသည်ကိုချက်တတ်သော။အင်္ဂါနော။ဝမ်းဗိုး၏။ တ
ဋ္ဌာနဋ္ဌာနေ။ တည်ရာဖြစ်သောယခုဖြဆိုသော ဦ၏အရည်ဟူသောဌာန၌
ဇီဝိတနဝကဿဝ။ ဇီဝိထနဝက ကလာပ်၏သာလျှင်။သမ္ဘဝတော်ဖြစ်

သင့်သောကြောင့်တည်း။ ။ဤကားမကိသာရမဉ္ဇူ။ပါဠိ၏အနက်။ ။ယင်းသည့်ပါစကဝမ်းမိုး၏ တည်ရာ။ဦး၏အရည်ဟူသော၀တ္ထု၂၌နစ်မြုပ်၍။အစာတို့သည်တဖြေးဖြေးကြကြရလေကုန်၏။ထိုသို့ကြကြရာတွင် ကြည်ရာဥဿာနကား။ဦးမကြီး။ဦးသိန်ဟု-နှစ်မျိုးဂိုကြ၏။ ။ကောဋ္ဌာသဒေသနာတော်၌။ဦးမကြီးကို။အန္တံ-ဟူ၍ဟောတော်မူသည်။ ဦးသိန်ကို။ အန္တံဂဏ်-ဟူ၍ဟောဒေတော်မူသည်။ ။ဤ၌ဂုဏာသဒ္ဒါသည်။အသေးအနုပ်ဟူသော အပဋ္ဌာနအနက်ကိုဟောသည်။ အထပ်ဟူသော အနက်ကိုမဟောရကား။ ဦးတို့၏အပေါ်၌ ဗုံးအုပ်၍နေသော။(ပယ်ရိတိုနိယံ) ဟူ၍ခေါ်သော။ မြန်မာ့အလိုအမြွေး-အကာဟူ၍ ခေါ်သော အလွှာကိုမယူအပ်။ ။ထိုနှစ်ပါးသောဦးမျိုးတို့တွင်။ဦးကြီးအခန်း၌။ပထမစားမျိုလိုက်သောအစာတို့ကို ကောင်းစွာချက်၍ ကြည်ကုန်၏။ ထိုကြည်ပြီးသောအစာတို့ကား။ဦးမှ ဦးကလေးသို့တဖြေးဖြေး လျှောကျဆင်းသေ၏။တရွေ့ရွေ့စီးသောမြောင်းရေကဲ့သို့တည်း။ ဦးကလေးအဝိုင်းသို့ ရောဲသောအခါ။ကြည်သောအစာတို့သည်အလွန်သိပ်မွေ့ကုန်၏။နို့ရည်ကဲ့သို့ဖြူသောအဆင်းရှိကုန်၏။ ။ထိုဖြူသောအဆင်းရှိသောအစာကို။ ထိုဦးကထေး၏ အပေါ်၌။ ညောင်မြစ်မျှားကဲ့သို့ မျှားစွာသောအကြောတို့သည်ထောက်၍တည့်ကုန်၏။ ထိုအကြောတို့သည်ငယ်ကုန်၏။ အတွင်း၌အခါင်းရှိကုန်၏။ ။ထိုအကြောငယ်တို့၏ဓမ္မတာကား။ဦးကလေးအတွင်း.ကကြည်သောနို့ရည်ကဲ့သို့။နွားညှီသောအရည်တို့ကို။ဝါယောဓာတ်သတ္တိဖြင့်ရတ်ယူ၍။ ထိုမိမိတို့၏ အခေါင်းအဝြဲညှပ်ဆောင်၍။ တဆင့်ထက်တဆင့်ကြီးသော အကြောကြီးမျှားသို့ ရောက်ကြသည်။ အကြောကြီးမျှားသို့ရောက်သောအခါ။ သွေးအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲသည်။ ထိုသွေးကမှတဘဝနိအသားကိုဖြည့်စွက်အားပေသည်။ ။နို့.စို.အရွယ်ရှိကလေးတို့၏ ဓိခင်မျှား၌။ ဦးအတွင်းမှ သွေးကြော တည်း ဟူသော ပြွန်လမ်းကြောင်းဖြင့် ဆောင်ယူလာသောအစာနုမှာ။ အဆောတလျင်နို့.ကြောသို့ရောက်ရှိရကား။ ထိုနို့.ကြောသို့အစဉ်လျှံခဲ့ရာ။နို့.စို.ကလေးတို့ရတ်ယူသောအခါ။သွေးမဖြစ်မီပင်အဖြူသို့ထွက်ရကား။ဖြူသောအဆင်းရှိလေသည်။အဋ္ဌကထာကြီး၌။ ။*မာတုသိနေဟေနုပဏ္ဍာရံဟောတိ။ ။ဟူသောစကားသည်။အပဋ္ဌာနနည်းအားဖြင့် ဖြသောစကားဟူ၍မှတ်အပ်၏။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ထိုနို့.ရည်သည်။သွေးအဖြစ်သို့ မရောက်သေးလေသော

ကြောင့်။ နဂိုရဏတိကလည်းအဖြူပင်တည်း။ ။အဋ္ဌကထာဆရာကြီး
ကမ္ဘကား။ နဂိုရကသွေးသည်။ အဓိ၏မေတ္တာဝိတ်ကြောင့်၊ ထိုသွေးသ
ပင်လျှင်ဖြူလာရသကဲ့သို့မိန့်ဆိုတော်လေမူ၏။ ထို့ကြောင့်၊ အပဋ္ဌာနဉာဉ်
ဟူ၍ဒုတ်ယူအပ်၏၊ ။ထိုကလေးဂိမခင်ဗျို့၌။ အထက်အဆိုပါအကြော
တို့ရုတ်ယူသောအစာဌာ။ နှုးညံ့သော ဖွဲခြမ်းကလေးမျှားပါ တတ်သည်
ယင်းကဲ့သို့ပါလာပြီးနောက်။ တခါတရံနို့သီး၏ထိပ်မှာဆို၍ နေထိတ်
သည်။ ။ယောက်ျားတို့၌ကား။ နို့ကြောသို့စီးဝင်ရာလမ်းကြောင်းအ
ကြောပြန်မရှိ။ ကိုယ်ခန္ဓာအဝိုင်းအဝိုင်းသို့ အကြောတရှုတရသို့ဆက်၍
စီးသွားကြကုန်၏။ နှလုံးသွေးကြောကြီးသို့ မျှားစွာပေါင်းဆုံ၍ နှလုံးအ
တွင်းသို့ရောက်၏။ နှလုံးအတွင်းသို့ရောဝ်၏ဆိုသော်လည်း။ လမ်းကြောင်း
မရှိပဲ။ ကောင်းကင်မိုးပေါက် ကျသကဲ့သို့ ရောက်သည်မဟုတ်။ သွေး
ကြောတည်းဟူသောမြောင်းပြန်လုံးဖြင့် စီးဆင်းသွားသည်။ ၎င်းနောက်
ထွက်လမ်းကတဖန်ထွက်ပြန်၍။ ကိုယ်ခန္ဓာအောက်ပိုင်းအထက်ပိုင်း
သွေးကြောအစိပ်စိပ်အမြှောမြှောတို့ဖြင့်စီးသွယ်ဝင်လေသည်။ထိုသွေး
စီးသွားသောလျင် မြန်ခြင်းကား သုံးစားရှိသည်။ အမြန်ဆုံးသွေးကြော်
ကား။ တစက်ကန့်တွင်လက်မ နှစ်ဆယ်ခန့်သွားသည်။ အနှေးဆုံးသွေ
ကြောဌကား။ တမိနစ်တွင် ဆယ်လက်မခန့်သွားသည်။ ထိုသွေးအစုံ
သဓမ္မာဟဝိနာဒနီအဋ္ဌကထာတို့အဆို။ ဓမနီတေဓောတ်။ ပါဠိထေ
အဆို။ ဥသ္မာတေဓောတ် သည်ကိန်း၏။ ဤကဲ့သို့ ရဟန္တာဇာ၏ကိုယ်
ခန္ဓာဌ်ကိန်းပုံကိုဂုဏ်း။ ကိုယ်ခန္ဓာဌ်ပျံ့နှံ့ပုံကိုဂုဏ်း။ ကျေးဇူးပြုပုံကိုဂုဏ်းစသော
ယူအာဝ်၏။ ။သွေးကိုယူဆောင်သွားသည်မှာ။ ဓမနီတေဓောတ်
ဟုတ်။ အာဂါမဂ်ါနုသာရိဝါယောဓာတ်ဟူ၍မှတ်။ ။အာဂ်မဂ်ံ အနုက္ကမ
နသရတိဂဿတိတိအာဂ်မဂ်ါနုသာရိ။ ။ဟူ၍ဝစနတ်ပြုလုင်္ဂလေ။
ရသံဟရတိတိရသဟရော။ ။အာဂ်မဂ်ါနုသရိစသောရုသဟရော
တိအာဂ်မဂ်ါနုသာရိရုသဟရော။ ။ဟူ၍ကမ္မဓာရည်းသမာသ်တွဲလေ
သို့ဖြစ်၍။ ။*သေန္ဒိယကာယောပတ္ထမ္ဘနုပေါတုဘူတာပနအာဂ်မဂ်ါနု
သာရိရသဟရသဒ်ါဘာအဏ္ဏောဟရိတဗ္ဗာဟာရသိနေ ဟာဘူတာသြော
ဇာဓအာဟာရရူပံနာမ။ ။ဟူသောဋိကာကျော်ပါ၌ သာဏျင်အလွှ
ကောင်းသောပါဌ်တည်း။ ။မသိပဲနှင့်သိယောင်ကားပြုလုင်၍။ကောင်း
သောဋိကာကျော်ပါဌ်ကို။ ဒုပ္ပါဌ်ဌော-ဟူ၍ဂုဏ်း။ မကောင်းသောပိုဒ်စ

ကားကိုအနှစ်သာရ ဖွတ်ထင်၍ဂုင်း။ မဟုတ်မမှန်ရေးသားသော မုဆိုး ဖြစ်နောက်ပေါ် ငိုကာစကားကိုဟုက်လိုက်ပါ။ ။ဤကားလူကြီးလူငယ် မိန်းမယောကျ်ားတို့၌ပျံနှံ့ကျေးဇူးပြုပုံတည်း။ ။

အမိဝမ်းတွင်းဒွိကိန်းသောသူငယ်တို့ကိုကား။ ထိုသူငယ်တို့၏ချက် တိုင်သည်။ အထက်အဆိုပါ-ရသဲဟရဏာ အကြောင်တို့နှင့်။ ရသဿာ ဓာတ်သည် ပေါင်းကူးနိုင်ရုံးလောက်မျှ ဆက်သွယ်ကြ၏။ ထိုချက်တိုင် လမ်းကြောင်းအားဖြင့်စီးဝင်၍ သူငယ်တို့၏ကိုယ်အတွင်းရှိ သွေးကြော မျှားသို့ရောက်ရှိကာလ။ ဂုင်းရသဿာသည်။သွေးအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲ လေသည်။ ။သင်္ကိုဟ်၌။ ။*အဏ္ဏောဟရဏာကာဒေလဒ္ဓါနုပတ္တာဝသ မဒ္ဒုာပေတိ။ ။ဟူသော်သာစကားသည်။အကြီးအကျယ်ဖြစ်စေသည်ကိုမဆို လို။ဦးစွာအစ၌။သန္တာတိဿဓာရပ်အဟောင်းအားထောံပံ့ခြင်းမှစ၍။ မိမိ ၏ဆွေးနွေးချက်အားဖြင့်ဖြစ်စေသော သတ္တိကိုရည်၍ ဖြဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ *ယေပနကဗ္ဗိကာရာဟာရုပဇီဝိနောဂဟ္ဘသေယျကသတ္တာ။တေသံ။ ။ ယဉ္စသဘုဇ္ဇတိမာတာ။အန္ဓံပါနဉ္စဘောဇနံ။ တေနသောတထ္ထသာပေတိ။ မာတုကုစ္ဆိဂဗ္ဘာနရောတိဝစနတောမာတရာ အဏ္ဏောဟာရိတာဟာရေ နအန ဂတေ သရိရေ ဩပပါတာနံ သဗ္ဗပထမံ အတ္တနောမုခဂတံ ခေဠံ အဏ္ဏောဟရဏ်ကာလေအာဟာရသမုဋ္ဌာနံသုဒ္ဓဋ္ဌကန္တိ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်။ ။ ထို.ကြောင့်။တံဖထွဲးဒွိလည်း။ပါစကတေဇောဓာတ်ကိန်းသည်ဟုဆိုခဲ့ပြီ မဟုတ်တုံလော။ ။

(၁၇၉-အဓ်ချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနနိစ္စဝဝဘာဝေနနဂ္ဂစ္ဆ အနဂတံဗွိအနိစ္စန္တိဝတ္တုံ။တံ နသုန္ဒရံ။ ။နိစ္စသဒ္ဒေါဟိသာသနေလောကေစပါကဋော။ သောဧဝဂ္ဂဓ နကာရယုတ္တောအနိစ္စောတိဝုတ္တောတိ"။ ။ဦးကာသစ်တဲ့ဗျာတို့ကြည့်ကြ ပါ။အလွန်တရာခဲ့ခြဘွယ်ကောင်းသောစကားပေတည်း။ ။မိမိသည် အနည်းငယ်ဗဟုသုတ။ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက် ဖြစ်ပါလျက်။ နှလုံးသွင်းဝါ သနာ။ ကြမ်းထမ်းရှာသောကြောင့်။ ဦးကာဆရာကြီး မျှားကိုမိမိ၏လက် အောက်ခံဖြစ်သော ကျောင်းသား။ သာမဏေငယ်ကဲ့သို့မှတ်ထင်၍။ မ လေ့လေးမလောက်စားရေးသားကျူးလွန်ခြင်းသည်။ ပညာရှိအဆက် ဆက်တို့ကဲ့ရဲ့ဖြစ်တင်ခြင်းကိုမထောက်။သံသရာဘေးကိုလည်းမကြောံ သောကြောင့်။မောက်မောက် မာမာရေးသား မှားယွင်းရှိခဲ့သော်လည်း။

စာသင်သားတို့အာသီဥာဘ်မှာ။ချိန်ထိုးခြင်းကြည့်ရှုစရာ၊အဋ္ဌကထာစကား
တချက်ဖော်ပြ ထိုက်ပါအံ့။ ။* နိဗ္ဗစနလက္ခဏာဒီပဂေဒတောတိ
ဇေဋ္ဌပနနိဗ္ဗစနတော တာဝဇ္ဇဓ ဒုက္ကတိ အယံသဒ္ဒေါကုန်ဆို့တေ ဒိဿတိ၊
ကုန်ဆို့တဉိုပုတ်ဒုပုတ္တောတိဝဒန်တို့။ခံသဒ္ဒေါပနတုန်ဆွေ့တုန်ဆွဲ့ဟိအာကာသံ
ခန်တို့ဝစ်တိ။ကုဒန်ဆူပထမံ့သစ့်ကုန်ဆိုတံအနေကဥပ္ပန္နဝါဒြဉာနတော။ တုန်ဆွဲ့
ဗာလဇနပရိကပ္ပိတရုဝသုဘာသုခတ္တာဘာဝိရဟိတာတော။ တသ္မာကုန်ဆို
တတ္တာတုန်ဆွဲ့တ္တာစဒုက္ခန်တို့ ဝုစ်တိ။ ။ဒိသုဒ္ဒိမဂ်အဋ္ဌကထာဂ္ဂန္ထိယသ္မွ
နိဒ္ဒေသ။ ။ကေစိဆရာက။ဝါ၊ဒိုကာသစ်က။ ၊ဒုက္ခသဒ္ဒေါဟိသသာ
နေထောကေစပါကဒ္ဒေါ။ ။ဟု-အဋ္ဌကထာကိုအဖြစ်ခုထိုဦးမည်လော၊ ။
ထို့ကြောင့်။(၁၇၉)အမှတ်ကစွဲချက်ကိုဖျက်လိုက်။ ။

(၁၈၀-အချက်။)

*သဗ္ဗစ္ဆုပနေတံရူပံ အာဟောတုကံ သပ္ပစ္စယံ သာသဝံသင်္ခတံ လောကိ
ယံကာမာဝစရံအနာဒမ္မဏံ အပ္ပဟာတဗ္ဗမေဝါတိ ဧကဝိဓွိအဏ္ဏတ္တိက
ဗာဟိရာဒိဝသေနဗဟုခါဘေဒံဂစ္ဆတိ။ ။ကထံပသာဒသင်္ခါတံပဋိစ
ဝိအဏ္ဏတ္တိကရူပံနာမ။ဣတရံဗာဟိရရူပံ။ ။ပသာဒဟဒယသင်္ခါတံဆ
ဓံဝိဝဏ္ဏရူပံနာမ။ဣတရံအဝဏ္ဏရူပံ။ ။ပသာဒဇိဇ္ဇွိသင်္ခါတံသ
ဝိဓံဝိန္ဒါရရူပံနာမ။ ဣတရမန္ဒါရရူပံ။ ။ပသာဒဘာဝဒ်ဝိတသင်္ခါတ
ဒ္ဒဝိဓံဝိဣတ္ထိန္ဒြိယရူပံနာမ။ဣတရံအနိန္ဒြိယရူပံ။ ။ပသာဒဝိသယသင်္ခါ
ဒ္ဒါဒသဝိဓံဝိဩဇဋ္ဌမကရူပံသန္တိဇေဓရူပံသပ္ပဒိဓမ္မရူပဉ္စ။ ဣတရံသုခုမရူ
ဒုရေရူပံအပ္ပဒိဓမ္မရူပဉ္စ။ ။ကမ္မဇံဥပါဒိဏ္ဏရူပံ။ဣတရံအနုပါဒိဏ္ဏရူပံ။
ရူပါယတနံသနိဒဿနံရူပံ။ဣတရံအနိဒဿနံရူပံ။ ။စက္ခွာဒိဒွယံသမ္ပ
ဝသေနဃဋ်နာဒိဘေဒယံ အသမ္ပတ္တဝသေနာတိ ပဉ္စဝိဓံဝိဇဝါစရဂ္ဂါဟိကဒွာ
ပံ။ဣတရံအဇဝါစရဂ္ဂါဟိကရူပံ။ ။ဝဏ္ဏောဂန္ဓောရသောသြဇောဘူ
စတုက္ကဇ္ဇေတိအဋ္ဌဝိဓံဝိအဝိနိဗ္ဘောဂရူပံ၊ဣတရံဝိနိဗ္ဘောဂရူပံ။ ။ဣတ
ဝမဋ္ဌဝီသတိ။ဝိဓမ္မိစဒိစက္ခုဏာ။ အဋ္ဌကထာကဒိဘေဒေန။ဝိဘင်္ဂန်ယထ
ရဟံ။ ။အယမေတ္ထရူပဝိဘာဂေါ။ ၊သင်္ဂြိဟ်ပါဠိ။ ။

* ဣဒါနိယထာဥဒ္ဒိဋ္ဌရူပါနံ ဧကဝိဓာဒိနယဒဿနတ္ထံသဗ္ဗဿ ပနေ
တုဒါဒိဝုတ်။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်။ ။ဤဋီကာကျော်ကျမ်းတက်သည်
သင်္ဂြိဟ်ဆရာ၏အာဘော်ထားရင်းစွဲနှင့် ညီညွတ်သည်။ မညီညွတ်သည်
များကိုကြည့်ပါ။ ညီညွတ်၏ဟူ၍ မှတ်ကြပါလေကုန်၊အဘဲ့ကြောင့်နည်

ဟူမူ။ ။ဤဒါနိုယထာဥဒ္ဒိ ဌာရုပါနံ ဇကေဝိဓာဒိနယေနဝိဘာဇနွော။ဟူ၍ဌင်း။ ဇကေဝိဓာဒိဝသေနဝိဘာဇနွော။ဟူ၍ဌင်းမဆိုပါဘဲ။ထဒ့မည့်ဘေးကိုအဝေး ကဖြင်တော်မူသော။အရှင်သုမင်္ဂလသာမိဆရာတော်သည်။ဇကောဝိဓာဒိန ယဒဿနတ္ထံ။ဟူ၍သာသန်ရှင်းစွာဆိုတော်မူလိုက်သတည်း။ ။အဓိပ္ပါယ် ကား။ ။သဗ္ဗံပ္ပဇုပနေတံ။ကစ၍။ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓပွိအစ္ဆရိတ္တိကာဒိဘေဒေနဝိ ဘဇန်္တိ။မဆိုပဲ။ဗဟုဓာဘေဒံဂန္ထတိ။ဟု-အဆုံးသတ်၍မိန့်ဆိုသောဝါကျ ကိုဖြင်တော်မူသောကြောင့်တည်း။ ။ဤဗဟုဓာဘေဒံဂန္ထ(ကို)။တို့ဌင်ရုံးသော ဝါကျဖြင့်။ဇကေဝိနယကိုသာပြတော်မူသည်ဟုသိစေသည်။ ။ထိုဝါ ကျကို။ဇကေဝိဓပြဿောဝါကျဟုတ်သလောမဟုတ်လောဟု။စင်းစားလိုက် ပါ။ ။ဇကေဝိနယကိုဖြသောဝါကျစုဟူ၍ အသက်ထက်ဆုံး မှတ်ယူ လေ။ ။ထိုဇကေဝိနယကိုပြရုံသာပြဿည်ဟုဝန်ခံသည်။ဝိဘာဂပြုလုပ် သည်ဟုဝန်မခံပါတကား။ ။ဝန်ခံသောပါဠိပါသလား။အရိပ်အဖြက်မျှ မပါ။ ။သို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။ ရှေးဦးစွာဇကေဝိဓာဒိနယကိုပြပါလိမ့် မည်။ဌင်းနောက်မှ။ အစ္ဆရိတ္တိကာဒိဘေဒေန-တွေ့နှင့်ဝိဘာဂပြုလုပ်ပါလိမ့် မည်ဟု။ကြော်ငြာတဲ့စာပါတကား။ သေသေချာချာကြည့်လိုက်ပါကေဝိ ဆရော။ ။ထို့ကြောင့်။ ။

"ဝိဘာဝနိယံပနဇကေဝိဓနယောဝိရုပဝိဘာဂေါဧဝါတိကတွာယထာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌရုပါနံဇကေဝိဓာဒိနယံဒဿနတ္ထံသဗ္ဗံပ္ပဇုပနေတန္တိအာဒိဝုတ္တနိဝုတ္တံ။ ထံနသမေတိ။ ။ဝက္ခတိဟိ။ ။အစ္ဆရိတ္တိကာဒိဘေဒေန။ဝိဘဇန္တိယထာ ရုဟန္တိ"။ ။ဟုဋီကာသစ်ကေစိဆရာပြဆိုသောစကားသည်။ အကျိုး မရှိ။နိရတ္ထကဖြစ်ရုံမျှမက။ အကဲခတ်လွဲသည်ဟု။ ပညာရှိတို့ကရယ်လိမ့် မည်တည်း။ ။

(၁၈၁-၁၈၂-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံ အစ္ဆရိတ္တိကရုပံ အတ္တဘာဝသဒ်ါတံအတ္တာနံအဝိ ကိစ္စဥဒ္ဒိ သပဝတ္တတ္တာ။ကာမံအညေဝိအစ္ဆရိတ္တသမ္ပယုတ္တာ။တာအတ္ထိ။ရုဋ္ဌဝသေ နုပနစကွာဒိကမေဝအစ္ဆရိတ္တိကန်္တိဝုတ္တံ။ကံနသုန္ဒရံ။ ။ယဉ္စတတ္ထအတ္တ သဒ်ါတံဝါစိတ္တံအဓိကိစ္စ တသန္ဓါရဘာဝေနပဝတ္တတိတိ အစ္ဆရိတ္တံ။ တ ဒေဝအစ္ဆရိတ္တိကန်္တိဝုတ္တံ။တံဝိနသုန္ဒရံ။ ။တဆ္ဍိအတ္ထေဟိသတိ စိတ္တသ အစ္ဆရိတ္တတာနသမ္ဘဝတိ။အစ္ဆရိတ္တမေဝအစ္ဆရိတ္တိကဓမ္မာနဉ္စ အဝိသေသေသာအာ ဟဋ္ဌတိတိ။ ။ယံပနတတ္ထအထဝါယဒိမယံနဂေါဘမ။တွံကဠကလိင်္ဂရုပ

မောဘဝိဿသိတိ ဝဒန္တောဝိယ အတ္တာဘာဝဿသာတိသယံ ဥပကာရ
ကတ္တာ စက္ခာဒိနေဝိသေသတော အဇ္ဈတ္တိကာနိ တိဝုဿံ။ တံယုတ္တထ
ရံ။" ။ဒီကာသစ်။ ။

* အဇ္ဈတ္တိကရုပ် အတ္တ ဘာဝသင်္ခါတ် အတ္တာနံ အဒိကိစ္စဥ္ဒိ သ
ဝတ္တတ္တာ။ကာမံအညေပိဟိ အဇ္ဈတ္တသမ္ဘ။တာအတ္ထိ။ရဉ္ဉေသနပနစက္ခာ
ဒိကံယေဝအဇ္ဈတ္တိကံ။အထဝါယဒိမယံနေဟာမ။တွံကဉ္စုကလိဂ်ရုပမော
ဘဝိဿသိတိမဒန္တောဝိယအတ္တ ဘာဝဿသာတိ သပဋ်ဉပကာရကတ္တာ
စက္ခာဒိနေဝိသေသတောအဇ္ဈတ္တိကာနိနာမ။အတ္တသင်္ခါတံဝါစိတ္တံ အဒိ
ကိစ္စတသ ဒ္ဓါရဘာဝေန ပပဝတ္တတိတိအဇ္ဈတ္တံ။ တဇ္ဇော အဇ္ဈတ္တိကံ။တ
တောဗဟိဘူတတ္တာဇာတရံတေဝိသတိဝိခ ဗာဟိရရုပံ။ ။ဝိဘာဝနိဂ
ကာကျော်။ ။အတ္တဘာဝသင်္ခါတံအတ္တာနံ။အတ္တဟာဇ်အဝ်သောကိုယ်
ကို။အဒိကိစ္စဥ္ဒိ သ။စွဲ၍။ပဝတ္တတ္တာ။ ဖြစ်လေသောကြောင့်။အဇ္ဈတ္တိက
ရုပံ။အဇ္ဈတ္တိကရုဝ်မည်၏။ ဟိ။ထင်စွာဖြဉ်းအံ့။အဇ္ဈတ္တသမ္ဘ။တာ။အဇ္ဈတ္တ
ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ အညေဝိ။ တပါးသောတရားတို့သည်လည်း။ ကာ
အတ္ထိ။အကယ်၍ကားရှိပါပေကုန်သေး၏။ပန။ယင်းဆို၀ဉ်ရှိပါသေးသော
လည်း။ရဉ္ဇိဝသေန။အထင်ရဉ္ဇိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။စက္ခာဒိကံယေဝ။စ
စသောရုဝ်ငါးခုကိုသာလျှင်။အဇ္ဈတ္တိကံ။အဇ္ဈတ္တိကဟု၍။ပဝုစ္စတိ။ဆို
၏။အထဝါ။တနည်းဆိုကြဦး။ မယံ။ ငါတို့ငါးယောက်တို့သည်။ ယ
ဟော။အကယ်၍မဖြစ်ကုန်အံ့။တွံ။အတ္တာမည်သောအသင်သည်။ကဉ္စု
လိဂ်ရုပမော။ ဖွဲ့နှင့်တူသည်။ထင်းနှင့်တူသည်။ဘဝိဿသိတိ။ ဖြစ်ရပါ
မည်။ဇာတိဝဒန္တောဝိယ။ဤသို့ဆိုကုန်သကဲ့သို့။အတ္တာဘာဝသာ။အတ္တ
အား။ဝါ။ကိုယ်အား။သာတိသယံ။အလွန်အမင်း။ဥပကာရကတ္တာ။
ဇူးများလှပါသောကြောင့်။စက္ခာဒိနေဝ။စက္ခာဒိနိဇဝ။စတ္ဒ့ါစသောရုဝ်
ခုတို့သည်သာလျှင်။ ဝိသေသတော။အထူးအားဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တိကာနိ
အဇ္ဈတ္တိကတို့မည်ကုန်၏။ဝါ။တနည်းဆိုပို့ဂိုသေး၏။အတ္တာသင်္ခါတံ
အတ္တာဟုဆိုအဝ်သောစိတ်ကို။အဒိကိစ္စ။စွဲ၍။တသန္ဓါနဘာဝေန။ထိုး
၏ဒ္ဓါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ပဝတ္တတိ။ ဖြစ်တတ်၏။ ဇာတိတဿ။ ထို့ကြော
အဇ္ဈတ္တံ။အဇ္ဈတ္တာမည်၏။တဒေဝ။ထိုအဇ္ဈတ္တသည်ပင်။အဇ္ဈတ္တိကံ။အ
ကမည်၏။ တတော။ ထိုအဇ္ဈတ္တိကရုပ်ငါးခုမှ။ ဗဟိဘူတတ္တာ။ အ
သောကြောင့်။ တနည်းကား။ တတော။ထိုအတ္တာမည်သောတရားမှ

စိတ်မှ။ဗဟိဘူတတ္တာ။အပဖြစ်လေသောကြောင့်။ တစိသတိဝံ။နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိသော။ဇာတ်ရုံ။ဤမှာဘပါးသောရုပ်သည်။ဗာဟိရရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်မည်၏။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ပါဠိ၏အနက်။ ။ဤဋီကာကျော်ဖြစ်ကားရတွင်။ ပထမ ဝိကပ် အလိုမှာ။ အတ္တ ဘောကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောကြောင့်။ ရုပ်ငါးပါးသည်။အစ္ဆာတို့ကမည်၏ဟု- ဖြဆိုသောအချက်၌။ဤရုပ်ငါးပါးသာလျှင်။ အတ္တမည်သော်အတ္တဘောကိုစွဲ၍ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ရုပ်ငါးပါးမှကြွင်းသောတရားတို့သည်လည်း။ဒုဇ်းနည်းဝန်းပင်စွဲ၍ဖြစ်ကြ၏။ယင်းသို့အတ္တကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောတရားချင်း တူကြသော်။ ဤပသာဒငါးပါးကိုသာအဘဲ့ကြောင့်။အစ္ဆာတို့ကဟု-ခေါ်ရပါသနည်း။ပသာဒငါးပါးမှကြွင်းသောနှစ်ဆဲ့သုံးပါးသောရုပ်တို့ကိုလည်း။အစ္ဆာတို့ကပင်ခေါ်ပါတော့လောဟူသောစောဒနာကိုပယ်ခြင်းငှါ။ ။*ကာမံအညဝိအစ္ဆာတ္တာသမ္မာ။ တာအတ္ထိ။ရဇ္ဇိဝသေနပုနစက္ခာဒိကမေဝအစ္ဆာတို့ကန္တိ ဝုတ္တံ။ ။ဟူသော ပါဠိကိုမိန့်။ ။အတ္တမည်သော အတ္တဘောကိုစွဲ၍ဖြစ်သော တရားတို့သည်ကား ရှိကြပါပေ သေး၏။ မရှိသည် မဟုတ်ပါ။ ယင်းသို့ ရှိသော်လည်း။ထိုအစ္ဆာတို့ကဟူသောအမည်သည်။ ပသာဒရုပ်ငါးပါး၌သာထင်ဖြင်သောကြောင့်။ ထင်ချက်နှင့်ပင်ခေါ်လိုက်ရပါ တော့သည်ဟူလို။ ။ ဤသို့။ အတ္တာနံအဓိကိစ္စ ပဝတ္တာတိတိ အစ္ဆာတ္တံ။ ဟူသော အဗျယီဘောသမာသ်ဝိဂြိုဟ်ဖြင့်။ဝစနတ်လုပ်သည်ရှိသော်။ စွဲ၍ဖြစ်သော တရားအများဟူတွင်။ ပသာဒငါးခုကိုသာထင်ချက်နှင့်ရွေးယူကောံနှုတ်၍။ အစ္ဆာတ္တာဟူခေါ်သမုတ်လေသတည်း။ ။ဂှေးဝိကပ်အဓိပ္ပါယ်။ ။ဋီကာသစ်ကဝိက။ထင်ချက်နှင့်ရဇ္ဇိအစွမ်းအားဖြင့်။အစ္ဆာတ္တာခေါ်သည်ကိုမကြိုက်။မရှိအားဖြင့်အစ္ဆာတ္တာခေါ်ရသည်ဟု။ ။"ဇာတိဝဏ္ဏာပရိဂ္ဂဟာသဒဋ္ဌမန္ဓတာဝသေနဝတေသံဒ္ဒိန္နံအစ္ဆာတ္တိ ကဗာဟိရတာ ဝုတ္တာ။ နပဝတ္တိဒေသဝသေနာတိနိဋ္ဌမေတ္ထဂန္တဗ္ဗံ"။ ။ဟူသောဝါကျစကားကိုဆိုရှာသတည်း။ထိုစကားသည်သက်သက်မျှမသင့်။ ။အဘဲ့ကြောင့်မသင့်ပါသနည်း ဟူငြားအံ့။ ထိုပသာဒရုပ်ငါးပါးတို့ကား။ ကာမဂုဏ်၏ အကြောင်းရင်းမဟုတ်ကုန်။ ကာမဂုဏ်၏ အကြောင်းရင်းတို့ကား။ ရူပ,သဒ္ဒ, ဂန္ဓ,ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗ,ဟူသည်တည်း။ ယင်းသို့ကာမဂုဏ်၏အကြောင်းရင်းဖြစ်ကုန်သောရုပ်တို့ကိုကား။အဘဲ့ကြောင့် အစ္ဆာတ္တိကဟု-မခေါ်ပါသနည်း။ ထို့ကြောင့်။ဒဋ္ဌမန္ဓတာဝသေန။ဟူသော စကားကိုဖျက်။ ။ရဇ္ဇိဝသေန။ဟူ

သောဦးကာကျော် စကားကိုဝန်မခံပဲ။ နသုန္ဒရီ" ဟု-ဆိုဒါသော စကားကို လည်းဖျက်။ "ငင်းနော်ဆက်သွယ်၍ ဦးကာကျော်က။ စိတ်သည်အတွက် ထိုအတွက်မည်ပြီးသော်စိတ်ကိုဦး၍ဖြစ်သောပဿာဒရုင်ငါးပါးကိုအစွဲတို့က ဟု။ ပြဆိုသောစကား၌။ ခန္ဓသက်ကိုပါဠိတော်၌။ အင်္ဂါတွေမှ။ အစွဲတို့က ဝမ္မဟုဟောတော်မူသော စကားကိုဆော်၍။ စိတ်သည်အတွက်ဟူသော အာ မည်အာတိုကလေးနှင့်မရှိသင့်ပါဘူး။ အင်္ဂါတွေဟူသောအာမည်ရှည်ကြီးနှင့် သာနေရမည်ဖြစ်ရမည်ဟု။ ကေဒိဆရောကဆုံဖြန်ဒြားဒွံ့။ ။

*အတွေးနဲ့အဓိအစွဲတွေတိအဓိသဒ္ဒါသမာသဝိသယေ အဓိကာရဏ်ဆိုပဝတ္ထိအတ္ထဥ္စဂဟောတွေပဝတ္ထုတိတိ အတွေးနဲ့ အဓိကိန္တုဥ္စဒ္ဒါ သပဝတ္ထုတွေအင်္ဂါတွေ။ တေနာတိယသဆွေနာဝုဥ္စဟိတွေအင်္ဂါဗဟိဒ္ဓါအစွဲတွေဗဟိဒ္ဓါ စ သုညတံအာနေဥ္ဇွဥ္စမနသိကရောတော အင်္ဂါတွေ သုည တာဒိသုစိတ်နဲ့ ပက္ခိန္ဒတိနုပသိဒတိနသန္တိဥ္စတိနာဓိမုဥ္စတိ။ ယောစက္ခုတိဟ တတ္ထသမ္ဖဿနော။ တေနတိက္ခါနော။ တသ္မိံယေဝ ပုရိမသ္မိံသမာဓိနိဒ်တွေတိပထမဇ္ဈာနာဒိသမာဓိနိဒ်တွေ။ အစွဲတွေ မေဝါတိဆွေနဂါစရေကသိဆာဒိမှ။ စိတ်နဲ့ သဏ္ဌာပေတဗ္ဗန်ပထမဇ္ဈာနာဒိစိတ်နဲ့သဏ္ဌာပေတဗ္ဗံ။ အစွဲတွေရုတောတိဂါ စရေတွေ နိဗ္ဗာနေရတော။ သမာဓိဂါစရေကမဇ္ဈာနေဝါရုတော။(သမာ ဟိနောဇကော သန်ကြေသိတော တမာဟု ဘိက္ခု။တိ ဂါထာသေသော) အစွဲတိုသမ္ပသာဒနန်ဇွေဆွာနံ သကသန္တိ ပရိယာပန္နိတွေ အစွဲတွေနိ ဂုတွေနိ နိယကစွဲတွေဆွေအစွဲတွေသဒ္ဒါဟော်တိ။အစွဲတွေနိ သကသန္တိ တိနိယကံ။အစွဲတွေဘဝါအစွဲတိုကာတိ နိယကစွဲတွေသုပိ အဘိဓေယျာဂုန်။ဆွေ ပန အစွဲတိုကသဒ္ဒါစက္ခာဒိသု ပဝတ္ထုမာနော ဒဿိတော။နအစွဲတွေသဒ္ဒါ။အဆွေစ အစွဲတွေ အစွဲတိုကသဒ္ဒါနဲ့ ဗဟိဒ္ဓါစ ဟိရသဒ္ဒါနဲ့ ဝိယဝိသေသော။ အစွဲတိုကသဒ္ဒါဟိ သပရသန္တာနိကော သဒ္ဒေသုစက္ခာဒိသုရူပါဒိသု ဗာဟိရသဒ္ဒါဝိယပဝတ္ထုတိ။အစွဲတွေ သဒ္ဒေ ပနသကသန္တာနိကေသွေဝစက္ခု ရူပါဒိသု တတော အညေသွေဝ ဗဟိဒ္ဓ သဒ္ဒါဝိယပဝတ္ထုတိတိ။တသ္မာသဒ္ဒေတာအတ္ထတော စ အသမာနတ္တာနဲ့ ဒမေတ္ထဥ္စဒါဟရဏံယုတ္တန်။အယံပနေတ္ထအဓိပ္ပါယောဒဋ္ဌဗ္ဗော။အစွဲတွေ ဘဝါ အစွဲတိုကာတိ အယဉ္စိ ဝစနတ္ထော။ ယဉ္စအစွဲတွေ ဘဝံ။တေ အစွဲတွေနေဝဘဝိတဗ္ဗံ။တေနတံဝါစကသ အစွဲတွေသဒ္ဒသ အစွဲတိုက သဒ္ဒသစသမာနတ္ထတာ။ဉတိန္ဒြိ သဒ္ဒါနဲ့ သမာနတ္ထဘာဝတော အစွဲတွေ

ရဝဲပုံး။

ရှာတွေ့ ပဝတ္တာမာနေ အစ္ဆာတို့က သဒ္ဒေအစ္ဆာတ္တာ သဒ္ဒေါ တတ္ထ ပဝတ္တောတိ သက္ကာဝတ္တုန်။ ။ဟူသောမူလဋီကာကြီးနှင့်ညှိ၍ယူရမည်။ ။

ဤမူလဋီကာကြီးသို့သက်ဝင်သောစကားသာလျှင်အနှစ်သာရတည်း။ မသက်မဝင်သော် အနှစ်သာရမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်။ ဋီကာကျော်စကားနှင့်။ဤမူလဋီကာစကားသည်။ညီညွတ်နိုးနှောမိလေ၏။ ။ဤမူလဋီကာပါဠိဖြင့်။အစ္ဆာတို့ကသဒ္ဒါနှင့်။ အစ္ဆာတ္တာသဒ္ဒါနှစ်ပါးတို့၏ အနက်မထူးကြောင်းကိုပြသည်။အစ္ဆာဘ္ဘသဒ္ဒါ၏လည်း။ မျှားသောအာရောဂိုဏ်။မျှားသောအနက်၌ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ပြတော်မူလေသည်။ ။

အနုဋီကာကြီးစကားကိုထည့်သွင်းလိုက်ပါဦးအုံ။ ။

*ယသ ဈာနာဝုဠှ ဟိတွာတိ အာဒိနာ တေနာ နုန္နာတိ အာဒိပါဠိယာ ပေဠာပါဠိ' အတ္ထဝဏ္ဏနဒေသနာတိ။အယဉ်တတ္ထပါဠိကထဠှာနုန္နဘိက္ခု၊ အစ္ဆာတ္တာ မေဝ စိတ္တံ သဏ္ဌာပေ တိ သန္ဓိ သာ ရေတိ ဇကောဒိ' ကရောတိ သမာဒဟာတိ။ ဇ္ဈာနုန္နာ ဘိက္ခုပိဝိစ္စေဝ။ ပ။ စတုတ္ထဈ္ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဇဝံခေါ။ပ။သမာဒဟာတိ သော အစ္ဆာတ္တံ သုညတံ မနသိကရောတိ။ တသအစ္ဆာတ္တံ သုညတံ မနသိကရောတော အစ္ဆာတ္တံ သုညတာယ စိတ္တံနပက္ခန္ဒတိ။ပ။ရုစ္စတိ။ ဇဝံသန္တမေတံအာနုန္နာဘိက္ခု၊ ဇဝံသမ္ပဇာနာတိအစ္ဆာတ္တံ ခေါ၊မသုညတံမနသိကရောတော အစ္ဆာတ္တံ သုညတာယ စိတ္တံနပက္ခန္ဒတိ။ ပ။ရုစ္စတိ တိ ဇ္ဈာဘိပ်ာတတ္ထသမ္ဖဇာနော ဟောတိ။သော ဗဟိဒ္ဓါသုညတံ။ပ။ အစ္ဆာတ္တဗဟိဒ္ဓါ သုညတံ။ပ။သော အာ့နေဠ္ဆံ မနသိကရောတိ။တသ အာနေဠ္ဆံ မနသိကရောတော အာနေဠ္ဆံစိတ္တံနပက္ခန္ဒတိ။ပ။ ရုစ္စတိ တိ ဇ္ဈာတိဟာတတ္ထသမ္ဖဇာနော ဟောတိ။တေနာနုန္နာ ဘိက္ခု၊ နာတိ။ တတ္ထအစ္ဆာတ္တာ သုညတာဒိသု တိ အစ္ဆာတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ အစ္ဆာတ္တာ ဗဟိဒ္ဓါစ သုညတာယ အာနေဠ္ဆံ။ ပထမဈ္ဈာ နာဒိ သမာဓိ နိပိတ္တောတိ ပါဒကာဘူတာ ပထမဈ္ဈာနာဒိသမာဓိနိပိတ္တော။အပ္ပဂုဏာပါဒကဈ္ဈာနတောဝုဋ္ဌိတသ ဟိ အစ္ဆာတ္တံသုညတံမနသိကရောတော တတ္ထ စိတ္တံ နပက္ခန္ဒတိ။ တတော ပရိသုသန္တာနေ နံခေါကထန္တိ ဗဟိဒ္ဓါမနသိကရောတော တတ္ထာဝိ နပက္ခန္ဒတိ။တဟော ကာလေန အတ္တနောသန္တာနေကာလေနပရိသုသန္တာနေခေါကထန္တိ အစ္ဆာတ္တဗဟိဒ္ဓါ မန သိ ကရောတော တတ္ထဝိ နပက္ခန္ဒတိ။ တတော ဉာဘတော ဘာဂ ဝိ ရတ္တောဟောတုကာမောအရုပသမာပတ္တိယံ နခေါကထန္တိ အာနေဠ္ဆံ မ နသိကရောတော တတ္ထဝိနပက္ခန္ဒတိ။ ဇ္ဈာဒါနိမေစိတ္တံနပက္ခန္ဒတိတိ ဝိသဒ္ဒ

ဖိဂိုးယနုနဘဒိတဗ္ဗံ၊ ပါဒကစ္ဆာနုမေဝဇနသာဧကံပုနပ္ပုနံမနံသိကာဒတဗ္ဗံ။
ဧဝမသဒ္ဓံဆိန္နံတာပရသုမ္ဘိအဝဟန္တိ ပုနပ္ပုနံ နိသိတ နိသိတံကာ
ဧတေဝဆိန္နန္တိ သဆိဇ္ဈပရေသုဝိယာကမ္မဋ္ဌာနေမနသိကာရော ဝဟတိတိ
ဒုဿတုံတသ္မိ ယေဝါတိအာဒိဝုတ္တနိ၊ အတ္ထဇေတာစ အသမာနတ္တာတိ
ဣဒံ ကသ္မာဝုတ္တံ။ နနုနေယသု အတ္ထေသုအစ္ဆိတ္တသဒ္ဒေါဝတ္တတိ၊ တေသဇ္ဇ
ဒုဿတ္ထာ ဣစ္ဆာဓိပ္ပါတတ္ထံ နိဒ္ဒါရဏတ္ထံ အတ္ထဒ္ဒါရဝေသနေတံ ဝုတ္တံ။
စက္ခာဒိသုစအစ္ဆိတ္တိကသဒ္ဒေါအစ္ဆိတ္တာခံအဿနိဘောဝိသေသ မပါဒါယ
ပဒဿတိ ယဇေတာဘေအစ္ဆိဇ္ဇအစ္ဆိတ္တာတိ ဝုစ္စန္တေ။ အဝိစဆအစ္ဆိတ္တိကာ
နိတိဣဒံအဒ္ဓဘိကသဒ္ဒသစက္ခာဒိနံအဒ္ဓဘဘာဝဒိဘာဝနသဿာဝတော
ဣဒဉ္စဒါပနေဏာဝသေနဝုတ္တံ၊ တနေဝဟိအဒ္ဓကဆာယံအစ္ဆိတ္တိကဒုကေ
(အစ္ဆိတ္တာဘအစ္ဆိဇ္ဇကာတိဝဇ္ဇံ)။ ဧဝဉ္စသတိနဇ္ဈ သဒ္ဒေတာ အသမာန
တာဝိသိယာ။တသ္မာဒေယဝယဆာဝုတ္တေစာဒနံဒိသာဧဝနံအယံပနေ
ဣတ္ထာတိအာဒိမာဟာ။တနာတ်ဘသ္မာ။ ဘံဝါစကသဒ္ဒါတိအစ္ဆိတ္တစ္ဆိတ္တံဝါ
စကသဒ္ဒသဘ္ဘာဝတ္ထုံတဒတ္ထသအစ္ဆိဇ္ဇဘာဝသဿာဝတော။ နနေခါအာ
နုနဘိက္ခုသောဘာတိသဂ်္ဂါကာရာမောသဂ်္ဂါကာရတောသဂ်္ဂါကာ
ဧမေတံအနုယုဇ္ဇတေဘိအာဒိနာပဇ္ဇဓိတာသာရုဇ္ဇသ နေက္ခမ္မသုခါဒိနိကာ
မသာဘိတာယအဘာဝသစ ဒဿနေန သဂ်္ဂါကာရာမတာယ။ နာဟု
အာနန္ဒဇေကျပဓိသမနုပဿာဒါယတ္ထဇ္ဈာသယဇ္ဈအာဘိရတ္တာသတာသ
ဗျပသသ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါနဥ္စပ္ပဒဿေတိယျု၊ သောကပရိဒေဝါယာသာ
တိဇေဝံကျပါဒိရတိယာစ အာဒိနဝံ ဝတ္ထာ သစေဇောစိ ဒုပ္ပညာတိကော
ပဇ္ဇဓိတောဝဒေယ့၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ခေတ္တောပဒ်ဒ္ဒါဂါဝိယော ဝိယအဇ
ယောဝဏ္ဏတာနိဟရတိဇေကိတာဝေနိ ယောဇေတိ။ သယံပန ရာဇရာ
ဇမဟာမတ္တာဒိဟိပရိဝုတောဝိဟရတိတိ။ တသ္မာဝစနောကာသု ပဇ္ဇ
ဒုနတ္ထံစက္ခဒါဠ္ဍပဒ်ဴသန္တာယ ပရိသဿမဇ္ဈေဒုံသိန္နောဝိ တထာဂတော
ဇကမကာဒါတိဒဿနတ္ထံ အယံခေါပနာတိ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါတိအာဝ
တပ္ပဒုိပက္ခဝိဟာဒေဿနတ္ထန္တိ။တတ္ထ သဇ္ဇ နိမ်ဘ္ဂာနန္တိ ရူပါဒိနံ သဒ်တ္
ဒ်ဘ္ဂာနံ။ (အစ္ဆိတ္တန်ဝိသယဘူတံ)။သုညတန္တိ ဒုနတ္ထာ နုပဿနာ နုဘာ
ဒုဇ္ဇတ္တဖသသမ ပဘေဒံ။ ဧတနေဝါဟ (အစ္ဆိတ္တန်) အာဒိ။ တတ္ထဒုတိယေ
ဒိကဒုပ္ပဋ္ဌာနသဒ္ဒါ ကာရဏာရိယာယောဒဋ္ဌဗ္ဗော။သစ္စကသုတ္တေနာတိ
ဟာသစ္စကသုတ္တေ။ တတ္ထဟိ အာဘိဇာနာမိခေါပနာဟံ အဂ္ဂိဝေဿန

ရှင်ပိုင်း။

နေကသတာယပရိသာယ ဓမ္မဒေဆိတ္တာ အပိသုမံကေမေကော ဇဝံမည္ဘ
တိမမေဝအာရဏ္ဍာ သမဏောဂေါတမောဓမ္မံ ဒေသေတိတိ။ နခေါပနေတံ
အဂ္ဂိဝေဿန ဇဝံဒဒ္ဒဗ္ဗံ။ယာဝဒေဝဓိညာပနတ္ထာယတထာဂတောဓမ္မံဒေ
သေတိတိ။သောခေါအဟံအဂ္ဂိဝေဿနတာသာယဝကထာယပရိယော
သာနေတသ္မိံ ယောဝပုရိမသ္မိံ သမာဓိနိမိတ္တေ အစ္ဆရိတ္တမေဝ စိတ္တံသဏ္ဌာပေ
မိသန္နိသာ ရေမိဇေးကာဒိံ ကရောမိ သမာဒဟာမိ ယေနသုဒံ နိစ္စကပ္ပံနိစ္စ
ကာယံဝိဟရာမိတိအာဒတ္တိ။ ။ဟူ၍ပင်ပြဆိုတော်မူလေသည်။ ။ယင်း
ကဲ့သို့။ တိကမာတိကာအဖွင့် မူလဋီကာ။ အနုဋီကာတို့နှင့် စကားတည်
တည်တတ်တည်းပင်ပြဆိုသော။ဋီကာကျော်ပါ၌ကို။ ဒီဃဉာဏ်မဒ္ဒိပါပဲနှင့်
ပယ်ဖျက်ကျူးလွန်သော မဲ့ရွာဋီကာခေါ်သောနောက်ပေါက်လက်သစ်
ဋီကာ၏စကားတို့ကိုအနှစ်သာရမရှိသောစကားဟုမှတ်အပ်၏။ ။

(အတ္တသဒ္ဒါသည်။စိတ်ကိုမဟောနိုင်ဘူးဟုငြင်းဦးမည်လော)။

*စိတ္တေကာယေသသာဒေဝစ။သောအတ္တာပရမတ္တာနိ။ ။အာဠာဝန်။ ။
အတ္တာ။ အတ္တသဒ္ဒါသည်။စိတ္တေ။ စိတ်ဟူသော အနက်၌ငုင်း။ ကာယေ။
ကိုယ်ဟူသောအနက်၌ငုင်း။သဒ္ဒါဝေစ။သဒ္ဒေါဟူသောအနက်၌ငုင်း။ပ
ရမတ္တာနိ။မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်မှအပဖြစ်သော။ ပိဋကတ္တိုဂ်၏ကြံ
ဆ၍ယူအပ်သော။အနတ္တာ၏ဆန့်ကျင်ပက်ဖြစ်သော အတ္တအယူဟူသော
အနက်၌ငုင်း။ဘဒ္ဒေ။ဖြစ်၏။သော။ပုံးလိန်တည်း။ ။ဤကားအာဠာဝန်ဆရာ
အရှင်မောဂ္ဂလာန်၏အထိုတော်တည်း။ ။အရှင်မဟာကစ္စည်းဆရာ၏
အလိုတော်ကား။ ။ဇာတိဇရာမရဏာဒိဟိအဒိယတောဘိုယတေတိ
အတ္တာ။ ။ဟုမိန့်တော်မူသောကြောင့်။ ခန္ဓာငါးပါးသည် အတ္တမည်၏။
ခန္ဓာငါးပါး၌။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်းဟူသောစိတ်သည်ပါသလော။ မပါ
သလောကြည့်ပါ။ဝိညာဏက္ခန္ဓာပါ၏။ ။ထိုဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။စိတ်
ဟုတ်သလော။မဟုတ်သလောကြည့်ပါ။ စိတ်ဟုတ်ပါပေ၏။ယင်းသို့ စိတ်
ဟုတ်ခဲ့ပါသော်။စိတ်သည်ပင်လျှင်အတ္တာ။ အတ္တသည်ပင်လျှင်စိတ်မဟုတ်
ပါထော။ ။အသို့ကြောင့် ဆိုနိုင်ဦးမည်နည်း။ ။ထိုအခါဋီကာသစ်ကောဒိ
ဆရာစကားဖြန်ခက်လိမ့်မည်ဟူလို။ ။

ဤကိုးကားပြဆိုအပ်ပြီးသော။မူလဋီကာပါဠိ။အနုဋီကာပါဠိတို့မှာအ
ဓိပ္ပါယ်ကိုသိလောက်ပြီးဖြစ်သောကြောင့်ငုင်း။ အလွန်ကျယ်ဝန်းမည်ဖြစ်
သောကြောင့်ငုင်း။အနက်ယောဇနာခြင်းကိုချန်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၈၃-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနယောသယံနိဿယဝသေနစ သမ္ဘတ္တာနံအာသမ္ဘတ္တာ
နုဗ္ဗေပရိမုခဘာဝေါအညမညပတာနံ။သောပဋိဃောဝိယာတိပဋိဃော။ထ
ဆာတိပဋိဃာဟော သတိဒုဗ္ဗလသဿသနံဟောတိ။၎င်း အညမညပဋိဂုခ
ဘာဝေသတိအဂ္ဂပသဘာဝတ္တာ ဒုဗ္ဗလသဘာဝက်သဿလနံဟောတိတိ
၎ဝံမဟာဘူတဿနံ ဥပမာမတ္တံကတွာ ဝိသယဝိသယိဿနံ မေဝဂတိ
ဘံ။တံအနုပပန္နံ"" ။ ။ကေစိဒိုကာသစ်။ ။ဒိုကာကျော်ဌေဖြဆိုသော။
ဥင်းစကားသည်မဖြည့်စုံဘူးဟူလို။ ။ဖြည့်စုံသောပါဠိတော်အယူကိုဖြ
သိုသောကြောင့်။ ။သောဒုဝိခောဝိသယဝိသယိနံပဋိဿနံမဟာဘူ
တာနံအညမည ပဋိဿနန္တိ။တတ္ထဃေယနပဋိဿနနေနံ ပသာဒဿိဂျာနံ ဘ
ဝက်သဿပိကာရုတ္တိဟောတိ။ဏ္ဍံဒဝိသယဝိသယိနံပဋိဿနံနဒမ။ ယော
ရုပ္ပနလက္ခဏာနံရူပဓမ္မာနံရုပ္ပနကုဇနဿနံပဒ္ဒနဘိဇ္ဇနာဒယောပဝတ္တာနံ။
ဏ္ဍံမဟာဘူတာနံအညမညပဋိဿနံနဒမ။ ။ပဋိဃောသဟ ဝတ္တာတိ
ဘိသပ္ပဋိဃ""။ ။ဟူသောအထက်ကဝါကျစကားကိုဆိုရာသည်။ ။
ပဋိဃအပါးတရားပင်ပြားစေကာမူ။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ အလိုတော်ရှိသော
ပဋိဃတရားကား။အဘယ်ပဋိဃတရားပါနည်းဟု။ တယောံသောသူက
ထောက်၍ မေးလိုက်သောအခါ။ ကေစိဆရာက။ မည်ကဲ့သို့ဖြေဆိုမည်
နည်း။ ။ဒါဌိစိတ်ကထင်မြင်ချက်နှင့်ပဲ။ ယခ်ုးဆ၍ပြောမည်လော။သို့တည်း
မဟုတ်။အထောံအထားကလေးမျှားနှင့်ပဲ။ခိုင်ခိုင်လုံလုံပြုနိုင်မည်လော။
ယင်းကဲ့သို့ထောံလွှမ်း စစ်ဆေးလတ်သောအခါ။ ကေစိဆရာ၏စကား
သည်။အနှစ်သာရမရှိသောစကားတည်း။ မြင်တိုင်းမြင်တိုင်းသောပညာ
ရှိတို့ရယ်စရာကြီးတခုဖြစ်လေ၏။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အလိုတော်မှာ
သယဖြစ်သောအာယတနံတရား။အဏ္ဏတ်ကိုကာယတနံတရားတို့သည် ရှိ
ရှိသော။ဝိသယိအာရမ္မဏာတရားတို့၏။ အာရမ္မဏာ။အာရမ္မဏကိုက အဖြ
ဖြင့်ထိခိုက်ခြင်းကိုပင်လျှင် ပဋိဃနံကြောင်း။ ထိုကြောင်း၏ ထည့်ရာ
သပ္ပဋိဃရုပ်ဟူ၍ဖြစ်ကြောင်းဆိုတော်မူထေသည်။ ။ဝက္ခတိဟိ။စက္ခာဒိနွယံ
သမ္ဘတ္တာဝသေန။ဘာနာဒိတ္တာယံ သမ္ဘတ္တာဝသေနာတိ ပဉ္စဝိဓမ်ိဳး၀ါစရုဂ်ါတ်
ကရုပ်နှင့်။ ။၌အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏စကားကိုပင်ထောက်၍။ရုပ,သဒ္ဒ,ဂန္ဓ
ရသ,ဖောဋ္ဌဗ္ဗ,ဟူသော။ဇာတိဒ္ဓါယတနတရားတို့နှင့်။ ဣတ္ထေ,ဣသတ,ဇီဝ
နှ,ဇီဝ္ဟာ,ကာယ, ဟူသောအဏ္ဏတ်ကိုကာယတနံတရားတို့၏။အတ်ရဒ်ဘူထ

ဃန္ဓနကြိုယာသံသည်သာလျှင်ပဒိုဃဟူ၍။ဝ၊။ထိုခိုက်ခြင်းဟူ၍ဖွဲ့စွဲမြဲမြံမှတ်ယူ၎င်း။ ။ဇဟိဒ္ဓသ ဘာဝနိဒ္ဒ်။ထင်းကိုမီး၎င်ခြင်း။ငလျှင်လှုပ်၍တောင်ပြိုခြင်းမျှားကို။ သင်္ကြိုဟ်စကားလုပ်၍။လူ.ဂရ.သူ.ဂရ.မှာမ၌ဖြောပါနှင့်ဟူလို။ ။

(၁၀၄-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပန။ ။ဂတ္တိဘာဝိသယဒေသံတံ။ဖရိတ္တာဂဏ္ဍတိတိစေ။ အဓိဋ္ဌာနဝိဓေနေပိ။တာသသေသေဂါစရောသိယာတိပိ။ ။"ဝိစာရိတံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိစက္ခာဒိန္ဒြယသဇဟိဒ္ဓါဝိသယဒေသဂမနပသင်္ကါအတ္ထိတိ"။ ။ဋီကာသစ်ကေစိ။ ။*စက္ခာဒိန္ဒြယံအာသမ္ဘတ္တာဝသေနဃာနာဒိတ္တာယံသမ္ဘတ္တာဝသေနာတိပဋ္ဌဝိဓမ္မိဂေါစရဂ္ဂါဟိကရူပံ။ ။ဟူသောသင်္ကြိုဟ်စကား၌။စက္ခုသောတကို။ အာသမ္ဘတ္တာဟူ၍။ အာရုင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအဋ္ဌကထာ ဆရာကရေးသားတော်မူသည်။ မဟာအဋ္ဌကထာကြီး၌ ကား။မခွဲခြားပဲသာမညအားဖြင့်ဆိုတော်မူသည်။ ။သင်္ကြိုဟ်ဆရာအာရုင်အာနုရုဒ္ဓါ။မူလဋီကာဆရာအာရုင်အာနန္ဒာ။ အနုဋီကာဆရာအာရုင်ဓမ္မပါလအာစရိုကုန်သော။ ကျမ်းပြုဆရာဟူသမျှတို့သည်။ အာရုင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအဋ္ဌကထာဆရာနှင့်တညီတညွတ်တည်းအယူတူမျှကြကုန်၏။ ။သို့အတွက်။အာရုင်သုမင်္ဂလသာမိဋီကာကျော်ဆရာကလည်း။အာရုင်အနုရုဒ္ဓါနှင့်အယူတူမျှသူဖြစ်ရံကား။စက္ခုသောတသည်။ အာသမ္ဘတ္တာဂေါစရဂ္ဂါဟိကတရားမည်၏။ဃာနဇိဝှါကာယသည်။သမ္ဘတ္တာဂေါစရဂ္ဂါဟိကတရားမည်၏ဟူ၍။ အာရုင်အနုရုဒ္ဓါပြဆိုးတော်မူသော အဓိပ္ပါယ်ကို မြဲစေလိုသောကြောင့်ဂုဏ်း။ယင်းစက္ခုသောတနှစ်ပါးတို့သည်လည်း။သမ္ဘတ္တာဂေါစရဂ္ဂါဟိကတရားပဲဟူ၍။အယူရှိသောသူတို့၏အယူကိုနှစ်စေ လိုသောကြောင့်ဂုဏ်း။များစွာသောအကြောင်းတို့ဖြင့်ပြဆိုရာ။အခြားသောအကြောင်းတို့၌ကား။နိုက်စရာမတွေ့။ယခုတိုက်ရိုက်ပြဂါထာအဆိုရှိကား။နိုက်စရာအပြစ်ရှင်ဆောက်ကငြိဟူ၍။ နောက်တိုးဋီကာသစ်ကေစိက။အပြစ်မဖော်ပြသောအချက်တည်း။ ။နဟိစက္ခာဒိန္ဒြယသဇဟိဒ္ဓါဝိသယဒေသဂမနပသင်္ကါအတ္ထိတိ။ ။ဟူသောစကားသာလျှင်လိုရင်းဖြစ်သတည်း။ ။*ဇုဒံအာဇိဝ ပါရိသုဒ္ဓိသိလံ နာမနအာကာသေဝါ ရုက္ခာဒိသဝါဥပဇ္ဈတိ။ ကာယဝစိမနောဒွါရေသုယေဝပနဥပဇ္ဈတိ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာစသည်။ ။ဇုဒံအာဇိဝပါရိသုဒ္ဓိသိလံနာမ။ဤအာဇိဝပါရိသုဒ္ဓိသိလမဟုသည်ကား။

အာကာသေဝါ။ ကောင်းကင်၌မူထည်း။နဥပ္ပဒ္ဓတိ။မဖြစ်း ရှုကွာခြံသုဝါ။ သစ်ပင်စသည်တို့၌မူလည်း။နဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မဖြစ်။ပန်။စင်စစ်မူကား။ ကာယ ဝစီမနောဒွါရေသုယေဝ။ ကာယဒွါရ။ ဝစီဒွါရ။မနောဒွါရတို့၌ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ဖြစ်၏။ ။ဒိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဠိအနက်။ ။ဤသို့လျှင်း ပါးခြင်းမျှားလည်းရှိသေး၏။ သို့ပါ၍ထိုပသဒ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်အား လျော် စွာဖြစ်ရသောကြောင့် ဖြစ်နိုင်၏ဟူလို။ ။သဂ်ဆိုသည်မှာထည်း။ တိကွိုန်ဒြိယ။မနွိုန်ဒြိယဘို့၏အစွမ်းအားဖြင့်မျှားစွာကျယ်ဝန်း၏သို့အတွက် ယ သဘာဘူဘကိုမစင်းမစားပဲနှင့်။ဝိုကာဒကျင်ဘရာကလုံ့ပါးသောနေ ရာ၌ကား။မလျှင်းပါးသင့်ဘူးဟူ၍ဂုင်း။ ဝိုကာဒကျင်ဂာမလျှင်းပါးဒသော နေရာ၌ကား တံအနုပပန္နံ။ဟူ၍ဂုင်း။မောက်မောက်ကြွားကြွား။စေ့စေ့ ကားကား။ရေးသားကျူးလွန်သောမှုခ္ခါဖြစ်၊ ဦကာသစ်စကားကို။ ဝိဒ္ဓ ကတ္တုယဝိဒ္ဓ။ကဝိတဆူတို့ကွေ့ရိကမန္ဒစ်သက်နိုင်သလျှင်ကတားည်း။

(၁၀၅-အဲချက်။)

ဂုင်းအချက်၌ကား။ရူပသမုဋ္ဌာန်နည်းတွင်။အရူပဝိပါက်လေးခု။နွေပဋ္ဌ ဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော။ စိတ်ပေါင်းခုနစ်ဆဲ့ ငါးပါးသည်။ ပဋိသန္ဓေ နှောင်ပထမဘဝင်ကိုအစပြု၍။ စိတ်ဇ်ဉ်ပါဒ်တ်ဂုင်းဥပါဒ်တိုင်းကာလတို့၌။ ဝိတ္တစရုပ်ကိုဖြစ်စေသည်ဟု။သင်္ကြိုဟ်ကပြဆင်းသာ အဓ်ချက်တွင်။အရူပ ဝိပါက်ထေးခုကိုကြဉ်ရသော အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော အဓိပ္ပါယ် တည်း။ ။

*အရူပဝိပါကဒွိပဉ္စဝိညာဏာဝဒ္ဒိတံပဉ္စ သတ္တတိဝိခ်ဝိဓိဂ်ဒ်ဝိတ္တာသ မုဋ္ဌာနရူပံ်ာထမဘာဂ်ရပါဒါယစာယန္တမေဝသမုဋ္ဌာပေတိ။ ။သင်္ကြိုတ် ပါဠ်။ ။*ရူပဝိစာဂဘာဝဒုဒ္ဒိဗ္ဗတ္တဘာဒဟာဒုနောတဒ္ဒိဒ္ဒ ရတာယအ နောကာသဘာယစအရူပဝိပါကာရူပ ဇနနေင်းသသပစ္စယေယဟိစ္စာနုဂေ ဟိသမ္ပယောဂါဘာဝတောဒွိပဉ္စ ဝိညာဏာနိဇာတိစုဒ္ဒသစိတ္တာနုရူပံနသ မုဋ္ဌာပေန္တိ တိဝုတ်အရူပဝိပါကဒွိပဉ္စဝိညာဏာဒ္ဒိတန္တိ။ ။ဝိဘာဝနီ ဍ်ကာဒကျင်။ ။အရူပဝိပါကဒ်ပဉ္စဝိညာဏာဝဒ္ဒိတံ။ အရူပဝိပါက် လေးခု။နွေပဋ္ဌဝိညာဉ် တဆယ်သည်ကြဉ်အင်းသော။ ပဋ္ဌသတ္တတိဝိခ်ဝိဓိ ဒုးဉ်ဆဲ့ငါးပါးအာဂြားဂို သည်လည်းဖြစ်သော၊ စိတ်။စိတ်သည်။ စိတ္တသ မုဋ္ဌာနရူပံ်စိတ္တဇရုပ်ကို။ ပထမဘာဝ်ံ။ပဋိသန္ဓေနောင်ပထမဘာဝ်စိတ်

ကို။ဥပါဒါယ။ အစပြု၍။ဇာယန္တုမေဝ။ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၍သာလျှင်။ သမုဒ္ဒါ
ပေတိ။ဖြစ်စေ၏။ ။သင်္ကိုဟ်ပါဠိ၏အနက်။ ။ရူပဝိရာဂဘာဝနာ
နိဗ္ဗတ္တာတ္တာဟေတုနော။ ရုပ်၌တပ်ခြင်းကင်းသော ဘာဝနာသည်ပြီးစေ
ဖြစ်စေအပ်သော အဖြစ်ဟုဆိုအပ် သော အကြောင်း၏။ တဗ္ဘဝူရကာ
ယစ။ထိုရုပ်ကို ဖြစ်စေသောသဒ်ဘာန့်နှင့် ဝေးကြလေသော ကြောင့်ဂုဏ်း။
အနောကာသတာယစ။အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဂုဏ်း။အရူပဝိ
ပါကာ။အရူပဝိပါက်လေးခုတို့သည်ဂုဏ်း။ ရူပဇနနေ။ရုပ်ကိုဖြစ်စေသော
အချက်၌။ ဝိဇေသသပစ္စယေဟိ။ ထူးသောအကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ဗျာ
နဂ်ဟိ။ ဗျာနင်တရားတို့နှင့်။သမ္မယောဂါဘာဝတော။ ယှဉ်ခြင်း၏မရှိ
သောကြောင့်။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏာနိစ။ နှစ်ပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ဘို့သည်ဂုဏ်း။
ဇုတိ-ဇာမာနိစုဒ္ဒ သဗ်ဘာန်။ ဤတဆဲ့လေးပါးသော စိတ်တို့သည်။ရူပံ။
ရုပ်ကို။နသမုဒ္ဒါပေန္တိ။မဖြစ်စေကုန်။ ဇာတိမနဆိကတွာ။ဤသို့စိုက်စိုက်။
နှလုံးပိုက်၍။ အရူပဝိပါကဒွိပဉ္စဝိညာဏာ ဝဇ္ဇိတန္တိ။လ။ ဝဇ္ဇိတံဟူ၍။ဝါ။
ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန။ အာဂုင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ ဝုတ္တံ။ဆို
တော်မူအပ်၏။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်ပါဠိ၏အနက်။ ။“ဝိဘာ
ဝနိယံပနရူပဝိရာဂ ဘာဝနာ နိဗ္ဗတ္တာတ္တာဟေတူ နောတဗ္ဘဝူရတာယာတိ
ဝိကာရဏံဝုတ္တံ။ တံအကာရဏံ။ ။ရူပါရူပဝိရာဂဘာဝနာဘူတမဂ္ဂ
နိဗ္ဗတ္တာသ လေပကုတ္တာရဝိပါကာသ ရူပေါကာသေ သတိ ရူပဇနကတာ
ဒဿနတောတိ”။ ။ကေစိဋီကာသာ။ ။ရူပဝိရာဂဘာဝနာဟူသော
အစွမ်းကြောင့်။အရူပဝိပါက်သည်ရုပ်ကိုမဖြစ်စေဘူးဟု။ ဋီကာကျော်ပြ
ဆိုသောအကြောင်းသည်။ အကြောင်းမဟုတ်ဘူးဟူလို။ ။ဆုံးဖြတ်
ချက်ကား။အကြောင်းဟုတ်၏။ ။*တဒေဝသညာဝိရာဂံဘာဝေတွာ
အာသညသတ္တေသု။အနာဂါမိနောပနသုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ။ဟူ
သောသင်္ကိုဟ်ကမ္မ စတုက္ကစကားနှင့်။ တိုက်ဆိုင်၍ ဂုဏ်းလင်းချက်ထုတ်
လိုက်ပါ။ ။အာသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ အဘဲ့ကြောင့်သညာမဖြစ်ပါ
သနည်းဟုမေးသောအခါ။ကေစိဆရာကအာဘယ်သို့ဖြေမည်နည်း။ ။ထို့
ကြောင့်၊ကေစိဆရာပယ်မိသောစကားသည်။ မိမိ၏ဗဟုဿုတဂုဏ်ရင်းစွဲဖြစ်သော
သင်္ကိုဟ်နှင့်ပင်မညီမညွတ်ဖြစ်လေ၏။ ။အာသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။
အဘဲ့ကြောင့် သညာမဖြစ်ပါသနည်းဟူမူ။ အနော ကာသဖြစ်လေသော
ကြောင့်မဖြစ်ဟူလို။ ။အဘဲ့ကြောင့်အနောကာသဖြစ်ရပါသနည်း။ ။

သညာဝိရာဂံကို။ဘာဝေတွာ။သောကြောင့် အံ့နောကာသဖြင့်ရပါ၏တော့
သည်းဟူလိုသော်။ ။အသက်ထက်ဆုံးမှာဘ်သားရမည်ကေးဇဲဆရာ။ ။

(၁၈၄-အချက်၊)

ဤအချက်၌းပဒိုသန္ဓေစိတ်ဟူသမျှသည်းဝင်လျှင်။ ရုပ်ကိုးဖြစ်စေနိုင်း
ယင်းသို့ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်ဖြင်ါလျက်။ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်
သောတရားသို့ဆည့်သသ်မှာ။အဘယ်အးကြောင်းရှိပါသနည်း။ ။ထို
အးကြောင်းကိုမပြုဖြို့သောဟု-စောဒနာတွေးရှိသောကြောင့် ၊*ပဒိုသ္ဓိ
စိတ္တံပန ရုတိုဒိဘ္ဘဒ္ဓကေးဒိသတိဘဝင်္ဂံသေဘအန္တော ဂဗ္ဘေဝစိတ္တန်ရံ
ဟောကိတိနဘသေဘန္ဒံကတံ။ ။ဟူသောပါဠိကို။ဝိဘာဝေးကာကျော်
ဆရာဖြဆိုတော်မူလေသည်။ ။ပန၊အဒိုတပါးကိုဆိုဦးအံ့။ ပဒိုသ္ဓိ
စိတ္တံ ပဒိုသန္ဓေစိတ်သည်ဌင်း။ ရုတိစိတ္တန္တရုဘိစိတ်သည်ဌင်း၊ ဇကုနဝိသ
တိဘဝင်္ဂံသေဘာ။ တဆုယုတ်နှစ်ဆယ် သောဘဝင်ဆိုသာဌင်။ အန္တော
ဂဗ္ဘော။ အတွင်းဝင်သေားကြောင့်။စိတ္တန်ရံ။စိတ်တပါးသဉ်။နဟောတိ
မဖြစ်ပါပေ။ဤဘိတသ္ဒေ၊ထို့ကြောင့်။ တသာ။တိုပဒိုသန္ဓေးတ်ဇ၏။ ဝတ္ထုံ
ကြဉ်ခြင်းကို နံကတံ။မဟိုအပ်။ ။အင်္ဂါယ်ကားပေါ်၏။ ။ငိုကာ
ကျော်အလိုသော်။ ။

"ဝိဘာဝနိယံပန ပဒိုသန္ဓိစိတ္တံ ပန ဒုတိစိတ္တန္တရုကေနဉ်သတိဘဝင်္ဂံ
သေဘအန္တောဂဗ္ဘေဝစိတ္တန်ရံနဟောတိနတသဒ္ဓေနံကတန္တိဝုတ္တံ
တတ္ထကေနဉ်သတိဘဝင်္ဂံသေဘါတိနဝုတ္တဗ္ဘံ။ ။အရုပဉ်ပါကသဒ္ဒ
ရုပဇာတဝဒ္ဓိဘတ္တာတိ"။ ။ငိုကာသဉ်းကစိဆရာတဲ့ကြဉ်ကြပါ။
အတ္တုကြံသန်း ပရဝမ္ဘဉ်းဘရားဘယ်မျှ လောက်အားကြီးသောသူဆိုတာ
ပဒိုအပြစ်ကိုးဒိပဒိထင်ရှားစွာပြင်ပြနိုလေ၏။ပဒိုဒ္ဓပါဝိစ္ဆ။ မင်္ဂလ်ဆွတရားဒို
စက်၍ပြပဒိမှားသော်လည်း။ငိုကာကျော်ကျမ်းစကားတော်ဆည်။အသွး
အသာအနည်းငယ်မျှမယူက်။ ။အလုံးစုံးသောပဒိုကတ်ထော်သုံးပုံသည်
ဖြည့်စုံသောနည်းပေါင်းလေးဆယ်တို့ဖြင့်ခြံရုံ အပ်သောကြောင့်၊ယထာ
လာဘနည်းစ သည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဆို တော်မူသော၊ ငိုကာကျော်
ကျမ်းကြီး။ ကျမ်းခိုင်၏ စကားကို။ ပဂိုဒ်တပါရဒိ သမ္မာမောဂိုကုန်သော
ဉာဏ်နုန့်သောသူတို့၏ အချာမဟုတ်ဘူးဟူလို။ ။အကယ်၍ထိုသုဖြင့်
သည့်အတိုင်း။အရုပဉ်ပါကိုလေးရကိုကြဉ်၍။ ။ပန္နရသဘဝင်္ဂံသေ
အန္တောဂဗ္ဘော။ ။ဟူ၍ငိုကာကျော်ဆရာကပဉ်ယောဉ်မှား၍ဆိုမိဖြား

အံ့။ပဋိသန္ဓေစိတ်။ရတိစိတ်သည်။ တဆဲ့ငါးပါးသော ဘဝင်သို့ အတွင်း ဝင်သောကြောင့်ဟုဆိုက။အရုပဝိပါက်စိတ်သည်။ဘဝင်စိတ်မဟုတ်ဟူ သောအဓိပ္ပါယ်ရောက်၏။ထို့ကြောင့်။ ကုသိုလ်တပဲ့။ငရဲကတဝိဿာဆို သောစကားကဲ့သို့။ အကျိုးကနည်းပါး၍။ အပြစ်ကပွါးများသောမသင့် သောစကားကို။ကျမ်းဆရာကြီးများကမသုံးနိုင်ပါဘူးတဲ့ကေစိဆရာ။ ။

(၁၀၇-အချက်။)

*ကိဋ္ဌာဝိနကတံ။ပဋ္ဌာဇာတပစ္စယဂရဟိတံပနအာဟာရာဒိဟိစ အနုပ ထဒ္ဓံဒုဇ္ဇလဝတ္ထုံနိဿာယပဝတ္တတ္တာအတ္တနောစအာဂန္တုကတာယကမ္မဇ ရူပေဟိစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနံဌာနံ ဂဟေတွာဌိတတ္တာစပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ရူပသ မုဋ္ဌာပကံနဟောတိ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။ဤဋီကာကျော်ပါဠိ ဖြင့်။ပဋ္ဌဝေါကာရဘူဒ်ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့သည်။ မိမိတို့နှင့်အတူတကွဥပါဒ်ပြုင်သောဟဒယ ဝတ္ထုရုပ်သည် အားနည်းရ ကား။ထိုဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို မှီသောစိတ်သည်လည်း။ အားနည်းလေ၏။ စိတ်တို့ မည်သည်မှာလည်း။ ဥပါဒ်အခါ၌သာအားကြီးရ၏။ ယင်းသို့ဖြစ် ၍စိတ်၏ အားကြီးရမည့်။ဥပါဒ်အခါတည်းဟူသော။ ကာလသမ္ပတ္တိအခါ က။အားမကြီးလိုက်ရသည့်အတွက်ကြောင့်။ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။ ရုပ် ကိုမဖြစ်စေနိုင်။ယင်းသို့ဥပါဒ်အခါကပင်ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သော်။ထိုပဋိ သန္ဓေစိတ်သည်။ မိမိ၏ဋ္ဌိတက္ခဏ၌ရုပ်ကိုဖြစ်စေပါတော့လောဟူဖြန်မူ။စိတ် သည်ဋ္ဌိတက္ခဏသို့ရောက်သောအခါ။ဟာနိဒသကသို့ရောက်သော လူအိုကဲ့ သို့ဖြစ်၍။ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်တော့ကုန်ပြီ။စိတ်၏ဘင်္ဂခဏ၌ကားဆိုဘွယ်မ ရှိ။(ပဌာန)ပင်တည်း။ထို့ကြောင့်။ပဋိသန္ဓေစိတ်၌။ စိတ္တဇရုပ် ကာဇော်းရ လေသည်ဟူလို။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်ပြုင်ရသော။ဟဒယဝတ္ထု ရုပ်သည်အားရှိသလော။အားမရှိသလောဟူဖြန်မူ။ အားမရှိနိုင်။ ဘယ်အ တွက်ကြောင့်အားမရှိနိုင်ပါသနည်း။ ။ပဋ္ဌာဇာတပစ္စယဂရဟိတံပနအာ ဟာရာဒိဟိစအနုပထဒ္ဓံ။ ။ဟူသောနှစ်ဝါကျကိုမိန့်။ ။ဤအလိုအားဖြင့်။ ထိုပုဒ်တို့သည်၊ဒုဇ္ဇလဝတ္ထု၊။ဟူသောဝိသေသယျပုဒ်၏။ ဟေတုမန္တဝိသေ သနတို့ချည်းတည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ပဋ္ဌာဇာတပစ္စယဂရဟိတံ-ပဋ္ဌာဇာ တပစ္စယဂရဟိတတ္တာစ အာဟာရာဒိဟိအနုပထဒ္ဓံ-အာဟာရာဒိဟိ အနုပ ထဒ္ဓတာစ။ ။ဟုဖြင်လိုက်ပါဟူလို။ ။တနည်းကားရုပ်ဟူက။ မည် သည့်ရုပ်မျိုးမဆို။ဋ္ဌိခဏသို့ရောက်မှအားရှိမြဲတည်း။ သို့ဖြစ်၍ ဋ္ဌိခဏသို့

ရောက်သောရပ်ကိုမဖွဲ့ရလေးသောကြောင့်။ ထိုပဉ္စသနွေးတိတ်သည့် အားနည်းသတည်းဟုဖြတ်တော်မူသည်။ ။ပဉ္စာဇာတပဉ္စယဇနီတံပနအာဟာရဒီဟိစအနုပထဒ္ဓံ။ ။ဟူသောပါဠိကိုဆိုသည်။ ဤအသံအားဖြင့် ၎င်းပုဒ်ဘို့သည် ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုဟု။ ဟူသောဝိသေသယူပုဒ်၌။ ဘုဉ်ဘကထန ဝိသေသန ပုဒ်ချည်းတည်း။ ယုံမှား ငဲ့ရာတွေ့ချက်မျှမရှိကြပြီ။ ယင်းသို့ဘူတကထနဝိသေသနပုဒ်ပေါင်းတရားလေးထည့်၍ ဆုံးသတ်လည်းအပြစ်မရှိ။ အကျိုးသာနှံ့လေသည်။ အဘဲ့ကြောင့် အကျိုးရှိပါသနည်း ဟူဖြန်မူ။ သဘာဝမွေ့ ထင်ရှားသည်ထက်။ ထင်ရှားရေသောကြောင့်။ အကျိုးကြီးစွာရှိပါ၏ဟူသို့။ ။(သေသေချာချာမှတ်သိုက်နော်)။ ။ဓိတ်ဘိုသည်ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြစ်စေ၏ဟူ၍။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်ပြဆုံပါသည်။သို့အတွက်ပဋိသန္ဓေစိတ်ကားရုပ်ကိုမဖြစ်စေဟု-မှတ်ရပြီ။ ပထမဘဝင် ဆစရှိသော နောက်နောက်သော စိတ်တို့ကား။ စိတ္တဇရုပ်ကိုဖြင့်စေ၏ဟု-မှတ်ရပြီ။ ။ထိုစိတ်နှစ်ပါးတို့၏ထူးခြားသောအချက်ကို ပြော ပြစမ်းပါဟု မေးခဲ့သော်။ အသို့ဖြေမည်နည်း။ ။(စဉ်းစားသိုက်စမ်း)။ ။ဆထမ ဘဝင်စိတ်မှာ။ မိမိကားကျွေးမွေးပြုလိုက်သော။ ပဋိသန္ဓေဇင်္ဘ၏ မိရာဖြစ်ခဲ့ဘူးသော။ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ပဉ္စာဇာတပဉ္စသည်းကိုဒြိုးဖြစ်လေသောကြောင့်အားရှိ၏။ ထိုအားရှိသောပဉ္စာဇာတပဉ္စသည်းကိုရပြီးဖြစ်သောဟဒယဝတ္ထုဒုဗ္ဗလကို မှီရသောကြောင့်။ ထိုပထမဘဝင်စိတ်သည့် အားရှိ၏။ အားရှိခြင်းသောကြောင့်။ ဓာတုကမ္မဇဟူသော ဒုတိယဘဝင်မှာလည်း။ ဒုဒါက ပဉ္စာဇာတသတ္တိအားဖြင့်ကျွေးမွေးပြုလိုက်သော။ပထမဘဝင်နှင့်ညပါဒိသောဟဒယဝတ္ထုဒုဗ္ဗလကိုမှီရသောကြောင့်အားကြီး၏။ အားကြီးသောကြောင့် စိတ္တဇဒွေကို ဖြစ်စေ၏။ ။(ဤနည်းဖြင့်သွားထေ)။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍စိတ္တဇရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသောစိတ်ဟူသမျှတို့သည်။ပဉ္စာဇာတပဉ္စသည်းကို ဒုဗ္ဗလရုပ်ကို မှီရသည်ချည်းတည်း။ ။သို့အတွက်တပါးသော စိတ်တို့နှင့် နှိုင်းချိန်မေးထဲ့ဘို့သောဧကန္တအပေါဟိကိုမြင်တော်မူသော။ဝိဘာဒိဋ္ဌိကာဆရာသည် ဆုံးရှုံးမြဲတ်သည်။ ။ပဉ္စာဇာတပဉ္စယဇရုတိတံဒုဗ္ဗလဝတ္ထုံ။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။ဧထေကစ္စေပမာဒတ္ထရသေန်ကား။ဆင်းရဲသောသူတယောက်နှင့်၊ချမ်းသာသောဒုတယောက်တို့ထိုင်နေကြစဉ်၊ မြင်သောသူတဦးက။ ဟိုသူသည်ချမ်းသာပါလျက်ကနှင့်။အာမောင်သည်ဘယ်အတွက်ကြောင့်

ဆင်းရဲပါသနည်းဟု မေးသောအခါ။ကျွန်တော်သည် ဟုံသူကဲ့သို့ ဥစ္စာ ပစ္စည်းမရှိသောကြောင့်ဆင်းရဲရပါသည်ဟု။ စောဒကစကား၏ နောက် ယောင်ခံပြီးဖြေတော့မည်မရချတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ။"ဝိဘာဝနိယံ ပန ပဆ္ဆာဇာတပစ္စယာရုဟိတံ ပန အာဟာရဒိဟိစ အနုပထဒွံ ဒုဇ္ဇလ ဝတ္ထုံ နိဿာယ ပဝတ္တတ္တာ အတ္တနောစ အာဂန္တုကတာယ ကမ္မဇရူပေဟိစ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနံဌာနံ ဂဟေတွာဌိတတ္တာတိကာရဏံဝတ္တုံ။ တတ္ထပဆ္ဆာ ဇာတပစ္စယရဟိတန္တိ ဇာတဒိဝစာရေတဗ္ဗံ"။ ။ဟူ၍ပြဆိုသောဋီကာသက် ၏စကားသည်။သက်သက်မဲ့မှားယွင်းဖေါက်ပြန်။ဥာဏ်မမှီသောစကား သာတည်း။ ။ဌိတိကာလမပါဒါဃ။ ဟူသောစကားနှင့်ကပ်လုံးထုတ် ဖြန်သည်မှာ"ထိုပဋိသန္ဓေ၏ဌိသွေ့ရောက်သောအခါ။ စိတ်၏ငိပတ္တိကာလ ဖြစ်၍နေပြီ။ဋီကာကျော်၏စကားနှင့်မဆိုင်။ဋီကာကျော်ဆရောက။ စိတ်၏ သမုဋ္ဌာကာလ ဟူသော ဥပါဒ်ခဏာဌ်။ ရုပ်၏ ဒုဇ္ဇလ ဖြစ်ကြောင်းကိုသာဖြ သည်။ ။ဋီကာကျော်ဖြသည့်အတိုင်း။ ၎င်းကာလဌ်ဒုဇ္ဇလဖြစ်သည်။ မ ဖြစ်သည်ကိုသာလိုချင်သည်။ ။အပေတတ္ထဒေါသရောက်သောစကား မျိုးတွေကိုအလိုမရှိ။ ထို့ကြောင့်။ (၁၀၇) အဖွတ်ကစကား ရကိုဖျက် လိုက်ပါဟူလို။ ။

(ပဆ္ဆာဇာတပစ္စည်းအဆုံးအဖြတ်။)

ပဆ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည်။အတ္ထိပစ္စည်းမျိုး၌ပါဝင်၏။ ပဆ္ဆာဇာတတ္ထိ။ပု ရေဇာတတ္ထိ။ သဟဇာတတ္ထိ။အာဟာရတ္ထိ။ ဣန္ဒြိယတ္ထိဟူ၍အတ္ထိပစ္စည်း သည်ငါးပါးရှိရကား။ပဆ္ဆာဇာတပစ္စည်းဟူက။နာမ်ကရုပ်ကိုကျေးဇူးပြု သောတရားတည်း။ နောက်နောက်သောစိတ်သည်ပစ္စည်း။ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ရုပ်သည် ပစ္စယုပ္ပန်မည်၏။ သို့အတွက်ပစ္စည်း ထင်ရှားရှိ၍ကျေးဇူးပြုသလော။ပစ္စယုပ္ပန်ထင်ရှားရှိ၍ကျေးဇူးပြုသလော။ ပစ္စည်းပင်မဖြစ်ပေါ်သေးသော်လည်း။ကျေးဇူးပြုခံရမည့်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ကထင်ရှားရှိနှင့်လေပြီဖြစ်သောကြောင့်။ ။အတ္ထိနံပစ္စယောအတ္ထိပစ္စ ယော။ ။ဟူသောဝစနတ်နှင့်အညီ။ ပစ္စည်းကားထင်ရှားမရှိသေးပါ။ ထင်ရှားရှိနှင့်လေပြီးသောတရားကိုကျေးဇူးပြုသောကြောင့်။ အတ္ထိမည် နိုင်ပါ၏။ ။ထို့ကြောင့်ပဆ္ဆာဇာတပစ္စည်းဟူက။ဒိဝိမဖြစ်ပေါ် ဒိကျေး ဇူးပြု၏ဟူလို။တဝါဒ။ ။ဤဝါဒသည်။တောင်တွင်းကြီးဦးပျော်ရေးသား တော်မူသောသုံးချက်စုနှင့် ညီညွတ်သည်ဟု။ ဆရာတို့ဝန်ခံ ကြကုန်၏။

ညီညွတ်ပုံကား။ ။ပဒိုသန္ဓေအစရှိသောရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဉပါဒ်၍ရုပ်၏ငြိသို့ရောက်သော။(၁)ဇကဓာတ်။(၂)ဒွိဓာတ်။(၃)တိဓာတ်။(၄)စတုဓာတ်။ဤတရားတို့သည်ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့မည်ကုန်၏ဟူ၍။ထိုသုံးချက်စုစာမူအစောင်စောင်တို့၌။သည့်အဘိုင်းပင်ရေးသားပါရှိလေသည်။ ။သင်ကြားပို့ချသောတံဆိပ်တော်ရှင်ဒဋ္ဌကတ္တာယပါရဂူ။ အာဘိဓမ္မတ္ထပါရဂူဆရာတော်အဆက်ဆက်တို့သည်လည်းသည်။သည့်အရာတိုင်းပင်ပို့ချတော်မူကြလေသည်။ ။သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့်။ ပဒိုသန္ဓေစိတ်နှင့်ဉပါဒ်ပြုင်သော ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်းသည်ဌင်း။နှစ်စည်းသည်ဌင်း။ ထိုပဒိုသန္ဓေစိတ်၏ ငြိကာလသို့ရောက်သောအခါ။ကမ္မဇရုပ်တို့ကလည်း။ရုပ်၏ငြိသို့ ရောက်လေပြီ။ ထို့ရုပ်သည်။ကမ္မဇဘာမျိုးတည်းသာဖြစ်လေသောကြောင့်။ဇကဓာတ်ရုပ်မည်၏။ ။ထိုအခိုက်အတံ့၌။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းကိုရသလော။မရဘူးလော။ ။(သေသေချာချာကြည့်လိုက်ပါ)။ ။သုံးချက်စုဆရာဦးပျော်က ရသည်ဟုရေးထားလေပြီ။ အဘဲ့ကြောင့်သိရပါသနည်းဟူမူ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းထိုက်သောပထမဘဝင်စိတ်သည်။ ဇကဓာတ်ရုပ်တည်းဟူ၍ကား။ ရုပ်ပေါ်ပေါက်ရာ၌ ဇကဓာတ်ရုပ်ကိုသာ ပဒိုသန္ဓေစိတ်ကပေါ်ပေါက်စေသည်ဟူလို။ ။ထိုပဒိုသန္ဓေစိတ်၏ငြိကာလ၌ဖြစ်သောဥတုဇရုပ်သည်။ ပဒိုသန္ဓေစိတ်၏ဘင်္ဂကာလသို့ရောက်သောအခါ။ရုပ်၏ငြိသို့ရောက်လေ၏။ ထိုဘင်္ဂအခိုက်အတံ့၌။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းကိုရသလော။သို့မဟုတ်မရနိုင်ဘူးလော။ ။(သေသေချာချာကြည့်လိုက်ပါ)။ ။သုံးချက်စုဆရာဦးပျော်က။ရနိုင်ပါသည်ဟုရေးထားပြီ။ ။အဘဲ့ကြောင့်သိရပါသနည်းဟူမူ။ ။ထိုပဒိုသန္ဓေစိတ်၏ဘင်္ဂခဏ၌ငြိသို့ရောက်သောရုပ်ကိုစာရင်းကောက်လိုက်စမ်း။ ။ကမ္မဇရုပ်တာဝီး။ဥတုဇရုပ်တာမျိုးအားဖြင့်နှစ်မျိုးရှိ၏။ယင်းနှစ်မျိုးသည်ဒွိဓာတ်ယမည်၏။ ထိုဒွိဓာတ်ယကိုပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းထိုက်သော ပထမဘဝင်က။ ပစ္ဆာဇာတသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုသည်ဟု။ရေးထားလေသောကြောင့်သိရပါသည်ဟူလို။ ။အကယ်၍ပထမဘဝင်စိတ်သည်။ဓိဓိဉပါဒ်သောအခါမှ။ပစ္ဆာဇာတသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုမည်ဟု ဆိုသော်။ဆိုခဲ့ရပါ့သော်။ ဇကဓာတ်ရုပ်ကိုမရနိုင်ကြပြီ။ ။ဒွိဓာတ်။တိဓာတ်တို့ကိုသာရနိုင်တော့သည်။ ဇကဓာတ်ကို ရနိုင်သည်ဟူ၍ကား။ ရေးသားထားတော်မူခဲ့လေသည်။ ။ဆရာတော်အဆက်ဆက်တို့သည်ထည်။ သည်

အတိုင်းပင် အသိုရှိတော်မူကြလေသည်။ သည်အဓိပ္ပါယ် အတိုင်းပင်။ ဖြောရိုး ဖြောစဉ်ပြုကြသည်ချည်းတည်း။ ဤအယူဖြင့်။ ။''ပဋိသန္ဓိ စိတ်သည်ဌီတိက္ခဏော ပဿာဇာတပစ္စယရဟိတသဝိဉတုသ ရုပဇနက ဘာဝသဝက္ကမာနုတ္တာ''။ ။ဟုဖြဆိုရာသောကေစိဝါဒဟုဆိုအပ်သော။ နောက်တိုးဝိုကာသစ်စကားကို ပယ်ပြီးသားဖြစ်လေသည်။ ။''နဟိ အတ္တနာအဝိဇ္ဇမာနံပဿိ မစိတ်ံပုရိမစိတ်ကွဏောဒ္ဓိတသကသစ ရုပသ ပဿာဇာတ ပစ္စယောဟောတိ။အထ္ထိပစ္စယေကဒေ သတ္တာ တသ ပစ္စ ယသာတိ''။ ။ဟူ၍ပြဆိုသောဒိုကာသစ်ဝါကျကို။သုံးချက်စုဆရာ ဦးပျော်ကိုယ်တိုင်တော်ကပယ်ဖျက်လိုက်ကပြီ။ ။ဦးပျော်နှင့်။ ဒိုကာ သစ်ဆရာကား။ဥဝံဏ်ပညာဘုန်းတန်းခိုးချင်းအပုံကွာဏ်ဟူလို။ ။စိတ် မကျေမည်စိုး၍အနက်ရေးလိုက်ဦးအံ့။ ။ဟိသစ္စ ။ပဋိသန္ဓေစိတ်ဏ်ဒြဝ ဏာဒ္ဓိတည်သောကမ္မဇတေဇောခေါတ်ဏ်။ပဿာဇာတပစ္စည်းကို မရဘူးဟု ဆိုသောစကားသည်မှန်ဏ်။အတ္တနာ။ဝိမိသည်။ အဝိဇ္ဇာမာနံ။ ထင်ရှားမရှိ သော။ဝါ။ထင်ရှားမရှိပဲလျက်။ပဿိမစိတ်ံ။နောက်စိတ်သည်။ပုရိမစိတ်ကွ ဏော။ရှေးစိတ်ကွဏာဒ္ဓိ။ဒ္ဓိတသ။ တည်သော။ ကသစ်ရုပသ။ တစုံတရ သောရုပ်အား။ပဿာဇာတပစ္စယော။ ပဿာဇာတသတ်ကြီဖြင့်ကျေးဇူး ပြုနိုင် သည်။နဟောတိ။ မဖြစ်နိုင်။ ကသ္မာ။ အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ တသပစ္စ ယသ။ထိုပဿာဇာဝ်တပစ္စည်းဏ်။ဝါ။ ထိုပစ္စည်းသည်။ အထ္ထိပစ္စယေကဒေ သတ်ကာ။အထ္ထိပစ္စည်းကြီးဏ်။တစိဝ်တဒေသဖြစ်ရပါသောကြောင့်တည်း။ ကေစိဒိုကာသစ်ဏ်လက်စွမ်းကုန်အဓိပ္ပါယ်ဖြတည်း။ ။ဆိုလိုရင်းကား။ ပထမဘဝင်စိတ်ဏ်ဥပါဒ်ခဏမှာမှပဿာဇာတပစ္စည်းတဝ်ဏ်ဟူလို။ ။ ထို့ကြောင့်။သုံးချက်စုသို့ မသက်မဝင်။သုံးချက်စုသို့ မသက်မဝင်သော ကြောင့်လည်းပယ်လိုက်ရပါသည်။ ။

(ပဿာဇာတပစ္စည်းကိုမူလဒိုကာကြီးမှင့်ပြုရာသာမည်သာလာဏ်)။

*ယထာပဿာဇာတေနဝိနာသန္တာနာဝိဿေဒဟောတုဘာဝံအာဂဿန္တာနံ ရမ္မာနံယေပဿာဇာတာကာရေနဥပကာရကာ။တေသံသာဝိပ္ပယုတ္တာကာရဒီဟိဝိသိဋ္ဌာ ဥပကာရကတာ ပဿာဇာတပစ္စယတာ။တထာနိသယသာ ရမ္မဏာကာရဒီဟိဝိသိဋ္ဌာ ပုရေဇာတဘာဝေနဝိနာ ဥပကာရက ဘာဝံ အာဂဿန္တာနံဝတ္ထာရမ္မဏာနံ ပုရေဇာတာကာရေန။ ဥပကာရကတာပုရေ

ဇာတပစ္စယတာ။ ဧဝံသဗ္ဗဿ ပစ္စယဲသာနံ ပစ္စယန္တရာ ကာရဝိသိဒ္ဓာဥပ်ကာရ
ကတာယောဧေဘဒ္ဓဝါ။ ။မူလဋီကာ။ ။ပစ္ဆာဇာတေန။ပစ္ဆာဇာတ
ပစ္စည်းနှင့်။ဝိန၁။ကင်းကွာ၍။သန္တာန၁ဝိစ္ဆေဒပေါတ္ထဝါဝံ။အစဉ်မပြတ်
သောအကြောင်း၏အဖြစ်သို့။အဂစ္ဆန္တံဘဲ၁နံ။မရဲဝံကုန်သော။ဓမ္မဒါနံ။တရား
တို့အား။ယေဓမ္မာ။ အကြင်တရားတို့သည်။ ပစ္ဆာဇာတာကာဒေရန။ ပစ္ဆာ
ဇာတသဘာဝဖြင့်။ ဥပကာရကာ။ ကျေးဇူးပြုကုန်၏။ တေသံ။ ထိုပစ္စည်းတ
ရားတို့၏။ဝိပ္ပယုတ္တဓာကာရဒီပကာ။ ဝိပ္ပယုတ္တအခြင်းအရာသဘောအစရှိသည်
တို့မှ။ ဝိသိဋ္ဌာ။ ထူးသော။ယာဥပကာရကတာ။ အကြင်ကျေးဇူးပြုသော
အဖြစ်သည်။အထွေ။ရှိ၏။သာဥပကာရကတာ။ထိုကျေးဇူးပြုသော အဖြစ်
သည်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယတာ။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ
ယထာ။ဖြစ်လေသကဲ့သို့။ တထာ။ထို့အတူ။ နိဿယာရမ္မဏာ ကာရာဒီ
ဟိ။နိဿယပစ္စည်း။ အာရမ္မဏပစ္စည်းအစရှိသော အခြင်းအရာတို့မှ။ဝိ
သိဋ္ဌာ။ ဝိသိဋ္ဌတရာ။ ထူးဆန်းသော။ ပုရေဇာတ ဘာဝေန။ ပုရေဇာတ
ပစ္စည်းအဖြစ်နှင့်။ဝိန၁။ ကင်း၍။ဥပကာရကဘာဝံ။ ကျေးဇူးပြုဘော်သော
အဖြစ်သို့။အဂစ္ဆန္တံဘဲ၁နံ။မရောက်ကုန်သော။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒေ၁နံ။ ဝတ္ထုအာရုံ
တို့၏။ပုရေဇာတာကာဒေန။ ပုရေဇာတသဘော်ဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်။
ယာဥပကာရကဘာ။အကြင်ကျေးဇူးပြုတတ်သောအဖြစ်သည်။ အထွေ။ရှိ
၏။သာဥပကာရကတာ။ ထိုကျေးဇူးပြုတတ်သောအဖြစ်သည်။ ပုရေဇာ
တပစ္စယထာ။ ပုရေဇာတပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ။ဖြစ်၏။ဧဝံ။၍
သို့။သဗ္ဗတ္ထ။အလုံးစုံသောနေရာတို့၌။ပစ္စယာနံ။ပစ္စည်းတို့၏။ ပစ္စယန္တရာ
ကာရဝိသိဋ္ဌာ။ ပစ္စည်းတပါးတို့နှင့် အခြင်းအရာထူးသော။ ဥပကာရက
တာ။ကျေးဇူးပြုတတ်သောအဖြစ်ကို။ယောဧေတဗ္ဗော။ယှဉ်အပ်၏။ ။မူ
လဋီကာပါဠိ၏အနက်။ ။အနုဋီကာကြိုးဝိုင်လည်း။ ၍အဓိပ္ပါယ်အတိုင်း
ပင်ပြဆိုလေ၏။ ။မူလဋီကာဆရာသည်။ယင်းသို့ ပစ္ဆာဇာတ စသော
ပစ္စည်းတို့၏သဘော်ကိုပျာပါရအထူးကိုပြဆိုပြီးနောက်။အဋ္ဌကထာဋီဒွင့်ကြထော်
မူသော။ လင်းတယ်ဥပမာကိုသာကြတော်မူလို၍။ ။* ဂိဠ္ဗပေါတက
သရီရာနံအာဟာရာသာစေတနာဝိယာတိဇေတန မနောသဉ္စေတ နာဟာ
ရဝသေနုပဝတ္တမာနေဟိ အရူပဓမ္မေဟိ ရူပကာယသ ဥပတ္ထမ္ဘိတဘာ
ဝံဒသေတိ။ တေနေဝအာဟာရာသာဝိယာဘိ အဝတ္ထာစေတနာဂဟဏံ
ကရောတိ။ ။ဒုဋီကာ။ ။ဂိဠ္ဗပေါဘကသရီရာနံအာဟာရာသာ

စေတံနာဝိယ်ာတိဇတေန။လ။ဇတေနဟူသောထိုပါဠိဖြင့်။ မနောသဉ္စေတ
နာဟာရဝဿနှ။ ကဗဠိကာရောဟာရ။ဖဿာဟာရ။ဝိညာဏာဟာရ။ မ
နောသဉ္စေတနာဟာရဟူသော။ အာဟာရ လေးမျိုးတို့အနက်က။ မနော
သဉ္စေတနာဟာရ၏အစွမ်းအာဒိဖြင့်။ပဝတ္တမာနေဟိ။ဖြစ်ကုန်သော။ အရူ
ပဓမ္မေဟိ။စိတ်တရယုတ်ကိုးဆယ်၌ရှိသောစေတနာတရယုတ်ကိုးဆယ်
စေတနာသမ္ပယုတ္တ ဓမ္မနာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ရူပကာယသာ။ ရူပကာယ
အာဒိ။ဥပတ္ထမ္ဘိတာဝံ။ ထောက်ပံ့အပ်သောအဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ။ ဖြ
တော်မူ၏။တေနေဝ။ထို့ကြောင့်သာလျှင်။အာစရိယော။အဋ္ဌကထာဆရော
သည်။ အာဟာရာသာဝိယာတိ။အာဟာရာသာဝိယဟူ၍။ အဝတွာ။မဆို
ပါပဲ။စေတနာဂဟဏံ။စေတနာဖြင့်ယူခြင်းကို။ဝါ။ စေတနာသဒ္ဒါကို။က
ရောတိ။ပြုတော်မူ၏။ ။မူလဋီကာပါဠိအနက်။ ။အနုဋီကာကြိုးဝိုလည်း။
သည်အတိုင်းထပ်မံ၍ ဖြဆိုတော်မူသည်။ ။သည်မှတပါးပစ္စာဇ်ာတ
ပစ္စည်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဂ္ဂါဗွေရန်ကျမ်းဂန်အခိုင်အလုံမရှိပြီ။ထို့ကြောင့်။
တောင်တွင်းကြီးဦးပျော်တည်းဟူသော သုံးချက်စသဆရာကောဲချက်ထုတ်
တော်မူတိုင်း။ ဇကစကာယကိုကျေးဇူးပြုရကား။ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဋ္ဌိကာ
လဒ္ဓိ၊ပစ္စာဇာတပစ္စည်းအထောက်အပံ့ကိုရပြီဟူ၍မှတ်။ ။ဤစကားဖြင့်။
အဖမှတ်။(၁၉၁)၌ပြဆိုသော။ ။ယံပနဝိဘာဝနိယံပစ္စာဇာတာဒိပစ္စယု
ပတ္ထမ္ဘလာဘေနဋ္ဌိတိကဿဇောဇဝုတ္တြသြဇာနံဇလဝဘာဝေါတိဝုတ္တံတေ
ဇောဓာတုဋ္ဌိတိပဗ္ဗတ္တာတိအာဒိ။ တတ္ထပစ္စာဇာတပစ္စယဝစနံဟေဋ္ဌာဝိစာ
ရိတမေဝ။ ။ဟူသောစကား။ ။အဝိစ-နှင့်ဆွယ်၍နောက်တဖန်လွှန်
၍တက်ပြန်သော။ဝိစာရေတွာသမ္ပဒိန္ဓိတဗ္ဗန္တိ။ တိုင်အောင်သောစကား
တို့ဖြင့်။ ချောက်ချားနှောင့်ရှက်သော ကေစိ ဝါဒဒိကာသစ် စကားတို့ကို
ဗျက်လိုက်သတည်း။ ။

(၁၀၈-၁၀၉-၁၉၀-အချက်။)

*ဇာရိယာယကာယိကကြိသာယ ပဝတ္တိပထဘာဝတော ဇာရိယာပ
ထော။ဂမနာဒိ။ အတ္ထတောတဒဝတ္ထာရူပပ္ပဝတ္တိ။တမ္ပိသန္ဓာရေတိယထာ
ပဝတ္တံဥပတ္ထမ္ဘေတိ။ ယထာဟိဝိထိစိတ္တေဟိအဇ္ဇော ကိဏ္ဏောဘဝင်္ဂေါဝတ္တ
မာနေအင်္ဂါနိဿသိဒန္တိ။နဇဝေမေတေသု ဒ္ဝတ္တိံသဝိဓေသုဝက္ခ မာနေသုစ
ဆဇ္ဇာသတိယာ ဇာဂရဏာစိတ္တေသု ပဝတ္တမာနေသု။ ဟာဒါပနအင်္ဂါနိဥပ
ထဒ္ဓါနိယထာပဝတ္တေဇရိယာပထဘာဝေနေဝပဝတ္တန္တိ။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာ

ကျော်။ ။"ဝိဘာဝနိယံပနဂမနာဒိတိဝုတ္တံ။ တံနယုဇ္ဇတိ။ ။နဟိအင်္ဂ
ပစ္စင်္ဂါနံစလနပန္ဓနမတ္တံဝိ ဝိညတ္တိယာဝိနာသိဒ္ဓတိ။ ကုဿောဂမနံ။ နစဖ
ထာဝုတ္တံအပ္ပနာဇဝနံဝိညတ္တိ သရဒ္ဒါပေတုံသက္ကောတိ"။ ။ကေစိဒိ
ကာသဒ်။ ။

"ဝိဘာဝနိယံပနနဂေမတေသုဒ္ဓတ်ိ သဝိဓေသုဂဟဏမာနေသုစဆဇ္ဇ
သတိယာဇာဂရဏာဒိတ္တေသုပဝတ္တမာနေသုတိပါဠ္ဍော။ ။နဂေဝမေတေ
သု ဆဇ္ဇဓိသတ်္ဂိယာဇာဂရဏာဒိတ္တေသု ဂဟဏမာနေသု ဒ္ဓတ်ိ သဝိ ဓေသု
ပဝတ္တေသူတိပနပါဠ္ဍောယုတ္တော"။ ။ကေစိဒိကာသဒ်။ ။

*တတ္ထအ္ဍနာဇဝနံဏ္ဍရိယာပထံဝိသန္နာမေတိ။ ဒေါဋ္ဌဇ္ဈိနကာမာဝစ
ရဇဝနာဘိညာပနဝိညတ္တိံ ဝိသဒ္ဒါပေန္တိ။ သောမနဿဇဝနာနိပနေထ
တေရသဟာသနံဝိဇနေန္တိ။ ။သင်္ကိုဟ်။ ။ဤသင်္ကြံဟ်ပါဒ်တွင်။အပ္ပနာ
ဇဝနံဏ္ဍရိယာပထံဝိသန္နာမေတိ။ဟူသောဒါကျဖြင့်။ဏ္ဍနာဇောတို့သည်။
ဏ္ဍရိယာပုထ်သေးပါးတို့ကို။ ထောံပံ့သည်းခိုင်စေသည်။တည်စေသည်။
မြဲမြံ့စေသည်ဟူလို။ ။ထိုစကားတို့တွင်။ဏ္ဍရိယာပုထ်ဟူက။သတိပဋ္ဌာ
နသုတ်ပါဠိတော်စသည်တို့၌ဟောတော်မူသည်ကား။ဥဒ္ဓတ။ရုပ်ခြင်း။နိဆိ
ဒ။ထိုင်ခြင်း။နိပ္ပဇ္ဇ။ လျောင်းခြင်း။ဂမန။ သွားခြင်းဟူ၍လေးပါးရှိ၏။ ထို
လေးပါးလုံးကိုပင်။အပ္ပနာဇောသည်ထောက်ပံ့နိုင်ပါသလောဟူမူ။ ။ထို
လေးပါးတို့ထဲ့င်။ သွားခြင်းဟူသော ဏ္ဍရိယာပုထ် တဆုသည်။ လက်ထုပ်
ခြင်း။ ခြေထုပ်ခြင်းတို့နှင့်မကင်းနိုင်ပါ။ ယင်းသို့မကင်းနိုင်ပါသော်။ထို
သွားခြင်းကြိယာကိုဝိညတ်ရုပ်ဟု။ ဆိုရမည်မဟုတ်ပါလော။ ။ယင်းသို့
ဝိညတ်ရုပ်ဆိုခဲ့ရာဖြစ်နိုသော်။အပ္ပနာဇောသည်။ဝိညတ်ရုပ်ကိုမဖြစ်စေဘူးဟု
၍။ အဂ္ဂင်အနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်ပင်အောက်ကပြဆင့်ခဲ့လေပြီ။ယသုစကား
ဒ္ဓါထည်း။ဝိညတ်ကိုဖြစ်စေသောတရားကိုသိုးသန့်ခွဲထုတ်၍ ဤတော်မူလို
သော။ အဂ္ဂင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ ။ဝေါဋ္ဌဇ္ဈိနကာမာဝစရဇဝနာဘိညာပန
ဝိညတ်ကို ဝိသဒ္ဒါပေန္တိ။ ။ဟူသောနောက်ဝါကျဖြင့်။တသိုးတပုံမိန့်ဆို
တော်မူလေသည်။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍။ ဝိညတ်ကိုဖြစ်စေသောတရားကထ
မျိုး။ ထိုဝိညတ်ရုပ်ကို ဖြစ်ကားမဖြစ်စေ။ ယင်းသို့မခြားစေ သော်လည်း
ထောံပံ့ရုံ။ခိုင်ခံ့ရုံဖြစ်စေသောတရားကသည်းတမျိုး။သို့ကလိုအဓိပ္ပါယ်
လော။မည်ကဲ့သို့ ဓတ်ရုပါမည်နည်းဟူသော စောဒနာကို နှလုံးပိုက်တော်
မူ၍။အာကျယ်အားဖြင့်ဤတော်မူထိုသော ဂုဏ်သုမင်္ဂလသာမိဋ္ဌိကာကျော်

ဆရာသည်။ ' ။*ဝိညတ္တိ ဝိသမဇဉ္စာပေနှိုးကော်လံ ရှုပ်ရိယာပထာနော်။ အဝိသေသဝစနေပိ ပနေထ္ထ မနောဒွါရ ပဝတ္တာနော် ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနော်ဝနာနိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌါပကာနိ။တထာဟာသဇနကာနိစ။ပဋ္ဌဒွါရပ္ပဝတ္တာနံပရိဒုဇ္ဇ ဃဘာဝတောတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ကာမဓ္ဓေထ္ထရုပဝိနိမုတ္တောဇ္ဈရိယာပထောဝိညတ္တိ ဝါနထ္ထိ။ တထာဝိ နသဒ္ဒံ ရုပသမုဋ္ဌာပကံ စိတ္တံ ဇ္ဈရိယာ ပထုပထမ္ဘကံ ဝိ ညတ္တိဝိကာရဇနကဥ္စဟောတိ။ယံပနစိတ္တံ ဝိညတ္တိဇနကံ။ တံဇကံသတောဇ္ဈရိယာပထုပထမ္ဘကံ။ဇ္ဈရိယာပထသ ဝိညတ္တိယာ သဟဇာအဝိနာဘာဝတောဝ။ဇ္ဈရိယာပထုပထမ္ဘကဥ္စရုပဇနကဿတ္ထိဇ္ဈမသဝိသေသဒသနထ္ထံ ရုပတောဇ္ဈရိယာပထဝိညတ္တိနံဝိသုံဂဟာဏံ။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်တော်မူ ရလေသတည်း။ ။ဤဒိုကာကျော်ပြဆိုသောစကားရပ်တို့တွင်။ယံပနစိတ္တံ ဝိညတ္တိဇနကံ။ တံဇကံသတောဇ္ဈရိယာ ပထုပထမ္ဘကံ။ ဇ္ဈရိယာပထသ ဝိညတ္တိယာသဟအဝိနာဘာဝတောဝ။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဝိညတ်ကိုဖြစ် စေသောစိတ်သည်။ ဇ္ဈရိယာပုထ်ကိုထောံပုံ့တတ်သည် သာဖြစ်၏။ ။ အဘဲ့ကြောင့်နည်း။ ဝိညတ်နှင့်ဇ္ဈရိယာပုထ်ဟူသည် မကင်းနိုင် ကြသော ကြောင့်တည်းဟူလို။ ။ယင်းစကားသည်။ ဂမနကြိယာနှင့်တကွသော ဝိညတ်ကိုဆိုသည်မှတ်။ ဂမနကြိယာဟူသည်။ကာယဝိညတ်ပင်တည်း ဟု။မှတ်ထင်မည်စိုးသောကြောင့်။ ဂမနကြိယာကား။ဇ္ဈရိယာပုထ်တပါး တည်း။ထိုကြိယာနှင့်ယှဉ်သောဝိကာရအထူးကား။ကာယဝိညတ်တည်း ဟု-ဖြလိုသောကြောင့်။ ဇ္ဈရိယာပထသဝိညတ္တိယာသဟအဝိနာဘာ ဝ တောဝ။ဟူသော့စကားကိုဆိုတော်မူသည်။ ။ဇ္ဈရိယာပထသ။ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဇကဒေသုပစာရ နည်းတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ဇ္ဈရိယာပထသ။ သွားခြင်းဂမန ကြိယာ ဟူသော ဇ္ဈရိယာ ပုထ်၏။ ဝိညတ္တိယာ။ ကာယဝိ ညတ်နှင့်။သဟ။အတူတကွ။ အဝိနာဘာဝတော။မကင်းသောဖြစ်ခြင်း၏ သောကြောင့်တည်း။ ။ထိုင်ခြင်းဇ္ဈရိယာပုထ်။ ရပ်ခြင်းဇ္ဈရိယာ ပုထ်။ အိပ်ခြင်းဇ္ဈရိယာပုထ်တို့ကားဝိညတ်နှင့်မဆိုင်။ယင်းသို့ဝိညတ်နှင့်မဆိုင် သော်လည်း။ အပ္ပနာဇောတို့၏ ထောက်ပံ့သော ဇ္ဈရိယာ ပုထ်သည်။ ဝိ ညတ်နှင့်မဆိုင်သောဇ္ဈရိယာပုထ်သုံးပါးကိုသာယူရမည်လော။သို့တည်း မဟုတ်။ ကာယဝိညတ်နှင့်တကွသော။ဂမနဇ္ဈရိယာပုထ်တပါး ပါထည့်၍ ဇ္ဈရိယာပုထ်ထေးပါးကိုပင်ထောက်ပံ့သည်ဟုယူရမည်ထောဟူသော အမေးပသဂ်ကိုနှလုံးပိုက်တော်မူ၍။ ။ဇ္ဈရိယာ ပထုပထမ္ဘကဥ္စ ရုပဇနဉ

ကန္တိဇာတမသဝိသေသဒဿနတ္ထံ ရူပတောဇာဂရိယာပဆဝိညတ္တိနံ ဝိသုံဂဟဏံ။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့် သိစေတော် မူလေသည်။ ။ဇာဂရိယာပုထိကိုထောက်ပံ့ခြင်းလည်းတပါး။ ဂုဏ်ကိုဖြစ်စေခြင်းလည်း တပါး။ ဤအနုက်နှစ်ပါး၏အထူးကို ပြခြင်းငှာ။ ရုပ်တရားမှ။ ဇာရိယာပုဒ်နှင့်ဝိညတ်ကို အသိုးအခြားထုတ်နှုတ်၍ဆိုတော်မူသည်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။အပ္ပနာဇောသည်ဝိညတ်ကိုမဖြစ်စေ။ယင်းသို့မဖြစ်စေသော်လည်း။ ထောက်ပံ့ဇနိတူသို့။ ။ကြွင်းသောဇောတို့ကား နှစ်ဘက်ရ။ ထောက်လည်းထောက်ပံ့၏။ ဖြစ်လည်းဖြစ်စေ၏ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေသည်။ ။အပ္ပနာဇောတို့သည်။ ထင်ခြင်း ဇာရိယာ ပုဒ်။ ရုပ်ခြင်း ဇာရိယာပုဒ်။ လျှောင်းခြင်းဇာရိယာပုဒ်တို့ကို ထောက်ပံ့သည်ဟူ၍။ ကျွတ်ကျွတ်လွတ်လွတ်ဖြစ်သောကြောင့် ဒဗ်ကြေနတ်ပါ၏။ ။သွားခြင်းဇာရိယာပုဒ်ကိုထောက်ပံ့သောအရာဌာန၌ကား။ ဝိညတ်နှင့်နိုးစပ်သောကြောင့်။ ထိုအပ္ပနာဇောသည်။ဝိညတ်ကိုဖြစ်စေသည်ဟူ၍ ပင်စွပ်စွဲပါလိမ့်မည်ဟု။ ဖွာ်ထင်ရန်ရှိသောအချက်ကိုပယ်ဖျက်တော်မူလိုသောဦးကာကျော်ဆရာသည်။ ။

*ဇာရိယာပထူပဆမ္ဘကဇူ ရူပဇနကာ့ ဇာမသဝိသေသ ဒဿနတ္ထံ ရူပတောဇာရိယာပဆဝိညတ္တိနံဝိသုံဂဟဏံ။ ။ဟူသောပါဠိကို ဒိန်းတော်မူသတည်း။ ။ဇာရိယာပထူပထမ္ဘကဇူ။ ဇာရိယာပုဒ်ကို ထောက်ပံ့ခြင်းလည်းတပါး။ရူပဇနကံ။ ရုပ်ကို ဖြစ်စေခြင်းလည်းတပါး။ ဇာတိဇာမသအာတ္ထသ။ ဤသို့သောအနက်၏။ဝိသေသဒဿနတ္ထံ။ အထူးကိုပြခြင်းငှာ။ ရူပတောဟု။ရုပ်တရားမှ။ဉဒ္ဓရိတွာ။ထုံတ်နှုတ်၍။ ဇာရိယာပဆဝိညတ္တိနံ။ ဇာရိယာပုဒ်နှင့်ဝိညတ်တို့ကို။ဝိသုံ။အသိုးအခြား။ဂဟဏံ။ယူခြင်းတည်း။ ။ဤသို့အနက်ဖြန်လေ။ ။ထို့ကြောင့်။ ယုတ်စွဲအဆုံး ဇာရိယာပုဒ်ထေးပါးမှလွတ်သော။ ညီတော်အာနန္ဒာမထေရ်ရတော်မူသော။ သကဒါဂါမဂ်ဖိုလ်။အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်။အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ဟူသောအပ္ပနာဇောတို့ထို။ ဇာရိယာပုဒ်အားမထောဝံ့ ကဘူးဟူ၍မမှတ်လိုက်ပါနှင့်ကေစိဆရာ။ ။ဇာရိယာပထူပဆမ္ဘကဇူရူပဇနကံ။ဟုလာသောပုဒ်နှစ်ပုဒ်ကိုဆည်း။ အရတ္ထအနုက်မပေးသိုက်ပါနှင့်ဟူလို။ ။အထက်ကဖေါ်ပြလိုက်သောအဆိုးဖြာ်ကိုဥာဏ်မမှီသေးပါက။(ဂမနာဒိ)ဟူသောဂုဏ်ကို။ ။ဂမနံအာဒိဇတသဒ္ဒတိဂမနာဒိ။ ။ဇတသဒ္ဒ။ ထိုဇာရိယာပုဒ်အား။ ဂမနံ။သွားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အာဒိ။ အစသည်။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ ဇာတိဟသ္မာ။ ထို့

ကြောင့်။ ဂမနဲ့ဝဒိ။ ဂမနာဒိမည်၏။ ။ဗာဟိရတ္ထဖဟုဇ္ဈိဟိသမာသ်။ ။ သွားခြင်းဂူရိယာပုထ်တခုကိုချန်လှပ်၍။ ကြွင်းသုံးပါးကိုရစေ။ ။သို့အာတွက်။ကေစိဆရာစွပ်စွဲချက်ပျက်စေ။ ။ကေစိ ဆရာသည်။ပရိဝါပါဠိတော်၌ပုဆွဲပြု၍ဌက်အပ်သောအစိတ္တကာ-နိမ္မိတဘုရားကိုသဘောကျပါက။ ဝိညတ်ရုပ်ကိုအမှန်ပဲ သိပါလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ်လျှင်။ ။အဘိက္ကမာဒယောဟိဝိညတ္တိဝသေန ပဝတ္တတ္တာ ဝိညတ္တိဖလံနာမ။ ။ဟူသောအဋ္ဌသာလိနီစကားကို။ မသိရာပဲ နေရမည်ကား မရှုပင်တည်း။ ။အာကျဉ်းကား။ဝိညတ်ကို ထောက်ပံ့ကာမှုဖြင့်။ ထိုထောက်ပံ့သော တရားကိုဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာန်ပါပဲဟူ၍မစွပ်စွဲနိုင်။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို ကေစိဆရာတသက်လုံးမှတ်နိုင်ဖါမူကားကောင်းလေစွ။ ။ဤစကားအစည်ဖြင့်။(၁၈၈)(၁၈၉)အမှတ်နှင့်တကွ။(၁၉၀)အမှတ်ပါပယ်ဖျက် သုတ်သင်လိုက်ပေသတည်း။ ။

(၁၉၁-အချက်။)

ဤအဖြေကို။(၁၈၇)အဖြေနှင့်စပ်၍ အထက်က ဖြေပြီးသော်လည်း။ စာကြည့်သောသူတို့အားရှင်းထွေးမည်စိုးသောကြောင့်။ သိုးခြားကောံနှုတ်၍ရေးသားလိုက်ခြင်းဖြစ်သတည်း။ ။"ယံပနဝိဘာဝနိယံပစ္ဆာဇာတာဒိပစ္စယုပတ္ထမ္ဘလာဘေနဋ္ဌိတိက္ခဏေဝဥတုဩဇာနံဗလဝဘာဝေါတိဝုတ္တံ တေဇောဓာတုဋ္ဌိတိပတ္တာတိအာဒိ။တတ္ထပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယဝစနံဟေဋ္ဌာဝိစာရိတမေဝ"။ ။မဲ့ရှာဋိကာသစ်ကေစိဝါဒ။ ။*သိတုဏ္ဟာတုသမညတာဇေတေဇောဓာတုဋ္ဌိတိပတ္တာဝ ဥတုသမုဋ္ဌာနရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ ။စသောသုတ်ပိုဟ်စကား၌။ တေဇောဓာတ်သည်။ဋ္ဌိသို့ရောက်သောအခါမှသာလျှင် အားရှိ၏။ သို့အတွက်ဋ္ဌိခဏာ၌ ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ကြောင်းကို။သိစေတော်မူလိုသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ ။ဋ္ဌိတိပတ္တာဝ။ ဟူသောပါဠိကိုမိန့်တော်မူသတည်း။ ။အရှင်အနုရုဒ္ဓါအတွက်ရှင်းလင်းချက်ပြီး၏။ ။

အရှင်သုမင်္ဂလသာမိဋီကာကျော်ဆရာ။တေဇောဓာတ်သည်။ဋ္ဌိခဏာသို့ရောက်မှအားရှိသောကြောင့်ရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ရကား။တေဇောဓာတုဋ္ဌိတိပတ္တာဝ။ ဟူသောစကားဖြင့်။ ဇဝသဒ္ဒါမျှားနှင့် တကွ ခိုင်ခိုင်လုံလုံဆိုတော်မူပါသည်။ဋ္ဌိသို့ရောက်သောရုပ်သည်အားရှိကြောင်းကားထင်ရှားပါပြီ။ ယင်းသို့အားရှိအောင်ထောက်ပံ့သော အကြောင်းကား။ မည်သူပါ

နည်းဟု မေးရန်ရှိသောကြောင့်။ ။ပစ္စွာဇာတာဒိပစ္ဆယုပဒ္ဓိမ္ဘလာဘော နှ။ဟူသောပါဠိကိုဒိန်း။ ။ပစ္စွာဇာတအစရှိသောပစ္ဆည်းအထောက်အပုံ့ ကိုရှုသောကြောင့်။ ရှပ်တရားတို့သည်။ဦဒါခဏ်ဒ္ဒအားကြီးဇီဟူလိုသော်။ ။

(ဦကာသစ်ဆရာ၏ဝါဒနေရာမှကျပုံကိုပြဆိုအံ့။)

ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဦဆိုရောက်သောခဏာဒ္ဒ်။ ပစ္စွာဇာတပစ္ဆည်းကိုရ၏။ အားရှိ၏။ ဥပါဒ်ခဏာဝယ်တည်စဉ်အခါ ကာလကမ္မကား အားမရှိ။အားနှည်း၏။အတဲ့ဇကြောင့်ပါနည်းဟူမူ။ ပစ္စွာဇာတပစ္ဆည်းသည်တို့ကိုမရသောကြောင့်တည်း။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။ ဦကာကျော်ဆရာသခင်ကြီး ဘန်၍ရေးသားတော်မူသည်မဟုတ်ပါပေ။ ။ဝတ္ထုဥပ္ပါဒက္ခဏေနဒ္ဓိလံ ဟောတိ။ ။ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာစသည်။ ။ဝတ္ထုဥပ္ပါဒက္ခဏေနဒ္ဓိလံဟော တိတိသဇ္ဇုပါနံဥပ္ပါဒက္ခဏေနဒ္ဓိလတံသန္ဓာယဝုတ္တံ။တဒါဟိတံပစ္စွာဇာ တပစ္ဆယရဟိတံအာဟာရာဒိဟိစအနုပတ္ထဒ္ဓိနိဒ္ဓိလန္တိဝုတ္တံ။ ။မူလံဒီ ကာစသည်။ ။ဝတ္ထု။ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ဥပ္ပါဒက္ခဏော။ ဥပါဒ်ခဏာဒ္ဒ်။ဒုဇ္ဇလံ။အားနည်းသည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဝတ္ထုဥပ္ပါဒက္ခဏေဒုဇ္ဇလံဟောတိတိ။ဝတ္ထုဥပ္ပါဒက္ခဏေဒုဇ္ဇလံဟောတိ။ ဟူသည်ကား။ သဇ္ဇုပါနံ။ အလုံးစုံသောရုပ်တို့၏။ဥပ္ပါဒက္ခဏော။ ဥပါဒ်ခဏာဒ္ဒ်။ဒုဇ္ဇလတံ။အားနည်းသောအဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ရည်၍။အာစရိယေန။ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ဝုတ္တံ။ဆိုတော်မူအပ်၏။ဟိသစ္စံ။ ထိုစကားသည် ဖြန်၏။တဒါ။ထိုဥပါဒ်အခါကာဇဒ္ဒ်။ဝါ။ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏာဒ္ဒ်။ တံ။ထိုဝတ္ထုရုပ်သည်။ ပစ္စွာဇာတ ပစ္စယရဟိတံ။ ပစ္စွာဇာတ ပစ္စည်းမှကင်း၏။အာဟာရာဒိဟိစ။ အာဟာရစသည်တို့သည်လည်း။ အနုပတ္ထဒ္ဓံ။ မထောက်ပံ့အပ်သေး။ဏ္ဍတိတသ္မာ။ထို့ကြောင့်။တံ။ ထိုဥပ်ကို။ဒုဇ္ဇလန္တိ။ ဒုဇ္ဇလဟူ၍။ဝုတ္တံ။ဆိုအပ်၏။ ။မူလဒီကာစသည်ပါဠိများ၏အနက်။ ။ဤ အဋ္ဌကထာ။ ဦကာကြီးများ စကားအတိုင်းပင် ရေးသားတော်မူသော။ဦ ကာကျော်၏ စကားကိုပယ်သဖြင့်လည်း။အဋ္ဌကထာကြီးများကိုပယ်ပိ လေ၏။ အဋ္ဌကထာကြီးများကိုပယ်ပိဖြန်သဖြင့်သည်း။ အဋ္ဌကထာငယ် ဖြစ်သော။ ပိဋိ၏ဒီရာသင်္ကြိုဟ်ကျမ်းကိုပယ်ပိဖြန်လေ၏။ အဖြစ်မရှိသော။ သင်္ကြိုဟ်ကျမ်းကို ပယ်ပိဖြန်သောကြောင့်ထည်း။ အနှစ်မရှိသောစကား ဟူ၍သာမှတ်အပ်သည်သာကတည်း။ ။အဟောအနိစ္စာဝတသင်္ခါရာ။ ။

သိုးခြံးခွဲထုတ်၍ ဖြေအပ်သော။ (၁၉၁) အချက်ကအဖြေကားသန့်ရှင်း စင်ကြယ်စွာပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်လေသတည်း။ ။

(၁၉၂-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနယထာရဟန္တိသဘာဝကပရိပုဏ္ဏာယတနာနံအနုရူပတောတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိအန္ဓနာဒီတိ ဇာဗံပဂ္ဂလဝသေနဝိသေသနံဟောတိတိ"။ ။ကေစိဋီကာသု။ ။*သဗ္ဗာနိဝိပနေတာနိရူပါနိကာမလောကေယထာရဟံပဝတ္တိယံ အန္ဓနာနိ ဥပလဗ္ဘန္တိ။ ။သုဋ္ဌိဟ်ပါဒ်။ ။(ယထာရဟံပုဒ်ကိုကြည့်)။ ။*ဇာဒါနိ နေသံ သမ္ဘဝဝသေန ပဝတ္တိပဋိသန္ဓိဝသေနယောနိဝသေနစပဝတ္တိံ ဒသေတုံသဗ္ဗာနိပနေတာနိတျာဒိ ဝုတ္တံ။ယထာ ရဟန္တိ သဘာဝက ပရိပုဏ္ဏာ ယတနာနံ အနု ရူပ တော။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။

(၍စကားသုံးရပ်တို့ကိုတိုက်၍ကြည့်ကြပါ။)

ထိဋီကာသစ်ကစိသည်။ အရာရာ၌တို့ပင်လျှင်။ဥာဏ်မကြီးသောကြောင့်။သုဟ်ဆရာအရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ အာဘော်ထားရင်းစွဲအတိုင်းကို မမြင်ရာထေ။ ။ထိုသူမမြင်ရာသော်လည်း။ဋီကာကျော်ဆရာသည်။ဟုတ်ရှုန်တိုင်းသောအရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ အာဘော်ထားရင်းစွဲကိုမြင်တော်မူလေ၏။ ။မြင်တော်မူဟန်ကား။အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ပဉ္စဝေါကာရဘုံကိုနှစ်ဌာနခွဲ၍ဖြဆိုသောအံ့ခန်းမှာ။ဘုံကိုအာဓာရခံ၍။ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသမ္ပဒါန်ထားသည်။ဇကဝေါကာရ အသညသတ် ဘုံမှာကား။ ဘုံကို အာဓာရ မခံ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာသမ္ပဒါန်ပုဒ်ထုတ်၍။အသညသတ္တာနံပန။ဟူ၍ရုဏ္ဏိယ်ဒွိတကြိမ်ဆိုတော်မူသည်။ သတ္တာရသေဝါသညိနံ။ ဟူ၍ ဂါထာဒွိတကြိမ်ဆိုတော်မူသည်။ယင်းသို့ ဆိုတော်မူသောစကားကို အစဉ်လျှောက်၍။ ဤမူလပထမစကား၌။ ။*သဗ္ဗာနိဝိပနေတာနိရူပါနိကာမလောကေယထာရဟံအန္ဓနာနိပဝတ္တိယံဥပလဗ္ဘန္တိ။ ။ဟူသောဝါကျ၌။ကာမထောကေ။ ပုဒ်နောက်၌။ကာမသတ္တာနံ။ဟူသောသမ္ပဒါန်ပုဒ်အတွင်းဌတ်ကြောင်းကို မြင်တော်မူသည်။ ယင်းသို့မြင်တော်မူသည့်အတိုင်းထည်းဟုတ်မှန်၏။ ။ ထို့ကြောင့်။အနုနာနိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ရူပါနိ-၌တူသျာဓိကရဏာဝိသေသနပုဒ်မဟုတ်။ ။မိမိပုဒ်သိုး။ပုဒ်ခြားကြိယာဝိသေသနပုဒ်သာဖြစ်ရမည်ဟုမြင်တော်မူသည်။ ။မြင်တော်မူသည့်အတိုင်းဟုတ်မှန်ထင်ပေ၏။အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အာဘော်အတိုင်းကျလေ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ကာမသတ္တာ

နံ။ဟူသော သမ္မဒါနိပုဒ်၏ အပေါင်းမှ အစိပ်ကို ထုတ်ယူ၍ ဤတော်မူရှိသောဋိကာကျော်ဆရာသည်။ ။သဘာဝကပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။ဤညီစုံသောဇာတ်ဆိုခြေ။ ဤညီစုံသော ပုရိဆိခြေရှိသော။ အာယတနမျိုးသော ကာမသတ္တဝါ တို့အား သာလျှင်။ မယုတ်လျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ထိုရုပ်တို့ကို ရအာဝ် ကုန်၏ ဟူလိုသော်။ ။ထို့ကြောင့်။ကောင်းဆရာထင်သောအဓိပ္ပါယ်နှင့်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ အာဘော်ထားရင်းစွဲသည်၊ ကောဏ္ဍန်ရသာသာလောက်ကွာလိမ့်မည်ဟုကျွန်ုပ်သဘောရှိသည်။ ။

(၁၉၃-၁၉၄-၁၉၅-၁၉၆-အချက်။)

*သဗ္ဗာနိဘိပန်နေတာနိရူပါနိ ကာမလောကေ ယထာရဟံ အနုနာနိပဝတ္တိယံဥပလဗ္ဘန္တိ။ ပဒိုသဒ္ဒိယံပန သံသေဒဇာနဉ္စေဝ ဩပပါတိကာနဉ္စ စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါကာယဘာဝဝတ္ထုဒ္ဒသကသခ်ါတာနိသဒ္ဒြဒ်သကာနိပါတုဘာဝန္တိ။ ဩပပါတိကာနဉ္စေဝ သံသေဒဇာနဉ်ကဋတ္တာဝဇ္ဇဝသေန။ ဩမကဝသေနပန စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါကာယဘာဝဒသကာနိကဒါစိဝိနာလဗ္ဘန္တိ။ တသ္မာတေသံဝသေနကလာပဟာနိဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဃာနသေယျကာ သတ္တာနံ ပန ကာယဘာဝဝတ္ထုဒ္ဒသကသခ်ါတာနိတိကိဒသကာနိပါတုဘဝန္တိ။ တတ္ထာပိဘာဝဒသကံ ကဒါစိနာလဗ္ဘတိ။ ဘတောပရံပဝတ္တိကာလေကမေနစက္ခုဒ္ဒသကာဒီနိစပါတုဘဝန္တိ။ ။ သကြိုဟ်ရူပဟာတ္တိကွမ။ ။ဤရူပပဝတ္တိကွမပါဠ်တို့တွင်။အထက်ကဝါကျစကားရသည်၊အခြင်းဖြစ်ပွါးသော်စကားမဟုတ်သောကြောင့်။သကြိုဟ်ဆရာပြသည့်အတိုင်း အနက်အဓိပ္ပါယ်ထင်ရှားပြီ။ ။ထို့ကြောင့်။နော်ဂ်။ဂဇ္ဈသေယျကသတ္တာနံပန။ဟူ၍ချီသော ဝါကျကိုသာ ရှင်းထင်းအာ၏။ ။ရှင်းထင်းပုံကား။ ။ဂဇ္ဈသေယျကသတ္တဝါတို့အား။စက္ခုစသောကလာပ်တို့မဖြစ်ဖိ။ မူလဦးစွာအစ။ ကလလသတ္တာဟုတရုဖြစ်စဉ်ကားထိုသတ္တာဘာတွင်။ဦးစွာအစပထမနေ့ရက်၌။ ပဒိုသန္ဓေစိတ်သည်။ကလလရေကြည်နှင့် ပြိုင်ထွက် တပြိုင်နက်ဥပါဒ်၏။ ထိုအခါ ဖြည့်စုံသောဇာန်ဖြစ်ရှိသောသတ္တဝါအား။ဘာဝဒသကကလာပ်တရု။ကာယဒသကကလာပ်တရု။ ဝတ္ထုဒသကကလာပ်တရုအားဖြင့် ရုပ်ပေါင်းသုံးဆယ်။ကဆာပ်သုံးစည်းအားဖြင့် ထင်ရှားစွာဖြစ်ကြကုန်၏။ ။မဖြည့်စုံသောဇာန်ဖြစ်ရှိသောဘိုလ်အား။ဇာတိဆိုခြေ။ ပုရိဆိခြေတို့မပါသော်ကြောင့်။ ဘာဝဒသကကဆာပ်တစည်းကြဉ်၍။ရုပ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်အားဖြင့်။ ကလာပ်

နှစ်စည်းတို့သည်ထင်ရှားစွာဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ဂန္ဓာသေယျကသတ္တာနံ ပနကာယဘာဝဝတ္ထု ဒသကသင်္ခါတာနိတိကိဒသကာနိပါတုဘဝန္တိ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန။ သြမကဝသေနပနစက္ခုသောတစသာနဘာဝဒသကာနိကဒါစိပိနလဒ္ဓန္တိ။တသ္မာတေသံဝသေနကလာပကာနိဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဟူသောစကားကိုအရှင်အနုရုဒ္ဓါဒိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ ။ဤကားအထက်ကသံသေဒဇ။ သြပပါတိကပုဂ္ဂိုလ်ဘို့ကိုပြဆိုသောဝါကျ၌ပါသော။ဥက္ကဋ္ဌဝသေန။ဟူသောပုဒ်နှင့်။သြမကဝသေန။ဟူသောပုဒ်တို့သည်။ ။တိကိဒသကာနိပါတုဘဝန္တိ။တတ္ထာပိဘာဝဒသကံကဒါစိနလဒ္ဓတိ။ ။ဟူသောနောက်ကဂန္ဓာသေယျက ပုဂ္ဂိုလ်ပြ။ဝါကျသို့လိုက်သင့်သောအဓိပ္ပါယ်ကိုရည်၍ပြဆိုခြင်းတည်း။ ။ဂန္ဓာသေယျကဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်၌။ ကလာပ်သုံးစည်း။ဂန္ဓာသေယျကသြမကပုဂ္ဂိုလ်၌။ ကလာပ်နှစ်စည်းဖြစ်သည်ဟူလို။ ။တတ္ထာပိဘာဝဒသကံကဒါစိနလဒ္ဓတိ။ ဟူသောစကားသည်။ ။သြမကဝသေနပနကစ၍။တေသံဝသေနကလာပဟာနိဝေဒိတဗ္ဗာ။ဟူသောဇာထက်ကစကားကိုညွှန်းသည်။ ။အချုပ်စကားမူ။ သြပါတိကပင်ဖြစ်စေ။ သံသေဒဇပင်ဖြစ်စေ။ ကလာပ်ချုနစ်စည်းတပြိုင်နက်ဖြစ်၏ဟုဆိုသော်လည်း။ဥက္ကဋ္ဌ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာ ချုနစ်စည်းဖြစ်လေသည်။ သြမက၏အစွမ်း အားဖြင့်။ ကျိုတဲ့ သောစက္ခု။ ချိုတဲ့သောတံ။ ချို့တဲ့သောဃာနာဒိကောင်းသောကြောင့်။ကလာပ်ချုနစ်စည်းလုံးမရနိုင်။ သို့အတွက်ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဆုတ်ယုတ် ထျော့ပါးသည်ကိုသိအပ်၏။ ။ဂန္ဓာသေယျကပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း။တိကိဒသကာနိပါတုဘဝန္တိ။ဟုဆိုသော်လည်း။ဥက္ကဋ္ဌ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာဆိုတော်မူသည်။ နုပုံးသက-အဘာဝကပုဂ္ဂိုလ်ဟုဆိုအပ်သော်သြမက၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာယဒသက။ ဝတ္ထုဒသကဟူသော ကလာပ်နှစ်စည်းသာရသည် ဟူလို။ ။ဤကလာပ်စုသည်။ကမ္မဇကလာပ်ချည်းဖြစ်ကြသောကြောင့်။ အကြောင်းသမဋ္ဌာန်ကိုလျှဉ်းပါးရန်မလို။ ။အကြောင်းသမဋ္ဌာန်ဖြဖြစ်သောရူပသမဋ္ဌာနအခန်း၌ပြဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့်။ ။*ဂန္ဓာသေယျကသတ္တာနံ ပန(ကမ္မေန)ကာယဘာဝဝတ္ထုဒသကာနိတိကိဒသကဲ့ဒါနိပါတုဘဝန္တိ။ ။ဟူသောရှေ့ဝါကျ၌။ကမ္မေနပုဒ်ကိုမထည့်ပဲသန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာဝါကျစီကုံးတော်မူလေသည်။ ။ဤစကားဖြင့်။ဟာတောပရုံပဝတ္တိကာလေကမေန စက္ခုဒသကာဒိနိ ပါတုဘဝန္တိ။ ဟူသောနေ့

ဝါကျ၌။ (ကမေနာ) ဟုယထာကြမဟောသဒ္ဒါကိုဖြင့်ဆင်၍။(မ) အက္ခံရော
တလုံးထပ်ထည့်၍။(ကမ္မေနာ)ဟုသဒိသဒ္ဒေးဘော်နှင့်စေတနာက်ဟောဝုန်
ဖြစ်ရမည်ဟုဆုံးဖြတ်ရေးသားသော စာဖြင့်ဆရာကစိ ဝါဒတပါးကို
နှစ်စေသည်။ ။တတောပရံပဝတ္တိကာလေကမေနာစက္ခုဒ္ဒသကာဒိနိုပါ
တုဘဝန္တိ။ ။ဒ္ဒိအင်္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါဆရာ၏အာဒေဘော်နှလုံးသွင်းကိုသေချာစွာ
ကြည့်ရှုကြပါကုန်။ ။စေတနာကံဟောကမ္မသဒ္ဒါကို။အင်္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါအ
လိုရှိရိုးမှန်က။ဇဝမ္မဇရုပ်ချင်းအတူတူဖြစ်ပါသကော်။ ကာယသ။ ဘာဝ။ဝုဏ္ဏ
တို့ကိုမျှမထျဉ်းပါးခဲ့ပါဝဲနှင့်။ စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါတို့ကိုချောက်မှပဲ။
ထျဉ်းပါးရမည်ဆိုသော်မသင့်။ကျမ်းဆရာတို့ထုံးစံသက်သက်သာမရှိ။အ
ဂ်ဉ်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအစရှိကုန်သော ကုန်းပြိုဆရာတို့သည်၊ ဤကဲ့သို့
သောဝါကျနှစ်ခုပြုင်ဒွိ။ဂ်ဲ့ဝါကျဒွိသာထားစမြဲတည်း။ ။ထားဝုံကား။ ။
တိကိဒသကာနိ(ကမ္မေနာ)ပါတုဘဝန္တိ။ထဒေတာပရံ(တထာ) စက္ခုဒ္ဒသ
ကာဒိနိုပါတုဘဝန္တိ။ ။ဟု-ဤကဲ့သို့သော အသွားမျိုးကိုသာ စိကုံး
တော်မူကြသည်။ယသုမူကားဤကဲ့သို့မစိမကုံးပဲ။သန့်ရှင်းစွာစိကုံးတော်
မူသည်ဖြစ်သောကြောင့်။သဒိသ(မ)ဒွေးဘော်ဆရာကစိစကား ပျက်
စေဟူလို။ ။အင်္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါဆရာ။စက္ခုစသောရုပ်ကလာပ်တို့သည်။အ
ဘယ်အခါ၌ဖြစ်ပါသနည်းဟု-မေးရန်ရှိသောကြောင့်။ ။ထတောပရံ
ပဝတ္တိကာလေ။ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။ပဇာတိအခါ၌ဖြစ်၏ဟုဆိုတော်မူ
၏။ထိုပဝတ္တိအခါ၌။စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါ။ဟူသောကထာပ်ထေးစည်း
တို့သည်။တပြိုင်နက်ဖြစ်သလား။ သို့တည်းမဟုတ်။တခုစီစဉ်၍ဖြစ်သေ
သလားဟု။မေးမြန်းဘွယ်ရှိသောကြောင့်၊(ကမေနာ)ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်
သတည်း။ ။တခုစီစဉ်၍ဖြစ်သည်ဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်။အင်္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါ၏
အလိုတော်အားဖြင့်။ စက္ခု, သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ။ ဤကလာပ်ထေးစည်း
တို့သည်။ တခုစီစဉ်၍ဖြစ်သောကြောင်းကို။(ကမေနာ)ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဖြဆို
တော်မူလေသည်။ ။တပြိုင်နက်မဟုတ်။ဘပြိုင်နက်တည်းမဖြစ်ဘူးဟူ
လို။ ။ကမေနာ၏အဓိပ္ပါယ်။အင်္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါအလိုတော်။ ။

(အဋ္ဌကထာတို့နှင့်ရှင်းဆင်းချက်။)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။အာယတနဓာတုနိဒ္ဒေသဒ္ဒါ။ ။*ကမတောတိ
ဏ္ဍာဝိ ပုဗ္ဗေသု ဝုတ္တေသု ဥပဓာတိက္ကမာ ဒိဋ္ဌ ဒေဿနာက္ကမောဝ ယုဇ္ဇတိ၊
အဏ္ဏာတိကေသု ဟိအာယတနေသုသနိဒဿနသပ္ပဋိဃတိသယက္ကာ စက္ခာ

ယတဲ့နံပါကဲ့ဆို့ကို့ပထမံဒေသိတဲ့။တတောအနိဒဿနသုပ္ပဒိုးယဝိသယာနိ
သောတာယတနာဒိနိ။ အထဝါဒဿနာနုတ္တရိယသဝနာနုတ္တရိယာဟေတု
ဘာဝေနဗဟုပကာရတ္တာအစ္ဆိတ္တိကေသုစက္ခာယတနသော တာယတနာ
နိပထမံဒေသိတာနိ။ တတောဃာနာယတနာဒိနိတိကိ။ ပဋ္ဌနမ်ိဳးဂါစရဝိ
သယတ္တာ အင်္ကန်္ဘမနာယတနံ။ စက္ခာယတနာဒိနံ ပန ဂါစရတ္တာ တသ
တသ အန်္ကရန်္ကရာနိ ဗာဟိရေသု ရူပါယတနာဒိနိ။ ။အဝိစ ဝိညာ
ဏုပ္ပတ္တိကာရဏာဝဝတ္တုနတောဝိအယမေတေသံကမောဝေဒိတဗ္ဗော။ ။
ဝုတ္တဉ္ဆေတံ။ ။စက္ခုံပဋိစ္စရူပေစဥပ္ပဇ္ဇတိစက္ခုဝိညာဏံ။လ။မနံပဋိစ္စဓမ္မေစ
ဥပ္ပဇ္ဇတိမနောဝိညာဏန္တိ ဇံဝံကမတောပေတ္ထဝိညာတဗ္ဗောဝိနိစ္ဆယော။ ။
ဟူ၍မိန့်ဆိုတော်မူရာ။ ။ပဋိသန္ဓေအမျိုးကိုခွဲခြား၍ပြဆိုသော စကား
ဟုတ်ပါသလော။ ။သို့တည်းမဟုတ်။သြပပါတိကပုဂ္ဂိုလ်။သံသေဒဇ
ပုဂ္ဂိုလ်။ဇဇ္ဇသေယျကပုဂ္ဂိုလ်သုံးပါးလုံးကိုပင်ပေါင်း၍ပြဆိုသောစကား
လောဟု။ကြည့်ရှုသောအခါ။ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမခွဲခြားပဲ။တပေါင်းတလုံးတည်း
ရောကြိုသောစကားဟုမျှမှတ်။ ။ယင်းသို့တပေါင်းတည်းပင်။ပုဂ္ဂိုလ်
သုံးပါးတို့၏အာယတနသာမညကိုဆိုတော်မူသော ကြောင့်။ဤအာယတ
နဓာတုနိဒ္ဒေသကို။ ဤအနုရုဒ္ဓါသကြိုဟ်ကျမ်းနှင့်ညီသောအခါ။ အသို့သင့်
နိုင်ပါတော့အုံးနည်း။မသင့်နိုင်တော့သည်သာ။ ။ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ
ဆရာသည်။ ဇဇ္ဇဲသယျကပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပပတ္တိက္ကမကိုပယ်၍။ ဝါ။ဇဇ္ဇသေ
ယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ဥပပတ္တိက္ကမဖြစ်သော။စက္ခာယတန။သောတာယတန။
ဃာနာယတန။ဇိဝှါယတနတို့ကိုပယ်၍။သံသေဒဇ။သြပပါတိကပုဂ္ဂိုလ်
နှစ်ပါးတို့၏။အာယတနတို့ကိုသာဦးခေါင်းတပ်၍။ ။ဥပပတ္တိက္ကမာဒိသု
ဒေဿနာက္ကမောဝယုဇ္ဇတိ။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ ။
ဤရှင်းလင်း ချက်ဖြင့်။ သကြိုဟ်၌။ ကမေနစက္ခု ဒဿကာဒိနိ။ ဟူသော စ
ကားကိုမရူးမစပ်းပဲ။ ဒေဿနာက္ကမဟူ၍ရောကြိုသော ကေစိဝါဒတခုကို
နှစ်စေခြင်းသည်။- ။ဤအဋ္ဌကထာစကားရှိ။နောက်က-အထဝါ။အဝိစ။
ဟူသောနည်းခွဲခြစကားမျှားကိုထည်း။သေသေချာချာကြည့်ကြလေဦး။ ။
နိုင်းချိန်ရန်ကား။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အဖွင့်ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာကြီး၌။ ။ဝိညာဏာ
ပစ္စယာနာမရူပံ။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ။ သဠာယတန ပစ္စယာ
ဖဿော။ ။ဟူသောပုဒ်တို့ကိုဖွင့်ခြင်းတော်မူရာ၌ယ်။ပုဂ္ဂိုလ်ဥပပတ္တိက္ကမဒိ
ပနတော။ဟူသောစကားကိုထောက်သဖြင့်။ အာယတနတို့၏။တချစီစဉ်

၍ဖြစ်ကြောင်းကိုဖြဆိုလေသည်။ ။ယင်းသို့ဖြဆိုသောစကားဌ၌ပဲဒိုင်း
သဓူပ္ပါဒ်ဘဝစက်နှစ်ပါးကို။ဘုရားဟောတော်မူရာတွင်၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ
ကစ၍။ဝေဒနာအထိ-ဘဝစက်တခု။တဏှာပစ္စယာကစ၍။ဇာတိအထိ
ဘဝစက်တခု။ထင်းဘဝစက်နှစ်ခုတို့တွင်။ဖြူးဖြစ်သော ဘဝစက်သည်၊
ဥပ္ပတ္တိက္ကမအားဖြင့် ဟောတော်မူသော ဒေသနာဖြစ်ကြောင်းကိုဖြဆိုသ
ဖြင့်။အာယတနှုတို့ကိုအစဉ်ထား၍ဟောတော်မူကြောင်းသာသည်။ ။
ထိုအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပုဂိုလာဘဝစက်ကို။ဥပ္ပတ္တိက္ကမ
အားဖြင့် ဟောတော်မူကြောင်းကို။ အဘယ်ပါဠိတော်နှင့် ညီပါသနည်း
ဟူမူ။ ။*တတ္ထကတမာဇာတိ။ ယာတေသံတေသံသတ္တာနံ တမ်ိတမ်ို
သတ္တနိကာယေ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ ဩက္ကန္တိ နိဗ္ဗတ္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ခန္ဓာနံပါ
တုဘာဝေါ အာယတနာနံပဋိလာဘော။အယံဝုစ္စတိဇာတိ ။ဟူသော
ပိဘင်းပါဠိတော်ဝယ်။ခန္ဓာနံပါတုဘာဝေါ။ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သံသေဒဇ
ဥပပါတ်နှစ်မျိုးကိုပြဆိုတော်မူပြီးနောံ။အာယတနာနံပဋိလာဘော။ ဟူ၍
ဟောသောပါဠိတော်ကိုမြင်ထော်မူသောကြောင့်တည်း။ ။ဤပုဂိုလာဘဝ
ာစက်၌။ဥပ္ပတ္တိက္ကမဟူသည်။ပါဠိတော်၌ဟောတော်မူအပ်သော။ဝိညာဏ်၊
နာမ်ရုပ်။ သဠာယတန။ဖဿ။ဝေဒနာဟူသောပုဒ်ငါးပုဒ်ကိုသာ။ဥပ္ပတ္တိက္က
မအရကိုယူရမည်ဟူသောကေစိဝါဒကား။အဋ္ဌကထာသို့မသက်မဝင်။။
အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ဤပုဒ်ငါးပုဒ်ကိုရည်၍။အဋ္ဌကထာဆရာဆိုတော်
မူခြင်းအံ့။နောက်ကဘဝစက်မှာလည်း။ပုဒ်တပုဒ်စီစဉ်၍ဟောထားထုံက်
ဂိုဖြစ်သောကြောင့်။ဂ္ဂ္ဂ.ဘဝစက်နှင့်။ နောက်ဘဝစက်သည်။အဘယ်ဆို
ထူးနိုင်ဘဲ့မည်နည်း။ ။ယင်းသို့အထူးမရှိနိုင်ခဲ့သော်။ပုဂိုလာဘဝစက်
မဒ္ဒိပနတော။ဟူသောဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၏စကားသည်။အကျိုးမရှိနဂ္ဂ
ကသာဖြစ်ခဲ့၏။ထိုစကားသည်မှန်၏။ပါဠိတော်ဖြုပုဒ်ငါးပုဒ်သည်။ အဘဲ့
ကြောင့်။ဥပ္ပတ္တိမည်ရမည်နည်း။ဥပ္ပတ္တိမမည်နိုင်။ ။ဒေသကဖြစ်သော
ဘုရားသည်ဟောအပ်သောကြောင့်။ ဒေသိတသာမည်၏။ဟောတော်မူ
ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဒေသနာသာမည်၏။ ဥပ္ပတ္တိကားမမည်နိုင်၊
ယင်းသို့ဥပ္ပတ္တိ မမည်ကလည်း။ ထိုပုဒ်ငါးပုဒ်တို့၏ ဂ္ဂ.နောက်စဉ်၍နေ
သောအစဉ်မျှကို။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမဟူသောအမည်ကို မဆိုနိုင် တော့သည်
သာ။ ယင်းကဲ့သို့ပါဠိတော်မူလပင် ရင်းကိုက။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမ-ဟူသောအ
မည်ကိုမရှိပါပဲနှင့်။ထင်းဥပ္ပတ္တိက္ကမ-မမည်သောပုဒ်ငါးပုဒ်ကို။ဥပ္ပတ္တိက္က

မဒိပနုပြုလုပ်၍ဘုရားဟောသည်ဟု။အဋ္ဌကထာဆရာကြီးဘဦးတယောံ
လုပ်နေပါလျက်။ သေးနုပ်သိန်ဖျင်းသော်စကား။ နိရတ္ထကစကားများကို
မရေးမသား်တန်ရာ။ သည်ကဲ့သို့ရေးသားကလည်း။ အဋ္ဌကထာမဟုတ်
တန်ရာ။ ။တနည်းကား။ ။အဝိဇ္ဇာနှင့်သင်္ခါရ။သင်္ခါရနှင့်ဝိညာဉ်။
ဝိညာဉ်နှင့် နာမ်ရုပ်။ နာမ်ရုပ်နှင့်သဠာယတန။ သဠာယတနနှင့် ဖဿ။
ဖဿနှင့်ဝေဒနာ။ ၎င်းတရားတို့သည်။ အသိးအသိးပစ္စည်း။ ပစ္စယုပ္ပန်
ဆက်စပ်သောအစဉ်မျှကို။ဥပပတ္တိက္ကမဟုဆိုမှ်ငြားဒုံ။မသင့်မှုင်။ ။အ
ဘဲ့ကြောင့်မသင့်နိုင်ပြန်ပါသနည်းမေးငြားအုံ။နောက်ကဘဝစက်သည်
လည်း။ပစ္စည်း။ပစ္စယုပ္ပန်ဆက်စပ်လျက်ပင်ရှိပြန်သောကြောင့်။ရှေ့ဘဝ
စက်ကဲ့သို့ ဥပပတ္တိက္ကမကိုဖြစ်ခြင်းငှါသာ။ ဤနောက်ဘဝ စက်ကိုဘုရား
ဟောတော်မူရသည်ဟု။အဋ္ဌကထာဆရာပြဆိုတန်ရာ၏။ပြကားမဖြစ်ခဲ့ပါ
တကား။အသို့ဆိုနိုင်ကြဦးမည်နည်း။အဋ္ဌကထာဆရာကိုပင် ကလေးပြု
လုပ်ကြမည်လော။ ။နောက်ဘဝစက်၌။ ပစ္စည်း။ပစ္စယုပ္ပန်ဆက်စပ်ပုံ
ကိုလည်း။ မူလဝိဘင်းပါဠိတော်ကပင်။ အလေအချာဆင်ကစပ်၍ပြဆိုပြီး
သားဖြစ်လေသောကြောင့်။ထိုပါဠိတော်၏ရှေ့နောက်စကား အတိုင်းညှို
နှိုင်း၍။ အလေအချာမှင့်ဆိုသောပါဠိတော်ကို အစဉ်လျောက်သောအဋ္ဌ
ကထာကို။ မိမိတို့၏ထင်ရာဘက်သို့ မဆွဲမယူသင့်။ ဝေဒနာကြောင့်တ
ဏှာ။တဏှာကြောင့်ဥပါဒါန်။ ဥပါဒါန်ကြောင့်ဘဝ။ဘဝကြောင့်ဇာတိ။
ဇာတိကြောင့်ဇရာမရဏာ။ဤကဲ့သို့ပစ္စည်း။ပစ္စယုပ္ပန်နှင့်ကင်းကြသည် မ
ဟုတ်။ရှေ့စက်ထည်းပစ္စည်း။ပစ္စယုပ္ပန် ဆက်စပ်ကြောင်းပါ၏။ နောက်
စက်၌လည်းဆက်စပ်ကြောင်းပါ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတဆဲ့နှစ်ပါး၌
ပစ္စည်း။ပစ္စယုပ္ပန်ဆက်စပ်ကြသည်ချည်းတည်း။ပစ္စည်း။ ပစ္စယုပ္ပန်ဆက်
စပ်၍မရသောအင်္ဂါဟုတခုမျှလည်းမပါ။ ။ထို့ကြောင့်။ ရှေ့စက်။နောံ
စက်ခွဲရာ၌။ရှေ့စက်ကို။ဥပပတ္တိက္ကမကိုဖြခြင်းငှါသာဟောတော်မူ၏ဟု။ဖြ
ဆိုတော်မူသော။ဝိဘင်းအဋ္ဌကထစကားသည်။ အာယတနတို့၏ဥပပတ္တို
က္ကမကိုဖြသည်။သည်မှတပါးသောအနက်မရှိ။ ။

(အဋ္ဌကထာစကားနှစ်ရပ်ကို။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါကောက်နှုတ်ချက်။)

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရေးဘဝစက်၌။ဥပပတ္တိက္ကမဒိပနတော။ဟူသောအဋ္ဌက
ထာစကား၏အရ။ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တဝါတို့အား။စက္ခု,သောတ,ဃာန,
ဇိဝှါ,ရုပ် ကလာပ်လေးစည်း တို့သည်။ ဥပပတ္တိက္ကမဖြစ်ကြောင်းကို။ အဋ္ဌ

ကဆာဆရာပြဆို့တော်မူသည်ဟူ။ကောက်ချက်ထုတ်တော်မူသည်။ ။
စက္ခုယတနံသောတာယတနံ ဃာနာယတနံ ဇိဝှါယတနံ ကာယာယတနံ
မြှောယတနံ မနာယတနံ။ ဟူ၍အစဉ်သိုက်ပေါတော်မူသော ဒေသနာ
တော်၌။ဝါ။အာယဟနဝိဘင်းပါဠိထော်၌ကား။ကာယာယတနကိုနောက်
ထား၍ပေါတော်မူသောအဖြစ်။ ။ဂန္ဓာသေယျကာ။သံသေဒဇ။ဥပပါတိ
ပဋိဠလ်သုံးယောက်လုံးနှင့် ဆက်ဆံသော သာဓာရဏာဒေသနာတော်ကို
အဋ္ဌကထာဆရာကလည်း။ သာဓာရဏာ စကားဖြင့် ပင်။ ဖွင့်ဆိုတော်မူ
သောအဖြစ်။ ။ယင်းကဲ့သို့သောအဖြစ်တို့ကြောင့်။ဂန္ဓာသေယျကာသတ္တ
ဝါတို့၏အာယတနကား။ ဥပပတ္တိကာမပင် တည်းဟူ။ ကောက်ချက် ထုတ်
တော်မူသည်။ ။အဋ္ဌကထာဆရာသည်။အကယ်၍ပဋိဠလ်ကိုသိုးသန့်
၍မဟော။ သာမညဟောတော်မူသောအာယတနတရားတို့ကို။ ဥပပတ္တိ
ကာမဟူ၍ဖွင့်ဆိုခြင်းအံ့။ ။ထိုအာယတနသည်။ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေရ
သောသူတို့၏အာယတန။ သံသေဒဇပဋိသန္ဓေနေသောသူတို့၏အာယတ
န။ ဂန္ဓာသေယျကပဋိဠလ်တို့၏ အာယတနဟူ၍ သုံးဌာနဂိုကြရာ။အထုံးရ
သောပဋိဠလ်သုံးပါးလုံးတို့၏ အာယတန ဟုသာဆို.တို့သည်။ ဥပပတ္တိကာမ
ဘုံးဖြစ်ကြသည်ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ရောက်၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ရောက်တိုင်း
လည်းမဟုတ်ခဲ့။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်း။သံသေဒဇ။ဥပပါတ်တို့မှာ။ထို
သန္ဓေစိတ်နှင့်ဥပါဒ်ပြိုင်၍ ကလာဝ်ခုနစ်စည်းအာယတ်တနအစု အာလင်ဖြစ်
သောကြောင့်။ထိုသူတို့၏အာယတနတို့ကား။ဇကုပ္ပါဒ။သဟုပ္ပါဒသာဖြစ်
နိုင်သည်။ စဉ်၍မဖြစ်သောကြောင့်။ ဥပပတ္တိကာမ-မမည်နိုင်။ ဇက တော
ဥပပတ္တိသာမည်နိုင်သည်။ယင်းသို့ဇကတောဥပပတ္တိပုဂ္ဂိုလ် ကနှစ်ယောက်၊
ဥပပတ္တိကာမပုဂ္ဂိုလ်ကတယောက်ထည်းဖြစ်နေပြီ။အာယတနက။သုံးယော
ဘိုင်ပစ္စည်းဖြစ်နေပြီ။ ။(သေသေချာချာကြည့်ပါ)။ ။ထိုသုံးယောက်ဝိုင်
ပစ္စည်းကို ဆုံးဖြတ်သောအခါ။ နှစ်ယောက်ဘက်ကို လိုက်၍ ဆုံးဖြတ်ရ
မည်လော။ တယောက်ဘက်ကိုလိုက်၍ ဆုံးဖြတ်မည်လော။ များရာကို
လိုက်၍နှစ်ယောက်ဘက်ကနေပါဟူထို။ ။ထို.ကြောင့်။ ။ဒေသနာဏ
မောဝယဟူတိ။ ဟူသောစကားကို။ အဋ္ဌကထာဆရာမိန့်ဆိုတော်မူထေ
သည်။ ။သံသေဒဇ။ဥပပါတ်နှစ်ယောက်အတွက်ကြောင့်။ ဒေသနာဏ
မဟူ၍ဆိုရသည်ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကို။ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်စလုံးရော၍မ
ဆိုလိုက်ပါနှင့်ဟူထို။ ။ထို.ကြောင့်။ဂန္ဓာသေယျကဟူသောတယောက်

ဘက်ကနေပါလျှင်။ဥပုတ္တိက္ကမတောဝိယဖွဲ့တို့။ ဟူသောစကားကိုဆဋ္ဌက ထာဆရာ ဆိုတော်မူရမည်တည်း။ အဂ္ဂင်အနုရုဒ္ဓါ ကောက်ချက်ထုတ် သောအဓိပ္ပါယ်တည်း။ ။

နောက်က။အထဝါသဒ္ဒါဖြင့်ချိသောဝါကျ၏အဓိပ္ပါယ်ကား။ထိုပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လုံးနှင့် ဆက်ဆံသော အာယတနကို။ ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်နှင့် သာဆက်ဆံသောအဓိပ္ပါယ်ကိုဖြဆိုရာ၌။ စက္ခု၊သောတ,ဃာန,ဇိဝှါ,တို့ ၏ဒေသနာကွက်မဖြစ်ကြောင်းကိုဖြဆိုပြီး၍။တနည်းသုံးယောက်လုံးနှင့်ပင် ဆက်ဆံအောင်ဖြတော်မူလိုသောကြောင့်။ ။*အထဝါဒဿနာနုတ္တရိ ယသဝနာနုတ္တရိယုဟောတုဘာဝေနဗဟုပကာရတ္တာအဋ္ဌကထာတို့ကသုစက္ခာ ယတနသောတာယတနာနိဒဿိတာနိ။ ။ဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။ဟော ခြင်း၏အကြောင်းကိုဖြောဖြသောပါဠိ။နောက်ဝါကျတို့ရှိလည်း။ ဤနည့်း အဂ္ဂိုင်း အဓိပ္ပါယ်ရှိလေ၏။ အဓိပ္ပါယ်အချုပ်ကား။ ပုဂ္ဂိုလ်သုံး ယောက် လုံးနှင့်လျော်အောင်။ ဥပုတ္တိက္ကမနည်း။ ဒေသနာကွက် မနည်းတို့ဖြင့်။ မဖွင့် သော်ထည်း။တပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့်ဖွင့်သင့်သေး၏ဟူလို။ ။တ နည်းကား။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်မဟုတ်။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် မည်ကဲ့သို့ပင်ဖွင့် သော်လည်း။သင့်လျော်သည်သာတည်းဟူလို။ ။သို့ဖြစ်လေသောကြောင့် ၍အဋ္ဌကထာ၏အာဘော်နှင့်။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း အဋ္ဌကထာတို့ကိုသာ သဘောမှကွဲမပြားအောင်နေရာကျညီနိုင်းရမည်။ ။

(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာကား။)

*ဂဒ္ဓဿေယျကဝေသနဝါပုရိမံ အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပနတော။ ဩပပါတိ ကဝေသနပဆ္ဆိမံသဟုပ္ပတ္တိဒီပနတော။ ။ဟူသည်တည်း။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကြိုးဒွါလည်း။ဂုင်းနည်းတူမိန့်တော်မူ၏။ ။ယင်းကဲ့သို့သော အဋ္ဌကထာကို။ ယထာဘူတဖြစ်အောင်မည်ကဲ့သို့ကောက်ယူမည်နည်း။ ထိုအဋ္ဌကထာကြိုးတို့၏အာဘော်နှင့်။ ။*တတ္ထ ကတမာဇာတိ။ယာ တေသံတေသံသတ္တာနံတမ္ဟိတမ္ဟိသတ္တနိကာယေဇာတိသဉ္ဇာတိဩက္ကန္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ အာယတနာနံ ပဋိလာဘော။အယံဝုစ္စတိ ဇာတိ။ ။ဟူသောပါဠိတော်၏အာဘော်နှင့်တိုက်ဆိုင်ဖြစ်ပါ။ ။ခန္ဓာ နံပါတုဘာဝေါ။ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိ-ဖြစ်သောဂဒ္ဓဿေယျ ကပုဂ္ဂိုလ်ကိုဖြသလော။သို့တည်းမဟုတ်။သဟုပ္ပတ္တိ-ဖြစ်သော။ ဩပပါ

တိက။ သံသေဒဇပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုပင် ပြဆိုသလော။ ဤသို့ဘုရားမေးလိမ့်
မည်။ ။အာယတနာနံပဒိုလာဘော။ဟူသောနေ့ပုန်ဖြင့်လည်း၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။မည်သည့်အဓိပ္ပါယ်ကိုသိစေဘော်မူလို့သောကြောင့်ဟော
တော်မူပါသနည်း။အဘယ်အနက်ကိုပြုတော်မူပါသနည်း ထို့အာယ
တနာနံပဒိုလာဘော။ဟူသောပါဠိဖြင့်။ဂန္ဓာသယုက်သတ္တဝါကိုပင်ပြသ
လော။သို့တည်းမဟုတ်။သြပပါတိကသံသေဒဇပုဂ္ဂိုလ်ကိုပင်ပြသလော။
သို့တည်းမဟုတ်။ နှစ်မျိုးလုံးကိုပင်ပြသလော။ဤသို့သည်းတရားမေးခွန်း
ထုတ်အပ်၏။ ။ယင်းကဲ့သို့မေးခွန်းထုတ်သောအခါ၊ ကင်းဆေးကအသို့
ဖြေဆိုမည်။ ။ဘိ။တနည်းသင်္ကား။ဂန္ဓာသယျုက်ဝုသေနံ ဂန္ဓာသယျု
ကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပုရိမံ။ ရှေးဖြစ်သောဘဝစက်ဝဋ်။ဘဂဝ
တာ။ဘုရားကိုယခင်တော်ဖြတ်သည်ဟုတို့။ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဘဂဝါ
ဘဲ့ကြောင့်သည် ပုံဟောသည် ဟု။ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုနိုင်ပါသနည်း
အာယတနာနံ။အာယတနတရားတို့၏။ အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပနတော အစဉ်အ
တိုင်းဖြစ်သည်ကိုပြဆိုတော်မူသောကြောင့်တည်း။သြပပါဘိက ဝသေ
နံ။သြပပါတိကပဒိုသန္ဓေ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပုရိမံ။ ရှေးဖြစ်သောဘဝစက်ဝဋ်
ကိုဟု။ ဝုတ္တံ။ ဘုရား ဟောတော် မူအပ်ပါ၏။ ကသ္မာ။ ဘယ်အတွက်
ကြောင့်အဋ္ဌကထာသည်။သို့ကဲ့သို့ဆိုနိုင်ပါသနည်း။သဟပုဗ္ဗင်္ဂဒီပနတော။
အာယတနတို့၏တကွနက်ဖြစ်ခြင်းကိုပြတော်မူသော်ကြောင့်ထူည်း။ ။
ဤသို့အနက်ဖြန်။ ။ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာတို့၏ဟုတ်မှန်တိုင်းသောအနက်။ ။
ဤအဋ္ဌကထာကြီးတို့၏အလိုတော်၌။ပုရိမဘဝစက်ကိုဘုရားဟောတော်
မူခြင်း၏အကြောင်းကိုဆုံး။ဟောအပ်သောဒေသိတပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းကို
ဆုံးဖြတ်ဆိုတော်မူရာ။ ဂန္ဓာသယျုကဝသေန့။ ဟူသောပါဠိဖြင့် ဟောအပ်
သောဒေသိတပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းကိုဖြစ်တော်မူသည်။ ။အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပ
နတော။ ဟူသော ဟိတ်ပါဠိဖြင့်။ အာယဘန တို့၏ အစဉ် အဘိုင်း ဖြစ်
ကြောင်းကိုပြဆိုတော်မူသည်။ ။ပန္ဆိမဘဝစက်ကို ဟောအပ်ပါ၏ရာ။
ဘဝပစ္ဆာယာဓာဘိ။ ဟူ၍သာဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဟောအပ်သော
ဒေသိတပုဂ္ဂိုလ်။ဟောအပ်သောအကြောင်းကိုဆုံးဖြတ်ဆိုတော်မူရာ။သြပ
ပါတိက ဝသေန။ ဟူသောပါဠိဖြင့်။သြပပါတိကပဒိုသန္ဓေ၏အစွမ်းကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုဖြစ်တော်မူသည်။ သဟပုဗ္ဗင်္ဂီဒီပနတော။ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ထို
သြပပါတိကပုဂ္ဂိုလ် တို့အား။ အာယတန တရားတို့၏ အစဉ် အဘိုင်း ဖြစ်

ကြောင်းကိုပြဆိုတော်မူလေသည်။ ။ယင်းသို့ပြဆိုသောအဋ္ဌကထာ ဝါဒကိုတသတ်မှတ်ထားလိုက်ဦး။ ။

(မူလဋီကာဝါဒကား။)

*ဝိညာဏာပစ္စယာနာမရူပန္တိုဇ္ဈေအပရိပုဏ္ဏာယတနံ ကလလံဝတ္တာ တတောဥဒ္ဓံနာမရူပပစ္စယာသဠာယတနန္တိ သဠာယတနပ္ပဝတ္တိဝတ္တာတိ အာဟာအနုပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပနတောတိ။ ဘဝပစ္စယာဇာတိတိဇ္ဈေ အာယတနာနံကမေနနုဝတ္တာတိအာဟာသဟုပ္ပတ္တိဒီပနတောတိ။ ။ဟူသောစကား ဖြင့်မူလဋီကာဆရာပြဆိုရာ။ ။အာယတနာနံကမေန။ ဟူသောစကားကို။မူလဋီကာတည်းဟူသော ဝိဇ်ဇသည်ပင်လျှင်။ယဖိုက်အဖွင့်သို့ ရောက်သောအခါ။ သဟုပ္ပတ္တိကို ဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့်။အာယတနာနံ။ ဟူသောသမ္ဗန်ပုဒ်၏အရ။အာယတနဟူသည်။အစ္ဆိတ္တိကာယတနခြောက်ပါးကိုကောက်၍။ကာယာယတနန္တင့်။မနာယတနန္တစ်ပါးကိုတပုံ။ စက္ခာယတနစသောအာယတန လေးပါးကိုတပုံ-ပုံ၍ ယူတော်မူသည်။ ။ကမေန။ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ၎င်းပုံထားသော အာယတနတရားနှစ်ပုံတို့၏။ ၎ငှ.နှင့် နောက်ဖြစ်သည်ကိုသာပြတော်မူသည်။ ။စက္ခာယတန။ သောစသောယတန။ ဃာနာယတန။ ဇိဝှါယတနဟူသော အာယတန လေးပါးတို့။တစုစီစဉ်၍မဖြစ်ကြောင်းကိုပြတော်မူသည်။ထို့ကြောင့်။ဤမူလဋီကာနှင့်။ဤဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ တို့ကိုညီညွတ်ပြီဟူ၍ မဆိုသာသေး။ ။ရှေးဆရာမြတ်တို့ကား။ဤအချက်၌ပင် မူလဋီကာနှင့်။ အဋ္ဌကထာကြီးတို့ဝါဒကွဲပြီဟုအယူတော်ရှိကြ၏။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ။ထိုမူလဋီကာ၏စကားသည်။အထက်ယဖိုက်၌ ပြဆိုလတ္တံ့သော။ဇကောဒသမသတ္တာဟာကိုယူဆသောအချက်။ဃာနာယတနန္တင့်။ စက္ခာယတနတို့ကိုအတူတူပင်ဖြစ်သည်ဟု။ ပြဆိုသောအချက်။ ယင်းအချက်တို့ကို မြင်တော်မူသောကြောင့်လည်း။မူလဋီကာနှင့်အဋ္ဌကထာကြီးတို့၏ ဝါဒမတူကြောင်းကိုးကျမ်းအစောင်စောင်တို့၌ဆိုးသားကြလေပြီ။ထို့ကြောင့်။မူလဋီကာနှင့်။အဋ္ဌကထာကိုဝါဒမတူဘူးဟူ၍မှတ်။ ။အဋ္ဌကထာဝါဒကိုပြဆိုရာ၌။မူလဋီကာနှင့်မညီနိုင်းအပ်။ ။*အတိတဘာဝသို့ဟိသရသေန ဥပက္ကမေနဝါ သမာသန္နမရဏာသ အသယ္ယာနံ အာဂ်ပစ္စဂ် သဋ္ဌိဗန္ဓနဆ္ဆေဒနကာနံ မရဏာန္တိကဝေဒနာပတ္တာနံ သန္တိပါတံ အသဟန္တသ အာတပေပက္ခိတ္တဟာရိတတာလပဏ္ဏပိဝ(ကမေန) ဥပသုသမာနသရိရေနိရုဇ္ဈေ

သုစကြာဒိသုဇာန်းယသ ဟာဒယဝဏ္ဏုမတွေ့ ပတိဋ္ဌိတသု ကာယိန္ဒြိယမ
နိန္ဒြိယဇိဝတိန္ဒြိယသုတဉ်ကာဝသေသ ဟာဒယဝတ္ထုသန္ဓိသင်္ခါတံဝိညာ
ဏံဂရုကာမာသေဒါတာသန္နိပုဗ္ဗကတာနံအညတရံလဒ္ဓါဝသေသ ပစ္ဆယံ
သဒ်ါသေခ်ါဃံကမ္မံတဒုပဋ္ဌာပိကံဘဂဝါကမ္မနိဒါန်တွေဂတိနိဒါန်တွေသင်္ခါတံဝိသ
ယမာရဗ္ဘာပဝတ္တာဘိ။ ။ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။သဓ္မောဟာဝိ
နောဒနိ အဋ္ဌကထာ။ ။နိရုဒ္ဓေသု စကြာဒိသူတိဇာဒံ ဂန္ဓာသေယျကာနံ
အာယဘနာနံ ဒွေနိုပုဗ္ဗပဝတ္တိဝိယ နိုဆောဝေါ် အနုပုဗ္ဗတော ဟောတိတိ
အဓိပ္ပါယေနဝုတ္တံ ။ဟုဒသာမဟာဋီကာ။ ။နိရုဒ္ဓေသုစကြာဒိသူတိဇာဒံ
နသဒ္ဒတ္ထ လက္ခဏံ၊ယမကပါဋိယာတိ စကြာဒယော စုတိ ပိဋ္ဌေနဝသ
ဟနိရုဒ္ဓန္တိတိဝုတ္တံ။ဧတံပနယသံဂဟာသေယျကာနံ အနုပုဗ္ဗေန အာယတ
နာနိဥပ္ပဇ္ဇန္တိအိ။ဒုဒိကာလေဝိတေသံအနုပုဗ္ဗေနပဟာနံ ဟောဒ်ိတိ သန္ဓာ
ယာစရိယေနဝုတ္တန္တိဝေဒိတဗ္ဗံ။ယမကေပနဩပပါတိကာနံစုတိံသန္ဓာ
ယဝုတ္တံ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိကြီး။ ။

ဤသို့လာသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိကြီးဘို့၌။ ဂန္ဓာ
သေယျကသတ္တဝါတို့အား။အာယဘနတို့သည်။ အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိ အားဖြင့်
ဖြစ်၍။ချုပ်သောအခါ၌လည်း။ အနုပုဗ္ဗနိရုဒ္ဓနှင့် အားဖြင့်ပင် ချုပ်သည် ဟူ
သောစကားကိုကြည့်ပါ။ ။ယင်းကဲ့ပါဋိန္ဒြင့်လျှင်းပါးသောစကားကိုအ
သိုမရှိ ။ဤဋီကာ။ဂန္ဓာသေယျကသတ္တဝါတို့၏ အသိုအားဖြင့်။ ဂန္ဓာသေယျက
သတ္တဝါတို့အား။စကြာစသောအာယတနတို့သည်သဟုပ္ပတ္တိမဖြစ်။ တရ
စိစဉ်၍ ဖြစ်သည်ဟု-ကောက်ယူတော်မူသည်။ ။(အလှမ်းတွင်-တာ
ဖွဲ့ပြီးသောစကားဟူ၍မှတ်)။ ။ဤအဋ္ဌကထာ၌။ မဟာဋီကာဆရာတို့
ကောက်တော်မူသည့် အဘိုင်း။ စကြာယတနသည် ခြေးဦးစွာဖြစ်၍။ ဂုဏ်း
နောက်သောဝေယတန။ဂုဏ်းနောက်ဃာနာယတန။ ဂုဏ်းနောက်ဇိဝှါယတ
နဟူသော။ အာယတနလေးပါးတို့ကို။ တရစိစဉ်၍ဖြစ်သည် ဟုသောအ
ဓိပ္ပါယ်ကိုသာ ဒြဿသည်။ ။ဂုဏ်းကလာဝ်းလေးစည်းတို့သည်၊ တပေါင်း
ဘည်းဘခါတည်းတချိန်ဘည်းဖြစ်၏ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကိုမငြင်း။ ။

(အာဘိဓမ္မာဂဏ္ဌိဆရာတဦးကား၊)

*နိရုဒ္ဓေသုကျောဒိသုဇာန်းယသူတိဇာဒံနသဒ္ဒတ္ထလက္ခဏံ။ယမကပါဋိ
ယာဟိစကြာဒးယာဝတိဒဲတြေနောသဟန်ဒုဿိန်တိ ဝုတ္တံ။ဧသေဝယော်
ဂန္ဓာသေယျကာနံ အနုပုဗ္ဗေန အာယတနာန်ဥပ္ပဇ္ဇန်တိ၊ ရတိကာလေဝိအနု

ပုဇ္ဈန်ပဟာဝံနံဟောတိတိ သန္ဓာယသာစရိယေနဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ ယာမကောပန
ဩပပါတိကာနံရုတိံ သန္ဓာယဝုတ္တံတိ။ ။ဟူ၍ပြဆိုထေသည်။ ။ယင်းသို့ပြဲ
ဆိုရာ။ဤဂဏ္ဌိဆရာ၏စကား၌။ယမိုက်ပါဠိတော်၌။ ကမ္မဇရုပ်တို့သည်ရှ
တိစိတ်နှင့်ပြိုင်၍ချုပ်သည်ဟု-ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့်။အနုပုဇ္ဈန
ပဟာနံဟောတိ။ဟူသောစကားကိုသာမန္နစ်သက်ခြင်းဖြစ်သည်။ထိုအာ
ယတနတို့၏ဖြစ်စဉ်အခါကာလက။အနုပုဇ္ဈပဝတ္တိအားဖြင့်ဖြစ်၏ဟူသော
စကားကိုကားမပြမဆို။အာဘောဝ်ကိုကြည့်လေ။ ။ထို့ကြောင့်။ ဤအာ
ဘိဓမ္မာဂဏ္ဌိဆရာ၏အလိုအားဖြင့်လည်း။ ။စက္ခုဒဿက။သောတဒ
သက။ဃာနဒသက။ဇိဝှါဒသကတို့မှာအစဉ်အတိုင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ပင်အ
ယူတော်ရှိလေသံည်။ ။မူလဋီကာဆရာကလည်း။ ချုပ်သောအခါ အ
စဉ်အတိုင်းချုပ်၏ဟူသော စကားကိုသာ မန္နစ်ပဲဖေါ်ပြသည်။ ။*နို
ရုဒ္ဓေသုစက္ခာဒိသူတိအတိမန္ဒဘာဂူပဂမနံသန္ဓာယဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ပဋ္ဌ
ဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနန္တရံပိဟိပုဇ္ဈရုကိဒသိတာ။ ယမကေစယသ စက္ခာ
ယတနံနိရုဇ္ဈတိ။တသ်မနာယတနံနိရုဇ္ဈတိတိ အာမန္တာ။ ယသ်ဝါပနမ
နာယတနံနိရုဇ္ဈတိ။တသ်စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိတိအစက္ခုကာနံစဝန္တာနံ
တေသံမနာယတနံနိရုဇ္ဈတိ။ နောစတေသံစက္ခာယတနံနိရုဇ္ဈတိ။ သစက္ခု
ကာနံစဝန္တာနံတေသံမနာယတနဥ္စနိရုဇ္ဈတိ။ စက္ခာယတနဥ္စ နိရုဇ္ဈတိတိ
အာဒိနာစက္ခာယဟနာဒိနံ စုတိ စိတ္တေနသဟနိရောဓောဝုတ္တောတိ။ ။မူ
လဋီကာ။မဟာဋီကာ။ ။ဤဋီကာကြီးတို့၏စကားအကျကား။ချုပ်သည်
ဟု-ထင်ရလောက်အောင် အားနည်းသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကိုသာ
လျှင်။ အဋ္ဌကထာ ဆရာ ဆိုတော် မူသည်ဟု။ သည်မျှသာ ပြဆိုတော်မူ
သည်။ဖြစ်သောအခါကစက္ခုစသည်တို့သည်။ တပြိုင်နက်ဖြစ်သည် ဟူ၍
ဂင်း။အစဉ်အတိုင်းဖြစ်၏ဟုယူသောအယူကိုမန္နစ်သက်ကြောင်းကိုဂင်း
မပြမဆိုပါ။ ။ထို့ကြောင့်။ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ သမ္မောဟဝိနောဒ
နီအဋ္ဌကထာတို့၏စကား၌။အထက်ကပြခဲ့သောမဟာဋီကာဆရာ့။ဂဏ္ဌိ
ကြီးများအပေါင်းကိုထောက်သဖြင့်။စက္ခုစသောကလာပ်ထေးစည်းတို့ကို။
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဘဝစက်အပေါင်း၌ပြဆိုသော။ အနုပုဇ္ဈပဝတ္တိဒီပနတော။ ဟူ
သောစကားကို။စက္ခာယတနံ။သောတာယတနံ။ဃာနာယတနံ။ဇိဝှါယတ
နဟူသောကလာပ်လေးစည်းတို့၏။သတ္တာဟတရုစိရှေ့နောက်စဉ်၍ဖြစ်
ကြောင်းကိုမရှင်းဖြင်ရလေသည်။ ဤဝါဒကဲ့ဖြားခြင်းမှာ။ ရှေးရှေးသော

ကာလး သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ စသောကျမ်းကြီးများကို ရေးသား၍။ ဝိနယ သင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ။ အင်္ဂုတ္တိရဒီဃကာကျမ်းကို ပွင့်သော အင်္ဂုတ္တိရဒီကာကြီးတို့ကိုလည်းရေးသား၍။ အဋ္ဌကထာဆရာ။ ဋီကာဆရာကြီးဟူသောအရှင်သင်္ဃရက္ခိတာ။ နေတွင်အဋ္ဌကထာ။ မဟာဋီကာ။ အနုဋီကာကြီးတို့ကိုရေးသားခဲ့ပြီး၍။ အဋ္ဌကထာဆရာ။ဋီကာဆရာကြီးဟူသောအရှင်ဓမ္မပါလတို့ထက်ထက်ကပင်။မူလဋီကာကြီးပေါ်နှင့်လေ၏။ ။ယင်းသို့ပေါ်နှင့်သော် ဤသဒ္ဒနီတိကစကားနှင့်။ အဋ္ဌကထာစကားသည်။ အကယ်၍တည်တည်တည့်တင်းသည်း ဖြစ်ပါက။ သင်ကြား ပို့ချတော်မူကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာကတ်သုံးပုံဆောင်၊ အရှင်သာရိပုတြာဆရာတော်ကြီးတို့သည်။ အဋ္ဌကထာဝါဒနှင့်။မူလဋီကာကြီးဝါဒကို။ အတူတူပဲမှတ်လိုက်ပါ။ဋီကာကျော်ကျမ်းကိုပြုစုရေးသားမည့်။တပည့်ကြီး (မောင်သုမင်္ဂလသာမိ) ရယ်လို့။ လက်ထပ်ပြောပြဒိုးမရချပါပဲမဟုတ်လော။ ။ယင်းသို့အရှင်သာရိပုတြာဆရာတော်တရားတော်ကြီးက။လက်ထပ်ပြောပြခဲ့ပါလျှင်။အရှင်သုမင်္ဂလသာမိကဲသည်း။ဆရာ၏သြဇာကိုလွန်ဆဲ၍။ ။ဋီကာကာရမတေနဇကောဒသမေသတ္ထာပေါ။ ။ဟူသောစကားကိုဂုဏ်း။ ။ကာမေနာတိ တတော သတ္တာဟာတိက္ကမေနစက္ခုဒသကံ။ တတောသတ္တာ ဟာတိက္ကမေနသောတဒသကံ။ တဃောသတ္တာဟာတိက္ကမေနဃာနဒသကံ။ တဇေဝှသတ္တာ ဟာတိက္ကမေနဇိဝှါဒသကန္တိ ဇေဝံ အနုက္ကမေန အဋ္ဌကထာယံ ဝိဟိအယမတ္ထောဒသိတောဝ။ ။ဟူသော့စကားကိုဂုဏ်း။မရေးမသားတန်ရာဟူမရချဘိပို့။ ။(လူနှိုင်းတွေးတွေး၍။ရှေးဆရာကြီးများကိုအငေးမတိုက်သင့်ပါဘူးကေစိဆရာတို့)။ ။ထို့ကြောင့်။ကေစိဆရာတို့က။စက္ခု,သောတ, ဃာန,ဇိဝှါ။ ၅ါကသော်လေးစည်းတို့သည်။ တပြိုင်တည်းသာ ဖြစ်ရပါမည်။ တခုစီမဖြစ်ရပါဘူးဟူ၍ ဖြဆိုသောစကားသည်။ ဋီကာကျော်ကိုသာပယ်သေ်ဆဲသည်း။သင်ကြိုဟ်ကိုပင်ပယ်မိလျက်ရှိခြေပြီ။ ။အဘဲ့ကြောင့်နည်း။အနုက္ကမပေါ-ကမသဒ္ဒါကို။ သဒ္ဒိသနွေးဘေဒ် (မ္မ)နှစ်လုံး ဆင့်နှင့်(ကမ္မေန)ရှိရမည်ဟု။ ဖြဆိုသောကေစိဝါဒကလည်းတမှား။ ။ဒေသနာက္ကမဟူ၍ယူဆဲသောယာရကေစိဝါဒကလည်းတမှားဟူ၍ မှတ်လိုက်ပါတူလို။ ။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်အကျိုးမရှိသောစကားကို။တလုံးတပါဒမျှမရေးစဘူးပါတကား။ ရေးဘူးသလော။ သေသေချာချာကြည့်ပါ။ ။ကမ္မေန

ဟု-ကံဟော(မှ)နှစ်လုံးဆင့်ကို ထည့်ခဲ့ပါသေဒ်။ စကွ၊သောတာတို့သာ။ ကမ္မဇရုပ်ဖြစ်သလော။ ကာယ,ဘာဝ,ဟဒယ,ရုပ်တို့လည်း ကမ္မဇရုပ်မဟုတ်ပါသလော။ ။ကမ္မဇရုပ်ချင်းတူပါက။ကျမ်းပြုဆရာတို့၏တံထွာအတိုင်း။အစစွာသောဝါကျ၌သာ(ကမ္မဇနှ)ဟူသောပုဒ်ကိုထားရမည့် မဟုတ်လော။ ကလေးကစား သကဲ့သို့။ စကွ၊ဒသကာ ဒယော-နှောင်၌ မထားအပ်။ ။နောက်ကလည်းဆက်လက်၍။ ။ကွေ့ဝဲပဋိသန္ဓိမရပါဒါယကမ္မသမုဋ္ဌာနာ။ ဟူသောစကားဖြင့်။ ကမ္မဇရုပ်ကိုချည်းသက်သက်ဖြဆိုပါသည်ဟု။ ဝနံခံစကားကိုလည်း။ အဂ္ဂ၌ အနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင် ရေးသားတော်မူခဲ့လပြီ။ ။ထို့ကြောင့်။(မှ)နှစ်လုံးဆင့်ရှိရမည်ဟုယူသောဆရာ၏စကားသည်။ သင်္ကြိဟ်သို့မသက်မဝင်။ အကျိုးမရှိသောစကားသာဖြစ်လေသည်။ ။ကမ္မဇနှရှိက-မသင့်ကြောင်းပြီး၏။ ။

၂.ကေစိဆရာတဦးကပယ်ဖြန်သည်မှာ။ကမေနဟု။အနုက္ကမဟော(မ)တလုံးနှင့်သာရှိသေဒ်လည်း။ပဝတ္တိက္ကမကိုမဆိုလို။ ဒေသနာက္ကမကိုသာဆိုလိုသည်ဟု။ရေးသားမှားယွင်းပြန်၏။ ။ဂါဠ်ကား။ ။တသ္မာကမေနာတိဇာဝေါဒေသနာက္ကမေနာတိအာထ္ထာ။ ဒေသိတာနီတိသမ္ဘန္ဓေါစဝေါဒိတဇ္ဇော။ ။ဟူ၍ရေးသားပိလေ၏။ ။ကေစိဆရာများ အာသီးအာသီးထွက်ပြီးကြိုးဆွဲသောကြောင့်။ဆရာတို့ကြိုးဆွဲတိုင်းသင်္ကြိဟ်က-ကရပါမည်ဆိုသေဒ်။ကင်းလွဲဖြစ်မသွားပါလား။အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလေစွ။ ။ဒေသိတာနီ။ဟူသောအကျိုးမဲ့စကားကို။အဂ္ဂ၌အနုရုဒ္ဓါမရေးသားဘူးဟူ၍အသက်ထက်ဆုံး မှတ်ကြလေ။ ။ဒေသနာက္ကမ ယူသောဝါဒ မသင့်ကြောင်းပြီး၏။ ။

အဋ္ဌကထာနှင့်မူလဋီကာ ကွဲပြားကြသေဒ်လည်း။ အဋ္ဌကထာစကားကိုသာ။အဂ္ဂ၌အနုရုဒ္ဓါအသုံးပြုတော်မူသည်။သင်္ကြိဟ်ကျမ်းတကျမ်းလုံးဌီလည်း။မူလဋီကာနှင့်။အဋ္ဌကထာဝါဒကွဲသောအဓိပ္ပါယ်နှစ်ရပ်မှာ။ အဋ္ဌကထာဘက်ကသာနေ၍ ရေးသားဟော်ပြလေသည်။ ။ဤကားအဂ္ဂ၌အနုရုဒ္ဓါ၏ဓမ္မတာသဘောတည်း။ ။

ဤဂဇ္ဈးသယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။စကွ၊ဘယတနှ။သောတာယတနှ။ဃာနာယတနှ။ဇိဝှါယတနှဟူသော အဏ္ဏတ္တိကာယတန လေးပါးတို့သည်။ ဂဇ္ဈသေယျကဝသေန ပဝတ္တိက္ကမဒီပနတော။ ဟူသောအဂ္ဂ၌မဟာ ဗုဒ္ဓဃောသရေးသော။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အဖွင့်ဝိဘင်း။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကြီးများ

၏စကားကိုကောက်နှုတ်တော်မူ၍။ မူလဋီကာ၏စကားကိုလေးစားမပြု
လျစ်လျူရှု၍။ တတောပရိကမေနုစကွဒုဿကာဒယောပါဘုဘဝန္တိ။ တူ
၍။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း။ ကွင်းကွင်း ကွက်ကွက်ရေးသား ဖော်ပြထားပါ
သည်ကိုလျက်။ သတိမထားမစင်းစားဒိပဲ။ ရှေးဋီကာဆရာကြီးတို့ကား။
ငါတို့ကဲ့သို့ ကျမ်းဂန်ကို မနှံ့စပ်ဘူး ဟူ၍ဒုင်း။ ငါတို့ကဲ့သို့ အဋ္ဌကထာ
ကြီး။ ဋီကာကြီးတို့၏အသွားအလာကိုနှံးမလည်ဘူးဟူ၍ဒုင်း။ ထိုဋီကာ
ကျော်ကျမ်းကြီးကိုလည်း။ အဋ္ဌကထာနှံးနှင့် ညီညွတ်သော ကျမ်းကြီး
တခုပင်တည်းဟု။ စားပွဲသဘင် ဆင်ယင်ခြင်းကျင်း ပတော်မူကြကုန်သော။
ဝိဇ္ဇာကတ်သိုးပုံဆောင်။ သိဟိုဠ်ဒီဆရာတော်အဆက်ဆက်တို့သည်ဂုင်း။ မြန်
မာနိုင်ငံတော်ပေါက္ကံဆရာတော် အဆက်ဆက်တို့သိသည်ဂုင်း။ ပန်းယနေ
ဖြည်တော်ဆရာတော် အဆက်ဆက်တို့သည်ဂုင်း။ စစ်ကိုင်းဓမ္မယျသု ရ
နေပြည်တော်ဆရာတော် အဆက်ဆက်တို့သည်ဂုင်း။ ပဲကူးဟံသာဝတီ
နေဖြည်တော် ဆရာတော်အဆက်ဆက် တို့သည်ဂုင်း။ အင်းဝနေဖြည်
တော်ဆရာတော်အဆက်ဆက်တို့သည်ဂုင်း။ အမရပုရနေပြည်တော်ဆ
ရာတော်အဆက်ဆက်တို့သည်ဂုင်း။ ဦးချေဘုရားကုန်သောပုဂ္ဂလဝိသေ
သ။ ဝိဇ္ဇာကတ္တာယပါရဂူဆရာ တော်အဆက်ဆက်တို့သည်ဂုင်း။ မန္တလေး
ရတနာပုံနေဖြည်တော်ခင်မကန်ဆရာတော်ကြီးမှစ၍။ ဝိဇ္ဇာကတ္တာယပါရဂူ
ဆရာတော်အဆက်ဆက်တို့သည်ဂုင်း။ သည်ဋီကာကျော် ကျမ်းသည်။
ကောင်းပြီ။ သင့်လျော်ပြီ။ မှန်ကန်ပြီ။ သင်ဗျိုးသင်တမ်းပြုလုပ်သည့်အတိုင်း
ပင်။ လျောက်ပတ်ကပြီဟု။ အတည်ပြုခွန်းပြုလုပ်ပြီးသား ကျမ်းဂန်ကြီး
ပါကိုကဲ့။ ကျမ်းဂန်၏မျက်နှာကိုထည်းမဆေးကာက်။ အတည်ပြုလုပ်တော်
မူခဲ့ကြသောဆရာတော်အဆက်ဆက်တို့ကိုထည်း။ အပ္ပသုတဟူသော
အဓွတ်သည်ဖြင့်။ ကျော်နင်းကျူးလွန်၍ရေးသားခြင်းသည်။ စင်စစ်ရေ
ပညာမဲ့သူတို့၏အမူအရာ။ စကားချည်းနှင့်နှင့်ဖြစ်လေ၏။ ။ကြင်ကြင်
ကြီးသတိထားမိကြပါကုန်ဟူလို။ ။

(အထက်ကဖော်ပြခဲ့သောပါဠိတို့၏အစဉ်အတိုင်းသောအနက်)။

ပန်။ရှင်ဘုရားတို့၏ရှေ့ဆက်နောက်ဆက်ဖြစ်သောအစဉ်ဟုဆို အပ်
သောရှုပပဝတ္ထိကွမကိုဆိုဦးအံ့။ သဗ္ဗာန်ဒဲ။ အလုံးစုံထည်းဖြစ်ကုန်သော။
ဇတာနိရှုပါနိ။ ထိုရုပ်တို့ကို။ ကာမလောကော။ ကာမဘုံ၌။ ယထာရုတံ။
ဖြည့်စုံသောဇာတ်နှင့်။ ဖြည့်စုံသော အာယဘနဂိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလိုက်။

ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ။ အနုနာနို။ မယုတ်ကုန်သည့် ဖြစ်၍။ ပဝတ္တိယံ။ ပဝတ္တိအခါ၌။ဥပလဒ္ဓိနိ။ရေးဝါကုန်၏။ပန။ ပဝတ္တိအခါဖွတပါး။ပဋိသန္ဓေအခါကိုဆိုလိုက်ဦးအံ့။ ပဋိသန္ဓိယံ။ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ သံသေဒဇာနဉ္စ။သံသေဒဇပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဂုဏ်း။ ဩပပါတိကာနဉ္စ။ ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဂုဏ်း။စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါကာယဘာဝဝတ္ထုဒသကသခ်ါတာနို။စက္ခုဒသက။သောတဒသက။ဃာနဒသက..ဇိဝှါဒသက။ကာယဒသက။ဘာဝဒသက။ ဝတ္ထုဒသကဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ သတ္တာဒသကာနို။ ခုနစ်စည်းကုန်သောဒသက-ကလာပ်တို့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန။အလွန်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပါတုဘာဝန်ဿ။ကုန်၏။ပန။ ဥက္ကဋ္ဌမှတပါး။ ဩမကကိုဆိုဦးအံ့။ဩမကဝသေန။ဩမကဇ၏အစွမ်းအားဖြင့်။စက္ခုသောတဃာနဘာဝဒသကာနို။စက္ခု,သောတ,ဃာန,ဘာဝဒသကကလာပ်တို့ကို။ကဒါစိ။တာရံတခါ။ နလဿန်။မရဏအပ်ကုန်။တသ္မာ။ထိုကြောင့်။တေသံ။ထိုဩမကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ဝသေန။အစွမ်းအားဖြင့်။ကလာပဟာနို။ကလာပ်၏ယုတ်ခြင်းကို။ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သိအပ်၏။ပန။ ဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တာနံ။ဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ကာယဘာဝဝတ္ထုဒသကသခ်ါတာနို။ ကာယဒသက။ဘာဝဒသက။ဝတ္ထုဒသကဟုဆိုအပ်ကုန်သော။တိကိဒသကာနို။သုံးစည်းကုန်သော ကလာပ်တို့သည်။ပါတုဘာဝန်ဿ။ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။တတ္ထာဝိ။ထိုကလာပ်သုံးစည်းတို့တွင်လည်း။ကဒါစိ။ထခါတလေ။ဘာဝဒသကံ။ ဘာဝဒသကကိုနလဿ တိ။မရဏအပ်။တထော။ ထိုပဋိသန္ဓေအခါမှ။ပရံ။နောက်ဖြစ်သော။ပဝတ္တိကာလေ။ပဝတ္တိအခါ၌။ (ကမေန)တခုစီစဉ်သောအားဖြင့်။ဝါ။ချုနစ်ရက်ခြာစဉ်သောအားဖြင့်။စက္ခုဒသကာဒိနို။စက္ခုဒသက စသောကလာပ်လေးစည်း တို့သည်။ ပါတုဘာဝန်ဿ။ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ။သင်္ကိုဟ်ပါဠိ၏အနက်။ ။ကမတောတိ။ဟူသည်ကား။ဇာတေပဝိ။ ကမတောဟူသော၌စကားဦးလည်း။ပုဗ္ဗေသု။ ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော။ဝုတ္တေသု။ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ဥပတ္တိက္ကမာဒိသု။ ဥပပတ္တိက္ကမစသည်တို့တွင်။ ဒေသနာက္ကမော၀။ ဒေသနာက္ကမသည်သာလျှင်။ ယုဇ္ဇတိ။သင့်၏။ဟိ။သင့်ကြောင်းကိုဆိုကြစို့။အစ္ဆတို့ကေသု။အစ္ဆတို့ဖြစ်ကုန်သော။အာယတနေသု။အာယတနတရားတို့တွင်။သနိဒဿနသပ္ပဋိဃဝိသယတ္တာ။သနိဒဿနသပ္ပဋိဃဟူသောအာရုံ၌သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။စက္ခာယတနံ။စက္ခာယတနသည်။ပါကဋံ။ထင်ရှား၏။ဇာတိမနဆိကတ္တာ။ ဤသို့

ဘုရား။နှလုံးထား၍။ပထမံ။ရှေးဦးစွာ။ဒေသိတံ။ဟောတော်မူအပ်၏။တ
တော။ထို့နောဝံမှ။အနိဒဿနသပ္ပဋိဃပရိသယာနံ။အနိဒဿနသပ္ပဋိဃအာ
ရုံရှိကုန်သော။သောတာယတနာဒိနိ။သောတာယတနစသည်တို့ကို။ဒေ
သိတာနိ။ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။အထဝါ။တနည်းဆိုဦး။ဒဿနာ
နုတ္တရိယသဝနာနုတ္တရိယဟောတုဘာဝေန။ဒဿနာနုတ္တရိယ၏အကြောင်း
သဝနာနုတ္တရိယ၏အကြောင်း၏အဖြာဖြာ၌။ဇာတုပကာရတ္တာ။များသော
ကျေးဇူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အဏ္ဏတိတ္ထိကေသု။အစ္ဆရိတိကာယတနရုပ်
ငါးပါးတို့တွင်။ပထမံ။ရှေးဦးစွာ။စက္ခာယတနသောတာယတနာနိ။စက္ခာ
ယတနသောတာယတန တို့ကို။ဒေသိတာနိ။ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။တ
တော။ထို့နောက်မှ။တိဏ်းသုံးပါးကုန်သော၊ဃာနာယတနာဒိနိ။ဃာနာ
ယတနစသည်တို့ကို။ဒေသိတာနိ။ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ဥဋ္ဌန်၏။ငါး
ပါးသောအာယတနတို့၏သည်း။ဂေါစရဝိသယတ္တာ။အာရုံ၏အရှေ့ဖြစ်
လေသောကြောင့်။အဓွန်။အဆုံးဠ်။မနာယတနံ။မနာယတနကို။ဒေသိထံ၊
ဟောတော်မူ၏။စက္ခာယတနာဒိနံ။စက္ခာယတနစသည်တို့၏။ဂေါစရတ္တာ
ပန။အာရုံ၏အဖြစ်ကြောင့်ကား။တသာတသာ။ထိုထိုသို့သောအာယတ
နာ၏။အန်တရိကာရာနိ။တပါးတပါး။တခြားတခြားစီဖြစ်ကုန်သော။ရူပါယ
တနာဒိနိ။ရူပါရုံစသည်တို့ကို။ဗာဟိရေသု။ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်တို့၌။ဒေသိထာ
နိ။ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။အဝိစ။တနည်းဆန်း၍။တခန်းကိုဆိုကြဦး
စို့။ဝိညာဏဒုပ္ပတ္တိ ကာရဏာ ဝဝတ္ထာနတောသိ။ဝိညာဉ် ဖြစ်ခြင်း၏ အ
ကြောင်းကိုပိုင်းခြားသောအားဖြင့်လည်း။ဇေတသံ။ထိုအာယဘနတို့၏
အာယံကမော။၍အစဉ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော။သိအပ်၏။ဇေတံ။ထိုအဓိပ္ပါယ်ကို
ဘဂဝတော။မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ ။စက္ခုံပဋိစ္စရူပေစဥုပ္ပဇ္ဇတိစက္ခု
ဝိညာဏံ။လ။ မနံပဋိစ္စဓမ္မေစဥုပ္ပဇ္ဇတိမနောဝိညာဏန္တိ။လ။ဝိညာဏံဟု
၍။ဝုတ္တံဟိ။ဝုတ္တံဧဝ။ဟောတော်မူအပ်သလျင်ကတည်း။ ။စက္ခုံစ။စက္ခာ
ယတနကိုလည်း။ပဋိစ္စ။စွဲ၍။ရူပေစ၊ရူပါရုံတို့ကိုလည်း။ပဋိစ္စ။စွဲ၍။စက္ခုဝိ
ညာဏံ။စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ဖြစ်၏။လ။မနံစ။ မနာယတနကို
လည်း။ပဋိစ္စ။စွဲ၍။ဓမ္မေစ။ဓမ္မာယတနတို့ကိုဆည်း။ပဋိစ္စ။စွဲ၍။မနောဝိညာ
ဏံ။ မနော ဝိညာဉ်သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ဖြစ်၏။ဇေဋ်။၍သို့။ကမတောဘိ။ အစဉ်
အားဖြင့်လည်း။ ဇတ္ထ။ ၍အရာ၌။ ဝိနိစ္ဆယော။ အဆုံး အဖြတ်ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော။သိအပ်၏။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။၍သို့ဆိုသော

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာအာယတနနိဒ္ဒေသအဖွင့်ကစကား၊ကိုအဋ္ဌကထာ၏
အာဘော်ကိုကျကျနနကြည့်ပါ။ဖွင့်ရသောစာရဋ္ဌာနကိုလည်းကြည့်ပါ။
ပဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ဖြစ်သလော။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန် ဖြစ်သလော။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန် ဟူ၍
မှတ်။ ။အာယဘာနဟူသည်ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်၏အာယတန။ သံသေဒဇ
ပုဂ္ဂိုလ်၏အာယဘန။ဂန္ဓဗ္ဗသယျကပုဂ္ဂိုလ်၏အာယတနဟူ၍။ သုံးဦ ပိုင်
ဆိုင်သော။ တိသန္ဓိက ပစ္စည်းပါတကားဟုသေဒသရာချာမှတ်။ယင်းသို့
သုံးဦးပိုင်ဆက်ဆံ သောအာယတန၏ အစည်ကိုပယ်ကာဒုဖြင့်။ ဂန္ဓဗ္ဗသေ
ယျကပုဂ္ဂိုလ်၏အာယတန အစည်ကိုပယ်သည်ဟု။အာယ်သူ တဒြိုးတ
ယောက်က။ကြက်ဏာဏ်းစွဲ-စွဲဝံ့နှိုင်ပါတော့မည်နည်း။ ။ထို့ကြောင့်။ ။
သောပနကမောအာယတနဋ္ဌကထာသုပဒိုကိုဘွား။ ။ဟုကြက်ဏာဏ်း
စွဲ-စွဲ၍။ရဲရဲတင်းဘင်း။ ပြဆိုခဲမှားသောမ့ ဂျာဒိုကာ သစ်စကားကုပျက်
လိုက်ပါ။ ဤကားဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌ ကထာ အာယတန နိဒ္ဒေသက စကား
တည်း။ ။

ဝိညာဏာပစ္စယာနာမရူပန္တိ ဘွဲ့။ဝိညာဏာပစ္စယာနာမရူပံဟူသော၌ပါ
ဋ္ဌိတော်၌။အပရိပုဏ္ဏာယတနံ။မပြည့်စုံသေးသောအာယတနဂိုသော။က
လလံ။ကသလရေကြည်ကို။ ဝတ္ထာ။ ပဟာတော်မူ၍။ တဒေတာ။ ထိုရုပ်မှ
ဝါ။ထိုနေ့ဝံမှ။ဥဒ္ဓံ။အတ္ထက်၌။ နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနန္တိ။ နာမရူပပစ္စ
ယာသဠာယတနံဟူ၍။သဠာယတနပဝတ္တိ။သဠာယတနတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။
ဘဂဝတာ။ဖြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ စုတ္တာ။ပဟာတော်မူအာပ်၏။ ဇာတိ
မနဆိကတ္ထာ။၍သိုစိုက်စိုက်။နှလုံးပိုက်၍။အနုပဇ္ဇာဝတ္တိဒိပနတောတိဇာဒံ။
အနုပဇ္ဇပဝတ္တိဒိပနတောဟူသော၍စကားကို။ အာစရိယော။အဋ္ဌကထာ
ဆရာသည်။အာဟာ။ ဆိုတော်မူ၏။ ဘဝပစ္စယာဇာတိတိဇ္ဇော။ ဘဝပစ္စ
ယာဇာတိဟူသော၍ပါဋ္ဌိတော်၌။အာယတနာနံ။ အာယတနတရားတို့၏။
ကဒေန။ ဖြစ်သော အစည်အားဖြင့်။ ဘဂဝတာ။ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။
ဝုတ္တာ။ ပဟာတော်မူအာပ်၏။ ဇာတိဇာမံအတ္ထံ။ ၍သို့သောအနက်ကို။ဥာပ
နတ္ထံ။ဆိစေခြင်းငှာ။ သဟုပ္ပတ္တိဒိပနတောတိဇာဒံ။ သဟုပ္ပတ္တိဒိပနတော
ဟူသော ၍စကားကို။ အာစရိယော။ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အာဟာ။
ပဟာတော်မူ၏။ဆိုတော်မူ၏။ ။မူလဋီကာပါဠိ၏အနက်။ ။၍မှင့်ပုံ
ဒီကား။ အဋ္ဌကထာ၏အာဘော်အတိုင်းကျယောက်၏။ သို့သော်ထည်း။
အာယတနယဓိက်မှာ တမျိုးမှင့်ဆိုသော အချက်ရှိခဲ့သောကြောင့်။စကား

ချင်းပင်ညီညွတ်သော်လည်း။ အာဒေဝ်ထားရင်းငွေကျားမ်ညီမညွတ်တဲ့ဘုး
ဟူ၍မှတ်။ ။မူလငိုကာအဆိုတခန်းပြီး၏။ ။

ဟိ။ဝိတ္ထာရေမိ။ထိုစကားကို။ ခပ်မှုးမျှားဆိုကြဦးဟို့။ အတိတဘိုး
အတိတ်ဘဝ၌။ သရဲသေနဝါ။ မိမိ၏ကိစ္စအားဖြင့်ဂုဏ်း။ဥပက္ကမေနဝါ။လုံ့
လအားဖြင့်ဂုဏ်း။သမာသန္ဒမရဏာသ။ အလွန်နှိုး သောသေခြင်းရှိသော။
သတ္တသဝါ။ သတ္တဝါအားဂုဏ်း။ အသယ္ဘာနံ။ သည်းမခံနိုင် ကုန်သော။
အင်္ဂါပစ္စင်္ဂါသဒ္ဓိဗန္ဓနုစ္ဆေဒကာနံ။ အင်္ဂါကြီးငယ်အကြောအဆစ်တို့ရှိခြင်းတို့
ကုန်သော။ဝါ။ပြတ်ခြင်းရှိကုန်သော။မရဏာန္တိကဝေဒနာပတ္တာနံဝါ။သေ
ခြင်းအဆုံးရှိသောဒုက္ခဝေဒနာသို့ရောက်ကုန် သောသတ္တဝါတို့အားဂုဏ်း
သန္နိုပါတံ။စုဝေးသောဒုက္ခကို။ဝါ။ အားကြီးစွာသော်ငန်းသန္နိုပါတ်ကို။
ဝါ။သလိပ်ကြီး၍။ ဓာတ်ခြိုးသောပလိပ်ရောဂါကို။ အသဟန္တံသဝါ။
သည်းမခံနိုင်သောသတ္တဝါအားဂုဏ်း။ အာတပေ။နေပူ၌။ ပက္ခိတ္တဟရိတ
တာလပဏ္ဏာဒိဝ။ ပစ်ချထားအပ်သောစိမ်းစိုသောထန်ဆွဲက်ကဲ့သို့။(က
နှ)အစဉ်အားဖြင့်။ဥပသုသမာနေ။ခြောက်သွေ့သော။သရဲရေ။ကိုယ်၌
စက္ခာဒိသုဇာန်ဖြယေသု။စက္ခုစသော ဇာန်ဖြယရုပ်တို့သည်။ နိရုဒ္ဓေသု။ချုပ်
ကုန်သည်ရှိသော်။ ပတိဋ္ဌိတေသု။ မချုပ်သေးပဲတွင်းကျန်၍ တည်ကုန်
သော။ ကာယိန္ဒြိယမနိန္ဒြိယ ဇီဝိတိန္ဒြိယေသု။ ကာယိန္ဒြိယ။မနိန္ဒြိယ။ဇီဝိ
တိန္ဒြိယတို့၌။ ဌိတေ။ တည်သော။ ဟဒယဝတ္ထုမတ္တေ။ ဟဒယဝတ္ထုခြင်း၌
တခဏာဝသေသဟဒယ ဝတ္ထုသန္နိုသိတံ။ တိုခဏာ၌တွင်းကျန်သော။
ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီသော။ဝိညာဏံ။ဝိညာဉ်သည်။ ။(အာရုဏ္ဏပဝတ္တိတ္ထာ
စဝ်)။ ။ဂရုကမာသေဝိတာသန္နံပုဗ္ဗကတာနံ။ ဂရုကံ။အာစိဏ္ဏကံ။
အာသန္နကံ။ကဋ္ဌတ္ထာကံတို့တွင်။အညတရံ။တပါးပါးသောကံဟုဆိုအပ်
သော။လဒ္ဓါဝသေသပစ္စယံ။ ရအပ်သောကြွင်းသောအကြောင်းရှိသော။
သခ်ါရသခ်ါတံ။ သခ်ါရဟု ဆိုအပ်သော။ ကမ္မံ။ ကံဖြစ်သော။ ဝိသယံ
ဝါ။ အာရုံကိုဂုဏ်း။ တဒုပဋ္ဌာဝိတံ။ ထိုကံသည်ထင်စေအပ်သော။ ကမ္မနိ
မိတ္တဂတိနိမိတ္တသခ်ါတံ။ကမ္မနိမိတ်။ဂတိနိမိတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝိသယံ
ဝါ။အာရုံကိုဂုဏ်း။အာရဗ္ဘ။အာရုံပြု၍။ပဝတ္တတိ။ဖြစ်၏။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အ
ဋ္ဌကထာ။ သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာပါဠိတို့၏အနက်။ ။နိရုဒ္ဓေ
သုစက္ခာဒိသုတိဇာဒ်။ နိရုဒ္ဓေသုစက္ခာဒိသုဟူသော၌စကားကို။ ဂဟ္ဏသေ
ယျကာနံ။ဂဟ္ဏသေယျကဟုဂ္ဂါလ်တို့ဆား။အာယတနာနံ။ အာယတနတို့၏

အနုပုဇ္ဈပဝတ္တိဝိယ။ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သကဲ့သို့။နိုရောဝေါဝါ။ ချုပ်ခြင်း သည်ထည်း။အနုပုဇ္ဈတော။အစဉ်အားဖြင့်။ပေါတိ။ဖြစ်၏။ ဤတိအဓိပ္ပါယေန။ ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ။ဆိုတော်မူအပ်၏။ ။မဟာဋီကာပါဠိ၏အနက်။ ။နိရုဒ္ဓေသုစက္ခွာဒီသူတိဇ္ဈဒ်။ နိရုဒ္ဓေသုစက္ခွာဒိသူ ဟူသော၌စကားကို။သဗ္ဗတ္ထ။အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၌ခဲ့။ လက္ခဏံ။မှတ်ကြောင်းဟူ၍။နဝုတ္တံ။မဆိုအပ်။ဟိ။ မဆိုအပ်သည်ကားမှန်လေစွဉ့်။ ယမကပါဋိယာ။ယမိကပါဋိတော်ဖြင့်။ စက္ခွာဒယော။စက္ခုစသည်တို့သည်။ ပုတိစ္ဆေနဝ။စုတိစိတ်နှင့်သာလျှင်။သဟ။တကွ။နိရုဇ္ဈန်း။ချုပ်ကုန်၏။ ဤတိဤမံအတ္ထံ။ ဤသို့သောအနက်ကို။ သန္ဓာယ။ရည်ရော်၍။အာစရိယေန။အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ဝုတ္တံ။ဆိုအပ်၏။ဤတိဝေဒိတဗ္ဗံ။ဤသို့သိအပ်၏။ယမကေပန။ ယမိကပါဋိတော်၌ကား။ ဩပပါတိကာနံ။ဥပပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။စုတိ ။စုတိကို။သန္ဓာယ။ရည်ရော်၍။ဘဂဝတာ။မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ ဝုတ္တံ။ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဏ္ဌိ။အာဘိဓမ္မာဝတာရဏ္ဌိ။ ဤဂဏ္ဌိကြီးတို့ကား။ဋီကာကြီးများကဲ့သို့။ ဧရ.ကပေါနှင့် သောကျမ်းကြီးတို့တည်း။ ။ဝိနည်းဝိဒူကတ်တော်၌လည်း။ သာရတ္ထဒီကာ။ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာကြီးတို့မပေါမီကပင်။ ဂဏ္ဌိကြီးသုံးကျမ်းရှိသကဲ့သို့။ အာဘိဓမ္မာဝတာရဏ္ဌိကြီးများသည်လည်း။ ဧရိုးရိုးကပင်ရှိနှင့်လေသည်။ထိုဂဏ္ဌိကြီးများကိုဋီကာကဲ့သို့။အားထားလောက်သောကျမ်းကြီးများပင်တည်း။ ။ဤကားဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂဏ္ဌိပါဠိ၏အနက်။

နိရုဒ္ဓေသုစက္ခွာဒိသုဇ္ဈန်ယေသူတိဇ္ဈဒ်။နိ။လ။သု။ဟူသော၌စကားကို။ သဗ္ဗတ္ထ။အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။နလက္ခဏံ။မှတ်ဉာဏ်မဟုတ်။ဟိသစ္စံ။ထိုစကားမှန်စွဉ့်။ယမကပါဋိယာ။ယမိကပါဋိတော်၌။ စက္ခွာဒယော။စက္ခုစသောအာယတနတို့သည်။ စုတိစိတ္တေနဝ။ စုတိစိတ်နှင့်သာလျှင်။ သဟ။ တကွ။နိရုဇ္ဈန်း။ချုပ်ကုန်၏။ ဤတိဝုတ္တံ။ ဤသို့ဘုရားပေါဝေါတော်မူအပ်၏။

ဇတ္တ။ ထိုအခ္ဘကထာစကားကိုကား။ ယောသံဂဟ္ဘသေယျကာနံ။ အကြင်ဂဟ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အနုပုဗ္ဗေန။ အစဉ်အားဖြင့်။ အာယတနာနိ၊ အာယတနတို့သည်။ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ။ထိုသူတို့အား။ ရုတိကာလေဝိ။ ရုတိသောအခါ၌လည်း။ အနုပုဗ္ဗေန။ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဟာနံ။ ပယ်ခြင်းသည်။ စွန့်ခြင်းသည်။ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဤတို့ ဤမံအတ္ထ ံ။ ဤသို့သောအနက်ကို။ သန္ဓာယ။ ရည်ရွယ်၍။ အာစရိယေန။ အခ္ဘကထာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ။ ဆင့်အပ်၏။ ဤတို့။ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ ယမကေပန။ သဓိုက်ပါဠိတော်ဦးကား။ ဩပပါတိကာနံ။ဥပပါတ်တို့ကို။ ရုတိ ံ။ ရုတိကို။ သန္ဓာယ။ ရည်ရွယ်၍။ ဝုတ္တံ။ ဘုရားဟောတော်မူအပ်၏။ ဤတို့။ ဤသို့။ ဝဒန္တိ။ ဆိုကြကုန်၏။ ။အဘိဓမ္မာဂတ္တိပါဠိ၏အဒ္ဓကာ။ ။ဤအဘိဓမ္မာဂတ္တိဆရာသည်။ စုတ်ဒေါ်နှင့်ဧကဉယတနတို့ပြိုင်၍မချုပ်ဘူးဆိုသောစကားကိုသာ။ မကျမှုဝ်ဂိုလေသည်။ အာဘောဝ်ကိုသေသေချာချာကြည့်။ ။ဤဂတ္တိဆရာကြီး၏အာဘောဝ်ကိုကြည့်သော်။ ယခင်ဖြစ်ခဲ့သောမဟာဋီကာဆရာကြီးများကဲ့သို့။ စက္ခာယတနံသောတာယတနံ။ ဃာနာယတနံ။ ဇိဝှါယတနတို့၏အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ပင်။ အယူဂိုတော်မူလေသည်။ ။

နံရဂ္ဓေသုစက္ခာဒိသူတိဇ္ဇဒံ။ နိရဂ္ဓေသုစက္ခာဒိသုဟူသော ဤစကားကို။ အတိမန္ဒဘာဂူပဂမနံ။ အလွန်အားနည်းသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ ရည်ရွယ်၍။ ဝုတ္တံ။ အခ္ဘကထာဆရာဆိုတော်မူအပ်၏။ ဇာတိဝေဒိတဇ္ဇံ။ ဤသို့သိအပ်၏။ ဟိ။ ဆိုသင့်ပေစွ။ ပုဗ္ဗေ ရှေးဖြစ်သော။ ပဋ္ဌာနဂါရိကဝိညာဏာနန္တရံ။ ပဋ္ဌာဝိညာဉ်ဝိထိ၏အခြားမဲ့သည်း။ စုတိ။ စုတိကို။ ဒဿိတာ။ ပြအပ်၏။ ယမကေစ။ ယဓိုက်ပါဠိတော်ဦးသည်း။ ။ယဿစက္ခာယတနံနိရုဇ္ဈတိ။ တဿ မနာယတနံနိုဇ္ဈတိ တိအာမန္တာ။ ယဿဝါပနမနာယတနံနိုဇ္ဈတိ။ တဿစက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ် တိ အစက္ခုကာနံစဝ ကာနံ ကာနံစဝ ကာနံတေသံမနာယတနဉ္စနိုရုဇ္ဈတိ။ စက္ခာယတနဉ္စ နိုရုဇ္ဈတိ တိ အာဒိနာ သ။ နိုရုဇ္ဈတိ။ ဤသို့အစရှိသောဒေသနာတော်အစဉ်ဖြင့်။ စက္ခာယတနာဒိနံ၊ စက္ခာယတနစသည်တို့၏။ စုတိစင်္ခေးနံသဟနံရောဂေါ။ စုတိစိတ်နှင့်တကွ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တောဘ။ ဟောတော် မူအပ်၏။ ဇာတိတဿဘ။ ထို့ကြောင့်။ အတိမန္ဒဘာဂူပဂမနံ။ အလွန်အားနည်းသောအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း

ကို။သန္ဓေသဲယဲ။ရည်ရေဝဲ၍။ဝတ္တံ။အဋ္ဌကထာဆရာဆိုတော်မူအာဝ်၏။ ။မူလ
ဋီကာနှင့်။မဟာဋီကာပါဠိတို့၏အနက်။ ။ကမ္ဘာ-ဂိုသင့်ကြောင်းပြဆို
သောစကားတရပ်ပြီး၏။ ။

တတောပရံပဝတ္တိကာလေ။ဟူသောစကား၌။ပဝတ္တိကာလဟူသည်
အဘယ်သတ္တဝါဟကိုယူမည်နည်း။ ၊*ပထမံကလလံဟောတိ။ကလလာ
ဟောတိအဗ္ဗုဒ်။အဗ္ဗုဒါဓာယတေပေသိ။ပေသိယာနိဗ္ဗတ္တတေလေဒေ။ ။
ဃနာပသာခါဇာယန္တိ။ကေသာလောမာနခါဝိစ။ ။ဤနည်းကသံယုတ်ပါ
ဠိတော်။ ။ဤပါဠိတော်၌အစဉ်ဖြစ်ကြောင်းကိုသာဟောတော်မူအောင်၏။
ကလလ၌ရက်ပေါင်းမည်မျှဖြစ်ရမည်။ အဗ္ဗုဒစသည်တို့၌လည်း ခုက်
ပေါင်းမည်မျှစီဖြစ်ရမည်ဟုမပါ။ ။ထို.ကြောင့်။ ။ဃနာပသာခါဇာ
ယန္တိတိပဋ္ဌမေသတ္တာဟော ဒိုနှီဟတ္ထပါဒါနံ သိသသစ္ဆဝယပဋ္ဌ ကာ
ဇာယန္တိ။ ။ဟူသောဌင်းအဖွင့်သံယုတ်အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍။ချုနစ်
ရက်စီဖြစ်ရကြောင်းကိုသိသာသည်။ ပါဠိတော်၌သာမည ဟောတော်မူ
သော်လည်း။ ပသာဒဟူသော ခက်မငါးဖြာဖြစ်ရာ ကာလကို။ ပဋ္ဌမေ
သတ္တာဟော။ဟုဖြဆိုတော်မူသောကြောင့်။ ချုနစ်ရက်စီဖြစ်ရကြောင်းကို
သိသာသည်။ ။ပသာခ-ဖြစ်ရာကာလကိုသတ္တာဟ ဆိုသည့်အတိုင်း
ကလလကိုလည်းသတ္တာဟ။အဗ္ဗုဒကိုလည်းသတ္တာယ။ ပေသိကိုလည်း
သတ္တာဟ။ ဃနကိုသည်းသတ္တာဟ ယူကြပါလေဟု-ဆိုစေတော် မူလို
သောအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ပဋ္ဌမေ-ဟူသောသဒ္ဒါသဒ္ဒါနောင်။သတ္တာ
ဟော-ဟူသောချုနစ်ရက်ဟောသဒ္ဒါကိုထည့်၍ဖြလေသည်။ ။*ဒိဝသော
တုအဟံဒိနံ။ ။ဟူသောအဘိဓာန်နှင့်အညီ။ အဟာသဒ္ဒါနှင့်ကိုသာဟော
၍။ညဉ့်ဟောရတ္တိသဒ္ဒါမပါဝဲနှင့်။အဘဲ့ကြောင့် သတ္တာဟာသဒ္ဒါချုနစ်ခုက်
ကိုဟောနိုင်ပါသုံနည်း။ အဓိပ္ပါယိနက်ပေး၍။ ချုနစ်ရက်ဟု-ခေါ်ရသည့်
သဒ္ဒါနက်အားဖြင့် ချုနစ်နေ့ပင်တည်း။ နေ့နှင့်ညဉ့်ကို။ အဝိနာဘာဝဒီးည်း
အားဖြင့်သိမ်းယူ၍ သတ္တာဟာဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။ ။*ကောဟ
ပဋိသန္ဓေနာယော။ဒိုဟာပဋိသန္ဓေနာယော။တိဟာပဋိသန္ဓေနာယော။ စသောအဋ္ဌ
မောဓနပါဠိ မျိုးကဲ့.သို့မှတ်လေ။ ဤသံယုတ်ပါဠိတော်။သံယုတ်အဋ္ဌက
ထာတို့၏ အဆိုအာဘော်ကိုသတိထားမှတ်ကြကုန်။ ။သတိထားရှေ့အ
ချက်ကား။ ကလလနှင့်အဗ္ဗုဒသည်အထည်ကိုယ်ချင်းထည်းမတူ။ ကိန္ဓ
ချင်းလည်းမတူ။သို့အတွက်။(ရုဒ္ဓသာဟ)ဟူ၍မခေါ်ရုပါဝဲ။ ဒွေသတ္တာဟ

ဟူ၍သာခေါ်ရလေသည်။ နောက်ကိုယည်း။ တဆုတခုတိုး၍။ ကထသ, အဗ္ဘုဒ, ပေဆိ, ။ သုံးရပ်ပေါင်း၍။ (ဇကဝိသာဟ)မခေါ်။ ဃနပါပေါင်း၍။ (အဗ္ဗဝိသာဟ)မခေါ်။ ပဿာခ-ပါပေါင်း၍။(ပဥ္စတိ သာဟ)မခေါ်။ယင်း သို့မခေါ်ခြင်းကား။အကြောင်းဘယ်သို့ရှိပါသနည်း။အထည်ကိုယ်ချင်း လည်းမတူ။ကိစ္စချင်းလည်းမတူ။ ကွဲပြားကြသောကြောင့်တည်း။ ကိစ္စ ကွဲမှု။ဌာနကွဲမှု။သတ္တာဟာဖွဲ့ပါဘူလို။ ။*ဗောဓိသမိုပေယျော သတ္တ သတ္တာဟံဝိတိနာမနံ။ ။ဇုဠဝံသအဋ္ဌကထာ။ ။ဗောဓိသမိုပေယျော၊ မဟာဗောဓိပင်၏အနီးဌိသာလျှင်။ သတ္တသတ္တာဟံ။ ချုနစ်ရက်စီ ချုနစ်ထီ ကိုဝိတိနာမနံ။လွန်စေတော်မူခြင်း။ ။ဂုင်းပါင်္ဂ၏အနက်။' ။ဤဌဂ်ါသဲ လုံးနှင့် အမျှပွင့်တော်မူကုန်သော ဘုရားသခင်တို့သည်။ ဗောဓိပလ္လင်ဌိုခုနစ်ခုက်။အနိမိသဌိုခုနစ်ရက်စသည်၏အစွမ်းအာဒေးဖြင့်။ချုနစ်ရက်စေ့လျှင် ဌာနတခုကိုပြောင်း၍။ အလုင်လည်း တမျိုးပြောင်းသည်။ ယင်းကဲ့သို့ သောအရာကိုသာ။ ဒိသတ္တာဟာ။တိသတ္တာဟာ။ စတုသတ္တာဟာ။ပဉ္စသတ္တာ ဟာ။ဆသတ္တာဟာ။သတ္တသတ္တာဟာ။ဟူ၍ပိုင်းခြားသိုးသန့်ခေါ်ရပါသည်။ ။ သတ္တာဟာခေါ်ပုံကိုမှတ်လိုက်ပါ။ ။

သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့်။ ။*ဣတောပရံဆဠ္ဘသတ္တမာဒိနိသတ္တာဟာနိ အတိက္ကမဒေသနံ သံခိပိတ္တာဒွါစတ္တာလိသေသတ္တာဟော.ပရိဏာတကာလံ ဂဟေတွာဒဿေန္တော ကသာတိအာဒိမာဟ။ ။ဟူသောသံယုတ်အဋ္ဌ ကထာ၏အာဘော်ကိုကြည့်လိုက်စမ်း။နှေ့စားလုပ်သောအလုပ်လား။သို့ တည်းမဟုတ်။ရက်ပုပ်မခံသော။ကံတရိက်တားအလုပ်လား။သေသောချာ ချာကြည့်ထိုက်ပါ။(နှေ့စားမဟုတ်။ ရက်ပုပ်မခံ။ ကံတရိက်တားအလုပ် ကြီးပါဘကားကေစိဆရာ။ ။ထို.ကြောင့် ခက်မငါးဖြာတို့အပြည့်အပ် ပေါ်ထွက်သောလုပ်ငန်းက။ချုနစ်ရက်နှင့်ပြီးစေ။ထိုခက်မတို့၏ရင့်သော ရိပါကလုပ်ငန်းကချုနစ်ရက်နှင့်ပြီးစေ။ ထိုနေ့ချုနစ်ရက်ကို။ဘယ်ကလုပ် ငန်းကိုသွင်းမည်နည်း။ ။လုပ်ငန်းသွင်းပုံချခြေရာခံကြဦးစို့။ ။*ဂဇ္ဇသေ ယျကသတ္တာနံ (ဂဇ္ဇသေယျကာနံဟူ၍ထည်းပါဠိ၌၏) အစ္ဆိတို့ ကာယ တေနသုမနာယတနကာယာယတနာနေဝ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေဥပပဇ္ဇန္တိ။ သေ သာနိစတ္တာရိ(သတ္တသတ္တ)ရတ်ိမှ်။ တာနိစခေါယေနကမ္မုနာပဋိသန္ဓိဂဟိ တာ။တေသဝအညသဝါကာဘတ္တာတိ။ ။ဟူသောကထာဝတ္ထုအာဒိ ကာဆာပါဠိကိုတွေ့ရသည်။ ။ထိုကထာဝတ္ထုအာဒိကဲ့ထာနှင့်။သံယုတ်ပါ

ဦးဟော်။ သံယုတ်အဋ္ဌကထာကိုစပ်၍ကြည့်လိုက်ပါ။ပရိပါကသတ္တာ
ဟကား။ဆဋ္ဌသတ္တာဟုဖြစ်ပြီ။ ။သေသာနိစတ္တာရိတိုဖြစ်ရမည်သတ္တာ
ဟုကား။ သတ္တသတ္တ ရတ္တိမှ၊ ဟူ၍ဆိုထားပါပြီကော။ သတ္တသတ္တာဟဟူ
သော်စကား။ သတ္တ သတ္တ ရတ္တိမှဟူသော စကား။ သတ္တမသတ္တာဟဟူ
သောစကားသုံးခွန်းသည်ထူးသေလော။အတူတူပဲမဟုတ်ပါလော။ ။ဤ
ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာပါဠိ၏။ သတ္တသတ္တရတ္တိမှ ဟူသောစကားသည်။
(အကြင်လက်ဖြင့် ကျွန်ုပ်ပေး၏။ထိုပေးသော လက်ကိုမယူပဲ။ အကြင်
လက်ဖြင့်ကျွန်ုပ်မပေး။ ထိုမပေးသော လက်ကိုယူပါဟု။ မဟာသဒ
ကို။အမရာဒေဝီကညွှန်ကြားလိုက်သောလမ်းဆုံးနေပြီ။ကေစိဆရာတို့ရဲ့။
ဂျာ့ကိုဂျာက်၍လိုက်သော်။ အမရာ၏အိမ်ကိုရောက်တော့မည်မဟုတ်။
စင်စစ်လမ်းမှားတော့မည်။လမ်းကျဲသွားတော့မည်ဟုမရဏသိပါ။ ကေစိ
ဆရာ)။ ။ထို.ကြောင့်။ရင့်ကျက်ပြီးသောခက်မ ငါးဖြာရှိရကား။ လေး
ဆဲ့ကိုးရက်ဟူသောသတ္တသတ္တရတ္တိမှအရ။ သတ္တမသတ္တာဟဒ္ဓိစက္ခုဒ္ဒသ
က။ အဋ္ဌမသတ္တာဟဒ္ဓိသောတဒ္ဒသက။ နဝမသတ္တာဟဒ္ဓိဃာနဒ္ဒသက။ ဒ
သမသတ္တာဟဒ္ဓိဇိဝှါဒ္ဒသက။ ကလာဝ်လေးစည်းတို့အစဉ်အတိုင်းခုနစ်
ရက်စီစဉ်၍ဖြစ်သည်ဟုမရဏမှတ်။ ။သတ္တာဟတရမှမထိစေနှင့်။သူ.လုပ်
ငန်းနှင့်သူ.သတ္တာဟနှင့်ဖြည့်စု.စေရမည်။ ဤကဲ့သို့သာမြတ်စွာဘုရား၏
အလိုတော်ကျ။ အဋ္ဌကထာ၏အာဘော်ထားရင်းစွဲ ရှိသည်။အလုပ်တရ
ထည်းဒ္ဓိသတ္တာဟနှစ်ခုမပြု။းကောင်း။ မပူးကောင်း။ မတွဲကောင်း။ တွဲမြဲ
ထုံးစံမရှိပါ။ကလလသတ္တာဟကစ၍။ ပဿာခသတ္တာဟတိုင်တိုင်။ ရက်
ပုပ်သသား။ မပုပ်ဘူးလားကြည့်ပါ။ တရက်မျှလည်းမပို။ သတ္တာဟပူးရ
မည်ကိုမဆိုထားဘိ။ရက်ပိုမျှလည်းမရှိ။အကယ်၍ရက်ပိုရမည်ဆိုသော်
သတ္တာဟ ပူးရမည် ဆိုသော်။ အရှိန်ရသဖြင့် သန်စွမ်းပြီးသော အထက်
ခက်မငါးဖြာတို့၏ ရင့်သောအပိုင်းမှာ မပိုသင့်ပါ။ အရှိန်မရခင် နူတ္တစွာ
သောကလလရေကြည် ရက်ပိုင်းမှာဖြစ်စေ။ အမြှုပ်အပိုင်းမှာဖြစ်စေ။ပို
ပါစေ ကေစိဆရာ။ ယခုမူကား အထက်ပိုင်းမှာ ရက်ပိုရမည်ဆို သော
ကြောင့်။ အလျှင်းပင်ယုတ်မိမရပါ။ သို့အတွက် ကေစိဆရာ၏ စကားကို
ဖျက်လိုက်ပါဟူလို။ထို.ကြောင့်။သံယုတ်ပါဠိတော်။သံယုတ်အဋ္ဌကထာ။
ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ။ဝိဘာဝနီဋီကာ။ဤကျမ်းတို့သည်အဆိုအကျတူ
အဓိပ္ပါယ်အတူတူဟုမရှုမှတ်။ ။ဘုရားအလိုတော်ကျဖွင့်ပြထားသော။

ကထာဝတ္ထု၊ အဋ္ဌကထာကြီးကို။ မူလဋီကာသို့ သင်္ဂဝင် လေအောင်။ သွတ်သွင်းခြင်းသည်ရယ်စရာကြီးတခုဟု၍မှတ်။ (ခွဲသူကြီးအိမ်ကနေ ၍စကြာတေးမင်းမြတ်ကို။ နို့တစ်စာအပေးမှား သကဲ့သို့တည်း)။ အဋ္ဌကထာသို့မသင်္ဂဿေဒီကာကိုသာပယ်ရသည်။ ဋီကာသို့မသင်္ဂဿေအဋ္ဌကထာကိုပယ်ရသည်မဟုတ်။သို့ဖြစ်ပါလျက်၊ ဋီကာသို့သင်္ဂဿေဒသေ ဇသော အနေအားကြီးရှာသောကြောင့်။ သင်္ဂဿ သင်္ဂဟဿဖြစ်မှ။ ဟူသောဆုံးစ်ရက် ချနစ်သင်းဟာ။ အဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ ပါဠိပြင် ဆရာကြီးလုပ်၍။(ဘိ) အာက္ခရာကျနေသည်။ ချနစ်ဆဲ့ချနစ်ရက်ဟော။ (သဋ္ဌသင်္ဂဟတိရတ်မ်း)ဟူ. ၍သာဂိုရမည်· မူလဋီကာဆရာပြုသည့်အတိုင်း။ဧကဒသမသင်္ဂဟာဟာ နှင့်ငံ့ကဆိုင်သည်ဟု။ဝမ်းသာ သုံးတက်၍။ မရှက်မကြောက်ရေးသားသူတို့မှာ။အဋ္ဌကထာကြီးကိုလည်းပယ်ရာရောက်၏၊ ပါဠိတော်ကိုလည်းပယ်ရာရောက်၏။ သင်္ဂဟိုဟ်ကိုလည်းပယ်ရာရောက်၏။အတည်ပြုဌာန်းပြီလုပ်သင်ကြား သာတော်မူကြသော။မိမိတို့၏ဆရာ၊ သိုဆရာ၏ဆရာ၊ အာဆက်ဆက်တို့ကိုလည်း ပယ်ဖျက်ကျူးလွန်မိသေးသူတည်းဟူ၍။ပညာရှိသုခဇနတို့ကား၊ အကြိမ်ကြိမ်ပြောဆိုကြလိမ့်မည်ဟုလို။ ။သံယုတ်ပါဠိတော်၏အနက်ထင်ရှားကြပြီ။ ။

ဇာတော။ဤခက်မငါးဖြာ။သင်္ဂဟာဟာမှာ။ပရဲ။နောက်၌။ဆဋ္ဌသင်္ဂဟမာဒိုနိ။ ခြောက်ခုမြောက် သင်္ဂဟာဟာ။ ချနစ်ခုမြောက် သင်္ဂဟဟာ အစရှိကုန်သော။ သင်္ဂဟာဟာနိ။သင်္ဂဟာဟာဘို့ကို။အတိက္ကမ။လွန်၍။ဒေသနံ။ ဒေသနာထော်ကို။သံခိပိတ္ဝာ ချုံး၍။ဒွါစတ္တာလီးသသင်္ဂဟာပေါ။သေးဆဲ့နှစ်သင်္ဂဟာဟာ၌။ ပရိဏာဘကာသံ။ရင့်သောကာလကို။ ဂဟေတွာ။ယူ၍။ ဒေသနာကြွေးပြတော်မူလိသောမြတ်စွာဘုရားသည်။ကေသာတိဒေဝဒိ ။ ကေသာဤသို့စစရှိသောဒေသနာတော်ကို။ဆာဟ။ပေါဘေဝါမူ၏၊ ။သံယုတ် အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဝဇ္ဇသေယျကသင်္ဂဟံ။ဝဇ္ဇသေယျကသင်္ဂဟေါတို့ အာ။ အဋ္ဌင်္ဂတ်ကာယတဇနေသု။ အဋ္ဌင်္ဂတ်ကာယတန ခြောက်ပါးတို့တွင်။မနာယတနကာယာယတနာနေဝ၊ မနာယတနကာယာယတနတို့သည်သာလျှင် ပဋိသန္ဓိကွေထော။ ပဋိသန္ဓေခဏာ၌။ ဥပဇ္ဇန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏၊ သေသေးနိ။ မနာယတန ကာယာယတနမှ တွင်းကုန်သော။ စက္ခာဂရိ အာယတနံနိ။ လေးပါးသော အာယတန တို့သည်။ သင်္ဂဟသင်္ဂဟေဒေဝမိ။ ချနစ်ချက်ချနစ်ထီဖြစ်သောလေးဆဲ့ကိုးရက်၌။ဥပဇ္ဇန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ခေါ။စင်စင်၊တာနိဝါထို

စက္ခုစသော် ကလာပ်လေးစည်းတို့သည်လည်း။ယေနကမ္မဇာ။အကြင်
ကံဖြင့်။ပဋိသန္ဓိ။ပဋိသန္ဓေကို။ ဂဟိတာ။ယူအပ်၏။တဿေ ဝေါ။ထိုကံ၏
ဂုဏ်း။အညဿေ ဝေါ။တပါးသောကံ၏ဂုဏ်း။ကတတ္တာ။ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ဥပပဇ္ဇန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ဇာတိ။ဤသို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ။သိအပ်၏။ ။ကဿာ
ဝဏ္ဏဇာအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။
ထို့ကြောင့်။ ။*ဂန္ဘီသေယျကသမ္ပန္နိမဘိဂိကသဉ္ဉပပဇ္ဇန္တိသဒ္ဒကာ
ဒသမာဿြရတော ဋီတသ ရူပါယတနံ နဲ့ ဇိဿတိဒ္ဒေစစက္ခာယတနံ
နဲ့ပဇိဿတိ။ ။ဟူသောမူလဋီကာဆရာ၏စကား၊သည် ဤကထာဝတ္ထု၊
အဋ္ဌကထာနှင့်။သံယုတ်အဋ္ဌကထာကြီးများသို့မသက်မဝင်နိုင်။ ဤအချာ
နှင့်ပတ်သက်၍။ ယဲဒိုက်အဖွင့်ဋီကူဆဋီကာဖွင့်ဆိုသော စကားဟူသမျှတို့
သည်။အဋ္ဌကထာနှင့်ကွဲလွဲသည်ချည်းတည်း။ထို့ကြောင့်။ ။*ပဝတ္တိ
ကာလေတိသတ္တမေသတ္တာဒေဟ။ဋီကာကာရမတေနဒေကာဒသမေသတ္တာ
ဟော်ဝါ။ ။ဟူသောစကားကို။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ဆရာဖွင့်ဆိုဘော်
မူသတည်း။ ။ပဝတ္တိကာလေတိ။ပဝတ္တိကာလေဟူသည်ကား။အဋ္ဌက
ထာမတေန။ အဂ္ဂါင်မဟာဗုဒ္ဓဓေသာသနေရေး။သံယုတ် အဋ္ဌကထာ။ကဿာ
ဝဏ္ဏဇာအဋ္ဌကထာအလိုတော်အားဖြင့်။သတ္တမေ။ ပရိပါကနောက်သတ္တမ
မြောံသော။သတ္တာဟော။သတ္တသတ္တရတ္တိမှာ-ဟူသည့်အရ။(၄၉)ရက်တို့၏
အဆုံးဖြစ်သောသတ္တာဟာဒ္ဒ။ဝါ။တနည်းသော်ကား။ဋီကာကာရမတေန။မူ
လဋီကာဆရာကြီး၏အလိုအားဖြင့်။ဧကာဒသမေသတ္တာဟော။တဆဲ့တရ
မြောံသောသတ္တာဟာဒ္ဒ။ ။ဤသို့အနက်ပြန်။ ။ယင်းကဲ့သို့ဝါဒတမျိုးစိဖြစ်
၍။ဆရာအဆက်ဆက်တို့သည်။အဋ္ဌကထာနည်း။ မူလဋီကာနည်းဟူ၍ခွဲ
ခြား ရေးသားတော် မူကြလေသည်။ ပြောရိုး ပြောစဉ်လည်း ပြုကြကုန်
သည်။ ။*ပဋိသန္ဓိတောပဋ္ဌာယဘောတိပဋိသန္ဓိဥပါဒက္ခဏံအာဒိံကတွာ။
ယာဝါတိယတ္တာကသတ္တမသတ္တာဟာအဋ္ဌမသတ္တာဟာနဝမသတ္တာဟာဒသ
နန္တရစတုသဋ္ဌိမဟာသဒ္ဒါဒေတကာလေတိအတ္ထော။အဋ္ဌကထာနယေန။ ။
ဋီကာနံယေနပန ယာဝါတိယတ္တာကေ ဧကာဒသမ သတ္တာဟာ နွါဒသမ
သတ္တာဟာတေရသမသတ္တာဟ တဒနန္တရဒွါနဝုတိ မဟာသဒ္ဒါတေ ကာ
လေတိအတ္ထော။စက္ခာဒိဒသကာနန္တိ စက္ခုဒသကာဒိနံ စတုန္နံဒသကာနံ။
ဇွေန္တေရတိ ဇတသ္မိံ ပဋိသန္ဓိ ဥပါဒက္ခဏံအာဒိံကတွာဂဏိယ မာနေ
စတုသဋ္ဌိ အဟာသဒ္ဒါတော။ နွါနဝုတိအဟာသဒ္ဒါတောဂါလေ။ ။ဟူ

သောစကားကိုစစ်ကိုင်းအရှင်အရိယာဝံသသည်။မကြိသံရမဇ္ဈ။ကျမ်း
ဦးရေးသားဖော်ပြလေသည်။ ။ပေါက်ကြီးဖြစ်သခေါ်ပဋိကာဆရာကထည်း။
ပရိပက္ကသတ္တာဟာတဆုတည်းဦ။ အကျိုးမဲ့သက်သက်ဖြစ်သောသတ္တာဟု
တို့သည်။ တရုတ်တည်း ထင်၍မနေသင့်။ ထင်မြဲထုံးရံ မရှိလေသော
ကြောင့်။ယင်းကဲ့သို့သောသတ္တာဟာတပုံတခေါင်းတည်းကို။ ထိုပရိပါက
သတ္တာယ တဆုတည်းဦ ဆိုလိုက်ချေက။ မူလဠီကာဆရာသည်။ အပုံကြီး
ဥာဏ်သေး သွားဒေါ့ မည်ဟု-နှလုံးဝင်၍။ မူလဋီကာ ဘက်ကပင် ရှေ့
နေလိုက်လျက်။ ။*အာဘ်ခမ္ဘာဋီကာကာရမတေနပုဉ်းကလလံနွေသတ္တာ
ပဟံ။အာဗ္ဘုဒ်နွေသတ္တာဟုံ။ပေဘိနွေသတ္တာဟံ။ ဃနံနွေသဘ္ဘာဟံ။ ပဉ္စပသာ
ခါနွေသတ္တာဟံဟောန္တိ။ ။ဟူ၍ထောက်ပံ့ကူညီ၍ဆိုပါသည်ကို။ကေဒိ
ဆရာတဦးကမဟုတ်ရဘူး မူလဋီကာ၏အာဘော်မကဘူးဟုဖြင်ဆင်၍
ဂုဏ်းသတ္တာဟာတခုတိုက်ကိုနှိတ်၍။ပရိပါကသတ္တာဟာမှာချဦးရော့၍ပေါင်း
မှားပြန်လေ၏။ အဆက်ကပြခဲ့သောအတိုင်း ဘုရားအလိုတော်။ အဋ္ဌက
ထာ၏အလိုတော်မှားနှင့်။ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီးဆန့်ကျင်ပက်ဖြစ်လေ သော
ကြောင့်။မသင့်သည်သာ။ ။ထို့ကြောင့်။မူလဋီကာဝါဒကိုတန်ဦး။အဋ္ဌ
ကထာဝါဒကိုတန်သင့်ဟု။ ရှေးရှေးသောကျမ်းဆရာကြီးတို့။နှစ်နည်းနှစ်
ဝါဒခွဲခြားဖြင်ကောက်ချက်ထုတ်တော်မူကြသည်။မူလဋီကာဆရာထည်း။
ဂုဏ်ကြီးသော သူတယောဝံပင် ဖြစ်လေသော ကြောင့်သည်း။ မည်သည့်
ကျမ်းဆရာ တဦးဘယောက်ကမှ။ နှင့်နှင့်သိုးသိုး မပယ်ကြပါပေ။ သို့မ
ပယ်ကြသော်ထည်း။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ဆရာကား။ မူလဋီကာ ဝါဒကို နှစ်
သက်တော်မူမည်မထင်။အရှင်အနုရုဒ္ဓါရေးသားတော်မူသော (နာမရူပ
ပရိစ္ဆေဒကျမ်း။သစ္စသင်္ခေါဝ်ကျမ်း။ သင်္ကြိုဟ်ကျမ်း)။ ဤကျမ်းစုတို့မှာနှော
ရှာဘွေသည်ရှိသော်။ မူလဋီကာနှင့် အဋ္ဌကထာတို့ဝါဒကွဲပြားသောနေ
ရာတို့ဦးမှာပင်။ အဋ္ဌကထာ ဘက်ကသာ နေ၍ ရေးသားတော် မူထေ
သည်။ ။

ဤယခုသတ္တာဟာယူပုံနှင့်။အနုက္ကမယူပုံမှာ။မူလဋီကာအဆိုကို။အရှင်
အနုရုဒ္ဓါမရဏမှန်သက်။အကယ်၍နှစ်သက်သည်ဖြစ်အုံး။ဝါဒကိုခွဲ၍သော်
ထည်းပြတန်ရာ၏။ ယင်းသို့ကားမပြခဲ့။ဝဒန္တိ ဝါဒအဖြစ်နှင့် ဃော်ထည်း
ထားတန်ရာ၏။ ယင်းသို့လည်းမထားခဲ့ပါတကား။ထို့ကြောင့်။အရှင်အနု
ရုဒ္ဓါနှင့်မူထဋီကာတို့ညီစေလိုသောဆန္ဒ။မူလဋီကာနှင့်၊ အဋ္ဌကထာကိုတ

ဟေါင်းတည်းတည်ဩတည်းဖြစ်စေလိုသော။ကောင်းသောသမ္မာဆန္နနှင့်ရေး
သည်ပင်ဖြစ်စေ။ဝိုကာကျော်ကျမ်း။သင်ခဲပဝိုကာကျမ်း။မဏိသာရမဉ္ဇူ။
သာကျမ်းအစရှိကုန်သော ကျမ်းတို့ကိုနှိမ့်ချ၍။ ၎င်းကျမ်းဆရာကြီး တို့
ထက်သာလွန်၍။ငါတို့ကတတ်သည်။ မြေမြင်နိုင်သည်ဟူသောဒိဗိုဂုဏ်ကို
ဖြထိုသောမကောင်းသောဝါသနာနှင့်ပင်ရေးသားသည်ဖြစ်စေ။မိမိတို့၏
မှိုဂိုရင်းစွဲဖြစ်သောဆရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အာဘော်မကျ။အနည်းငယ်မျှစကား
ချင်းစပ်၍မရနိုင်။အလွန်ဝေးကွာလှသောအနက်အဓိပ္ပါယ်ချည်းသာဖြက်
ကြလေ၏။ ။ကစိဆရာတို့ရေးသမျှသော ဤအချက်၌ပါဝင်သော စ
ကားဥသုံ။အလုံးစုံတို့သည်။အရှင်အနုရုဒ္ဓါသင်္ကြိဟ်ကျမ်းနှင့် ဒီလာကန်
လန့်ဖြစ်သောစကားချည်းတည်း။ ။(သေသေချာချာကြည့်ကြလေ)။ ။

ဤအဏ္ဏတ္တိကာယတနလေးပါးတို့၏ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်၏ ဟူသောအ
ဓိပ္ပါယ်မှာ။အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌လွန်စွာ ထင်ရှားသောကြောင့်။ အရှင်အနု
ရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်ကပင်။ ယထာဂ္ဂမအနက်ကို ဟောသော ကမ္မေန
သန္ဒါဖြင့်ပြဆိုလေသောကြောင့်။ ဝိဘာဝနီဋီကာကျော် ဆရာကလည်း။
အဋ္ဌကထာယမ္ပိအယမတ္ထောဒဿိတောဝ။ ဟူသောစကားကိုရေးသား
တော်မူလေသတည်း။ ။ထိုဝိဘာဝနီဋီကာ၏စကားကို။ နောက်ပေါ်
လက်သစ်ဋီကာက။နဟိသာနာမအဋ္ဌကထာအတ္ထိ။ ဟူသောရဲတင်းသော
စကားတို့ဖြင့်မောက်မာကျူးလွန်၍ ရေးသားမိ သောကြောင့်။ များစွာ
သော အဋ္ဌကထာတို့ကို နေရောကျ မသိကြောင်း။ မိမိကိုယ်ကို။ မိမိကိုယ်
တိုင်ဆုံးဖြတ်မိလေ၏။ ။

အထက်ကပြခဲ့သောသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ ။*ဣတောပရံဆဋ္ဌသတ္တာ
မာဒိနိသတ္တာဟာနိ အတိဣမ ဒေသနံသံဝိဝိတ္တာ ဒွါစတ္တာလိ သေသတ္တာ
ဟေပရိဏာတကာလံဂဟေတွာဒသေန္တာကောသာတိအာဒိမာဟ။ ။
ဟူ၍ပြဆိုအပ်သော စကားအစဉ်ဝယ်။ ဆဋ္ဌသတ္တမာဒိနိ သတ္တာဟာနိ။
ဟူသောစကားကို။ အလကားသက်သက်ဆိုသောစကားမဟုတ်။ ဆဋ္ဌ
သတ္တာဟာနိ။ ပရိပါကကိုပြပါသည် တကားဟူ၍မူ မယူမဆတတ်ခြင်း။
သတ္တမသတ္တာဟာနိအစရှာသောစကျာယတန ဖြစ်ချာကာလကိုသာပြပါ
သည်တကားဟူ၍မှလည်းမယူမဆာတ်ခြင်းသည်။စင်စစ်ဥာဏ်မကြီး
ကြောင်းကိုသိသာသည်။ ။ဤအဋ္ဌကထာနှင့်ဓမ္မသိန္ဒိုင်ခဲ့ခြင်းသော်။အ
ခြားသောအဋ္ဌကထာလည်းရှိပါလိမ့်ဦးမည်ဟု။တွေးတောခြင်းဓမ္မရှိနိုင်

အောင်သတ်ဘုရားကင်းကွာခြင်းသည်။အလွန်အံ့ဩဘွယ်ကောင်းထေ
သတည်း။ဤဥဒ္ဒေသပါသောကြောင့်။ ဤကာသစ်ဆရာ တသက်လုံးမမေ့နိုင်
အောင်။ အဋ္ဌကထာချင်းနှိုင်းနှောဖွဲ့လိုက်ပါဦးအုံ့။ ။ဂုဏ်းသံယုတ်အဋ္ဌ
ကထာအဆုံးသဋ္ဌသတ္တာဟာ။သတ္တမသတ္တာဟာစသည် ဂါထာကြောင်းများစွာ
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကဲ့သို့ဆဋ္ဌ-သတ္တမစသည် ဂါထာပါသော်။ဆဋ္ဌသတ္တာဟာ
ကော်ဝိုင်းကားမည်သည့် တရားဖြစ်ပါသနည်း။သတ္တမသတ္တာဟာရက်ဝိုင်း
က မည်သည့် ဘရားဖြစ်ပါသနည်း စသည်ဖြင့်။ စူးစမ်းဆင်ခြင်လိုက်
သည်ရှိသော်၊ ဤစွယ်သမျှပါဒဿဖွင့်အဋ္ဌကထာများကိုကြည့်လေ။ ။*ကုသ
လဒါပါကာနှ် ဘာဝ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ ပဋ္ဌာကုသလဝိုပါကေနဝါ အကု
သလဝိပါကေနဝါ နိဗ္ဗတ္တာသ (ယထာက္ကမံပရိပါက မုပဂတိန္တြေ ယသ)
စက္ခွာဒိနံ အဝါတာဂတံက္ကဋ္ဌံဝါ က္ကဋ္ဌမဏ္ဍိတ္ဂံဝါ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ အာရဗ္ဘ
စက္ခွာဒိပသာဒံနံ့သာယဒသန သဝနဃာယနသာယနဇိဝှသနကိစ္စံသာ
ဓေယမာနာနိုင်ဘာဘွဲ့ဆို။ ။ဟူသည်တည်း။ ။ဂုဏ်းအဋ္ဌကထာစကားကို
ကောဗိဆရာမူး။သေးသေးချာချာကျက်ထားစရာအလွန်ကောင်း၏။ ။သို့
အတွက်ကောင်းသိကာသစ်၏။ သာနာမအဋ္ဌကထာနတ္ထိ။ ဟူသောပယ်လုံး
ကိုဖျက်၍။(သာနာမ အဋ္ဌကထာ ဟိအယမေဝ)။ ဟူဖြင်လိုက်ပါ ဟူလို
သော်။ ။ကုသလဝိပါကာနိ။ကုသလဝိပါက်စိတ်တို့ကို။တာဝ။ဤ ဦးစွာ။
ဝုဒ္ဓတေ။ဓိန္ဒြေအုံ့။ပဋ္ဌ။ငါးပါးကုန်သော။စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ။စက္ခုဝိညာဉ်
စသည်တို့သည်။ ။(ပဝတ္တာနိဋ္ဌိတ်)။ ။ကုသလဝိပါကေနဝါ။ကုသိုလ်
အကျိုးအားဖြင့်ဆိုသော်။အကုသလဝိပါကေနဝါ။အကုသိုလ်အကျိုးအားဖြင့်
ဆိုသော်။နိဗ္ဗတ္တာသ။ဖြစ်သော။ ယထာက္ကမံ။ အစဉ်အားလျှော်စွာ၊ဝါ။သတ္တာ
ဟာတာဆုစိစဉ်၍သာဖြစ်ရကား။အစဉ်သင့်။ အစဉ်အတိုင်း။ ပရိပါကမုပဂ
တိန္ဒြေယသ။ ဆင့်ခြင်းသို့ရောက်သောစက္ခုစသော ဣန္ဒြေရှိသောသတ္တဝါ
အား။ ။(ပဒေသဗ္ဗိဟိဋ္ဌိစဝ်)။ ။ဝါ။သတ္တဝါ၏။ ။(စက္ခွာဒိနံဖွာစဝ်)။ ။
စက္ခွာဒိနံ။စက္ခု စသည်တို့အား။အာပါတဂတံ။ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော။
ဣဋ္ဌံဝါ။ဣဋ္ဌဃသ်းဖြစ်သော။ဣဋ္ဌမဏ္ဍိတ္ဂံဝါ။ဣဋ္ဌမဏ္ဍိတ္ဂလည်းဖြစ်သော။ရူ
ပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ရူပါဒိအစရှိသောအာဂုံကို။အာရဗ္ဘ။အားထုံပြု၍။ စက္ခွာဒိပ
သာဒံ။စက္ခုစသောပသာဒကို။နိသာယ။မှီ၍။ဒဿနသဝနဃာယနသာ
ယနဇိဝှသနကိစ္စံ။ဒဿနကိစ္စ။ သဝနကိစ္စ။ ဃာယနကိစ္စ။ သာယနကိစ္စ။ဖု
သနကိစ္စကို။ဘာဝယမာနာနိ။ပြီးစေကုန်ထက်။ပဝတ္တာနိ။ဖြစ်ကုန်၏။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဠိတို့၏အနက်။ ။ဤအဋ္ဌကထာဝယ်။ယထာကြွမံပရိပါကမရပဂတိုဒ္ဒိယသ။ဟူ၍ ဖြဆိုအပ်သောစကားနှင့်။သံယုတ်အဋ္ဌကထာဝယ်။ ဆဋ္ဌသတ္တမသတ္တာဟာဒိနိအတိုက္ကမ။ ဟူ၍ ဖြဆိုအပ်သော စကားနှစ်ရပ်တို့ကို စပ်ဟပ်၍ ကြည့်လိုက်သည်ရှိသော်။ စက္ခုစသော ဇာတန်ဖြစ်သည်။ သတ္တမ သတ္တာဟာကို အစပြု၍။ ယထာကြွမပရိပါကဥပဂတရမည်ဟူလိုသော်။ ။ဤကာသစ်ဆရာသည်။သာနုမအဋ္ဌကထာကိုဝေ့ပြီမဟုတ်လော။ ဤအဋ္ဌကထာကို လွန်ဆန့်နိုင်သောအဋ္ဌကထာရှိသေးသလော။ တသက်လုံးမှတ်လိုက်ပါဘုရား သစ်ဆရာ။ ။

ထို.ကြောင့်။ယသ့နောက်ပေါ်မှံ ရွာဘုရားသစ်ကေစိက။(၁၉၃) ခုနှမှတ် ဂဏန်းစွဲနှင့်ပယ်မိသော စကားသည်လည်း။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ကိုပင်ပုတ် ခတ်ဖြစ်ပယ်သောစကားဖြစ်၏။ (၁၉၄)အမှတ်နှင့်ပယ်မိသောစကား သည်ထည်း။အဋ္ဌကထာဆရာအရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသကိုပင်ပယ်မိသော စကားဖြစ်လေ၏။ ။(၁၉၅)အမှတ်။(၁၉၆)အမှတ်တို့နှင့်ဂဏန်းထိုး၍ ပယ်မိသောစကားတို့မှာလည်း။ ဖြဆိုခဲ့ပြီးသောယုတ္တိသဘာဝ။ ဥာပက အာဂုံ။ အစုံစုံတို့ကြောင့်။ မိမိ၏မှိရင်းစွဲကျမ်းဂန်ကိုပင်မိမိပြန်၍ ပုတ် ခတ်မိမှားသောစကားတို့သာတည်း။ ။ယင်းသို့ဖြစ်၍နောင်ကိုဒိဋ္ဌာနု ဂတိသို့လိုက်ကုန်သောသူတို့၏။နှစ်နှာဆုံးရှုံးခြင်းမဖြစ်စေရန်။ ဥာဏ်အ မြော်အမြင်ကြီးကုန်သော ပညာရှိတို့စကားကိုသာ။ ဖြောင့်ဖြောင့်သား သား။မှတ်နိုင်ကြစေရန်ဖော်ပြလိုက်သတည်း။ ။

(၁၉၇-အာချက်။)

*မရဏကာလေပနုတိစိတ္တောပရိသတ္တာနသမစိဘ္ဘသ ဌိတိကာလ မုပါဒါယကမ္မဇရူပါနိနဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ပုရေတရမုပ္ပန္နာနိကမ္မဇရူပါနိစုတိစိတ္တ သမကာလုမေဝပဝတ္တိတ္တာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ တဒေတာပရံ စိတ္တဇာဟာရဇ ရူပဉ္စ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတိ။တတောပရံ ဥတုသမုဋ္ဌာန ရူပပရံပရာ ယာဝမတကဋ္ဌေဝရ သဒိါတာပဝတ္တန္တိ။ ။သင်္ခိုဟ်။ ။ဤသင်္ခိုဟ်ပါဠိဖြင့်။သေကုန်သော သတ္တဝါတို့အား။ကမ္မဇရုပ်အလုံးစုံတို့သည်။စုတိစိတ်နှင့်ပြိုင်၍ ချုပ်ကုန် ၏။ကြွင်းသောစိတ္တဇရုပ်တို့သည်။စုတိနောင်စိတ္တက္ခဏတဆဲ့ခြောက်ချက် ခန့်ကာလဠှချုပ်ကုန်၏။အာဟာရဇရုပ်တို့သည်အနည်းငယ်သောကာလ ဌိတည်ကုန်၍။အကြွင်းမဲ့ချုပ်ကုန်၏။ဥတုဇရုပ်မူကား။ အပုပ်ကောင်ဖြစ်

ရုံမှုမက ငြိခွဲပြဿနာကြောင့်မမျှော်မစဲးမခြင်းပင်ဖြစ်၏ဟူလိုသော်။ ဤအခန်းဖွင့်။အာရုဏအနုခွဲကိုယ်တော်ဘိုင်ပင်စကားကို ခြွင်းချန်၍ ဆိုတော်မူထေသည်။ ။ယဒေဝမတကဒ္ဓေဝရသခိါတာပဝတ္ထုန္တိ။ ။ဟုသောစကားပင် တည်း။ အကောင်ပုပ်ဖြစ်၍အရိုးပွနေသော။ အရိုးငုံအနေသို့ ရောက်သည်ဘိုင်အောင်ပင်။ ဥတုဇရုပ်အဆက်ဆက်တို့သည်ဖြစ်ကုန်၏ ဟူ၍သင်းဆုံးတော်မူသည်။သည်ကလွန်ခဲ့သော်၊ ဥတုဇခုပ်မဖြင့်တော့က ဘုံးဟူသောအဓိပ္ပါယ်ရောက်၏။ ယင်းသို့အဓိပ္ပါယ်ခေါ်လည်း။ အဓိပ္ပါယ်ရောက်တိုင်းမပယ့်ရပါ။အဓိုးပွေးခြင်းနှင့်ဝိုသော အခြေအနေက ဖြောင်းငုံ၍မြကြိုးဖြစ်၏ မြကြိုးသည်။ကမ္ဘာပျက်သောအခါဒုပျောက် ရကား ဥဥတုဇရုပ်အဆက်ဆက်သည်။ ကမ္ဘာပျက်မှကုန်ပျောက်ပြုန်းတိုး လေ၏။ဤဖြစ်ပါလျက်။ ။ဘတောပရိဉတုသမုဋ္ဌာနရူပပရိပဲဉယာဝမတကဒ္ဓေဝရသခိါတာပဝတ္ထုန္တိ။ ။ဟူ၍အရှင်အနုရုဒ္ဓါဖြင့်တော်မူ၏ ယင်းသို့ဖြင့်တော်မူခြင်းသည်။နိဒဿနနည်း သာဝသေသနည်း။အာဒိဒိပကနည်း ဥပလက္ခဏာနည်းစသောနည်းတို့နှင့်ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်။သောက်ချင့်ဖြောင်ဆ။ကျမ်းဆရာတို့၏တံတွာခမ္မတာလက်သုံးကို။နှလုံးပိုက်တော်မူသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ ။ယာဝမတကဒ္ဓေဝရသခိါတာပဝတ္ထုန္တိ၊ ။ဟူသောစကားကိုမန္နဆိုတော်မူသတည်း။ နိဒဿနတို့ပင်ကည်း။ဆို့ကြောင့်။အရှင်အနုရုဒ္ဓါနည်းကိုပင်အတုခိုးတော်မူ၍။ ။*မရဏကာလေသပနဂြိဟ္ဗာနံသရီရဋ္ဌိကေ့ပါဘာဝေတာသဒ္ဒေသံဝိတ်သမုဋ္ဌာနာနိုဖွဲသခန္ဓာနာနိစသဟောနိရုဏ္ဍန္တိ ။ဟူသောစကားကို။ဝိဘာဝနိဒိကာကျင်ကရေးသားတော်မူသည်။ထိုဒိကာကျင်စကားကို။ ။''ယံပနဝိဘာဝနံသံ မရဏကာလေ ပန ဂြိဟ္ဗာနံသရီရဋ္ဌိကေ့ပါဘာဝေတာသဒ္ဒေသံဝိတ်သမုဋ္ဌာနာနိုဖွဲသမုဋ္ဌာနာနိစသဟောနိရုဏ္ဍန္တိဘိဝုတ္တံ။ထံနသုန္ဒရံ။ ဇဝဋ္ဋသဘိသဒ္ဒေသံဝိုရုပဂြိဟ္ဗာနံမဒ္ဓေဏာသန္နိစိတ္တာနိ ရူပံ နသမုဋ္ဌာ ပေန်တိ တိအာဒဒ္ဓတိ။နဟိမရဏာသန္နစိတ္တ သမုဋ္ဌိဘာနိရူပါနိ ကမ္မဇရူပေဟိသဟောဒ်ရုဏ္ဍန္တိဘိသင်္ကာဝတ္တုန္တိ၊ ယထာစတာနိကမ္မဇရူပ ဒ်ရောဓေထေဆောက်ပဝတ္တိတ္တာနိဖွဲန္တိ။ တထာဥတုဇရူပါနိပိစိတ္တဇရူပဒ်ရောဓေထေဆောက်ပဝတ္တိတ္တာနိရုဒ္ဓန္တိ တိနနသင်္ကာဝိညာတု ။ဒ်စတာဝဋ္ဋကေနကာလဲနဘသုပဝတ္တမာဒ်သုပိသဒ်ရုဏ်ကွေပါနာမသင်္ကာဘဒ်တုန္တိ”။ ။ဟူသောစကားများကို။ယခုနောက်ပေါ်။ အောက်ခွင်းတွင်း ခု ရှာငိုကာ

သမ်ကာ။ ရဲကာ်တတ်ရာရာ။ မစင်းမစားပဲ။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ မျက်နှာကို ထည်းမထောက်။ ပညာရှိကဲ့ရဲ့. မည်ကိုလည်း မကြောက်ပဲ။ ဖေါက်လဲ့ ဖေါက်ပြန်ရေးသားမိလေသည်။ (ကေစိဆရာ သတ္တိရှိပါက။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုသာရေးသားပါ။ဦကာကျော်ကိုမထိမခိုက်ပါနှင့်)။ ။ဤစကားမျိုး သည်လည်းပညာရှိတို့သုံးစွဲသော စကားလည်းမဟုတ်။ ဓိပ်မက်ယောင် သောသူဘို့။ ကမူးရှား။းတိုး။ရုတ်တရက်ထ၍ ပြောဆိုသောစကားမျိုးသာ ဖြစ်၍။ အလွန်ရှက်စရာ ကောင်းသောကြောင့်။ ဟုက်ဆိုးလိုက်ကုန်ပြီ။ ထို. ကြောင့်။ကေစိဆရာသည်။နောက်နောင်ကို သတိထားပို့ရာ။ အရောင်ဘုန်မ ဟုတ်ပဲနှင့်စိတ်ကြိုးဝင်တတ်သော ယုတ်မာသော ဝါသနာနှလုံးသွင်းကို။ ဖြေရှင်းဆုံးမနိုင်ရန်။ သမ္မောဟာဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာစကားကို။ အနည်း ငယ်ဖေါ်ပြလိုက်ပါအုံ။ ။

(၁) ယထာပိနာမဇ္ဈန္ဓေ။နရောအပတိနာယကော။
ဇကေဒါယာတိမဂ္ဂေန။ကုမဂ္ဂေနာပိဇကေဒါ။ ။

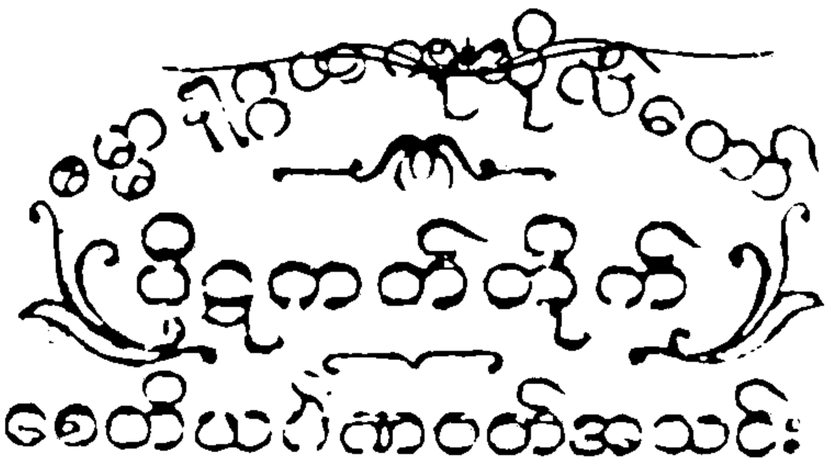
(၂) ဇပံသံသာရေသံသရံဗာလော။နရောအပတိနာယကော။
ကရောတိဇကေဒါပုညံ။အပုညမပိဇကေဒါ။ ။

ဟူသည်တည်း။ ။ဤအသွားအထာမျိုးကိုပင်တနည်းခွဲပြန်၍။

(၃) ဇဝံဝိဂဉ္ဆကာရောသော။ နရောအပတိနာယကော။
ဝဒတေဇကေဒါသစ္စံ။အသစ္စံဝဒတေကဒါ။ ။

ဟူသောအဋ္ဌကထာနှလောမ။ရစနာဂါထာဒေသနာကို။ကြားသိရသ ဖြင့်။တနေ့ထက်တနေ့။ နိဝါတတရား နှလုံးထားနှင့်။ ဘုရားဟော ပါဠိကို။ အဋ္ဌကထာစုံ ဦကာညှို၍။ ဓိဓိရရ။ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိမြတ်စွာ။သာ သနာထွန်းကြောင်း။ဆန္ဒသောင်း၍။ကောင်းကောင်းကြီးရေးသားပွင့်ဆို နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ။

အတိသုန္ဒရကျမ်းဦရုပ်ပိုင်းပြီး၏။

(၁၉၈-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနအဝိစမရိယာဒဒအဘိဝိဓိဝသေနဒုဝိဓောတိ ဝတ္ထာ
ပုနတံ ဝိဘာဝေန္တော တတ္ထအာပါတလိ ပုတ္တာဒေဝေါဝုဒ္ဓေါတိ အာဒိသု
ဝိယကြိယံဗဟိကတ္ထာ ပဝတ္တေ္ဂာမရိယာဒေါ။အာဘဝဂ္ဂါ သဒ္ဒေါ အတ္ထာ
တောတိအာဒိသုဝိယကြိယံ ဗျာပေတ္ထာပဝတ္တေ္ဂာအဘိဝိဓိတိဝဒတိ။ တံနု
ယုဇ္ဇတိ။ ။နဟိအဝိဝိသယဘူတော ဘဝဂ္ဂါ လောကတ္တယ ဗျာပကံ
သဒ္ဒသအတ္ထာ ဂ္ဂဟဏကြိယံဗျာပေတ္ထာပဝတ္တတိ။နစအဝိဘူတောအတ္ထော
ကြိယံဗဟိဝါအန္တောဝါကတ္ထာပဝတ္တတိတိယုတ္တော။ကြိယာဇေပနံတံဗ
ဟိဝါအန္တောဝါကတ္ထာပဝတ္တတိတိယုတ္တော။ဇေဋ္ဌကတ္ထာမူလဋီကာယံ။ ။
ဒုဝိဒါဟိအဝိအာဝိဓိဝိသဒေါအနာဝိဓိဝိသယော်စ။အာဝိဓိဝိသ
ယံ ကြိယံဗျာပေတ္ထာ ပဝတ္တတိ၊ အာကဝဂ္ဂါဘဂဝတောယသောဂတော
တိ။ဇုတရံဗဟိကတ္ထာ အာပါတလိပုတ္တာဝုဒ္ဓေါဒေဝေါတိ" ။ ။မုံ ရွာထိ
ကာသစ်ကေဝိဝါဒ။ ။ဤစကားစတွင်။မရိယာဒအပါဒါန်။အာဝိဓိဝိအ
ပါဒါန်ဟူ၍။အပါဒါန်နှစ်မျိုးရှိ၏။ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။မရိယာဒအပါဒါန်ဟူ
သည်။ကြိယာကိုအပပြု၍ဖြစ်စေသောအပါဒါန်။ ။တနည်းကား။ ။
ကြိယာကအဖြင်။မိမိဟူသောအပါဒါန်က။ အတွင်းဘက်ကနေသော အ
ပါဒါန်တမျိုးဟူ၍မှတ်။ ။အာပါတလိပုတ္တာဒေဝေါဝုဒ္ဓေါ။ ။အာပါ
တလိပုတ္တာ။ပါဘလိပုတ်ဖြည့်အတိ။ ဒေဝေါ။ဖိုးသည်။ ဝုဒ္ဓေါ။ရွာ၏။ဟု
သည်တည်း။ ။ပါတလိဟုတ်က။ အပြင်ဘက်၌သာဖိုးရွာသည်။အတွင်း
ဘက်ကဖြည့်ကားအပါဒါန်။ဖိုးရွာခြင်းကြိယာကား။ အပြင်ဘက်ကနေ
သည်။၍သို့ဖိုင်းခြားအပ်သော အပါဒါန်သည်။(မရိယာဒ) အပါဒါန်မည်
၏။ဖိုင်းခြားအပ်သောအပါဒါန်၏အတွင်း၌ပင်လျှင်။ ကြိယာ၏ ပျံနှံခြင်း
သည်။(အဘိဝိဓိ)မည်၏။ ။အာဘဝဂ္ဂါသဒ္ဒေါအတ္ထာ ဂ္ဂဟဏတော။ ။အာဘ
ဝဂ္ဂါးအဆုံးဘုံဟုဆိုအပ်သော။ နဝဝသညာ နာသညာ ယတနဘုံအထိ။
သဒ္ဒေါ။ဘုရားဘုရားဟုကျော်စောသောအသံသည်။အတ္ထာ ဂ္ဂဟဏတော။ပျံနှံ၍
တက်၏။ ။ဤ၌ဖိုင်းခြားသောဌာနကား ဘဝဂ်ဘုံတည်း။ ထိုအတွင်း
သည်ပင်လျှင်။အပါဒါန်၏အရထည်း။ထိုအပါဒါန်၏အရဖြစ်သောသုံးဆဲ
တဘုံ၌သာလျှင်။ပျံနှံခြင်းကြိယာဖြစ်ရကား။အပါဒါန်အတွင်း၌ကြိယာ
ပျံနှံသည်ဟူလို။ ။ထို.ကြောင့်။ ဤအပါဒါန်ကို။ ကြိယာအန္တောကရ
ဏဟူ၍ဆင်း။ ကြိယာအန္တောဗျာပန ဟူ၍ဆင်း။ သဒ္ဒဝိဒူ။ သဒ္ဒပါရဂူဋီကာ

ဆရာကြီးများတို့ ပိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်သတည်း။ ယင်းသို့ပိန့်ဆိုတော်မူ
သည့်အတိုင်းလည်း။တောင်တွင်းကြီး ဦးပျော်တည်းဟူသော သဒ္ဒါကြီး
ပုဒ်ဆစ်ဆရာမြတ်တို့ရေးသားတော်မူကြလေကုန်သတည်း။ အရှင်မဟာ
ကစ္စည်းကိုယ်တော်တိုင်လည်း။ကာရကကျမ်းဦးရေးသားဖော်ပြတော်မူ
သဘည်း။ယင်းသို့ဖြစ်ပါသောကြောင့်။မနေ့တနေ့ကမှပေါက်ဖွါး၍။မေဝံ
မာကျွေးလွန်သူမ ရွာငိုကာက။ မှလင်ငိုကာအားကိုးနှင့်။ ကြိုယာသည်ပင်
လျှင်မရိယာဒ။ ကြိုယာသည်ပင်လျှင်အဘိဝိဓိဟုမဟုတ်မတရား။အမှား
ကိုကောက်ဆို၍။အမှန်ကိုပယ်မိခြင်းသည်။ထိုငိုကာသစ်အပေါ်၌။ နှစ်မှ
ရောက်စေဟူလို။ ။မှလင်ငိုကာပါဌ်ကို။ထိုကေစိဆရာအနက် ကျကျနန
သဒ္ဒာမဖြစ်သော်လည်း။ ဟုတ်မှန်တိုင်းသောအနက်နှင့်တကွ။ ထိုအပါ
ဒါန်သဘောကိုဖော်လိုက်ပါအံ့။ ။ဟိသစ္စံ။မှန်၏။အဝဓိ။ဖိုင်းခြားခြင်း
သည်။ဒုဝိခေါ။နှာက်မျိုးနှစ်စားနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။အဘိဝဒိဝိသယော။အဘိ
ဝိဒိဝိသယအပါဒါန်ဌင်း။အနဘိဝဒိဝိသယော။အနဘိဝဒိဝိသယအပါဒါန်
ဌင်း။ဿုတိ။ဤသို့။ဒုဝိခေါ။နှစ်ပါးပြားရှိ၏။ ။(ထည့်လိုက်ပါ)။ ။အဘိဝဒိ
သယံ။အဘိဝဒိဝိသယအပါဒါန်သည်။ ကြိုယံ။ ကြိုယာသည်။ဗျာပေတွာ။
ပျံနှံ့၍။ပဝတ္တတိ။ဖြစ်၏။ အာဘဝဂ္ဂါ။ဘဝင်ဘုံအထိ။ ဘဂဝတော။ဘုန်း
တော်သခင်။ အရှင့်ဘုရား၏။ ယသော။ ကျော်စောသောအသံသည်။ဝါ။
ယသဘုန်းတော်သည်။ဂတော။တက်၏။ဿုတိ။ဤကားဥဒါဟရဏ်တည်း။
ဿုတရံ။အနဘိဝဒိဝိသယအပါဒါန်သည်။ ဗဟိကတွာ။ ကြိုယာကိုအပယ်ပြု
၍။ပဝတ္တတိ။ဖြစ်၏။ အာပါတလိပုတ္တာ။ ပါတလိပုတ်ပြည်အထိ။ ဒေဝေါ။
မိုးသည်။ဝုဋ္ဌော။ရွာ၏။ ဿုတိ။ ဤကားဥဒါဟရဏ်တည်း။ ။ဿုတရံဗဟိ
ကတွာ။ဟူသောမှလင်ငိုကာပါဌ်၌။ ကတွာဝယ်။ ကရဓာတ်၏ ကံကိုပေး
စမ်းပါ၊ကစိဆရာ။ကြိုသံဗဟိကတွာဟု။ကရဓာတ်၏ကံသည်ကြိုယာပါ
ပဲဟူ၍။အသက်ထက်ဆုံးမှတ်လေ။ ။

(၁၉၉-အချက်။)

“ဝိဘာဝနိယံပနပုရိမဇ္ဇော၀ဝုတ္တော။သောအနုပပန္နော။ထေရမတာ
နုဂတသဿုခါဒိပ္ပေတသအတ္ထသအဝုတ္တတ္တာ”။ ။ဝိဘာဝနိယံပန။
ဦးကာကျော်ဌကား။ပုရိမဇ္ဇော၀။ရှေးအနက်ကိုသာသျှင်။ ဝုတ္တော။ဖွင့်ဆို
အပ်၏။သော။ထိုရှေးအနက်မျှသည်။အနုပပန္နော။မပြည့်စုံ။ကသ္မာ။ အဘဲ့
ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ထေရမတာနုဂတသ။ အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်၏ အ

လိုသို့ ထိုက်ပေ၏သာ။ ကုစာဝိပ္ပတ်သ။ ဤအရာ၌ အလိုရှိအပ်သော။ အထူသ။အ[illegible]။အဝတ္တတ္တာ။မဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုပ ပန္နော-မဖြည့်။ ။ဤကာသက်ကဗိဝါဒ။ ။ဤကာကျော်၏စကားကို အထက်ကစကား[illegible]နှင့်ဆက်စပ်၍ပြဆိုပေအံ့။ ။*အထဝါ။ဘဂဝတော အာဘာဝဂ္ဂံစမ္ပေးသောအာဂေါတြဘုံသဝန်ဟုပဝတ္တန်တိအာသဝါ။ အဝဓိ အာဇဉ္ဇာစေတ္ထ အာဂတာရော။ အဝဓိစ မရိယာဒါဘိဝိဓိဝေသန ဒုဝိဓော။ ကတ္ထ အာပါဒေး[illegible]ဘုံတို့ ဝဇ္ဇောဒေဝါတျာဒိသုံ ဝိယ ကြိယံ ဗဟိကတွာ ပ ဝဇ္ဇေးမရိယာဒိဘိ အာဘာဝဂ္ဂံသဒ္ဒါဒေါ အာဘာဂ္ဂါတောတျာဒိသု ဝိယ ကြိယံ ဗျာပေတွာပဝေဒေးအာဘိဝိဓိ။ဤခပနအာဘိဝိဓိမှဒဋ္ဌဗ္ဗော့။ တထာဟေတေ နိဗ္ဗာန်ဘုံနာဒေးစ ဘဝဂ္ဂေါတြဘုမှိစ အာရုပ္ပဓာတုတော ပဝတ္တန်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုဒေးသည်သုအာဘာဝဂ္ဂံအာဂေါတြဘုဇ္ဈသဝန္တေသုမာနာဒိသု အဇ္ဇာဘုနိ ယဂ္ဂဟဏာ ဝဒေသန အာဘိဗျာပနတော မဒကရဏာဒ္ဌေန အာသ ဝသဒိသတာပဒေးတေယေဝအာသဝဘာဝေနနိရုဇ္ဈာတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ကာမော ယောအာသဒေါကာမာသဝေါ။ကာမရာဂေါ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။ ဤဋီကာကျော်ပါဠိတွင်။ကာမောယောဇအာသဝေါကာမာသဝေါ။ဟူသော ပါဠိဖြင့်။သမ္ဘာဒေးကမ္မဓာရည်းသမာသ်ဝိဂြိဟ်ကိုပြဆိုတော်မူသည်။ ။ ကထာပေါင်း-ကစ၍။ အာသဝဘာဝေနနိရုဇ္ဈာတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။တိုင်တိုင်ပြဆို အင်္ဂသောစကားဒဋ္ဌသုံ။ အလုံးစုံတို့သည်။ကာမဂုဏ်ငါးပါးဒွိရစ်မူးတတ် သောတရားဟူသမျှတို့သည် အာသဝဓမည်ကုန်သည်ချည်းတည်း။ ယင်း သို့မည်ကုန်သေး၏သည်း။ဤကာမရာဂတရားကိုသာလျှင်ရှုဇ္ဈိတင်၍ခေါ် ခြင်းကိုဎင်း။ ကာမတရားဟူသမျှတို့ဒွိပုံနှုံ၍။ ဝါ။ အာရုံပြု၍သာယာ၍နှစ် သက်၍ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ကာမတရားလျှင်အာရုံရှိသော။ ထိုတရား လေးပါးတို့အား။ ကာမ တဏှာသည် သာလျှင်။ ကာမာ သဝဓမည် ကြောင်းကိုလည်းပြတော်မူ၏။ ။ထို့ကြောင့်။သောအနုပ ပန္နော-ဟူ စွပ်ဒဲ့သော ကားခဲ့ဦးကာသစ်သည်။ မိမိကိုယ်ကိုပညာမျက်စိ အားသေး ကြောင်းဝန်ခံခြင်းသာဖြစ်လေသည်။ ။

(၂၀၀-၂၀၁-အချက်။)

''ယံပနဝိဘာဝနိယံသဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတောစရာဂေါ ဇော်ဝေသ်ယ့ဘဒ်ကိုဝတ္တုံးဆိုနယုတ္တံ။ ။ဘဝါသဝေါစတူသု ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တာလော ဘသဟဂဇေးသုစ်တ္တုပြုဒေသု ဥပဒ္ဓတိတိဟိ အဋ္ဌကထာ ကဆော်ဝတ္တုံ။

ယတ္ထပနကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ တိအာဂတံ။ တတ္ထဝ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ ယာကာစိကုသလာ ကုသလကမ္မဘာဝ နိကန္တိ ယာကာစိဥပပတ္တိဘဝပတ္ထနာ။ သဗ္ဗာဘာဝတဏှာယံ သင်္ခါတာ တိယုတ္တာ။ ဣဓပနယထာဝုတ္တံဘဝါသဝံ ထပေတွာ သဗ္ဗော လောဘော ကာမာသဝေဝေ သင်္ခါတောတိယုတ္တောတိ''။ ။''ဧတေနေဝယဉ္စ တတ္ထဝုတ္တံ တတိယောဘဝဒိဋ္ဌိ သဟဂတောတိ။ တံဒိပဒိုကွိတ္တံ ဟောတိ''။ ။မဲ့ရှာဒိုကာသစ်ကေစိ။ ။အနှစ်သာရမရှိပဲနှင့်နပါတ်မျှားမည်အတွက်ကြောင့်။ အနက်ကိုမဆိုပါပဲအဓိပ္ပါယ်လောက်ကို သာရေးလိုက်ပါအုံ့။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့တွင်။ ဘဝါသဝကို။ တရားကိုယ်အရဂေါက်သောအခါ။ ဒိဋ္ဌိဂတပြယုတ်စိတ်လေးခုနှင့် ယှဉ်သောလောဘစေတသိက်သည်။ ဘဝါသဝမည်၏ဟူ၍။ အဋ္ဌသာလိနီစသော ကျမ်းတို့ကဆိုသည်။တထစ်ချမှတ်ပို့။ ။သို့အရှင်ဦးကာကျော်ဆရာ။ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်စိတ်လေးခုနှင့် ယှဉ်သောရာဂသည်၊ အဘယ်အာသဝမည်ပါသနည်းဟုဆိုသော်။ကာမာသဝမည်၏ဟုဖြေထတ်ဘုံ့။ဒိဋ္ဌိဟူသည်လည်းအများပင်ရှိသောကြောင့်။ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သောရာဂသည်။ ကာမကိုမတပ်စွမ်းပါ။ဘဝကိုသာတပ်စွမ်းပါသောကြောင့်။ ကာမာသဝမခေါ်ထိုက်ပါ၊ယင်းသို့ကာမာသဝဟူ၍မခေါ်ထိုက်ပါက။အနှစ်ထူအမည်အားလျော်စွာ။ခေါ်ဖြစမ်းပါဟူ၍မေးမြန်းလျှောက်ထားဘွယ်ရှိပါသောကြောင့်။ ။*သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတောစရာဂေါဇေတွေဝသဂ်ယ္ဟတိ။ ။ ဟူသောပါဠိကိုမိန့်။ ။သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတောစ။သဿတကိစ္စတပ်သောဒိဋ္ဌိစေတသိက်နှင့်ယှဉ်သောကြောင့်လည်း။ရာဂေါ။လောဘစေတသိက်တည်းဟူသောရာဂကို။ဇေတွေဝ။ဤဘဝါသဝဠ်ပင်လျှင်။သဂ်ယ္ဟတိ။ ရေတွက်အပ်၏။ ။ဤသို့အနက်ဖြန်။ ။သဿတဒိဋ္ဌိဟူသည်ကား။ဘဝကိုတပ်သောဒိဋ္ဌိ။ထိုဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သောရာဂသည် ဘဝကိုသာတပ်သောကြောင့်။ ဘဝါသဝဟူသောအမည်နှင့်သာသင့်ထျော်ရကား။ ဘဝါသဝဟူ၍သာခေါ်ပါလေ။ ။(ကာမကိုတပ်မှကာမာသဝဟူ၍ခေါ်ပါဟူလို)။ ။ အကယ်၍ဘဝကိုတပ်သောရာဂကို။ကာမာသဝဟူ၍ခေါ်မိငြားအုံ့။ဇော်ဂိရုပ်ကိုဆွဲ၍။ နတ်စကားရွတ်မိမှား သကဲ့သို့ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟူလို။ ထို့ကြောင့်။ကေစိဆရာစွပ်စွဲသောစကားကို ဖျက်လိုက်ရပါသဟည်း။အဋ္ဌကထာဆရာက။ ဒိဋ္ဌိနှင့်ဘဝကိုခွဲခြားမြ သာမညအားဖြင့်သာဆိုတော်မူ

သည်။ သဿတဒိဋ္ဌနှင့်ယှဉ်သောရာဂကို။ ဘဝါသဝသို့ မဲသွင်းအပ်မ
သွင်းကောင်းဘူးဟူ၍လည်းမပြပါဘကား။သေသေချာချာကြည့်လေ။ ။
*သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါဘဝဒိဋ္ဌိ သမ္မယုတ္တဇ္ဈာ ဘဝါသဝေါ
တိအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တော။ဘဝါသဝေါပနဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တသု ဒေဝဉ္ဇ်ဒ္ဓ
တိတိပါဠိယံဝုတ္တော။သောဝိရာဂေါကာမာသဝေါဘဝိတုံယုတ္တော။ ။
မှုလဋီကာ။ ။*သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါဘဝဝသေနဝါ ပဏ္ဍိ
နာဘဝါသဝေါနံဝေ။ ။အဋ္ဌကထာ ။ဋီကာကျော်စကားအဘိုင်းပင်
ပြတော်မူကြကုန်၏ အထူးရေးသားခုနှစ်မလိုပါ။ ။ထို့ကြောင့်။ မိမိ၏
အတ္တနောမတိ။ ရောက်မိရောက်ရာ ဘိုးဆအင်းသား။အဘူတပင်္ကပ္ပအ
ဓိပ္ပါယ်ကိုအတိုးထုတ်ကြိုးမှတ်ထင်ခဲ့၊ ။ဤဘဝနေငယ်ဆွတ်ထုဘွဲ့ရတို့တ
တိယောဘဝဒိဋ္ဌိသဟဂတောတိ။ထံဝဲပဋိက္ခိဉ်းဟောတိ။ ။ဟူးသောမှ
ချာဋီကာသစ် စကားသည်. အလွန်ပင် ဖနရာကလွဲလွန်း အားကြီး သော
ကြောင့်။သေသေချာချာ ဖျက်ဆီးလိုက်ပြီဟူလည်း ။ထို့ကြောင့်၊ဒီဘဝဝ
နှင့်ကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်အဘိုင်းဂ်သာမှတ်ကြပါကုန်။ ။

(၂၁၂-၂၀၃-အခွက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနအပ္ပဟီနာတိ ကိလေသာကာရဏာလာဘေသတိ
ဥပဋ္ဌနာရုဟာသဉ္ဇာနေအနုအနုသယိတာဝိယဟောန္တိတိ တဒဂ္ဂါထာအ
နုသယာတိဝုစ္စန္တိ၊ တေပနနုပ္ပရိယာယေတာဒုနဝဂတကိလေသာ။ အတိ
တပစ္စုပ္ပန္နဝါတံသဘာဝတ္တာတထာဝုစ္စန္တိတိဒဂ္ဂံ။ တတ္ထအနုသယာနာမ
သန္တာနေကဒါစိပိအနုပ္ပန္နပုဗ္ဗာအနာဂဘကိလေသာဂေါတိကတ္ဘာ သန္တာ
နေအနုဒနုသယိတာဝိယဟောန္တိတ်ဝုတ္တံ။တံဒုယုဇ္ဈတိ။ ။နဟိတေအနု
အနုသယိတာဝိယဟောန္တိ ကေနွေ့အနုသယိတာဂေဟောန္တိ။ ။
ယဒုတတ္ထတေပနုပ္ပရိယာယတော အနာဂတကိလေသာတိဝုတ္တံ။ တံပိန
ယုတ္တံ။ ။နဟိမဒ္ဓေနအပ္ပဟီနာအနုသယာအဒုဂတာဒုဘဝေဟောန္တိ။ပဟီ
နာပဒစနုပ္ပရိယာယဒေဘာဒုနဂတာဘိနသဂ္ဂဒေတ္တုံ။ ။အနာဒတသာ
မညသအဓိပ္ပေတဘ္ဘာတိ" ။ ။ဇ္ဈာဋီကာသစ်။ ။အလွန်အံ့ဩြ
ဘွဲ့သင်ကောင်းသောစကားရဘဉ်း၊ ။ထိုစကားများကိုအဖြေခုံးသား
ရန်မလို၊ အတဲ့ကြောင့်နှဉ်း ဟူမူ။ သောကဋ္ဌ မာနလွှမ်းဆိုး၍။ သူဘပါးအ
ကျိုးမျက်ပြာ်းကြောင်းစကားတို့ရှိ၍။ ဧင်စစ်အားဖြင့်ထွင်သူ။သဒ္ဒအဝ်ပါ
တော့သည်။သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့။

သမုဒ္ဒရာပြင်းထန်သော။

(ဆုံးဖြတ်ချက်ကား။)

အနုသယိတာဝိယဒေါ့ဟာန်လို့။ သာဂရိစေ။ ပရမတ္ထဓမ္မတရားပါရဂူကို။ ထိုထိုသို့သောအဋ္ဌကထာကြီး။ အဋ္ဌကထာငယ်တို့ဖြင့်။ ပုံဆင်သမရာ ဂေါ်ဒန်းဟူ၍ဆိုတော်မမူကြသောကြောင့်။ ။အနုသယိတာဝိယ။ ကိန်းဂဏန်းသင်္ချာသို့။ ဟာန်လို့။ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စသာဓကသမာနာဝိယဒေါ့တိ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စ။ဝုဋ္ဌာကိစ္စကို။သာဓကသမာနာဝိယ။ပြီးစေသင်္ချာသို့။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။ဂဠိးအနက်။ ဤကဲ့သို့သောစကားမျိုးကား။အသွန်ပင်များပြားကျယ်ဝန်း၏။ ။ထို့ကြောင့်။ဂေါ်ဒန်းနုအနုသယိတာဇဝေါဟာန်လို့။ဟူသောဋီကာသစ်စကားကို ဖျက်လိုက်။ ။နဟိမဂ္ဂေနအပ္ပဟိနာအနုသယာအနာဂတာနာမဟောန်လို့။ ဟူသောဂဠိးဋီကာသစ်၏ နောက်ဆွယ် စကားသည်။ ဂိဠုကတ်တော်သို့ သက်ဝင်နှိုင်းလောက်သောစကားမဟုတ်။ အဘဲကြောင့်နည်းဟူမူ။ မင်္ဂလိကိလေသာကိုပယ်ခြင်းဟူသည်။အတိတ်ကကိလေသာကိုပယ်သည်လည်းမဟုတ်။ ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာကိုပယ်ရမည်ကလည်း။ထိုမင်္ဂလိဖြစ်သောခဏ၌။ကိလေသာမဖြစ်ခဲ့မရှိခဲ့။ဆို့ကြောင့်။ အတိတ်ကိလေသာကိုလည်း မပယ်နှိုင်။ ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာကိုလည်းမပယ်နှိုင်။ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော်။ ကြက်ဥသုံးလုံးရှာ။နှစ်လုံးနွှတ်လိုက်သော်။ ဘယ်နှလုံးကျန်ပါသတုံးကောစိဆရာ။ထိုကျန်သောဥကိုအနာဝဏ်ဟူ၍ အသက်ထက်ဆုံးမှတ်မိပါမူ။ အနာဂတ်ကိလေသာကိုမင်္ဂလိပယ်သည်ဟူသောအုဓိပ္ပါယ်ကိုသိရလတ္တံ့။ ။အနုပ္ပါဒဓမ္မတာပါတနံ။ ဟူသောဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာစကားမျိုးကိုသဘောကျအောင်ကြည့်။ မိမိ ဉာဏ်မမှီသေးပါလျှင်လည်း။ ကိုယ့်ထက် ဉာဏ်ကြီးကုန်သောပညဝန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုမှီဝဲဆည်းကပ်ပါလေဦးဟူသို့သော်။ ။

(၂၀၄-၂၀၅-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံသုဂတိဒုဂ္ဂတိနံ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိပါပနတော မဂ္ဂါ။တေသံပထဘူတာနိအင်္ဂါနိမဂ္ဂင်္ဂါနိတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ ။နဟိအင်္ဂါနိမဂ္ဂါနံပထဘူတာနိနာမဟောန်လို့။မဂ္ဂသဒ္ဒေါ်ယဝဟိပထ ပရိယာယော အဋ္ဌကထာသုဝုတ္တော။နအင်္ဂသဒ္ဒေါတိ။ ။ယဿ တတ္ထ မဂ္ဂသဝါ အဋ္ဌင်္ဂကသ အင်္ဂါနိ မဂ္ဂင်္ဂါနိတိ ဝုတ္တံ။ တံဝိအနုပပန္နံ။ ။ဣဓဟိကတ္ထဝိဘဇ္ဇေ တိယဂိကောကတ္ထဇစတုရင်္ဂကောတိအာဒိနာနာနာမဂ္ဂါဝေအဓိ ေတော တိ"။ ။မဏ်ဍာဒိကာသစ်။ ။အဋ္ဌကထာ။ဋီကာတို့နှင့်မညီဘူးဟူသို့။ ။

နဟိအာဂါနိမဂ္ဂါနံပထဘူတာနိနာမဟောန္တိ။ဟူသောထိုသူ၏ဖြောင့်ချက်စကားကိုကြည့်ပါ။အဂ်ါဟူသည်။ပထမဖြစ်နိုင်ဘူးဟူလို။ ။အဖြကာ။ အာဂ်ါသည်ပင်ပထမည်၏။ပထသည်ပင်အဂ်ါမည်၏။ ။*အဂ်ါဒေသေဝပုမ္ဘဂ်ံ။ တထာဝယဝေဟတ္ထသူ။ ။ဟူသောအဘိဓာန်၌။ ပုံးလိုန် အဂ်သဒ္ဒါသည်။ အဂ်တိုင်း ဟူသော အနက်၌ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗမံသလာဘိဇာတ်တော်ကို ထောက်၍။ (ဝပုမ္ဘဂ်ံ ဟုပါဠိမှန်ကိုစေ)။ ။ဗဟုမ္ဘဂ်ံ တူသောပါဠိများပျက်စေ။ ။ထိုကြောင့်။ အဂ်သဒ္ဒါသည်။ ကိုယ်ဟူသော အနက်၌လည်းဖြစ်၏။ ။မဂ္ဂဂ်ံဟူသောပုဒ်၌။မဂ္ဂ-မဂ္ဂဟူ၍မပေါ်။အဂ်သဒ္ဒါနှင့်တွဲယှဉ်၍ဘုရားဟောတော်မူ၏။ ယင်းသို့ဘုရားဟောတော်မူရာတွင်။တပ္ပုရိသ်သမာသ်ကိုအလိုရှိ၍ ဟောသလား။ သို့တည်းမဟုတ်၎ဝသဒ္ဒါလျောက်စွက်၍ ဝစနတ္ထ ပြုလုပ်အပ်သော အဝဓာရကမ္မဓာရည်းသမာသ်။သမ္ဘာဝနာကမ္မဓာရည်းသမာသ်များကိုအလိုရှိ၍ ဘုရားဟော်သလားဟု။စင်းစားဆင်ခြင်သောအခါ။ မဂ္ဂသဒ္ဒါကလည်းခနိုးဟော။ အဂ်သဒ္ဒါကလည်း။ ဟောတူ အနက်နှင့် သဘောတူသောကြောင့်။ ခရိုးကိုပင် ဟောရကား။သဒ္ဒါတူနှစ်ချိုင်သောအခါ။အဓိကတ္ထအနက်ကိုသာ အလိုရှိအပ်၏။ယင်းသို့အဓိကတ္ထအနက်ကိုအလိုရှိခဲ့သော်။၌မဂ္ဂဂ်ံဟူသောပုဒ်၌အဓိကတ္ထကိုယူသော်လည်း အကျိုးမရှိခဲ့။ ယင်းသို့အကျိုးမရှိခဲ့သော်။ မဂ္ဂသဒ္ဒါသည်။သဒိသတ္ထအနက်ကိုယူ၍။ အဋ္ဌင်္ဂိကစံသော အနက်ဟုဆိုအပ်သော တရားတို့ဒ်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်။ ။မဂ္ဂါဝိယာတိမဂ္ဂါ။ ဟူသောဥပမာတဒ္ဓိတ်ဝစနတ်ကြောင့်။အဋ္ဌင်္ဂိကစသောတရားတို့သည် မဂ္ဂ မည်ကုန်၏။ ။ယင်းသို့ မဂ္ဂမည်ကဲ့သော်။ နောက်ပုဒ်ဟူသော အဂ်ါနိ သဒ္ဒါကားဟူတူသောအနက်ကို ဟော၏။ ထိုကြောင့်။ ။မဂ္ဂါနံအဂ်ါနိ မဂ္ဂဂ်ါနိ။ဟူသော တပ္ပုရိသ်သမာသ်ဝိဂြိုဟ်ဆိုပါဦးလော။အဂ်ါနိ၏အဓိပ္ပါယ်လည်း။အဝယဝတ္ထုစသောအနက်တို့ကိုမကောက်မယူပါနှင့်။ ဟောတွတ္ထဟူသော။ (ပထ) အနက်ကိုသာ ကောက်ယူပါဟော-သိစေလိုသောကြောင့်။ပထဘူတာနိ။ဟူသောပါဠိကို။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ဆရာမိန့်ဆိုတော်မူသတည်း။ ။ယင်းသို့ဟုတ်၌နှင့်တိုင်း သော အနက်ကိုသိသဖြင့်။ မဟုတ်မမှန်ဖွင့်ဖြဲမိသော။ ဋီကာသစ်ကစိစကားသည်မှားယွင်းဖေါ်ဖြန်းသောစကားဖြစ်သည်ဟု။သဒ္ဒနယ။ အတ္ထနယကိုနားလည်ကုန်သောပညာရှင်တို့ဆိုကြလိမ့်မည်ဟူလို။ ။

"ယခုတထွမဂ္ဂသဝါအဌကိကသအာဂ်ါနဲမဂ္ဂဂ်ါနိတိဝုတ္တံ့။တံဝိအနု ပပန္နံ"။ ။ဟူသောဂုဏ်းနောက်ပေါ်အောက်ချင်းတွင်းမှ ရွာဖြစ်။ကေဒိဋ္ဌိ ကာသစ်စကားသည်။အဌကထာကြီး။ဋိကာကြီးများနှင့်ညီညွတ်သောစ ကားဟု။ပညာရှိတို့ကမမှတ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ။ထို့ကြောင့်သင်၏စကား ကိုဗျက်လိုက်ပြီဟူလို။ ။ဝဏ္ဏနည်းကား။မဂ္ဂသဒ္ဒါသည်။အကြောင်းပေါ။ အာဂ်သဒ္ဒါအစိပ်ပေါ။ ။မဂ္ဂဘူတာနိအဂ်ါနိမဂ္ဂဂ်ါနိ။ဟုဝစနတ္ထပြုလ။ ဧဝသဒ္ဒါ များနှင့်ပြုမှ-အရတူသည်မဟုတ်။ဟုတွာ-ဘူတ-သဒ်ါကသဒ္ဒါ တို့နှင့်ပြုသမျှဝိဂြိဟ်များမှာလည်း။ ဤနည်းချည်းတည်း။ထို့ကြောင့်ဧက စိဆရာသည်။သဒ္ဒါမတတ်ကြောင်းကိုမချသိသာသည်။ ။

(၂၀၆-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနဧတ္တာဝတာအဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိတိအညသံအဂဟ ဏန္တိဝုတ္တံ။တံနယုဇ္ဇတိ။ ။နဟိသဇ္ဇနသုပိအညသုဇ္ဈန္တြိယဘာဝါဂရဟ သုဓမ္မေသုဧတ္တာဝတာအဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိယာဂတသံအညသံဘဂဝတော ထေရသ္သစအဂဟဏန္တိယုတ္တံဝတ္တံ့။ဇ္ဈန္တြိယဘာဝါရဟာသအညသ အသမ္ဘာတော။ ။ယဒိဟိသမ္ဘဝေယျ။ သတံပိသဟာသံ ဝိဂဏ္ဍော်သတိ ယေဝါတိ"။ ။မဂ္ဂဒိကာသစ်။ ။ဤဋိကာသစ်စကားကို။အနည်းငယ် ဖော်ပြလိုက်ပါအံ့။ထိုဋိကာသစ်ဆရာသည်။အရှင်အနုရုဒ္ဓါကို။ ဆရာဟူ၍မခေါ်နှင်။ခေါ်လိုံမထွက်။သို့အတွက် ထေရသဒ္ဒါနှင့်သာရေးသားလေ သည်။အာစရိယသဒ္ဒါနှင့်မရေးသားပါ့။ထိုသူရေးသောကျမ်းဌ်။အစကအာ ဆုံးတိုင်သောစကားဟူသမျှတို့ဌ်။ အရှင်အနုဌ္ဌါဆရာမြတ်ကိုလျက်။ အာ စရိယသဒ္ဒါနှင့်မရေးပဲ။ ဌိမိနှင့်ပညာတူ။ ဉာဏ်တူ။ ကံတူပြုလုပ်၍ ထေရ သဒ္ဒါနှင့်သာရေးသားလေသည်။ထိုသူ၏အာဘော်နှလုံးသွင်းကို သေချာ စွာကြည့်ရှုမိကြပါကုန်။ ။သို့ဖြစ်၍။ဝမ်းထဉ်းနှလုံးသွင်းကို။ထင်လင်း စွာဖော်ပြလိုသောကြောင့်။ထေရမတာနုဂတသဟ္ဂ၍ဂင်း။ ထေရေနာဝိ ဟူ၍ဂင်း။ထေရသဝိဟူ၍ဂင်း။ အဂါရဝတရားတို့ဖြင့်ရေးသားခဲလေ၏။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။မဂ္ဂဒိကာဆရာ တည်းဟူသော ငါတို့ထက်။ အ သက်သိက္ခာသာကြီးသည်။ဉာဏ်ကားငါတို့ထက်မသာဘူးဟူလို။ ။ ထို့ကြောင့်။ ယဉ်ကျေးဘွယ်ရာသောအာစရိယဝေါဟာရများကိုမသုံး ပဲ။ထေရသဒ္ဒါနှင့်သာသုံးစွဲရေးသားလေသည်။အံ့ဘွယ်လိလိတည်း။ ။ ဝိဘာဝနိဋိကာကျော်ဆရာတို့မူကား။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါကို။ ထေရသဒ္ဒါနှင့်

တချက်ကမှမရေးပဲ။ အာစရိယသန္ဒါနှင့်သာ ဘဝတရားကိုအဦးထား၍ ကောင်းမွန်ရိုသေစွာရေးသားတော်မူကြလေသည်။ ။

(အဓိပ္ပါယ်ဆုံးဖြတ်ချက်ကား။)

*ဤစသင်္ဂဟဉာဏ်တို့ယာဝိသေသနိသေဓတို့ကာ အဏ္ဏတို့ကိုယတနာနိအာဒိတောဝုတ္တာနိ။ မနိန္ဒြိယံပန အဏ္ဏတို့ကိုယတန ဘာဝသာမညေန ဧတ္ထဝဘူတဗ္ဗံပဝအာပဒြိယေဟိ သဟဧကေတောဒဿနတ္ထံ ဇီဝိတိန္ဒြိယာနန္တရံဝုတ္တံ။ သာပဲပညတ္တိဒုကမေသံဧသနတ္ထံဥ် ပုရိသောတိဝိဘာဂံဂဏှိ ဘိတိဒဿနတ္ထံ ဘဒန္တနာဂသေနာဘာဝဒွယံ။ တယိဒမညပါဒိဿာဓမ္မာဒုကမသဝ သေနတိဒ္ဒန္တိတိဒဿနတ္ထံ ဘဂဝတာပရိဝိတ်ဿိယံ။ သုတ္တာသည်တောဓမ္မ ပုဒ္ဓေါပဗန္ဓဝသေနပဝတ္တာ မာနောဒုမာဟိဧဒနာဟိ သံကိလိဿတိတိ ဒဿနတ္ထံ့ဘဂဝတာဧဝနာပဒွကံ။တာဟိပနဒ်သုဒ္ဓိကာမာနံဝေါဒါနသမ္ပာ ဒနတ္ထံ့တဧတောဧဝနာပဒွကံ။သမ္ပာ။တဧါဒါနသမ္ပာဒုစရိုဒုကမေဟိဝိ သုဒ္ဓိတိဝိသုဒ္ဓိဒုကာနိဒွိဘကိစ္စာဒေဟာန္တိ ဘိဒဿနတ္ထံ့အဧ္ဇတိကံ ဝုတ္တာနိ။ဧတ္တောဝဇာအဓိဧ့တတ္ထသိဒ္ဓိတိအညေသံ အဂဟဏတ္ထံဥ်ဒုဧမ တောသံအနုက္ကမေနဧဒေသနာသကာရဏတ္ထံအလမတိပပဉ္စေန။ ။ဝိဘာဝနိဒ္ဒိကာကျော်။ ။(ဤဝိဘာဝနိဒ္ဒိကာကျော်ပါဒ်ကိုသေချာစွာကြည့်ပါ)။ ။ဤဝိဘာဝနိဒ္ဒိကာကျော်ဇါတ်စကားဂ်။အဟုတ်အဟတ်သဘောကျပါဂ။ ။ဝိဘာဝနိယံပနဧတ္ထောဝတာအဒေပြေ တံထ္ထသိဒ္ဓိတိ အညေသံအဂဟဏတ္ထံဥ်ဒုဧဒံ့တံနယဒုတိ။ ။နဟိသဧန်္ဓသုဝါအညေသုဒုန္ဒြိယ ဘာဝါဒုဟေသုဒ်းမွသုဧတ္ထောဝတာအဓိပ္ပေတ်ထ္ထသိဒ္ဓိယာ တောသံအညေ သံဘဂဝဧတာ(ဆေရသစ) အဂဟဏတ္ထံယုတ္တံဝတ္တုံ။ ဒုန္ဒြိယဘာဝါဒုဟသဒ်းညသအသမ္ဘဝဧတာ။ ။ယဒိဟိသန္တဲဝယျ။သတံဝိသဟာသ'ဝိဂဏ္ဍိသတိယောဂါတိ။ ။ဟူ၍ဤဆိုပါမှားသောအကျကော် ကေစိဒိုကာသစ်စကားကို။ မည်သူမဆိုဖျက်ဆီးပစ်တေးမည်ချည်းတည်း။ တစုံတယောက်သောသူကမှ။ ချမ်းသာပေးတဲ့မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကလည်းမျောက်ဖျက်ပစ်လိုက်ရပါသဆည်း။ ။

(ဝိဘာဝနိဒ္ဒိကာကျော်၏အဓိပ္ပါယ်ကိုဖော်ပြချက်။)

အဆုံးမရှိနက်ဲကျယ်ဝန်းသော ခမ္မဂမ္ဘီရမဟာသရဒြာကြီး၌။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုးပိုးထိုင်တော်မူကုန်သောဘုရားသခင်တို့သည် သာယျင်ကူးခတ်ဧမ္မယဉ်ငေါ်မူနိုင်ကြကုန်၏။ ဘပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ကူးခတ်

ခြင်းငှါမတတ်နိုင်ကုန်သည်သာလျှင်ဖြစ်ကြ၏။ ။ယင်းဓမ္မသာဂရတည်း ဟူသောမဟာသမုဒ္ဒါ၏ကျယ်ဝန်းခြင်းကိုဂုဏ်း။ဆုံးခန်းတိုင်ရောက်ခြင်း ကိုဂုဏ်း။အာဘယ်တစုံတယောက်သောပညာရှိသည်ဖြောဆိုဆုံးဖြတ်နိုင် ပါတော့အုံနည်း။ ။ယုတ္တိတရဖွာ။မည်သည့်ဘုရားမဆို။လူတို့အား၌အ ဘိဓမ္မာတရားကိုမဟော့ခဲ့။ ဥာဏ်နှုန့်သောကြောင့် ဟူ၍မှတ်လိုက်။ ထို နှက်နဲသောအဘိဓမ္မာတရားတော်သည်။ ဥာဏ်နှုန့်သော လူတို့နှင့်မတန်။ လူတို့ထက်ဥာဏ်ကြီးသောနတ်ဗြဟ္မာတို့နှင့်သာထိုက်တန်သောကြောင့် နတ်ဗြဟ္မာတို့အားသာ။အဘိဓမ္မာတရားကိုဟောတော်မူမြဲဖြစ်သင့်သည်း။ ထို့ကြောင့်။ကွေစိဆရာတို့သည်အထူးသဖြင့်ဝမ်းနည်းပို့။ ။ထိုအဘိ ဓမ္မာကိုဟောတော်မူရာ၌လည်းနတ်ဗြဟ္မာတို့မှာတမဟုတ်ခန့်ကာလဖြစ် သော်လည်း။ လူတို့၏ဒေရေအတွက်ရက်ပေါင်း(၉၀)ကြာသည်ဖြစ်၍။ လူသားလူဇာတ်ဖြစ်တော်မူသောဘုရားတို့မှာ။ အရှေ့တောက်တိုင်းတက် တိုင်း၌။ဆွမ်းခံ၍ ဆွမ်းစား တော်မူရလေသည်။နတ်တို့ကား တရှိန် တည်းတရားနာမပျက်။ ယင်းသို့တရားနာမပျက်သောကြောင့်။ တရားသံ လည်းမပျက်စေခြင်းငှါ။ နိမ္မိတရုပ်ပွါးတော်ဆန်ဆင်း၍။ သည်နေရာကစ ၍ဟိုနေရာသို့ရောက်အောင်။ ငါကဲ့သို့တရားဟောနှင့်စေသတည်းဟူ။ အ ဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၍။ဆွမ်းခံပြီးနောက်ဆွမ်းဗုန်းပေးတော်မူ၏။ဆွမ်းဗုန်းပေး ပြီးနောက်တရေး တမောကျိန်း၏။ တရေးတမောကျိန်းပြီးနောက်။ တာ ဝတိံသာသို့တက်၍။ ဘုရားအစစ်ရောက်က။ နိမ္မိတရုပ်ပွါးတော်ဘုရား ကွယ်ပျောက်လျက်။ နိမ္မိတဘုရားဟာသောဒဿနာနောက်ဆုံးအပို့က် ကဆက်၍ ဘုရားအစစ်ကဟောသည်။ ၎င်းနည်းဖြင့်ရက်ပေါင်း (၉၀) တိုင်တိုင်နေရောညဉ့်ရောတဆက်တည်းဟော၏။ ။

(မှတ်ချက်ကား။)

ပကတိတိုင်းရင်းသား၏စကားတွန်းဦး။ကျေးတဆဲ့ခြောက်ခွန်းရှုတ် ဆို၍ပြီးစီး၏။ထိုကျေးလူမျိုးတွန်းဦး။ ညီတော်အာနန္ဒာတဆဲ့ခြောက်ခွန်း ရှုတ်ဆို၍ပြီးစီး၏။ညီတော်အာနန္ဒာတွန်းဦး။မြတ်စွာဘုရားတဆဲ့ခြောက် ခွန်းရှုတ်ဆို၍ပြီးစီး၏။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဝါတွင်းသုံးလတို့ပတ်လုံး။ တစကွန့် ကာထမှမလပ်။နေ့ရော ညဉ့်ရော မစဲဟောတော်မူသောဒေသနာတော်အ စဉ်သည်။ ပေထက်အက္ခရာတင်ထားသော ယခုမျက်မြင်ပါဠိမျိုးမဟုတ် သေးဘူးမဲ့ ရှာကေစိဆရာ။ ။ငါတို့-ဒေသနာကိုအကုန်သိရပြီဟူ၍။

မာန္ဒတရားမထားလို့ကာ်ပါနဲ့ငွေသိစရာကြီး ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဟေရပေထက်အဲ့ကဲ့
ရာဘင်ထားသည်မှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာသင်ကားလူသားရဟန်းမျာနှင့်
သင့်လျော်ရုံသာချုံးဘဝ်မူ၍ ဘုရားလိမ်းဘင် ငါးရာတို့ကို သင်ကြားတဲ့
အဘည်ပြဋ္ဌာန်းချက်။ မာတိကာဒေခါင်းစဉ်ကခေသးမှုငဲမဟုတ်ထော။ယင်း
ခေါင်းစဉ် ကခေလးမှ ကိုပင်။ သင်ရိုးသင်ဘဝ်းပြုကြ၍ ပထမသက်ယ
နှဘင်ဟောအခါ။အရှင်မဟာကဿပနှင့် အရှင်အေးနှဘို့ကအတည်
ပြုဋ္ဌာန်းချက်ပြုလုပ်ဘုတ်ဆုတော်ခံကြသည့် ငါးနေ့ကသက်ယနှစ်
ကြော်တင်ပြီးနောက် စကုဏ္ဍသက်ယနကဘင်ဟောအခါဦးလည်း။ ရှေးအာ
စ၌မပျက်တင်တော်မူခဲ့ကြသော ဒေသနာအစဉ်ကို ဦးတ်ဆိုပြီးနောက်။
ဟောဆက်အက္ခရာတင်၍ရေးသားထားတော်မူကြလေသည်။ထို.ကြောင့်။
အဘိဓမ္မာဝိဒူကတ်တော်၌။ဘယ်မနရာက၊ဘယ်အဓိပ္ပါယ်ကို ချန်ခဲ့သည်
ဟူ၍ရင်း။ ဘယ်ပုဒ်ကိုချ၍ ဘယ်ပုံ ဝိဓိခဲ့သည် ဟူ၍ရင်း။ မည်သည့်
ပဋိလိကလူစွမ်းကောင်းလုပ်၍အတင်ဘြာဆုံးဦင်တော့အံ့နည်း။ ။*ဝိရိ
ယဲန္ဒိယ သမာဓိန္ဒြိယ နိဒ္ဒေသာဒိသုစ သဒ္ဒေဝါယာမော ဓိန္ဆာဝါယာမော
သမ္မာသမာဓိဒိန္ဆေါသမာဓိတိအာဒိနိဝုဋ္ဌာနဲ့။ကသ္မာ။သဒ္ဒသက်ါဟကတ္တာ။
သဗ္ဗသက်ါဟကာနိဟိဇ္ဈာခဇ္ဈာန္ဒြသာနိကာဇ်ဘာနိ။ ။ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။ ။
(သဗ္ဗသက်ါဟကတ္တာ။)ဟူသောဟိတ်ပါဒဲ့ကို။ သေသေချာချာ ကြည့်ပါ
ဃ။ ဇုန္ဒြိယဒေသနာကိုချုံးပြီးဟောကြောင်းကို။အဋ္ဌကထာကပင်သက်
သေထောက်ခံထားသိုက်ကပြီ။ ။ထို့ကြောင့်မစင်းမစားပဲ။ယဒိသမ္မာ
ဝေယျ။ သတံဝိသဟသဒ်ဝိဇ္ဇာ်သဘိယေဝါတိ။ ဟူသောစကားကို
ဆိုမှားရေးမှားသော ရဟံ ရှာဉ်ကာသစ်ဆရာကို။ ပညာနှင့်တို့က။ ရယ်ချင်
သောစိတ်နှလုံးနှင့်။ဖြုံးတော်မူကြလိမ့်မည်ဟူလို။အလုံးရုံသောနည်းတို့
ကိုချုံး၍ စိမ့်ထားသည့်အဘ်ုင်း။ ဤမှသောသဒ္ဒါအစဉ်ဖြင့် အလိုရှိအပ်
သောအနက်ပြီးစီး၏ယင်းဒဋ္ဌိဒြီးစီးကဟော်လောက်ပြီဟုလိုသတည်း။

(၂၀၇-အခုက်။)

"ဝိဘာဝနိယံ ပဒေ ပါပဇလဒုကံ ပဋိပက္ခေနယောဇေတုံ နလဗ္ဘတိတိ
ကတွာအဟိရိကာနောတ္တပ္ပဒဿံပန သဗ္ဗယုတ္တဓမ္မသုဘိရာဘဝေနဝါ
ဘိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။သဗ္ဗယုတ္တဓမ္မသုထိရောဘဝေါတိစ ပဋိပက္ခေတိ
ဇကမ္မိယတာတိစဇဿဆဒ္ဓတော နာနုတ္တာဘာဘာဝတော။ ။ဦကာသစ်
ကစ်။ ။ထိုစကားကိုထင်ရားစေခြင်းငှာ။ ဦကာကျော်ပါဋ္ဌကိုဖော်ပြ

လိုက်ပါအံ့။ ။*အသင်္ခယကောသဇာပမာ ဒဉ္ဍသုတ္တန်အဋ္ဌကထာအဟိရိကအာ
နောတ္တပ္ပသဒ်္ဓါတေဟိ ပဋိပက္ခံဧမ္မေဟိ (အာကမ္ပိယဝဂ္ဂ) သမ္မယုတ္တဓမ္မ
သု(ထိရဘာဝေနစ) သဒ္ဓါဒိနိသတ္တဇလာနိ။ အဟိရိကအနောတ္တပ္ပဒွယံပန
သမ္မယုတ္တဓမ္မသုထိရဘာဝေနေဝ။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ပါပြီ။ ။
ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား။ သဒ္ဓါအစရှိသောတရားခုနစ်ပါးတို့သည်။ အ
ကမ္ပိယသဘောကြောင့်၎င်း။ထိရဘာဝသဘောကြောင့်၎င်း။ ဗိုလ်ထိုက်
ကုန်၏ဟူလို။အကဲ့သို့ကဲ့သို့။အနောတ္တပ္ပတရားနှစ်ပါးတို့မှာ။ထိရဘာဝတ
ရကြောင့်သာ။ဗိုလ်ထိုက်ကုန်၏ဟူလို။ ။ဋီကာကျော်အဓိပ္ပါယ်။ ။မဏ္ဍ
ဖြစ်ကေဝိဋီကာသစ်က။ အကမ္ပိယ ဆိုသည်နှင့်။ ထိရဘာဝဟူသည်။ အ
နက်အားဖြင့်အထူးမရှိပါဘူတဲ့။သို့အတွက် အကမ္ပိယလည်း။ထိရဘာဝ
ပင်တည်း။ ထိရဘာ ဝဟူသည်လည်း။ အကမ္ပိယ ပင်လျှင်တည်း။ ထို့
ကြောင့်။ထိုနှစ်ပါးကိုခွဲခြား၍ မဆိုရကဘူးဟူလို။ ။ဤကားဋီကာသစ်
ကေဝိအဆို။ ။

(ဆုံးဖြတ်ချက်။)

ထိုဋီကာသစ်ကေဝိစကားသည်မှားယွင်း၏။ အဘဲ.ကြောင့်နည်းဟု
မှုကား။ ဗဟိဒ္ဓရုန်သူကြောင့်။ မတုန်မလှုပ်ခြင်းသည်။ အာကမ္ပိယသဘော
မည်၏။ ။မိမိတို့၏ယှဉ်ဘက်သမ္မယုတ်တရားတို့၏အပေါ်၌ခိုင်ခံ့အောင်
ထောက်ပံ့ခြင်း။မိမိ၏ခိုင်ခံ့ခြင်းသည်။ထိရဘာဝမည်၏။ ။မဏ္ဍဂ္ဂါဋီကာ
သစ်တည်းဟူသောကေဝိဆရာသည်။ကွယ်သောစေတသိက်နှင့်။မစ္ဆရိယစေ
တသိက်နှစ်ပါးတို့၏အထူးကိုနေရာကျနားမလည်သောကြောင့်။ အကမ္ပိ
ယနှင့် ထိရဘာဝကိုအထူးမရှိ။ အတူတူဟု-မှတ်ထင်မိလေသည်။ သို့အ
တွက်လွဲရာသတည်း။ ။ဗဟိဒ္ဓရုန်သူကိုရုခံသောအားဖြင့်မတုန်လှုပ်ခြင်း
သည်ကား။ အကမ္ပိယသဘောတည်း။ သို့အတွက်။ ။ပဋိပက္ခဟိအ
ကမ္ပိယဝဂ္ဂန။ဟူသော်စကားကိုမိန့်။ဘခင်၏ကိစ္စနှင့်သာတူစေ။ ။သမ္ပ
ယုတ်တရားတို့၏အပေါ်၌။ကြိုးကဲ့၍ ခိုင်ခံ့စေခြင်း သဘောတရားသည်။
ထိရဘာဝမည်၏။ သို့အတွက်။ ။သမ္မယုတ္တဓမ္မသုထိရဘာဝေနစ။
ဟူသောစကားကိုမိန့်။ မိခင်၏ကိစ္စနှင့်သာတူစေ။ ။သဒ္ဓါစသောဗိုလ်
ထိုက်သောတရားခုနစ်ပါးတို့နှင့်ယှဉ်သော သမ္မယုတ်တရားဟူသည်။ အ
မိအဘနှစ်ပါးရုံလင်သောသားသမီးတို့နှင့်တူစေ။ ။အဟိရိက။အနော
တ္တပ္ပတရားနှစ်ပါးတို့နှင့်ယှဉ်သောသမ္မယုတ်တရားတို့သည်။မှုဆိုးမသား

သဒိုးတို့နှင့်သာတူစေဟူလိုသော်။ ။*သဟဇာတခမြဲသုအကမ်္ပနံ။ နကောသဇ္ဇခမြဲသုအကမ်္ပနံ ဝိယတပ္ပဋိပက္ခဘာဝတောဒုဋ္ဌဇ္ဈံ။ တံတံပါပ ကြိယာယဥ္စသောဟနဝေသနပနထိရတာတဏ္ဍအကမ်္ပနံ။ ။မူလဋီကာ။ ။ သဟဇာတခမြဲသု။သဟဇာတ်ဖြစ်သောတရားတို့၌။ အကမ်္ပနံ။ အကမ်္ပန တရားကို။ဝါ။ မတုန်မလှုပ်ခြင်းကို။ဒုဋ္ဌဇ္ဈံ။မှတ်အပ်၏။ကောသဇ္ဇခမြဲသု။ ကောသဇ္ဇတရားတို့၌။ အကမ်္ပနံဝိယ။ မတုန်မထွက်ခြင်းကဲ့သို့။ နဒုဋ္ဌဇ္ဈံ။ မ မှတ်အပ်။ ကသ္မာ။ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း။ တမ္ပဋိပက္ခ ဘာဝ တော။ထိုအကမ်္ပနတရား၏ဆန့်ကျင်ပက်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ပန။အ ကမ္မနသဘောတရားမှတပါး။ ထိရဘာဝသဘောတရားနှင့်ကိုဆိုဦးအံ့။ တံ တံပါပကြိယာယ။ထို ထိုသို့သောမကောင်းမှုကို ပြုခြင်းဟူ၍။ ဥဿာဟန ဝေန။အားထုတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။တတ္ထ။ထိုအကုသိုလ်အမှု၌။အ ကမ်္ပနံ။ မတုန်မလှုပ်မြဲ မြန်ခိုင်ခံ့ခြင်းသည်။ ထိရတာ။ ထိရဘာဝတရား မည်ပါပေ၏တကား။ ။မူလဋီကာပါဠိ၏အနက်။ ၊ဤမူလဋီကာကို ကသိုဏ်းကွက်ကဲ့သို့ရှုကြဦးမပါက။ ထိုထိရဘာဝသဘော။ အကမ္မန သဘောကို။ ကေစိဆရာသည်။ဤကန့်မဲ့ချထိရပါလတ္တံ့။ ယင်းသို့ထိရပါ ကလည်း။ဤကဲ့သို့ကျမ်းဂန်ကိုစွပ်စွဲခြင်းဟူသော အဇ္ဈာသယတရားကြီး မဖြစ်ပွါးရပါပေ။ ယခုမှာမူကား မူလဋီကာကြီးကိုမကြည့်မရှုမိခြင်းဟု သောအတွက်ကြောင့်။ဋီကာသစ်ဆရာသည်။ မောက်ဆံမောက်ကြွားကြွား ရေးသားမိလေသတည်း။ ။

(၂၀၈-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနဒ္ဓိ ဟေတုကတိဟေတုကဝဟဏေန ဧက ဟေတု ကေသုအဓိပတိနံအဘာဝံဒဿေတိ တိဝုတ္တံ။စဝနဘာဝသာမညတ္ထာပန ဟသနစတ္ထေဝိတေသံအဘာဝေါဒဿေတဇ္ဈာယေဝဟေတိတိ။ ။ လယ်တိဋ်ကာ။ ။*ဒ္ဓိဟေတုကတိဟေတုကဇဝနေသွေဝယထာသန္တ ဝံအဓိပတိဧကောဝလဗ္ဘတိ။ ။သင်္ဂြိဟ်ပါဠ်။ ။အလုံးစုံသောအခြင်း အရာအားဖြင့်။ ဒ္ဓိဟိတ်ဓော။ တိဟိတ်ဓောတို့၌သာလျှင်။ အဓိပတိထိုက် သောတရားကို တရသာလျှင်ရအပ်၏၊သင်္ဂြိဟ်ပါဠ်၏ဖြောင့်ချက်။ ။ဒ္ဓိ ဟိတ်ဓော။ တိဟိတ်ဓောတို့၌သာလျှင်ရအပ်ဆိုဟူဆိုသောအခါ။ (သဒ) ဟူသောဇောသဒ္ဒါ၏အနက်မြန်မာသဒ္ဒါဖြင့်။အဟိတ်ကိုမကန့်လျှင်။ ပါဠို ကန့်မည်နည်းဆိုသော်။ ။(အားထုံးအားလုံးကြည့်ကြပါ)။ ။ဒ္ဓိ

ဟိတ်၏ အောက်အဆင့်က။ ၎ကဟိတ်ကိုကန့်သည်မဟုတ်လော။ ၎က ဟိတ်စိတ်ကို။ဟိတ်ထိုက်သောတရားတို့နှင့်။ဟေတုသမ္ပယောဂဘာဝအ ဖြစ်ဖြင့်တူရကား။ ဒိဋ္ဌဟေတုကသဒ္ဒါသည်။ ၎ကဟေတုကကိုသာ ကန့်ရ မည်။အဟိတ်ကိုကားလျှဉ်းပါးရုန်မလို။ ။(သဒ္ဒါတတ်သောသူမျှားကိုးမေး ကြည့်ပါလေ)။ ။ဒိဋ္ဌဟေတုကတိုးဟေတုကဇဝဒုနသွေဝ။ ဘူသောပုဒ်ကို။ ကေစိဆရာသည်။စံကျောင်းဆရာတော်တပည့်ရင်းဖွန်ပါမူကား။ အနုက် ပေးတတ်ရမည်။ပုဒ်ခွဲတတ်ရမည်။ ။ယင်းသို့လည်းအနုက်မပေးတတ်။ ပုဒ်ကိုလည်းမခွဲတတ်ပါပဲနှင့်။ စံကျောင်းဆရာတော်၏တပည့်ဟု။ ဝန်ခံခြင်း ခြင်းသည်လည်း။မှားခြင်းကြိုးတချက်တည်း။ ။(ပုဒ်ခွဲလိုက်မည်နှင်း ထောင်ပါ)။ ။ဒိဋ္ဌဟေတုကောစတိဟေတုကောစဒိဋ္ဌဟေတုကတိဟေတု ကော။ ။အန္ဓာစယဒွန်သမာသ်။ ။ဇဝနဆိုသောပုဒ်သည်။ဒွန်၏ရှေ့က နေသလား။ဒွန်၏နောံကနေသလားတဲ့။ နောံကပဲနေသည်ဖြစ်စေ။ ရှေ့က ပဲနေသည်ဖြစ်စေ။အဓိပ္ပါယ်အတူတူဟုမှတ်။ဒွန်ပုဒ်၌အစ်အစိပ်ခွဲ၍ယှဉ် ပေးရမည်ဆိုလိုသည်။ ။ဒွန်၏နောံခွဲ။ရှိသောပုဒ်။ယှဉ်လိုက်ပုဒ်တိုင်းမှာ။ ။ ဒွန်၏ရှေ့ဟျား။ပုဒ်ဂျိုင်း။သွားလေပုဒ်တိုင်းသာ။ ။နိယာမ်။ ။၎ငြင်းနိ ယာမ်နှင့်လျော်ညီစွာ။ဇဝနဟူသောဒွန်၏နောက်ထိုင်ဖြစ်သော။ဒွန္ဒေဝပရ ပုဒ်ကိုမည်သို့ယှဉ်ကြမည်နည်း။ ။ဒိဋ္ဌဟေတုကပုဒ်နှင့်တွဲ။တိဟေတုက ပုဒ်နှင့်တွဲ။ ယင်းသို့အသီးအသီး တွဲထားလိုက်သောအခါ။ဇောအုပိအရှ် ကျန်သေးသလားဟုကြည့်။ဟေတုက္ကပုဒ်နှင့်ဇဝနပုဒ်သည်။ တပ္ပုရိသ်သ မာသ်။ကမ္မဓာရည်း သမာသ်ဖြစ်ကြသောကြောင့်။ဒွိ-တိမှတပါး။၎ကကို လျှဉ်းပါးရန် အနည်းငယ် ရှိသော ကြောင့်ငင်း။ ၎ကဟိတ်မောဟမူစိတ် ကို။အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုယ်တော်တိုင်ကပင်။၎ဝသဒ္ဒါဖြင့်ကန့်ခဲ့လေပြီ။ယင်း သို့ကန့်ခဲ့ကြောင်းကိုသိစေလိုသော။ ဋီကာကျော်ဆရာသခင်သည်။ ။ *၎ကဟေတုကေသုအဓိပတိနံအဘာဝံဒဿေတိ။ ကိုမိန့်။ အဟေတုက သဒ္ဒါနှင့်သမာသ်မဖြစ်သောကြောင့် မလျှဉ်းပါးနိုင်။ ။သို့အတွက်။အပို အရှ်ကြွင်းကျန်သောဇောဟူ၍ကား။ပရမာနုမြူခန့်မျှမရှိနိုင်။မရှိတဒ္ဒက ဖြို။ ။ယင်းသို့မရှိခဲ့ပါသော်။ ဇဝနသာမညတ္တာပန။ ဟူသောစကားကို ဆိုကောင်းပါဦးမည်သား။ဆိုလို့မှထွက်နိုင်လေခြင်းကေစိဆရာ။ကြွား သားမိုးကြိုး။ ။*ဒွဟေတုကတိဟေတုကသာမညတ္တာပန ဝိပါဒကသု ဝိတေသံအဘာဝေါဒဿိတောယေဝဟောတိတိ။ ။ဟူ၍တစ်ဝဲယောဲ

သောသူကအကုသိုက်၌ဆိုပါဝင်ခဲ့ဦးမည်။ ။ယင်းသို့သဒ္ဒါတို့၏ စီစဉ်ပုံ၊ နေပုံထိုင်ပုံကို သက်သက်ကဖုန်းမလည်သော အပ္ပဿုတဝုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်ဖြင့်။ ကြွားဝင့်ခေးသားသော။ ဇိကာသစ် စကားသည်။ ပညာရှိသုခမိန့်တို့ နားထောင်လောက်သော စကားမဟုတ်သောကြောင့်။ ပယ်ဖျက်သုတ်သင်ထိုက်ရပါပေသတည်း။ ။

(၂၀၉-၂၁၀-၂၁၁-၂၁၂-အာချုက်။)

“ဘိပနဒိဘဝနိပ်ဲ ကုန္တိတာနံ ကောသဒိနံ အာယောဘိ ကာယော၊ အာသာသပဒါသာသာနံ ဝါ သမုဒါဟာကာယောတ် ဝုတ္တံ။ တံ နသုန္ဒရမေဝ။ ။ယန္တုတ္ထကာယသဒ္ဒနုပသုနာကာယာနုပ္ပသုနာတိ ဝုတ္တံ။တံ ဝိနသုန္ဒရံ။ ကာယေကာယာနုပသိဝိဟရတိတိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဇေတနဟိ ကာယေအနုပသုနာ ကာယာနုပသုနာတိ အယမဇ္ဈတ္တာဝ ပဓာနတောဒသိတောတ် ။ယဉ္စတတ္ထဝေဒနာနံဝသေနအနုပသုနာတိဝုတ္တံ။တံဝိနသုန္ဒရံ။ ။ဝေဒနာသုဝေဒနာနုပသိဝိဟရတိတိဟိဝုတ္တံ။ တထာစိတ္တာနုပသုနာပဒေဝိ။ယံဝိတတ္ထသညာသင်္ခါရာနံဓမ္မာနံ ဘိန္နလက္ခဏာနမေဝ အနုပသုနာဓမ္မာနုပသုနာတိဝုတ္တံ။တံဝိနသုန္ဒရုမေဝ။ ။နဟိကတ္ထစိပါဠိယံသညာသင်္ခါရာဝဝိသေသေတွာဓမ္မာတိ ဝုတ္တာ အတ္ထိတိ”။ ။(လယ်တီဦးကာ)။ ။သေသေချာချာကြည့်ကြပါကုန်။ ။သို့စဉ်ကလောက်မှား ယွင်းဖေါက်ပြန်ချက်နှင့်သိုးလွှဲသောစာကို။ အဖြေရှေးသားပို့ သက်သက်မျှမသိကပြီ။ ။ထိုကေစိဆရာသည်။ သဒ္ဒါကိုမတတ်သူဖြစ်ရကား။ ဝါ။ သဒ္ဒါဘတ်သော တိုက်ကြီးတားကြီးတို့၌။ နည်းခံယူဘူးသူမဟုတ်ရကား။ အမှားကိုအမှန်ထင်၍။ အမှန်ကို အမှားထင်လျက်စွပ်စွဲ ရေးသားခြင်းမျှသာဖြစ်လေ၏။ ကောင်းဆရာ၏ စာတတ်အောင် မသင် မကြားမိခြင်းပင့်လျှင်အပြစ်တင်သည်း။အခြားသူတို့၏အပြစ်မဟုတ်ပါပေ။ဘယ်သူမပြု။မိမိမှုဟူသောစကားအတိုင်းပင်တည်း။ ။

(ရှင်းလင်းချက်။)

အနုပသုနာဟူသောပုဒ်သည်။ ဘောဟောပုဒ်ဖြစ်သည်။ဘာဝသာဓိုင်ပြုတ်ဆိုရမည်။ ထိုသို့ဘာဝသာဓိုင်ပြုတ်ဆိုအင်သော ဘောဟောပုဒ်များနှင့်ယှဉ်ပေသောဓာ.ပုဒ်ဌနိသမျှတို့မှာ။ဆင်ခြင်နှင့် ထားရလေသည်။ အားသမ်းမဲ့ထားရသည် မဟုတ်၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ပါသောကြောင့်။ ။ကာယသအနုပသုနာကာယာနုပသုနာ။ ။ဇကဝုစ်။ ။ကာယာနံ အနု

ပဿနာကာယာနုပဿနာ။ ။ဗဟုဝုစ်။ ။ထို.ကြောင့်။ ကာယေအာနု
ပဿနာကာယာနုပဿနာဟု။ ရေးသားသောငှိကာသစ်စကားကိုဖျက်။
ကာယေ ကာယာ နုပဿိဝိဟာရတိတိ။ ဟူသော သတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠို
တော်ကို။ကိုးကားမိပြန်သောကြောင့်။ ဘုန်းတော်ကြီးနှစ်ခါရွက် ကျပြန်
လေ၏။ ။အနုပဿနာပုဒ်ကတမျိုး။ အနုပဿိပုဒ်က တမျိုး။ဦဝ်မျိုး နှစ်
စား။ခြားနားရှာပါသတဲ့ကေစိဆရာ။ ဘာဝသာဓ်အယ္ယဉ်၌။ ဆင်ခြင်ထား
ရမည်ဟု-မသိခြင်းကား။နဂိုရိုကမလွှသည်နှင့်အလားတူပါပေ၏။ ။တ
ဖန်လည်း။ အနုပဿနာဟူသောပုဒ်နှင့်။ အနုပဿိဟူသောပုဒ်ကို ခွဲခြား
၍မသိမိခြင်းအမှုသည်။မဲ့ပြသည်နှင့်အလားတူ၏။ ပါဠိတော်ကိုသေသေ
ချာချာကြည့်ကြပါ။ ။ကာယေကာနုပဿိ။ ဟူ၍သာဟောသည်။ ။
ကာယေကာယာနုပဿနာ။ ဟူ၍မဟောခဲ့ပါတကား။ ။(တက်တက်
စင်ကွာဝေးကြလေ၏)။ ။အနုပဿိတိ အနုပဿမာနာတဲ့။အဋ္ဌက
ထာအဖွင့်ကိုကြည့်။ ။(မာန)ပစ္စည်းနှင့်ဖွင့်သနော်။ဂင်း (မာန) ပစ္စည်း
ဖြင့်။ကတ္တုသဘောအရာဌာနရှိသောတဒ္ဓိသိလအဖြစ်ကိုပြသည်။ ။

(၁) သတ္တသာဓနမဂ္ဂေါ။တဿလာဒိသုပစ္စယေ။
ဓာတုတောပစ္စယထွတ္တာ။ကတ္တုဋ္ဌာနေစဂုတ္တိတော။
(၂) ပေါရာဏေဟိကတောတဿ။သင်္ဂီဟာကတ္တုသာဓနေ။ ။

ဟူသောသဒ္ဒဗ္ဗာဟာရစကားနှင့်အညီ။ကတ္တုသာဓနဒွိသွင်းအာဝ
သော။ တဿိလ ကိတ်ပုဒ် ဖြစ်ကြောင်းကိုသာ ပြသည်။ အနုပဿနာသိ
လောတိ အနုပဿိ။ဟူ၍ဝိဂြိုဟ် လုပ်ပါလေဟူလို။ ။အဋ္ဌကထာ အာ
ဒိပ္ပါယ်။ ။နောက်ဝိကပ်တို့ဒွိလည်း။ဂင်းနည်းအတိုင်းဆင်ခြင်ခံသုံးပဲပြု
လုပ်ပါလေ။ ။ဝေဒနာနံအနုပဿနာဝေဒနာနုပဿနာ။ ဟူ၍သာလုပ်
လိုရင်းတည်း။ ဝသေနကား။ ဒိသဓာတ်၏ အာရုဏ္ဏခြင်းကြိယာကို ပြုးစေ
တတ်သောကြိယာသာဓကတမသတ္တိကိုပြသည်။ ဆင်ခြင်ကံကိုအလိုရှိအာဝ
သောကြောင့်။ဝေဒနာနံ-ဟုကံပုဒ်ထား၍ပြသည်။ ။ဝေဒနာသုဝေဒ
နာနုပဿိဝိဟာရတိတိ။ ဟူသော ပါဠိတော်ကို။ ကိုးကားမိ ပြန်သည်မှာ
လည်း။ဋီကာသစ်ဆရာသည်။ သဒ္ဒါကိုမှကျော်ငှားစွာနားမလည် ပါဝဲနှင့်။
ပါဠိကိုးမှားကြောင်းထင်ရှားပြန်ရောပကေစိဆရာ။နော်ပုဒ်ဒွိလည်း။ ။
ဓမ္မာနံအနုပဿနာဓမ္မာနုပဿနာ။ဟူ၍ဝိဂြိုဟ်ဆိုလိုရင်းတည်း။ ။ဓမ္မာ

ဖျိုအရကိုပြုသိုသောကြောင့်။ သည်သခ်ါရာနံ့။ ဟူသောစကားကိုဦး
သည်နှင့်သင်ါရတို့ဖျိုခန္ဓာကွဲပြားသောကြောင့်။ထက္ခဏာသုံးကြောင်း
ကိုဆိုစေလိုကား။ ။ဘိန္နလက္ခဏာနုမေဝ။ဟူသောပါဠိကိုမှန်ကြောင်း
သဘသိး။

(ဆုံးဖြတ်ချက်။)

"နုဟိကဘွဖိပါဠိယံ သည်သခ်ါရာဝိသေသေတွာ မြော်တိ ဝုတ္တာ
အဉ္ဇိဘိ"။ ။ဟူသောစကားကို။ ငိုကသစ်ရေးသားဖြန့်ခြင်းကား။
မှားခြင်းကြီး ကြီးစွာတရဖြစ်ပြန်၏။ ။*မာဃပုဏ္ဏမိယံ ဘိက္ခု သန္ဓိပါ
တေပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ ။ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ။ ။ဂင်္ဂါသဲလုံးရေ
နှင့်ဘမျှ။ပွင့်ဘဝ်မှကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည်။ မာဃနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်
သောတဖိုတဲ့ သပြည့်နေ့ဝယ်။ ကိုယ်တော်တိုင် သံဃာ့အာလယ်၌ ပါတိ
မောက်ကိုဖြေတော်မူခြင်းသည်၊ဘုရားတို့ဓမ္မတာတည်း။ ။ဘုရားသခင်
တို့ကိုယ်တော်တိုင် ပြတော်မူအပ်သော။ ဩဝါဒပါတိမောက်ဒေသနာ
တော်မြတ်ကား။

(၁) ခန္တိ ပရေမံတပေါတိတိက္ခာ၊ နိဗ္ဗာနံ ပရမံဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါ။
နဟိ ပဗ္ဗဇိတောပရူပဃာတီ။နသမဏော ဟောတိ ပရံ ဝိဟေဌယန္တော။
(၂) သဗ္ဗပါပဿအကရဏံ။ကုသလဿဥပသမ္ပဒါ။

အစရှိသည်တည်း။ နောက်ဆုံးက(၉)လုံးဘွဲ့ဝါထာန္နစ်ပါဒကိုတြည့်
လိုက်ပါ။ဘာဝသင်္ခါရကရဏာသင်္ခါ။အဓိကရဏာသင်္ခါတို့၏ အယ္ဘဉ်ဌာ။
ဆဋ္ဌီကံပုဒ်ကို။ဘုရားတို့ကိုယ်းတော်တိုင်ဟောခြင်းသည်မဟုတ်ပါလော။ ။
သဗ္ဗပါပဿအကရဏံ။ ဟူသောပါဠိတော်နှင့်။ ကာယသအနုပသနာ။
စိတ္တသအနုပသနာ။ဝေဒနာနံအနုပသနာ။ဓမ္မာနံအနုပသနာ။ဟူသော
ဋီကာကျော်ပါဠိနှင့်။ စကင်းကိုက်ပြီးမနေပါလား။ ယင်းကဲ့သို့သောပါဠို
တော်။ ယင်းကဲ့သို့သော အဋ္ဌကထာကြီးတို့သည် များစွာပင် ရှိကြပါပေ
သေး၏။ သို့အတွက်၊ ။ဘာဝသာန။ ပြုတုံက။ ဂ္ဂဟဏဆဋ္ဌီ။ ကဲ့ကို
ဒို့။ ။စသောနိယာမျှားကို ရေးသားတော်မူကြပါပေ၏။ ။သဗ္ဗပါ
ပဿ။ အလုံးစုံသောမကောင်းမှုကို။ အကရဏံ။ မပြုခြင်းငင်း။ ကုသ
လဿ။ကုသိုလ်တရားကို။ဥပသမ္ပဒါ။ဖြည့်စုံခြင်းငင်း။ ။လိုရင်းပုန်
ကိုသာအနက်ပေးလိုက်သတည်း။ ။သို့အတွက်၊ မုံ့ဆွဲဂိုကာသစ်သည်၊

ဂင်္ဂါသဲလုံးနှင့်အမျှပွင့်တော်မူကုန်သော ဘုရားသခင်တို့၏ ရွှေနှုတ်တော်
ထွက်။မြတ်စင်ပါဋိဒတော်ကို။မလျော်သောပယ်ခြင်းဖြင့် ပယ်ဝိုရာလေ၏။
ထိုသို့ဘာဝသာဓိနှင့်ယှဉ်သောအခါသာ။ဆဋ္ဌိကံတွဲရသည်မဟုတ်ပါပေ
သေး။ ။(.ကရဏာသာဓ်။အဓိကရဏသာဓ်။နောက်ပုဒ်မှတ်။ဂရ.ပါဠိဆဋ္ဌိတွဲ
မြဖြို)။ ။ဟူ၍လည်းပိန့်တော်မူကြကုန်၏။ ။

ဓမ္မာနုပဿနာဟူသောပုဒ်၌။ ဓမ္မာ၏အရကား။သညာကွဲခွာနှင့်။သဒ်ါ
ရကွန္ဓာကိုသာကောက်ယူလော။ သမ္မယုတ်တရားဝိုကို ဦးခေါင်း တပ်သ
ဖြင့်။သညာကွန္ဓာ။ သဒ်ါရကွန္ဓာ နှစ်ပါးကိုသာ သိပ်းဆည်းခြင်း။ ရှုခြင်း
သည်။ဓမ္မာနုပဿနာမည်၏။ ။ဤအရာဌာန၌။ဓမ္မသဒ္ဒါသည်။သညာကွန္ဓာ။
သဒ်ါရကွန္ဓာ ဟူသော အစိတ်ဖြာ်သော တရား ကိုသာ ပေါ်းလ၏။ ထို့
ကြောင့်။သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌။ ။*ဇေတ္တာဝတာ ယာယွာကာ
ယာနုပဿနာယရူပကွန္ဓပရိဂ္ဂဟာဝ ကထိတော။ ဝေဒနာနုပဿနာယ
ဝေဒနာကွန္ဓပရိဂ္ဂဟာဝ။စိတ္တာနုပဿနာယဝိညာဏကွန္ဓ ပရိဂ္ဂဟာဝ။
(တသ္မာဇာဒါနိ သမ္မယုတ္တာဓမ္မသီသေန သညာ သဒ်ါရကွန္ဓ ပရိဂ္ဂဟဖို) က
ထေတုံဓမ္မာနုပဿနံဒသေဒန္တောကထဉ္စဘိက္ခု။တိအာဒိမာဟာ။ ။ဟူ၍
မိန့်ဆိုအပ်လေပြီ။ ။သို့အတွက်။ ။"နဟိကတ္ထစိပါဠိယံသညာသဒ်ါရာဝ
ဝိသေးသတ္တာဓမ္မာတိဝုတ္တာအတ္ထိတိ"။ ။ဟု-ပြဆိုမှားယွင်းရာသော။
အောက်ချင်းတွင်း မဲ့ရွာလယ်တီဟုဆိုအပ်သော။ ကေစိဆရာ၏စကား
ကို။ပညာရှိသုံးလောက်သော စကားမဟုတ်ပါတကားဟု။ ဤအဋ္ဌကထာ
ကြီးကဝန်ခံလိုက်ကပြီ။ ။ဇေတ္တာဝတာ။ဤမျှလောံသော သဒ္ဒါအစဉ်အား
ဖြင့်။ကာယာနုပဿနာယ။ကာယာနုပဿနာဟူသောဒေသနာတော်မြတ်
ဖြင့်။ရူပကွန္ဓာပရိဂ္ဂဟောဝ။ ရူပကွန္ဓာကို သိပ်းဆည်းခြင်းကိုသာလျှင်။ဘာ
ဝတာ။မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ယသ္မာ။အကြင့်ကြောင့်။ကထိတော။
ဟောတော်မူအပ်၏။ဒေဒနာနုပဿနာယ။ဝေဒနာနုပဿနာဟူသော ဒေ
သနာတော်ဖြင့်။ဝေဒနာကွန္ဓာပရိဂ္ဂဟောဝ။ဝေဒနာကွန္ဓာကိုကိုသိပ်းဆည်း
ခြင်းကိုသာလျှင်။ကထိတော။ ဟောတော်မူအပ်၏။ စိတ္တာနုပဿနာယ။
စိတ္တာနုပဿနာ ဟူသောဒေသနာတော်ဖြင့်။ ဝိညာဏကွန္ဓာပရိဂ္ဂဟောဝ။
ဝိညာဏကွန္ဓာကိုသိပ်းဆည်းခြင်းကိုသာလျှင်။ကထိတော။ ဟောတော်
မူအပ်၏။ဘသ္မာ။ထို့ကြောင့်။ဣဒါနိ။ယသ္မာအခါ၌။ သမ္မယုတ္တာဓမ္မသီသေန။
သမ္မယုတ်ဘရားကိုဦးခေါင်းတပ်၍။ဝါ။ဦးခေါင်းတပ်သဖြင့်။သညာသဒ်ါ

ရကွန္ဒပရိဂ္ဂဟာဖြို့။ သညာကွန္ဒာနှင့်။သင်္ခါရကွန္ဒာကို သိမ်းဆည်း ခြင်းကို လည်း။ကဆေတု။ ပေါဘဝ်မှခြင်းဌာ။ ဓမ္မာနုပဿနံ ခမ္မာနုပဿနာ ကံ့။ဒုဿေသနန်တာ။ ထုတ်ဖေါ်ပြလျက်၊ ဘ။ပြတော်မူလိုသောဘုရားကိုယ် တော်ပြတ်သည်။ ကထဆ္ဆ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုတိ အာဒိ။ ကထဆ္ဆ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ဤသို့အစရှိသောစကားကို။အဋ္ဌဟာ။ပေါတော်မူ၏။ ။သတိပဋ္ဌာ နဒီဝင်းအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။

ဤအဋ္ဌကထာကြီး၌။ဓမ္မာနုပဿနာဟူ၍ဘုရားပေါတော်မူရာဝယ်။ ဓမ္မ၏ အရေးကောံကို။ သညာကွန္ဓာနှင့်သင်္ခါရကွန္ဒာကိုသာကောံယူရမည်ဟု။ ဖွင့်ပြတော်မူလျက်ရှိပါးသာကြောင့်။ ဝါ။ ဤသတိပဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်ကိုပေါတော်မူသော ဓမ္မတိစ္ဆာဘုရားသခင်သည်၊ ချပက္ခန္ဓာ။ဝေဒနာကွန္ဓာ။စိညာဏာကွန္ဓာတို့ကို။ တပုဒ်စီအမည်တင်၍ပေါတော်မူပြီးမှ။ ကျန်သော သညာကွန္ဓာနှင့်။ သင်္ခါရကွန္ဒာနှစ်ပါးကို။ ဓမ္မာဟူသောပုဒ်ဖြင့် ချုံး၍။ဓမ္မာနုပဿနာဟု။ပေါထားသလောက်ကြောင့်။ ။''နဟိကတ္ထစိ ပါဠိယံသညာသင်္ခါရာဝဓိသောတွာ ဓမ္မာတိဝုတ္တာအဋ္ဌိတိ''။ ။ဟူသောစကားကို။မရေးသားနိုင်။မရေးသားထိုက်။မရေးသားသင့်ပါ။ အကယ်၍မိန့်ဝါသနာအလိုက်၊ ရေးသားခဲ့ပြန်ခဲ့ငြားသော်သည်း။လူသူလေးပါးတို့မတွေ့မမြင်ဖိုကာလ။ဘင်ကူး၍အလျင်အမြန်ဖျက်ပစ်လိုက်ရမည်မဟုတ်ပါတုံလော။ ။

(၂၁၃-အချက်။)

''ယံပနဝိဘာဝနိယံဇ္ဈတိအဓိဋ္ဌာနာဒိကံဇတာယဘိဇ္ဈ။ ဇ္ဈဒ္ဓိဝိဓ ညာဏံ။ဇ္ဈဒ္ဓိယာပါဒေါ ဇ္ဈဒ္ဓိပါဒေါတိဝုတ္တံ။ တံသံယုတ္တေကာ။ ကတမာစ ဘိက္ခဝေဇ္ဈဒ္ဓိ။ဇ္ဈာဘိက္ခဝေဘိက္ခုအနေကဝိဟိတံဇ္ဈဒ္ဓိဝိဓံပစ္စနုဘောတိ။ ကောဝိဟုတ္တာဇဟုခာဟောဘိ။ လ။ယာဝဗြဟ္မ လောကာဝိကာယေန သံဝတ္တေတိ။အယံပုစ္ဆတိဘိက္ခဝေဇ္ဈဒ္ဓိတိဇ္ဈမာယပါဠိယာသမေတိ။ဇဝံ သဒ္ဒန္တဝိ ဇ္ဈာခအာဘိခမ္မပရိယာယောဘဝေပ္ပဘောတိ။ ဘင်္ဂနယဇ္ဈတိ ယောဘ''။ ။မဏ္ဍောဒိကာသစ်ဗျ။ ။(သေခုဘွာကြည့်လိုက်ကြ)။ ။ဇ္ဈဒ္ဓိယာပါဒေါဇ္ဈဒ္ဓိပါဒေါ။ဆိုသောနေ့ကစကားကိုချန်ခဲ့သေးသနည်း။ ။ဘယ်အတွက်ကြောင့်ချန်ပါသနည်း။ မသိမမြင် မဆင်ခြင်မိသောကြောင့်။ ချန်ထားမိပါပြီဟုဖွတ်ယူကြကုန်။ ။

(ဆုံးဖြတ်ချက်။)

ကုဋ္ဌကိုဇောယာတိကုဋ္ဌီ။ကုဋ္ဌီဝိဇ္ဇာဏံ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။ကုဋ္ဌီ၏အရ။ ကုဋ္ဌီဝိဇ္ဇာဏ်ကိုသာ ကောက်ယူထိုက်ကြောင်းကိုဖြသည်။ ။ကုဋ္ဌီယာ ပါဒေါကုဋ္ဌီပါဒေါ။ဟူသောနောက်ပုဒ်တပ္ပုရိသ်သမာသ်အလို။ကြွင်းသော ဈာန်စိတ်,မဂ်စိတ်,ဖိုလ်စိတ်,တို့ကိုကောက်ယူလိုက်ကြောင်းကို ဖြဆိုပြီး သားမဟုတ်ပါတ့ဲလော။ ။ဆိုင်းချလိုမှလည်းချမှန်းကိုမိမိမသိပါဝဲနှင့်။ တံ နယုဇ္ဇတိ။ ဟူ၍ပယ်ရှားရေးသားပိခြင်းသည်။ သက်သက်မဲ့ အဗျတ္တ သုတဝေါကလွဖြစ်ကြောင်းသိသာသည်။ ။ထိုကုဋ္ဌီ၏အကြောင်းကို။ မျှားစွာသောအဋ္ဌကထာကြီးတို့၌။ကျယ်ဝန်းစွာဆိုကြလေသည်။ဋီကာကျော်ကား။အကျဉ်းကိုရေးသားရသောကြောင့်။ကျဉ်းကျဉ်းနှင့်အဓိပ္ပါယ်အတိုကောံ။ဖိုင်ရံသာရေးသားဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုပြုတော်မူလေသည်။ ။

(ကျယ်ဝန်းပုံကိုကြည့်။)

*ကုဋ္ဌီဝိဇာယစိတ္တံ အာဟိနိဟာရကိအာဟိနိန္နာမေတိတိ ဇာတ်ကုဋ္ဌနဉ္ဇေန ကုဋ္ဌီ။နိမ့တို့အထွေနပဒိုလာဘဉ္ဇေနစာတိ ဝုတ်ဟောတိ။ယဉ် နိပ္ပဒ္ဒတိ ပဒိုထဿ်တိစ။တံကုဋ္ဌတိတိဝုစ္စတိ။ယထာဟ။ ။ကာမံကာမယမာနသ။တာသစေတံသဒ်ဋ္ဌတိတိ။ ။တထာနေက္ခမ်ံကုဋ္ဌတိတိကုဋ္ဌီ။ပဒိုဟရတိတိပဒိုဟာရိယံ။အရဟာတ်ာမဂ်ဝါကုဋ္ဌတိတိကုဋ္ဌီ။ပဒိုဟရတိတိပါဒိုဟာရိယန်။ အပရောနယော။ကုဋ္ဌနဉ္ဇေနကုဋ္ဌီ။ (ဥပါယသမ်ဒါမေတမဓိဝစနံ)။ ဥပါယသမ်ဒါဟိကုဋ္ဌတိအဓိပ္ပေတဖလပသဝနတော။ယထာဟ။အယံခေါစိဇ္ဇာဂဟာပတိသိလဝါကလျာဏာခမ်ာ။သစေပကိဓဟိသတိအနာဂတမဒ္ဓါနံရာဇာ အသ်သစက္ကဝတ်ိ။ ကုဏ်ိသတိဟိ သိလဝတော စေတောပဏိဓိဇိသဒ္ဓတ်ာတိ။ အပရောနယော။ ဇတောယသတ်ာ ကုဋ္ဌန်တိကုဋ္ဌီ။ ကုဋ်ိန်တိဝုဒ္ဓါ။ဝုဒ္ဓါဥက်ံသဂတာ ဟောန်တိဝုတ်ံဟောတိ။သာ-ဒ်သဝိဓာ။ ယထာဟ။ကုဋ္ဌီယောတိဒ်သကုဋ္ဌီယော။ ပုနစပရံအာဟ။ ကတမာဒ်သကုဋ္ဌံ။ယော အဓိဋ္ဌာနာကုဋ္ဌီ ဝိကုဗ္ဗနာကုဋ္ဌီ မနောမယာကုဋ္ဌီ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ာကုဋ္ဌီ သမာဓိဝိပ္ပယုတ်ာကုဋ္ဌီ အရိယာကုဋ္ဌီ ကမ္မဝိပါကာကုဋ္ဌံ ပုညဝတောကုဋ္ဌီ ဝိဇ္ဇာမယာကုဋ္ဌီ ကတ္ထတတ္ထသမ်ာပယောဂပစ်ယာကုဋ္ဌနဉ္ဇေနကုဋ္ဌီတိ။ တတ္ထပဏာတ်ိယာဇကောဗဟုကံ အာဝဇ္ဇတိသတံဝါသဟဿံ ဝါသတသဟဿံဝါ အာဝဇ္ဇိတ်ွာဉာဏောနအဓိဋ္ဌာတိဗဟုကောဟောတိ ဇဝံဝိဘင်္ဂတ်ွာဒ်သံ

တာဇူပွဲအဓိဋ္ဌာနဒေသန နိပ္ပန္နတ္တာ အဓိဋ္ဌာနဘူဒိနာမ။ ။ဤသို့စသည်ဖြင့်။ပိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာစသည်တို့၌များစွာလာကုန်သေး၏။ ။ ယင်းသို့များစွာသောအဋ္ဌကထာကြီးတို့၌သည်း။ကျယ်ဝန်းစွာလာရှိကြပါကုန်သေး၌ သို့အတွက်အကယ်၍ရေးသားရန်မဝံ့ပါပေ။ ။ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ။ဤအဋ္ဌကထာကြီး၌ ပြဆိုအပ်သောဇာတ်သည်။ ဇာတ်ဝိဝဏ္ဏနာဘိညာဉ်တည်း။ဤဇာတ်ဝိဝဏ္ဏနာဘိညာဉ်ကို။ဇာတ်တရားကိုယ်ကောက်ခဲ့ရပါသော်။ သေသေချာချာနားထောင်ဖို့ကပါ။ ။နောက်ကပါဒပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကား။ဘယ်တားကိုကောက်မည်းသည်း။ ။ဤဝိယာဇာတ်ဝိဝဏ္ဏနာဘိညာဉ်၏။ပါဒေါ။ အစ်ခြေအမြစ်တည်း။ဝါ အကြောင်းမူလတရားတည်း။ ဇာတ်ပါဒေါ။ဇာတ်ဝိဝဏ္ဏနာဘိညာဉ်၏အခြေအမြစ်အကြောင်းမူသည်။ ။ထိုပါဒပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သောအကြောင်း အခြေအမြစ်တရားသည်။ အဘယ်သူပါတုံး ဟု-တွေးယောက်သောသူက။ကောဇဉ်ဆရာကိုမေးခဲ့ပါသေးဘဲ။ဘယ်ဘရားကို ဖြမည်နည်း။အဋ္ဌသာလိနီဘို့၌ပြောင်အပ်သော။ ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကိုအကုန်ပြုနေမည်မဟုတ်ပါလော။ယင်းသို့ဖြရပြန်က။ အလုံးစုံသောအဋ္ဌကထာကြီးများစကားတို့သည်။ တလုံးတည်းတညီတညွတ်မဟုတ်ပါလော။ယင်းသို့တညီတညွတ်တည်းဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်။ ဘံနယူဇူတိယော၀။ ဟူသောလွှသွားကဲ့သို့ စူးရှခက်ထန်သောစကားများကို မရေးသားနိုင်။ မရေးသားထိုက်၊ မရေးသားသင့်ပါပေ။ ။ဇာတ်ဖြန့်ပါဒ ဖွင့်ပုဒ်သည်။ အရေကွဲပြားကြ သောကြောင့်။ ဝိဘာဝနိဋီကာကျောင်က။ ။ဇာတ်ဖြယာပါဒေါဇာတ်ပါဒေါ။ဟူဆင်ဖြတ်ရိသ်သမံသ်ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်ပါသည်။ ။ယင်းသို့ဝိဂြိုဟ်ပြုသုပ်ချာ။ပါဒဟူသော နှေ့ပုဒ်၏အရကား။ ပကတုပနိဿယပစ္စည်း တပ်နိုင်သော။ မဂ်,ဖိုလ်,ဇ္ဈာန်,စျာန်,ဝိတ်တို့ကို။ ကောက်ယူနိုင်ပါ၀ေ၏။ သို့အတွက်နောက်ပါဒဟူသောပုဒ်ကိုအမှားဖမ်းသည် မဟုတ်ပါ။ ။ဇာတ်ဖြဟူသောဂ္ဂါပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ဟူသည်။ ဇာတ်အများကောက်ကောက်ယူနိုင်ပါ လျက်ကနှင့်။ဇာတ်ဝိဝဏ္ဏနာဘိညာဉ်တည်းဟူသောကြောက်ယူချိထားသောကြောင့်။ဤဇာတ်ပုဒ်၏အရကိုကောက်ချက်၌ သာမန္နစ်သက်သောကြောင့်။ဘံနယူဇူကိုးယော၀။ဟူသောစကားဖြင့်။ပယ်လိုက်ပါသည်ဟု။ဆင်ချေဆိုဦးမည်လော။ ။ပါဂဒုနည်း၊အပါကဒုနည်း။ပဋ္ဌာနနည်း၊ အာပဋ္ဌာနနည်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအာနဖြင့်၊ နည်းပေါင်းများဌာ ရှိထေသောကြောင့်။ထိုနည်းတို့ကိုနားမလည်ရှာထေသောကေဒိဇာရဟုကဲ့သို့

သော်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အရာမဟုတ်နှင့်။ထူးနေရာ-တေး နေရာကို ကြည့်၍ စကားပြောပါဟူလို။ ။ပညာလိုလားသော ပုဂ္ဂိုလ်မွန်ဘို့က။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကြီးဦးဖြစ်ဆိုအပ်သည့်အတိုင်း။ကုဒ္ဒဟူသော ပုဒ်၏အရင်း။ ။ ဇာတိသမ္ဘဝတိတိဇာဒီ။အရဟာတ္တမဂ္ဂါ။ စသည်အင်္ဂါ။မဂ်ဖိုလ်ဘို့ကို ကောက်ယူပြီးနောက်။ ။ကုဒ္ဒိစ္ဆသောပါဒေါစာတိကုဒ္ဒဲပါဒေါ။ကုဒ္ဓဲဂဝပါ ဒေါကုဒ္ဓိပါဒေါ။ ကုဒ္ဓိသခိါတောပါဒေါကုဒ္ဓိပါဒေါ။ စသောနည်းအား ဖြင့်။ရသင့်သည့်အတိုင်းသာမှတ်သားကြပေကုန်သတည်း။

(၂၁၄-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံသတ္တဓာတုထွသင်္ကေဟာတိဝတ္ထုနုတံဒဿသတုံ သင်္ကပ္ပပဿဒ္ဓိစဲတိအာဒိမာဟာတိဝုတ္တံ။ တံနယုဇ္ဇတိ။ ။နဟိ ဘာထွ သတ္တသဂ္ဂဗံလဒ္ဓတိတိ"။ ။မဒ္ဓိဂ္ဂါဒိကာသစ်။ ။ထဲ့စကားသည်။မှား ယွင်းပေါက်ပြန်သော စကားမျိုးသာဖြစ်၏။ သဒ္ဒပါ။ဠ။ အာထွပါ။ဂ္ဂ။ ဥ ဘာယထွပါ။ဂ္ဂ။ဥာဏ်ပြုစွယ်စုံ။ပွင့်ကားဠ့ဲ၍။ သုံးပုံသောဝိဒုကတ်တို့ဦး နှံ့စပ်ကြပွန်။ ပုဂ္ဂိုလ်မွန်တို့မူကား။ဤကဲ့သို့ မှောက်မှောက်မှားမှား အာ နက်ပေးတော်မမူကြလေကုန်၏။ဤလယ်တိဠိကာကဲ့သို့။ပေါက်ပြန်မှုတ် ယွင်းစွာအာနက်ပေးမိကုန်သောသူတို့ကိုတွေ့ရှိသောအခါ၌လည်း။မှားစွာ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ။ဆုံးမသွန်သင်တော်မူကြပေကုန်၏။ ။

(ဆုံးဖြတ်ချက်။)

သတ္တဓာ-သရုပ်သည်။ သင်္ကပ္ပပဿဒ္ဓိ စသောနောက်စကားဦး။ ရေ တွက်၍မရနိုင်။မဟုဏန်းဘူးဆိုသည်ကို။ ပညာရှင်ဟိုဠ်တွေ့မြင်ကြလျှင်။ ရယ်ချင်ဘွယ်ရာရှိကြလိမ့်မည်တည်း။ထိုဋီကာသစ်ဆရာသည်။ အဋ္ဌက ထာ။ဋီကာတို့ကိုမထောက်မထား။ မောက်မောက်ကြွားကြွား သဘောာ ထားနှင့်။ ကျမ်းပြုဆရာလုပ်ဝံခြင်းသည်။(၁)အချက်မှားခြင်း။ ။မိမိ သည်ဉာဏ်ပညာမစူးမရှာ။မယူဆတတ်ပါပဲနှင့်။ ဤဆုံးချဉ်။ကျွန်ုပ်သည် ဉာဏ်မမှီ၍အဆသအချာမရေးသားတော့ကပြီ။ သို့အတွက်။စူးစမ်းဆင် ခြင်၍ယူဆကြပါကုန်ဟူသောစကားမျိုးဖြင့်သာ။ဒုဋ္ဌဒြိးမပျက်စေပဲ။မှာ ထားရမည်ကိုမှမသိခြင်းသည်။(၂)အချက်မှားခြင်း။ ။ငါသည်အကယ် ၍ကျမ်းရေးသားသော ဆရာတယောက်ဟုအခေါ်ခံ၍။ တတ်သင့်ဘုံမှတ် သားရှိုက်သေးများနှင့် ရေးသားရသော်လည်း။ လူကြီးလူကောင်း တို့ ကြည့်ရှုလောက်သောစကားမျိုးတို့ကိုသာသုံးစွဲရပါမည်တကား၊ ယင်း

သို့ဖြင့်ခဲ့သော်။ မှုဝင်ငံတော်၌။ ငါ့ထက်လိမ္မာသောသူတို့လည်း။ အမျဲဘုံးအာ
ပြားနှင့်ဘန်ရာဇ၏ဟူ၍ဝဲ့ကွက်ခြင်း။ ရှက်ကြောက်ရိုသေခြင်းဟူသော။ ဟိရိ
သြတ္တပ္ပတရားများမှကင်းကင်းကွာကွာရှိရခြင်းသည်။(၃) အာချက်မှား
ခြင်း။ ဟညာကြီးကုန်သောဧရုးဆရာကြီးကိုသည်း။ဤသတ္တဝါ။ဟူသော
အနုသန္ဓေကျမ်းတက်စကားကို။မှားသည်ဟူ၍တစု့တယောက်သောသူ
ကဲ့အခြစ်ပြောဆိုခြင်းမရှိခဲ့ပါတကား။ယင်းသို့မရှိခဲ့သော်။ ငါတယောံ
ကဲသဲ သူစွမ်းကောင်း ပြုလုင်၍ပယ်ဖျက် သုတ်သင်မည် ဆိုပါသော်
လည်း။ဧရုးဆရာကြီးများလောက်မှဉာဏ်မကြီးပါပဲ။အညတြဖြစ်သော
ငါခြုံးကားကို။ သူဘပါးတို့မယုံကြည်ပဲရှိပါလိမ့်မည်တကားဟု။ ဟုတ်
ဖွန့်ဖြူးကိုမှမသိတတ်ရာခြင်းသည်။(၄)အာချက်မှားခြင်း။ ။ဤသို့စသော
ပြစ်ချက်ပေါင်းများစွာတို့ကို။ မဲ့ရွာဦးကာ၏အပေါ်၌။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်
ငေ့ဖြင့်ပါ ပေသည်။ ။သို့အတွက်။ဒိဋ္ဌာနုဂတိသို့ မလိုက်ကြစေခြင့်း
ငှာ ၊သတ္တဝ်ာတိ။သတ္တဝေါယူ၍။ဝတ္တာ။ဆိုတော်မူပြီး၍။ပုန။တဘန်။ ။
(ကြည့်လိုက်ပါ)။ ။(တံ။ထိုဇောဓိပက္ခိယတရားကို။ဒဇသေတု့။ပြုခြင်း
ငှာ)။ သက်ပ္ပပသဒ္ဓါတိအာဒိ့။ သက်ပ္ပပသဒ္ဓါ။ ဤသို့အစရှိသောစကား
ကို၊ အာစရိယော။အနုရုဒ္ဓါဆရာမြတ်သည်။အာဟ။ ဆိုတော်မူ၏။ ။ဤအ
နက်အဓိုးကို။ဧရုးကမကြားဘူးသေးသော်လည်း။ တံဆိပ်တော်နှစ်ကြိမ်ရ။
သုံးကြိမ်ရအလျှောတော်ခံကုန်သော ဆရာတော်ဘုရားအဆက်ဆက်တို့ကို
လျှောက်ဆားပါက။ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီးများက။ဤအနက်သည်။ငါ
တို့ခုံးကဲ့ပါပဲ တကားဟု။ မိန့်တော်မူကုန်လတ္တံ့။ ထိုဆရာတော် ဘုရား
ကြီးများသည်။အချို့. ပြန်လွန်တော်မူကြပါကုန်ပြီ တကားဟူပြန်မူ။ တ
ပည့်အဆက်ဆက်တို့ကိုမေးမြန်းလျှောက်ထားကြည့်ပါဟူလို။ ။

(၂၀၅-၂၁၄-အချက်။)

* အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာဒိ ဘေဒဘိန္နာတေတေသဘာဂဓမ္မာ
ကေဒ့ရာသဒ္ဒေနခန္ဓာ။ တေနာဟာဘဂဝါတဒေကဒ္ဓံ အာဘိသံယူဟိတွာ
အာဇာသံဝိဝိတွာအယံဝုစ္စတိ ရူပက္ခန္ဓောတျာဒိ။တေပနေတေ ခန္ဓာဘာဇနံ
ဘေဒေနပျဒ္ဒနဘတ္တာကာရက ဘုဒ္ဓကဝိကပ္ပဝသေန ပဉ္စဝဝတ္ထာတိအာ
ဟဥ္စကခန္ဓောတျာဒိ။ရူပဉ္စိဝေဒနာနိသဃတ္တာ ဘာဇနဒ္ဒာနိယံ။ ဝေဒနာ
ဘုဉ္ဇကဘဝတ္တာ ဘောဇနဒ္ဒာနိယာ။သညာ ဝေဒနာသသာ ဒလာဘ ဟော
တုဉ္စာဟျဒ္ဒနဒ္ဒာနိယာ။သင်္ခါရာ အာဘိသင်္ခရဏတော ဘတ္တာကာရကဒ္ဒာနိ

ယာ။ဝိညာဏ်ဥပဘုဥ်ကတ္တာဘုဥ်နဲ့ဌာနိယံ။ ဣတ္ထောဝတာစအဓိပ္ပေတတ္ထ
သိဒ္ဓိ တိပဋ္ဌေဝဂုတ္တာ။ဒေသနာက္ကမေဝိဇ္ဇာဒမေဝကာရဏံ။ ယတ္ထဘုဥ်တိ။
ယဉ္စဘုဥ်တိ။ ယေနစဘုဥ်တိ။ ယောစဘော ဇကော။ ယောစဘုဥ်္ဂတာ။
တေသံအနုက္ကဲမေနဒဿေသတုကာမတ္တာ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်။ ။

၍ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်၌ပြဆိုအပ်သောစကားသည်။ဖိဖိ၏အတ္တနော
မတိမျှဖြင့်။ ပြဆိုရေးသားသည်မဟုတ်ပါပေ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာစ
ကားတို့ကိုယူ၍ရေးသားခြင်းမျှသာတည်း။ ယင်းသို့ဖြစ်၍မြတ်စွာဘုရား
သခင်သည်။အနုတ္တရာဇော်တော်အရှင်ဖြစ်တော်မူသည့်အတိုင်း။ ဒေသနာ
ဝိလာသပတ္တာသို့ရောက်တော်မူရကား။ တရားတရတည်းကိုပင်။ဖြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ အာယုကပ်ပတ်လုံး တိုင်တိုင်။ မဆုံးအောင် ဟောတော်မူ
ခြင်းငှါလည်း။ မစွမ်းနိုင်တော့ကဘူးဟူ၍ယုံမှားမဖြစ်သင့်စွမ်းနိုင်တော့
သည်သာ။ ။ယင်းသို့စွမ်းနိုင် တော်မူသည့် အတိုင်းလည်း။ ဟော
တော်မူလိုသောဆန္ဒတော်လည်းရှိတော်မူသည်သာ။ ယင်းသို့ဆန္ဒတော်
ရှိတော် မူတိုင်းလည်း ဟောတော်မူသင့်ပါပေ၏။ ဟောတော် မူသင့်ပါ
လျက်မဟောခဲ့ခြင်းကား။ ထူးသောအကြောင်းရှိသလျှင်ကတည်း။၍အ
ကြောင်းကို။ကေစိဆရာဆိအောင်ကြံပါလေ။ ။ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး
၍။သတ္တာဟာကိုအစဉ်အတိုင်း စ်တော်မူပြီးနောက်။ ထင်းလွန်ပင်သတ္တာ
ဟမ္ဖဖြန်ကြွတော်မူ၍။ အဇ္ဇပါလညောင်ပင်သို့ရောက်တော် မူသောအခါ။
ငါဘုရားသည်။ လေးသင်္ချိန့်နှင့် ကမ္ဘာဂ္ဂဆိန်းကာလ ပတ်လုံးပါဂမီတော်
တို့ကို။ ငြိုးငြင်စွာဖြည့်ကျင့်သဖြင့်။ ဘုရားအဖြစ်သို့။ယသရောက်တော်မူခဲ့
ထေပြီ။ငါဘုရားသည်တောင့်တအပ်သည့်အတိုင်းပင်။ဝေနေယျသတ္တဝါ
တို့ကို။ တရားဟောရတော့မည်ဟု။ နှလုံးသွင်းတော်မူပြီး၍။ ဝေနေယျ
သတ္တဝါတို့၏ဉာဏ်ဇ္ဈာန်ဒြေမျှားနှင့်။ ကိုယ်တော်မြတ်ဆိရှိပြီးသော တရား
တော်နှင့်ချိန်လိုက်သည်ရှိသော်။ မြတ်စွာဘုရားမိ့.သာခံနိုင်သည်။ ပုထု
ဇဉ်၏သဘောလိုသာဖြင့်။ ဣရှေရင်တော်လေးလို့။ ငေးငေလဲသောနေရာပါ
ပဲတကားကေစိဆရာ။ ။

*ကိုဣရှေနမေအာဓိဂတံ။ဟလံဒါနိုပကာသိတု့။ ရာဂဒေါသပရေတေ
ဟိ။နာယံဓမ္မောသုသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ။ပဋိသောတဂါမိ့နိပုဏ်။ဂန္တုံရုံဒုန္ဒသံဇာ
ဏု့။ရာဂရတ္တာနုဒကွန်္တိ။တမောခန္ဓေနုဇာဝုတာ။ ။

ဟူ၍ဘုရားဖွေကိုယ်တော်တိုင် ငြိုးညူတော်မူရလေသည်။ ယင်းသို့

ဦးဦးညီ။ညီ။ဖြင့်။သဟံပတိဗြဟ္မာတောင်းပန်ချက်နှင့်၊တရား၊ဟောတော်
မူ၊သောအခါ။ ဤဒုက္ခန္ဓဒေသနာဆော်ကိုဟော
တော်မူသတည်း။မြတ်စွာဘုရားသခင်တို့မည်သည်မှာလည်း။ ဒဝေနယူ
သဉ္ဇဝါတို့၏ဆိုလွယ်သောတရားကိုသာဟောတော်မူခြင်းသည်း။ ။
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာဒိဘေဒဘိန္နာ။ အတိတ်,အနာဂတ်,ပစ္စုပ္ပန်
စသောအပြားအားဖြင့်ပြားကုန်သော။ တေတေသဘာဂဓမ္မာ။ ထိုထိုဆို
သောသဘောတူတရားအပေါင်းတို့ကို။ဧကစ္စံ။ တပေါင်းသော်းတည်း။
ရာသင့်၌နှင့်။စုဆောင်းတတ်။ဆုံစည်းတတ်သောအနက်သဒ္ဒါကြောင့်၊
ခန္ဓာ။ခန္ဓာတို့မည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ။ဆိုအပ်ကုန်၏။ဟောန်၊ ထို့ကြောင့်၊
တဒေကစ္စံ အတိသံယူဟိတ္တာ အတိသံခိပိတ္တာအယံ ဝုဉ္စတိရူပက္ခန္ဓော်
တာဒိဒေသနံ။ တဒေကစ္စံအတိသံယူဟိတ္တာ အတိသံခိပိတ္တာအယံဝုစ္စ
တိရူပက္ခန္ဓော။ ဤသို့အစရှိသောဒေသနာတော်မြတ်ကို။ဂါ။ ဤသို့အစာ
သောစကားအစဉ်ကို။ဘဂဝါ။မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်း၊ဒေဝဟာ။ဟော်
ဆော်မူပေ၏။ ။ဇော်ဘာဝတာစအဓိပ္ပတ္ထသိဒ္ဓိ။ ဟူသောဥဒါကာကျော်
စကား၏။သာဓကလိုရင်းပါဌ်ကား။တဒေကစ္စံအတိသံယူဟိတ္တာ အတိ
သံခိပိတ္တာ။ ။ဟူသောပါဠိတော်ဝါကျပင်တည်း။ ။ဒေး။ယင်းသို့ထ
ဦးကား။ တေဇေတခန္ဓာ။ ထိုခန္ဓာတရားတို့ကို။ ဘာဇန ဘောဇန ဗျဉ္ဇန
ဘဿကာရကဘုဉ္ဇကဝိကပ္ပဝသေန။အစာ၏တည်ရာခွက်၊သုံးဆောင်ခံ
စားအပ်သောဘောဇဉ်၊သုံးဆောင်ခံစားအပ်သောအမဲဟင်းလျာ။ ချက်
ပြုတ်တတ်သောသူ။ ခံစားသောအရသာကို အထူးကြိုဆင်ခြင်း၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ပဠေဝ။ငါးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ။ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊
ဇာတိတသ္မာ။ထို့ကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓောတျာဒိဝစနံ။ ရူပက္ခန္ဓော။ဤသို့အစ
သောစကားတော်ကို။ အာဟ။ဟောတော်မူ၏။ဟိ။ ထင်ရှားပြဋိုး၊ရုပ်၊ရူ
ဟက္ခန္ဓာသည်။ဝေဒနာနိဿယတ္တာ။ ခံစားသူဝေဒနာ၏တည်ရာမှိရာ ဖြစ်
သောကြောင့်။ ဘာဇနဋ္ဌာနိယံ။ ခွက်၏အရာဌ်တည်၏။ ဝေဒနာ။ ဝေဒ
နာက္ခန္ဓာသည်။ဘုဉ္ဇကတ္တာ။ခံစားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘောဇ
နဋ္ဌာနိယာ။ဘောဇဉ်ခဲဘွယ်အရာဌ်တည်၏။ သညာ။ သညာက္ခန္ဓာသည်။
ဝေဒနာသဿာဒလာဘာဟေတုတ္တာ။ ဝေဒနာ၏သာယာခြင်းဘို့ ရကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့်။ဗျဉ္ဇနဋ္ဌာနိယာ။ ဟင်းလျာ၏အရာဌ်တည်၏။ သဒ်ါရာ။
သဒ်ါရက္ခန္ဓာတို့သည်။အဘိသဒ်ရဏာထော။စိမ့်တတ်သောကြောင့်။ဘဇ္ဇ

ကာရဏကဋ္ဌာနိယာ။ ထမင်းချက်ပြုတ်သူ၏ အရာဌာတည်ကုန်၏။ဝိညာဏံ။ ဝိညာဏကဿနာသည်။ ဥပဘုဉ္ဇကတွာ။ ကပ်၍သုံးဆောင်တတ်လေသောကြောင့်။ ဘုဉ္ဇကဋ္ဌာနိယံ။ စားတတ်သောအရာဌာတည်၏။ဇွာဝတာစ။ ဤမျှသောအစဉ်ဖြင့်လည်း။အဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိ။အလိုရှိအပ်သောအနက်၏ ပြီးဆုံးခြင်းသည်။ ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ဇုတိမနသိကတွာ။ဤသို့နှစ်လုံးပိုက်တော်မူ၍။ပဠေဝ။ငါးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ ဘဂဝတာ။မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တာ။ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဒေသနာကြမေပိ။ ဒေသနာအစဉ်ဟူသောဒေသနာကြမနည်းဌိလည်း။ ဇုဒမေဝ။ ဤယခုပြသောစကားသည်သာလျှင်။ကာဝရဏံ။အကြောင်းတည်း။ ။ယတ္ထ။အကြင်ဆွက်ဌိ။ဘုဉ္ဇတိ။ စား၏။ယဋ္ဌ။အကြင်ဘောဇဉ်ကိုလည်း။ဘုဉ္ဇတိ။စား၏။ယေနစ။ အကြင်သူသည်လည်း။ဘုဉ္ဇတိ။စား၏။ယောစ။ အကြင်သူသည်လည်း။ ဘောဇကောချက်ပြုတ်တတ်၏။ဝါ။ ဘောဇဉ်ကိုပြုတတ်၏။ ယောစ။အကြင်သူသည်လည်း။ ဘုဉ္ဇတိ။စားတတ်၏။ တုနည်း။ ဇယောစ။အကြင်အရဿာကိုလည်း။ ဘုဉ္ဇတိ။ စားအပ်၏။ တေသံ။ ထိုဆွက်စသည်တို့၏။ဝါ။ ထိုဆွက်နှင့်တူကုန်သောရူပကွန်းတို့၏။ဝါ။ ထိုဆွက်စသည်နှင့်တူကုန်သောရူပကွန်းစသည်တို့၏။အနုက္ကမေန။အစဉ်အားဖြင့်။ ဒဿေတုကာမတ္တာ။ ပြခြင်းငှာအလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်ပါဠိ၏အနက်။ ။*အဝိစ။စာရက-ကာရဏာ-အပရာဓ-ကာရဏာကာရက-အပရာဓိကူပမာဇတော။ဘဒ္ဒန-ဘောဇန-ဗျဉ္ဇန-ပရိဝေသကဘုဉ္ဇဘူပမာစာတိဇဝံဥပမာဒေတာဝိနိစ္ဆယနယောဝိညာတဗ္ဗော။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာပါဠိ။ ။ဤအတိုင်းပင်ဝိဘာဝနိဋီကာဆရာပြုဆို၏။

အဓိပ္ပါယ်ကားထင်ရှား၏။ ထိုအဓိပ္ပါယ်ကို။ဉာဏ်မမှီသောကြောင့်ပယ်ဖျက်လိုသော။မဟာဋီကာသစ်ကဲ့စိသည်။ ။"ယံပနဝိဘာဝနိယံဘာဇန ဘောဇနဗျဉ္ဇနဘတ္တကာရကဘုဉ္ဇကဝိကပ္ပ ဝသေနပဠေဝဝုတ္တာတိဒါတတ္ထာတံဝိဘာဝေန္တေနရူပံဟိဝေဒနာနိသယတ္တာဘာဇနဋ္ဌာနိယံ။ ဝေဒနာဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ ဘောဇနဋ္ဌာနိယာ။သညာဝေဒနာသာဒလာဘဟေတုတ္တာဗျဉ္ဇနဋ္ဌာနိယာ။သင်္ခါရာ အာဘိသင်္ခရဏတောဘတ္တကာရကဋ္ဌာနိယာ။ ဝိညာဏံ ဥပဘုဉ္ဇကဋ္ဌာနိယံ။ ဇွာဝတာစ အဓိပ္ပေတတ္ထသိဒ္ဓိဇိပဠေဝဝုတ္တာတိဝုတ္တံ။"တံသာရကောနဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။နဟိတံအဋ္ဌကထာယံဇတပ္ပရမဝိနိစ္ဆယေအာဂတံ။ ဥပမာဒိပနေဝေအာဂတံ။ ။နစာဂဝတာဘာဇ

နာဒိဝိကပြည်ဦးမင်္ဂုံဥဒ္ဒါသ ပဋ္ဌေဝ ခန္ဓာ ဂုတ္တာတိ သင်္ကာဝတ္တာ။ တထာသိဒ္ဓသာအင်္ဂ သပဇေယျာဇနာဘာဝတောတိ"။ ။ဟူ၍ဖြင်း။ ။"ယဉ္စ တတ္ထဒေသနာဉာဏမေဝိ ဇာဒမေဝ ကာရဏံ။ ယတ္ထဘုဉ်တိ။ ယဉ္စဘုဉ်တိ။ ယေနစဘုဉ်ဘိ၊ ယောစဘောဇကော။ ယောစဘုဉ်တာ။ တေသံ အနုဂ္ဂဟမေနဒေသေဉ်ကာမတ္တာတိဝုတ်၊ တံဝိအသာရံ"။ ။ဟူ၍ဖြင်း။ ။ဆိုပိဆို မှား။ စော်ကားကျူးလွန်၍။ အာစရိယဂုဏ်ကိုမထောက်ထားပဲရေးသား လေ၏။ ။အဋ္ဌကထာဒွိဖြဆိုသောစကားအာတိုင်းပင်။ ဦးကာကျော်ဖြဆိုပါ သည်ကို။ ထိုအဋ္ဌကထာ၏စကားသည်။ ဥပမာအရောဒွိသာလာသည်။ပရ မတ်စကားဘို့ကိုဝေဘန်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ မလာဘူးဟူ၍ဖြင်း။ ဤအဋ္ဌကထာ ဖြဆိုသော အဓိပ္ပါယ်ကိုရည်စူး၍။ ဘုရားမဟာဘူးဟူ၍ဖြင်း။ ကံသေ-ကံမ-မျက်ဒေ့ခြင်တ်၍အတင်းအဓမ္မရေးသားမိခြင်းသည်။နက်နဲသောမှား ခြင်းကြီးတခုက်။ ။သခ်ါရကွန္ဓာတပါးတည်းကိုပင်။ သိလက္ခန္ဓသမာ ဓိကွန္ဓ။ပညာက္ခန္ဓဟူ၍ ဟောတော်မူပြန်သည်ကို။ မတွေ့မမြင်။ မဆင်ခြင် မိသည်တခုက်။ ။မြတ်စွာဘုရားသည်။ဆုံးမအပ်သောသတ္တဝါသည် လည်း။ အခင့်မရှိမျှားသော အရေအတွက်ရှိသောကြောင့်။ မျှားသော ဇာတ်ဆွဲ။မျှားသောဝါသနာရှိကုန်၏။ဤဥပမာကိုနှလုံးသွင်းမိကုန်သော ဝေ နေယျတို့လည်း။အနန္တာပင်ရှိကုန်ရာ၏။ထိုဥပမာကိုနှလုံးပိုက်သောကျွတ် ထိုက်သူဝေနေယျတို့၏။ အဋ္ဌာသယကိုသိမြင်တော်မူသော ဘုရားကိုယ် တော်မြတ်သည်။အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါးကိုဟောတော်မူ၏။ ထို အခြင်းအရာဖြင့်ဟောတော်မူခြင်းကို။ အဋ္ဌကထာဖြ ဥပမာအတိုင်းပင် လျှင်။မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်။အာဒေဘ်နှလုံးသွင်း။ ဥဒ္ဒိသပါဝဲဟူ ၍အသက်ထက်ဆုံးမှတ်လိုက်ပါဘိ။ ။တံဝိအသာရံ။ ။ဟူသောနှဲ့ ဆုံးပိတ်။အသင်ကေစိ၏စကားသည်။ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွသော။ဓမ္မပဒ ပါဠိတော်မဟုတ်သော။ ပါဠိတော်အရပ်ရပ်တို့ကိုပင် ပုတ်ခတ်ရေးသားသော စာဖြစ်သောကြောင့်။နှဲ့တဖန်၍ကဲ့သို့မရေးမသားဝန်ပါကြောင်း။ အာ ယတိ်သံဃနှင့်တကွဝန်ချ၍ကံတော့လိုက်ပါဘိ။ ။

(၂၁၇-အချက်။)

"ယံပနဒိဘာဝနိယံဒုက္ခသ အနုပ္ပါဒ နိရောဓော ဇာတ္ထ ဇတေနာတိဝါ ဒုက္ခ နိရောဓောတိ ဝုတ်။ တတ္ထ ဇတေနာတိ ဇာဒဒ်နယဂ္ဂဟဏေတိ။ ။နဟိနိဗ္ဗာန် ဒုက္ခသအနုပ္ပါဒ နိရောဓကြောင်းသာ သာဓနေ ဒုက္ခနသဟကာရိ ကာရဏံ

ပေါတိုတို''။ ။မုဆိုးရွာကငှက်ကာသစ်။ ။ကေစိဝါဒလည်းဟူ၏။ ။ထိုအဖြေကိုအောက်စိတ်ပိုင်းနိဗ္ဗာန်ကိုပွင့်စဉ်အခါက။ပယ်ဖျက်ခဲ့လေပြီ။ (၁၈)အမှတ်မှာကြည့်ကြလေ။ ။အကြောင်းမှာကား။ထိုငှက်ကာသစ်ကေ စိဆရာသည်။ သဒ္ဒါကိုကောင်းစွာ နားမလည်သောကြောင့် နေရာမကျ။ ရောက်တတ် ရာရာကြုံဆ၍ အဋ္ဌကထာကြီးများကို မကြည့်မရှုမိပဲ ရေးသားမိလေသည်။ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ရာဂမီးငြိမ်းခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော ကြောင့်။ဇတေန။ဟူသောကရိဏ်းခံစေ။ ။ဇတသ္မာ။စသောအပါဒါန်ခံ၍။ အပါဒါနသာဓနသည်းလုပ်နိုင်၏။ ။ဒုက္ခာနိစ္စာနိ ဇွေတို့ ဇွေ တသို့ အဓိဂတော ဝါတိဒုက္ခနိရောဓော။ဟူ၍အဓိကရဏသာဓနတပါး။လက္ခဏသာဓနတပါးဟူ၍နှစ်ပါးသောသာဓနကိုမှတ်ပါ။ ။အာဘိဓာန်ငှကာဆရာကြီးအာလို။ ။(လက္ခဏသာဓန)ဂိုကောင်းသည်ဟူ၍သဒ္ဒဝိဒူ။သဒ္ဒပါရဂူတို့ ဆုံးဖြတ်ပြောဆိုတော်မူသည့် အတိုင်း မှတ်လိုက်ပါဦး။အကြင် နိဗ္ဗာန်ဖြင့် ခန္ဓာမီးငြိမ်း၏။ထိုနိဗ္ဗာန်သည်ပင်လျှင်ကရိဏ်းမည်၏။အဋ္ဌကထာ။ငှကာအရပ်ရပ်တို့ကို မွေနှောက်ရာဝေ့နိုင်သော သူတို့က။ ဤငှကာသစ်ကေစိဆရာ။ ဇွောက်ဇွောက် မှားမှား ပြဆိုသော။ အဓိပ္ပါယ်ကိုပယ်၍အော်အာချက်အမှတ်။(၁၈)ကရေးသားခဲ့သောစကားအတိုင်းသာ မှတ်ယူကြပါလေဟူလို။ ။

ဤဒုက္ခနိစ္စာတိ ဇွေ ဇတေနာတိဒုက္ခနိရောဓော။ဟူသောဝိဘာဝနိဋ္ဌကာကျော်ပါ၌ဝယ်။ နိရောဓပုဒ်ကို။ ကရဏသာဓန ဝိဂြိုဟ်ပြုလုပ်ခြင်းသည်။မသင့်ဘူးဟုပြဆိုသော ဥာဏ်မဓိကုန်သော။ကေစိဆရာတို့၏ စကားသည်။ ဝိဒူကတ်တော်သို့သက်ဝင်သောစကားမဟုတ်ပါပေ။ အော်ကနိဗ္ဗာနဟူသောပုဒ်ကို။အနည်းငယ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရာ။စကားပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ရှိသော်လည်း။စာရှုသူတို့ဥာဏ်ပွါးစေခြင်းငှာ။ထင်မံ၍ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါအုံ့။ ။နိဗ္ဗာနံဟူသောပုဒ်။ နိရောဓောဟူသောပုဒ်များကို။ ကရဏသာဓ်ဝိဂြိုဟ်ဆိုမှသာလျှင်။အကောင်းဆုံး။အမှန်ဆုံးဖြစ်ပေသည်။ ။*နိရောဓောတိနိဗ္ဗာနံ။နိဗ္ဗာနံဟိအာဂမ္မဒုက္ခံနိရုဇ္ဈတိတိ နိရောဓောတိဝုစ္စတိ။ ။ ပဠိသဒ္ဒါဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။*ဇဝဠ္ဗစတ္တာရိသစ္စာနိယထာဘူတံအရိယမဂ္ဂပညာယ ဇာနတော ပဿတော အရိယာတော နတိဘူတာ တဏ္ဍာနတ္ထိ။ တဒဘာဝေသဗ္ဗသ ကိလေသဝဋ္ဋသအဘာဝေါ။တတောကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋာနံအသမ္ဘဝေါယေဝါတိဇေံ ဘဂဝါတေသံဘိက္ခူ။နံ (အနဝသေ

သဝဏ္ဏ ဒုက္ခ ဂူပဘာမဟောတု ဘူတံ) အာမတမဟာ နိဗ္ဗာနသ အာနဲဝဲဘာဝံ ပကာသေတိ။ ။ဥဒါနိုးအာဋ္ဌကထာ။ ။ဒုက္ခဂူပသမဟေတုဘူတံအာမထ မဟာနိဗ္ဗာနသအာနုဘာဝံ၊ ။ဟူသောဝါကျကိုကသိုဏ်းကွက်ကဲ့သို့ ရှုကြည့်လိုက်ကြ၊ ။

*ယသောဒါဒိဂမာသဗ္ဗ။ကိလေသာနံခယောဘာဝေ။ နိဗ္ဗာနဓာတိနိဒ္ဒိဋ္ဌံ။နိဗ္ဗာနကုသလေနဇံ။ ။ အာတိဓမ္မာဝဘာရအာဋ္ဌကထာ။ ။အဒိဂမာဟူသောဟိတ်ပါဠိကို ကြည့်ပါ။ ။*နိဗ္ဗာနံဟိအာဂမ္မရာဂါဒယောဒိယန္တိ။ ။ခမ္မပဒအာဋ္ဌက ထာ။သမ္မောဟဝိနောဒနိအာဋ္ဌကထာစသည်။ ။*အာသဝံတဓာတူတိအာ သဝိတာသဘာဝံနိဗ္ဗာနံ။ (ယသ္မာ ပဒံတံ အာဂမ္မ ရာဂါဒယော ခီယန္တိ)။ တသ္မာ ရာဂက္ခယော ဒေါသက္ခယော မောဟက္ခယောတိ ဝုတ္တံ။ ။ဥဒ်ဒံ သမ္မောဟဝိနောဒနိအာဋ္ဌကထာ။ ။*ယောဧဒါအာဝုသောရာဂက္ခယော တိ(နိဗ္ဗာနံအာဂမ္မရာဂေါဒိယတိ)။ ဘသ္မာ နိဗ္ဗာနံရာဂက္ခယောတိ ဝုစ္စတိ။ ဒေါသက္ခယမောဟက္ခယေသုဝိဧသေဝနယော။ ။သံယုတ်အာဋ္ဌကထာ။ ။ *တတ္ထယသ္မာနိဗ္ဗာနသန္တိကြိယာယရာဂါဒယောခီဏာဒဟာန္တိပရိက္ခ ဏာ။ ယသ္မာဝါတံတေသံ အနုပ္ပါဒနံရော ကေ္ခယပ္ပတ္တံ။ယသ္မာစတံရာဂါ ဒိဟိဝိဉယုတ္တံ သဗ္ဗယောဂဇောစဒါရမ္မဏာတောစ။ ယသ္မာဝါတမ်ိသန္တိ ကတေရာဂါဒယောအစ္စန္တဝိရတာဒဟာန္တိ ဝိဂတာ ဝိဒ္ဓသဒ္ဒါ။တဒ္ဓာခ ယန္တိစဝိရာဂန္တိစဝုစ္စတိ။ ။ခုဒ္ဒကပါဋ္ဌအာဋ္ဌကထာ။ ။*တဏ္ဟက္ခယ (ပစ္စယတ္တာ)တဏ္ဟက္ခယော။ ။သဒ္ဒါယတနသံယုတ်အာဋ္ဌကထာ။ ။ *ယသ္မာပနဓမ္မသအဓိဂမနရာဂါဒိနံခယောဟောတိ။သောဓမ္မောဆုဂါ ဒိနံခယသဒ္ဒပန်သယတ္တာ အရဟောဝိ သမာနော ရာဂါဒိနံ ခယောနိဗ္ဗာ နန္တိခယောပစာဂရနဝုစ္စတော။ ။အာတိဓမ္မာဝတာရအာဋ္ဌကထာ။ ။

(ထိုအာဋ္ဌကထာကျမ်းကြီးတို့၏မြို့ရိုရာပါဋိတော်တို့ကား။)

*အယံဒုက္ခနံရောဓောတိယထာဘူတံပဇာနာတိ။အယံဒုက္ခနိရောဓာဂါ မိနိပဋိပဒါတိယထာဘူတံပဇာနာတိ။ ။ဆတိပဋ္ဌာနသုတ်ပါဋိတော်။ ။ *အဝိဇ္ဇာပဟံ အာဝုသော ဆုမသ္မိံ ယေဝ ဗျာမမတ္တေကဋ္ဌဝရေ သသညိမှိ သမနုကဒေသကဉ္စပညာပေမိ။ ထောကသမုဒယ္စ ပညာပေမိ။ လောကနိ ရောဓဉ္စပညာပေမိ။လောကနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါစပညာပေမိ။ ။သံယုတ်

ပါဦးတော်။ ။*သဗ္ဗညုတဉာဏသမဏောသဗ္ဗညုပဒိုနိသင်္ဂါတဏ္ဍကဿယော ဝိရာဂေါနိရောဓောနိဗ္ဗာနံ။ ။နဝအာဂန္တုကြောင့်ပါဦးတော်။မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်။မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်စသည်။ ။ဤပါဠိတော်အရပ်ရပ်တို့ကို မှီ၍။ ။*ဒုက္ခသဝါအနုပ္ပါဒပစ္စယတ္တာဒုက္ခနိရောဓန်။ ။သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာ။သစ္စဝိဘင်းအဖွင့်။ ။*ဒုက္ခနိရောဓသဿ ပစ္စယောဒုက္ခနိရောဓောတိဝုတ္တော။ ။နေတ္တိအဋ္ဌကထာ။မူလဋီကာ။ ။*အယံဒုက္ခနိရောဓောတိအယံသဗ္ဗညုတဉာဏဿ အာဝဇ္ဇနသမာပတ္တိယာဒီသု ယထာဝုတ္တဒုက္ခသအနုပ္ပါဒနိရောဓပစ္စယတ္တာဒုက္ခနိရောဓော။ ။ဌင်းနေတ္တိအဋ္ဌကထာ။ ။အနုပ္ပါဒေါဒေါဝေနိရောဓောအနုပ္ပါဒနိရောဓော။အာယတိံဘဝါဒိသုအပ္ပဝတ္တိ။နပနဘင်္ဂါတိဘင်္ဂဝါစကံ နိရောဓသဒ္ဒံ နိဝတ္တေတွာ အနုပ္ပါဒဝါစကံ ဂဏှာတိ။ဧတသ္မိံ အတ္ထေကာရဏောဖလေလောပစောရံကတွာနိရောဓပုစ္ဆယောနိရောဓောတိဝုတ္တော။ ။မူလဋီကာ။ ။*နိရောဓပစ္စယတ္တာနိရောဓသဿ မဂ္ဂသဿ အာရမ္မဏာ ပစ္စယတ္တာ။ ။အနုဋီကာကြီး။ ။*အပဝိဇ္ဇာဒိနံ နိရောဓောနာမဓိဏာကာရောပဝုစ္စတိ။ အရဟတ္တမိဿနိဗ္ဗာနမိဿ။ ။ဒုကအာဂ်ုတ္တိရ်အဋ္ဌကထာ။ ။*နတ္ထိဇ္ဈာသံသာရစာရကသဒ်ါဒေတာဒုက္ခရောဒေါ။ တသ္မိံဝါ အဓိဂတေ သံသာရစာရက သဒ်ါတသ ဒုက္ခရောဓသ အဘာဝေါတိ ဝိ ဒုက္ခနိရောဓော။ ။နေတ္တိအဋ္ဌကထာ။ ။တတိယသစ္စံ ပန'ယသ္မာ နိသဒ္ဒေါ အဘာဝံ ရောဓသဒ္ဒေါစာရကံဒီပေတိ။ တသ္မာအဘာဝေါဇ္ဈာသံသာရစာရကသဒ်ါတသဒုက္ခရောဓသဿဇ္ဈာဂတိသုညတ္တာ။ (သမဓိဂတေဝါတသ္မိံသံသာ ရစာရကသဒ်ါတသ ဒုက္ခရောဓသအဘာဝေါဧဟာတိ)။တပ္ပဋိပက္ခတ္တာဝိဒုက္ခနိရောဓန်။ ။သစ္စဝိဘင်းအဖွင့်။သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာ။ ။ဤအဋ္ဌကထာကြီးနှစ်ကျမ်းဝယ်နောက်ဝါကျ စကားရင်ဖြင့်။ ။နတ္ထိရောဓော ဇတေနာတိနိရောဓော။ ။ဟူသော ကရဏာသာဓန အတွင်း ၎တ်သော။ တတိယာဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ကိုပြသည်။သို့အတွက်။ ။နိရုဇ္ဈတိဇတေနာတိနိရောဓော။ ။ဟူသောဋီကာကျော်ဝိဂြိုဟ်ကိုပြီးစေသည်။ ။မည်သည့်အဋ္ဌကထာ။မည်သည့်ဋီကာမှာမဆို။ ဟောတုသဒ္ဒါ ပစ္စယသဒ္ဒါ။စသည်တို့နှင့် ဖွင့်ပြခဲ့သည်ရှိသော်။ ကရဏာသာဓနဝိဂြိုဟ်ကို ပြသည်ဟု-မရေးမှတ်။ ။ဤနေတပါးဇာတိဝုတ်အဋ္ဌကထာစသည်တို့၌မျှားစွာလာကုန်သေး၏။ကျမ်းလေးမည့်အတွက်ခြွင်းချန်လိုက်ပါသတည်း။ ။

(အထက်ကပါဠိအဋ္ဌကထာတို့၏အစဉ်အတိုင်းအနက်။)

နိရောဓောတိ။ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗာန်။ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ဟိ။မှန်၏။ နိဗ္ဗာန်။ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ။ပွဲ၍။(တနည်း)။ နိဗ္ဗာန်။ နိဗ္ဗာန်သို့။ အာဂမ္မ။ကပ်ရောက်၍။ ဒုက္ခံ။ ဒုက္ခအပေါင်းသည်။ နိဂုဇ္ဈတိ။ ချုပ်တတ်၏။ ဤတိတာသဒ္ဒါ။ ထို့ကြောင့်။ နိရောဓောတိ။ နိရောဓဟူ၍။ ဝစ္စတိ။ အပ်၏။ ။ပဒိုသန္တိဒါအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဇဝဉ္စ။ ဤသို့လျှင်။ စက္ခာရိသစ္စာနိ။ သစ္စာလေးပါး တို့ကို။ ယထာဘူတံ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ အရိယမဂ္ဂပညာယ။ အရိယမဂ်ညာဏ်ဖြင့်။ ဇာနတော။ သိတော်မူသော။ ပဿတော။ မြင်တော်မူသော။ အရဟတော။ ရဟန္တာအာရုံငြိမ်းအေးတော်မူသော်။ နတိဘူတာ။ ဘဝသုံးပါးဌာန်တည်တတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တဏှာ။ တဏှာမီးသည်။ နတ္ထိ။ မရှိ။ တဒဘာဝေ။ ထိုတဏှာမရှိခဲ့သော်။ တနည်း။ တံတတ္ထိ။ ထိုတဏှာသည်။ အဘာဝေ။ မရှိလတ်သော်။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထေ။ အလုံးစုံသောကိလေသာဝဋ်ဆိုး။ အဘာဝေါ။ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ တတော။ ထိုသို့ကိလေသာဝဋ်ဆိုး၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ကမ္မဝိပါကဝဋ္ဋာနံ။ ကမ္မဝဋ်။ ဝိပါကဝဋ်နှစ်ပါးတို့၏။ အသမ္ဘဝေါယေဝ။ မဖြစ်နိုင်တော့သည် သာလျှင်တည်း။ ဇာတိဇံ။ ဤသို့။ ဝါ။ ဤသို့သောဒေသနာတော်အစဉ်ဖြင့်။ ဘဂဝါ။ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်သည်။ တေသံဘိက္ခူနံ။ ထိုရဟန်းတို့အား။ အနုဝေသဝဏ္ဏဒုက္ခဂူပသမဟေတုဘူတံ။ အကြွင်းမရှိသောဝဋ်ဆင်းရဲ၏ငြိမ်းခြင်း၏ အဖေကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ။(အာနဲဘာဝံမှာဝိသေသနစတုဝိ)။ ။အမတမဟာနိဗ္ဗာနသေ။သေခြင်းကင်းသော မြတ်သောနိဗ္ဗာန်တရား၏။ အာနုဘာဝံ။ တန်းခိုးအာနုဘော်ကို။ပကာသေတိ။ပြတော်မူပါ၏။ ။ဥဒါန်းအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဤအဋ္ဌကထာ၌။ဒုက္ခဂူပသမဟေတုဘူတံ။ဟူသောစကားဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်ပေါဘပရိယာယ် ပုဒ်မှန်သမျှကို။ ကရဏသာဓနဝိဂြိုဟ်ပြုကြပါဟု။ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးကိုယ်တော်တိုင်ဖြောပြလေသည်။ ။ယသ်။ အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို။အဓိဂမာဝါ။ ရခြင်းကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗကိလေသာနံ။အလုံးစုံသောကိလေသာတို့၏။ ခယော။ ကုန်ခြင်းသည်။ဘဝေ။ ဖြစ်၏။ တံ။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ နိဗ္ဗာနကုသလေန။ နိဗ္ဗာန်ကိုသိခြင်းပေါခြင်းစသည်၌လိမ္မာတော်မူလွန်းသောဘုရားဖွေကိုယ်တော်မြတ်သည်။ နိဗ္ဗာနဓိတိ။ နိဗ္ဗာန်တရားပါဝဲဟူ၍။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ ညွှန်းပြတော်မူအပ်၏။ ။အာဘိဓမ္မာဝတာရအဋ္ဌကထာပါဠိ၏ အနက်။ ။ယသ်ဝါအဓိဂမာ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ။နိဗ္ဗာတိဇဉ်တော

နာတိနိဗ္ဗာနံ။ ဟူသောကရဏသာဓန ဝိဂြိဟ်ကိုဖြတော်မူသည်။ ။ဟိသစ္စံ။ ထိုစကားမှန်စွဉ့်။ နိဗ္ဗာနံ။ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာဂမ္မ။စွဲ၍။ တနည်း။ နိဗ္ဗာနံ။ နိဗ္ဗာန်ကို။အာဂမ္မ။ရောက်၍။ကပ်၍။ ရာဂါဒယော။ ရာဂဖာစရိသောမီးအာပေါင်းတို့သည်။ဒိယန္တိ။ကုန်တတ်ကုန်၏။ ။ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ။သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာစသောပါဠိတို့၏အနက်။ ။အာသဝိတာခာတူတိ။ ဟူသည်ကား။ အာသဝိတသဘာဝံ။ အကြောင်းတရားတို့၏ ပြုပြင်ခြင်းကင်းသော သဘောရှိသော။ နိဗ္ဗာနံ။နိဗ္ဗာန်ကို။ပန။ အထူးကို ဆိုဦးစို့။ ယသ္မာ။အကြင့်ကြောင့်။ဧတံ။ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။အာဂမ္မ။စွဲ၍။ရာဂါဒယော။ရာဂစသောတရားတို့သည်။ ဒိယန္တိ။ ကုန်တတ်ကုန်၏။တသ္မာ။ ထို့ကြောင့်။ ရာဂက္ခယော၎ဒေါသက္ခယော မောဟက္ခယောတိ။ ရာဂက္ခယ။ ဒေါသက္ခယ။ မောဟက္ခယဟူ၍။ဝုတ္တံ။ဟောတော်မူအပ်၏။ ။သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဤသို့ဘွင့်ဆိုကြသော။အဋ္ဌကထာတို့ကို အသေအချာကြည့်ပါလေ။ ။

ယော ခေါ အာဝုသော ရာဂက္ခယောတိ။ ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗာနံ။ နိဗ္ဗာန်သို့။အာဂမ္မ။ကပ်ရောက်သောကြောင့်။ရာဂေါ။ရာဂသည်။ဒိယတိ။ကုန်၏။ တသ္မာ။ ထို့ကြောင့်။နိဗ္ဗာနံ။နိဗ္ဗာန်ကို။ ရာဂက္ခယောတိ။ ရာဂက္ခယဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ဆိုအပ်၏။ဒေါသက္ခယမောဟက္ခယေသုပိ။ဒေါသက္ခယမောဟက္ခယပုဒ်တို့၌လည်း။ဧသေဝနယော။၌ကဲ့သို့သောနည်းကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗော။၏။ ။ သံယုတ်အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဤဒေဝတာသံယုတ်အဋ္ဌကထာကထည်း။နိဗ္ဗာနပုဒ်။ နိရောဓပုဒ် များကိုက ရဏာသာဓနဝိဂြိဟ် ဆိုရမည့် အကြောင်းကို။ နိဗ္ဗာနံအာဂမ္မရာဂေါ ဒိယတိ။ ဟူသောပါဠိဖြင့် ပြတော်မူလေသည်။ ။တတ္ထ။ထိုခယံဝိရာဂံအစရှိသောဂါထာပါဠိတော်၌။ယသ္မာ။ အကြင့်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတြိယာယ။ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက် ပြုရခြင်းကြောင့်။ ရာဂါဒယော။ ရာဂစသောကိလေသာတို့သည်။ ဒိဏာပရိက္ခဏာ။အကြွင်းမဲ့ကုန်ကုန်သည်။ဟောန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ဝါ။တနည်းဆိုကြဦးစို့။ ယသ္မာ။အကြင့်ကြောင့်။တံ။ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ပဋိစ္စ။စွဲ၍။တေသံ။ထိုရာဂစသောကိလေသာတရားတို့၏။ အနုပ္ပါဒနိရောဓက္ခယပ္ပတ္တံ။ တဖန်အသစ်ဖြန်မဖြစ်နိုင်သောချုပ်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ယသ္မာစ။အကြင့်ကြောင့်လည်း။တံ။ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။သမ္ပယောဂေတာစ။သမ္ပယောဂအာဒြင့်ဂင်း။အာရမ္မဏတာစ။အာရုံပြုသောအာဒြင့်ဂင်း။ရာဂါဒိဟိ။ရာ

ဂစသည်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ်တို့။ မယှဉ်။ (ဝါ။ တနည်းလာခြင်းပေါ့ကေစိဆရာ)။ တမျိ။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္ဆိကတေ။ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ရာဂါဒယော။ ရာဂစသောတရားတို့သည်။ အစွန့်ဆွဝိရတာ။ စင်စစ်ကင်းကုန်သည်။ ဝိဂတာဝိဒ္ဓသဒ္ဒါ။ လွင့်ပါးပျက်စီးကုန်သည်။ ယသ္မာ။ ကြောင့်။ ဟာန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ။ ထို့ကြောင့်။ တံ။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ ခယန္တိ စ။ ခယဟူ၍ဂုဏ်း။ ဝိရာဂန္တိ စ။ ဝိရာဂဟူ၍ဂုဏ်း။ ဂုဏ္ဍတိ။ ဆိုအပ်၏။ ။ ဆဋ္ဌကပါဠိအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ ဘဏ္ဍကဿယပစ္ဆယတ္တာ။ တဏှာကုန်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ပါ၍လေသောကြောင့်။ နိရောဓော။ နိဗ္ဗာန်သည်။ တဏှက္ခယော။ တဏှက္ခယမည်၏။ ။ သဋ္ဌာယတနသံယုတ်အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ ပစ္ဆယတ္တာ။ ဟူသောဟိတ်ပါဠိကို။ သသေသဿာဿာကြည့်ကြပါ။ ။ ခိယတိဇတေနာတိ ခယော။ ။ မြင်စံ။ ။ ဝိဒူကတ် သုံးပုံမှာ။ နိဗ္ဗာန်ဟာ ပရိယာယ်တွေတိုင်းတွေတိုင်းသောပုဒ်တို့ကို။ ဇဟေန။ အနေန။ ဟူသောကရိဏ်းပုဒ်တို့ကို သားသားနားနားထည့်၍။ ကရဏသာဓန ဝိဂြိုဟ်သာပြုလုပ်ကြပါဟု။ သံယုတ်အဋ္ဌကထာဆရာကြီးက မှာတော်မူရာသည်ဟူလို။ ။ ပန။ အထူးကိုဆိုစမ်းဗို့ထား။ ယာသဒ္ဓမ္မသ။ အကြင်နိဗ္ဗာန်တရားကို။ အဓိဂမေန။ ရခြင်းကြောင့်။ ရာဂါဒိနံ။ ရာဂစသောကိလေသာတို့၏။ ခယော။ ကုန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ သောဒဒ္ဓမ္မာ။ ထိုရာဂကုန်ကြောင်းဖြစ်သောတရားကို။ ။ (ဝုတ္တောဒ္ဓစဝ်)။ ။ ရာဂါဒိနံ။ ရာဂစသည်တို့၏။ ခယသဿ။ ကုန်ခန်းခြင်း၏။ ဥပနိဿယဟူတ္တာ။ အားကြိုးသောအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ အာခယော။ မိမိကိုယ်တိုင်ကား မကုန်တတ်သောတရားသည်။ သမာနောဝိ။ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ရာဂါဒိနံ။ ရာဂစသည်တို့၏။ ခယော။ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ဝါ။ ကုန်ကြောင်းဖြစ်ပါ၍။ နိဗ္ဗာနံ။ နိဗ္ဗာန်သည်။ ခယော။ ခယသမည်၏။ ဇာတိ။ ဤသို့။ ဥပစာရေန။ ဥပစာရအားဖြင့်။ ဝုတ္တော။ ဘုရားဟောတော်မူအပ်၏။ ။ တနည်းကား။ ရာဂါဒိနံခယော နိဗ္ဗာနန္တိ။ ရာဂါဒိနံခယောနိဗ္ဗာနံဟူ၍။ ခယောပစာရေန။ ကုန်တတ်သောရာဂစသည်၏ ခယဟူသော အမည်ကို။ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်အပေါ်၌တင်စားသောအားဖြင့်။ ဝုတ္တော။ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ အာဘိဓမ္မာဝတ်တာရအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ ယသ္မာပနဓမ္မသ အဓိဂမေန။ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ။ နိဗ္ဗာနပုဒ်နှင့်မကွဲဖြားသော ရာဂက္ခယပုဒ်များကို။ ကရဏသာဓနပြုရမည်အဖြစ်ကိုပြောဖြသည်။ ။

(ပါဠိုတော်များ၏အစဉ်အတိုင်းအနက်။)

။အယံ။ဤတရားကို။ဒုက္ခနိရောဓောတိ။ဒုက္ခအား ပါဒ်း၏ ချုပ်ကြောင်း ပါတကားဟူ၍။ယထာဘူတံ။ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဇာနာတိ။သိ၏။ အယံ။ ဤတရားကို။ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါတိ။ဒုက္ခအပေါင်း၏ ချုပ်ကြောင်း ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပါတကားဟူ၍။ ယထာဘူတံ။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ပဇာနာတိ။သိ၏။ ။သတိပဋ္ဌာနသုတ်ပါဠိတော်၏အဆုံးအဖြတ်။ ။အာဝုသော။ချစ်သားရေ၀တနုတ်သား။အဝိစ။စင်စစ်သော်ကား။ သသညိမှိ။သညာနှင့်တကွသော။သမနုကော။စိတ်နှင့်တကွသော။ ဣမသ္မိံ ယေဝဗျာမမတ္တေကဋ္ဌေ၀ရေ။ ဤတလံမျှလောက်သော ခန္ဓာကိုယ်၌သာ လျှင်။သောကဉ္စ။ဖြစ်တတ်ပျက်တတ်၍။လောကမည်သော ဒုက္ခသစ္စာကို လည်း။အဟံ။ငါဘုရားသည်။ပညပေမိ။ပညတ်တော်မူ၏။လောကသမုဒယသစ္စ။လောကမည်သော ဒုက္ခသစ္စာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ သမုဒယံ သစ္စာကိုလည်း။ပညပေမိ။ သိစေတော်မူ၏။ လောကနိရောဓဉ္စ။ လောကမည်သောဒုက္ခသစ္စာ၏ ချုပ်ကြောင်း ဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာကိုလည်း။ ပညပေမိ။ပညတ်တော်မူ၏။လောကနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါစ။ လောက၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုရန် ပွါးများအာဝ်သော။ မဂ္ဂသစ္စာဟုဆိုအပ်သောဘာဝနာကိုလည်း။ပညပေမိ။ပညတ်တော်မူ၏။ ။ ဒေ၀တာသံယုတ်ပါဠိတော်၏အနက်။ , ။သဗ္ဗဿဒါ၀ရသမထော။အလုံးစုံသောသဒ်ါရတရားတို့မှငြိမ်းထသော။၀ါ။ ငြိမ်းခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ထသော။သဗ္ဗ။ပဓိနိသဂ္ဂေါ။အလုံးစုံသောဥပဓိတရားတို့ကိုစွန့်ကြောင်းဖြစ်ထသော။တဏှက္ခယော။တဏှာ၏ ကုန်ကြောင်းဖြစ်ထသော။ ဝိရာဂေါ။ ရာဂ၏ကင်းကြောင်း ဖြစ်ထသော။ နိရောဓော။ သဒ်ါရတရားတို့၏ချုပ်ကြောင်းဖြစ်ထသော။နိဗ္ဗာနံ။နိဗ္ဗာန် တရားမြတ်သည်။ ။နဝအင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်။ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်။ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် စသည်တို့၏ အနက်။ ။၀ါ။တနည်းကား။ဒုက္ခသ။ဒုက္ခသစ္စာအပေါင်း၏။အနုပ္ပါဒပဋ္ဌယတ္တာ။မဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ဒုက္ခနိရောဓန္တိ။ ဒုက္ခနိရောဓပါတကားဟူ၍။ ၀ုတ္တံ။ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။သစ္စဝိဘင်းအဖွင့် သဲ့မြောဟာ၀ိနောဒနီအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဒုက္ခနိရောဓသ။ ဒုက္ခသစ္စာချုပ်ငြိမ်းခြင်း၏။ ပစ္စယော။ အကြောင်းဖြစ်သောတရားကို။ ဒုက္ခနိရောဓောတိ။ဒုက္ခနိရောဓတရားပါဝဲဟူ၍။ဘဂ၀တာ။မြတ်စွာဘုရားသည်၊

ဝုးတ္တာ။ဟောတေဘ်မူအဝ်၏။ ။နေတ္တိအဒ္ဓကထေန္ဒင်္။မူလငိုကာပါဒ်ဒိုတို့
ဇ်ိုအနက်။ ။

၍အဒ္ဓကသာကြိုးဦကာကြိုးများဒ်။ပစ္စယသဒ္ဒိ ဘို့ဖြင့်ပွင့်ပြတော်မူကြ
သောကြောင့်။ထိုဒုက္ခနိုးရောဓပုဒ်ကို။ ကရဏာသင်းခနုဝိုကြိုဟ်ပြုပါထေ။ပစ္စ
ယသဒ္ဒါ။ဟောတုသဒ္ဒါနိုဒါနသဒ္ဒါစသည်တို့ဖြင့်ပဒ်ပြအပ်သောသံဒေဏ္ဍ
ဇာဒ္ဓပါဒ်ိုတော်ပုဒ်ဟူသမ္ဟတို့ဒ်။၍နည်းဆဘိုင်းမှဘဲ။ ။ဒုက္ခနိုးရောသေ
ပဒ်ယောဒုက္ခနိုးရောခေါတိဝုးတ္တာ။ဟူသောခေနဉ်အဒ္ဓကထာပါဒ်ဒြင့်။ ။
ဒုးဘ်ံနိုးရုဏ္ဍတိဇေတေနာတိဒုက္ခနိုးရောခေ။ဟူသောကရဏာသာဓ်ဝိုင်္ကြဟ်ကို
သာမရုဏ္ဍြတော်မူခွေသည်။အဓိကရဏသာဓ်ဂ်ာကားမံဖြပါ။မူလငိုကာ
ကြိုးပါဒ်ဒ်လည်း။၍နည်းအတိုင်းမှတ်ပါကုန်။ ။ဒုက္ခသဝါအနုပ္ပါဒပစ္စ
ယတ္တာဒုက္ခနိုးရောဝန်္တိ။ဟူသောသမ္မောဟဝိနောဒနိုးအဒ္ဓကထာပါဒ်ဒြင့်။ ။
ဒုးဘ်ံ နိုးရုဏ္ဍတိ ဇေတေနာတိ ဒုက္ခ နိုးရောခေ။ ဟူသောကရဏသာဓနုးကိုဖြ
သည်။ ။

အယံဒုက္ခနိုးရောခေါတိ။အယံဒုက္ခနိုးရောခေါဟူသည်ကား။သဗ္ဗသဒ်
တနိုသဒ္ဒါ။အလုံးစုံသောသဒ်တသဒ်ါရတရုးအပေါင်းမှ လွတ်သော။
အယံ အသဒ်တခေတု။ ၍အသဒ်တ ခတ်ဟုဒ်အဝ်သော နိုဗ္ဗာန်ဘာရား
သည်။ယထာဝုတ္တာဒုက္ခသ။အကြင်အကြင်ဆိုအံ်ခဲ့ပြီးသော ဆင်းရဲအ
ပေါင်း၏။အနုပ္ပါဒနိုးရောဓပစ္စယတ္တာ။တဘန်မဖြဲ့ခြင်းဟူသောချုပ်ငြိမ်း
ခြင်း၏။ (အကြောင်းကြိုးစင်စစ် ဖြစ်ပါသောကြောင့်)။ ဒုက္ခနိုးရောခေ။
ဒုက္ခနိုးရောဓမည်ပါပေ၏။ ။နေတ္တိအဒ္ဓကထာပါဒ်၏အနက်။ ။၍အဒ္ဓက
ထာကြိုးဒ်။အနုပ္ပါဒနိုးရောဓပစ္စယတ္တာ။ဟူသောပါဒ်ဖြင့်။ ။ဒုက္ခံနိုးရုဏ္ဍတိ
ဇေတေနာတိ ဒုက္ခ နိုးရောခေ။ ။ဟူသော ကရဏသာဓန ကိုသဆလျင်
ဖြတော်မူ၏။ ။အနုပ္ပါဒါဒေါ။ တဖန်မဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျင်။ နိုးရော
ခေ။နိုးရောဓမည်၏။အနုပ္ပါဒနိုးရောခေ။ တဖန်မဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျင်နို
းရောဓမည်၏။အာယတိ ။နောင်အခါ၌ဘဝါဒိသု။ဘဝစသည်တို့၌။ အပ္ပ
ဘတ္တိ။မဖြစ်ခြင်းပင်ဘည်း။နုပနုဘဝ်ါတိ။နုပနုဘဝ်ါဟူသည်ကား။ဝါ။
ဟူသောစကားဖြင့်၊ဘဂ်ဝါစကံ။ဘင်ကာလက်ဟောတတ်သော၊ နိုးရော
ခံသဒ္ဒ ။နိုးရောဓသဒ္ဒါကို။နိုဝင်္ဂြတ္တာ။နှစ်စေ၍။အနုပ္ပါဒဝါစကံ။ ဃဖန်အ
သစ်။ မဖြစ်ခြင်းဟူသော အနက်ကို ဟောတတ်သော အနုပ္ပါဒသဒ္ဒါကို။
ဂဏ္ဍာတိ။ယူတင်မူ၏။ဇေတဝ်ဖွဲ့အဆွေ။ထိုအားဟ်ကို။ဂယ်မာနေ။ယူအပ်

သည်ရှိသော်။ကာရဏော။အကြောင်းဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်၌။ဖလောပစာရံ။အ
ကျိုးဖြစ်သောခန္ဓာမိုးငြိမ်းခြင်းဟူသော နိရောဓအမည်ကို တင်စားခြင်း
ကို။ကတွာ။ပြု၍။နိရောဓပစ္စယော နိရောဓောတိ။ နိရောဓပစ္စယော နိရော
ဓောဟူ၍။ဝုတ္တော။ဆိုတော်မူအပ်၏။ ။မူလဋီကာပါဠိ၏အနက်။ ။နိရော။
ဓပစ္စယတ္တာ နိရောဓသမ မဂ္ဂသ အာရမ္မဏာပစ္စယတ္တာ။မဂ်ဆေးပါးအား
နိရောဓဟူသော နိဗ္ဗာန်၏။အာရမ္မဏာပစ္စည်း တည်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်။ ။အနုဋီကာပါဠိ၏အနက်။ ။နိရောဓောနာမ။နိရောဓတရား
မည်သည်ကား။အဝိဇ္ဇာဒိနံ။အဝိဇ္ဇာစသောတရားတို့၏။ဒိဏာကာရောဝိ။
ကုန်သောအခြင်းအရာကိုလည်း။ ဝုစ္စတိ။ဆိုအပ်၏။ တနည်း။ ဒိဏာကာ
ရောဝိ။ကုန်သောအခြင်းအရာကိုလည်း။နိရောဓောနာမ။ နိရောဓမည်၏
ဟူ၍။ဝုစ္စတိ။ဆိုအပ်၏။အာရဟာတ္တာမို့။အာရဟာတ္တဖိုလ် စိတ်တော်ကိုလည်း။
နိရောဓောနာမ။နိရောဓမည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ နိဗ္ဗာနဖို့။ နိဗ္ဗာန်
တရားမြတ်ကိုလည်း။နိရောဓောနာမ။နိရောဓမည်၏ဟူ၍။ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်
၏။ ။ဒုကအင်္ဂါတ္တိရ်အဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ဤအဋ္ဌကထာ၌။နို
ရောဓတရားသုံးပါးကိုကြောင်းကိုပြတော်မူသည်။တပါးသောသုတ်မဟာ
ဝါအဋ္ဌကထာစသည်တို့၌ပြသော။ဒိဏာသဝစတိဘင်ခဏဟူသောခန္ဓ
ပရိနိဗ္ဗာနနိရောဓတပါးကိုထည့်ပြန်သော်။နိရောဓတရား (၄) ဟူ၏။
ဤနိရောဓတရား(၄)ပါးကိုသိမှနိဗ္ဗာန်ကိုသိမည်။ ။

ဇ်ထွေ။ဤနိဗ္ဗာန်၌။ သံသာရစာရကသဒ်ဝါတော။သံသရာ နှောင်အိမ်ဟု
ဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခရောဂေါ။ ဒုက္ခတည်းဟူသော နှောင်အိမ်သည်။နတ္ထိ။
မရှိပါပေ။ဇ္ဈတိတသ္မာ။ထို့ကြောင့်။ ဒုက္ခနိရောဂေါ။ ဒုက္ခနိရောဓမည်၏။
ဝါ။တနည်းသော်ကား။တသ္မိ အဓိဂတေ။ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုရရှိခဲ့ပါသော်။ သံ
သာရစာရကသဒ်ါတသ ဒုက္ခ ရောဓသ။ သံသရာ နှောင်အိမ်ဟု ဆို
အပ်ပါသော။ဒုက္ခသစ္စာဘည်းဟူသောနှောင်အိမ်၏။အဘာဝေါ။မရှိခြင်း
သည်။ပဟာတိ။ဖြစ်၏။ဇ္ဈတိဝိ။ထို့ကြောင့်လည်း။ဒုက္ခနိရောဓောဟု
ရောဓမည်ပါပေ၏။ ။နေတ္တိအဋ္ဌကထာပါဠိ၏အနက်။ ။ပန။အထူး
ကိုဆိုကြဦးစို့။တတိယသစ္စံ။သုံးခုမြောက်ဖြစ်သောနိရောဓသစ္စာသည်။
ယသ္မာ။အကြင့်ကြောင့်။ နိသန္ဒေါ။နိသန္ဒါသည်။ အဘာဝံ။ မရှိခြင်းကို။ဒီ
ပေတိ။ပြတော်မူ၏။ရောဓသန္ဒေါ။ရောဓသန္ဒါသည်။စာရကံ။နှောင်အိမ်ကို။
ဒီပေတိ။ပြတော်မူ၏။ တသ္မာ။ ထို့ကြောင့်။ ဇ်ထွေ။ဤနိဗ္ဗာန်၌။ သဗ္ဗဂတိသု

ည၁ဘုဝ။အလုံးစုံသောဂတိတို့မှဆိတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံသာရစာ
ရေက သခ်ါတသ ဒုက္ခ ရောဓသ။ သံသရာဟု ဆိုအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာ
တည်းဟူသောနှောင်အိမ်၏။အဘာဝေါ။မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ။ဖြစ်၏။
ငါ၊တနည်းကိုနာခံရှတ်သားလိုက်ပါဦးကေစိဆရာ။တသို့ ။ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။
သမဓိဂတော။ကောင်းစွာရခဲ့ပါသော်။ တပ္ပဋိပက္ခတ္တာ။ ထိုနိဗ္ဗာန်နှင့်ဆန့်
ကျင်ပက် ဖြစ်ပါသောကြောင့်။ သံသာရ စာရက သခ်ါတသဒုက္ခရော
ဿသ။သံသရာဟုဆိုအပ်သောဒုက္ခသစ္စာတည်းဟူသောနှောင်အိမ်၏။အ
ဘာဝေါ။မရှိခြင်းသည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ဣတိတသ္မာဝိ။ထို့ကြောင့်လည်း။
ဒုက္ခနိရောဓန္တိ။ဒုက္ခနိရောဓဟူ၍လည်း။ ဝါ။ ဒုက္ခသစ္စာ၏ မရှိနိုင်ခြင်း၏
အကြောင်းတရားကြီးပါတကားဟူ၍။ဝုစ္စတိ။ဆိုအပ်၏။ ။သစ္စဝိဘင်း
အာဒှင်။သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာကြီးပါဠိ၏အနက်။ ။ယသုအနည်း
ငယ်ဖေါ်ပြ လိုက်သော။ပါဠိဝတ်။ အဋ္ဌကထာဋီကာကြီးတို့၌။ နိဗ္ဗာန်
ကြောင့်ကိလေသာမီးငြိမ်းကြောင်း။ထိုကိလေသာမီး ငြိမ်းခြင်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ ခန္ဓာမီးငြိမ်းရ ကြောင်းသည်။ ကွင်းကွင်း ကွက်
ကွက်ထင်ရှားစွာဖြစ်လေ၏။ ။သို့အတွက်အကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်
တရားကို။ကိလေသာမီးငြိမ်းခြင်းကိစ္စ၌ ကရိဏ်းမဖြစ်သင့်ဘူးဟု။စွပ်စွဲ
သောမူ ရှာဋိကာသစ်စကား သည်။ မှားယွင်းခြင်းသို့ရောက်လေ၏။ ။
ထိုဆရာသည်နိဗ္ဗာန်ကိုအမှန်မသိသောသူတည်း။ ။ယင်းသို့မိမိကိုယ်
တိုင်။ဒေသနာမယညာဏ်ဖြင့်။နိဗ္ဗာန်ကိုအသေအချာမသိပါဝဲနှင့်လည်း။
(သိ,ပယ်,ဆိုက်,ပွါး။ လေးပါးကိစ္စ အမှန်ရ။ မချပရမတ်။ ။ဟူ၍သ
ပေါက်လက်ဝကလေး မျှားနှင့် ရေးသားခြင်းကိုသိယောင်ကားရေးသာ
သောစာဖြစ်ကြောင်းမချထင်ရှားသကိုးဗျ)။ ။ထိုဆရာသည်။နိဗ္ဗာန်ကို
ကွဲပြားစွာမသိကြောင်း။ ချင်း၏အဆုံးအဖြတ်မျှားကို ကြည့်ကမရှသိ
ကုန်လတ္တံ့။ ။

၅၅။ နိဗ္ဗာန်ဟူသော တရားသည်။ နက်နဲလှစွာ သောကြောင့်။ အနုဋီက
ကြီးမျှားထောက်ခံ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို။ ဆက်လက်၍ပြဆိုလိုက်ဦးအံ့။
*တတ္ထကတမာအသခ်ိတာဓာတု ရာဂက္ခယောဒေါသက္ခယောမောဟက
ယော။ ။*အာယတနဝိဘင်းပါဠိတော်။ ။တတ္ထအသခ်ိတဓာတု
အသခ်ိတသဘာဝံနိဗ္ဗာနံ။ ယသ္မာပနေတံ အာဂမ္မ ရာဂါဒယော ဒိယ
တသ္မာရာဂက္ခယောဒေါသက္ခယောမောဟက္ခယောတိဝုတ္တံ့။ ။ဟူသ

ပဲ့ဖာခင်ကိုးခဲ့ပြီးသောဝိဘင်းအဋ္ဌကထာတို့ကိုဖွင့်ဆိုတော်မူသော။ မူလဋီကာကြီးဦး။ ။*အာဂမ္မာတိသဗ္ဗ သဒ်ါရေဟိနိဗ္ဗိန္နဿဝိသဒ်ါရုနိန္နဿဝေါတြဘုနာ။ဝိဝဋ်ိတမာနသဿမဂ္ဂေနသန်ဆိုကရဏောနာတိ အဌကထာ။ သန်ဆိုကြိယမာနံဟိတံ အဓိဂန်ဆိုာအာရမ္မဏာပစ္စယာဘူတဥပဋ်ိစ္စ အဓိပတိပစ္စယာဘူတေစ တမ်ိပရိမသဿသ-ဘာဝေနဝိနိမုဂ်္ဂသဒ်ါရသစ ဂတိဘာဝေနပတိဋ္ဌာနဘူတေ ပတိဋ္ဌာယခယသဒ်ါတောမဂ္ဂါရဂါဒယော ခေပေတိတိတံသန်ဆိုကရဏာဘာဝေရဂါဒိနံအနုပ္ပတ်တိနိုရောဓဂမနာဘာဝါတံအာဂမ္မရာဂါဒယောဒိယန်္တိတိဝုတ်ံ။ ။ဟူ၍မိန့်တော်မူ၏။ ။ပဉ်း၏အဖွင့်အနုဋီကာကြီးဦးလည်း။ ။*ဝိသဒ်ါရုနိန္နဿသာတိနိဗ္ဗာနပေါဏာသ။ ဝိနိမုတ်တသဒ်ါရုဿတိသမဂ္ဂေနဥပဋ်ိပဿဒ်ိဝိမုတ်တိဟိ သမ္မုခေနတပ္ပဋ်ိဗန္ဓဆန္ဓရာဂ ပဟာနေနစသဒ္ဒုဝိနိမုတ်တသဒ်ါရုဿ ပရမဿသာ သဘာဝေနဂတိဘာဝေနစ ပတိဋ္ဌာနဘူတေ။ (နိဗ္ဗာနံအာရဟာတောဂတိဘိဟိဝုတ်ံ)။ ။ဟူ၍မိန့်တော်မူ၏။ ။

(မူလဋီကာ-အနုဋီကာတို့၏အနက်။)

အာဂမ္မာတိ။အဋ္ဌကထာဝယ်။ ယသ္မာပနေတံအာဂမ္မရာဂါဒယောဒိယန္တိ။ဟူသောဝါကျ၌။ အာဂမ္မဟူသည်ကား။ သဗ္ဗဿဒ်ါးရေဟိ။ကြွင်းမဲ့ဥသုံ။ အလုံးစုံသော သဒ်ါရုတို့မှ။ နိဗ္ဗိန္နဿ။ ငြိုးငွေ့သော။ ဝိသဒ်ါရုနိန္နဿ။နိဗ္ဗာန်၌ညွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ဂေါတြဘုနာ။ဂေါတြဘူဒိတ်သည်။ ဝိဝဋ်ိတမာနသဿ။ဆုတ်နစ်စေ့အပ်သောဗိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ မဂ္ဂေန။ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။သန်ဆိုကရဏေန။မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်။ အာဂမ္မ။ရောဝံခြင်းကြောင့်။ ဇာတိအာယံ။ ဤသည်ကား။ အထွေး။ အနက်တည်း။ဟိ။ခဲ့ထွင်လိုက်ဦးအုံ။သန်ဆိုကြိယမာနံ။ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော။တံ။ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။အဓိဂန်ဆိုာ။ရသောကြောင့်။ အာရမ္မဏာပစ္စယာဘူတံ။ မဂ်အားအာရမ္မဏာပစ္စည်းတပ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။တံ။ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။ပဋ်ိစ္စ။အစွဲအမဲပြု၍ ဂုင်း။ ဝိနိမုတ်တသဒ်ါရုဿ။ မနုစ်သက် မငြိတွယ်သော အားဖြင့်လွတ်ပြီးသော သဒ်ါရုတရားရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓိပစ္စယာဘူတေ။ အာရမ္မဏာဓိပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ပရမဿသာသ-ဘာဝေနစ။ လွန်စွာ သက်သာခြင်းကိုရသည်၏အဖြစ်ဖြင့်ဂုင်း။ ဂတိဘာဝေနစ။ ကိုးကွယ်ရာ၌ အဖြစ်ဖြင့်ဂုင်း။ပတိဋ္ဌာနဘူတေ။ ထောံခြင်းတည်ခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။တမ်ိ။ထိုနိဗ္ဗာန်၌

ပတိဋ္ဌာယစ။တည်၍ဂုင်း။ဝါ။ဖြိုခိုတန့်ရပ်၍ဂုင်း။တံသစ္ဆိုကရဏာဝဘာဧစ။ ထိုအာဒိယမဂ်ဖြင့်-ထိုနိဗ္ဗာန်ကို။မျက်မှောက်ပြုခြင်းမရှိခဲ့ရပါသော်။ရာဂါဒိန်။ရာဂစသည်တို့၏။အနုပ္ပတ္တိနိရောဓဂမနာဘာဝ၀ါ။ တဖန်မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းဖြစ်။ မရှိနိုင်ရပါသောကြောင့်။၀ါ။ ကိုလေသပရိနိဗ္ဗာန်မဖြစ်နိုင် ပါသောကြောင့်။ ခယသခ်ါတော။ခယဟုဆိုအပ်သော။၀ါ။ခယ-အာမည်ဖြင့်အခေါ်ခံသော။မင်္ဂါ။ မဂ်သည်။ရာဂါဒယော။ ရာဂစသည်တို့ကို။ခေပေတိ။ ကုန်စေတတ်၏။ ဇာတိတာသ္မာ။ ထိုသို့အာရိယမဂ်သည်နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရပါမှ။ ကိလေသာကိုကုန်စေတတ်သည်ဖြစ်ပါ၏သောကြောင့်။ တံအာဂမ္မရာဂါဒယောဒိယန္တိတိ။ တံအာဂမ္မရာဂါဒယောဒိယန္တိဟူ၍။ဝုတ္တံ။အဋ္ဌကထာဆရာဆိုအပ်၏။ ။မူလဋီကာပါဠိ၏အနက်။ ။ဆိုလိုရင်းကား။မဂ်သည်။နိဗ္ဗာန်ဖြင့်ကိလေသာကိုပယ်သည်။ နိဗ္ဗာန်သည်-ကရိဏ်း။ မဂ်သည်-ကတ္တား။ ကိလေသာသည်-ကံ။ကိလေသာမီးငြိမ်းခြင်းသည်-ကြိယာမည်၏ ဟူလို။ ။ခယသခ်ါတော မင်္ဂါရာဂါဒယောခေပေတိ။ဟူသော၀ါ.ကျကိုကြည့်ပေ။ ။သို့ဆိုကြိယမာနံဟိ-ကစ၍။ဂတိဘာဝေနပတိဋ္ဌာနဘူတေပတိဋ္ဌာယ။အထိဖြဆိုသော၀ါကျတို့ဖြင့်။နိဗ္ဗာန်၏ကရိဏ်းဖြစ်ကြောင်းကိုအထပ်ထပ်အဖန်ဖန်ဖြတော်မူသည်။ ။သို့ဖြစ်ပါ၍ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနကြိယာကား။နိဗ္ဗာန်ကြောင့်ဖြစ်၏။နိဗ္ဗာန်သည်။ ထိုကြိယာ၏ကရိဏ်းမည်၏။ အာရိယမဂ် ဟူသောကတ္တားကား။ နိဗ္ဗာန်ကြောင့်ကိလေသာကို ပယ်နိုင်သည်။ မဂ်ဟူသောကတ္တား၏ ကရိဏ်းကား။ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နိဗ္ဗာန်သည်။ မဂ်ကတ္တား၏ကရိဏ်းမည်၏။ ။မူလဋီကာကြီး၏အဓိပ္ပါယ်။ ။

ဝိသခ်ါရနိန္နသာတိ။ ဝိသခ်ါရနိန္နသ ဟူသည်ကား။ နိဗ္ဗာန၊ပါဏာသ။နိဗ္ဗာန်၌ကိုင်းညွတ်သော။ ဝိနိမုတ္တသခ်ါရသာတိ။ ဝိနိမုတ္တသခ်ါရသဟူသည်ကား။သမုဒ္ဓေဒပဒိုပသန္ဓိဝိမုတ္တိဟိ။မဂ်ဖိုလ်ဟူသောဝိမုတ္တိတို့ဖြင့်။ သမ္မုခေနစ။ အမှုးပြုသော အားဖြင့်၎င်း။ တပ္ပဋိဗန္ဓဆန္ဒရာဂ ပဟာနေနစ။ထိုသခ်ါရဘို့နှင့်အာရုံအာရမ္မဏိကအားဖြင့်စပ်သော ဆန္ဒရာဂကိုပယ်ဖျက်သောအားဖြင့်၎င်း။ သုဒ္ဓဝိနိမုတ္တသခ်ါရသ။ကောင်းစွာလွတ်ပြိုးသောသခ်ါရတရားဂိုသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ပရမသာသ-ဘာဝေနစ။ လွန်သောသက်သာရာကြီး၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဂတိဘာဝေနစ။ကိုးကွယ်ရာပုန်းအောင်းရာကြီးအဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ပတိဋ္ဌာနဘူတေ။ ထောက်ရာ,တည်

ရာ,ခိုရာ,မှိရာဖြစ်၍ဖြစ်သတဲ့သော၊ ဟိသစ္စံ။ ယင်းဇရာထောက်ရာ,တည်ရာ, မှိခိုရာ,ဟုဆိုသောစကားသည်မှန်၏။နိဗ္ဗာန်အရဟာတောဂတိတိ။ နိဗ္ဗာန် အားဟာတောဂတိ။ဟူ၍ဝတ္တဲ့။ပဒ်ဝါပါဠိတော်၌ပေါ်မူအာင်၏။ အနုဒ်းကာပါဠိ၏အနက်း ။ဆင်သိုရင်းကား။ နိဗ္ဗာန်ဖြင့် ကိုးလသာဒိး။ ခန္ဓာဒိးငြိမ်း၏၊ သို့အတွက်။နိဗ္ဗာန်သည် ဒိးနှစ်ပါးလုံးငြိမ်းခြင်းကိစ္စ၌။က ရိဏ်းဖြစ်၏ဟူသို့။ ။ဤကားအဲ ဒြိက်မှသောတည်း၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ကရိဏ်း ဖြစ်ကြောင်းကို ရေးသားကြသောကျမ်းစကား။ပိဋကတ်တော်သုံးပုံလုံး ပင်ဟုသည်း။ ။နိဗ္ဗာန်သည်။ကင်းဆေးမဖြစ်ဘူးဟူ၍ရေးသားသောကျမ်း ကားဘကျမ်းမျှမရှိပါပေ။ သို့အတွက်။ တရားလို ပြုလုပ်သူကား။ မုံ့ဖွာ လပင်တိ ဝိုကာတည်း။ တရားခံကား ပိဋကတ်တော် သုံးပုံတည်း။ ထို့ ကြောင့်။ ထိုသယ်တိဉ်ကာစကားကို။ ပညာရှိတို့အရေးယူလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

(နိဗ္ဗာန်ကိုခွဲခြားချက်။)

နိဗ္ဗာန်ဟူသည်။ အကြောင်းနိဗ္ဗာန်။ အကျိုးနိဗ္ဗာန်ဟူ၍နှစ်မျိုးရှိသည်။ နိ ရောဂသစ္စာဖွဲ့အစ်သောပရိယတ္တိအသခ်ိတနိဗ္ဗာန်သည်။ကြွင်းသောနိဗ္ဗာန် သုံးမျိုးတို့၏အကြောင်းဖြင့်သောကြောင့်။ အကြောင်းနိဗ္ဗာန်မည်၏။ မဂ် ဇိုလ်ဘို့၏အာဒုံဖြစ်သော။ နိရောဂသစ္စာကို မှတ်ယူလေ။ အကျိုးနိဗ္ဗာန် ကားသုံးမျိုးဖြားဇ်။ ။(၁)အရဟတ္တဖိုလ်ဓိတ္တုပ္ပါဒ်ဟူသော။သဥပါဒိသေ သနိဗ္ဗာန်တမျိုး။ ။(၂)အရဟတ္တဖိုလ်ခဏာဒ္ဒကိုဆေသာတို့၏အကြွင်းမဲ့ ချုင်ငြိမ်းခြင်းဘူသော ကိလေသက္ခယ နိဗ္ဗာန်တမျိုး။ ။(၃)ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဆုံးစွန်သော စုတိစိတ်တော်၏ ချုင်ငြိမ်းခြင်းဟု ဆိုအပ် သော။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ဓာတ်ဟုခေါ်အပ်သော၊အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်တမျိုး။ ဤသို့အားဖြင့်အကျိုးနိဗ္ဗာန်သုံးမျိုးဖြားရသည်။ယင်းကဲ့သို့သောအကျိုး နိဗ္ဗာန်သုံးမျိုးတို့သည်။ အကြောင်း နိဗ္ဗာန်ကြောင့်ဖြစ်ထေသည်ဟု ရဟု မှတ်၊ ။အထက်ကပြဆင့်ခဲ့သောအဋ္ဌကထာဋိကာတို့းများ၌အကြောင်း ဖြစ်သော။ အသခ်ိတပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်ကြောင့်။ အကျိုးဖြစ်သော ကိုထေ သက္ခယသမ္မုတိနိဗ္ဗာန် ဖြစ်ပေါ်သော ရေကြောင်း။ ထင်ရှားပြီး ဖြစ်သော ကြောင့်အဆုံးဒ္ဒါရန်မလင်၊ ။ယင်းအိထေသက္ခယနိဗ္ဗာန်ဖြစ်ပေါ်လာသော ကြောင့်။ခိဏာသဝရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ရုတိနောက်ဘယ်။ ပဋိသန္ဓေကိုမှ ရပ်၍။ အဆုံးသတ်ခြင်း ဟူသော ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ဓာတ် ဟု-ခေါ်အပ်သော

အာထွေးပညတ်သမ္မုတိအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်တမျိုးပေါ်ထွန်းပြန်သတည်း။ ဤသို့ဖြစ်ပေါ်လာရ ခြင်းကား။ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်သဉ္ဇာပရမတ္ထအာသခ်ိဘ နိဗ္ဗာန်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရပါတကား ဟူ၍။ သားသားနားနား။ တနေ့တခြား စင်းစားပြီးမှ။ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်မှတ်လိုက်ပါဘိ။ ကစိဆရာ။ ။

(အဋ္ဌကထာဝါဒချင်းညှိပုံ။)

ပရိဝါပါဠိတော်၌။ နိဗ္ဗာန်အဟောတောဂတိ။ဟုလာ၌ရှိရကား။ ထိုပါဠိတော်ပယ်။ နိဗ္ဗာန်ဟူသောပုဒ်သည်အဆိပါနိဗ္ဗာန်လေးမျိုးလုံးကို ဟောနိုင်ရ၊ ဂတိသဒ္ဒါသည်မူးသောအနက်ကို ဟောသော်လည်း။ အရာဌာန်အားလျော်စွာ ပဋိသန္ဓေဂဂတိ။ ဒိဘဝဂတ်နှစ်ပါးရှိသော လျှင်းပါးရန်ရှိတော့သည်။ထို့နှစ်ပါးတို့တွင်။အဘို့နှင့် အခုကို သာသတိထားရမည်ဖြစ်ပါသောကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအချိပုဒ်၏အခု။ပရမတ္ထအာသခ်ိဘနိဗ္ဗာန်သစ္စာထိုက်သောနိဗ္ဗာန်ကိုကောံယူခဲ့ပါသော်။ ဂတိဟူသောနောက်ကအချပုဒ်၏အရ၌လည်း။ ထိုနှင့်လိုက်လျောအောင်။ ဒိဘဝဂတိကိုကောက်ယူထေ ဟူ။ပြန်တော်မူသိသောပရိဝါအဋ္ဌကထာဆရာ။ဂုဏ်အာဂုဏ္ဍယောသသည်။ ။*နိဗ္ဗာန်အရဟာတောဂတိတိ ဇာထွေပဋိသရဿော။ ။ဟူသော ပါဠိကိုမှီနှိုးတော်မူသတည်း။ ။ယင်းအဋ္ဌကထာကိုဖွင့်၍လည်း။အဝ်ထက်အဆိပါအနုဋိကာဆရာက။ ။*သုဋ္ဌုဝိနိမုတ္တာသခ်ါဓုသပရမသာသ-ဘာဝေန ဂတိဘာဝေနစပတိဋ္ဌာနဘူတေနိဗ္ဗာန်အရဟာတော ဂတိတိဟိထုတ္တံ။ ။ဟူသောစကားကိုမှီနှိုးဆိုတော်မူထေသတည်း။ ။နိဗ္ဗာန်ဟူသောအချိပုဒ်၏အရ၌။ပရမတ္ထအာသခ်ိဘနိဗ္ဗာန်ကို ကောက်ယူခဲ့ပါသော်။ ဂတိဟူသောအချပုဒ်၏အရ၌လည်း။ ထိုနှင့်လိုက်လျောအောင်။ ဒိဘဝဂတိကိုကောက်ယူထေ ဟူ။ပြန်တော်မူသိသောပရိဝါအဋ္ဌကထာဆရာ။ဂုဏ်အာဂုဏ္ဍယော သသည်။ ။*သုစိရံဝိဋ္ဌတ္တာပနိဗ္ဗာနံအဟောတောဂတိဒိဏာသဝဿ အရဟာတော အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုဂတိတိအဏ္ဍော။ ။ဟူသော စကားကိုမှီနှိုးဆိုတော်မူလေသတည်း။ ။*ဝိဘဝေါဂတိဓမ္မာနံ။ နိဗ္ဗာန်အရဟာတောဂတိတိအယံဝိဘဝဂတိနာမ။ ။သဒ္ဒနီတိ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကားဆင်ရှားပြီ။ ။

• အထူးသတိထားရန်အချက်ကား။ ဒိဏာသဝ အရှင်မြတ်တို့၏ ရတိစိတ်ဒေါသ၏အခြားမဲ့ဝတ်။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ထဖန်အသစ်မဖြစ်ခြင်းဟု

သော ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူသော အတ္ထ
ပညတ်တရားသည်။ နိဗ္ဗာနသစ္စာ ထိုက်သော။ ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန် မဟုတ်ရ
ကား။ထိုပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်သည်။ဝိဘဝဂတိမည်၏။ ။ထိုပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်
ဖြင့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။မဂ်,ဖိုလ်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာန
သစ္စာထိုက်သောပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်ကား။ ပဋိသရဏဂဟဂတိမည်၏။ ။(သံ
သရာဝဋ်တရားကြီးကို ချွတ်ပေးတော်မူသောကြောင့်။ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်
သောနိဗ္ဗာန်ကြီးဟူလို)။ ။ဤအနုဋ္ဌကာ။သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာကြီး
ကိုဦးပါဂါရိသောပဋိသရဏာသဒ္ဒါကား။ ကမ္မသကောဂမ္မဒါယာဒေါကမ္မ
မာတာဂမ္မဝိတ္ဘာဂမ္မဗန္ဓုကမ္မသဟာယာဂမ္မပဋိသရဏာ။ဟူသောအ
ဘိဏှသုတ်တော်လာ။ပဋိသရဏာသဒ္ဒါကဲ့သို့။!ကိုးကွယ်ရာဟူသော အာ
နုက်ဒ္ဒြဖြစ်သတည်း။ ။သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာကား။အကြောင်းနိဗ္ဗာန်
ကိုကောက်ယူတော်မူသတည်း။ပရိဝါအဋ္ဌကထာကား။အကျိုးနိဗ္ဗာန်ကို
ကောက်ယူတော်မူသတည်း ။ထိုနှစ်ပါးလုံးပင် အကြောင်း အကျိုးဆက်
စပ်၍ဖြစ်ကြရကား။ဘုရားရဟန္တာတို့၏အလိုတော်မပျက်။ ပါဠိတော်သို့
သက်ဝင်ကြသည်ချည်းတည်း။ ။

ယင်းသို့မဂ်ဖိုလ်တို့၏အာရုံဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သစ္စာနိဗ္ဗာန်သည်,အကျိုး
တရားမဟုတ်သောကြောင့်လည်း။အသင်္ခတ်။အပစ္စယ။ အဟေတုကအနု
ပ္ပါဒိသောမျှားစွာသော်အမည်တို့ဖြင့်ဟောတော်မူအပ်သော တရားကြီးတ
ချဖြစ်တော်မူလေသတည်း။ ။အကြောင်းတရားသာဖြစ်၏။အကြောင်း
တရားဖြစ်ကြောင်းကား။ယခုပြဆိုခဲ့ပြီးသော ပါဠိတော်။ အဋ္ဌကထာ။ ဦး
ကာတို့ဒ္ဒြထင်ရှားလေပြီ။ယင်းသို့တဖက်သတ်တည်းအကြောင်းဟူသော
ကာရဏာပက္ခဒ္ဒြတည်သောအကြောင်းတရားကြီးတခုကိုလျက်။ ကရိဏ်း
မခံရဘူး။ကရိဏ်း မဖြစ်သင့်ဘူး ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှာမထိုက်။မဆိုအပ် မဆို
ကောင်း။ကြားသားမိုးကြိုး။ဆိုလို.မှထွက်နိုင်ပလေကေစိဆရာ။ ။ကေ
စိဆရာသည်။နိဗ္ဗာန်ကိုမသိရိုးဇကန်အမှန်ပဲဗျ။ သို့အတွက်နိဗ္ဗာန်၏ ကြီး
ကျယ်မြင့်မြတ်ကြောင်းကို။ ကေစိဆရာ မှတ်သားရန်ဆောင်ပုဒ်တခုရေး
လိုက်ဦးအံ့။ ။မင်္ဂါနံအဋ္ဌင်္ဂိကောယေဋ္ဌော။ သစ္စာနံစတုရောပဒါ။ ဝိရာ
ဂါသေဋ္ဌောဓမ္မာနံ။ဒ္ဝိပဒါနဉ္စစက္ခုမာ။ ။ဤဓမ္မပဒပါဠိတော်ကို ကျက်
လိုက်ပါဘိ။ ။မင်္ဂါနံ။မဂ်အပေါင်းတို့ထက်။အဋ္ဌင်္ဂေါ။အင်္ဂါငါးစပ်ပါး
ရှိသောအရိယမဂ်သည်။ သေဋ္ဌော။ မြတ်၏။သစ္စာနံ။အလုံးစုံသောသစ္စာ

တို့ထက်။စတုရောပဒါ။သစ္စာလေးပါးတို့သည်။သေဋ္ဌာ။ မြတ်ကုန်၏။ဓမ္မာနုံ။မဂ်ဖိုလ်အမျိုးရှိသောအလုံးစုံသောတရားအပေါင်းတို့ထက်။ဝိရာဂေါ။ နိဗ္ဗာန်သည်။သေဋ္ဌော။မြင့်မြတ်၏။ ဒွိပဒါနဉ္စ။ အခြေခြုန်စွမ်းရှိသောလူနတ်ဗြဟ္မာတို့တွင်လည်း။ ဝါ။တို့ထက်လည်း။ စက္ခုမာ။မျက်စေ့ငါးပါးရှိသောဘုရား ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ သေဋ္ဌော။မြင့်မြတ်၏။ ။ဤပါဠိတော်ဖြင့်။အလုံးစုံသောတရားတို့ထက်။နိဗ္ဗာန်ကိုအမြတ်ဆုံးအကြီးဆုံး။ ကိုးကွယ်ရာပဋိသရဏာတရားကြီးအထွတ် အထိပ်ပါတကားဟူ၍မဲ့မဲ့သဲသဲမှတ်လေ။ ။

*ပက္ခ်ိနံဂတိအာကာသော။မိဂါနံပဝနံဂတိ။
ဝိဘင်္ဂေါဂတိဓမ္မာနံ။နိဗ္ဗာနံအရဟာတောဂတိ။ ။

ဟူ၍ပရိဝါပါဠိတော်၌မိန့်ဆိုတော်မူ၏။။အာကာသော။ကောင်းကင်သည်။ပက္ခ်ိနံ။ ဌက်အပေါင်းတို့၏။ဂတိ။ဘေးမဲ့လွတ်ကြောင်း။ ကောင်းမြတ်သောကိုးကွယ်ရာတည်း။ပဝနံ။ တောအုပ်ကြီးသည်။မိဂါနံ။သားအပေါင်းတို့၏။ဂတိ။ဘေးမဲ့လွတ်ကြောင်း။ ပုနံးအောင်းရာကြီးတည်း။ဝိဘင်္ဂေါ။ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဓမ္မာနံ။ သဒ်တဝတရားအပေါင်းတို့၏။ ဂတိ။ လားရာကြီးတည်း။နိဗ္ဗာနံ ။ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်တရားတော်ကြီးသည်။အရဟာတော။ ခိဏာသဝ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဂတိ။ ကရိဏ်းအဖြစ်ဖြင့်။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူသောကိစ္စကြီးယာကြီးနှစ်ပါးကိုပြီးစေတတ်သော။ကြီးယာသာဓကတရားသတ္တိကြီး။ ရှိကြီးရှိတော်မူရကား။ စင်စစ်ရေ့ချ။ပဋိသရဏဂတိကြီးပါပေတကားကေစိဆရော။ ။ပရိဝါပါဠိတော်ပါဠိ၏အနက်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ဒုက္ခံနိရုဇ္ဈတိဇေတေနာတိဒုက္ခနိရောဓော။ ။ဦးကာကျော်ဗျ။ ။*တံဟိအာဂမ္မသဗ္ဗဒုက္ခံနိဗ္ဗာယတိ။ ။ နေတ္တိအဋ္ဌကထာဗျ။ ။*နိဗ္ဗာနသဒ္ဒါစကရဏာသာဓနောတိဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။မဏိသာရမဉ္ဇူ။ဗျ။ ။

*ဝိရာဂေါတိအာဒိနိနိဗ္ဗာန ဿဝနာမာနိ။တဥ္စိ အာဂမ္မသဗ္ဗ ကိလေသာဝိရဇ္ဈန်။သဗ္ဗရာဂမဒါနိမ္မဒါဟောန်။အာဘောံဂစ္ဆန်။ သဗ္ဗဝိပါသာဝိနံယံဥပေန်။သဗ္ဗေအာလယာ သမုဂ္ဃါတံဂစ္ဆ တီ။ ဝဋ္ဋနိပစ္ဆိဇ္ဇန်။တဏ္ဟာခယန်။ ဝဋ္ဋဒုက္ခံနိရုဇ္ဈတိ။ သဗ္ဗပရိဠာဟာနိဗ္ဗာယန်။ တသ္မာဇေတာနိနာမာနိလဘတိ။ ။အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ။ ။*ပုနရာဂဝိရာဂါဒိနိနဝ

ပဒါနိ နိဗ္ဗတ္တိတလောကတ္တရနိဗ္ဗာနမေဝ သန္ဓာယဝုတ္တာနိ။ တသ္မာရာဂဝိ
ရာဂါယာတိဝါမဒ္ဒနိမ္မဒါယာတိဝါ ဝုတ္တပိနိဗ္ဗာနဿာယာတိ ဇဝမေဝအ
ဏ္ဍာဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နိဗ္ဗာနံဟိယသ္မာတံ အာဂမ္မအာရဗ္ဘပဋိစ္စရာ ဂေါရိဂဇ္ဇတိန
ဟောတိ။ တသ္မာရာဂဝိရာဂေါတိဝုစ္စတိ။ ယသ္မာပနေတံ အာဂမ္မအာရဗ္ဘ
ပဋိစ္စမာနမဒဗုရိသမဒါဒယောမဒါနိမ္မဒါအမဒါဟါနိ်ဝိနသ္တိ။တသ္မါ
မဒနိမ္မ ဒနန္တိဝုစ္စတိ။ ယသ္မာစတံ အာဂမ္မသဗ္ဗာဝိ ကာမဒိပါသာ ဝိနယံ
အဘ္ဘတ္ထံဝါယာတိ။ တသ္မာဝိပါသ ဝိနယောတိဝုစ္စတိ။ ယသ္မာပနတံအာ
ဂမ္မပဋ္ဌကာမဂုဏာလယာသမ္ပယ္ဓါတံ ဂန္ထန္တိ။ တသ္မာအာလယ သမ္ပယ္ဓါ
တောတိဝုစ္စတိ။ယသ္မာစတံအာဂမ္မတောဘူမကဝဋ္ဋံပဒ္ဓိဇ္ဇတိ။ တသ္မာဝဋ္ဋေ
ပဒ္ဓေဒေါတိဝုစ္စတိ။ ယသ္မာပန တံ အာဂမ္မ သဗ္ဗသော တဏ္ဍာခယံ ဂန္ထတိ
ဝိရဇ္ဇတိနိရုဇ္ဈတိစ။ တသ္မာတဏ္ဍက္ခယော ဝိရာဂေါနိရောဓောတိ ဝုစ္စတိ။
ယဲသ္မာပနေတံစတသ္သာယောနိယောပဋိဂတိယောသတ္တာဝိညာဏဋ္ဌိတိ
ယောနဝစသတ္တာဝါသေအပရာပရဘာဝါယဝိနနတောအာဗန္ဓနတော သံ
သိဗ္ဘနတောဝါနန္တိလဒ္ဓဝေါဟာရာ ယာဘဏ္ဍာယနိက္ခန္တံ နိသဒ္ဒ ဝိသံ
ယုတ္တံ။တသ္မာနိဗ္ဗာနန္တိဝုစ္စတိ။ ။သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ။ ။

*သဗ္ဗေဝိသဒ်ါရာသမန္တိဂုပသမန္တိ အနုပုဗ္ဗံမတံ အာပဇ္ဇန္တိဇေတ
နာတိသဗ္ဗသဒ်ါရသမထော။ ။အာဒိမဇ္ဈပရိယောသနံဒိကာ။ ။*စ
တ္ထာဝိဥပါဒါနေဟိ ဥပါဒိယတိတိဥပါဒိဝုစ္စတိပဋ္ဌပါဒါနကွန္ဓာ။ ကိလေ
သပရိနိဗ္ဗာနဟေတုတောသဟဥပါဒိသဒ်ါတေနသောသန ခန္ဓေနာတိသ
ဥပါဒိသောသာ။နိဗ္ဗာနဓာတု။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဟေတုတာယခန္ဓသဒ်ါတဥပါဒိ
သောသနဝိရဟိတတ္တာအနုပါဒိသောသာတိဝိ။ဇံကာရဏာဝေါဟာရေနဒွိ
ဓာနိဗ္ဗာနဓာတုဘာဝတော။ ။သတ္ထိဟ်ဒိကာဟောင်း။ ။ဒေသဒိသာ
ပရမာသောတကေတု။ယံပတ္တာနိဒုက္ခာသုခိနောဘဝန္တိ။ ။သေတကေ
တုစာတ်ပါဠိတော်။ ။

ကျယ်ဝန်းမည်ဖြစ်ပါ၍။ အဋ္ဌကထာကြီးများ၏ အနက်ကို ခြွင်းချန်
လိုက်ပါသတည်း။ ။သေတကေတု။သေတကေတု။ ယံဒိသံ။အကြင်
နိဗ္ဗာန်သို့။ပတ္တာ။ရောက်သောကြောင့်။ နိဒုက္ခာ။ ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။
သုခိနော။ ချမ်းသာကုန်သည်။ ဘဝန္တိ။ဖြစ်ကုန်၏။ ဒေသဒိသာ။ဤနိဗ္ဗာန်
ဟူသောအရပ်သည်။ ပရမာ။ ကြီးမြတ်ပေ၏။ ။သေတကေတုစာတ်
ပါဠိတော်ပါဠို၏အနက်။ ။ထိမှတပါးများစွာရှိကြကုန်သေး၏။ဤမျှသော

စကားရင်တို့ဖြင့်။ ခံဘွာန်သည်။ မဂဓိုလ်တို့၏ အကြောင်း ကိလေသာမီး ငြိမ်းခြင်း၏အကြောင်း။ခန္ဓာငါးပြိမ်းခြင်း၏အကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ တိုက်ယူကြရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသတည်း။ ။

(၂၁၇-အချက်။)

၅။သို့ ဖြဆို ပြီးသော စကားတို့ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာန်ဖြင့် ကိသော သာ ခန်းငြိမ်း ကြောင်းဆင်ရာဇ်သာစွာဖြစ်လေပြီ ထိုနိဗ္ဗာန်ဖြင့်ခန္ဓာခန်းငြိမ်းကြောင်း သာဓကပါဠိကား ။*ယာယဝါအဒါဂတာယပန္တိ မင်္ဂဲအာပဉ္စံသဒ္ဓိကံ ဘာတံ။သာတသင်္ခဒိသဒ္ဓိကဝုပသမသကရောဘာဝေနဝုတ္တာ။ ။ ကထာဘဏ္ဍာဂါရလင်္ကာ။ ။*သာတ်အာသဒ်တာ တုကရဏာဘာဝေန ဝုတ္တာယထာဝုတ္တသဒ္ဒပသမသသဘာဝကတမဘာဝံသန္ဓာယ။ ။က ဆာဝတ္ထုအာနုဒိုကာ။ ။ယင်းမူထဒိုကာ။ အနုဒိကာနှင်ကျမ်းလုံးကပင်။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန ဓာတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗုတိကိရိယာ၏ ကရိုးကားကား။ နိဗ္ဗာန်ပင်တည်းဟု၍တိုက်ရိုက်ပြဆိုခြင်းတော်မူကြသတည်း။သို့အတွက်။ ။ “နစနိဗ္ဗုတိကိရိယာဘာဝေနရာဂါ ဒ်ကသဿဟကာဒီပစ္စယော ဟောတိ”။ ။ဟူ၍ပြဆိုမှားယွင်း ရှာသောလယ်တိုဋိကာစကားသည်။ပါဠိအဋ္ဌကထာ။ ဋိကာအရပ်ရပ်တည်းဟူသော ဝိမုတ်ဘောဓနီနှင့်ဒဠှီကမ္မနီတို့၌ ထိုစကားသာ။ ။ဘ။ တနည်းသော်မူကား။ယာယ။ အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို။ဒဠှဝါတာယ။ရသည်ရှိသော်။ပဉ္စိမစိုင်ဂုံ။ရဟန္တာတို့၏အဆုံးစွန်ဖြစ်သော၊ တိစိတ်တော်သွားသည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကံ။ဘဝန်ပဋိသန္ဓေနှင့် စပ်ခြင်းမရှိသည် ဓာတံ။ဖြစ်၏။သေအသဒ်တာတု။ငြိနိဗ္ဗာန်ကို။တသ အပ္ပဋိသန္ဓိကဝုပသမ သဒ္ဒ၊ထိုပဋိသန္ဓေဓာတ်တော်သိမ်း၍။ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသော နိဗ္ဗုတိကိရိယာ၏။ ကရဏဘာဝေန။ ကင်္ခာဆေးဝါး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။မူထဒိုကာပါဠိ၏အနက်။ ။သာတိ။သာ ဟူသည်ကား။ အသဒ်တာတု။ နိဗ္ဗာန်ကို။ယထာဝုတ္တ သဒ္ဒပသမသ။ အကြင်အကြောင်းဟူ အပ်ပြီးသော နိဗ္ဗုတိကြိယာကို။ သာဓကတမဘာဝံ။ ပြီးစေတော်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ ဓာည်ရော်၍၊ ကရဏဘာဝေန။ ကရိုးကား၏ အဖြာဖြင့်။ ဝုတ္တာ။ ဆိုတော်မူအပ်၏။ ။အနုဒိုကာပါဠိ၏ အနက်၊ ။ယင်းသို့ဖြစ်၏။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဓာတ်ဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗုတိကြိယာဖြင့်ကရိုးကားသည်။နိဗ္ဗာန်ပါဝဲတကားဟူ၍အသက်ဆက်ဆုံးမှတ်။ ။ ယင်း၏အကြောင်း ဖြစ်သောကိလေသပရိနိဗ္ဗာန ဓာတ်ဟု-ဆိုအပ်သော

နိဗ္ဗုတိကြိုယာ၏ ကရိဏ်းကား။ နိဗ္ဗာန်မှတပါးအခြားမရှိ။ နိဗ္ဗာန်သည် ပင်လျှင်ကရိဏ်းပါပဲတကားဟူ၍အသက်ထက်ဆုံးမှတ်။ ။

ယင်းသို့ကိုးလသပရိနိဗ္ဗုတိကြိုယာနှင့်တကွ။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗုတိကြိုယာ နှစ်ပါးတို့၏ ကရိဏ်းသည်။ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူ၍ မဲမဲသဲသဲ မှတ်။ ။ထိုဋ္ဌိကာသစ်ကေစိဆရာကား။ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းမသိ။နိဗ္ဗုတိကြိုယာကိုလည်းမသိ။နိဗ္ဗုတိကြိုယာ၏ ကတ္တားဖြစ်သောမဂ်ကိစ္စ ကိုလည်းမသိ။ထိုမဂ်ကိစ္စကိုပြီးစေတတ်သောကြိယာသာဓကတမသတ္တိကိုလည်းမသိ။ ထိကြိယာသာဓကတမသတ္တိ၏တည်ရာဖြစ်သောသတ္တိမနှင့် ကားနိဗ္ဗာန်ပါပဲ တုံကား။ ထိုနိဗ္ဗာန် တည်းဟူ သောတရား သည် သာလျှင်။ ကတ္တားဖြစ်သောမဂ်အား။အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိအားဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍ ကရိဏ်းဖြစ်ပါသည်တကားဟူ၍။ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမိန့်ကိုယ်တိုင်။ ယခုထက်ထိမဆိုလိုက်ရခြင်းသည်။အံ့ဘွယ်ကောင်းလေ၏။ ။နဟိရာဂါဒိကသကတ္တုနောသဟကာရိဝစ္စယော။ဟုဖြဆိုမှားယွင်းရပြန်သည်မှာ မဂ်ဖြစ်သော ခဏကာလ၌။ရာဂမရှိ-မဖြစ်။ သို့အတွက်။ဂုဏ်းစကားကိုမ ရေးမသားနိုင်။မဂ်၏ကိလေသာပယ်ပုံကိုမသိသောကြောင့်။ ယမ်းဆ၍ ရေးသားသော်လည်း။ဝိဒူကတ်သုံးပုံ လုံးနှင့်ဆန့်ကျင်လေ၏။ ။(ကိုင်းနားထောင်လိုက်စမ်း)။ ။ထိုမဂ်ဖြစ်သောခဏာ၌။ ကိလေသာကားမရှိပါပေ။နိဗ္ဗာန်တရားမူကားရှိတော်မူပါပေ၏။သို့အတွက်။ထိုမဂ်၏သစ္ဆိကဏာကိစ္စကိုပြီးစေ၏။ယင်းသို့ ကတ္တားမဂ်၏သစ္ဆိကရဏာကိစ္စကြိုးကိုင်ပြီးစေတတ်သောနိဗ္ဗာန်တရားတော်သည်။မဂ်နှင့်အတူတကွပြိုင်နက်ကြပါပကောကေစိဆရာ။ သို့အတွက်။မဂ်ကတ္တားနှင့်။ သဟကာရိပစ္စယောကြောင့် သည်ဟူ၍အသက်ထက်ဆုံးမှတ်။ ။ကိုးလသာနှင့်အတူတကွ ပြိုင်ခွ ကရိဏ်းခံရမည်ဟု။ အန္ဓစ်နှစ်-အလလတို့ကကြိုလုံးထုတ်၍။ ကုတ်ကုတ်ပတ်ပတ်စုဆောင်းခဲ့သောအယူကိုဖျက်လိုက်ပါတိ။ ။နိဗ္ဗာန်၏သဘာဝထွန်းတကွနိဗ္ဗာန်ကိုကရိဏ်းထားပုံ ဆုံးဖြတ်ချက်ပြီး၏။ ။

(နိဗ္ဗာန်၏အပြားကိုခွဲခြားချက်။)

နိဗ္ဗာန်ဟူသည်။သမ္မုတိနိဗ္ဗာန်ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်ဟူ၍စုံမျိုးပြား၏။ ။ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်သမ္မုတိနိဗ္ဗာန်သည်။သဉ္ဇပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်။အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဟူ၍စုံမျိုးပြားပြန်၏။ ။ကောက်ယူချန်သရုပ်ကား။အရဟတ္တဖိုလ်၏ခဏာ၌။ကိလေသာတို့၏ကုန်ခန်းသော အဘာဝ ပညတ်သည်။ သမ္မုတိ

သည်ပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်မည်၏။ (၁)။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ရုတိစိတ်တော်၏ အခြားမဲ့ဝယ်။ခန္ဓာအာသစ်မဖြစ်ခြင်းဟူသောအာဘာဝပညတ်သည်။သမ္မုတိအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်မည်၏။(၂)။ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်သည်။သဝိတနိဗ္ဗာန်။ အာသဝိတနိဗ္ဗာန်ဟု နှစ်မျိုးပြားဂြန်၏။ ထိုနှစ်မျိုးတို့ကတွင်။ သဝိတ နိဗ္ဗာန်သည်။ သည်ပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်။ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ဟု နှစ်မျိုးပြားဂြန်လေ၏။ ။ကောက်ယူရန်သရုပ်ကား။အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည်။ဝါ။အရဟတ္တဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ပရမတ္ထသည်ပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်မည်၏။(၃)။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စုတိစိတ်သည်။ ဝါ။စုတိခန္ဓာသည်။ ပရမတ္ထအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်မည်၏။(၄)။ထိုထေးမျိုးသောနိဗ္ဗာန်တို့ကား။မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သစ္စာ.ဖွဲ့အပ်သော။ အာသဝိတဓာတ် ဟု-ဆိုအပ်သော။ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်မဟုတ်ချေ။မဂ်ဖိုလ်တို့၏အာရုံဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကား တပါးသာတည်း။(၅)။ယင်းသို့ဖြစ်၍။ အစုစုပေါင်းနိဗ္ဗာန်ငါးမျိုး။ငါးပါးဖြားသည်ဟု။သေသေချာချာဓုတ်လေ။ ။ဝိဒူကတ်တော်သုံးပုံလုံးတို့၌။ဂ္ဂါရုမဲ့စုနိဗ္ဗာန်ကား။ ဤငါးပါးထက်မပို။ဓာတုပဂိုနိဗ္ဗာန်ကား။ ဤအရာ၌အလိုမရှိအပ်။ထို.ကြောင့်။အနာဂတေဘာဝိသတိ။ ဟု-အစ္ဆကထာ၌ဆိုတော်မူသတည်း။ယခုငိုကာကျော်၌ ဖွင့်ဆိုသော။ ဒုက္ခနိရောဓဟူသောပုဒ်၏အာရုံနိဗ္ဗာန်ကားပဋ္ဌမဖြော်ကောက်ယူအပ်သောနိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်တည်း။ ။

(ထိုနိဗ္ဗာန်ငါးမျိုးတို့ကိုခွဲခြားသောသာဓကပါဠိ။)

*ဣဒါနိသည်ပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုံ ဒသေတုံ တသယောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။တတ္ထတသာတိ ဥပါဒိသေသသ သတောအရဟတော။ ရာဂက္ခယောတိရာဂသသခယောဒိဏောကာရောအာဘာဝေါအစ္စန္တမနုပ္ပါဒေါ။ဧသနယောဧသသေသုပိ။ဧတ္တောဝတာရာဂါဒိနိခယောသဉ်ပါဒိသေသာနိဗ္ဗာနဓာတုတိဒသိတံဟောတိ။ ။ဣတိဝုတ်အဋ္ဌကထာပါဠိ။ ။အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌ရာဂ၏ကုန်ခြင်းအာဘာဝပညတ်ကိုပင်။သဉ်ပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ဟုကောက်ယူဖွင့်ပြတော်မူသည်။ ။(၁)အချက်နိဗ္ဗာန်ပြီး၏။ ။

*ကတမာစတိကွဲဝေအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု။ ဣဓဘိက္ခဝေဘိက္ခု အရဟာဟောတိ ဒိဏာသဝေါဝုသိတဝါကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာဝိမုတ္တော။တသဣဓဘိက္ခဝေသဗ္ဗဝေဒယိတာနိအဘိနန်ဒိတာနိသိတိဘာ

ဝိသဇ္ဇနာ။အယံဝုဉ္စတိဘိက္ခဝေအနုပါဒိသေသာနိဗ္ဗာနဓာတု။ ။ဇာတိဝုတ်ပါဠိတော်။ ။အနုပါဒိသေသသမ္မုတိပညတ်နိဗ္ဗာန်ကိုပြတော်မူသည်။ ။
* သိင်္ဂီဘဝိသဇ္ဇနာတိ ဒုဋ္ဌုပ္ပဿမေနသင်္ခါရဒဓရထ ပဒိုပဿဒ္ဓိယာသိတသင်္ဂီဘဝိသဇ္ဇနာ။အပ္ပဋိသန္ဓိကနိရောဓေနနိဂ္ဂိုဟိသဇ္ဇနာတိအတ္ထော။ ။ဂုဏ်းဇာတိဝုတ်အဋ္ဌကထာ။ ။တစိဝ်ဘဒ္ဒေသပါဠိ။ဒီဃာသဝဝုဋ္ဌိုလ်တို့၏ရတိနေဝက်ဒ္ဓသင်္ခါရဓိးငြိမ် ခြင်း ဟူသောအဘာဝပညတ်။ အတ္ထပညတ်ဟု-သဒ္ဒတ်အဓိပ္ပာယသန္ဓိကင်္ခါရဓဝင်းရားသည်ပင်လျှင်။သမ္မုတိအနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်ဟုကောက်ယူဖွင့်ပြတော်မူသတည်း။ ။ယင်းနိဗ္ဗာန်ကို။ ခန္ဓဖင့်နိဗ္ဗာန်ဟူ၍မှတ်အဓိပ္ပာယ်ကြောင်းကိုလည်း။ ။*တိဏိပရိနိဗ္ဗာနဒဲ့ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ဓာတုပရိနိဗ္ဗာန်တို့။ တတ္ထကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်းဗာဓိပလ္လင်ကအောသိ။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ကုသိနာရာယံ။ ခဓာတုပရိနိဗ္ဗာန်အနာဂတေဘဝိသဘိ။ ။ဟူ၍ပြဆိုတော်မူအပ်သော။ ကောဂ်ဉ္ဇရအဋ္ဌကထာဖြင့်သိအပ်၏။ ။(၂)အချက်နိဗ္ဗာန်ပြီး၏။ ။

*နိဗ္ဗာန သဒ္ဒဿ်ကြိယာနာမ ဣဓ အရဟတ္တဖလံအဓိပ္ပေတံ။ ။ဆဋ္ဌကပါဠိအဋ္ဌကထာ။ ။အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်ဇုပါဒ်ကိုပင် နိဗ္ဗာန်ကောက်ယူသည်။ ။သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနခဘုဝိဇ္ဇာ။ ။အရှင်မဟာကစ္စည်းမထေရ်ဟောတော်မူသောနေတ္တိပါဠိတော်။ ။သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတုတဂူတိအရဟတ္တဖလံအဓိပ္ပေတံ။တဥ္စာညာ ပဋ္ဌာနဿ အာဟ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုဝိဇ္ဇာတိ။ ။နေတ္တိအဋ္ဌကထာ၊ ။ဤပါဠို။အဋ္ဌကထာတို့၌။အရဟတ္တဖိုလ်ဥသော။ပရမတ္ထသဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ကိုပြထော်မူကြသည်။ ။(၃အချက်)နိဗ္ဗာန်ပြီး၏။ ။

*နိဗ္ဗာဒါဝိရာဇဿာယဝိရာဂေါဝိမုတ္တိဿာယဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဿ နဿာယ ဝိရတ္တိဉာဏဒဿနံ အနုပါဒါ ပရိနိဗ္ဗာနဿာယ။ ။ပရိဝါပါဠိတော်။ ။အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနဿာယာတိအပ္ပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနဿာယ။အပ္ပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနသဒ်ိတံ ပစ္စယော ဟေဿတိ။တသ္မိံ အနုပ္ပတ္တေ အဝသံ ပရိနိဗ္ဗာယိဘဗ္ဗ ဟေဿတိ။ ။ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၊ ။ထိုရုတိစိတ်တော်သို့အစဉ်ဆောက်လတ်သော်။ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ဖြစ်ရဘော့မည်ဗျုတည်း။ ။သို့အတွက်။ အကြောင်းဖြစ်သောရုတိုင်တော်ကိုလည်း။ နိဗ္ဗာန်ကောဝဲယူရလေသတည်း။ ။အပ္ပစ္စယပရိနိဗ္ဗာန်ဟုထွာယာတိအာဃတိ ပဒိုသဒ္ဓိယာအကာရေအာဒူတ ပရိနိဗ္ဗာန်ဟုထွာယာ။ရိနိဗ္ဗာန်ဘိနာမ ဒီဃာသဝါနံ သဗ္ဗ

ပန္တိမာရုတိစိတ္တကမ္မစရုပသဒိါတာ။(ခန္ဓာ) တေစသဗ္ဗာကာရတော သ
ရန္တိနာနုသယတာယပုန္ဘဝါယ အာနန္တရာဒိပစ္စယာ နဟောန္တိ။ တဿာ
အာပ္ပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနန္တိ ဝုစ္စန္တိ။ ။ဝိမတိဝိနောဒနိ ဋီကာပရိဝါအဗ္ဘင်။ ။
ရဟန္တာတို့၏ရုတိသည်။အနန္တရစသော ပစ္စည်း မထိုက်သောကြောင့်။
အာပ္ပစ္စယမည်၏။ ယင်းအာပ္ပစ္စယမည်သော ရဟန္တာတို့၏ ရုတိသည်ပင်
လျှင်။အာဘာဝပညတ်ဟူသော ချုပ်ငြိမ်းခြင်းခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့်။ပရိနိဗ္ဗာန်ဟူသော အမည်ကို ရဖြန်ရကား။ ။အာပ္ပစ္ဆ
ယောစတံပရိနိဗ္ဗာနဉ္စာတိအာပ္ပစ္ဆယာပရိနိဗ္ဗာနံ။ ဟူသော ကမ္မဓာရည်း သ
မာသ်ဝိဂြိုဟ်နှင့်အညီ။အာပ္ပစ္ဆယ ပရိနိဗ္ဗာန်မည်၏ ဟူလို။ယင်းနိဗ္ဗာန်ကို
ကား။ရုတိခန္ဓာကိုပင် ကောက်ယူရသောကြောင့်။ ပရမတ္ထနိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်
ရဖြန်၏။ ။အနုပါဒါနိဗ္ဗာန်လည်းမည်၏။ ။(၄)အချက်နိဗ္ဗာန်ပြီး၏။ ။

(ဖြောင့်ချက်။)

ထိုလေးပါးသောနိဗ္ဗာန်တို့သည်။နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်မဟုတ်ကုန်။မဂ်
ဖိုလ်တို့၏အာရုံဖြစ်သော။အသင်္ခတဓာတ်နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ဘူးဟူလို။ ။ထို
မဂ်ဖိုလ်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကား။ ယသဖေါ်ပြအပ်သော နိဗ္ဗာန်
လေးမျိုးတို့၏ ဥပနိဿယဒေကြောင်းဖြစ်ရကား။ ထိုနိဗ္ဗာန်လေးမျိုးတို့၏
အကြောင်းသာဖြစ်သည်။ ။ထိုလေးမျိုးသောနိဗ္ဗာန်တို့တွင်။ကိလေသ
ပရိနိဗ္ဗာန်။ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်နှစ်ပါး၏ အရှေ့မှာ။နိဗ္ဗုတိကြိယာကိုပင် ကောက်
ယူရလေသောကြောင့်။ထိုကြိယာ၏ကရိဏ်းကား။နိရောဓသစ္စာနိဗ္ဗာန်မှ
တပါးအခြားမရှိပြီ။ ။ယင်းသို့ဖြစ်လေသောကြောင့်။ ။ခယသဒိါတော
မဒ္ဂါရာဂါဒယောခေပေတိ။ဟူသောမူလဋီကာဝါကျ၌။နိရောဓသစ္စေန။
နိဗ္ဗာနေန။ဟူသောကရိဏ်းကိုထည့်ပါလေ။သို့အတွက်။ ။သောကောနိ
ရုဇ္ဈတိဇတေနာတိသောကနိရောဓော။ ။ပရိဒေဝါနိရုဇ္ဈတိဇတေနာတိ
ပရိဒေဝနိရောဓော။ ။ဒုက္ခံနိရုဇ္ဈတိဇတေနာတိဒုက္ခနိရောဓော။ ။ဒေါ
မနဿံနိရုဇ္ဈတိဇတေနာတိဒေါမနဿနိရောဓော။ ။ဥပါယာသောနိရုဇ္ဈ
တိဇတေနာတိဥပါယာသနိရောဓော။ ။ဤသို့စသည်ဝိဂြိုဟ်ပြုလေ။ ။

အတိသုန္ဒရကျမ်းဋ္ဌသမုစ္စည်းပိုင်းပြီး၏။

(၂၁၀-၂၁၉-အခက်။)

*ယေသံသဝိတဓမ္မာနံ။ယေဓမ္မာပစ္စယာယထာ။တံဝိဘာဝဓိဟေဒါနိ။ ပဝက္ခာမိယထာရဟံ။ ။သုတ္တိဟ်ပါဠ်။ ။*ဣဒါနိယထာဝုတ္တာနမရူပဓမ္မာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ပဋ္ဌာနနယဝသေန ပစ္စယေဒသေတု ယေသံတျာဒိ အာရဒ္ဓံ။ယေသံပစ္စယေဟိ သဝိတတ္တာ သဝိတာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ ယေပစ္စယဓမ္မာယထာယေနာကာရေနပစ္စယာ ဒ္ဝိတိယာ ဥပ္ပတ္တိယာစ ဥပကာရကာ။ တံဝိဘာဂံတေသံပစ္စယုပ္ပန္နာနံတေသံပစ္စယာနံတာသစ ပစ္စယာကာရသာ ပဘေဒံဣဟ (ဣမသ္မိံသမုစ္စယသဂ်ဟာနဏ္ဍေ)ဌာနေယထာရဟံ တံတံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေသတိတံတံပစ္စယာနံ တံတံပစ္စယဘာဝါကာရာနုရူပံ(ဣဒါနိ)ပဝက္ခာမိတိယောဇနာ။ ။ဝိဘာဝနိဒ္ဒိကာကျော်။ ။(ဣဒါနိန္နာမ်ခ်က် ကိုသေးသချာချာကြည့်လိုက်ပါ)။ ။အာဆုံးဣဒါနိမှာ။ အာဂုဏ်အာနုဂုဏ်ပါ ဏ်ဣဒါနိ။ ။အစက။ဣဒါနိမှာ။အဂုဏ်သုမဂ်ထဏ်ဣဒါနိ။ဟူ၍ခွဲလေ။ ။ ဣဒါနိ။ယခု။ယထာဝုတ္တာနမရူပဓမ္မာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ပဋ္ဌာနနယဝသေန။ အကြောင်အကြောင်ဆိုအပ်ပြီးသော နာမ်ရုပ်တရားတို့၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း။ ပဋ္ဌာန်းနည်း၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပစ္စယေ။ပစ္စည်း တရားတို့ကို။ ဒသေတု ။ ပြအံ့သောငှာ။ယေသံတျာဒိဝစနံ။ ယေသံ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာရဒ္ဓံ။အားထုတ်၊တပ်မှုအပ်၏။ ။ယေသံပစ္စယေဟိ သဝိတတ္တာသဝိ တာနံပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာနံ။အကြောင်အကြောင်းတရားတို့သည်။ ပြုဖြောင်အပ်ကုန် သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ယေဓမ္မာစ္စယဓမ္မာ။ အကြောင် ပစ္စည်းတရားတို့ သည်။ ယထာယေနာ ကာရေန ပစ္စယာ ဒ္ဝိတိယာ ဥပ္ပတ္တိယာစ။ အကြောင် ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကာ။ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ တံဝိဘာဂံ တေသံပစ္စယုပ္ပန္နာနံတေသံပစ္စယာနံတာသစ ပစ္စယာကာရသာ ပဘေဒံ။ ထိုပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့၏ဂုဏ်း။ ထိုပစ္စည်း တရားတို့၏ဂုဏ်း။ ထိုပစ္စည်း၏ သတ္တိဟူသောအခြင်းအရာ၏ဂုဏ်း အပြားကို။(ဣဟာသမုစ္စယသဂ်ဟာနဏ္ဍေ ရေဌာနေ)။ ဤသမုစ္စည်း ပိုင်း၏ အခြားမဲ့၌။ ယထာရဟံ တံတံ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေသတိတံတံပစ္စယာနံတံတံပစ္စယဘာဝါကာရာနုရူပံ။ ထိုထိုသောပစ္စ ယုပ္ပန်တရားရှိလတ်သော်။ ထိုထိုပစ္စည်းတရားတို့၏။ ထိုထိုပစ္စည်း၏အ ဖြစ်ဟူသောအခြင်းအရာအားလျော်စွာ။ ဣဒါနိ။ယခု။ ပဝက္ခာမိ။ အပြား အားဖြင့်ဆိုကြဦးစို့။ ဣတိယောဇနာ။ ဤသို့သောယောဇနာကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ မှတ်အပ်၏။ ။ဒိုကာကျော်၏အနက်အဓိပ္ပါယ်ကားထင်ရှား၏။ ။

(ကေစိဋီကာသမ်ကား။)

"ဣဒါနိုယေသံသဒ်တဓမ္မာနံသဒ်တာသဒ်တ ဘူတာယေဓမ္မာ ယထာ" ယေဟိဟေတာဒိဟိပစ္စယာကာရေဟိပစ္စယာ ဥပကာရကာဟောန္တိ။ တံ့ ဝိဘာဂ် တေသံသဒ်တဓမ္မာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နဘူတာနံ ဝိဘာဂဥစ္စတေ သံပစ္စယ ဓမ္မာနံဝိဘာဂဥစ္စတေသံ ပစ္စယာကာရာနံ ဝိဘာဂဥစ္စ ဣဟာဣမသ္မိံ ဝုစ္စမာနေ ပစ္စယသင်္ဂဟေယထာရဟံပဝတ္တာမိတိယောဇနာ။ ။ဝိဘာဝနိယံပနပစ္စယေဒဒေသေတုန္တိ ဝုတ္တံ။တံဝိဘာဂန္တိ ဣမိနာနသမေတိ။ ။ယဉ္စတတ္ထဣမိဟမသ္မိံသမုစ္စယသင်္ဂဟာနန္တရေဌာနေတိဣဟာသဒ္ဒဿ အတ္ထ ဝိဘာဝနံ ဝုတ္တံ။တံပိနယုဇ္ဇတိ။ ။ဧတသ္မိံဟိအတ္ထေသတိဣဒါနိသဒ္ဒါနိရတ္ထကောဟောတိတိ"။ ။မဏ်ဍာဋီကာသမ်။ ။ထိုမဏ်ဍာဋီကာသစ်တည်းဟူသောကေစိသည်။အာစရိယဝါဒကိုမရသည့်အပြင်။ မန္တလေးမြို့တော်၌ ကြာကြာ မနေဘူးသူ ဖြစ်ရကား။ မိမိ၏အပ္ပဿုတ။ သုတဝေကလွဲ ဖြစ်ကြောင်းကိုဖော်ပြဝန်ခံမိလေ၏။ ။အာရှင် အနုရုဒ္ဓါသည်။ ၎င်းမိမိဆိုလတ္တံ့သောပစ္စည်းဟိုင်း၌။ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်ထွက်(၂၄)ပစ္စည်းဟူသော။ ပစ္စည်းဟိုင်း၏သည်းခြေတို့ကိုပြလတ္တံ့။ ။ဟောတုပစ္စယောသာ။ လ။ အဝိဂတပစ္စယောတိ။ ဟူသော စကားကို ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်မှ။ ကူး၍ ထည့်ပြလတ္တံ့ဟူလို။ ။ဆင်ကောင်ကိုဆိုသဖြင့်။ဆင်ခြေရောဂါကိုယုံမှားမရှိအပ်။ အဝိနာဘာဝနည်းဟူ၍မှတ်လေ။ ပစ္စည်းတို့ကိုပြပြီးအမှု၌။ တံဝိဘာဂဆိုသောအမှုလည်းပါသွားကပြီ။ မပါရှုလေဆောင်။ တားဆီး၍ ထားသော်ထည်း။ ။ယထာဝုတ္တနာမရူပဓမ္မါနံ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋ္ဌာနနယဝဏ္ဏနာ) ပစ္စယေဒဒေသေတုံ။ ဟူသော ဝါကျသံလိုက် ကြိုးနှင့်ဆွဲခေါ်သွားသောကြောင့်။ (တံဝိဘာဂံ) ဟူသော စကားသည်။ နောက်တော်က။ ငါ့ကိုငါ့တန်း၍ပါသွားကပြီ။မျက်စေ့ကိုပွတ်ပြီးကြည့်လိုက်ပါဟူလို။ ။ထို့ကြောင့်။ ပစ္စယေဒဒေသေတုံ။ ဟူ၍တသက်လုံး မှတ်လိုက်ပါ။ ကေစိဆရာ။ ။(ဆောင်ပုဒ်လည်းဟူ၏)။ ။ထို့ကြောင့်။ ။တံဝိဘာဂန္တိ ဣမိနာနသမေတိ။ ဟူသောစကားကို ဖျက်လိုက်ပါဘိ။ ။နောက်က။ ဤဟဣမသ္မိံသမုစ္စယသင်္ဂဟာနန္တရေဌာနေ။ဟူ၍ဋီကာကျော်ဖွင့်ဆိုသည်ကိုဝန်မခံပါပဲ။ ။ဣဒါနိသဒ္ဒါနိရတ္ထကောဟု-အပြစ်ကိုဆိုပြီး၍။ ။ဤဟဣမသ္မိံဝုစ္စမာနေပစ္စယသင်္ဂဟေဟု။ ဟူ၍ပြဆိုပြီပြန်ခြင်းသည်။ဋီကာကျော်၏စကားကွင်းကလွတ်အောင်ချန်သော်လည်း မလွတ်နိုင်ပဲ။ ထိုစကားကွင်း

၌ပင်လျှင်ကျလေ၏။ ။ဤဒါနိုသဒ္ဒါသည်။ကာလကိုလည်းဟော၏။ ဌာန
ကိုလည်းဟော၏။ သို့အတွက်။ကေစိဆရာသည်။ဤအာချက်၌တသက်လုံး
ခုနှသော်လည်း။ဦးကာကျော်၏စက်ကွင်းကိုမလွန်နိုင်ချေ။ ။တနခေါပန
သမယေနဗုဒ္ဓေါဘဂဝါသာဝတ္ထိယံဝိဟရတိအနာထပိဏ္ဍိကသ အာရာ
မေဇေတဝနေ။ ။စသောပါဠိတော်ဖြင့်။ကာလနှင့်ဌာနကိုခွဲခြားမှတ်။ ။
ဤဒါနိဤမသို့ ဌာနေကမ္မပထသံသန္ဓနံနာမဒေဒိတဗ္ဗံ။ ဟူသောအဋ္ဌကထာ
စကားကိုရအောင်ကျက်လေ။ ။ထို့ကြောင့်။အလွန်ရယ်စရာကောင်း
ရကား။ထိုကေစိဆရာ၏စကားကိုဖျက်လိုက်ပါသတည်း။ ။

(၂၂၀-အာချက်။)

''ဝိဘာဝနိယံပနတဒုဘယံဝိဇ္ဇုပဒဋ္ဌိသဒ္ဒါဝိညာဏာသဟဂတန္တိ ဝုတ္တံ။
တံအနုပပန္နံ''။ ။မဲ့ဌာဋီကာကေစိ။ ။*ပဋိသန္ဓိဝသေန· ဇကူနဝိသ
တိဝိဓံပဝတ္တိဝသေနဒွိတ္တိံသဝိဓံဝိပါကစိတ္တံ ဝိညာဏံနာမ။နာမဥ္စရူပဥ္စ
နာမရူပံ။တတ္ထ နာမံ ဇာဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယံ။ ရူပံပနဘူတုပါဒါယဘေဒ
တောဒုဝိဓံကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပံ။ တဒုဘယံဝိ ဇာဝပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏသဟဂ
တန္တိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာ။ ။ပဋိသန္ဓိဝသေန။ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်း
အားဖြင့်။ဇကူနဝိသတိဝိဓံ။တခုယုတ်နှစ်ဆယ်အပြားရှိသော။ ။(ဝိပါ
ကစိတ်ကိုခွဲစဝ်ပါ)။ ။ပဝတ္တိဝသေန။ပဝတ္တိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ဒွတ္တိံသဝိဓံ။
သုံးဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိသော။ ဝိပါကစိတ်ကို။ဝိပါက်စိတ်သည်။ ဝိညာဏံနာ
မ။ဝိညာဉ်မည်၏။နာမဥ္စ။နာမ်သည်လည်း။ရူပဥ္စ။ရုပ်သည်လည်း။ နှာမရူ
ပံ။နာမ်ရုပ်။တတ္ထ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ဇဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယံ။ ဝေဒနာစသော
ခန္ဓာသုံးခုအပေါင်းသည်။ဇာဝ။ဤနာမရူပဟူသောပုဒ်၌။နာမံ။ နာမ်မည်၏။
ပန။ရူပံ၏အရမှာမူကား။ဘူတုပါဒါယဘေဒတော။ ဘူတရုပ်။ ဥပါဒါရုပ်
အားဖြင့်။ဒုဝိဓံ။နှစ်ပါးပြားသော။ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပံ။ ကမ္မဇရုပ်သည်။ရူပံ။
ရုပ်မည်၏။ တဒုဘယံဝိ။ ထိုနှစ်ပါးလုံးကိုဆည်း။ဇာဝ။ ဤအချာဒွိ။ ပဋိသန္ဓိ
ဝိညာဏသဟဂတန္တိ။ပဋိသန္ဓိဝိညာဉ်နှင့် တကွဖြစ်သော နာမ်ရုပ်ဟု၍။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။မှတ်အပ်၏။ ။ဝိဘာဝနိဋီကာကျော်ပါဠိ၏အနက်။ ။ဤဝိဘာ
ဝနိဋီကာ၏စကားကို။မစုံဘူးဟူ၍ဆိုခြင်းသည်ကား။ဝိဘာဝနိဋီကာက
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာစကားများကို အကုန်ကူး၍မထည့်နိုင်။
ယင်းသို့အကုန်ကူး၍ မထည့်သော်လည်း။ ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပံ။ဟူ

သောပုဒ်၌။ မရဏနိတ္ထတိုက်ရိုက်အာဒေဘဝ်ကုအဓိပ္ပါယ်ကား။ ဤမှုပဲဟူ၍ မှတ်ပါဟုဖြစ်ဆိုသည်။ ။

* အာတ္ထပကရဏာသိဂ်ါ။ ကြွစဲတ္ဝါကာလဒေသတော။ သဒ္ဒတ္ထာဝိဘင်္ဂိယန္တိ။ နသဒ္ဒါဒေယဝကေဝလံ။ ။

ဟုသောသဒ္ဒါကျမ်းစကားနှင့်အညီ။ နာမရူပပစ္စယာသင်္ခါယတနံ။ဟူသောနောက်ပုဒ်ကိုထောက်၍ဂျင်း။ ဂဗ္ဘသေယျကဝသေဒဝါပုရိမံအနုပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပနတော။ဟူသော ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ဂျင်း။ ဂဗ္ဘသေယျကာဒိုလ်တို့ဇ်ပဒိုသန္ဓေကိုဟောဒေတာ်မူသောပုဒ်ဖြင့်ရကား၊ ထိဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့ဇ်၏ပဒိုသန္ဓေအခိုက်၌။ ပစ္စည်း။ပစ္စယုပ္ပန်ကိုသာမရဏဖြစ်တော်မူသောအချက်တွင်ပါ၏သော။ ဒိညာဏာဇာပဋိယာနာမရူပံ။ အရူပဝိညာဉ်ကို။ ပဒိုသန္ဓေဝိညာဉ်ကိုဆော်။ နာမံကို။ နာမကွန္ဓာသုံးပါးကိုကောက်။ ရူပံကိုကလာပ်သုံးစည်း။ ရုဝ်သုံးဆယ်၊ ကလာပ်နှစ်စည်း၊ မျက်နှစ်ဆယ်တို့ကိုကောက်လေဟုလို။ ။ အာဒိဒိပကနည်းဖြင့်သည်ဟု၍ ဌသေဘာမဆားပါပဲ။ မာနတရားအာဒေကြီးဘိစီးလျက်။ တံအနုပပန္နံ။ ဟု၍စွပ်စွဲသောဦးကာသစ်စကားသည်။ အကျိုးမရှိနိုရဏ္ဍကဖြစ်သေ၏။ ။

(၂၂၁-အချက်။)

*တတ္ထတယောအဒ္ဓါဒ္ဓါဒသဂ်ါနိဒိသတာကာရောတိသဒ္ဓိစတုသင်္ခေပါတိကိဘဒ္ဒုနာနိဒ္ဒေမ္ဟလာနိစဝေဒိတဗ္ဗာန်။ ။သဂ်ိုဟ်ပါဒ်။ ။*အာတတိသတတိဂဏ္ဌတိပဝတ္တတိတိအဒ္ဓါ။ကာလော။ ။ဝိဘာဝဒ်ဦးကာထော်။ ။ ''ယံပနဒါဘာဝနိယံ အာတတိသတတံဂဏ္ဌကိ ပဝတ္တတိကိ အဒ္ဓါထိဝုတ္တံ။ တံနသုန္ဒရံ။ ။ဌဝ်ဟိသတိအဒ္ဓါနန္တိုးသိဇ္ဈတိ။ သထာအဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နောတိ'' ။ ။မ့ဈ်ရှာဦးကာသစ်ကေစိ။ ။ထိုဦးကာသစ်ကေစိစကားသည် မှားဇ်၏။ ကာလအဂ္ဂန်ကိုဟောသောအဒ္ဓါသဒ္ဒါသည်။ အဒ္ဓါဟူ၍လည်းရှိဇ်၏။ နအာကွာနှင့်အဒ္ဓါန် ဟူ၍လည်း ရှိဇ်၏။ ။ထိုနှစ်ပုဒ်တို့ဂ််မတွေ့ဘူးသောကြောင့်၊ ကေစိဆရာက။ အဒ္ဓါနဟုရင်မပြီးနိုင်ဘူးဟူ၍။ဦးကာကျော်ဒိုကြိုဟ်ကို။ မကောင်းဘူးဟု-ဆိုခြင်းသည်မသင့်။ ။*ဒိဃသဿအဒ္ဓါန္တရောအာယေနဒုကိယံသူဂ်ိယမတ္ထာလံပါတုဘာတိ။ ။စသောအဂ််ကြွိဂ််အဒ္ဓကထာ။ ဝိသဒ္ဒါမဂ််အဋ္ဌကထာတို့ဒ််။ အဒ္ဓါဒု-ဓာတု-ဖြစ်၏သည်။ ။*ဂဘဝ်ဒ်နောဒ်သောကသ၊ စသော ဒမ္မပဒပါဠိတော်စသည် တို့ဒ််၊ ရှင်းနည်းတူ။ အဒ္ဓါ-နေရာမည်။ ။*အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော။ဟူသောဝိနည်းပါဠိတော်ဘို့ဒ််။ အဋ္ဌကထာဟု၍ စွပ်စွဲ

နေရမည်။ ။ယင်းကဲ့သို့အနက်မထူးပါပဲ။ပုဒ်နေသာထူးခြားခြင်းသည်။ အကြောင်း အသို့နည်း။ ။မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မှ မဟုတ်။ ပစ္စည်းထူးသောကြောင့်သာဟူ၍။ အသက်ထက်ဆုံးမှတ်လိုက်ပါကေဇ ဆရာ။ ။(၁)အတတိတိအဒ္ဓါ။ ။(၂)အတတိတိအဒ္ဓါနံ။ ။ဆောင် ပုဒ်ဟုမှတ်။ ။(၁)အကရိတိကတွာ။ ။(၂)အကရိတိကတွာန။ ။ထင်း ကိုဆောင်ပုဒ်တမျိုးဟုမှတ်။ ။ဤဆောင်ပုဒ်ကို။အသက်ထက်ဆုံးကေစ် ဆရာမှတ်စေလိုကြောင်းကို။ကျွန်ုပ်မြော်လင့်သည်။ ။

(၂၂၂-အချက်။)

*အဝိဇ္ဇာတဏှုပါဒါနာစ ကိလေသဝဋ်။ ကမ္မဘဝသင်္ခါတောဘဝေ ကဒေသော သင်္ခါရာစ ကမ္မဝဋ်။ဥပပတ္တိ ဘဝသင်္ခါတော ဘဒေဝ ကဒေ သောအဝသေသာစဝိပါကဝဋ်တို့တိကိဝဋ်ဥာနိအဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေနဒွေ မူလာနိစဝေဒိတဇ္ဇာနိ။ ။သင်္ကိုဟ်ပါဠ်။ ။အဝိဇ္ဇာ။အဝိဇ္ဇာဝုင်း။တဏှု ပါဒါနာစ။တဏှာ။ဥပါဒါနိတ္ထိဝုင်း။ကိလေသဝဋ်။ ။ကိလေသာဝဋ်မည်၏။ ကမ္မဘဝသင်္ခါတော။ကမ္မဘဝဟုဆိုအပ်သော။ဘဝေကဒေသောစ။ဘဝ တစိပ်သဉ်ဝုင်း။သင်္ခါရာစ၊သင်္ခါရတ္ထိသဉ်ဝုင်း။ကမ္မဝဋ်။ ။ကမ္မဝဋ်မည်၏။ ဥပပတ္တိဘဝသင်္ခါတော။ ဥပပတ္တိဘဝဟုဆိုအပ်သော။ဘဝေကဒေသော စ။ဘဝတစိပ်သည်ဝုင်း။အဝေသသာစ။ကြွင်းသောတရားတို့သည်ဝုင်း။ ဝိပါကဝဋ်။ဝိပါကဝဋ်မည်၏။ဤတို့။ဤသို့။တိကိဝဋ်ဥာနိ။ဝဋ်သုံးပါးတို့ကို ဝုင်း။အဝိဇ္ဇာတဏှာဝသေန။အဝိဇ္ဇာတဏှာ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ဒွေမူလာနိ စ။မူလနှစ်ပါးတို့ကိုဝုင်း။ဝေဒိတဇ္ဇာနိ။သိအပ်ကုန်၏။ ။သင်္ကိုဟ်ပါဠ်၏ အနက်။ ။*ကမ္မဘဝသင်္ခါတောဘဝေကဒေသောတိဇ္ဇေ အာယတိ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယ စေတနာဘဝေါနာမ။ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ ဇာဝ ပဋိသန္ဓိ ယာပစ္စယစေတနာသင်္ခါရာတိဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်။ ။ ဝိနည်းငါးကျမ်းအဖွင့်သာရတ္ထဒီပနီဋီကာကြီးဌီလည်း။သည်အတိုင်းရေး သားလေသည်။ ။ဤဋီကာကျော်ဌီ။ အယမေတေသံဝိသေသော။ ဟူ၍ ဖြစ် ၏။ အယမေတ္ထတေသံဝိသေသော။ ဟူ၍ဖြင့်း မဆိုပဲ။ သာမညသာ ဆို တော်မူ၏။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌီကား။ အသေအာချာပင် ဆိုးတော်မူလေ သည်။ ။ဆိုသည့်အတိုင်းလည်းပါဠိတော်နှင့်ညီပေစွဉ့်။ ။ပါဠိဟော်နှင့် ညီရုံမျှမက။ပါဠိတော်ကိုပင်အနက်ပေးပြသောစကားချည်း ဖြစ်မှတ်။ ။ (သေသေချာချာကြည့်လေ)။ ။(ဘဝစက်သည်နှစ်ပါးဂိုမဂိုကိုကြည့်)။

(ကြည့်သော်ဂိုဏ်)။ ။အဝိဇ္ဇာမူလကဘဝစက်၌။ သခ်ါရပါ-မပါ ကို လည်းထင်၍ကြည့်။ ။(ကြည့်လျှင်ပါဏ်)။ ။ပါလျှင်ယခုပစ္စုပ္ပန် ပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်းဟုတ်မဟုတ်ကိုကြည့်ပါ။ ။(ကြည့်လျှင်ဟုတ်၏)။ ။ အဝိဇ္ဇာမူလကဘဝစက်ကို။ အဋ္ဌကထာဆရာကြီးများက (ပုဂိုမ) ဘဝ စက်ဟုခေါ်မခေါ်ကိုကြည့်။ ။(ကြည့်လျှင်ခေါ်၏)။ ။ယင်းသို့ခေါ်ခဲ့ သော်။ ။ပုဂိုမကမ္မဘဝသို့ ဤဝပဋိသန္ဓိယာပစ္စယစေတနာသခ်ါရာတို ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဟူသောဋီကာကျော်စကားသည်။ပါဠိတော်အတိုင်းပါပဲတ ကား။ ။ဘဝပစ္စယာဇာတိ။ဟူသောတဏှာမူလက။ဘဝစက်ကို(ပန္နိုမ) ဘဝစက်ဟူ၍အဋ္ဌကထာကြီးများက။ခေါ်မခေါ်ကိုကြည့်ပါ။ ။(ကြည့် လျှင်ခေါ်၏)။ ။ယင်းသို့ခေါ် ခဲ့သော်။ ။အာယတိ ပဋိသန္ဓိယာပစ္စယ စေတနာဘဝေါနာမ။ ဟူသော ဋီကာကျော် စကားသည်။ ပါဠိတော်အ တိုင်းပါပဲတကား။ ။ဘဝမည်သောကံသည်။ သခ်ါရမမည်ရပါဘူး။ သခ်ါရမည်သောကံသည်။ ဘဝမမည်ရပါဘူးဟူ၍။ နှုတ်ကျ။း နှုတ်လွန် များကိုဆိုပါသလော။ ။သည်လိုလည်း။ ဋီကာကျော်ကမဆိုပါတ ကား။ ။(သေသေချာချာကြည့်လေ)။ ။ထို့ကြောင့်။ ။"ယံပနဝိ ဘာဝနိယံကမ္မဘဝသခ်ါတောဘဝေကဒေသောတိ ဇာတ္ထ အာယတိံပဋိ သန္ဓိယာပစ္စယစေတနာသခ်ါရာတိဝေဒိတဗ္ဗာတိဝုတ္တံ။တံဇာနယူဇ္ဇုတိ"။။ ဟု-ရေးသားခြင့်သည် မသင့်။ ပါဠိကိုလည်းမှန်အောင်ကျိုးထည့်ပါကော စိဆရာ။ပါဠိအာကူးမှားနေသည်။ ။အာယတိံပဋိသန္ဓိယာပစ္စယစေတ နာဘဝေါ။ ဟူ၍သာပါဠိ၌ရှိရမည်။ ။ဤအချက်၌။ကစိဆရာစွပ်စွဲမှား သောကြောင့်။ယခုဖေါ်ပြသောအဓိပ္ပါယ်ကိုတွေ့ရှိက။ နောင်တ-တဘန် ဟူပန်ခြင်းတို့သည်။ပြင်းစွာနှိပ်စက်ကုန်မူငြားအံ့လည်းမဆို။ ။

(၂၂၃-အချက်။)

*ဆဓာနာမန္တာနာမသာ။ ပဋ္ဌဓာနာမရူပိနံ။ဇကဓာပုနရူပသာ။ ရူပံနာ မသာစေကဓာ။ ။ပညတ္တိနာမရူပါနိ။ နာမသာဒုဝိဓာဒွယံ။ ဒွယာသာနဝ ဓာစေကိ။ဆဋ္ဌိဓာပစ္စယာကထံ။ ။သကြိုဟ်။ ။နာမံ။နာမ်သည်။ နာ မသာ။နာမ်အား။ဆဓာ။ခြောက်ပါးအပြားအားဖြင့်။ပစ္စယော။ကျေးဇူးပြု တတ်သည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။နာမရူပိနံ။နာမ်ရုပ်တို့အား။ ပဋ္ဌဓာ။ငါးပါးအ ပြားအားဖြင့်။ပစ္စယော။ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ။ဖြစ်၏။ပုနံ။ တ ဘာနံ့။ရူပသာ။ရုပ်အား။ဇကဓာ။တပါးအပြားအားဖြင့်။ပစ္စယော။ကျေးဇူး

ပြုတတ်သည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။(နာမ်ကကျေးဇူးပြုပုံ)။ ။ရှုပဲ။ရုပ်သည်။နာမသဿ။နာမ်အား။ဇကဓာ။တပါးသောအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ပစ္စယော။ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ပညတ္တိနာမရှုပါနိ။ပညတ်နာမ်ရုပ်တို့သည်။နာမသဿ။နာမ်အား။ဒုဝိဓာ။နှစ်ပါးသောအပြားအား ဖြင့်။ပစ္စယော။ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဒွယံ။နာမ်ရုပ်နှစ်ခု သည်။ဒွယဿ။နာမ်ရုပ်နှစ်ခုအား။နဝဓာ။ကိုးပါးအပြားအား ဖြင့်။ဝါ။ကိုးပစ္စယသင်္ဂိအား ဖြင့်။ပစ္စယော။ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။ဇင်းသင်္ကြိတ်ပါဠိ၏အနက်။ ။ဤအဓိပ္ပါယ်ကားပေါ်၏။ ။*နာမံစ တုက္ခန္ဓသင်္ခါတံနာမံတာဒိသဿနာမဿဆဓာဆဟာကာရေဟိပစ္စယောဟောတိ။ တဒေဝနာမရုပိနံသမုဒိကာနံပဋ္ဌာပစ္စယော ဟောတိ။ရုပဿပုနဘူတုပါဒါယဘေဒဿဇကဓာပစ္စယောဟောတိ။ရုပဋ္ဌနာမဿ ဇကဓာ ပစ္စယော။ ပညတ္တိ နာမရုပါနိ နာမဿဒွိဓာ ဒွိပ္ပကာရာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ဒွယံ ပန နာမရုပဒွယံသမုဒိတံ ဒွယဿတာဒိသဿနာမရုပ ဒွယဿနဝဓာပစ္စယာစေတိဇ ဝံပစ္စယာဆဗ္ဗိဓာဒ္ဒိတာ။ ။ဝိဘာဝနိဋ္ဌ ကာကျော်။ ။နာမံစတုက္ခန္ဓသင်္ခါတံနာမံ။ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးသည်။ တာဒိဆဿနာမဿ။ ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော နာမ်အား။ဆဓာ-ဆဟာကာရေဟိ။ခြောက်ပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ပစ္စယော။ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ တဒေဝနာမရုပိနံ သမုဒိတာနံ။ ထိနာမ်ရုပ်အပေါင်းတို့အား။ ပဋ္ဌဓာ။ ငါးပါးသောအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ပစ္စယော။ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ။ဖြစ်၏။ပုန။ တဘာန်။ ရုပဿဘူတု ပါဒါယဘေဒဿ။ ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်အားဖြင့် ပြားသော ရုပ်အား။ဇကဓာ။တပါးသောအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ပစ္စယော။ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ရုပဋ္ဌ။ရုပ်သည်သည်း။နာမဿ။နာမ်အား။ဇကဓာ။ တပါးသောအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပစ္စယော။ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ပညတ္တိနာမရုပါနိ။ ပညတ်။ နာမ်ရုပ်တို့သည်။ နာမဿ။နာမ်အား။ဒွိဓာဒွိပ္ပကာရာ။နှစ်ပါးအပြားအား ဖြင့်။ပစ္စယာ။ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ဟောန္တိ။ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒွယံပနနာမရုပဒွယံသမုဒိတံ။ နာမ်ရုပ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်ကား။ ဒွယဿတာဒိသဿနာမရုပဒွယဿ။ ထိကဲ့သို့သောနာမ်ရုပ်နှစ်ခုအပေါင်းအား။ နဝဓာ။ ကိုးပါးအပြားအားဖြင့်။ ပစ္စယာ။ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ဣတိဇံ။ဤသို့။ပစ္စယာ။ ပစ္စည်းတို့သည်။

ဆဗ္ဗိဓာ။ခြောက်ပါးသောအရဒ်အပုံ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ဋ္ဌတာ။တည်ကုန်၏။ ။
ဝိဘာဝနိဋ္ဌကာပါဠိ၏အနက်။ ။

(မှတ်ရန်အချက်။)

ဒွိဓာဒွိပ္ပကာရာပစ္စယာ။ဟူသောပုဒ်၌။ပစ္စယသန္ဒါသည် ဒြဗ်ဟောပုဒ်မဟုတ်။ ။ပစ္စယော။ဥပကာရကော။ဟူ၍။ပဋ္ဌပကြိုက်အဋ္ဌကထာ။ မူလဋီကာ။အနုဋီကာကြီးတို့မှာဆိုတော်မူကြသည့်အတိုင်း။ ကျေးဇူးပြုခြင်းကြိယာကိုသာဟော၏။ ။ထိုကြောင့်။ ။ဒွိဟိပကာရေဟိပစ္စယာဥပကာရကာဒွိပ္ပကာရပစ္စယာ။ ။ဟူ၍ဝစနတ္ထပြုလုပ်သောအခါ။ပစ္စယဟူသောနောက်ပုဒ်ကား။ ကတ္တုသာဓိဖြစ်၍ပစ္စည်းဒြဗ်ကိုကောက်ယူရ၏။ ယင်းသို့ကတ္တုသာဓိမလုပ်ပဲ။ ။ဒွိဟိပကာရေဟိပစ္စယတာဒွိပ္ပကာရပစ္စယာ။ ။စသောမူလဋီကာကြီးတို့အာဘော်အတိုင်း။ ဘာဝပဓာနပုဒ်စသည်ကြံ၍ဝိဂြိုဟ်ဆိုကြလေ။ ယင်းသို့ဝိဂြိုဟ် ဆိုသောအခါ။ နောက်က-ဆဓာ-ဆဟာကာရေဟိပစ္စယောဟောတိ။ဟူသောအဖွင့်နှင့်တစားတည်းဖြစ်လေ၏။ဋီကာဆရာသည်လည်း။သည့်အတိုင်းအာဘော်ထားတော်မူ၏။ ။ထို့ကြောင့်။ ပကာရသဒ္ဒါကိုမြင်ရုံနှင့်။အာကာရပစ္စယသတ္တိဗျာပါရကိုမကောက်မယူတတ်ပဲ။ ။“ယံပနဝိဘာဝနိယံပညတ္တိနာမမရူပါနိနာမသဒ္ဒါဓာဒွိပ္ပကာရာပစ္စယာဒေါ်တိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။ပစ္စယကထာဟိနာမပစ္စယတောပစ္စယုပ္ပန္နတောပစ္စယသတ္တိတောတိ တိဟိပကာရေဟိဝုတ္တာယေဝသုဝုတ္တာဟောတိတိ”။ ။ဟူ၍ပြဆိုမိမှားပြန်သော။ရေ့ရှုဋီကာသစ်စကားကိုဖျက်မှတော်မည်ဟူလို။ ။ဤကားဋီကာသစ်ကဆရာ၏အဆိုအတိုင်းပင်ဖြေချက်တည်း။ ။ဋီကာကျော်ဆရာဖြတ်၏အာဘော်ကား။ဒွိဓာဒွိပ္ပကာရာ။ ဟူ၍ဆိုသည်မှာ။ပစ္စည်းနှင့်ပစ္စယုပ္ပန်ကိုဆိုသည်မဟုတ်။ပစ္စည်းအမျိုးနှစ်ပါးကိုသာဆိုတော်မူပေသတည်း။ ။ အာရမ္မဏာဟူသောအဓြား။ ဥပနိဿယဟူသောအဓြား။ ယင်းနှစ်ပါးကိုသာ။ဒွိပ္ပကာရကောက်လိုက်ပါဟူလို။ ။သို့အတွက်။ဋီကာသစ်ကိုဖျက်သည်ဘက်ကကျွန်ုပ် သဘောတူသည်။ ။ထိုကေစိဆရာသည်။ ဒွိဓာဒွိပ္ပကာရာပစ္စယာ။ဟူသောဋီကာကျော်ပါဠိကို။အနက်ထင်ဟန်မရှိ။သို့အတွက်။ပစ္စယကထာဟိနာမ။ ဟူသော-မိကျောင်းမင်းအား။ ရေခင်းဖြစ်ကားကိုရေးမှားဃသတည်း။ ။

(၂၂၄-အချက်။)

"ယံပနဝိဘာဝနိယံဂရုကတန္တိဂရုံကတွာပစ္စဂ်ဝက္ခိတန္တိအာဒိဝုဒ္ဒံ။ တံအနုပပန္နဲ"" ။ ။ဋီကာသစ်ကေစိ။ ။ဤစကားကိုဖြေပို့ရာမလို။ ။ အကြောင်းမှာ။သင်္ကြိုဟ်ကျမ်းကိုမှင့်သော ကျမ်းဖြစ်၍။ စကားဖြည့်စရံ ခဲ့ထောက်ကိုချုံး၍ ဆိုရသည်။အဋ္ဌကထာကြီးတို့၏ စကားကိုကုန်အောင် လျော်ရာသို့ထည့်သွင်းရမည်ဟူသို့၊ ။ဤအကြောင်းကို။ယူတတ်သော သူမှန်က။သိရမည်တည်း။ ။နောက်ကိုလည်း။ဤအနုပပန္နပုဂ္ဂိုလ်ကို ကျွန်ုပ် မဖြေလိုကပြီ။ ။နည်းလေးဆယ်ကို သင်အံဘူးသောသူတို့က။ ယထာရုဟ်။ယူဆံတော်မူကြစေကုန်သတည်း။ ။

(၂၂၅-အချက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနယထာရုဟံအဋ္ဌကထာဒီဟိဒယော။လ။သော နာသနဋ္ဌာတိဝိယောဇေတွာရာဂါဒယောဟိအဋ္ဌကထံနိပ္ပါဒိကာ။ပုဂ္ဂလာဒယောဇဟိဒ္ဓါသေဝိတာတိဝုတ္တံ။တံနသုန္ဒရံ။ ။နဟိအတ္တနောပရသန္တာနရာဂါဒယောပရသန္တာနရာဂါဒီနံဇလဝ နိသယာနဟောန္တိ။သမာနဆန္ဒနာနံဇာတိပုရိသာဒီနံမနောပဒေါသိကဒေဝါဒီနဉ္စတ္ထရာဂါဒယောနိဒဿနံ။ ။

ဋီကာသစ်ကေစိဆရာကား။သဒ္ဒါမဟာတ်ရုံသာ၌ရှိရသည် မဟုတ်ပေ။ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်လာ(၂၄)ပစ္စည်း၏သရုပ်သဘောတို့ကိုနေရာကျနား မလည်ပါပဲနှင့်။ ။"နဟိအတ္တနောပရသန္တာနရာဂါဒယော ပရသန္တာနရာဂါဒီနံ ဇလဝနိသယာနဟောန္တိ။ သမာနဆန္ဒနာနံ ဇာတိပုရိသာဒီနံ မနောပဒေါသိက ဒေဝါဒီနဉ္စတ္ထ ရာဂါဒယောနိဒဿနံ" ။ ။(တဲ့ကြည့်ကြဗျ)။ ။ဤဋီကာသစ်စကားသည်။ပါဠိ။ အဋ္ဌကထာများသို့မသက်သည့်အပြင်။ ။ပစ္စည်းအမျိုးအမည်ကိုဓ-နားမလည်ကြောင်းကို။ဓိဓိစကား က။ဓိဓိအပေါ်၌သက်သေခံလျက်ရှိလေပြီ။ ။ဤဒွိဓိနိုးမယောကျားတို့၏မေထုန်ဓိဝဲခြင်းတို့မှာ။ တူသောဆန္ဒရှိကြရကား။ ထိုသူတို့၏ရာဂတရားသည်။ပ ကတူပနိသယပစ္စည်းပါတဲ့ဗျား။ ။မ နောပဒေါသိကနတ်တို့၏။ သူတပါးတို့၏စည်းစိမ်ဒွိကဝ်ငြိုခြစ်မှားခြင်းစ သောကိုးလသာတရားတို့သည်။ ဆိုအာရုံဟူသောဇဟိဒ္ဓ တရားကြောင့်။ အာရမ္မဏိက အဋ္ဌင်္ဂိကတရားတို့သည် ပျက်စီးကုန်ရကား။ ပကတူပ နိသယပစ္စည်း။ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ကြတာပဲတဲ့ဗျ။ ။(ဤသို့သေသေချာချာ ယဲ့

ရာလေ၏)။ ။ဝိဒုကတ်သုံးပုံနှင့်ဘိလာစကားတို့ကိုရေးသား မိလေသောကြောင့်။ကြီးကျယ်သောပြစ်ချက်ကြီးတခုကိုရရှိပြန်လေသတည်း။ (ပဉ္စာန်းပါဠိတော်ကြီးကိုကြည့်လိုက်စမ်းဗျား)။ ။*အာရမ္ဘကူပနိသယောချဂဲ့ဂရုံကတွာ အာသာဒေတိအာဘိနန္ဒတိ။ တံဂရုံကတွာ ရာဂေါဉပ္ပဇ္ဇတိ။ ။(မြင်ပါစုံဗျာ)'။ ။ကေစိဆရာက။သမာနဉ္ဆန္ဒဖွယ်ဖွယ်သမာပတ္တိ။ ဟူသောဝါကျသွားမှာ။ ပကတူပနိသယ ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်ဆို။ကျမ်းမရှိပါပဲနှင့်။ယမ်းပြီးရေးလိုက်ပါရောဗျား။ ။သည်တော့။အာရှင်ဂေါတမဖြတ်စွာဘုရားက၊တော့။ပကတူပနိသယပစ္စည်းလို့ မင်းတို့ဖွတ်မနေကြနှင့်။အဲသည့်နေရာမှာ။ အာရမ္မဏူပနိသယ် ပစ္စည်းဟူ၍သာဖွတ်လိုက်ကြပါလို့ ဟောတော်မူသွားသကိုးဗျ။ ။အဲသည်ဝါကျများကတော့။သမာနဉ္ဆန္ဒမေထုနသံဝါသအာဒ္ဓိယူပုံပါတဲ့။ ။မနောပဒေါသိကနတ်တို့အာဒ္ဓိ။ ယူပုံကိုဟောတော်မူဦးမို့တဲ့။ ။*အာရမ္မဏူပနိသယောစက္ခုံဂရုံကတွာအာသာ ဒေတိအာဘိနန္ဒတိ။ တံဂရုံကတွာရာဂေါဉပ္ပဇ္ဇတိဒိဋ္ဌိဉပ္ပဇ္ဇတိ။ သောတံဃာနံဇိဝှံကာယံရူပေသဒ္ဒဂန္ဓရသေဖေါဋ္ဌဗ္ဗေဝတ္ထုံ ဝိပါကာဗျာကတော ကြိယာဗျာကတောခန္ဓေ ဂရုံကတွာအာသာဒေတိအာဘိနန္ဒတိ။တံဂရုံကတွာရာဂေါဉပ္ပဇ္ဇတိဒိဋ္ဌိဉပ္ပဇ္ဇတိ။ ။ဤသို့စသည်တည်း။ ။အဲသည်တော့။အာရှင်ဂေါတမဖြတ်စွာဘုရားကျမ်းနှင့်။ခင်ဗျားကျမ်းဟာ။ အလွှမ်းကွာနေတယ်ဗျ။ ။အာရှင်ဂေါတမကို။ခင်ဗျားက။ပြိုင်ချင်သေးသလား။ •။ဤယခုဖေါ်ပြသောအချက်တို့ဖြစ်။အာရမ္မဏူပနိသယ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ။ အာရမ္မဏာ ပုရေဇာတ။ ဝိပ္ပယုတ္တ။ အတ္ထိ။အဝိဂတ။အာရမ္မဏာ။ ဤပစ္စည်းမျှးနှင့်ဘာဆိုင်၏။ ပကတူပနိသယပစ္စည်းအစေဝိမနံ။ ။

အာရမ္မဏူပနိသယော။အာရမ္မဏူပနိသယပစ္စည်းသည်။ရာဂံ။ရာဂတရားကို။ဝါ။ကေစိဆရာတို့က။သမာနဉ္ဆန္ဒမေထုနသံဝါသအာဒ္ဓိဖြစ်ပါး၍။ ပကတူပနိသယပစ္စည်းတပ်သည်ဟု။ ယမ်းဆ၍ ရေးသားအပ်သော(ရာဂ)ကို။ဂရုံကတွာ။အလေးအမြတ်ပြု၍။အာသာဒေတိ။သာယနာ၏။အာဘိနန္ဒတိ။နှစ်သက်၏။တံ။ထိုရာဂကို။ ဂရုံကတွာ။ အလေးအမြတ်ပြု၍။ရာဂေါ။ အာသစ်ရာဂသည်။ဝါ။ထိုအာရမ္မဏူပ နိသယပစ္စည်း၏။ ပယူပုနဖြစ်သောရာဂသည်။ ဉပ္ပဇ္ဇတိ။ဖြစ်၏။ ။ဋီကာကျော်စကားနှဤပါဠိတော်နှင့် မညီချင်ပါဘူးလို့ ဆိုပေမဲ့။ တထင်ထည်းကျသွားပါ

ဗျား။ ။အာရမ္မဏူပနိဿယော။ အာရမ္မဏူပနိဿယ ပစ္စည်းသည်။ စက္ခုံ။ စက္ခုပသာဒကို။ ဂရုံကတ္တာ။ အလေးအမြတ်ပြု၍။ အာသာဒေတိ။ သာယာ၏။ အဘိနန္ဒတိ။ နှစ်သက်၏။ တံ။ ထိုရာဂကို။ ဂရုံကတ္တာ။ အလေးအမြတ်ပြု၍။ ရာဂေါ။ ရာဂသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဖြစ်၏။ သောတံ။ သောတကို။ ဃာနံ။ ဃာနကို။ ဇိဝှံ။ ဇိဝှါကို။ ကာယံ။ ကာယကို။ ဝတ္ထုပေ။ ဝတ္ထုပါရုံတို့ကို။ သဒ္ဒေ။ သဒ္ဒါရုံတို့ကို။ ဂန္ဓေ။ ဂန္ဓာရုံတို့ကို။ ရသေ။ ရသာရုံတို့ကို။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗေ။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို။ ဝိပါကာဗျာကတေ။ ဝိပါက်အဗျာကတတရားတို့ကို။ ကြိယာဗျာကတေ။ ကြိယာအဗျာကတရားတို့ကို။ ခန္ဓေ။ ခန္ဓာတို့ကို။ ။(တနည်းဝိသေသနဝိသေသယျပေး)။ ။ဂရုံကတ္တာ။အာလေးအမြတ်ပြု၍။အာသာဒေတိ။ သာယာ၏။ အဘိနန္ဒတိ။နှစ်သက်၏။တံ။ ထိုရာဂကို။ ဂရုံကတ္တာ။ အလေးအမြတ်ပြု၍။ ရာဂေါ။ ရာဂတရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဖြစ်၏။ဒိဋ္ဌိ။ ပေါက်ပြန်သောအယူသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ဖြစ်၏။ ။ဤနောက်ပါဠိတော်စကားသည်။မနောပဒေါသိကနတ်တို့၌။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်းမဖြစ်နိုင်ကြောင်း။အာရမ္မဏူပနိဿယ ပစ္စည်းမျှားသာဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို။တိုက်ရိုက်ပေါဖြတော်မူလေပြီ။ ။ဤမနောပဒေါသိကနတ်တည်းဟူသော။ဤယုဂဉဒါဟရဏ်တရားကို။နိဒဿနနည်းပြ စကားမှာသာတည်းဟု။ သဘောထိုက်တော်မူကြ၍။ ကြွင်းသော နေရာတို့၌လည်း။ ထိုကဲ့သဲ့အားလျော်စွာ။ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်များကိုကြည့်ရှုမှတ်သားကြပါကုန်။ ။

(အထူးမှတ်သားရန်ကား။)

ဤအမှတ်(၂၂၅)အချက်၌။ပကတူပနိဿယပစ္စည်းနှင့်။အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်းကိုမှ။ကွဲပြားစွာမသိပါပဲ။ပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ပက်ဖြစ်သောစကားတို့ကို ရေးသားပြီးမှ။ မပြစ်မှားသင့်။မပြစ်မှား ထိုက်သော။ ပါဠိတော်များနှင့်တညီတညွတ်တည်းပြဆိုဆုံးဖြတ်တော်မူသော။ ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ကျမ်းကြီးများကို။ထိပါးပုတ်ခတ်လျက်။ ပယ်ဖျက် ငေးသားခြင်းကိုအလျင်းပင်။ဟညာဂိတို့မနှစ်သက်နိုင်သလျင်ကတည်း။ ။

(၂၂၆-အချက်။)

"ယာစတတ္ထယထာဒ္ဓိတဝသေနယောဇနံကတ္တာအတ္တနောဟိဘုဂါဒိဒေယျတိအာဒိနာအတ္ထဝိဘာဝနာကတာ။သာဝိအနုပပန္နာယေပ"။ ။

(၂၂၇--အဆက်။)

"ယဉ္စတတ္ထာတိအာဒိအတ္ထနောရာဂါဒီးဒယောနိသာယအာဏတ္တိကုသ
လာကုသလာနမေဝဥပ္ပတ္တိဝိဓာနံဝတ္တံ။တံပိအနုပပန္နမေဝ။ ။နယဒဿန
ဘူတံပိ ဟိသံဝဏ္ဏနာ ဝါကျံနာမနယမုခံ ပရိပုဏ္ဏံကတ္တာ ဝတ္တုံ ဟော
တိတိ"။ ။မုံရွာငိုကာ။ ။ဤနောက်ဆုံးစကားအကျကိုကြည့်ကြပါ။ ။
"နယဒဿနဘူတံပိဟိသံဝဏ္ဏနာဝါကျံနာမ နယမုခံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတ္တာ
ဝတ္တုံဟောတိတိ"။ ။ဟူသောထိုသူ၏စကားကိုသေချာစွာကြည့်ကြ
ပါ။ ။ဦးကာကျော်ဆရာကို။အသင်ကဲ့သို့သောသူက။နည်းလမ်းဥပဒေ
ရှိရမည်ဟု။ သုစမ္မာဆရာတော်အဆက်ဆက်တို့က။ထုတ်ပြန်သောဥပ
ဒေအမိန့်စာတမ်းလည်းမရှိခဲ့။အသင့်ဆရာများကလည်း။အသင့်အား၍
ကဲ့သို့ဦးကာကျော်ဆရာ၏အပေါ်၌။နည်းလမ်းဥပဒေရှိပါပြီ လိုက်ပါဟူ
၍လည်း။ သင်ကြားခဲ့မည်မဟုတ်တန်ရာ။ ။ယင်းသို့အာစရိယဝါဒ
လည်းမဟုတ်။ဆရာတော်အစဉ်အဆက်တို့သုံးစွဲတော်မူကြကုန်သော
ဝေဏိလက်သုံး။ထုံးစံလည်းမရှိခဲ့။အဋ္ဌကထာဝိုကာများ၏ စနစ်လည်း
မဟုတ်ပါပဲနှင့်။ အသင်တယောက် ကကွက်ကြား၍။ ဤသို့ရေးသားခြင်း
ကို။လူကောင်းသူကောင်းပညာရှိအဆက်ဆက်တို့၏နားဝင်။ သံမှဉ်နှက်ဘိ
သကဲ့သို့ရှင်း။ မိုးကြိုးစက်ကျဘိသကဲ့သို့ရှင်း။ များစွာကျင်နာကြလေ
သောကြောင့်။ အမှတ် (၂၂၅) ကစ၍။ (၂၂၇) အထိစကားတို့ကိုပယ်
ဖျက်လိုက်သတည်း။ ။

(ထိုကေဝိဒိုကာသစ်၏အနက်ကား။)

ဟိသစ္စံ။ အနုပပန္နံဟူ၍ငါဆိုသောစကားသည်မှန်၏။ နယဒဿနဘူ
တံပိ။နည်းပြဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော။သံဝဏ္ဏနာဝါကျံနာမ။ အတွင်ဒိုကာ
ဝါကျမည်သည်ကို။နယမုခံ။ နည်းပြသောအကြောင်းအရာကို။ပရိပုဏ္ဏံ
ကတ္တာ။ပြည့်စုံအောင်ပြု၍။ ဝတ္တုံဟောတိ။ ဆိုအပ်သည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ဤတိ။
ဤသို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သိအပ်၏။ ။ဤသို့အနက်ပြန်။ ။အဓိပ္ပါယ်မှာ။ငါမုံ
ရွာဆရာ။ ဦးကာသစ်ကဲ့သို့။ အဋ္ဌကထာကြီးများကို စုံလင်အောင်မသိ
သော ဦးကာကျော်ဆရာ။ အသင်ဆိုသောစကားသည်မပြည့်စုံ။ ငါဆို
သောစကားသာလျှင်ပြည့်စုံ၏။ ။အသင်ဆိုသောစကားသည်။ဥပလက္ခ
ဏနည်း။နိဒဿနနည်းမျှဖြစ်သော်လည်း။ စကားဥဿုံ။အလုံးစုံကို။အ
ပြည့်အစုံပြုလုပ်၍ရေးသားပါဟူလို။ ။ဤကားနောက်ပေါ်မုံရွာဦးကာ

ကာ။ ဖွေးဆာရာလေဘဲဘုရားအဆက်ဆက်ဘိုလေ့ကျင့်သင်ကြား၍ ကိုင်ရိုင်းခဲ့သလား ခြံတ်အင်းသာ။ ဝိဘာဝနီဋီကာကျမဲမှ ရှုရာ၏အပေါ်၌ ဆုံးမပဲ့ပြင်သောဉာဏ်ရပ်တို့တည်း ။

ထိုသူ၏မှားယွင်းဖေါက်ပြန်သောဒိဋ္ဌိဉာဏ်ရပ်တို့ဖြင့်။ ရှေးသားကျူးလွန်အင်းသာအဒြါယိဘဲ့ကိုလည်း စင်စစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆရာဖြစ်ကောင်းမှုလိုသည့်မဟုတ်ဖြစ်းသသည်။ ထိုသူသည်းခံပြီကအာဒိယဝါဒကောင် ကိုလည်းမရ။ ပင်္ဂုရ်ဥာဏ်ကလည်း မပူးမရှာ။သန္ဓါဆုံးကလည်း နှုတ်မကျသောကြောင့်။ နှိုင်ငံတော်သုံး-ကျမ်းဂန်ကြီးမျှားကိုကျော်ဆင်း၍။ ဝေဒနာပျံးသောစကားတို့ဖြင့် ဆုံးသားစွင်ခွဲခြင်းသည်။ သားလားမှမကောင်းနှင့်သည်ဟုဆင်ကတည်း။

(၂၂၀-အချက်။)

"ပဲ့ပြင်နဝိဘာဝနီယံဂန်ကတံအသလမ္ဘဏာန်ကိုပစ္စုပ္ပန်ကျွန်အသာ ဒါဒို့နာဂရုဏ်းတံအာမွှဏာန်ကြွားဘွာ တံငါဘာဝဝင်ကြွန်တံ ဘိုဏ္ဍာန်မဂ္ဂဖလဝိပဿနာဒိဋ္ဌာနဝိဒိနေကဆုတိတ်အာရုမ္မဏာဝိပတိဒုတ္တံ။ တံနုသုန္ဒရံ။ ။ဒါနုသိဝိထည်ပေါ်သထကမ္ဘုဒ္ဓဟူသူဆွေဂါတြဘုဝေါဒါနုမဂ္ဂဖသနိဗ္ဗာနုဒိစောဆုဂဒိဋ္ဌစက္ခုသော တာဒိုးစာတိပနာတ္တာဒ္ဓံ။ ဒိပဿနာဘိစဏ္ဍံ ဂေါတြဘုဝေါဒါနုဒိယော်သန္ဓာ (ဝုတ္တံဘိယာ)။ ဒုစတာနိုးဒ္ဓာ နာရုမ္မဏာဒိ ဝိပဿနာမဟောတ္တိတိ။ ။မဂ္ဂဉာဏ်ကား ။

(ဂုဏ်းကေဒီကာသဘိစကားကိုတသက်ထားလင်္ကာဋီး။)

*အဒြိပတိ။ပ။ ပစ္စုပ္ပန်းဟာန်တိ သခေါ်းပုနဝုတ္တ မဏ္ဍိဒ်ကွာရောဘဲ ဘဏ္ဍာရုကတမ်းသမ္ဘဏ်းဘွာဒိဝုတ္တံ၊ ဂရုကဏမာသမ္ဘဏာန်ကို ပဋ္ဌာနဝက္ခန အသာဒါဒို့ မဂ္ဂဖသာဒိဝိပဿနာဒိုးဒ္ဓဏ်ကွန် အသားဒါဒို့နာဂရုကတံအာရုမ္မဏ်။ တဒ္ဒုစုာနမဂ္ဂဖလဝိပဿနာဒိုးဒ္ဓဏ်ကွန် တောဒံပဋ္ဌာနဝက္ခန အသာဒါဒို့မဂ္ဂ ဖသာဒိဝိခုမ္ဘ အာတ္တာဒိုးနုကရောတိ ဘိ အာထမ္ဘကာဒိ ပဘိနာမ။ ဒုရုကာတဘွတာမဘွန် အာသမ္ဘဏာဒိပတိ။ ဂရုကဘောဝိဗဒ္ဓဘကာဆောဒ္ဓုန် အာလမ္ဘဏုပနိဿယာတိအဟာမ တောသံဒိုးသသော။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်။ ။

ဤကားရေးဘို့ဖြင့်။ပဋ္ဌာနဝက္ခန်ဘဝိတ်ဘို့ဒိုး၊ နိဗ္ဗာန်ဒုတ်အာရုဒ္ဓါဖြစ်သော မဟာဂုဏ်သိလ်၏အလေးအမြတ်ပြုသောအားဖြင့်။ သာယာခြင်းကုလည်း

ဖြတော်မူသည်။ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသော်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကာမာဝစရမဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်ကိုအလေး အဖြတ်ပြုကြောင်း။ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ထိုဝိပဿနာဇောတို့၏အာရမ္မဏာဓိ ပတိပစ္စည်း ဖြစ်ကြောင်းကို ဖြတော်မူသည်။ ဝိပဿနာဟူသည်လည်း။ တရားဝိပဿနာ။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာဟူ၍နှစ်ပါးအဖြားရှိ၏။ ။ ထိုနှစ်ပါးသော ဝိပဿနာ တို့ကိုတွင်။ ။ဒွေ တိဏိ ဝိပဿနာ စိတ္တာနိ ယံကိဉ္စိ အနိစ္စာဒိ လက္ခဏာ မာရုဿ ပရိကမ္မောပစာရာ နုလောမ နာမေန ပဝတ္တန္တိ။ ယာသိခါ ပတ္တာ။ သာနုလောမာ သခိါရုပေက္ခာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာတိစပဝုစ္စတိ။တတောပရံ ဂေါတြဘုစိတ္တံ နိဗ္ဗာနမာလမ္ဗိတွာ ပုထုဇ္ဇနဂေါတြမတိဘဝင်္ဂံ အရိယဂေါတြံအာဘိသမ္ဘောတိ ဥပဝတ္တတိ။ ။ ဟူသောသင်္ကြိဟ်ပါဠိနှင့်အညီ။ပရိကံ။ဥပစာ။ အနုလုံဟူသော ဝိပဿနာ ဇောတို့သည်။ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာမည်ကုန်၏။ ။ဂေါတြဘူဟူသော ဝိပဿနာ သည်လည်း။ ထိုဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်ရကား။ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော၊ ဝိပဿနာဟူ၍ခေါ်အပ်၏။ ဝေါဒါန်ဇောတို့မှာဆယ်သည်း။ ၎င်းနည်းတူခေါ်အပ်၏။ ။မည်သည်ကုသိုလ်ကိုမဆို။ဒါန,သီလ,ဘာဝနာ,သုံးပါးတို့တွင်။ တပါးပါးသို့ သွင်းရသည်ဖြစ်သောကြောင့်။ဂေါတြဘူနှင့်ဝေါဒါန်သည်။ ။ဒါန,သီလ,ဘာဝနာ,သုံးပါးတို့တွင်။ ဘာဝနာကုသိုလ်တည်း။ သမထဘာဝနာ။ ဝိပဿနာဘာဝနာနှစ်ပါးတို့တွင်။ဝိပဿနာဘာဝနာကုသိုလ်တည်း။သခိါရုပေက္ခာဉာဏသမ္ပယုတ် ဘာဝနာ။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာဘာဝနာနှစ်ပါးတို့တွင်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ ဘာဝနာပင် တည်း။ ။*ဤတောပရံဂေါတြဘုဉာဏ်ဟောတိ။တံမဂ္ဂသမာဝဇ္ဇနဉ္စ နိယတ္တာ။နေဝပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ။နဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ဘဇတိ။ အန္တရာအာဇ္ဇာဟာရိကမေဝဟောတိ။ ဝိပဿနာ သောတပတိတတ္တာ ပနဝိပဿနာတိသခိ် ဂစ္ဆတိ။ ။ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။ ။ယင်းသို့ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ လာတိုင်း။ ဂေါတြဘူ။ ဝေါဒါန် တို့သည်။ ဝိပဿနာဟူသောအမည်ကိုရကြကုန်၏။ယင်းသို့အဋ္ဌကထာအတိုင်းဖြပါသည်ကို မတွေ့ပါပဲ။စွပ်စွဲခြင်းသည်မှားလေစွ။ ။ဂေါတြဘူ။ဝေါဒါန်တို့ကို။နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသောဝိပဿနာဘာဝနာဟူ၍မှတ်။ ။ဂေါတြဘူနှင့်။ဝေါဒါန်တို့ကိုမေးကြည့်ပါ။အမောင်တို့သည်။တောဘူမကသခိါရုပေက္ခာဉာဏ် တရား လား။သို့တည်းမဟုတ်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာတရားလားဟူ၍ဂင်း။ အမောင်တို့

သည်။သမထဘာဝနာတရားလော။သို့တည်းမဟုတ်။ဝိပဿနာဘာဝနာ
တရားလောဟူ၍ဂုဏ်းမေးကြည့်သောအခါ။ ထင်ရှားစွာဆိုရလတ္တံ့။ ။
ထိုးကြောင့်။ ။"ဒါနသိက္ခာပါသထကမ္မပုဂ္ဂိုသုစိဏ္ဏာဂါတြဘုဝေါ
ဒါနံမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိစဝချဂဒိဋ္ဌစက္ခုသောတာဒိနိစာတိပနဝတ္ထုံ"။ ။
ဟူသောဋိကာသစ်ကေစိစကားကိုဖျက်၊ ။*တဋ္ဋီကာနမဂ္ဂဖလ ဝိပဿ
နာနိဗ္ဗာနာဒိဘေဒံပဋိဝေက္ခန အသောဒါဒိဓမ္မေ အတ္တာဒိနေ ကရောဘိတိ
အာချမ္ဘဏာဒိပတိနာမ။ ။ဟူသောဝိဘာဝနီဋီကာကျော်စိစကားကို၊
အနုစိသာဒုအားဖြင့်ဌတ်ယူကြပါကုန်။ ။

(၂၂၉-အဆုက်။)

"ဝိဘာဝနိယံပနယသ္မာပနအညမညုပတ္ထမ္ဘနဝသေနဝ အညမည
ပဋိယတာနုသဟဇာတမတ္တောဘတိပဒတ္တိယံရူပံနာမာနံ အညမည ပစ္စ
ယော နဟောတိ။တသ္မာ ဝုတ္တံ ဒဋ္ဌ စောသိကာ ခမ္မာ အညမညန္တိ ဝုတ္တံ။
တဿဆနသဟဇာတမတ္တောဘိဇတေးယဒိသဟဇာတမတ္တော အည
မညပစ္စယတာသိဒ္ဓ။ဇေဝံသဘိပဝတ္တိယံ ရူပံနာမာနံ အညမညပဋိယော
သိဒ္ဓတိအနုညာတံဟောတိ။သဟဇာတပစ္စယေဝိ ပန ပဝတ္တိယံရူပံနာ
မာနံပစ္စယောနဟောတိယေဝ၊တသ္မာနုသန္ဓရမေတန္တိ"။ ။ဗုဒ္ဓဂါဒိကာ
သစ်။ ။ကေစိဆရာ။အတ္ထာပတ္တိနည်းကိုသဘောကျအောင် သင်ကြား
ဦးကပါ။ ။ထိုအတ္ထာပတ္တိနည်းကိုမှမသိပါပဲနှင့်။ပညာရှိတယောက်ပြု
လုပ်၍ကျမ်းဂန်ကိုရေးသားခြင်းသည်။ပြောရမဆုံးနိုင်သော ဖွားခြင်း
ကြီးတခုဟု။ဥဒါနိုးထွင်ရစ်ဆေးဖို့။ ။နသဟဇာတမတ္တောတော။ဟူ၍ဆိုကာ
မူဖြင့်။မိမိသည်ယုံကြားအပ်သော။ ပဝတ္တိအခါ၌ရှုပ်သည်နှပ်တို့အား။သ
ဟဇာတသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုစေဟူ၍ အခွင့်ပြုတန်ရာ၏။ ယင်းသို့ကားအ
ခွင့်မပြုခဲ့။ ။*ကိုဋီကာလေသဟဇာဘပစ္စယေနပစ္စယော။ကိုဋီကာလေ
းသဟဇာတပစ္စယေနပစ္စယော။ ။ဟူ၍ပင်အညမညပစ္စည်းနှင့် မထူး
မခြားပဲ။အရားဟောထားပါသည်ဟု၊ဆင်ခြေတက်သည့်အတိုင်း။သဟ
ဇာတပစ္စည်းမှအညမညပစ္စည်း၏ထူးသောအဖြစ်ကို။ကေစိဆရာကနား
မလည်ဘူးဆိုပါသျှင်။ ။(ဘြည့်လိုက်ပါ)။ ။*ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝသဟုပ္ပါဒ
ဘာဝေနဘိဇ္ဈတိဝိ ဥပ္ပတ္တိယံပစ္စယဘာဝေနပါကဋေန ဒွိတိယာဒိပစ္စယ
ဘာဝံနိဒဿတိအိဒ္ဓပ္ပို။ ။ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ပန သဟဇာတဘာဝေန ဥပ
ကာရကာဘာ။သဟဇာတ ပစ္စယတာတိ။အတ္ထနော ဥပကာရကသဒ္ဒေပ

ကာရကတာအညမညပစ္စယတာ။ဥပကာရကတာစအညမညပစ္စယတာ
ဝသေနဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သဟဇာတာဒိ ဝသေန သဟ ဇာတာဒိ ပစ္စယော
ဟောတ္ဘောယေဝဟိကောစိအညမညပစ္စယောနဟောတိ။နစပုရေဇာတ
ပစ္ဆာဇာတ ဘာဝေဟိ ဥပကာရကသ ဥပကာရကာ။ ဝတ္ထုခန္ဓာ အည
မညပစ္စယာဟောန္တိတိ။ ။ဟူသောမူလဋီကာ။ ။

*ဥပ္ပတ္တိယာပစ္စယ ဘာဝေန နိဒဿနေနပါကဋေနာတိ ဇာဒံ တသန်
ဒဿနဘာဝနိဒဿနံ။ ပစ္စယုပ္ပန္နာနန္တိ ပစ္စယ နိဗ္ဗတ္တာနံ အတ္တနောဖလဘူ
တာနန္တိ အာဒိဉ္စိယော။သဟဇာတဘာဝေနာတိသဟဥပ္ပန္နဘာဝေန။အတ္တ
နာသဟုပ္ပန္နခမ္ဘာနံတိသဟုပ္ပန္နဘာဝေန ဥပကာရကတာ သဟဇာတပစ္စ
ယတာ။တေနဋ္ဌိတိက္ခဏေပါနေသံဥပကာရကတာဝေဒိတဗ္ဗာ။ဇဝဋ္ဋိပကာ
သသပဒိပေါဝိယာတိနိဒဿနဓိသုဒ္ဓုယုဇ္ဇတိ။ ပဒိပေါဟိပကာသသဒ္ဒိ
တိယာဝိပစ္စယောတိ။အညမညတာဝသေနေဝါတိဇာမိနာ သဟဇာတာဒိ
ဘာဝေနအတ္တနောဥပကာရကသဥပကာရတာမတ္တံ။ နအညမညပစ္စယ
တာ။အထခေါအညမညပစ္စယဘာဝဝသေနာတိလက္ခဏာ သက်ရာဘာ
ဝံဒဿေတိ။ နသဟဇာတပစ္စယေဟိဝိနာ အညမည ပစ္စယသပဝတ္တိ။
တေနေဝါဟနသဟဇာတာဒိ ဝသေနာတိ။ ယဒိဝိအညမည ပစ္စယောသ
ဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိဝိနာနဟောတိ။သဟဇာတာဒိပစ္စယာ ပန တေနဝိ
နာပိဟောန္တိတိ သဟဇာတာဒိဝိဓုရေနေဝ ပကာရေန အညမညပစ္စ
ယသပဝတ္တိဘိဒဿေန္တောသဟဇာဒ်တာဒိ။ပ။နဟောတိတိဝတ္ထာတမေ
ဝတ္ထုံပါကဋတရံကာတုံနစပုရေဇာတာဟောန္တိတိအာဟ။သဟဇာတာ
ဒိတိစအာဒိသဒ္ဒေနနိသယအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဂဟဏံဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ဟူ
သောအနုဋီကာကြိုးမျဉ်းသို့။မည်သည့်ဋီကာကသက်ဝင်သည်။မည်သည့်
ဋီကာကမသက်မဝင်သည်ကိုသေချာစွာစိစစ်ကြပါကုန်။အထက်ကဖော်
ပြခဲ့သော။မူလဋီကာစကားစတွင်။ ။*ပစ္စယုပ္ပန္နာနံပနသဟဇာတာဘာ
ဝေနဥပကာရကဟာသဟဇာတပစ္စယတာ။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။သဟဇာ
တပစ္စည်းဏ်သဘာဝကိုဖြဆိုတော်မူသည်။ ။*နသဟဇာတမတ္တတော။ ။
ဟူသောဋီကာကျော်ဏ်စကားကိုပြီးစေသောသဓကစကားဖြစ်သည်ဟူ
၍မှတ်။ ။*အတ္တနောဥပကာရကသဥပကာရကတာအညမညပစ္စယ
တာ။ ။ဟူသောဌင်းမူလဋီကာဏ်နောက်ဝါကျသည်။ အညမညပစ္စည်း
ဏ်သဘာဝထွဓမ္မကိုဖြတော်မူသည်။ ။*နသဟဇာတမတ္တတော။ ။

ဟူသောဒိုကာကျော်၏စကားကို။ဟုတ်မှန်ကြောင်းကို သိဖြစ်သော ဥပ
ကစကားလည်းမည်၏။ ။*ဥပကာရကာစအာညမညပစ္စယဝေသနဝ
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။ဟူသောနောက်ဝါကျဖြင့်။ဂုဏ်မူလစကားကိုပင် မြဲစေသော
ဒဋ္ဌိကမ္မဏ္ဍကိုပြတော်မူသည်။ ။*သဟဇာတာဒိဝသေနသဟဇာကာ
ဒိပစ္စယောဟောန္တောယေဝဟိကောဒိအာညမညပစ္စယောနဟောတိ။ ။
ဟူသော နောက်ဝါကျဖြင့်။ သဟဇာတ ပစ္စည်း ထိုက်သမျှသော တရား
သည်။ အာညမညပစ္စည်း မထိုက်ဟူ၍ကားမရှိ။ ထိုက်သည်သာဟူသော
အနက်ကိုဖြစ်တားတော်မူ၍။အာညမညပစ္စည်းထိုက်သမျှတရားသည်။သ
ဟဇာတပစ္စည်းထိုက်၏။ သဟဇာတပစ္စည်းထိုက်သမျှကား။ အာညမည
က-မထိုက်ဟူလို။ ။နယ်ကျယ်နှင့်။နယ်ကျဉ်းတည်း။ထိုဒွိဝေါဟာရ
ကသာဓကစကားတို့ကြောင့်။ ။*နသဟဇာတမတ္တတော။ ဟူသော
စကားတော်ကို။အခြင်ဒိုကာကျော်ဆရာ ရေးသားတော်မူလေသတည်း။

(မူလဋီကာနှင့်ညှိပုံ။)

အထက်ကဖြဆိုခဲ့သော အနုဋီကာစကားရုတ်တွင်။ ။*သဟဇာတ
ဘာဝေနာတိ သဟဇပ္ပန္နဘာဝေနအတ္ထနာသဟုပ္ပန္နဓမ္မာနံဟိသဟုပ္ပန္နဘာ
ဝေနဥပကာရကတာ သဟဇာတပစ္စယတာ။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။သဟ
ဇာတပစ္စည်းဟူသည်။မိမိနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သောတရားတို့ကို။ဘက္ခဖြစ်
ခြင်းဟူသော၊သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော အဖြစ်သည်။ သဟဇာတ
ပစ္စည်းမည်တော့သည်သာတည်းဟု-ဖြတော်မူသည်။ ။*တေနဋ္ဌိတိကွ
ဏောပိနေသံဥပကာရကတာဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဟူသောစကားဖြင့်။ သဟ
ဇာတ။ ဟူ၍သာ ဘုရားဟောသော်လည်း။ သဟဇ္ဇိတိဟူသော အနက်ကို
ထည်း ယူနိုင်သေးသောကြောင့်။ အတူတကွဖြစ်ခြင်းသဟဇာတ။ အတူ
တကွတည်ခြင်း သဟဇာတဟူ၍ ဋီကာဆရာတော်လည်း။ ထိုသဟဇာဘာဝ်ကို
သောတရားတို့သည်။ သဟဇာတပစ္စယာသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုခြင်း ဟူသော
အဓိပ္ပါယ်ကိုပြတော်မူသည်။ ။*ဧဝဉ်ပကာသသပ ဒီပေါဒိဃာတိ နု
ဒဿနဓိသုဋ္ဌုယုဇ္ဇတိ။ပဒီပေါဟိပကာသသဒ္ဒိတိယာဝိပ္ပယောဂတိ။ ။
ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဆီမီးဟူသည်။ ဖြသောသူ၏ တည်ရုပ်ခြင်းဌာနလည်း
ကျေးဇူးပြု၏။တပြိုင်နက် အလင်းကိုလည်း ကျေးဇူးပြု၏သို့။သဟဇာတ
ပစ္စည်းသည်လည်း။တပြိုင်နက်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကျေးဇူးပြု၏ ဆိုတရား
တို့၏တည်ခြင်းဌာနလည်းကျေးဇူးပြု၏ဟူလို။ ။ဤသို့ နှစ်ချက်သောအ

ခြင်းအားဖြင့်ကျေးဇူးပြု၏ဟူသောအနက်ကိုညွှန်းပြသည်။ ။*အာည
မည်ပစ္စယတာဘာဝေနာတိဇ္ဈမိနာသဟာဇာတာဒိဘာဝေန အတ္တာနောဥပ
ကာရကသဉ္ဉပကာရကတာမဉ္ဉံ။ ။ဟူသောစကားဖြင့်။ သဟာဇာတ
သောအဖြစ်ဖြင့်။မိဒ်၏ကျေးဇူးပြုအပ်သောတရားအား ကျေးဇူးပြုခြင်း
အဖြစ်မျှသာတည်းဟူသောအနက်ကိုညွှန်းပြသည်။ ။*နအာည်မည်ပစ္စ
ယတာ။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။ကျေးဇူးအတုံ့အလှယ်မရှိဟူသောအနက်
ကိုညွှန်းပြသည်။ ။*အဃဓေါအာည်မည်ပစ္စယာဘာဝဝေသနာတိလက္ခ
ဏသက်ရောဘာဝံဒဿေတိ။ နသဟာဇာတာဒိ ပစ္စယေဟိ ဝိနာ အာည်မည်
ပစ္စယသပဝတ္တိ။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။အာည်မည်လက္ခဏာနှင့်။သဟာဇာတ
လက္ခဏာတို့မရောမရှက်ကြောင်းကို။ပြသည်ဟုဝန်ခံသည်။သဟာဇာတ
ပစ္စည်းတို့နှင့်ကင်း၍။အာည်မည်ပစ္စည်း၏ဖြစ်နိုင်ခြင်းကို။ဝန်မခံ ဟူသော
အနက်ကိုညွှန်းပြသည်။ ။*တေနေဝါဟနသဟာဇာတာဒိဝေနာတိ။ ။
ဟူသောစကားဖြင့်။ မိဒါ၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် နီးနှောကြောင်း လင်္ဃဂုဏ်ကိုဖြေ
တော်မူသည်။ ။

ဤသို့စသောစကားရပ်တို့တွင်။ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကျကား။ အာည
မည်ပစ္စည်းကနယ်ကျဉ်းသည်။သဟာဇာတပစ္စည်းက နယ်ကျယ်သည်။
သို့အတွက်။ ။*နသဟာဇာတမတ္တတော။ ။ဟူသော့ဋီကာကျော်ပါဠိ
ဖြင့်။သဟာဇာတပစ္စည်း ဖြစ်ကာမျှဖြင့်။ အာည်မည်ပစ္စည်း မဖြစ်နိုင်သေး
ကြောင်း။ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုသာလိုရင်းမြှုတော်မူလေသည်။ ။*ပဝတ္တိယံ
ဂျပံနာမာနံအာည်မည်ပစ္စယောနဟောတိ။ ။ဟူသောစကားဖြင့်။ ထို့ကြ့
နသဟာဇာတမတ္တတော။ဟူသောစကား၏ဒဋ္ဌိအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုဖြသော်
လည်း။နိဝတ္တေတုံဖြစ်သော အာည်မည်ပစ္စည်းသာမဖြစ်။ သဟာဇာတ
ပစ္စည်းကားဖြစ်သေး၏ဟူသောအနိဆ္ဆိတအနက်ကိုအားဖြင့်ပြိုသည်မဟုတ်
နိုင်။ ။ယင်းကဲ့သို့စကားကတ်။စကားထပ်။စကားဖြတ်ဟူသောအရာ
ဌာနတို့၌။နည်းလေးဆယ်တို့တွင်။ထိုက်သည့်အား လျော်စွာသာလျှင်ယူ
ဆအပ်၏။ ။ဤအချက်၌။ ပဝတ္တိအခါ-နာမ်နှင့်ရုပ်တို့သည်။ သဟာဇာ
တပစ္စည်းထည်းမဖြစ်။ အာည်မည်ပစ္စည်းလည်းမဖြစ်။ ယင်းသို့ မဖြစ်နိုင်
ခြင်းတူကြ သော်လည်း။ သဟာဇာတ ပစ္စည်းနှင့်။ အာည် မည်ပစ္စည်းကို
လျှဉ်းပါးသောအချက်မဟုတ်။ ။အာည်မည်ပစ္စည်းသည်။ ပဋိသန္ဓေအခါ
တံ့ုးက။ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌။ဟဒယဝတ္ထုနှင့်။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့သည်။

အာချင်းချင်းမှထောက်၍။ရုပ်က-နာမ်ကိုဂုဏ်း။နာမ်က-ရုပ်ကိုဂုဏ်းကျေးဇူး ပြုလေသကဲ့သို့။ထို့အာဘူပဝတ္တိအခါ၌။ ဂုဏ်းဟာဒယဝတ္ထုနှင့်။ နာမကွန္ဓာတို့သည်အာချင်းချင်းမှထောက်၍။ အညမညပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုကြပြီ။ထို့ကြောင့်။ ။*သြကွန်ကွဇောနာမရူပံအညမညပစ္စယေနုပစ္စယော။ ။ဟူသောပဋ္ဌာန်း ပါဠိတော်အတိုင်းပင်။ ပစ္ဆာဇာတ်ကာရုပဋိသန္ဓေအခါ၌သာ။ဟာဒယဝတ္ထုရုပ်နှင့်။ဝိပါက်နာမကွန္ဓာလေးပါးတို့သည် အညမညပစ္စည်းဖြစ်ကြသည်။ ။ပဝတ္တိအခါ၌ကား။နာမ်ချင်းချင်းသာ။ အညမညပစ္စည်းဖြစ်ကြ၏။ ရုပ်နှင့်ကား အညမညပစ္စည်းမဖြစ်။ ယင်းအဓိပ္ပါယ်ကိုသာပြတော်မူလိုသောကြောင့်။ ။*စိတ္တစေတသိကာဓမ္မာအညမညံ။ ဟူသောစကားကို။ အဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါဆရာပြတော်မူသတည်းဟု ဖွင့်ပြတော်မူလိုသော ဝိဘာဝနီ ဋီကာကျော်ဆရာသည်။ *ယသ္မာပနအညမညုပထမ္ဘနဝသေနေဝ အညမညပစ္စယတာ။နဲသဟဇာတမတ္တတောတိ ပဝတ္တိယံရုပံ နာမာနံ အညမညပစ္စယော နဟောတိ။ တသ္မာဝုတ္တံစိတ္တစေတသိကာဓမ္မာအညမညန္တိ။ ။ဟူသောစကားကို။ အဂ္ဂဉ်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ အညမညုပထမ္ဘနဝသေနေဝအညမညပစ္စယတာ။နဲသဟဇာတမတ္တတောတိ။ဟူသောစကားသည်။အညမညပစ္စည်း၏သဘောကို ဖြသောမူလဋီကာ။အနုဋီကာကြီးတို့ဖြဆိုသောစကားအတိုင်းပင်တည်း။ ။ ပညာဂ္ဂိကြီးတို့ သုံးစွဲသောစကားကြီးဟူလို။ ။ဥာဏ်နှင့်သောသူတို့ကျက်စားရာမဟုတ်သော။ဋီကာကြီးတို့၏စကားဖြင့်။ ထိုအညမည ပစ္စည်း၏သဘောကိုဖြဆိုပြီး၍။အညမညပစ္စည်း၏သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌သာ ရကောင်းသော အဖြစ်။ ဝါ။ ပစ္ဆာဇာတ်ကာရုပဋိသန္ဓေအခါ၌သာ ဟာဒယဝတ္ထုနှင့်။ နာမကွန္ဓာတို့ကိုသာ ရယူနိုင်သောအဖြစ်။ ပဝတ္တိအခါ၌ကား။ ထိုဝတ္ထုရုပ်နှင့်နာမကွန္ဓာတို့မှာမရမယူနိုင်သောအဖြစ်ကိုသာအာဘော်ထားတော်မူ၍။ဝါ။ အာရုဏ်အနုရုဒ္ဓါဆရာသည်။ ဤကဲ့သို့ အာဘော်ထားတော်မူသတည်းဟု။ ပြတော်မူလိုသော။ ဝိဘာဝနီ ဋီကာကျော် ဆရာသည်။ ။ယသ္မာပဝတ္တိယံရူပံနာမာနံ အညမည ပစ္စယောနဟောတိ။ တသ္မာဝုတ္တံစိတ္တစေတသိကာဓမ္မာအညမညန္တိ။ ။ဟူသောစကားကို ပိန္။ ။(ယသ္မာသဒ္ဒါကိုလိုက်ပေးလိုက်ပါ)။ ။ဤရှင်းလင်းချက်ဖြင့်။ အညမညပစ္စည်း၏သဘာဝထွေမျှ။ အညမညပစ္စည်း၏ရသင့်ရုံအစ်သော အခါသမယတို့ကိုသာပြဆိုသောစကားဖြစ်ရကား။ သဟဇာတပစ္စည်း

နှင့်။တကိုယ်တဒေါသစွမ်းငြိုသည်ကိုရေးကြိုးခွင့်ကျယ်လုပ်၍။ပဝတ္တိအခါ၌။ ထိုနာမ်နှင့်ရုပ်သည်။အညမညပစ္စည်း သာမဖြစ်သည်မဟုတ်ပါ။ ထိုနာမ် ထိုရုပ်တို့သည်။ သဟဇာတ ပစ္စည်းလည်း မဖြစ်ကြပါဘူး။သို့အတွက်။ သည်စကားမျိုးကို ရေးခြင်းသည် မကောင်းဘူး။ မဟုတ်ဘူး။ မသင့်ဘူး ဟူ၍ပညာရှိ မှန်က။ အဖြစ်ဆိုဝံ့ ပါ မည်လော။ မဆိုဝံ့ နိုင်တော့ သည်သာ။ ။အကယ်၍အဖြစ်ဆိုမိငြားအံ့။နာနာနယဝိစိတြဒေသနာဟု-ဆို အပ်သောဝိဒုကတ်တော်သုံးပုံ့သည်။နာနာနယဝိစိတြမဖြစ်နိုင်။တုံးတုံး တိတိ။ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်းသာဖြစ်ကြရတော့မည်မရချမလွဲတည်း။ ။အ မှားကိုသာကြိုးနေကြဖြစ်သောသူသည်။ အမှန်ကိုကြိုးနိုင်ခဲသည်။ ပိပိကြိုး ရင်းစွဲဝါသနာ၏အလိုသို့လိုက်၍။အမှားကိုသာ ကြိုးတတ်သည်။ထိုဝါသ နာသည်လည်း။ တဘဝနှစ်ဘဝနှင့်ကိစ္စတုံးသည်မဟုတ်။ သံသရာရှည် သမျှကာလပတ်လုံးပင် လိုက်တတ်သောကြောင့်။ အယောနိသောမနသိ ကာရတရားလျှင်အရင်းခံရှိသောမကောင်းသောဝါသနာယုတ်ကို ပယ် စွန့်၍။ယောနိသောမနသိကာရလျှင်အရင်းခံရှိသော ကောင်းသောဝါသ နာကိုသာထုံခြင်းငှာ အလိုရှိကြ ကုန်သောပညာရှိ သူတော်ကောင်းအ ပေါင်းတို့က။ ။''တက္ထနသဟဇာတမတ္တတော်တိဇေတနယဒိသဟဇာ တမတ္တတော အညမညပစ္စယတာသိယာ။ ဇံသတိပဝတ္တိယံရုပံနာမာနံ အညမညပစ္စယောသိယာတိ အနုညာတံဟောတိ။ သဟဇာတပစ္စယေဝိ ပနပဝတ္တိယံရုပံနာမာနံ ပစ္စယော နဟောတိယေဝ။ တာသ္မာ နသုန္ဒရုမေ တန္တိ''။ ။ဟူ၍ဆိုမှားသောမုံရှာဦးကာသစ်စကားကိုပယ်ဖျက်စွန့်ပစ် လိုက်ကြပါကုန်။ ။

(၂၃၀-၂၃၁-၂၃၂-၂၃၃-အချက်။)

*အာရမ္မဏူပနိဿယကမ္မဏိပစ္စယောသုစသဇ္ဇဝိ ပစ္စယာသမောဓာ နံဂဏ်ဆိုတို့။ ။သင်္ဂြိုဟ်ပါဠိ။ ။

သဇ္ဇဝိပစ္စယာ။အလုံးစုံကုန်သောပစ္စည်းတို့သည်။အာရမ္မဏူပနိဿ ယကမ္မဏိပစ္စယောသု။အာရမ္မဏာပစ္စည်း။ဥပနိဿယပစ္စည်း။ကမ္မပစ္စည်း။ အဏ်ိပစ္စည်းတို့၌။သမောဓာန်။ ပေါင်းအပ်သောအဖြစ်သို့။ ဂဏ်ဆိုတို့။ရော်ကုန်၏။ ။သင်္ဂြိုဟ်ပါဠိ၏ အနက်။ ။ဤသင်္ဂြိုဟ်စကားသည်။မူလဋီကာ။ အနုဋီကာတို့နှင့်တိုက်ဆိုင်သောအခါ။ ပစ္စည်းပြိုင်ပုံအချက်ကို ပြဆိုသောလက္ခဏာ၏။ ။ယင်းသို့ပစ္စည်းပြိုင်ကိုပြဆိုသောလက္ခဏာ

သည်။ မှုလုဒိုကာ။ အနုဒိုကာတို့၌ဖြစ်ထင်ရှားလေ သောကြောင့်။ ထိုပစ္စည်း ပြုအဓိပ္ပါယ်မှတပါး။ အခြားသောနည်းများနှင့် ဆိုသော်လည်း။ သမန်ကို ဘဒ္ဒကဖြစ်တော်မူသော။ ပဉ္စာန်းဒေသနာတော်မှန်သည့်အတိုင်း။ အဖြစ် မရှိဟု။နှလုံးပိုက်တော်မူသဖြင့်။လက္ခဏာဟာရနေတို့ဒေသနာကော်နည်း စသည်တို့ဖြင့်။ မှတ်ယူနိုင်သေးကြောင်းကို။ ပြဆိုတော်မူလိုသောဝိဘာ ဝနိဒိုကာကျော်ဆရာသည်။ ။*ဤဒါနိသဇ္ဇဝိပစ္စယာသခေါ်ပဒေတာဝိစ တုခာယေဝါတိဒသေတဒ်အာရမ္မဏူပနိသဒ်သကမ္မဇ်ဆိုပစ္စယေသုသမော ဓာနံဂဆ်ဆန်တိဝုတ်။ နဟိသောကောစိပစ္စယောအတ္ထိ။ယောစိတ်ဇာစေတသိ ကာနံအာရမ္မဏာဘာဝံနဂဆ်ယျ။သကသကပစ္စယုပ္ပန်သစဉ်ပနိသဿယ ဘာဝံနဂဆ်တိ။ ကမ္မဟောတုကတ်ဘာစလောကပ္ပဝတ်တိယာဖလဟောတူပစာ ရေနသဇ္ဇဝိကမ္မသဘာဝံနာတိဝတ်တန်း၊တေစပရမတ်ဆတောလောကသမ္မု တိဝသေနစဝိဇ္ဇမာနာယေဝါတိသဇ္ဇဝိစတူသုသမောဓာနံဂဆ်ဆန်။ ။ဟူ သောစကားကို။ဝိဘာဝနိဒိုကာကျော်ဆရာမိန့်ဆိုတော်မူလေသည်။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား။နှစ်ဆဲ့လေးပစ္စည်းလုံး။အာရုံမှဏာဆျည်းမည်၏။ ။နှစ်ဆဲ့ လေးပစ္စည်းလုံး။ဥပနိဿယာဆျည်းမည်လေ၏။ ။နှစ်ဆဲ့လေးပစ္စည်းလုံး ကမ္မဆျည်းမည်လေ၏။ ။နှစ်ဆဲ့လေးပစ္စည်းလုံးအတ္ထိဆျည်းမည်လေ၏။ ။ ထို့ကြောင့်။အလုံးစုံပစ္စည်းမှန်သမျှကိုမှာ။အာရုံမှဏာပစ္စည်းလည်းဟုတ် ၏။ ဥပနိဿယပ်စ္စည်းလည်းဟုတ်၏။ ကမ္မပစ္စည်းလည်းဟုတ်၏။ အတ္ထိ ပစ္စည်းလည်းဟုတ်၏ဟူလို။ ။ဝိဘာဝနိဒိုကာကျော်အလိုတော်သက် သက်ပင်တည်း။ ။ယင်းသို့ဒိုကာကျော်ပြဆိုသောစကားကို။ ရှေးဆရာ တို့လည်း မနှစ်သက်ကုန်။ အဘဲ့ကြောင့် နည်းဟူမူ။ ဤသင်္ကြိုဟ်ကျမ်း၌။ ဂုဏ်းမူလပဋ်ဌာန်းပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်။ဂုဏ်း၏အဘွင့်အဋ္ဌကထာ။ ဒိုကာတို့၌။ ဂုဏ်းပစ္စည်းအမျိုးကိုခွဲခြမ်းစုပုံ၍။အာရုံမှဏာပစ္စည်းမျိုး။ဥပနိဿယပစ္စည် မျိုး။ကမ္မပစ္စည်းမျိုး။ အတ္ထိပစ္စည်းမျိုးဟူ၍။ ပစ္စည်းမျိုးကြိုးလေးပါးကိုစုပုံ ပြီးမှ။ ကြွင်းသောပစ္စည်းတို့ကိုဆိုင်ရာဆိုင်ရာထည့်သွင်း၍။ ပေါင်းခြင်း ကိုသာပြဆိုတော်မူကြ၏။ ။တောင်တွင်းဆရာတော်ဦးပျော်ရေးသား သောပစ္စည်းပြုင်။ရာသီစုတို့၌လည်း။ ဂုဏ်းပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်။အဋ္ဌကထာ။ ဒိုကာတို့နည်းအတိုင်းပင်။ ပစ္စည်းမျိုးလေးပုံ ကိုသာခွဲခြား၍ ပြဆိုရေး သားလေသည်။ ။ဒိုကာကျော်ဆရာကဲ့သို့။ပစ္စည်းတရစီ၌အာကုန်သွင်း ၍လေးမျိုးပုံခြင်း။လေးကြိမ်ပုံခြင်းကိုမပြုကြပေ။ ။သင်ကြားပို့ချတော်

မှကုန်သောဆရာတော် အဆက်ဆက် တို့သည်လည်း။ ထိုဦးကာကျော်၏ နှည်းလမ်းကိုအသုံးမပြုကြ။ပစ္စည်းပြိုင်။ရာသီစုဆရာရေးခဲ့သည့်အတိုင်းသာ။ပို့ချသင်ကြားတော်မူကြကုန်၏။ ။ယင်းသို့ပို့ချသင်ကြားတော်မူကြကုန်သော်လည်း။ ထိုဦးကာကျော်၏စကားကိုမှားသည်ဟူ၍ဝင်း။လွဲသည်ဟူ၍ဝင်း။မသင့်ဘူးဟူ၍ဝင်း။သာသနယုတ္တိ။လောကယုတ္တိ နှစ်ပါးစလုံးကဆော်သည်ဟူ၍ဝင်း။နှင့်နှင့်သိုးသိုး။ အဖြစ်ဆိုခြင်းကို မပြုကြသည့်အဖြင်။ အခွင့်အနုဂ္ဂါ၏ အာဘော်မကျတတ်သည် တမည့်မျှသာဖြစ်ပေသည်။စင်စစ်၏အစွမ်းအားဖြင့်ကား။ နေတို့ဒေသနာဘော် နှည်းမျှားနှင့်သက်ဆိုင်၍။တနည်းအားဖြင့် မှတ်သားထိုက်သေးကြောင်းကိုသာလျှင်ကောင်းစွာပြောဆိုတော်မူကြကုန်သည်။ ။ယခုမူ ဆရာဦးကာသစ်မူကား။ ဖော်ရေး ဆရာမြတ်တို့၏ နှည်းထမ်းဥပဒေကို မရဘူးသူဖြစ်သည့် အတိုင်း။ ရိုင်းရိုင်း စိုင်းစိုင်း။ရေးမိရေးရာ။ မည်သာမထေဝံ။ မောက်မောက်မားမား။ ပါကြွားပလွားခြင်း ဆိုသော စကားမျှားကိုရေးမိ၏။ ထိုစကားတို့ကိုပယ်ပျက်စွန့်ပစ်အပ်၏။သိမ်မွေ့နူးညံ့သော စကားတို့ဖြင့်သာအထက်ကဖေါ်ပြသည့်အတိုင်းမှတ်အပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်။ထိုဦးကာသစ်၏ကြမ်းကြုံတ်ခက်ထန်သောစကားတို့ကိုကျွန်ုပ်ဝန်မခံနိုင်။ ကျွန်ုပ်တို့၏အာစရိယပရံပရအဆက်ဆက်က သုံးစွဲတော်မူခဲ့ကြသော။ တနည်းပြုစကား ဟူသော အာဓိပ္ပါယ်ကိုသာဆိုလိုသတည်း။ ။

တနည်းကား။ဝိဘာဝနီဦးကာကျော်ဆရာသည်။ထိုသို့ဟိုဟိစကားခွဲစတုဝိသတိ ပစ္စယာ။ ဟူသော စကားကို။ တောင်တွင်းကြီးဆရာတော်များကောဝံချက် ထုတ်သကဲ့သို့။ပစ္စယဝိဘာဂအရာတချနှင့် သာ စပ်သော စကား ဖြစ်သော်ထည်း။ ထိုပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၏ နက်နဲသောနည်း။ ဆန်းကြယ်သောနည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်အပ်သည့်အတိုင်း။ စတုဝိသတိပဋ္ဌာန်းကျမ်းဟူသောအမည်ကိုရအပ်သည်နှင့်လျော်ညီစွာ။ ။စတုဝိသတိယံဝုတ္တာပစ္စယာစတုဝိသတိပစ္စယာ။ ။ဟူ၍ဝစနတ်ပြုလိုသည်။ ယင်းသို့ဝစနတ်ပြုလုပ်သောအခါ။ ပစ္စည်းကို စည်းကမ်းမသတ်နိုင်ဖြို။ ဘယ်၍ဘယ်မျှပစ္စည်းကိုသာကောက်ယူရမည်ဟုအတပ်မပြောနိုင်။ ။ အာရုံမဏာမျိုးကို အာရုံမဏာပစ္စည်းသို့သွင်းပါ။ ဥပနိဿယမျိုးကို ဥပနိဿယပစ္စည်းသို့သွင်းပါ။ ကမ္မမျိုးကိုကမ္မပစ္စည်းသို့သွင်းပါ။ အဏ္ဍိမျိုးကိုအဏ္ဍိပစ္စည်းသို့သွင်းပါဟူလို။ ။ဤအလိုအားဖြင့်။သဇ္ဇဝိပစ္စယာ။ဟူ

သောပုဒ်၌။ သဒ္ဒါသဒ္ဒါသည်။ ။*သဗ္ဗဒေဝါနုမောဒနီ။ထပ်ဆိုကုသာအ
ဖွဲ့ဝိနေ့ဘ။ ။ဟုသောပါဠိတော်ကဲ့သို့။အကြောင်းခွင့် ၂သောသာဝကသည သဒ္ဒါ
သဒ္ဒါဘသည်း။ ။ဤသောကာစိပစ္စယောအဟု။ ။စသောစကားသည်။
ဒွိမိတ်နှင့်ဆိုင်ရာဆိုင်ရာဂဏ်ကိုဟုတ်မှန်တိုင်းဖေါ်ပြသောဘုဘာကထန
စကားချည်းဖြင့်လေ၏။ ။အဓိပါယ်ကား စိတ္တစေတသိကာနှံ အာဂုမ္ဖ
ဏာဘာဝံနဂန္ဆာသူ။ဟူ၍ဆိုသော်သည်း။ ၎င်းစကား၏အဂုက် အာဂုမ္ဖ
ထာပဉ္စသည်းမျိုးကဲ့သာဖွတ်ပါဟူလို ။သကသက ပစ္စယုပ္ပန္နသစဉ္ဉပ
နိသဟုတ်ဘာဝံးဂဆွတိ။ဟုသောစကား၏ အဂုကိုလည်း။ဥပန်သယမျိုး
ကိုသာဖွတ်ပါဟုလို ။ကမ္မဟေတုကတ္တာဒီးလောကဥဝတ္ထိယာဖလဟော
တူပစ္စာဒေရနသဒ္ဒဝိကမ္မသဘာဝံးဘတိဝုဟို။ဟူသောစကားအဂု။ နာ
နာကွဲကိုကဂုမ္ပစ္စည်းနှင့်။ သဟဇာတကမ္ပစ္စည်းနှစ်ပါးကိုသာဖွတ်ပါ
ဟူလို့ ။ဝေဒပရမတ္ထဝေါလောက သမ္မုတိဝသနစရိဇ္ဇာမာနာယေ
ဝ။ဟူသောစကား၏အဂု၊ သဟဇာတတ္ထိ။ ပုရေဇာတတ္ထိ။ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ။
အာဟာရတ္ထိ။ ဣန္ဒြိယတ္ထိ ဟူသော အတ္ထိပဉ္စသိုးငါးမျိုး လိုသာဖွတ်ပါဟူ
လို။ ။စတုသုသမောခါနံဂဆွတိ။ ဟူသောစကားအဂု။ ထိုလေးမျိုး
သောပစ္စည်း အမျိုးကြီးမှားသို့။ ကြွင်းသောပစ္စည်းငယ်တို့သည် ဝင်ကြ
ကုန်၏ဟူလိုသေး။ ။

ဤကဲ့သို့လည်း ဟုတ်မှန်တိုင်းသော အနုက်သဆော။ ဟုတ်မှန်တိုင်း
သောအဓိပ္ပါယ်တို့ကိုသာဖွတ်ယူအပ်၏။ ။ဤကဲ့သို့သောကြိုနည်း။ဖွင့်
နည်းကိုလည်း။ဋီကာကျော်လျောက်ချားကြီသည်မဟုတ်ပေ။ ထိုဋီကာ
ကျော်၏မှီရာသာဓကကား။ ။

*သမန္တာဘိအာနုဃောမာဒိဟိသဗ္ဗာကာရေဟိဝိဝတာနိစ ဘုဝိသတိ
ဟောနို့တိအားထွာ။ဇေတဝိဝံအတ္ထေစစတုဒ်သတိသမန္တာပဒ္ဒါးဒနိတိ။သ
မန္တာစဘုဝိသကိပဒ္ဒါနာဒီးတိ ဝတ္ထုဗ္ဗေ သမန္တသဒ္ဒါသဲပရယောဂံကတ္တာ
ဝတ္ထုန်ဒဗ္ဗပ်ံ။အထဝါသမန္တာဆဆဟုတ္တာကိုဇေတဲးအာနုဃောမာဒိသဗ္ဗ
ကောဒ္ဒါသဆောတိကာဒိဆဆဘာဝံ ဒဃေတိ။ဟောနသမန္တသဒ္ဒါတိ
ကာဒ်ဆဆပဒ္ဒါနုဝိသေသနံဟောတိ။နုစတုဝိသတိဒိသေသနံ၊တာဒ္ဗါသ
မန္တာဘာပဒ္ဒါနာနိတာဒ်းစတုဝိသတိတိကဟွာစတုဒ်သတိသမန္တာပဒ္ဒါ
နာနိကိဝတ္တုံ။သမန္တာတောဘါဓမ္မာနုဃောလာမာဒ်တိကာဒ်ပဒ်ိုစ္စဝါဟုဒိပစ္စယာ.
နုဃောလာမာဒိဘောတုမ္ဟုလဟုကာ ဒိဒ္ဒကာရေဟိ ပဝတ္တာနိပဒ္ဒါနာနိသမန္တာ

ပဌာနာနိ။အနုနေဟိနယေဟိပဝတ္တာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောဟိ။ ဘာနိပနစတုဝိ
သတိဟောန္တိ။တေနေဝါဟာဋမေသံ စတုဝိသတိယာ ခုဒ္ဒကပဌာနသဒ်ါ
တာနံသမန္တာပဌာနာနံသမောဓာနဝသေနာတိ။ ။ဟူသော မူလဋီကာ
ပါဠိပင်တည်း။ ။ယင်းစကားတွင်။ ဋီကာကျော်၏အလိုကို ပြုလိုရင်း
ကား။စတုဝိသတိဟူသည်။ပစ္စည်းသရုပ်၏အမည်လော။ပဌာနိုးကျမ်း၏
အမည်ထောဟု-ကြည့်ပါလေ။ ။စတုဝိသတိ ဟူသော အမည်သည်။
ပဌာနိုးကျမ်း၏အမည်တည်း။ ။ပစ္စယာဟူသောနောက်ပုဒ်၏အဂသဒျာ
စည်းကမ်းမသတ်သေးသေးပစ္စည်းတို့ကိုသာရ၏။ ။ထိုသို့ရလေသော
ကြောင့်။ ပိဝိတို့၏အမျိုးတူဆိုင်ရာသို့ဝင်ကြစေ။ အာရမ္မဏော အစရှိသော
ဒါဝိတို့၏အမည်သည်။ဤသို့စသောအကြောင်းတို့ကြောင့်လည်းမည်သေး
၏ဟူသော အဓိပ္ပါယ် ကိုသာ ဂြိုလိုသောကြောင့်။ ယောဟိဒကာစိ-အစ။
ဝိဇ္ဇမာနာယေဝ။အထိစကားတို့ကိုပိန့်၏ ဟူ၍လည်းမှတ်ယူအပ်၏။ ။
ဤကားအဆက်ဆက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်။ပုဂ္ဂိုလ်တတ် တို့သည်။ သုံးစွဲ
သောတံထွာ။ဓမ္မကျွန်ုပ်နှလုံးမအာဆုံးအဖြတ်တော်တည်း။ ∀ ။

ယသုနေဝံဘိုး။တန်ခိုးထင်ပေါ်အောင်ဝါကြွားခြင်းအဖြင်အဖြော်နည်းပါး
သောမရဏ်ရွာဋီကာသစ်ကား။ ။“ဣမိနာအဓိပ္ပါယေနယံဝုတ္တံနဟိ သော
ကောစိပစ္စယောတိအာဒိ။တံသဗ္ဗံအာစရိယသမတိမတ္တမေဝ”။ ။ဟူ၍
ဂုဏ်း။ ။“ယဉ်တတ္ထနဟိသောကောစိပစ္စယောအတ္ထိယောစိတ္တစေတသိကာ
နံအာရမ္မဏာဘာဝံနဂစ္ဆေယျာတိဝုတ္တံ။တံတာဝနယုဇ္ဇတိ”။ ။ဟူ၍ဂုဏ်း။ ။
“နဟိဣဓဓမ္မသရုပမတ္တောနသမောဓာနံအဓိပ္ပေတံ။ပစ္စယဇ္ဈေနသဟဝအ
ဓိပ္ပေတံ။နစဟောတာဒိပစ္စယဇ္ဈော အာရမ္မဏာဒိပစ္စယဇ္ဈောဟာတိတိ”။
ဟူ၍ဂုဏ်း။ ။“ဧသနယောသကသကပစ္စယုပ္ပန္နသစဥပနိဿယဘာဝံ
နဂစ္ဆတိတိဧတ္ထောဝိ။ ။ဧတ္ထပနယောသကသကပစ္စယုပ္ပန္နသဥပနိဿ
ယဘာဝံနဂစ္ဆတိ။နဟိသောကောစိပစ္စယောအတ္ထိတိယောဇနာ”။ ။ဟူ
၍ဂုဏ်း။ ။“ယဉ္စတတ္ထကမ္မဟေတုကတ္တာစလောကပ္ပဝတ္တိယာဖလဟေ
တူပစာရဝသေနသဗ္ဗဝိကမ္မသဘာဝံနာတိဝတ္တုန္တိတိဝုတ္တံ”။ ။“ယဉ္စ
တေစ ပရိမတ္ထတော လောက သမ္မုတိ ဝသေန စ ဝိဇ္ဇာမာနာ ယေဝါတိ
ဝုတ္တံ။ ။တာဒဒဘယံပနသဗ္ဗသောသာသနယုတ္တိယာဝိဝိရုဒ္ဓမေဝါတိ”။ ။
ဟူ၍ဂုဏ်း။အာယ္ဟင်းတကြိုးပုတ်ခတ်၍ ရေးသား ကျူးလွန်မိသော အချက်
တို့ကို။ပယ်ဖျက်သုတ်သင်အပ်ထေတော့သတည်း။ ။

(၂၁၄-အဆက်)

*ကျွဲတိုတေကာလိကာခမ္မာ ကာလမရွှာစသမ္ဘ ါအကွာ့ဖဟိဒ္ဓါစ။
သခိတာသခိတာတထာ။ ။သာဘိနာမရူပါနံ ဒေသန တိဒိခေါဠိတာ။
ပစ္စယာနာမပဒ္ဒါနေ။စတုဒိသေကသဇ္ဇဆာ။ ။ဘုံဘိဟံ။ ။*ကျွဲတိုဒ္ဓ
ဂုတ္တိနယေနသမ္ဘဝါယထာသဒ္ဓံ ဒေတကာလိကာအာနုဘွဲသမန ဆုရုဒ္ဓိတိဂ
ဂတအာသေဝနဝသေန ပဒ္ဒံ အဘိတကာလိကာဒံ ကမ္မာဘွယသအာဂိ
တဝတ္တမာနဝသေနဒ္ဓိကာလိကသ အာခမ္ဘာ အဒိဟတိ ဥပနိဿာဟဝဒ္ဓ
ယာနံတိကာလိကာနံ ဇာတဒေသိပန္ဓသန်ံ ပစ္စုပ္ပန္နကာလိကာဒ္ဓဝသေန
ကာလတ္တယဝေါ်ကာနိဗ္ဗာနပဉ္ဇတ္တိဝသေနကလဒိမတ္တာစ စကွာဒိဂုဂါဒိ
သဒ္ဓါဒိဝသေန အစ္ဆတ္တိကာဒ ။သလဉတုဘောဇနာ ဒိဝသေနဘတော ဗ
ဟိဒ္ဓါစပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေနသဒ်ဘာစ တထာတဒ္ဒိပကွာဘာဝေန အသန်
တာစ ဓမ္မာပညတ္တိနာမ ရူပါနံ ဒေသန သခိပတောတိဝိခဒ္ဓိကာသဇ္ဇထာ
ပဒ္ဒါနေ အာနန်ာနယ သမန်ာ ဒ္ဒါနေပကဒေဓဘုဝိသတိသဒ်ါဘာပစ္စ
ယာနာမာတိယောဇနာ။ ။ဘာဝဒ္ဓိဒုကာကျဲ။ ။

“ဝိဘာဝဒ္ဓိယံပန အာဒ္ဒေကာအဓိပတိဥပဒိသယပစ္စယာနံ တိကာလဝိ
ကာနန်ာ ဂုတ္တံ။တံနယုဇ္ဇတိ။ ။ပညတ္တိနိဗ္ဗာနာခံဂါကာလရတ္တာနံ ဒတသု
ပဝိဒ္ဒတ္တာတိ”။ ။မဂ်ံဂ္ဂါဒ္ဓိကသစ်။ ။

ထိုဝိုကာသစ်၏စကားသည်။ ဝမ်းသာအားရနှင့် အဓိုးဘကြီး ဝေး
သားလိုက်သော စကားဖြင်းသာကြောင့်။ ဝါကျအသွားအလာဒ္ဓါ။လိမ္မာ
တော်မူတ္တသော။စံကျောင်းဆောတော်ဘုရားကြီး၏ တပည့်ဟူ၍နိဒါန်း
က။မိမိဝန်ခံခဲ့သောစကားမှားသည်။ ဤအရာကိုတရားသဖြင့်ပျက်စ္ဂါ
လေသတည်း။ ။

(နှင်းလင်းချက်။)

ကာလတ္တယဝေါ်ကာသဝိမုတ္တာစ။ဟူသောပုဒ်နှင့်ရှသည်၊အဘာပ
ပုဒ်နှင့်စပ်မည်နည်း။ ။နိဗ္ဗာနပညတ္တိဝသေန၊ ဟူသောပုဒ်သည် သမ္ဘဒ်
ပုဒ်ဖြစ်၏။ ထိုသမ္ဘဒ်ပုဒ်၏သမ္ဘန်ကား အဘာယ်နည်း။ ။တိကာလိကာခံ
ပစ္စုပ္ပန်ကာလိကာနဒ္ဓ။ဟူသောပုဒ်သည်။သမ္ဘန်ပုဒ်ပင်မဟုတ်ဘူးလော။ ။
နိဗ္ဗာနပညတ္တိဝသေန။ဟူသောပုဒ်နှင့်စပ်ရာသောပုဒ်ကိုပေးပါ။ ။နိဗ္ဗာန
ပစ္စယောပညတ္တိပစ္စယော၊ဟူ၍နှစ်ဆဲ့လေးပဋ္ဌာန်းတို့ဟောဘူးပေတ။သင်း
သို့ဟောလျှင်လည်း။ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပစ္စည်း ဖြင်သွားထိုခံမည်။ ။(ဆက်

သေချာချာကြည့်)။ ။တိကာလိကာနံဝသေနကာလတ္တယဝေနွာနိဗ္ဗာန
ပညတ္တိဝသေနကာလဝိမုတ္တာစ။ ဟူသောပုဒ်များသည်။ ဥပနိဿယာနံ။
ဟူသောပုဒ်ကခွဲ၍ ထွက်လာသောပုဒ်တို့ဟူ၍မှတ်လေ။ ။သမ္မွန္ဓေါပုဒ်
ကလေးများကို။ ကြိုကြည့်ပါကေဆိုရာ။ ။ထို့ကြောင့်။ ။ဥပနိဿ
ယာနံတေကာလိကာနံဝသေနကာလတ္တယဝေနွာ။ ဥပနိဿယာနံနိဗ္ဗာန
ပညတ္တိဝသေန ကာလဝိမုတ္တာစ။ ။ဟူ၍ပုဒ်စစ်လိုက်ပါ။ ။သည်သ
ဘောအတိုင်း။ဋီကာဆရာကျော်ရေးသားသည်။ သည်ကဲ့သို့ပုဒ်တို့စစ်ပုံကို မ
ဖြင်ခြင်းသည်။မိမိ၏အဖြစ်သာလျှင်တည်း။ ။အာရှင်အနုရုဒ္ဓါကလည်း။
သမ္မာဝါ-ဟူ၍ဆိုခဲ့.သည်မဟုတ်လော။ထိုသမ္မာဝါ၏အဓိပ္ပါယ်မှာ။ အနက်
ဒြဗ်သာသမ္မာဝါမဟုတ်။ ပုဒ်,ပါဠိ,အက္ခရာ, အဖြာဖြာသော အစစ်တို့ကို
လည်း။သမ္မာဝါထည်းသို့ပါဝင်လေပြီ။ ။

ဤတိဋ္ဌံဝုတ္တနယေန။ ဤအကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။
သမ္မာဝါယထာသမ္မာဝံ။ ဖြစ်ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ။အာနန္တရသမနန္တရအာ
သေဝနနန္တရဝိဂတဝသေန။ အာနန္တရပစ္စည်း။ သမနန္တရပစ္စည်း။ အာသေ
ဝနပစ္စည်း။နတ္ထိပစ္စည်း။ဝိဂတပစ္စည်းတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ပဋ္ဌန်အတိတ
ကာလိကာနံ။အတိတ်ငါးပစ္စည်းတို့၏ဂုဏ်း။အတိတဝတ္တမာနဝသေန။ အ
တိတ်။ပစ္စုပ္ပန်၏အစွမ်းဖြင့်။ဒွိကာလိကသကမ္မပစ္စယဿ။ ကာလန္နစ်ပါး
နှင့်ယှဉ်သောကမ္မပစ္စည်း၏ဂုဏ်း။ အာရမ္မဏအဓိပတိဥပနိဿယာနံ တိ
ကာလိကာနံ။ကာလသုံးပါးနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။အာရမ္မဏ။အဓိပတိ။ ဥပနိ
ဿယပစ္စည်းတို့၏ဂုဏ်း။ဝသေန။ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာလတ္တယဝေနွာ။
ကာလသုံးပါးရှိကုန်သော။ နိဗ္ဗာနပညတ္တိဝသေန။နိဗ္ဗာန်။ ပညတ်တို့၏အ
စွမ်းအားဖြင့်။ကာလဝိမုတ္တာစ။ကာလဝိမုတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။စက္ခာဒိ
ရာဂါဒိသဒ္ဓါဒိဝသေန။ စက္ခုစသောတရား။ ရာဂစသောတရား။ သဒ္ဓါစ
သောတရားတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အစ္ဆတ္တိကာစ။ အစ္ဆတ္တိကလည်းဖြစ်
ကုန်ထသော။ပုဂ္ဂလဥတုဘောဇနာဒိဝသေန။ပုဂ္ဂိုလ်,ဥတု,ဘောဇဉ်,တို့
၏အစွမ်းအားဖြင့်။တဒေတာအစ္ဆတ္တိကတော။ထိုအစ္ဆတ္တိကဓမ္မမှ။ ဗဟိဒ္ဓါ
စ။ဗဟိဒ္ဓလည်းဖြစ်ကုန်ထသော။ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝေန။ ပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်
ဖြင့်။သဝိတာစ။သဆိ တတရားလည်းဖြစ်ကုန်ထသော။ တပ္ပဋိပက္ခဘာဝေ
နာ။ထိုဓမ္မပြုန်သောအတ္ထိတပါး၏အဖြစ်ဖြင့်။အသဝိတာ။ အသဝိတဖြစ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ။တရားတို့သည်။ ပညတ္တိနာမရူပါနံ။ ပညတ်။ နာမ်ရုပ်တို့၏။

ဝသေး။အစွမ်းအားဖြင့်။သဒ္ဒါပဝေဒ။ အကျဉ်းအားဖြင့်။ သဇ္ဇဃာ။ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ပဌာန။အနန္တနယသမန္တပဋ္ဌာန်းပကာရထော။အနန္တနယပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌၊ စတုဝိသတိသဒ်ါတာ ပစ္စယာနာမ။ နှစ်ဆဲ့လေးပါး ဆိုအပ်ကုန်သောပစ္စည်းတို့မည်ကုန်သည်။တိဝိဓာ။သုံးပါးအပြားအား ဖြင့်။ဌိတာ။တည်ကုန်၏။ဇာတိ။ ဤသည်လျှင်။ ယောဇနာ။ ယောဇနာခြင်းငှာသည်း။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ပါဠိ၏အနက်။ ။

ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသောနည်းတို့ဖြင့်၊စပ်သင့်။စပ်ထိုက်သောပုဒ်နှင့်သာ စပ်တော်မူစေငြားသော။ အကွာရကော သလ္လညာဏ်။ပဒကောသလ္လညာဏ်။ ဝါကျကောသလ္လညာဏ်။ဂန္ထကရထာကောသလ္လညာဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်ဆရာသည်။ ။ဇာတိဇံဝုတ္တာနယေနသမ္ဘဝါ ယထာသမ္ဘ ဝံဒေဘကာလိကာ အနုဘုံ ခု သမနန္တရ အာသေဝနဋ္ဌိဝိဂတ ပုသေနပဋ္ဌန်း အကိတကာလိကာနံကမ္မပစ္စယသဒ္ဒတိတာတ္တမာနဝသေန ဒွိကာလိကသဒ္ဒ အာရမ္မဏ အဓိပတိဥပနိဿယပစ္စယာနံ ဇာတဒေရသိပန်း ရသန်းပစ္စုပ္ပန်းကာလိကာနန္တ ဝသေး ကာလတ္တယ ဝန်းနာ နိဗ္ဗာနပညတ္တိ ဝသေနကာဇဒ္ဒိမတ္တာဒေး။ ။တိုင်အောင်သော ဝါကျကိုပိန့်ဆိုဘော်မူပါသည်တကား၊ ဟု၍။အသက်ထက်ဆုံးဖွတ်ယူလေ။ ။

(၂၃၅-၂၃၆-အချက်။)

''ပထဝိဇ္ဇော်ဘာဒိကာတိအာဒိသဒ္ဒေန နဒိသမုဒ္ဒါဒိ ကာယော သင်္ဃဘေတိ။(အယံသဒ္ဒဟပညတ္တိ)နာမ။ဝိဘာဝနိယံပနသဒ္ဓါနပညတ္တိ်ဘိဝုတ္တာ။ သာယုတ္တာဝိဇနဒိသတိ။ ။နဟိဇုံခသဒ္ဓါနံပဓာနံဟောတိတိ။ ။သမ္မာရသန္ဒိဝေသာကာရံ။ ဇဏ္ဍာဝိအာဒိသဒ္ဒေနနာဝါဒယောသင်္ဃတိ။ အယံသဒ္ဓါနပညတ္တိ။ ကဒ္ဒာဒယောဇဝတိဇဟာကာရေနသဒ္ဓိတာဇဟန္တိရထာကာရေန သဒ္ဓိတာရဆောတိဝုစ္စန္တိတိ။ ။ဝိဘာဝနိယံပနသမ္ဗဟပညတ္တိဘိဝုတ္တံ။ တံနယုဇ္ဇတိ။ ။နဟိဇုံခသမ္ဗဟပဓာနံ''။ ။မဲ့ဂ္ဂါဋိကာသဒ်၊ ။

ဤဋီကာသဒ်သည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ပါဋိတော်နှင့်တကွ။ ဟေတ်ုဘာဘို့၏ပါဋိများကိုး။ဂရုမစိုက်ပဲရေးသားပါသေး၏။ ။အထူးသဖြင့်အဋ္ဌသာလိဏီကောင်းလေ၏။ ။ထိုပညတ်အရာကို။ အဘိဓမ္မာဘက်ဆိုင်ရာ။ ပဋ္ဌာန်းပညတ်အဋ္ဌကထာ၊သုတ္တန်ဘက်ဆိုင်ရာ။အဂ်ါတို့၏အဋ္ဌကထာတို့ဖြင့်မူးစွာပွင့်ဆိုထော်မူကြ၏။ ။ထိုသို့ပွင့်ဆိုတော် မူကြရာ။ သဒ္ဒဟနပညတ်

ဟူ၍တမျိုး။ ။*သမ္ဟဟပညတ်။သမောဓာနပညတ်ဤနှစ်မံညကတံမျိုး။ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ နဒီသမုဒ္ဒစသော ပညတ်သည်။ သမ္ဟဟ။သမောဓာန ပညတ်ဟူ၍။အဋ္ဌကထာတို့၌လည်းမဆို။ မူလဋီကာစသည်တို့၌လည်းမဆို။ယင်းသို့မဆိုပါပဲလျက်။မူ ဓ္ဍဇကေစိက။ဖိဒီ၏အတ္တနောမတိမျှနှင့်။နဒီသမုဒ္ဒပဗ္ဗတတို့ကို။ သမ္ဟဟပညတ်ဟူ၍ဆိုမိ၏။ ထိုနဒီသမုဒ္ဒတို့ကို။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်က။သဏ္ဌာနပညတ်ဟူ၍ဆုံးဖြတ်၏။ ဂေဟ,ရထ,စသော ပညတ်ကို။ကေစိဋီကာသစ်က။သဏ္ဌာနပညတ်ဟူ၍ရေးသားမိလေ၏။ ။ ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်က။ သမ္ဟဟပညတ်ဟူ၍ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏။ ။မိလိန္ဒမင်းကြီးက။ရဟန္တာအာရှင်နာဂသေနကို။အာရှင်ဘုရား။ နာရှင်ဘုရား၏နာဂသေနဟူသောသမ္မုတိပညတ်အမည်သည်။ အစိပ်ကိုစွဲ၍ခေါ်သော အမည်ပါလော။သို့တည်းမဟုတ်။အပေါင်းကိုစွဲ၍ခေါ်သောအမည်ပါလော ဟူ၍မေးမြန်းလျှောက်ထားသောအခါ။ ရဟန္တာအာရှင်နာဂသေနက။ပဋိပုစ္ဆာပြုလုပ်တော် မူသည်ကား။ မိလိန္ဒမင်းကြီး။ သင်မင်းကြီးယခုစီးနင်းလာခဲ့သော။ ရထားဟူသည်။ ဝင်ဂိုးကိုပင် ခေါ်သလော။ ထမ်းပိုးတုံးကိုပင်ခေါ်သလော။ဝက်ဗွယ်ကိုပင်ခေါ်သလော။ ဘီးကိုပင်ခေါ်သလော ဟု။မေးမြန်းသောအခါ။ မိလိန္ဒမင်းကြီးကပြန်၍လျှောက်ကြားသည်ဖုံ။ အာရှင်ဘုရား။ ဝင်ဂိုးစသည်တို့ဖုံ။*ရထားဟု-မခေါ်လောက်ပါ။ ရထား၏အက်ါမျှသာဖြစ်ပါသည်။ထိုဝင်ဂိုးစသောအက်ါအလုံးစုံတို့။အကုန်ရုပေးပြီးသောအပေါင်းကိုမှ။ရထောဟူ၍ဂုဏ်း။ သကဒ္ဒေါဟူ၍ဂုဏ်း။ ခေါ်ဝေါ်ရပါသည်ဟု။ လျှောံထားသောအချက်၌။ရထ။ သကဒ္ဒုဟူသည်။ဒဗ္ဗသမ္ဘာရ။သန္နိဒေသ သမ္ဟဟပညတ်ပါပဲဟူ၍။ မိလိန္ဒပဉ္ဟာပါဠိတော်က။ တိုက်ရိုက်ထွက်ဆိုလေပြီ။ ။သမ္ဟဟပညတ်။သမောဓာနပညတ်ပြီး၏။ ။

*ဇဝံကိသောထူလောတိရှပါယတနေန သဏ္ဌာနေနပုဂ္ဂလာဒိနံပညာပနာဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘဝိတုံအဟာရတိ။ ။ဟူသောပုဂ္ဂလပညတ်အဖွင့်မူလဋီကာစကားကိုထောက်၍။ ။ဖြူမောက်သောသဏ္ဌာန်ကိုပဗ္ဗတ။ ။ချိုင့်ဝှမ်းသောသဏ္ဌာန်ကိုသမုဒ္ဒ။ နဒီဟူ၍ခေါ်အပ်သောကြောင့်။သမုဒ္ဒစသောပညတ်ကိုသဏ္ဌာနပညတ်ဟူ၍မှတ်ယူလေကုန်။ ။ထူလော။ဝပြိုးသောသူ။ကိသော။ဝိန်ဖြောက်သောသူ။ ။ဤသို့အနက်ဖြင့်။ ။ကိသော။ထူလော။ဟူသောစကားနှင့်။သမုဒ္ဒေါ။နဒီ။ပဗ္ဗတော။ဟူသောစကားတို့သည်။အတူတူပင်တည်း။ ။သဏ္ဌာနပညတ်ပြီး၏။ ။

ပစ္စည်းဗိုင်း။

ယင်းကဲ့သို့။သမ္ဗဟပညတ်။သဏ္ဌာန ပညတ်တို့သည်လဲ့။ အဘုန်းတော်။ ဘုရားတို့၌။ထင်ရှားစွာ လာရှိသည်ကိုမစင်းစားပဲ။သဏ္ဌာန ပညတ်ကို။ ဖြောင်းဖြန်လှန်၍။သမ္ဗဟပညတ်ဟု-ဆိုပိခြင်း။ သမ္ဗဟပညတ်ကိုဖြောင်း ဖြန်လှန်၍။သဏ္ဌာနပညတ်ဟု-ဆိုပိခြင်းကား။ ။သတိလစ်သေးပညာရှိ တို့၏လွဲမြဲတံထွာ။ ဓမ္မတာဟူသော။သည်ကာရည်ကာလွဲခြင်းမဟုတ်ပါ ပေ။ ။တကဲ့ကြီစည်စင်းစား၍ကောင်းကောင်းကြီးမှားယွင်းသောအသံ့ ကြီးတခုဖြစ်လေသတည်း။ ။

ယင်းသို့ဖြစ်လေ သောကြောင့်။ ပုဂ္ဂလပညတ် အဌကထာအလို။ အင်္ဂါတို့ရှိအာဌကထာအလို။မူလဋီကာ။ အနုဋီကာတို့အလို။ အင်္ဂါတို့ရှိဋီ ကာကြီး၏အလို။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသကြိုဟ်ကျမ်း၏ အလို။ ဝိဘာဝနီဋီကာ ကျော်တို့၏အလိုတို့သည်။ပုဂ္ဂလပညတ်ပါဠိတော်။ အင်္ဂါတို့ရှိပါဠိတော် စသည်တို့နှင့် ညီညွတ်လေသောကြောင့်။ ပိလိန္ဒမင်းမေး လျှောက်သော အခန်းတွင်။အရှင်နာဂသေနဖြေဆိုတော်မူသောစကားအတိုင်းပင်။ရှင်း လင်းသိသာစွာရှိသည့်အတိုင်း။ အနှည်းငယ်သွန်ပြလိုက်ပါအံ့။ ။ရ ထော-သကဒေါ။စသောပညတ်သည်။ အင်္ဂါသမ္ဘာရတို့၏ပေါင်းဆုံရုဝေး သောအာနေကိုစွဲ၍ခေါ်အပ်သောသမ္ဗဟပညတ်မည်၏။ ။

ယထာဟိအင်္ဂါသမ္ဘာရာ။ဟောတိသဒ္ဒါရထောဇ္ဈတိ။
ဇဝံခန္ဓေသုသန္တေသု။ဟောတိသတ္တောတိသမ္မုတိ။ ။

အရှင်နာဂသေန၏ကိုးပါဠိပါဠိတော်။ ။မဟာရာဇ။ပိလိန္ဒမင်းကြီး။ ဟိ။ဥပမာဖြင့်ဘုရားဟောတော်မူသည်ကား။ ။(အရှင်နာဂသေန၏အာ နာက်)။ ။ဟိ။ဥပမာသော်ကား။ ။(မြတ်စွာဘုရား၏အာနာက်)။ ။အင်္ဂါ သမ္ဘာရာ။ဝင်ရိုးအစရှိသောအဆောက်အဦးတို့သည်။သန္ဓိဝေသာ။ပေါင်း ဆုံကြကုန်သည်။ယဒါ။ အကြင်အခါ၌။ဟောန္တိ။ ဖြစ်ကုန်အံ့။တဒါ။ ထိုသို့ ပေါင်းဆုံပိကြသောအခါ၌။ ရထောဇ္ဈတိ။ရထား ပင်ဟူ၍။ သဒ္ဒါ။ ခေါ် ဝေါ်ပညတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိယထာ။ ဖြစ်ထသကဲ့သို့။ဇဝံတထာ။ဤ နည်းအတူ။ခန္ဓေသု။ ခန္ဓာတို့သည်။ဝါ။ ဇကေဝါကာရခန္ဓာ။စကုဝေါကာ ရခန္ဓာ။ပဉ္စဝေါကာရခန္ဓာတို့သည်။သန္တေသု။ရှိကုန်ထတ်သော်။ သဒ္ဒတ္တာ တိ။သတ္တဝေါဟူ၍။သမ္မုတိ။ သမုတ်ခြင်းသည်။ဟောတိ။ဖြစ်၏။ ။တ နည်းကား။စတုတ္ထပါဒ၌။ ။ဟောတိသတ္ကာတိသမ္မုတိ။ ။ဤပါဒ်အား၌

ဂိုဏ်။ယင်းသို့ဂိုလေသော်။ သမ္မုတိ၊သမုတ်ခြင်းသည်၊သင်္ကေတ။စွမ်း နိုင်ဏ်။ကြံသို့အနက်ဖြစ်ပါလေ။ ။ဤကဲ့သို့။အက်သမ္ဗာရ။ဒုထောင်္ဂတိ။ဟူ၍ဥပမာဖြစ်ကား။ ရထား၏သမ္ဗဟာပညတ်ဖြင့်ခေါ်ကြောင်းကို။ ထိုက်ရိုက်ပင်ဟောတော်မူသည်နှင့်အညီ။ဝေဟာ။ သင်္ခစသော၊အက်သမ္ဗာရသို့ ဝေသနှင့်မကင်းဘဲကောင်းသော နေရာဟူသမျှဘို့၌။ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်အပ် သောအရာကို သမ္မုဟာပညတ်ဟူ၍သာမှတ်သင့်ကုန်။ ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဋီကာကျော်ပါဦးကား။)

*ဘဆာတဆာတိဘူမာဒိဝသေန။ ဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာတိ ဘူမိပဗ္ဗတ တရက္ခာဒိကာသဇ္ဇာနပညတ္တိ။ သမ္ဘာရသန္ဓိသောကာနံ့ ဒါဠမတ္တိကာတန္တာဒိနံသမ္ဘဘုနံဥပကရဏာနံသန္ဓိဝေသကာရံ့စနာဒိဝိဘင်္ဂံထံတံသဇ္ဇာနာဒိအာကာရံ။ရဆသကဒုဒိကာတိ့ဆဆဒ္ဒိကာတိ့ဆသကဒုဂါမဃဒုပဒုဒိကာ ကာသမ္ဗုဟာပညတ္တိ။ ။ဤသို့ဖွင့်ဆိုတော်မူသတည်း။ ။ဘထာဇာထာတိ၊တထာဘထာဟုသည်ကား။ဘူမာဒိဝသေန ခြံအစရှိသည်တို့ဖြင့် အစွမ်းအားဖြင့်၊ဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာတိ။ဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာ။ ဟူသည်ကား၊ ဘူမ်ပဗ္ဗတ ရက္ခာဒိကာ။ ခြံ, ထောင်, သစ်ပင်, အစ ရှိသော၊ သဇ္ဇာန်ပညတ္တိဟူ။သဇ္ဇာန်ပညတ်ပင်တည်း သမ္ဘာရသန္ဓိဝေသကာရုံ့။ သမ္ဘာရသန္ဓိဝေသကာရဟူသည်ကား။ ဒါရုမတ္တိကာတန္တာဒိနံ။ သင်္ဘာ။ခြံညက်ဆိုင်။ ရက်ကမ်းချသ်အစရှိကုန်သော၊ သမ္ဘာရနှင့်ဥပကရဏာနံ။ အဆောက်အဦးဟို့။ သန္ဓိဝေသကာရံ့ ရစနာဒိဝိသိဋ္ဌံ တံတံသဇ္ဇာနာဒိအာကာရံ့။စိုင်ခြင်းအစရှိသောထူး၊ ထိုထိုသဇ္ဇာန်အစရှိသောအခြင်းအရာကို၊ ရထသကဒုဒိကာတိ။ ဟူသည်ကား၊ ရထသကဒုဂါမဃဒုပဒုဒိကာ။ထား။ ထွည်း။ရွာ၊အိုး။ ပုဆိုး။အစရှိသော။သမ္ဗုဟာပညတ္တိ။ သမ္ဗုဟာပညတ်တည်း။ ။ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်၏အနက်။ ။

*ကထံ။ ဘံတံဘူဘာဝိပရိဏာမာကာရ မုပါဒါယ တာသာတထာပညတ္တာဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာ။ သမ္ဘာရသန္ဓိဝေသာကာရ မုပါဒါယ ဝေဟာရထသကဒုဒိကာ။ခန္ဓပဉ္စကမုပါဒါယပုဂ္ဂလာဒိကာ။စန္ဒာဝဋ္ဋနာဒိကမုပါဒါယဒိသာကာသာဒိကာ။ အာသဒ္ဒုဘာကာရံမုပါဒါယကုပဂုဟာဒိကာ။တံတံဘူတာနိမိတ္တံဘာဝနာဝိသေသဉ္စုပါဒါယ ကသိဏာနိမိတ္တာဒိကာစေတိဂေါမာဒိပဒေဘဒါပနုပရမတ္ထဝေါဟာရမုပါဒါယ အတ္ထဆ္ဆာယာကာရနိဒ္ဒေသံပါဒါနံမာလမ္ဗဏာဘူတာတံဘံ ဥပါဒါယဥပန် ဘာယကာရ

ဏံကတွာတဿာ တထာပရိကပ္ပိယ မာနဿဒိါယတိ။ သာမညာဃတိ။ ဝေါဟာရိယတိ။ပညာဝိယတိတိပညတ္တိတိ။ ။သမ္ပိဟ်ာပါဒ်။ ။

ကထံဟောတိ။ အာဘယ်သို့ဖြစ်ပါသနည်းဟူမူ။ တံတံဘူတဝိပရိဏာမာကာရံ။ထိုထိုသို့သောအစဉ်ဖွဲ့သောအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သောမဟာဘူတ်တို့၏ဘာဂ်ပြန်သောအဖြစ်။ ကြို့.သောအဖြစ်အစဉ်သော အခြင်းအရာအားဒြင့်လွှတ်သောအဒြစ်ဟူသောအခြင်းအရာကိုဥပါဒါယ၊ဖွဲ့၍။ ထော်၍။ဘသာတဆာပညတ္တာ။ ထိုထိုမြစသည်ဖြင့်သမုတ်အပ်သော။ သိုးစအပ်သော။ဘုဒ်ပဗ္ဗတာဒိကာ။ မြေ,ထောင့်,အစဉ်သောသမုတ်ခြင်းသည်ရင်း၊သမ္ဘာရေသန္ဓိဝေသာကာရံ။အဆောက်အဦးတို့၏ရုပ်ဝေးသောအခြင်းအရာကို။ဥပါဒါယ။ဖွဲ့၍၊ ထောက်၍။အမှီပြု၍။ ဂေဟရဆသကဋုဒါဒိကာ။ အိမ်၊ရုထား။ဘုဉ်းအင်္ဂါသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှင်း။ခန္ဓာပဉ္စက်။ခန္ဓာငါးပါးကို ဥပါဒါယ။ဖွဲ့၍။ ထော်၍အမှီပြု၍။ ပုဂ်္ဂလဝါဒိကာ။ ယောကျ်ား။ ပုဂ်္ဂိလ်အစဉ်သောခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှင်း။ စန္ဒာဝဋ်နာဒိကံ။ (လ)ဘို့၏လည်ခြင်းစသည်ကို။ဥပါဒါယ။ဖွဲ့၍။ထော်၍။အမှီပြု၍။ ဒိသာကာလာဒိကာ၊အာရုဏ်၊ ကာလစသည် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှင်း။ အာသမ္ဗုဠာကာရံ၊ မတွေ့မဆိုကောင်း။မဒွေမထိုဒဝ်သောအခြင်းအရာကို။ဥပါဒါယ။အမှီပြု၍။ ဂုပဂုဟာဒိကာ၊ထွင်း။လိုဏ်။ဂုစသည်ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်ငှင်း။တံတံဘူတနိဗ္ဗတ္တစ္ဆ။ထိုထိုမဟာဘူတ်တို့၏ နိဗ်တ်ကိုငှင်း။ ဘာဝနာဝိသေသစ္ဆ။ဘာဝနာအထူးကိုငှင်း။ဥပါဒါယ။စွဲ၍း၊ယော်၍။အမှီပြု၍။ကသိဏာဒိတ္တာဒိကာ။ ကသိဏ်းနိဗ်တ်စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်ငှင်း။ ဇာတိဒေဝမာဒိပုဂ္ဂလော ဒါပနံ။ ဤသို့စသည်ဆင်ခြင်းအားဖြင့် ပြားသောခေါ်ဝေါ်သဒ္ဒတ် ခြင်းကို ကား။ ။(ပဌမတိဋ္ဌာစဝ်)။ ။ပရမတ္ထတော။ပရမတ္ထအားဖြင့်။အဝိဇ္ဇမာနဝါ။ထင်ရှားမရှိသော်ထည်း။ အတ္ထသ္သာယကာရေန။ ပရမတ္ထဓမ္မ၏အဓိပ္ပါယ်အပေါင်ဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဝုဒါဒိနံ၊ စိတ်။ဥေတသ်က်တို့၏။ အာလမ္ဗဏာဘူတာ။အာရုံဖြစ်၍ဖြက်သောဝတ္ထုကို။ တံတံဘူတနိဗ္ဗတ္တိတို့။ထိုထိုပထဝီကသိဏ်းအစရှိသောနိဗ်တ်ကို။ဥပါဒါယ-ဥပနိဓာယ။ထောက်၍။ကာရေဘံကတွာ။အကြောင်းပြု၍။ တထာတဿာ။ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟိကဗ္ဗိယမာနာ။ ကြီးဆထျက်။သဒ်ါယတိ။ ဥေတွက်ဆဝ်၏။သမညာယတိ။ဆရတ်အဝ်၏။ဝေါဟာရိယတိ။ခေါ်ဝေါ်ဒ်ခြင်းစဝ်၏။ ပညာဝိယတိ။ အခြားအားဖြင့်ဆိုစေအပ်၏။ ဇာတိကာသ္ဒာ၊ထို့

ကြောင့်။ ပညတ္တိတိ။ ပညတ်ဟူ၍။ပဝုစ္စတိ။ အပြားဖြင့်မိန့်အပ်၏။ သင်္ကြိုဟ်ပါဠိ၏အနက်။

၍သို့သင်္ကြိုဟ်ဠ။ပြအပ်သည့်အတိုင်း။ သဏ္ဌာဝတ္ထုဓမ္မတို့ကိုမှတ်ယူလေကုန်။ ။သရုပ်တို့ဒုဗာမူကား။ပါဠိတော်နှည်းအားဖြင့်။ခန္ဓပညတ်။အာယတနပညတ်။ဓာတုပညတ်။သစ္စပညတ်။ဣန္ဒြိယပညတ်။ပုဂ္ဂလပညတ်ဟူ၍ခြောက်ပါးပြားသတည်း။ ။အဋ္ဌကထာနည်းအားဖြင့်။ဝိဇ္ဇမာနပညတ်။ အဝိဇ္ဇမာနပညတ်။ ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ်။ အဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ်။ဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ်။အဝိဇ္ဇမာနေနအဝိဇ္ဇမာနပညတ်ဟူ၍ခြောဠ်ပါးပြားသတည်း။ ထိုနည်းနှစ်ရပ်တို့တွင်။ ၍သင်္ကြိုဟ်ကျမ်းဠ။အဋ္ဌကထာနည်းအားဖြင့်ပြားသောခြောက်ပါးသောပညတ်တို့ကိုသာ။အာရုဏ်အနုရုဒ္ဓါပြုတော်မူသည်ဟု။မှတ်ယူကြပါကုန်။ ။

၍သို့လျှင်။ သမန္တ ဘဒ္ဒက ဖြစ်ပေသော။ အာတိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝနီခေါ်။ ဋီကာကျော်ကျမ်းကြီးဠ။မဏ္ဍာဋီကာသစ်ဆရောက။(၁) နံပါတ်အချက်က စ၍။(၂၃၄)နံပါတ်အချက်ထိလေအောင်။ ပညာရှိ သုခမိန်တို့ မနှစ်သက်နိုင်ဘွယ်။တံနသုန္ဒရံ။တံ နယုဇ္ဇတိ။တံ အနုပပန္နံ။ဟူ၍ပယ်ဖျက်တော်လှန်သောအချက်တို့ကို။ပညာရှိသုခမိန်တို့ နှစ်သက် ယုံကြည်လောက်။အားကိုးလောက်သော။ခိုင်ခံ့သောပါဠိတော်။အဋ္ဌကထာ။ဋီကာဟူသောကျမ်းအပေါင်းတို့ကိုဂုဏ်း။ဝိဒူကတ္တာယပါရဂူ။အာဘိဓမ္မိကပါရဂူ။ သဒ္ဒပါရဂူဖြစ်ကုန်သော။ ဆရာတော်ဘုရားတို့။ လံဒွါပဒေသတို့ကိုဂုဏ်း။ ဆိုင်ရာယူဆောင်၍။အဓိဓုဇဒဘာင်။လ-နေရောင်သန်းသကဲ့သို့။အခန်းအခန်း။ပါဠိဒုဗာ။မြန်မာ- အဓိပ္ပါယ်တန်း၍။ ဆန်းကြယ်နက်နဲစွာ ရေးသားအပ်သော။ ၍အာတိသုန္ဒရကျမ်းကြီးကို။ပညာဆီမီး။ အပြီးတိုင်ညှိထွန်းလိုကုန်သော။ သောတုဇန အပေါင်းတို့သည်။ကောင်းစွာ ကြည့်ရှု နိုင်ကြပါစေခလို။ ။

အာတိသုန္ဒရကျမ်းဠပစ္စည်းဝိုင်းပြီး၏။

(၁) ကဒ္ဒုသတသဟဿေသ စတုရေ့စအာသဒိဝ်ဒယ။
အင်္ဂဒိသတောင်္ဂ အဲ့ရေ့ကဒ္ဒုပ္ပကဒ္ဒု ဟိကာကထာ။ ။
(၂) အာနုဘ်ဘ်ကွာဝါဒ်ဒ္ဒုသူ။နိုပ္ပဒ္ဒုဘ်မပေ့သဒယာ။
တယံဒံအဓိမုဒ်ဘ္ဂာ။ဗုဒ္ဓ်ဝါဒေါသဒ်ဒ္ဒုသ္မေဘာ။ ။
(၃) သင်္ဂမ်ဒေသနံ ဒသာတုံ၊ဘဝေဘာ ဒေသကေ သုဒ္ဓိလ္လဘာံ။
ဇေံဒ်ဒုံသဓိတ္ထာန။ဇောဘိဇောင်္ဂဘာဝရာယဒုနာ။

ဘုမာတ်ဒေသာဥဃောဇနဂဲသာယေ
• အာယံဂဒ်ဆ်ာမယားကတော် ။
မဃာတိဒစ္ဆ။

(၄) အာဓဒ်ဒုရုစဒ်ဒုတ္ထန။ဒ်ဒုံသဒ္ဒေါသဥပါကဒ္ဒေ။
ဇိနဒ်ဒုဂုရုဒ္ဓန္ဒေ့စ။ပညာဇောတာဒ်ဒုကောဝိဒေါ။
(၅) ဇောသမ်ဒိ တဒ်ဒုညာသံ။သဒ္ဒမ္မဇိဂဒ်ကာခိရုံ
နေဥ္ဇာ ဟုဝ်ဒ္ဒ အာတိဆ္ဆကောဒ်ဒ္ဒုကတ္တာယပါရတေါ။ ။
(၆) နသဒ္ဒုရံဝိလပ္ပဒ်ဒ္ဒုံ။တိဝ်ဒ္ဒုဒုသမ္မဒ်ဒ္ဒုဘိ။
တဒ္ဒုဝဝအာတ်သဒ္ဒုရံ။ ပဒ်ဒုနိဒ္ဓမနကုလံ။ ။
(၇) သဒ်ဒ္ဒုံ ရေဆွေ့သကိ်ပ္ပါ။ဒ်ဒ္ဒုံယထာဘိသဒ္ဒုရံ
ကုသဆပ္ပသုတာ ပေဟာဒ်ံ့။သမ္မဒ်ဒ္ဒုံ ဒေဟာတု သဗ္ဗဒေဝါ။
နိဂမကာစာနဒ္ဒိတာ။

သတသဟဿေသ ဘသိန်းကုန်သော၊ ကပ္ပ၏ ကမ္ဘာတ်ဦးဂုဏ်း။စတု ရောင်အာသင်္ခေယျ။လေးအာသင်္ခေယျကို့ဂုဏ်း။ဒေဝဒတ်အဲ့ရော့ဂျိလေးဒေသခေါ်နှင့် ကမ္ဘာတသိန်းကို့၏အတုဂုဏ်း၌။ အဋ္ဌဝိသတိ၊ နှစ်ကျိုက်နှစ်ဆူသော ဘုရား သည်။တိယဘဝ။ အကြင့်ကြောင့်၊ ဥပဒ်ဆုတ်။ပွင့်တော်မူ၏။ တသွေ့။ တ့ကြောင့်။ကရောကပေါ်။ကမ္ဘာတိုင်း၊ကမ္ဘာတ်ဦး၌။ ကဂကထာ။အဘယ်ဒေါ့ ဘွယ်ရှိနိုင်သော့အံ့နည်း၊ ။ဂယိမံ-ဂဲ့ဆုံစဆ္ဆာဒါ့ဒ်။ ဤကြောင့်ဒ္ဒ ကို။အဓိမုဒ်ဘွာ။သွတ်၍။ ။(တံနှင့်ဆုံကဘဂဝါဟိတ်)။ ။အဲ့နဲ့စဒ္ဒ ဝါဒ်ဒ္ဒသူ။ဆဆံးမရှိသောစကြာဒ်ဒ္ဒာတို့၌။ ဓမ္မာသဒယာ။ ဒေါ့ကြောင့်။ သည်။နုပ္ပဒ်ဒ်ဒ်။မပွင့်နိုင်ကုန်။ဘဒ္ဒ။ထို့ကြောင့်။ဒေသကာ ဒသာကာံး ပါဒ်ဒ်း၊ဗုဒ္ဓပြါဒေါ။ဘုရားနှင့်ရာ။ဒေတ်အခါသည် သုဒ္ဒဘော။အဝေ့နှစ်ခဲ့ ထုံ၏။ ။ဘတောဆိုဗုဒ္ဓပြါဒရဿဘဘုရားထက်။ သဗ္ဗဒေဝါသုံးသူ

တော်ကောင်းတို့၏တရားစကားကိုဟောကြားခြင်းကို။ သော်တုံ။ကြားနာရအံ့သောငှါ။ သုဒ္ဓလ္လဘံ။အလွန်တရာရခဲလေစွ့။ ဧဝံ။ဤသို့ရခဲခြင်းကို။အနုသဟရိတ္တွာန။အဘာန်ဘန်အော်မေ့၍။ ဓောတိဓောတိပရာယနာ။ အလင်းကလာ၍အလင်းသို့ပြန်ရောဝံတတ်သောသဘောကြောင့်။(ဓောတိဓောတိပရာယန)မည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ဟောဟိ။ဖြစ်ကြပါထော။ ။

ဇာမာတယော။ဤသုံးဂါထာတို့သည်။ဥယျာဇနဂါထာယော။
ဥယျာဇဉ် ဂါထာတို့တည်း။
အယံဂန္ထော။ဤကျမ်းကို။မယာ။ငါသည်။ကတော။
ရေးသားပြုပြင်စီရင်အပ်၏။
စ။ဆက်၍ဆိုကြဦး။ဇေ့။ဤနိဂုံး၌။မယာတိဇေတန။မယာဟူသော
ပုဒ်ဖြင့်။ကော။အဘယ်သူကို။နိဒ္ဒိဋ္ဌော။ညွှန်းပြအပ်ပါသနည်း။

အာမရဖုရစတုဇ္ဈန။အာမရပုရစတုဇ္ဈနနိုးတည်မင်းတရားကြီးသည်။ ဒိန္နလဇ္ဇော။ဆက်ကပ်လှူဒါနိုးအပ်သောတံဆိပ်နာမံတော်ရှိသော။ဇိနာဒိဂုဏဒန္တော။ဇိနအာဒိဂုဏအန္တော။ဇိနအစ-ဂုဏအဆုံးရှိသော။ဝါ။(ဇိနာဘိသဒ္ဓမ္မဇေမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုဏ)ဟူသောတံဆိပ်နာမံရှိတော်မူသော။ မြဲသိန်းတန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၎င်း။ သုပါကဒ္ဒေါ။ အလွန်ထင်ရှားသော။ကောဝိဒေါ။ လောက။ဓမ္မ။ ရာဇဟူသောအကြောင်းသုံးပါး၌။ ထူးခြားလိမ်မာတော်မူထသော။ပညာဇောတာဒိဂုဏဒန္တော။ ပညာဇော တအစ။ဂုဏအဆုံးရှိသော။ဝါ။(ပညာဇောတာဘိသိရိပဂရာလင်္ကာရဓမ္မသေနာပတိ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုဏ)။ ဟူသောတံဆိပ် နာမံတော်ရှိသော်။သဒ္ဒသနာဗိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၎င်း။ အထွေ။ရှိတော်မူ၏။ ဇေတသမွိ။ ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီးနှစ်ပါးတို့၏၎င်း။ တဒဉ္ဉသမွိ။ထိုဆရာတော် ဘုရားကြီး နှစ်ပါးမှ ကြွင်းကုန်သော ဆရာတို့၏၎င်း။ သဒ္ဓမ္မဇိဝကောဒိရ။သဒ္ဓမ္မဒိရဇိဝကော။သူတော်ကောင်းတရား။ ဘုရားရှင်ဝိဒူကတ်တော်တည်းဟူသော။ နို့ရည်ဖြင့်သောက်စို့ ကြီးပွါးရလေသော။ နေတ္တော။မြေးတော်ကဲ့လေးသည်။ ဟုတ္တာ။ဖြစ်၍။အာတိဆ္ဆကော။အလွန်လိမ်မာထသော။ဝါ။ လော်က။ဓမ္မ။ရာဇထင်ရှား။တဲ့ရားသုံးပါး၌။ ထူခြားကျူးလွန်။ ဆွန်သောလိမ်မာခြင်းထည်း ရှိထသော။ ဝိဋ္ဌကတ္တာယပါရဂေါ။ ဝိဋ္ဌကတ်တော်သုံးပုံ။အလုံးစုံ၌။တာဘက်ကမ်းခပ်သော်။ အဟံ။ငါတည်း

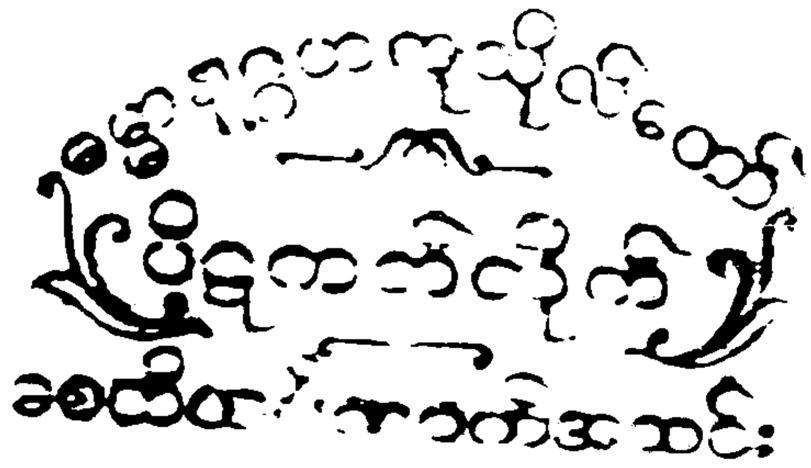
ဟုံသောနံတိသားကို၊ မယောတိဒေတန။ မသောဟူသော၌ပုဒ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒေါ၌။
ညွှန်းပြုအပ်ပါသတည်း။

(မှတ်ချက်၊)

နသုန္ဒရီ။(နသုန္ဒရီး သုန္ဒရီ)ဟူ၍။ ဝါ။ယဉ်ဒိဘာဝနိယံဝုဉ်း။ဟုမြို့နသုန္ဒရီ။
ဟူ၍။ဝိလပန္တော်။ ရှင်ခုံင်ကဲ့သောအောင်၊ အောဟစ်မည်တမ်းရှာသော။
ကေစိဝါဒကို။ဟိတဉ်း။ပယ်ဖျောက်၍။ ဆိုတော်။ပညာဂို့သည်။ဇာ်ဒ်နာ။
ဤစာကျမ်းဖြင့်။ အင်သုန္ဒရီ။ သင်ကေးဆရာဆိုသည့်အတိုင်း။နသုန္ဒရီမ
ဟုတ်။ဝိဘာဝနိဒိုကေးကျဘ်ကုမ်းကြိုးဆုံသည့်အတိုင်း။အတိသုန္ဒရီပါပဲ
ဟူ၍။သမ္မဒို့ဆွတိ။ဝန်းခုင်၏။ ဘသ္မာဝေးဆို့ကြောင့်သာလျှင်။အတိသုန္ဒရီ။
အတိန္ဒသုဒ္ဓ။မည်ရသည်ဟု။ဤကျမ်းစာသည်။အနာကုလံ၊အနှောင့်အဂ္ဂက်
မရှိပါပဲလျက်။ပရိန့်း။ပြီးဆုံးလေပြီ။ ၊အတိသုန္ဒရီ။အင်သုန္ဒရ။နာမရွှင်
လန်း။ဤစာကျမ်းသည်။ နိဋ္ဌံယထာ။အပြီးအဆုံး။ ကမ္မတ်ဖုံး၍။နိဂုံးအာဝ
လေသကဲ့သို့။တထာ။ထို့အဘူ။ပါဏိုး။သတ္တဝါတို့၏။သဒ္ဓေသက်ပါ။အာ
လုံးစုံသောအကြိုအစည်တို့သည်။ပူဇေန္တု။ပြည့်ဝစုံလင်ကြပါစေကုန်သ
တည်း။သဒ္ဓေ။အလုံးစုံကုန်သောသူတို့သည်။ကုသလဥသတာ။ကုသိုလ်
ကောင်းမှုဖြင့်။အဂြိုင်အာထန်သေ့ကျက်ပုံးများနိုင်ကြကုန်သည်။ဟောန္တု။
ဖြစ်ပါစေကုန်သတည်း။သဇ္ဇေသာ။ခင်ဆိပ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။
သမ္မတ်တို့။လေးပါးသောသမ္မာဘိစက်မြတ်ကြိုးသည်။ ဟောဘူး ဖြစ်ပါစေ
သတည်း။ ။နိဂမကထာ၊နိဂုံးစကားသည်။နိဋ္ဌိတာ။ပြီးပြီ။ ။

အတိသုန္ဒရီကျမ်းသည်၊ဤတွင်ပြီးပြီ၊

ခစတိယဂါဟာဒ်ပြီးသည်။